Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Insigne opus veteris nouisq[ue] testamenti opus

https://hdl.handle.net/1874/461305

Dit boek is gescand in het kader van het Incunabelen project.

Een incunabel of wiegendruk is een boek of geschrift dat gedrukt is vóór 1 januari 1501. Gezien de bijzondere aard van deze vroege gedrukte werken is besloten deze uitgebreid te beschrijven en te digitaliseren.

Meer informatie over de collectie is beschikbaar op:
https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/

Bij deze boeken wordt ook de volledige buitenkant gescand en een scan gemaakt van het geopende boek. De hierna volgende scans zijn (in volgorde waarop ze getoond worden):

- het midden van het geopende boek*
- de rug van het boek
- de kopsnede
- de frontsnede
- de staartsnede
- het achterplat

*Een deel van de banden in deze collectie bevatten meerdere titels, het is dus mogelijk dat de pagina's in deze overzichtsscan horen bij een andere titel.

This book has been digitized as part of the Incunabula project.

An incunable or incunabulum is a book, pamphlet, or broadside that was printed before January 1st 1501. Due to their special nature a project has been started to better describe and then digitize these early printed works in our collection.

More information on this collection is available here:
https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/

The digitized version of these books includes scans of the outside of the book and a scan of the open book. The scans after this notice are (in the order in which they are shown):

- the open book (opened approximately in the middle)*
- the spine
- the head edge
- the fore edge
- the bottom edge
- the back board

*Some of the bindings in this collection contain multiple titles, therefore it is possible that this scan shows pages which belong to a different title.

facis qđ vis. Noli aũt putare genus nostꝝ a deo eẽ derelictũ. Tu aũt paciẽter sustie: et videbis magnã pẽatẽ ipsi⁹ ꝙliter te ꝙ semẽ tuũ tꝛ̃ãbit. Post hũc ducebãt sertũ: et is mox icipiẽs sic ait. Noli frustra errare. Nos eĩ ꝓpter nosmetipsos hoc patimur pec cãtes ĩ deũ nostrũ: et digna ammiratõe facta sũt ĩ nob. Tu aĕ ne existimes tibi impune futurũ: qđ ꝓtra deuꝫ pugnare tẽptaueris. Supꝫ modũ aĕ mater mirabil⁹ et bonoꝝ memoria digna. q̃ peũtes septẽ filios sub vnius diei tpe cõspiciens. bono aĩo ferebat ꝓpter spem quã ĩ deũ habebat: singulos aĕ illoꝝ hortabaĕ voce patria fortiter repleta sapiẽtia: feminee cogitatõi masculinũ animũ inferẽs dixit ad eos. Nescio q̃liter in vtero meo aparuisti. Neq; eĩ ego spũm ꝙ aĩaꝫ donaui vob ꝙ vitã: ꝙ singuloꝝ mẽbra nõ egoipa ꝓpegi. Sed tenẽ mũdi creator: q̃ formauit hõis natiuitatẽ. quiq; omniũ inuenit originẽ: ꝙ spũm vob ĩteruꝫ cũ misericordia reddet ꝙ vitã: sicut nunc vosmetipsos despicitis ꝓpter leges ei⁹. Antioch⁹ aĕ cõtemni se arbitrat⁹. simul ꝙ exprobrãtis voce despecta: cũ adhuc adolescẽtior supesset. nõsolũ verbis hortabaĕ ſꝫ ꝙ cũ iuramento affirmabat diuitẽ se ꝙ beatuꝫ factuꝫ: ꝙ translatũ a patrijs legibꝫ amicum habitaturũ et res necessar ias ei p̃bituras. Sed ad hec cuꝫ adolescẽs nequaq; inclinaret: vocauit rex matrem et suadebat ei vt adolescẽti fieret ĩ saluatẽ. Cuꝫ aĕ multis eã verbis eẽt hortat⁹: pmisit suasuraꝫ se filio suo. Itaq; inclĩata ad illũ irritẽs crudelez tyrãnũ: ait patria voce. Fili mi miserere mei q̃ te ĩ vtero nouẽ mẽsibꝫ portaui: ꝙ lac triennio dedi ꝙ alui: ꝙ ĩ etatẽ istaꝫ pduxi. Peto nate vt aspicias ad celũ ꝙ terrã: ꝙ ad oĩa que ĩ eis sunt: et ĩtelligas qꝫ ex nihilo fecit illa deus ꝙ hoim genus: ita fiet vt nõ timeas carnificẽ istũ. ſꝫ dign⁹ fratribꝫ tuis effectus pticeps suscipe mortẽ: vt ĩ illa miseratõne cũ fratribꝫ tuis te recipiã. Cũ hec illa adhuc dicẽt: ait adolescẽs. Quẽ sustinetis: Non obedio ꝑcepto regis: ſꝫ ꝑcepto legis que data ẽ nob per moysen. Tu vero q̃ inuentoꝝ omnis malicie fact⁹ es ĩ hebreos ñ effugies manũ dei. Nos eĩ ꝓ pcẽis nr̃is hec patimur. Etsi nob ꝓpter increpatiõez ꝙ correptiõez dñs deus noster modicũ iratus ẽ: sed iterum reconciliabit̃ suis suis. Tu aĕ o sceleste et oium hoim flagitiosissime noli frustra extolli vanis spebꝫ: ĩ seruos ei⁹ inflammatus. Nõdum eĩ omnipotẽtis dei et oĩa inspiciẽtis iudicium effugisti. Nã fres mei modico nũc dolore sustẽtato sub testamento eterne vite effecti sunt: tu vero iudicio dei iustas supbie tue penas exolues. Ego aĕ sicut ꝙ fratres mei aĩam et corpus meũ trado ꝓ patrijs legibꝫ inuocãs deũ maturius gẽti nr̃e ꝓpiciuꝫ fieri: teq; cum tormentis ꝙ verberibꝫ ꝓfiteri q̃ ipe ẽ de⁹ sol⁹. In me vero ꝙ ĩ fratribꝫ meis desinet oĩpotentis ira: que sup omne gen⁹ nr̃m iuste superducta ẽ. Tũc rex accẽsus ira. ĩ hũc supoẽs crudelius deseuit: indigne ferẽs se deri sum. Et hic itaq; mũdus obijt: ꝓ omnia ĩ domiõ ꝓfitẽs. Nouissime aĕ post filios ꝙ mater cõsumpta ẽ. Igiĕ de sacrificijs et de nimijs crudelitatibꝫ satis dictum est.

¶ Capitulum .VIII.

Iudas vero machabeus. ꝙ qui cũ illo erãt ĩtroibãt latẽter ĩ castella: ꝙ cõuocantes cognatos ꝙ amicos. ꝙ eos q̃ pmanserãt ĩ iudaismo assumẽtes. ebu rẽt ab se sex milia viros. Et inuocabãt dominũ vt respicẽt ĩ ꝑtm q̃ ab oĩbꝫ calcabatur et miserereꝫ tẽplo qđ cõtaminabatur ab impijs. Misereretur etiam exterminio ciuitatis q̃ esset ilico cõplananda ꝙ vocẽ fãguinis ad se clamãtis audiret: memoraretur q̃ iniq̃ssimas mortes puloꝝ innocentiũ. ꝙ blasphemias nomi suo illatas: ꝙ indignareꝫ sup hijs. At machabeus ꝙgregata multitudine intollerabilis gentibꝫ efficiebaĕ. Ira eĩ dñi ĩ misericordiã cõuersa ẽ. Et supueniẽs castellis ꝙ ciuitatibꝫ ꝓpugnauisus succẽdebat eas: ꝙ opportuna loca occupans. nõ paucas hostiũ strages dabat. Maxime aĕ noctibꝫ ad huiuscemodi excursus ferebaĕ: ꝙ fama vtutis ei⁹ vbiq; diffũdebaĕ. Cũctes aĕ philippus paulatim virũ ad pfectuꝫ venire. ac frequẽtius res ei cedere pspere ad ptolomeũ ducẽ celesſyrie ꝙ phenicis scripsit: vt auxilium ferret regis negocijs. At ille velociẽ misit nichanoꝛẽ patroeli ỏ pmoribꝫ amicũ: datis ei ỏ pmixtis gẽtibꝫ. armatis ñmi⁹ vigiti milibꝫ vt vniũ suꝫ iudeoꝝ gen⁹ delẽt: adiũcto ei. ꝙ gorgia viro militari. ꝙ ĩ bellicis vsu experti⁹simo. Cõstituit aĕ nichanoꝛ regi vt tributũ qđ

romanis erat debitũ duo milia talentoꝝ de captiuitate iudeoꝝ supleret. Statimq; ad maritimas ciuitates misit ꝙocans ad coemptiõz iudaicoꝝ mãcipioꝝ: pmittẽs se nonaginta mancipia talẽto distractuꝝ: ñ respiciẽs ad vindictaꝫ q̃ eum ab omnipotẽte eẽt ꝙsecutura. Judas aĕ vbi ꝑcepit: indicauit hijs q̃ secũ erãt iudeis nichanoꝛis aduẽtũ. Ex qbꝫ qdaꝫ formidantes. ꝙ ñ credẽtes dei iusticie ĩ fugaꝫ vertebãt: alij vero si qđ eis superat vendebant: simlr̃ dñm deprecabant vt eripet eos de ipio nichanoꝛe q̃ eos priusq̃ incomin⁹ veniret vẽdiderat. Et si ñ ꝓpẽ eos: ꝓpẽ testamẽtũ qđ erat ad pres eoꝝ: ꝙ ꝓpter iuocatiõnez sancti ꝙ magnifici nois ei⁹ sup ipos. Cõuocatis aĕ machabe⁹ septẽ milibꝫ q̃ cũ ipo erãt. rogabat ne horribꝫ recõciliarẽt: neq; metuerent inimi⁹ venientiũ aduersũ se hostiũ multitudinẽ: ſꝫ fortiter ꝓtenderẽt añ oculos habẽtes ꝓtumelia q̃ loco sancto ab hijs iniuste eẽt illata: ĩtemq; ꝙ iudicio habite ciuitatis iniuriaꝫ: adhuc etiam veterũ instituta ꝙulsa. Naꝫ illi q̃dẽ armis ꝓfidũt. ait simul ꝙ audacia: nos aĕ ĩ omnipotẽte dño q̃ pẽ et venientes aduersũ nos et vniuersũ mũdũ vno nutu delere ꝓfidim⁹. Ammonuit aĕ eos ꝙ de auxilijs dei q̃ fcta sũt erga parentes: ꝙ sub sennacherib cẽtumoctogintaquinq; milia perierũt: ꝙ de plio qđ eis aduersus galathas fuit ĩ babilonia: vt oes vbi ad rem ventuꝫ est macedonibꝫ socijs hesitatibꝫ. ipsi sex milia soli peremerũt cẽtũviginti milia ꝓpter auxiliũ illis datũ de celo: et bñficia ꝓ hijs plurima ꝙsecuti sũt. Hijs verbis cõstantes effecti sũt: ꝙ ꝓ legibꝫ ꝙ patria mori parati. Cõstituit itaq; fres suos duces vtriq; ordini. simonẽ ꝙ iosephũ et ionathan subiectis vnicuiq; millenis et quingentenis: ad hoc etiã ab ezdra lecto illr̃ scõ libro ꝙ dato signo aditoꝛij dei: ĩ ꝓma acie ipse dux ꝓmisit cũ nichanoꝛe. Et facto sibi aditoꝛe oĩpotentẽ interfecerũt sup nouẽ milia hoim maioꝛẽ aĕ ꝑ exercitus nichanoꝛis vulneribꝫ debilẽ factaꝫ fugẽ ꝓpulerũt. Pecunijs vero eoꝝ q̃ ad emptoꝛes ipoꝝ venerãt sublatis. ipsos vsquequaq; ꝙsecuti sũt: sed reuersi sũt hora ꝙclusi. Nã erat añ sabbatũ: quã ob causaꝫ nõ pseuerauerũt insequẽtes. Arma aĕ ipsoꝝ ꝙ spolia ꝓgregantes sabbatũ agebãt bñdicẽtes dñm: q̃ liberauit eos in isto die. misericoꝛdie iniciũ stillãs ĩ eos. Post sabbatuꝫ vero debilibꝫ ꝙ orꝑhanis ꝙ viduis diuiserũt spolia: ꝙ residua ipi cum suis habuẽ. Hijs itaq; gestis ꝙ cõmunĩ ab omnibꝫ facta obsecratõe: misericoꝛdez dñm postulabãt vt in finẽ seruis suis reconciliarẽt. Et ex hijs q̃ cuꝫ thimotheo et bachide erãt ꝑ se ꝓtendentes sup viginti milia iterfecerũt: ꝙ munitiões excelsas obtinuerũt. ꝙ plures ꝑdas diuiserũt: equã portiõez debilibꝫ pupillis ꝙ viduis. ſꝫ et senioribꝫ facientes. Et cũ arma eoꝝ diligenter collegissẽt: omnia cõposuerũt ĩ locis oportunis. Residua vero spolia hierosolimã detulerunt: ꝙ philarcen q̃ cũ thimotheo erat ĩterfecerũt virũ scelestuꝫ: q̃ ĩ mltis iudeos afflixerat. Et cũ encenia agerẽt ĩ hierosolimis eos q̃ sacras ianuas incẽderãt: id ẽ caliſthenẽ cũ ĩ quoddã domiciliuꝫ refugisset incẽderãt: digna ei mercede ꝓ impietatibꝫ suis reddita. Facinoroſissim⁹ aĕ nichanoꝛ q̃ mille negociantes ab iudeoꝝ vẽditiõez adduxerat humiliat⁹ auxilio dñi ab hijs q̃s nullos existimauerat: deposita veste glorie p mediterraneam fugiẽs solus venit antiochiaꝫ: summã infelicitatẽ de interitu sui exercitus ꝙsecut⁹. Et q̃ pmiserat romanis se tributũ restituere de captiuitate hierosolimoꝝ ꝑdicabat nũc ꝓtectoꝛẽ deũ habere iudeos. ꝙ ob ipsum inuulnerabiles eẽ: eoꝝ sequerẽtur leges ab ipso constitutas.

¶ Capitulum .IX.

Odẽ tpe ãtioch⁹ inhoneste reuertebaĕ ỏ psidẽ. Intrauerat eĩ ĩ eã que dicit̃ ꝑsipolis ꝙ ẽptauit expoliare tẽpluꝫ ꝙ ciuitatẽ oꝑrimẽ: sed multitudine ad arma ꝙcurrẽte in fugam versi sũt: ꝙ ita cõtigit vt antiochus post fugam turpiter rediret. Et cũ venisset circa egbathanan: recognouit que erga nichanoꝛem et timotheum gesta sunt. Elatus aũt ĩ ira. arbitrabaĕ se iniuriaꝫ illoꝝ q̃ se fugauerãt posse ĩ iudeos retoꝛq̃re: ideoq; iussit agitari currũ suũ sine intermissione agẽs iter. celesti eũ iudicio purgẽte: eoꝝ ita supbe locut⁹ ẽ se vẽturũ hierosolimã. ꝙ ꝙgeriem sepulcri iudeoꝝ eã facturũ. Sꝫ q̃ vniuersa cõspicit dñs de⁹ isrl̃: pcussit eũ insanabili ꝙ inuisibili plaga. Et ei finiuit bũciꝑm ꝟmonẽ: apꝑhẽdit eũ dolor dirus viscerꝫ ꝙ amara iternoꝝ tormẽta. Et qđez satis iuste: quippe q̃

RARIORA

Kast 106
Pl. J N°. 8

Cm

Cm

Cm

D. fo.
52

Kast 106
M Dn: 8

134. Biblia Latina II.

Neurenberg, Ant. Koberger.
30 Juli 1477

106 D. 8

Epla sancti hieronimi pbiteri ad chroma tiuz 7 eliodorum epos de libris salomonis.

Vngat epla quos iungit sacerdotiũ.

imo carta ñ diuidat: qs xpi nectit amor. Cõmentarios i ozee. amos. et zachariã malachi am: qs poscitis. scripsissem: si licuisset prevalitudine. Mittitis solacia sumptuum. notarios nostros 7 liberarios sustẽtatis: vt vobis potissimum nostruz desudet ingeniũ: Et ecce ex latere frequẽs turba diuersa poscentiũ: quasi aut equũ sit me vobis esurientibz alijs laborare: aut in ratõe dati 7 accepti. cuiq; preter vos obnoxi? sim. Itaqz lõga egzotacõe fract?. ne penit? hoc ãno reticerẽ. 7 apd vos mut? eẽm. tridui op?noi vro psecui. ĩterptacõem videlicet triũ salomõis voluĩnum: masloth qd hebrei pabl'as vulgata edicõ puerbia vocat coeleth quẽ grece eccl'iastẽ. latie pcõnatorẽ possum? dicẽ. Sirasirĩ. qd i liguã nraz vtiẽ cãticũ cãticoz. Ferẽ 7 panaretos ihesu filij sirach liber: 7 ali? pseudogph?. q sapiẽtia salomõis inscribiẽ. Quoz pozẽ hebraicũ reperi. nõ eccl'iasticũ vt apud latinos: sed pabolas pnotatũ. Cui iuncti erãt eccl'iastes. 7 cãticũ cãticoz: vt simlitudiez salomõis ñsolũ nũero libroz: szetiã materiaz genere coeq̃ret. Scdus apd hebreos nusq̃ ẽ: qz 7 ipe stilus grecã eloq̃nciã redolet: 7 nõnulli scptoz vetez hũc eẽ iudei filonis affirmãt. Sicut g̃ iudith 7 thobie et machabeoz libros. legit q̃dez eos eccl'ia. sz inter canonicas scripturas nõ recipit: sic 7 hec duo voluĩna legat ad edificacõez plebis: ñ ad autozitatẽ eccl'iasticoz dogmatũ pfirmãdã. Si cui sane septuagĩta ĩterptũ magis edicõ placet: bẽ eã a nob olim emẽdatã. Neq; eĩ noua sic cudim? vt vetera destruam?. Ettñ cũ diligẽtissie legerit. sciat magis nra scpta ĩtelligi: q ñ in terciũ vas trãsfusa coacuezit. sz statĩ d plo purissime pmẽdata teste. suuz sapozem seruauerint.

Finit epistola.

Incipit liber puerbioz.

Rabole salomõis filij dauid r̃gis isrl'.

ad sciendam sapiẽtiam 7 disciplinã: ad intelligendã ba prudentie 7 suscipiendam erudicõnem doctrine: iusticiã 7 iudiciũ 7 eqtatem: vt detur puulis astucia: 7 adolescenti sciencia 7 intellectus. Audiẽs sapiens sapientioz erit: 7 ĩtelligẽs gubernacula possidebit. Animaduertet pabolam 7 interpta tõnem: verba sapientiũ 7 enigmata eoz̃. Timor domĩ principiũ sapiẽtie. Sapiam atq; doctrinã. stulti decipiũt. Audi fili mi disciplinã pr̃is tui 7 ne dimittas legẽ matris tue. vt addat grã capiti tuo: et torq̃s collo tuo. Fili mi si te lactauerint peccatores: ne acq̃escas eis. Si dixerint veni nobiscũ: insidiemur sanguini. abscondamus tẽdiculas cõt insontẽ frustra. deglutiam? eum sicut infernus viuentem 7 integrum. quasi descendentem in lacum: omnem preciosam substanciam reperiemus. implebimus domos nostras spolijs. sortẽ mitte nobiscũ. marsupiũ sit vnuz oĩm nr̃m: fili mi ne ambules cũ eis. Prohibe pedẽ tuũ a semitis eoz. Pedes eĩ illoz ad malũ currũt 7 festinãt vt effundãt sãguinẽ. Frustra aũ iacitur retẽ añ oculos pẽnatoz. Ipi q̃z oĩ sanguinẽ suũ insidiãtur: 7 moliũtur fraudes contra animas suas. Sic semite omĩs auari. animas possidẽtiuz rapiũt. Sapia foris pdicat: ĩ plateis dat vocẽ suã. In capite tubaz clamitat: ĩ foribz portaz vrbis pfert ba sua dicẽs. Vsqueqũ puuli diligitis ĩfantiã 7 stulti ea q̃ sibi sũt noxia cupient: 7 ĩprudẽtes odibũt sciam. Cõuertimĩ ad correpcõem meã. En pferaz vob spũm meũ: 7 oñdã vob ba mea. Quia vocaui 7 rẽnuistis: extẽdi manũ meã 7 non fuit qui aspiceret. Despexistis omne cõsiliũ meuz: 7 ĩcrepacões meas neglexistis. Ego q̃z in ĩteritu vro ridebo: 7 subsãnabo cũ vob id qd timebatis aduenerit. Cũ irruerit repẽtina calamitas: 7 ĩterit? q̃i tẽpestas ĩgruerit: qñ venerit sup vos ẽbl'acõ 7 ãgustia. Tũc

inuocabunt me ⁊ nō exaudiam: mane cō-
surgent ⁊ nō inuenient me :eoꝙ exosā ha
buerint disciplinā ⁊ timorē dñi non susce-
perint:nec acq̄euerint consilio meo:et de-
traxerint vniuerse correptōni mee. Come-
dēt igitur fructus vie sue :suisꝙ consilijs
saturabūtur .Auersio puulox interficiet
eos:et psperitas stultox pdet eos.Qui aū
me audierit:absq; terrore req̄escet:⁊ abun
dātia pfruet:timore malox sblato. Ca. II.

Fili mi si suscepis sermones meos:
⁊ mādata mea absconderis penes
te.vt audiat sapiam auris tua :in
clina cor tuuz ad cogscēdā prudētiā.Si ei
sapiam iuocaueris ⁊ inclinaueris cor tuū
prudētie:si q̄sieris eā q̄si pecuniam ⁊ sicut
thesauros effoderis illā:tūc itelliges timo
rem dñi.⁊ scīam dei iuenies:qz dñs dat sa
piētiā:⁊ ex ore eiꝰ prudētia ⁊ scīa.Custodi-
et rectox salutē :⁊ pteget gdiētes simplici
ter.Iuans semitas iusticie:⁊ vias sanctox
custodiēs.Tūc intelliges iusticiam ⁊ iudi-
ciū.⁊ equitatē:⁊ omem semitā bonā.Si i-
tuerit sapia cor tuū ⁊ scīa aie tue placue-
rit:cōsiliū custodiet te.⁊ prudētia seruabit
te:vt eruaris a via mala ⁊ ab hoie q̄ puer-
sa loquitur.Qui relinquūt itēr rectum :et
ambulant per vias tenebrosas.Qui letan
tur cū malefecerint:et exultant in rebus
pessimis.Quorum vie peruerse sunt :⁊ in-
fames gressus eorū. Vt eruaris a muliere
aliena ⁊ ab extranea que mollit sermones
suos:⁊ relinquit ducem pubertatis sue: ⁊
pacti dei sui oblita est. Inclinata est enim
ad mortem domus eius:⁊ ad inferos semi
te ipius.Omnes qui ingrediuntur ad eaz
nō reuertēt :nec apprehēdēt semitas vite.
Vt ambules in via bona: ⁊ calles iustorū
custodias.Qui em̄ recti sunt habitabūt in
terra:et simplices pmanebūt in ea.Impij
vero de terra perdentur: et qui iniq̄ agūt
auferentur ex ea. Capitulum .III.

Fili mi ne obliuiscaris legis mee:
⁊ pcepta mea cor tuum custodiat.
Longitudinē em̄ diex ⁊ annos vi-
te ⁊ pacem apponēt tibi. Misericordia ⁊ ve
ritas te nō deserant .Circūda eas gutturi
tuo:⁊ describe in tabulis cordis tui:et in-
uenies grām ⁊ disciplinā bonā coram deo
et hominibo.Habe fiduciam in domino ex
toto corde tuo.⁊ ne innitaris prudētie tue.
In omnibo vijs tuis cogita illum:⁊ ipe di
riget gressus tuos .Ne sis sapiēs apud te-
metipsum. Time deum:et recede a malo.
Sanitas quipe erit vmbilico tuo ⁊ irriga
tō ossiū tuox.Honora dñm de tua substan
tia ⁊ de primicijs frugum tuax da paupe-
ribo:⁊ implebūtur horrea tua saturitate:
et vino torcularia redundabunt.Disципli-
nam domini fili mi ne abicias :ne deficias
cū ab eo corripieris. Quez em̄ diligit dñs
corripit:⁊ q̄si pr̄ in filio cōplacet sibi.Bea
tus hō q̄ inuenit sapiam:⁊ q̄ affluit prudē
tia. Melior ē acq̄sicō eiꝰ negociatōne auri
⁊ argēti:pmi ⁊ purissimi fructus eiꝰ. Pre-
ciosior ē cūctis opib sapia:⁊ oia q̄ desiderā
tur.huic nō valēt comparari .Longitudo
diex in dextera eius :⁊ in sinistra illiꝰ diui
tie ⁊ gloria.vie eiꝰ vie pulcre:⁊ omes semi
te eius pacifice .Lignū vite est hijs q̄ apprē
hēderit eā:⁊ qui tenuerint eaz beati.Dñs
sapia fundauit terrā:stabiliuit celos pru-
dētia.Sapia illiꝰ eruperūt abissi :⁊ nubes
rore cōcrescunt. Fili mi ne effluāt hec ab
oculis tuis.Custodi legem meam atq; cō-
silium meum:et erit vita anime tue:⁊ grā
faucib tuis. Tūc ambulabis fiducialiter
in via tua ⁊ pes tuus nō inpinget.Si dor
mieris nō timebis:quiesces. ⁊ suauis erit
somnus tuus.Ne paueas repentino terro
re.⁊ irruētes tibi potentias impiox.Dñs
em̄ erit in latere tuo :⁊ custodiet pedē tuū
ne capiaris.Noli prohibere benefacere eū
qui potest: si vales ⁊ ipse bñfac. Ne dicas
amico tuo.Vade ⁊ reuertere et cras dabo
tibi :cum statim possis dare .Ne moliaris
amico tuo malum:cuz ille in te habeat fi-
duciam .Non contendas aduersus homi-
nem frustra :cum ipse tibi nihil mali fece-
rit .Ne emuleris hominem iniustum nec
imiteris vias eius :quia abominacio ē do
mini.omnis illusor :⁊ cum simplicib ser-
mocinatio eius.Egestas a domino ī domo
impij:habitacula autem iustorum benedi
centur.Ipe deludet illusores :⁊ mansuetis
dabit grām.Gloriaz sapientes possidebūt.
stultorum exultatō ignominia.

Capitulum. .IIII.

Audite filij disciplinā patris:et at-
tendite vt sciatis prudentiam.Do
num bonum tribuam vobis :le-
gem meam ne derelinquatis .Nam et ego

filius fui pris mei. tenell⁹ 7 vnigenit⁹ coram mre mea: 7 docebat me atq; dicebat. Suscipiat vba mea cor tuum: custodi pcepta mea 7 vives. Posside sapiētiā: posside prudētiā. Ne obliuiscaris: neq; declīes a vbis oris mei. Ne dimittas eā 7 custodiet te: dilige eā 7 fuabit te. Principiū sapiēte posside sapiētiā: 7 ī oī possessiōe tua acq̄re prudēciā. Arripe illā 7 exaltabit te: glorificaberis ab ea cū eā fueris amplexatus. Dabit capiti tuo augmēta gr̄e: et corona inclita pteget te. Audi fili mi et suscipe vba mea: vt mltiplicēt tibi anni vite. Viā sapiētie mōstrabo tibi. 7 ducā te p semitas eq̄tatis: q̄s cū īgressus fueris n̄ artabūt gressus tui: 7 currēs nō habeb offendiculū. Tene disciplīaz: ne dimittas eam. Custodi illā: q̄ illa ē vita tua. Ne delectēris ī seitis impioz: nec tibi placeat malorū via. Fuge ab ea nec trnseas p illā: declina 7 defere eā. Nō em̄ dormiūt nisi cū malefecerīt: 7 n̄ rapiāt sōn⁹ ab eis nisi supplantauerīt. Comedūt panē īpietatis: 7 vinuz iniq̄tatis bibūt. Justoz aūt semita q̄si lux splēdēs pcedit: 7 crescit vsq; ad pfectā diē Via impiorum tenebrosa: nesciūt vbi currāt. Fili mi ausculta sermōes meos: 7 ad eloq̄a mea inclīa aurē tuā. Ne recedāt ab oculīs tuis: custodi ea in medio cordis tui. Vita ei sūt īueniētib ea: 7 vniuerse carni sanitas. Omī custodia fua cor tuū: q̄ ex ipo vita pcedit. Remoue a te os p̄uū: 7 detrabētia labia sint pcul a te. Oculi tui recta videāt: 7 palpebre tue pcedāt gressus tuos. Dirige semitas pedib tuis: 7 omes vie tue stabiliēt. Ne declines ad dexteram neq; ad sinistrā. Auerte pedē tuū a malo. Vias em̄ q̄ a dexteris sūt nouit dns: puerse vo sūt q̄ sūt a sinistris. Ipse ei rectos faciet gressus tuos. Itinera aūt tua ī pace. pducēt.

Capitulū. .V.

Fili mi attende sapiētiā meā 7 prudentie mee inclina aurē tuā: vt custodias cogitacōes: 7 disciplinam labia tua pseruent. Ne intenderis fallacie mulieris. Fauus ei distillās labia mētricis 7 nitidi⁹ oleo gutt eius. Nouissima aūt illi⁹ amara q̄si absinthen: 7 lingua ei⁹ acuta q̄si gladi⁹ biceps. Pedes ei⁹ descendunt in mortē: 7 ad inferos gressus eius penetrant. Per semitā vite nō ambulant: vagi sūt gressus ei⁹ 7 inuestigabiles. Nūc g̃ fili mi audi me: 7 ne recedas a vbis oris mei. Longe fac ab ea viam tuā: 7 ne appropinques foribo dom⁹ ei⁹. Ne des alienis bonorem tuū: 7 ānos tuos crudeli. Ne forte impleāt extranei viribo tuis 7 laboes tui sit ī domo aliena. 7 gemas ī nouissimis quādo psūpseris carnes tuas 7 corp⁹ tuū: 7 dicas. Cur detestat⁹ sū disciplinā: 7 īcrepacō nib nō acq̄euit cor meū: Nec audiui vocē docentiū me: 7 magistris nō inclinaui aurem meā. Pene fui ī oī malo: in medio ecclesie 7 sinagoge. Bibe aquam de cisterna tua: 7 fluēta putei tui. Deriuēt fōtes tui foras: 7 ī platēis aq̄s tuas diuide. Habeto eas sol⁹: nec sit alieni particips tui. Sit vena tua bñdicta: 7 letaē cū mlīere adolescēcie tue. Cerua karissima: 7 gratissimus hinnul⁹. Vbera ei⁹ inebriēt te oī tpe: 7 in amore ei⁹ delectare iugit. Quare seduceris fili mi ab aliena: 7 foueris ī sinu alteri⁹: Respicit dns viā hois: 7 oēs gressus eius psiderat. Iniq̄tates sue capiūt impiū: 7 funib peccatoz suoz pstringit. Ipe morieē q̄ nō habuit disciplinā: 7 ī mltitudīe stulticie sue decipiet.

Capi. .VI.

Fili mi si spopōderis p amico tuo defixisti apud extr̄neū aīam tuam Illaq̄tus es verbis oris tui: 7 captus p̄prijs sermonib. Fac ergo q̄ dico fili mi 7 temetipsum libera. quia incidisti ī manū p̄rimi tui. Discurre festina: suscita amicū tuū. Ne dederis sōnū oculīs tuis: nec dormitent palpebre tue. Erue q̄si damula de manu: 7 q̄si auis de īsidijs aucupis. Vla de ad formicā o piger. 7 psidera vias ei⁹: 7 disce sapiēciā. Que cū nō habeat ducem nec pceptorē nec pncipē parat in estate cibū sibi: 7 pgregat ī messē qđ pmedat. Vsq̄q̄ piger dormies: Quādo psurges e sōno tuo: paululū dormies paululū dormitabis: paululū pseres man⁹ tuas vt dormias. 7 veniet tibi q̄si viator egestas: et pauperies q̄si vir armat⁹. Si vo īpiger fueris veniet vt fons messis tua: 7 egestas longe fugiet a te. Homo apostata vir inutil gradit ore perverso: ānuit oculis. terit pede. digito loquit. prauo corde machinat malū: 7 omni tempore iurgia seminat. Huic extemplo veniet perdicio sua et subito cō tteretur: nec habebit vltra medicinā. Sex

sūt q̄ odit dñs: ⁊ septimū detestat aīa ei⁹. Oculos sublimes. liguā mēdacē. man⁹ effū-
dentes innoxiū sāguinē: cor machinās co-
gitacões pessimas. pedes veloces ad cur-
rendū ī malū. pferentē mēdacia. testē fal
lacē: ⁊ eū q̄ semināt inter frēs discordias.
Conserua fili mi p̄cepta pr̄is tui ⁊ ne di-
mittas legē mr̄is tue: liga eā in corde tuo
iugiter: et circūda gutturi tuo. Cū ābula
ueris gradiant tecū: cū dormieris custo-
diāt te: ⁊ euigilās loquē cū eis. Quia mā-
datū lucerna ē ⁊ lex lux: ⁊ via vite īcrepa
cō disciplīe: vt custodiāt te a mliere mala
⁊ a blāda līgua ext̄nee. Nō p̄cupiscat pul
critudinē ei⁹ cor tuū ne capiaris nutibꝰ il
li⁹. Preciū em̄ scorti vix ē uni⁹ panis: mu
lier aūt. viri p̄ciosā aīaz capit. Nūq̄d po-
test homo abscōdere ignē ī sinu suo vt ve-
stimēta illi⁹ nō ardeāt: aut ambulare sup
prunas. vt nō cōburant plante ei⁹? Sic q̄
īgredit ad mulierē p̄rimi sui: nō erit mū
dus cū tetigerit eā. Nō grandis est culpa
cū q̄s furat⁹ fuerit. Furat em̄: vt esurietē
impleat aīaz. Deprehensus q̄z reddet septu-
plū: ⁊ oēm substāciā dom⁹ sue tradet: ⁊ li-
berabit se. Qui autē adulter est: pter cor-
dis inopiā p̄det aīam suā. Turpitudinē ⁊
ignominiam cōgregat sibi: ⁊ obprobrium
illi⁹ nō delebit. Quia zelus ⁊ furor viri nō
p̄cet ī die vindicte: nec acq̄escet cuiusq̄ p̄-
cibus: nec suscipiet pro redemptione do-
na plurima. ¶ Capitulū. .VII.

Fili mi custodi fmones meos: ⁊ p̄
cepta mea recōde tibi. Fili hono-
ra dñm ⁊ valebꝭ: pter eū ꝺo ne ti-
mueris alienū. Serua mandata mea ⁊ vi-
ues: ⁊ legē meā q̄si pupillā oculi tui. Liga
eā ī digitis tuis: scribe illā ī tabul' cordis
tui. Dic sapiēcie soror mea es: ⁊ prudēciā
voca amicā tuā. Et custodiat te a mliere
ext̄nea ⁊ ab aliena: q̄ ꝺba sua dulcia facit
De fenestra ei⁹ domus mee p cācellos pro-
spexi iuuenē ⁊ vidēo puulos. Cōsidero ve-
cordē iuuenē q̄ trāsit p platēas iuxta āgu
lum: ⁊ pe viā dom⁹ illi⁹ gradit. ī obscuro
adue sperascēte die: ī noctis tenebris ⁊ ca-
ligine. Et ecce occurrit illi mulier ī orna-
tu meretricō: p̄parata ad decipiēdas aīas
Garrula ⁊ vaga quietis impaciēs: nec va
lens in domo p̄sistere pedibꝰ suis. Nūc fo-
ris nūc in platēis: nūc iuxta āgulos insi-
dians. Appḥensūq̄z deosculat iuuenē ⁊ p
caci vultu blandit dicēs. Victimas p salu
te deuoui: hodie reddidi vota mea. Idcir-
co egressa sū ī occursū tuū desiderās te vi-
dere ⁊ reperi. Intexui funibꝰ lectulū meū:
strauī tapetibꝰ pictis ex egipto: aspersi cu
bile meū mirra ⁊ aloe ⁊ cinamomo. Veni
iebriemur uberibꝰ: ⁊ fruamur cupitis am
plexibꝰ donec illucescat dies. Nō ē em̄ vir
ī domo sua: abiit via lōgissima. Sacculū
pecunie secū tulit: ī die plene lune ꝟuersu
rus ē ī domū suā. Irritiuit eū mltis fmo
nibꝰ: ⁊ blādiciis labior⁹ p̄traxit illū. Sta-
tim eā sequit q̄si bos duct⁹ ad victimā et
q̄si agn⁹ lasciuiēs ⁊ ignrans: et nescit qꝺ ad
vīcula stult⁹ trahat: donec trāsfigat sagit-
ta iecur ei⁹. Velut si auis festinet ī laque
um: ⁊ nescit q̄ ꝺ piculo aīe illi⁹ agit. Nūc
g̃ fili mi audi me: et attende ꝺbis oris mei.
Ne abstrahat ī vijs illi⁹ mens tua: neq̄z de
cipiaris semitis eius. Multos em̄ vulnera
tos deiecit: ⁊ fortissimi quiq̄z interfecti sūt
ab ea. Vie inferi domus ei⁹: penetrantes ī
teriora mortis ¶ Capitulum. VIII.

Nunquid nō sapiencia clamitat: et
prudencia dat vocē suā? In sūmis
excelsisq̄z verticibꝰ. sup viā in me-
dijs semitis stans: iuxta portas ciuitatis.
in ip̄is foribꝰ loquit dicēs. O viri ad vos
clamito: ⁊ vox mea ad filios hoīm. Intel-
ligite puuli astuciā: ⁊ īsipientes animaduer-
tite. Audite qm̄ de rebꝰ magnis locutura
sū: ⁊ aperiet labia mea vt recta predicēt.
Veritatē meditabit guttur meuz: et labia
mea detestabūt impiū. Justi sūt oēs fmo-
nes mei: nō ē in eis p̄uū q̄ꝺ. neq̄z puersuz.
Recti sūt intelligētibꝰ: et equi īuenientibꝰ
scienciā. Accipite disciplinā meā ⁊ nō pe-
cuniā: doctrinā magisq̄z aur⁹ eligite. Me-
lior ē ei⁹ sapiēcia cūctis opibꝰ p̄ciosissimis
⁊ oē desiderabile ei ñ potest cōparari. Ego
sapiencia habito in cōsilio: ⁊ eruditis inter
sū cogitacōibꝰ. Timor dñi odit malum: ar
roganciam ⁊ supbiam ⁊ viam p̄uam ⁊ os
bilingue detestor. Meum est cōsilium ⁊ eq̄-
tas. Mea est prudencia: mea est fortitudo
Per me reges regnant: et legum condito-
res iusta decernunt. Per me principes ī-
perant: et potentes decernunt iusticiam.
Ego diligentes me diligo: et qui mane vi-
gilauerint ad me: inueniēt me. Mecū sunt

diuicie ꝙ glia:opes ſupbe ꝙ iuſticia. Meli oꝛ ẽ fructꝰ meꝰ auro ꝙ lapide ꝑcioſo :ꝙ ge-nimina mea argẽto electo Jn vijs iuſticie ãbulo ĩ medio ſemitaꝝ iudicij: vt ditẽ di-ligẽtes me:ꝙ theſauros eoꝝ repleaz. Dñs poſſedit me inicio viaꝝ ſuaꝝ. antꝙ q̃ qcq̃ faceret a ꝓncipio:ab eẽno oꝛdĩata ſũ ꝙ ex antiqs:antꝙ ẽra fieret. Nõdũ erãt abiſſi ꝙ ego iã ꝓcepta erã. Necdũ fõtes aq̃ꝝ eru-perãt:necdũ mõtes graui mole cõſtiterãt. Ante oẽs colles ego parturiebar. Adhuc terrã ñ fecerat: ꝙ flumĩa ꝙ cardines oꝛbis terre. Quãdo ꝓparabat celos aderã: quã do certa lege ꝙ giro vallabat abiſſos. Qñ ethera firmabat ſurſum:ꝙ librabat fontes aq̃ꝝ. Quando circũdabat mari terminuz ſuũ:ꝙ legẽ ponebat aquis. ne trãſirent fi-nes ſuos. Quando appendebat fundamen ta terre:cũ eo erã cũcta cõponẽs. Et dele-ctabar peꝛ ſingulos dies ludens coram eo omni tempe:ꝙ ludens in oꝛbẽ terraꝝ:ꝙ de licie mee eſſe cũ filijs hominũ. Nunc g̃ filij audite me. Beati q̃ cuſtodiũt vias meas. Audite diſciplinã ꝙ eſtote ſapiẽtes:et no-lite abicere eam. Beatus homo qui audit me:ꝙ qui vigilat ad fores meas q̃tidie:et obſeruat ad poſtes hoſtij mei. Qui me in uenerit inueniet vitã :ꝙ hauriet ſalutez a domino. Qui autem in me peccauerit:le-det animam ſuam. Omnes qui me oderũt diligunt moꝛtem.

Capitulũ. .IX.

Sapiẽtia edificauit ſibi domũ:ex-cidit colũnas ſeptem. Jmmolauit victimas ſuas.miſcuit vinũ:ꝙ ꝓ-poſuit menſã ſuam. Miſit ãcillas ſuas vt vocarẽt ad arcẽ:ꝙ ad menia ciuitatis. Si q̃s ẽ puul⁹ veniat ad me. Et ĩſipiẽtibꝫ lo-cuta ẽ. Venite comedite panẽ meũ:ꝙ bibi-te vinũ qd̃ miſcui vob̃. Relinqte infantiã ꝙ venite ꝙ ãbulate ꝓ vias prudẽcie Qui e-rudit deriſoꝛẽ ipe iniuriã ſibi facit:ꝙ q̃ ar guit impiũ ſibi maculã generat. Noli ar-guere deriſoꝛẽ:ne oderit te. Argue ſapiẽ-tẽ:ꝙ diliget te. Da ſapiẽti occaſionẽ:ꝙ ad det ei ſapiẽcia. Doce iuſtũ:ꝙ feſtinabit ac cipere. Principiũ ſapiẽcie timoꝛ dñi:ꝙ ſci-ẽcia ſãctoꝝ prudẽcia. Per me eĩ multipli-cabũt dies tui:ꝙ addẽt tibi ãni vite Si ſa piẽs fueris tibimetipi eris:ſi aũt illuſoꝛ:ſo lus portab̃ malũ. Mulier ſtulta ꝙ clamoſa plenaq; illecebris et nihil oĩno ſciẽs. ſedet ĩ foꝛib̃ dom⁹ ſue ſup ſellã. ĩ excelſo vꝛb̃ lo-co:vt vocaret trãſeuntes ꝓ viã:ꝙ ꝓgentes itinere ſuo. Quis ẽ puulus:declĩet ad me Et vecoꝛdi locuta ẽ. Aque furtiue dulcio res ſũt:ꝙ panis abſcõdit⁹ ſuauioꝛ. Et ignꝛa uit q̃ ibi ſint gigãtes:ꝙ ĩ pfũdis ĩferni cõ uiue eiꝰ. Qui eĩ applicabit illi deſcẽdet ad ĩferos:nã q̃ abſceſſerit ab ea ſaluabit.

Capitulũ. .X.

Filius ſapiẽs letificat pr̃em:filius vo ſtultꝰ meſticia eſt mr̃is ſue. Nil pderũt theſauri ĩpietatis:iuſticia vo liberabit a moꝛte. Nõ affligz dñs fame aĩaz iuſti:ꝙ ĩſidias ĩpioꝝ ſubuertet. Ege-ſtate operata ẽ manꝰ remiſſa:manꝰ aũt foꝛ-tiũ diuicias parat. Qui aũt nitit̃ mẽdacijs h̃ paſcit vẽtos. idẽ ipe ſequit̃ aues volãtes Qui ꝓgregat ĩ meſſe filiꝰ ſapiẽs eſt:qui aũ ſtertit eſtate. filiꝰ ꝓfuſionis. Benedictõ dñi ſup caput iuſti:os aũt impioꝝ operit in-iquitate. Memoria iuſti cũ laudib⁹ ꝙ nom̃ ĩpioꝝ putreſcet. Sapiẽs coꝛde ꝓcepta ſu-ſcipiet:ſtultꝰ cedit̃ labijs. Qui ãbulat ſim-plicit̃ ãbulat confidẽter: q̃ aũt deprauat vias ſuas manifeſtꝰ erit. Qui ãnuit oculo dabit doloꝛẽ:ꝙ ſtultꝰ labijs verberabit̃. Vena vite os iuſti:ꝙ os impioꝝ opit iniquitatẽ. Odiũ ſuſcitat riꝛas:ꝙ vniuerſa delicta opit cari tas. Jn labijs ſapiẽtis inuenit̃ ſapientia: ꝙ virga ĩ doꝛſo eius qui indiget coꝛde. Sa-piẽtes abſcondũt ſcieciã:os aũt ſtulti cõ-fuſioni ꝓximũ eſt Subſtãcia diuitis vrbs foꝛtitudinis eius:pauoꝛ pauperũ egeſtas eoꝝ. Opus iuſti ad vitã: fructus autez impij ad peccatũ. Via vite cuſtodienti di-ſciplinã:qui aũ increpacões relinqt errat Abſcondũt odiũ labia mendacia:q̃ ꝓfert ꝓtumeliã inſipiens eſt. Jn multiloqo non deerit peccatũ:qui aũt moderat̃ labia ſua prudentiſſimus eſt. Argentum electũ lin-gua iuſti:coꝛ autem impioꝝz pro nihilo. Labia iuſti erudiunt plurimos.qui autez indocti ſunt in coꝛdis egeſtate moꝛientur Benedictio domini diuites facit: nec ſoci abitur eius afflictio. Quaſi ꝓ riſum ſtul-tus operat̃ ſcelus:ſapiencia autem ẽ viro prudencia. Quod timet ĩpius veniet ſup eum:deſideriuz ſuũ iuſtis dabitur. Quaſi tempeſtas trãſiens nõ erit ĩpius:iuſtꝰ aũt q̃ſi fundamentum ſempiternũ. Sic acetũ

dentibꝫ ꝛ fumꝰ oculꝫ: ſic piger hijs q̄ miſert eũ. Timor dñi apponet dies: ꝛ ãni impioꝝ breuiabũt. Expectacõ iuſtoꝝ leticia: ſpes aũt impioꝝ peribit. Fortitudo ſimplicis via dñi: ꝛ pauor hijs q̄ operant malũ. Juſtus ĩeternũ nõ ꝓmouebit: impij at nõ habitabũt ſup terrã. Os iuſti parturiet ſapiencią: lingua p̃uoꝝ pibit. Labia iuſti ꝓſiderãt placita: ꝛ os impioꝝ puerſa.

Capitulum. XI.

Statera doloſa aboiacõ ẽ apd deũ: ꝛ põdꝰ equũ volũtas eiꝰ. Vbi fuerit ſupbia ibi erit ꝛ ꝓtumelia: vbi at ẽ bũilitas ibi ꝛ ſapiẽcia. Simplicitas iuſtoꝝ diriget eos ꝛ ſuppplantacõ puerſorum vaſtabit illos. Nõ pderũt diuicie ĩ die vltionis: iuſticia aũt liberabit a morte. Juſticia ſimplicis diriget viã eiꝰ: ꝛ ĩ ipietate ſua corruet ipius. Juſticia rectoꝝ liberabit eos: ꝛ ĩ inſidijs ſuis capiẽt iniq̄. Mortuo hoĩe impio nulla erit vltra ſpes: ꝛ expectatio ſolicitoꝝ peribit. Juſtus d anguſtia liberatꝰ ẽ: ꝛ tradet impiꝰ p eo. Dimulator ore decipit amicũ ſuũ: iuſti aũt liberabunt ſcięcia. In bonis iuſtoꝝ exaltabitur ciuitas: ꝛ ĩ perdicõe impioꝝ erit laudacõ Benedictione iuſtoꝝ exaltabit ciuitas: ꝛ ore impioꝝ ſubuertet. Qui deſpicit amicum ſuũ indigens corde ẽ: vir aũt prudẽs tacebit. Qui ambulat fraudulenter reuelat archana. q̄ aũt fidel eſt celat amici cõ miſſuꝫ. Vbi non eſt gubernator populus corruet: ſalus aũt vbi multa ꝓſilia. Affligetur malo qui fidẽ facit p extraneo: qui aũt cauet laqueos ſecurus erit. Mulier g̃ ciosa ĩueniet gl'iam: ꝛ robuſti habebũt diuicias. Pñfacit anie ſue vir miſericors: q̄ aũt crudelis ẽ ecią ꝓpinq̄s abicit. Impiꝰ facit opꝰ inſtabile: ſeminãti aũt iuſticiã merces fidel. Clemẽcia ꝓparat vitã: ꝛ ſectatio malorꝝ morte. Abomĩabile dño cor p̃uũ: ꝛ volũtas eiꝰ in hijs q̄ ſimpliciter ambulant Manus ĩ manu nõ erit innocẽs malꝰ: ſemen aũt iuſtoꝝ ſaluabit. Circulus aureꝰ in naribꝫ ſuis: mulier pulcra ꝛ fatua. Deſideriũ iuſtoꝝ omne bonũ eſt: pſtolacõ impioꝝ furor. Alij diuidũt ꝓpa ꝛ ditiores fiunt: alij rapiunt nõ ſua ꝛ ſemp in egeſtate ſunt. Anima que benedicit impinguabit: et qui inebriat ipſe ꝺ̄z inebriatur. Qui abſcondit frumenta maledicet in pl̃is: benedictõ aũt ſup caput vendẽtiũ. Bene cõ ſurgit diluculo q̄ querit bona: q̄ aũt inueſtigator malorꝝ ẽ opprimet ab eis. Qui cõfidit ĩ diuicijs ſuis corruet: iuſti aũt quaſi virẽs foliũ germĩabũt. Qui ꝓturbat domũ ſuã poſſidebit vẽtos: ꝛ q̄ ſultꝰ ẽ ſeruiet ſapiẽti. Fructꝰ iuſti lignũ vite: et q̄ ſuſcipit aĩas ſapiẽs ẽ. Si iuſtꝰ ĩ terra recipit: quãtomagis ĩpius ꝛ pctor. Ca. XII.

Qui diligit diſciplinã diligit ſcięciam: qui aũt odit increpacões inſipiẽs eſt. Qui bonus eſt hauriet ſibi graciam a dño: qui autem ꝓfidit ĩ cogitacõnibꝫ ſuis impie agit. Non roborabitur homo ex impietate: et radix iuſtoꝝ nõ ꝓmouebit. Mulier diligens corona eſt viro ſuo: et putredo in oſſibꝫ eius que confuſione res dignas gerit. Cogitacões iuſtoꝝ iudicia: ꝛ conſilia impioꝝ fraudulenta. Verba impioꝝ inſidiant ſanguini: os iuſtoꝝ liberabit eos. Verte impios ꝛ non erũt: domus autem iuſtoꝝ ꝑmanebit. Doctrina ſua noſcitur vir: qui aũt vanus et excors eſt patebit ꝓtemptui. Melior ẽ pauper ꝛ ſufficiẽs ſibi: q̄ glorioſus ꝛ indigens pane. Nouit iuſtus iumentoꝝ ſuoꝝ aĩas: viſcera aũt impioꝝ crudelia. Qui operat terram ſuam ſaciabitur panibꝫ: qui autez ſectatur ocium ſtultiſſimus eſt. Qui ſuauis eſt viuit ĩ moderacõibꝫ: in ſuis monitõnibꝫ relīquit ꝓtumeliam. Deſideriũ impij monimentũ eſt peſſimoꝝ. radix aũt iuſtoꝝ pficiet. Propter pcta labioꝝ ruina primat malo: effugiet aũt iuſtus de anguſtia. De fructu oris ſui vnuſquiſq̄ repletur bonis: et iuxta opa manuũ ſuaꝝ retribuet ei. Via ſtulti recta in oculis eiꝰ: q̄ aũt ſapiẽs ẽ audit ꝓſilia. Fatuꝰ ſtatim indicat irã ſuã: q̄ aũt diſſimulat iniuriã callidus ẽ. Qui qd̄ nouit loquitur iudex iuſticie ẽ. q̄ autez mẽtitur teſtis ẽ fraudulentus. Eſt q̄ pmittit ꝛ ãſi gladio pungit cõſciencie: lingua autem ſapientiũ ſanitas. Labiũ veritatis firmũ erit ĩ ppetuũ: q̄ at teſtis ẽ repẽtinus ꝓcinnat linguã mendacij. Dolos ĩ corde cogitantiũ mala: q̄ autẽ pacis ineunt ꝓſilia. ſequitur eos gaudiuꝫ Nõ ꝓtriſtabit iuſtũ quicquid ei acciderit: impij aũt replebuntur malo. Abominacõ eſt dño labia mendacia: qui autẽ fideliter agũt placẽt ei. Homo vſutus celat ſcięciã

ꝛ cor insipiẽtiũ ꝓuocat stulticã. Manꝰ fortiũ dñabiť: q aũt remissa ẽ ť̃butis ꝶuiet. Meror ĩ corde viri hũiliabit illũ: et ꝶmone bono letificabiť Qui negligit damnũ ꝓpť amicũ iustus ẽ: iter aũt ĩpioꝝ decipiet eos Nõ inueniet fraudulẽtꝰ lucꝝ: ꝛ substancia hoĩs erit auri ꝑciũ. Jn semita iusticie vita. iter aũt deuiũ ducit ad morť.

Capitulũ. .XIII.

Filius sapiẽs doctrina patris: qui aũt illusor ẽ nõ audit cũ arguitur De fructu oris sui bõ saciabiť bonis: aĩa aũt impioꝝ iniq̃. Qui custodit os suũ custodit aĩaz suã: qui aũt incõsideratus ẽ ad loquẽdũ sentiet mala. Vult ꝛ nõ vult piger: aĩa aũt operãtiũ ĩpinguabiť. Verbũ mẽdax iustus detestabiť: impiꝰ aũt ꝯfũdit ꝛ ꝯfũdeť. Justicia custodit innocẽtis viã: ĩpietas aũt pcẽtorẽ supplãtat. Est q̃ si diues cũ nihil habeat: ꝛ ẽ q̃si paup cũ ĩ diuiciis sit. Redempcõ aĩe viri diuicie sue q̃ aũt paup ẽ increpacõez ñ sustinet. Lux iustoꝝ letificat: lucerna aũt impioꝝ extĩguetur. Jnter supbos semp iurgia sunt: q̃ aũt agunt oĩa cũ ꝯsilio. regunť sapiẽtia. Substãcia festinata minueť: q̃ aũt paulatim colligiť manu multiplicabiť. Spes q̃ differť affligit aĩam: lignũ vite desideriũ veniẽs. Qui detrahit alicui rei. ipe se in futurũ obligat: q̃ aũt timet p̃ceptuz in pace versabiť. Anime dolose errãt in peccatis: iusti aũt misericordes sũt ꝛ miserenť. Lex sapiẽtis fõs vite: vt declinet a ruina mortis. Doctrina bona dabit graciã: in itinere ꝯemptoꝝ vorago. Astutꝰ omnia agit cũ ꝯsilio: q̃ aũt fatuus ẽ aperit stulticiaz. Nũcius impij cadet in malũ: legatꝰ fideľ sanitas. Egestas ꝛ ignominia ei q̃ deserit disciplinã: q̃ aũt acq̃escit arguẽti glorificabitur. Desideriũ si ꝯpleať delectat aĩam: detestãť stulti eos q̃ fugiũt mala. Qui cuz sapientibꝫ gradiť sapiẽs erit: amicꝰ stultorũ simľ efficieť. Peccatores pseq̃tur malũ ꝛ iustis retribuenť bona. Bonus reliquit heredes filios ꝛ nepotes: et custodiť iusto substantia peccatoris. Multi cibi in noualibꝫ patrũ: ꝛ alijs ꝯgreganť absq̃ iudicio. Qui pcit virge odit filiũ suũ: qui autem diligit illum instanter erudit. Justus comedit ꝛ replet aĩam suã: vẽter aũt ĩpiorũ insaturabilis.

Capitulũ. XIIII.

Sapiens mulier edificat domũ suam: insipiens extructam q̃ manibus destruet. Ambulans recto iter timens deum: despiciť ab eo qui infami gradit̃ via. Jn ore stulti virga superbie: labia sapientium custodiunt eos. Vbi non sunt boues presepe vacuum est: vbi aũt apparent plurime segetes ibi maĩfesta est fortitudo bouis. Testis fidelis nõ mentieť: profert aũt mẽdatiũ dolosus testis. Querit derisor sapienciã ꝛ nõ ĩuenit: doctrina prudentiuz facilis. Vade contra virum stultum: et nesciet labia prudentie Sapiencia callidi est intelligẽ viã suã: ꝛ ĩ prudencia stultoꝝ errans. Stultus illudz peccatũ: ꝛ inter iustos morabitur gracia. Cor qđ nouit amaritudinẽ aĩe sue: ĩ gaudio eiꝰ nõ miscebiť extraneus. Domus ĩpioꝝ delebiť: tabernacula iustoꝝ germinabũt. Est via que videť homĩ iusta: nouissima aũt eiꝰ deducũt ad morťẽ. Risus doloẽ miscebiť: ꝛ extrema gaudij luctꝰ occupat. Viijs suis replebiť stultꝰ: et sup eũ erit vir bonus. Innocẽs credit omni verbo: astutus consideraṫ gressus suos. Filio doloso nihil erit boni. seruo aũt sapienti prosperi erunt actus. ꝛ dirigetur via eius. Sapiẽs timet ꝛ declinat a malo: stultus transilit ꝛ ꝯfidit. Impaciens operabiť stulticiam: et vir versutus odiosus est. Possidebunt puuli stulticiam: et expectabunt astuti sciẽciam. Jacebunt mali ante bonos: ꝛ impij ante portas iustoꝝ. Eciã primo suo pauper odiosus ẽ: amici vo diuitũ multi Qui despicit primũ suum peccat: qui aũt miseretur paupi beatus erit. Qui credit ĩ domino misericordiaz diligit: errãt qui operantur malum. Misericordia et veritas p̃parant bona. Jn omni tempore bono erit abundantia: vbi autem verba sunt plurima ibi frequenter egestas. Corona sapientium diuicie eorum: fatuitas stultorũ imprudencia. Liberat animas testis fidelis: ꝛ profert mendacia versipellis. Jn timore domini fiducia fortitudinis: et filijs eius erit spes. Timor domĩ fons vite: vt declinet a ruina mortis. Jn multitudine populi dignitas regis: ꝛ in paucitate pleb ignominia principis. Qui paciẽs est multa gubnať sapiẽcia: q̃ ať ĩpaciẽs ẽ exaltat stulticiã suaz. Vita carnium sanitas cordis:

putredo ossiū iuidia. Qui calūniat egētē exprobrat factori e⁹: honorat aūt eū q̄ miseret paupis. In malicia sua expellet impi⁹: sperat aūt iust⁹ in morte sua. In corde prudētis requescit sapiēcia: et idoctos q̄sq̄ erudiet. Justicia eleuat gētē: miseros aūt facit ꝓl'os pctm. Accept⁹ē regi mīster intelligens: iracūdiā ei⁹ inutil' sustiebit.

¶ Capitulū. .XV.

Respōsio mollis frāgit irā. ꝑmo durus suscitat furorē. Līgua sapientiū ornat sciēciā: os fatuor ebullit stulticiā. In omī loco ocl'i dñi ꝓtēplantur bonos ⁊ malos. Līgua placabil' lignū vite: q̄ aūt immoderata ē ꝓteret spiritus. Stult⁹ irridet disciplinā pr̄is sui: q̄ aūt custodit increpacões astutior fiet. In abundāti iusticia vtus maxīa ē: cogitacões aūt impior eradicabūt. Dom⁹ iusti plurīa fortitudo: ⁊ in fructib⁹ impi ꝓturbacō. Labia sapientū dissemīabūt sciencīā: cor stultorū dissimile erit. Victime impior abominabiles dño: vota iustor placabilia. Abominatō ē dño via impi: q̄ seq̄t iusticiā diliget ab eo. Doctrina mala deserētiū viā vite. q̄ increpacões odit moriet. Infern⁹ ⁊ pdicō corā dño: quātomagis corda filior hominū: Nō amat pestilēs eum q̄ se corripit nec ad sapiētes gradiet. Cor gaudēs exhilarat faciē: ī meroze animi deicit spūs. Cor sapiētis q̄ret doctrinā: ⁊ os stultor pascit īpericia. Omnes dies paupis mali: secura mēs q̄si iuge ꝓuiuiū. Meli⁹ē pax cū timore domī: q̄ thesauri magni ⁊ insaciabiles. Melius ē vocari ad olera cum caritate: q̄ ad vitulū saginatū cū odio. Vir iracūdus ꝓuocat rixas: q̄ paciēs ē mitigat suscitatas. Iter pigror q̄si sepes spinar: via iustor absq̄ offendicl'o. Fili⁹ sapiens letificat pr̄em: ⁊ stult⁹ hō despicit matrē suam. Stultīcia gaudiū stulto: ⁊ vir prudēs dirigit gressus suos. Dissipant cogitacões vbi nō ē ꝓsiliū: vbi vo sūt plures ꝓsiliarij ꝓfirmant. Letat homo ī sentēcia oris sui ⁊ ꝑmo oportun⁹ ē optimus. Semita vite sup erudītum: vt declīet de īferno nouissimo. Domum supbor demolīet dñs: ⁊ firmos faciet termīos vidue. Abomīacō dñi cogitacōnes male: ⁊ purus ꝑmo pulcerrimus firmabit ab eo. Cōturbat domū suā q̄ sectat auaricīā: q̄ aūt odit munera viuet

Per misericordiā et fidē purgant pcta: ꝓ timorē aūt dñi declīat ois a malo. Mens iusti meditabit obediēciā. os īpior redūdat malis. Longe ē dñs ab īpijs: ⁊ oracōnes iustor exaudiet. Lux ocl'or letificat aīam: fama bona īpīguat ossa. Auris que audit īcrepacões vite: ī medio sapiētū cō morabitur. Qui abicit disciplinā despicit aīaz suā: q̄ aūt acq̄escit īcrepacōib⁹: possessor ē cordis. Timor dñi disciplīa sapiēcie: ⁊ gl'iaz p̄cedit hūilitas.

¶ Capitulū. .XVI.

Hominis est aīam ꝓparare: ⁊ domī gubernare linguā. Oēs vie hominum patēt oculis eius: spirituum pōderator est dñs. Reuela dño opa tua: et dirigent cogitacōnes tue. Vniuersa ꝓpter semetipsū operatus est dñs: impium q̄q̄ ad diē malū. Abominacō domī est ois arrogans. eciāsi man⁹ ad manū fuerit nō erit innocēs. Inicīū vie bone facere iusticiaz: accepta est apud deū magisq̄ īmolare hostias. Misericordia ⁊ veritate redimit iniq̄tas: ⁊ ī timore domini declīatur a malo. Cū placuerīt dño vie hoīs: īimicos q̄q̄ ei⁹ ꝓuertet ad pacē. Meli⁹ ē parū cū iusticia: q̄ multi fructus cū iniq̄tate. Cor hoīs disponit viā suā: sed domī ē dirigere gress⁹ eius. Diuinacō ī labijs regis: ī iudicō nō errabit os eius. Pondus ⁊ statera iudicia dñi sūt: ⁊ opa eius oīes lapides secl'i. Abomīabiles regi q̄ agūt impie: qm̄ iusticia firmat solīū. Volūtas regū labia iusta: q̄ recta loquit: diriget. Indignacō regis nūcij mortis: ⁊ vir sapiēs placabit eum. In hilaritate vult⁹ regis vita: ⁊ clemēcia eius q̄si ỹmber serotinus. Posside sapiencīā q⁹ auro melior est: ⁊ acq̄rere prudencīā quia p̄ciosior est argento. Semita iustor declinat mala: custos aīe sue seruat vitā suā. Contricōez p̄cedit supbia: ⁊ ante ruinā exaltabit spūs. Meli⁹ est humiliari cū mitibus: q̄ diuidere spolia cū supbis. Erudit⁹ ī vbo reperiet bona: ⁊ q̄ sperat ī dño beat⁹ ē. Qui sapiēs ē corde. appellabit prudēs: et qui dulcis eloquio maiora reperiet. Fōs vite erudicio possidentis: doctrina stultorum fatuitas. Cor sapientis erudiet os eius: et labijs eius addet graciam. Fauus mellis cōpositā verba: dulcedo anīe ē sanitas ossium. Est via que videtur homini

recta: ⁊ nouissima eiꝰ ducũt ad mortẽ Aĩa laborãtis laborat sibi: qꝛ ꝓpulit eũ os suũ Vir ĩsipiẽs fodit malũ ⁊ ĩ labijs eiꝰ ignis ardescit. Homo puersus suscitat litꝛs: et vbosꝰ sepat pncipes. Vir ĩiquꝰ lactat amicũ suũ: ⁊ ducit eũ ꝑ viã nõ bonã. Qui attoĩtis oculꝫ cogitat ꝓua: mordẽs labia sua pficiet malũ. Corona dignitatis senectꝰ: q̃ ĩ vijs iusticie reperiet. Melior ẽ paciẽs viro forti: ⁊ q̃ dñatur aĩo suo expugnatore vrbiũ. Sortes mittũt ĩ sinũ: sꝫ a dño temperantur.

Capitulũ. XVII.

Melior ẽ bucella sicca cũ gaudio: q̃ domꝰ plena victimis cum iurgio. Seruꝰ sapiẽs dñabit stultis filijs ⁊ inẽ frẽs hẽditatẽ diuidet: Sic̃ igne pbatur argẽtũ ⁊ aurꝫ camino: ita corda pbat dñs. Malꝰ obedit lingue iniq̃: ⁊ fallax obtẽperat labijs mẽdacib. Qui despicit pauperẽ exprobrat factori eiꝰ: ⁊ q̃ ĩ ruina letatur alteriꝰ nõ erit ĩpunitꝰ. Corona senũ filij filiorꝫ: ⁊ gl̃ia filiorꝫ pres eorꝫ. Nõ decẽt stultũ verba ꝓposita: nec pncipẽ labiũ mẽciens. Gemma gratissima expectacõ pstolantis: quocũqꝫ se vertit prudẽter ĩtelligit. Qui celat delictũ querit amicicias: q̃ altero fmone repetit separat federatos. Plus pficit correctio apud prudentẽ: q̃ centuꝫ plage apud stultũ. Semꝫ iurgia q̃rit malus: angelꝰ aũt crudel̃ mittet ꝓtra eũ. Expedit magis vrse occurrere raptis fetib: q̃ fatuo ꝓfidenti sibi in stulticia sua. Qui reddit mala ꝑ bonis: nõ recedet maluꝫ de domo eiꝰ. Qui dimittit aquã caput ẽ iurgioꝫ: ⁊ antq̃ patiat ꝓtumeliã iudicium deserit. Et q̃ iustificat impiũ ⁊ q̃ ꝓdemnat iustũ: abomĩabil̃ ẽ vtrqꝫ apud deũ. Quid ꝓdest stulto habere diuicias: cũ sapienciã emere nõ possit: Qui altã facit domũ suaꝫ q̃rit ruinã: ⁊ q̃ euitat discere incidet ĩ malũ. Omĩ tpe diligit q̃ amicus ẽ: et fr̃ in angustijs ꝓbat. Stultꝰ homo plaudꝫ manib suis: cũ spopõderit ꝑ amico suo. Qui meditat discordias diligit rixas: ⁊ qui exaltat os suũ querit ruinã. Qui puersi cordis ẽ nõ inueniet bonũ: ⁊ qui vtit linguaꝫ incidet in malũ. Natus est stultꝰ ĩ ignominiam suã: sed nec pater ĩ fatuo letabitur. Animꝰ gaudens etatẽ floridam facit: spũs tristis exiccat ossa. Munera de sinu ĩpius accipit: vt puertat semitas iudicij. Jn facie prudẽtis lucet sapiẽcia: oculi stultorꝫ ĩ finib terre. Ira patris filiꝰ stultꝰ et dolor matris q̃ genuit eũ. Nõ est bonũ damnuꝫ inferre iusto: nec pcutere pncipeꝫ q̃ recte iudicat. Qui moderat fmones suos doctꝰ ⁊ prudẽs ẽ: ⁊ pciosi spũs vir eruditꝰ. Stultus q̃ si tacuerit sapiẽs reputabit̃: ⁊ si cõpresserit labia sua intelligens.

Capitulum. XVIII.

Occasiones q̃rit q̃ vult recedere ab amico. omĩ tpe erit execrabil̃. Nõ recipit stultꝰ vba prudẽcie: nisi ea dixeris q̃ versant̃ ĩ corde eiꝰ. Impiꝰ cũ in pfundũ venerit peccatorꝫ ꝓtemnit: sed sequit̃ eũ ignominia ⁊ opprobriũ. Aqua profunda ex ore viri: ⁊ torrens redundãs fõs sapiencie. Accipe psonã impij ĩ iudicõ nõ est bonũ: vt declies a veritate iudicij. Labia stulti miscẽt se rixis: ⁊ os eiꝰ iurgia pvocat. Os stulti ꝓtricõ eiꝰ: et labia ipsius ruina aĩe eiꝰ. Verba bilinguis q̃si simplicia: ⁊ ipa pueniũt vsq̃ ad ĩteriora vẽtris. Pigrũ deicit timor: aĩe aũt effeminatorꝫ esurient. Qui mollis ⁊ dissolutꝰ ẽ in opere suo: frater ẽ sua opera dissipãtis. Turris fortissima nomẽ dñi. ad ipam currit iustꝰ ⁊ exaltabitur. Substãcia diuitis vrbs roboris eius: ⁊ q̃si murus validus circũdãs eũ. Antq̃ conteratꝰ exaltatꝰ cor hominis: ⁊ antq̃ glorificet̃ humiliatꝰ. Qui priꝰ respondet q̃ audiat stultũ se esse demõstrat: ⁊ ꝓfusione dignũ. Spiritꝰ viri sustẽtat infirmitatẽ suã: spiritũ vo ad irascendũ facilẽ quis poterit sustinere: Cor prudentis possidebit scienciã: et auris sapientiũ q̃rit doctrinã. Donũ homĩs dilatat viã eius: ⁊ ante pncipes spaciũ ei facit. Justꝰ priorꝫ ẽ accusatorꝫ sui: venit amicus eiꝰ ⁊ inuestigabit eũ. Contradictiones cõprimit sorꝫ: et inter potentes q̃ dijudicat. Frater q̃ adiuuatur a fratre quasi ciuitas firma: et iudicia q̃si vectes vrbiũ. De fructu oris viri replebitur vẽter eius: ⁊ genimina labiorum ipsius saturabunt eum. Mors ⁊ vita in manib lingue: qui diligunt eam comedent fructus eius. Qui inuenit mulierem bonã inueniet bonum: ⁊ hauriet iocunditatẽ a dño. Qui expellit mulierẽ bonã expellit bonum: qui autem tenet adulteram stultꝰ est ⁊ insipiẽs. Eum obsecrationibus loquit̃ pauper: ⁊ diues effabit̃ rigide. Vir

amicabilis ad ſocietatē: magis amic⁹ erit q̄ frat̄.

¶ Capitulū. .XIX.

Melior est pauper qui ambulat in ſimplicitate ſua: q̄ diues torquēs labia ſua ⁊ inſipiēs. Ubi nō ē ſciē cia aīe nō est bonū: ⁊ q̄ festin⁹ est pedibus offendet. Stulticia hoīs ſupplantat greſſ⁹ ei⁹: ⁊ ꝓtra deū feruet aīo ſuo. Diuicie addunt amicos plurimos: a paupe aūt ⁊ hij q̄s habuit ſeparāt̄. Testis falſus ñ erit ī punitus: ⁊ q̄ mēdacia loquit̄ nō effugiet. Multi colūt pſonā potētis: et aīci ſt̄ dona tribuētis. Fratres hoīs paupis odert̄ eū: inſup ⁊ amici ꝑcul receſſerūt ab eo. Qui tantū ūba ſectat̄ nihil habebit: q̄ aūt poſſeſſor est mentis diligit aīam ſuā: ⁊ cuſtos prudēcie inueīet bona. Falſus testis ñ erit īpunit⁹: ⁊ q̄ loquit̄ mēdacia pibit. Nō decent ſtultū diuicie: nec ſuū dñari p̄ncipibus. Doctrina viri p̄ paciēciam noſcit̄: et gl̄ia ei⁹ ē iniq̄ p̄tergredi. Sicut fremit⁹ leonis ita ⁊ regis ira: ⁊ ſicut ros ſup herbā ita ⁊ hilaritas ei⁹. Dolor p̄ris fili⁹ ſtult⁹ ⁊ tecta iugiter pſtillācia litigioſa mulier. Dom⁹ ⁊ diuicie dant̄ a parētib⁹: a dño aūt ꝑpe uxor prudēs. Pigredo īmittit ſopore: ⁊ aīa diſſoluta eſuriet. Qui cuſtodit mandatū cuſtodit aīaz ſuā: q̄ aūt negligit viā ſuā mortificabit̄. Fenarat̄ dño q̄ miſeret̄ pauperis: ⁊ viciſſitudinē ſuā reddet ei. Erudi filiū tuū ne deſperes: ad interfectionez aūt eius ne ponas aīam tuam. Qui enim impaciens est ſuſtinebit damnum: et cum rapuerit. aliud apponet. Audi ꝓſiliū ⁊ ſuſcipe diſciplinā: vt ſis ſapiēs ī nouiſſimis tuis. Multe cogitacōes ī corde viri: volūtas aūt dñi inetern̄ū p̄manebit. Homo indigēs miſericors ē: ⁊ melior ē paup iuſtus q̄ vir mēdax. Timor dñi ad vitā: ⁊ in plenitudīe ꝓmorabit̄ abſq̄ viſitacōe peſtimi. Abſcōdit piger manū ſuā ſub aſcella: nec ad os ſuū applicat eam. Peſtilēte flagella to ſtultus ſapientior erit: ſi aūt corripueris ſapientē intelliget ſapiēciā. Qui affligit patrē ⁊ fugit matrē: ignominioſ⁹ erit ⁊ infelix. Nō ceſſes audire fili doctrinam: nec ignores ꝓmones ſciēcie. Testis īiqu⁹ deridet iudiciū: ⁊ os impioꝝ deuorat iniquitatem. Parata ſūt deriſoribus iudicia: ⁊ mallei p̄cuciētes ſultoꝝ corpora.

¶ Capitulū. .XX.

Luxuriosa res vinū: ⁊ tumultuoſa ebrietas. Quicūq̄ hijs delectat̄ ñ erit ſapiēs. Sicut rugit⁹ leoīs ita ⁊ terror regis: qui ꝓuocat eū peccat ī animam ſuā. Honor est hoī qui ſepat ſe a cōtentionib⁹: omnes aūt ſtulti miſcent̄ ꝓtumelijs. Propter frig⁹ piger arare noluit: mēdicabit ḡ egeſtate et nō dabit̄ illi. Sic aqua ꝓfunda ſic ꝓſiliū ī corde viri: ſed hō ſapiens exhauriet illud. Multi hoīes miſericordes vocant̄: viꝝ aūt fidelē q̄s inueniet? Juſt⁹ q̄ ambulat in ſimplicitate ſua: beatos poſt ſe filios relinq̄t. Rex q̄ ſedet ī ſolio iudicij: diſſipat om̄e malū ī intuitu ſuo. Quis potest dicere mūdū est cor meū purus sū a pcto? Pond⁹ et pōdus. mēſura ⁊ mēſura: utrūq̄ abomīabile ē apud deū. Ex ſtudijs ſuis ītelligit̄ puer: ſi munda et recta ſint opa eius. Aurē audientē ⁊ oculum videntē: dñs fecit utrūq̄. Noli diligere ſōnū: ne te egeſtas oppримat. aperi oculos tuos ⁊ ſaturare panib⁹. Malū ē malus est. dicit oīs emptor: ⁊ cū receſſerit tūc gloriabit̄. Est aur̄ et multitudo gēmar̄: vas aūt p̄cioſū labia ſciēcie. Tolle veſtimētum ei⁹ q̄ fideiuſſor extitit alieni: ⁊ p̄ extraneis aufer pign⁹ ab eo. Suauis ē homī panis mēdatij: ⁊ poſtea implebit̄ os ei⁹ calculo. Cogitacōes ꝓſilijs roborāt̄: ⁊ gubnaculis tractāda sūt bella. Ei q̄ reuelat miſteria. ⁊ ambulat fraudulent̄ ⁊ dilatat labia ſua: ne conmiſcearis. Qui maledicit p̄ri ſuo et matri: extīguet̄ lumē ei⁹ ī mediis tenebris Hereditas ad quā feſtinat̄ ī p̄ncipio: ī nouiſſimo bñdictōe carebit. Ne dicas reddaz malū p̄ malo: expecta dñm ⁊ liberabit te. Abomīacō est apud deū pōdus ⁊ pond⁹: ſtatera doloſa nō ē bona. A dño dirigunt̄ greſſus viri. Quis autē hoīm intelligere potest viā ſuā: Ruina est homī deuotare ſāctos: et poſt vota retractare. Diſſipat īpios rex ſapiens: ⁊ incurvat ſup eos fornicē. Lucerna domini ſpiraculū homīs: q̄ inueſtigat omnia ſecreta ventris. Miſeri cordia et veritas cuſtodiūt regem: et roboratur clemencia thronus eius. Exultatio iuuenum fortitudo eorum: et dignitas ſenū canicies. Liuor vulneris abſterget mala: ⁊ plage in obſecrationib⁹ ventris.

¶ Capitulum. XXI.

Sicut diuisiones aq̃ꝝ ita cor regis in manu dñi: quocũqꝫ voluerit inclinabit illud. Omnis via viri recta sibi videt̃: appendit aũt corda dñs. Facere misericordiã ⁊ iudiciũ. magis placet dño q̃ victie. Exultacõ oc̃oꝝ est dilatacõ cordis: lucerna impioꝝ peccatũ. Cogitacõnes robusti semp in abũdãcia: oĩs aũt piger semp ĩ egestate ẽ. Qui ꝯgregat thesauros lingua mẽdacij van⁹ ⁊ excors ẽ: ⁊ inpiget̃ ad laq̃os mortis. Rapine impioꝝ det̃hent eos: qꝛ noluerũt facere iudiciũ. Peruersa via viri aliena ẽ a deo: q̃ aũt mũdus est rectũ opus ei⁹. Melius est sedere ĩ angulo togmatis: q̃ cũ mlĩere litigiosa ⁊ in domo ꝯmuni. Anima ĩpij desiderat malũ: nõ miserebit̃ ꝓximo suo. Mulctato pestilẽte sapiẽtior erit puul⁹: etsi sectet̃ sapiẽtꝫ sumet sciẽciã. Excogitat iustus de domo impij: vt detrahat ĩpios a malo. Qui obturat aurẽ suã ad clamorẽ paupis: ⁊ ipe clamabit ⁊ nõ exaudiet̃. Mun⁹ absc̃ditũ extiguit iras: et donũ ĩ sinu ĩdignacõeꝫ maximã. Gaudiũ iusto ẽ facere iudiciũ: ⁊ pauor operãtib⁹ iniq̃tatẽ. Vir q̃ errauerit in via doctrie: ĩ cetu gigãtiũ ꝯmorabit̃. Qui diligit epulas ĩ egestate erit: q̃ amat vinũ ⁊ pĩguia nõ ditabit̃. Pro iusto dabit̃ impius: ⁊ ꝓ recto iniqu⁹. Meli⁹ẽ bĩtare ĩ ẽra deserta: q̃ cũ mlĩere rixosa ⁊ iracũda. Thesaurus desiderabilis ⁊ oleũ ĩ habitacl̃o iusti: ⁊ imprudẽs hõ dissipabit illud. Qui sequit̃ iusticiã ⁊ misericordiã: ĩueniet vitaꝫ iusticiã ⁊ gloriã. Ciuitatẽ fortium ascẽdit sapiẽs: destruxitq̃ robur fiducie ei⁹. Qui custodit os suũ ⁊ linguaꝫ suã: custodit ab angustijs aĩaꝫ suã. Superb⁹ ⁊ arrogans vocat̃ indoct⁹: q̃ ĩ ira operat̃ superbiã. Desiderĩa occidũt pigꝝ: noluerũt em̃ quicq̃ manus ei⁹ operari. Tota die ꝯcupiscit et desiderat: q̃ aũt iust⁹ ẽ tribuet ⁊ non cessabit. Hostie ĩpioꝝ abomĩabiles: q̃ offerũtur ex scelere. Testis mẽdax peribit: vir obediẽs loquetur victoriam. Elir impius ꝓcaciter obfirmat vultum suum: qui autem rect⁹ est corrigit viam suam. Non est sapiencia. non est prudẽcia: non est consilium cõtra dominum. Equus paratur ad diem belli: dominus autem salutem tribuet.

Capitulũ. XXII.

Melius ẽ nomẽ bonũ q̃ diuicie multe: sup argentũ em̃ ⁊ aur q̃cia bona. Diues ⁊ paup obuiauerũt sibi: vtriusq̃ opator est dñs. Callidus videt malũ ⁊ absc̃dit se: innocẽs ptransijt ⁊ afflictus ẽ dãno. Finis modestie timor dñi diuicie ⁊ gl̃ia ⁊ vita. Arma ⁊ gladij in via supbi: custos aũt aie sue longe recedit ab eis. Prouerbiũ ẽ adolescẽs iuxta viã suã: eciã cum senuerit nõ recedet ab ea. Diues pauplb⁹ imperat: ⁊ q̃ accipit mutuũ fu⁹ẽ fenerãtis. Qui seminat iniq̃tatẽ metet mala: et vga ire sue ꝯsumabit̃. Qui pn⁹ ẽ ad misericordiã benedicet̃: de panib⁹ em̃ suis dedit paupi. Victoriã ⁊ honorẽ acq̃ret qui dat munera: aĩam aũt aufert accipientiũ Eice derisorẽ ⁊ exibit cum eo iurgiũ: cessabuntq̃ cause ⁊ ꝯtumelie. Qui diligit cordis mũdiciã: ꝓpter graciã labioꝝ suoꝝ habebit amicũ regẽ. Oculi dñi custodiũt sciẽciã: ⁊ supplantãt̃ verba iniqui. Dicit piger. leo ẽ foris: in medio platearꝝ occidend⁹ sũ. Fouea pfũda os aliene: cui irat⁹ ẽ dñs ĩcidet in eã. Stultitia colligata est ĩ corde pueri: ⁊ virga disciplĩe fugabit eam. Qui calũniat̃ paupeꝫ vt augeat diuicias suas: dabit ipe ditiori et egebit. Fili mi inclina aurẽ tuã: et audi verba sapiẽtiũ. Apponе autem cor ad doctrinam meam: q̃ pulcra erit tibi cũ fuaueris eã in ventre tuo. Et redũdabit in labijs tuis: vt sit in dño fiducia tua. Elnde ⁊ ostendã eã tibi hodie. Ecce descripsi eam tibi tripliciter in cogitacõib⁹ ⁊ sciẽcia: vt ostenderẽ tibi firmitatꝫ ⁊ eloquia veritatis: respõdere ex eis illis. qui miserũt te. Non facias violenciã pauperi qꝛ paup est: neq̃ ꝓteras egenũ in porta: qꝛ iudicabit dñs causam eius: ⁊ ꝓfiget eos qui cõfixerunt animam eius. Noli eẽ amic⁹ homini iracundo. neq̃ ambules cuꝫ viro furioso: ne forte discas semitas eius: et sumas scandalum anime tue. Noli esse cum hijs qui defigunt manus suas: et qui vades se offerunt pro debitis. Si enim nõ habes vnde restituas: quid cause est vt tollat operimentum de cubili tuo: Ne transgrediaris terminos ãtiquos: quos posuerunt patres tui. Elidisti virum velocem ĩ opere suo: coraꝫ regib⁹ stabit: nec erit antẽ ignobiles.

Capitulũ. XXIII.

Qlando sederis vt ꝓmedas cū prin
cipe. diligēter attende que sūt posi=
ta ante faciē tuā: ⁊ statue cultrum
i gutture tuo: si tamen habes i potestate
aiam tuā. Ne desideres de cib ei⁹: in q̄ ē pa=
nis mēdacij. Noli laborare vt diteris: sed
prudēcie tue pone modū. Ne erigas oc'os
tuos ad opes q̄s ñ potes habere: qr faciēt
sibi pēnas q̄si aq̄le: ⁊ volabūt i celū. Ne cō
medas cum hoīe iuido ⁊ ne desideres cibos
ei⁹: qm̄ i sil'itudiē arioli ⁊ ꝓiectoris est̄iat
qd ig̊rat. Comede ⁊ bibe dicet tibi: ⁊ mens
ei⁹ nō ē tecū. Cibos q̄s ꝓmederas euomes:
⁊ pdes pulcros ꝑmōes tuos. In auribꝰ i=
sipiētiū ne loq̄ris: qr despiciēt doctrinam
eloquij tui. Ne attīgas puuloꝝ t̄mīos: et
agr pupilloꝝ ne ītroeas. Propinqu⁹ em̄
illoꝝ fortis ē: ⁊ ipe iudicabit ꝓtra te cau=
sam illoꝝ. Ingredias ad doctrinā cor tuū:
⁊ aures tue ad ꝟba sciēcie. Noli subt̄here
a puero disciplīam: si ei pcusseris eū virga
nō morie. Tu ꝟga pcuties eū: ⁊ aiam ei⁹ ꝺ
īferno liberab. Fili mi si sapiēs fuēit ani=
m⁹ tu⁹ gaudebit tecū cor meū: et exultabūt
renes mei cū locuta fuerīt recta labia tua
Nō emulet cor tuū peccatores. sz in timo=
re dñi esto tota die: qr habeb spez i nouissi
mo: ⁊ p̄stulacō tua ñ auferet Audi fili mi
⁊ esto sapiēs: ⁊ dirige i via aīmū tuū. No=
li eē i ꝓuisis potatoꝝ. nec i ꝓmessacōnib
eoꝝ q̄ carnes ad vescēdū ꝓferūt: qr vacan
tes potib ⁊ dātes simbola ꝓsumēt: ⁊ vesti
etur pannis dormitacō. Audi p̄em tuū q̄
genuit te: ⁊ ne ꝓtēnas cū senuerit m̄ tua.
Veritatē eme: ⁊ noli vēdere sapiēciā ⁊ do
ctrinā ⁊ ītelligēciā. Exultat gaudio patr:
iusti: q̄ sapiēt̄ genuit letabit̄ i eo. Gaude=
at p̄ tu⁹ et m̄ tua: et exultet q̄ genuit te.
Prebe fili mi cor tuū mihi: ⁊ oculi tui vi=
as meas custodiāt. Fouea em̄ pfunda est
meretrix: ⁊ puteꝰ angust⁹ aliena. Insidiat̄
i via q̄si latro: ⁊ q̄s īcautos īuenerit int̄=
ficiet. Cui ve. cui⁹ p̄ri ve: cui rixe: cui fo=
uee: cui sine causa vulnera: cui ꝓfessio ocu
loꝝ: Nōne hijs q̄ ꝓmorāt i vino ⁊ studen
calicib epotādis: Ne ītuearis vinū quan
do flaueſcit: cū splēduerit i vitro color e=
ius. Ingredit̄ blāde ⁊ i nouissimo mordē=
bit vt coluber: ⁊ sicut regul⁹ venena diffū
det. Oculi tui videbūt extraneas: ⁊ cor tuū
loq̄tur puersa. Et eris sicut dormiēs i me
dio mari: ⁊ q̄si sopit⁹ gubnator amisso cla
uo: ⁊ dices. Verberaueŕt me. sz nō dolui:
traxerūt me ⁊ ego nō sēsi. Quādo euigila
bo: ⁊ rursus vina reperiā.

Capitulū. .XXIIII.

Ne emuleris viros malos nec desi=
deres eē cū eis: qr rapinas medita
tur mēs eoꝝ: ⁊ fraudes labia eorū
locunt̄. Sapiēcia edificabit̄ dom⁹: ⁊ pru=
dēcia roborabit̄. In doctrina replebūtur
cellaria: vniuersa substācia p̄ciosa ⁊ pulc̄
rima. Vir sapiēs fortis ē ⁊ vir doct⁹ robu=
st⁹ ⁊ valid⁹: qr cū dispositiōe init̄ bellū: et
erit sal⁹ vbi multa ꝓsilia sūt. Excelsa stul=
to sapiēcia: i porta nō aperiet os suū. Qui
cogitat mala facere. stult⁹ vocabit̄. Cogi=
tacō stulti pccatū ē: ⁊ abomīacō hominū
detractor. Si desperaueris lapsꝰ i die āgu=
stie: īminuet̄ fortitudo tua. Erue eos qui
ducunt̄ ad mortē: ⁊ q̄ trahūt̄ ad interitū
liberare ne cesses. Si dixeris vires nō sup
petūt: q̄ īspector cordis ipe ītelligit ⁊ ꝟ=
uatorē aīe tue nihil fallit: reddetq̄ homī
iuxta opa sua. Comede fili mi mel qr bo=
nū ē: ⁊ fauū dulcissimū gutturi tuo. Sic ⁊
doctrina sapiēcie aīe tue: quā cū īueneris
habeb i nouissimis spez: ⁊ spes tua ñ p̄bit
Ne īsidieris et q̄ras īpietatē i domo iusti:
neq̄ vastes req̄em ei⁹. Septies ei i die ca=
det iust⁹ ⁊ r̄surget: īpij aūt corruēt i malū
Cū ceciderit īimic⁹ tu⁹ ne gaudeas ⁊ i rui
na ei⁹ ne exultet cor tuum: ne forte videat
dñs ⁊ displiciat ei: ⁊ auferat ab eo irā suā
Ne ꝓtēdas cū pessimis. ne emuleris īpios:
qm̄ ñ habēt futuroꝝ spez mali: ⁊ lucēna ī=
pioꝝ extīguet̄. Time dñm fili mi ⁊ regē:
⁊ cū detractoribꝰ ñ ꝓmiscearis. Qm̄ repēte
ꝓsurget pdicō eoꝝ: ⁊ ruinā vtriusq̄ q̄s no
uit. Nec q̄ sapiētibꝰ. Cognoscere p̄sonā in
iudicō nō ē bonū. Qui dicūt īpio iust⁹ es
maledicēt eis p̄pl'i: ⁊ detestabūtur eos trib
Qui arguūt eū laudabūtur: ⁊ sup eos ve=
niet benedictō. Labia deosculabit̄: q̄ recta
verba rñdet. Prepara foris opus tuum: ⁊
diligenter exerce agrū tuū: ⁊ postea edifi
ces domum tuā. Ne sis testis frustra ꝓtra
p̄ximum tuū: ne lactes quenq̄ labijs tuis.
Ne dicas quomodo fecit mihi sic faciā ei:
⁊ reddā vnicuiq̄ scōm opus suū. Per agr
hoīs pigri transiui: et p vineā viri stulti.
Et ecce totū r̄pleuerāt vrtice: ⁊ operuerāt

Parabole

ſupficiē eius ſpine: ⁊ maceria lapidū dē-
ſtructa erat. Qđ cū vidiſſem poſui ī cor-
de meo: ⁊ exemplo didici diſciplinā. Uſque-
quo piger dormies: vſquequo de ſōno cōſurges?
Parū inquā dormies. modicū dormitabis
pauxillum manus ꝓſeres vt quieſcas ⁊ ve
niet tibi q̄ſi curſor egeſtas tua: ⁊ mendici-
tas quaſi vir armatus.

Hec q̄ parabole ſalomonis: quas tranſtule
runt viri ezechie regis iuda.

Gloria dei ē celare verbū:
⁊ gloria regū inueſtigare
ſmonē. Celū ſurſū ⁊ terra
deorſū: ⁊ cor regū īſcruta-
bile. Aufer rubiginē de ar
gento: ⁊ egredietur vas pu-
riſſimū. Aufer impietatē ꝺ vultu regis: et
firmabit iuſticia thronus eius. Ne glorio-
ſus appareas coram rege: ⁊ ī loco magno-
rum ne ſteteris. Melius eſt enī vt dicat ti
bi aſcende huc: q̄ vt humilieris coram pn
cipe. Que viderūt oculi tui ne proferas in
iurgio citō: ne poſtea enī dare non poſſis
cū dehoneſtaueris amicū tuū. Cauſā tuaz
tracta cū amico tuo. ⁊ ſecretū extraneo ne
reueles: ne forte īſultet tibi cū audierit: ⁊
exprobrare nō ceſſet. Gracia ⁊ amicicia li
berāt: quas tibi ſua. ne exprobrabil' fias.
Mala aurea ī lectis argēteis: q̄ loq̄t verbū
ī tpe ſuo. Inauris aurea ⁊ margarita ful
gēs: q̄ arguit ſapientē ⁊ aurē obedientem.
Sicut frig⁹ niuis ī die meſſis: ita legatus
fidel' ei q̄ miſerit eū: aīam ipius req̄ſcere
facit. Nubes ⁊ vētus ⁊ pluuie nō ſequētes
vir glorioſus ⁊ pmiſſa nō ꝓplēs. Pacien-
cia lenietur pnceps: ⁊ lingua mollis ꝓfrin-
get duriciā. Mel inueniſti. ꝓmede qđ ſuffi
cit tibi: ne forte ſaciat⁹ euomas illud. Sō-
trahe pedē tuū de domo primi tui: nequā
do ſaciat⁹ oderit te. Jaculū ⁊ gladi⁹ ⁊ ſagit
ta acuta: hō q̄ loquit ꝓtra primū ſuū fal-
ſū teſtimoniū. Dens putrid⁹ et pes laſſus.
q̄ ſperat ſup īfideli ī die anguſtie: et amit-
tit palliū ī die frigoris. Acetū ī vitro: qui
cantat carmīa corde peſſimo. Sicut tinea
veſtimento ⁊ ōmis ligno: ita triſticia viri
nocet cordi. Si eſurierit īimic⁹ tuus ciba
illū: ſi ſitit da ei aquā bibere. Prunas enī
ꝓgregabis ſup caput ei⁹: ⁊ dñs reddet tibi.

Uent⁹ aq̄lo diſſipat pluuias: et facies tri-
ſtis līguā detrahētē. Meli⁹ ē ſedere ī angu-
lo domatis: q̄ cū mlīere litigioſa. ⁊ ī domo
ꝓmuni. Aq̄ frigida aīe ſiciēti: ⁊ nūci⁹ bo-
n⁹ ꝺ terra lōginq̄. Fōs turbat⁹ pede ⁊ vena
corrupta: iuſt⁹ cadēs corā īpio. Sic̄ q̄ mel
ꝓmedit mltū ñ ē ei bonū: ſic̄ q̄ ſcrutat̄ eſt
maieſtatis opmet̄ a glīa. Sic̄ vrbs patēs
⁊ abſq; muroꝝ ābitu: ita vir q̄ ñ poteſt in
loq̄ndo cohibere ſpiritū ſuū. Capi. II.

Qđomodo nix in eſtate et pluuie in
meſſe: ſic indecēs ē ſtulto glīa. Si-
cut auis ad alta trāſuolās: et paſ-
ſer q̄libet vadēs: ſic maledictū fruſtra pla
tū ī quēpiā ſupueniet. Flagellū eq̄ ⁊ cha-
mus azino: ⁊ vga ī dorſo īprudētiū. Ne re-
ſpōdeas ſtulto iuxta ſtulticiā ſuā: ne effici
aris ei ſil'is. Rñde ſtulto iuxta ſtulticiam
ſuā: ne ſibi ſapiēs eē videt̄. Claud⁹ pedib⁹
⁊ iniq̄tatē bibēs: q̄ mittit vba p nūciū ſtul
tū. Quomodo pulcras fruſtra habet clau-
d⁹ tibias: ſic indecēs ē ī ore ſtultoꝝ parabo
la. Sicut q̄ mittit lapidē ī aceruū mercu-
rij: ita q̄ tribuit inſipiēti honorē. Quomo
do ſi ſpina naſcat̄ ī manu temulēti: ſic pa
rabola in ore ſtultoꝝ. Judicium determi-
nat cauſas: ⁊ q̄ imponit ſtulto ſilētiū iras
mitigat. Sicut canis q̄ reuertit̄ ad vomi
tū ſuū: ſic īprudēs q̄ iterat ſtulticiā ſuam
Elidiſti hoīez ſapiētē ſibi videri: magis il-
lo ſpez habebit īſipiēs. Dicit piger leo ē ī
via: ⁊ leena ī itinēribus: Sic̄ oſtiū vtit̄ ī car
dine ſuo: ita piger ī lectulo ſuo Abſcondit
piger man⁹ ſub aſcella ſua: ⁊ laborat ſi ad
os ſuū eas ꝓuerterit. Sapiētior ſibi ſtul-
t⁹ videt̄: ſeptē viris loq̄ntibus ſentēcias. Si
cut q̄ appḧendit auribus canem: ſic q̄ trāſit
⁊ īpaciēs ꝓmiſcet̄ rixe alteri⁹. Sicut nocī
us ē q̄ mittit ſagittas ⁊ lāceas ī mortem:
ita vir q̄ fraudulenter nocet amico ſuo: ⁊
cum fuerit deprehēſus dicet ludēs feci. Cū
defecerint ligna extinguet̄ ignis: ⁊ ſuſur-
rone ſubtracto iurgia conq̄eſcunt. Sicut
carbones ad prunas et lingna ad ignem:
ſic homo iracundus ſuſcitat rixas. Ver-
ba ſuſurronis quaſi ſimplicia: ⁊ ipſa per-
ueniunt ad intima cordis. Quomodo ſi
argento ſordido ornare velis vas fictile:
ſic labia tumentia cum peſſimo corde ſo-
ciata. Labijs ſuis intelligit̄ inimicus cum

ī corde tractauerit dolos . Qñ submiserit vocē suā ne credideris ei:qm̄ septē neqcie sūt ī corde illi⁹.Qui operit odiū fraudulē ter: reuelabit malicia ei⁹ ī ꝯcilio.Qui fodit foueā icidet in eā:ꝙ q̄ voluit lapidē reuertet ad eū.Līgua fallax ñ amat verita tē:ꝙ os lubricū opat ruinas. Ca. III.

NE gloriēris ī crastinū: ignorans q̄d supuētura pariat dies. Laudet te alien⁹ꝙ ñ os tuū:extrane⁹ꝙ nō labia tua. Graue ē saxū ꝙ onerosa arena:sz ira stulti vtroq; grauior. Ira nō habet misericordiā.nec erūpens furor:ꝙ impetū cō citati spūs ferre q̄s poterit: Melior ē mai festa correctō q̄ amor abscōditus. Meliora sūt vulnera diligētis:q̄ fraudulēta oscula odiētis.Anima saturata calcabit fauū ꝙ aīa esuriēs eciam amara p dulci sumet. Sicut auis trāsmigrās ō nido suo:sic vir q̄ derelīq̄t locū suū.Unguēto ꝙ variis odoribꝫ delectat cor:ꝙ bonis amici ꝓsilijs aīa dulcorat.Amicū tuū ꝙ amicū p̄ris tui ne dimiseris:ꝙ domū fratris tui ne ingrediaris ī die afflictionis tue.Melior ē vicinus iuxta:q̄ frater procul.Studē sapiēcie fili mi ꝙ letifica cor meū:vt possis exprobrāti rñdere ꝑmonē.Astut⁹ vidēs malū abscōditus ē: paruuli transeūtes sustinuerūt dispendia.Tolle vestimentū ei⁹ qui spopondit p extraneo:ꝙ p alienis aufer ei pign⁹ Qui bñdicit proximo suo voce grandi de nocte cōsurgens:maledicēti similis erit. Tecta pstillācia in die frigoris ꝙ litigiosa mulier ꝓparant.Qui retinet eā q̄si q̄ ventuz teneat:ꝙ oleū dextre sue euacuat. Ferrum ferro exacuit:ꝙ hō exacuit faciē amici sui.Qui fuat ficū comedet fruct⁹ eius:ꝙ q̄ custos ē dñi sui glificabit. Quomodo ī aq̄s resplēdēt vultus ꝑspicientiū: sic corda hominū manifesta sūt prudētibꝫ. Infernus ꝙ pditō nunq̄ replent:similiter ꝙ oculi hominū insaciabiles.Quomodo pbat ī cōflatorio argentū ꝙ ī fornace aurū:sic pbatur homo ore laudātis.Cor iniq̄ inq̄rit mala:cor aūt rectū inquirit sciencias. Si cōcuderis stultū in pila quasi tipsanas feriente desuper pilo:nō auferet ab eo stulticia eius. Diligenter agnosce vultū pecoris tui : tuosq; greges considera. Non em̄ habebis iugiter potestatem:sed corona tribuetur tibi in generacōne ꝙ generacōnem apta sūt prata ꝙ apparuerūt herbe virētes ꝙ collecta sūt fena de mōtibꝫ. Agni ad vestimētū tuū:ꝙ hedi ad agri p̄ciū. Sufficiat tibi lac capraꝝ ī cibos tuos ꝙ ī necessaria dom⁹tue:ꝙ ad victū ācillis tuis.

Capitulū. .IIII.

FUgit impius nemine p̄sequēte:iust⁹ aūt q̄si leo ꝑfidens absq; terrore erit. Propter peccata ē re multi p̄ncipes eius:ꝙ ꝑ hois sapiēcia ꝙ hoꝝ sciēcia q̄ dicūt.vita ducis lōgioꝝ erit.Uir paup calūnias paupes:simil ē imbri vehemēti ī q̄ parat fames.Qui derelinquūt legem laudāt impiū. q̄ custodiūt succendūt ꝓtra eū.Uiri mali ñ cogitāt iudiciū:q̄ aūt req̄rūt dñm animaduertūt oīa.Melior est paup ābulās ī simplicitate sua:q̄ diues ī prauis itineribꝫ.Qui custodit legē fili⁹ sapiēs ē:q̄ aūt cōmessatores pascit cōfundit p̄rem suū.Qui coaceruat diuicias vsuris ꝙ fenore liberali: ī pauperes ꝓgregat eas. Qui declīat aures suas ne audiat legem: oro ei⁹ erit execrabil.Qui decipit iustos ī via mala ī interitu suo corruet:et simplices possidebūt bona ei⁹.Sapiēs sibi videt vir diues:paup aūt prudēs scrutabit eum In exultacōe iustoꝝ multa gloria est: regnātibꝫ impijs ruine hoīm. Qui abscōdit scelera sua nō diriget:qui aūt ꝓfessus fuerit ꝙ reliq̄rit ea misericordiā ꝓseqūtur.Beatus hō q̄ semp ē pauid⁹:q̄ vo mētis ē dure corruet ī malū.Leo rugiēs ꝙ ursus esuriens:pnceps impius sup pl̄m pauperem. Dux indigēs prudēcia.multos oppримet p calūniā:qui aūt odit auariciā.longi fient dies eius.Noīez q̄ calūniat aīme sanguinē:si usq; ad lacū fugerit nemo sustinet. Qui ambulat simpliciter saluus erit: qui puersis gradit vijs ꝓcidet semel.Qui operat terrā suā saciabit panibꝫ:q̄ aūt sectatur ociū replebit egestate.Uir fidel mltū laudabit: qui aūt festinat ditari.non erit innocēs.Qui cognoscit in iudicō faciē nō bñ facit iste:ꝙ p bucella panis deserit veritatem.Uir qui festinat ditari et alijs inuidet:ignorat q̄ egestas supueniet ei.Qui corripit hominem:graciam postea ūeniet apud eum : magisq̄ ille qui per lingue blandimenta decipit. Qui subtrahit aliq̄d a patre suo vel a matre et dicit hoc non esse peccatū:particeps homicide ē.Qui se

iactat ⁊ dilatat iurgia ꝓcitat:q̄ vo ſperat ī dño ſaluabiť. Qui ꝓfidit ī corde ſuo ſtul tꝰ ē:q̄ aūt gdiť ſapiēť ipe laudabiť. Qui dat paupi nō idigebit:q̄ deſpicit depcātez ſuſtinebit penuriā. Cū ſurrexerīt ipij abſcōdēť hoīes:cū illi pierīt mltiplicabūtuz iuſti.

Capitulū. .V.

Ciro q̄ corripientem. dura ceruice ptēnit. repētinꝰ ei ſupueniet īteritꝰ:⁊ eū ſanitas ñ ſequeť. In mltiplicacōe iuſtoꝝ letabiť vulgꝰ:cū ipij ſūpſerint pncipatū gemet pplus. Vir q̄ amat ſapiēciā letificat pꝛez ſuū:q̄ ať amat ſcortū pdet ſubſtāciā. Rex iuſtꝰ erigit ṫrā. vir auarꝰ deſtruat eā. Homo q̄ blādis fictiſq̄ ƀmōibo loq̄ť amico ſuo:rete expādit greſſibo eiꝰ. Peccātē vix īiquū īuoluet laq̄us et iuſtꝰ laudabiť atq̄ gaudebit. Nouit iuſtus cauſā paupꝝ:īpius ignorat ſciēciā. Hoīes peſtilētes diſſipāt ciuitatē: ſapientes vo auertūt furorē. Vir ſapiēs ſi cum ſtulto ꝓtēderit:ſiue iraſcať ſiue rideat nō īueniet req̄em. Viri ſāguinū odēť ſimplicē:iuſti ať q̄rūt aīaz eiꝰ. Totū ſpm̄ ſuū pfert ſtultꝰ: ſapiēs differt ⁊ refuat ī poſterū. Prīceps q̄ libenť audit vba mēdacij: oēs mīſtros habet īpios. Paup ⁊ creditor obuiauerunt ſibi: vtriuſq̄ illūiatoꝛ ē dñs Rex q̄ iudicat ī veritatē paupes:thronus eiꝰ ieternū firmabiť. Virga atq̄ correctio ť buit ſapiēciā: puer ať q̄ dimittiť volūtati ſue ꝓfūdit mꝛez ſuā. In mltiplicacōe ī pioꝝ mltiplicabūť ſcelera: et iuſti ruinas eoꝝ videbūt Erudi filiū tuū ⁊ refrigerabit te:⁊ dabit delicias aīe tue. Cū pphecia defecerit diſſipabiť pplus: q̄ vo cuſtodit legez beatꝰ ē. Seruꝰ vbis ñ potēſt erudiri:q̄ qđ dicit īelligit ⁊ rñdere ꝓtēnit. Vidiſti hoīnē velocē ad loquēdū:ſtulticia magis ſperāda ē q̄ illiꝰ correctō. Qui delicatē a puericia ſua nutrit ƀuū ſuū:poſtea ſēciet euz ꝓtumacē. Vir iracundꝰ puocat rixas:⁊ q̄ ad īdignādū faciľ ē erit ad pcta pcliuioꝛ Superbū ſequiť būilitas:⁊ humilez ſpiritu ſuſcipiet gl̄ia. Qui cuz fure pticipat odit aīaz ſuā:adiurātē audit ⁊ ñ iudicat. Qui timet hoīez cito corruet:q̄ ſperat ī dño ſb leuabiť. Multi requirunt faciē pncipis:⁊ iudiciū a dño egrediť ſinguloꝝ. Abominanť iuſti viꝝ impiū:⁊ abominanť impij eos q̄ ī recta ſūt via. Verbū cuſtodiēs filiꝰ extra pdicōez erit.

Capi. VI.

Verba congregātis:filij vomītis. Eliſio quā locutꝰ ē vir cū q̄ ē deꝰ: ⁊ q̄ deo ſecū morāte ꝓfortatꝰ ait. Stultiſſimꝰ ſū viroꝝ:⁊ ſapiēcia hoīm ñ ē mecū Nō didici ſapiēciā:⁊ ñ noui ſciēciā ſcꝛoꝝ Quis aſcēdit ī celū atq̄ deſcēdit: Quis cōtinuit ſpiritū ī maībo ſuis: Quis colligauit aq̄s q̄ſi ī veſtimēto: Quis ſuſcitauit oēs ťmīos ťre: Qđ nomē ē ei:⁊ qđ nomē filij ei ſi noſti: Oīs ƀmo dei ignitꝰ: clipeꝰ ē oīb ſperātibo ī ſe. Ne addas quicq̄ vbis illi ⁊ arguaris:īueniarīſq̄ mēdax. Duo rogaui te:ne deneges mihi antēq̄ moriar. Vanitatē ⁊ vba mēdacia lōge fac a me. Mēdacitatē ⁊ diuicias ne dederis mihi. Tribue tātū victui meo neceſſaria:ne forte ſaciatus illiciar ad negādū ⁊ dicā. q̄s ē dñs: aut egeſtate ꝓpulſꝰ furer ⁊ piurē nomē dei mei. Ne accuſes ſuū ad dñz ſuū:ne forte maledicat tibi et corruas. Generatio q̄ pri ſuo maledicit:⁊ q̄ mri ſue ñ bñdicit Generacō q̄ ſibi mūda videť:ettamē ñ ē lota ſordibꝰ ſuis. Generacō cꝰ excelſi ſūt ocli:et palpebre eiꝰ ī eo ſūt recte. Generacō q̄ p dētibo gladios habz ⁊ ꝓmādit molaribo ſuis: vt ꝓmedat īopes de terra:⁊ paupes ex hoīb. Sāguiſuge due ſt̄ filie:dicētes affer affer Tria ſūt inſaturabilia:⁊ q̄rtū qđ nūq̄ dicit ſufficit. Infernꝰ ⁊ os vulue ⁊ ṫra q̄ ñ ſacia tur aq̄:ignis vo nūq̄ dicit ſufficit. Oculū q̄ ſbſannat pꝛez ⁊ q̄ deſpicit ptū mris ſue: ſuffodiāt eū corui ď torrētibo:⁊ ꝓmedant eū filij aq̄le. Tria ſūt difficilia mihi:⁊ q̄rtū penitꝰ ignoro viā aq̄le ī celo. viā colubri ſup petrā:viam nauis ī medio mari:⁊ viam viri in adoleſcēcia. Talis ē ⁊ via mulieris adultere q̄ ꝓmedit:⁊ tergēs os ſuuz dicit. Non ſum operata malum. Per tria mouetur terra ⁊ quartū quod nō potēſt ſuſtinere. Per ſeruū cum regnauerit. per ſtultum cum ſaturatus fuerit cibo:⁊ per odioſam mulierē cū in matrimonio fuēit aſſūpta:⁊ p ācillā cū fuerit heres dñe ſue Quatuoꝛ ſūt mīma terre:⁊ ipa ſūt ſapientiora ſapientibo. Formice pplus infirmus q̄ ꝓparat in meſſe cibum ſibi. Lepuſculus plebs īualida:q̄ collocat ī pet̄ cubile ſuū. Regē locuſta non habet:et egredītur vniuerſa p ťmas. Stellio maībo nitiť:et morat ī edibo regis. Tria ſūt q̄ bene gdiūtur

et ꝝrtū qꝺ icedit felicit. Leo fortissim⁹ bestiaꝝ: ad nulli⁹ pauebit occursum. Gallus succinctus lūbos suos ⁊ aries: nec est qui resistat ei: ⁊ qui stultus apparuerit. postꝙ eleuatus ē ī sublime. Si em̄ intellexisset: ori suo īposuisset manū. Qui aūt fortit̄ ꝑmit vbera ad illiciendū lac. exꝑmit butirū: ⁊ ꝙ vehemēt̄ emūgit. elicit sanguinē. ⁊ qui ꝓuocat iras: ꝓducit discordias.

Capitulum. .VII.

Verba lamuelis regis. Visio ꝙ erudiuit eū mr̄ sua. Quid dilecte mi: quid dilecte vteri mei: quid dilecte votoꝝ meoꝝ! Ne dederis mulieribꝫ substanciā tuam: ⁊ diuicias tuas ad delēdos reges. Noli regibꝫ o lamuel. noli regibꝫ dare vinū: qꝛ nullū secretū ē vbi regnat ebrietas. Ne forte bibāt ⁊ obliuiscant̄ iudicioꝝ: et mutent causam filioꝝ pauperis. Date sicerā merētibꝫ: ⁊ vinū his qui amaro sūt aīmo Bibāt ⁊ obliuiscant̄ egestatis sue: ⁊ doloris sui nō recordent̄ amplius. Aperi os tuum muto: ⁊ causis omniū filioꝝ ꝙ ptranseunt. Aperi os tuū. decerne qꝺ iustū est: et vindica inopē ⁊ paupere. Aleph. Mulierē fortē quis īueniet: ꝓcul ⁊ ꝺ vltimis finibꝫ ꝓciū ei⁹. Beth. Cōfidit in ea cor viri sui: ⁊ spolijs nō ībigebit. Gimel. Reddet ei bonū ⁊ nō malū: oībꝫ diebꝫ vite sue. Deleth. Quesiuit lanā ⁊ linū: ⁊ opata ē ꝓsilio manuū suaꝝ. He. Facta est quasi nauis institoris: delonge portans panē suū. Vau. De nocte surrexit: dedit qꝫ predaꝝ domesticis suis: ⁊ cibaria ācillis suis. Zai. Cōsiderauit agꝝ ⁊ emit eū: de fructu manuū suaꝝ plātauit vineā. Heth. Accinxit fortitudie lūbos suos: ⁊ roborauit brachiū suū Teth Gustauit ⁊ vidit qꝛ bona ē negociacō ei⁹: nō extinguet̄ ī nocte lucerna eius. Joth. Manū suā misit ad fortia: ⁊ digiti ei⁹ appēhenderūt fusū. Caph. Manū suā aperuit inopi: ⁊ palmas suas. extendit ad paupere. Lameth. Nō timebit domui sue a frigoribꝫ niuis: omēs em̄ domestici ei⁹ vestiti sūt duplicibꝫ. Mem. Stragulatā vestē fecit sibi bissus ⁊ purpura vestimentū ei⁹. Nun. Nobilis ī portis vir ei⁹: quādo sederit cū senatoribꝫ terre. Samech. Sindonē fecit ⁊ vēdidit: ⁊ cīgulū ꝺedit chananeo Ayn. Fortitudo ⁊ decor īdumētū ei⁹: et ridebit ī die nouissimo. Phe. Os suū aperuit sapiēcie: ⁊ lex clemencie in līgua eius. Sade. Considerauit semitas domus sue: ⁊ panē ociosa nō ꝓmedit. Coph. Surrexerūt filij eius et beatissimā ꝑdicauerūt: vir ei⁹ ⁊ laudauit eam. Res. Multe filie ꝓgregauerūt diuicias: tu supergressa es vniuersas. Syn. Fallax gracia ⁊ vana est pulcritudo: mulier timens dominum laudabitur. Thau. Date ei de fructu manuū suarum: et laudent eam in portis opera eius.

Incipit prologus in ecclesiasten.

Demini me ātē hoc ferme ꝙn quennium. cum adhuc rome essem ⁊ ecclesiasten sācte blesille legerem vt eam ad ꝓtem ptum mūdi hui⁹ ꝓuocarē et omē qꝺ in mundo cerneret putaret esse ꝓ nihilo. rogatū ab ea: vt in morē ꝓmētarioli. obscura queqꝫ dissererem: vt absqꝫ me posset intelligere que legebat. Itaqꝫ qm̄ ī ꝓcinctu nostri opis subita mortē subtracta est. et vbi non meruim⁹ o paula et eustochium talem vitē nostre habere ꝓsortē: tātoqꝫ vulnere tūc ꝓcussus obmutui: nūc in bethleem posit⁹. āgustiore videlicet ciuitatē. ⁊ illi⁹ memorie ⁊ vob̄ reddo qꝺ debeo Hoc breuit̄ ām̄onēs qꝺ nullius auctoritatē secut⁹ sū: sꝛ de hebreo trālferēs maxime septuaginta interꝑtuꝫ ꝓsuetudini me cooptaui: in his dūtaxat q̄ nō multū ab hebraicis discrepabant. Interdum aq̄le ꝺqꝫ ⁊ symachi ⁊ theodotionis recordatus sū: vt nec nouitatē nimia. lectoris studiū deterrerem: nec rursum contra cōsciencia meam fontē veritatis omisso: opinionum riuulos consectarer

Explicit plogus. Incipit lib̄ Ecclesiastes

Verba Ecclesiastes. filij dꝺ regis hierusalē. Vanitas vanitatum dixit ecclesiastes: vanitas vanitatū et omnia vanitas. Quid habet amplius homo de vniuerso labore suo quo laborat sub sole: Generacō ꝑterit ⁊ generacō aduenit. t̄ra aūt in et̄nū stat. Oriť sol ⁊ occidit. ⁊ ad locū suū reuertit̄: ibiqꝫ renascēs girat ꝑ meridiē: ⁊ flectit̄ ad aquilonē. Lustrans vniuersa in circuitu pgit spūs: ⁊ ī circlos suos r̄uertit̄

Oīa flumīa īntrāt ī mare: ⁊ mare nō redū
dat Ad locū vñ exeūt flumīa reuertūt: vt
itēꝝ fluāt. Cūctæ res difficiles: non potest
eas hō explicare ꝓmōe. Nō saturat ocul⁹
visu: nec auris auditu īplet. Quid ē quod
fuit: Ipsum qđ futurum est. Quid est qđ
factum est: Ipsum quod faciendum est.
Nihil sub sole nouum: nec valet quisq̄ di
cere: ecce hoc recēs est. Iā eī p̄cessit ī secu
lis: q̄ fuerūt añ nos. Nō ē priꝝ memoria
ſz nec eoꝝ q̄tē q̄ postea futura sūt erit re
cordacō apd eos q̄ futuri sūt ī nouissimo.
Ego ecclesiastes fui rex isrl ī hirlm: ⁊ ꝓpo
sui ī aīo meo q̄rere ⁊ īuestigare sapienter
de oīb⁹ q̄ fiūt sb̄ sole. Hāc occupacōz pessi
mā dedit de⁹ filijs hoīm: vt occuparēt ī ea
Vidi q̄ fiunt cūcta sb̄ sole: ⁊ ecce vniuersa
vanitas ⁊ afflictō spūs. Peruersi difficile
corrigūt: ⁊ stultoꝝ īfinit⁹ē numer⁹. Locu
tus sū ī corde meo dicēs. Ecce magn⁹ effe
ctus sū ⁊ p̄cessi oēs sapiēcia q̄ fuerūt ante
me ī hirlm ⁊ mēs mea ꝓplata ē mlta sa
pient ⁊ didici: dediq̄ cor meū vt scirē pru
dēcīā atq̄ doctrinā: erroresq̄ ⁊ stulticiam
Et agnoui q̄ ī hijs q̄z eēt labor ⁊ afflictio
spūs: eoq̄ ī mlta sapiēcia mlta sit īdigna
cō: ⁊ q̄ addit sciēciā addit ⁊ labōrem.

Capitulū. .II.

Dixi g̃ ī corde meo. vadā et affluā
delicijs: et fruar bonis. Et vidi q̄
hoc q̄z eēt vaītas. Risūq̄ reputaui
errorē: ⁊ gaudio dixi. Quid frustra decipis
Cogitaui ī corde meo. abstrahē a vino car
nē meā. vt animū meū trāsferrē ad sapien
cīā deuitarēq̄ stulticiaz: donec viderē q̄d
eēt vtile filijs hoīm: q̄ facto op⁹ ē sub sole
numero diez vitæ sue. Magnificaui opa
mea. Edificaui mihi domos ⁊ plātaui vi
neas: feci ortos ⁊ pomeria ⁊ cōseui ea cū
cti generis arboribꝫ: ⁊ extruxi mihi pisci
nas aq̄ vt irrigarē siluā lignoꝝ germinā
tiū. Possedi seruos ⁊ ācillas. mltazq̄ fami
liā habui: armēta q̄z ⁊ magnos ouiū gre
ges: vlē oēs q̄ fuerūt añ me ī hirlm. Coa
ceruaui mihi argētū ⁊ auꝝ: ⁊ substancias
regū ⁊ puinciaꝝ. Feci mihi cātores ⁊ cā
tatrices ⁊ delicias filioꝝ hoīm: sciphos et
vrceolos ī mīsterio ad vina fundēda: ⁊ su
pgressus sū opib⁹ omēs qui ante me fuer
in hirlm. Sapiencia q̄z pseuerauit mecū:
et omīa que desiderauerūt oculi mei nō ne
gaui eis: nec phibui cor meū quin oī vo
luptate frueret: ⁊ oblectaret se ī hijs q̄ p̄
paraueram. Et hāc ratus sum partē meā:
si vterer labore meo. Cūq̄z me conuertissem
ad vniuersa opa que fecerāt man⁹ mee. et
ad labores in q̄b⁹ frustra sudauerā: vidi ī
oīb⁹ vanitatē ⁊ afflictionē animi: et nihil
pmanere sub sole. Transiui ad cōplandā
sapiencīā: erroresq̄ ⁊ stulticiā. Quid est ī
quā hō: vt sequi possit regē factorē suum:
Et vidi q̄ tantū precederet sapiēcia stulti
cīā: quantū differt lux a tenebris. Sapiē
tis oculi ī capite eius: stultus in tenebris
ambulat. Et didici q̄ vnus vtriusq̄z esset ī
teritus: ⁊ dixi ī corde meo. Si vnus ⁊ stul
ti ⁊ me⁹ occasus erit: q̄d mihi p̄dest q̄ ma
iorem sapiēcie dedi operā: Locutusq̄z cum
mente mea: aīaduerti q̄ hoc q̄z eēt vaītas
Nō enī erit memoria sapientis similit vt
stulti ī ppetuū: ⁊ futura tēpora obliuione
cūcta pariter operiēt. Morit doct⁹ simili
ter indoct⁹: ⁊ idcirco teduit me vitæ mee
videntē mala vniuersa esse sub sole: et cū
cta vanitatem ⁊ afflictionē spūs. Rursus
detestatus sū omnē īdustriaz meā qua sub
sole studiosissime laboraui: habiturus he
retē post me. quem ignoro vtꝝ sapiens an
stult⁹ futur⁹ sit: ⁊ dñabit in laboribꝫ meis
q̄b⁹ desudaui ⁊ solicitus fui. Et ē quicq̄ tā
vanū: Inde cessaui: renūciauitq̄z cor meū
vltra laborare sub sole. Nā cū ali⁹ laboret
ī sapiēcia ⁊ doctrina ⁊ solicitudīe: hoī oci
oso q̄sita dimittit. Et hoc q̄z vanitas: ⁊ ma
gnū malū. Quid ei p̄derit hoī de vniuerso
labore suo ⁊ afflictōe spūs: q̄ sub sole cru
ciat⁹ē: Cūcti dies ei⁹ doloribꝫ ⁊ erūnis ple
ni sūt: nec p̄ noctē mente requiescit. Et hoc
nōne vaītas ē: Nōne meli⁹ē ꝓmedere ⁊ bi
bere: ⁊ ostēdere aīe sue bona d̄ laboribꝫ su
is: Et hoc d̄ manu dei ē. Quis ita deuora
bit ⁊ delicijs affluet vt ego: Homī bono in
ꝓspectu suo dedit de⁹ sapiēciā ⁊ sciēciā. et
intelligēciā: peccatori aūt dedit afflictōez
⁊ curā supfluā: vt addat ⁊ ꝓgreget ⁊ dat
ei q̄ placuit deo. Sz ⁊ hoc vanitas est: et
cassa solicitudo mētis.

Capitulū. .III.

Omnia tempus habz: ⁊ suis spacijs
trāseunt vniuersa sub sole. Tēpus
nascēdi: ⁊ tēp⁹ moriendi. Tempus
plātandi: ⁊ tempus euellēdi q̄d plātatū ē

Tempus occidendi : et tempus sanandi . Tēp⁹ destruēdi:⁊ tēpus edificādi. Temp⁹ flēdi:⁊ tēp⁹ridendi. Tempus plangēdi:et tēpus saltādi. Tēpus spargēdi lapides:et tēpus colligēdi. Tēpus āplexādi :⁊ tēpus lōge fieri ab amplexibꝫ. Tēpus acqrēdi:et temp⁹ ptendi. Tēpus custodiēdi:et tēpus abiciēdi. Tēpus scindēdi :⁊ tēpus consuendi. Tēpus tacēdi:⁊ tēpus loquēdi. Tēpus dilectōnis:⁊ tēpus odij. Tēpus belli:⁊ tēpus pacis. Quid habet ampli⁹ hō de labore suo: Vidi afflictionē quā dedit de⁹ filijs hominū:vt distēdant ī ea. Cūcta fecit bona ī tpe suo:⁊ mundū tradidit disputacōi eoꝝ:vt nō inueniat hō opus qđ operatus est deus ab inicio vsqꝫ ad finē. Et cognoui q nō esset meli⁹ nisi letari:et facere bene in vita sua. Omnis em̄ homo qui comedit ⁊ bibit.⁊ videt bonū de labore suo:hoc donū dei est. Didici:q oīa opera que fecit deus.pseuerēt in ppetuū. Non possumus eis qcq addere nec auferre:que fecit deus vt timeatur. Qđ factuꝫ est:ipm pmanet. Que futura sunt iam fuerūt:⁊ deus īstaurat quod abijt. Vidi sub sole in loco iudicij impietatē ⁊ in loco iusticie iniqtatē: et dixi ī corde meo. Justū ⁊ impiū iudicabit dñs:⁊ tēpus omnis rei tūc erit. Dixi ī corde meo de filijs hoim. vt pbaret eos deus: ⁊ ostēderet similes esse bestijs. Idcirco vn⁹ interi⁹ est hois ⁊ iumentoꝝ:⁊ eq ôtusqꝫ cō dicō. Sicut morit hō:sic et illa moriunt. Similiter spirāt oīa: ⁊ nihil habet hō iumento ampli⁹. Cūcta subiacēt vanitati:et oīa pgūt ad vnū locū. De terra facta sunt ⁊ ī terrā parit reuertūtur. Quis nouit si spūs filioꝝ adā ascendat sursū: ⁊si spirit⁹ iumentoꝝ descendat deorsū: Et dephēdi nihil esse meliusq letari hoīem ī ope suo:et hāc esse ptē illi⁹. Quis em̄ eum adducet:vt post se futura cognoscat:

¶ Capitulū. .IIII.

Verti me ad alia:⁊ vidi calūnias q̄ sub sole geruntur.⁊ lacrimas īnocentiuꝫ ⁊ neminem ꝓsolatorē:nec posse resistere eoꝝ violēcie.cunctoꝝ auxilio ꝺstitutos. Et laudaui magis mortuos q̄ viuentes: et felitiorem vtroqꝫ iudicaui qui necdum natus est:nec vidit mala que sub sole fiūt. Rursū contemplatus sū omnes labores hoīm:⁊ īdustrias anīaduerti patere inuidie primi. Et ī hoc q̄ vanitas:⁊ cura supflua ē. Stult⁹ ꝯplicat man⁹ suas: ⁊ ꝯmedit carnes suas dicēs. Melior ē pugillus cū requie:q̄ plena vtraqꝫ manus cuꝫ labore ⁊ afflictōe aīmi. Cōsiderās reperi ⁊ aliā vanitatē sub sole. Unus ē ⁊ scōm non habet nō filiū ñ fratrē:ettamē laborare ñ cessat. nec saciant⁹ oculi ei⁹ diuicijs: nec recogitat dicēs. Cui laboro :⁊ fraudo aīam meā bonis: In hoc q̄ vanitas ē:et afflictio pessima . Melius ē q̄ duos esse sil. q̄ vnū: habēt em̄ emolumētum societatis sue. Si vnus ceciderit : ab altero fulciet⁹. Ve soli: qr cū ceciderit nō habet subleuantē se. Etsi dormierit duo: fouebunt⁹ mutuo. Un⁹ quomodo calefiet: Etsi quispiā pualuerit ꝓtra vnū: duo resistūt ei. Funiculus triplex difficile rūpit⁹. Melior ē puer paup ⁊ sapiēs rege sene ⁊ stulto. q̄ nescit puidere ī posterꝫ:qđ ⁊ de carcere cathenisqꝫ interdū quis egrediat⁹ ad regnū:⁊ ali⁹ natus in regno inopia ꝓsumat⁹. Vidi cūctos viuētes. qui ambulāt sub sole cum adolescēte secūdo:q̄ ꝓsurget ꝓ eo. Infinitus numerus ē ꝑpl̄ī omniū q̄ fuerūt ante eū:et qui postea futuri sunt nō letabunt⁹ in eo. Sed ⁊ hoc vanitas:⁊ afflictio spiritus. Custodi pedē tuū ingrediēs domū dei:⁊ appropinqua vt audias. Multo enim melior est obedientia q̄ stultorum victime:qui nesciunt quid faciunt mali.

¶ Capitulum. .V.

Ne temere quid loquaris:neqꝫ cor tuū sit velox ad pferēdū ꝼmonem corā deo. Deꝰ ei ī celo ⁊ tu sup terrā:idcirco sint pauci ꝼmones tui. Multas curas secūt⁹ sōnia:⁊ in multis ꝼmonibꝫ inuenietur stultitia. Si qđ vouisti deo:ne moreris reddere. Displicꝫ ei ei īfidel⁹ ⁊ stulta pmissio. Sorꝫ qđcūqꝫ voueris redde. Multo qꝫ meli⁹ē nō vouere:q̄ p⁹ votū pmissa nō reddere. Ne dederis os tuū vt peccare faciās carnē tuā:neqꝫ dicas.corā āgelo non ē puidēcia:ne forte irat⁹ dñs sup ꝼmōes tuos dissipet cūcta opera manuū tuarꝫ. Vbi multa sūt somnia plurime sūt vanitates: ⁊ ꝼmones innumeri. Tu vero deum time. Si videris calūnias egenoꝝ ⁊ violēta iudicia et subuerti iusticiam in puincia. nō mireris super hoc negocō quia excelso excelsior est alius: et sup hos qꝫ eminētiores

Parabole Ecclesiastes

sunt alij :⁊ insup vniuerse terre rex imperat seruienti .Auarus non implebitur pecunia:et q̄ amat diuicias.fructū nō capiet ex eis.Et hoc ꝯ vanitas.Vbi multe sūt opes:multi ⁊ q̄ comedūt eas.Et q̄d ꝓdest possessori:nisi q̄ cernit diuitias oculis suis?Dulcis est somn⁹ operāti siue paꝫ siue multū comedat:saturitas autē diuitis nō sinit eū dormire .Est ⁊ alia infirmitas pessima.quā vidi sub sole.Diuitie cōseruate in malū dñi sui.Pereūt ei:i afflictōe pessīa. Genauit filiū:q̄ i sūma egestate erit.Sicut egressus ē nudus de vtero mr̄is sue sic reuertet̄:⁊ nihil auferet secū de labore suo Miserabiliꝫ prsus infirmitas.Quō venit:sic reuertet̄. Quid ꝯ ꝓdest ei q̄ laborauit in vētū :Cūctis diebꝫ vite sue comedit i tenebris ⁊ i curis mltis:⁊ i erumna atqꝫ tristicia.Hoc itaqꝫ visū ē mihi i bonū:vt comedat q̄s ⁊ bibat:⁊ fruatur letitia ex labore suo.q̄ laborauit ipe sub sole numero dierꝫ vite sue:q̄s dedit ei de⁹:⁊ hec ē pars illi⁹. Et oī homi cui dedit de⁹ diuitias atqꝫ substātiam:pt̄ atēqꝫ ei tribuit. vt comedat ex eis.et fruat̄ ptē sua ⁊ letet̄ de labore suo. hoc ē donū dei .Nō ei satis recordabit̄ dierū vite sue:eoq⁹ de⁹ occupet delicijs cor ei⁹

Capitulum. .VI.

Est ⁊ aliud malum qđ vidi sub sole: ⁊ q̄dēz freq̄ns apud hoīes. Vir cui dedit de⁹ diuitias ⁊ substātiā ⁊ honorē ⁊ nihil deest aime sue ex oīb⁹ q̄ desiderat:nec tribuit ei potestatē de⁹ vt comedat ex eo:sed hō extraneus vorabat illud.Hoc vanitas ⁊ mag̃ miseria ē.Si genuerit q̄spiaz cētuz liberos ⁊ vixerit mltos annos. ⁊ plures dies etatis habuerit ⁊ aīa illi⁹ nō vtat̄ bonis substātie sue .sepulturaqꝫ careat: de hoc ego pronuncio q̄ melior illo fit abortiuus. Frustra em̄ venit ⁊ pgit ad tenebras :⁊ obliuione delebit̄ nomē ei⁹. Nō vidit solem.neqꝫ cognuit distantiam boni ⁊ mali:etiāsi duobꝫ milibꝫ annis vixerit :et nō fuerit pfruitus bonis .Nōne ad vnum locū ꝓperāt oīa:oīs labor hoīs in ore ei⁹: sed aīa ei⁹ nō implebit̄ bonis.Quid habet ampli⁹ sapiēs a stulto:⁊ q̄d pauper nisi vt pgat illuc vbi ē vita:Meli⁹ ē videre qđ cupias:q̄ desiderare qđ nescias.Sz ⁊ hoc vanitas ē:⁊ p̄sumptō spūs.Qui futurus est: iā vocatū ē nomē ei⁹ :⁊ scit̄ q̄ hō sit:et nō possit contra fortiorē se in iudicō ꝓtēdere. Verba sūt plurima:mltamqꝫ in disputando habentia vanitatem.

Capi VII.

Quid necesse ē homini maiora se q̄rere :cū ignet quid cōducat sibi in vita sua numero dierꝫ pegrinacōnis sue .⁊ tēpore quod velut vmbra ꝓterit: Aut q̄s ei poterit indicare:q̄d post eū futurꝫ sub sole sit:Meli⁹ ē nomē bonū q̄ vngenta p̄ciosa :⁊ dies mortis die natiuitatis.Meli⁹ ē ire ad domū luct⁹ q̄ ad domuz cōuiuij. In illa ei finis cūctorū āmonetur hoīm :⁊ viuēs cogitat q̄d futurꝫ sit.Melior est ira risu:quia p tristiciā vultus.corrigitur aīm⁹ delinq̄ntis.Cor sapientiū vbi tristicia ē: ⁊ cor stultorꝫ vbi letitia. Meli⁹ ē a sapiēte corripi:q̄ stultorꝫ adulacōne decipi:quia sicut sonitus spinarꝫ ardentium sub olla:sic risus stulti .Sed ⁊ hoc vanitas Calūnia conturbat sapientē:⁊ pdit robur cordis eius. Melior ē finis oratonis:q̄ principiū. Melior ē patiens arrogante. Ne sis velox ad irascēdum:quia ira in sinu stulti requiescit. Ne dicas:quid putas causse ē q̄ priora tēpora meliora fuere q̄ nunc sunt. Stulta ē em̄ huiuscemōi interrogatō. Melior ē sapia cū diuicijs :⁊ magis ꝓdest videntibꝫ solem.Sicut em̄ ꝓtegit sapia:sic protegit pecunia.Hoc aūt plus habet eruditio ⁊ sapia:q̄ vitam tribuunt possessori suo. Considera opa dei:q̄ nemo possit corrigere quez ille despexerit. In die bona fruere bonis:⁊ malā diez p̄caue. Sicut em̄ hanc sic ⁊ illā fecit deus :vt nō inueniat hō cōt eū iustas q̄rimonias .Hec q̄z vidi in diebꝫ vanitatis mee. Justus perit i iusticia sua ⁊ impius mltꝫ viuit tpe i malicia sua .Noli esse iustus mltū .neqꝫ plus sapias q̄ necesse ē ne obstupescas. Ne impie agas mltū:⁊ noli esse stultus: ne moriaris in tēpe nō tuo.Bonū ē te sustentare iustuz:sed et ab illo ne subtr̄has manū tuā:q̄ qui timet deū nihil negligit.Sapia cōfortauit sapiētem:sup decē principes ciuitatis. Nō ē em̄ homo iustus in terra: q̄ faciat bonū et nō peccet. Sed ⁊ cunctis sermonibus qui dicuntur ne accomodes cor tuū: ne forte audias seruū maledicentē tibi .Scit em̄ conscientia tua:q⁹ ⁊ tu crebro maledixisti alijs Cūcta tēptaui i sapia. Dixi.Sapiēs efficiar: ⁊ ipa lōgius recessit a me mltomagis q̄

Pabole Ecclesiastes

erat .Et alta profunditas :quis inueniet eaz?Lustraui vniuersa animo meo: vt scirem ꝛ considerarē ꝛ quererem sapientiam ꝛ ratōnem: ꝛ vt cognoscerem impietatem stulti ꝛ errorem imprudentium .Et inueni amariorem morte mulierem:que laqueus venatorum est:ꝛ sagena cor eius.Vincula sūt manus illius .Qui placet deo effugiet illam: qui autem peccator est capietur ab illa.Ecce hoc ꝛueni dixit ecclesiastes.vnuz et alterum.vt inuenirem rationem quam adhuc querit anima mea:ꝛ nō inueni .Virum de mille vnū reperi:mulierem ex omnib nō inueni .Solummodo hoc inueni. quod fecerit deus hominem rectum:ꝛ ipse se infinitis miscuerit questionibus. Quis talis vt sapiēs est ?Et quis cognouit solucōnem verbi? Capitulum. VIII.

Sapientia hominis lucet in vultu ei?:ꝛ potētissim?faciē illi?cōmutabit. Ego os regis obseruo.ꝛ precepta iuramēti dei. Ne festines recedere a facie eius.neq; pmaneas in ope malo :quia oīe qđ voluerit faciet :ꝛ sermo illi?potestate plen?est .Nec dicere ei quisq; potest: q̄re ita facis?Qui custodit preceptuz:non experietur quicq; mali. Tempus ꝛ respōsionez cor sapientis intelligit .Omni negocio tēpus est ꝛ oportunitas:ꝛ multa hoīs afflictō quia ignorat p̄terita:ꝛ futura nullo scire potest nuncō. Non est in hominis potestate prohibere spūm.nec habet potestatem ī die mortis: nec finitur quiescere ingruēte bello: neq; saluabit impietas ipiū. Omnia hec consideraui:ꝛ dedi cor meuz in cunctis opib que fiūt sub sole. Interdum dñat hō homī in maluz suū. Vidi impios sepultos:q̄ etiaz cū adhuc venirēt. in loco sācto erāt:ꝛ laudabāt ī ciuitate q̄si iustorū opm. Sed ꝛ hoc vanitas ē.Etenī qr nō pfert cito cōt malos sentēcia :absq; timore vllo filij hoīm ppetrāt mala .Attamen peccator ex eo q̄ cēcies facit malū ꝛ p patientiā sustētat:ego cognui q̄ erit bonū timētib deū:q̄ verētur faciē eius. Nō sit bonū impio nec plōgent dies ei?:sed q̄si umbra trāseāt:q̄ non timēt faciem dñi. Est ꝛ alia vanitas q̄ fit sup terrā .Sūt iusti q̄b mala ꝓueniūt q̄si opa egerint impiorū:et sūt impij q̄ ita secuti sunt:q̄si iustor facta habeāt.Sed ꝛ hoc vanissimū iudico.Lau

daui igī leticiā:q̄ nō esset homī bonū sub sole.nisi q̄ comederet ꝛ biberet atq; gauderet:ꝛ hoc solū secū auferret de labore suo. oīb diebz vite sue q̄s dedit ei de? sub sole. Et apposui cor meuz vt scirē sapiam:ꝛ intelligerē distēsionez q̄ versat in terra .Est hō q̄ diebz et noctib somnium non capit oculis.Et intellexi: q̄ oīm opm dei nulla possit hō inuenire ratōnem eor q̄ fiūt sub sole:ꝛ q̄ntoplus laborauit ad q̄rendū:tantominus inueniat .Etiamsi dixerit sapiens se nosse :nō poterit reperire .Oīa hec tractaui in corde meo. vt curiose intelligerem. Capitulum. .IX.

Sunt iusti atq; sapiētes:ꝛ opa eor manu dei.Ettamen nescit hō vtrū amore an odio dign?sit: sed oīa in futur seruanť incerta.eo q̄ vniuersa eq̄ eueniāt iusto ꝛ impio.bono ꝛ malo.mūdo ꝛ immūdo:immolanti victimas:ꝛ sacrificia cōtēnenti.Sicut bon?sic ꝛ peccator: vt piurus sic ille q̄ verē dierat.Hoc ē pessimū inter omnia q̄ sub sole fiūt:qr eadem cūctis eueniūt.Vnde ꝛ corda filior hoīm implēt malicia ꝛ cōtemptu in vita sua:et post hec ad inferos deducent.Nemo ē qui semp viuat:ꝛ q̄ huiusmōi rei habeat fiduciā. Melior ē canis viu?leone mortuo:viuētes em̄ sciūt se eē morituros:mortui vero nichil nouerūt āpli?.Nec hnt vlt merce dem qr oblivione tradita ē memoria eor. Amor q̄z ꝛ odiū ꝛ inuidie simł perierūt:nec hnt ptez in hoc seculo:ꝛ in ope qđ sub sole geritur.Vade g̃ ꝛ comede in letícia panez tuū:ꝛ bibe cū gaudio vinū tuū.qr deo placēt opera tua .Omni tpe sint vestimēta tua candida: ꝛ oleū de capite tuo nō deficiat. Perfruere vita cum vxore quam diligis. cūctis diebz vite īstabilitatis tue: qui dati sūt tibi sub sole oī tpe vanitatis tue .Hec ē em̄ ps ī vita :ꝛ ī labore tuo q̄ laboras sub sole Quocūq; face pt man?tua īstāter opare:qr nec opus nec ratō. nec sapia nec scia erit apud inferos:q̄ tu properas .Verti me ad aliud:ꝛ vidi sub sole. nec velocium esse cursū. nec fortiū bellū. nec sapiētiū panez. nec doctor diuitias. nec artificū grām.sed tēp?casūq; ī oīb.Nescit hō finē suū:sed sicut pisces capiūt hamo ꝛ aues laqo ꝓphēdunt.sic capiūt hoīes in tpe malo:cū eis extimplo supuenerit. Hāc q̄z sub sole vidi

Pabole fortiastes

sapiẽtiam :ꝙ pbaui maximã. Ciuitas par ua:ꝙ pauci in ea viri. Uenit ꝓtra eam rex magn⁹ ꝙ vallauit eã:extruxitq; mũitiões per girũ:ꝙ perfecta ẽ obsidio . Inuẽtusq; ẽ in ea vir paup ꝙ sapiẽs:ꝙ liberauit vrbẽ ꝑ sapientiã suã: ꝙ null⁹ deinceps recordatus est hõis illi⁹ pauperis. Et dicebã ego meliorẽ esse sapientiã fortitudĩe. Quomõ ꝯ sapiẽtia pauperis ꝓtẽpta ẽ: ꝙ verba ei⁹ nõ sunt audita: Uerba sapientiũ audiunt in silẽcio: plusq; clamor ꝑncipis ĩter stultos. Melior ẽ sapiẽtia ꝯ arma bellica: ꝙ q̃ ĩ vno ꝑccauerit mlta bona pdz. Ca. X

Uelsce moriẽtes pdunt suauitatem vnguenti. Precõsior ẽ sapientia: paruaq; gloria ab tẽpus stulticia Cor sapiẽtis in dextera ei⁹:et cor stulti in sinistra illi⁹. Dz ꝙ in via stult⁹ ambulãs: cũ ipe insipiẽs sit omnes stultos estimat . Si spiritus ptãtem habẽtis ascẽderit sup te.locũ tuũ ne dimiseris: qr curacõ faciet cessare peccata maxima Est malũ qd vidi sub sole:q̃si ꝑ errorẽ egrediẽs a facie prin cipis. Positũ stultũ ĩ dignitate sublimi: ꝙ diuites sedere deorsũ Uidi seruos ĩ equis: ꝙ prĩcipes ãbulãtes sup tẽrã q̃si seruos . Qui fodit foueã incidet in eã:ꝙ q̃ dissipat sepẽ mordebit eũ coluber. Qui trãsfert la pides affligẽt in eis: ꝙ q̃ scindit ligna vul nerabit ab eis. Si retusus fuerit ferrũ.ꝙ hoc nõ vt pri⁹ sed hebetatũ fuerit .multo labore exacuet:ꝙ post industriã sequet sa piẽtia. Si mordeat serpẽs in silẽcio:nihil eo minus habet q̃ occultæ detrahit. Uerba oris sapiẽtis gr̃cia:ꝙ labia insipiẽtis p̃cipi tabũt eũ. Inicĩũ ũboꝝ ei⁹ stulticia:ꝙ no uissimũ oris illi⁹ error pessim⁹ . Stultus ũba multiplicat. Ignorat hõ quid antæ se fuerit:ꝙ qd post futuꝝ sit q̃s ei poterit in dicare: Labor stultoꝝ affliget eos:qui ne sciũt ĩ vrbẽ ꝓgere. Ue tibi terra cui⁹ rex ẽ puer:ꝙ cui⁹ prĩcipes mane ꝯmedũt. Bea ta terra cui⁹ rex nobil ẽ:ꝙ cuius prĩcipes vescunt in tpe suo.ad reficiendũ. ꝙ nõ ad luxuriã. In pigricijs hũiliabit ꝯtignatõ: ꝙ ĩ ifirmitate manuũ pstillabit dom⁹· In risũ faciũt panẽ ꝙ vinũ :vt epulent biben tes:Et pecunie obediũt omnia . In cogi tatõe tua regi ne detrahas:ꝙ in secreto cu biculi tui ne maledixeris diuiti:qr̃ꝙ aues celi portabũt vocem tuã :ꝙ qui bñt pẽnas ãnũciabũt sentẽciam. Capitulũ XI.

Mitte panẽ tuũ sup trãseũtes aq̃s: qr post tpa mlta ĩuenies illũ· Da partes septẽ necnõ ꝙ octo:qr igno ras qd futuꝝ sit mali sup terrã· Si repleꝫ te fuerit nubes:imbrẽ super terram effun dẽt. Si ceciderit lignũ ad austruꝫ aut ad aq̃lonẽ: in quocũq; loco ceciderit ibi erit Qui obseruat ventũ nõ seminat:ꝙ q̃ ꝓsidẽ rat nubes nunq̃ metet· Quõ ignoras q̃ sit via spũs: ꝙ q̃ ratõe ꝓpingant ossa in ven tre pregnãtis: sic nescis opera dei q̃ fabri catoꝝ ẽ oĩm. Mane semina semẽ tuũ ꝙ ve spere ne cesset man⁹ tua: qr nescis qd ma ius oriat hoc aut illud: ꝙ si vtrũq; simul. melio⁹ erit. Dulce lumẽ ꝙ delectabile ẽ oculꝫ videre solẽ. Si ãnis multis vixerit hõ ꝙ in hijs omnib⁹ let⁹ fuerit: memĩsse debet tene brosi tpis ꝙ dieꝝ multoꝝ:q̃ cũ venerit. va nitatis arguent ꝑterita. Letare ꝯ iuueis in adolescẽtia tua.ꝙ in bono sit cor tuũ in diebꝫ iuuẽtutis tue:ꝙ ãbula in vijs cordis tui.ꝙ ĩ ituitu oculoꝝ tuoꝝ: ꝙ scito qd ꝑ oĩ b⁹ hijs adducꝫ te de⁹ ĩ iudiciũ. Ca. XII.

Aufer irã a corde tuo:ꝙ amoue ma liciã a carne tua· Adolescẽtia enĩ ꝙ volũtas:vana sũt. Memẽto crea toris tui in diebꝫ iuuẽtutis tue:antæq̃ ve niat tẽpus afflictõis tue:ꝙ appropinquent ãni de quibꝫ dicas.nõ mihi placẽt. Antæq̃ tenebrescãt sol.ꝙ lumẽ .ꝙ stelle.ꝙ luna: et reuertãt nubes post pluuiã· Quãdo ꝯmo uebunt custodes domus ꝙ mutabunt viri fortissimi:ꝙ ociose erũt molẽtes ĩ minuto numero:ꝙ tenebrescẽt vidẽtes ꝑ foramĩa ꝙ claudẽt ostia ĩ platea in humilitate vo cis molẽtis:ꝙ ꝯsurgẽt ad vocẽ volucris: ꝙ obsurdescẽt omes filie carmĩs. Excelsa q̃z timebũt:et formidabũt ĩ via. Florebit a migdalus: impinguabit locusta:ꝙ dissipa bit capparis . Quoniã ibit hõ ĩ domũ eter nitatis sue:ꝙ circuibũt in platea plangen tes. Antæq̃ rumpat funicul⁹ argentæus. ꝙ recurrat vitta aurea:ꝙ ꝓterat ydria su per fontẽ. ꝙ ꝓfringat rota sup cisternã.ꝙ reuertat puluis in terrã suã vnde erat: et spũs redeat ad deũ q̃ dedit illum· Uanitas vãitatũ dixit eccles:ꝙ oĩa vãitas. Cũq; es set sapiẽtissim⁹ eccles docuit ꝑpl'm ꝙ enar rauit que fecerat:et inuestigans cõposuit parabolas multas. Quesiuit ũba vtilia :ꝙ

ꝓscripsit sermones rectissimos: ac verita
te plenos. Verba sapientiũ sicut stimuli:
et q̃si claui in altũ defixi: que ꝑ magistro-
rũ ꝓsiliũ data sũt a pastore uno. Diis am-
plius fili mi ne req̃ras. Faciẽdi plures li-
bros nullus est finis: frequẽsq; meditatiõ.
carnis afflictiõ ẽ. Finẽ loquendi pariter oẽs
audiamus. Deũ time: ⁊ mãdata eius obser-
ua. Hoc est oĩs homo. Cũcta que fiũt ad-
ducet deus in iudiciũ ꝑ omni errato: siue
bonũ siue malũ sit.

Incipiunt cantica canticoꝝ.

Osculetur me osculo oris
sui. Quia meliora sũt ube-
ra tua uino: fragrãtia un-
gentis optimis. Oleũ effu
sum nomẽ tuũ: idõ adole-
scẽtule dilexerũt te. Tra-
he me post te. Curremꝰ in odore unguen-
toꝝ tuoruꝫ. Introduxit me rex in cellaria
sua. Exultabimꝰ ⁊ letabimur ĩ te: memo-
res uberꝝ tuoꝝ supꝝ uinũ. Recti diligũt te.
Nigra sũ: sed formosa filie hierlim sicut ta-
bernacula cedar: sicut pelles salemonis.
Nolite me ꝯsiderare q̃ fusca sim: q̃a deco-
lorauit me sol. Filij matris mee pugnaue
rũt ĩtra me: posuerũt me custodẽ uineis.
Uineã meam non custodiui. Indica mihi
quẽ diligit anima mea. ubi pascas ubi cu-
bes ĩ meridie: ne uagari incipiã post gre-
ges sodaliũ tuoꝝ. Si ignoras te o pulcer-
rima inter mulieres: egredere et abi post
uestigia greguꝫ: ⁊ pasce hedos tuos iuxta
tabernacula pastoꝝ. Equitaui ĩ eo ĩ cur-
ribꝰ pharaonis. assimilaui te amica mea.
Pulcre sũt gene tue sicut turturis: collũ
tuũ sicut monilia. Murenulas aureas fa-
ciemꝰ tibi: uermiculatas argẽto. Cũ esset
rex ĩ accubitu suo: nardus mea dedit odo
rem suuꝫ. Fasciculus mirre dilectus meꝰ
mihi: ĩter ubera mea ꝑmorabitur. Botrꝰ
cipri dilectus meꝰ mihi: ĩ uineis engaddi.
Ecce tu pulcra es amica mea: ecce tu pul
cra: oculi tui columbarũ. Ecce tu pulcer
es dilecte mi. et decorus. Lectulus noster
floridus: tigna domorũ nostraꝝ cedrina:
laquearia nostra cipressina.

Capitulum .II.

Ego flos campi: et liliũ ꝙuallium.
Sicut liliũ ĩter spinas: sic amica
mea inter filias. Sicut malus in-
ter ligna siluaꝝ: sic dilectꝰ meus inter fi-
lios. Sub umbra illius quã desiderauera3
sedi: et fructus eius dulcis gutturi meo.
Introduxit me rex in cellã uinariã: ordi-
nauit in me caritatẽ. Fulcite me floribꝰ.
stipate me malis: q̃ amore lãgueo. Leua
eiꝰ sub capite meo: ⁊ dextera illiꝰ amplex-
abit̃ me. Adiuro uos filie hierusalez. per
capreas ceruosq; cãpoꝝ: ne suscitetis neq;
uigilare faciatis dilectam: quoadusq; ipa
uelit. Uox dilecti mei. Ecce iste uenit sali-
ens in mõtibꝰ: trãsiliens colles. Similis ẽ
dilectꝰ meꝰ capree hĩnuloq; ceruoꝝ. En
ipe stat post parietẽ nr̃m. r̃spiciẽs ꝑ fene-
stras: ꝓspiciẽs ꝑ cãcellos. En dilectꝰ meꝰ
loquit̃ mihi. Surge ꝑpera amica mea. co-
lũba mea formosa mea ⁊ ueni. Jam enim
hiemps trãsijt: ỹmber abijt ⁊ recessit. Flo-
res apparuerũt ĩ terra nr̃a: tẽpus putatiõ-
nis aduenit. Uox turturis audita ẽ in ter
ra nr̃a: ficꝰ ptulit grossos suos: uinee flo-
rẽtes dederũt odorẽ suũ. Surge ꝑpera ami-
ca mea speciosa mea et ueni: colũba mea ĩ
foramiñ petre ĩ cauerna macerie. Osten-
de mihi faciẽ tuã: sonet uox tua in auribꝰ
meis. Uox emĩ tua dulcis: ⁊ facies tua de-
cora. Capite nob̃ uulpes ꝑuulas: q̃ demo-
liunt̃ uineas. Nã uinea nr̃a floruit. Dile-
ctus meꝰ mihi ⁊ ego illi: q̃ pascit̃ inter lilia:
donec aspiret dies. et iclinent̃ umbre. Re-
uertere: silis esto dilecte mi capree hĩnu-
loq; ceruoꝝ: supꝝ mõtes bethel.

Ca. III.

In lectulo meo ꝑ noctẽ q̃siui quez
diligit aĩa mea. Quesiui illũ: ⁊ nõ
iueni. Surgã et circuibo ciuitatẽ
per uicos ⁊ platheas: querã quẽ diligit aĩa
mea. Quesiui illũ: ⁊ ñ iueni. Inuenerũt me
uigiles: q̃ custodiũt ciuitatẽ. Nũ quẽ dili-
git aĩa mea uidistis? Paululũ cũ ptrãsissẽ
eos: inueni quẽ diligit aĩa mea. Tenui eũ
nec dimittã: donec ĩtroducã illũ ĩ domum
mr̃is mee: ⁊ ĩ cubiculũ geĩtricis mee. Ad-
iuro uos filie hierl'z ꝑ capreas ceruosq; cã
porũ: ne suscitetis neq; euigilare faciatis
dilectã: donec ipa uelit. Que ẽ ista q̃ ascẽ-
dit ꝑ ỏsertũ. sicut ỏgula fumi ex aromati-
bꝰ mirre ⁊ thuris: ⁊ uniuersi puluẽis pigm̃
tarij? En lectulũ salomõis sexagĩta fortes

ambiũt.ex fortissimis isr'l:omnes tenẽtes gladios:⁊ ad bella doctissimi. Vniuscuiusq; ensis sup femur suũ: ꝓpter timores nocturnos. ferculũ fecit sibi rex salomon de lignis libani.Colũnas ei⁹ fecit argẽteas. reclinatoriũ aureũ.ascensũ purpureũ:medĩa caritate ꝓstrauit:ꝓpter filias hier'lm. Egredimini filie sy̓on:et videte regẽ salomonẽ in diademate:q̃ coronauit illũ mater sua:ĩ die desponsatiõis illi⁹:⁊ in die letitie cordis eius. ¶ Ca. .IIII.

Quam pulcra es amica mea:q̃ pulcra es. Oculi tui colũbarũ:absq; eo qđ intrinsecus latet.Capilli tui sicut greges caprarũ q̃ ascẽderũt de monte galaad.Dentes tui sicut greges tõsarũ: que ascẽderũt de lauacro.Omnes gemellis fetibus:⁊ sterilis nõ ẽ inter eas. Sicut vitta coccinea labia tua:⁊ eloquiũ tuum dulce. Sicut fragmen malipunici ita gene tue: absq; eo qđ intrinsec⁹ latet. Sicut turris dauid collũ tuũ :q̃ edificata ẽ cũ ꝓpugnaculis.Mille clipei pendẽt ex ea:oĩs armatura fortiũ.Duo vbera tua sicut duo hy̓nnuli capree gemelli:q̃ pascunt ĩ liliis:donec aspiret dies ⁊ inclinent vmbre.Vadam ad montẽ mirre:⁊ ad collẽ thuris· Tota pulcra es aĩca mea:⁊ macula nõ est in te.Veni de libano spõsa mea: veni ð libano vẽi. Coronaberis de capite amana .de vertice sanir:⁊ hermõ:de cubilibus leonũ. de mõtib⁹ ꝓdarũ.Vulnerasti cor meum.soror mea spõsa: vulnerasti cor meũ in vno oculorũ tuorũ:⁊ in vno crine colli tui.Quã pulcre sũt mãme tue soror mea spõsa· Pulcriora sũt vbera tua vino: ⁊ odor vngẽtorũ tuorũ sup oĩa aromata ſFau⁹ distillãs labia tua spõsa:mel ⁊ lac sub lĩgua tua: ⁊ odor vesti mẽtorũ tuorũ sicut odor thuris.Ort⁹ ꝯclusus soror mea spõsa: ort⁹ ꝯclusus fõs signatus. Emissiões tue ꝑadisus malorũpuico rũ:cũ pomorũ fructibus. Cipri cũ nardo. nard⁹ ⁊ croc⁹:fistula ⁊ cinamomũ cũ vniuersis lignis libãi:mirra et aloes cũ oĩbus ꝑmis vngẽtis.ſFõs ortorũ putẽ⁹ aq̃rum viuẽtiũ:q̃ fluũt ĩpetu de libano Surge aq̃lo ⁊ veni auster:ꝑfla ortũ meum:⁊ fluent aromata illius ¶ Capitulum .V.

Veniat dilect⁹ me⁹ in ortũ suũ :vt ꝓmedat fructũ pomorũ suorũ.Veni in ortũ meũ soror mea sponsa: messui mirrã meã cũ aromatibus meis.Comedi fauũ cũ melle meo:bibi vinũ meũ cũ lacte meo.Comedite amici ⁊ bibite:⁊ ĩebriamini carissimi .Ego dormio ⁊ cor meũ vigilat·Vox dilecti mei pulsãtis.Aperi mihi soror mea amica mea colũba mea ĩmaculata mea:q̃ caput meũ plenũ ẽ rore:⁊ cincinni mei guttis noctiũ.Expoliaui me tunica mea:quõ ĩduar illa:Laui pedes meos: quõ ĩq̃nabo illos: Dilect⁹ me⁹ misit manũ suã ꝑ foramẽ:⁊ vẽter me⁹ ĩtremuit ad tactũ ei⁹ Surrexi vt aperirẽ dilecto meo Man⁹ mee stillauerũt mirrã:⁊ digiti mei pleni mirra ꝓbatissĩa. Pessulũ hostij mei apui dilecto meo:at ille declinauerat atq; trãsierat.Aĩa mea liq̃facta ẽ:vt dilect⁹ locut⁹ ẽ.Quesiui ⁊ nõ ĩueni illũ:vocaui: et nõ rndit mihi . Inuenerũt me custodes q̃ circuierũt ciuitatẽ.Percusserũt me ⁊ vulnerauerũt me:tulerũt palliũ meũ custodes murorũ.Adiuro vos filie hier'lm:si inueneritis dilectũ meũ vt nũcietis ei q̃ amore lãgueo.Qual'e dilect⁹ tu⁹ ex dilecto:o pulcerrima mulierũ:Qual'ẽ dilect⁹ tu⁹ ex dilecto:q̃ sic adiurasti nos:Dilect⁹ meus cãdid⁹⁊ rubicũd⁹:elect⁹ ex milibus.Caput eius aurũ optimũ:come ei⁹ sicut elate palmarũ:nigre q̃si corui⁹.Oculi ei⁹ sicut colũbe sup riuulos aq̃rũ q̃ lacte sũt lote:⁊ residẽt iuxta fluẽta pleissima. Gene illi⁹ sicut areole aromatũ:ꝓsite a pigmẽtarijs. Labia ei⁹ lilia distillãtia mirrã primã. Manus illi⁹ tornatiles:auree:plene iacĩctis. Vẽter ei⁹ eburne⁹:distinct⁹ saphiris. Crura illi⁹ colũbe marmoree:q̃ fũdate sũt super bases aureas.Aspẽs ei⁹ vt libani:electus vt cedri.Guttur illius suauissimũ:⁊ tot⁹ desiderabil'.Tal'ẽ dilect⁹ me⁹:et ipe ẽ amicus meus filie hier'lm.Quo abijt dilect⁹ tu⁹ o pulcerrima mlierũ :q̃ declinauit dilect⁹ tu⁹ :Et q̃rem⁹ eũ tecũ. ¶ Ca .VI.

Dilectus me⁹ descẽdit in ortũ suum ad areolã aromatũ: vt ibi pascatur.in ortis.et lilia colligat.Ego dilecto meo ⁊ dilect⁹ me⁹ mihi:q̃ pascitur ĩter lilia.Pulcra es amica mea: suauis ⁊ decora sicut hier'lm:terribil' vt castrorũ acies ordinata.Auerte oculos tuos a me: q̃ ipsi me auolare fecerunt.Capilli tui sicut grex caprarum:que apparuerũt de gala ad. Dentes tui sicut greges ouium:que

ascenderunt de lauacro. Omnes gemellis fetibꝰ:et sterilis nō est in eis . Sicut cortex malipunici. sic gene tue:absq; occl'tis tuis. Sexaginta sunt regine :ꝙ octoginta cōcubine:ꝙ adolescētularꝝ nō est numerꝰ. Una ē colūba mea pfecta mea:una ē matri sue:electa genitrici sue. Viderunt eam filie syon ꝙ beatissimā pdicauerūt:regine et ꝯcubine laudauerūt eā. Que ē ista que pgredit quasi aurora cōsurgēs:pulcra vt luna.electa vt sol. terribilis vt castrorum acies ordinata:Descēdi in ortū nucum vt viderē poma ꝯualliū:ꝙ īspicerē si floruisset vinea:et germinassēt malapunica. Nesciui. Anima mea ꝯturbauit me: ꝓpter q̄drigas aminadab. reuertere reuertere sunamitis:reuertere ſuertere vt itueamur te.

Capitulum .VII.

Quid videbis in sunamite:nisi choros castrorꝝ:Quā pulcri sūt gressus tui in calciamētis:filia principis. Juncture feminū tuorꝝ sicut monilia:q̄ fabricata sunt manu artificis. Umbilicus tuus crāter tornatilis: nunq̄ indigēs poculis. Venter tuus sicut aceruꝰ tritici:vallatꝰ liliis. Duo vbera tua sicut duo hynnuli gemelli capree. Collū tuum sicut turris eburnea : oculi tui sicut piscine in esebō:que sunt in porta filie multitudinis. Nasus tuus sicut turris libani: q̄ respicit ꝯtra damascū. Caput tuū vt carmelus:et come capitis tui sicut purpura regis iūcta canalibꝰ. Quā pulcra es .et quā decora carissima in delicijs . Statura tua assimilata est palme:et vbera tua botris. Dixi. Ascendā i palmā:ꝙ apprehēdā fructꝰ eiꝰ. Et erūt vbera tua sicut botri vinee:ꝙ odor oris tui sicut odor malorū: guttur tuū sicut vinū optimū. Dignum dilecto meo ad potandū:labijsq; et dētibꝰ illius ad ruminandū. Ego dilecto meo :ꝙ ad me ꝯuersio eius. Veni dilecte mi egrediamur in agꝝ: cōmoremur in villis. Mane surgamus ad vineas:videamꝰ si floruit vinea. si flores fructus pturiūt :si floruerūt malapunica. Ibi dabo tibi vbera mea. Mandragore dederūt odorē suū in portis nr̄is. Omnia poma noua et vetera dilecte mi seruaui tibi.

Quis mihi det Ca. .VIII. te fratrem meum sugentem vbera matris mee:vt inueniam te foris ꝙ deosculer te ꝙ iā me nemo despiciat: Apprehendam te ꝙ ducam in domum matris mee:ꝙ in cubiculū genetricis mee. Ibi me docebꝰ:ꝙ dabo tibi poculū ex vino cōdito: ꝙ mustū malorumgranatorꝝ meorꝝ . Leua eius sub capite meo:ꝙ dextera illiꝰ amplexabit me. Adiuro vos filie hierl'm:ne suscitetis neq; euigilare faciatis dilectā:donec ipa velit. Que ē ista que ascēdit de deserto delicijs affluens: innixa sup dilectū suum: Sub arbore malo suscitaui te . Ibi corrupta ē mater tua: ibi violata ē genitrix tua. Pone me vt signaculū super cor tuū. vt signaculū sup brachiū tuum:quia fortis est vt mors dilectio: dura sicut īfernus emulatō. lampades eius. vt lampades ignis atq; flāmarꝝ. aque multe nō potuerūt extīguere caritatē. nec flumia obruent illam . Si dederit homo omnē substātiam domꝰ sue p dilectōe:quasi nihil despiciet eā. Soror nostra puula:ꝙ vbera non habet. Quid faciemus sorori nostre:i die qñ alloquēda est: Si murus ē edificemus sup eū ꝓpugnacula argētea. Si ostiū est: ꝯpingamꝰ illud tabulis cedrinis. Ego murus:ꝙ vbera mea sicut turris:exq̄ facta sū corā eo q̄si pacē reperiēs . Vinea fuit pacifico i ea:q̄ habet pl'os . Tradidit eā custodibꝰ :vir affert p fructu eius mille argēteos. Vinea mea corā me est . Mille tui pacifici:ꝙ ducēti hijs q̄ custodiūt fructus eiꝰ. Que habitas i ortis. aīci auscultāt te: fac me audire vocē tuā. Fuge dilecte mi: et assimilare capree hynnuloq; ceruorꝝ su per montes aromatum.

Expliciunt cantica canticorum. Incipit liber sapientie.

Diligite iusticiam: qui iudicatis terraz. Sentite de dño in bonitate:ꝙ in simplicitate cordis queritē illum: qm̄ īuenitur ab hijs qui non temptant illum: apparet aūt eis qui fidem habent in illum. Peruerse em̄ cogitatiōes separant a deo: probata autē virtus corripit insipientes. Qm̄ in maliuolā animaz nō introibit sapiencia: nec habitabit in corpore subdito peccatis. Spiritus enim sanctus discipline effugiet fictum: et auferet se a cogitatōnibꝰ que sunt sine intellectu:ꝙ corripiet

a supuenięte iniqtate . Benign⁹ ē eī spūs sapiē ⁊ ñ libēabit maledictū a labijs suis: quoniā renū illi⁹ testis ē de⁹. ⁊ cozdis illi⁹ scrutatoz ē ver⁹: et līgue ei⁹ auditoz. Qm̄ spūs dñi repleuit oꝛbē terraꝝ: et hoc q̄ cō tinet oīa sciam habet vocis. Propt̄ hoc q̄ loquit̄ iniq̄ non p̄t latere: nec p̄teriet illū cozripiēs iudiciū . In cogitatōnibo em̄ im pij īterzogatō erit: sermonū aūt illi⁹ audi cō ad deū veiet: ⁊ ad cozreptōzī iqtatū illi us. Qm̄ auris celi audit oīa: et tumultus murmuratōnū nō abscondet̄. Custodite g̃ vos a murmuratōe: q̄ nihil p̄dest: ⁊ a ōtra ctōe parcite līg ue. Quia sermo obscurus in vacuū nō ibit: os aūt qđ mētit̄ occidit aīam. Nolite zelare mozte ī erzore vite ve stre: neq̄ acq̄ratis p̄ditōez ī opibo manuū vr̄aꝝ. Qm̄ de⁹ mozte nō fecit: nec letat̄ in p̄ditōne viuoꝝ. Creauit em̄ vt essēt oīa: et sanabiles fecit natōes oꝛbis terraꝝ: nō em̄ ē in illis medicamētū exterminij nec infero rum regnū in terra· Justicia em̄ p̄petua ē ⁊ īmortal⁹: iniusticia aūt mozt̄is acq̄sitio. Impij aūt manibo ⁊ verbis accersierūt illā: ⁊ estimātes illā aīcā. defluxer̄t. ⁊ spōsi ones posuer̄t ad illā: qm̄ mozte digni sūt ex p̄te illius. ¶ Capitulum .II.

Dixerūt em̄ impij: cogitātes apud se nō rectē. Exiguū ⁊ cū tedio ē tē pus vite nr̄e : ⁊ nō ē refrigeriū in fine hoīs: et nō ē q̄ agnit⁹ sit reuersus ab inferis. Quia ex nihilo nati sum⁹: ⁊ post hoc erim⁹ tanq̄ nō fuerim⁹. Qm̄ fum⁹ af flatus ē in naribo nr̄is: ⁊ sermo scītille ad p̄mouendū coꝛ nr̄m. Quia extīctus cinis erit coꝛpus nr̄m: ⁊ spūs diffūdet̄ tāq̄ mol lis aer. Et trāsibit vita vr̄a tanq̄ vestigiuꝝ nubis: ⁊ sicut nebulaꝝ dissolue. q̄ fugata ē a radijs sol⁹: ⁊ a caloꝛe illi⁹ aggūata. Et nomē nr̄m oblīuionē accipiet p tp̄s: ⁊ ne mo habebit memoriaꝝ opeꝝ nr̄oꝝ. Umbre em̄ trānsitus ē tēpus nr̄m: ⁊ nō ē reuersio fi nis nr̄i . qm̄ cōsignata ē: ⁊ nemo reuertit̄. Venite g̃ ⁊ fruamur boīs q̄ sūt: ⁊ vtamur creatura tanq̄ ī iuuētute celeriter . Vino p̄cioso ⁊ vnguētis nos īpleam⁹: ⁊ non p̄te reat nos flos tp̄is. Coꝛonemus nos rosis anteq̄ marcescant: nullū pratū sit qđ non p̄transeat luxuria nr̄a. Nemo vr̄m exoꝛs sit luxurie nr̄e. Ubiq̄ rīlinq̄m⁹ sig̃ leticie: qm̄ hec ē pars nr̄a: ⁊ hec ē soꝛs nr̄a. Oppri mam⁹ pauperē iustū: ⁊ non p̄cam⁹ vidue nec veterano: nec reuereamur canos mł ti tp̄is. Sit aūt fortitudo nr̄a. lex īiusticie Qđ em̄ īfirmū ē inutile īuenit̄. Circūueī am⁹ g̃ iustū. qm̄ īutil⁹ ē nob. et p̄trari⁹ est opibo nr̄is : ⁊ improperat nob̄ pct̄a legis: et diffamat ī nos pct̄a disciplīe nr̄e. Pro mittit se scīam dei hr̄e: ⁊ filiū dei se noīat. Factus ē nob̄ in ꝺuctōz p̄gnitionū nr̄a rū· Grauis ē nob̄ etiaz ad videndū: qm̄ dis similis ē alijs vita illi⁹: et īmutate sūt vie ei⁹. Tanq̄ nugaces estīati sum⁹ ab illo: ⁊ abstinet se a vijs nr̄is tanq̄ ab īmūdicijs: et p̄fert nouissima iustoꝝ : ⁊ gł iat̄ patreꝝ se hr̄e deū. Videam⁹ g̃ si sermones illi⁹ ve ri sint: ⁊ tēptem⁹ q̄ vētura sūt illi: ⁊ sciem⁹ q̄ erunt nouissima illi⁹: Si em̄ ē ver⁹ fili⁹ dei suscipiet illū: et liberabit illū de manbo p̄trarioꝝ. Cōtumelia ⁊ tormēto interzoge m⁹ eū: vt sciam⁹ reuerētiaꝝ ei⁹: et p̄bem⁹ pacientiaꝝ illi⁹. Mozte turpissima p̄dēne m⁹ eū · Erit ei ei r̄spect⁹ ex sermoibo illi⁹. Hec cogitauer̄t ⁊ errauer̄t: excecauit eniꝝ oculos malicia eoꝝ. Et nescierūt sacmēta dei: neq̄ mercedē spauer̄t iusticie: nec iudi cauer̄t honorē aīaꝝ sanctaꝝ. Qm̄ de⁹ cre auit hoīez īexterminabilē: ⁊ ad ymaginē si militudis sue fecit illū . Invidia aūt diabo li. mozs īzoiuit ī oꝛbē terraꝝ: imitant̄ aūt illū q̄ sūt ex p̄te illius.

¶ Capitulum .III.

Justoꝝ aūt aīe in manu dei sūt: et nō tāget illos tormentū mozt̄is. visi sunt oculis insipientiū mozi: et estimata ē afflictio exitus illoꝝ. Et ab iti nere iusto abierūt in exterminium: ⁊ q̄ a nob̄ ē iter exterminij: illi aūt sūt in pace. Etsi coꝛā hoībo tormēta passi sunt : spes il loꝝ īmortalitate plena ē . In paucis vexa ti. ī multis bene disponent̄: qm̄ de⁹ tēptauit eos: ⁊ inuenit illos dignos se. Tanq̄ au rū ī fornace p̄bauit illos: et q̃si olocausti hostiā accepit illos: ⁊ in tp̄e erit respect⁹ illoꝝ. Fulgebūt iusti: ⁊ tanq̄ scītille ī arū dineto discurrēt. Judicabūt natōes ⁊ dñabunt̄ p̄plis: ⁊ regēbit dñs illoꝝ in p̄petuū. Qui p̄fidūt ī illo ītelligent veritatē: ⁊ fidēles ī dilectōe acq̄escēt illi: qm̄ donū et pax ē electis ei⁹. Impij aūt scōm q̄ cogitauer̄t coꝛreptōem habebūt: qui neglexerunt iu stum: et a dño recesserūt. Sapiētia enim̄ et

diſciplinā q̄ abicit infelix ē. ⁊ vacua ē ſpes illoꝝ. ⁊ labores ſine fructu. et iutilia opa eoꝝ. Mulieres eoꝝ inſēſate ſūt: ⁊ neq̄ſſimi filij illoꝝ. Maledicta creatura eoꝝuꝫ. Q̄m felix ē ſterilꝭ ⁊ incoinq̄nata: q̄ neſciuit thorū ī delicto. Habebit fructum ī reſpectōne aīarū ſanctaꝝ. Et ſpado q̄ nō opatus ē p̄ man⁹ ſuas iniq̄tatē: nec cogitauit aduerſus deū nequiſſima· Dabit̄ em̄ illi fidei donū electū: et ſors ī tēplo dei acceptiſſima. Bonoꝝ em̄ laboꝝ gl'ioſus ē fruct⁹: ⁊ que nō cōcidat radix ſapiēcie. Filij aūt adultere roꝝ ī cōſumatōe erunt: ⁊ ab iniq̄thoꝛo ſemē exterminabit̄. Etſi q̄dꝫ lōge vite erūt: ī nihilū p̄putabunt̄ : ⁊ ſine honoꝛe erit nouiſſima ſenect⁹ illoꝝ. Etſi celeri⁹ defuncti fuerīt. nō habebūt ſpem: nec ī die agnitōnis allocutōem. Natōnes eniꝫ inique dire ſunt p̄ſūmatōnis. ¶ Ca· .IIII.

Q Ulāpulcra es caſta generatō cum claritatē. Immoꝛtalis ē ei memoria illi⁹: qm̄ ⁊ apud deuꝫ nota ē et apud hoīes. Cū preſēs ē imitant̄ illam: et deſiderāt eā. cū ſe eduxerit : ⁊ in ꝑpetuum coꝛonata triūphat. īcoinq̄natoꝝ certaminū p̄miū vīcens. Multigena aūt impiorū multitudo nō erit vtilꝭ: ⁊ ſpuria vitulamina nō dabūt radices altas. nec ſtabile firmamentū collocabūt . Etſi in ramis ī tpe germinauerīt. īfirmit̄r poſita a vēto cōmouebunt̄ : ⁊ a nimietate ventoꝝ eradicabunt̄. Confringent̄ eī rami īconſūmati: ⁊ fructus illoꝝ iutiles ⁊ acerbi ad mādducādū: ⁊ ad nihilū apti. Ex iniq̄s em̄ oēs filij qui naſcunt̄ teſtes ſūt neq̄cie aduerſus parētes interrogatōe ſua . Juſt⁹ aūt ſi morte p̄occupatus fuerit : in refrigerio erit. Senect⁹ em̄ venerabilꝭ ē: ñ diuturna. neq̄ numero āноꝝ p̄putata. Cani aūt ſūt ſenſus hoīs. ⁊ etas ſenectutis : vita īmaculata. Placēs deo fact⁹ dilect⁹: et viuēs inter peccatoꝛes trāſlatus ē. Rapt⁹ē ne malicia mutaret ītellectū ei⁹: aut ne flictō decipere aīum illi⁹. Faſcinatō em̄ nugacitatis obſcurat bona: et īcōſtātia concupiſcēcie trāſuertit ſenſū ſine malicia. Cōſūmat⁹ in breui expleuit multa tpa. Placita eī erat deo aīa illi⁹: ꝓpter hoc ꝓperauit educere illū de medio iniq̄tatū. Populi aūt videntes et nō ītelligētes. nec ponētes ī p̄decoꝛdijs talia: qm̄ gr̄a dei ⁊ miſericoꝛdia eſt in ſcto eius: ⁊ reſpect⁹ ſup electos illi⁹. Condēnat aūt iuſtus moꝛtu⁹ viuos īpios: ⁊ iuuētus ſceleri⁹ p̄ſūmata longā vitā inuiſti . Videbūt em̄ finē ſapiētis: et nō īt̄lligēt q̄d cogitauerit de illo de⁹: ⁊ q̄re minuerit illum dñs. Videbūt em̄ ⁊ p̄tēpnēt eū: illos autē de⁹ irridebit. Et erūt poſt hec decidētes ſine honoꝛe : ⁊ in p̄tumelia inter moꝛtuos ī ꝑpetuū. Q̄m diſrūpit illos īflatos ſine voce: ⁊ p̄mouebit illos a fūdamētis: ⁊ vſq̄ ad ſupmū deſolabunt̄. Et erūt gemētes: ⁊ memoria illoꝝ periet. Veniēt ī cogitatōe peccatoꝝ ſuoꝝ timidi: ⁊ traducēt illos ex aduerſo iniq̄tates īpoꝝ. ¶ Ca. .V.

T Unc ſtabūt iuſti in magna p̄ſtancia aduerſus eos q̄ ſe anguſtiauerūt: ⁊ qui abſtulerūt laboꝛes eoꝝ Videntes turbabūtur timoꝛe hoꝛribili: et mirabunt̄ in ſubitatōne inſpirate ſalutis gemētes p̄e anguſtia ſpūs : dicētes intra ſe. penitēciā agentes: et p̄e anguſtia ſpūs gementes. Dij ſunt quos habuim⁹ aliquādo in deriſū et in ſimilitudinē improperij: nos inſenſati vitā illoꝝ eſtimabam⁹ inſaniā: ⁊ finē illoꝝ ſine honoꝛe. Ecce qūo cōputati ſūt inter filios dei: et inter ſanctos ſoꝛs illoꝝ ē. Ergo errauim⁹ a via veritatis: ⁊ iuſticie lumē nō luxit nob̄: ⁊ ſol īt̄lligētie nō ē oꝛtus nobis. Laſſati ſumus in via iniq̄tatis et p̄ditionis : ⁊ ābulauimus vias difficiles. Viā aūt dñi ignorauim⁹. Quid nob̄ p̄fuit ſupbia: aut diuiciarū iactācia q̄d p̄tulit nobis : Trāſierūt oīa illa tāq̄ vmbra ⁊ tāq̄ nūci⁹ p̄currēs. Et tanq̄ nauis q̄ p̄trāſit fluctuātē aquā cui⁹ cū p̄terierit ñ ē veſtigiū īuenire. neq̄ ſemitam carine illi⁹ ī fluctib⁹: aut auis q̄ trāſuolat ī aere. cui⁹ nullū īuenit̄ argumetuꝫ itineris illi⁹: ſed tm̄ ſonit⁹ alaꝝ verberās leuez ventū. ⁊ ſcītēs p̄ vim itineris aerē. cōmotiſq̄ alis trāſuolauit. et poſt hoc nullū ſignū īuenit̄ itineris illi⁹: aut tanq̄ ſagitta emiſſa ī locū deſtinatū. diuiſ⁹ aer p̄tinuo ī ſe recluſ⁹ē vt ignoꝛet̄ trāſit⁹ illi⁹: ſic ⁊ nos nati p̄tinuo deſinim⁹ eſſe. ⁊ vtutis quidem nullū ſignū valuim⁹ oſtēdere: ī malignitate aūt nr̄a p̄ſūpti ſumus. Talia dixerūt in īferno hij qui peccauerūt: qm̄ ſpes impij tanq̄ lanugo ē que a vēto tollitur: et tanq̄ ſpuma gracilis que a procella diſpergitur : ⁊ tanq̄ fumus qui a vento diffuſus ē:

et tanq̄ memoria hospitis vni⁹ diei p̄tere untis. Justi aūt in ppetuū viuēt: et apud dñm ẽ merces eor̄: ⁊ cogitatō illor̄ apud altissimū. Ideo accipiēt regnum decoris ⁊ diadema spēi de manu dñi: qm̄ dextera sua teg̃ eos: ⁊ ī brachio scto suo defēdet illos. Et accipiet armaturā zel⁹ illi⁹: ⁊ armabit creaturā ad vltōez īimicor̄. Induet p thorace iusticiam: ⁊ accipiet p galea iudiciū certū. Sumet scutū inexpug̃bile equitatē: acuet aūt dirā irā ī lanceā: ⁊ pug̃bit cū illo orb terra⁊ ꝓtra insēsatos. Ibūt directe emissiões fulgur̄: ⁊ tanq̄ a bn̄ curuato arcu nubiū extermīabunt̄: ⁊ ad certū locuz īsiliēt. Et a petrosa ira plene mittent̄ grādines: ⁊ cādescet ī illos aq̄ maris: ⁊ flumina ꝓcurrēt duriter. Cōtra illos stabit spiritus ūtutis. ⁊ tanq̄ turbo vēti diuidet illos: ⁊ ad heremū pducet omnē terra⁊ iniq̄tatis illorū: Et malignitas euertet sedes potentium. ¶ Capitulū .VI.

Audite reges ⁊ ītelligite: discedite iudices finiū terre. Prebete aures vos q̄ continetis multitudīes et placetis vob in turb nationū: qm̄ data ẽ a dño pt̄as vob. et ūtus ab altissimo: qui īterrogabit opera vr̄a. et cogitatões scrutabit̄: qm̄ cū essetis ministri regni illi⁹. nō recte iudicastis nec custodistis legē iusticie: neq⁊ scōm volūtatem dei ābulastis. Horrēde ⁊ cito apparebit vobis: qm̄ iudiciū durissimū in hijs q̄ pōsunt fiet. Exiguo em̄ ꝓcedit̄ misericordia: potētes aūt potēter tormēta paciētur. Non ei subtrahet psonā cuiusq̄ deus q̄ ẽ oīm dñator. nec verebit̄ magnitudinē cuiusq̄: qm̄ pusillū ⁊ magnū ipe fecit: ⁊ eq̄liter cura est illi de oīb. Fortioribus aūt. fortior⁹ instat cruciatō. Ad vos g̃ reges sūt hij sm̄ones mei: vt discatis sapiēcia⁊: ⁊ ne excidatis. Qui em̄ custodierīt iusticiā iuste iudicabunt̄: ⁊ q̄ didicerīt iusta īueniēt q̄d respō deāt. Cōcupiscite g̃ sm̄ões meos ⁊ diligite illos: ⁊ habebitis disciplinā. Clara ẽ et q̄ nunq̄ marcescit sapiētia: et facile videt̄ ab hijs q̄ diligūt eā: ⁊ īuenit̄ ab hijs qui q̄runt illā. Preoccupat q̄ se ꝓcupiscunt: vt ill⁹ se p̄or ostēdat. Qui de luce vigilauerit ad illā nō laborabit: assidentē ei illā foribus suis īueniet. Cogitare g̃ de illa sēsus ē ꝓsūmatus: ⁊ q̄ vigilauerit. pp̄t illam cito erit secur⁹. Qm̄ dignos se circuit ipa que rēs: ⁊ ī vijs suis ostēdet se ill⁹ hilariter: et in oī puidētia occurret ill⁹. Inicīū em̄ illius verissima ẽ disciplīe cōcupiscētia. Cura g̃ disciplīe dilectō ẽ: et dilectō custodia legū illi⁹ ẽ. Custoditō aūt legū ꝓsūmatō incorruptōis ẽ: īcorruptō aūt facit esse p̄rimū deo. Cōcupiscentia itaq⁊ sapie deducet ad regnū ppetuū. Si g̃ delectamī sedibus ⁊ sceptris o reges pl̄i: diligite sapiēciā vt ī ppetuū regnetis. Diligite lumen sapie: oēs q̄ pestis pl̄is. Quid ẽ aūt sapia et quēadmodū facta sit referā et nō abscōdā a vob sacm̄ēta dei: sed ab inicio natiuitatis īuestigabo: ⁊ ponā ī lucē scīam illi⁹. et n̄ pretribo veritatē: neq⁊ cum īuidia tabescētē iter habebo: qm̄ tal⁹ homo n̄ erit pticeps sapiēcie. Multitudo aūt sapiētiū. sanitas ẽ orbis terra⁊: ⁊ rex sapiēs. pl̄i stabilimē tuz ẽ. Ergo accipite disciplinā p sermões meos: ⁊ pderit vobis. ¶ Ca. ·VII.

Qm̄ quidem et ego mortal⁹ homo simil⁹ hominib: ⁊ ex genere terreno illius qui p̄or factus ẽ: et ī ventre matris figuratus sū caro: decē mensium tpe coagulatus sum in sāguine. ex semine homīs: ⁊ delectamēto sōni ꝓuiente. Et ego nat⁹ accepi ꝓmunē aerē: et insimiliter factā decidi terrā: ⁊ primā vocē similē omnib emisi plorās. In volumītis nutritus sum: ⁊ magnis curis. Nemo em̄ ex regib aliud habuit natiuitatis inicīū. Vnus ergo introitus ẽ omnib ad vitam: et similis exit⁹. Propter hoc optaui ⁊ datus ẽ mihi sēsus: ⁊ īuocaui ⁊ veīt ī me spirit⁹ sapie. Et p̄posui illā regnis ⁊ sedib: ⁊ diuicias nihil esse dixi in ꝓpatōe illius. Nec ꝓparaui illi lapidē p̄cios̄u: qm̄ omne aur̄ in ꝓpatione illi⁹ arena est exigua. et tanq̄ lutū estimabit̄ argentū ī ꝓspectu illius. Sup salutē ⁊ speciē dilexi illā: ⁊ pposui p luce habere illā: qm̄ inextīguibile est lumē illi⁹. Venerūt aūt mihi oīa bona pariter cū illa: et īnumerabil⁹ honestas p manus illi⁹. Et letat⁹ sū ī oīb: qm̄ antecedebat me ista sapia: ⁊ ignorabā qm̄ horum oīm mat̄ est. Quā sine fictōe didici: ⁊ sine īuidia ꝓmuīco: ⁊ hoēstatē illi⁹ n̄ abscōdo. Infinit⁹ ei thesaur⁹ ẽ hoīb: q̄ qui vsi sūt· ptícipes fct̄i sūt aīcicie dei: pp̄t disciplíne

bona comẽdati. Mihi autẽ debit dꝛ dicere ex sentencia et ꝓsumere digna hoꝛ q̃ mihi dant: qm̃ ipe sapie dux ẽ: et sapiẽtiũ emen datoꝛ. In manu em̃ illi⁹ q nos q sermones nr̃i: q oĩs sapiẽtia. q opeꝛ sciẽcie disciplĩa Ipe eĩ debit mihi hoꝛ sciam verã q̃ sũt: vt sciaꝫ dispositõꝫ orb̃ terraꝝ q vtutes elemẽ toꝝ: iniciũ q ꝓsũmatõeꝫ q medietatẽ tẽpo rũ. vicissitudinũ ꝑmutatões. q ꝓsũmatões tẽpoꝝ. q moꝝ mutatões: diuisiones tẽpo rũ. anni cursus: et stellaꝝ dispositões. na turas animaliũ. q iras bestiaꝝ: vim vẽtoꝝ q cogitatões hoĩm. differẽtias virgultoꝝ q vtutes radicũ: q q̃cunq; sũt abscõsa et im puisa didici. Oĩm eĩ artifex docuit me sa piẽtia. Est eĩ in illa spũs ĩtelligentie sãct⁹ vnic⁹ multiplex subtilis modest⁹. disertus mobil'. icoinq̃nat⁹: certus suauis amans bonũ actum. qui nihil vetat bñfacere: hu man⁹. benignus. stabil'. cert⁹. secur⁹. oẽm bñs vtutẽ. oĩa ꝑspiciẽs: q q̃ capiat omnes spũs ĩtelligibiles: mũdus subtil'. Omnib⁹ eĩ mobilibꝫ mobilioꝛ ẽ sapĩa. Attigit autẽ vbiq; ꝓter suaꝫ mũdiciaꝫ. Vapoꝛ ẽ eĩ vir tutis dei: et emanatõ quedaꝫ est claritatis oĩpotẽtis dei sincera: q ideo nihil inq̃natũ in eaꝫ ĩcurrit. Candoꝛ ẽ em̃ lucis eterne q speculũ sine macula dei maiestatis: q ỹma go bonitatis illi⁹. Et cum sit vna. oĩa po test: q ꝑmanẽs in se oĩa ĩnouat: et ꝑ natõ nes ĩ aĩas sanctas se trãsfert. Amicos dei et ꝓphetas ꝓstituit. Neminẽ eĩ diligit dꝫ: nisi eũ q̃ cũ sapĩa inhabitat. Est eĩ hec spe ciosioꝛ sole: et sup omnẽ dispositõꝫ stella rũ luci cõparata ĩueniẽ poꝛ. Illi eĩ succe dit noꝛ: sapĩam aũt non vĩcit malicia.

Capitulum .VIII.

Attingit g̃ a fine vsq; ad finẽ fortiter: et disponit oĩa suauit̃. Hãc amaui q exquisiui eam a iuuẽtute mea: q q̃siui sponsam mihi eã assumere: et amatoꝛ fact⁹ sũ forme illi⁹. Generositatẽꝫ illius gloꝛificat cõtuberniũ bñs dei: sed et oĩm bñs dilexit illã. Doctrix eĩ ẽ disciplĩe dei: q electrix opeꝝ illi⁹. Si diuicie ape tunẽ ĩ vita: q̃d sapiẽcie locupleti⁹ q̃ opat̃ oĩa: Si aũt sensus opatur: q̃s hoꝝ q̃ sunt magis q̃ illa est artifex: Si iusticiaꝫ quis diligit: laboꝛes huius magnas habẽt vir tutes. Sobꝛietatẽ eĩ prudẽciã docet. q iu sticiã et vtutẽ. quib⁹ vtilius nihil ẽ in vita hoĩb⁹. Si multitudinem sciencie dsiderat q̃s: scit preterita q de futuris estimat: scit dsucias sermonũ et dissolutões argumen toꝝ: signa q mõstra scit antẽq̃ fiãt. q euẽ tus tẽpoꝝ. et seculoꝝ. Proposui g̃ hãc ad ducere mihi ad cõuiuendũ: sciẽs qm̃ mecũ ꝓmunicabit de bonis: q erit allocutio co gitatõnis. et tedij mei. Habebo ꝓter hanc claritatẽ ad turbas: et honoꝛẽ apud senio res. Juuenis q acut⁹ inueniar in iudicio: et in ꝓspectu potẽtiũ ãmirabilis ero: q fa cies principũ mirabũtur me. Tacentẽ me sustinebũt: loquentẽ me respicient: et ser mocinãte me plura. manus oꝛi suo impo nent. Preterea habebo ꝑ hanc ĩmoꝛtali tatẽ: et memoriaꝫ eternã hijs qui post me futuri sunt relinquã. Disponã ꝑlos: q na tões mihi erũt subdite. Timebunt me au diẽtes reges hoꝛrendi: q in multitudĩe bo nus videboꝛ: q in bello foꝛtis. Intrans in domũ meã ꝓquiescam cũ illa. Non em̃ ha bet amaritudinẽ ꝓuersatõ illius: nec tediũ ꝓuictus illi⁹: sed leticiã et gaudiũ. Hec co gitãs apud me. q ꝓmemoraãs ĩ coꝛde meo. qm̃ ĩmoꝛtalis ẽ in cogitatõne sapĩa. et in amicicia illi⁹ delectatio bona: q in operib⁹ manuũ illi⁹ honestas sine defectione: et in certamĩe loquele illi⁹ sapiẽcia. q ꝑclaritas in ꝓmunicatõe sermonũ ipius: circuibam q̃rens. vt mihi illã assumerẽ. Puer autem erã igenios⁹ q soꝛtitus sũ aĩam bonã. Et cũ essẽ magis bonus: veni ad coꝛpus ĩco inquinatũ. Et vt sciui qm̃ aliter nõ possũ esse ꝓtinẽs nisi deus det: q hoc ipm erat sũ ma sapiẽcia scire. cui⁹ esset hoc donũ: adij dñm et dep̃catus sum illuꝫ: et dixi ex totis pꝛecoꝛdijs meis. Ca. .IX.

Deus patruꝫ meoꝛũ et dñe miseri coꝛdie. q̃ feciſti oĩa vbo tuo: et sa piencia tua constituisti hoĩem: vt dñaret̃ creature q̃ a te facta ẽ. vt disponat oꝛbẽ terraꝝ in eq̃tate q iusticia. q in dire ctõne coꝛdis iudiciũ iudicet: da mihi sedi um tuaꝝ assistricẽ sapienciam: et noli me repꝛobare a pueris tuis. qm̃ seruus tuus sũ ego: q fili⁹ ancille tue: homo infirmus et exigui tpis: et minoꝛ ad intellectũ iudi cij et legũ. Si quis erit cõsũmatus inter filios hominũ: si abfuerit ab illo sapiẽtia tua. in nihilum cõputabitur. Tu aũt ele gisti me regem ꝓlo tuo: et iudicem filioꝝ

tuoꝝ ꝙ filiaꝝ. Et dixisti me edificare templū ī mōte sancto tuo: ꝙ ī ciuitate habitatiōis tue altare: sīlitudinē tabernaculi sācti tui qđ ꝓparasti ab inicō ꝙ tecū sapiēcia tua. q̄ nouit opa tua: q̄ ꝙ affuit tūc cū orbē terraꝝ faceres. ꝙ sciebat qđ esset placitū oculꝫ tuis: et qđ directū ī ꝓceptis tuis. Mitte illā ỏ celꝫ sāctis tuis. ꝙ a sede magnitudīs tue: vt mecū sit ꝙ mecum laboret: vt sciā qđ acceptū sit apỏ te. Scit eī illa oīa ꝙ ītelligit: ꝙ deducet me ī operibꝰ meis sobrie: ꝙ custodiet me ī sua potēcia. Et erūt accepta opa mea: et disponā ꝓplm tuū iuste: ꝙ ero dignꝰ fedīū ꝑris mei. Quis enim hoīm poterit scire ꝓsiliū dei: Aut qs poterit cogitare qđ velit de? Cogitatiōnes eī mortaliū timide: et īcerte prouidēcie nre. Corpꝰ eī qđ corrūpit aggūat aiam: ꝙ terrena ihabitatiō deꝑmit sensū mlta cogitātē. Et difficile estimamꝰ q̄ ī terra sūt: ꝙ q̄ ī ꝓspectu sūt īuenimꝰ cū labore. Que in celꝫ sūt aūt qs īuestigabit: Sensū aūt tuū qs sciet nisi tu dederis sapiēciā ꝙ miseris spm̄ sanctū tuū ỏ altissimis: ꝙsi correcte sint semite eoꝝ q̄ sunt ī terris. q̄ tibi placēt didicerīt hoīes: Nā p sapiam sanati sūt qcūqꝫ placuerūt tibi dñe a ꝓncipio.

Ca. .X.

Ec illū qui ꝓmus formatꝰ ē a deo ꝑ orbis terraꝝ. cū solus esset creatꝰ custodiuit: et eduxit illū a delicto suo. Et eduxit illū ỏ limo terre: ꝙ dedit illi ỏtutē ꝓtinēdi oīa. Ab hac vt recessit iniustꝰ in ira sua: p irā homicidij frēnitas ỏperijt. Propt̄ qđ cū aq̄ delerꝫ terrā: sanauit itēꝝ sapia: p ꝓtēptibile lignū iustū gubernās. Nec et ī ꝓsensu supbie cū senacōes extulissēt sciuit iustū: et ꝓseruauit sine q̄rela deo: et ī filijs misericordiā fortē custodiuit. Nec iustū a pereūtibꝰ ipijs liberauit fugientē: descēdentē igne ī pentapolim: quibꝰ ī testimoniū neq̄cie fumigabūda ꝓstat deserta terra: et ī certo tpe fructꝰ bñtes arbores: et īcredibilis aīe memoria stās figmētū sal'. Sapiaz eī ꝓtereūtes nō tm̄ in hoc lapsi sūt vt ignorarēt bona: sed et īsipiētie sue reliq̄rūt hoīb memoriā: vt in bijs q̄ peccauerūt: nec latere potuissēt. Sapia aūt hos q̄ se obseruāt a doloribꝰ liberabit. Nec aī ꝓfugū ire frīs iustū deduxit ꝑ vias rectas: et ostēdit illi regnū dei: et dedit illi scīam sāctoꝝ. Honestauit illū ī laboribꝰ: ꝙ ꝓpleuit labores illiꝰ. In fraude circūueniētiū illū affuit illi: ꝙ honestū fecit illū. Custodiuit illū ab inimicis: ꝙ a seductoribꝰ tutauit illuz. Et certamē fortē dedit illi vt vīceret: ꝙ sciret qm̄ oīm potētior ē sapia. Hec vēditū iustū nō dereliq̄t. sed a pctoribꝰ liberauit eū: descēditq̄ cū illo ī foueā et ī vincul'nō dereliq̄t illū: donec afferret illi sceptrū regni. ꝙ potēciā aduersus eos q̄ eū deꝑmebāt: ꝙ mēdaces ostēdit q̄ maculauerūt illū: ꝙ dedit illi claritatem eternā. Hec ꝓplm iustū ꝙ semē sine q̄rela liberauit a natiōibꝰ q̄ illū oppmebāt. Intrauit in aīam serui dei: ꝙ stetit ꝓt̄ reges horrēdos ī portētis et signis. Et rōdidit iustis mercedē laboꝝ suoꝝ ꝙ deduxit illos in via mirabili. Et fuit illis ī velamētō diei: ꝙ in luce stellaꝝ p noctē. Et trāstulit illos per mare rubꝝ: ꝙ trāsuexit illos p aquā nimiam. Inimicos aūt illoꝝ ỏmersit ī mare: ꝙ ab altitudīe inferoꝝ eduxit illos. Ideo iusti tulerūt spolia impioꝝ: ꝙ decātauerunt dñe nomē sāctū tuū: ꝙ victricē manū tuā laudauerūt piter. Oꝝ sapia apuit os mutoꝝ: et līguas infantium fecit disertas.

Ca. .XI.

Irexit opa eoꝝ in manib ꝓphete sācti. Iter fecerūt p deserta q̄ nō habitant̄. et in locis desertis fecer̄t casas. Steterūt ꝓtra hostes: ꝙ de inimicis se vīdicauer̄t. Sitierūt ꝙ īuocauerūt te: ꝙ data ē illis aqua de petra altissima: ꝙ reqes sitis de lapide duro. Per q̄ em̄ penas passi sūt inimici illoꝝ a defectiōe potꝰ sui: ꝙ ī eis cū abūdarēt filij isrl'letati sunt. Per hec cū ill'deessēt: bene cū ill'actū ē. Nā p fōte quidē sempiterni flumis huānū sāguinē dedisti iniustis. Qui cū minuerent̄ ī traductiōe infātiū occisoꝝ. dedisti ill' abūdantē aquā īsperate: ostendēs p sitim q̄ tūc fuit. quēadmodum tuos exaltares: ꝙ aduersarios illoꝝ necares. Cū em̄ tēptati sūt. et quidē cū misericordia disciplinā accipiētes: scier̄t quēadmodū cū ira iudicati impij tormēta paterent̄. Hos quidē tanꝙ pater monēs ꝓbasti. Illos aūt tanꝙ durꝰ rex īterrogās cōdēnasti. Absētes eī ꝙ pñtes similiter torq̄bant̄. Duplex em̄ illos acceperat dediū: ꝙ gemitus cū memoria ꝑteritoꝝ. Cum enīz audirēt per sua tormenta bene secum agi cōmemorati sunt dñm; admirātes in finē

exitus. Quē em̄ in exposit̄one p̄ua p̄iectū deriseř: in fine euent⁹ mirati sūt. Nō silīē iiustis faciēs: p̄ cogitatōibꝫ aūt īsensatis iniq̄tatꝫ illoꝝ. qđ quitē errātꝫ colebant mutos serp̄tes ꝙ bestias supuacuas: īmisisti illis multitudinē mutoꝝ aīaliū in vindictā: vt scirēt qꝝ p̄ que peccat q̄s p̄ hec et torqueř. Non em̄ impossibiľ erat oīpotēs man⁹ tua q̄ creauit orbeꝫ terraꝝ ex matēria inuisa īmittere ill' multitudinē vrsoꝝ. aut audaces leones. aut noui generis. ira plenas. ꝙ ignotas bestias: aut vaporē igneum spirātꝫ. aut fumi odorē p̄ferētꝫ: aut horrēdas ab oculi scītillas emittētꝫ: q̄rū nōsolū lesura potērat illos extermīare: sꝫ et aspectus p̄ timorē occidere. Nam ꝙ sine hijs vno spiritu potērāt occidi p̄secutōnē passi. ab ip̄is factis suis: et dispersi p̄ spm̄ vtutis tue: sed oīa in mēsura ꝙ numero et pōdere dispositi. Multū ei valere tibi soli superat semp̄: ꝙ vtuti brachij tui q̄s resistet: Qm̄ tanq̄ momentū statere sic ē ātē te orb̄ terraꝝ. ꝙ tanq̄ gutta roris aūlucani q̄ descēdit ī terrā. Et misereris oīm. q̄a oīa potes: ꝙ dissiľas peccata hoīm p̄ꝑ penitēciā. Diligis ei oīa q̄ sūt et nihil odisti eoꝝ q̄ fecisti: nec ei odiēs aliq̄d p̄stituisti. aut fecisti. Quo aūt possit aliq̄d p̄manere nisi tu voluisses: aut qđ a te vocatū ñ essꝫ p̄seruareř: Parcis aūt oīb⁹: qm̄ tua sunt dñe q̄ amas animas. Ca. .XII.

Quā bonus et suauis ē dñe spūs tu⁹ ī oīb⁹. Ideoq̄ hos q̄ exerrāt p̄tib⁹ corripis: ꝙ te quib⁹ peccant āmones: et alloq̄ris vt relicta malicia credant in te dñe. Illos ei antiq̄s īhabitatores terre sācte tue quos exhorruisti qm̄ odibilia opa tibi faciebāt p̄ medicamina ꝙ sacrificia iniusta: ꝙ filioꝝ suorum necatores sine misericordia. et p̄mestores viscer̄ hoīm et deuoratores sāguinis. et auctores parētes aīaꝝ inauxiliataꝝ p̄dere voluisti. a medio sacramēto tuo. p̄ man⁹ parentū nr̄orū· vt dignā p̄ciperēt p̄egrinatōem puerorꝝ dei: q̄ tibi oīm carior ē terra. Ꝙz et hijs tanq̄ hoīb⁹ pepcisti: ꝙ misisti añcessores exercitus tui vespas: vt illos paulatim extermināret. Nō qꝝ impotēs eras ī bello. subicere īpios iustis. aut bestijs seuis. aut verbo duro simul extermīare: sed p̄tib⁹ iudicās dabas locū penitēcie ñ ignorās qm̄ nequā est natio eoꝝ. ꝙ naturalis malicia īpioꝝ: et qm̄ nō potērat mutari cogitatō illoruꝫ in p̄petuū. Semē em̄ erat maledictū ab īicio. Nec timēs aliquē: veniā dabas peccatis illoꝝ. q̄s ei dicet tibi q̄d feciſti: aut q̄s stabit p̄tra iudiciū tuū: Aut q̄s ī p̄spectu tuo veniet vindex iniquoꝝ hoīm: Aut q̄s tibi imputabit: si perierīt natōes quas tu feciſti: Non est em̄ alius de⁹ q̄ tu. cui cura ē de omnib⁹: vt ostēdas qm̄ nō iniuste iudicas iudiciū. Neq̄ rex neq̄ tirānus in cōspectu tuo inquirēt de hijs q̄s p̄dibisti. Cū g̃ sis iustus. iuste oīa disponis. ip̄m quoq̄ o pater q̄ nō debet punire p̄dēnas: ꝙ extraneꝫ estimas a tua vtute. Virtus em̄ tua. iustitie iniciū ē: ꝙ ob hoc q̄ omniū dñs es. oībus te p̄cere facis. Virtutē em̄ ostēdis tu. q̄ nō credeřis esse ī vtute p̄sūmatus: ꝙ horū q̄ te nesciūt audaciā traducis. Tu aūt dñator vtutis cū tranquillitate iudicas: ꝙ cū magna ſuerētia disponis nos. Subest em̄ tibi cū voluerīs posse. Docuisti em̄ populū tuū p̄ talia opa. qm̄ oportet iustum esse et humanum: ꝙ bone spei feciſti filios tuos: qm̄ iudicās das locū in peccatis penitēcie. Si ei inimicos seruoꝝ tuoꝝ ꝙ debitos morti cū tāta cruciasti attentōne. et liberasti dans tēpus ꝙ locū p̄ que possent mutari a malicia: cū q̄nta diligentia iudicasti filios tuos quoꝝ parētib⁹ iuramēta et p̄uētōes dedisti bonaꝝ p̄missionū: Cū g̃ das nob⁹ disciplinā inimicos nr̄os mltipliciř flagellas: vt boītatē tuā cogitem⁹ iudicātes: ꝙ cū de nob⁹ iudicaſ sperem⁹ misericordiā tuā. Unde ꝙ ill' qui ī vita sua insensate ꝙ iniuste vixerūt: p̄ hec q̄ coluerūt dedisti sūma tormēta. Etenim in erroris via diuti⁹ errauerūt: deos estimātes hec. q̄ in aīalib⁹ sunt supuacua: infātiū insensatoꝝ more viuentes. Propter hoc tanq̄ pueris insensatis iudiciū in derisum dedisti. Qui aūt ludibrijs et increpatōibus nō correcti sunt: dignum dei iudiciū experti sunt. In hijs enim que patiebantur. molestе ferebant: in quibus pacientes indignabātur. Per hec quos putabāt deos in ip̄is cū exterminarētur: videntes illum quē olim negabāt se nosse: verū deū agnouerūt. Propter quod et finis p̄demnatōis eorum veniet super illos.

Capitulum .XIII.

Capīt

Uani sūt autē omnes hoīes ī quib nō subest sciēcia dei: ⁊ de hijs q̄ videntē bona nō potuerūt intelligere euz. q̄ est: neq; opib attēdentes agnouerūt q̄s esset artifex: sed aut ignē. aut spm̄. aut citatū aerē. aut girū stellaꝝ· aut nimiam aquā. aut solē ⁊ lunā rectores orb terraꝝ deos putauerūt. Quoꝝ etsi specie delectati deos putauerūt: sciāt q̄nto hijs dñator eorum spēcīor ē. Speciei eī generator hec oīa ꝓstituit. Aut si ūtutē ⁊ opa eoꝝ mirati sūt: ītelligāt ab ill'. qm̄ q̄ hec fecit fortior ē illis. A magnitudīe em̄ speciei ⁊ creature: ꝓgnoscibiliť poterit creator hoꝝ videri. Sedtamē adhuc ī hijs minor ē q̄rela. Et hij eī fortasse errāt deū querētes: et volētes īuenire. Etenī cū in opib illi⁹ quersen̄: inquirūt ⁊ psuasum habēt: qm̄ bona sūt q̄ videnť. Itaq; aūt nec hijs debet ignosci. Si eī tm̄ potuissēt scire vt possēt estimare seculū: quo hui⁹ dñm nō facili⁹ inuenerūt: Infelices aūt sūt et inter mortuos spes illoꝝ ē: q̄ appellauerūt deos opa manuū hoīm. auꝝ ⁊ argentū artis īuentōez. et silitudīes aīaliū. aut lapidē īutilē opus man⁹ātique. Aut si q̄s artifex faber de silua lignū rectū secuerit. ⁊ hui⁹ doctæ eradat omnē corticē ⁊ artē sua vsus diligēter fabricet vas īutile ī quersatōez vitē: rliquijs aūt ei⁹ opis ad p̄paratōem esce abutať: et reliquū hoꝝ q̄d ad nullos vs⁹ facit. lignū curuū et verticib plenū sculpat diligēter p vacuitatē suā: et p sciam sue artis figuret illud. et assimilet illud imagini homīs aut alicui ex aīalib illd̄ ꝓparet: pliniens rubrica. et rubicūdū faciēs fuco colorem illi⁹. ⁊ omnē maculā q̄ ī illo ē pliniēs terra: ⁊ faciat ei dignā hītatōnez ⁊ in parietē ponēs illd̄. ⁊ pfirmās ferro ne fortē cadat pspiciēs illi: sciēs qm̄ nō potest adiuuare se. Imago eī ē: ⁊ op⁹ ē illi adiutoriū. Et de substātia sua. ⁊ de filijs suis. et de nuptijs. votū faciēs inq̄rit. Nō erubescit loq̄ cū illo q̄ sine aīa ē. ⁊ p sanitatē q̄dez īfirmū ꝺprecať: ⁊ p vita rogat mortuū: ⁊ ī adiutoriū īutilē īuocat: ⁊ p itinere petit ab eo q̄ ābulare ñ p̄t: ⁊ de acq̄rēdo ⁊ opando et de oīm rep euētu petit ab eo q̄ ī oīb ē īutil'.

Terum alius ‖ Ca. .XIIII. nauigare cogitās et p feros fluctus iter facere icipiēs: ligno portantē se. fragilius lignū inuocat. Illud eī cupiditas acquirendi excogitauit: ⁊ artifex sapiencia fabricauit sua Tua aūt pater prouidēcia ab inicio cūcta gubernat: qm̄ dedisti in mari viā. et inter fluctus semitam firmissimā: ostēdens qm̄ potēs es ex oībus sanare. etiamsi sine ratē aliquis adeat mare. Sed vt nō essent vacua sapiencie tue opera: p̄pter hoc etiaz et exiguo ligno credūt homines aīas suas ⁊ trāseūtes mare p ratē liberati sūt. Soz et ab inicio cū perirēt supbi gigātes: spes orb terraꝝ ad ratē ꝓfugiēs. remisit seculo semen natiuitatis: q̄ manu tua erat gubernata. Bñdictū ē em̄ lignū: p qd̄ fit iusticia. Per man⁹ aūt qd̄ fit ÿdolū maledictū ē. ⁊ ip̄m. et q̄ fecit illud: quia ille quitē operat⁹ est: illud aūt cū esset fragile deus cognomīat⁹ ē. Similiter aūt odio sūt deo: impi⁹ ⁊ impietas ei⁹. Etenī quod factū ē: cum illo q̄ fecit tormēta paciet. Propter hoc ⁊ ī ÿdolis natōnum nō erit respect⁹: qm̄ creature dei in odiū factē sūt ⁊ interp̄tatōem aīe hoīm: ⁊ in muscipulā pedib insipientiuz. Inicīū em̄ fornicatōis ē exq̄sitō ÿdoloꝝ: ⁊ adinuentō illoꝝ corruptō vite ē. Neq; em̄ erat ab inicio: neq; erūt in p̄petuū. Supuacuitas eī hominū hec adīuenit in orbē terraꝝ: ⁊ ideo breuis illoꝝ finis ē īuent⁹. Acerbo enī luctu dolens pater rapti cito sibi filij fecit imaginē: et illū qui tūc quasi homo mortuus fuerat nūc tanq̄ deū colere cepit: ⁊ ꝓstituit īter seruos suos sacra ⁊ sacrificia. Deinde ītervenientē tpe. cōualescētē iniq̄ cōsuetudine. hic error tanq̄ lex custoditus ē: ⁊ tirānoꝝ imperio colebanť figmēta. Et hos q̄s inpalā hoīes honorare ñ poterāt p̄pter hoc q̄ lōge essēt: a lōgiquo figura eoꝝ allata. euidentē ÿmaginē regis. quē honorare volebāt feceřt: vt illū q̄ aberat tāq̄ p̄sentē colerēt sua solicitudine. Prouexit aūt ad hoꝝ culturā ⁊ hos q̄ ignorabāt. artificis eximia diligēcia. Ille eī volēs pl⁹ placere illi q̄ se assūpsit: elaborauit artē sua vt silitudīez ī meli⁹ figuraret. Silitudo aūt hoīm abducta p̄ speciē opis: eū q̄ añ tēpus tanq̄ homo honorat⁹ fuerat. nūc deū estimauerūt. Et hec fuit vitē hūane deceptō: qm̄ aut affectui aut regib deseruiētes hoīes. incōmunicabile nomen lapidib ⁊ lignis imposuerunt. Et nō

Dimus filius pēd suo
b. lō marmā pīng posuit

ſuffecerat erraſſe eos circa dei ſciam: ſed ꝙ in magno viuētes īſciēcie bello: tot et tā magna mala pacē appellāt. Aut em̄ filios ſuos ſacrificātes aut obſcura ſacrificia faciētes. aut inſanie plenas vigilias hñtes. neq; vitā neq; nuptias mūdas iā cuſtodiunt: ſed ꝙ alius aliū p̄ inuidiā occidit aut adulterās ꝓtriſtat: ꝙ oīa ꝓmixta sūt. ſanguis homicidiū furtū ꝙ fictio. corruptō et infidelitas. turbatō ꝙ p̄iuriū: tumult⁹ bonor̄. dei īmemoratio. aīar̄ inq̄natō. natiuitatis īmutatō. nuptiar̄ inconſtātia: inordinatō mechie ꝙ impudicicie. Infandor̄ em̄ ydolor̄ cultura oīs mali cauſa ē: ꝙ inicīū ꝙ finis. Aut em̄ dū letant̄ inſaniunt. aut certe vaticinant̄ falſa: aut viuūt iniuſte: aut peierāt citō. Dū em̄ cōfidūt ī ydol' q̄ ſunt ſine aīa: male iurātes noceri ſe nō ſperāt. Utraq; g̃ ill' eueniēt digne: qm̄ male ſenſerūt de deo. attēdentes ydol': ꝙ iurauerūt iniuſte ī ydolo. ꝓtēnentes iuſticiā. Non em̄ iurantiū ē virtus: ſed peccantiū pena p̄ambulat ſemp̄ in iuſtorū preuaricationem.

Capitulū .XV.

Tu aūt deus noſter. ſuauis et ver⁹ es: paciēs ꝙ in miſericordia diſponens oīa. Etem̄ ſi peccauerimus tui ſumus. ſcientes magnitudinē tuā: ꝙ ſi nō peccauerim⁹: ſcimus qm̄ apud te ſum⁹ ꝓputati. Noſſe enī te ꝓſūmata iuſticia eſt: et ſcire iuſticiā et virtutē tuā. radix ē immortalitatis. Non em̄ in errorem induxit nos hoīm male artis excogitatō: nec umbra picture. labor sine fructu. effigies ſculpta p̄ varios colores. cui⁹ aſpect⁹ dat inſenſato concupiſcentiam: ꝙ diligit mortue ymaginis effigiē ſine aīa. Malor̄ amatores digni ſunt morte: qui ſpem hñt ī talibo et q̄ faciūt illos: ꝙ q̄ diligūt et qui colunt. Sed ꝙ figulus mollē terrā p̄mēs laboriose fingit ad vſus nr̄os vnūquodq; vas: ꝙ de eodē luto fingit q̄ mūda ſunt in vsū vaſa: et ſilit̄er q̄ bijs sūt ꝓtraria. Idor̄ aūt vasorū q̄s ſit vſus iudex ē figulus. Et cū labore vario deū fingit de eodē luto. ille q̄ paulāte de terra fact⁹ fuerat: et poſt puſillum reducit ſe vnde acceptus ē. repetit⁹ aīe debitūq; habebat. Sed eſt cura illi non quia laboraturus ē. nec qm̄ breuis illi vita ē: ſed concertat̄ aurificibo et argētarijs: ſed et erarios imitat̄: et gloriaz p̄fert qm̄ res ſupuacuas fingit. Cinis eſt em̄ cor eius: ꝙ terra ſuperuacua ſpes illius et luto vilior vita eius: qm̄ ignorauit qui ſe finxit: et q̄ inſpirauit illi aīam amat que operat̄: ꝙ q̄ inflauit ei ſpiritū vitalē. Sed et eſtimauerūt luſum eſſe vitā noſtrā: et ꝓuerſatōem vite compoſitā ad lucr̄: et oportere vndecunq; etiā ex malo acquirere. Idic em̄ ſcit ſe ſup̄ omnes delīquere: q̄ ex terre materia fragilia vaſa et ſculptilia fingit. Omnes em̄ inſipiētes ꝙ infelices ſup̄ modū aīe ſue ſup̄bi ſunt inimici p̄pli tui. ꝙ impetrātes illi: qm̄ omnia ydola nationū deos eſtimauerūt quibo neq; oculor̄ viſus ē ad videndū: neq; nares ad p̄cipiendū ſpiritū. neq; aures ad audiendū: neq; digiti manuum ad tractandū: ſed ꝙ pedes eor̄ pigri ad ambulandū. Homo em̄ fecit illos: et q̄ ſpiritū mutatus ē. is finxit illos. Nemo enī ſibi ſil'em homo poterit deū fingere. Cum em̄ ſit mortalis: mortuū fingit manibo iniq̄s. Melior enīz eſt ipe bijs quos colit: qr ipſe quidē vixit cū eſſet mortal': illi aūt nunq̄. Sed ꝙ aīalia miſerrimi colūt. Inſenſata em̄ corporata bijs. illis sūt deteriora. Sz nec aſpectu aliq̄s ex bijs animalib⁹ bona p̄t ꝓſpicere. Effugerūt aūt dei laudē: ꝙ benedictōem eius.

Capitulum .XVI.

Propter hec ꝙ bijs ſimilia paſſi sūt digne tormenta: et per multitudinez beſtiar̄ exterminati sūt. Pro quibus tormētis bene diſpoſuiſti populū tuū: quibus dediſti ꝓcupiſcentiaz delectamenti ſui. nouuz ſaporem eſcam parās eis ortigometram: vt illi quidem ꝓcupiſcētes eſcā p̄pter ea que illis oſtenſa ꝙ miſſa sūt. etiam a neceſſaria ꝓcupiſcētia auerterentur. Idij aūt in breui inopes facti: nouam guſtauerūt eſcaz. Oportebat em̄ illis ſine excuſatōe. quidē. ſup̄uenire īteritū exercētibo tirānidē: bijs autē tm̄ oſtēdere quēadmodū inimici eor̄ exterminabant̄. Etenī cū illis ſup̄uenit ſeua beſtiar̄ ira: morſibo p̄uerſor̄ colubror̄ exterminabant̄. Sed nō in p̄petuū tua ira p̄manſit: ſed ad correptōem in breui turbati ſunt: ſignuz habētes ſalutis. ad ꝓmemoratōem mandati legis tue. Qui eī ꝓuerſ⁹ ē non p̄ hoc qđ videbat ſanabat̄: ſed p̄ te oīm ſaluatorez. Jn hoc aūt oſtēdiſti inimicis tuis: qr tu es q̄

Capñe

liberas ab oi malo. Illos eī locustarum ⁊ muscarū occiderūt morsus: ⁊ nō est īuēta saītas aīe illoꝝ: qz digni erāt ab huiusmodi exterminiari. Filios aūt tuos nec draconū nec venatoꝝ vicerūt dētes. Miscdia eñ tua adueniēs sanabat illos. In meōria eī sermonū tuoꝝ etærmīabañ: et velociter sanabañ: ne ī altā īcedētes obliuionē nō possēt tuo adiutorio uti. Etenī neqꝫ herba neqꝫ malagma sanauit eos: sz tuꝰ dñe sermo q̄ sanat oīa. Tu es dñe q̄ vite ⁊ mortis habes ptātez: ⁊ deducis ad portas mortis et reducis. Homo aūt occidit quidē ꝑ malicīā aīam suā: ⁊ cū exierit spūs ñ ꝛuertet nec ꝛuocabit aīaz q̄ recepta ē: sz tuā manū effugē īpossibile ē. Negātes eī nosse te ipij ꝑ fortitudīez brachij tui flagellati sūt nouis aq̄s et grādībo et pluuijs psecutōez passi sūt: et ꝑ ignē ꝓsūmati. Qđ eī mirabile erat: ī aq̄ q̄ oīa extīguit plus ignis valebat. Elīdex ē enī orb̄ iustoꝝ. Quodā eī tpe māsuetabañ ignis ne ꝓburerenť q̄ ad impios missa erāt aīalia: sz vt ipi vidētes scirēt qm̄ dei iudiō patiūť psecutōz. Et q̄dā tpe in aq̄ sup ōtutē ignis exardebat vndiqꝫ: vt īiquā terre natōz extermīaret. Pro quibꝫ āgeloꝝ esca nutristi pl'm tuū: ⁊ paratū panē de celo prestitisti ill' sine labore oē delectamentū ī se hñtez: et oīs saporis suauitatē Substātia eī tua dulcedīez tuā quā ī filios habes ostēdebas: ⁊ deseruiens vniuscuiusqꝫ voluntati. ad qđ q̄sqꝫ volebat ꝓuertebañ. Nix aī ⁊ glacies sustīebāt vim ignis. ⁊ ñ tabescebāt: vt scirēt qm̄ fructus inimicoꝝ extermīabat ignis ardēs ī grandīe ⁊ pluuia corruscās. Hoc aūt itexꝝ: vt nutrirēť iusti. Ignis etiā sue ōtutis oblitꝰ ē. Creatura eī tibi fc̄tori debuiēs exardescit ī tormētū aduersꝰ īiustos ⁊ leniox fit ad bñ faciēdū ꝑ hijs q̄ ī te ꝓfidūt. Propt̄ hoc et tūc oīa trāsfigurata oīm nutrici gcie tue debuiebāt ad volūtatē eoꝝ q̄ a te ōsiderati sūt: vt scirēt filij tui q̄s dilexisti dñe: qm̄ ñ natiuitatis fructꝰ pascūt hoīes: sz sermo tuꝰ hos q̄ ī te crediderīt ꝓseruat. Quod eī ab igne ñ poterat extermiari statī ab exiguo radio solꝫ calefactū tabescebat: vt notū oīb̄ esset. qm̄ oportet p̄uenire solez ad bñdictōez tuā: et ab orientē lucis te adorare. Ingrati eī spes tanq̄ hibernalꝫ glacies tabescet: ⁊ disperiet tanq̄ aq̄ supuacua.

Magna sūt enī Ca. .XVII. iudicia tua dñe: ⁊ īenarrabilia verba tua: ꝓpt̄ hoc īdiscipliatē aīe erraueŕt. Dum eī psuasū hñt iniq̄ posse dñari natōi sāctē: vīculis tenebraꝝ ⁊ lōge noctis ꝓpediti īclusi sub tectis. fugitiui ppetue puidēcie placueŕt: ⁊ dū putāt se latere ī obscuris peccatis tenebroso obliuionis velamīto dispersi sūt pauētes horrēte: et cū admiratōe nimia pturbati. Neqꝫ eī q̄ ꝓtiebat illos spelūca sine timore custodiebat: qm̄ sonitꝰ descētēs pturbabat illos: ⁊ psone tristes ill' apparētes pauorē ill' pstabāt. Et ignis quidē nulla vis poterat illis lumē p̄bere: nec sidexꝝ lūpide flāme illuminare poterāt illā noctē horrendā. Apparebat aūt ill' subitaneꝰ ignis. timore plenꝰ: ⁊ timore pcussi illius q̄ non videbañ faciei estimabāt deteriora esse q̄ nō videbañ: et magice artis apositi erant derisus. ⁊ sapie ⁊ glie correptō cū ꝓtumelia. Illi eī qui p̄mittebāt timores ⁊ pturbatōes se expellere ab aīa lāguētē: hij cū derisu. pleni timore lāguebāt. Nāetsi nihil eos ex mōstris. pturbabat: trāsitu aīaliū ⁊ serpētiū sibilatōe ꝓmoti. tremebūdi pībāt: ⁊ aerē quem nulla ratōne q̄s effugere posset negātes se vidē freq̄nť ei p̄occupās pessīma fīdarguētē ꝓscientia. Cū sit eī timida neq̄cia: data est in oīm ꝓdemnationez. Semp enī p̄sumit seua: pturbata cōsciētia. Nihil enim ē timor nisi p̄sūptōis adiutoriū: proditio cogitatōis auxilioꝝ ⁊ dū abinťꝰ minor ē expectatō: maiorē ꝓputat potētiā eiꝰ cause. de q̄ tormētū p̄stat. Illi aūt qui in potentē venere noctē. et ab infimis ⁊ ab altissīmis īferis supuenientē eundē sōnū dormiētes: aliq̄ mōstroꝝ exagitabañ timore: aliq̄ aīe deficiebāt traductōne. Subitaneꝰ enī illis ⁊ insperatꝰ timor supuenerat. Deinde si quisq̄ ex ill' decidisset: custodiebañ ī carcere sine ferro reclusus. Si enim rusticus quis erat aut pastor aut agri laboꝝ operarius p̄occupatus esset: in effugabilē sustinebat necessitatez. Una enī cathena tenebraꝝ omnes erant colligati. Siue spiritꝰ sibilās aut inter spissos arboꝝ ramos auiū sonꝰ suauis. aut vis aq̄ decurrētis nimiū. aut sonꝰ validꝰ p̄cipitataꝝ pet̄ꝝ: aut lucentiū aīaliū. cursus inuisus. aut mugientiū validā bestiaꝝ vox: aut resonans de

altissimis montibꝫ echo. Deficiētes faciebat illos ꝑ timorē. Omnis em̄ orbꝫ terraꝝ lūpidꝫ illuminabaꝫ lumīe. ⁊ nō impeditis operibꝫ ꝓtinebaꝫ. Solis aūt ill' suppositā erat ḡuis nox: ymago tenebraꝝ q̄ supuētura illis erat. Ipi ḡ sibi erant grauiores tenebris.

Ca. .XVIII.

Sanctis autem tuis maxima erat lux: ⁊ hoꝝ quidē vocē inimici audiebāt, sed figurā nō videbant. Et quia nō et ipi ꝑ eadem passi erāt magnificabāt te: et qui ante lesi erāt qꝝ nō ledebātur gracias agebāt tibi: ⁊ vt esset differētia, te deū petebāt. Propter qđ ignis ardēte colūnam ducē habuerūt ignote vie: et solē sine lesura boni hospicij ꝑstitisti. Digni quidē illi carere luce ⁊ pati carcerē tenebraꝝ q̄ īclusos custodiebāt filios tuos. ꝑ quos incipiebat incorruptū legis lumē seculo dari: dum cogitarēt iustoꝝ occidere infantes. ⁊ vno exposito filio sed libera to intraductionē illoꝝ multitudinē filioꝝ abtulisti: et pariter illos pdidisti in aqua valida. Illa em̄ nox ante ognita ē a patribus nostris: vt vere sciētes quibꝫ iuramētis crediderūt aniequiores essent. Suscepta est aūt a populo tuo. sanitas q̄dez iustoꝝ: iniustoꝝ aūt exterminatō. Sicut eī lesisti aduersarios nostros: sic ⁊ nos puocans magnificasti. Abscōse em̄ sacrificabāt iusti pueri bonoꝝ: et iusticie legē ī cō cordiā disposuerūt similiter bona ⁊ mala recepturos iustos: patri decātantes laudes. Resonabat aūt incōueniēs inimicoꝝ vox: ⁊ flebilis audiebaꝫ plāctus ploratoꝝ infantiū. Simili aūt pena seruus cū dño afflict' ē: et popularis homo regi similia passus. Similiter ḡ oēs vno noīe mortis mortuos habebāt īnumerabiles. Nec em̄ ad sepeliendū viui sufficiebāt: qm̄ vno mometo q̄ erat p̄clarior natio illoꝝ exterminata ē. De oībꝫ em̄ nō credētes ꝓpter bñficia: tūc cū primū fuit exterminiū ꝑmogenitoꝝ spopōderunt ꝓp'm dei se esse. Cū em̄ quietū silentiū cōtineret omnia. ⁊ nox in suo cursu mediū iter haberet: om̄ipotēs sermo tu' dñe exiliēs de celo a regalibꝫ sedibꝫ venit durus debellator ī mediā exterminij terrā ꝑsiliuit: gladi' acut' insimila tū imperiū tuū portans: ⁊ stans repleuit oīa morte: ⁊ vsq̄ ad celū attīgebat stās in terra. Tūc ꝓtinuo visus somnioꝝ maloꝝ turbauerūt illos: et timores supuenerūt insperati. Et ali' alubi piect' semiuiuus: ꝓpter quā moriebaꝫ causā demonstrabat mortis. Visiōes em̄ q̄ illos turbaueꝛt hec ꝑmonebāt: ne inscij quare mala patiebantur: perirēt. Tetigit aūt tūc et iustos tēptatō mortis: et ꝓmotio ī heremo facta ē m'titudīs: sed nōdiu ꝑmānsit ira tua Properās eī homo sine q̄rela depcari ꝓ ꝓp'is: ꝓferēs seruitutis sue scutū oratōez: ⁊ per incensū depcatōez allegās. restitit ire ⁊ finē imposuit necessitati: ostendēs qm̄ tuus ē famul'. Elicit autē turbas non in ǒtute corpis nec armatura potētie: sed ǒbo illū q̄ se vexabat subiecit: iuramēta parentuz ⁊ testamītū ꝓmemorās. Cū em̄ iā acerua tī cecidissēt sup alterutꝝ mortui: ītersti tit. ⁊ āputauit īpetū: ⁊ diuisit illā q̄ ad viuos ducebat viā. In veste eī pōderis quaz habebat tot' erat orbꝫ terraꝝ: ⁊ parentum magnalia in q̄tuor ordīnibꝫ lapidū erāt sculpta: ⁊ magnificētia tua ī diademate capitis illi' scripta erat: hijs aī cessit q̄ exterminabat: et hec extimuit. Erat enim sola tēptatō ire sufficiēs.

Ca. .XIX.

Impijs aūt vsq̄ in nouissimū sine misericordia ira supueīt. Prescie bat eī ⁊ futura illoꝝ: qm̄ ipi cū reuersi essēt ⁊ pmisissent vt seducerent et cū magna solicitudīe pmisissēt illos: ꝓsequebaꝫ illos penitētie act'. Adhuc em̄ īter man' hñtes luctū ⁊ deplorātes ad monumēta mortuoꝝ aliā sibi assūpserūt cogitatōz īsciētie: ⁊ quos rogātes piecerāt: hos tanq̄ fugitiuos ꝑseq̄baꝫ. Ducebat eī illos ad hunc finē digna necessitas: ⁊ hoꝝ q̄ acciderāt ꝓmemoratōez amittebāt: vt que deerāt tormētis ꝛpleret punitō: ⁊ ꝓp'us q̄ dē tu' mirabiliē trāsiret: illi aī nouā mortē īuenirēt. Oīs eī creatura ad suū genus ab īicio ffigurabaꝫ defuiēs tuis ꝓceptis: vt pueri tui custodirenꝫ illesi. Naz nubes castra eoꝝ obumbrabat: ⁊ ex aqua q̄ ante erat terra arida apparuit: ⁊ ī mari rubro via sine īpedimēto: et cāpus germinās de pfūdo nimio: ꝑ quē oīs natō trāsiuit. q̄ tegebaꝫ tua manu videntes tua mirabilia ⁊ mōstra. Tanq̄ equi eī depauerūt escā: ⁊ tāq̄ agni exultauerūt magnificātes te dñe q̄ liberasti illos. Memores em̄ erant adhuc

eoꝝ que in incolatu illorū facta fuerant: quēadmodū ꝑ natōne aīaliū eduxit terra muscas: et ꝑ piscib⁹ eructauit fluui⁹ multitudinē ranaꝝ. Nouissime aūt videꝛt nouā creaturā auiū: cū abducti ꝓcupiscētia postulauerūt escas epulatōis. In allocutōne em̄ desiderij ascēdit illis de mari ortigometra: et vexatōnes peccatoꝛib⁹ supuenerūt nō sine ill' que antē facta erāt argumētis ꝑ vim fluminū. Juste em̄ patiebantur scōm suas neqcias: Etenī īdetestabilē hospitalitatē instituerūt. Alij quidē ignotos ñ recipiebāt aduenas. Alij aūt bonos hospites in seruitutē redigebāt. Et nōsolū hoc: sed ꝙ ali⁹ quidē respect⁹ illoꝝ erat: qm̄ iuiti recipiebāt extraneos. Qui autez cū letitia receperūt hos qui eisdē usi erant institutis: seuissimis afflixerunt doloꝛib⁹. Percussi sūt aūt cecitatē. sicut illi ī foꝛib⁹ iusti: cū subitaneis coopti essent tenebris Unusquisqꝫ trāsitū hostij sui q̄rebat. In se em̄ elemēta dū ꝓuertuntur sicut ī oꝛgano q̄litatis son⁹ īmutaī: ꝙ oīa suum sonū custodiunt. Unde estimari ex ipso visu certo potest. Agrestia em̄ in aq̄tica ꝓuertebantur: et quecūqꝫ erāt natātia ī terra trāsiebāt. Ignis ī aq̄ valebat supꝝ suā vtutem: et aq̄ extīguētis nature obliuiscebaī. Flamme ecōtrario coꝛruptibiliū aīaliū ñ vexa. uerūt carnes coābulātiū: nec dissoluebāt illaz q̄ facile dissoluebaī sicut glacies bonā escā. In oīb⁹ ei magnificasti ꝑlm tuū dñe. et bonorasti: ꝙ nō despexisti in oī tpe et in omni loco assistēs eis.

Incipit prolog⁹ ihesu filij sirach in liꝛum ecclesiasticum.

Ultoꝝ nobis ꝙ magnoꝛū per legē et ꝓphetas alioſqꝫ qui secuti sūt illos sapiētia demōstrata ē: ī quib⁹ opoꝛtet laudare isrl'doctrine et sapiētie causa: qꝛ nōsolū ipos loquētes necesse est esse peritos: sedetiā extraneos posse et discētes ꝙ scribētes doctissimos fieri. Auus me⁹ ihesus postq̄ se ampli⁹ dedit ad diligētiā lectōis legis ꝙ ꝓphetaꝝ ꝙ alioꝝ liꝛoꝛū q̄ nob a parētib⁹ nostris ēditi sunt voluit et ipe scribere aliq̄d hoꝝ q̄ ad doctrinā et sapiaz ꝑtinēt: vt desiderātes discere et illoꝛū periti fieri magis magisqꝫ attēdāt aīo: ꝙ ꝑfirmēt ad legitimā vitā. Poꝛtoꝛ itaqꝫ venire vos cū beniuolētia et attētiori studio lectōꝛ facere: ꝙ veniā habere ī illis ī q̄bus videmur sequētes imaginē sapiētie: et deficere ī ūboꝝ ꝓpositōne. Nā deficiunt verba hebraica: qñ fuerī trāslata ad aliā linguā. Nō aūt solū hec: sed ꝙ ipa lex ꝙ ꝓphete ceteraqꝫ alioꝝ liꝛoꝛū nō paruā habēt differentiā qñ inter se dicunt. Naz in octauo ꝙ tricesimo āno tēpoꝛib⁹ ptolomei euergetis regis postq̄ ꝓueni in egiptū: et cū multū tpis ibi fuissē īueni ibi liꝛos relictos nō parue neqꝫ ꝓtemnende doctrine. Itaqꝫ bonū ꝙ necessariū putaui et ipe aliquā addere diligentiā ꝙ laboꝛē interptādi librū istū: ꝙ multa vigilia attuli doctrinā in spatō tpis ad illa que ad finē ducūt libꝛū istū dare: et illis q̄ volūt animū intēdere et discere quēadmodū opoꝛteat instituere moꝛes qui scōm legē dñi ꝓposuerint vitam agere.

Explicit prolog⁹. Incipit liber ecclesiastic⁹

Omnis sapīa a dño deo ē: ꝙ cū illo fuit semꝑ: et est ātē euū. Arenaz maris ꝙ pluuie guttas et dies seculi: q̄s dinumerauit: altitudinē celi et latitudinē terre et ꝑfundū abissi: quis dimēsus ē sapiētiā dei p̄cedentē oīa: q̄s inuestigauit ꝓr oīm creata ē sapiēcia: ꝙ intellect⁹ prudētie ab euo. Fons sapīe verbū dei ī excelꝝ: ꝙ īgressus illi⁹ mandata eterna. Radix sapīe cui reuelata ē. ꝙ astucias illi⁹ q̄s agnouit: Disciplīa sapīe cui ꝛuelata ē et manifestata: et mltiplicatōez īgressus illi⁹ q̄s ītellexit: Un⁹ ē altissim⁹ creatoꝛ oīm oīpotēs: ꝙ rex potēs. ꝙ metuēd⁹ nimis: sedēs sup thꝛonū illi⁹: ꝙ dominās de⁹. Ipe creauit illaz ī spiritu sancto: ꝙ vidit ꝙ dinumerauit ꝙ mēsus ē. Et effudit illam sup oīa opera sua: ꝙ super omnē carnē scōm datū suū: ꝙ ꝑbet illā diligētib⁹ se. Timoꝛ dñi glia ꝙ gl'iatō: ꝙ letitia ꝙ coꝛona exultatōis. Timoꝛ dñi delectabit coꝛ: ꝙ dabit leticiaz et gaudiū ī longitudinē dieꝝ. Timenti deum bene erit in extremis: et in die defunctionis sue benedicetur. Dilectio dei honorabilis sapiencia: q̄bus aūt apparuerit in visu. diligunt

eã: in visione q ĩ agnitõe magliũ suoꝝ. In
iciũ sapiẽtie timor dñi: q cũ fidelibꝫ ĩ vul-
ua ꝯcreatus ẽ: q cũ electis femĩs g̃diẽ. et
cum iustis q fidelibꝫ agnosciẽ. Timor dñi
sciẽtie ꝛligiositas. Religiositas custodiet
et iustificabit cor: iocũditatẽ atqꝫ gaudiũ
dabit. Timẽti deũ bene erit ĩ extremis et ĩ
diebꝫ defunctõis illi⁹ bñdicẽ. Plenitudo
sapiẽtie timere deũ: q plenitudo a fructibꝫ
illi⁹. Omnẽ domũ illi⁹ implebit a genera-
tõibꝫ: q receptacula a thesauris illi⁹. Co
rona sapiẽtie timor dñi: replẽs pacẽ q salu
tis fructum: et vidit et dinumerauit eam.
Vtraqꝫ aũt sũt dona dei. Scientiã q intel-
lectũ prudẽtie. sapiẽtia ꝯparcieẽ: q gl'iam
tenẽtiũ se exaltat. Radix sapiẽtie ẽ time-
re deũ: rami eĩ illi⁹ lõgeui. In thesauris
sapiẽtie ĩtellect⁹ q scĩe religiositas: execra
tio aũt pcẽtorib⁹ sapientia. Timor dñi ex
pellit pcẽm. Nã q sine timore ẽ nõ poterit
iustificari: iracũdia eĩ animositas illius
subuersio ei⁹ ẽ. Vsqꝫ in tẽpus sustiẽbit pa
tiẽs: et postea reddit̃io iocũditatis. Bon⁹
sẽsus. vsqꝫ ĩ tẽpus abscõdet ꝛba illius: q la
bia multoꝝ enarrabũt sensũ illi⁹. In the-
sauris sapie significatõ disciplĩe: execratõ
aũt pcẽtori cultura dei. Fili ꝯcupiscens sa
piẽtiã ꝯserua iusticiã: q de⁹ p̃bebit illã ti-
bi. Sapiẽtia eĩ q disciplĩa timor dñi: cui
bñplacitũ ẽ illi fides q mãsuetudo: q adim
plebit thesauros illi⁹. Cõtumax nõ sis. et
incredibil' timori dei: q ne accesseris ad il
lũ duplici corde. Ne fueris ꝟpocrita in cõ
spectu hoĩz: q ñ scãdalizeris ĩ labijs tuis.
Attẽde ĩ ill' ne forte cadas. q adducas ani
me tue inhonoratõez: q reuelet de⁹ absco-
sa tua. et in medio synagoge elidat te: qm̃
accessisti maligne ad dñm: et cor tuũ ple-
nũ ẽ dolo q fallacia. ¶ Ca. .II.

Fili accedẽs ad seruitutẽ dei. sta in
iusticia q ĩ timore: q ꝑpara animã
tuã ad tẽptatõz. Deprime cor tu-
um q sustine: q ĩclina aurẽ tuam q suscipe
ꝛba intellect⁹: q ne festines ĩ tẽpus obdu-
ctõis. Sustine sustẽtatones dei: ꝯiungere
deo et sustine: vt crescat in nouissimo vita
tua. Omne qđ tibi applicitũ fuerit accipe.
et in dolore sustine. q ĩ humilitate tua pacĩ
tiã habe: qm̃ ĩ igne ꝓbat aur̃ q argentũ:
hoĩes vero receptibiles in camĩo humili-
atiõis. Crede deo q recup̃abit te: et dirige
viam tuã et spera in illũ. Serua timorem
illi⁹: q in illo veteraſce. Metuẽtes dñm su-
stinete misericordiã ei⁹: q ñ deflectatis ab
illa ne cadatis. Qui timetis dñm credite
illi: q nõ euacuabit merces vr̃a Qui time
tis dñm sperate in illũ: q in oblectatõz ve-
niet vobis misericordia. Qui timetis dñm
diligite illũ: q illuĩnabunt corda vr̃a. Re-
spicite filij natões hoĩm: et scitote qz null⁹
sperauit in dño. q ꝯfusus ẽ. Quis eĩ per-
mãsit ĩ mãdatis ei⁹: et derelict⁹ ẽ: Aut qs
inuocauit eũ: q despexit illũ: Qm̃ pi⁹ q mi
sericors ẽ deus: q remittet in die tribulatõ
nis peccata: q ꝓtector ẽ oĩbꝫ exq̃rentibꝫ se
in veritate. Ve duplici corde q labijs scele-
stis q manibꝫ malefaciẽtibꝫ: q pcẽtori terrã
ingrediẽti duabꝫ vijs. Ve dissolutis corde.
q nõ credũt deo: q ideo nõ ꝓtegent̃ ab eo.
Ve hijs q pdiderũt sustinẽtiã: q q dereliq-
rũt vias rectas: q diuerterũt ĩ vias ꝑuas.
Et qđ faciẽt cũ inspicere cepit dñs: Qui ti
mẽt dñm nõ erũt incredibiles ꝛbo illi⁹: et
q diligũt illũ ꝯseruabũt verbũ illius. Qui
timẽt dñm inq̃rent q bñplacita sũt ei: q q
diligũt eũ replebunt̃ lege ipi⁹. Qui timẽt
dñm ꝑparabũt corda sua: q ĩ ꝯspectu illi⁹
sãctificabũt aĩas suas. Qui timẽt dñm cu
stodiẽt mãdata illi⁹: q pacientiã habebũt
usqꝫ ad inspectõez illi⁹ dicẽtes. Si penitẽ-
tiã nõ egerim⁹ icidem⁹ ĩ manus dñi: q nõ
ĩ man⁹ hoĩm. Secꝫ ei magnitudinẽ illi⁹:
sic q misericordia illi⁹ cũ ipso ẽ. ¶ Ca .III.

Fili sapĩe ecclesia iustoꝝ: et nacio
illoꝝ obediẽtia q dilectõ. Judiciũ
pr̃is audite filij dilecti: q sic faci-
te vt salui sitis. Deus eĩ honorauit patrez
in filijs: et iudiciũ matris exquirẽs firma
uit in filios. Qui diligit deuz exorabit pro
peccatis et ꝓtinebit se ab illis et in oratõe
diez exaudiet̃: q sicut q thesaurizat ita et
qui honorificat matrẽ suã. Qui honorat
patrẽ suũ iocundabit̃ in filijs: q in die ora
tõnis sue exaudiet̃. Qui honorat patrẽ su
um vita viuet lõgioꝛe: et qui obedit patri
refrigerabit matrẽ. Qui timet dñm hono
rat parẽtes: q q̃si dñis seruiet hijs q se ge-
nuerũt. In ope q sermõe et omni paciẽtia
honora pr̃ez tuũ vt supueĩat tibi bñdictõ
a deo: q bñdictõ illi⁹ in nouissimo manet.
Benedictio patris firmat domos filioꝝ:
maledictõ aũt matris eradicat fũdam̃ta.

Ne gl'ieris ī cōtumelia pr̄is tui: nō em̄ est tibi gl'ia sed ꝓfusio. Gloria ei boīs ex honore pr̄is sui: ⁊ dedecus filij. pater sine honore. Fili suscipe senectā patris tui ⁊ non ꝓristes eū ī vita illi⁹: etsi defecerit sensu. veniā da: ⁊ ne spernas eū ī tua ꝺtute. Ele mosina ei pr̄is nō erit ī obliuione. Naz p peccato mr̄is restitue tibi bonū: ⁊ in iustícia edificabi tibi. ⁊ in die tribulatōnis ꝓmemorabi tui: et sicut ī sereno glacies. soluent pcā tua. Quā male fame ē q̄ derelinq̄t pr̄em: ⁊ ē maledict⁹ a deo q̄ exasperat mr̄em. Fili ī māsuetudīe opa tua pfice: ⁊ sup hoīm gl'iaz diligeris. Quātoma gn⁹ es humília te ī oīb⁹. ⁊ corā deo īueīes gr̄am: qm̄ magna potētia dei solius: et ab humilib⁹ honorat. Altiora te ne q̄sieris: ⁊ fortiora te ne scrutat⁹ fueris: sed q̄ p̄cepit tibi de⁹ illa cogita semp: ⁊ ī plurib⁹ opinionib⁹ ei⁹ ne fueris curios⁹. Nō est em̄ tibi necessariuz ea q̄ abscōdita sūt videre oculꝰ tuis. In supuacuis reb⁹ noli scrutari multiplicit: ⁊ ī plurib⁹ ei⁹ operib⁹ nō eris curios⁹. pluríma ei sup sēsū hoīm ostēsa sūt tibi. Multos ei supplātauit suspitō illos: ⁊ ī vanitate ꝺtinuit sēsus illos. Cor duz hēbit male ī nouissio: ⁊ q̄ amat piculū. ī illo pibit. Cor īgredies duas vias ñ hēbebit successus: ⁊ pui cor ī illꝰ scādalizabit. Cor nequā g̃uabit ī dolorib⁹: et pc̄or adiciet ad peccādū. Synagoge supbor nō erit sanitas: frutex ei pcti eradicabit ī illꝰ ⁊ nō intelliget. Cor sapiētis ītelligitur ī sapia: ⁊ auris bōa audiet cū oī ꝓcupiscēcia sapiaz Sapiēs cor ⁊ ītelligibile abstiebit se a peccatis: et ī opib⁹ iusticie successus habebit. Ignē ardētē extīguit aq̄: ⁊ elemosina resistit peccatis: ⁊ de⁹ pspector est ei⁹ q̄ reddit gr̄am. Meminit iposter: et ī tpe casus sui inueniet firmamentū. ¶ Ca. .IIII.

Fili elemosinaz pauꝑis ne defraudes: ⁊ oculos tuos ne trāsuertes a paupe. Aīam esuriētē ne despereris: ⁊ nō exasperes pauperē in īopia sua. Cor īopis ne afflixeris: et nō ptrahas datū āgustiāti. Rogatōez ꝓtribulati ne abicias: et ñ auertas faciē tuā ab egeno. Ab īope ne auertas oculos tuos ꝓpter irā: et nō relinq̄s q̄rentib⁹ tibi retro maledicere. Maledicētis ei tibi ī amaritudīe aīe exaudiet depcatio illi⁹: exaudi aūt eū qui fecit illū. Cōgregatōi pauper affabilē te faci⁹: ⁊ p̄sbitero hūilia aīam tuā: ⁊ magnato humilia caput tuū. Declīa pauꝑi sine tristícia aurē tuā: ⁊ redde debitum tuū: ⁊ respōde illi pacifice ī māsuetudīe. Libera eū q̄ iniuriā patit̄ ꝺ manu supbi: ⁊ nō acide feras ī aīa tua. In iudicādo esto pupill' miserícors ꝺt pr̄. ⁊ p vizo m̄ri illor: ⁊ eris tu velut fili⁹ altissimi obediēs: ⁊ miserebitur tui magist̄ꝝ mater. Sapia filijs suis vitaz inspirat: ⁊ suscipit exq̄rentes se: ⁊ p̄bit in via iusticie. Et q̄ illā diligit. diligit vitā: et q̄ vigilauerit ad illā ꝓplectent placatōrez ei⁹. Qui tenuerit illā vitā hereditabūt: et q̄ ītroibit bñdicet de⁹. Qui seruiūt ei obsequētes erūt sc̄o: ⁊ eos q̄ diligunt illā diligit de⁹. Qui audit illā iudicabit gētes: ⁊ q̄ intuet illā pmanebit cōfidēs. Si crediderit ei pmanebit ⁊ hereditabit illā: ⁊ erūt ī ꝓfirmatōe creature illor: qm̄ ī tēptatōne ābulat cū eo ⁊ ī p̄mis eligit eū. Timorē ⁊ metū ⁊ pbatōem īducet sup illū: ⁊ cruciabit illū ī tribulatōe doctrine sue donec tēptet eū ī cogitatōnib⁹ suis: ⁊ credat aīe illi⁹. Et firmabit illū ⁊ iter adducet directū ad illū: ⁊ letificabit illū ⁊ ꝺnudabit illi abscōsa sua: ⁊ thesaurizabit sup illū sciam et ītellectū iusticie. Si aūt oberrauerit dereliq̄t eū: ⁊ tradet eū ī man⁹ inimici sui. Fili ꝓserua tēpus: ⁊ deuita a malo. Pro aīa tua ne ꝓfūdaris dicere vez. Est ei cōfusio adducēs pc̄m: et ē ꝓfusio adducēs gl'iam et gr̄am. Ne accipias faciē aduersus faciē tuā: nec aduers⁹ aīaz tuā mēdaciū. Ne reueriaris p̄imū tuū ī casu suo: nec r̄tieas ꝺbū ī tpe salutis. Nō abscōdas sapiaz tuā ī decore suo. In līgua ei sapia dinoscit: et sēs⁹ ⁊ scīa ⁊ doctrina ī ꝺbo sēsati: ⁊ firmamentū ī opib⁹ iusticie. Nō cōtradicas ꝺbo veritatis ullomō: et de mēdato ierudītōis tue ꝓfūdē. Nō ꝓfūdaris ꝓfiteri pc̄a tua: et ne subicias te oī hoī p pc̄o. Noli resistere ꝓtra faciē potētis: nec coneris cōtra ictuz fluuij. Pro iusticia agonizare p aīa tua: ⁊ vsq; ad mort̄ certa p iusticia: ⁊ de⁹ expugnabit p te inimicos tuos. Noli citat⁹ esse ī līgua tua: ⁊ īutil' ⁊ remiss⁹ ī opib⁹ tuis. Noli esse sicut leo ī domo tua euertēs domesticos tuos: et oppr̄imens subiectos tibi. Non sit porrecta manus tua ad accipiendū ⁊ ad dandū collecta. ¶ Ca. .V.

NOli attẽdere ad possessiões iniqs: et ne dixeris ẽ mihi sufficiẽs vita. Nihil emꝫ ꝓderit in tpe vindicte et obductois. Ne seqris in fortitudine tua cõ cupiscentiã cordis tui: ⁊ ne dixeris ·Quõ potui: aut qs me subiciet ꝓpt facta mea: Deus aũt vindicãs vindicabit. Ne dixeris Peccaui: ⁊ qd mihi accidit triste: Altissimus emꝫ est paciens reddito. De ꝓpiciatu pcꝯorũ noli esse sine metu: neq addicias peccatũ sup peccatũ: ⁊ ne dicas . Miseratõ dñi magna ẽ: multitudis pcꝯoꝝ meoꝝ miserebit . Misericordia emꝫ ⁊ ira ab illo cito ꝓximãt: ⁊ in pcꝯores respicit ira illi⁹. Ne tardes ꝙuerti ad dñm: ⁊ ne differas de die in die. Subito emꝫ veniet ira dñi: et in tpe vindicte dispdet te. Noli anxi⁹ esse in diuicijs iniustis: nõ emꝫ ꝓderũt tibi ī die obductois ⁊ vidicte. Non vẽtiles te in oẽm ventũ: ⁊ nõ eas in oẽz viã. Sic emꝫ ois pcꝯor ꝓbat in duplici lingua. Esto firmus ī via dñi ⁊ in veritate sẽsus tui ⁊ sciẽtia: ⁊ ꝓsequtur te ỏbũ pacis ⁊ iusticie. Esto mãsuetus ad audiendũ verbũ dei vt intellígas: et cũ sapiẽtia ꝓferes responsũ vexꝫ. Si ẽ tibi intellect⁹ respõde ꝓximo: sinautẽ man⁹ tua sit sup os tuũ: ne capiaris ī ỏbo idiscipli nato ⁊ ꝙfũdaris. Honor ⁊ gl'ia in sermone sẽsati: lingua vero ĩprudentis subuersio ẽ ipi⁹. Nõ appelleris susurro ī vita tua: ⁊ lígua tua ne capiaris ⁊ ꝙfũdaris. Sup furẽ emꝫ est cõfusio ⁊ penitẽtia: ⁊ denotatio pessima sup bilinguẽ: susurratori aũt odium ⁊ inimicitia ⁊ ꝓtumelia. Justifica pusillũ ⁊ magnũ similiter. Ca. .VI.

NOli fieri ꝓ aĩco inimicus ꝓximo. Improperiũ emꝫ ⁊ ꝓtumeliã mal⁹ hereditabit: ⁊ ois pcꝯor inuid⁹ et bilinguis. Nõ te extollas in cogitatiõe aĩe tue velut thaur⁹ ne fortẽ elidat ỏtus tua ꝓ stulticiã: ⁊ folia tua ꝓmedat et fructus tuos ꝑdat: ⁊ relinquaris velut lignũ aridũ ī heremo. Aĩa eĩ nequã dispdet q se habz: ⁊ in gaudiũ inimicis dat illũ: ⁊ deducet in sortẽ ipioꝝ. Verbũ dulce multiplicat amicos ⁊ mitigat inimicos: ⁊ lĩgua eucharis in bono hoĩe abũdabit . Multi pacifici sit tibi: et cõsiliari⁹ sit tibi vnus de mille. Si possides amicũ ī tẽptatõe posside eũ: et ne facile credas ei tẽpm . Est emꝫ amic⁹ sczꝫ tẽpus suũ: ⁊ nõ ꝑmanebit ī die tribulatõnis. Et ẽ amic⁹ q cõuertit ad inimiciciã: et ẽ aĩcus q odiũ ⁊ rixã ⁊ cõuicia denudabit. Est aũt aĩcus socí⁹ mẽse: ⁊ nõ ꝑmanebit ī die necessitatis. Amic⁹ si ꝑmãserit firmus. erit tibi q̃si coeq̃lis: ⁊ ī domesticis tuis fiducialit aget. Si huiliauerit se cõtra te ⁊ a facie tua abscõderit se: vnanimẽ habeb aĩciciã bonaz. Ab inimicis tuis separe: et ab amicis tuis attẽde. Amic⁹ fortis fidel' ꝓtectõ: q aũt ĩueit illũ ĩueit thesauꝝ Amico fideli nulla ẽ ꝙpatõ: ⁊ nõ ẽ dig̃ põderatõ auri ⁊ argẽti ꝙ bonitatẽ fidei illi⁹. Amic⁹ fidel' medicamẽtũ vite ⁊ ĩmortalitatis: ⁊ q metuũt dñm ĩueniũt illũ Qui timet deũ eq hẽbit aĩciciã bonã: qm̃ sczꝫ illũ erit amic⁹ illi⁹. Fili a iuuẽtute tua excipe doctrinã: ⁊ vsq ad canos ĩueies sapientiã. Quasi is q arat ⁊ q seminat accede ad eã: ⁊ sustine bonos fruct⁹ illi⁹ . In ope eĩ ipi⁹ exiguũ laborab: ⁊ cito edes de generatõibo illi⁹. Quamaspa ẽ nimiũ sapiẽtia indoctis hoĩbo: ⁊ non ꝑmaẽbit ī illa excoꝝs. Quasi lapidis ỏtus ꝓbatõ erit ī ill': ⁊ ñ demorabunt picere illã. Sapiẽtia eĩ doctrine sczꝫ nomẽ ẽ ei⁹: ⁊ nõ ẽ m'ltis maĩfesta. Quibo aũ ꝙgnita ẽ ꝑmanz vsq ad ꝙspectũ dei. Audi fili ⁊ accipe ꝙsiliũ ĩtellect⁹: et ne abicias ꝙsiliũ meũ. Unice pedẽ tuũ ī cõpedes illi⁹: ⁊ ĩtorques illi⁹ collũ tuũ. Subice humexꝫ tuũ ⁊ porta illã: et ne acciderís vicul' ei⁹. In oĩ aĩo tuo accede ad illã: et ī oĩ ỏtute tua ꝙserua vias ei⁹ . Inuestiga illã ⁊ maĩfestabit tibi: ⁊ ꝓtinẽs fact⁹ ne de relinqs eã. In nouissimis emꝫ ĩueies ꝛquiẽ ī ea: ⁊ ꝙuertet tibi ī oblectatõez. Et erit tibi ꝙpedes ei⁹ in ꝓtectõz fortitudis ⁊ bases ỏtutis: ⁊ torques illi⁹ in stolã gl'ie. Decor eĩ vite ẽ in illa: ⁊ vicula illi⁹ alligatura salutis. Stola gl'ie indues eã: ⁊ coronã g̃tulatõis suppones tibi. Fili si attẽderis mihi disces eã: ⁊ si accomodaueris animũ tuũ sapiẽs eris · Si ĩclĩaueris aurẽ tuã excipies doctrinã: ⁊ si dilexeris audire sapiẽs eris. In m'titudie p̃s bitexꝝ prudẽtiũ sta: ⁊ sapie illoꝝ ex corde ꝓiũgẽ: vt oẽz narratõz dei possis audire: ⁊ puerbia laudis nõ effugiãt a te. Etsi videris sẽsatũ euigila ad eũ ⁊ g̃d⁹ hostioꝝ illi⁹ extẽat pes tu⁹. Cogitatũ tuũ habe ī ꝓceptis dei. ⁊ ī mãdatis illi⁹ maxie assidu⁹ esto: ⁊ ipe dabit tibi cor: ⁊ ꝙcupisẽtia sapie dabit tibi. Ca. ·VII·

Noli facere mala ⁊ nō te apprehendēt: discede ab iniq̄ ⁊ deficiēt mala abs te. Fili nō semines mala ī sulcis iusticie: ⁊ nō metes ea ī septuplū. Noli q̄rere ab hoīe ducatū: neq; a rege cathedrā honoris. Nō te iustifices ante deū qm̄ agnitor cordis ipe ē: ⁊ penes regē noli vel le videri sapiēs. Noli q̄rere fieri iudex nisi valeas vtute irrūpere iniq̄tates: ne forte extimescas faciē potētis: ⁊ ponas scādalū ī agilitate tua. Nō pecces ī multitudīe ciuitatis. nec te īmittas ī pl'm: neq; alliges duplicia peccata. Nec eī ī vno eris īmūis Noli esse pusillanimis in aīo tuo: exorare ⁊ facere elemosinaz ne despicias: Ne dicas in multitudīe munex meox respiciet deus: et offerēte me deo altissimo. munera mea suscipiet. Nō irrideas hoīez ī amaritudīe aīe: ē em̄ q̄ humiliat ⁊ exaltat circūspector de⁹. Noli amare mēdaciū aduers⁹ frem tuū: neq; ī aīcum sil'iter facias. Noli velle mētiri oīe mēdaciū: assiduitas eī il'i⁹ nō ē bona. Noli vbosus esse ī multitudine pbiterox: ⁊ ñ iteres vbū ī oratōe tua. Nō oderis laborioſa opa: ⁊ rusticatōz creatā ab altissimo. Nō te r̄putes ī m'titudīe idiscipliatox: memto ire qm̄ ñ tardabit. humilia valde spūm tuū: qm̄ vidicta carnis ipij. ignis ⁊ vmis. Noli p̄uaricari ī aīcum pecunia differēte: neq; frez tuū carissimū auro spreueris. Noli discedē a m'iere sēsata ⁊ bona quā sortit⁹ es ī timore dñi: g̃cia eī verecūdie illi⁹ sup aux. Nō ledas seruū ī veritate opantē: neq; mercēnariū dantē aīaz suā. Seru⁹ sēsat⁹ sit tibi dilectus q̄si aīa tua: ñ defraudes illū libtate: neq; inopē derelinq̄s illū. Pecora tibi sūt attēde illis: ⁊ si sūt vtilia pseuerēt apd te. Filij tibi sūt erudi illos: ⁊ cura illos a puericia illorū. Filie tibi sūt sua corp⁹ illax: ⁊ ñ ostēdas hylarē faciē tuā ad illas. Trade filiaz ⁊ grāde op⁹ feceris: ⁊ hoī sēsato da illam. Mulier si ē tibi scdm aīaz tuā ñ picias illā: ⁊ odibili nō credas te ī toto corde tuo. Honora pr̄em tuū: et gemit⁹ mr̄is tue ne obliuiscaris. Memto qm̄ nisi p illos nat⁹ nō fuisses: ⁊ retribue ill' qūo ⁊ illi tibi. In tota aīa tua time dñm: ⁊ sacerdotes illius sanctifica. In oī vtute dilige eū q̄ te fecit: ⁊ ministros ei⁹ ne derelinq̄s. Honora deū ex tota aīa tua ⁊ honorifica sacerdotes: ⁊ pro-

purga te cū brachijs. Da ill' pr̄ sicut mandatū ē tibi p̄micia p̄ ⁊ purgatōis: et de negligētia tua purga te cū paucis. Datum brachio p̄ tuo p̄ et sacrificiū sanctificatōnis offeres dño ⁊ īicia sct̄o p̄: ⁊ paupi porrige manū tuaz vt pficiat̄ p̄piatō ⁊ bñdictio tua: g̃cia dat⁹ ī ꝓspectu oīs viuētis: ⁊ mox tuo ñ pbibeas g̃ciā. Nō desis plorātibo in ꝓsolatōe: ⁊ cū lugētibo ābula. Nō te pigeat visitare īfirmū: ex hijs eī ī dilectōe firmaberis. In oībo opibo tuis meōrare nouissia tua: ⁊ īeternū ñ peccab. Ca. VIII.

Non litiges cū hoīe potēte: ne forte īcidas ī man⁹ illi⁹. Nō ꝓtēdas cū viro locuplete: ne forte ꝓ̄ te ꝓstituat litē tibi. M'tos eī pdidit aux ⁊ argētū: ⁊ vsq; ad cor regū extendit ⁊ cōuertit. Nō litiges cū hoīe līguato et nō strues in ignē illi⁹ ligna. Non ꝓmūices hoī idocto: ne male de pgenie tua loquat̄. Ne despicias hoīez auertentē se a pcto: neq; īproperes ei. Memto qm̄ oēs ī corruptōe sum⁹. Ne spernas hoīez ī sua senectute: etenī ex nob̄ senescūt. Noli de mortuo inimico tuo gaudē: sciēs qm̄ oēs moriemur: ⁊ ī gaudium volum⁹ veīre. Ne despicias narratōez p̄bitero p̄ sapiētū: ⁊ ī puerbijs eo p̄ ꝓuersare. Ab ipis eī disces sapiam ⁊ doctrinaz ītellect⁹: ⁊ fruere magnatis sine q̄rela. Nō te p̄tereat narratō seniox: ipi eī didicerūt a p̄ib⁹ suis. Qm̄ ab ipis disces ītellectū: ⁊ ī tpe necessitatis dab̄ respōsū. Nō īcendas carbones pctox arguēs eos: ⁊ ne īcenderis flāma ignis pctox illox. Ne ꝓ̄ faciestes cōtumelioſi: ne sediat q̄si īsidiator oris tui. Noli fenerari hoī fortiori te: q̄ si feneraueris q̄si pditū habe. Nō spōdeas super vtutē tuā: q̄ si spopōderis q̄si r̄stituēs cogita. Nō iudices ꝓ̄ iudicē: qm̄ scdm qđ iustū ē iudicat. Cū audace non eas ī via: ne forte g̃uet mala sua ī te. Ipe eī scdm voluntatē suā vadit: ⁊ simul cū stultitia ill⁹ peries. Cū iracūdo non facias rixā ⁊ cū audace nō eas in desertū: qm̄ quasi nihil est ante illū sanguis: ⁊ vbi nō est adiutorium elidet te. Cū fatuis cōsilium non habeas: non em̄ potērūt diligere nisi que eis placent. Coraz extraneo ne facias ꝓsiliū: nescis eī quid pariet. Non omni hōi cor tuum manifestes: ne forte īferat tibi graciā falsam et ꝓuicie⁹ tibi. Ca. IX.

Non zeles mulierē sinꝰ tui: ne ostē dat supꝑ te malicią doctrine nequą Nō des mulieri ptātem aīe tue: ne igrediat in ỏtute tua ⁊ ꝓfūdaris. Ne respi cias mulierē multiuolā: ne fortꝫ īcidas in laq̄os illiꝰ. Cū saltatrice ne assidu⁹ sis nec audias illā: ne fortꝫ peas in efficacia illiꝰ Virginē ne ꝓspicias: ne fortꝫ scādalizeris ī ỏcore illiꝰ. Ne des fornicarijs animā tuā ī vllo: ne pdes te ⁊ hēditatē tuā Noli circū spicere ī vicis ciuitatis: nec oberraueris ī plateis illiꝰ. Auertꝫ faciē tuā a mlīere cō pta: ⁊ ne circūspicias spēz alienā· Propt̄ spēm mlīeris mlti pierūt: ⁊ ex hoc ꝓcupi scētia q̄si ignis exardescit. Qīs mulier que est fornicaria q̄si stercus in via ab omnib⁹ p̄tereuntib⁹ ꝓculcabit̄. Speciez mulieris aliene multi āmirati. ſ ꝓbi facti sūt: col loquiū emꝫ illiꝰ q̄si ignis exardescit. Cū ali ena muliere ne sedeas omnino. nec accum bas cū ea supꝑ cubitū: ⁊ nō altriceris cum illa ī vino ne fortꝫ ỏclinet cor tuū in illā: ⁊ sanguine tuo labaris in pditionē. Ne de relīquas amicū ātiquū: nouꝰ emꝫ nō erit simīl illi. Vinū nouū amicꝰ nouus: vetꝫ rescet: ⁊ cū suauitatꝫ bibes illud. Non ze les gloriā ⁊ opes peccatoris: nō emꝫ scis q̄ futura sit illiꝰ subuersio. Non placeat tibi iniuria īiustoꝝ: sciēs qm̄ vsq̄ ad inferos nō placebit impiꝰ. Longe abesto ab hoīe pt̄atem hñtꝫ occidē di: et nō suspicaberis timorē mortis. Etsi accesseris ad illū no li aliq̄d ꝓmittere: ne fortꝫ auferat vitam tuā. Cōmunionē mortis scito: qm̄ ī medio laq̄oꝝ īgredieris: ⁊ supꝑ dolētiū arma am bulab. Secōm virtutē tuā: caue tꝫ a ꝓrio tuo: ⁊ cū sapiētib⁹ et prudētib⁹ ſcta. Viri iusti sīt tibi ꝓmune: ⁊ in timore ỏi sit tibi gl̄iatio: ⁊ ī sēsu sit tibi cogitatꝰ dei: et oīs enarratio tua in p̄ceptis altissimi. In ma nu artificū opa laudabūt̄: ⁊ p̄ncipes ꝑpl̄i in sapiētia ꝑmonis sui: ī sēsu vero seniorū ỏbū. Terribil̄ ē ī ciuitate sua hō līguosꝰ: ⁊ temerariꝰ ī ỏbo suo odibil̄ erit. Ca. X.

Iudex sapiēs iudicabit ꝑpl̄m suū: ⁊ p̄cipatꝰ sēsati stabil̄ erit. Secū dū iudicē ꝑpl̄i sic ⁊ mīster eiꝰ: ⁊ q̄l rectoꝝ ē ciuitatis: tales ⁊ īhabitātes ī ea. Rex īsipiēs pdet ꝑplm suū: ⁊ ciuitatꝫ in habitabunt̄ ꝑ sensū prudentiū. In manu dei pt̄as terre: ⁊ exp̄bil̄ oīs iniq̄tas gētiū ⁊ vtilē doctorē ī tpe suscitabit supꝑ illā. In manu dei pt̄as hōis: ⁊ supꝑ faciē scribe im ponz honorē suū. Omnis īiurie ꝓximi ne memineris: et nihil agas ī opib⁹ iniurie. Odibil̄ coraꝫ deo ē ⁊ hoīb⁹ supbia: ⁊ exp̄bi lis oīs iniq̄tas gētiū. Regnū a gētꝫ ī gētꝫ trāsferēt ꝑpter iniustīcias ⁊ īiurias ⁊ ꝓtu melias ⁊ diuersos dolos. Auaro aūt nihil ē sceleſtiꝰ. Quid supꝑbꝫ terra et cinis: Nihil ē iniq̄us q̄ amare pecuniā. Sic emꝫ et ani mā suā venalē hz: qm̄ ī vita sua ꝓiecit in tima sua · Qīs potētatus breuis vita: lan guor ꝓlixior ḡuat medicū. Lore uē lāguo rē p̄cidit medicꝰ: sic ⁊ rex hodie est: ⁊ cras morieē. Cū emꝫ morieē hō: hēditabit ꝑpē tes ⁊ bestias ⁊ vmes. Inicīū supbie hōis a postatare a deo: qm̄ ab eo q̄ fecit illū re cessit corꝫ eiꝰ: qm̄ inicīū pct̄i ē oīs supbia. Qui tenuerit illā adīplebit̄ maledictis: et subuertꝫ eū in finē. Propterea exhonora uit dñs ꝓuētus malorꝝ: ⁊ ỏstruxit eos vsq̄ ī finē. Sedes ducū supborꝝ ỏstruxit deꝰ: ⁊ sedere fecit mites ꝑ eis. Radices gētiū su perbaꝝ arefecit deꝰ: et plātauit hūiles ex ipis gētib⁹. Terras gētiū euertit dñs: ⁊ p didit eas vsq̄ ad fūdamētum. Arefecit ex ipis ⁊ dispdidit eos: ⁊ cessare fecit mēoriā eoꝝ a terra Memoriā supborꝝ pdidit deꝰ: ⁊ relīq̄t memoriā hūilīū sēsu. Nō ē creata hoīb⁹ supbia: neq̄ iracūdia natūi mulieꝝ. Semē hoīz honorabit̄ hoc q̄ ỏ timet deū: semꝫ aūt hoc exhonorabit̄ q̄ ỏ p̄terit māda ta dñi In medio fratꝝ rectoꝝ illoꝝ ī hono re: ⁊ q̄ timēt dñz erīt in oculīlli? Glīa diui tū honoratoꝝ ⁊ pauperꝝ timor ỏi ē: noli ỏ spicē hoīez iustū pauperē: ⁊ ñ magnifica re virū pctorē diuitē. Magnꝰ ē iudex ⁊ po tēs ē ī honore: ⁊ ñ ē maior illo q̄ timz deū. Seruo sēsato liberi fuiēt: ⁊ vir prudēs et disciplīatꝰ ñ murmurabit correptꝰ: ⁊ in scīꝰ ñ honorabit̄. Noli extollē tꝫ ī faciēdo ope tuo: ⁊ noli cūctari ī tpe angustie. Me lior ē q̄ opat̄ ⁊ abūdat in oīb⁹: q̄ q̄ gl̄iat̄ ⁊ eget pane.. Fili ī māsuetudīe serua aīaz tuā: ⁊ da illi honorē scōz meritū suū. Pec cantē ī aīam suā q̄s iustificabit: Et q̄s ho norificabit exhonorantē aīaz suā: Paupꝝ gl̄iat̄ ꝑ disciplinam ⁊ timorē suū: ⁊ ē hō q̄ honorificat̄ ꝑt̄ substantiā suā. Qui autē gl̄iat̄ ī pauptatꝫ: q̄ntomagis ī substātia: Et q̄ gl̄iat̄ ī sōstātia: pauptatē vereatur.

Capitulum XI.

Sapiencia humiliati exaltabit caput illi⁹:et in medio magꝝ⁹ consedere illum faciet. Nō laudes virꝝ in specie sua:neqꝫ spernas hoīez ī visu suo. Breuis in volatilibꝫ apis: et iniciū dulcoris hꝫ fructus illi⁹. Ne glorieris in vestitu vnq̄:nec in die honoris tui extollaris.Q̄m mirabilia opa altissimi soli⁹:et gloriosa et absconsa et inuisa opa illi⁹. Multi tiranni sederunt in throno:ꝫ insuspicabilis portauit dyadema. Multi potentes oppressi sunt valde:et gloriosi traditi sunt in manꝰ alteroꝝ. Priusq̄ interroges ne vitupes quenq̄: et cū interrogaueris corripe iuste. Priusq̄ audias ne rñdeas verbū:ꝫ in medio seniorum ne addicias loqui. De ea re q̄ te non molestat ne certeris ꝫ in iudicio peccantium ne ꝑsistas. Fili ne in multis sint actus tui: ꝫsi diues fuerīs ñ eris īmunis a delicto Si em̄ secutꝰ fueris ñ apprehēdes:ꝫ ñ effugies si precurreris. Est hō laborans ꝫ festinans ꝫ bolens impi⁹:ꝫ tantomagis ñ abūdabit. Est hō marcidus egens recupatōne plus deficiens ūtute ꝫ abūdans pauptate: et oculus dei respexit illū in bono ꝫ erexit eū ab hūilitate ipsi⁹. ꝫ exaltauit caput ei⁹ et mirati sunt in illo mlti et honorauerūt deū. Bona ꝫ mala. vita ꝫ mors:pauptas et honestas:a deo sunt. Sapīa ꝫ disciplina et sciētia legis apd dñm:dilectō ꝫ vie bonoꝝ apd ipsū. Error ꝫ tenebre pctōribꝫ ꝓcreata sūt. Qui aī exultāt in malꝫ ꝓsenescūt ī malo. Dacō dei iustis pmāet:ꝫ ꝑfectꝰ illi⁹ successus habebit inefnū. Est q̄ locupletat fpce agēdo ꝫ hec ps mercedis illi⁹ in eo q̄ dicit. Inueni req̄z mihi ꝫ nūc mādducabo de bonis meis solus:ꝫ nescit qd tempꝰ pereat ꝫ mors appropinq̄t ꝫ flinq̄t oīa alijs ꝫ moriet Sta in testamēto tuo ꝫ in illo colloqre:ꝫ in ope mādatoꝝ tuoꝝ veteresce. Ne māseris ī opibꝫ pctōꝝ. Cōfide aī in deo:ꝫ mane ī loco tuo:facile ē em̄ in oculꝫ dei subito honestae paupez. Bñdictō dei ī mercedē iusti festinat ꝫ ī bonoē velociꝰ pcessꝰ illi⁹ fructificat. Ne dicas. q̄d ē mihi opꝰ ꝫ q̄ erit mihi ex hoc bona: Ne dicas. Sufficiēs mihi sū: ꝫ q̄d ex hoc pessimabor: In die bonoꝝ ne īmemor sis maloꝝ:ꝫ ī die maloꝝ ne īmemor sis bonoꝝ:qm̄ facile ē corā deo in die obitꝰ retribuere vnicuiq̄ ꝑm vias suas. Malicia horе obliuionem facit luxurie magne:ꝫ in fine hoīs denudatō opeꝝ illi⁹. Añ mortē ne laudes hoīem quenq̄: qm̄ in filijs suis agnoscit vir. Non oēm hoīem inducas ī domū tuā: mltæ em̄ sunt insidie dolosi Sicut em̄ eructuant p̄cordia fetentiū ꝫ sicut pdix īducit ī caueā ꝫ vt caprea ī laqum sic ꝫ cor superborū: ꝫ sicut pspector videns casū primi sui. Bona em̄ in mala puertens īsidiat:ꝫ ī electis īponet maculā. A scintilla em̄ vna auget ignis:ꝫ ab vno doloso augeꝫ sanguis: hō vero pctōr sāguini insidiat. Attēde tibi a pestifero. fabcat em̄ mala:ne forte inducat sup te subsannatōez ippetuū. Admitte ad te alienigenaz ꝫ subuertet te in ebine:ꝫ

Sabalienabit te a vijs ꝑpis. Ca. XII.

J bñfeceris scito cui feceris:ꝫ erit grā in bonis tuis multa. Bñfac iusto et inuenies retributōez magnaz:ꝫsi nō ab ipso:certe a dño. Non ē ei bñ q̄ assidu⁹ ē in malis ꝫ elemosinas ñ danti:qm̄ ꝫ altissim⁹ odio hꝫ pctōres:et misꝰ ē penitētibꝫ. Da misēi. et ne suscipias pctōrem:et impijs et pctōribꝫ reddet vindictaz:custodiēs eos in diē vindicte. Da bono et ñ recepis pctōrem: bñfac humili et ñ dederis impio. Prohibe panes illi dare:ne in ipsis potentior te sit. Nam duplicia mala inuenies in oībꝫ bonis q̄cūq̄ feceris illi:qm̄ ꝫ altissim⁹ odio hꝫ pctōres:ꝫ impijs reddet vindictā. Non agnoscet in bonis amic⁹:ꝫ ñ abscondet in malꝫ inimic⁹. In bonis viri inimici illi⁹:ī tristiciaꝫ ī malicia illi⁹. amic⁹ agnit⁹ ē. Non credas īimico tuo inefnū. Sicut eī eramentū. erugīat neq̄cia illi⁹:ꝫsi hūliat⁹ vadat curu⁹. abice aīm tuū ꝫ custodi te ab illo. Nō statuas illū penes te nec sedeat ad dextrā tuaz ne ꝓsurſus stet ī loco tuo: ne forte ꝓsurſ⁹ ī locū tuū inq̄rat cathedrā tuaz:ꝫ ī nouissimo agnoscas ūba meaꝫ ī sermonibꝫ meis stimulēis. Quis miserebit in cātatorі a ꝑpente ꝑcusso ꝫ oībꝫ q̄ appropiāt bestijs: Sic ꝫ q̄ comitat cū viro iniq̄:ꝫ obuolutꝰ ē in pctis ei⁹. Una hora tecū pmanebit:si aī declinaueris ñ supportabit. In labijs suis indulcat inimic⁹:ꝫ in corde suo insidiat vt subuertat te ī foueam. In oculꝫ suis lacrimat inimic⁹:ꝫsi inuenerit tēp⁹. ñ saciabit sanguine:ꝫsi īcurrerit tibi mala. inuenies eū illic prior. In oculꝫ suis lacrimat inimic⁹:et q̄si adiuuans suffodiet

plantas tuas. Caput suuz mouebit⁊ plau-
debit manu:et multa susurrans ꝓmutabit
vultū suum. Ca.XIII.

QUi tetigerit picez inq̄nabit̄ ab ea:
et q̄ ꝓmunicauerit supbo īduet su-
pbiam. Pondus sup se tollit q̄ bo-
nestiori sep̄mūicat:⁊ ditiori te ne soci⁹ fue-
ris. Quid ꝓmunicabit cacabo ad ollaz. Q̄n
em̄ se collisерit ꝓfrīget̄. Diues īiuste aget
⁊ fremebit:paup aī⁹ lesus tacebit. Si lar-
git⁹ ei fuēris assumet te:⁊si n̄ habuēris dēlī-
q̄t te. Si habes ꝓsuiuet tecū⁊ euacuabit te:
et ipse n̄ dolebit sup te. Si nccī⁹ illi fueris
supplantabit te:⁊ subridens spē dabit nar-
rans tibi oīa bona⁊ dicet q̄d op⁹ est tibi:et
cōfūdet te ī cib̄ suis. donec exinaniat bis et
ter:⁊ in nouissimo deridet te. Et postea vi-
dens dēlinq̄t te:⁊ caput suū mouebit ad te
Humiliaē deo:⁊ expecta man⁹ei⁹. Attēde
ne seduct⁹ī stulticiam hūilieris. Noli eē hu
mil' in sapīa tua:ne hūiliat⁹ in stulticiam
seducaris. Aduocat⁹a potētioē discede:ex
hoc eī magis te aduoc̄bit. Ne īprobꝰ sis:ne
īpingaris:⁊ ne longe sis ab eo:ne eas ī ob
liuionē. Ne ꝑtineas ex eq̄ loqui cū illo:nec
credas mltis verb̄ illi⁹. Ex multa eī loq̄la
tēptabit te:et subridens inꝛrogabit te. De
absc̄ōditis tuis īimicis anim⁹ illi⁹ ꝓsuabit
ꝰba tua:⁊ n̄ pcet de malicia⁊ de vicul'. Ca-
ue tibi⁊ attende diligent̄ auditui tuo: q̄m
cū subuersiōe tua ambulas. Audiēs vero
ꝰba illa q̄i ī sōnis vide:⁊ euigilabis. Omni
vita tua. dilige deū⁊ īuoca illū ī salute tua
Om̄e aīal diligit sil'e sibi:sic⁊ oīs hō pxīm
sibi. Oīs caro ad sil'em sibi ꝓiūget̄:⁊ oīs hō
sil'i sui sociabit̄. Si ꝓmunicabit lup⁹ agno
aliq̄ī:sic pctōr iusto. Que cōmunicatō sctō
homī ad canē:aut q̄ ps bona diuiti ad pau
pem:Qenatō leonis onager ī heremo:sic⁊
pascua sūt diuitū paupes. Et sicut aboīa-
tō est supbo humilitas:sic⁊ exēctio diuitis
paup. Diues ꝓmot⁹ ꝓfirmat̄ ab amicis su-
is: hūilis aī⁹ cū cecidēit expellet⁊ a notis.
Diuiti decepto mltī recupatores: locut⁹ē
supba⁊ iustificauer̄t illū. Humilis decept⁹
est:insup et arguit̄. Locut⁹ē sensate:⁊ nō
est ei dat⁹ loc⁹. Diues locut⁹ē et oēs tacu-
er̄t:⁊ ꝰbū illi⁹ vsq̄ ad nubes ꝓducēt. Paup
locut⁹ē:⁊ dicūt. Quis ē h̄:Etsi offenderit:
subuertēt illū. Bona ē substātia cui nō est
pcīm ī ꝓsciētia:⁊ neq̄ssima ē pauptas ī ore
impij. Cor hoīs immutat faciē illi⁹:siue in
bono siue ī malo. Vestigiū cordis boni⁊ fa
ciē bonā difficile inuenies:⁊ cū laboē. Ca.

BEat⁹ vir q̄ non ē lapsus. XIIII.
ꝰbo ex ore suo et n̄ est stimulat⁹ in
tristicia delicti. Felix q̄ nō habuit
anī sui ēsticiaz:⁊ n̄ excidit ab spe sua. Auro
cupido⁊ tenaci sine rōne ē substātia:⁊ boī
liuido ad q̄d aux⁹! Quod aceruat ex aīo suo
iiuste alijs ꝓgregat:⁊ ī bonis illi⁹ ali⁹ luxu-
riabit̄. Qui sibi nequā ē cui alij bon⁹ erit:
Et n̄ iocūdabit̄ in bonis suis. Qui sibi in-
uidet nihil ē illi neq̄us⁊ hec ē reddītō ma-
licie illi⁹. Etsi bñfecēit. ignorāt̄⁊ n̄ volens
facit:⁊ ī nouissimo maīfestat malicīā suā.
Nequā est ocul⁹ liuidi:⁊ auertēs faciē suā:
⁊ despiciēs aīam suā. Insaciabil' ocul⁹ cu-
pidi ī ptē iniq̄tatis: n̄ saciabit̄. donec ꝓsū-
mat arefaciēs aīam suā. Ocul⁹ mal⁹ ad ma
la:⁊ n̄ saciabit̄:pane īdigēs⁊ ī ēsticia erit
sup mēsam suā. Fili si habes bñfac tecū:et
deo dig̃s oblatōnes offer. Memor esto q̄m
mor⁹ n̄ tardat:⁊ testamītū īferor:qr dem̄ō
stratū est tibi. Testamītū em̄ b⁹ mūdi mor-
morieī. Añ mortez bñfac amico tuo:⁊ ꝑm
vires tuas exporrigēs da paupi Nō defrau
dēis a die bono⁊ pticl'a diei boni n̄ te ꝑtē-
reat. Nonne alijs flinq̄s dolores⁊ labores
tuos! In diuisione sortis da⁊ accipe:⁊ iu-
stifica aīam tuā. Añ obitū tuū opare iusti
ciam:q̄m n̄ est apud inferos īuenire cibū.
Oīs caro sicut venū veteraſcet⁊ sicut foliū
fructificās ī arbore viridi. Alia generāt̄⁊
alia deiciūt̄:sic generatō carnis⁊ sāguinis
⁊ alia finit̄:⁊ alia nascit̄. Omne op⁹ corru-
ptibile ī fine deficiet et q̄ illud opat̄ ibit cū
illo. Et omne op⁹ electū iustificabit̄:⁊ qui
opat̄ illud honorabit̄ in illo. Beatus vir q̄
in sapīa morabit̄:⁊ q̄ in iusticiam medita-
bit̄:⁊ in sensu cogitabit circūspectōem dei.
Qui excogitat vias illi⁹ ī corde suo. et ī ab-
sc̄ōditis suis intelligēs: vadens p⁹ illam q̄i
inuestigator:⁊ in vijs illi⁹ ꝓsistens. Qui re-
spicit p fenestras illi⁹:⁊ ī ianuis illi⁹ audi-
ens. Qui req̄escit iuxta domū illi⁹:⁊ in pi-
etibꝰ illi⁹ figens palū. Statuet casulam su-
am ad man⁹ illi⁹:et req̄escent ī casula illi⁹
bona p eū. statuet filios suos sub tegimīe
illius:⁊ sub ramis illi⁹ morabit̄. Protegēt
sub tegimine illi⁹ a feruore:⁊ in gloria ei⁹
requiescet. Ca. XV.

Qui timet deum faciet bona: & q̃ continens ē iusticie apprehēdet illā: & obuiabit illi q̃si mr̃ honorificata: & q̃si mulier a ṽginitate suscipiet illū. Cibabit illū pane vite & intellect̃: & aq̃ sapie salutaris potabit illū. Et firmabit̃ in illo et ñ flectet̃: & ptinebit illū & ñ ꝓfundet̃: & exaltabit illū apud ꝓrios suos. Et ī medio ecclie apiet os ei⁹: et adimplebit illum spū sapie et intellect⁹: & stola glie vestiet eū. Gocūditatē & exultatōem thesaurizabit sup illū: et noie eē no hēditabit illum. Hoīes stulti nō apprehēdent illā: & hoīes sensati obuiabūt illi. Hoīes stulti ñ vidēbūt ea: longe ei abest a superbia & dolo. Viri mēdaces ñ erūt illi⁹ memores: & viri veraces inuenient̃ in illa: & successū habebūt vsq; ad ispectōez dei. Nō ē specīosa laus ī ore pctōris: qr̃ ñ est a dño missus: qm̃ a deo ꝓfecta ē sapīa. Sapie em̃ dei astabit laus: & ī ore fidēli abundabit: et dñator dabit eam illi. Nō dixēis. p deū abest: q̃ ei odit ne feceris. Nō dicas ille me īplanauit. ñ ei necessarij sunt ei hoīes īpij. Oīe exēcmentū erroris odit dñs: & ñ erit amabile timentibo eū. Deꝰ ab inicō ꝓstituit hoīem: & reliqt illū in manu ꝓsilij sui. Adiecit mādata & pcepta sua. Si volueris mādata ꝓsuare ꝓsuabūt te: & ī ppetuū fidem placita suare. Apposuit tibi aqua & ignē: ad qd̃ voluēis porrige manū tuā. añ hoīes vita & mors: bonū & malū. Od̃ placuerit ei dabit̃ illi. qm̃ multa sapīa dei. & fortis ī potentia & vidēs oēs sine inēmissione. Oculi dñi ad timētes eū: & ipe agnoscit oēm opa hoīs. Nemī mādauit impie agē: & nemī dedit spaciū peccādi. Non ei ꝓcupiscit multitudinē filioꝝ infidelīū & iutiliū. Ca. XVI.

Ne iocunderis in filijs impijs si multiplicent̃: nec oblectēris sup ipsos si ñ est timor dei ī illis. Nō credas vite illoꝝ: nec rīspexēis ī labores eoꝝ. Melior est ei vn⁹ timens deū: q̃ mille filij impij. Et vtile ē mori sine filijs: q̃ relinq̃re filios īpios. Ab vno sēsato habitabit̃ pria & a tribus impijs deseret̃. Multa talia vidit oculus me⁹ et fortiora hoꝝ audiuit auris mea In synagoga peccantiū exardebit ignis: & in gente incredibili exardescet ira. Nō exorauerit̃ p peccatis suis antiq̃ gigantes q̃ destructi sūt ꝓfidētes sue ṽtuti: & ñ pepcit peregrinatōi illoꝝ: sed pcussit eos: & exēctus ē eos pre superbia verbi illoꝝ. Non misertus ē illis totam gentē ptens: & extollentem se in peccatis suis. Et sicut sexcētamilia peditū q̃ congregati sunt ī duricia cordis sui: etsi vn⁹ fuisset ceruicat⁹ mirꝑsi fuisset īmunis. Misericordia ei & ira ē cū illo: potens exoracō & effūdens irā. ꝓm misericordiam suā: sic correctō illi⁹. hoīem ꝓm opa sua iudicat. Nō effugiet ī rapina pctōr: & ñ retardabit sufferētia misericordiam facientis. Dis misericordia faciet locū vnicuiq; ꝓm meritū opm suoꝝ: & ꝓm ītellectū pegrinatōis illi⁹. Nō dicas. A deo abscōdar & ex sūmo q̃s opis mei memorabit̃: In ꝓplo magno ñ agnoscar. Que ē em̃ aīa mea ī tam īmēsa creatura: Ecce celū et celi celoꝝ. abiss⁹ & vniuersa tra q̃ ī eis sūt in cōspectu illi⁹ ꝓmouebūt̃: montes sil & colles & fūdamēta trē: & cū ꝓspexēit illa de⁹ tremoē cōcutient̃. Et in oīb⁹ hijs īsensatū ē cor: et oīe cor ītelligit̃ ab illo: & vias illi⁹ q̃s ītelligit: Et pcella quaz nec ocul⁹ vidit homīs: Naz plurīa illi⁹ opa sūt in abscōꝑ: sed opa iusticie ei⁹ q̃s enūciabit aut q̃s sustinebit: Lōge ei est testamētū a q̃busdaz: & inēroga tō hoīm ī ꝓsūmatōe ē. Qui mīorat̃ corde cogitat īania: et vir īprudens & errās cogitat stulta. Audi me fili & disce disciplīaz sens⁹ & īverb̃ meis attēde ī corde tuo & dicam ī eq̃tate disciplīaz & scrutabor enarrare sapīaz & ī verb̃ meis attēde ī corde tuo: & dico ī eq̃tate spūs. ṽtutes q̃s posuit de⁹ ī opa sua ab inīt̃: & ī vēitate enūcio scientiā ei⁹ In iudicio dei opa ipi⁹ ab inicō: & ab īstitutōe hoīz ipoꝝ distīxit ptes illoꝝ: & inicia eoꝝ ī gentibo suis. Ornauit īeēnū opa illoꝝ: nec esurient̃ nec loborauerūt: & nō destitērūt ab opibus suis. Unusq̃sq; prīm sibi ñ āgustiabit vsq; ineēnū. Nō sis īcredibil̃ verbo illi⁹ ꝓ hec in tra⁹ de⁹ respexit: & impleuit illā bonis suis Aīa aī oīs vital̃ denūciauit añ facie ipi⁹ & ipa itez̃ ꝟuersio illoꝝ. Ca. XVII

Deus creauit de terra hoīem: et ꝓm ymaginē suaz fecit illū. Et itez̃ cōuertit illū in ipsaz: & ꝓm se festinuit illū virtute. Numez̃ diez̃ & tēp⁹ dedit illi: et dedit illi pātem eoꝝ q̃ sunt sup terrā. Posuit timorē illi⁹ sup oēm carnem: & dñat⁹ ē bestiaꝝ & volatiliū. Creauit ex ipo adiutoriū sile sibi: ꝓsiliū & linguā & oculos & aures & cor dedit ill̃ excogitādi: & disciplīa ītellect⁹ repleuit illos. Creauit ill̃ sciēciā spūs:

sensu impleuit cor illoꝝ: ⁊ mala⁊ bona oñ-
dit illꝰ. ꝓposuit oc'm ipsoꝝ sup corda illoꝝ
oñdē illis magꝫlia operꝝ suoꝝ vt nomē sc̄i
ficatōis collaudent⁊ gl'iari in mirabilibꝫ il
liꝰ: ⁊ magꝫlia enarrēt operꝝ eiꝰ. Addidit illꝰ
disciplīaz ⁊ legē vitæ hēditauit illos. Testa
mentū eternū ꝓstituit cū illis: ⁊ iusticiā⁊ iu-
dicia sua oñdit illꝰ. Et magꝫlia honoris eiꝰ
vidit oculꝰ illoꝝ⁊ honorē vocis audierūt au
res illoꝝ: ⁊ dixit illis. Attēdite ab oī iniq̄.
Et mādauit illꝰ: vnicuiq; de ꝓxīo suo. Vie
illoꝝ corā illo sūt sēp: ñ sunt abscōse ab o-
culꝰ ipiꝰ. In vnāquāq; gētē ꝓposuit rectorē
⁊ ps dei isrl'facta ē manifesta. Et oīa opa il
loꝝ velut sol ī ꝓspc̄u dei: ⁊ ocli eiꝰ sine īt-
missiōe īspiciētes ī vijs eoꝝ. Nō sunt absco
sa testamēta p iiq̄tatē illoꝝ. Et oīs iiq̄tas e-
oꝝ ī ꝓspc̄u dei. Elemosina viri q̄si saccul⁹
cū ipso: ⁊ grām hois q̄i pupillā ꝓtuabit: et
postea rsurget⁊ recbuet illꝰ rtributōez vni-
cuiq; ī caput ipoꝝ⁊ ꝙuertit ī īferioēs ptes
re. Penitētib ait dedit viā iusticie: ⁊ ꝓfir-
mauit deficiētes sustinē⁊ destīauit illꝰ sortē
veritatis. Cōuertē ad dñz⁊ rlīq̄ pc̄a tua:
ꝓcare añ faciē dñi: ⁊ minue offēdicl'a. Re-
uertē ad dñm et auertē ab īiusticia tua et
nimis odito execrationē⁊ cognosce iusticias
et iudicia dei⁊ sta ī sortē ꝓpositōis⁊ oīonis
altissimi dei. In ptes vade scli sc̄i: cū viuis
⁊ dantib confessionē deo. Nō demoreris ī er-
roꝛe ipioꝝ: añ mortē confitē. A mortuo q̄i
nihil perit cōfessio. Cōfitēberis viuens: vi-
uꝰ⁊ sanꝰ cōfitebēis et laudab deū: ⁊ gl'iabe-
ris ī miseratōib eiꝰ. Quāmag̃ misericordia dñi
et ꝓpiciatō illiꝰ cōuertētib ad se. Nec ei oīa
pñt esse ī hoīb: qm̄ ñ est īmortal' filiꝰ hois
et ī vanitate malicie placuerūt. Quid luci-
diꝰ sole? Et h̄ deficiet. Aut q̄d neq̄us q̄ qd
excogitauit caro⁊ sāguis? Et hoc arguet.
Virtutē altitudīs celi ipe conspicit: ⁊ oēs
hoīes terra et cinis.

Ca.XVIII.

Qui vivit inetern̄ creauit oīa sil'.
Deus solus iustificabit: et manet
invictꝰ rex inet̄nū. Quis sufficiet
enarrare opa illiꝰ? Quis ei iuestigabit mag̃
lia eiꝰ? Virtutē aut magnitudīs eiꝰ q̄s enū-
ciabit? Aut q̄s adiciet enarrare misericordiam
eiꝰ? Nō est minuere neq; adicere: nec ē inue-
nire magꝫlia dei. Cū consūmauerit hō tunc
incipiet: et cū q̄euerit operabit. Quid est hō
et q̄ est grā illiꝰ: et q̄d est bonū: aut q̄d ne-
quam illius? Numerus dieꝝ hominum vt
multum centū anni: quasi gutte aq̄ maris
deputati sunt: ⁊ sicut calcal⁹ arene. sic exi-
gui ānī in die eui. Propt̄ hoc pacies ē de⁹ ī
illis: ⁊ effūdit sup illos misericordiaz suā. Vidit
pcūptionē cordis eoꝝ qm̄ mala ē: ⁊ cogno-
uit subuersionē illoꝝ qm̄ nequam ē. Ideo
adīpleuit ꝓpiciatōez suam ī illis: ⁊ oñdit illꝰ
viam eq̄tatis. Miseratō hois circa ꝓxīm su-
um: misericordia aut dei sup oēz carnē. Qui mi-
sericordiaz hē docet⁊ erudit: q̄si pastor gregem
suū. Misereatur excipiēs doctrīnā miseratōis
⁊ q̄ festīant ī iudicijs eiꝰ. Fili ī bonis ñ des
q̄relam: ⁊ ī omni dato ñ des tristiciā verbi
mali. Nōne ardorē rfrigerabit ros? Sic et
verbū meliusq̄ datū. Nōne ecce verbū sup
datū bonū? Sꝛ vtrq; cū hoīe iustificato.
Stultꝰ acriter improperabit⁊ datꝰ idisciplīati
tabescere facit oculos. Añ iudiciū para iusti
ciaz tibi: ⁊ antēq̄ loq̄ris disce. Añ lāguorē
adhibe medicīam: ⁊ añ iudiciū interroga te
ipm: ⁊ in ꝓspc̄u dei īueniesꝓpiciatōez. Añ
languorē humilia te: ⁊ in tpe infirmitatis
oñde ꝙuersatōez tuā. Non īpediaris orare
sēp: et ne vēaris vsq; ad mortē iustificari:
qm̄ merces dei manet inet̄nū. Añ oīonem
prepa aīam tuā: ⁊ noli eē q̄si hō q̄ temptat
deū. Memto ire ī die cōsūmatōis: ⁊ tēpꝰ re-
tributōis ī ꝙuersatōe facies. Memto pauꝑ-
tatis ī tpe abūdancie⁊ necessitatē pauptatis
tis ī die diuiciaꝝ. A mane vsq; ad vesperam
īmutabiliter tempꝰ: ⁊ hec oīa citata in oculis
dei. hō sapiēs in oīb metuit: et ī diebꝫ delic-
toꝝ attēdet ab īertia. Oīs astutꝰ agn̄scit sa-
pīaz: ⁊ īueniēti eā dabit confessionē. Sensa-
ti ī verb: ⁊ ipsi sapient egerūt: ⁊ intellexerūt
veritatē⁊ iusticiaz: ⁊ implorauerūt puerbia
et iudicia. pꝰ concupīas tuas ñ eas: ⁊ a vo
lūtate tua auertē. Si prestes aīe tue con-
cupīas eiꝰ: faciet te ī gaudiū īimicis tuis.
Ne oblecteris in turb: nec ī modicis. Assi-
dua em̄ est cōmissio eoꝝ. Ne fueris medio-
cris ī cōtentōe ex fenore: ⁊ ñ est tibi nihil ī
seculo. Eris em̄ invidꝰ vitæ tue.

Ca.XIX.

Operarius ebriosus non locupleta-
bit: ⁊ q̄ spernit modica palati decī-
det. Vinum et mulieres apostata-
re faciunt sapientes: ⁊ arguent sensatos: ⁊
qui se iungit fornicarijs erit nequam. Pu-
tredo et vermes hereditabunt illum: et ex-
tolletur in exemplum maius: et tolletur de

numero aīa eiꝰ. Qui credit cito leuis corde est ꝛ mīorabiť: ꝛ q̄ delinqt in aīam suam īsup hēbiť. Qui gaudet iniqtate denotabiť et q̄ odit correptiōez minueť vita: ꝛ q̄ odit loq̄citatē extīguit maliciam. Qui peccat īaīam suam penitebit: ꝛ q̄ iocūdať in malicia denotabiť. Ne itères ūbū duꝛ ꝛ nequā: et ñ mīorabēis: amico ꝛ inimico noli narrare sensū tuū: etsi ē tibi delictū noli denudaē. Audiet eī te ꝛ custodiet te: ꝛ q̄ī defēdēs pcēm odiet te: ꝛ sic aderit tibi semp. Audisti verbū aduersus pꝛīm tuū: ꝓmoriať ī te: fidens qm̄ te ñ dirūpet. A facie verbi pturit fatuꝰ: tanq̄ gemitꝰ pt̄ꝰ infātis Sagitta īfixa femori canis: sic verbū in corde stulti Correpe amicū. ne forte ñ ītelleχēit ꝛ dicat ñ feci: aut si fecēit: ne itēꝛ addat facē. Correpe pꝛīm ne forte ñ dixerit: ꝛ si dixerit ne forte iteret. Correpe amicū. sepe eī fit ꝓmissio: ꝛ ñ omni verbo credas. Est q̄ labiť līgua sua: sꝫ ñ ex aīo. Quis ē emī q̄ ñ deliq̄rit in līgua sua? Correpe amicū antēq̄ ꝓminerís. ꝛ da locū timoꝛi altissimi: qꝛ oīs sapīa timoꝛ dei. Et ī illa timē dēū: ꝛ ī omni sapīa dispositō legis. Et ñ est sapīa neq̄cie disciplina: et ñ est cogitatꝰ bonꝰ pctōꝝ pꝛudentia. Est pꝛudencie neq̄cia ꝛ ī ipsa exectio: et ē insipiēs q̄ minuiť sapīa. Melioꝛ ē hō qui minuiť sapīa ꝛ deficiens sensu ī timoē dei: q̄ꝝ q̄ habūdat sensu ꝛ trāsgrediť legē altissimi. Est solercia certa ꝛ ipa iniq̄: et ē q̄ emit verbū certū enarrās veritatē. Est q̄ neq̄ter hūiliat se et ītꝛiora eiꝰ plena sūt dolo: et ē iustꝰ q̄ se nimiū submittit a multa humilitatē: ꝛ ē iustꝰ q̄ inclīat faciē suam ꝛ fīgit ñ vidē se qđ ignoratū est. Etsi ab ībecillitate viriū vetet peccare: si īuenēit tēpꝰ malefaciendi malefaciet. Ex visu cognoscit vir: ꝛ ab occursu faciei cogscit sensatꝰ. Amictꝰ corpis et risus dentiū ꝛ ingressus hoīs. enūciāt de illo. Est correptō mēdax ī ira ꝓtumelioſi: ꝛ ē iudiciū qđ ñ pbať esse bonū: et ē tacens ꝛ ipse ē pꝛudens. ¶ Ca. XX.

Quambonum est arguere q̄ꝝ irasci et ꝓfitētē in oꝛone ñ phibē. Cōcupīa spadonis deuirginauit iuuēculā. sic q̄ facit p vim iudiciū iniquū. Quambonū est correptū manifestare pnīam: sic emī effugies volūtariū pcēm. Est tacēs q̄ inueniť sapiens: ꝛ ē odibilis q̄ pcaꝝ ē ad loq̄ndū. Est aī tacens et ñ hns sensū loq̄le: et ē tacens sciens tempus apti tpis. Homo sapiens tacebit vsq̄ ad tēpus: lasciuꝰ aī et īpꝛudens ñ seruabit tēpus. Qui multis vtiť verb̄ ledit aīam suam: et q̄ pt̄atē sibi assumit iniuste odieť. Est pcessio in malis viro indisciplinato: et ē inuencō in detrimentū. Est datū qđ non ē vtile: et ē datū cuiꝰ reťbucō duplex. Est ꝓpter gl̄iam minoratō: et est q̄ ab hūilitate leuabit caput Est q̄ mlta redimat modico pcio: ꝛ rstituēs ea ī septuplū. Sapiens ī verb̄ seipm amabilē facit: gr̄e aī fatuoꝝ effundenť. Dat̄ insipiētis ñ erit vtil̄ tibi: oculi eī illiꝰ septēplices sunt. Exigua dabit et multa īpꝛopabit: et aptio oꝛis illiꝰ inflāmacō est. Hodie fenerať q̄s ꝛ cras expetit: ꝛ odibilis est hō hmōi. Fatuo ñ erit amicus: et ñ erit grā in bonis illiꝰ. Qui emī edunt panē illius falsi līgue sunt. Quociens et q̄nti irrideb̄ūt eum! Neq̄ emī qđ habendū erat directo sensu distribuit: sil̄r et qđ non erat habendū. Lapsus falsi līgue q̄ī q̄ in pauimīto cadēs: sic lapsus maloꝝ festinanť veniet. hō athars q̄si fabula vana: et in oꝛe disciplinatoꝝ assīdua erit. Ex oꝛe fatui r̄probabiť pabola: ñ emī dicit illā in tpe suo. Est q̄ vetať pre īopia pecca re: ꝛ ī req̄e illa stimulabiť. Est q̄ pdet aīaz suam pre ꝓfusione: et ab īpꝛudencia psone pdet eam: psone aī acceptōne pdet se. Est q̄ pre ꝓfusione pmittit amico: et luctus ē eū inimicū g̃tis. Obpꝛobriū nequā in hoīe mē datiū: et in oꝛe īdisciplinatoꝝ assīdue erit. Potiꝛ fur. q̄ꝝ assīduitas viri mēdacis: pditōem aī ambo hēditabunt. Mores hoīm mendaciū sine honoꝛe: et ꝓfusio illoꝝ cum ipsis sine inēmissione. Sapiens in verb̄ pducet seipm ꝛ hō pꝛudens placebit mag̃tis. Qui opať terrā suam īaltabit aceruū frugum: et q̄ opať iusticiam ipse exaltabiť: q̄ vero placet mag̃tis. effugiet iniq̄tatē Expenia ꝛ dona excecāt oculos iudicū ꝛ q̄ī mutꝰ ī oꝛe auētit correctōes eoꝝ Sapīa abscōsa et thesaurꝰ inuisus: q̄ vtilitas in vtrisq̄! Melioꝛ est q̄ celat insipīam suam: q̄ꝝ hō qui abscondit sapīam suam. ¶ Ca. XXI

Fili peccasti: nō adicias iteꝝ: sed de pstinis depcare vt tibi dimittanť. Quasi a facie colubri fuge pcā ꝛ si accesseris ad illa suscipiēt te. Dentes leonis dentes eiꝰ īterficientes aīas hoīz. q̄ī rūphea bis acuta oīs iniq̄tas: plage illiꝰ ñ est sanitas.

Obiurgatio. ⁊ iniurie annullabũt substantiã: ⁊ dom⁹ q̃ nimis locuplex ẽ annullabit̃ superbia: sic substãtia superbi eradicabit̃. Dep̃ catõ paupis ex ore vsq; ad aures ei⁹ pueni⁊ iudiciũ festinato adueniet illi. Qui odit correptiões vestigiũ est pctõris: ⁊ q̃ timet deũ cõuertet̃ ad cor suũ. Not⁹ alõge potens lingua audaci⁊ sensat⁹ scit labi se ab illo Qui edificat domũ suã ī pẽdijs alienis: q̃si q̃ colligit lapides suos ī hieme. Stuppa collecta synagoga peccãtiũ ⁊ cõsumatõ illoꝝ flãma ignis. Via peccãtiũ cõplanata lapidibo: et ī finẽ illoꝝ īferi⁊ tenebre⁊ pene. Qui custodierit iusticiã. cõtinebit sẽsũ ei⁹: cõsumatõ timoris dei. sapia⁊ sensus. Nõ erudiet̃. q̃ ñ ẽ sapiens ī bono. Est aũ īsipiẽtia q̃ abũdat ī malo: ⁊ ñ est sensus vbi ẽ amaritudo. Sapiẽtis sciẽtia tanq̃ inũdatõ abũdabit: ⁊ cõsiliũ illi⁹ sicut fons vite pmanet. Cor fatui q̃si vas cõfractũ: et oẽm sapiam ñ tenebit. Si verbũ sapiẽs qõcũq; audierit scius laudabit⁊ adiciet: audiuit luxuriosus ⁊ displicebit illi: ⁊ piciet illud pt⁹ dorsũ suũ. Narratõ fatui q̃si sarcina ī via: nam ī labijs sensati inuenie⁊ grã. Os prudentis q̃rit̃ in eccl̃ia: ⁊ vba illi⁹ cogitabũt in cordibo suis. Tanq̃ dom⁹ exc̃mĩata sic fatuo sapia: ⁊ sciẽcia sẽsati ĩenarrabilia vba. Cõpedes ī pedibo: doctrina stulto: et q̃si vicula manuũ sup manũ dextrã. Fatu⁹ in risu inaltat vocẽ suaz: vir aũ sapiẽs vix tacite ridebit. Ornamũtum aureũ prudẽti doctrina⁊ q̃i bẽbiale in bẽbio dextro. Pes fatui facil̃ in domũ primi ⁊ hõ pit⁹ cõfundet̃ a psona potẽtis. Stult⁹ a fenestra r̃spiciet ī domũ: vir aũ erudit⁹ foras stabit Stultitia hõis auscultare p ostiũ: ⁊ prudens gẽabit̃ ꝓtumelia. Labia īprudẽtium stulta narrabũt: vba aũ prudentiũ statera ponderabũt̃. In ore fatuoꝝ cor illoꝝ: et in corde sapiẽtiũ os illoꝝ. Dñũ maledicit ipi⁹ diabolũ⁊ maledicit ipse aiaz suã. Susurro pq̃nabit aiam suã ⁊ in oĩb odiet̃: et q̃ permanserit odiosus erit: tacit⁹ ⁊ sensat⁹ honorabit̃.

Ca. XXII.

In lapide lutæo lapidat̃ piger ⁊ oẽs loquent̃ illi⁹ aspnatõnem. De stercore boũ lapidat⁹ ẽ piger⁊ oĩs q̃ tetigerit eũ excuciet man⁹. Cõfusio p̃is ẽ de filio indisciplĩato: filia aũ fatua ī dem̃oratõem fiet. Filia prudens hẽditas viro suo: nam q̃ cõfundit. cõtumelia ẽ genitoris. Et prẽm et vix confundit audax: ⁊ ab impijs non minorabit̃: ab vtrisq; aũ inhonorabit̃ Musica ī luctu īportuna narratõ: flagella et doctr̃na in omni tpe sapia. Qui docet fatuũ: quasi q̃ ꝯglutinat testam. Qui narrat verbũ ñ audiẽti: q̃si q̃ excitat dormientẽ de gui sõno. Cũ dormiẽte loq̃t̃ q̃ enarrat stulto sapiam: ⁊ in fine narratõis dicit. Quis est h̃: Sup̃ mortuũ plora. defecit ei lux ei⁹: et sup̃ fatuũ plora: defecit ei sensus ei⁹. Modicũ plora sup̃ mortuũ: qm̃ requieuit. Neq̃ssima mi ei neq̃ssima vita. sup̃ mortẽ fatui Luct⁹ mortui septẽ dies: fatui aũ ⁊ impij oẽs dies vite illoꝝ. Cũ stulto ne multũ loq̃ris: et cũ insensato ne abieris. Serua te ab illo vt ñ molestiaz habeas: ⁊ ñ coinq̃naberis ī pctõ illi⁹. Deflecte ab illo et inuenies requem: et ñ accidiaberis ī stulticia illi⁹. Sup̃ plũbũ q̃d gẽabit̃: Et qõ illi aliud nomẽ q̃ fatu⁹: Arenam⁊ salẽ⁊ massaz ferri facili⁹ ẽ ferre: q̃ hoiem īprudentẽ ⁊ fatuũ ⁊ impiũ. Sicut loramẽtum ligneũ colligatũ fundamẽto edificij ñ dissoluet̃: sic⁊ cor pfirmatũ in cogitatõne cõsilij. Cogitat⁹ sensati. ī omni tpe t̃ metu ñ depuabit̃. Sicut palee ī excelsis ⁊ cemẽta sine īpensa posita pt̃ facie venti ñ pmanebũt. Sic et cor timidũ cogitatõe stulti pt̃ impetũ tioris ñ resistet. Sicut ornat⁹ arenosus ī piete lapidibo. sic⁊ cor tepidũ in cogitatõne fatui omni tpe ñ metuet: sic⁊ q̃ ī pceptis dei pmanet semp. Pũgens oculũ deducit lacrimas: ⁊ q̃ pungit cor pfert sensũ. Mittẽs lapides ī volatilia deiciet illa: sic ⁊ q̃ pficiat̃ amico dissoluit amicicias. Ad amicũ⁊ si pduxeris gladiũ ñ desperes: est em̃ regressus ad amicũ. Si aperuerit os triste ne metuas: est em̃ pcordatõ: excepto cõuitõ et īperio et superbia⁊ misterij r̃uelatõne ⁊ plaga dolosa. In hijs oĩbo effugiet amic⁹ Fidem possidebis cũ amico in pauptate illi⁹: vt et in bonis illi⁹ leteris. In tpe tribulatõnis illi⁹ pmane illi fidelis: vt in hẽditate illi⁹ coheres sis. Ante ignẽ camini vapor et fum⁹ ignis inaltat̃: sic⁊ ante sanguinẽ maledicta⁊ cõtumelie et mine. Amicũ salutare ñ confundaris. A facie illi⁹ ñ me abscõdam: etsi mala mihi euenerint per illum. sustiebo. Omnis q̃ audiet cauebit se ab eo. Quis dabit ori meo custodiam: ⁊ super labia mea signaculũ certũ: vt nõ cadam ab ipsis et lĩgua mea perdat me!

Ca. XXIII.

Omine pater ⁊ dñator vite mee ne derelinquas me in cogitatu et consilio eor: nec sinas me cadē in illa exprobratōne. Quis supponit in cogitatu meo flagella ⁊ in corde meo doctrinam sapie. vt in ignoratōibo eor non pcant mihi et non appareant delicta eor. et ne adīcrescant ignorancie mee et multiplicent delicta mea et pcta mea abundent: et incidam in cōspectu aduersarior meor. ⁊ gaudeat inimicus meus: Dñe pr̄ et deus vite mee ne derelinquas me in cogitatu illor. Extollentiam oculor meor ne dederis mihi: et omne desiderium auerte a me. Aufer a me ventris concupīas: et concubit⁹ concupīe ne apprehēdant me: et animo irreuerenti⁊ infrenito ne tradas me. Doctrinam oris audite filij: et q̄ custodierit illam non piet labijs suis. nec scādalizabit in opibo neq̄ssimis. In vanitate sua apprehēdit peccator et superbo et maledictus scandalizabit in illis. Juratōni non assuescat os tuum: multi em̄ casus in illa. Nominatō vero dei nō sit assidua in ore tuo: et nomībus sanctor ne admiscearis: qm̄ non eris imunis ab eis. Sicut em̄ seruus interrogat⁹ assidue a liuore non minuit: sic omnis iurans et nominans in toto a pctō non purgabit. Vir multum iurans implebit iniq̄tate: et non discedet a domo illi⁹ plaga. etsi frustrauerit fratrez. delictum illius sup ipsum erit: etsi dissimilauerit delinq̄t dupliciter: ⁊ si in vacuum iurauerit nō iustificabit. Replebit em̄ retribucōne dom⁹ illi⁹. Est ⁊ alia loq̄la contria in mortem: non inueniat in hereditate iacob. Etem̄ a miscōibus omia hec auferent: et in delictis non voluptabunt. Indisciplinose loq̄le non assuescat os tuū: est em̄ in illa verbum pcti. Memento pr̄is et mr̄is tue in medio em̄ mag̃tor ꝓsistis: ne forte obliuiscat te deus in conspectu illor: et assiduitate tua infatuat⁹ improprium paciaris: ⁊ maluisses non nasci: ⁊ diem natiuitatis tue maledicas. Domo assuetus in verbis improperij. in omnib diebo suis nō erudiet. Duo genera abundant in pctis: ⁊ tercium adducit ira ⁊ pditōez. Anima callida q̄ ignis ardens. ñ extīguet donec aliq̄d glutiat: et hō nequam in ore carnis sue. ñ desinet donec incendat ignē. Domini fornicario ois panis dulcis: non fatigabitur transgrediens vsq̄ ad finem. Omnis homo q̄ transgredit lectum suū contemnens in aīam suam et dicens q̄s me videt: tenebre circūdant me⁊ pietes cooperiūt me⁊ nemo circūspicit me quez vereor: delictor meor non memorabit altissim⁹: ⁊ non intellexit qm̄ omnia vidit oculus illi⁹: qm̄ expellit a se timorē dei hmōi hōis timor ⁊ oculi hoim timentes illū: et ñ cognouit qm̄ oculi dñi multoplus lucidiores sup solem sūt. circūspicientes oēs vias hoim et pfundū abissi⁊ hoim corda: intuentes in abscōditas ptes. Dño em̄ deo antēq̄ crearent omnia sunt agnita: sic⁊ pt⁹ pfectū respicit oīa. Sic⁊ in plateis ciuitatis vindicabit: q̄i pullus eq̄n⁹ fugabit: ⁊ vbi non sperauit apprehēdet. Et erit dedecus oīb: eoq̄ non intellexerit timorem dñi. Sic et mlier omnis relinq̄ns vir suū peccabit: et statuens hereditatē ex alieno mrimonio. Primo em̄ in lege altissimi incredibilis fuit: et scdo vir suū dereliq̄t: tercio in adulterio fornicata est: et ex alio viro filios statuit sibi. Hec in eccl'iam adducet: et in filios ei⁹ respiciet. Non ēdent filij ei⁹ radices: ⁊ rami ei⁹ nō dabūt fructū. Et delinq̄nt in maledictū memoriam illi⁹. et dedecus illi⁹ non delebit. Et agnoscent q̄ derelicti sunt. qm̄ nihil meli⁹ ē q̄ timor dei. et nihil dultiusq̄ respicē in mandatis dñi. Gloria magna est sequi dñm: lōgitudo em̄ dier assumet ab eo.

Ca. XXIIII.

Sapientia laudabit aīam suam: et in dño honorabit. Et ī medio pl'i sui gloriabit: et in eccl'ijs altissimi apiet os suū. Et in cōspectu virtutis illi⁹ gloriabit: ⁊ in medio pl'i sui exaltabit. Et in plenitudine sct̄a admirabit: ⁊ in multitudine elector hēbit laudez: ⁊ int̄ bñdictos bñdicet dicēs. Ego ex ore altissimi pdiui: pmogenita ante oēm creaturaz. Ego feci ī celis vt oriret lumē indeficiens: ⁊ sicut nebula texi oēm carnē. Ego in altissimis habitaui: ⁊ thron⁹ me⁹ in colūna nub. Girum celi circuiui sola et pfundū abissi penetraui ⁊ in fluctib maris ambulaui: ⁊ ī omni terra steti. Et ī omni pl'o ⁊ in oī gēte pmatū habui: ⁊ oīm excellentiū⁊ hūiliū corda vtute calcaui. Et ī bijs oīb requem q̄siui: ⁊ in hēditate dñi morabor. Tūc pcepit⁊ dixit mihi creator oīm: ⁊ q̄ creauit me requeuit ī tabnacl'o meo ⁊ dixit mihi. Jn iacob habita

et in isrl hereditare: ⁊ in electis meis mitte radices. Ab initō ⁊ añ scla creata sum: et vsqz ad futuz sclm ñ desinam: ⁊ in hitatōne scta coram ipo mīstraui. Et sic ī syon firmata sum: ⁊ in ciuitate sctificata siliter requeui: et in ihrlm pas mea. Et radicaui ī pplo honorificato: et ī ptes dei mei hēditas illi⁹: ⁊ ī plenitudīe sctōz detētō mea. Quasi cedrus exaltata sum ī libano: ⁊ q̄si cipressus in mōte syon. Quasi palma exaltata sum ī cades: ⁊ q̄si plantatō rose ī iericho. Quasi oliua specōsa ī cāpis: ⁊ q̄i platan⁹ exaltata sum iuxta aquā in plateis. Sicut cinamomū ⁊ balsamū aromatizans odorē dedi: q̄si mirra electa dedi suauitatez odoris. Et q̄si storax ⁊ galban⁹ ⁊ vngulaꝫ gutta ⁊ q̄i libanⁿ ñ icisus vaporaui habitatōez meaz ⁊ q̄si balsamū ñ mixtū odor me⁹. Ego q̄si therebint⁹ extēdi ramos meos: ⁊ rami mei honoris et gre. Ego q̄si vitis fructificaui suauitatem odoris: ⁊ flores mei fruct⁹ honoris ⁊ honestatis. Ego mr pulcre dilectionis ⁊ timoris ⁊ agnitōis ⁊ sctē spei. In me grā oīs vie ⁊ veritatis: ī me oīs spes vite ⁊ vtutis. Trāsite ad me oēs q̄ ꝯcupiscitis me: ⁊ a generatōnib⁹ meis īplemī. Spūs em̄ me⁹ sup mel dulcis: ⁊ hēditas mea sup mel ⁊ fauū: memoria mea ī generatōnes seculoz. Qui edūt me adhuc esurietz: ⁊ q̄ bibūt me adhuc sitiet. Qui audit me ñ ꝯfundet: ⁊ q̄ opant in me ñ peccabūt: q̄ elucidāt me vitam eternaz habebūt. Hec oīa liber vite ⁊ testamtū altissimi ⁊ agnitō veritatis. Lege mādauit moyses ī ptceptis iustitiaz: ⁊ hēditatē dñi iacob ⁊ isrl ꝓmissiones. Posuit dauid puero suo excitate regē ex ipo fortissimū: et in throno honoris sedentē in sempitnū. Qui īplet q̄i phison sapiaz ⁊ sicut tigris ī diebꝰ nouoz. Qui adimplet q̄si eufrates sensū: q̄ multiplicat q̄si iordanis ī tpe messis. Qui mittit disciplinā sicut lucē: ⁊ assistens q̄si gyon in die vindemie. Qui pficit ꝓmus scire ipam: ⁊ īfirmioz ñ inuestigabit eaz. A mari em̄ abūdabit cogitatō ei⁹: ⁊ ꝓsiliū illi⁹ in abisso magna. Ego sapia effudi flumina: ego q̄i trames aq̄ immēse de fluuio. Ego q̄i fluuius doriz: ⁊ sicut aq̄duct⁹ exiui a paradiso. Dixi rigabo ortū plantatōnū: ⁊ inebriabo ꝓtus mei fructū. Et ecce fact⁹ est mihi ītmes abundans: et fluui⁹ meus appropinquat ad mare. Qm̄ doctrinam q̄si antelucanum illumino omnib⁹: et enarrabo illaz vsqz ad longinquum. Penetrabo omnes inferiores partes terre: et inspiciam omnes dormientes: et illuminabo omnes sperātes in dño. Adhuc doctrinam q̄si ꝓphetiam effundam: et reliquam illaz q̄rentib⁹ sapiam: et ñ desinaz ī pgenies illoz vsqz in euū sctm. Videte qm̄ non soli mihi laboraui: sed omnib⁹ exq̄rentib⁹ veritatem.

Ca. XXV.

In tribꝰ placitum est spūi meo que sunt ꝓbata coram deo et homīb⁹. Concordia fratz. ⁊ amor primoz. et vir ⁊ mulier bñ sibi consencientes. Tres spēs odiuit aīa mea et aggrauor valde aīe illoz: paupem superbum. ⁊ diuitē mendacez: et senem fatuum et insensatū. Que ī iuuētute tua ñ congregasti: quō in senectute tua inuenies ea? Quam specōsum canicie iudiciū: ⁊ presbiteris cognoscē consiliū. Quā specōsa veteranis sapia ⁊ glorioꝰ intellect⁹ et consiliū. Corona senum in multa pitia: et gloria illoz timor dei. Nouem īsuspicabilia cordis magnificaui: et decimū dicam in līgua hoīb⁹. Homo q̄ iocundat in filijs: viuens et videns subuersionē inimicoz suoz. Beat⁹ q̄ habitat cū muliere sensata: et q̄ līgua sua ñ est lapsus: ⁊ q̄ nō seruiuit īdignis se. Beat⁹ q̄ inuenit amicū vez: et q̄ enarrat iusticiā auri audienti. Quā magn⁹ q̄ inuenit sapiam et sciencia: sed ñ est super timentē deum. Timor dei sup oīa se supposuit: Beat⁹ bō: cui donatū est hīe timorem dei. Qui timet illū: cui assimilabit? Timor dei inicium dilectōis ei⁹: fidei aī iniciū agglutinādū est ei. Omnis plaga ēsticia cordis est: et oīs malicia neqcia mulieris. Et oēm plagam ⁊ ñ plagam videbit cordis: et oēm neqciam ⁊ ñ neqciam mulieris. ⁊ oēm obductū et ñ obductū odientiū: ⁊ oēm vindictaz ⁊ ñ vindictaz inimicoz. Non ē caput nequs sup caput colubri: ⁊ non est ira sup irā mulieris. Cōmorari leoni ⁊ draconi placebit: q̄ habitare cū mulie nequaz. Neqcia mulieris īmutat faciem eius: et obcecabit vultū suū tanq̄ vrsus: et q̄si saccum oñdet in medio pcioz. Ingemuit vir ei⁹: ⁊ audiens suspirauit modicū. Breuis oīs malicia sup malicia mlieris: sors pctōz cadat sup illam. Sicut ascēsus arenosus ī pedib⁹ veterani: sic mlier līguata boī q̄etō Ne respicias in mulieris spēm: et ñ ꝯcupiscas mlierē

in ſpecie. Mulieris ira. et irreuerencia. et confuſio magna. Mulier ſi ꝑmatū habeat conꝯria ẽ viro ſuo. Cor bũile ⁊ facies ẽſtis et plaga mortis: mulier nequam. Manꝰ debiles et genua diſſoluta: mulier q̃ non bẽficat virꝝ ſuum. A muliere iniciũ factũ eſt pcẽti: ⁊ ꝑ illaz oẽs morimur. Nõ des aq̃ tue exitũ nec modicũ: nec mulieri nequã venã ꝓeundi. Si ñ ambulauerit ad manũ tuaz: cõfũdet te ĩ ꝓſpectu ĩimicoꝝ. a carnib tuis abſcide illã: ne ſẽp te abutaꝯ. Ca. XXVI.

Mulieris bone beatꝰ vir: numerꝰ eñ annoꝝ illoꝝ duplex. Mulier fortis oblectat virꝝ ſuum: et annos vite illius in pace implebit. Pars bona mulier bona: ĩ pte bona timentiũ deũ dabit viro ꝑ factis bonis. Diuitis aꝯ ⁊ paupis cor bonum: in omni tpe vultꝰ illoꝝ hilaris. A ẽbus timuit cor meũ: et in q̃rto facies mea metuit. Delaturam ciuitatis ⁊ collectõem ꝑfidi et calũniaz mendacẽ: ſup mortem oĩa ḡuia. Dolor cordis et luctꝰ: mulier zelotipa. In mliere zelotipa flagellũ lĩgue: oĩb cõmunicans. Sicut boũ iugũ qđ mouet: ita et mulier nequam: q̃ tenet illam: q̃ſi q̃ apprehẽdit ſcorpionẽ. Mulier ebroſa ira magna: ⁊ ꝓtumelia� turpitudo illiꝰ nõ tegeꝯ. Fornicatõ mulieris in extollencia oculoꝝ et in palpebris illiꝰ agnoſceꝯ. In filia non aduertẽte ſe. firma cuſtodiam: ne inuẽta occaſione abutaꝯ ſe. Ab omni irreuerẽcia oculoꝝ eiꝰ caue: ⁊ ne mireris ſi te neglexerit. Sicut viatoꝛ ſiciens ad fontẽ os apiet et ab omni aqua ꝓxima bibet: et ꝓtra oẽm palum ſedebit: et conꝯ oẽm ſagittam apiet pharetraz donec deficiat. Gra mulieris ſedule delectabit virꝝ ſuum: et oſſa illius impinguabit. Diſciplĩa illiꝰ datũ dei eſt. Mulier ſenſata et tacita: ñ eſt ĩmutatõ erudite anime. Grã ſup grãz: mulier ſancta ⁊ pudorata. Omnis eñ ponderatio non eſt digna continentis aĩe. Sicut ſol oriens mundo. in altiſſimis dei: ſic mulieris bone ſpẽs in ornamentũ domꝰ ei. Lucerna ſplendens ſup candelabꝝ ſcẽm: et ſpẽs faciei ſup etatem ſtabilem. Colũne auree ſup baſes argenteas: et pedes firmi ſup plantas ſtabil' mulieris. Fundamenta eterna ſuꝑ petraz ſolidam: et mandata dei in corde mulieris ſcẽte. In duob contriſtatũ eſt cor meũ: et ĩ tercõ iracũdia mihi aduenit. Vir bellator deficiens per inopiam: vir ſenſatus contemptꝰ: et q̃ tranſgrediꝯ a iuſticia ad peccatum. deus parauit eum ad rumpheam. Due ſpecies difficiles ⁊ piculoſe mihi apparuerunt. Difficile exuiꝯ negocians a negligencia ſua: ⁊ non iuſtificabiꝯ caupo a peccatis labiorum. Ca. XXVII.

Propter inopiam multi delĩq̃runt: ⁊ q̃ querit locupletari auertit oculum ſuũ. Sicut in medio cõpagines lapidũ palus figiꝯ: ſic ⁊ inꝯ mediũ vendicõis et emptõnis anguſtiabiꝯ pcẽtis. Cõtereꝯ cũ delinq̃nte delictũ. Si non ĩ timore dñi tenueris te inſtanꝯ: cito ſubuerteꝯ domus tua. Sicut in pcuſſura cribri remanebit puluis: ſic aporia hoĩs in cogitatu illiꝰ. Vaſa figuli ꝓbat fornax: et homies iuſtos temptatõ tribulatõnis. Sicut ruſticatõ de ligno oñdit fructũ illiꝰ: ſic verbũ ex cogitatu cordis hoĩs. Ante ꝓmonẽ non collaudes virꝝ: hec eñ temptatõ eſt hoĩm. Si ſeq̃ris iuſticiam apprehẽdes illam et indues q̃ ꝑ poderem honoris: et inhabitabis cum ea ⁊ ꝓtget te in ſempiternũ: et in die agnitõis inuenies firmamentũ. Volatilia ad ſibi ſimilia cõueniũt: et veritas ad eos q̃ opanꝯ illã reuertꝯ. Leo venatõni inſidiaꝯ ſemꝑ: ſic pcẽta opantib iniq̃tates. Homo ſcẽtus ĩ ſapĩa manet ſicut ſol: naz ſtultꝰ ſicut luna mutaꝯ. In medio inſenſatoꝝ ꝓua verbum tpi: ĩ medio aꝯ cogitantiũ legẽ dei aſſiduꝰ eſto. Narratõ peccãtiũ odioſa ⁊ riſus illoꝝ in delictis pcẽti. Loq̃la multũ turans horripilatõez capiti ſtatuet: et irreuerencia ipiꝰ obduratõ auriũ. Effuſio ſãguinis ĩ rixa ſuꝑboꝝ: ⁊ maledictõ illoꝝ audituꝰ ḡuis. Qui denudat archana amici fidem ꝑdit: ⁊ ñ inueniet amicũ ad aĩm ſuũ. Dilige ꝓxim: et cõiungẽ fide cũ illo. Qđſi denudaueris abſconſa illiꝰ: ñ ꝑſeq̃ris pꝰ eũ. Sicut eĩ homo q̃ ꝑdit amicum ſuũ: ſic ⁊ q̃ ꝑdit amicicĩam ꝓximi ſui. Et ſicut q̃ dimittit auẽ de manu ſua. ſic q̃ reliq̃ſti ꝓxim tuum: et ñ eum capies. Non illũ ſeq̃ris: qñ longe abeſt. Effugit eñ q̃ſi caprea de laq̃o: qñ vulnerata ẽ anima eiꝰ. Vltra eũ non poteris colligare et maledicti eſt ꝓcordatõ. Denudare autẽ amici miſteria: deſperatõ eſt aĩe infelicis. Annuẽs oculo fabricat iniq̃: ⁊ nemo eũ abiciet. In ꝓſpectu oculoꝝ tuoꝝ ꝓdulcabit os ſuum: et ſup ꝓmones tuos ammirabitur.

Nouissime autem peruertet os suum: & in verbis tuis habit scandalum. Multa audi ui et non coequaui ei: et dñs obiet illum. Qui in altum mittit lapidez sup caput ei? cadet: et plaga dolosi diuidet vulnera. Et q fouea fodit incidet ī eam: et q statuit la= pidem proximo offendet ī eo: et q laqum a= lij ponit peribit in illo. Facienti neqssimū consilium sup ipm deuoluet: et non agno= scet vnde adueniat illi. Illusio et impropi= um supbor & vindicta, sicut leo insidiabit illi. Laqo peribuut q oblectant casu iusto= rum: dolor aūt psummet illos antequ mori ant. Ira et furor vtq3 execbilia sunt: & vir peccator ptinens erit illop. Ca. XXVIII.

Qui vindicari vult a dño inueniet vindictam: et peccata illius suans suabit. Relīque primo tuo nocen ti te: & tunc depcanti tibi pcta soluent. Ho mo homini suat iram: et a deo qrit mede= lam. In hominem similem sibi non habet miscdiam: et de pctis suis depcat. Ipse dū caro sit reseruat iram: et ppiatōem petit a deo. Quis exorabit p delictis illi? Memē= to nouissimop: & desine inimicari. Tabitu= do em et mors imminent ī mandatis eius. Memorare timorem dñi: et non irascaris primo. Memorare testamentum altissimi. et despice ignorantiaz primi. Abstinet te a lite: et minues pcta. Homo em iracundus intendit litem: et vir pctōr psturbabit ami= cos: et in medio pacem habentiū immittit inimicicias. Sicdm em ligna silue, sic ignis exardescit: et sm vtutem hois sic iracūdia illi? erit: et sm substanciaz suam exaltabit iram suam. Certamen festinatum incendit ignem: et lis festinans effundit sanguinem et līgua testificans adducet mortē. Si suf= flaueris qsi ignis exardebit: etsi exspueris sup illaz extīguet. Utraq3 ex ore pficiscūt. Susurro et biliguis maledict?: multos ei turbauerunt pacem habentes. Līgua ter= cia multos pmouit: et dispsit illos de gen= te in gentem. Ciuitates muratas diuitum destruxit: & domos magnop effodit. Virtu tes pplop concidit & gētes fortes dissoluit. Līgua tercia mulieres viritas eiecit: & pri= uauit illas laboribo suis. Qui respicit illaz non habebit requem: nec habebit amicū in quo requescat. Flagelli plaga liuorez facit. plaga aūt līgue cōminuet ossa. Multi ceci= derunt in ore gladij: sed non sic quasi qui interierunt p linguam suam. Beat? q tect? est a līgua nequam: q in iracūdia illi? non trāsiuit. et q non attrit iugū illi?: et in vī culis ei? non est ligat?. Jugū em illi? iugū ferreum est: & vīculū illi? vinculū ereū est. Mors illi? mors neqssima: et vtilis poci? infer? qp illa. Perseuerantia illi? ñ pmane= bit: sed obtinebit vias iiustop. In flamma sua ñ comburet iustos: q relīquūt deū inci dent in illam. Et exardebit ī illis et ñ extī= guet: & immittet ī illos qsi leo: & qi pd? le= det illos. Sepi aures tuas spinis et līguaz nequam noli audire: et ori tuo facito ostia et seras auribo tuis. Aup tuū & argentum tuū confla et verbis tuis facito stateram & frenos ori tuo rectos: & attende ne forte la baris in līgua et cadas in ospectu inimi= cop insidiantium tibi: et sit casus tuus ī= sanabilis in mortem. Ca. XXIX.

Qui facit miscdiam fenerat proximo suo: et q prevalet manu mandata suat. Fenerare primo tuo in tpe necessitatis illi?: & itep redde primo in tpe suo. Confirma verbū et fidelit age cū illo: et in omni tpe inuenies qd tibi nccium ē. Multi qsi inuentōem estimauert fenus: et pstiterunt molestiam bijs q se adiuuerūt. donec accipiant osculant man?dantis: et in pmissionib humiliant vocem suam. Et in tpe reddit̄is postulabit tēpus: & loqtur verba dedij et murmuratōnum: et tēp? cau sabit. Si aūt potuerit reddē aduersabit: solidi vip redet dimidiū: & putabit illud qsi inuentōem. Sin aūt fraudebit illū pecu= nia sua. et possidebit illū inimicū gratis: et cōuicia & maledicta reddet illi: & p honore et benefitō reddet illi ptumeliaz. Multi nō causa neqcie nō fenerati sunt: sed fraudari gtis timuert. Uep tñ sup humilem aīo for tio? esto: & p elemosina ñ trahas illū. Pro= pter mandata assume paupem: et ppter in= opiam ei? ne dimittas eum vacuū. Perde pecuniam ppter fratrem et amicum tuū: & non absondas illam sub lapide ī pditōez. Pone thesaup tuū in pceptis altissimi: et proderit tibi magisq aurum. Conclude e= lemosinam ī sinu paupis et hec p te exora= bit ab omni malo. Elemosina viri qsi saccu= lus cū ipso: et grām hois quasi pupillā ph= uabit: et postea resurget et retribuet illis

retributionem vnicuiq; in caput ipsorum. Sup scutum potentis et sup lanceam.aduersus inimicum tuum pugnabit. Elir bon⁹ fidem facit primo suo:et q̄ pdiderit confusionem derelinq̄t sibi. Grām fideiussoris ne obliuiscaris: dedit em̄ pro te aīam suā. Repromissorē fugit peccator et īmundus. Bona ꝛpromissoris sibi asscribit peccator: et ingr̄tus sensu derelīquit liberantē se. Elir repromittit de primo suo:et cū pdiderit reuerentiā derelīquet ab eo. Repromissio neq̄ssima multos pdidit diligentes:q; mouit illos q̄si fluctus maris. Eliros potentes gyrans migre fecit:et vagati sunt in gentibo alienis. Peccator transgrediens mandatū dñi incidet in pmissionē nequaz:q; q̄ conat multa agere incidet in iudicium. Recupa prīm tuum fm virtutem tuam:et attende tibi ne incidas. Initium vite hois aqua et panis et vestimentū:et dom⁹ pregens turpitudinē. Melior est vict⁹ paupis sub tegimine assey:q̄ epule splendide in pegre sine domicilio. Minimū pro magno placeat tibi et impropium pegrinatois non audies. Eli ta nequam hospitandi de domo in domū:q; vbi hospitat̄ non fiducialit̄ aget. nec apiet os. Hospitabit̄ et pascet et potabit ingr̄tos et adhuc amara audiet. Trāsi hóspes q; orna mensam:et q̄ in manu habes ciba cetteros. Exi a facie honoris amicor̄ meor̄:necessitudine dom⁹ mee. hospitō mihi fact⁹ es frat̄. Grauia hec homini hñti sensum:correptō dom⁹ et īpropiū feneratoris.

Capitulum XXX.

Qui diligit filium suum assiduat illi flagella:vt letetur in nouissimo suo:q; ñ palpet primor ostia. Qui docet filiū suū laudabit̄ in illo:q; in medio domesticor̄ ī illo gloriabit̄. Qui docet filiū suū in zelum mittit inimicū:et ī medio amicor̄ gliabit̄ in illo. Mortu⁹ est pī illi⁹:q; q̄si non est mortuus. Similem em̄ reliq̄t sibi post se. In vita sua vidit: et letat⁹ est in illo. In obitu suo non est cōtristatus: nec confusus est coram inimicis. Reliquit em̄ defensorem dom⁹ contra inimicos: et amicis reddentem grām. Pro aīabo filior̄ colligabit vulnera sua: et sup omnem vocem turbabunt̄ viscera eius. Equus indoomitus euadet durus: et fili⁹ remissus euadet preceps. Lacta filium tuum et pauentez te faciet: lude cum eo et contristabit te. Non corrideas illi ne doleas:q; in nouissimo obstupescent dentes tui. Non des illi potestatem in iuuentute:et ne despicias cogitatus illius. Curua ceruicem ei⁹ in iuuentute et tunde latera ei⁹ dum infans est: ne forte indureat et non credat tibi: et erit tibi dolor anime. Doce filiū tuū et opare in illo:ne ī turpitudinē illi⁹ offendas. Melior est paup sanus et fortis viribo:q̄ diues imbecillis q; flagellat⁹ malicia. Salus aīe in sanctitate iusticie:et melior est omni auro q; argento q; corpus validū q̄ census īmēsus. Non est census sup census salutis corpis:et non ē oblectamentū sup cordis gaudiū. Melior ē mors q̄ vita amara:et req̄es eterna q̄ languor perseuerans. Bona abscondita ī ore clauso: quasi apositiones epular circūpositе sepulcro. Quid pderit libatō idolo? Nec em̄ manducabit nec odorabit̄. Sic q̄ effugat̄ a dño: et comportans mercedes iniq̄tatis. Videns oculis et ingemiscens: sicut spado pplectens virginē et suspirans. Tristiciam non des aīe tue:et non affligas temetipsū in consilio tuo. Jocūditas cordis hec est vita hois: et thesaurus sine defectōe sanctitatis:et exultatō viri est lōgeuitas. Miserē anime tue placens deo:et continet congrega cor tuū in sanctitate ei⁹:q; tristiciam lōge expelle a te. Multos em̄ occidit tristicia:q; ñ est vtilitas ī illa. Zelus q; iracūdia minuēt dies: q; añ tēp⁹ senectam adducet cogitat⁹. Splēdidū cor bonū ī epul': epule eī illi⁹ diligent̄ fiunt. Ca.XXXI.

Vigilia honestatis tabefaciet carnes: q; cogitat⁹ illi⁹ aufert sōnium. cogitat⁹ pscientie auertit sensū:et ifirmitas q̄is sobriam facit aīam. Laborauit diues in congregatōne substancie:q; in q̄e sua rplebit̄ bonis suis. Laborauit pauper in diminutōne vict⁹ q; in fine īops fit. Qui aut̄ diligit ñ iustificabit̄:et q̄ insequt̄ consumptōez replebit̄ ex ea. Mlti dati sūt in auri casus q; facta est in specie illi⁹ pditō illor̄. Lignū offensionis est aut̄ sacrificātium:ve illis q̄ sectant̄ illud:et omnis imprudens depiet in illo. Beat⁹ est diues et q̄ inuent⁹ est sine macula: et q̄ post aut̄ ñ abijt:nec spauit ī pecunia q; thesauris. Quis est h̄ q; laudabim⁹ eum? Fecit em̄ mirabilia

in vita sua. Qui ꝓbatus est in illo: et ꝑfect⁹ inuent⁹ est: et erit illi in gloria eterna. Qui potuit transgredi et non est transgressus: et facẽ mala et non fecit. Ideo stabilita sunt bona illi⁹ in dño: et elemosinas illi⁹ enarrabit omnis ecclesia sanctoꝝ. Sup̃ mensaz magnam sedisti: ñ aperias sup illam faucem tuam prior. Non dicas si multa sunt q̃. sup illam sunt. Memento qm̃ malus est oculus nequam. Neq̃s oculo q̃d creatũ est: Ideo ab omni facie sua lacrimabit cum viderit. Ne extẽdas manũ tuaz prior: et inuidia ꝓtaminat⁹ erubescas. Ne compmaris i cõuiuio vini. Intellige q̃ sunt primi tui ex teipso. Utere q̃si bõ frugi bijs q̃ tibi apponunt: et non cũ manducas multũ odio habearis. Cessa prior causa discipline: et noli nimi⁹ esse ne forte offendas. Etsi in medio multoꝝ sedisti ꝑ illis ne extendas manũ tuam: nec ꝑ poscas bibẽ. Quam sufficiẽs est homini erudito vinũ exiguũ: et in dormiendo nõ laborabis ab illo et non sencies laborẽ. Vigilia et colera et tortura viro ifrunito: somn⁹ sanitatis in hoie ꝓco. Dormiet vsq̃ mane: et aia illi⁹ cũ ipo delectabit. Etsi coact⁹ fueris in edendo multũ: surge e medio et vome. et refrigerabit te: et ñ adduces corpi tuo infirmitatẽ. Audi me fili et non spernas me: et in nouissimo inuenies verba mea. In omibo opibo tuis esto velox: et ois infirmitas ñ occurret tibi. Splendidũ in panibo bñdicent labia multoꝝ: et testimoniũ veritatis illi⁹ fidele. In neq̃ssimo pane murmurauit ciuitas: et testimoniũ neq̃cie illi⁹ vex est. Diligentes in vino noli ꝓuocare: multos em̃ exterminauit vinũ. Ignis ꝓbat ferx dux: sic vinũ corda superboꝝ arguet in ebrietate potatũ. Equa vita hoibo. vinum in sobrietate: si bibas illud moderate eris sobri⁹. Que est vita q̃ minuit̃ vino: Quid defraudat vitam: Mors. Vinũ in iocunditatem creatũ est. ñ in ebrietatem. ab initõ. Exultatõ anime et corpis: vinũ moderate potatũ. Sanitas ẽ aie et corpi. sobrius potus. Vinũ multum potatũ irritatõnem et iram. et ruinas multas facit. Amaritudo aie: vinum multũ potatũ. Ebrietatis aiositas imprudentis offensio: minorãs virtutẽ et faciens vulnera. In ꝓuiuio vini non arguas prim: et ñ despicias eũ in iocũditate illi⁹. Verba iproperij ñ dicas illi: et nõ premas illũ in repetendo Ca. XXXII.

Rectorem te posuerunt noli extolli: esto in illis q̃si vn⁹ ex ipsis. Curam illoꝝ habe et sic ꝑsidera: et omni cura tua explicata recũbe. vt leteris ꝓpter illos: vt ornamentũ gr̃e accipias coronam: et dig̃tionem conseq̃ris ꝓgregatõnis. Loq̃re maior natu: decet em̃ te. Primum verbum diligentis scientiam: et nõ impedias musicam. Ubi audit⁹ non est nõ effundas sermonem: et importune noli extolli in sapia tua. Gemula carbũculi in ornamento auri: et ꝓpatio musicoꝝ in conuiuio vini. Sicut in fabricatõe auri signum est smaragidi sic numerus musicoꝝ in iocundo et moderato vino. Audi tacens: et ꝑ reverencia accedet tibi bona grã. Adolescens loq̃re in tua causa vix cũ necesse fuerit. Si bis ĩterrogat⁹ fueris: habeat caput rñsum tuũ. In multis esto q̃si insci⁹: et audi tacens simul et q̃rens. Et loq̃ in medio mag̃toꝝ nõ presumas: et vbi sunt senes ñ multũ loq̃ris Ante grandinẽ preibit chorusscatõ: et ante verecũdiam ꝑibit grã: et ꝑ reverencia accedet tibi bona grã: et hora surgendi ñ te trices. Precurre at̃ prior in domũ tuam et illic aduoca te: et illic ludе: et age conceptõnes tuas: et ñ in delictis et verbo superbo. Et sup̃ hijs omnibo bñdicito dñm q̃ fecit te: et inebriantem te ab omnibo bonis suis. Qui timet deum excipiet doctrinam eius: et q̃ vigilauerint ad illum inueniẽt benedictõnem. Qui querit legem replebit̃ ab ea: et q̃ insidiose agit scandalizabit̃ in ea. Qui timent deum inuenient iudicium iustum: et iusticias quasi lumen accendent. Peccator homo deuitabit correptõem: et ꝑm voluntatem suam inuenient compatõnem. Vir consilij non disperdet intelligentiam: alienus et superbus non ꝓtimescet timorẽ. Etiam post̃q̃ fecit cum eo sine consilio: et suis insectatõnibo arguet̃. Fili sine consilio nihil facias: et post factum ñ penitebi. In via ruine nõ eas et ñ offendes in lapides: nec credas te vie laboriose. ne pones anie tue scandalum. Et a filijs tuis caue: et a domesticis tuis attende. In omni ope tuo crede ex fide anime tue: hec est em̃ ꝑseruatõ mandatoꝝ. Qui credit deo attendit mandatis: et qui confidit in illo non minorabit̃.

Capitulum XXXIII

Timenti deum non occurrent mala sed in temptatõne deus illum conseruabit: ⁊ liberabit a malis. Sapiens ñ odit mandata et iusticias: et non illidet q̃si in pcella nauis. Homo sensatus credit legi dei: et lex illi fidelis. Qui introgatõem manifestat pabit verbũ: et sic dep̃catus exaudiet: et consuabit disciplinam et tunc rñdebit. Precordia fatui q̃si rota carri: et q̃si axis versatilis cogitat⁹ illius. Equus emissari⁹ sicut amic⁹ subsannator: sub omñi supsedente hinnit. Quare dies die supat: et itez lux lucem ⁊ ann⁹ annũ. ⁊ sol solem: A dñi scientia sepati sunt: facto sol⁹ ⁊ preceptum custodiente. Et immutabit tẽpa et dies festos ipsoz: et in illis dies festos celebrauerunt ad horam. Ex ipsis exaltauit et magnificauit deus: et ipsis posuit in numerum dierum et annos: et omnes homines de solo. ⁊ ex terra vnde creat⁹ ẽ adam. In multitudie disciplie dñi sepauit eos: et ĩmutauit vias eoz. Ex ipsis bñdixit et exaltauit: et ex ipsis sanctificauit et ad se applicauit: et ex ipsis maledixit et humiliauit: ⁊ conuertit illos ad separatõnem ipsoz: quasi lutum figuli ĩ manu ipsius plasmare illud et disponẽ. Omnes vie eius ſm dispositõem eius: sic homo ĩ manu illius q̃ se fecit: et reddet illi ſm iudiciũ suum. Contra malum bonum est et cont̃ mortem vita: sic et contra vir iustum peccator: et sic intuere in omnia opera altissimi. Duo cont̃ duo: et vnum cont̃ vnum. et ego nouissimus euigilaui: et quasi q̃ colligit racinos post vindemiatores. In benedictõne dei et ipse speraui: et quasi q̃ vindemiat repleui torcular. Respice qm̃ non mihi soli laborauí: sed omnib⁹ exq̃rentib⁹ disciplinam. Audite me magt̃i et omnes pl̃i: ⁊ rectores ecclesie auribꝰ pcipite. Filio ⁊ mulieri. fratri ⁊ amico non des pt̃atem sup te ĩ vita tua: et non dederis alij possessionem tuam: ne forte peniteat te ⁊ deprecaris pro illis. Dumadhuc superes et aspiras: non ĩmutabit te omnis caro. Melius est em̃ vt filij tui te rogent: q̃ te respicere in manus filioz tuoz. In omnib⁹ opib⁹ tuis p̃cellens esto. Ne dederis maculam in gloriam tuã. In die consummatõnis dierum vite tue. ⁊ in tempore exitus tui distribue hereditatẽ tuam. Cibaria et virga et onus azino: panis et disciplina et opus seruo. Operatur ĩ disciplina et querit requiescere: laxa manus illi ⁊ querit libertatem. Jugum et lorum curuãt collum durum: et seruum inclinant operatões assidue. Seruo maliuolo tortura ⁊ compedes: mitte illum in operatõnem ne vacet. Multam em̃ maliciam docuit ociositas. In opere constitue eum: sic em̃ contecet illum. Quodsi non obaudierit curua illum compedibus: ⁊ non amplifices super omnem carnem. Verum sine iudicio nihil facias graue. Si est tibi seruus bon⁹: sit tibi quasi anima tua. Quasi fratrem sic eum tracta: quoniam ĩ sanguine anime eum comparasti. Si leseris illũ iniuste in fugam conuertet̃: etsi extollens discesserit quo eum queras et in qua via queras illum nescis.

Capitulum XXXIIII.

Vana spes ⁊ mendacium insensato viro: et somnia extollunt imprudentes. Quasi qui apprehendit vmbram et persequitur ventum: sic et qui attendit ad visa mendacia. ſm hoc visio somniorum. Ante faciem hominis similitudo alterius homis. Ab immundo quid mundabitur: Et a mendace quid verum dicetur: Diuinatio erroris et auguria mendacia ⁊ somnia malefacientium vanitas est. Et sicut parturientis. cor tuum fantasias patitur: nisi ab altissimo fuerit emissa visitatõ. Ne dederis in illis cor tuum. Multos enim errare fecerunt somnia: et exciderunt sperantes in illis. Sine mendatio consummabitur verbum legis: et sapientia ĩ ore fidelis complanabit̃. Qui non est temptatus quid scit: Vir in multis expertus cogitabit multa: et qui multa didicit enarrabit intellectum. Qui non est expertus pauca recognoscit: qui autem ĩ multis fatuus est. multiplicauit malicias. Qui temptatus non est qualia scit: Qui implãtatus est abundabit nequicia. Multa vidi enarrando: et plurias verborum consuetudines. Aliquociens vsq; ad mortem periclitat⁹ sum boz causa: et libertus sum grã dei. Appũs timentium deum queritur: et in respectu illius benedicet̃. Spes em̃ illoz in saluantem illos: ⁊ oculi dei ĩ diligentes

se. Qui timet dñm nihil trepidabit: ⁊ non pauebit: qm̃ ipse est spes ei⁹. Timentis dominum beata est anima eius: ad quem respicit: ⁊ q̃ est fortitudo eius. Oculi dñi sup timentes eum: protector potentie firmamentum virtutis: tegimen ardoris et umbraculum meridiani: depcatio offensionis et adiutorium casus: exaltans aiam⁊ illuminans oculos: dans sanitatem et vitam⁊ bñdictionẽ. Immolantis ex iniquo oblatõ est maculata: et ñ sunt beneplacite substantiones iniustor. Dñs solus sustinentibus se in via veritas et iusticie. Dona iniquor non probat altissim⁹: nec respicit ĩ oblatones iniquor: nec in multitudine sacrificiorum: eor ppiciabit peccatis. Qui offert sacrificium ex substantia pauperum: quasi q̃ victimat filium in conspectu patris sui. Panis egentium vita pauperum est: q̃ defraudat illum homo sanguinis est. Qui aufert in sudore panem: quasi q̃ occidit prim suum. Qui effudit sanguinem et q̃ fraudat facit mercennario fratres sunt. Unus edificans et unus destruens: qd prodest illis nisi labor? Unus orans et un⁹ maledicens: cuius vocem exaudiet deus? Qui baptizat a mortuo et iter tangit mortuũ: qd proficit lauatio illius? Sic homo q̃ ieiunat in peccatis suis et iterum eadem faciens: qd proficit humiliando se? Orationem illius quis exaudiet? ¶ Ca. XXXV.

Qui conseruat legem: multiplicat oronem. Sacrificium salutare est attendere mandatis et discedẽ ab omni iniqtate: et ppiciatonem litare sacrificijs sup iniusticias: et depcatio p peccatis. recedere ab iniustitia. Retribuet grãm q̃ offert similaginem: et q̃ facit miscoiam offert sacrificium. Beneplacitum est dño recedere ab iniqtate. Et depcatio pro peccatis pcedere ab iniustitia. Non apparebis añ conspectum dñi vacu⁹. Nec emñ omnia ppt̃ mandatum dei fiunt. Oblatio iusti impinguat altare: et odor suauitatis est in conspectu altissimi. Sacrificiũ iusti acceptum est: et memoriam eius non oliuiscet dñs. Bono aĩo gloriam redde deo: et ñ minuas primicias manuũ tuar. In omni dato hilarem fac vultũ tuũ: et in exultatone sctifica decimas tuas. Da altissimo ꝑm datus eius: et in bono oculo aduentonem facito manuum tuar: qm̃ dominus retribuens est⁊ septies tanto reddet tibi. Noli offerre munera ꝑua: non emñ suscipiet illa. Et noli inspicẽ sacrificiũ iniustum: qm̃ dominus ẽ iudex: et non est apud illum gloria psone. Non accipiet dñs psonaz in paupem: ⁊ depcationẽ lesi exaudiet. Non despiciet pces pupilli: nec viduaz. si effundat loq̃lam gemitus. Nonne lacrime vidue ad maxillam descendũt: et exclamacõ eius sup deducentem eas? A maxilla emñ ascendunt usq; ad celum: et dñs exaudito⁹ non delectabit in illis. Qui adorat deũ in oblatone suscipiet et depcatio illi⁹ usq; ad nubes ꝑpinquabit. Oratõ humiliantis se nubes penetrabit: et donec ꝑpinquet non consolabit: et non discedet donec altissim⁹ aspiciat. Et dñs non elongabit: sed iudicabit iustos et faciet iudicium: et fortissimus non habebit in illis pacientiam: vt ꝑtribulet dorsum ipsor et gentib⁹ reddet vindictam: donec tollat plenitudinem sup bor: et scept̃ iniquor contribulet: donec reddat hoĩb⁹ ꝑm act⁹ suos: et ꝑm opa ade: et ꝑm ꝑsummatonem illius: donec iudicet iudicium plebis sue: et oblectabit iustos miscoia sua. ¶ Ca. XXXVI

Speciosa miscoia in tpe tribulationis: quasi nubes pluuie in tempe siccitatis. Miserẽ nostri deus oĩm et respice nos: ⁊ onde nobis lucem miserationum tuar: et immitte timorẽ tuum sup gentes q̃ non exq̃sierunt te: vt cognoscant quia non est deus nisi tu. vt enarrent magnalia tua. Alleua manum tuam sup gentes alienas: vt videant potentiam tuam. Sicut emñ in conspectu eor sanctificatus es in nobis: sic in conspectu nostro magnificaberis in eis: vt cognoscant te. sicut et nos cognouim⁹: qr nõ est de⁹ preter te dñe. Innoua signa: et imuta mirabilia. Glorifica manũ: ⁊ brachium dextr. Excita furorem: et effunde iram. Extolle aduersarium et afflige inimicũ. Festina tempus et memẽto finis: vt enarrent mirabilia tua. In ira flãme deuorẽt q̃ saluat: et q̃ pessimant plebẽ tuaz iueniant ꝑditõez. Conte caput pncipũ⁊ inimicor: dicentiũ ñ est ali⁹ ꝑter nos. Congrega oẽs tribu iacob: ⁊ cogñscant qr ñ ẽ de⁹ nisi tu. vt enarrent magĩlia tua: et hereditabis eos sicut ab inicõ. Miserere

plebi tue sup quā inuocatū est nomē tuū: 7 isr'l quem coeq̄sti ꝓmogenito tuo. Miserē ciuitati sc̄tificatōis tue ihr̄lm: ciuitati req ei tue. Reple sy̆on ienarrabilib⁹ vtutib⁹ tu is: 7 gl'ia tua pp'm tuū. Da testīoniū qr ab initō creature tue sunt: 7 suscita p̄catōnes q̄s locuti sunt ī nomīe tuo ꝑphe p̄ores. Da mercedem dñe sustinētib⁹ te vt ꝑphe tui fide les īueniant̄ 7 exaudi oōnes ꝟuoꝝ tuoꝝ. Scōm bñdictōem aaron da p'lo tuo 7 di rige nos ī viam iusticie: vt sciant oēs q̄ hī tāt ēraz: qr tu es de⁹ ꝓspector seculoꝝ. Oēm escā māducabit vent̄: 7 ē cib⁹ cibo melior. Fauces ꝓtīgūt cibū ferre: 7 cor īsensatum vba mēdacia. Cor p̄uū dabit ēsticiam: 7 bō pit⁹ rsistet illi. Oēz masculū excipiet m'lier 7 ē filia melior filia. Spēs m'lieris exhila rat faciē viri sui: 7 sup oēm ꝓcupiam hoīs supducet desideriū. Si est līgua curatōis ē et mitigatōis et miscōie: ñ est vir illi⁹ ꝟm fi lios hoīm. Qui possidet mulierē bonam in cꝺoat possessionē: adiutoriū ꝟm illū ē: 7 co lūna vt reges. Vbi ñ est seps diripiet̄ pos sessio: 7 vbi ñ est m'lier īgemiscit egēs. Cui credit q̄ non hē nidū? Et deflectēs vbicūqz obscurauerit: q̄si succīct⁹ latro exiliens de ciuitate in ciuitatem. ¶ Ca. XXXVII

OMnis amic⁹ dicet. 7 ego amiciciaz copulaui: sz ē amic⁹ solo noīe amic⁹. Nōne tristicia ineſt vsqz ad mor tem? Sodalis aī 7 amic⁹. ad inimiciciā cō uertent̄. O p̄sūptō neq̄ssima: vñ creata es coopire aridam maliciaz 7 dolositatē illi⁹? Sodal' amico ꝓiocūdabit̄ in oblectatōib⁹: et ī tpe tribulatōis aduersari⁹ erit. Sodal' amico ꝓdolet cā ventris: 7 cont̄ hostē acci piet scutū. Non obliuiscaris amici tui in aīo tuo: et nō īmemor sis illi⁹ī opib⁹ tuis. Noli cōsiliari cū socero tuo: et a zelantib⁹ te abscōde consiliū. Oīs cōsiliari⁹ ꝓdit cō siliū: sed ē cōsiliari⁹ī semetipo. Aꝓsiliario malo ꝟua aīam tuam. Pri⁹ scito q̄ sit illi⁹ necessitas: 7 q̄ ipe in aīo suo cogitabit. Ne forte mittat sudem in ēram 7 dicat tibi bo na est via tua: 7 stet econt̄rio vidē q̄d tibi eueniat. Cū viro irreligioso tēcta de sc̄ita te: et cū iniusto de iusticia: 7 cū muliere de hīs q̄ emulat̄. Cū timido de bello: cū nego ciatore de ēiectōe. Cū emptore de venditōe: cū viro liuido de gr̄cijs agendis. Cū impijs de pietate: cū inhonesto de honestate. Cum opario agrio de omni tpe: cum opario an nuali de consumatōne anni: cū ꝟuo pigro de mīta opatōe. Nō attēdas hijs ī omni cō silio. Soz cū viro sctō assidu⁹ esto: quēcunqz cognoueris obꝟuantē timorē dei: c⁹ aīa est ꝟm aīam tuaz. Quicūqz titubauerit ī tene bris ñ ꝓdolebit tibi: et cor boni ꝓsilij statue tecū. Nō est eī tibi aliud plus illo Aīa viri sc̄ti enūciat aliqñ vera: q̄ septē circūspecto res sedentes in excelso ad speculandū. Et ī hijs oīb⁹ depcare altissimū: vt dirigat ī ve ritate viaz tuā. Ante oīa opa verbū verax p̄cedat te: et ante oēm actū cōsiliū stabile. Verbū nequam īmutabit cor: ex q̄ ptes q̄ tuor oriūt̄: bonū 7 malū. vita 7 mors 7 dñatrix illoꝝ ē assidua līgua. Vir pit⁹ multos erudiet 7 aīe sue suauis est. Qui sophistice loq̄t̄ odibil' ē: omni re defraudabit̄. Nō est eī illi data a dño grā: oñi eī sapīa defrau dat⁹ ē. Est sapiēs aīe sue sapiēs: 7 fruct⁹ sē sus illi⁹ laudabiles sunt. Vir sapiens plebē suam erudit 7 fruct⁹ sensus illi⁹ fideles sūt. Vir sapiens īplebit̄ bñdictōib⁹: 7 videntes illū laudabūt. Vita viri ī numero dieꝝ: di es aī sr'l innumerabiles sūt Sapiēs ī p'lo hēditabit honorē: et nomē illi⁹ erit viuens ineternū. Fili in vita tua tempta aīam tu am: 7 si fuerit nequaz ñ des illi p̄tem. Nō em̄ oīa oīb⁹ expediūt: et ñ omni aīe omne gen⁹ placet. Noli auidus ee īn omni epula tōne: et nō te effundas sup oēm escam. In multis em̄ escis erit infirmitas: et auidi tas appropīquabit vsqz ad coleram. Propt crapulam multi obierunt. q̄ aī abstinens ē adiciet vitam. ¶ Ca. XXXVIII.

HOnora medicū ꝓpter necessitatem etem̄ illū creauit altissim⁹. A deo est em̄ oīs medela 7 a rege accipiet donatōem. Disciplina medici exaltabit ca put illi⁹: 7 in conspectu magtoꝝ collauda bit̄. Altissim⁹ creauit de ēra medicinā 7 vir prudens ñ abhorrebit illam. Nōne a ligno īdulcata ē aq̄ amara: Ad agnitōnem hoīm virt⁹ illoꝝ: 7 dedit hoīb⁹ sciēciaz altissim⁹: honorari in mirabilib⁹ suis. In hijs curās mitigabit dolorem: 7 vngentari⁹ faciet pi gmēta suauitatis. 7 vnctōnes conficiet sa nitatis: et non consummabunt̄ opera ei⁹. Pax em̄ dei super faciem terre. Fili in tua infirmitate ñ despicias teipsū: sed ora dñm

et ipse curabit te. Auerte a delicto.et dirige man⁹:et ab omni delicto mũda cor tuũ. ⁊pa suauitatẽ et memoriam similaginis.et impĩgua oblatõez:et da locũ medico.etenim illũ dñs creauit: et ñ discedat a te:qr opa ei⁹ sunt necia. Est em tẽp⁹ qñ in manib⁹ illor incurras:ipsi vero dñm depcabunt vt dirigat req̃ez: eor⁊ sanitatẽ ꝓpt̃ ꝓuersatõez illor. Qui delinqt in ꝓspectu ei⁹ q̃ fecit eũ: incidet ĩ man⁹ medici. Fili ĩ mortuũ ꝓduc lacrimas.⁊ q̃i dira passus incipe plorare: et fm iudiciũ ꝓtege corp⁹ illi⁹ et ñ despicias sepulturam illi⁹. Propt̃ delaturaz at̃ amaé fer luctũ illi⁹ vno die:et cõsolare ꝓpt̃ tristiciam:et fac luctũ fm meritũ ei⁹ vno die vl̃ duob⁹ ꝓpt̃ detc̃tionẽ. A tristicia em̃ festiat mors.et coopiet virtutẽ:⁊ tristicia cordis flectit ceruicẽ. In abductõne pmanet ẽstitia:et substancia inopis fm cor eius. Non dederis in tristiciam cor tuũ:sed repelle eaz a te:⁊ memento nouissimor⁊. Et noli obliuisci neq; ei est ꝓuersio:⁊ huic nihil ꝓdeis: ⁊ teipsũ pessimab⁹. Memor esto iudicij mei: sic em̃ erit et tuũ. Mihi heri:et tibi hodie. In req̃e mortui req̃escé fac memoriam ei⁹ ⁊ consolare illũ in exitu spũs sui Sapiam scribe in tpe vacuitatis ⁊ q̃ minorat̃:actu sapiam pcipiet:qr sapia replebit̃. Qui tenet aratrum ⁊ q̃ gloriat̃ in iaculo.stimulo boues agitat:et conuersat̃ in opib⁹ eor⁊:et narratõ ei⁹ in filijs taur⁊. Cor suũ dabit aduersãtes sulcos: et vigilia ei⁹ in sagina vacca⁊. Sic omnis faber et architectus q̃ noctem tanq̃ diem transigit:q̃ sculpit sigilla sculptilia: et assiduitas ei⁹ variat picturam. Cor suũ dabit in silitudinẽ pictue ⁊ vigilia sua pficit op⁹. Sic faber ferrari⁹ sedens iuxta incudẽ:⁊ cõsiderans op⁹ ferri. Vapor ignis uret carnes ei⁹:et ĩ calore for nacis cõcertab̃. Vox mallei innouat aurẽ ei⁹: et ꝓpt̃ similitudinẽ vas oculus ei⁹. Cor suũ dabit in ꝓsũmatõez opm:⁊ vigilia sua ornabit impfectõez. Sic vigulus sedens ad op⁹ suũ ꝓuertẽs pedib⁹ suis rotã:q̃ in solicitudine posit⁹ est semp̃ ꝓpter op⁹ suũ:⁊ innumera ẽ ois opacõ ei⁹. In bc̃hio suo formabit lutũ:⁊ añ pedes suos curuabit virtutem suam. Cor suum dabit vt consummit linitõez:et vigilia sua mũdabit fornacẽ. Oẽs hij in manib⁹ sperauer̃t:⁊ vnusq̃sq; in arte sua sapiens ẽ. Sine hijs oĩb⁹ ñ edificab̃ ciuitas:⁊ non inhabitabunt nec inambulabunt:et in eccliam non transiliẽt. Sup̃ sellam iudicis ñ sedebũt et testamentũ iudicij ñ intelligent:neq; palam facient iudiciũ et disciplinam. et in ꝑabolis ñ inuenient̃:sed creaturã eui confirmabunt:⁊ deprecatio illor⁊ in opatõne artis accomodantes aiam suam. et conquirentes ĩ lege altissimi.

Ca. XXXIX

Sapientiam omniũ antiquor⁊ exq̃ret sapiẽs:et in ꝓphis vacabit. Narratõem viror⁊ noiator⁊ cõseruabit: ⁊ in ỽsutias ꝑabol⁊ simul introibit. Occulta puerbior⁊ exq̃ret: et ĩ abscõditis ꝑabol⁊ cõuersabit̃. In medio magnor⁊ mistrabit: et in conspectu pncipis apparebit:⁊ ĩ terram alienigen⁊ gentiũ transiet. Bona em̃ et mala. in omnib⁹ temptabit. Cor suũ tradet ad vigilandũ diluculo ad dñm q̃ fecit illũ:et in conspectu altissimi depcabit̃. Aperiet os suũ in oõne: et p delictis suis depcabit̃. Si em̃ dñs magn⁹ voluerit spũ intelligentie replebit illũ:et ipse tanq̃ imbres mittet eloquia sapie sue ⁊ in oõne confitebit̃ dño. Et ipse diriget consilium eius et disciplinam: et in absconditis suis consiliabit̃. Ipse palam faciet disciplinam doctne sue: et in lege testamẽti dñi gloriabit̃. Collaudabũt multi sapiam ei⁹:et vsq; in seculum delebit̃. Non recedet memoria eius: et nomen ei⁹ req̃ret̃ a generatõne in generatõnem. Sapiam eius enarrabunt gentes:⁊ laudem eius enũciabit eccl̃ia. Si pmanserit nomen eius derelinquet plusq̃ mille:⁊ si req̃euerit pderit illi. Adhuc consiliabor vt enarrem:vt furor em̃ repletus sum. In voce dicit. Obaudite me dñi fructus: et q̃si rosa plantata sup̃ ruinas aq̃r fructificate. Quasi liban⁹ odorem suauitatis habete. Florete flores. q̃si lilium ⁊ date odorem:⁊ frondete in grãm.et collaudate canticũ: et benedicite dñm in opib⁹ suis. Date nomi ei⁹ magnificentiam: et cõfitemini illi in voce labior⁊ vr⁊ ⁊ in canticis labior⁊ cythar⁊:⁊ sic dicetis ĩ cõfessiõe: opa dñi vniuersa bona valde. In verbo ei eius stetit aq̃ sicut congeries. et in fmone oris illius sicut exceptoria aquarum: qm̃ ĩ pcepto ipsi⁹ prelator fit:et ñ est minoratio in salute ipsi⁹. Opa omnis carnis cor̃ illo et non est quicq̃ absconditũ ab oculis ei⁹.

A seculo vsq; in seculū respicit: ⁊ nihil est mirabile in cōspectu ei⁹. Non ē dicē. qd est hoc aut qd ē illud: oīa em̄ in tpe suo q̄rēt. Benedictō illi⁹ quasi fluui⁹ inūdabit: et qūo cataclism⁹ aridam ībauit: sic ira ip̄i⁹ gentes q̄ non exq̄sier̄t eum hereditabit. Quō cōuertit aq̄s in siccitatē ⁊ siccata ē terra. et vie illi⁹ vijs illoꝝ directe sūt: sic pctōribo offensiones in ira ei⁹. Bona bonis creata sunt ab initō: sic neq̄ssimis bona et mala. Iniciū nccīe rei vite hoīm: aqua. ignis et ferꝝ: sal. lac. et panis similagine⁹: ⁊ mel: ⁊ botrus vue ⁊ oleum et vestimentum. Hec omnia sanctis in bona: sic ⁊ impijs ⁊ pctōribo in mala conuertent̄. Sunt spūs q̄ ad vindictam creati sunt: ⁊ in furore suo cōfirmauerunt tormenta sua. Et in tpe consūmatōis effundent virtutē: et furorē ei⁹ q̄ fecit illos cōfundent. Ignis. ḡndo. fames ⁊ mors: oīa hec ad vindictam creata sunt. Bestiaꝝ dentes et scorpij et ſpentes et rūphea vindicans in exterminiū impios. In mandatis ei⁹ epulabunt̄ sup̄ t̄ram in nccitate p̄repabunt̄: et in tpibo suis ñ p̄terient verbū. Propterea ab initō cōfirmat⁹ sum ⁊ cōsiliat⁹ sum et cogitaui: et scripta dimisi. Oīa opa dñi bona ⁊ omne op⁹ bora sua sbmīstrabit. Non est dicē: hoc illo neq̄us est: omnia em̄ in tpe suo comprobabuntur. Et nunc in omni cordē ore collaudate: ⁊ bñdicite nomen dñi.

Ca. XL.

Occupatō magna creata est omnibo hoībo: ⁊ iugum ḡue sup̄ filios adaꝫ a die exit⁹ de ventre mr̄is eoꝝ. vsq; in diē sepulture in mr̄em oīm. Cogitatōes eoꝝ et timores cordis: adinuentōes expectatōis: et dies finitōis a p̄sidente sup̄ sedē gloriosam: vsq; ad humiliatū in t̄ram et cinerē: ab eo q̄ vtit̄ iacincto et portat coronaꝫ. vsq; ad eū q̄ opit̄ lino crudo: furor. zelus. tumult⁹. fluctuatō et timor mortis: iracūdia p̄severans et cōtentō: et in tpe refectōis in cubili sōn⁹ noctis īmutauit sciēciam ei⁹. Modicū a t̄ tang̃ nihil in req̄e: et ab eo in sōnis q̄si in die r̄spect⁹. Conf̄but⁹ est ī visu cordis sui: tang̃ q̄ euaserit in die belli. Jn tpe salutis sue exurrexit. ⁊ admirans ad nullū timorē. cum omni carne ab hoīe vsq; ad pecus: ⁊ sup̄ pctōres septuplū. Ad hec mors. sanguis. contentō et rumphea: oppressiones. fames. et cōtritō. et flagella. Super iniquos creata sunt hec omnia: et p̄ter illos factus est cathaclismus. Omnia em̄ que de t̄ra sunt in t̄ram cōuertentur: ⁊ aque omnes in mare conuertentur. Omne munus et iniq̄tas delebit̄: ⁊ fides in seculum stabit. Substancie iniusto; sicut fluuius siccabunt̄: et sicut toni truum magnum in pluuia personabit. In aperiendo man⁹ suas letabit̄: sic p̄uaricatores in consūmatōne tabescent. Nepotes impioꝝ non multiplicabūt ramos: ⁊ radices īmūde sup̄ cacumen petre sonant. Sup̄ oēm aquam viridit̄as: ⁊ ad oram flumīs. ante omne fenū euellet̄. Grā sicut paradisus in bñdictōibo: et misc̄dia in seculo permanet. Vita sibi oparij sufficiens cōdulcabit̄: ⁊ in ea inuenies thesauꝝ. Edificatō ciuitatis confirmabit nomen: ⁊ super hanc mulier immaculata cōputabit̄. Linum et musica letificant cor et sup̄ vtraq; dilectio sapīe. Tibie et psalteriū suauē faciunt melodiam: et sup̄ vtraq; lingua suauis. Grām et spēm desiderabit oculus tu⁹: ⁊ super hoc videris satōnes. Amicus et sodalis in tpe conuenientes: et super vtrosq; mulier cū viro. Fratres in adiutoriū in tpe tribulatōnis: et super eos misc̄dia liberabit. Aur̄ ⁊ argentū constitutō p̄ditū: ⁊ super vtraq; consiliū beneplacitū. Facultates et virtutes exultant cor: ⁊ super hec timor dñi. Nō est in timore dñi minoratō: ⁊ non ē in eo īq̄rē adiutoriū. Timor dñi sicut paradisus bñdictōibo: et super oēm gl'iam operuer̄t illū. Fili in tpe vite tue ne indigeas. Melio⁹ est em̄ mori q̄ indigere. Vir respiciens in mēsam alienam: ñ est vita ei⁹ in cogitatōne vi ct⁹. Alit em̄ aīam suam cibis alienis. Vir aī disciplinat⁹ et eruditus custodiet se. In ore imprudentis condulcabit̄ inopia: et in ventre ei⁹ ignis ardebit.

Ca. XLI.

O Mors q̄ amara est memoria tua hōmini pacem habenti in substancijs suis: viro quieto. et cuius vie directe sunt in omnibo: et adhuc valenti accipere cibum. O mors bonum est iudicium tuū homini indigenti. et q̄ minorat̄ viribo defecto etate ⁊ cui de omnibo cura est: ⁊ incredibili q̄ p̄dit sapīaz. Noli metuere iudiciū mortis. Memto q̄ añ te fuer̄t: et q̄ sup̄uētura sūt tibi hoc iudiciū a dño oī carni ⁊

qui supuenient tibi in bñplacito altissimi: sive decem sive centū sive mille anni. Non est enī in īferno accusatō vite. Filij aboīatōnum. fiūt filij pctōr: et q cōuersanť sec⁹ domos. filior īpior pctōr piet hēditas: ꝛ cū semīe illor assiduitas obprobrij. De pīe impio ḡrunť filij: qm̄ ꝓpť illū sunt ī obprobrio. Ue vob viri impij: q dereliq̄stis legem dñi altissimi. Etsi nati fuēritis ī maledictōe nascemī: etsi mortui fueritis: ī maledictōe erit ps vrā. Oīa q de ťra sunt in ťraz ꝓuertēť: sic impij a maledicto ī pditōem. Luct⁹ hoīm ī corpe ipsor: nom̄ ať īpior delebiť. Curam habe de bono noīe: hoc enī magis pmanebit tibi. q̄ mille thesauri magni ꝛ pcioši. Bone vite numerus diez: bonū autē nomen pmanebit in euū. Disciplīam ī pace cōseruare filij. Sapīa enī absc̄dita ꝛ thesaurus inuisus: q vtilitas in vtrisq; Melior est hō qui absc̄dit stulticiam suam: q̄ hō q absc̄dit sapīam suam. Uerecūdiā reuertimī in bijs: q pcedūt de ore meo. Non est eī bonum oēm irreuerenciam obseruare: ꝛ nō omīa oīb bene placent in fide. Erubescite a pīe et a mīre de fornicatōne: ꝛ a pīsidente ꝛ a potente de mēdacō: a pncipe ꝛ a iudice de delicto a sy̆nagoga ꝛ plebe de iniq̄tate: a socio ꝛ amico de iniusticia. ꝛ de loco in q̄ habitas: de furto: de veritate dei ꝛ testamēto: de discubitu in panibus. et ab obfuscatōne dati et accepti: a salutantib de silentio: a respectu mulieris fornicarie. ꝛ ab auersione vultus cōgti. Ne auertas faciē a primo tuo: ꝛ ab auferendo ptem ꝛ ñ restituendo. Ne respicias mulierē alieni viri: ꝛ ne scruteris ancillā ei⁹: neq; stēteris ad lectū ei⁹. Caue ab amicis de fmonib improperij: et cū deberis ne improperes. ¶ Ca. XLII.

Non duplices sermonē audit⁹ de reuelatōne fmonis absconditi. ꝛ eris vere sine cōfusione ꝛ iuenies grām in ꝓspectu oīm hoīm. Ne p bijs omīb confundaris: et ne accipias psonam vt delinquas. De lege altissimi et testamento. ꝛ de iudicio iustificare impium: de vbo socior et viator. ꝛ de datōne hereditatis amicor. de eq̄litate statere ꝛ pondez. de acq̄sitione multor ꝛ paucor: de corruptione emptōis et negociator ꝛ de multa disciplina filior: ꝛ seruo pessimo latus sanguinare. Super mulierem nequaz: bonum est signum. Ubi manus multe sunt claude: et qcunq; ťdes numera et appende: datū vero et acceptum omne describe. De disciplina insensati ꝛ fatui. et de senioribo q indicanť ab adolescētibo: et eris erudītus in omnib: ꝛ pbabilis in conspectu omnium viror. Filia patris abscondita ê: vigilia et solicitudo eius aufert somnū: ne forte in adolescencia sua adultera efficiať. et cum viro cōmorata odibilis fiat: nequando polluať ī virginitate sua. et in paternis suis g̃uida inueniatur. ne forte cum viro cōmorata trāsgrediať: aut certe sterilis efficiať. Sup filiaz luxuriosam cōfirma custodiam: nequando faciat te ī obprobrium venire inimicis. a detractione in ciuitate et abiectōne plebis: et confundat te in multitudīe pplī. Omni hom̄ noli intendere in specie: et ī medio mulierum noli cōmorari. De vestimentis enī procedit tinea: ꝛ a muliere iniq̄tatis viri. Melius est enī iniq̄tas viri q̄ benefaciens mulier: et mulier confundens in obprobrium. Memor ero igr̄ operum domī: et que vidi annunciabo. In sermonib domī opa eius. Sol illumīans p oīa respexit: et gl̄ia dñi plenum est opus eius. Nōne dñs fecit sanctos enarrare omīa mirabilia sua: que confirmauit dominus omnipotens stabiliri in gloria sua: Abissum ꝛ cor hominum inuestigabit: et ī astucia eor excogitabit. Cognouit enī dñs omnem scientiam. et inspexit ī signum eui: annūcians q̄ preterieť ꝛ q̄ supuentura sunt: reuelans vestigia occultor. Non pterit illū omnis cogitatus: ꝛ non absc̄dit se ab eo vllus sermo. Magn̄lia sapīe sue coronauit. q̄ est ante seculum et vsq; ī seculum: neq; adiectū est neq; minueť: et nō eget alicui⁹ consilio. Quamdesiderabilia omnia opa eius: et tanq̄ scintilla q̄ est considerare. Omnia hec viuunt et manēt ī seculum: et ī omni necessitate omnia obaudiunt ei. Omnia duplicia: vnum contra vnum: et ñ fecit quicq̄ deesse. Uniuscuiusq; ꝓfirmauit bona. Et q̄s saciabiť videns gloriam eius!. ¶ Ca. XLIII.

Altitudinis firmamentum. pulcritudo eius: spēs celi in visione gl̄ie. Sol in aspectu annūcians ī exitu: vas ammirabile. opus excelsi. In meridiano exurit terram: ꝛ in conspectu arboris

eius quis poterit sustinere? Fornacem custodiens in opib ardoris. triplī sol exurēs montes: radios igneos exsufflans. ⁊ refulgens: radijs suis obcecat oculos. Magnus dñs q̄ fecit illū: ⁊ in ꝓmonib ei⁹ festinauit iter. Et luna ī oīb in tpe suo: oñsio tpis ⁊ signū eui. A luna signū diei festi: lumīare q̄ minuit in ꝯsūmatōne. Mens ꝓm nomē ei⁹ ē: crescēs admirabil'r ī ꝯsūmatōez. Alas castroꝝ ī excelso: in firmamēto celi resplendens gl'iose. Ornās celi gl'ia stellaꝝ: mundū illumīans ī excelso dñs. In verb sc̄i stabūt ad iudiciū ⁊ ñ deficiēt in vigilijs suis. Alide arcū: ⁊ bñdic eū q̄ fecit illū. Valde speciosꝰ ē in splendore suo. Girauit celū in circuitu gl'ie sue: manꝰ excelsi aperūt illū. Impio suo accelerauit niuē: ⁊ accelerat coruscatōnes emittē iudicij sui. Propterea apti sūt thesauri ⁊ euolauerūt nebule sicut aues. In magnitudīe sua posuit nubes: ⁊ ꝯfracti sūt lapides grādinis. In cōspectu eiꝰ cōmouebunt mōtes: ⁊ in volūtate eiꝰ aspirauit notus. Aquilo tonitrui eiꝰ ꝺberauit ira: tēpestas aq̄lonis ⁊ cōgregatō spūs: ⁊ sicut auis deponēs ad sedendū. aspgit niuē: ⁊ sicut locusta demergēs descēsus eiꝰ. Pulcritudīez cādoris eiꝰ āmirabit ocul⁹: et sup imbrē eiꝰ expauescit cor. Gelu sicut salē effundet sup ram: ⁊ dū flauerit fiet tanq̄ cacumīa tribuli. Frigidꝰ vētꝰ aq̄lo flauit: ⁊ gelauit cristallus ab aq̄. Sup oēm cōgregatōez aq̄ę req̄escet: ⁊ sicut lorica induet se aq̄s. Et devorabit mōtes ⁊ exuret desertū: ⁊ extinguet virīde sicut ignē. Medicīa oīm in festinatōe nebule: et ros obuians ab ardore. venienti humilē efficiet eū. In ꝓmone eiꝰ siluit ventꝰ: ⁊ cogitatōne sua placauit abyssū: ⁊ plātauit illū dñs ibs. Qui navigāt mar enarrāt picula eiꝰ ⁊ audiētes auribꝰ nr̄is āmirabamur. Illic p̄clara opa ⁊ mirabilia varia bestiaꝝ genera ⁊ oīm pecoꝝ. ⁊ creatura belluaꝝ. Propt ipm cōfirmatꝰ ē itineris finis ⁊ in ꝓmone eiꝰ cōposita sunt oīa. Multa dicem⁹ ⁊ deficiēꝰ verb: consūmatō aī ꝓmonū: ipse ē in oīb. Gloriantes. ad q̄d valebim⁹? Ipse enī omnipotens sup oīa opa sua. Terribilis dñs ⁊ magnꝰ vehemēt: ⁊ mirabil' potentia ipi⁹. Glorificantes dñm. q̄ntūcunq̄ potueritis supualebit adhuc: ⁊ āmirabilis magnificentia eiꝰ. Oñdicentes dñm exaltate illū q̄ntū potestis: maior ē eī oī laude.

Exaltantes eum replemini virtute. Ne laboretis: ñ enī comprehēdetis. Quis videbit eū: ⁊ enarrabit? Et q̄s magnificabit eū sicut ē ab initō? Multa absc̄ōdita sūt maiora hijs Pauca enī vidim⁹ opm eiꝰ. Omia aī dñs fecit: ⁊ pie agētib dedit sapiam. Ysa. XLIIII

Laudem⁹ viros gloriosos: ⁊ patres nr̄os in generatōne sua. Multam gl'iam fecit dñs magnificentia sua a seculo. Dominantes in potestatib suis: hōmines magni virtute ⁊ prudentia sua p̄diti: nūciantes in ꝓphetis dignitatem ꝓphetarum et imperantes in plō. ⁊ virtute prudentie ꝓpl'is sanctissima verba. In puericia sua req̄rentes modos musicos: ⁊ narrantes carmina scripturaꝝ. Homines diuites in virtute: pulcritudinis studium habentes: pacificantes in domib suis. Omēs isti in generatōib gentis sue gloriam adepti sūt: et in diebꝰ suis habent̄ laudib. Qui de illis nati sunt: reliquerunt nomen narrandi laudes eorum. Et sunt quorum ñ est memoria. Perierunt quasi q̄ non fuerint: et nati sunt q̄si q̄ nō nati: ⁊ filij ipsoꝝ cū ipsis. Sed illi viri misericordie sunt: quoꝝ pietates non defecerūt. Et cū semine eoꝝ p̄manēt bona: hereditas sc̄a nepotes eoꝝ. Et in testamentis stetit semen eoꝝ: et filij eoꝝ ꝓpter illos vsq̄ ineternū manent. Semen eoꝝ ⁊ gl'ia eoꝝ ñ derelīquet̄. Corpora ipsoꝝ in pace sepulta sunt: et nomen eoꝝ viuet in generatōnem et generatōem. Sapiam ipsoꝝ narrent ꝓpl'i: et laudem eorum nūciet ecclesia. Enoch placuit deo: et trāslatus est in paradisum vt det gentibus sapientiam. Noe inuentꝰ est perfectus iustꝰ: et in tpe iracundie factus est recōciliatio. Ideo dimissum ē reliquū terre: cū factū est diluuium. Testamenta seculi posita sunt apud illum: ne deleri possit diluuio omis caro. Abraham magnus pater multitudinis gentium: et non est inuentus similis illi in gloria. Qui conseruauit legem excelsi: et fuit in testamento cum illo. In carne eius stare fecit testamentum: ⁊ in temptatōne inuentꝰ est fidelis. Ideo iureiurando dedit illi gl'iam in gente sua: crescē illū q̄si terre cumulū ⁊ vt stellas exaltare semē eiꝰ et hereditare illos a mari vsq̄ ad mare: et a flumine vsq̄ ad terminos terre. Et ysaac fecit eodem modo: propter abraham

patrem eius. Benedictionē omnium gentiū dedit illi dñs: ⁊ testamentū suū confirmauit sup caput iacob. Agnouit eū in bñdictōibus suis: ⁊ dedit illi hereditatem: ⁊ diuisit illi ptem in tribubus duodecim. Et ꝓfuauit illi boues miscōie: inuenientes grām in conspectu omnis carnis. ℂa. XLV.

Dilect⁹ deo ⁊ hoībus moyses: cui⁹ memoria in benedictōne est. Similez illū fecit in gloria sctōꝝ: et magnificauit eū in timore inimicoꝝ: ⁊ in ōbis suis mōstra placauit. Glorificauit illū in cōspectu regū: et iussit illi coram pl'o suo: et oñdit illi gl'iam suā. In fide ⁊ lenitate ipi⁹ sctm fecit illū: et elegit eū ex omni carne. Audiuit em eū ⁊ vocem ipsi⁹: ⁊ eduxit illū in nube. Et dedit illi coꝝ ad ꝓcepta ⁊ legem vite ⁊ disciplīne: docē iacob testamtū suū: ⁊ iudicia sua isrl'. Excelsū fecit aaron frem suū: ⁊ sil'em sibi de tribu leui. Statuit illi testamtū eternū: ⁊ dedit illi sacerdotiū gētis: ⁊ bñficauit illū in gl'ia. Et circūcinxit eū sona iustīcie: ⁊ induit eaz stolam gl'ie: ⁊ coronauit eū in vasꝰ ōtutis. Circūpedes ⁊ femoralia ⁊ humerale posuit ei: ⁊ cīxit illū tītinabul' aureis plurimis ī giro: ꝺ are sonitū in incensu suo: auditū facē sonitū in templo ī memoriam filijs gētis sue. Stola sct̄a auro ⁊ iacincto et purpura op⁹ textile viri sapientis iudicio et veritate prediti. Torto cocco op⁹ artificis. gēmis ꝓciosis figuratis. ī ligatura auri ⁊ ope lapidarij sculptis in memoriaz: fm numeꝝ tribuū isrl'. Corona aurea sup mitram ei⁹ expssa signo sctitatis: gl'ia bonoris et op⁹ virtutis: desiderio oculoꝝ ornata. Hic pulc̄ante ipsum non fuerꝰ talia: vsq; ad orientē. Non est īdut⁹ illa alienigena aliq̄s: sed tm̄ filij ipsi⁹ soli et nepotes ei⁹ p omne temp⁹. Sacrificia ipsi⁹ ꝓsūmata sunt igni quotidie. Compleuit moyses man⁹ ei⁹: ⁊ vnxit illum oleo sctō. Factū est illi in testamentū eternū et semini ei⁹ sicut dies celi: fungi sacerdotio et hze laudem: et glorificare pl'm suum in noīe suo. Ipsum elegit ab omni viuente: offerre sacrificiū deo. incensū ⁊ bonū odorem: in memoriam placare ꝑ pl'o suo. Et dedit illi in ꝓceptis suis pt̄atem: ī testamtis iudicioꝝ docere iacob testimonia: ⁊ in lege sua lucē dare isrl'. Quia cont̄ illū steterꝰt alieni: ⁊ ꝓpter inuidiaz circūdederꝰt illū homines in deserto qui erant cū dathan. et abiron: et congregatō choze in iracundia. Vidit dñs de⁹ et nō placuit illi: ⁊ cōsumpti sunt in impetu iracūdie. Fecit illis mōstra ⁊ ꝓsumpsit illos in flāma ignis. Et addidit aaron gl'iaz: ⁊ dedit illi hereditatē ⁊ primicias frugū terre dimisit illi. Panem ipsi⁹ ī primis pauit in sacietatē: nam ⁊ sacrificia dñi edent: q̄ dedit illi ⁊ semini ei⁹. Cetērum inter gentes ñ hereditabit: et ps non ē illi in gente. Ipse est em̄ ps eius et hereditas. Phinees fili⁹ eleazari terci⁹ in gloria imitando eū in timore dei ⁊ stare ī reuerencia gentis: in bonitate ⁊ alacritate anime sue placuit deo isrl'. Ideo statuit illi testamtū pacis: et pncipem sanctoꝝ et gentis sue: vt sit illi et semini ei⁹ sacerdotij dignitas inēternū. Et testamētū dauid regis filio yesse de tribu iuda: hereditas ipsi ⁊ semī eius vt daret sapiam in coꝝ nr̄m iudicare gentem suam in iusticia ne abolerent̄ bona ipsoꝝ et gloriam ipsoꝝ ī gentem eoꝝ eternam fecit. ℂa. XLVI.

Fortis in bello iēus naue successor moysi in ꝓphetis: q̄ fuit magn⁹ fm nomen suū. maxim⁹ ī salutē electorum dei: expugnare īsurgentes hostes vt cōseq̄rer̄ hereditatē isrl'. Quam gl'iam adept⁹ est in tollendo man⁹ suas: ⁊ iactando cont̄ ciuitates rūpheas. Quis ante illū sic restitit? Nam hostes ipse dñs pcussit. Aut ñ in iracundia ei⁹ impedit⁹ est sol ⁊ vna dies facta est quasi duo? Inuocauit altissimū potentem ī oppugnādo īimicos vndiq;: ⁊ audiuit illū magnus et sanct⁹ deus. in saxis gndis virtutis valde fortis. Impetū fecit ꝓtra gentem hostilē ⁊ ī descensu pdidit ꝓtrios: vt cognoscant gētes potētiam ei⁹: q̄ cont̄ deū pugnare ñ est facile: ⁊ secut⁹ est a tergo potentes. Et in diebus moysi misericordiam fecit ipse ⁊ caleph filius iephone. stare ꝓtra hostē: et phibē gentē a peccatis: ⁊ pstringē malicie. Et ipsi duo ꝓstituti. a piculo liberati sunt a numero sexcentoꝝ miliū pditū: inducē illos in hereditatem: ī terra q̄ manat lac et mel. Et dedit dñs ipsi caleph fortitudinem: et vsq; in senectutē pmansit illi virtus. vt ascenderet in excelsum terre locū: ⁊ semen ipsius obtinuit hereditatē.

Et viderunt omnes filij israel: quoniam bonum est obsequi sancto deo. Et iudices singuli suo nomine: quorum non est corruptum cor: qui non auersi sunt a domino: vt sit memoria illorum in benedictione. Et ossa eorum pullulent de loco suo: et nomen eorum permanet in eternum: permanente ad filios illorum sanctorum virorum gloria. Dilectus a deo suo samuel propheta domini renouauit imperium: et unxit principes in gente sua. In lege domini congregationem iudicauit: et vidit deum iacob: et in fide sua probatus est propheta. Et cognitus est in verbis suis fidelis: quoniam vidit deum lucis. Et inuocauit dominum omnipotentem in oppugnando hostes circumstantes undique: in oblatione uiri inuiolati. Et intonuit de celo dominus in sonitu magno auditam fecit uocem suam: et contriuit principes tyriorum et omnes duces philistijm. Et ante tempus finis uite sue et sancti testimonium prebuit in conspectu domini et christi: pecunias et usque ad calciamenta ab omni carne non accepit: et non accusauit illum homo. Et post hoc dormiuit. et notum fecit regi et ostendit illi finem uite sue: et exaltauit uocem eius de terra in prophecia delere impietatem gentis.

¶ Capitulum. .XLVII.

POst hec surrexit nathan propheta in diebus dauid. Et quasi adeps separatus a carne: sic dauid a filijs israel. Cum leonibus lusit quasi cum agnis: et in ursis silr fecit sicut in agnis ouium. In iuuentute sua nunquid non occidit gigantem et abstulit opprobrium de gente? In tollendo manum in saxo funde deiecit exultationem golie: ubi inuocauit dominum omnipotentem. Et dedit in dextram eius tollere hoiem fortem in bello: et exaltare cornu gentis sue. Sic in decem milibus glorificauit eum: et laudauit illum in benedictionibus domini: in offerendo illi coronam glie. Contriuit enim inimicos undique: et extirpauit philistijm usque in hodiernam die. Contriuit cornu ipsorum usque in eternum. In omni ope dedit confessionem sancto: et excelso in verbo glie. De omni corde suo laudauit dominum: et dilexit eum qui fecit illum: et dedit illi contra inimicos potentias Et stare fecit cantores contra altare: et in sono eorum dulces fecit melodias. Et dedit in celebrationibus decor: et ornauit tempora usque ad consummationem uite: vt laudarent nomen sanctum domini et amplificarent mane dei sanctitatem. Christus purgauit peccata illius: et exaltauit in eternum cornu eius. Et dedit in testamentum regni: et sedem glie in israel. Post ipsum surrexit filius ei⁹ sensatus: et propter illum deiecit omnem potentiam inimicorum. Salomon imperauit in diebus pacis: cui subiecit deus omnes hostes vt conderet domum in nomine suo: et paret sanctitatem in sempiternum quemadmodum erudit⁹ es in iuuentute sua. Et implet⁹ est quasi flumen sapia: et terram retexit anima sua. Et replesti in proprijs enigmata: ad insulas longe deuulgatum est nomen tuum: et dilect⁹ es in pace tua. In canticis et in prouerbijs et proprijs et interpretationibus miratę sunt terre: et in nomine domini cui est cognomen deus israel. Congregasti quasi auricalcum aurum: et vt plumbum complesti argentum: et inclinasti femora tua mulieribus. Potestatem habuisti in corpore tuo. Dedisti maculam in gloria tua: et prophanasti semen tuum inducere iracundiam ad liberos tuos et in cetaris stultitiam tuam: vt faceres impium bipartitum et ex effraim impare impium dux. Deus autem non derelinquet misericordiam suam et non corrumpet neque delebit opa sua: neque perdet a stirpe nepotes electi sui: et semen eius⁹q diligit dominum non corrumpet. Dedit autem reliquum iacob et dauid de ipsa stirpe: et finem habuit salomon cum patribus suis. Et dereliquit pro se de semine suo gentis stulticiam et minutum a prudentia roboam: quem auertit gentem consilio suo: et hieroboam filium nabath qui peccare fecit israel: et dedit viam peccandi effraim: et plurima redundauerunt peccata ipsorum. Valde enim auertere est illos a terra sua. Et quasi uit omnes negocias usquedum ueniret ad illos defensio: et ab omnibus peccatis liberauit eos.

¶ Capitulum. .XLVIII.

ET surrexit helias propheta quasi ignis: et verbum ipius quasi facula ardebat. Qui induxit in illos famem: imitatores illum in vita sua pauci facti sunt. Non enim poterant sustinere precepta domini. In verbo domini coti nuit celum: et deiecit a se ignem terre. Sic amplificat⁹ est helias in mirabilibus suis. Et quis potest similiter gloriari tibi? Qui sustulisti mortuum ab inferis de sorte mortis in uerbo domini dei: quem deiecisti reges ad perniciem. et confregisti facile potentias ipsorum: et gloriosos de lecto suo. Qui audis in syna iudicium: et in oreb iudicia defensionis. Qui unxis reges ad penitentiam: et prophetas facis successores tuos post te. Qui receptus es in turbine ignis in curru equorum igneorum: qui inscript⁹ es in iudicijs temporum. lenire iracundiam domini: conciliare cor patris ad filium:

et restituere tribꝰ iacob. Beati sunt qui te viderūt: et in amicicia tua decorati sūt. Naz nos vita viuim⁹ tm̄: p⁹ morte aūt ñ erit tale nom̄ nr̄m. Helias q̄ in turbine rect⁹ est: et ī heliseo ꝓplet⁹ ē spūs ei⁹. In diebꝰ suis ñ timuit pr̄cipem: et potētia nēo vincit illū. Nec supauit illū verbū aliqđ: et mortuū ꝓphauit corpus eius. In vita sua fecit mōstra: et in morte opat⁹ est mirabilia. In omn̄ibꝰ istis ñ penituit ꝓphm̄ et ñ recessert a pcīis suis: vsqz dū abiecti sunt ỏ terra sua et dispsi sūt in omnē terrā: et relicta ē gens ppauca: et pr̄ceps in domo dauid. Quidā ipsoꝝ fecerūt qđ placeret deo: alij aūt mlta ꝓmiserūt pcīa. Ezechias muniuit ciuitatez suā et induxit ī mediū ei⁹ aquā: et fodit ferro rupē: et edificauit ad aquā puteuz. In diebꝰ ipi⁹ ascēdit sēnacherib et misit rapsacen et sustulit manū suā ꝓ illos: et extulit manū suā in sion: et supbꝰ fact⁹ ē potētia sua. Tūc mota sūt corda et man⁹ ipsoꝝ: et doluerūt q̄si parturiētes mlieres. Et inuocauerūt dn̄m misericordē: et expandētes manus suas extulerūt ad celū: et sctus dn̄s de⁹ exaudiuit cito voce ipoꝝ. Nō ē ꝓmēorat⁹ pcīoꝝ ipsoꝝ: neqz dedit illos inimicis suis: sed purgauit illos in manu ysaie scti ꝓphe. Deiecit castra assirioꝝ: et ꝓtriuit illos angel⁹ dn̄i. Nam fecit ezechias qđ placuit deo: et fortit iuit in via dauid p̄tis sui quā mādauit illi ysaias ꝓpha magn⁹ et fidel in ꝓspectu dei. In diebꝰ ipsi⁹ retro redijt sol: et addidit regi vitā. Spū magō vidit vltima: et ꝓsolat⁹ est lugētes sion: vsqz in sempiternū. Oñdit futura et abscōdita: antez q̄z euenirent.

¶ Capitulum. .XLIX.

Memoria iosie ī ꝓpositōe odoris facta: opus pigmētarij. In omi ore q̄si mel indulcabit ei⁹ mēoria: et vt musica ī puinio vini. Ipe ē direct⁹ diuinitus ī penitētia gētis: et tulit abomiatōnes impietatis: et ad dn̄m gubnauit cor ipsi⁹: et ī diebꝰ pcīoꝝ corroborauit ipietatē. Pre ter dauid et ezechiā et iosiā oēs pcīm ꝓmiserūt: nam reliquerūt legē altissimi reges iuda: et ptēserūt timorē dei. Dederūt em̄ regnū suū alijs et glīaz suā alienigene genti. Incēderūt electā ciuitatē sctitatis: et dextas fecerūt vias ipsi⁹ in manu hieremie. Nam male ctauerūt illū: q̄ a vētre mr̄is ꝓsect⁹ est ꝓpheta. euertere et perdere et itez edificare et ñnouare. Ezechiel q̄ vidit ꝓspectū glīe: quā oñdit illi ī curru cherubin. Naz ꝓmēorat⁹ est inimicoꝝ in ymbre: bñfacere illis qui oñderūt rectas vias. Et duodecī ꝓphaz ossa pullulāt de loco suo. Nam corroborauerunt iacob: et redemerūt se in fide virtutis. Quō amplificem⁹ zorobabel: Nā et ipse q̄si signū in dext̄ manu isrl. Et ihesuz filiū iosedech: Qui ī diebꝰ suis edificauerūt domū: et exaltauerūt tēplū sctm dn̄o: paratū in glīaz sempiternā. Et neemias ī mēoria multi tpis: q̄ erexit nob muros eversos: et stare fecit portas et seras: q̄ erexit domos nr̄as. Nēo natus est ī terra qualis enoch: nam et ipse recept⁹ ē a terra. Et ioseph q̄ nat⁹ est hō pr̄ceps fr̄m. firmamētū gētis. rector fr̄m. stabilimentū ꝓphī: et ossa ipsi⁹ visitata sunt: et post morte ꝓphauerūt. Seth: et sem apud hoīes glīaz adepti sūt: et sup omnē animaz in origine Adam.

¶ Capitulum. .L.

Symeon onie fili⁹ sacerdos magn⁹ qui in vita sua suffulsit domū: et in diebꝰ suis corroborauit tēpluz. Templi eciam altitudo ab ipso fundata est: duplex edificatō: et excelsi parietes templi. In diebꝰ ipsi⁹ emanauerūt putei aqz: et q̄si mare adimpleti sunt sup̄ moduz. Qui curauit gentē suā: et liberauit eā a pditōe. Qui pualuit amplificare ciuitatē: qui acceptus est glīaz ī quersatōe gētis: et ingressum dom⁹ et atrij amplificauit. Quasi stella matutina in medio nebule: et q̄si luna plena ī diebꝰ suis lucet: et q̄si sol refulgēs. sic ille effulsit in tēplo dei. Quasi arcus refulgens inter nebulas glīe: et q̄si flos rosaz in diebꝰ vernis: et quasi lilia q̄ sunt in trās̄itu aque: et quasi th⁹ redolens in diebꝰ estatis. Quasi ignis effulgēs et thus ardēs in igne: q̄si vas auri solidū ornatum oñi lapide pr̄cioso. Quasi oliua pullulans: et cipr̄essus in altitudine se extollēs. In accipiendo ipsaz stolā glīe et vestiri eū in ꝓfūmatōne virtutis: in ascēsu altaris sancti gloriā dedit sanctitatis amictuz. In accipiendo aūt partes de manu sacerdotū et ipse stans iuxta aram: et circa illū corona fratrū q̄si plantatō cedri in mōte libano: sic circa illum stetērūt quasi rami palme et

omnes filij aaron in gl̃ia sua. Oblatio aũt dñi in manib⁹ ipsoꝝ coraz omĩ sy̓nagoga isrl̃: ꝙ ꝓsũmatõne fungẽs in ara. ãplificare oblatõnẽ excelsi regis porrexit manum suam in libatõz: ꝙ libauit ỏ sanguĩe vue. Effudit in fundamẽta altaris odorẽ diuinum excelso pr̃icipi. Tũc exclamauer̃t filij aaron: ꝙ ĩ tub⁹ productilib⁹ sonuer̃t: ꝙ auditam feceř vocẽ magnã in mẽoriaz coram deo. Tũc oĩs ꝑ̃ls sil̃ perauer̃t: ꝙ ceciderũt in faciẽ sup̃ terrã adorare dñm deũ suũ: ꝙ dare p̃ces omĩpotẽti deo excelso. Et ãplificauer̃t psallẽtes in vocib⁹ suis et ĩ magna domo fact⁹ est sonus suauitatis plen⁹. Et rogauit ꝑ̃ls dñm excelsuz ĩ p̃ce vsq; dũ pficereť honor dñi: ꝙ mun⁹ suũ pfecerunt. Tũc descendẽs. man⁹ suas extulit in omnẽ ꝯgregatõnẽ filioꝝ isrl̃: dare gl̃iaz deo a labijs suis: ꝙ in noĩe ipsi⁹ gl̃ari. Et iterauit oz̃onez suaz: volẽs oñdere virtutẽ dei. Et post rursũ pl⁹orauit deũ oĩm: q̃ magn̄ fecit in omni terra: q̃ auxit dies nr̃os a ventre mr̃is nr̃e: ꝙ fecit nobiscũ ꝑm suam miseri-
cordiã: det nobis iocũditatẽ cordis ꝙ fieri pacẽ in diebꝰ nr̃is in isrl̃ ꝑ dies sempit̃nos: credere isrl̃ miscoiaz dei esse nobiscũ. vt liberet nos in diebꝰ suis. Duas gentes odit aĩa mea: tercia aũt nõ est gens quã oderim. Qui sedẽt ĩ mõte seyr ꝙ philistijm: et stult⁹ ꝑ̃ls qui habitat in sichimis. Doctrinã sapiẽtie ꝙ disciplĩe scripsit in codice isto ihesus filius sy̓rach hierosolimita: qui renouauit sapientiã de corde suo. Beatus qui in istis versatur bonis. Qui ponit illa in corde suo: sapiens erit semp. Hi enĩ hec fecerit ad oĩa valebit: qr lux dei vestigium eius est.

¶ Oratio Ihesu filij Sy̓rach.

Confitebor tibi dñe rex: et collaudabo te deũ saluatorẽ meũ. Confitebor nomĩ tuo q̃m adiutor ꝙ protector fact⁹es mihi: ꝙ liberasti corp⁹ meũ a pditõe. a laqueo lingue inique: et a labijs operantiũ mendaciũ: ꝙ in ꝓspectu astantiũ fact⁹es mihi adiutor. Et liberasti me ꝑm mlt̃itudinẽ miscoie nomĩs tui a rugiẽtibꝰ preparatis ad escam. de manib⁹ querentiũ animã meaz: et de mlt̃is tribulatõib⁹ que circũdederũt me: a pressura flãme q̃ circundedit me: ꝙ in medio ignis nõ suz estuat⁹.

De altitudine ventris inferi et a lingua coinq̃nata et a verbo mẽdacij: a rege iniquo: ꝙ a lingua iniusta. Laudabit vsq; ad mortez aĩa mea dñm: et vita mea appropinq̃ns erat ĩ inferno deorsum. Circũdederũt me vndiq;: et ñ erat q̃ adiuuaret. Respiciens erã adiutoriũ hominũ: ꝙ nõ erat. Memorar⁹ sum miscoie tue dñe et coopationis tue que a secl̃o sunt: qm̃ eruis sustinentes te dñe: ꝙ liberas eos de manu gentiũ. Exaltasti sup̃ terrã habitatõnẽ meã: ꝙ pro morte defluẽti deprecat⁹ suz. Inuocaui dñm ꝑ̃z dñi mei: vt ñ derelinq̃t me in die tribl̃ationis mee: ꝙ in tpe sup̃bor̃ sine adiutorio. Laudabo nomẽ tuũ assidue: et collaudabo illud in ꝓfessione: ꝙ exaudita est or̃o mea. Et liberasti me de pditõne: et eripuisti me de tpe iniq̃. Propterea ꝓfitebor et laudẽ dicã tibi: ꝙ bñdicã nomĩ dñi. Cũ adhuc iunior sum. priusq̃ oberrarez quesiui sapiẽtiaz palã in or̃one mea: ante tp̃us postl̃abaz pro illa: et vsq; in nouissimis inquirã eam: et florebit tanq̃ precor vua. Letatũ est cor meũ in ea: ambulauit pes meus iter rectũ: in iuuẽtute mea inuestigabã eam. Inclinaui modice aurẽ meã et excepi illã. Multã inueni in memetipso sapientiã: et multũ ꝓfeci in ea. Danti mihi sapientiã dabo gl̃iaz. Consiliatus sum enĩ vt facerẽ illam: zelat⁹ sum bonũ ꝙ nõ ꝓfundar. Colluctata est aĩa mea in illa: et in faciẽdo eam ꝓfirmatus sum. Man⁹ meas extẽdi ĩ altũ: et ĩ sapiẽtia eius luxit aĩa mea: et ignorãtias meas illuĩauit. Animã meaz direxi ad illã: ꝙ in agnitõez inueni eam. Possedi cũ ipsa cor ab inicõ: propter hoc non delinquar. Venter meus ꝓturbat⁹ est querẽdo illam: ꝓterea bonã possidebo possessionẽ. Dedit enĩ mihi dñs linguã mercedẽ meaz: ꝙ ĩ ipsa laudabo eũ. Appropiate ad me indocti: ꝙ ꝯgregate vos ad domuz disciplĩne. Quid adhuc tardatis: et q̃d dicitis ĩ hijs: Aĩe vr̃e sitiũt vehemenť. Aperui os meum: ꝙ locut⁹ sum. Cõparate vobis sine argento sapientiã: ꝙ collũ vr̃m subicite iugo eius: et suscipiat aĩa vr̃a disciplinã. In ꝓximo est enĩ inuenire eam. Videte oculi vr̃is q; modicum laborauí: ꝙ inueni mihi multã requiẽ. Assumite disciplinã in mlt̃o nũero argẽti: et copiosũ aur̃ possidete ĩ ea. Letet̃ aĩa vr̃a

in misericordia eius ⁊ non confundemini in laude eius. Operamini opus vestr̃ ante tempus: et dabit vobis mercedem vestraz in tempore suo.

¶ Explicit liber ecclĩasticus. Incipit oratio salomonis.

ET inclinauit Salomon genua sua in conspectu tocius ecclesie israhel: et aperuit manus suas ad celuz: ⁊ dixit. Domine deus israhel nõ est tibi similis deus in celo sursum neq̃ in terra deorsum. Qui custodis testamentũ tuum et misericordiã pueris tuis euntibo in conspectu tuo in toto corde. seruãs puero tuo dauid que locut⁹ es illi: ⁊ locutus es in ore tuo ⁊ in manu tua implesti. quasi dies iste. Et nunc dñe deus israhel custodi puero tuo dauid pr̃i meo: que locutus es illi: dicens. Non deerit tibi vir a facie mea sedens in throno israhel. Ueruntñ si custodierint filij tui legẽ meã: et in preceptis meis ambulent: sicut ambulauerũt in cõspectu meo fideles. Et nũc dñe deus israhel creditũ est verbum qð locutus es puero tuo dauid: qm̃ si vere habitauit deus cum homĩbo in terra. Si celoz celi nõ sufficiant tibi: q̃ntomagis domus hec quã edificaui. Sed respicias ad oz̃onẽ serui tui: ⁊ dep̃cationẽ ei⁹: vt exaudias dñe placatõnẽ oz̃onis: quã puer tu⁹ orat coram te hodie: vt sint oculi tui super domum hanc die ac nocte: in locum quez dixisti. inuocare nomẽ tuum: et exaudias oz̃onem quã puer tuus orat in hoc loco: et exaudias deprecationẽ pueri tui ⁊ pp̃li tui israhel. si orauerĩt in loco isto: et exaudias in loco habitatõis de celo ⁊ exaudias et propicius sis: si peccauerit vir in te.

¶ Explicit oratio Salomonis. Incipit prologus in ysaiam prophetam.

Emo cum prophetas versibo viderit esse descriptos metro eos estimet apud hebreos ligari: et aliquid simile hñe de psalmis vel operibo salomonis. Sed quod in demostene et tullio solet fieri: vt per cola scribanť et comata: q̃ vtiq̃ prosa ⁊ ñ versibo ꝓscripserũt. Nos qð vtilitati legentiũ prouidẽtes: interp̃tationem nouam nouo scribendi genere distinxim⁹. Ac primũ de ysaia sciendũ q̃ in sermone suo disertus sit: quippe vt vir nobil̃ et vrbane elegantie: nec hñs quicq̃ in eloquio rusticitatis admixtũ. Unde accidit: vt pre ceteris florẽ sermonis eius ẽnslatõ nõ potuerit ꝓfuare. Deinde eciã hoc adiciendũ: q̃ nõ tam pp̃ha dicẽdus sit q̃ euãgelista. Ita em̃ vniuersa xp̃i ecclieq̃ miste ria ab liquidũ psecutus est: vt ñ eũ putes de futuro vaticinari: sed de p̃teritis historiã texere. Unde conitio noluisse tũc tpis septuaginta int̃pres fidei sue sacmenta pspicue ethnicis prodẽ. ne scĩm canibo: et margaritas porcis darẽt: qui hanc editionem legeritis ab illis anĩaduertetis abscõdita. Nec ignoro q̃nti laboris sit pp̃has intelligere: nec facile quẽpiam posse iudicare de interpretatõne: nisi intellexerit añ que legerit. Nos qð patere morsibo plurimoz: qui stimulãte inuidia qð ꝑsequi non valent despiciũt. Sciẽs g̃ ⁊ prudẽs in flãmam mitto manũ: ⁊ nihilomln⁹ hoc a fastidiosis lectoribo preco: vt quõ greci post septuaginta ẽnslatores aquilã ⁊ sym̃achũ ⁊ theodocionẽ legũt: vel ob studiũ doctrine sue: vel vt septuaginta magis ex collatione eoz intelligãt: sic ⁊ isti saltẽ vnũ p⁹ priores hñe dignenť interpretẽ. Legãt pri⁹ et postea despiciãt: ne videanť nõ ex iudicio: sed ex odij preluptõne ignorata dãnare. Prophetauit aũt ysaias in ihr̃lm et in iudea nedũ decẽ tribubo ĩ captiuitatẽ ductis: ac ð vtroq̃ reg̃ nũc ꝑmixtĩ nũc separatĩ texit oraculũ. Et cũ int̃dũ ad p̃ntẽ r̃spiciat historiã: ⁊ post babilonie captiuitatẽ reditũ pp̃li significet in iudeã: tñ omis ei⁹ cura de vocatõne gentiũ ⁊ de aduentu xp̃i est. Quẽ quãtoplus amatis o paula ⁊ eustochiũ. tantomagis ab eo petite: vt p obtrectatõne p̃nti qua me indesinẽt̃r emuli laniant. ipse mihi mercedẽ restituat in futuro: qui scit me ob hoc in pegrine lingue eruditõe sudasse: ne iudei de falsitate scriptura⁊ ecclĩjs eius diuti⁹ insultarent.

¶ Explicit plogus Incipit ysaias pp̃a.

Isio ysaie filij amos: quã vidit super iudã et hierusalez ĩ diebo ozie. ioathan. achaz et ezechie regum iuda. Audite celi ⁊ auribus pcipe tra: qm̃ dñs locutus

plagas

est. Filios enutriui ꝙ exaltaui: ipsi aꝫ spre
uerũt me. Cognouit bos possessorẽ suũ: et
azin⁹ ꝑsepe dñi sui. Isrl aꝫ me ñ ꝯgnuit: et
ꝑplus me⁹ ñ intellexit. Ele gẽti peccatrici:
ꝑplo gui iniqtate. semi nequa. filijs scelera-
tis. Dereliqrunt dñm: blasphemaueꝛt sctm
isrl: abalienati sũt retrorsũ. Sup q̃ pcu-
ciam vos vlt: addẽtes ꝓuaricatiões? Omne
caput lãguidũ: ꝙ oñe cor merẽs. A plãta
pedis vsq; ad verticẽ: ñ est in eo sanitas.
Vuln⁹ ꝙ liuor ꝙ plaga tumẽs: ñ ẽ circũliga
ta: nec curata medicamĩe: neq; fota oleo.
Terra vra deserta: ciuitates vestre succẽse
igni. Regiones vras cora vob alieni deuo-
rãt: ꝙ desolabit sicut ĩ vastitate hostili. Et
derelinquet filia syon vt umbraculũ in vi-
nea: ꝙ sicut tuguriũ in cucũerario ꝙ sic ci-
uitas q̃ vastab. Nisi dñs exercituũ reliq̃s-
set nob semẽ q̃si sodoma fuissem⁹: ꝙ q̃si go
morra silles essem⁹. Audite verbũ dñi pri-
cipes sodomor: percipite auribo legẽ dei vri
ꝑplus gomorre. Quo mihi mltitudinẽ vi-
ctimar vrar dicit dñs: Plen⁹ sũ. Holocau-
sta arietũ ꝙ adipẽ pinguiũ ꝙ sanguinẽ vi-
tlor ꝙ agnor ꝙ hircor nolui. Cũ venire-
tis añ ꝑspectũ meuz: q̃s q̃siuit hec de ma-
nibo vris: vt ambularetis ĩ atrijs meis: Ne
offeratis vltr sacrificiũ frustra. Incensum
abominatõ est mihi. Neomenias ꝙ sabbatũ
et festiuitates alias ñ ferã. Iniq̃ sunt cet⁹
vri. kl̃as vras ꝙ solennitates vras odiuit
aia mea. Facta sũt mihi molesta. Labo-
raui sustinẽs. Et cũ extẽderitis man⁹ ve-
stras auertã ocl̃os meos a vob: ꝙ cũ mlti-
plicaueritis oronẽ nõ exaudiã. Man⁹ em̃
vre sanguĩe plene sũt. Lauami. mũdi esto-
te: auferte malũ cogitatõnũ vrar ab oculꝫ
meis. Quiescite agẽ puerse: discite bñfacẽ.
Querite iudiciuz. subuenite oppsso. iudi-
cate pupillo. defendite viduam: et venite
et arguite me: dicit dñs. Si fuerint pcta
vra vt coccinũ: q̃si nir dealbabũt: etsi fu-
erint rubra q̃si vmiculus: velut lana alba
erit. Si volueritis vt audieritis me bona
tre ꝯmedetis. Od si nolueritis: ꝙ me ad ira
cũdiaz ꝓuocaueritis gladi⁹ deuorabit vos:
qr os dñi locutũ est. Quõ facta ẽ meretrix
ciuitas fidel: plena iudicij: Justicia hĩta-
uit ĩ ea: nũc aꝫ homicide. Argẽtũ tuũ ver
sum ẽ in scoriã: vinũ tuũ mixtũ ẽ aq̃. Pri-
cipes tui infideles: socij furũ. Oẽs diligũt
mũera: sequũt retributões. Pupillo ñ iu-
dicant: ꝙ causa vidue ñ ingredit ad illos.
Propter hoc ait dñs de⁹ exercituuz fortis
isrl. Heu ego ꝯsolabor super hostibo meis:
et vindicabor de inimicis meis. Et con-
uertã manũ meã ad te: ꝙ excoquã ad pur
scoriã tuã: ꝙ auferã oñe stannũ tuũ: ꝙ re-
stituã iudices tuos vt fuerit pri⁹: ꝙ ꝯsilia-
rios tuos sicut antiqtus. Post hec voca-
beris ciuitas iusti: urbs fidel. Syon ĩ iu-
dicio redimet: ꝙ reducẽt eã in iustitiã. Et
ꝯteret scelestos ꝙ pctores simul: ꝙ q̃ derelinq̃rũt
dñm ꝯsument. Cõfundẽt em̃ ab ydol q̃bo
sacrificaueꝛt. Et erubescetis sup oris: q̃s
elegeratis: cũ fueritis q̃si querc⁹ defluẽti-
bus foljs: ꝙ velut ort⁹ absq; aq̃. Et erit for
titudo vra vt fauilla stupe: ꝙ op⁹ vrm q̃si
scintilla: ꝙ succẽdet vtrũq; simul: ꝙ ñ erit qui
extinguat

Capitulum .II.

Verbũ qd vidit ysaias fili⁹ amos su
per iudã ꝙ ihrlm. Et erit in nouis-
simis diebo ꝑparat⁹ mons domus
dñi in vtice mõtiũ: ꝙ eleuabit sup colles.
Et fluẽt ad eũ oes gẽtes: ꝙ ibũt ꝑli multi
et dicẽt. Venite ascẽdam⁹ ad montẽ dñi: ꝙ
ad domũ dei iacob: ꝙ docebit nos vias su-
as ꝙ ãbl̃abim⁹ in semitis ei⁹: qr de syon ex-
ibit lex: ꝙ verbũ dñi de ihrlm. Et iudicabit
gẽtes: ꝙ arguet ꝑlos mltos. Et ꝯflabunt
gladios suos in vomeres: ꝙ lãceas suas in
falces. Non leuabit gens ctr gentẽ gladiũ.
nec exercebũt vltr ad preliũ. Dom⁹ iacob:
venite ꝙ ambulem⁹ in luĩe dei nri. piecisti
em̃ ꝑplum tuũ domũ iacob: qr repleti sunt
vt olim: ꝙ augures habuerũt vt philistijm:
ꝙ pueris alienis adhesert. Repleta est ter-
ra argento ꝙ auro: et nõ est finis thesau-
ror eius. Et repleta est terra eius equis:
innumerabiles q̃drige eius. Et repleta est
terra eius ydol. Opus manuũ suar adora-
uert: qd fecert digiti eor. Et incurua-
uit se homo: ꝙ hũiliat⁹ est vir. Ne g̃ dimit
tas eis. Ingredere in petrã: ꝙ absconde
in fossa humo a facie timoris dñi: ꝙ a glo-
ria maiestatis eius. Oculi sublimis homi-
nis humiliati sunt: ꝙ incuruabit altitudo
virorꝫ. Exaltabitur autẽ dñs solus in die
illa: qr dies dñi exercituũ super omnẽ su-
perbum et excelsum et super omnem arro-
gantem: et humiliabit: et super oñes ce-
dros libani sublimes ꝙ erectas: ꝙ sup oñs

quercus basan: ⁊ sup omnes montes excelsos ⁊ sup oēs colles eleuatos: ⁊ sup oēm turrē excelsā ⁊ sup omnē murū munituz: et sup oēs naues tharsis: ⁊ sup oīe qđ visu pulcrū est. Et incuruabit omnis sublimitas hoīm: ⁊ humiliabit altitudo viroꝝ Et eleuabitur dñs sol⁹ in die illa: ⁊ ydola penit⁹ ꝓterent. Et introibūt in spelūcas petraꝝ: ⁊ in voragines terre a facie formidinis dñi ⁊ a gl'ia maiestatis ei⁹: cū surrexerit pcutere terrā. In die illa proiciet hō ydola argēti sui ⁊ sil'ac auri sui q̄ fecerat sibi: vt adorāret talpas ⁊ vesptiliones. Et ingrediet scissuras petraꝝ: ⁊ in cauernas saxoꝝ a facie formidinis dñi ⁊ a gl'ia maiestatis ei⁹: cū surrexerit pcutere terram. Quiescite g̃ ab hoīe cui⁹ spūs in naribꝰ ei⁹ est: qz exelsus reputat⁹ est ipse.

¶ Capitulum. .III.

Ece em̄ dñator dñs exercituū auferet ab ihr'm ⁊ ab iuda validū et fortē: ⁊ oē robur panis ⁊ oīe robur aque: ⁊ fortē ⁊ virū bellatorē: et iudicē ⁊ pphām ⁊ariolū ⁊ senē. pncipē sup q̄nquagīta: ⁊ honorabilē vultu: ⁊ psiliariū: ⁊ sapiētē de architectis: ⁊ prudentē eloquij mistici. Et dabo pueros pncipes eoꝝ: ⁊ effeminati dñabunt eis. Et corruet pplꝰ: vir ad virū: ⁊ vnusq̄sq̄ ad primū suū. Tumultuabit puer ꝑ senē: ⁊ ignobil' ꝑ nobilē. Apprehendet em̄ vir frem suū domesticum pris sui: ⁊ dicet. Vestimētū tibi ē: pnceps esto nr̄: ruina aut hec sub manu tua. Rñdebit q̄ in die illa: dicēs. Non sū medic⁹: ⁊ in domo mea ñ est panis neq̄ vestimentum. Nolite ꝓstituē me pncipē pplī. Ruit enim ihr'm ⁊ iudas ꝓcidit: qz līgua eoꝝ ⁊ adinuētiones eoꝝ ꝑ dñm: vt puocarēt oculos maiestatis ei⁹. Agnitiō vult⁹ eoꝝ rñdebit eis: et pctm suū q̄si sodoma predicauerūt: nec absconderūt. Ve anie eoꝝ: qm̄ reddita sūt eis mala. Dicite iusto qm̄ bñ: qm̄ fructuz adinuentionū suaꝝ comedet. Ve impio in malū. Retributiō em̄ manuū ei⁹ fiet ei. Populum meū exactores sui spoliauerūt: ⁊ mulieres dñate sunt eis. Populе me⁹ q̄ te bēm dicūt ipsi te decipiūt: ⁊ viā gressuū tuoꝝ dissipāt. Stat ad iudicādum dñs: ⁊ stat ad iudicādos pplos. Dñs ad iudiciū veniet: cū senibꝰ pplī sui ⁊ pncipibꝰ ei⁹. Vos em̄ depasti estis vineā meā: ⁊ rapina paupis in domo vīa. Quare atteritis pplum meū: ⁊ facies pauperꝝ cōmolitis: dicit dñs de⁹ exercituū! Et dixit dñs de⁹. Proeo q̄ eleuate sunt filie syon: et ābulauerūt extēto collo: et nutibꝰ oculoꝝ ibant ⁊ plaudebāt: ⁊ ābulabāt: ⁊ pedibꝰ suis ꝓpositio gradu īcedebāt. decaluabit dñs vertice filiaꝝ syon: ⁊ dñs crinē earū nudabit. In die illa auferz dñs ornamentū calciamentoꝝ ⁊ lunulas ⁊ torques ⁊ monilia ⁊ armillas ⁊ mitras ⁊ discriminalia ⁊ periscelidas ⁊ murenulas ⁊ olfactoriola ⁊ inaures ⁊ anulos ⁊ gēmas in fronte pendētes: ⁊ mutatoria ⁊ palliola et lintheamīa ⁊ acus ⁊ specula et sindones et vittas ⁊ theristra. Et erit ꝓ suaui odore fetor: ⁊ pro zona funicul⁹: ⁊ ꝓ crispāti crine caluiciū: ⁊ ꝓ fascia pectorali cilicium. Pulcerrimi q̄z viri tui gladio cadent: ⁊ fortes tui in plio. Et merebūt atz lugebunt portе ei⁹: ⁊ desolata in terra sedebit. ¶ Capi. IIII.

Et apprehendēt septē mlieres virum vnū in die illa: dicētes. Panē nr̄m comedem⁹: ⁊ vestimētis nr̄is opiemur: tantūmodo inuocet nomē tuuz sup nos: aufer obprobriū nr̄m. In die illa erit germē dñi in magnificētia ⁊ gl'ia: et fruct⁹ terre sublimis: ⁊ exultatiō hīs q̄ saluati fuerīt de isr'l. Et erit oīs q̄ relict⁹ fuerit in syon ⁊ residu⁹ in ihr'm: sctus vocabit oīs q̄ script⁹ ē in vita in ihr'm. Si abluerit dñs sordē filiaꝝ syon ⁊ sanguinē ihr'm lauerit de medio ei⁹: in spū iudicij ⁊ spū ardoris. Et creabit dñs sup omnē locū mōtis syon ⁊ vbi inuocat⁹ ē nubē ꝓ die: ⁊ fumū ⁊ splēdorē ignis flāmantis in nocte. Super oīem em̄ gl'iam ptectio: ⁊ tabernaculū erit in vmbraculū diei ab estu: ⁊ in securitatē ⁊ abscōsionez a turbine ⁊ a pluuia.

¶ Capituluz . .V.

Cantabo dilecto meo cāticū patrueli mei. vinee sue. Vinea facta est dilecto meo: in cornu filio olei. Et sepiuit eā: ⁊ lapides elegit ex illa: ⁊ plātauit vineā electā. Et edificauit turrī in medio ei⁹: ⁊ torcl'ar extruxit in ea. Et expectauit vt faceret vuas: ⁊ fecit labruscas. Nūc ergo habitatores ihr'm et viri iuda iudicate inter me ⁊ inter vineā meā. Quid est qđ vltr̄ facē debui vinee mee ⁊ ñ feci ei! An q̄ expectaui vt facēt vuas: et fecit labruscas! Et nūc oñdā vob̄ qđ ego faciā vinee

mee. Auferã sepẽ eiꝰ et erit in direptõnẽ: diruã maceriam et erit in ꝯculcatõnẽ: et ponã eaz deſtã. Nõ putabiꝯ et nõ fodiꝯ: et aſcẽdẽt sup eã vepres et spine: ꝙ nubib⁹ mandabo ne pluãt sup eaz ymbrẽ. Clinea aũt dñi exercituũ domꝰ iſrl̃ ẽ: et vir iuda germẽ eiꝰ dlectabile. Et expectaui vt faceꝯ iudiciũ ꝙ ecce iniqtas: ꝙ iusticiã ꝙ ecce clamor. Ele q̃ ꝯiũgitis domũ ad domũ: ꝙ agꝛ agro copl̃atis vsq; ad t̃minũ loci. Nunq̃d hĩtatis vos soli in medio t̃re? In auribus meis sũt hec: dicit dñs exercituũ. Nisi domus ml̃te deſte fuerint gñdes et pulcre et absq; hĩtatore. Decẽ enĩ iugera vineaꝛ faciũt lagũculã vnã: et trigĩta modij semẽtis faciẽt modios tres. Ele q̃ ꝯsurgitis mane ad ebrietatẽ sectandã: et potandũ vsq; ad vesperã vt vino estuetis. Cithara ꝙ lira et tympanũ ꝙ tybia ꝙ vinũ in ꝯuiuijs vestris: ꝙ opus dñi ñ respicitis: nec opa manuũ eiꝰ ꝯsideratis. Propterea captiuꝰ ducꝰ ẽ ꝓpl̃s meꝰ: qꝛ ñ habuit sciẽtiã: ꝙ nobiles eiꝰ ĩteriert fame: ꝙ ml̃titudo eiꝰ siti exaruit. Propẽea dilatauit ifernꝰ aĩaz suã: ꝙ apuit os suũ absq; illo termĩo. Et descẽdẽt fortes eiꝰ: ꝙ ꝓpl̃s eiꝰ ꝙ sublimes gl̃iosiq; eiꝰ ad eũ. Et ĩcuruabiꝯ hõ ꝙ hũiliabiꝯ vir et ocl̃i sublimiũ deꝓmẽꝯ. Et exaltabiꝯ dñs exercituũ in iudicio: et deꝰ sc̃us sc̃ificabiꝯ in iusticia. Et pascenꝯ agni iuxta ordinẽ suũ: et deſta in vbtate versa aduene comedent ea. Ele q̃ ẽhitis iniqtatẽ in funiculꝰ vanitatis: ꝙ q̃si vĩculũ plaustri pcẽm. Qui dicitis festinet ꝙ cito veĩat opus eiꝰ vt videam⁹: ꝙ appropiet ꝙ veniet ꝯsiliũ sc̃i iſrl̃: ꝙ sciem⁹ illd̃. Ele q̃ dicitis malũ bonũ et bonũ malũ: ponẽtes tenebras lucẽ ꝙ lucem tenebras: ponentes amaꝛ in dulce et dulce in amarum. Ele q̃ sapiẽtes estis in oculꝰ vr̃is: ꝙ coram vobismetipſ̃ prudẽtes. Ele q̃ potẽtes estis ad bibendũ vinũ: ꝙ viri fortes ad miscendũ ebrietatẽ. Qui iustificatis impiũ ꝓ mũeribꝫ: ꝙ iusticiã iusti auferetis ab eo. Ꝓpter hoc sicẽ deuorat stipulã ligna ignis: ꝙ calor flãme exurit: sic radix eoꝝ q̃si fauilla erit: ꝙ germẽ eoꝝ vt puluis ascẽdet. Abieceꝯ enĩ legẽ dñi exercituũ: et eloquiũ sc̃i iſrl̃ blaſphẽaueꝯ. Ideo iratus ẽ furor dñi in ꝓpl̃um suũ: ꝙ extẽdit manũ suã sup eũ: ꝙ ꝓcussit eũ. Et ꝯturbati sũt montes: ꝙ facta sũt morticina eoꝝ q̃si stercus in medio platearꝫ. In hijs oĩbꝫ non est auersus furor eiꝰ: sed adhuc manꝰ eiꝰ extẽta. Et eleuabit signũ in natiõibꝫ ꝓcul: ꝙ sibilabit ad eũ de finibꝫ t̃re ꝙ ecce festinꝰ velociꝯ veĩet. Non ẽ deficiẽs neq; laborãs ĩ eo: ñ dormitabit neq; dormiet: neq; solueꝯ cingulũ renũ eius: nec rũpeꝯ corrigia calciamẽti eiꝰ. Sagitte eiꝰ acute: ꝙ oẽs arcus eiꝰ extẽti. Ungle eq̃ꝫ eiꝰ vt silex: ꝙ rote eiꝰ q̃si impetꝰ tẽpestatis. Rugitꝰ eiꝰ vt leonis: rugiet vt catuli leonũ. Et frẽdet ꝙ tenebit predã: ꝙ ãplexabiꝯ ꝙ ñ erit q̃ eruat: sonabit sup eũ in die illa sicut sonitꝰ maris. Aspiciemꝰ ĩ terrã ꝙ ecce tenebre tribulatiõis: ꝙ lux obtenebrata ẽ in caligine eiꝰ.

Capitulum. .VI.

In ãno q̃ mortuꝰ est rex ozias vidi dñm sedentẽ sup soliũ excelsũ ꝙ eleuatũ: ꝙ plena erat domꝰ a maiestate eiꝰ et ea q̃ sub ipso erãt implebãt tẽplũ. Seraphin stabãt sup illud: sex ale vni et sex ale altẽri. Duabꝫ velabãt faciẽ eiꝰ: et duabꝫ velabãt pedes eiꝰ: ꝙ duabꝫ volabãt Et clamabãt alt̃ ad altẽꝫ: ꝙ dicebãt. Sãctꝰ sc̃s sc̃s dñs deꝰ exercituũ: plena ẽ oĩs t̃ra gl̃ia eiꝰ. Et ꝯmota sũt suplimiãria cardinũ a voce clamãtis: ꝙ domꝰ repleta ẽ fumo. Et dixi. Ve mihi qꝛ tacui: qꝛ vir polluti labijs ego sũ: ꝙ ĩ medio ꝓpl̃i polluta labia hñtis ego hĩto: ꝙ regẽ dñm exercituũ vidi oculꝰ meis. Et volauit ad me vnꝰ de seraphin ꝙ ĩ manꝰ eiꝰ calcalꝰ quẽ forcipe tulerat de altari: ꝙ tetigit os meũ: dicẽs. Ecce tetigi hoc labia tua: ꝙ auferet iniqtas tua et pcẽm tuũ mũdabiꝯ. Et audiui vocẽ dñi dicẽtis. Quẽ mittã: ꝙ qs ibit nob⁹? Et dixi Ecce ego: mitte me. Et dixit. Vade: et dices ꝓpl̃o huic. Audite audiẽtes et nolite ĩtelligẽ: ꝙ videte visionẽ ꝙ nolite ꝯgnoscẽ. Exceca corꝛ ꝓpl̃i huiꝰ ꝙ aures eiꝰ aggraua: ꝙ oculos eiꝰ claude: ne forte videat oculꝰ suis et auribꝫ suis audiat ꝙ corde suo ĩtelligat: ꝙ ꝯuertaꝯ et sanẽ eũ. Et dixi. Usqꝫq̃ dñe? Et dixit. Donec desolent ciuitates absq; hĩtatore: ꝙ domꝰ sine hoĩe. Et t̃ra relinq̃t deſta: et lõge faciet dñs hoĩes. Et ml̃tiplicabiꝯ q̃ derelicta fuerat ĩ medio t̃re: ꝙ adhuc ĩ ea decimatõ. Et ꝯuertẽꝯ ꝙ erit ĩ oñsionẽ: sicut therebintꝰ: ꝙ sicut querꝰ q̃ expandit ramos suos. Semen sc̃m erit ib qd̃ stet̃rit in ea.

Capitulum. .VII.

Et factuz est in diebꝫ achaz filij ioathan filij ozie regis iuda ascendit rasin rex sirie ⁊ facee filiꝰ romelie rex ísrl̃ in ihr̃lm ad ꝓliandū ꝑ eā: ⁊ ñ potuerūt debellare eā. Et nūciaueꝛt domui dauid: dicētes. Requeuit sỹria sup effraim: ⁊ ꝯmotū est coꝛ eiꝰ: ⁊ coꝛ ꝓphē eiꝰ sicut mouent̄ lig̃ siluaꝝ a facie venti. Et dixit dñs ad ysaiā. Egredere in occursū achaz: tu et qui derelictꝰ est iasub filiꝰ tuꝰ ad extremū aqueductꝰ piscine superioris in via agri fullonis: ⁊ dices ad eum. Vide ne sileas. Noli timeꝛe ⁊ coꝛ tuū ne formidet a duabꝫ caudibꝫ ticionū fumigantiū istoꝝ ī ira furoꝛis rasin r̃gis sirie ⁊ filij romelie: eoq; ꝯsiliū inierit ꝑ̃ te siria malū: effraim ⁊ filiꝰ romelie: dicētes. Ascēdamꝰ ad iudā ⁊ suscitemꝰ eū: ⁊ auellamꝰ eū ad nos: ⁊ ponemꝰ regē ī medio eiꝰ filiū tabeel. Hec dicit dñs deus. Non stabit ⁊ ñ erit istꝺ: sed caput sỹrie damascꝰ ⁊ caput damasci rasin. Et adhuc sexaginta ⁊ q̄nq; anni: ⁊ desinet effraim esse ꝓpl̃s: ⁊ caput effraim samaria: ⁊ caput samarie filiꝰ romelie. Si ñ credideritis: ñ ꝓmanebitis. Et adiecit dñs loqui ad achaz dicēs. Pete tibi signū a dño deo tuo ī ꝓfūdū īferni siue ī excelsū supꝝ. Et dixit achaz. Non petā: ⁊ ñ tēptabo dñm. Et dixit. Audite q̄ dom̄ dꝺ. Nunq̄d paꝝ vob est molestos esse hoīb: q: molesti estis ⁊ deo meo: Propt̄ hoc dabit dñs ipse vob signū. Ecce vgo ꝯcipiet ⁊ pariet filiū: ⁊ vocabit̄ nom̄ eiꝰ emanuel. Butiꝝ ⁊ mel comedet: ⁊ sciat reꝓbare malū: ⁊ eligē bonū: Quia añq̄ sciat puer roꝓbare malū ⁊ eligē bonuz: derelinq̄tur t̃ra quaz tu detestaris a facie duoꝝ regū suoꝝ. Adducet dñs sup te ⁊ sup ꝓpl̃m tuū: ⁊ sup domū ꝓris tui dies: q̄ ñ veneꝛt a diebꝫ sepatōis effraī a iuda cū rege assirioꝝ. Et erit ī die illa. sibilabit dñs muscę q̄ ē ī extrēo fluminū egipti ⁊ api q̄ est in t̃ra assur: ⁊ veniēt et requiescēt oēs in torrētibꝫ valliū ⁊ ī cauernis petꝝ ⁊ ī oīb frutectis ⁊ ī vniuerꝙ foꝛamīb. In die illa radet dñs ī nouacula ꝯducta ī hijs qui t̃ns flumē sūt ī rege assirioꝝ caput ⁊ pilos pedū: ⁊ barbā vniuersā. Et erit ī die illa nutriet hō vaccā boū ⁊ duas oues: ⁊ p̄ vbtate lactis comedet butiꝝ. Butiꝝ em̄ et mel mādducabit oīs hō q̄ relictꝰ fuerit ī medio terre. Et erit ī die illa oīs locus vbi fuerint mille vites: mille argēteis: ⁊ ī spinas ⁊ in vepꝛes erūt. Cū sagittis ⁊ arcu īgredient̄ illuc: vepres em̄ ⁊ spine erunt in vniuersa terra. Et oēs mōtes q̄ in sarculo sarient̄. ñ veniet illuc timoꝛ spinaꝝ ⁊ vepꝛium: ⁊ erit in pascuā bouis ⁊ in ꝯculcationem pecoꝛis. Capitulum .VIII.

Et dixit dñs ad me. Sume tibi liburz grandem: et scribe in eo stilo hominis: velociter spolia ꝺtrahe. cito preda re. Et adhibe mihi testes fideles: uriam sacerdotē ⁊ zachariam filiū barachie. Et accessi ad ꝓphetissam: et ꝯcepit et peperit filiū. Et dixit dñs ad me. Voca nomē eius: accelera spolia deꝛhe. festina prędari: q: anteq̄ sciat puer vocare pr̃em suū ⁊ matrē suā: auferet̄ fortitudo damasci ⁊ spolia samarie corā rege assirioꝝ. Et adiecit dñs loqui ad me adhuc dicēs. Pro eo q̄ abiecit ꝓpl̃us iste aq̄s sỹloe q̄ vadunt cū silētio: ⁊ assūpsit magis rasin ⁊ filiū romelie: ꝓter hoc ecce adducet dñs sup eos aq̄s fluminis fortes et mlt̃as: r̃ges assirioꝝ et omnē gl̃iaz eiꝰ. Et ascēdet sup oēs riuos eiꝰ: ⁊ fluet sup vniuersas ripas eiꝰ: ⁊ ibit p iudā inundās: ⁊ t̃nsiens vsq; ad collum veniet. Et erit extēsio alaꝝ eiꝰ implēs latitudinē terre tue o emanuel. Congregamini ꝓpl̃i ⁊ vincimī: et audite vniuerse p̄cul terre. Cōfortamī ⁊ vincimī: accingite vos ⁊ vincimī: inite ꝯsiliū ⁊ dissipabit̄: loq̄mini verbū et ñ fiet: q: nobiscū deꝰ. Hec em̄ ait dñs ad me. Sic̄ in forti manu erudiuit me: ne irem ī via ꝓpl̃i hui⁹ dicēs. Nō dicatis ꝯiuratiō. Omnia em̄ que loq̄tur ꝓpl̃s iste ꝯiuratiō est. Et timoꝛē eiꝰ ne timeatis: neq; paueatis. Dñm exercituū ipm sctificate: ⁊ ipse pauoꝛ vr̃ ⁊ ipse terroꝛ vr̃: ⁊ erit vobis in sctificationē: in lapidē aūt offensionis ⁊ in petram scandali duabꝫ domibꝫ israhel: in laqueū ⁊ in ruinaz habitantibꝫ ihr̃lm. Et offendēt ex eis plurimi: et cadēt et ꝯterent̄: ⁊ irascentur et capiēt̄ur. Liga testimoniū signa legē in discipul̃ meis: expectabo dñm q̄ abscondit faciem suā a domo iacob: ⁊ p̄stolaboꝛ eum. Ecce ego ⁊ pueri mei: quos dedit mihi dñs in signum et in poꝛtentū israhel: a dño exercituū q̄ hītat in mōte sỹon. Et cū dixerīt ad vos q̄rite a phitoīb ⁊ a dīnis q̄ stridēt in īcantatōib

suis: nunquid nō ꝑ̄lus a deo suo requiret visionē ꝓ viuis ac mortuis? Ad legē magis ⁊ ad testimoniū. Q̄ō si nō dixerint iuxta verbū hoc: non erit eis matutina lux. Et ī̄nsibit ꝑ eā ⁊ coꝛruet ⁊ esuriet: ⁊ cum esurierit irascetur: ⁊ maledicet regi suo ⁊ dño suo. Et suspiciet sursuz ⁊ ad terrā intuebitur: ⁊ ecce tribulatō ⁊ tenebre ⁊ dissolutō ⁊ angustia ⁊ caligo ꝑseqūs et ñ poterit auolare de angustia sua. ¶ Capi. IX.

Primo tpe alleuiata est terra zabulon ⁊ terra neptalim: ⁊ nouissimo aggūata est via maris ī̄ns iordanen galilee gentiū ꝑ̄lus qui ambl̄abat in tenebris vidit lucē magnā: habitātibꝫ in regione vmbre mortis. lux orta ē eis. Mltiplicasti gentē: ñ magnificasti leticiā. Letabunt cora tē sicut qui letātur in messe: sicut exultāt victores capta ꝑda qñ diuidunt spolia. Jugū em̄ oneris ei⁹: ⁊ virgā hūeri eius ⁊ sceptrū exactoris ei⁹ superasti: sicut in die madian. Quia om̄is violēta predatō cū tumultu ⁊ vestimētū mixtū sanguīe erit in combustionē: ⁊ cibꝫ ignis. Paruul⁹ em̄ natus est nobis: fili⁹ dat⁹ est nob. Et fact⁹ est p̄cipat⁹ sup hūer eius: et vocabit nomē ei⁹ ammirabil̄ ꝯsiliari⁹. de⁹ fortis. pī futuri seculi: p̄ceps pacis. Mltiplicabit ei⁹ imperiū ⁊ pacis ñ erit finis: sup soliū dauid ⁊ sup regnū ei⁹ sedebit vt ꝯfirmet illud ⁊ corroboret in iuditio ⁊ iustīcia āmodo ⁊ vsqꝫ ī̄ sempiternū. Zel⁹ dñi exercituū faciet hoc. Verbū misit dñs in iacob: ⁊ cecidit ī̄ isrl̄. Et sciet ois ꝑ̄lus effraim ⁊ hītantes samariā ī̄ supbia ⁊ magnitudīe cordis dicētes. Latheres ceciderūt sed q̄drigis lapidibꝫ edificabim⁹: sicomoros succiderūt: sed cedros īmutabim⁹. Et eleuabit dñs hostes rasin sup euz ⁊ inimicos ei⁹ in tumultū vertet: sȳriā ab oriētē: et philistijm ab occidētē: et deuorabūt isrl̄ toto ore. In oīb hijs nō est auersus furor eius: sed adhuc man⁹ eius extēta. Et ꝑ̄lus nō est reuersus ab ꝓcutientē se: ⁊ dñm exercituū ñ inq̄sierūt. Et dispdet dñs ab isrl̄ caput ⁊ caudā: incuruantē ⁊ depuantē die vna. Longeu⁹ ⁊ honorabil̄ ipse est caput: et ꝑpha docēs mēdaciū ipse est cauda. Et erūt qui bt̄ificāt ꝑ̄lum istū seducētes: ⁊ q̄ bt̄ificant ē̄ ꝑcipitati. Propt̄ hoc sup adolescentul̄ ei⁹ ñ letabit dñs: ⁊ pupillos ei⁹ et viduas ꝑ̄ nō miserebit. Quia om̄is ypocrita ē ⁊ nequā: ⁊ vniuersū os locutū ē stulticiam. In oīb hijs ñ est auersus furor ei⁹: sed adhuc man⁹ eius extēta. Succēsa ē em̄ q̄si ignis impietas: vepres ⁊ spinā vorabit. Et succēdet in dēsitate salt⁹: ⁊ ꝓuoluet in supbia fumi. In ira dñi exercituū ꝯturbata ē terra: ⁊ erit ꝑ̄lus q̄si esca ignis. Vir frī suo ñ parcet: et declinabit ad dextrā ⁊ esuriet: ⁊ ꝓmedet ad sinistrā ⁊ nō saturabit. Vnusquisq̄ carnē brachij sui vorabit: manasses effraim: ⁊ effraim manassē: ⁊ sil̄ ipi ꝯtra iudā. In oīb hijs ñ est auersus furor ei⁹: sed adhuc man⁹ ei⁹ extēta. ¶ Capi. X.

Qui q̄ ꝓdūt leges iniq̄s: ⁊ scribentes iniusticiā scripserūt: vt oppimerēt ī iuditō paupes ⁊ vim facerēt cause būiliū ꝑ̄li mei: vt eēnt vidue p̄da eor̄: et pupillos diriperēt. Quid facietis in die visitatōis ⁊ calamitatis delonge veniētis? Ad cui⁹ ꝓfugietis auxiliū ⁊ vbi derelinq̄tis gl̄iaz vr̄am: ne incuruemī sub vinct̄o? et cū interfectis cadatis? Sup om̄ib hijs nō est auersus furor ei⁹: sed adhuc man⁹ ei⁹ extenta. Ve assur. Virga furoris mei et bacul⁹ ipse ē: in manu ei⁹ indignatō mea. Ad gētē fallacē mittā eū: ⁊ ꝑ̄ ꝑ̄lm furoris mei mādabo illi: vt auferat spolia ⁊ diripiat predā: ⁊ ponat illū in ꝓculcatōz q̄si lutū platear̄. Ipe aūt ñ sic arbit̄bit̄: ⁊ cor ei⁹ ñ ita estimabit: sz ad ꝓterendū erit cor ei⁹: ⁊ ad ītern̄itōnē gētiū ñ pauca. Dicit em̄. Nunq̄d ñ p̄cipes mei sil̄ reges sunt? Nunq̄d nō vt charchanus sic calāno: ⁊ vt arphat sic emath? Nunq̄d ñ vt damasc⁹ sic samaria? Quō inuenit man⁹ mea regē ydoli sic ⁊ sil̄ac̄ eor̄ de ihrl̄m ⁊ d̄ samaria. Nūq̄d ñ sicut feci samarie ⁊ ydol̄ ei⁹: sic faciam ihrl̄m ⁊ sil̄acris ei⁹? Et erit cū impleuerit dñs cūcta opa sua ī mōte syon ⁊ ī ihrl̄m. visitabo sup fructū magnifici cordis regis assur: ⁊ sup gl̄iaz altitudīs ocl̄or̄ ei⁹. Dixit em̄. In fortitudīe man⁹ mee feci: ⁊ ī sapiētia mea īntellexi. Et abstuli t̄mīos ꝑ̄l̄or̄ et p̄cipes eor̄ depdat⁹ sū: ⁊ detr̄i q̄si potens ī sublimi residētes. Et inuenīet q̄si nidū man⁹ mea fortitudinē ꝑ̄l̄or̄: ⁊ sic colligūtur ova q̄ derelicta sunt: sic vniuersā terrā ego congregaui: ⁊ non fuit qui moueret pennā ⁊ aperiret os et gānīret. Nūq̄d gloriabit̄ securis ꝓtra eū qui secat in ea:

aut exaltabitur serra ꝓtra eum a quo trahitur? Quō si eleuet̄ virga ꝑ̄ eleuantē se: et exaltet̄ bacul⁹ q̄ utiq; lignū est. Propt̄ hoc mittz dñator dñs exercituū in pīguibus ei⁹ tenuitatē: ⁊ subt⁹ gl̄ia ei⁹ succensa ardebit q̄si ꝯbustio ignis: ⁊ erit lumē isr̄l: in igne ⁊ sc̄tus ei⁹ in flāma: ⁊ succēdet̄ et devorabit spina ei⁹ et vepres in die una: ⁊ gl̄ia salt⁹ eius ⁊ carmeli ei⁹ ab aīa usq; ad carnē ꝯsumet̄. Et erit terrore pfug⁹: ⁊ reliquie salt⁹ ligni eius pre paucitate nūerabūtur: ⁊ puer scribet eos. Et erit in die illa ñ adiciet residuū isr̄l: et hij q̄ fugerīt de domo iacob inniti sup eo q̄ pcutit eos: sed innitetur sup dñm sc̄m isr̄l. In veritate reliq̄e quertētur: reliq̄e inq̄ iacob ad deuz fortē. Si em̄ fuerit pl̄s tu⁹ isr̄l q̄si arena maris: reliq̄e quertētur ex eo. Consūmatō abbreuiata inundabit iusticiā. Consūmationē em̄ ⁊ abbreuiatōz dñs de⁹ exercituū faciet in medio omnis t̄re. Propt̄ hoc hec dicit dñs de⁹ exercituū. Noli timē pl̄s meus hītator syon ab assur. In virga em̄ pcutiet te ⁊ baculū suū leuabit sup te i via egipti. Adhuc ei paululū modicūq; ⁊ ꝯsū mabit̄ indīg̃tio: ⁊ furor me⁹ sup scel⁹ eor. Et suscitabit sup eū dñs exercituū flagellum iuxta plagā madian i pet̄ oreb: ⁊ virgam suā sup mare ⁊ leuabit eā in via egipti. Et erit in die illa: auferet̄ on⁹ eius de hūero tuo: ⁊ iugū ei⁹ de collo tuo: et ꝯputrescet iugū a facie ōlei. veiet i aioth. trnsibit i magron: apd maginas ꝯmēdabit vasa sua. Trāsierūt cursuz: gabee sedes nr̄e. Obstupuit rama: gabaath saul fugit hȳni voce tua filia gallī: attēde layśa pauperula anathot. Migrauit medemena: hītatores gabin ꝯfortamini. Adhuc dies: vt in nob stet̄. Agitabit manū suam sup montē filie syon: et collē ihr̄lm. Ecce em̄ dñator dñs exercituū ꝯfringet lagūcula in terrore: et excelsi statura succidētur et sublimes hūiliabūtur. Et subuertētur ꝯdensa salt⁹ ferro: ⁊ liban⁹ cuz excelsis cadet.

Capitulum. .XI.

Et egrediet̄ virga de radice iesse: ⁊ flos d radice ei⁹ ascēdet: ⁊ req̄escet sup eū spūs dñi. spūs sapie ⁊ intellectus. spūs ꝯsilij ⁊ fortitudīs. spūs scientie ⁊ pietatis: ⁊ replebit eū spūs timoris dñi. Non fm visionē oc̄lor⁹ iudicabit: neq; fm auditū auriū arguet. Sed iudicabit i iusticia paupes: ⁊ arguet i eq̄tate ꝑ māsuetis terre. Et pcutiet terrā virga oris sui: et spū labior⁹ suor⁹ interficiet impium. Et erit iusticia cingulum lumbor⁹ ei⁹: ⁊ fides cinctor⁹ renū ei⁹. Habitabit lup⁹ cū agno. et pardus cū hedo accubabit. Vitul⁹ ⁊ leo et ouis sīl morabūtur: ⁊ puer paruul⁹ minabit eos. Vitul⁹ et ursus pascētur: sīl requiescent catuli eor⁹. Leo q̄si bos comedet paleas ⁊ delectabit̄ infans ab vbere super foramīe aspidis: ⁊ in cauarna reg̃lī q̄ ablactat⁹ fuerit manū suā mittet. Non nocebūt ⁊ nō occidēt in vniuerso mōte sancto meo: q̄ repleta est terra sciētia dñi: sicut aque maris opiētis. In die illa radix iesse qui stat in signū pl̄or⁹. ipsū gentes deprecabūtur: ⁊ erit sepulcrū eius gl̄iosuz. Et in die illa. adiciet dñs manū suaz ad possidēdum residuū pl̄i sui: qd relinq̄tur ab assiriis ⁊ ab egipto ⁊ ab aphetros et ab ethiopia. ab elam et a sennaar ⁊ ab emath ⁊ ab insul̄ maris. Et leuabit signū in natōes: ⁊ ꝯgregabit pfugos isr̄l. Et dispersos iuda colliget a q̄tuor plagis terre: ⁊ auferet̄ zelus ephraī: ⁊ hostes iuda pibūt. Ephraim non emolabit̄ iudā: ⁊ iudas nō repugnabit ꝓtra ephraim. Et volabūt in hūeros philistiim p mare: sīl prædabūtur filios orientis Idumea ⁊ moab ꝓceptū man⁹ eor⁹: et filij amon obedientes er̄t. Et desolabit dñs linguā maris egipti: et eleuabit manū suam sup flumē in fortitudīe spūs sui: ⁊ pcutiet eū in septē riuis. ita vt trnseāt p eū calciati. Et erit via residuo pl̄o meo qui rlinq̄tur ab assiriis: sicut fuit isr̄l i die q̄ ascēdit de terra egipti.

Capitulum. .XII.

Et dices in die illa. Confitebor tibi dñe qm̄ irat⁹ es mihi: ꝯversus est furor tu⁹: ⁊ ꝯsolat⁹ es me. Ecce deus saluator me⁹: fiducialit̄ agam et nō timebo. Quia fortitudo mea et laus mea dñs: ⁊ fact⁹ est mihi in salutem. Hauritis aquas in gaudio de fontibo saluatoris: et dicetis in illa die ꝓfitemī dño: ⁊ inuocate nomē eius. Notas facite in pl̄is adinuentōnes eius: memētote qm̄ excelsū est nomē ei⁹. Cantate dño qm̄ magnifice fecit: annūciate hoc i vniuersa t̄ra. Exulta ⁊ lauda hītatio syon: q̄ magnus in medio tui

sanctus israhel. ¶ Capitulum. XIII.

ONus babilõis qđ vidit ysaias filiꝰ amos. Sup mõtẽ caligiosũ leuate signũ: exaltate vocẽ. leuate manũ: ⁊ ingrediãtur portas duces. Ego mãdaui sctificatis meis: ⁊ vocaui fortes meos in ira mea: exultãtes in gl'ia mea. Vox mł'titudis ĩ mõtibꝫ q̃si ꝓł'ꝰ freq̃ntiũ: vox sonitus regũ gentiũ ꝯgregataꝝ. Dñs exercituũ p̃cepit milicie belli: veniẽtibꝫ de t̃ra procul. A sũmitate celi dñs ⁊ vasa furoris eiꝰ: vt dispdat omnẽ t̃rrã. Vlulate qꝛ ꝓpe est dies dñi: qꝛ vastitas a dño veiet. Propter hoc oẽs manꝰ dissoluẽtur: ⁊ omne cor hois tabescet ⁊ ꝓtereẽ. Torsiones ⁊ dolores tenebũt. q̃si parturiẽs dolebũt. Vnusquisq̃ ad ꝓximũ suũ stupebit: facies ꝯbuste vultꝰ eoꝝ. Ecce dies dñi venit crudel': ⁊ indignatõis plenꝰ: et ire furoꝛisq̃ ad ponendã t̃rrã in solitudinẽ ⁊ pctores eiꝰ cõterendos de ea: qm̃ stelle celi ⁊ splẽdor eaꝝ non expandẽt lumẽ suũ. Obtenebratus est sol in ortu suo: ⁊ luna ñ splẽdebit in lumie suo. Et visitabo sup orbẽ mala ⁊ ꝓ impios iniq̃tatẽ eoꝝ. Et requescẽ faciã supbiaz infidelitũ: ⁊ arrogantiã fortitũ humiliabo. Preciosior erit vir auro: ⁊ hõ mũdo obrizo. Sup hoc celũ turbabo: ⁊ mouebiꝫ t̃ra de loco suo: ꝓp̃ indigtionẽ dñi exercituũ: ⁊ ꝓpter diẽ ire furoꝛis eiꝰ. Et erit q̃si damula fugiẽs ⁊ q̃si ouis: ⁊ ñ erit q̃ ꝯgreget. Vnusq̃sq̃ ad ꝓł'm suũ ꝯuertẽ: ⁊ singł'i ad t̃rrã suam fugiẽt. Omnis q̃ inuẽtus fuerit occidẽ: ⁊ omnis q̃ supuenerit cadet in gladio. Infãtes eoꝝ allidẽtur ĩ ocul'eoꝝ: diripiẽtur domꝰ eoꝝ: ⁊ vxores eoꝝ violabũt. Ecce ego suscitabo sup eos medos: q̃ argẽtũ nõ querãt nec auꝝ velint: sed sagittis paruulos interficiãt: ⁊ lactãtibꝫ vteris ñ misereãt: ⁊ sup filios ñ parcat oculꝰ eoꝝ. Et erit babilõ illa ciuitas gł'osa ĩ regnis. inclita in supbia chaldeoꝝ versa: sic̃ subuertit dñs sodomã ⁊ gomoꝛrã. Non hĩtabiꝫ vsq̃ in finẽ: ⁊ ñ fundabiꝫ vsq̃ ad generatõnẽm ⁊ generatõnẽ. Nec ponet ibi tẽtoria arabs. nec pastores requescẽt ibi: sed requiescent bestie: ⁊ replebũtur domꝰ eoꝝ draconibꝫ. Et habitabũt ibi strutiones ⁊ pilosi saltabunt ibi: ⁊ rñdebunt ibi vlule in edibꝫ eiꝰ: ⁊ sirene in delubris voluptatis.

¶ Capitulum. .XIIII.

PRope est vt veniat tempus eius: et dies eius nõ elongabuntur. Miserebitur enim dominus iacob ⁊ eligет adhuc de israel: et requiescẽ eos faciet super humuz suam. Adiungetur aduena ad eos: ⁊ adherebit domui iacob. Et tenebunt eos ꝓpł'i: ⁊ adducẽt eos in locũ suuz. Et possidebit eos domus isrł' sup t̃rrã dñi in seruos et ancillas: et erũt capiẽtes eos qui se ceperãt: ⁊ subicient exactores suos. Et erit ĩ die illa cũ requiẽ dederit tibi deꝰ de labore tuo: et a ꝯcussione tua: et a seruitute dura q̃ antẽ fuisti: sumes parabolã istam ꝯtra regem babilonis et dices. Quõ cessauit exactoꝛ: quieuit tributũ! Contriuit dñs baculũ impioꝝ: virgã dñantium cedentẽ ꝓł'os indigtione. plaga insanabili. subicientẽ in furoꝛe gentes: pseq̃ntẽ cruditer. Conq̃euit ⁊ siluit omnis t̃ra: gauisa est et exultauit: abietes q̃z letate sũt sup te ⁊ cedri libani. Ex q̃ dormisti ñ ascendat qui succidat nos. Infernꝰ subter te ꝯturbatus est: in occursũ aduẽtus tui suscitauit tibi gigãtes oẽs principes terre. Surrexerũt de solijs suis oẽs pr̃cipes natõnũ vniuersi rñdebũt ⁊ dicent tibi. Et tu vulneratꝰ es sicut ⁊ nos: nr̃i sił'is effectus es. Detecta est ad inferos supbia tua: ꝯcidit cadauer tuũ. Subter te sternetur tinea: ⁊ opimentũ tuũ erũt vermes. Quõ cecidisti de celo lucifer qui mane oriebaris! Corruisti in t̃rraz q̃ vulnerabas gentes: qui dicebas in coꝛde tuo. In celũ ꝯscendã. super astra dei exaltabo soliũ meũ: sedebo ĩ mõte testamẽti: in latеribꝫ aq̃lõis: ascendaz sup altitudinẽ nubiũ. sił'is ero altissimo. Verꝫtñ ad infernũ deꝛheris ĩ ꝓfundũ laci. Qui te viderĩt ⁊ ad te inclĩabũtur: teqꝫ pspicient. Nunq̃d iste ẽ vir q̃ ꝯturbauit t̃rrã. q̃ ꝯcussit regẽ: q̃ posuit orbẽ desertũ: et vrbes eiꝰ destruxit! Clinctꝰ eiꝰ nõ apuit carcerẽ.

Oẽs r̃ges gẽtiũ vniuersi dormierũt in gł'a vnusq̃sq̃ vir ĩ domo sua. tu aũt ꝓtectꝰ es de sepulcro tuo q̃si stirps inutił'. sanie polłutꝰ ⁊ obuolutꝰ: cũ hijs q̃ int̃fecti sunt gladio: ⁊ descendẽt vsq̃ ad fundamẽta laci. q̃si cadauer putridũ ñ hẽbis ꝯsortiũ: neq̃ cum eis in sepultura. Tu enim t̃rrã dispdidisti: tu ꝓł'um occidisti. Non vocabiꝫ inetернũ semẽ pessimoꝝ. Preparate filios eiꝰ occisiõi ĩ iniq̃tate pr̃m eoꝝ. Non ꝯsurgẽt:

nec hereditabũt terrã: neq; implebũt faciẽ orbis ciuitatũ. Et ꝓsurgam sup eos dicit dñs exercituũ: et perdã babilonis nomẽ et reliquias: et germen et progeniẽ dicit dñs. Et ponã eos in possessionẽ ericij: et in paludes aquaꝝ: et scopabo eã in scopa terẽs dicit dñs exercituum. Iurauit dñs exercituũ dicẽs. Si nõ vt putaui ita erit: et quõ mente ẽctaui ita eueniet: vt ꝓterã assiriũ in terra mea: et in mõtibꝰ meis ꝓculcẽ eũ: vt auferet ab eis iugũ eiꝰ: et onus illiꝰ ab hũero eoꝝ tollet. Hoc ꝓpositum qd cogitaui sup omnez trã: et hec ẽ manꝰ extẽta sup vniuersas gẽtes. Dñs em̃ exercituũ decreuit: et qs poterit infirmare? Et manꝰ eiꝰ extẽta: et qs auertit eaz? In anno q̃ mortuꝰ est rex achas factũ est onus istud. Ne leteris philistea omnis tu: qm̃ ꝓminuta est virga ꝓcussoris tui. De radice em̃ colubri egredietur regulꝰ: et semẽ eius absorbẽs volucrẽ Et pascẽtur primogenita pauperꝝ: et pauperes fiducialiter requiescẽt: et interure faciã: in fame radicẽ tuã: et reliquas tuas interficiam. Ulula porta. clama ciuitas: pstrata est philistea omnis. Ab aquilone em̃ fumꝰ veniet: et ñ est q̃ effugiat agmẽ eiꝰ. Et qd rñdebitur nũcijs gentis? Quia dñs fundauit sion: et in ipsa sperabũt pauperes plebs eiꝰ.

¶ Capitulum. .XV.

Onus moab. Quia nocte vastata ẽ ar. moab ꝓticuit: quia nocte vastatꝰ ẽ murꝰ. moab ꝓticuit. Ascẽdit domꝰ dybõ: ad excelsa ī plãctũ: sup nabo et sup medaba moab vlulabit. In cũctis capitibꝰ eiꝰ caluiciũ: oĩs barba radet. In triuiis eius accincti sũt sacco: sup tecta eiꝰ et in platẽis eiꝰ oĩs vlulatꝰ descẽdet in fletũ. Clamauit esebon. et eleale: vsq; iasa audita ẽ vox eoꝝ. Super hoc expediti moab vlulabũt: aĩa eiꝰ vlulabit sibi. Cor meũ ad moab clamabit: vectes eiꝰ ad segor vitulã cõsternantẽ. Per ascẽsũ em̃ luith flens ascẽdet: et in via oronaym clamorẽ ꝓtritõis leuabũt. Aque em̃ nẽrini desẽte erũt: qz aruit herba. defecit germẽ: viror omnis interijt. Scdm magnitudinẽ opis: et visitatõ eoꝝ. Ad torrẽtẽ salicũ ducet eos: qm̃ circuibit clamor terminũ moab. Usq; ad gallim vlulatꝰ eiꝰ. et vsq; ad puteũ helim clamor eiꝰ: qz aque dibon repleti suut sanguine. Ponã em̃ sup dybõ addita mita bijs q̃ fugerit de moab leonẽ: et reliquijs ẽre. ¶ Ca. XVI

Emitte agnũ dñe dñatorẽ terre: de petr̃a deserti ad montẽ filie sion. Et erit sicut auis fugiẽs: et pulli de nido auolantes: sic erũt filie moab in ẽnscensu arnõ. Ini ꝓsiliũ. coge ꝓciliũ: pone q̃si noctẽ vmbrã tuã in meridie. Abscõde fugiẽtes: et vagos ne ꝓdas. Habitabũt apud te profugi mei. Moab esto latibulũ eoꝝ a facie vastatoris. Finitꝰ est em̃ puluis: ꝓsummatus ẽ miser: deficit q̃ ꝓculcabat terrã. Et preparabit in misericordia solium illud: et sedebit sup eũ in veritate ī tabernaculo dauid: iudicãs et querẽs iudiciũ: et velociter redẽs qd iustũ est. Audiuimus superbiã moab: superbꝰ ẽ valde. Superbia eiꝰ et arrogãtia eiꝰ: et indignatõ eiꝰ. plusq; fortitudo eiꝰ. Idcirco vlulabit moab adinbab vniuersus vlulabit. Dijs q̃ letantur sup muros cocti lateris loquimini plagas suas: qm̃ suburbana esebon desita sũt. Et vinea sabama. dñi gentiũ exciderũt. Flagella eiꝰ vsq; ad iazer puenert. errauert in deserto: ꝓpagines eiꝰ relicte sũt. ẽnsierũt mare. Super hoc plorabo in fletu iazer vineã sabama. Inebriabo te lacrima mea esebõ et eleale: qm̃ sup vindemiã tuã et sup messez tuã vociferantiũ irruit. Et auferet letitia et exultatio de carmelo: et in vineis ñ exultabit: neq; iubilabit. Torcular ī torcularibus ñ calcabit qui calcare ꝓsueuerat: vocẽ calcantiũ abstuli. Sup hoc vẽter meus ad moab q̃si cythara sonabit: et viscera mea ad murum cocti lateris. Et erit cũ apparuerit qd laborauit moab sup excelsis suis. ingredietur ad sctã suã vt obsecret: et ñ valebit. Hoc verbũ qd locutus ẽ dñs ad moab extũc: et nũc locutꝰ ẽ dñs: dicẽs. In tribus ãnis q̃si ãni mercenarij. auferet gl̃ia moab sup omnẽ pl̃o mlt̃o: et relĩquet in eo sicut racemus paruus et modicus: nequaq; multus. ¶ Capi. XVII

Onus damasci. Ecce damascus desinit esse ciuitas: et erit sicut acernus lapidũ in ruina. Derelicte ciuitates aroer gregibus erũt: et requiescent ibi: et nõ erit qui exterreat. Et cessabit auxiliũ ab ephraim: et regnũ a damasco: et reliquie syrie sic gl̃ia filioꝝ isrl̃ erũt. dicit dñs exercituũ. Et erit in die illa attenuabit gl̃ia iacob: et pingues carnes eiꝰ marcescent: et erit sicut ꝓgregans in messe qd

plāyas

restiterit:et brachiū eius spicas leget. Et erit sicut q̄rens spicas in valle raphaim: ⁊ relinq̄tur ī eo sicut racem⁹:⁊ sic̄ excussio olee. duaꝝ l̄ triū oliuaꝝ ī sūmitate rami: siue q̄tuor aut q́nq;. Jn cacumīb⁹ ei⁹ fructus ei⁹:dicit dñs de⁹ isrl̄. Jn die illa inclinabit̄ hō ad factorē suū:⁊ oculi ei⁹ ad sāctū isrl̄ respiciēt:⁊ ñ inclīabit̄ ad altaria: q̄ feceŕt man⁹ ei⁹:⁊ q̄ opati sūt digiti ei⁹: ñ respiciet lucos et delubra. Jn die illa eŕt ciuitates fortitudīs ei⁹ derelictę sūt a facie filioꝝ isrl̄. ⁊ eris desta:q⁹ oblita es dei saluatoris tui ⁊ fortis adiutoris tui ñ es r̄cordata. Propterea plātab⁹ plātatōnē infidelē:⁊ germē alienū semīab⁹. Jn die plātatōis tue labrusca:⁊ mane semē tuuz floŕebit. Ablata est messis ī die hereditatis:⁊ dolebit g̃uiter. Ue ml̄titudini pl̄oꝝ ml̄toꝝ vt ml̄titudo maris sonātis:⁊ tumult⁹ turbaꝝ sicut sonitus aq̄ꝝ ml̄taꝝ. Sonabūt pl̄i sicut sonitus aq̄ꝝ inūdantiū:⁊ increpabit eū ⁊ fugiet pcul:⁊ rapiet̄ sicut puluis montiū a facie vēti:⁊ sicut turbo corā tēpestate. Jn tpe vespe:⁊ ecce turbatō:in matutino:⁊ ñ subsistet. Hec ē pars eoꝝ q́ vastauerŕt nos et sors diripientiū nos. Capi. XVIII.

Ue terre cymbalo alaꝝ q̄ est trans flumīa ethiopie:q̄ mittit ī mare legatos:⁊ in vas papiri sup aquas. Jte angeli veloces ad gentē pculsā ⁊ dilaceratā:ad pl̄m terribilē p⁹quē ñ est ali⁹. gentē expectantē ⁊ pculcatā:cui⁹ diripuerūt flūina terrā ei⁹. Oēs hītatores orbis q́ moramī in ŕa. cū eleuatū fuerit signum in mōtib⁹ videbitis:⁊ clangorē tube audietis:q⁹ hec dicit dñs ad me. Quiescā ⁊ pspiciam in loco meo:sic̄ meridiana lux clara ē:⁊ sicut nubes roris ī die messis. Ante messez em̄ tot⁹ effloruit:⁊ īmatura pfectō germīauit:⁊ pcidet̄ur ramusculi ei⁹ falcibus:⁊ q̄ derelicta fuerīt abscindet̄. excucient̄ et relinq̄nt̄ sil̄ auib⁹ montiū et bestijs ŕre:et estate ppetua erūt sup eū volucres et oēs bestie ŕre sup illū hiemabūt. Jn tpe illo deferet̄ mun⁹ dño exercituū a pl̄o dinulso et dilacerato:a pl̄o terribili p⁹quē nō fuit ali⁹:a gēte expectāte:⁊ pculcata: cui⁹ diripuerŕt flumīa terrā ei⁹:ad locum nomīs dñi exercituū montem sion.

Onus egipti. Capitulū. XIX. Ecce dñs ascēdet sup nubē leuem: ⁊ ingredietˉ egiptū:⁊ pmouebunt sil̄acra egipti a facie ei⁹:⁊ cor egipti tabescet in medio ei⁹. Et pcurrē faciā egiptios aduersus egiptios:⁊ pugnabit vir pr̄ fratrē suū:et vir pr̄ amicū suū:ciuitas aduersus ciuitatē. regnū aduersus regnū:et dirūpetur spūs egipti ī visceribus ei⁹:et psiliū ei⁹ precipitabo:et interrogabūt sil̄acra sua: et diuinos suos:et phitones:⁊ ariolos:et tradam egiptū in manu dñoꝝ crudeliū:et rex fortis dñabit̄ eoꝝ. ait autē dñs exercituuz. Et arescet aqua de mari ⁊ fluui⁹ desolabit̄ atq; siccabit̄:⁊ deficiēt flumīa:attenuabūtur et siccabūtur riui aggeꝝ. Calam⁹ et iuncus marcescet:nudabit̄ alueus riui a fonte suo. Et oīs sementis irrigua siccabit̄:arescet ⁊ ñ erit. Et merebūt pisca tores:et lugebūt omēs mittētes in flumē hamū:et expādentes rethe sup facie aque marcescēt. Confundent̄ q́ opabant̄ linuz: plectētes et texētes subtilia. Et erūt irrigua ei⁹ flaccētia:oēs q́ faciebāt lacunas ad capiendos pisces. Stulti pīcipes thaneos:sapiētes psiliarij pharaonis:deterŕt psiliū insipiēs. Quō dicitis pharaoni fili⁹ sapientiū:ego fili⁹ regum antiquoꝝ? Vbi nunc sunt sapiētes tui? Annūcient tibi et indicēt quid cogitauerit dñs exercituum super egiptū. Stulti facti sunt pīncipes thaneos. emarcuerunt pīncipes mēphe os:deceperunt egiptū:anguluz populoꝝ eius. Dñs miscuit in medio ei⁹ spm̄ vertiginis:et errare fecerūt egiptum in omni opere suo:sicut erat ebrius ⁊ vomēs. Et ñ erit egipto opus q̄d faciat:caput et caudaz īcuruātē et refrenātē. Jn die illa erit egipt⁹ q̄si ml̄ieres:et stupebūt et timebūt a facie pmotōis man⁹ dñi exercituū:quā ipe mouebit sup eā:⁊ erit ŕa iuda egipto in festiuitatē. Om̄is q́ illius fuerit recordatus:pauebit a facie psilij dñi exercituū q̄d ipe cogitauit sup eā. Jn die illa erŕt q́nq; ciuitates ī ŕa egipti loq̄ntes līgua chanaan:⁊ iurātes p dñm exercituū. Ciuitas sol̄ vocabit̄ una. Jn die illa erit altare dñi in medio ŕe egipti:⁊ titul⁹ dñi iuxta terminū ei⁹:et erit in signū ⁊ ī testīoniū dñi exercituū in ŕa egipti. Clamabūt em̄ ad dñm a facie ebl̄antis ⁊ mittz eis saluatorē

et propugnatorē qui liberet eos. Et ꝓgnoscetur dñs ab egipto: ⁊ ꝓgnoscent egiptij dñm in die illa: et colēt eū in hostijs et in mūeribꝫ: ⁊ vota vouebūt dño ⁊ soluēt. Et ꝑcutiet dñs egiptū plaga ⁊ sanabit eā: et reuertētur ad dñm ⁊ placabitur eis: ⁊ sanabit eos. In die illa erit via de egipto in assirios: ⁊ intrabit assiri⁹ egiptū: ⁊ egiptius in assirios: ⁊ seruiēt egiptij assur. In die illa erit isrl̄. tci⁹ egipto et assirio. bñdictō in medio tre: cui bñdixit dñs exercituuꝫ: dicēs. Bñdictus ꝓpl̄us meus egipti et op⁹ manuū meaꝝ assirio sit: hereditas autem mea israhel.

¶ Capitulum. .XX.

In anno quo ingressus ē tharthan in azotū. Cum misisset eū sargon rex assiriorꝫ: ⁊ cuꝫ pugnasset ꝓtra azotum et cepisset euꝫ: in tpe illo locutus ē dñs ī manu ysaie filij amos: dicens. Vade ⁊ solue saccū de lūbis tuis: ⁊ calciamēta tua tolle ꝺ pedibꝫ tuis. Et fecit sic. Vadēs nudus et discalciat⁹. Et dixit dñs. Sicut ambulauit seru⁹ meus ysaias nudus ⁊ discalciat⁹. trium annorꝫ signū ⁊ portentuꝫ erit sup egiptū ⁊ sup ethiopiā: sic minabit rex assiriorꝫ captiuitatē egipti: ⁊ trnsmigtionē ethiopie. iuuenē ⁊ senē. nudā et discalciatā discoopertis natibꝫ ad ignominiam egipti. Et timebunt ⁊ cōfundentur ab ethiopia spe sua: ⁊ ab egipto gl̄ia sua. Et dicet hītatorꝫ insule huius in die illa. Vecce ine erat spes nr̄a: ad quos cōfugim⁹ in auxiliū: vt liberaret nos a facie regis assiriorꝫ: Et quō effugē poterim⁹ nos:

¶ Capitulum. .XXI.

Onus deserti maris. Sicut turbines ab affrico veniūt: de deserto venit de terra horribili visio dura nūciata est mihi. Qui incredul⁹ est: infideliter agit: et qui depopulatorꝫ ē vastat. Ascende elam et obside medeba: omnē gemitū eius cessare feci. Propterea repleti sunt lumbi mei dolore: angustia possedit me: sicut angustia parturiētis. Corrui cū audirē: conturbat⁹ sum cū viderē. Emarcuit cor meum: tenebre stupefecerūt me. Babilon dilecta mea: posita ē mihi in miraculū. Pone mensā: ꝓtēplare in specl̄a. Comedētes ⁊ bibentes. surgite prīcipes: arripite clipeuꝫ. hec em̄ dixit mihi dñs. Vade ⁊ pone specu latorē: et quodcūqꝫ viderit annunciet. Et vidit currū duoꝝ equitū. ascensorē azini: et ascensorē cameli: ⁊ ꝓtēplat⁹ est diligēter mlto intuitu. Et clamauit leo. Super specula. dñi ego sum stans iugiter ꝑ diē: ⁊ sup custodiā meaꝫ ego sū stans totis noctibꝫ. Ecce iste venit ascēsor vir bige equitū. Et rñdit ⁊ dixit. Cecidit cecidit babilō: ⁊ oīa sculptilia deorꝫ ei⁹ ꝓtrita sūt in terrā. Tritura mea et filia aree mee: q̄ audiui a dño exercituū deo isrl̄ annūciaui vobis. Onus duma. Ad me clamauit rex seyr. Custos q̄d de nocte: custos q̄d de nocte: Dixit custos. Venit mane et nox. Si q̄ritis q̄rite: ꝓuertimī: ⁊ venite. Onus ī arabia. In saltu ad vesperā dormietis: in semitis dodanim. Occurrētes sitiēti ferre aquā: q̄ habitatis terrā austri. cū panibꝫ occurrite fugienti. A facie em̄ gladiorꝫ fugerūt. a facie gladij īminētis. a facie arc⁹ extēti. a facie grauis plij: qm̄ hec dicit dñs ad me. Adhuc in vno āno q̄si in āno mercēnarij: ⁊ auferet oīs gl̄ia cedar. ⁊ rliq̄e nūeri sagittarioꝫ fortiū de filijs cedar īminuēt⁹. Dñs em̄ deus isrl̄ locut⁹ est. ¶ Capitulum. XXII.

Onus vall̄ visiōis. Quidnaꝫ tibi q̄ ē q̄ ascēdisti: Et tu oīs ī tecta clamoris plena: vrbs freq̄ns. ciuitas exultās: Interfecti tui ñ interfecti gladio: nec mortui tui mortui in bello. Cūcti prīcipes tui fugerūt siml̄: dureq̄ ligati sunt. Omēs qui inuenti sunt victi sunt pariter procul fugerunt. Propterea dixi. recedite a me amare flebo. Nolite incūbere: vt ꝓsolemī me sup vastitate filie ꝓpl̄i mei. Dies em̄ interfectōis ⁊ ꝓculcatōis: ⁊ fletuū dño deo exercituū in valle visionis. Scrutans murꝫ ⁊ magnific⁹ sup mōtē. Et elam sumpsit pharetrā: currū hoīs eq̄tis: et parietem nudauit clipe⁹. Et erūt electe valles tue plene q̄drigarꝫ: ⁊ eq̄tes ponēt sedes suas in porta: ⁊ reuelabit̄ operimentū iude. Et videbitis in die illa armamētariū dom⁹ saltus: et scissuras ciuitatis dauid videbitis: q̄ mlt̄iplicate sūt. Et ꝓgregastis aq̄s piscine inferioris: et domus ihrl̄m nūerastis: ⁊ destruxistis dom⁹ ad muniendū murū. Et lacū fecistis inter duos muros: ⁊ aquā piscine veteris: ⁊ ñ suspexistis ad eū: qui fecerat eā: ⁊ operatorē eius de lōge nō vidistis. Et vocauit dñs de⁹ exercituū in

die illa ad fletū:et ad planctū.ad caluicium ꝙ ad cingulū sacci:ꝙ ecce gaudiū ꝙ leticia.occidere vitl̄os:et iugulare arietes: comedere carnes ꝙ bibē vinū.Comedam⁹ et bibam⁹:cras em̄ moriemur.Et revelata est vox in auribꝫ meis dñi exercituum. Si dimittet̄ iniq̄tas hec vob̄:donec moriamī:dicit dñs deus exercituū.Hec dicit dñs deus exercituū.Vade ingredē ad eu3 q̄ habitat in tabnacl̄o:ad sobnā p̄positu3 tēpli:ꝙ dices ad eū.Quid tu h̄:aut q̄si q̄s hic:Quia excidisti tibi h̄ sepulcꝝ:excidisti i excelso mēoriale:diligēter impet̄ tabnaculū tibi.Ecce dñs asportari te faciet:sic̄ asportab̄ gall⁹ gallinaci⁹:ꝙ q̄si amictū sic sbleuabit te.Coronās coronabit te tribulatōne:q̄si pilā mittet te i terrā latā ꝙ spacioſā.Ibi morieris:ꝙ ibi erit currus gl̄ie tue:ꝙ ignomīa dom⁹ dñi tui.Expellaz te statōe tua:ꝙ de mīsterio tuo deponā te.Et erit i die illa.Vocabo ſuū meuz eliachim filiū helchie:ꝙ induā illū tuīca tua:ꝙ cingulo tuo ꝓfortabo eū:ꝙ pōtatē tuā dabo in manu ei⁹:ꝙ erit q̄si pr̄ habitātibꝫ ih̄l̄m et domui iuda.Et dabo clauē dom⁹ dauid sup hūer ei⁹:ꝙ apiet ꝙ ñ erit qui claudat. et claudet ꝙ non erit q̄ apiat.Et figam illum paxillū in loco fideli:ꝙ erit in solium gl̄ie domui p̄ris sui:et suspendēt sup eum omnē gl̄iam dom⁹ p̄ris ei⁹.vasa diuersa generā:omne vas paruulū.a vasis c̄teraꝝ. vsqꝫ ad omne vas musicoꝝ.In die illa dicit dñs exercituū.Auferet̄ paxill⁹ q̄ fixus fuerat i loco fideli:ꝙ frāget̄ ꝙ cadet:ꝙ peribit qđ pependerat in eo:qz dñs locut⁹ est.

Capitulum. .XXIII.

Onus tyri.Vlulate naues maris: qz vastata est dom⁹ vñ venire ꝓsueratī:ꝺ terra cethim.revelatū est eis.Tacete q̄ habitatis in insula:negociatio sydonis.Trāsfretātes mare replenerūt te i aq̄s ml̄tis:semē nili fluminis fruges ei⁹:ꝙ facta ē negociatio gentiū.Erubesce sydon.Ait em̄ mare ꝙ fortitudo maris:dicēs.Non parturiui ꝙ ñ peperi ꝙ nō enutriui iuuenes:nec ad incremētū pduxi virgines.Cū auditū fuerit i egipto:dolebūt cū audierīt de tyro.Trāsite maria: vlulate q̄ h̄itatis in insula.Nunq̄d nō hec vīa est q̄ gl̄iabat̄ a diebꝫ p̄stinis in antiquitate sua:Ducēt eaz pedes sui longe ad peregrinandū.Quis cogitauit hoc super tyr̄ q̄ndam coronatā:Cui⁹ negociatores p̄ncipes:institores ei⁹ incliti t̄re.Dñs exercituū cogitauit hoc.vt det̄ beret superbiā omīs gl̄ie:ꝙ ad ignominiā deduceret vniuersos inclitos terre.Trāsi terrā tuā q̄si flumē filia maris:nō est cingulū vlt̄ tibi. Manū tuam extēdit sup mare:ꝓturbauit regna.Dñs mādauit aduersus chanaan. vt ꝓtereret fortes ei⁹.Et dixit.Non adicies vlt̄ vt gl̄ieris calumniā sustinēs virgo filia sydonis.In cethim ꝓsurgēs t̄nsfreta ibi q̄z ñ erit req̄es tibi.Ecce terra caldeoꝝ tal̄ p̄lus ñ fuit:assur fundauit eā.In captiuitatē t̄duxerūt robustos ei⁹:suffoderūt dom⁹ eius:posuer̄t eaz in ruinā.Vlulate naues maris:qz devastata est fortitudo vīa.Et erit in die illa:in obliuiōe eris o tyre septuaginta annis:sicut dies regis vni⁹.Post septuagīta aūt ānos erit tyro q̄si canticū meretricis.Sume tibi citharam:circue ciuitatez meretrix obliuione t̄dita.Bene cane:freq̄nta cāticū:vt mēoria tua sit.Et post septuaginta annos visitabit dñs tyr̄:ꝙ reducet eā ad mercedes suas:ꝙ rursū fornicabit̄ cū vniuersis regnis terre sup faciē terre:ꝙ erunt negociatōnes ei⁹ ꝙ mercedes ei⁹ sc̄tificate dño. Non ꝓdent̄ neq̄ reponent̄:qz bijs q̄ habitauer̄t corā dño erit negociatō ei⁹:vt mā ducent in saturitatē:et vesciātur vsqꝫ ad vetustatem.

Capitulum .XXIIII.

Ecce dñs dissipabit terrā ꝙ nudabit eam:ꝙ affliget faciē ei⁹:ꝙ dispget h̄itatores ei⁹.Et erit sicut p̄l̄s sic sacerdos:ꝙ sicut seru⁹ sic dñs eius:ꝙ sicut ancilla sic dña ei⁹.Sicut emens sic ille q̄ vendit:sicut fenerator sic is qui mutuum accipit:sicut qui repetit:sic q̄ debet.Dissipatōne dissipabit̄ terra:ꝙ direptōe prędabit̄.Dñs em̄ locut⁹ est verbū hoc.Luxit ꝙ defluxit terra ꝙ infirmata est:defluxit orb̄ et infirmata ē altitudo p̄l̄i terre:et terra interfecta ē ab h̄itatorib⁹ suis:qz t̄nsgressi sūt leges: mutauer̄t ius:dissipauer̄t fed⁹ sempiternū.Propt̄ hoc maledictō vorabit terrā:et peccabūt h̄itatores ei⁹:ideoq̄ insanient̄ cultores ei⁹:ꝙ relinq̄nt̄ boes pauci.Luxit vindemia:infirmata ē vitis:ingemuerūt omnes qui letabant̄ corde.Cessauit

gaudiũ timpanoꝝ:quieuit ſonitus letantium:ꝑticuit dulcedo citharę. Cũ cantico non bibẽt vinũ:amara erit potio bibẽtibꝫ illã. Attrita eſt ciuitas vanitatis:clauſa eſt oĩis dom⁹ nullo introeuntę. Clamor erit ſup vino in platęis:dęꝛta eſt oĩis letitia:ꝛnſlatũ eſt gaudiũ terre. Relicta eſt in vrbe ſolitudo:ꝙ calamitas oppꝛimet portas:qꝛ hec erunt in medio terre in medio ꝓpl'oꝝ. Quõ ſi pauce oliue q̃ rmãſerꝛt excutiãt ex oleo:ꝙ racemi cũ fuerit finita vindemia. Pij leuabũt vocẽ ſuam atqꝫ laudabunt:cũ glorificat⁹ fuerit dñs hinniẽt de mari. Propt̃ hoc in doctrinis glorificatę dñm:in inſul' maris nomẽ dñi dei iſrł. A finibꝫ terre laudes audiuim⁹:gl'iaz iuſti. Et dixi. Secretũ meũ mihi:ſecretũ meuz mihi. Ve mihi. Preuaricãtes preuaricati ſunt:ꝙ ꝓuaritõe ꝛnſgreſſoꝝ ꝓuaricati ſũt. Formido ꝙ fouea:ꝙ laq̃us ſup te q̃ hĩtatoꝛ es terre. Et erit q̃ fugerit a voce formidinis cadet in foueã:ꝙ q̃ ſe explicauerꝛit de fouea tenebiꝛ laq̃o qꝛ chatharactę ꝺ excelſ apte ſunt:ꝙ ꝓcutient fundamẽta ꝛre. Cõfractõe ꝓfringet terra:ꝓtritõe ꝓteret ꝛra. cõmotõne ꝓmouebiꝛ terra:agitatõne agitabiꝛ ꝛra ſicut ebꝛi⁹:ꝙ auferet q̃ſi tabnaculũ vni⁹ noctis. Et gꝛuabit eam iniq̃tas ſua:ꝙ coꝛruet ꝙ nõ adiciet vt reſurgat. Et erit ĩ die illa. viſitabit dñs ſup miliciã celi in excelſo:ꝙ ſup reges terre q̃ ſunt ſup terram. Et ꝓgregabunt in ꝓgregatõne vni⁹ faſcis in lacũ:ꝙ claudent ibi in carcerẽ:ꝙ poſt mł'tos dies viſitabunt. Et erubeſcet luna:ꝙ ꝓfũdet ſol:cũ regnauerit dñs exercituũ in mõte ſyon ꝙ in ihꝛł'm:ꝙ in ꝓſpectu ſenũ ſuoꝝ fuerit glorificatus.

¶ Capitulum. .XXV.

Domine deus me⁹ es tu et exaltabo te:ꝓfitebor noĩ tuo:qm̃ feciſti mirabilia:cogitatões antiq̃s fideles. amen. Quia poſuiſti ciuitatẽ in tumultũ. vrbẽ fortẽ in ruinã:domũ alienoꝝ vt ñ ſit ciuitas:ꝙ ĩ sẽpiternũ nõ edificaꝛ. Sup hoc laudabit te ꝑpł's fortis:ciuitas gentiũ robuſtaꝝ timebit te. Quia fact⁹ es fortitudo paupis ꝙ fortitudo egeno ĩ tribł'atõe ſua: ſpes a turbine:vmbraculũ ab eſtu. Spũs em̃ robuſtoꝝ:q̃ſi turbo impellẽs parietẽ: ſicut eſt⁹ in ſiti tumultũ alienoꝝ hũiliabis:ꝙ q̃ſi calorẽ ſub nube tꝛrẽte:ꝑpaginẽ

fortium marceſcere facies. Et faciet dñs exercituũ oĩibꝫ ꝑpł'is in mõte hoc. ꝓuium pinguiũ. ꝓuiuiũ vindemie. ꝓuiuiũ pinguiuz medullatoꝝ:vindemie defecatę. Et precipitabit in mõte iſto faciẽ vinculi colligati ſup oẽs ꝑpł'os:ꝙ tela quã ordit⁹ eſt ſup oẽs natões. ꝓcipitabit mortẽ in ſempiternũ. Et auferet dñs de⁹ lacrimã ab oĩ facie:ꝙ obprobꝛiuz ꝑpł'i ſui auferet de vniuerſa terra:qꝛ dñs locut⁹ ẽ. Et dicet in die illa. Ecce de⁹ nr̃ iſte:expectauim⁹ eũ ꝙ ſaluabit nos. Iſte dñs: ſuſtinuim⁹ eũ. Et exultabim⁹ et letabimur in ſalutari eius:qꝛ requieſcet man⁹ dñi in mõte iſto:ꝙ triturabitur moab ſub eo:ſicuti teruntꝛ palee in plauſtro. Et extẽdet man⁹ ſuas ſub eo:ſic extẽdit natãs ad natandũ:ꝙ hũiliabit gloriã ei⁹ cũ alliſiõe manuũ ei⁹. Et munimẽta ſublimiũ muroꝝ tuoꝝ ꝓcidet:ꝙ hũiliabunt ꝙ deꝛhenꝛ in terrã vſqꝫ ad puluerẽ.

¶ Capituluz. .XXVI.

In die illa cantabiꝛ canticũ iſtud in ꝛra iuda. Urbs fortitudis nr̃e ſyon:ſaluator ponet in ea mur⁹ ꝙ añmurale. Apite portas:ꝙ ingrediet gẽs iuſta. Cuſtodiens vitatẽ. Vet⁹ error abiit: ſuab pacẽ:qꝛ in te ſperauim⁹. Speſtis in dño in ſeculis eternis:in dño deo forti in perpetuũ. Quia incuruabit habitãtes in excelſo:ciuitatẽ ſublimẽ humiliabit. Humiliabit eam vſqꝫ ad terrã:deꝛhet eam vſqꝫ ad puluerẽ. Conculcauit eã pes:pes pauperis:greſſus egenoꝝ. Semita iuſti recta eſt:rect⁹ calł' iuſti ad ambulãdũ. Ec in ſemita iudicioꝝ tuoꝝ dñe ſuſtinuim⁹ te:nomẽ tuũ ꝙ mẽoriale tuũ in deſiderio anime. Anima mea deſiderauit te in noctę:ſed et ſpũ meo in ꝓcordijs meis:de mane vigilabo ad te. Cũ feceris iudicia tua in ꝛra:iuſticiã diſcẽt oĩes hĩtatoꝛes orb. Miſereamur impio:ꝙ ñ diſcet facẽ iuſticiã! In ꝛra ſcõꝝ iniq̃ geſſit:ꝙ non videbit gl'iaz dñi. Dñe exaltet man⁹ tua ꝙ ñ videãt:videant et ꝛfundant zelantes ꝑpł'i:et ignis hoſtes tuos deuoꝛet. Dñe dabꝫ pacẽ nobis:oĩa em̃ opa nr̃a operat⁹ es nobis. Dñe de⁹ nr̃ poſſiderũt nos dñi abſqꝫ te:tm̃ in te recordemur nomĩs tui. Morientes nõ viuãt:gigãtes ñ reſurgãt. Propterea viſitaſti ꝙ cõtriuiſti eos:ꝙ ꝓdidiſti omnẽ mẽoriaz eoꝝ.

Indulsisti genti dñe: ⁊ indulsisti gēti: nūq̄d gl'ificat⁹ es: Elōgasti oēs t̄mīos tērre. Dñe in angustia req̄sierūt tē: in tribulatōne murmuris doctrina tua eis. Sicut q̄ ꝯcepit cū ap̄ꝛopinq̄uerit ad partū. dolēs clamat in dolorib⁹ suis: sic facti sum⁹. A facie tua dñe ꝯcepim⁹ ⁊ q̄si parturiuim⁹ ⁊ peperim⁹ spm̄ salutis: iusticiā nō fecimus in tērra: ideo ñ cecidēr̄t hītatorꝛes t̄re. Eliuent mortui tui: int̄fectiq̄ mei resurgēt. Exp̄gisciminī ⁊ laudatē q̄ hītatis ī puluē qꝛ ros lucis ros tu⁹: ⁊ tērrā gigantūm dēr̄bes in ruinā. Clade p̄l's me⁹ int̄ ī cubicl'a tua. claude hostia tua sup̄ tē: absconde modicū ad momentum: donec pert̄nseat indig̃tio mea. Ecce em̄ dñs egredieť de loco sancto suo: vt visitet iniq̄tatē hītatorꝛis tērre ꝯť eū: et reuelabit tērra sanguinē suū: ⁊ non opiet vl̄ int̄rfectos suos. ¶ Ca. XXVII

In die illa visitabit dñs in gladio suo. duro. g̃ndi et forti. sup̄ leuiathan serpētē tortuosū: ⁊ occidet cetū qui ī mari est. In die illa vinea meri cantabit ei. Ego dñs q̄ seruo eā: repētē p̄pinabo ei: ne forte visitet ꝯť eā. Nocte ⁊ die seruo eā: indig̃tio ñ est mihi. Quis dabit me spinā et vepꝛē in p̄elio! Gradiar sup̄ eā. succendā eā pariť: an potí⁹ tenebo fortitudīez meā! Pacem faciet mihi: pacē faciet mihi. Qui egredienť impetu ad iacob. florebit ⁊ germīabit isr̄l': ⁊ īplebūt faciē orb̄ semīe. Nūq̄d iuxta plagā p̄cutientis se p̄cussit eum! Aut sic occidit int̄fectos ei⁹ sic occisus ē! In mēsura ꝯť mēsurā cū abiecta fuerit iudicabit eā: meditata est in spū suo duro p die estus. Idcirco sup̄ hoc dimittet̄ iniq̄tas domui iacob: ⁊ iste oīs fruct⁹: vt auferet p̄cm ei⁹. Cū posuerit oēs lapides altaris sic lapides cineris allisos: ñ stabunt luci ⁊ delubra. Ciuitas em̄ mūita desolata erit: speciosa relinq̄tur ⁊ dimittet̄ q̄si deserta. Ibi pascet̄ vitul⁹: ⁊ ibi accubabit: et ꝯsumet sūmitates ei⁹. In siccitate messis illi⁹ p̄rent̄mlires: veniētes ⁊ docētes ea. Non est em̄ p̄l's sapiēs: p̄p̄terea ñ miserebit̄ ei⁹ q̄ fecit eū: ⁊ q̄ formauit eū. ñ parcet ei. Et erit in die illa. p̄cutiet dñs ab alueo flumīs vsq̄ ad torꝛentē egipti: ⁊ vos ꝯgregabimī vn⁹ ⁊ vn⁹ filij isr̄l'. Et erit ī die illa Clangeť ī tuba mag̃: ⁊ venient qui p̄diti fuerāt de t̄ra assiriop ⁊ q̄ eiecti erāt de t̄ra egipti: ⁊ adorabūt dñm in mōte sancto in hierusalem. ¶ Capitulū. .XXVIII.

Ue corone supbie. ebrijs ephraim: ⁊ flori decidēti. gl'ie exultatōis ei⁹: q̄ erāt ī vtice vall' pinguissime errātes ī vino. Ecce valid⁹ ⁊ fortis dñs. sic̄ ī p̄cetus g̃ndinis turbo ꝯfringēs: sicut ī p̄cetus aq̄p mlt̄ap inundantiū: ⁊ emissap sup̄ t̄rā spatiosaz p̄dibo ꝯculcabiť corona supbie ebriop ephraī: ⁊ erit flos decidēs gl'e exultatōis ei⁹ q̄ est sup̄ vticē vall' pinguiū: q̄si tp̄aneuz añ maturitatē autūni. Q̄ō cū aspexerit vidēs: stati vt manu tenuerit deuorabit illō. In die illa erit dñs exercituū corona gl'ie: et sertū exultatōnis residuo p̄pl'i sui: ⁊ spūs iudicij sedēti sup̄ iudiciū: et fortitudo t̄uertētib⁹ de bello ad portā. Elerū hij q̄z p̄ vino nesciert: ⁊ p̄ ebrietate erraueŕt. Sac̄dotes ⁊ p̄phē nesciert p̄ ebetatē. absorpti sūt a vino: errauert ī ebetatē: nescierť videtē. igraueŕt iudiciū. Oēs eī mēse r̄pleti sūt vomitu sordiūq̄z: ita vt ñ esset vl̄ loc⁹. Quē docebit sciaz: ⁊ quē ītelligē faciet audituz! Ablactatos a lactē. auulsos ab uberib⁹: qꝛ māda r̄māda. māda remāda. expecta reexpecta. expecta reexpecta: modicū ibi. modicū ibi. In loq̄la eī la bij ⁊ līgua alt'a loq̄ť ad p̄pl'm istū. cui dixit Hec est requies mea. reficite lassuz: ⁊ hoc est meum refrigerium: ⁊ noluerunt audire. Et erit eis verbum domini. manda remanda. manda remanda: expecta reexpecta. expecta reexpecta: modicum ibi. modicum ibi: vt vadāt ⁊ cadāt retrorsū: ⁊ ꝯtr̄ā ť ⁊ illaq̄enť ⁊ capiāť. Propt̄ hoc audite vbū dñi viri illusorꝛes q̄ dñamī sup̄ p̄pl'um meū q̄ ē ī hierl'm. Dixistis ei. Percussim⁹ fed⁹ cū morte: ⁊ cū īferno feci⁹ pactū. Flagellū inūdās cū t̄nsierit ñ veiet sup̄ nos: qꝛ posuim⁹ mēdaciū spē nr̄az: ⁊ mēdatio p̄tecti sum⁹. Idēco hec dic̄ dñs de⁹. ecce ego mitta ī fūdamītis syō lapidē. lapidē p̄batū. angl'arē p̄cios ū ī fūdamīto fūdatū. Qui credi derit ñ festīet. Et ponā iudiciū ī pondē: ⁊ iusticiā ī mīsura. Et subuertet g̃ndo spē mēdacij ⁊ p̄tectōz aq̄ inūdabūt: ⁊ delebiť fed⁹ vīm cū morte: ⁊ pactū vīm cū īferno ñ stabit. Flagellū inūdās cū t̄nsierit: eritis ei ī ꝯculcatōnez. Oñcūq̄z p̄t̄nsierit tollet vos: qm̄ mane diluc'o p̄t̄nsiuit ī die ⁊ ī nocte ⁊

tantūmodo sola vexatio intellectū dabit auditui. Coangustatū est enim stratū: ita vt alter decidat: q palliū breue vtrūqz operire nō pt. Sicut enī in mōte diuisionum stabit dñs. sic in valle q est ī gabaon irascet: vt faciāt op⁹ suū. alienū est op⁹ eius: vt opet opus suū. peregrinū est opus eius ab eo. Et nūc nolite illudere: ne forte constringant vincla vra. Consūmationē enī et abbreuiationē audiui a dño deo exercituū sup vniuersā terrā. Auribꝰ ꝑcipite et audite vocē meā: attēdite q audite eloquiū meū. Nūqd tota die arabit arās. vt serat: proscindet: et sariet humū suā? Nonne cū adequerit faciē ei⁹ seret gith: et ciminum sparget: q ponet triticū p ordinē q ordeū: et miliū: q vicia in finibꝰ suis? Et erudiet illū in iudicio: deus su⁹ docebit illū. Non enī ī serris triturabit gith. nec rota plaustri sup ciminū circuiet: sed in virga excutiet gith: et ciminū in bacło: panis autez ꝓminuet. Clex ñ in ꝑpetuū triturans triturabit illū: neqz verabit eū rota plaustri nec in vngul' suis ꝓminuet eum. Et hoc a dño deo exercituū exiuit: vt mirabile faceret consiliū q magnificaret iusticiam.

¶ Capituluz. .XXIX.

Ve ariel. hariel ciuitas quā expugnauit dauid. Addit⁹ est ann⁹ ad annuz. solennitates euolute sunt: circūuallabo hariel q erit tristis q merēs: et erit mihi q̄si ariel. Et circūdabo q̄si speraz in circuitu tuo: et iaciā ꝓ te aggerē: et munimēta ponā in obsidionē tuā. Humiliaberis. de terra loq̄ris: q de humo audiet eloquiū tuuz. Et erit q̄si phitonis de tra vox tua: q de humo eloquiū tuū musitabit. Et erit sicut puluis tenuis multitudo ventilantiū te: et sicut famílla ꝑtransiēs multitudo eoꝝ q ꝓ te ꝑualuerūt eritqz repente ꝓfestim a dño exercituū. visitabis in tonitruo et ꝓmotōne terre: q voce magne turbinis et tempestatis q flāme ignis deuorātis. Et erit sic somniū visionis nocturne. multitudo oīm gentiū qui dimicauerūt ꝓtra ariel: q oēs q militauerūt q obsederūt q ꝑualuerūt aduersus eā. Et sic sōniat esuriēs q ꝓmedit. cū aī fuerit expgefact⁹ vacua est anīa ei⁹: q sic sōniat sitiēs q bibit: q postq̄ fuerit expgefact⁹ adhuc sitit. q aīa ei⁹ vacua est: sic erit multitudo oīm gētiū que dimicauerūt ꝓtra montē syon. Obstupescite q ammiramini. fluctuate q facillate: inebriami q ñ a vino: mouemi q nō ab ebrietate: qm̄ miscuit vob dñs spm̄ soporis. Claudet oculos vros: ꝓphas q principes vros q videt visiones operiet. Et erit vob visio oīm sicut verba libri signti: quē cum dederint scienti lras dicēt lege istū: q rndebit ñ possum. signtus est enī. Et dabit liber nescienti lras dicet qz ei lege: q rndebit. nescio lras. Et dixit dñs: eoq̄ appropinq̄t populus iste ore suo q labijs suis glorificat me. cor aūt ei⁹ longe est a me: q timuerūt me mādato hoīm et doctrinis: ideo ecce ego addā vt ammiratōez faciā ꝑplo huic miraculo gñdi et stupendo. Peribit enī sapia a sapientibus eius: et intellectus prudentiuz ei⁹ abscōdet. Ve q ꝑfundi estis corde: vt a dño abscōditis ꝓsiliū: q̄z sūt in tenebris opa: q dicūt. qs videt nos: q qs nouit nos? Peruersa ē hec vra cogitatō: q̄si si lutum ꝓt vigilum cogitet: et dicat opus factori suo. nō fecisti me: et figmentū dicat factori suo: nō intelligis. Nonne adhuc in modico q in breui ꝓuertet liban⁹ in chermel: q chermel in saltū reputabit? Et audiet in die illa surdi verba libri: et de tenebris q caligine oculi cecoꝝ videbūt. Et adident mites in dño leticiā: q pauperes homines in scto isrl exultabūt: qm̄ defecit q ꝑualebat. ꝓsummatus est illusor: q succisi sūt oēs q vigilabāt sup iniqtatē: q peccare faciebāt hoīes in verbo: q arguenti in porta supplātabāt: et declīauerūt frustra a iusto. Propt hoc hec dicit dñs ad domuz iacob q redemit abrahā. Nonmō ꝓfundet iacob: necmō vult⁹ eius erubescet: sed cū viderit filios suos opa manuuz meaz: in medio sui sctificātes nomen meū: q sctificabūt sctm iacob: q deū isrl predicabūt et sciēt errātes spū intellectum: et musitatores discent legem.

¶ Capitulum. .XXX.

Ve filij derelictores dicit dñs: vt faceretis ꝓsiliū q ñ ex me: et ordiremi telā q nō p spm̄ meū: vt adderetur pctm̄ sup pctm̄: q ambulatis vt descendatis in egiptū: et os meū non interrogastis: sperantes auxiliū in fortitudīe pharaōis: q hñtes fiduciā in vmbra egipti: q erit vob fortitudo pharaōis in ꝓfusionē: q fiducia

plagas

in vmbra egipti in ignominiã. Jerant eñ in thanes pr̃cipes tui et nũcij tui: vsq; ad thanes puenerũt. Oñes ꝓfusi sũt sup ꝑ'o q̃ eis ꝑdesse ñ potuit. Non fuer̃t ī auxiliũ et in aliquã vtilitatẽ: sed in ꝓfusionẽ ꝙ in obꝓbriũ. On⁹ iumẽtoꝝ austri. In terra trib'atiõis ꝙ ãgustie. leena ꝙ leo. ex eis vipera: ꝙ regul⁹ volãs: portãtes sup hũeros iumẽtoꝝ diuitias suas: ꝙ sup gibbũ camelorꝝ thesauros suos: ad ꝑ'um q̃ eis ꝑdesse ñ poterat. Egipt⁹ eñ frustra ꝙ vana auxiliabit̃. Ideo clamaui sup hoc: supbia tñ ẽ. q̃esce. Nũc ingressus scribe eis sup buxũ: ꝙ in libro diligẽter exara illud: ꝙ erit in die nouissimo in testimoniũ vsq; inetẽrnum. Popul⁹ eñ ad iracũdiã ꝓuocãs est: et filij mẽdaces. filij nolẽtes audire legẽ dei q̃ dicũt videntibꝫ: nolite videꝫ. ꝙ aspiciẽtibꝫ: nolite aspicẽ nob ea q̃ recta sũt. Loq̃mĩ nob placẽtia. videte nob errores: auferte a me viã. declĩate a me semitã. cesset a facie nr̃a sc̃⁹ isr'. Propt̃ea hec dicit sc̃⁹ isr': p eoq; ꝓbastis verbũ hoc: ꝙ spastis ī calũnia ꝙ tum'tu: ꝙ innixi estis sup eo. Propterea erit vob iniq̃tas hec. sicut intẽrruptõ cadens: ꝙ req̃sita ī muro excelso: q̃m subito dñs nõ sperat veiet ꝓtritõ ei⁹: et ꝓminuet̃ sic ꝓterit̃ lagena vigli ꝓtritõe qualiba: et ñ inuenietur de fragmẽtis ei⁹ testa: in q̃ portẽt ignicul⁹ de incẽdio: aut hauriat̃ parũ aque de fouea: q̃ hec dicit dñs de⁹ sc̃us isr'. Si reuertimĩ ꝙ q̃escatis salui eritis. In silẽtio ꝙ in spe erit fortitudo vr̃a: ꝙ noluistis ꝙ dixistis. Nequaq̃: sz ad eq̃s fugiemus: ideo fugietis. Et sup veloces ascẽdem⁹: idõ velotõres er̃t q̃ psequẽt vos. Mille boĩes a facie ꝛoris vni⁹ ꝙ a facie ꝛoris q̃n q̃ fugietis: donec r̃linq̃mĩ q̃si mal⁹ nauis in vtice mõtis: ꝙ q̃si signũ sup collẽ. Propterea expectat dñs vt misereat̃ vr̃i: ꝙ idõ exultabit̃ parcẽs vob: q̃ deus iudicij dñs. bt̃i oẽs q̃ expectãt eũ. Popul⁹ eñ sion habitabit in ihr̃lm: plorãs nequaq̃ plorab: miserãs miserebit̃ tui. Ad vocẽ clamoris tui statim vt audierit r̃ndebit tibi: ꝙ dabit tibi dñs panẽ artũ: ꝙ aquã breuẽ: ꝙ ñ faciet auolare a te vlt̃ doctorẽ tuũ: erũt oculi tui videntes ꝑceptorẽ tuũ: et aures tue audiẽt vbũ p⁹ tergũ monẽtis. Hec ẽ via ambulate ī ea ꝙ ñ declĩetis neq; ad dexterã neq; ad siniſtrã. Et ꝓtamĩab lamĩas sculptilium argenti tui: et vestimentũ ꝓflatil' auri tui ꝙ dispges ea sicut immũdiciã menstruate. Egredere dices ei. Et dabit̃ pluuia semĩ tuo vbicũq; seminaueris ī terra et panis frugũ terre erit vberrim⁹ ꝙ pinguis. Pascet̃ in possessiõe tua in die illo agn⁹ spaciose ꝙ thauri tui ꝙ pulli azinoꝝ q̃ opant̃ trã. ꝓmixtũ migma comedẽt: sicut ī area ventilatũ est. Et er̃t sup omnez mõtẽ excelsũ: et sup omnẽ collẽ eleuatũ riui currẽtiũ aq̃e: in die int̃fectõis mlt̃oꝝ: cũ ceciderĩt turres. Et erit lux lune sicut lux sol' ꝙ lux sol' erit septẽplicit̃: sic̃ lux septẽ dieꝝ: ī die q̃ alligauerit dñs vuln⁹ pl'i sui ꝙ percussurã plage ei⁹ sanauerit. Ecce nom̃ dñi venit de lõginq̃: ardẽs furor ei⁹: ꝙ gꝛuis ad portandũ. Labia ei⁹ repleta sũt indignatõe. et lĩgua ei⁹ q̃si ignis deuorãs. Spũs ei⁹ velut torrẽs ĩundãs vsq; ad mediũ colli. ad ptẽdas gẽtes in nihilũ: ꝙ frenũ erroris qđ erat ī maxill' ꝑ'oꝝ. Cãticũ erit vob sicut vox sc̃tificatẽ solẽnitatis: ꝙ letitia cordis sicut q̃ pgit cũ tibia: vt intret in montẽ dñi ad fortẽ isr'. Et auditã faciet dñs gl'iaz vocis sue: ꝙ ꝛorẽ brachij sui oñdet ī ꝓmiatõe furoris ꝙ flãme ignis deuorãtis: allidet ī turbine ꝙ ī lapide gr̃ndinis. A voce eñ dñi pauebit assur virga pcussus: ꝙ erit r̃nsit⁹ vge fundat⁹ quẽ requiescẽ faciet dñs sup eũ in timpanis ꝙ cytharis ꝙ bell' ꝑcipuis expugnbit eos. Preparata ẽ eñ ab heri topheth a rge ꝑparata profunda ꝙ dilatata. Nutrimĩta ei⁹ ignis: et ligna mlta: flat⁹ dñi sicut torrens sulphuris succendens eam.

Capi. XXXI.

Ve q̃ descẽdũt in egiptũ ad auxiliũ in eq̃s spantes: ꝙ hñtes fiduciã sup q̃drigis q̃ mlte sũt: ꝙ sup eq̃tibꝫ q̃ ꝑualidi nimis: ꝙ ñ sunt ꝓfisi sup sanctũ isr'. ꝙ dñm ñ exq̃sier̃t. Ipe aũ sapiẽs adduxit malũ: ꝙ verba sua ñ abstulit: ꝙ surget ꝓ̃ domũ pessimoꝝ: ꝙ cont̃ auxiliũ opantium iniq̃tatẽ. Egipt⁹ hõ ꝙ ñ de⁹: ꝙ eq̃ eoꝝ caro ꝙ ñ spũs: ꝙ dñs inclĩabit manũ suam et corruet auxiliator: ꝙ cadet cui ꝑstat̃ auxiliũ. sil'q; oẽs ꝓsumẽt̃: q̃ hec dicit dñs ad me. Quomodo si rugiat leo et catulus leonis super predam suam: cum occurrerit ei multitudo pastorum a voce eorum non formidabit et a multitudine eorum non pauebit: sic descendet dñs exercituum vt

ylayas

prelietur sup montē sy̆on et sup collē eiꝰ.
Sicut aues volātes:sic ꝓtæget dñs exercituū ihr̄l̄m: ꝓtægēs ꝫ liberās. ēnsiēs ꝫ saluans. Cōuertimī sicut ī ꝑfundū recessera-
tis filij isr̄l̄. In die enī illa abiciet vir y̆dola argēti sui:ꝫ y̆dola auri sui q̄ fecerī vob
manꝰ vē in peccatū:ꝫ cadet assur in gladio nō viri:et gladiꝰ ñ hois vorabit eu:
et fugiet ñ a facie gladij et iuuenes eiꝰ vectigales erūt:ꝫ fortitudo eiꝰ a terrore ēn-
sibit:ꝫ pauebūt fugiētes p̄cipes eiꝰ. Dixit dñs.cuiꝰ est ignis in sy̆on:et caminus
eius in hierusalem. Capi. .XXXII.
Ece in iusticia regnabit rex:ꝫ p̄ci-
pes in iudicō preerūt:ꝫ erit vir sicut q̄ abscōdiē a vento:ꝫ celat se
a tēpestate:sic riui aquaꝝ in siti:ꝫ vmbra petre pminētis in terra deserta. Non ca-
ligabūt oculi videntiū ꝫ aures audientiū diligenē auscultabūt:ꝫ cor stultoꝝ intelli
get scientiā:ꝫ lingua balboꝝ velociē loq̄-
tur et plane. Non vocabiē vlē is q̄ insipi-
ens ē p̄ceps:neq; fraudulētus appellabi-
tur maior. Stultꝰ enī fatua loqueē:et cor eius faciet iniq̄tatē:vt pficiat sl̄ationē:ꝫ
loquaē ad dñm fraudulēt:ꝫ vacuā faciat
aiam̄ esurientis:et potū sitienti auferat.
Fraudulēti.vasa pessima sunt:ipse enī co
gitatōnes ꝯcinnabit ad ꝑdendos mites in
sermone mēdacij:cū loq̄reē paup iudiciū.
Princeps vero ea que digna sunt p̄cipi
cogitabit:ꝫ ipe sup iudices stabit. Mulie-
res opulēte surgite:ꝫ audite vocē meā:fi-
lie ꝯfidētes ꝓcipite auribꝰ eloquiū meum.
Post dies enī et annū:ꝫ vos ꝯturbamini
ꝯfidētes. Consūmata est enī vindemia:col
lectio vlē ñ veniet. Obstupescite opulēte.
cōturbabimini ꝯfidētes:exuite vos ꝫ con-
fundamini:accingite lūbos vr̄os sup vbe-
ra. Plangite sup regione desiderabili:sup
vinea vertili. Sup humū ꝓp̄l̄i mei spine ꝫ
vepres ascendēt:q̄ntomagis super oēs do
mos gaudij ciuitatis exultātis! Dom̄ enī
dimissa est.ml̄titudo vrbis relicta est:te-
nebre ꝫ palpatō facte sunt super spelūcas
vsq; ineternū. Gaudium onagroꝝ pascua
gregū:donec effundaē sup nos spūs de ex
celso. Et erit desertū in chermel:ꝫ chermel
in saltū reputabiē:et hītabit ī solitudine
iudicium:et iusticia ī chermel sedebit. Et
erit opus iusticie pax:et cultus iusticie si-
lentiū:ꝫ securitas vsq; in sempiternuz. Et
sedebit ꝓp̄lus meꝰ in pulcritudine pacis:
ꝫ in tabnacul̄ fiducie ꝫ in requie opulēta.
Grādo aē in descēsione saltus:ꝫ būilitate
būiliabiē ciuitas. Beati qui semīatis sup
oēs aquas:īmittētes pedē bouis et azini.

Capitulum. .XXXIII.

Ue qui predaris:nonne ꝫ ipse p̄da-
beris! Et q̄ spernis: nonne et ipse
sperneris! Cū ꝯsumaueris depda-
tionē depredaberis:cū fatigatus desieris.
ꝯtēneris. Dñe miserē nr̄i te enī expecta-
mus:esto brachiū nr̄m in mane:ꝫ sal̄ nr̄a
in tpe tribl̄atōis. A voce angeli fugerunt
p̄l̄i:et ab exaltatōne tua dispse sunt gen-
tes. Et cōgregabunē spolia vr̄a sicut colli
gitur brucus:velut cū fosse plene fuerint
ō eo. Magnificatꝰ ē dñs qm̄ hītabit in ex-
celso:īplebit sy̆on iudicio ꝫ iusticia:ꝫ erit
fides in tpib̄ suis. Diuitie salutis sapīa ꝫ
sciētia:timor dñi ipse thesaurꝰ eius. Ecce
videtes clamabūt foris:angeli pacis ama-
re flebūt. Dissipate sunt vie:cessauit ēnsi-
ens p semitā:irritū factū est pactū:spiecit
ciuitates.ñ reputauit hoīes. Luxit ꝫ elā-
guit ēra:cōfusus est libanꝰ ꝫ absurduit. Et
factꝰ ē saron sicē dertū:ꝫ cōcussa ē basā et
carmelꝰ. Nūc consurgā dicit dñs:nūc ex-
altabor ꝫ nūc sublīabor. Cōcipietis odorē
et parietis stipulā:spūs vr̄ vt ignis vora-
bit vos:et erunt ꝓp̄l̄i q̄si de incēdio cinis:
spine cōgregate igni cōburenē. Audite q̄
longe estis q̄ fecerim:ꝫ cogñscite vicini for
titudinē meā. Contriti sunt ī sy̆on pecca-
tores:possedit timor y̆pocritas. Quis po
terit hītare de vob̄ cū igne devorante:aut
q̄s hītabit ex vob̄ cū ardoribꝰ sempiternis:
Qui ābulat ī iusticijs ꝫ loquiē veritatē:q̄
spicit auaricia ex calūnia:ꝫ excutit manꝰ
suas ab omī munere. Qui obturat aures
suas ne audiat sanguinē:et claudit oc̄los
suos ne videat malū:iste ī excelb̄ hītabit:
muīmēta saxoꝝ sublimitas eius:panis ei
datꝰ est:aque eiꝰ fideles sūt. Regē ī decore
suo videbit:oc̄li eiꝰ cernēt terrā delonge:
cor tuū meditabiē timorē. Vbi ē lr̄atꝰ. vbi
legis vba ponderās. vbi doctor paruuloꝝ!
ꝓp̄lm īprudentē ñ videb̄.ꝓp̄lm alti ꝑmonis:
ita vt ñ possis ītelligē diptitudinem līgue
eiꝰ:ī q̄ nulla ē sapīa. Respice sy̆on ciuita
tē solennitatis nr̄e. oc̄li tui videbūt ihr̄l̄m

habitatōnez opulentā. tabernaculū qđ ne-
quaq̄ transferri potērit: nec auferent̄ cla-
ui ei⁹ in sempiternū. ⁊ oñes funiculi eius
nō rūpent̄: quia solūmodo ibi magnifica-
tus est dñs nr̄. Locus fluuioꝝ riui latissi-
mi ⁊ potētes: nō transibit sup eū nauis re-
migū: neq̄ trieris magna transgrediet̄ eū.
Dñs em̄ iudex nr̄. dñs legifer nr̄. dñs rex
nr̄. ipe veniet et saluabit nos. Laxati sunt
funiculi tui: sed nō ꝑualebūt. Sic erit ma
lus tuus vt dilatare signū nō q̄as. Tūc di
uidēt̄ spolia ꝑdarū multaꝝ: claudi diripi
ent rapinā: nec dicet vicin⁹. elāgui. Popu
lus q̄ habitat ī ea: auferet̄ ab eo iniq̄tas.

Capituluz. XXXIIII.

Accedite gentes audite. ⁊ ꝓcī atten
dite: audiat terra ⁊ plenitudo ei⁹.
orbis ⁊ oñe germē ei⁹: qr̄ indigna
tō dñi sup oñes gētes: ⁊ furor sup vniuer
sam maliciam eoꝝ. Interfecit eos: ⁊ dedit
eos in occisionē. Interfecti eoꝝ ꝓicient̄: ⁊
de cadaueribꝫ eoꝝ ascēdet fetor. Tabescent
mōtes a sāguīe eoꝝ. ⁊ tabescet oīs milicia
celoꝝ: ⁊ ꝙplicabūt̄ sicut liber celi: ⁊ oīs mi
licia eoꝝ defluet sicut defluit foliū ꝺ vinea
et de ficu: qm̄ inebriat⁹ē ī celo gladi⁹ me⁹.
Ecce sup ydumeā descēdet: ⁊ sup ꝓplm̄ ītēr-
fectōnis mee ad iudiciū. Gladi⁹ dñi reple-
t⁹ē sanguine: incrassat⁹ē adipe de sāguine
agnoꝝ ⁊ hircoꝝ. ⁊ ꝺ sāguine medullatorū
arietū. Victima em̄ dñi ī bosra: ⁊ ītērfectō
magna ī tērra edom: ⁊ descēdēt vnicornes
cuz eis. ⁊ thauri cū potētibꝫ. Inebriab̄t̄ ̄ra
eoꝝ sāguine. ⁊ hum⁹ eoꝝ adipe pinguiuz:
qr̄ dies vltionis dñi. ān⁹ retributōnis iudi
cij sion. Et ꝙuertēt̄ torrentes ei⁹ ī picē: et
hum⁹ ei⁹ ī sulphur. Et erit tērra ei⁹ ī picem
ardentē nocte ⁊ die: ñ extinguet̄ ī sēpiter-
nū. Ascēdet fum⁹ ei⁹ a generatōe ī genera-
tōez: desolabit̄ ī secla seculoꝝ. Nō erit trāsi-
ens ꝑ eā: ⁊ possidebūt illā onocrotal⁹ ⁊ eri
cius: ⁊ ibex ⁊ coru⁹ habitabūt ī ea. Et extē
det̄ sup eā mēsura vt redigat̄ ad nihilū: ⁊
ꝑpendiculū ī desolatōez. Nobiles ei⁹ ñ erūt
ibi. regē poci⁹ īuocabūt: ⁊ oēs ꝓcipes ei⁹
erūt ī nihilū. Et orient̄ ī domibꝫ ei⁹ spine ⁊
vrtice. ⁊ paliurus ī munitōibꝫ ei⁹: ⁊ erit cu
bile draconū. ⁊ pascua strutionū: ⁊ occur-
rēt demonia: onocentaurus ⁊ pilosus cla-
mabit alter ad alterū. Ibi cubauit lamia
⁊ inuenit sibi requiem: ibi habuit foueam
erici⁹. ⁊ enutriuit catulos: ⁊ circūfodit et
fouit in vmbra eius. Illuc cōgregati sunt
milui. alter ad alterū. Requirite diligēter
in libro dñi ⁊ legite: vnū ex eis ñ defuit. al
ter alterū nō q̄siuit: q̄a qđ ex ore meo ꝓce-
dit ille mandauit: ⁊ spūs ei⁹ ipe ꝙgregauit
ea: ⁊ ipe misit eis sorte. ⁊ man⁹ eius diuisit
eā illis ī mēsurā. Vsq̄ ineternū possidebūt
eā: in generatōne ⁊ generatōnē habitabūt
in ea.

Capitulum. XXXV.

Letabit̄ deserta ⁊ īuia: et exultabit
solitudo. ⁊ florebit quasi liliū. Ger
minās germinabit: ⁊ exultabit le-
tabunda ⁊ laudās. Gloria libani data est
ei: decor carmeli ⁊ saron. Ipsi vidēbūt glo
riaz dñi: ⁊ decorē dei nostri. Cōfortate ma
nus dissolutas: ⁊ genua debilia roborate.
Dicite pusillanimis: ꝓfortamini et nolite
timere. Ecce deꝰ vester vltionē adducet re-
tributōnis: deꝰ ipe veniet et saluabit nos.
Tunc apient̄ oculi cecoꝝ: ⁊ aures surdoꝝ
patebunt. Tūc saliet sicut ceruus claud⁹.
⁊ apta erit lingua mutoꝝ: qr̄ scisse sunt in
deserto aque. ⁊ torrentes in solitudine: ⁊ q̄
erat arida in stagnū. ⁊ sicīes in fontes aq̄-
rum. In cubilibꝫ ī q̄bꝫ prius dracones ha-
bitabant. orient̄ viror calami ⁊ iunci: ⁊ erit
ibi semita: et via sancta vocabit̄. Nō trāsi-
bit ꝑ eā pollutus: ⁊ hec erit vobis directa
via: ita vt stulti nō errent ꝑ eaz. Non erit
ibi leo: ⁊ mala bestia nō ascendet ꝑ eā nec
īuenient̄ ibi. Et ambulabūt q̄ liberati fue-
rint ⁊ redempti a dño ꝙuertent̄: ⁊ venient
ī sion cū laude: ⁊ letitia sempiterna super
caput eorū. Gaudiū ⁊ letitiā obtinebunt:
⁊ fugiet dolor et gemitus.

Capitulum. XXXVI.

Et factū est in quartodecimo anno
regis ezechie: ascēdit sennacherib
rex assiriorꝝ super oēs ciuitates
iuda munitas: ⁊ cepit eas. Et misit rex as-
sirioꝝ rabsacen de lachis ī hierusalē. ad re
gez ezechiā ī manu ḡui: ⁊ stetit ī aq̄ductu
piscine superioris. ī via agri fullōis. Et egres
s⁹ ̄ē ad eū eliachim fili⁹ elchie q̄ erat sup do-
mū. ⁊ sobna scriba. et iohae fili⁹ asaph a ꝙ
mētarijs. Et dixit ad eos rapsaces. Dicite
ezechie. Hec dicit rex magn⁹ assirioꝝ. Que
ē ista fiducia q̄ ꝙfidis: aut q̄ ꝙsilio vl' forti
tudie ꝝbellae diſpois: Sup quē hēs fiduci
az: qr̄ ꝝcessisti a me: Ecce ꝙfidis sup baculū

harũdineũ ꝓfractũ istũ sup egiptuz: cui si innixus fuerit hõ. intrabit ī manũ ei⁹ et pforabit eam: sic pharao rex egipti oĩibus q̃ ꝓfidũt ī eo. Quod si rñderis mihi. ī dño deo nostro confidim⁹: nõne ipse est cuius abstulit ezechias excelsa et altaria. ⁊ dixit iude ⁊ hierusalẽ coram altari isto adorabitis: Et nũc trade te dño meo rẽgi assirioꝝ: ⁊ dabo tibi duo milia eq̃ꝝ. nec poteris ex te pbere ascensores eoꝝ. Et quõ sustinebis faciez iudicis vnius loci ex seruis dñi mei minoribꝫ: Qd̃ si confidis ī egipto ī quadrigis. ⁊ ī equitibꝫ: ⁊ nũc nũq̃d sine dño ascendi ad terrã istam. vt dispderẽ eam. Dñs dixit ad me. Ascende sup terrã istam: ⁊ dispde eam. Et dixit eliachim. ⁊ sobna. ⁊ ioahe ad rabsacen. Loq̃re ad seruos tuos syra lĩgua ītelligim⁹ em̃: ne loq̃ris ad nos iudaice in auribꝫ pli q̃ ẽ sup murũ. Et dixit ad eos rabsaces. Nũquid ad dñm tuũ et ad te misit me dñs meus. vt loquerer oĩa verba ista: ⁊ nõ pocius ad viros q̃ sedẽt ī muro vt comedant stercora sua. ⁊ bibant vrinaz pedũ suoꝝ vobiscũ: Et stetit rabsaces: et clamauit voce magna iudaice et dixit. Audite verba regis magni rẽgis assirioꝝ. Dec dicit rex. Nõ seducat vos ezechias. q̃a ñ poterit eruere vos: ⁊ ñ vob tribuat fiduciam ezechias sup dño dicẽs. eruẽs liberabit nos dñs: nõ dabit ciuitas ista ī manu regis assirioꝝ. Nolite audire ezechiaz: hec ei dicit rex assirioꝝ. Facite mecũ bñdictõnẽ. ⁊ egredimĩ ad me: ⁊ comedite vnusq̃sq̃ vineaz suam. ⁊ vnusq̃sq̃ ficũ suaz: ⁊ bibite vnusq̃sq̃ aquam cisterne sue: donec veniaz ⁊ tollam vos ad terrã q̃ ẽ terra vĩa. terraz frumẽti ⁊ vini: terrã panuz et vineaꝝ. Nec ꝓturbet vos ezechias dicẽs: dñs liberabit nos. Nũq̃d liberauerũt dij gẽtiũ vnusq̃sq̃ terrã suam de manu regis assirioꝝ. Ubi ẽ deus emath et arfad: Ubi de⁹ sepharuaim: Nũq̃d liberauerũt samariaz ỏ manu mea: Quis ẽ ex oĩbꝫ dijs terraꝝ istarũ q̃ eruerit terrã suam de manu mea: vt eruat dñs hierusalẽ de manu mea: Et siluerũt ⁊ ñ rñderũt ei verbũ. Mãdauerat em̃ rex dicẽs: ne rñdeatis ei. Et egressus ẽ eliachim fili⁹ elchie q̃ erat sup domũ. ⁊ sobna scriba. ⁊ ioahe filius asaph. a cõmentarijs ad ezechiam scissis vestibꝫ: ⁊ nũciauerũt ei verba rabsacis.

Capitulum XXXVII.

Et factũ ẽ cũ audisset rex ezechias scidit vestimenta sua. ⁊ obuolutus ẽ sacco: ⁊ intrauit in domũ dñi. Et misit eliachim qui erat sup domũ. et sobna scribam. ⁊ seniores ỏ sacerdotibꝫ optos saccis. ad ysaiam filiũ amos ꝓphetam: ⁊ dixerũt ad eũ. Dec dicit rex ezechias. Dies tribulatiõis ⁊ correptiõnis. ⁊ blasphemie dies hec: q̃ venerũt filij vsq̃ ad partũ. ⁊ virt⁹ nõ ẽ pariendi. Si quõ audiat dñs de⁹ tu⁹ verba rabsacis: quẽ misit rex assirioꝝ dñs suus ad blasphemandũ dominũ deuz viuentẽ: ⁊ exprobrãdũ ꝓmonibꝫ q̃s audiuit dominꝰ de⁹ tu⁹. Leua ergo oratiõez p reliquijs q̃ repte sũt. Et venerũt serui regis ezechie ad ysaiã: ⁊ dixit ad eos ysaias. Dec dicetis domiõ vro. Dec dicit dñs. Ne timeas a facie verboꝝ q̃ audisti: q̃bꝫ blasphemauerũt pueri regis assirioꝝ me. Ecce ego dabo ei spiritũ ⁊ audiet nũciũ. ⁊ reuertet̃ ad terrã suam ⁊ corruere euz faciaz gladio ī tra sua. Reuersus est aũt rabsaces: ⁊ inuenit regẽ assirioꝝ pliãtẽ aduersus lobnã. Audierat em̃ q̃ pfect⁹ eẽt de lachis: et audiuit de tharacha rege ethiopie dicentes: egressus ẽ vt pugnet ctra te. Qd̃ cũ audisset. misit nũcios ad ezechiaz dicens. Dec dicetis ezechie regi iude loquẽtes. Nõ te decipiat de⁹ tu⁹ in q̃ tu ꝓfidis dicẽs: nõ dabit̃ ihrlm ī manũ regis assiriorũ. Ecce tu nosti oĩa q̃ fecerũt reges assirioꝝ oĩbꝫ terris q̃s subuertẽrũt: ⁊ tu poteris liberari: Nũq̃d eruerũt eos dij gẽtiũ. q̃s subuertẽrũt patres mei: gozan ⁊ aran ⁊ reseph ⁊ filios eden q̃ erant ī thalassar: Ubi ẽ rex emath ⁊ rex arfad ⁊ rex vrbꝫ sepharuaim ana et aua: Et tulit ezechias libros de manu nũcioꝝ ⁊ legit eos: ⁊ ascendit in domũ dñi. ⁊ expandit eos corã dño. Et orauit ezechias ad dominũ dicẽs. Dñe exercituũ de⁹ isrl q̃ sedes sup cherubin. tu es de⁹ solus oĩũ regnoꝝ terre: tu fecisti celũ ⁊ terrã: inclina dñe aurẽ tuaz ⁊ audi. api oculos tuos et vide: ⁊ audi oĩa verba sennacherib q̃ misit ad blasphemandũ deũ viuẽtẽ. Vere ei dñe desertas fecerũt reges assirioꝝ trras et regiones eaꝝ. ⁊ dederũt deos eaꝝ igni. nõ em̃ erãt dij sed opa manuũ hominũ. lignũ ⁊ lapis: et cõminuerũt eos. Et nũc dñe de⁹ noster salua nos de manu ei⁹: vt cognoscãt oĩa regna terre. q̃ tu es dñs deus solus. Et misit ysaias filios amos ad

plagas

ezechiaz dicens. Hec dicit dñs deus israel. Pro qbꝫ rogasti me de sennacherib rege assiriorꝫ: hoc ē verbū qđ locut⁹ ē dñs sup eū. Despexit te et subsannauit te virgo filia sion: post te caput mouit filia hierusalē. Cui exprobrasti. et quē blasphemasti: et sup quē exaltasti vocez. et leuasti altitudinem oculorꝫ tuorꝫ: Ad sanctū isrl'. In manu seruorꝫ tuorum exprobrasti dño: et dixisti. In multitudine quadrigarū mearū ego ascendi altitudinem montiū. iuga libani: et succidā excelsa cedrorꝫ eius. et electas abietes illius: et introibo altitudinem summitatis eius. saltū carmeli eius: ego fodi et bibi aquā. et exiccaui vestigio pedis mei oēs riuos aggerum. Nūqđ nō audisti que olim fecerī ei: Ex diebꝫ antiqs ego plasmaui illud. et nūc adduxi: et factū est in eradicatiōz colliū oppugnātiū. et ciuitatū munitarū. Habitatores earū breuiata mānu cōtremuerūt. et confusi sūt: facti sūt sicut fenū agri. et gramen pascue. et herba tectorū q exaruit antequꝫ matureſceret. Habitatiōez tuā et egressum tuū. et introitū tuū cognoui: et insaniam tuā cōtra me. Cū fureres aduersū me superbia tua ascendit in aures meas. Ponā ergo circulū in auribꝫ tuis. et frenū in labijs tuis: et reducam te in via p quam veniſti. Tibi aūt hoc erit signū. Comede hoc āno q sponte nascūt̄: et in āno scdo pomis vescere. In āno aūt tercio seminate et metite: et plātate vineas. et comedite fructū earum: et mittet id qđ saluatū fuerit de domo iuda. et qđ reliquū ē radicē deorsuz. et faciet fructū sursum: qz de hierusalez exibūt reliqe. et saluatio de monte sion. Zel⁹ dñi exercituū faciet istud. Propterea hec dicit dñs de rege assiriorꝫ. Nō introibit ciuitatē hāc et ñ iaciet ibi sagittā. et nō occupabit eā clipeus: et nō mittet in circuitu ei⁹ aggerē. In via q venit p eam reuertet̄: et ciuitatez hāc nō ingrediet̄ dicit dñs. Et protegaz ciuitatē istam vt saluē eaz: propter me et propter dauid seruuz meū. Egressus ē aūt āgel⁹ dñi et percussit in castris assiriorꝫ cētūoctogintaquinqꝫ milia. Et surrexerūt mane: et ecce oēs cadauera mortuorꝫ. Et egressus ē et abijt. et reuersus ē sēnacherib rex assiriorꝫ: et habitauit in niniue. Et factū ē cū adoraēt in tēplo merach deū suum ad ramelech et sarasar. filij ei⁹ percusserūt eū gladio: fugerūtqꝫ in terraz ararath: et regnauit assaraddon filius ei⁹ p eo.

In diebꝫ illis Ca. XXXVIII. egrotauit ezechias vsqꝫ ad mortē: et intrauit ad euz ysaias filius amos pphēta: et dixit ei. Hec dicit dom⁹. Dispōe domui tue: qz morieris tu et ñ viues. Et cōuertit ezechias faciē suaz ad parietez: et orauit ad dominū et dixit. Obsecro dñe. memēto qsō quō ambulauerī corā te in veritate et ī corde pfecto: et qđ bonū ē ī oculis tuis feceri. Et fleuit ezechias fletu magno. Et factū est verbū dñi ad ysaiam dicēs. Vade et dic ezechie. Hec dicit dñs deus dauid patris tui. Audiui oratiōez tuaz: et vidi lacrimaz tuaz. Ecce ego addicā sup dies tuos quindecim annos: et de manu regis assiriorū eruā te. et ciuitatē istam: et protegaz eam. Hoc aūt tibi erit signū a dño: qz faciet dñs verbū hoc qđ locut⁹ ē. Ecce ego reuerti faciaz vmbrā liniaruz p qs descēderat ī horologio achaz. ī sole retrorsū decē lineis. Et reuersus ē sol decē lineis p gđ⁹ qs descēderat. Scriptura ezechie regis iuda cū egrotasset: et conualuisset de infirmitate sua. Ego dixi ī dimidio dierꝫ meorꝫ vadā ad portas inferi: qsiui residuū ānorꝫ meorꝫ. Dixi nō videbo dñm deū ī terra viuentiū: nō aspiciam hoīez vltra. et habitatorē quietis. Generatiō mea ablata ē et conuoluta ē a me. qsi tabernaculū pastorꝫ. Precisa ē velut a texente vita mea: dum adhuc ordirer succidit me. De mane vsqꝫ ad vesperaz finies me: sperabam vsqꝫ ad mane. Quasi leo sic cōtriuit oīa ossa mea. De mane vsqꝫ ad vesperam finies me. Sicut pull⁹ hirūdis sic clamabo: meditabor vt colūba. Attenuati sūt oculi mei: suspicientes ī excelso. Dñe vim patior: rñde pro me. Quid dicā: aut qđ rñdebit mihi cuz ipe fecerim: Recogitabo tibi oēs annos meos: ī amaritudine aīe mee. Dñe si sic viuit̄: et ī talibꝫ vita spūs mei. Corripies me et viuificabis me: ecce ī pace amaritudo mea amarissima. Tu aūt eruisti aīaz meā vt nō piret: piecisti pt⁹ tergū tuū oīa pcta mea. Quia ñ īfern⁹ confitebit tibi: neqꝫ mors laudabit te. Nō expectabūt q descēdūt ī lacuz veritatē tuā. Viuēs viuēs ipe confitebit tibi sicut et ego hodie: pr̄ filijs notā faciet veritatē tuā. Dñe saluū me fac: et psalmos nostros cātabim⁹ cūctis diebꝫ vite nr̄e in domo dñi. Et iussit ysaias vt tollerēt massaz

ylayas

te ficis: ⁊ cathaplasmarent sup vuln⁹ ⁊ sanaret. Et dixit ezechias. Qđ erit signū qz ascendaz in domo dñi. ¶ Capi. XXXIX

In tēpe illo misit merodach baradan filius baladan rex babilonis libros et munera ad ezechiaz. Audierat ei ꝙ egrotasset ⁊ ꝓualuisset. Letat⁹ ē autē sup eos ezechias: ⁊ ondit eis cellam aromatū ⁊ argēti ⁊ auri ⁊ odoramētoꝝ et vngēti optimi ⁊ oēs apothecas suppellectil' sue: et vniuersa q̄ inuēta sūt ī thesauris ei⁹. Nō fuit verbū qđ ñ oñderet eis ezechias ī domo sua: ⁊ ī oñi pr̄ate sua. Introiuit aū ysaias ꝓpheta ad ezechiam regē et dixit ei. Quid dixerūt viri isti: et vñ venert ad te? Et dixit ezechias. De terra lōginq̄ venert ad me: ỏ babilone. Et dixit. Quid viderūt ī domo tua? Et dixit ezechias. Oñia q̄ ī domo mea sūt viderūt. Nō fuit res quā non ostēderī eis ī thesauris meis. Et dixit ysaias ad ezechiā. Audi verbū dñi exercituū. Ecce dies veniēt: ⁊ auferent. oīa q̄ ī domo tua sūt: ⁊ que thezaurizauerūt pr̄es tui vsq̄ ad diē hanc ī babilonē. Nō relinquetur quicq̄ dicit dñs. Et de filijs tuis q̄ exibunt de te quos genueris tollēt: ⁊ erūt eunuchi in palacio regis babilonis. Et dixit ezechias ad ysaiam. Bonum verbum domini qđ locutus ē. Et dixit. Fiat tm̄ pax ⁊ veritas in diebꝫ meis. ¶ Capitulum .XL.

Consolamini ꝓsolamī populeme⁹: dicit deus vester. Loq̄mini ad cor hierusalē ⁊ aduocate eam: qm̄ cōpleta ē malicia ei⁹: dimissa ē iniq̄tas illi⁹. Suscepit de manu domini duplicia ꝓ oīb⁹ pc̄tis suis. Vox clamantis in deserto. Parate viam dñi: rectas facite in solitudīe semitas dei nr̄i. Oñis vallis exaltabit⁹ ⁊ omnis mons ⁊ collis humiliabit⁹: ⁊ erūt p̄ua ī directa: ⁊ aspera ī vias planas. Et revelabit⁹ gloria dñi: ⁊ videbit oñis caro pariter qđ os dñi locutū ē. Vox dicētis. Clama. Et dixi. Quid clamabo: Oñis caro fenuz: ⁊ oīs gloria ei⁹ q̄si flos agri. Exiccatuz ē fenū et cecidit flos: qa spūs dñi sufflauit ī eo. Vere fenuz ē ꝑ̄plus. Exiccatū ē fenū ⁊ cecidit flos: verbū aū dñi stabit ineternū. Super montē excelsū ascende tu q̄ euāgelizas sīon: exalta ī fortitudīe vocē tuam q̄ euangelizas ihrlm. Exalta: noli timere. Dic ciuitatib⁹ iude: ecce de⁹ vester. Ecce dñs de⁹ ī fortitudine veniet: ⁊ brachiū ei⁹ dñabit⁹. Ecce merces ei⁹ cū eo: ⁊ opus illius corā illo: Sicut pastor gregē suum pascet: ī brachio suo ꝯgregabit agnos. ⁊ in sinu suo leuabit: fetas ipe portabit. Quis mēsus est pugillo aquas: ⁊ celos palmo ponderauit? Quis appendit tribꝫ digitis molez t̄re: ⁊ liberauit ī pōdere mōtes et colles ī statera? Quis audiuit spiritū dñi: aut q̄s ꝓsiliari⁹ ei⁹ fuit ⁊ oñdit illi? Cū q̄ iniit ꝓsiliū ⁊ īstruxit eū. ⁊ docuit eū semitā iusticie. et erudiuit eū sciencia: et viā prudētie ostēdit illi? Ecce gentes q̄si stilla situle: ⁊ q̄si momētū statere reputate sūt. Ecce īsule q̄si puluis exiguus: ⁊ liban⁹ nō sufficiet ad succendendū: ⁊ aīalia ei⁹ non sufficiāt ad olocaustū. Oñes gētes q̄si nō sint sic sūt coram eo: et q̄si nihilū ⁊ inane reputate sūt ei. Cui igit̄ similem fecistis deū: aut quā ymaginē ponetis ei? Nūq̄d sculptile ꝓflauit faber: aut aurifex auro figurauit illud. ⁊ lamīis argētеis argētari⁹? Lignū ⁊ īputribile elegit artifex sapiens: q̄rit quō statuat simulacrū qđ ñ moueat. Nūq̄d non scietis? Nūq̄d nō audistis? Nūq̄d ñ ānūciatū ē vobis ab inicio? Nūq̄d nō intellexistis fundamēta terre? Qui sedet sup girū terre: ⁊ habitatores ei⁹ sūt quasi locuste. Qui extēdit velut nihilū celos: ⁊ expandit eos sicut tabernaculū ad inhabitandū. Qui dat secretor scrutatores q̄si nō sint: iudices t̄re velut īane fecit. Et quidez neq̄ plantat⁹ neq̄ sat⁹ neq̄ radicat⁹ ī t̄ra trūcus eor. Repētе flauit ī eos ⁊ aruert: ⁊ turba q̄si stipulam auferet eos. Et cui assimilastis me. ⁊ adeq̄stis dicit sc̄⁹? Leuate ī excelsū oculos vr̄os et videte q̄s creauit hec. Qui educit ī nūero milicia eor: ⁊ oēs ex noīne vocat. Pre mltitudīe fortitudīs ⁊ roboris vtutisq̄ ei⁹ neq̄ vnū ēliquū fuit. Quare dicis iacob ⁊ loq̄ris israel. abscōdita est via me a dño: ⁊ a deo meo iudiciū meū t̄nsiuit? Nūq̄d nescis: aut ñ audisti? Deus sēpit̄n⁹ dñs: q̄ creauit t̄mīos t̄re: ⁊ ñ deficiet neq̄ laborabit: nec ē iuestigatō sapiētie ei⁹. Qui dat lasso virtutē: et bijs q̄ ñ sūt: fortitudīez ⁊ robur multiplicat. Deficiēt pueri ⁊ laborabūt: ⁊ iuuenes ī infirmitate cadēt. Qui aū sperāt ī dño mutabūt fortitudīez: assumēt pēnas sicut aq̄le. currēt ⁊ ñ laborabūt: ābulabūt

et nō deficient. Capitulum. XLI.

Taceāt ad me insule:⁊ gētes mutēt fortitudiez. Accedāt ⁊ tūc loq̄nt̄: simul ad iudiciū ꝓpinquem⁹. Quis suscitauit ab oriētē iustū: vocauit eum vt seq̄ret̄ se: Dabit ī ꝓspectu ei⁹ gētes:⁊ reges obtinebit. Dabit q̄si puluerē gladio eius: sicut stipulā vēto raptā arcui ei⁹. Persequetur eos: transibit in pace: semita ī pedibꝰ ei⁹ nō apparebit. Quis hec opat⁹ ē ⁊ fecit: vocās generatōnes ab exordio: Ego dñs: prim⁹ ⁊ nouissimus ego sū. Uiderūt insule et timuerūt: extrema terre obstupuerūt: approp̄inquerūt ⁊ accesserūt. Unusq̄sq; primo suo auxiliat̄: et frī suo dicet ꝓfortare. Confortabit faber erarius pcutiēs malleo eū q̄ cudebat tūc tpis dicēs: glutino bonū ē: et ꝓfortabit eū clauis vt nō moueat̄. Et tu isrl̄ serue me⁹: iacob quē elegi: semē abrahā amici mei. ī q̄ apphēdi te. Ab extremis terre et a lōginq̄s ei⁹ vocaui te:⁊ dixi tibi. Seruus me⁹ es tu: elegi te ⁊ nō abieci te. Ne timeas q̄ tecū ego sū: ne declines: q̄ ego deus tuus. Confortaui te ⁊ auxiliatus sū tibi:⁊ suscepit te dextera iusti mei. Ecce ꝓfundēt̄ ⁊ erubescēt oēs q̄ pugnant aduersū te. Erūt q̄si nō sint:⁊ pibūt viri q̄ ꝓdicūt tibi. Queres eos et nō inuenies viros rebelles tuos:⁊ erūt q̄si nō sint ⁊ veluti ꝓsumptō hoīs bellantis aduersuz te: q̄ ego domin⁹ deus tuus apprehēdēs manū tuam dicēsq; tibi. Ne timeas: ego audiui te. Noli timē vermis iacob: q̄ mortui estis ex israel. Ego auxiliat⁹ tuz tui dicit domin⁹: et redēptor tu⁹ sanct⁹ isrl̄. Ego posui te quasi plaustrum triturās nouū: dñs rostra serrācia. Et triturabis montes ⁊ ꝓminues:⁊ colles q̄si puluerē pones. Ventilabis eos ⁊ vent⁹ tollet ⁊ turbo dispget eos:⁊ tu exultabis ī dño: ī sancto isrl̄ letaberis. Egeni et paupes q̄rūt aquas ⁊ nō sūt: līgua eorū siti aruit. Ego dñs exaudiā eos. de⁹ israel: non derelinquaz eos. Aperiam in supinis collibꝰ flumina:⁊ ī medio campor̄ fontes Ponā desertū ī stagna aq̄rū:⁊ terrā ī viaz in riuos aquarū. Dabo ī solitudiez cedrū: et spinam ⁊ mirtū ⁊ lignū oliue. Ponā in deserto abietem. vlmū ⁊ buxū simul vt videant ⁊ sciant ⁊ recogitēt ⁊ intelligant pariter: q̄ man⁹ dñi fecit hoc: et sanct⁹ israel creauit illud. Prope facite iudiciū vr̄m dicit dñs: afferte si quid forte habetis dixit rex iacob. Accedāt:⁊ nūciēt nob q̄cūq; vētura sūt. Priora q̄ fuerūt nūciate:⁊ ponem⁹ cor nr̄m ⁊ sciem⁹: nouissima eor̄ ⁊ que vētura sūt īdicate nob. Annūciate q̄ vētura sūt ī futur̄:⁊ sciem⁹ q̄ dij vos estis. Bñ q̄ aut male (si potestis) facite:⁊ loq̄mur ⁊ videam⁹ simul. Ecce vos estis ex nihilo: et op⁹ vr̄m ex eo q̄ nō ē. Abominatō ē q̄ eligit vos. Suscitaui ab aq̄lone:⁊ veniet ab ortu solis. Uocaui nomē meū:⁊ adducet magistrat⁹ q̄si lutū:⁊ velut plastes ꝓculcās humū. Quis ānūciauit ab exordio vt sciam⁹: ⁊ a principio vt dicam⁹ iust⁹ es: Nō ē neq; ānūcians neq; p̄dicās: neq; audiēs sermones vr̄os. Prim⁹ ad sion dicet ecce assū: et ihrl̄m euāgelistam dabo. Et vidi:⁊ ñ erat neq; existis quisq̄ q̄ iniret ꝓsiliū ⁊ interrogat⁹ rñdēt verbū. Ecce oēs iniusti:⁊ vana opa eor̄: vēt⁹ ⁊ īane simlac̄ eor̄. Ca. XLII

Ecce seruus me⁹ suscipiā euz: elect⁹ meus: ꝓplacuit sibi ī illo aīa mea. Dedi spūm meū sup eū: iudiciū gē tibꝰ pferet. Nō clamabit neq; accipiet psonā: nec audiet̄ ꝓr ei⁹ foris. Calamū q̄ssatū ñ ꝓteret:⁊ linū fumigās ñ extīguet. In veritate ducet iudiciū: nō erit tristis neq; turbulēt⁹ donec ponat ī tra iudiciū:⁊ legē eius insule expectabūt. Nec dicit dñs deus creans celos ⁊ extēdēs eos: firmans tr̄ā ⁊ q̄ germinant ex ea: dans flatū pplo q̄ ē super tr̄ā. et spūm calcātibꝰ eā. Ego dñs vocaui te ī iustīcia:⁊ apprehēdi manū tuaz:⁊ fuaui te. Et dedi te ī fed⁹ pli. ī lucē gentiū: vt apires oculos cecor̄ et educēs de ꝓclusiōe vinctum: de domo carceris sedentes ī tenebris. Ego dñs: hoc est nomē meū. Gloriaz meam alteri nō dabo:⁊ laudez meaz sculptilibꝰ. Que prima fuerūt ecce venert̄: noua q̄z ego annuncio: anteq̄ oriantur audita vobis faciam. Cantate domino canticū
• nouum: laus eius ab extremis terre. Qui descenditis ī mare ⁊ plenitudo eius: insule et habitatores earum. Subleuetur deserta et ciuitates ei⁹: in domibꝰ habitabit cedar. Laudate habitatores petre: de vertice mōtium clamabūt. Ponēt domīo gloriam:⁊ laudē ei⁹ ī insulis nūciabūt. Dñs sicut fortis egrediet̄: sicut vir pliator suscitabit zelū. Ulociferabit̄ ⁊ clamabit sup īimicos suos ꝓfortabit̄. Tacui. sēp silui: paci-

ens fui: sicut ptuziēs loq̃r. Dissipabo q̃ absorbebo sil' : dēstos faciam mōtes excelsos et colles: et omne g̃men eoz exiccabo. Ponaz flumia ī insulas: q̃ stagna arefaciam. Et educaz cecos ī viā quā nesciūt: q̃ in semitis q̃s ignorauerūt ambulare eos faciā. Ponā tenebras corā eis ī lucē: q̃ p̃ua ī recta. Hec verba feci eis: et nō dēliq̃ eos. Cōuersi sūt retrorsū. Cōfūdant̃ pfusiōe q̃ pfidūt ī sculptili: q̃ dicūt pflatili vos dij nr̃i. Surdi audite: q̃ ceci ītuemini ad videndū. Quis cec? nisi su? me? : q̃ surd? nisi ad quē nūcios meos misi? Quis cec? : nisi q̃ venūdatus ē? Et q̃s cec? : Nisi seru? dn̄i? Qui vides multa: nōne custodies? Qui aptas habes aures: nōne audies? Et dn̄s voluit vt sc̄ificaret eū q̃ magnificaret legē q̃ extolleret: ipe aūt pl'? dirept? et vastat?. Laqus iuuenū oēs simul: et ī domibz carcerū abscōditi sūt. Facti sūt ī rapinaz nec ē q̃ eruat: ī direptōez: nec ē q̃ dicat reddē. Quis ē ī vob q̃ audiat hoc attēdat et auscultet futura? Quis dedit in direptōez iacob. q̃ isr̃l vastātibz? Nōne dn̄s ipe ē cui peccauerūt? Et noluerūt ī vijs ei? ābulare: ñ audierūt legē ei?. Et effudit sup eū īdīgt̄oz furoris sui et fortē bellū: q̃ pbussit eū ī circuitu q̃ ñ cognouit: q̃ succēdit euz q̃ non intellexit.

Capitulum .XLIII.

Et nūc hec dicit dn̄s creans te iacob: q̃ formās te isr̃l. Noli timē q̃a redemi te: et vocaui te noīe tuo. Seru? meus es tu. Cū trāsieris p aq̃s tecū ero: q̃ flumia ñ opiēt te. Cū ābulaueris in igne nō pbureris: q̃ flāma nō ardebit ī te: q̃ ego dn̄s de? tu? sc̄? isr̃l saluato? tu?. dedi ppiciatōez tuā egiptū: q̃ ethiopiā q̃ saba p te. Ex q̃ honorabil' fc̄?es ī ocul' meis et gloriosus: ego dilexi te. Et dabo hoīes p te: q̃ pl'os p aīa tua. Noli timē: q̃ ego tecum sū. Ab oriēte adducā semē tuū: q̃ ab occidē te pgregabo te. Dicā aq̃loni da: q̃ austro. noli pbibē. Affer filios meos de lōginq̃: et filias meas ab extremis terre. Et oēz q̃ invocat nomē meū. ī gl'az meā creaui eū: formaui eū q̃ feci eū. Educ foras pl'm cecū et ocl'os habētē: surdū. q̃ aures ei sūt. Oēs gētes pgregate sūt simul: q̃ collecte sūt trib. Quis ī vob ānūciet istud: q̃ q̃ prima sūt audire nos faciet: Dent testes eoz et iustificēt: et audiāt q̃ dicāt. Vere vos testes mei dicit dn̄s: q̃ seru? me? quē elegi: vt sciatis q̃ credatis mihi. q̃ īt̄lligatis q̃z egoipe sum. Añ me nō ē format? de? : et p? me nō erit. Ego sū. ego sū dn̄s: q̃ ñ ē absq̃ me saluato?. Et ego annūciaui q̃ saluaui: audituz feci: et nō fuit ī vobis alien?. Vos testes mei dicit dūs: q̃ ego de?. Et ab inicio egoipe: q̃ ñ ē q̃ ꝺ māu mea eruat. Operabo?: q̃ q̃s auertet illud? Hec dicit dn̄s redēptor vr̃ sanct? isr̃l. Propt̄ vos emisi ī babilonē: q̃ detraxi vectes vniuersos: q̃ chaldeos ī nauibz suis gloriantes. Ego dn̄s sc̄us vr̃: creans isr̃l: rex vr̃. Hec dicit dn̄s q̃ dedit ī mari viam: et ī aq̃s torrētibz semitā. Qui eduxit q̃drigam et equū: agmē et robustū. Simul obdormierūt nec resurgēt: ptriti sūt q̃si linū: q̃ extincti sūt. Ne memineritis prioz: q̃ antiq̃ ne intueamini. Ecce ego facio noua. q̃ nūc orient̄: vtiq̃ cognoscetis ea. Ponā in deserto viaz: q̃ ī invio flumia. Et glorificabit me bestia agri: dracones q̃ strutiones: q̃ dedi ī deserto aquas. flumia ī invio: vt dare potū pl'o meo electo meo. Populū istum formaui mihi: laudē meā narrabit. Nō me invocasti iacob: nec laborasti ī me isr̃l. Nō obtulisti mihi arietē holocausti tui: et victimis tuis nō glorificasti me. Non te seruire feci ī oblatiōe: nec laborē tibi pbui ī thure. Nō emisti mihi argēto calamū: q̃ adipe victimarū tuaz ñ iebriasti me. Verūtñ seruire me fecisti ī pctis tuis: prebuisti mihi laborē in iniq̃tatibz tuis. Ego sū. ego sum ipse. q̃ deleo iniq̃tates tuas ꝓpter me: q̃ peccatoz tuoz̄ nō recordabor. Reduc me in memoriaz q̃ iudicemur simul: narra si q̃s habes vt iustificeris. Pater tu? prim? peccauit: q̃ interpt̄es tui puaricati sūt in me. Et pfanauaui principes sāctos: dedi ab interitōz iacob: et isr̃l ī blasphemiam.

Capitulum .XLIIII

Et nūc audi iacob serue me? : et israel quē elegi. Hec dicit dn̄s faciens q̃ formās te: ab vtero auxiliator tu? Noli timē serue me? iacob: q̃ rectissime quē elegi. Effūdā ei aquas sup sitientē: q̃ fluenta sup aridam. Effūdaz spūm meuz sup semē tuū: q̃ bn̄dictōez meaz sup stirpē tuam: et germinabunt inter herbas q̃si salices iuxta p̄terfluentes aquas. Iste dicz dn̄i ego sū: q̃ ille vocabit in noīe iacob. Et hic scribet manu sua dn̄o: et in nomine israel

assimilabit. Hec dicit dñs rex isrl & redem ptor: eius dñs exercituū. Ego primus & ego nouissimus: et absq me nō ē de. Quis simi lis mei: vocet & annūciet: et ordinē exponat mihi. Ex q̄ constitui mihi populū antiquū: venturа & q̄ futura sūt annūciēt eis. Nolite timere: neq conturbemini. Extūc audire te feci: et ānūciaui. Vos estis testes mei. Nūq̄d ē de absq me. & formator quē ego non noueri? Plaste ydolū oēs nichil sūt: & amantissima eor nō pderūt eis. Ipsi sunt testes eor. qr nō vidēt neq intelligūt: vt confundāt. Quis formauit deū: et sculptile conflauit ad nihil vtile? Ecce oēs participes eius confundēt. Fabri em̄ sunt ex hoīb. Cōueniēt oēs: stabūt et pauebūt: & confundēt simul. Faber ferrarius lima operat? ē: i prunis & in malleis formauit illud: & operat? ē in brachio fortitudinis sue. Esuriet et deficiet: ñ bibet aquā lassescet. Artifex lignari? extēdit normaz: formauit illud in rūcina. Fecit illud i angularib: & i circino tornauit illud: et fecit ymaginē viri q̄si speciosū hoīez habitātē i domo. Succidit cedros: tulit ilicē et querсū q̄ steterat inter ligna saltus. Plantauit pinū quā pluuia nutriuit: & facta ē hoīb? i focū. Sūpsit ex eis & calefact? ē: & succendit & coxit panes: de reliquo aūt operat? ē deū et adorauit: fecit sculptile. & curuat? ē ante illud. Mediū ei? combussit igni: & ō medio ei? carnes coxit. et comedit. Coxit pulmentū & saturatus ē: & calefact? ē & dixit. Vah calefact? sū: vidi focū. Reliquū aūt ei?. deū fecit & sculptile sibi. Curuaūt ante illud: et adorat illud & obsecrat dicens. Libera me: qr de? me? es tu. Nescierūt neq intellexerūt. Oblitі em̄ sūt ne videāt oculi eor: & ne intelligāt corde suo. Nō recogitant in mente sua: neq cognoscūt neq sencіūt vt dicāt. Medietatē ei? combussi igni: & coxi super carbones ei? panes. Coxi carnes & comedi: et dereliq ei? ydolū faciā: Ante truncū ligni prostrabam: Pars ei? cinis ē. Cor insipiēs adorauit illud: & nō liberauit aiaz suā: neq dicit forte mendaciū ē i dextera mea. Memēto hoc iacob et isrl: qm̄ seru? meus es tu. Formaui te: seruus me? es tu. Isrl nō obliuiscaris mei. Deleui vt nubē iniq̄tates tuas: & q̄si nebulā pcā tua. Reuertē ad me: qm̄ redemi te. Laudate celi qm̄ misc̄iaz fecit dñs: iubilate extrema terre. Resonate montes laudatōez: salt? & omne lignū eius. Qm̄ redemit dñs iacob: & isrl gloriabitur. Hec dicit dñs redēptor tu?: & formator tu? ex vtero. Ego sū dñs faciēs oīa: extendēs celos solus. Stabiliēs terrā & null? mecū: irrita faciēs signa diuinor: & ariolos in furorē vertēs. Cōuertēs sapientes retrorsū: et scientiā eor stultaz faciēs. Suscitans verbum serui sui: & psiliū nūcior suor pplēs. Qui dico ihrl'm habitaberis: et ciuitatib? iuda. edificabimī: et deserta ei? suscitabo. Qui dico profundo desolare: et flumina tua arefaciam. Qui dico ciro pastor me? es: & omnez volūtatē meā pplebis. Qui dico hierusalē edificaberis: & tēplo fundaberis.

Hec dicit dñs xp̄o meo Ca. XLV
ciro cui? appḥēdi dexteram vt subiciā añ faciē ei? gētes: & dorsa regum vertā. Et apiaz corā eo ianuas: & portæ nō claudent. Ego añ te ibo: & gloriosos terre humiliabo. Portas ereas pteraz: & vectes ferreos pfringaz. Et dabo tibi thesauros abscōditos & archana secretor: vt scias qr ego dñs. q̄ voco nomē tuum de? isrl: pter seruū meū iacob & isrl electū meū. Et vocaui te noīe tuo: assimilaui te: & nō cognouisti me. Ego dñs: et nō est ampli?. Extra me ñ ē de?. Accinxi te & nō cognouisti me: vt sciāt hij q̄ ab ortu solis. & q̄ ab occidēte qm̄ absq me ñ ē de?. Ego dñs & nō ē alter: formās lucē & creans tenebras: faciens pacē & creās malū. Ego dñs faciens oīa hec. Rorate celi desup & nubes pluāt iustū: aperiaūt terra & germinet saluatorem: & iusticia oriaūt simul. Ego dñs creaui eum. Vle q̄ pugnat dicit factori suo: testa de samijs terre. Nūq̄d dicet lutū figulo suo. q̄d facis: & opus tuum absq manib ē? Vle q̄ dicit pri q̄d generas: & mulieri quid pturis? Hec dicit dñs sanct? isrl: plastes ei?. Vlentura interrogate me: super filios meos & super opus manuū mearū mandate mihi. Ego feci terrā: & hoiem super eaz creaui ego. Man? mee extendēr̄t celos: & omni milicie eor mādaui. Ego suscitaui eū ad iusticiā: & oēs vias ei? dirigaz. Ipe edificabit ciuitatē meā: & captiuitatē meā dimittet ñ i pcio neq i muneribus: dicit dñs de? exercituū. Hec dicit dñs. Labor egipti & negociatō ethiopie et sabaim viri sublimes ad te transibunt et tui erunt: et post te ambulabunt. Vincti manicis per-

gent:ꝙ te adorabũt teqꝫ tepcabũt. Tantuꝫ in te ẽ deus:et nõ ẽ de⁹ absqꝫ te. Vere tu es deus abscõdit⁹:de⁹ isrł saluator. Cõfusi sũt ꝙ erubuerũt oẽs simul: abierũt ī confusione fabricatores erroꝝ. Isrł saluat⁹ ẽ ī dño salute eterna. Nõ confundemini et nõ erubescetis usqꝫ ī seculũ seculi:qꝝ hec dicit dñs creans celos. Ipe de⁹ formans tĕrã ꝙ faciẽs eã: ipe plastes ei⁹. Nõ ī vanũ creauit eã:vt habitaret formauit eã. Ego dñs:ꝙ ñ ẽ alius. Nõ ī abscõdito locut⁹ sũ:ī loco terre tenebroso. Nõ dixi semini iacob frustra: qrite me. Ego dñs loquẽs iusticiaꝫ:ānũcians recta. Cõgregamĩ ꝙ venite:et accedite simul q̃ saluati estis ex gẽtibꝫ. Nescierũt q̃ leuãt signũ sculpture sue: ꝙ rogãt dñm ñ saluãtẽ. Annũciate ꝙ veĩte:ꝙ consiliamĩ sił. Quis audituꝫ fecit hoc: Ab inicio extũc pdixi illud. Nũq̃d ñ ego dñs: et ñ ẽ ultra de⁹ absqꝫ me:Deus iust⁹ ꝙ saluãs ñ ẽ pter me. Conuertimĩ ad me ꝙ salui eritis oẽs fines terre:qꝝ ego de⁹:ꝙ nõ ẽ ali⁹. In memetipo iurauí.egredieť ỏ ore meo iusticie verbũ. et nõ reuertet:qꝝ mihi curuabũt oĩa genua: ꝙ iurabit oĩs lĩgua. Ergo ī dño dicet. Mee sũt iusticie ꝙ īperiũ. Ad eũ veniẽt:ꝙ confundẽtur oẽs q̃ repugnãt ei. In dño iustificabitur ꝙ laudabiť oẽ semẽ isrł.

Ca. XLVI

Onfract⁹ ẽ bel contrit⁹ ẽ nabo:fracta sũt simulacra eoꝝ bestijs ꝙ iumentis. Onera nr̃a g̃ui pondẽ usqꝫ ad lassitudiẽz ctabuerť:ꝙ trita sũt simul. Nõ potuerť saluare portantẽ: et aĩa eoꝝ ī captiuitatẽ ibit. Audite me dom⁹ iacob:ꝙ oẽ residuũ dom⁹ isrł. Qui portami a meo utero: q̃ gestamĩ a mea vulua. Vsqꝫ ad senectaz egoipe:ꝙ usqꝫ ad canos ego portabo. Ego feci ꝙ ego ferã:ꝙ ego portabo ꝙ saluabo. Cui assimilastis me ꝙ adeq̃stis:ꝙ cõparastis me ꝙ fecistis similẽ: Qui cofertis aurũ de sacculo:ꝙ argẽtũ statera põderatis. Cõducẽtes artificẽ vt faciat deuz:ꝙ pcidũt et adorãt. Portãt illũ ī humeris gestãtes:et ponẽtes ī loco suo. Et stabit:ac ỏ loco suo nõ mouebiť. Qꝫ ꝙ cũ clamauerit ad eũ nõ audiet:ỏ tribulatõe ñ saluabit eos. Memẽto istud ꝙ confudamĩ: redite puaricatores ad cor. Recordamĩ prioris secli qm̃ ego sũ de⁹ et ñ ẽ ulť de⁹:nec ẽ similť mei ānũcians ab exordio nouissimũ: ꝙ ab inicio q̃ necdũ facta sũt. Dicẽs. consiliũ meũ stabit:ꝙ omnis volũtas mea fiet. Vocãs ab oriẽte auẽ: de terra lõginq̃ vir volũtatis mee. Et locut⁹ sũ ꝙ adducã illud:creaui ꝙ faciã illud. Audite me duro corde: q̃ lõge estis a iusticia. Prope feci iusticiaz meaz: nõ elongabiť: et sal⁹ mea nõ morabiť. Dabo ī sion salutẽ:ꝙ in isrłm gloriã meaz.

Ca. XLVII.

Descẽde :sede in puluere virgo filia babilon:sede ī terra. Nõ ẽ soliũ filie chaldeoꝝ: qꝝ ultra ñ vocaberis molł ꝙ tenera. Tolle molã ꝙ mole farinaz. denuda turpitudinẽ tuã. Discoopi humeruz:reuela crura:trãsi flumĩa. Reuelabiť ignominia tua:ꝙ videbiť obprobriũ tuuz. Vltionẽ capiam:ꝙ nõ resistet mihi hõ. Redẽptor nr̃ dñs exercituũ: nomẽ illi⁹ sc̃⁹ israel. Sede tacẽs ꝙ itra ī tenebras filia chaldeoꝝ:qꝝ ñ vocaberis ulť dña regnoꝝ. Iratꝰ sũ sup pplm meũ:pcamĩaui hĕditatẽ meam. Et dedi eos ī manu tua:non posuisti eis misericordias. Sup senẽ aggrauisti iugum tuũ valde:ꝙ dixisti. In sẽpiternũ ero dña. Nõ posuisti hec sup cor tuuz:neqꝫ recordata es nouissimi tui. Et nũc audi hec delicata.ꝙ habitãs confidenter: q̃ dicis ī corde tuo ego sũ:ꝙ ñ ẽ pter me ãpli⁹. Nõ sedebo vidua:ꝙ ignorabo sterilitatẽ. Veniẽt tibi duo hec subito ī die una:sterilitas ꝙ viduitas. Uniuersa venerť sup te ppť multitudiez maleficioꝝ tuoꝝ:ꝙ ppť duriciã īcãtatoꝝ tuoꝝ vehementť. Et fiduciaz habuisti ī malicia tua:ꝙ dixisti. Non est q̃ videat me. Sapiẽtia tua ꝙ scia tua hec decepit te. Et dixisti ī corde tuo. Ego sũ:ꝙ pter me ñ ẽ altera. Veniet sup te malũ.ꝙ nescies ortũ ei⁹:ꝙ irruet sup te calamitas quã nõ poteris expiare. Veniet sup te repente miseria quã nescies. Sta cũ īcantatoribꝫ tuis ꝙ cũ multitudiẽ maleficioꝝ tuoꝝ ī q̃bꝫ laborasti ab adolescẽcia tua: si forte q̃d ꝑfit tibi: aut si possis fieri fortior. Defecisti ī multitudiẽ consilioꝝ tuoꝝ. Stẽt ꝙ saluẽt te augures celi q̃ cõtemplabant sidera ꝙ supputabãt mẽses: vt ex eis annũciarẽt uentura tibi. Ecce facti sunt q̃ q̃si stipula:ignis combussit eos. Nõ laborabũt aiaz suã ỏ manu flamme:nõ sũt prune q̃bꝫ calefiant:nec foc⁹ vt sedeant ad eũ. Sic facta sũt tibi:ī q̃buscũqꝫ laboraueras. Negociatores cui ab adolescencia tua: vnusq̃sqꝫ ī via sua errauerũt: nõ ẽ qui saluet te.

Capitulũ. XLVIII.

ysayas

Audite hec dom⁹ iacob q̄ vocamini noīe isrl̄ 7 de aq̄s iuda existis: qui iuratis ī noīe dñi. et dei isrl̄ recordamī: nō ī veritate neq; ī iusticia. De ciuitate em̄ sancta vocati sūt: 7 sup deū isrl̄ cō stabiliti sunt. Dñs exercituum nomē ei⁹. Priora extunc annūciaui 7 ex ore meo exierūt: 7 audita feci ea. repēte opat⁹ sum et venerunt. Sciui em̄ q̄ dur⁹ es tu: 7 neru⁹ tu⁹ ferre⁹: ceruix tua 7 frōs tua erea. Predixi tibi extūc: añq̄ venirēt indicaui tibi: ne forte dicēs ydola mea fecerūt hec: 7 sculptilia mea 7 pflatilia mea mādaverūt ista. Que audisti vidē oīa. Vos aūt nō annūciastis. Audita feci tibi noua extunc: sūt pseruata q̄ nescis. Modo creata sūt et ñ extūc: 7 añ diē: 7 ñ audisti ea: ne forte dicas ecce cognoui ea. Neq; audisti neq; cognouisti: neq; extunc apta ē auris tua. Scio em̄ q̄ p̄uaricans puaricaberis: 7 trāsgressorē ex vtero vocaui te. Propter nomē meū lōge faciaz furorē meuz: 7 laude mea infrenabo te ne ītereas. Ecce excoxi te sed ñ q̄si argētū: elegi te ī camīo pauptatis ppē me faciaz. Prouter me. vt ñ blasphemer: 7 gloriam meaz alteri ñ dabo. Audi me iacob: 7 israel quē ego voco. Egoipe: ego pm⁹ 7 ego nouissim⁹. Man⁹ q̄z mea fundauit terrā: 7 dextera mea mēsa ē celos. Ego vocabo eos: 7 stabūt simul. Cōgregami oēs vos 7 audite. Quis ō eis ānunciauit hec? Dñs dilexit eū: faciet volūtatē suā ī babilōe: 7 brachium suū ī chaldeis. Ego ego locut⁹ sū 7 vocaui eū: adduxi eū: 7 directa ē via ei⁹. Accedite ad me: 7 audite hoc. Nō a pncipio ī abscondito locut⁹ sū. Ex tpe añq̄ fierēt ibi erā: et nūc dñs de⁹ misit me 7 spūs ei⁹. Hec dicit dñs de⁹ redēptor tu⁹ sanct⁹ isrl̄. Ego do mi⁹ de⁹ tu⁹ docēs te vtilia: gubnās te in via q̄ ābulas. Vtinā attendisses mandata mea. Facta fuisz sicut flumē pax tua: 7 iusticia tua sicut guzgites maris. Et fuisz q̄si harena semē tuum: 7 stirps vteri tui vt lapilli eius. Nō interisz 7 ñ fuisz attritū nomen ei⁹ a facie mea. Egredimī de babilōe: fugite a chaldeis. In voce exultatōis annūciate: audituz facite hoc: 7 ferte illud vsq; ad extrēa tre. Dicite. Redemit dñs puū suū iacob. nō sicieīt ī deserto cū educēt eos. Aquā de petra pduxit eis: 7 scidit petrā 7 fluxerūt aq̄. Nō ē pax ipīs dicit dñs. Ca. XLIX.

Audite insule: et attendite pli de longe. Dñs ab vtero vocauit me: ō ventre mris mee recordat⁹ ē nominis mei. Et posuit os meū q̄si gladiū accutū: ī vmbra man⁹ sue ptexit me: 7 posuit me sicut sagittam electaz. In pharetra sua abscōdit me: 7 dixit mihi. Seru⁹ me⁹ es tu israel: q̄ ī te glorificabor. et ego dixi. In vacuū laboraui: sine causa 7 vane fortitudinē meā psūpsi. Ergo iudiciū meū cū dño: 7 op⁹ meū cū deo meo: 7 nūc. Nec dicit dñs formās me ex vtero seruū sibi: vt reducā iacob ad eū: 7 isrl̄ ñ pgregabit̄. Et glorifiat⁹ sū ī oculis dñi: 7 de⁹ me⁹ fact⁹ ē fortitudo mea. Et dixit. Parū ē vt sis mihi seru⁹ ad suscitandas trib⁹ iacob: 7 feces isrl̄ quertē das. Ecce dedi te in lucē gētiū: vt sis salus mea vsq; ad extremū terre. Hec dicit dñs. redēptor isrl̄. sanct⁹ ei⁹: ad pteptibilē aiaz ad abomiatā gentē ad seruū dñoz. Reges videbūt 7 psurgēt pncipes: 7 adorabūt ppt̄ dñm q̄ fidelis ē: 7 sanctuz isrl̄ q̄ elegit te. Hec dicit dñs. In tpe placito exaudiui te: 7 ī die salutis auxiliat⁹ suz tui. Et seruaui te 7 dedi te ī fed⁹ pli. vt suscitares terrā et possideres hēditates dissipatas: vt diceres vinctis q̄ vincti sūt exite: 7 his q̄ ī tenebris revelamī. Super vias pascent̄: 7 ī omīb⁹ planis pascua eor. Nō esuriēt neq; sitiēt: 7 ñ pcutiet eos estus 7 sol: qa miserator eor reget eos. 7 ad fōtes aq̄rū potabit eos. Et ponā oēs mōtes meos ī viā: 7 semite mee exalte būt̄. Ecce isti de lōge venient: et ecce illi ab aquilone et mari: et isti de terra australi. Laudate celi et exultet terra: iubilate mōtes laudem: quia cōsolatus est dom⁹ populum suum. 7 paupm suorum miserebit̄. Et dixit sion. Dereliq̄t me dñs: et dñs oblitus est mei. Nūquid obliuisci potest mulier infantē suum: vt non misereatur filio vteri sui? Etsi illa oblita fuerit: ego tamē
• non obliuiscar tui. Ecce in manibus meis descripsi te: muri tui corā oculis meis semper. Festinerunt structores tui: destruentes te et dissipantes. a te exibunt. Leua in circuitu oculos tuos et vide: omnes isti congregati sunt: venerunt tibi. Viuo ego dicit dñs: quia oīb⁹ his velut ornamēto vestieris: et circundabis tibi eos q̄si sponsa. Quia deserta tua et solitudines tue et terra ruine tue nūc āguste erūt pbabitatorib⁹:

et longe fugabũt qui absorbebant te. Adhuc dicent in auribꝰ tuis filij sterilitatis tue. Angustꝰ mihi locus: fac spaciũ mihi vt habitẽ. Et dices in corde tuo. Quis mihi genuit istos: Ego sterilis et nõ piens trãsmigrata et captiua: et istos qs enutriuit: Ego destituta et desolata: et isti vbi hic erãt: Hec dicit dñs deꝰ. Ecce leuabo ad gẽtes manũ meã: et ad pl'os exaltabo signũ meũ. Et asferent filios tuos in vlnis: et filias tuas super humeros portabũt. Et erũt reges nutricij tui: et regie nutrices tue. Vultu in terra demisso adorabũt te: et puluerẽ pedũ tuorum lingẽt. Et scies quia ego dñs: sup qꝫ nõ confũdẽt qꝫ expectãt eũ. Nũqd tollet a forti prda: aut qd captũ fuerit a robusto saluũ ee poterit: Quia hec dicit dñs. Etiã captiuitas a forti tollet: et qd ablatũ fuerit a te robusto saluabit. Eos vero q iudicauerũt te ego iudicabo: et filios tuos ego saluabo. Et cibabo hostes tuos carnibꝫ suis: et qsi musto sãguie suo inebriabũt. Et sciet oĩs caro qꝛ ego dñs saluãs te: et redẽptor tuus fortis iacob.

Capitulũ. L.

Hec dicit dñs. Quis ẽ hic liber repudij mris vre: q demisi eam: Aut qs ẽ creditor meꝰ: cui vẽdidi vos: Ecce in iniqtatibꝫ vris vẽditi estis et in sceleribꝫ vris demisi mrem vram: qꝛ veni et non erat vir: vocaui et nõ erat q audiret. Nũqd abbreuiata et puula facta ẽ manꝰ mea vt nõ possim redimere: aut nõ ẽ in me virtꝰ ad liberandũ: Ecce in increpatõe mea desertũ faciã mare: ponã flumina in siccũ. Cõputrescent pisces sine aqua: et morient in siti. Induam celos tenebris: et saccũ ponã operimẽtum eoꝝ. Dñs dedit mihi linguaz eruditam: vt sciam sustẽtare eũ q lassus ẽ verbo. Erigit mane. mane erigit mihi aurẽ: vt audiã qsi magrm. Dñs deꝰ aperuit mihi aurez: ego aũt nõ pdico: retrorsũ nõ abij. Corpꝰ meũ dedi percutientibꝫ et genas meas vellentibꝫ: faciem meaz nõ auerti ab increpãtibꝫ et conspuentibꝫ in me. dñs deꝰ auxiliator meꝰ: ideo nõ sũ confusus. Ideo posui faciẽ meaz vt petrã durissimam: et scio qm nõ confundar. Iuxta ẽ q iustificat me. Quis contradicit mihi: Stemꝰ simul. Quis ẽ aduersariꝰ meꝰ: Accedat ad me. Ecce dñs deꝰ auxiliator meꝰ. Quis ẽ q condemnet me: Ecce oes qsi vestimẽtũ conterent: tinea comedet eos. Quis ex vobis timẽs dñm audiẽs vocẽ serui sui: Quis ambulauit in tenebris: et nõ ẽ lumẽ ei: Speret in noĩe dñi: et innitat sup deũ suũ. Ecce vos oes accendẽtes ignẽ: accincti flãmis. Ambulate in lumĩe ignis vri: et in flãmis qs succẽdistis vobis. De manu mea fctm ẽ hoc vobis. In doloribꝫ dormietis.

Ca. .LI.

Audite me q seqmĩ qd iustũ ẽ: et qritis dñm. Attendite ad petrã vñ excisi estis: et ad cauernã laci d q ꝓci si estis. Attendite ad abraham prem vrm et ad sarã q pepit vos. Quia vnũ vocaui eũ: et benedixi ei: et multiplicaui eũ. Cõsolabitur ergo dñs sion: et consolabit oes ruinas eiꝰ. Et ponet desertũ eiꝰ qsi delicias: et solitudiez eiꝰ qsi ortũ domi. Gaudiũ et letitia inuenietꝫ in ea: gratiarũ actio et vox laudis. Attendite ad me pl'e meꝰ: et tribꝫ mea me audite. Quia lex a me exiet: et iudiciũ meũ in lucẽ populoꝝ requiescet. Prope ẽ iustꝰ meꝰ: egressus ẽ saluatorꝰ meꝰ: et brachia mea populos iudicabũt. Me insule expectabũt: et brachiũ meũ sustinebũt. Leuate in celũ oculos vros: et videte sub terra deorsũ. Quia celi sicut fumꝰ liquescẽt: et terra sicut vestimẽtũ atteretꝫ: et habitatores eiꝰ sicut hec interibũt. Salus aũt mea in sempiternũ erit: et iustitia mea nõ deficiet. Audite me q scitis iustũ: populꝰ meꝰ lex mea in corde eoꝝ. Nolite timere obprobriũ hoĩm: et blasphemias eorũz ne metuatis. Sicut eĩ vestimẽtũ sic comedet eos vermis: et sicut lanaz sic deuorabit eos tinea. Salꝰ aũt mea in sempiternũ erit: et iustitia mea in generatõnes generatõnũ. Cõsurge cõsurge: induere fortitudiez brachiũ dñi. Cõsurge sicut in diebꝫ antiqs: in generatõnibꝫ seculoꝝ. Nũqd nõ tu percussisti superbũ: vulnerasti draconẽ: Nũqd nõ tu siccasti mare: aquã abyssi vehemẽtis: Qui posuisti profũdaz maris viaz: vt trãsirẽt liberati. Et nũc q redempti sũt a dño reuertẽtꝫ: et venient in sion laudantes: et letitia sempiterna sup capita eoꝝ. Gaudiũ et letitiam tenebũt: fugiet dolor et gemitꝰ. Ego egoipse consolabor vos. Quis tu vt timeas ab hoĩe mortali et a filio hoĩs: q qsi fenum ita arescit: Et oblitꝰ es dñi factoris tui q tetendit celos et fũdauit terã: et formidasti iugiter tota die a facie furoris eiꝰ q te tribulabat et pauerat ad p tẽdũ. Vbi nũc ẽ furor tribulãtis: Cito veniet gradiẽs ad apiendũ: et nõ interficiet vsqz ad itermitꝫ: nec deficiet

panis eiꝰ. Ego enī sū dñs deus tuꝰ qui con turbo mare et intumescūt fluctꝰ eius: dñs exercituū nomē meū. Posui verba mea in ore tuo: et in umbra manꝰ mee protexi te: vt plātes celos ⁊ fūdes ērā: et dicas ad sion: pꝓlus meus es tu. Eleuare eleuare: surge ihrlm: q̄ bibisti de manu dñi calicē ire eiꝰ. Calicē soporis bibisti: ⁊ potasti usq; ab fundū calicis soporis bibisti: ⁊ potasti usq; ab feces. Nō ē q̄ sustētet eā ex oīb⁹ filijs q̄s genuit: ⁊ nō ē q̄ apprehēdat manū eiꝰ ex oīb⁹ filijs q̄s enutriuit. Duo sunt q̄ occurrerūt tibi. Quis contristabit̄ sup te: Vastitas ⁊ contritō ⁊ fames ⁊ gladiꝰ: q̄s consolabit̄ te: Filij tui precti sūt: dormierūt i capite oīm uiarū sicut orix illaqatus: pleni ire indignatōe dñi: increpatōe dei tui. Idcirco audi hoc paupcula. et ebria nō a uino. Hec dicit dñator tuꝰ dñs: et deꝰ tuꝰ q̄ pugnauit pꝓ pꝓlo suo. Ecce tuli de manu tua calicē soporis: fundū calicis indignatōnis mee. Non adicies ut bibas illū ultra. Et ponā illū in manu eorꝝ q̄ te humiliauerūt ⁊ dixerūt aīme tue incuruare ut transeamꝰ: et posuisti ut terrā corpꝰ tuū: ⁊ q̄si uiā trāseūtibꝰ. Ca. LII.

Consurge cōsurge: induere fortitudie tua sion. Induere uestimētis glorie tue hierusalez ciuitas sācta qꝛ nō adiciet ultra ut pertranseat pꝓ te incircūcisus ⁊ immūdus. Excutere de puluere: cōsurge: sede ihrlm. Solue uincula colli tui captiua filia sion: quia hec dicit dñs. Gratis uenūdati estis: ⁊ sine argēto redimemini. Quia hec dicit dñs deꝰ. In egiptū descēdit pꝓlus meꝰ i principio ut colonꝰ essz ibi: ⁊ assur absq; ulla causa calūniatus ē eū. Et nūc q̄d mihi ē hic dicit dñs: Qm̄ ablatꝰ ē pꝓlus meꝰ gratis. Dñatores eiꝰ iniq̄ agūt dicit dñs: te iugiter tota die nomē meum blasphemat̄. Propē hoc sciet pꝓlus meꝰ nomen meū i die illa: qꝛ egoipe q̄ loqbar ecce assum. Quā pulcri sup montes pedes ānūciantis ⁊ pdicātis pacē: annūciātis bonū pdicantis salutē: dicentis sion. Regnabit deꝰ tuꝰ. Vox speculatorꝝ tuorꝝ. Leuauerūt uocē: sil laudabūt: qꝛ oculo ad oculū uidebunt: cū conuerterit dñs sion. Gaudete ⁊ laudate simul deserta ihrlm: qꝛ consolatꝰ ē dñs pꝓlm suū: redemit ihrlm. Parauit dñs brachiū scm suū in oculis oīm gentiū: et uidebūt oēs fines terre salutare dei nri. Recedite recedite: exite inde: pollutū nolite tāgere. Exite de medio eiꝰ: mūdamini q̄ fertis uasa dñi. Qm̄ nō in tumultu exibitis: nec i fuga pperabitis. Precedet enī uos dominꝰ: ⁊ congregabit uos deꝰ isrl. Ecce intelliget puer meus: exultabit̄ ⁊ eleuabit̄: ⁊ sublimis erit ualde. Sicut obstupuerūt super eū multi: sic iglorius erit inter uiros aspectus eiꝰ ⁊ forma eiꝰ inter filios hōim. Iste asperget gētes multas: sup ipm continebunt reges os suū. Quia quib⁹ nō est narratum de eo uidebunt: et qui non audierunt contemplati sunt. Capitulum .LIII.

Quis credidit auditui nro: et brachiū dñi cui reuelatū ē: Et ascēdit sicut uirgultuz corā eo: ⁊ sicut radix de terra sitiēti. Nō ē spēs ei neq; decor. Et uidimꝰ eū ⁊ nō erat aspectꝰ: ⁊ desideraui eū despectū ⁊ nouissimū uiroꝝ: uirū dolorꝝ et sciētē infirmitatē. Et q̄si absconditꝰ uultꝰ eiꝰ ⁊ despectꝰ: unde nec reputauimꝰ eū. Ele re languores nros ipe tulit: et dolores nostros ipe portauit. Et nos putauimꝰ eū q̄si leprosū: ⁊ pcussum a deo ⁊ humiliatum. Ipse aī uulneratꝰ ē pter iniq̄tates nras: attritꝰ ē pter scelera nra. Disciplīa pacis nostre sup euz: ⁊ liuore eius sanati sumꝰ. Omnes nos quasi oues errauimꝰ: unusq̄sq; i uiā suam declīauit: ⁊ dñs posuit i eo iniq̄tatē oīm nostrū. Oblatꝰ ē qꝛ ipe uoluit: ⁊ non aperuit os suū. Sicut ouis ad occisionem ducet̄: et quasi agnꝰ corā tondente obmutescet: ⁊ nō apiet os suū. De āgustia ⁊ de iudicio sublatus ē. Generatiōz eius q̄s enarrabit: Quia abscisus ē de terra uiuentiū. Propter scelus pꝓli mei percussi euz. Et dabit impios pꝓ sepultura et diuitē pꝓ morte sua: eoq; iniquitatē nō fecerit. neq; dolꝰ fuerit i ore eiꝰ: ⁊ dñs uoluit pterere eū in infirmitate. Si posuerit pꝓ peccato aīaz suam uidebit semē longeuū: ⁊ uolūtas dñi in mānu eius diriget̄. Proeo q̄ laborauit aīa eiꝰ: uidebit ⁊ saturabit̄. In sciencia sua iustificauit ipe iustꝰ seruos meos multos: et iniq̄tates eorꝝ ipse portauit. Ideo dispciaz ei plurimos ⁊ fortiū diuidit spolia: peo q̄ tradidit i mortē aīam suaz: ⁊ cū sceleratis reputatus est. Et ipe pcā multorꝝ tulit: ⁊ pꝓ transgressoribꝰ rogauit.

Capitulum. .LIIII.

LAuda sterilis q̄ nō paris: decanta laudē et hinni que non pariebas: qm̄ multi filij deserte magisq̄ eius q̄ habet virū dicit dñs. Dilata locū tentorij tui: ⁊ pelles tabernaculoꝝ tuoꝝ extēde ne parcas. Longos fac funiculos tuos: et clauos tuos ꝑsolida. Ad dexterā eī ⁊ ad leuam penetrabis: ⁊ semē tuū gētes hēditabit: ⁊ ciuitates desertas ī habitabit. Noli timere: qr nō ꝑfunderis neq; erubesces. Non em̄ te pudebit qr cōfusionis adolescētie tue obliuiscēris: et obprobrij viduitatis tue ñ recordaberis amplius. Quia dñabit̄ tui q̄ fecit te: dñs exercituū nomē eius: et redemptor tuus sanctus isrl̄. Deus oīs terre vocabitur. Quia vt mulierē derelictā ⁊ merentē spū vocauit te dñs: ⁊ vxorē ab adolescētia abiectā. Dixit deus tuus. Ad pūctū ī modico dereliq̄ te: ⁊ ī miseratōibus magnis ꝑgregabo te. In momento indignatōis abscondi faciē meā parūp a te: ⁊ ī misericordia sēpiterna miserꝫ tui. Dixit redēptor tuus dñs. Sicut ī diebus noe istud mihi ē: cui iurauī ne īducerē aq̄s vlt̄ sup̄ terrā: sic iurauī vt nō irascar tibi ⁊ nō increpē te. Montes eī ꝑmouebūt̄ ⁊ colles ꝑtremiscēt: misericordia aūt mea ñ recedet a te: ⁊ fed⁹ pacis mee non mouebit̄. Dixit miserator tuus dominus. Paupercula tēpestate ꝓsulsa absq; vlla ꝓsolatōe: ecce ego sternaz p ordinē lapides tuos: ⁊ fundabo te ī saphiris. Et ponā iaspidē ꝓpugnacula tua: ⁊ portas tuas ī lapides sculptos: ⁊ oēs terminos tuos ī lapides desiderabiles: vniuersos filios tuos doctos a dño: ⁊ multitudīez pacis filijs tuis: ⁊ ī iustitia fundaberis. Recede pcul a calūnia qr ñ timebis: ⁊ a pauore: qr nō appropiābit tibi. Ecce accola veniet q̄ nō erat mecū: aduena quōdaz tu⁹ adiūget̄ tibi. Ecce ego creaui fabrū sufflātē ī igne prunas: et ꝓferentē vas ī op⁹ suū: ⁊ ego creaui interfectorē ad dispdendū. Oīne vas qđ fct̄m est ꝑ te nō dirigēt̄: ⁊ oēz linguā resistentē tibi ī iudicio iudicabis. Hec ē hereditas seruorūz dñi: ⁊ iustitia eorum apud me dicit dominus. ¶ Capitulum .LV.

OMnes sicientes venite ad aquas: ⁊ qui nō habetis argentum ꝓperate. Emite et comedite: venite emite absq; argēto: ⁊ absq; vlla cōmutatōe vinū ⁊ lac. Quare appēditis argētū nō in panibus: ⁊ laborē vr̄m nō ī saturitate? Audite audientes me et comedite bonū: ⁊ delectabit̄ ī crassitudīe aīa vr̄a. Inclinate aurem vr̄az ⁊ venite ad me: audite ⁊ viuet aīa vestra: ⁊ feriā vobiscū pactū sēpiternū: misericordias dauid fidēlis. Ecce testē ꝓpl'is dedi eum: ducē ac p̄ceptorē gētibus. Ecce gentē quā nesciebas vocabis: ⁊ gētes q̄ nō cognouert̄ te ad te currēt ꝓpter dñm deū tuū et sanctum isrl̄: qr glorificauit te. Querite dñm dū inueniri potest: inuocate eū dum ꝓpe est. Derelinq̄t īpius viā suā: et vir iniquus cogitatōes suas: et reuertat̄ ad dñm ⁊ miserebit̄ eī⁹: ⁊ ad deū nr̄m qm̄ multꝰ est ad ignoscendū. Nō em̄ cogitatōes mee cogitatōes vr̄e: neq; vie vr̄e vie mee dicit dominꝰ. Quia sicut exaltant̄ celi a terra sic exaltate sunt vie mee a vijs vr̄is: ⁊ cogitatōes mee a cogitatōibus vr̄is. Et quō descendit ymber ⁊ nix ꝺ celo ⁊ illuc vlt̄ nō reuertit̄: sz inebriat terrā ⁊ īfūdit eā ⁊ germīare eā facit ⁊ dat semē serēti ⁊ panē comedēti: sic erit verbū meū qđ egrediet̄ de ore meo. Nō reuertet̄ ad me vacuū: sed faciet q̄cūq; volui: et ꝓsperabit̄ ī hijs ad que misi illud. Quia ī letitia egrediemini: ⁊ ī pace deducemini. Mōtes ⁊ colles cātabunt corā vobis laudē: ⁊ oīa ligna regionis plaudēt manu. Pro saliunca ascēdit abies: ⁊ p vrtica crescet mirt⁹. Et erit dñs noīat⁹ ī signū eternū: qđ nō auferet̄. ¶ Capitulū. LVI

HEc dicit dñs. Custodite iudiciū et facite iusticiaz: qr iuxta ē sal⁹ mea vt veniat: ⁊ iustitia mea vt reuelet̄tur. Beatus vir q̄ facit hoc: et filius hois q̄ apprehēdet istud: custodiēs sabbatū ne polluat illud: custodiens manus suas ne faciat oīne malū. Et nō dicat filius aduene q̄ adhe ret dño dicēs: sepatōne diuidet me dominꝰ a pl'o suo. Et ñ dicat eunuchus: ecce lignuz aridum. Quia hec dicit dominꝰ eunuchis qui custodierint sabbata mea: ⁊ elegerint que volui: ⁊ tenuerint fedus meum. Dabo eis in domo mea et in muris meis locū: et nomen melius a filijs ⁊ filiabus. Nomē sēpiternum dabo eis: quod nō peribit. Et filios aduene q̄ adherēt dño vt colāt eū ⁊ diligāt nomē eī⁹ vt sint ei ī seruos: oīnez custodiētē sabbatū ne polluat illud ⁊ tenētez fedus meū: adducā eos ī mōtē sāctū meū. letificabo eos ī domo orōis mee. Holocausta

eoꝝuꝫ ⁊ victimæ eoꝝ ꝓ placebũt mihi ſuꝑ altari meo: qꝛ dom⁹ mea dom⁹ oratõnis vocabit cũctis ꝑplis. Ait dñs de⁹: q̃ ꝯgregat diſpſos iſrl. Adhuc ꝯgregabo ad eũ oẽs congregatos eí⁹. Oẽs beſtie agri venite ad deuorãdũ: vniuerſe beſtie ſalt⁹. Speculatores eí⁹ ceci oñes: neſcierũt vniuerſi: canes muti nõ valẽtes latrare: videntes vana. dormiẽtes ⁊ amãtes sõnia: ⁊ canes inpudẽtiſſimi neſcierũt ſaturitatẽ. Ipſi paſtoꝛes igꝛauerũt intelligẽciã: oẽs i viã ſuam declinauerũt: vnuſquiſq; ad auariciaꝫ ſuã a ſũmo vſq; ad nouiſſimũ. Veníte ſumã⁹ vinũ ⁊ impleamur ebꝛietate: et erit ſicut hodie ſic et cras: et multoamplius. Capitulũ. LVII.

Iuſtus perit ⁊ nemo ẽ q̃ recogitet i coꝛde ſuo: ⁊ viri miſericoꝛdie colligũt: qꝛ ñ ẽ q̃ intelligat. A facie eĩ malicie collect⁹ ẽ iuſt⁹. Veniat pax: et requieſcat i cubili ſuo. q̃ ambulauit in directõne ſua. Vos aũ accedite huc filij auguriatricis: ſemẽ adultere ⁊ fornicarie ſuꝑ quẽ luſiſtis: ſuꝑ quem dilataſtis os. et eieciſtis liguam: Nũq̃d nõ vos filij ſceleſti ſemen mẽdax: q̃ ꝯſolamĩ i dijs ſubter oẽ lignũ frondoſũ ĩmolãtes puulos i torrẽtes ſubt̃ eminẽtes petras: In ptibꝰ torrẽtis ꝑs tua: hec ẽ ſoꝛs tua. Et ipſis effudiſti libamẽ: obtuliſti ſacrificiũ. Nũq̃d ſuꝑ hijs ñ indignabor: Suꝑ montẽ excelſũ ⁊ ſublimẽ poſuiſti cubile tuũ: ⁊ illuc aſcendiſti vt ĩmolares hoſtias. Et poſt oſtiũ et retro poſtẽ poſuiſti memoꝛiale tuũ: qꝛ iuxta me diſcoopuiſti ⁊ ſuſcepiſti adultrũ. Dilataſti cubile tuũ: et pepegiſti cũ eis fed⁹. Dilexiſti ſtratũ eoꝝ manu apta: ⁊ oꝛnaſti te regio vnguẽto: ⁊ multiplicaſti pigmẽta tua. Miſiſti legatos tuos ꝓcul: ⁊ bũiliata es vſq; ad ĩferos. In multitudine vie tue laboraſti: nõ dixiſti q̃eſcã. Vitã man⁹tue inueniſti: ꝓterea nõ rogaſti. Pꝛo q̃ ſolicita timuiſti: qꝛ mẽtita ẽ ⁊ mei nõ ẽ recoꝛdata: neq; cogitaſti i coꝛde tuo qꝛ ego tacẽs ⁊ q̃ſi ñ vidẽs. ⁊ mei oblita es. Ego annũciabo iuſticiam tuaꝫ: ⁊ opa tua ñ ꝓderũt tibi. Cũ clamaueris liberent te ꝯgregati tui. Et oẽs eos auferet vẽtus: tollet aura. Qui aũ fiduciam habet mei hẽditabit tr̃ã: ⁊ poſſidebit mõtẽ ſanctũ meũ: ⁊ dicam. Viaꝫ facite. ꝑbete iter: declinate de ſemita: auferte offẽdicula ỏ via populi mei. Quia hec dicit excelſ⁹ ⁊ ſublimis habitans eternitatẽ et ſcm̃ ẽ nomẽ eí⁹: in excelſo ⁊ i ſcto habitans. ⁊ cũ ꝓtrito et humili ſpũ: vt viuificet ſpũm humiliũ ⁊ viuificet coꝛ ꝓtritoꝝ. Nõ eĩ i ſẽpiternũ litigabo neq; vſq; ad finẽ iraſcar: qꝛ ſpũs a facie mea egrediet ⁊ faciam ego flat⁹. Propter iniq̃tatẽ auaricie eí⁹ irat⁹ ſũ: et ꝓcuſſi eum. Abſcondi: ⁊ ĩdignat⁹ ſũ. Et abiit vag⁹ i via coꝛdis ſui. Elias eí⁹ vidi ⁊ ſanaui eum. ⁊ reduxi eũ: ⁊ reddidi ꝯſolatões ipſi ⁊ lugẽtibꝰ ei⁹. Creaui fructũ labioꝝ pacẽ: pacẽ ei qui longe ẽ. ⁊ q̃ꝑe dixit dñs: ⁊ ſanaui eũ. Impij aũ q̃ſi mare feruẽs qđ q̃eſcẽ nõ pt̃: ⁊ redũdat fruct⁹ eí⁹ i cõculcatõem ⁊ lutũ. Nõ ẽ pax ipijs dicit dñs de⁹. Capi. LVIII.

Clama. ne ceſſes: quaſi tuba exalta vocẽ tuã ⁊ ãnũcia ꝑplo meo ſcelera eoꝝ: ⁊ domui iacob pcta eoꝝ. Me etem̃ de die i diẽ q̃rũt ⁊ ſcire vias meas volũt: q̃ſi gens q̃ iuſticiam fecerit: ⁊ q̃ iudicium dei ſui nõ deliq̃rit. Rogant me iudicia iuſticie: appropinq̃re deo volũt. Quare ieiunauim⁹ ⁊ ñ aſpexiſti: humiliauim⁹ aĩas nr̃as ⁊ neſciſti? Ecce i die ieiunij vr̃i ĩuenit̃ voluntas vr̃a: ⁊ oẽs debitoꝛes vr̃os repetitis. Ecce ad lites ⁊ ꝓtẽtiones ieiunatis: ⁊ percutitis pugno impie. Nolite ieiunare ſicut vſq; ad hanc diẽ: vt audiatur i excelſo clamoꝛ veſter. Nũq̃d tale ẽ ieiuniũ qđ elegi: p diem affligere hominẽ animaꝫ ſuam: Nũquid contoꝛquere quaſi circulũ caput ſuum: ⁊ ſaccum et cinerem ſternere: Nũquid iſtud vocaui ieiuniũ: ⁊ diẽ acceptabilez domiõ: Nõne hoc ẽ magis ieiuniuꝫ qđ elegi: Diſſolue colligatões ĩpietatis: ſolue faſciculos deprimẽtes. Dimitte eos q̃ cõfracti ſũt liberos: ⁊ oñe on⁹ dirũpe. Frange eſurienti panẽ tuũ: ⁊ egenos vagoſq; induc in domũ tuã. Cũ videris nudũ opi eũ: ⁊ carnẽ tuã ne deſpexeris. Tũc erũpet q̃ſi mane lumen tuũ: ne ſanitas tua cicoꝛiet̃. Et antibit faciẽ tuaꝫ i iuſticia tua: ⁊ gloꝛia dñi colliget te. Tũc inuocabis ⁊ dñs exaudiet: clamabis. ⁊ dicet ecce aſſũ: qꝛ miſericoꝛs ſũ dñs de⁹ tu⁹. Si abſtuleris ỏ medio tui cathenam: ⁊ deſieris extendere digituꝫ. ⁊ loq̃ qđ ñ ꝓdeſt. Cũ effuderis eſurienti aĩaꝫ tuaꝫ. ⁊ aĩam afflictam repleueris: oꝛiet̃ in tenebꝛis lux tua: ⁊ tenebꝛe tue erunt ſicut meridies. Et requiẽ dabit tibi dñs deus tuus

semp:ꝙ implebit splendoribꝫ aiam tuaz:et ossa tua liberabit. Et eris q̃si ort⁹ irriguus:ꝙ sicut fons aq̃rũ cui⁹ ñ deficiẽt aque. Et edificabũt ĩ te deserta seculoꝝ:fũdamẽta generatõis ꝙ generatõnis suscitabis. Et vocaberis edificator sepiũ:auertens semitas ĩiq̃tatũ. Si auerteris a sabbato pedũ tuũ facẽ volũtatẽ tuã ĩ die sancto meo: et vocaueris sabbatũ delicatũ ꝙ sãctũ dñi gloriosũ:ꝙ glorificaueris eũ dũ nõ facis vias tuas ꝙ nõ inuenieẽ volũtas tua vt loq̃ris sermonẽ:tũc delectaberis sup dño.ꝙ sustollam te sup altitudines ẽre:ꝙ cibabo te hẽditatẽ iacob pris tui. Os em̃ domini locutum est.

Capitulum.LIX.

Ece nõ ẽ abbreuiata man⁹ dñi vt saluare neq̃at: neq; aggꝝuata ẽ auris ei⁹ vt ñ exaudiat. Iz iniq̃tates vre diuiserũt int̃ vos ꝙ deũ vr̃m:ꝙ pcta vra abscõderũt faciẽ ei⁹ a vob ne exaudiret. Man⁹ei vre pollutæ sũt sãguie:ꝙ digiti vri iniq̃tatẽ. Labia vra locuta sũt mẽdaciũ:ꝙ lingua vra iniq̃tatẽ fat̃. Nõ ẽ q̃ iuocet iusticiaz. neq; ẽ q̃ iudicet vere:sz ꝓfidũt ĩ nihilo: ꝙ loquũt̃ vanitatẽs. Cõcepert laborẽ:ꝙ peperũt iniq̃tatẽ. Ova aspidũ ruperũt:et tales aranee texerunt. Qui comederit ɔ ouis eoꝝ morieẽ.ꝙ qɔ ꝓfotũ ẽ erũpet ĩ reguluz. Tele eoꝝ nõ erũt ĩ vestimentũ:neq; operiẽtur opibꝫ suis. Opa eoꝝ opa ĩutilia:ꝙ op⁹ iniq̃tatis ĩ manibꝫ eoꝝ. Pedes eoꝝ ad malũ currũt:ꝙ festinãt vt effundant sanguinẽ inocẽtẽ. Cogitatões eoꝝ cogitatões inutiles. Vastitas ꝙ ꝓtritõ ĩ vijs eoꝝ viaz pacis nescierũt:ꝙ ñ ẽ iudiciũ ĩgressibꝫ eoꝝ. Semite eoꝝ ĩcuruatæ sunt eis:oĩs q̃ calcat ĩ eis ignorat pacẽ. Propt̃ hoc elõgatũ ẽ iudiciuz a vob:ꝙ nõ app̃hẽdet vos iusticia. Expectauim⁹ lucẽ ꝙ ecce tenebre :splẽdorẽ:ꝙ ĩ nebris ambulauim⁹. Palpauim⁹ sicut ceci parietẽ: et quasi absq; oculꝫ attrectauim⁹. Impegim⁹ meridie q̃si ĩ tenebris:ĩ caligiosis q̃si mortui. Rugiem⁹ q̃si vrsi oẽs: et q̃si colũbe meditãtes gemem⁹. Expectauim⁹ iudiciũ ꝙ ñ ẽ:salutẽ ꝙ elõgata est a nobis. Multiplicate sũt eĩ iniq̃tates nr̃e corã te:ꝙ pcta nr̃a rñderũt nobis. Quia scelera nr̃a nobiscũ:ꝙ iniq̃tates nr̃as cognouim⁹. peccare ꝙ mẽtiri ꝓt̃ dñm:ꝙ auersi sum⁹ ne irem⁹ p⁹ tergũ dei nr̃i vt loq̃remur calumniã ꝙ trãsgressionẽ. Cõcepim⁹ et locuti sum⁹ de corde:verba mẽdacij:ꝙ ꝯuersũ ẽ retrorsuz iudiciũ:ꝙ iusticia longe stetit. Quia corruit ĩ platea veritas:ꝙ eq̃tas ñ potuit ingredi. Et facta ẽ veritas ĩ obliuione:ꝙ q̃ recessit a malo prede patuit. Et vidit dñs ꝙ malũ apparuit ĩ oculis ei⁹:qz ñ ẽ iudiciuz. Et vidit de⁹qz ñ ẽ vir:ꝙ aporiat⁹ẽ q̃a ñ ẽ q̃ occurrat. Et saluabit sibi brachiũ suũ:et iusticia ei⁹ ipa ꝓfirmabit eũ. Indut⁹ est iusticia vt lorica:ꝙ galea salutis ĩ capite eius. Indut⁹ẽ vestimẽtis vltõis:ꝙ opt⁹ ẽ q̃si pallio zeli sicut ad vindictã q̃si ad retributõez indigẽtõis hostibꝫ suis. et vicissitudinẽ inimicis suis. Insulis vicẽ reddet. Et timebũt q̃ ab occidẽte. nomẽ dñi:et q̃ ab ortu solis gloriaz eius. Cũ venerit q̃si fluui⁹ violent⁹ quem spũs dñi cogit:ꝙ venerit sion redemptor: ꝙ eis q̃ redeũt ab iniq̃tate ĩ iacob dicit dñs. Hoc fed⁹ meũ cũ eis dicit domin⁹. Spũs me⁹ q̃ ẽ ĩ te ꝙ ẽba mea.q̃ posui ĩ ore tuo. nõ recedẽt de ore tuo.ꝙ de ore seminis tui dicit dñs: ãmodo ꝙ vsq; ĩ sempiternũ.

Ca. LX.

Erge illumĩare ihr̃l'm qz venit lumẽ tuũ:ꝙ gloria dñi sup te orta ẽ. Quia ecce tenebre operiẽt trã.ꝙ caligo pl'os: sup te aũ orieẽ dñs ꝙ gloria ei⁹ ĩ te videbit̃. Et ambulabũt gẽtes ĩ lumĩe tuo:ꝙ reges ĩ splẽdore ort⁹ tui. Leua ĩ circuitu oculos tuos et vide:oĩes isti ꝯgregati sunt: venerunt tibi. Filij tui delonge veniẽt ꝙ filie tue de latere surgẽt. Tũc videbis ꝙ affluues ꝙ mirabit̃ ꝙ dilatabitur cor tuũ:qñ cõuersa fuerit ad te multitudo maris: fortitudo gentiũ venerit tibi. Inundatõ camelorũ operiet te :dromedarij madiaz et effa. Omnes de saba veniẽt auꝝ et thus deferẽtes:ꝙ laudẽ dño annũciantes. Oĩe pec⁹ cedar ꝯgregabit̃ tibi:arietes nabaioth ministrabũt tibi. Offerẽt̃ super placabili altari meo:ꝙ domũ maiestatis mee glorificabo. Qui sunt isti q̃ vt nubes volant: ꝙ q̃si columbe ad fenestras suas: Me etẽim ĩsule expectabũt:ꝙ naues maris in principio:vt adducã filios tuos de longe. Argentuz eoꝝ et auꝝ eorũ cum eis nomini dñi dei tui ꝙ sancto isrl':qz glorificauit te. Et edificabunt filij pegrinoꝝ muros tuos: et reges eoꝝ ministrabunt tibi. In idignatõe em̃ mea percussi te:ꝙ ĩ reconciliatõne mea misertus sum tui. Et apperientur portæ tue iugiter: die ac noctæ non

claudẽt: vt afferat ad te fortitudo gentiuz et reges eaꝝ adducãt. Gens eĩ ꝙ regnũ qđ nõ seruierit tibi pibit: ꝙ gentes solitudine vastabũt. Gloria libani ad te veniet: abies et buxus ꝙ pin⁹ simul ad ornandũ locũ sãctificatõis mee: ꝙ locum pedũ meoꝝ glorificabo. Et venient ad te curui filij eoruz ꝙ humiliauerunt te: ꝙ adorabũt vestigia pedũ tuoꝝ omes qui detrahebãt tibi: ꝙ vocabũt te ciuitatem dñi sion sancti isrl. Pro eo ꝙ fuisti delicta ꝙ odio habita ꝙ nõ erat ꝙ ꝑ te transiret: ponaz te ĩ supbiam seculorũ: gaudiũ in generatõez ꝙ generatõez. Et suges lac gentiũ: ꝙ mamilla regũ lactaberis. Et scies qz ego dñs saluãs te: et redemptor tu⁹ fortis iacob. Pro ere afferã aurũ. ꝙ ꝑ ferro afferã argentũ: ꝙ ꝑ lignis es: et ꝑ lapidibz ferrũ. Et ponam visitatõz tuã pacem: et ꝓpositos tuos iusticiam. Nõ audiet vlt̃ iniquitas in terra tua. vastitas ꝙ ꝯtritõ in ẽminis tuis: ꝙ occupabit salus muros tuos: et portas tuas laudatõ. Nõ erit tibi amplius sol ad lucẽdũ ꝑ diẽ: nec splendor lune illumiabit te: sz erit tibi dñs ĩ lucem sempiternam: ꝙ de⁹ tu⁹ ĩ gloriaz tuaz. Non occidet vltra sol tu⁹ ꝙ luna tua ñ minuet: qz dñs erit tibi ĩ lucẽ sempiternam: ꝙ ꝓplebunt dies luct⁹ tui. Popul⁹ aũt tuus oẽs iusti ĩ ꝑpetuũ hẽditabũt terrã: germẽ plantatõis mee: op⁹ man⁹ mee ad glorificãdũ. Minim⁹ erit ĩ mille: ꝙ puul⁹ ĩ gentẽ fortissimam. Ego domin⁹: in tẽpore eius. subito faciam istud.

¶ Capitulum. LXI

Spiritus dñi sup me: eo ꝙ vnxerit me dñs. Ad annũciandũ mansuetis misit me: vt mederer contritis corde et ꝓdicarẽ captiuis ĩdulgẽciã ꝙ clausis aptionẽ: vt ꝓdicarẽ annũ placabilẽ domiõ ꝙ diẽ vltõnis deo nr̃o: vt ꝓsolarer oẽs lugẽtes: vt ponerem fortitudinẽ lugẽtib⁹ sion: ꝙ darẽ eis coronã ꝑ cinere: oliũ gaudiꝝ ꝑ luctu: pallium laudis ꝑ spũ merozis. Et vocabũt ĩ ea fortes iusticie: plãtatõ domini ad glorificandũ. Et edificabũt desta a seculo: ꝙ ruinas antiqs erigẽt: ꝙ instaurabũt ciuitates desertas ꝙ dissipatas in generatõez ꝙ generatõez. Et stabũt alieni ꝙ pascẽt pecora vr̃a: ꝙ filij pegrinoꝝ agricole ꝙ vinitores vr̃i erũt. Vos aũ sacerdotes dñi vocabimĩ: mĩstri dei nr̃i dicet vob. Fortitudinẽ gentiũ comedetis: et gloria eoꝝ supbietis. Pro ꝓfusiõe vr̃a duplici ꝙ rubore: laudabũt ptez eoꝝ. Propter hoc ĩ tra sua duplicia possidebũt: letitia sẽpiterna erit eis. Quia ego dñs diligẽs iudiciũ: et odio habẽs rapinaz ĩ olocaustũ. Et dabo opus eoꝝ ĩ veritate: ꝙ fed⁹ ꝑpetuũ feriaz eis. Et sciet ĩ gẽtibz semẽ eoꝝ: et germẽ eoꝝ ĩ medio ꝑloꝝ. Oẽs ꝙ viderit eos cognoscent illos: qz isti sũt semen cui bñdixit dñs. Gaudẽs gaudebo ĩ dño: ꝙ exultabit aĩa mea in deo meo. Quia induit me vestimẽtis salutis: ꝙ indumẽto iusticie circũdedit me: q̃si sponsũ decoratũ corona ꝙ q̃si sponsã ornata monilibz suis. Sicut eĩ terra pfert germẽ suũ. ꝙ sicut ort⁹ semẽ suum germĩat: sic dñs de⁹ germinabit iusticiã ꝙ laudẽ coram vniuersis gentibz.

¶ Capitulũ LXII.

Propter sion nõ tacebo ꝙ ꝑter hierusalẽ nõ q̃escam: donec egrediat vt splendor iust⁹ ei⁹: ꝙ saluator ei⁹ vt lampas accẽdat. Et videbũt gentes iustũ tuũ: ꝙ cũcti reges inclitũ tuum. Et vocabitur tibi nomẽ nouũ: qđ os dñi nominauit. Et eris corona glorie ĩ manu dñi: ꝙ dyadema regni ĩ manu dei tui. Nõ vocaberis vltra derelicta: ꝙ terra tua nõ vocabit̃ amplius desolata. Sed vocaberis volũtas mea ĩ ea: ꝙ terra tua inhabitabit̃. Quia ꝯplacuit dño ĩ te. Habitabit em̃ iuuenis cũ virgine: ꝙ habitabũt ĩ te filij tui. Et gaudebit sponsus sup sponsaz: ꝙ gaudebit sup te de⁹ tu⁹. Super muros tuos ihrl̃m cõstitui custodes: tota die ꝙ tota nocte ĩ perpetuũ nõ tacebũt. Qui reminiscimini dñi ne taceatis: ꝙ ne detis silẽtiũ ei: donec stabiliat et donec ponat ihrl̃m laudẽ ĩ tra. Jurauit dñs ĩ dextera sua: ꝙ ĩ brachio fortitudinis sue. Si dedero triticũ tuũ vlt̃ cibuz inimicis tuis: etsi biberit filij alieni vinũ ĩ q̃ tu laborasti. Quia q̃ ꝯgregabunt illud comedẽt ꝙ laudabũt dñm: ꝙ q̃ cõportãt illud bibent ĩ atrijs sanctis meis. Trãsite trãsite ꝑ portas: ꝑpate viã ꝑlo. Planũ facite iter: ꝙ eligite lapides: ꝙ eleuate signũ ad ꝑlos. Ecce dñs auditũ fecit ĩ extremis tre. Dicite filie sion ecce saluator tu⁹ veit. ecce merces ei⁹ cũ eo ꝙ op⁹ ei⁹ coram illo ꝙ vocabũt eos ꝑlus sanct⁹ redẽpti a dño. Tu aũ vocaberis quesita ciuitas et nõ derelicta.

¶ Capitulum .LXIII.

Quis est iste q̄ venit de edom tinctis vestib⁹ ō bosra: Iste formosus ī sto la sua: gḡdiēs ī multitudīe fortitudinis lue. Ego q̄ loquor iusticiā: ⁊ ꝓpugnator sū ad saluādū. Quare ergo rubrū ē indumentum tuum: et vestimenta tua sicut calcantiū ī torcular? Torcular calcaui solus: ⁊ de gentib⁹ nō ē vir mecum. Calcaui eos ī furoꝛe meo. ⁊ ꝓculcaui eos ī ira mea. Et aspſ⁹ ē sāguis eoꝝ sup vestimēta mea: ⁊ oīa indumēta mea inq̄naui. Dies em̄ vltōnis ī cordꝛe meo: ann⁹ retributōis mee venit. Circūspexi ⁊ ñ erat auxiliator: q̄sīui. ⁊ nō fuit q̄ adiuuaret. Et saluauit mihi brachiū meū: et indig̃tō mea ipa auxiliata est mihi. Et ꝓculcaui pl̄os ī furoꝛe meo: ⁊ inebriaui eos indig̃tōe mea: ⁊ detraxi ī terrā virtutē eoꝝ. Miseratōnū dñi r̄cordabor: ⁊ laudē dñi sup omīb⁹ q̄ reddidit nob⁹ dom⁹ n⁹: ⁊ sup multitudinē bonoꝝ dom⁹ isrl̄ que largit⁹ ē eis ſm indulgēciā suaz ⁊ ſm multitudīez miſericoꝛdiaꝝ suaꝝ. Et dixit. Oleruūtñ pl̄us me⁹ ē: ⁊ filij nō negantes. Et factus ē eis saluator: ī oñi tribulatōe eoꝝz nō ē tribulatus: ⁊ angelus faciei ei⁹ saluabit eos. In dilectōne sua ⁊ ī indulgēcia sua ipse redemit eos: ⁊ portauit eos ⁊ eleuauit eos cūctis diebꝫ seculi. Ipſi aī ad iracūdiā puocauerūt: ⁊ afflixerūt spūm sancti ei⁹. Et ꝓuersus ē eis inimicū: et ipe debellauit eos. Et r̄cordat⁹ ē dierū seculi: moyſi ⁊ populi sui. Vbi ē q̄ eduxit eos de mari cū pastoꝛib⁹ gregis sui: Vbi ē q̄ posuit in medio ei⁹ spiritū sancti sui: Qui eduxit ad dexterā moyſen brachio maiestatis sue: q̄ scidit aquas añ eos: vt facēt sibi nomē sempiternū. Qui eduxit eos per abiſſos q̄ſi equū in deserto nō inpingentē: q̄ſi aīal ī cāpo descē dens. Spūs dñi ductoꝛ ei⁹ fuit. Sic adduxisti pl̄m tuū: vt facēs tibi nomen glorie. Attēde de celo: ⁊ vide de habitaculo sancto tuo. ⁊ solio glorie tue. Vbi ē zel⁹ tu⁹ ⁊ fortitudo tua: Multitudo viscerū tuoꝝ ⁊ miseratōnū tuaꝝ sup me ꝓtinuerūt se. Tu ei⁹ pat nr̄: ⁊ abraham nesciuit nos: et isrl̄ ignorauit nos. Tu aī p̄ nr̄: redēptoꝛ nr̄: a seculo nomē tuū. Quare errare nos fecisti dñe ō vijs tuis: induraſti coꝛ nr̄m ne timeremus te: Cōuertē pt̄ſ tuos tuos: tribꝫ hēditatis tue. Quasi nihilū possiderūt pl̄m sanctuz tuū hostes nr̄i: ꝓculcauerūt sanctificatōez tuam. Facti sum⁹ q̄ſi ī p̄ncipio cū nō dnaret nr̄is nr̄i: neq̄ ī uocaret nom̄ tuū sup nos.

Quinā dirūpes celos Ca. LXIIII.
⁊ descēderes· A facie tua mōtes defluerēt: sicut exustio ignis tabescerēt atz arderent igni. vt notū fieret nomē tuū inimicis tuis: a facie tua gētes turbarēt. Cū feceris mirabilia nō sustinebim⁹. Descēdisti: ⁊ a facie tua mōtes defluxerūt A seculo nō audierūt: neq̄ auribꝫ ꝓcepe rūt. Ocul⁹ nō vidit deus absq̄ te: q̄ prepasti expectantib⁹ te. Occurristi letanti ⁊ faciēti iusticiam: ī vijs tuis recoꝛdabūt tui. Ecce tu irat⁹ es et peccauim⁹: ī ipis fuim⁹ sēp: ⁊ saluabimur. Et facti sum⁹ vt īmundi oēs nos: ⁊ q̄ſi pannus mēstruate vniuerse iusticie nr̄e. Et excidim⁹ q̄ſi foliū vniuersi: ⁊ iniq̄tates nr̄e q̄ſi vētus abstuleꝛt nos. Nō ē q̄ īuocet nomē tuū: q̄ ꝓsurgat ⁊ tenet at te. Abscōdisti faciē tuam a nobis: ⁊ allisisti nos ī manu iniq̄tatis nr̄e. Et nūc domine p̄ nr̄ es tu. nos vero lutum: ⁊ fictoꝛ noster tu: ⁊ opa manuū tuaꝝ oēs nos. Ne irascaris dñe satis: ⁊ ne vlt̄ memineris iniq̄tatis nr̄e. Ecce dñe respice: pl̄us tu⁹ oēs nos. Ciuitas sancti tui facta est deserta: syon deserta facta ē. Hierusalez desolata: dom⁹ sanctificatōis nr̄e ⁊ glorie nr̄e vbi laudaueꝛt te p̄res nr̄i facta ē ī exustōz ignis: et oīa desiderabilia nr̄a versa sūt ī ruinas. Nūq̄d sup hijs ꝓtinebis te dñe: taceb⁹ et affliges nos vehementer: Quesierūt me q̄ añ nō interrogabant: inuenerūt q̄ nō q̄sierūt me. Capitulum. LXV.

Dixi. Ecce ego: ecce ego ad gentē q̄ nesciebat me et q̄ ñ īuocabat nom̄ meū. Expandi man⁹ meas tota die ad pl̄m īcredulū: q̄ gḡdiēt ī via ñ bona pt⁹ cogitatōes suas. Popul⁹ q̄ ad iracūdiaz puocat me añ faciē meā sp: q̄ īmolāt ī ortis ⁊ sacrificabāt sup latēs. q̄ habitāt ī sepulcris et ī delubris ydoloꝝ dormiūt: q̄ comedūt carnē suillā. ⁊ ius pfanū ī vasis eoꝝ: q̄ dicūt recede a me ñ appropīques mihi q̄ ī mund⁹ es: isti fum⁹ erūt ī furoꝛe meo: ignis ardēs tota die. Ecce scriptū ē corā me. Nō tacebo: sz rēdā ⁊ rtribuā ī sinu eoꝝ iniq̄tates vr̄as ⁊ iniq̄tates p̄r̄m vr̄oꝝ sil̄ dicit dñs. q̄ sacrificauerūt sup mōtes ⁊ sup colles exprobrauerūt mihi: ⁊ rmeciar op⁹ eoꝝ p̄mū in sinu eoꝝ. Hec dicit dñs. quō si inueīat gnū

Hec dicit dñs. Celuz sedes mea ẽ: et
ſra ſcabellũ pedũ meoꝝ. Que ẽ iſta
domus quã edificabitis mihi: et ꝙs
iſte locus quietis mee? Omnia hec manus
mea fecit: ꝛ facta ſũt vniuerſa iſta dicit do
min⁹. Ad quẽ aũ reſpiciã: niſi ad pauper-
culũ ꝛ ꝓtritũ ſpũ ꝛ tremẽtẽ ſmões meos?
Qui ĩmolat bouẽ: q̃ſi qui interficit viruz.
Qui mactat pec⁹: quaſi ꝙ excerebret canẽ.
Qui offert oblatõez: quaſi ꝙ ſanguinẽ ſuil-
lũ offerat. Qui recordaũ thuris: q̃ſi ꝙ bñ-
dicat ydolo. Hec omnia elegerũt ĩ vijs ſuis:
ꝛ in abomiatõibꝫ ſuis aĩa eoꝝ delectata ẽ.
Vnde et ego elegã illuſiones eoꝝ. ꝛ q̃ time-
bant adducaz eis: quia vocaui ꝛ nõ erat ꝙ
reſponderet: locutus ſum ꝛ nõ audierunt.
Feceruntqꝫ malũ ĩ oculis meis: ꝛ que no-
lui elegerũt. Audite verbum dñi: ꝙ tremi
tis ad verbũ ei⁹. Dixerũt frẽs vr̃i odiẽtes
vos. ꝛ abicientes ꝓpter nomẽ meũ. Glorifi-
ceť dñs: ꝛ videbim⁹ ĩ letícia vr̃a: ipi aũ con
fũdẽť. Vox ꝓpli de ciuitate: vox de templo:
vox dñi reddẽtis retributõz inimicis ſuis.
Anteqũ ꝑturiret pepit: anteqũ veniret ꝑtus
eius peperit maſculum. Quis audiuit vn-
q̃ tale: et quis vidit huic ſimile? Nunqd ꝑ-
turiet ſra ĩ die vna aut parieť gẽs ſimul:
qr ꝑturiuit ꝛ pepit ſion filios ſuos? Nũqd
ego ꝙ alios parere facio: ipe nõ pariaz di-
cit dñs? Si ego ꝙ generatõz ceteris tribuo
ſteleris ero: ait dñs de⁹ tu⁹? Letami cũ hie
ruſalẽ: ꝛ exultate ĩ ea oẽs ꝙ diligitis eam.
Gaudete cuz ea gaudio vniuerſi ꝙ lugetis
ſup eã: vt ſugatis ꝛ repleami ab vbere cõ-
ſolatõis ei⁹: vt mulgeatis ꝛ delicijs afflua-
tis ab omĩmoda gloria ei⁹. Quia hec dicit
dñs. Ecce ego declĩabo ſup eã q̃ſi fluuium
pacis: ꝛ q̃ſi torrẽtẽ iundãtẽ gl̃az gẽtiũ quã
ſugetis. Ad vbera portabimi: ꝛ ſup genua
blãdiẽť vob. Quõ ſi cui mr̃ blãdiatur ita
ego ꝓſolabor vos: ꝛ ĩ ihr̃lm ꝓſolabimi. Vi-
debitis et gaudebit cor vr̃m: et oſſa vr̃a q̃ſi
herba germiabũt. Et cogñſceť man⁹ dñi ſuis
ei⁹: ꝛ indigbiť ĩimicis ſuis. Quia ecce dñs
ĩ igne veniet: ꝛ q̃ſi turbo q̃driga ei⁹: rẽdẽ
ĩ indigtõe furorẽ ſuũ: ꝛ ĩcrepatõz ſuã ĩ flã
ma ignis. Quia ĩ igne dñs diiudicabit: ꝛ ĩ
gladio ſuo ad oẽz carnẽ ꝛ multiplicabunť
interfecti a dño. Qui ſanctificabanť ꝛ mũ
dos ſe putabũt in ortis poſt ianuã intrĩſe
c⁹: ꝙ comedebãt carnẽ ſuillã ꝛ abomiatõez

ĩ botro et dicať ne diſſipes illud qm̃ bene-
dictõ ẽ: ſic faciam ꝓpter ſeruos meos vt nõ
diſpdam totũ. Et educã de iacob ſemẽ: ꝛ ð
iuda poſſidẽtez mõtes meos ſctos. Et hẽdi
tabũt eã electi mei: et ſerui mei habitabũt
ibi. Et erũt cãpeſtria ĩ caulas gregũ: ꝛ val
lis achor ĩ cubile armentoꝝ ꝓpl̃o meo ꝙ re
q̃ſierũt me. Et vos ꝙ dereliq̃ſtis dñm ꝙ ob
liti eſtis mõtẽ ſanctũ meũ ꝙ ponitis fortu-
ne mẽſam ꝛ libatis ſupꝫ eã. numerabo vos
ĩ gladio. et oẽs ĩ cede corruetis: ꝓeo qꝫ vo-
caui ꝛ ñ rñdiſtis mihi. locut⁹ ſũ ꝛ nõ audi-
ſtis: ꝛ faciebatis malũ ĩ ocul̃ meis. ꝛ q̃ no-
lui elegiſtis. Propter hoc hec dicit dñs de-
us. Ecce hui mei comedẽt: ꝛ vos eſurietis.
Ecce ſerui me bibẽt: ꝛ vos ſicietis. Ecce ſer
ui mei letabũť: ꝛ vos cõfundemi. Ecce ſer-
ui mei laudabũt ꝓ exultatõe cordis: ꝛ vos
clamabitis ꝓ dolore cordis ꝛ ꝓ ꝓtritõne ſpi
rit⁹ vlulabitis: ꝛ dimittetis nomẽ vr̃m ĩ iu
ramẽtuz electis meis. Et interficiet te dñs
de⁹: et ſeruos ſuos vocabit noĩe alio. In q̃
q̃ bñdict⁹ẽ ſup terrã: bñdiceť ĩ dño amen.
Et q̃ iurat ĩ terra: iurabit ĩ deo amẽ. Quia
obliuioni tradite ſunt anguſtie priores: et
q̃a abſcõdite ſũt ab ocul̃ nr̃is. Ecce eĩ ego
creo celos nouos: et terrã nouã: ꝛ ñ erũt ĩ
memoria priora et nõ aſcẽdent ſup cor: ſed
gaudebitis ꝛ exultabitis vſqꝫ ĩ ſẽpiternũ in
hijs q̃ ego creo. Quia ecce ego creo ihr̃lm
exultatõez ꝛ ꝓpl̃m ei⁹ gaudium: ꝛ exultabo
in hieruſalẽ ꝛ gaudebo ĩ ꝓpl̃o meo: ꝛ nõ au
dietur in eo vltra vox fletus ꝛ vox clamo-
ris. Non erit ibi ampli⁹ infans dierũ et ſe-
nex ꝙ nõ impleat dies ſuos: qm̃ puer cen-
tũ annoꝝ morieť: ꝛ pctor centum annoꝝ
maledict⁹ erit. Et edificabũt domos ꝛ habi
tabunt: ꝛ plantabunt vineas et comedent
fructus eaꝝ. Non edificabunt ꝛ ali⁹ habi-
tabit: ꝛ nõ plantabũt ꝛ alius comedet. Se
cũdum em̃ dies ligni erũt dies ꝓpl̃i mei: et
opa manuum earum inueterabunt. Electi
mei nõ laborabũt fruſtra: neqꝫ generabũt
in conturbatõne: qr̃ ſemẽ bñdictoꝝ dñi eſt
ꝛ nepotes eoꝝ cũ eis. Eritqꝫ anteqũ clamẽt
ego exaudiã: adhuc illis loquẽtibꝫ ego au
diam. Lupus ꝛ agnus paſcẽť ſimul: et leo
ꝛ bos comedẽt paleas: ꝛ ſerpẽti puluis pa-
nis eius. Nõ nocebunt neqꝫ occidẽt: in oñi
monte ſancto meo dicit dominus.

Capitulum .LXVI.

et murē: simul ꝓsumēt dicit dñs. Ego autē opa eoꝝ et cogitatōnes eoꝝ venio vt ꝓgregem cū oīb gentib ꝙ linguis: ꝙ veniēt ꝙ vidēbūt gloriam meaz. Et ponaz eis signuz: ꝙ mittaz ex eis ꝙ saluati fuerīt ad gentes ī mare in affricam et lidiā. tenētes sagittam ī ytaliā ꝙ greciam ad insulas lōge: ad vos qui nō audierūt de me ꝙ nō viderūt gloriam meaz. Et annūciabūt gloriam meā gentib: et adducēt oēs frēs vōs de cūctis gētib donū dño ī eqs ꝙ ī qdrigis ꝙ ī lectis ꝙ ī mulis ꝙ ī carrucis ad mōtē sanctū meū ihrl'm dicit dñs: quō si inferāt filij isrl' munꝰ ī vase mūdo ī domū dñi. Et assumam ex eis ī sacerdotes ꝙ leuitas dicit dominus: qꝛ sicut celi noui ꝙ terra noua que ego facio stare corā me dicit dñs deus: sic stabit semen vēm ꝙ nomē vēm. Et erit mēsis ex mēse: ꝙ sabbatuz ex sabbato. Veniet oīs caro: vt adoret corā facie mea dicit dñs. Et egredient: ꝙ vidēbūt cadauera virorꝝ ꝙ ꝓuaricati sūt ī me. Vermis eoꝝ nō morietꝫ: ꝙ ignis eoꝝ nō extīguetꝫ: ꝙ erūt vsqꝫ ad sacietatem visionis oīni carni.

Explicit ysaias. Incipit prologus in hieremiam prophetam.

Jeremias ꝓpheta cui hic plogus scribitur: sermōe qdē apud hebreos ysaia et osee. ꝙ qbusdā alijs ꝓphetis videt eē rustitioꝝ: ꝛ sensibus par ē: qꝓpe ꝙ eodē spū ꝓphetauit. Porro simplicitas eloquij ꝺ loco ei ī ꝙ natus ē accidit. Fuit eī anathotites ꝙ ē vsqꝫ hodie vicul' trib ab hierosolimis distans milib: sacerdos a sacerdotib ꝙ ī mris vtero sāctificat': virginitate sua euangelicū virū xpi ecclesie dedicans. Hic vaticinare exorsus ē puer: ꝙ captiuitatem vrbis atz iudee nōsolū spū. ꝛ ꝙ oculis carnis intuitus ē. Jam decē trib israꝫ assirij in medos transtulerāt: iaz terras eaꝝ coloni gentiū possidebant. Eln ī iuda tm̄ ꝙ beniamin ꝓphetauit: ꝙ ciuitatis sue ruinas qdruplici plāxit alphabeto: qꝺ nos mēsure metri versibusqꝫ reddidim'. Preterea ordinē visionū ꝙ apud grecos ꝙ latinos oīno ꝛ fusus ē ad pristinaz fidē correxim'. Librū aūt baruch notarij ei'. ꝙ apud hebreos nec legit nec hēt ptermisim': ꝓ hijs oīb maledicta ab emulis pstolantes: qꝺ me necesse ē ꝓ singula opuscula rndere. Et hoc patior: qꝛ vos cogitis o paula et eustochiuz. Ceterū ad cōpēdiū mali rectiꝰ fuerat modū furori eoꝝ silēcio meo ponē: qꝫ qttidie noui aliqꝺ scriptitātē inuidoꝝ insaniaz ꝓuocare.

Explicit plogꝰ. Incipit hieremias ꝓpheta.

Verba hieremie ꝓphete filij helchie ꝺ sacerdotib q̄ fuerūt ī anathot ī terra beniamin. Qꝺ factū ē verbuz dñi ad eū ī diebꝫ iosie filij amon regis iuda ī tercio decimo anno regni eiꝰ: ꝙ factm̄ ē ī diebꝫ ioachim filij iosie regis iuda vsqꝫ ad ꝛsūmatōez vndecimi anni sedechie filij iosie regis iuda vsqꝫ ad trāsmigōez ihrl'm ī mēse quinto. Et factm̄ ē verbū dñi ad me dicēs. Priusqꝫ te formarē ī vtero noui te: ꝙ ātēqꝫ exires de vulua santificaui te: ꝙ ꝓphetam ī gētib dedi te. Et dixi. A a a dñe deꝰ. Ecce nescio loq̄: qꝛ puer ego sū. Et dixit domiꝰ ad me. Noli dicē qꝛ puer sū: qm̄ ad oīa q̄ mittam te ibis: ꝙ vniuersa q̄cūqꝫ mandauero tibi loq̄ris. Ne timeas a facie eoꝝ: qꝛ ego tecū sū vt eruam te dicit dñs. Et misit domiꝰ manuz suam: ꝙ tetigit os meū: ꝙ dixit ad me. Ecce dedi verba mea ī ore tuo: ecce ꝓstitui te hodie sup gentes ꝙ sup regna vt euellas ꝙ destruas ꝙ disperdas ꝙ dissipes: ꝙ edifices ꝙ plantes. Et factm̄ ē verbū domini ad me dicens. Quid tu vides hieremia? Et dixi. Virgaz vigilantē ego video. Et dixit dñs ad me. Bene vidisti: qꝺ vigilabo ego sup verbū meū vt faciam illud. Et factū ē verbū dñi scdo ad me dicēs. Quid tu vides? Et dixi. Ollam succēsam ego video: ꝙ faciem eiꝰ a facie aqlonis. Et dixit dominus ad me. Ab aqlone pandet oīe malum sup oēs habitatores terre. Quia ecce ego ꝓuocabo oēs cognatōes regnoꝝ aqlonis dicit dominꝰ: et veniēt ꝙ ponēt vnusquisqꝫ solium suū in introitu portaꝝ hierusalē ꝙ super oīes muros eius ī circuitu ꝙ sup vniuersas vrbes iuda. Et loquar iudicia mea cū eis sup oēz malicia eoꝝ q̄ dereliq̄runt me ꝙ libauerūt dijs alienis: ꝙ adorauerūt opa manuū suarū. Tu ergo accinge lūbos tuos ꝙ surge: ꝙ loq̄re ad eos oīa q̄ ego ꝑcipio

tibi. Ne formides a facie eoꝝ: nec ei timere te faciã vultũ eoꝝ. Ego q̃pe dedi te hodie i ciuitatẽ munitã ꝙ i colũnã ferreã. ꝙ i murũ ereũ supꝫ oẽz t̃rã regibꝫ iuda principibꝫ eiꝰ ꝙ sacerdotibꝫ. ꝙ oĩ pꝓlo terre: ꝙ bellabũt aduersũ te ꝙ ñ pualebũt: qꝛ ego tecũ sũ ait dñs vt liberẽ te.

¶ Capitulum .II.

Et fcẽm ẽ vbũ dñi ad me dicẽs. Vade ꝙ clama in auribꝫ ihrlm dicens. Hec dicit dñs. Recordat⁹ sum tui miserãs adolescẽciaz tuaz ꝙ caritatẽ despõsatõis tue q̃n secuta es me i deserto: i t̃ra q̃ ñ seminat̃. Sanct⁹ isrl dño: primicie frugũ eiꝰ. Oẽs q̃ deuorãt eũ delinquẽt: mala veniẽt supꝫ eos dicit dñs. Audite verbũ dñi domꝰ iacob ꝙ oẽs cogtões domꝰ isrl. Hec dicit dñs. Quid inuenerũt pẽs vri i me iniq̃tatis: qꝛ elõgauerũt a me ꝙ ãbulauerũt pꝰ vanitatẽ ꝙ vani facti sũt: Et ñ dixerũt vbi ẽ dñs q̃ ascẽdẽ nos fecit de t̃ra egipti: q̃ t̃duxit nos p desertũ p t̃rrã inhabitabilẽ ꝙ inuiã. p t̃rã sitis ꝙ ymaginẽ i ortis: p t̃rã i q̃ ñ ambulauit vir neqꝫ habitauit hõ. Et induxi vos i t̃rã carmeli: vt comedẽtis fructũ eiꝰ ꝙ optia illiꝰ. Et ingressi cõtamiastis t̃rã meã: ꝙ hẽditatẽz meã posuistis i abominatõz. Sacerdotes ñ dixerũt vbi ẽ dñs: ꝙ tenẽtes legẽ nescierũt me: ꝙ pastores puaricati sũt i me. Et pꝓphetæ pꝓphauerũt i baal: ꝙ ydola secuti sũt. Propterea adhuc iudicio cõtẽdã vobcũ ait dñs: ꝙ cũ filijs vris disceptabo. Trãsite ad insulas cethim ꝙ videte: ꝙ i cedar mittite ꝙ cõsidẽrate vehemẽt̃: ꝙ videte si fcẽm ẽ huiusce modi: si mutauit gẽs deos suos: ꝙ certe ipi ñ sũt dij. Popul⁹ vo meꝰ mutauit gl̃az suã i ydolũ. Obstupescite celi sup hoc: et portæ eiꝰ desolamĩ vehemẽt̃ dicit dñs. Duo enĩ mala fecit pꝓlus meꝰ. Me delinq̃rũt fõtẽ aq̃ viue: ꝙ foderũt sibi cisternas dissipatas que cõtinẽ ñ valẽt aquas. Nũq̃d seruꝰ ẽ isrl aut vernaculꝰ? Quare ꝯ factꝰ ẽ i pdã? Supꝫ eũ rugierũt leones ꝙ dederũt vocẽ suã: posuerũt t̃rã ei⁹ i solitudiez. Ciuitates eiꝰ exuste sũt: ꝙ ñ ẽ q̃ habitæt in eis. Filij q̃z mempheos ꝙ taphnes cõstupuerũt te vsq̃z ad verticẽ. Nũq̃d ñ istud factũ ẽ tibi: qꝛ delinq̃sti dñm deũ tuũ eo tpe q̃ ducebat te p viaz? Et nũc q̃d tibi vis in via egipti: vt bibas aquã turbidã? Et q̃d tibi cũ via assirioꝝ: ꝙ vt bibas aquaz fluminis? Arguet te malicia tua: ꝙ auersio tua iꝛepabit te. Scito ꝙ vide quia malũ ꝙ amarꝫ ẽ relinq̃sse te dñm deũ tuũ: et ñ eẽ timorẽ eiꝰ apud te dicit dñs deꝰ exercituũ. A seculo cõfregisti iugũ meũ: rupisti vincula mea ꝙ dixisti. Nõ seruiã. Jn oi ei colle sublimi et sub oi ligno frõdoso tu pꝛsternaberis mẽtrix. Ego aũt plãtaui te vineã electã: oẽ semẽ verũ. Quõ ergo cõuersa es i pũ vinea aliẽa? Si laueris te nitro ꝙ multiplicaueris tibi bã borith: maculata es i iniq̃tate tua corã me dicit dñs deus. Quõ dicis ñ sũ polluta: pꝰ baalim ñ ãbulaui? Vide vias tuas i cualle: scito q̃d feceris. Cursor leuis explicãs vias tuas: onager assuetꝰ i solitudie: i desiderio aĩe sue attrxit ventũ amoris sui. Nullꝰ auertet eã. Oẽs q̃ q̃rũt eã ñ deficiẽt: i mẽstruis eiꝰ inueniẽt eã. Pro hibe pedẽ tuũ a nuditate: ꝙ gutt̃ tuũ a siti. Et dixisti. Desperaui: neq̃q̃ faciã. Adamaui q̃pe alienos: ꝙ pꝰ eos ãbulabo. Quõ cõfundit̃ fur qñ deprhẽdit̃ sic confusi sũt domꝰ isrl: ipsi ꝙ reges eoꝝ principes ꝙ sacerdotes ꝙ pꝓphe eoꝝ: dicentes ligno pr̃ meꝰ es tu: et lapidi tu me genuisti: Verterũt ad me tergũ et nõ faciẽ: ꝙ i tpe afflictõis sue dicẽt: surge ꝙ libera nos. Vbi sũt dij tui quos fecisti tibi? Surgãt et liberẽt te: i tpe afflictõnis tue. Secũdũ numerũ q̃pe ciuitatũ tuaꝝ erant dij tui iuda. Quid vultis mecũ iudicio cõtẽdẽ? Oẽs delinq̃stis me dicit dñs. Frustra pcussi filios vros: disciplinaz nõ receperũt. Deuorauit gladi⁹ vr pꝓphas vros: q̃si leo vastat̃ generatõ vra. Videte verbũ dñi. Nunq̃d solitudo factꝰ sũ isrl: aut t̃ra serotina? Quare ergo dixit pꝓlus meꝰ: recessimꝰ. nõ veniemꝰ vlt̃ ad te? Nunq̃d obliuiscet̃ virgo ornamẽti sui: aut sponsa fascie pectoral̃ sue. Popul⁹ vero meꝰ oblitꝰ ẽ mei diebꝫ inumeris. Quid niteris bonaz oñdẽ viã tuaz ad q̃rẽdaz dilectõz: q̃ insup et malicias tuas docuisti vias tuas: ꝙ i alis tuis inuentus ẽ sanguis animaꝝ pauperũ innocẽtũ. Nõ in fossis inueni eos: sed in oĩbꝫ q̃ supꝫ memoraui. Et dixisti. Absqꝫ pcto ꝙ innocẽs ego sũ: ꝙ pꝛterea auertat̃ furoꝛ tuus a me. Ecce ego iudicio cõtẽdã tecũ: eoq̃ dixeris nõ peccaui. Quazvilis facta es nimis: iterãs vias tuas. Et ab egipto cõfũderis: sicut cõfusa es ab assur. Nã ꝙ ab ista egredieris et manꝰ tue erũt sup caput tuũ: qm̃ obtriuit dñs confidẽciã tuaz: ꝙ nihil habebis pꝛsperũ.

¶ Capitulum. III.

Ullzo dicit. Si dimiserit vir uxo-
rē suā ⁊ recedēs ab eo duxerit virū
alterū: nūqd reuertet ad eā ultra?
Nūqd ñ polluta erit ⁊ ptamīata mulier il
la? Tu aūt fornicata es cū amatoribꝫ mul-
tis: tñ reuertere ad me dicit dñs. ⁊ ego su-
scipiaz te. Leua oculos tuos ī directū: ⁊ vi-
de ubi nō pstrata sis. In viis sedebas expe-
ctās eos quasi latro insidians in solitudi-
ne: ⁊ polluisti terrā ī fornicatōibꝫ tuis ⁊ in
malicijs tuis. Quāobrem phibite sūt stille
pluuiarū: ⁊ serotin⁹ ymber ñ fuit. Frons
mulieris meretricis facta est tibi: noluisti
erubescē. Ergo saltim amodo voca me pa-
ter me⁹: dux virginitatis mee tu es. Nūqd
irascēris ī ppetuū: aut pseuerabis ī finez?
Ecce locuta es et fecisti mala: et potuisti
et p verbis penitēcie verbis supbie blasphe
masti. ⁊ implesti malam cogitatōez tuam:
⁊ ostendisti ptra virū fortitudinē tuaz. ut
possis facē qđ sermone ctasti. Et dixit do
mi⁹ ad me ī diebꝫ iosie regis. Nūqd vidisti
q̄ fecēit aduersatrix isrl: Abijt sibimet sup
omnez mōtē excelsū ⁊ sub omni ligno frōdo-
so: ⁊ fornicata ē ibi. Et dixi cuz fecisset hec
oīa. ad me reuertē: et ñ ē reuersa. Et vidit
puaricatrix sozor ei⁹ iuda qz peo q̄ mecha
ta eēt aduersatrix isrl dimisissem eaz et de-
dissem ei libellū repudij: ⁊ nō timuit puari
catrix iuda sozor ei⁹. sed abijt et fornicata
ē etiā ipa: ⁊ facilitate fornicatōis sue pta-
mīauit trā: ⁊ mechata ē cū lapide ⁊ ligno.
Et in oībꝫ hijs ñ ē reuersa ad me. puarica
trix sozor ei⁹ iuda ī toto corde suo: sz ī mē-
dacio ait dñs. Et dixit dñs ad me. Justifi
cauit aīaz suā auersatrix isrl ppatōe pua-
ricatōis iuda. Vade ⁊ clama smones istos
pē aqlonē ⁊ dices. Reuertē auersatrix isrl
ait dñs ⁊ ñ auertā faciē meā a vobis: quia
sāct⁹ ego sū dicit dñs: ⁊ ñ irascar īppetuū.
Verūtñ scito iiqtatē tuā: qz ī dñm deū tu-
um puaricata es. Et dispsisti vias tuas ali-
enis sub oī ligno frōdoso: ⁊ vocē meā ñ au
disti ait dñs. Cōuertimī filij reuertētes di
cit dñs: qz ego vir vr̄. Et assumā vos. vnū
ꝺ ciuitate ⁊ duos de cognatōe: ⁊ ītroducā
vos ī sion. Et dabo vobꝫ pastoes iuxta cor
meū: ⁊ pascēt vos scīa ⁊ doctrīa. Cūqz mul
tiplicati fuēitis ⁊ creuēitis ī tra ī diebꝫ illꝰ
ait dñs. nō dicēt vlē archa testamēti dñi:
neqz ascēdet sup cor neqz recordabūt illi⁹:
nec visitabit nec fiet vlē. In tpe illo voca
būt hierusalē soliū dñi: ⁊ congregabūt ad eā
oēs gētes ī noīe dñi ī hierusalē: ⁊ ñ ābula-
būt p⁹ puitatē cordis sui pessimi. In diebꝫ
illꝰ ibit dom⁹ iuda ad domū isrl: ⁊ venient si-
mul ꝺ tra aqlōis ad trā quā dedi pribꝫ ve-
stris. Ego aūt dixi. Quō ponā te ī filijs: et
tribuā tibi trā desiderabilē hēditatē pcla-
rā exercituū gētiū? Et dixi. Pr̄ez vocabis
me: ⁊ p⁹ me īgredi ñ cessabis. Sicz quō si pte-
nat mulier amatorē suū: sic pte psit me do
m⁹ isrl dicit dñs. Vox ī vijs audita ē plo-
rat⁹ ⁊ vlulat⁹ filiox isrl: qm̄ iniq̄ fecerunt
viaz suā: oblīti sūt dñi dei sui. Cōuertimī
filij reuertētes: ⁊ sanabo cōuersiones vr̄as.
Ecce nos venim⁹ ad te. Tu eī es dñs deus
nr̄. Vere mēdaces erāt colles ⁊ multitudo
montiū. Vere ī dño deo nr̄o sal⁹ isrl. Cōfu
sio ꝓmedit laborē pr̄m nr̄ox ab adolescētia
nr̄a: greges eox ⁊ armēta eox: filios eox
⁊ filias eox. Dormiem⁹ ī cōfusiōe nr̄a ⁊ ope
riet nos ignominia nr̄a: qm̄ dño deo nr̄o pec
caui⁹ nos ⁊ pres nr̄i ab adolescētia nr̄a usq̄
qz ad diē hāc: ⁊ ñ audiui⁹ vocē dñi dei nr̄i.

Si reuerteris ad me isrl Ca. IIII.
ait dñs: ad me cuertē. Si abstule
ris offēdicla tua a facie mea ñ cō-
moueberis. Et iurabꝫ viuit dñs ī veritate ⁊
ī iudicō ⁊ ī iusticia: ⁊ bñdicēt eum gentes
ipmqz laudabūt. Hec em̄ dicit dñs viro iu-
da ⁊ hītatori ihrlm. Nouate vobꝫ nouale:
⁊ nolite serē sup spinas. Circūcidimī dño:
⁊ auferte ppucia cordiū vr̄ox viri iuda et
habitatoes hierusalē: ne forte egrediat vt
ignis indignatō mea ⁊ succendat. ⁊ ñ sit q̄
extinguat. Oīa aūt hec mala veniēt pp̄ ma
licia cogitatōnū vr̄ax. Annūciate ī iuda.
⁊ ī hierusalē. auditū facite: loq̄mini ⁊ cani
te tuba in terra: clamate fortiter ⁊ dicite.
Cōgregamī ⁊ ingrediamur ciuitates mu-
nitas: leuate signū ī sion. Cōfortamī nolī
te stare: qz malū ego adducā ab aqlone et
contritōz magnam. Ascēdit leo ꝺ cubili suo:
⁊ ptō gētiū se leuauit. Egress⁹ ē ꝺ loco suo:
vt ponat trā tuā ī desolatōz. Ciuitates tue
vastabūt: remanētes absq̄ hītatore. Sup
hoc accīgite vos cilicijs: plāgite ⁊ vlulate
qz ñ ē auersa ira furoris dñi a vobꝫ. Et erit
ī die illa dicit dñs pibit cor regis ⁊ cor pri
cipū: et obstupescēt sacerdotes: ⁊ pphete cō
sternabūt. Et dixi. Heu. heu. heu. dñe de⁹.

Ergo ne decepisti pplm istũ ⁊ hierlm dicẽs: pax erit vobis: Et ecce puenit gladi⁹ vsq ad aiaz. In tpe illo dicet pplo huic et hierusalẽ vent⁹ vens ī vijs q̄ sunt in deserto: vie filie pplī mei ñ ad vētilandũ ⁊ ad purgandũ. Spūs plenus ex hijs veniet mihi. Et nũc ego: sz loq̄r iudicia mea cũ eis. Ecce q̄si nubes ascẽdet: ⁊ q̄si tẽpestas currus ei⁹. Velotiores aq̄lis eq̄ illi⁹. Ve nob: qm̄ vastati sum⁹. Laua a malicia cor tuũ hierusalẽ: vt salua fias. vsq̄q̄ morabunt ī te cogitacões nocie: Vox em̄ annũciãtis a dan: ⁊ notũ faciẽtis ydolũ de mõte ephraim. Dicite gẽtib⁹. Ecce auditũ est ī hierlm. custodes venire de tra lõginq̄: et dare sup ciuitates iuda vocẽ suã. Quasi custodes agroꝝ facti sũt sup eã ī giro: qr me ad iracundiã puocauit dicit dñs. Vie tue ⁊ cogitacões tue fecerũt hec tibi. Jsta malicia tua qr amara: qr tetigit cor tuũ. Vētrẽ meũ doleo ventrẽ meũ doleo: sensus cordis mei turbati sunt ī me. Nõ tacebo: qm̄ vocẽ buccine audiuit aia mea: clamorẽ plij. Cõtricõ sup ꝓtricõez vocata ẽ: ⁊ vastata ẽ ois tra. Repẽte vastata sunt tabnacla mea: subito pelles mee. Vsq̄q̄ videbo fugiẽtẽ: audiã vocez bucine? Quia stult⁹ pplus me⁹ me ñ cognouit: filij isipiẽtes sũt. et vecordes. Sapiẽtes sũt vt faciãt mala: bñ aũ facẽ nescierũt. Aspexi trã ⁊ ecce vacua erat. ⁊ nihil ⁊ celos. ⁊ ñ erat lux ī eis. Vidi mõtes ⁊ ecce mouebãt: ⁊ oẽs colles ꝑbati sunt. Intuitus sum ⁊ ñ erat hõ: ⁊ omne volatile celi recessit. Aspexi ⁊ ecce carmel⁹ desertus: ⁊ oẽs vrbes ei⁹ destructe sũt a facie dñi ⁊ a facie ire furoris ei⁹. Hec em̄ dicit dñs. Deserta erit ois tra: sztñ ꝓsumatõez nõ faciã. Lugebit tra: ⁊ merebũt celi desup: eoq̄ locutus sum. Cogitaui ⁊ non penituit me: nec auersus sũ ab eo. A voce eq̄tis et mittẽtis sagittã fugit ois ciuitas. Ingressi sũt arbua: ⁊ ascẽderũt rupes. Vniuerse vrbes derelicte sũt: ⁊ ñ habitat ī eis hõ. Tu aũ vastata q̄d facies? Cũ vescieris te coccino: cũ ornata fueris monili aureo. ⁊ pixeris stibio oculos tuos: frustra ꝓponeris. Cõtẽpserũt te ãatores tui: aiaz tuã q̄rũt. Vocẽ ei q̄si pturiẽtis audiui: ⁊ ãgustias vt puerpere vox filie sion int̄ morientes expantẽtesq̄ manus suas. Ve mihi: qr defeciet aia mea propter interfectos.

¶ Capitulum. V.

Circuite vias hierlm ⁊ aspicite: ⁊ cõsiderate ⁊ q̄rite ī plateis ei⁹. an inueniatis vir facientẽ iudiciũ. ⁊ q̄rentẽ fidẽ: ⁊ ppici⁹ ero eis. Quod si eciã viuit dñs dixerũt: ⁊ hoc falso iurabũt. Dñe ocli tui respiciunt fidẽ. Percussisti eos ⁊ ñ doluerũt: attriuisti eos ⁊ rẽnuerũt accipe disciplinã. Indurauerũt facies suas supꝑ petrã ⁊ noluerũt reuerti. Ego aũ dixi. Forsitan pauperes sũt ⁊ stulti: ignorantes viã dñi ⁊ iudiciuz dei sui. Ibo ḡ ad optimates ⁊ loq̄r eis. Ipi em̄ ꝯgnouerũt viã dñi: iudiciũ dei sui Et ecce magis hij simꝰ ꝯfregerũt iugũ: ruperũt vincula. Idcirco pcussit eos leo de silua: lup⁹ ad vesperam vastauit eos: pardus vigilans sup ciuitates eoꝝ. Oīs qui īgressus fuerit ex eis capiet: qr mlte sũt puaricacões eoꝝ: ꝯfortate sũt auersiones eoꝝ. Super q̄ ppici⁹ tibi eẽ potero. Filij tui dere liquerũt me: et iurãt ī hijs q̄ nõ sũt dij. Saturaui eos ⁊ mechati sũt: et ī domo mẽtricis luxuriabãt. Equi amatores ī feias: et emissarij facti sũt: vnusq̄sq̄ ad vxorez pximi sui hinniebat. Nunq̄d sup hijs ñ visitabo dicit dñs. ⁊ ī gente tali ñ vlciscet aīa mea? Ascẽdite muros ei⁹ et dissipate: ꝓsumationez aũt nolite facẽ. Auferte ppagines eoꝝ: qr nõ sunt dñi. Preuaricatoz em̄ puaricata ẽ in me domus isrl ⁊ dom⁹ iuda ait dñs. Negauerũt dñm: et dixerũt. Nõ est ipe: neq̄ veniet sup nos malũ: gladiũ ⁊ famem ñ videbim⁹. Prophete fuerũt in ventũ locuti: ⁊ rñsum nõ fuit ī eis. Hec ḡ euenient illis. Hec dicit dñs deus exercituum. Quia locuti estis verbũ istud: ecce ego do verba mea ī ore tuo ī ignem ⁊ pplm istũ in ligna: ⁊ vorabit eos. Ecce ego adducã sup vos gentẽ de lõginquo dom⁹ isrl ait dñs: gentẽ robustã. gentẽ antiquã. gentẽ cuius ignorabis linguã: nec ītelliges q̄d loq̄t. Pharetra ei⁹ q̄si sepulcrũ patẽs: vniuersi fortes. Et ꝓmedet segetes tuas et panẽ tuũ deuorabit: filios tuos ⁊ filias tuas ꝓmedet. gregem tuũ ⁊ armẽta tua: ⁊ ꝓmedet vineã tuã et ficũ tuã: ⁊ ꝓteret vrbes munitas tuas ī q̄bꝫ tu habes fiduciã gladio. Verũtamẽ in diebꝫ illis ait dñs. nõ faciã vos ī ꝓsumationez. Quod si dixeritis q̄re fecit dñs deus nr nobis hec oīa: dices ad eos. Sicut dereliq̄stis me ⁊ fuistis deo alieno in tra vra: sic fuietis dijs alienis ī tra ñ vra. Annũciate

hec domui iacob:⁊ audite ꝯ iuda dicẽtes. Audi ꝓphe stulte q̃ ñ habes cor:q̃ habẽtes oculos ñ videtis.⁊ aures ⁊ ñ auditis. Me g̃ ñ timebitis ait dñs:⁊ a facie mea ñ dolebitis. Qui posui arenaz ẽminũ mari. ꝓceptũ sẽpiternũ qđ ñ ꝓteribit:⁊ cũ ꝯmoue būt ⁊ nõ poterũt:⁊ ītumescẽt fluct⁹ ei⁹⁊ nõ trãsibũt illud. Populo aũt huic fcẽm ẽ cor īcredulũ ⁊ exasperans. Recesserũt ⁊ abierũt:⁊ nõ dixerũt in corde suo. Metuam⁹ dñm deũ nr̃m q̃ dat nob pluuiã tpaneã et serotinã ī tpe suo:plenitudinẽ aie messis custodiẽtez nob. Iniq̃tates nr̃e declinauerũt hec:⁊ pcã nr̃a ꝓhibuert bonũ a nob:q̃ īuenti sũt ī ꝓphe meo īpij insidiãtes q̃si aucupes: laq̃os ponẽtes ⁊ pedicas ad capiendos viros. sicut decipula plena auib:sic domus eor̃ plene dolo. Ideo magnificati sũt ⁊ ditati:incẽssati ⁊ īpinguati:et ꝓterierũt fmones meos pessime. Causã vidue ñ iudicaverũt:cãz pupilli ñ direxerũt:⁊ iudiciũ pauper̃ ñ iudicaverũt. Nũq̃d sup hijs nõ visitabo dicit dñs:aut sup gentẽ huiuscemõi nõ vlciscet aia mea? Stupor et mirabilia facta sũt in ẽra. Prophete ꝓphabant mendaciũ:et sacerdotes applaudebant manib⁹ suis:⁊ pphe⁹ meus dilexit talia. Quid igitur fiet in nouissimo eius?

Capi. VI.

Confortamini filij beniamin ī medio birl'm: et thecua clangite bucina:⁊ sup bethacaren leuate vexillum:q̃ malũ visum est ab aq̃lone ⁊ cõtritio magna. Speciose et delicate assimilaui filiã sy̆on:ad eam venient pastores ⁊ greges eor̃. Fixerũt in ea tentoria in circuitu:pascet vnusq̃sq⁹ eos q̃ sub manu sua sunt. Sanctificate sup eã bellum:⁊ ꝯsurgite et ascendam⁹ in meridie. Ue nobis q̃ declinauit dies:q̃ longiores facte sunt vmbre vespi. Surgite ⁊ ascendam⁹ in nocte: et dissipemus dom⁹ eius:q̃ hec dicit dñs exercituũ. Cedite lignũ eius:⁊ fodite circa birl'm aggerẽ. Hec ẽ ciuitas visitatõis:oĩs calũnia in medio ei⁹. Sicut frigidaz facit cisterna aquã suã:sic frigidã fecit malicia suã. Iniq̃tas ⁊ vastitas audiet̃ in ea corã me sp̃:infirmitas ⁊ plaga. Erudire birl'm ne forte recedat aia mea a te:ne forte ponã te desertã. ẽraz inhabitabilẽ. Hec dicit dñs exercituũ. Usq⁹ ad racemũ colligent. q̃si ī vinea reliq̃as isrl'. Cõuerte manũ tuã q̃si vindemiator ad cartallum. Cui loq̃r:et quẽ ꝓtestabor vt audiat:Ecce īcircumcise aures eor̃:⁊ audire nõ pñt. Ecce ꝛbũ dñi factũ ẽ eis ī obprobriũ:⁊ ñ suscipiẽt illud. Idcirco furore dñi plen⁹ suz:laboraui sustinẽs. Effũde sup puulũ foris ⁊ sup ꝯcilium iuuenũ sil'. Uir eĩ cuz mulie capiet̃:senex cũ pleno dier̃. Et trãsibũt dom⁹ eor̃ ad alteros agri ⁊ vxores pri:q̃ extẽdã manũ meã sup hĩtantes ẽraz dicit dñs. A minore q̃pe vsq⁹ ad maiorẽ oẽs auaricie studẽt:⁊ a pphã vsq⁹ ad sacerdotẽ cũcti faciũt dolũ. Et curabãt ꝯtritõz filie pli mei cũ ignominia dicẽtes pax pax:et ñ erat pax. Cõfusi sũt q̃ abois natõz feceũt:qm̃ poci⁹ ꝯfusione nõ sũt ꝯfusi:⁊ erubescẽ nesciert. Quãobrẽ cadẽt int̃ ruẽtes:ī tpe visitatõis sue corruẽt dicit dñs. Hec dicit dñs. State sup vias ⁊ videte.⁊ īterrogate ꝛ fuis antiq̃s q̃ sit via bona ⁊ ãbulate ī ea:⁊ īuenietis refrigeriũ aiabꝫ vr̃is. Et dixerũt. Nõ ambulabim⁹. Et ꝯstitui sup vos speculatores. Et dixi. Audite vocẽ tube. Et dixerũt. Nõ audiemus. Ideo audite gẽtes ⁊ ꝯgsce ꝯgregatõ:q̃nta ego faciã eis. Audi ẽra. Ecce ego adduco mala sup pl'm istũ fructũ cogitatõnũ ei⁹: q̃ verba mea nõ audierũt:et legẽ meã piecerũt. Ut qđ mihi thus de saba affertis:et calamũ suaue olentẽ de ẽra longinq̃:Holocaustomata vr̃a nõ sũt accepta:⁊ victime vr̃e nõ placuerũt mihi. Propterea hec dicit dñs. Ecce ego dabo ī pl'm istũ ruinas: ⁊ ruent ī eis pres ⁊ filij simul. vicin⁹ et pxim⁹ pibunt. Hec dicit dñs. Ecce venit populus de ẽra aq̃lonis.⁊ gens mag̃ ꝯsurget a finib⁹ ẽre:sagittaz ⁊ scutũ arripiet:crudelis ẽ et nõ miserebit̃. Uox eius q̃si mare sonabit:⁊ sup eq̃s ascendẽt. prepati q̃si vir ad preliũ aduersũ te filia sy̆on. Audiuim⁹ famã ei⁹:dissolute sũt man⁹ nr̃e. Tribulatõ apprehẽdit nos:dolores vt pturiẽtẽ. Nolite exire ad agros:⁊ ī vineã ne ãbuletis: qm̃ gladi⁹ inimici pauor ī circuitu. Filia pli mei accingẽ cilicio.⁊ ꝯspgẽ cinere:luctum vnigeniti fac tibi planctũ amar̃:q̃ repẽte veniet vastator sup vos. Probatorẽ dedi te ī pl'o meo robustũ:⁊ scias ⁊ pbabꝫ vias eor̃. Oẽs isti ꝓncipes declinatiũ:ãbulãtes fraudulẽt̃. Es ⁊ ferr̃:vniuersi corrupti sũt. Defecit sufflatoriũ ī igne:ꝯsũptũ ẽ plũbũ. Frustra ꝯflauit ꝯflator:malicie ei

eoꝝ non sunt ꝓsumptæ. Argentū reprobū vocate eos: qꝛ dñs piecit illos. Ca. VII.

Qerbum qđ factū ē ad hieremiaz a dño dicēs. Sta ī porta dom⁹ dñi: et ꝓdica ibi verbū istud ⁊ dic. Audite verbū dñi oīs iuda: q̄ ingredimī ꝑ portas has. vt adorετis dñm. Hec dicit dominꝰ exercituū deꝰ isrl'. Bonas facite vias vras ⁊ studia vra: ⁊ hītabo vobiscū ī loco isto. Nolite ꝓfidē in vbis mēdacij: dicētes templū dñi. tēpluz dñi. templū dñi est. Qm̄ si bñdixeritis vias vras ⁊ studia vra. si feceritis iudiciū inter virꝝ ⁊ primū ei⁹. aduene ⁊ pupillo ⁊ vidue ñ feceritis calūniaz: nec sanguinē īnocentē effuderitis ī loco hoc. ⁊ post deos alienos nō ambulaueritis ī maluz vobismetipīs: hītabo vobiscū ī loco isto ī ꝛa quā dedi pribo vris a seclo ⁊ vsqꝫ ī sclm. Ecce vos ꝓfidītis vob ī ꝑmonibo mēdacij q̄ nō ꝑderūt vob: furari. occidē. adulterari. iurare mēdacit. libare baalim: ⁊ ire post deos alienos qs igratis. Et venistis ⁊ stetistis coraz me ī domo hac ī q̄ inuocatū est nomen meū: ⁊ dixistis libati sum⁹ eoꝝ fecerim⁹ omnes aboīatões istas. Nunqđ g̃ spelunca latronū facta ē domus ista: in q̄ inuocatū est nomē meū in oc'is vris? Ego ego sū: ego vidi dicit dñs. Jte ad locū meum in sylo vbi hītauit nomē meū a ꝑncipio: et videte q̄ fecerim ei ꝓp malicia ꝑpli mei isrl'. Et nūc qꝛ fecistis oīa opa hec dicit dñs: ⁊ locutus sum ad vos mane ꝛsurgēs ⁊ loquēs ⁊ ñ audistis: et vocaui vos ⁊ non rndistis: faciā domui huic in q̄ inuocatū est nomē meū ⁊ ī q̄ vos habetis fiduciaz ⁊ loco quē dedi vob ⁊ pribo vris sicut feci sylo: ⁊ piciā vos a facie mea sicut piecī oēs frēs vros vniuersū semen ephraim. Tu g̃ noli orare ꝑ ꝑp'o hoc: nec assumas ꝑ eis laudē ⁊ oroz: et ñ obsistas mihi: qꝛ ñ exaudiā te. Nōne vides qđ isti faciūt ī ciuitatibo iuda. ⁊ ī platēis hirl'm? Filij colligūt ligna. ⁊ pres succendūt ignē: ⁊ mlieres cōspgūt adipez vt faciāt placētas regine celi et libent dijs alienis: ⁊ me ad iracundiā puocēt. Nūqđ me ad iracūdiā puocāt dicit dñs? Nōne semetipos ī confusionē vult⁹ sui? Jdeo hec dicit dñs deꝰ. Ecce furoꝛ meꝰ ⁊ indignatio mea ꝛflab sup locū istū sup viros ⁊ sup iumenta ⁊ sup lignū regionis et sup fruges tre: ⁊ succendet ⁊ ñ extinguet.

Hec dicit dñs exercituū deꝰ isrl'. Holocaustomata vra addite victimis vris ⁊ comedite carnes: qꝛ ñ sum locut⁹ cū pribo vris ⁊ nō ꝑcepi eis ī die q̄ eduxi eos de tra egipti de vbo holocaustomatū ⁊ victimaꝝ: sed hoc verbū precepi eis dicēs. Audite vocē meā ⁊ ero vob deꝰ ⁊ vos eritis mihi ꝑpl's: ⁊ ābulate ī oī via quā mādaui vob: vt bñ sit vob. Et ñ audierūt nec īclinauert aurē suaz: sz abierūt ī voluptatibo ⁊ in ꝑuitate cordis sui mali: factiqꝫ sūt retroꝛsū ⁊ non in añ a die q̄ egressi sūt pres eoꝝ ð tra egipti vsqꝫ ad diē hāc. Et misi ad eos oēs seruos meos ꝓphas ꝑ die. ꝛsurgēs diluculo. ⁊ mittēs: et ñ audierūt me nec īclinauert aurē suā sz indurauert ceruicē suā: ⁊ pei⁹ operati sunt q̄ pres eoꝝ. Et loq̄ris ad eos oīa verba hec ⁊ ñ audiēt te: ⁊ vocab eos ⁊ nō rndebunt tibi. Et dices ad eos hec est gens q̄ nō audiuit vocē dñi dei sui: nec recepit disciplinā. Perijt fides: ⁊ ablata ē de ore eoꝝ. Tonde capillū tuū et pice, ⁊ sume indirectū planctū: qꝛ piecit dñs ⁊ reliquit generatōz furoꝛis sui: qꝛ fecerūt filij iuda malū in oc'is meis dicit dñs. Posuert offendicula sua ī domo in q̄ īuocatū est nomē meū vt polluerēt eā: ⁊ edificauert excelsa tophet q̄ est ī valle filij ennon: vt incenderēt filios suos ⁊ filias suas igni. que nō precepi nec cogitaui ī corde meo. Jdeo ecce dies veniēt dicit dñs: ⁊ nō dicet amplius tophet et vallis filij ennon sz vallis interfectionis: ⁊ sepelient ī tophet eoꝝ nō sit locꝰ. Et erit morticinū ꝑpli hui⁹ ī cibo volucribo celi ⁊ bestijs tre: ⁊ nō erit q̄ abigat. Et q̄escere faciam de vrbibo iuda ⁊ de platēis hirl'm vocē gaudij ⁊ vocez leticie: vocē sponsi ⁊ vocē sponse. In desolatione em̄ erit terra. Capitulum. VIII.

In tpe illo ait dñs. eicient ossa regis iuda ⁊ ossa principū eiꝰ ⁊ ossa sacerdotū ⁊ ossa ꝓphaꝝ ⁊ ossa eoꝝ q̄ habitauerunt hirl'm de sepulcris suis: ⁊ expandēt ea ad solē ⁊ lunā ⁊ omnez milicia celi q̄ dilexerūt ⁊ q̄bo seruierūt ⁊ post q̄ ambulauert: ⁊ q̄ q̄sierūt ⁊ adoraverūt. Nō colligent et ñ sepelient: ī sterq̄liniū sup faciē tre ert. Et eligēt magis morte q̄ vitā oēs q̄ residui fuerint de cogtione hac pessima ī vniuersis locis q̄ delicta sūt ad q̄ eiecī eos dicit dñs exercituū. Et dices ad eos. Hec

dicit dñs. Nũqd q cadit nõ resurget: et qui auersus ẽ nõ reuertet? Quare ḡ auersus ẽ ppl's iste ī birl'm auersiõe ptẽciosa? Apphẽderũt mẽdaciũ: et noluerũt reuerti. Attendi et auscultaui: nemo qd bonũ est loquit. Null' ẽ q agat penitenciã sup peccato suo dicẽs. Quid feci? Oẽs puersi sunt ad cursũ suũ: qsi equ' ipetu vadẽs in plium. Milu' ī celo pgnouit tpus suũ: turtur et birũdo et ciconia custodierũt tempus aduent' sui: ppl's aũt me' nõ pgnuit iudiciũ dñi. Quõ dicitis sapiẽtes nos sum': et lex dñi nobiscũ ẽ? Vere mẽdaciũ opat' est stil' mẽdax scriba. Cõfusi sũt sapiẽtes: ptriti et capti sũt. Verbũ ei dñi piecert: et sapiẽcia nulla ẽ in eis. Propẽea dabo ml'ieres eox exteris: agros eox hẽdibꝫ alienis. Quia a mĩmo vsq ad maximũ oẽs auariciã sequũt: a pphavsq ad sacerdotẽ cũcti faciũt mẽdaciũ. Et sanabãt ptritões filie ppl'i mei ad ignominiã dicẽtes. pax pax: cũ nõ eẽt pax. Cõfusi sũt qr aboĩnatõz fecert: qm̃ immo pfusione nõ sunt pfusi: et erubescẽ nescier. Idcirco cadẽt int' corruẽtes: in tpe visitatõis sue corruẽt dicit dñs. Congregãs pgregabo eos ait dñs. Nõ est vua ī vitibꝫ et ñ sũt ficus ī ficulnea: foliũ defluxit: et dedi eis q ptergressa sũt. Quare sedem'? Cõuenite et ingrediamur ciuitatẽ munitã. et sileamus ibi: qr dñs deus nr silere nos fecit: et potuz dedit nob aquã fellis. Peccauim' ei dño. Expectauim' pacẽ: et nõ erat bonũ: tpus medele et ecce formidꝫ. Adan auditus est fremitus eq̃x ei': a voce hinnituũ pugtorũ eius pmota est oĩs tra. Et venert et deuorauert traz et plenitudinẽ ei' vrbẽ et habitatores ei'. Quia ecce ego mittaz vobis spẽtes regulos qbꝫ nõ est icantatõ: et mordebũt vos ait dñs. Dolor meus sup dolorẽ: in me cor meũ merẽs. Ecce vox clamoris filie ppl'i mei de tra longinq̃. Nũqd dñs nõ est ī sy̓on. aut rex ei' nõ est ī ea? Quaẽ ḡ me ad iracundiã pcitauerũt ī sculptilibus suis: et in vanitatibꝫ alienis? Transiit messis: finita ẽ estas: et nos saluati non sumus. Sup ptritõe filie ppl'i mei ptrit' suz et ptristat': stupor obtinuit me. Nũqd resma nõ est ī galaad. aut medic' nõ est ibi? Quaẽ ḡ non est obducta cicatrix filie populi mei?

¶ Capitulum .IX.

Quis dabit capiti meo aquaz: et in oculis meis fontem lacrimaꝝ? Et plorabo die ac nocte ītrfectos filie ppl'i mei. Quis dabit me ī solitudinẽ diuersoꝝ viatoꝝ? Et derelinquã ppl'm meũ et recedã ab eis: qm̃ oẽs adulteri sũt et cetus puaricatoꝝ: et extendert linguã suam q̃si arcũ mendacij et ñ veritatis. Cõfortati sũt in trã: qr de malo ad malũ egressi sũt: et me nõ pgnuerũt dicit dñs. Vnusq̃sq se a primo suo custodiat: et ī oñi fre suo ñ habeat fiduciã: qr oĩs fr̃ supplantãs supplantabit: et oĩs amic' fraudulent' īcedet: et vir frem suũ deridebit et veritatẽ non loquet. Docuerũt ei linguã suã loq̃ mendaciũ: vt iniq̃ agerẽt laborauert. Habitatio tua in medio doli: ī dolo renuerũt scire me dicit dñs. Propẽea hec dicit dñs exercituũ. Ecce ego cõflabo et pbabo eos. Quid ei aliud faciã a facie filie ppl'i mei? Sagitta vulnerãs lingua eox: dolũ locuta est. In ore suo pacẽ cũ amico suo loq̃tur. et occulte ponit ei īsidias. Nunqd sup hijs ñ visitabo dicit dñs: aut in gente huiuscemodi nõ vlciscet aĩa mea? Sup montes assumã fletũ ac lamentũ et sup specõsa deserti planctũ: qm̃ incẽsa sũt eoq' ñ sit vir ptrãsiens: et ñ audierũt vocẽ possidẽtis. A volucre celi vsq ad pecora trãsmiguerũt et recessert. Et dabo birl'm ī aceruos arene et cubilia draconũ: et ciuitates iuda dabo ī desolatõz eoq' nõ sit habitator. Quis ẽ vir sapiẽs q̃ ītelligat hoc et ad quẽ verbũ oris dñi fiat: vt annũciet istud: q̃re pierit tra et exusta sit q̃si desertũ eoq' nõ sit q ptrãseat? Et dixit dñs. Quia delinq̃rũt legẽ meã quã dedi eis. et nõ audierũt vocẽ meã. et nõ ãbulauerũt ī ea: et abierunt post puitatẽ cordis sui. et post baalim quos didicer a pribꝫ suis: idcirco hec dicit dñs exercituũ de' isrl'. Ecce ego cibabo ppl'm istũ absinthio et potum dabo eis aquã fellis: et dispgã eos ī gentibꝫ q̃s ñ nouerũt ipi et pres eox: et mittã post eos gladiũ donec psumãt. Hec dicit dñs exercituũ. Cõtemplamĩ et vocate lamẽtatrices vt veniãt: et ad eas q̃ sapiẽtes sũt mittite et pperẽt: festinẽt et assumãt sup nos lamẽtũ. deducãt oculi nostri lacrimas: et palpebre nre defluant aq̃s: qr vox lamẽtatõis audita est ī sy̓on. Quõ vastati sum': et confusi vehemẽt? Quia delinquim' traz: qm̃ dest sũt

tabernacula nr̃a. Audite ḡ mlieres verbū dñi. ⁊ assumat auris vr̃a sermonē oris ei⁹: ⁊ docete filias vr̃as lamentū ⁊ vnaq̃q; pri-mā suaz planctū: qz ascendit moꝛs p̄ fenes-tras nr̃as. ingressa ē domos nr̃as: disperε puulos deforis. iuuenes ꝺ plateis. Loq̃re. Hec dicit dñs. Et cadet moꝛticinū hois q̃si sterc⁹ sup̄ facie regionis: ⁊ q̃si fenū p⁹ ter-gū metētis: ⁊ nō ē q̃ colligat. Hec dicit dñs Nō glorieť sapiens ī sapiēcia sua. ⁊ n̄ glo-rieť fortis ī fortitudīe sua. ⁊ nō glorieť di-ues ī diuicijs suis: sz ī hoc glorieť qui glo-riať. scire ⁊ nosse me: qz ego sū dñs q̃ facio miseꝛiaz ⁊ iudiciū ⁊ iusticiā in t̄ra. Hec eī placēt mihi ait dñs. Ecce dies veniēt dicit dñs. ⁊ visitabo sup̄ omnez q̃ incircūcisū ha-bet p̄puciū. sup̄ egiptū ⁊ sup̄ iudā ⁊ sup̄ e-dom: ⁊ sup̄ filios ām̃on ⁊ sup̄ moab: ⁊ sup̄ oēs q̃ attonsi sūt ī comā hītātes ī deserto: qz oēs gentes hñt p̄puciū: omis aūt dom⁹ isrl̃ īcircumcisi sunt corde. ¶ Capitulum. X.

Audite verbū quod locutus est dñs sup̄ vos dom⁹ isrl̃. Hec dicit domi-n⁹. Juxta vias gentinm nolite di-scere: ⁊ a signis celi nolite metuere que ti-ment gētes: qz leges p̄plorū vane sūt. Quia lignū de saltu p̄cidit: op⁹ manuū artificis ī ascia. Argēto ⁊ auro decoꝛauit illud: cla uis et malleis ꝓpegit vt n̄ dissoluať. Jn si-militudinē plasme fabricate sunt. ⁊ nō lo-quenť: portata tollenť: qz incedere nō va-lent. Nolite ḡ timē ea: qz nec male possunt facere nec bene. Nō est similis tui dñe: ma-gnus es tu: et magnū nomē tuū ī foꝛtitu-dine. Quis n̄ timebit te o rex gentiū? Tuū est eī dec⁹. Jnť cunctos sapiētes gentiū. et ī vniuersis regnis eoꝝ. nullus ē similis tui: pariť insipiētes ⁊ fatui p̄babunť. Do-ctrina vanitatis eoꝝ lignū est. Argentuz inuolutū de tharsis afferť: ⁊ auꝝ de ophir opus artificis ⁊ man⁹ erarij: iacinctus et purpura indumentū eoꝝ. Opus artificuz vniuersa hec: dñs aūt deus verus ē. Jpe est deus viuēs: et rex sempiťnus. Ab indigt̄i-one eius ꝓmouebiť t̄ra: et nō sustinebūt gētes ꝓminatōz ei⁹. Sic ḡ dicetis eis. Dij q̃ celos ⁊ t̄ram nō fecerūt. p̄eant de t̄ra: et de hijs q̃ sub celo sūt. Qui fecit t̄ram ī foꝛ-titudine sua p̄parat oꝛbem in sapiēcia sua ⁊ p̄udēcia sua extēdit celos: ad vocē suam dat mltitudinē aq̃ꝝ in celo ⁊ eleuat nebu-las ab extremitatibꝰ t̄re. Fulgura in plu-uiā facit: ⁊ educit ventū de thesauris suis. Stult⁹ factus ē oīs hō a sciēcia sua: ꝓfu-sus ē artifex oīs ī sculptili: qm̄ falsuz ē qd̄ ꝓflauit ⁊ nō ē spūs ī eis. Vana sūt et opus eoꝝ risu dignū. Jn tpe visitatōis sue peri-būt. Nō ē hijs simil̃ ps iacob. Qui em̄ foꝛ-mauit oīa ipe ē: Et isrl̃ vga hēditatis ei⁹. Dñs exercituū nomē illi. Cōgrega de t̄ra ꝓfusionē tuā qui hītas ī obsidione: qz hec dicit dñs. Ecce ego lōge picia hītatoꝛes t̄-re ī hac vice: ⁊ tribulabo eos ita vt nō in-ueniāť. Ve mihi sup̄ ꝓtritōe mea: pessima plaga mea. Ego aūt dixi. Plane hec īfirmi-tas mea ē: ⁊ portabo illā. Tabnaculū meū vastatū ē: oēs funicli mei diruptī sūt. Fi-lij mei exieť a me: et n̄ subsistūt. Nō ē qui extēdat vlť tētoꝛiū meū ⁊ erigat pelles me-as: qz stulte egeť pastoꝛes ⁊ dñm nō q̃sie-rūt: p̄pt̄ea n̄ intellexeť. ⁊ oīs grex eoꝝ dis-persus ē. Vox auditōis ecce veīt: ⁊ ꝓmotō magꝝ de t̄ra aquilonis: vt ponat ciuitates iuda solitudinē ⁊ hītacula draconū. Scio dñe qz nō ē hois via ei⁹: nec viri ē vt âbu-let ⁊ dirigat gress⁹ suos. Coꝛripe me dñe: verūtn̄ in iudicō ⁊ n̄ in furoꝛe tuo: ne foꝛ-te ad nihilū redigas me. Effunde indigt̄oz tuā sup̄ gētes: q̃ nō cogueť te: ⁊ sup̄ p̄uī-cias q̃ nomē tuū nō inuocauerūt: qz ꝓme-derūt iacob. ⁊ deuoꝛauerūt eū et ꝓsumpse-runt illū: et decus eius dissipauerunt.

¶ Capitulum .XI.

Verbū quod factū est ad hieremiaz a dño dicēs. Audite ꝺba pacti hu-ius: et loq̃mini ad viros iuda ⁊ ad habitatoꝛes hirl̃m: et dicetis ad eos. Hec dicit dñs deus isrl̃. Maledictus vir qui nō audierit verba pacti hui⁹: qd̄ p̄cepi pa-tribꝰ vr̃is ī die qua eduxi eos de t̄ra egipti de foꝛnace ferrea dicēs. Audite vocē meaz ⁊ facite oīa q̃ p̄cepi vobꝰ: ⁊ eritis mihi ī po-pulū ⁊ ego ero vobꝰ in deū: vt suscitē iura-mentū qd̄ iurauī p̄ribꝰ vr̃is daturū me eis t̄raz fluētē lacte ⁊ melle sicut ē dies hec. Et rñdi ⁊ dixi. Amē dñe. Et dixit dñs ad me. Vociferare oīa ꝺba hec ī ciuitatibꝰ iuda ⁊ foris hirl̃m dicēs. Audite ꝺba pacti hui⁹ ⁊ facite illa: qz ꝓtestās ꝓtestat⁹ sū p̄es vr̃os in die q̃ eduxi vos de t̄ra egipti vsq; ad diē hāc. Mane ꝓsurgēs ꝓtestat⁹ sū ⁊ dixi audite vocē meā: ⁊ n̄ audieť nec īclinaueť aurē

suã: sz abierũt vnusq̃sq; in p̃uitate cordis sui mali. Et īduxi sup eos oĩa verba pacti hui⁹: qđ p̃cepi vt facerẽt q ñ fecerũt. Et dixit dñs ad me. Inuẽta ẽ ꝓiuratõ ī viris iuda q ī habitatoribꝫ hierl'm. Reuersi sunt ad iniq̃tates p̃m suoꝝ p̃ores: q̃ noluerũt audire ũba mea. Et hij g̃ abierũt p⁹ deos alienos vt ꝑuirẽt eis. Irritũ fecerũt dom⁹ isrl' q dom⁹ iuda pactũ meũ: qđ pepigi cũ p̃ibꝫ eoꝝ. Quãobr̃e hec dicit dñs. Ecce ego inducã sup eos mala ð q̃bꝫ exire ñ potuerũt: q clamabũt ad me q ñ exaudiã eos. Et ibũt ciuitates iuda q habitatores hierl'm q clamabũt ad eos q̃bꝫ libãt: q nõ saluabũt eos in tpe afflictõis eoꝝ. Secõm em̃ numer ciuitatũ tuaꝝ erãt dij tui iuda: et ꝑm numer viaꝝ hierl'm posuisti aras ꝓfusionis: aras ad libãdũ baalim. Tu g̃ noli orare p ꝑl'o hoc: q ne assumas p eis laudẽ q oroz: qz nõ exaudiã in tpe clamoris eoꝝ ad me: ī tpe afflictõis eoꝝ. Quid ẽ q dilect⁹ me⁹ ī domo mea facit scelera ml'ta: Nunq̃d carnes scte auferẽt a te malicias tuas: ī q̃bꝫ gloriata es: Oliuã vberem pulcrã fructiferaz speciosaz vocauit dñs nomẽ tuũ. Ad vocẽ loq̃le g̃ndis exarsit ignis ī ea: q ꝓbusta sũt frutecta eiꝰ. Et dñs exercituũ q̃ plãtauit te locutus ẽ sup te malũ: p malis dom⁹ israel q dom⁹ iuda q̃ fecerũt sibi ad irritandũ me libãtes baalim. Tu aũ dñe demõstrasti mihi q cog̃ui: tu oñdisti mihi studia eoꝝ: q ego q̃si agn⁹ mãsuet⁹ q̃ portaꝛ ad victimã. Et nõ ꝓg̃ui qz cogitauerũt sup me ꝓsilia dicẽtes: mittamus lignũ in panẽ eiꝰ et eradam⁹ eũ de ter̃a viuentiũ: q nomẽ eiꝰ ñ memoret̃ ãplius. Tu aũ dñe sabaoth q̃ iudicas iuste q ꝓbas renes q corda: videã vltionẽ tuã ex eis. Tibi eĩ reuelaui causam meã. Propt̃ea hec dicit dñs ad viros anathot: q̃ querũt aĩam tuã q dicũt. Nõ ꝓphetabis ī noĩe dñi: et nõ morieris ī manibꝫ nr̃is. Propterea hec dicit dñs exercituũ. Ecce ego visitabo sup eos. Iuuenes morient̃ in gladio: filij eoꝝ q filie eoꝝ morient̃ in fame: q reliq̃e nõ erũt ex eis. Inducam em̃ malũ sup viros anathot: annũ visitationis eoꝝ. ¶ Capitulum .XII.

Iustus quidẽ tu es dñe si disputem tecũ: veruntamẽ iusta loq̃r ad te. Quare via ipioꝝ ꝓsperat̃: bene est oĩbꝫ qz ꝓuaricant̃. q iniq̃ agunt: ꝓlãtasti eos q radicẽ miserũt: ꝓficiũt et faciũt fructũ. ꝓpe es tu ori eoꝝ: q longe a renibꝫ eoꝝ. Et tu dñe nosti me: vidisti me q probasti cor meũ tecũ. Cõgrega eos q̃si gregẽ ad victimã: q sctifica eos ī die occisionis. Vsq̃q̃ lugebit ter̃a: q herba oĩs regiõis siccabit̃ ꝓp̃ maliciã habitantiũ ī ea: Cõsumptũ ẽ aĩal q volucre: qm̃ dixerũt nõ videbit nouissima nr̃a. Si cum peditibꝫ currẽs laborasti: qũo ꝓtendẽ poteris cũ eq̃s: Cũ aũ in ter̃a pacis secur⁹ fueris: qđ facies ī superbia iordanis: Nã et fr̃es tui et domus p̃ris tui. eciã ipi pug̃uerũt aduersum te: et clamauerũt post te plena voce. Ne credas eis: cũ locuti fuerĩt tibi bona. Reliq̃ domũ meam: dimisi hẽditatẽ meã. Dedi dilectã aĩam meã ī manũ inimicoꝝ eiꝰ: fct̃a ẽ mihi hẽditas mea q̃si leo ī silua. Dedit ꝓ̃ me vocẽ: ideo odiui eã. Nũq̃d auis discolor hẽditas mea mihi: Nũq̃d auis tĩcta p totũ: Venite congregamĩ omnes bestie t̃re: properate ad deuorãduz. Pastores ml'ti demoliti sũt vineã meã: conculcauerũt p̃tẽ meã. Dederũt portiõez meã desiderabilẽ ī desertũ solitudĩs: posuerũt eã ī dissipatiõz: luxitq̃ sup me. Desolatione desolata ẽ oĩs t̃ra: qz null⁹ ẽ q̃ recogitet corde. Super oẽs vias deserti venerũt oẽs vastatores qz gladi⁹ dñi deuorauit ab extremo t̃re vsq̃ ad extremũ eiꝰ. Nõ est pax vniuerse carni. Seminauerũt triticũ q spinas messuerũt: hẽditatẽ acceperũt: q ñ p̃derit. Cõfundemĩ a fructibꝫ vr̃is: ꝑ̃ irã furoris dñi. Hec dicit dñs aduersus oẽs vicinos meos pessimos: q̃ tãgũt hẽditatẽz quã distribui ꝑl'o meo isrl'. Ecce ego euellam eos de t̃ra eoꝝ: q domũ iuda euellã de medio eoꝝ. Et cũ euulsero eos conuertar q miserebor eoꝝ: q reducã eos viꝝ ad hẽditatẽ suã: q viꝝ ī t̃rã suã. Et erit: si erudite didicerĩt vias ꝑl'i mei vt iurent in noĩe meo viuit dñs. sicut docuerũt ꝑl'm meũ iurare in baal: edificabunt̃ in medio ꝑl'i mei. Qđ si non audierint: euellaz gentẽ illam euulsione et p̃ditione ait dñs. ¶ Capitulum. XIII.

Hec dicit dñs ad me. Vade q posside tibi lumbare lineum: et pones illud sup lumbos tuos: et in aquã non inferes illud. Et possedi lũbare iuxta verbuz dñi: et posui circa lumbos meos. Et factus est sermo dñi ad me secundo dicẽs. Tolle lũbare qđ possedisti qđ est circa

lumbos tuos: ⁊ surgẽs vade ad eufratẽ: ⁊ absc̃de ibi illud ī foramīe petre. Et abīj et abscõdi illud ī eufratẽ: sicut p̄cepat mihi dñs. Et factuꝫ ẽ post dies plurimos: dixit dñs ad me. Surge ⁊ vade ad eufratẽ ⁊ tolle inde lũbare qđ p̄cepi tibi vt absconderes illud ibi. Et abīj ad eufratẽ: et fodi ⁊ tuli lũbare ꝺ loco vbi absconderā illud. Et ecce ꝓputruerat lũbare: ita vt nulli vsui aptuꝫ eẽt. Et factũ est v̄bũ dñi ad me dicẽs. Hec dicit dñs. Sic putrescẽ faciã supbiã iuda. ⁊ supbiã hirl'm multã: ꝑlm istũ pessimũ. q̄ nolũt audire v̄ba mea. ⁊ ābulant ī p̄uitate cordis sui: abieĩtq; post deos alienos vt ſuirẽt eis ⁊ adorarẽt eos. Et eĩt sicut lũbaẽ istud: qđ nulli vsui aptũ ẽ. Sicut eī adhẽt lũbare ad lũbos viri sic agglutinaui mihi oẽꝫ domũ isrl' ⁊ omẽꝫ domũ iuda dicit dñs vt eẽnt mihi ī ꝑlm ⁊ ī nomẽ ⁊ ī laudẽ ⁊ in gl'iaꝫ: ⁊ nõ audierĩt. Dices ḡ ad eos ſmonẽ istũ. Hec dicit dñs deus isrl'. Oīs lagũcula īplebiẽ vino. Et dicẽt ad te. Nũq̄d ig̃ram? q̄ oīs laguncula īplebiẽ vino? Et dices ad eos. Hec dicit dñs. Ecce ego īplebo omẽs habitatores ẽre huius et reges q̄ sedent de stirpe dauid sup thronũ ei?. ⁊ sacerdotes et ꝓphas ⁊ omẽs hītatores hirl'm ebrietate: ⁊ dispdam eos vir a fr̃e suo: et pr̃es ⁊ filios pit̃er ait dñs. Nõ p̄caꝫ ⁊ ñ ꝓcedaꝫ: neq; miserebor vt nõ dispdaꝫ eos. Audite ⁊ auribus p̄cipite: nolite eleuari: q̄ dñs locutus est. Date dño deo vr̃o gl'iam antq̄ ꝓtenebrescat: ⁊ antq̄ offendãt pedes vr̃i ad mõtes caligiosos. Expectabitis lucẽ: ⁊ ponet eã in vmbrã mortis. ⁊ ī caliginẽ. Qđ si hoc nõ audieritis: in abscondito plorabit aīa mea a facie supbie. Plorãs plorabit et deducet oculꝰ meꝰ lacrimã: q̄ captus ẽ grex dñi. Dic regi ⁊ dñatrici. Humiliamī: sedete in ẽra qm̃ descẽdet de capite vr̃o corona gl'ie vr̃e. Ciuitates austri clause sunt: ⁊ nõ est q̄ apiat. Trãslata est oīs iuda trãsmigr̃atione pfecta. Leuate oculos vr̃os ⁊ videte q̄ venitis ab aquilone. Vbi ẽ grex q̄ dat? ẽ tibi: pecus inclitũ tuũ? Quid dices cũ visitauerit te? Tu eī docuisti eos aduersũ te: et erudisti ī caput tuũ. Nũquid nõ dolores apprehendẽt te q̃si mulierẽ pturientẽ? Qđ si dixeris in corde tuo. q̃re venerunt mihi hec: ꝑ multitudinẽ iniq̄tatis tue reuelata sũt verecũdiora tua: pollute sũt plante tue. Si mutare pt̄ ethiops pellem suã aut pardꝰ varietates suas: ⁊ vos poteritis bñ facẽ cũ didiceritis malũ. Et dissẽinabo eos q̃si stipulã q̄ vẽto raptat̃ ī deſto. Hec sors tua ꝑsq; mẽsure tue a me dicit dñs: q̄r oblita es mei ⁊ ꝓfisa es ī mendacõ. Vñ ⁊ ego nudaui femora tua ꝑ faciẽ tuã: ⁊ apparuit ig̃minia tua: adulteria tua et hinnitus tuꝰ ⁊ scelus fornicatõis tue. Supr colles in agro vidi aboīnatões tuas. Ve tibi hirl'm non mũdaberis post me. Vsq̄q̄ adhuc.

Verbũ dñi qđ factũ ad. Ca. XIIII. ẽ ad hieremiaꝫ de ſmonib̄ siccitatis. Luxit iudea: et porte eius corruerũt ⁊ obscurate sunt in terra: ⁊ clamor hierusalẽ ascendit. Maiores miserũt minores suos ad aquã. venerũt ad hauriendũ. Non inuenerũt aquã: reportauerũt vasa sua vacua. Confusi sunt ⁊ afflicti: ⁊ operuerunt capita sua ꝑter terre vastitatem: q̄r nõ venit pluuia ī terrã. Confusi sũt agricole: operuerũt capita sua. Nam ⁊ cerua ī agro pepit et reliquit q̄r nõ erat herba: et onagri stetĕr̃t in rupib̄. Traxerũt ventũ q̃si draco: defecerũt oculi eor̄ q̄r ñ erat herba. Si iniq̄tates nr̃e respõderint nob̄: dñe fac ꝑter nomẽ tuum: qm̃ multe sunt auersiones nr̃e. Tibi peccauim? expectatõ isrl'. saluatꝰ nr̃ ī tpe tribulatõis. Quare q̃si colonus futurus es ī terra: ⁊ q̃si viator declinãs ad manendũ? Quare futurus es velut vir vag?: ⁊ fortis q̄ non pt̄ saluare? Tu aũ in nob̄ es dñe: ⁊ nomẽ tuũ īuocatũ est sup nos: ne delinq̃s nos. Hec dicit dñs ꝑpl'o huic q̄ dilexit moue pedes suos ⁊ non q̄euit: et dño nõ placuit. Nunc recordabit iniq̄tatũ eor̄: et visitabit pcta eor̄. Et dixit dñs ad me. Noli orare ꝓ ꝑpl'o isto ī bonũ. Cũ ieiunauerĩt nõ exaudiã p̄ces eor̄: etsi obtulerint holocaustomata ⁊ victimas nõ suscipiam ea: qm̃ gladio ⁊ fame ⁊ peste ego ꝓsumam eos. Et dixi. A a a dñe deꝰ. Prophete dicũt eis. Nõ videbitis gladiũ. et fames nõ erit in vob̄: sꝫ pacẽ verã dabit vob̄ in loco isto. Et dixit dñs ad me. Falso ꝑphete vaticinant̃ in nomīe meo. Nõ misi eos: et non p̄cepi eis: neq; locutus sum ad eos. Visionẽ mendacẽ ⁊ diuinatõꝫ fraudulentã ⁊ seductõeꝫ cordis sui ꝑphetant vob̄. Idcirco hec dicit dñs de ꝑphetis q̄ ꝑphetãt ī noīe meo q̃s ego ñ misi: dicẽtes gladi? et

fames nō erit in ẽra hac. In gladio et fame ꝯsumẽt̃ ꝓbẽ illi: et ꝓli ꝙbꝫ ꝓbauerũt eſt ꝓiecti ī vijs hirl'm ꝑ fame ꝛ gladio: ꝛ ñ erit ꝙ sepeliat eos ipi ꝛ vxores eoꝝ ꝛ filij ꝛ filie eoꝝ: et effundã sup eos malũ suũ. Et dices ad eos ūbũ istud. Deducãt oculi mei lacrimas ꝑ noctẽ ꝛ diẽ ꝛ ñ taceãt: qm̃ ꝯtrito mag̃ ꝯtrita ẽ ūgo filia ꝓli mei: plaga pessima vehemẽt̃. Si egressus fuero ad agros ecce occisi gladio: etsi ītroiero ī ciuitatẽ ecce attenuati fame. Prophęta nãq ꝛ sacerdos abiert̃ in ẽrã quã ignorabãt. Nunqd piciens abiecisti iudam: aut sion abominata est aĩa tua? Quare ğ ꝑcussisti nos ita: vt nulla sit sanitas? Expectauim? pacẽ ꝛ nō ẽ bonũ: ꝛ tps curatōuis et ecce ẽbatio. Cognuimus dñe impietates nrãs: iniqtates pr̃m nr̃oꝝ qꝛ peccauim? tibi. Ne des nos ī obprobriũ ꝓt̃ nomẽ tuũ: neq; facias nob ꝯtumeliaz. Soluj gl'ie tue recordare: ne irritũ facias fedus tuũ nobiscũ. Nūqd sũt ī sculptilibꝫ gentiũ ꝙ pluãt: aut celi pñt dare ymbres nisi tu volueris? Nōne tu es dñs deus nr̃ quẽ expectauim?? Tu em̃ fecisti oĩa hec.

Capitulum. XV.

Et dixit dominus ad me. Si stetẽrint moyses ꝛ samuel coꝛã me: nō est aĩa mea ad ꝓl'm istũ. Eice illos a facie mea: ꝛ egrediant̃. Qđ si dixerint ad tẽ quo egrediemur: dices ad eos. Hec dicit dñs. Qui ad mortẽ ad mortez. ꝛ ꝙ ad gladiũ ad gladiũ: et ꝙ ad famẽ ad famẽ. ꝛ qui ad captiuitatẽ ad captiuitatẽ. Et visitabo sup eos q̃tuor ſpecies dicit dñs. Gladium ad occisionẽ. ꝛ canes ad lacerandũ: et volatilia celi ꝛ bestias ẽrre ad deuorandũ et dissipandũ: ꝛ dabo eos ī feruorẽ vniuersis regnis ẽrre ꝓt̃ manasſen filiũ ezechie regis iuda sup oĩbꝫ ꝙ fecit ī hirl'm. Quis em̃ miserebit̃ tui hirl'm? Aut ꝙs ꝯristabit̃ ꝑ tẽ? Aut ꝙs ibit ad rogandũ pro pace tua? Tu reliqsti me dicit dñs: retrorsum abisti. Et extendã manũ meã sup tẽ: ꝛ interficiã tẽ. Laborauj rogãs. Et dispergaz eos vẽtilabra ī portis ẽrre. Interfeci et dispdidi ꝓl'm meũ: ettñ a vijs suis nō sũt reuersi. Multiplicatę sũt mihi vidue eius: sup harenaz maris. Induxi eis sup mr̃ez adolescentis vastatorem meridie: misi sup ciuitates repentę ẽrorẽ. Infirmata est ꝙ pepit septez: defecit aĩa eius. Occidit ei sol cũ adhuc eẽt dies: ꝯfusa ẽ ꝛ erubuit. Et residuos eoꝝ in gladiũ dabo in ꝯspectu inimicoꝝ eoꝝ ait dñs deus. Ve mihi mr̃ mea. Quaẽ genuisti me vir̃ rixe: vir̃ discordie ī vniuersa ẽra! Nō feneraui: nec fenerauit mihi ꝙsq;. Oēs maledicũt mihi dicit dñs. Si nō reliquie tue ī bonũ: si ñ occurrerit tibi ī tpe afflictōis: ꝛ ī tpe tribulatōis aduersũ inimicũ. Nūqd fęderabit̃ ferꝝ ferro ab aqlone ꝛ es? Diuicias tuas ꝛ thesauros tuos ī direptionẽ dabo ğtis in oĩbꝫ pcis tuis: ꝛ in oĩbꝫ ẽminis tuis. Et adducã inimicos tuos de ẽra quã nescis: qr ignis succẽsus ẽ ī furore meo: ꝛ sup vos ardębit. Tu scis dñe: recordaẽ mei ꝛ visita me: ꝛ tuere me ab hijs ꝙ ꝑsequunt̃ me. Noli in pacĩa tua suscipe me. Scito qm̃ sustinui ꝓ tẽ obprobriũ. Inuẽti sũt ſmones tui: ꝛ ꝯmedi eos. Et fct̃m est mihi ūbũ tuũ ī gaudiũ et ī leticiã cordis mei: qm̃ inuocatũ ẽ nomẽ tuũ sup me. dñs de? exercituũ. Nō sedi ī ꝯsilio ludẽtiũ: ꝛ gl'iatus sũ a facie man? tue. Solus sedebaz: qm̃ amaritudĩe replesti me. Quaẽ factus ẽ dolor me? ꝑpetu?: et plaga mea desperabilis? Rẽnuit curari. Facta est mihi q̃si mẽdaciũ aq̃ infideliũ. Propt̃ hoc hec dicit dñs. Si ꝯuertęris ꝯuertã tẽ. ꝛ añ facie meã stabis: ꝛ si sepaueris pcioſũ a vili. q̃si os meũ eris. Cõuertent̃ ipi ad tẽ: ꝛ tu nō ꝯuertęris ad eos. Et dabo tẽ ꝓl'o huic ī murꝫ ereũ fortẽ: ꝛ bellabũt aduersũ tẽ et nō ꝑualebũt: qr ego tecũ sum vt saluẽ tẽ et eruã tẽ dicit dñs. Et liberabo tẽ de manu pessimoꝝ: ꝛ redimã tẽ de mãu fortiũ.

Ca. XVI.

Et fct̃m est verbũ dñi ad me dicẽs. Nō accipies vxorẽ: ꝛ nō erunt tibi filij et filie in loco isto. Quia hec dicit dñs sup filios ꝛ filias ꝙ generãt̃ in loco isto: ꝛ sup mr̃es eoꝝ ꝙ genuerũt eos ꝛ sup pres eoꝝ de ꝙꝝ stirpe sũt nati ī ẽra hac. Mortibꝫ egrotatōnũ morient̃. Nō plangent̃ et nō sepelient̃. in sterqliniũ sup faciẽ ẽrre erit. Et gladio ꝛ fame ꝯsumẽtur: ꝛ erit cadauer eoꝝ ī escaz volatilibus celi ꝛ bestijs ẽrre. Hec ei dicit dñs. Ne ingrediaris domũ ꝯuiuij neq; vadas ad plãgẽduz: neq; ꝯsoleris eos qr abstuli pacẽ meam a ꝓl'o isto dicit dñs: misericordiam et miſatōes. Et morient̃ grandes ꝛ pui ī ẽra ista: nō sepelient̃ neq; plangent̃: ꝛ ñ se incidẽt neq; caluiciũ fiet ꝑ eis. Et ñ frangẽt

ínſ eos lugẽti panẽ ad ꝓlolandũ ſup̃ mor-
tuo:ꝙ nõ dabũt eis potũ calicis ad ꝓſolã-
dũ ſup̃ pĩe ſuo ꝙ mſe. Et domũ ꝓuiuij ñ in-
grediaris vt ſedeas cũ eis ꝙ ꝓmedas et bi-
bas:qr hec dicit dñs exercituũ de⁹ iſrł. Ec-
ce ego auferã de loco iſto ĩ oculis vẽis ꝙ in
diebꝫ vẽis vocẽ gaudij et vocẽ leticie: vocẽ
ſpõſi ꝙ vocẽ ſpõſe. Et cuz ãnũciaueris ꝓpł̃o
huic oĩa ỏba hec ꝙ dixerĩt tibi. q̃re locut⁹
ẽ dñs ſup̃ nos oẽ maluz grãde iſtud. q̃ nr̃a
iniq̃tas ꝙ qỏ pcẽm nr̃m qỏ peccauim⁹ dño
deo nr̃o:dices ad eos. Quia dẽliqueſt me
pĩes vr̃i ait dñs:ꝙ abieſt pt⁹ deos alienos
ꝙ ſeruierũt eis.ꝙ adorauerũt eos:ꝙ me dẽliq̃-
rũt ꝙ legẽ meã ñ cuſtodierũt. Roz ꝙ vos pe-
ius opati eſtis q̃ pĩes vr̃i. Ecce eĩ ãbulat
vnuſq̃ſqꝫ p⁹ ꝓuitatẽ cordis ſui mali:vt me
nõ audiat. Et eiciã vos de ẽra hac in ẽraz
quã ig̃noraſtis vos ꝙ pĩes vr̃i:et ſeruietis ibi
dijs alienis die ac nocte q̃ nõ dabũt vob̃ re-
q̃ez. Propt̃ea ecce dies veniẽt dicit dñs:et
ñ dicet vlt̃ viuit dñs q̃ eduxit filios iſrł ỏ
ẽra egipti. ſz viuit dñs q̃ eduxit filios iſrł
de ẽra aq̃lonis.ꝙ ỏ vniuerſ ẽris ad q̃s eieci
illos:ꝙ reducã eos ĩ ẽraz ſuã quã dedi pr̃ĩ-
bus eor̃. Ecce ego mittã piſcatores mł̃tos
dicit dñs:ꝙ piſcabũt eos. Et poſt hec mit-
tã eis mł̃tos venatores ꝙ venabunt eos de
omñi mõte ꝙ de omñi colle ꝙ de cauernis pe-
traꝝ:qr oculi mei ſup̃ omẽs vias eor̃. Nõ
ſũt abſcondite a facie mea:et ñ fuit occul-
tata iniq̃tas eor̃ ab oculꝫ meis. Et reddaz
ꝑmũ duplices iniq̃tates ꝙ pcẽa eor̃:qr cõ-
taĩnaueſt ẽraz meã in mortibus ỹdoloꝝ
ſuor̃:ꝙ aboĩnatõibꝫ ſuis ĩpleuerũt hẽdita-
tez meã. Dñe fortitudo mea ꝙ robur meũ:
et refugiũ meũ in die tribulatõnis. Ad te
gẽtes veniẽt ab extremis ẽre ꝙ dicẽt. Vere
mẽdaciũ poſſederũt pĩes nr̃i: vanitatẽ que
eis ñ ꝓfuit. Nunq̃d faciet ſibi hõ deos:Et
ipi nõ ſũt dij. Idcirco ecce ego oſtendã eis
ꝑ vicẽ hãc: oſtendã eis manũ meã ꝙ ỏticez
meã:et ſcient qr nomẽ mihi dñs.

Capi. XVII.

Peccatũ iuda ſcriptũ eſt ſtilo ferreo in vngue adamãtino:
exaratũ ſup̃ latitudinẽ cordis eo-
rũ:ꝙ ĩ cornibꝫ araꝝ eor̃. Cũ recordati fue-
rint filij eor̃ araꝝ ſuaꝝ ꝙ lucor̃ ſuor̃ lig̃-
rũq̃ frõdentiuz ĩ mõtibꝫ excelſis ſacrificã-
tes ĩ agro:fortitudinẽ tuaz et oẽs theſau-
ros tuos ĩ direptõez dabo:excelſa tua ꝑpt̃
pcẽa ĩ vniuerſ finibꝫ tuis. Et relinq̃ris ſo-
la ab hẽditate tua quã dedi tibi:ꝙ ſeruire te
faciã inimicis tuis in ẽra quã ig̃noras. Quĩ
ignẽ ſuccẽdiſti ĩ furore meo:vſq̃ ĩeternuz
ardebit. Hec dicit dñs. maledict⁹ hõ q̃ ꝓfi-
dit in hoĩe:ꝙ ponit carnẽ brachiũ ſuũ:ꝙ a
dño recedit cor̃ eius. Erit emĩ q̃ſi mirice in
deſerto:ꝙ ñ videbit cũ venerit bonũ:ſz ha-
bitabit ĩ ſiccitate in deſerto in ẽra ſalſugi-
nis et inhabitabili. Bñdictus vir q̃ confi-
dit in dño:et erit dñs fiducia eius. et erit
q̃ſi lignuz qỏ tranſplantat̃ ſup̃ aq̃s:qỏ ad
humorẽ mittit radices ſuas:et nõ timebit
cũ venerit eſtus. Et erit foliũ ei⁹ viride:ꝙ
in tpe ſiccitatis nõ erit ſolicitũ:nec aliq̃n
deſinet facere fructũ. Prauuz eſt cor̃ hoĩs
et ĩſcrutabile. Quis ꝓgſcet illud:Ego dñs
ſcrutãs cor̃ et ꝑbans renes:q̃ do vnicuiq̃
iuxta viã ſuã:ꝙ iuxta fructũ adĩuentionũ
ſuaꝝ. Perdix fouit que nõ pepit. Fecit di-
uicias ꝙ non in iudicio. In dimidio dieꝝ
ſuor̃ dẽlinq̃t eas:ꝙ ĩ nouiſſimo ſuo erit ĩ-
ſipiẽs. Soliũ gl̃ie altitudĩs a p̃ncipio:lo-
cus ſcẽificationis nr̃e expectatõ iſrł. Dñe
omẽs q̃ te dẽlinquũt ꝓfundent̃:recedẽtes
a te in ẽra ſcribent̃:qm̃ dereliqueſt venaz
aq̃ꝝ viuentiũ dñm. Sana me dñe ꝙ ſana-
bor:ſaluum me fac ꝙ ſaluus ero:qm̃ laus
mea tu es. Ecce ipi dicũt ad me:vbi ẽ ver-
bũ dñi:veniat. Et ego nõ ſũ turbatus te
paſtorẽ ſequẽs:ꝙ diem hoĩs nõ deſideraui.
Tu ſcis q̃ egreſſuz ẽ de labijs meis:rectm ĩ
ꝓſpectu tuo fuit. Nõ ſis mihi tu formidini
ſpes mea tu ĩ die afflictõis. Cõfundant̃ q̃
me ꝑſequũt̃ ꝙ nõ ꝓfundar ego:paueãt ipi-
li:ꝙ nõ paueã ego. Induc ſup̃ eos diẽ affli
ctõis:ꝙ duplici ꝓtritõne ꝓtere eos. Hec di-
cit dñs ad me. Vade et ſta in porta filioꝝ
ꝑpł̃i tui ꝑ quã ĩgrediũt̃ reges iuda.ꝙ egre-
diunt̃:ꝙ in cũctis portis hirł̃m:ꝙ dices ad
eos. Audite vbũ dñi reges iuda.ꝙ oĩs iu-
dea cũctiq̃ hĩtatores hirł̃m:q̃ ĩgredimĩ ꝑ
portas iſtas. Hec dicit dñs. Cuſtodite aĩas
vr̃as:ꝙ nolite portaꝫ pondera ĩ die ſabba-
ti. nec ĩferatis ꝑ portas hirł̃m:ꝙ nolite ei-
cẽ onera de domibꝫ vr̃is ĩ die ſabbati ꝙ omẽ
op⁹ ñ facietis. Sctificate diẽ ſabbti ſicut
p̃cepi p̃ribꝫ vr̃is. Et nõ audierũt nec ĩclina-
uerũt aurẽ ſuã:ſz ĩdurauerũt ceruicẽ ſuã ne
audirẽt me:ꝙ ne accipẽt diſciplinã. Et erit
ſi audieritis me dicit dñs. vt nõ inferatis

onera p portas ciuitatis hui⁹ ī die sabbati ⁊ si sc̄tificaueritis die sabbati ne faciatis ī ea oīe op⁹: īgredient̄ p portas ciuitatis hui⁹ reges ⁊ p̄ncipes sed̄tes sup soliū dauid. ⁊ ascendētes ī curribꝫ ⁊ eq̄s ipi ⁊ p̄nci pes eop̄ viri iuda ⁊ hītatores hirl'm: ⁊ ha bitabit̄ ciuitas hec ī sempit̄nū. Et veniēt de ciuitatibꝫ iuda ī circuitu hirl'm ⁊ ꝺ ̄ra beniamin ⁊ de cāpestribꝫ ⁊ de mōtuosis et ab austro portātes olocaustū ⁊ victimā et sacrificiū ⁊ thus: ⁊ inferēt oblatiōz ī domū dn̄i. Si aut nō audieritis me vt sc̄tificetis die sabbati ⁊ ne portetis on⁹ et ne īferatis p portas hirl'm ī die sabbati: succēdā ignē ī portis ei⁹ ⁊ deuorabit domos hirl'm: ⁊ nō extinguet̄.

¶ Capitulum. XVIII.

Verbū qꝺ fc̄m ē ad hieremiā a do mino dicēs. Surge et desc̄ꝺe ī do mū figuli: ⁊ ibi audies verba mea. Et desc̄ꝺi ī domū figuli: ⁊ ecce ipe faciebat op⁹ sup rotā: ⁊ dissipatū ē vas qꝺ ipe faci ebat e luto manꝺ suis. Cōuersusq fecit il lud vas altep: sicut placuerat ī ocul'ei⁹ vt facet. Et fc̄m ē ꝺbū dn̄i ad me dicēs. Nūq ꝺ sicut figul⁹ iste nō potero vob facē do mus isrl' ait dn̄s? Ecce sicut lutū in manu figuli: sic et domus isrl'in manu mea. Repēte loq̄r aduersū gētē ⁊ aduersus regnū: vt eradicē et destruā ⁊ disperdaz illud. Si pñiaz egerit gēs illa a malo suo qꝺ locut⁹ sū aduersus eā. agā ⁊ ego pñiaz sup malo qꝺ cogitaui vt facerē ei: subito loq̄r de gē te ⁊ regno: vt edificē ⁊ plātez illud. Si fe cerit malū ī oculis meis vt ñ audiat vocē meā: pñiaz agaz sup bono qꝺ locut⁹ sū vt facerē ei. Nūc g̃ dic viro iuda et hītatoribꝫ hirl'm dicēs. Hec dicit dn̄s. Ecce ego fingo p̄ vos malū: ⁊ cogito p̄ vos cogitatōez. Reuertat̄ vnusq̄sq a via sua mala: ⁊ diri gite vias vīas ⁊ studia vīa. Qui dixerūt. Desp̄auim⁹. Post cogitatōes nr̄as ibim⁹: et vnusq̄sq p̄uitatez cordis sui mali facie m⁹. Ideo hec dicit dn̄s. Int̄rogate gētes. Quis audiuit talia horribilia: q̄ fecit ni mis ꝺgo isrl'. Nūq ꝺ deficiet de pet̄ agri nix libani: aut euelli p̄nt aq̄ erūpentes frigide et defluētes? Quia oblitus ē mei pl's me⁹. frustra libātes ⁊ īpingentes ī vijs suis. ⁊ ī semitis seculi: vt ābularent p eas ī itinere nō tritꝫ: vt fieret t̄ra eop̄ ī desolatiōz et in sibilū sempit̄nū. Oīs em̄ q̄ p̄terierit p eam obstupescet: ⁊ mouebit caput suuz. Sicut vent⁹ vrēs dispgaz eos cor̄ā inimicis: dor sū et nō facie oñdaz eis ī die pditōis eop̄. Qui dixer̄t. Venite ⁊ cogitemus p̄ hiere miā cogitatōes. Nō ei pibit lex a sacerdo te: neq̄ p̄siliuz a sapiēte: nec ꝼmo a p̄pha. Venite ⁊ p̄cuciam⁹ eū lingua: ⁊ ñ attendamus ad vniuersos ꝼmones ei⁹. Attende dn̄e ad me: ⁊ audi vocem aduersarioꝝ meop̄. Nūq ꝺ reddit̄ p bono malū: q̄ foderūt foue am aie mee? Recorꝺare q̄ steterim ī p̄spe ctu tuo vt loq̄rer pro eis bonū: ⁊ auertere īdig̃tiōz tuā ab eis. Propt̄ea da filios eop̄ ī famē: ⁊ deduc eos ī mā⁹ gladij. Fiāt vxo res eop̄ absq̄ liberis ⁊ vidue: ⁊ viri eaꝝ ī ̄ficiāt̄ morte. Juuenes eop̄ p̄fodiāt̄ gla dio in plio: audiat̄ clamor de domibꝫ eop̄. Adduces ei sup eos latronē repēte: q̄ fo derūt foueā vt capent me: ⁊ laq̄os absco derūt pedibꝫ meis. Tu aut dn̄e scis oīe p̄si liū eop̄ aduersuz me ī mortē. Ne ꝓpicieris iniq̄tati eop̄: et pc̄m eop̄ a facie tua non deleat̄. Fiāt corruētes ī p̄spectu tuo: ī tpe furoris tui abutere eis.

¶ Capi. XIX.

Hec dicit dn̄s. Vade et accipe lagū culā figuli testeam a seniorib ꝓpli ⁊ a seniorib sacerdotū: ⁊ egredere ad vallē filioꝝ ennon q̄ est iuxta introitū porte fictilis: et p̄dicabis ibi ꝺba q̄ ego lo quor ad te et dices. Audite verbū dn̄i re ges iuda: ⁊ hītatores hirl'm. Hec dicit dn̄s exercituū deus isrl'. Ecce ego inducā affli ctiōez sup locū istū. ita vt oīs q̄ audierit il laz timeāt aures ei⁹ eoq̄ deliquerīt me. et alienū fecerīt locū istū: etq̄ libauerūt ī eo ꝺijs alienis q̄s nescierūt ipi et p̄res eop̄ et reges iuda: ⁊ repleuerūt locū istū sangui ne innocentū: ⁊ edificaueṙt excelsa baalim ad ꝓburendos filios suos igni ī olocaustū q̄ nō p̄cepi: nec locut⁹ sum nec ascenderūt in cor meū. Propterea ecce dies veniēt di cit dn̄s: et nō vocabit̄ amplius locus iste thophet ⁊ vallis filij ennon: sꝫ vallis occi sionis. Et dissipabo p̄siliū iuda ⁊ hirl'm in loco isto: et subuertaz eos gladio in p̄spe ctu inimicop̄ suop̄ ⁊ in manu querentium aīas eop̄: et dabo cadauera eor̄ū escas vo latilibꝫ celi ⁊ bestijs terre. ⁊ ponā ciuitatez hanc ī stupor̄ē et ī sibilum. Oīs q̄ p̄teriet rit p eā obstupescet: ⁊ sibilabit sup vniuer sa plaga ei⁹. Et cibabo eos carnibꝫ filioꝝ

suoꝝ ꝙ carnibꝫ filiaꝝ suaꝝ:ꝙ vnuſq̃ſqꝫ car
nem amici ſui ꝓmetet ĩ obſidione ꝙ in an=
guſtia in q̃ ꝓcludent eos inimici eoꝝ:et q̃
querũt aĩas eoꝝ. Et ꝓteres lagũculam in
oculis viroꝝ q̃ ibunt tecũ:ꝙ dices ad eos.
Hec dicit dñs exercituũ. Sic ꝓteraz ꝑ'm
iſtũ ꝙ ciuitatẽ iſtã ſicut ꝓteriẽ vas figuli
qđ ñ pt̃ vlẽ reſtaurari. Et ĩ thophet ſepeli
ẽt:eoq̃ ñ ſit alius loc⁹ ad ſepeliendũ. Sic
faciã loco huic ait dñs ꝙ habitatoribꝫ ei⁹:
vt ponã ciuitatẽ iſtã ſicut thophet. Et erit
domus hirl'm et dom⁹ regũ iuda ſicut loc⁹
thophet ĩmũde:oẽs dom⁹ in q̃ꝝ domatibꝫ
ſacrificaueũt omni milicie celi:et libauerũt
libaĩa dijs alienis. Venit aũt hieremias de
thophet q̃ miſerat eũ dñs ad ꝑphandum:et
ſtetit ĩ atrio domus dñi:ꝙ dixit ad oẽm po=
pulũ. Hec dicit dñs exercituũ de⁹ iſrl'. Ecce
ego inducã ſup ciuitatẽ hanc ꝙ ſup oẽs ur
bes ei⁹ vniuerſa mala q̃ locut⁹ ſum aduer=
ſũ eaz:qm̃ ĩduraueũt ceruicẽ ſuã vt ñ au=
direũt ꝓmones meos. ¶ Capi.XX.

ET audiuit phaſſur filius emmer
ſacerdos q̃ ꝓſtitutus erat ꝓnceps ĩ
domo dñi hieremiam ꝑphetantem
ꝓmones iſtos:ꝙ ꝑcuſſit phaſſur hieremiaz
prophetã:ꝙ miſit eũ in neruum qđ erat in
porta beniamin ſuperiori ĩ domo dñi. Cunq̃
illuxiſſet in craſtinũ eduxit phaſſur biere=
miã de neruo:ꝙ dixit ad eũ hieremias. Nõ
phaſſur vocauit dñs nomẽ tuũ ſed pauo=
rem vndiqꝫ:qz hec dicit dñs. Ecce ego da=
bo te ĩ pauorẽ ꝙ omnes amicos tuos et cor=
ruẽt gladio inimicoꝝ ſuoꝝ:ꝙ oculi tui vi=
debũt. Et oẽm iudã dabo ĩ manu regis ba=
bilonis:ꝙ ducet eos ĩ babilonẽ:ꝙ ꝑcuciet
eos gladio. Et dabo vniuerſã ſubſtanciaz
ciuitatis huí⁹.ꝙ oẽm laborẽ ei⁹ omneq̃ ꝑciũ
ꝙ cũctos theſauros regũ iuda dabo ĩ mãu
inimicoꝝ eoꝝ:ꝙ diripient eos et tollent:et
ducent ĩ babilonẽ. Tu aũ phaſſur ꝙ omnes
habitatores dom⁹ tue ibitis ĩ captiuitatẽ:
et in babilonẽ venies et ibi morieris:ibiq̃
ſepelieris tu ꝙ omnes amici tui q̃bꝫ ꝑpheta=
ſti mendaciũ. Seduxiſti me dñe ꝙ ſeduct⁹
ſum:fortior me fuiſti ꝙ inualuiſti. Factus
ſum ĩ deriſum tota die. Omnes ſubſannabãt
me qz iam olim loq̃r vociferãs:iniq̃tatẽ ꝙ
vaſtitatẽ clamito. Et fct̃s ẽ mihi ſmo dñi
in obprobriũ ꝙ in deriſuz tota die. Et dixi.
Nõ recordabor eius:neq̃ loq̃r vlẽ in noie
illius. Et fact⁹ eſt ĩ corde meo q̃ſi ignis ex=
eſtuãs.clauſuſq̃ ĩ oſſibꝫ meis.ꝙ defeci fer=
re nõ ſuſtinẽs. Audiui ei ꝓtumelias mul=
toꝝ ꝙ ꝓrorez ĩ circuitu ꝑſequimini ꝙ ꝑſequa=
mur eũ:ab oĩbꝫ viris q̃ erant pacifici mei
ꝙ cuſtodiẽtes latus meũ. Si q̃ mõ decipiaẽ
et ꝓualeam⁹ aduerſus eũ:ꝙ ꝓſeq̃mur vltõz
ex eo. Dñs aũ mecũ eſt q̃ſi bellator fortis:
idcirco q̃ ꝑſequũt̃ me cadẽt ꝙ infirmi eũt ꝙ
ꝓfũdenẽ vehemẽt̃:qz ñ intellexeũt obpro=
brium ſempiternũ qđ nunq̃ delebit̃. Et tu
dñe exercituũ ꝓbator iuſti q̃ vides renes ꝙ
corz:videaz q̃ſo vltõz tuã ex eis. Tibi ei re=
uelaui cauſaz meã. Cantate dño laudate
dñm:qz liberauit aĩaz pauperis de mãu ma=
loꝝ. Maledicta dies in q̃ nat⁹ ſum:dies in
q̃ peperit me mr̃ mea nõ ſit bñdicta. Male=
dictus vir q̃ annũciauit pr̃i meo dicẽs na=
tus ẽ tibi puer maſcul⁹:et q̃ſi gaudio leti=
ficauit eũ. Sit hõ ille vt ſunt ciuitates q̃s
ſubuertit dñs:ꝙ non penituit eũ. Audiat
clamorẽ mane et vlulatuz in tpe meridia=
no:qz nõ me interfecit a vulua vt fieret mi=
hi mr̃ mea ſepulcꝝ:et vulua eius ꝓceptus
eternus. Quare de vulua egreſſus ſum vt
viderem laborẽ ꝙ dolorez:ꝙ conſumerent̃ in
confuſione dies mei: ¶ Capitulũ.XXI.

VErbuz qđ fct̃m eſt ad hieremiaz a
dño:qñ miſit ad eũ rex ſedechias
phaſſur filiũ melchie ꝙ ſophoniam
filiũ maaſie ſacerdotẽ dicẽs. Interroga pro
nob̃ dñm:qz nabuchodonoſor rex babilo=
nis pliaẽ aduerſũ nos:ſi forte faciat dñs
nobiſcũ ſm oĩa mirabilia ſua et recedat a
nob̃. Et dixit hieremias ad eos. Sic dice=
tis ſedechie . Hec dicit dñs deus iſrl'. Ecce
ego conuertã vaſa belli q̃ in manibꝫ vr̃is ſũt ꝙ
q̃bꝫ vos pugnatis aduerſũ regẽ babilonis et
chaldeos q̃ obſidẽt vos ĩ circuitu murorꝝ:
ꝙ congregabo ea ĩ medio ciuitatis huí⁹.ꝙ de=
bellabo ego vos ĩ manu extẽta ꝙ ĩ brachio
forti ꝙ ĩ furore ꝙ ĩ indignacõe ꝙ ĩ ira grãdi:et
percutiã hĩtatores ciuitatis huius. Homines ꝙ
beſtie peſtilẽcia magna morient̃. Et poſt hec
ait dñs.dabo ſedechiam regẽ iuda ꝙ ſuos
eius ꝙ ꝑ'm eius ꝙ q̃ derelicti ſũt in hac ci=
uitate a peſte ꝙ gladio ꝙ fame ĩ manu na=
buchodonoſor regis babilonis ꝙ in manu
inimicoꝝ eoꝝ ꝙ ĩ manu q̃rentiũ aĩaz eoꝝ:
et percuciet eos ĩ ore gladij:ꝙ non mouebit̃
neq̃ parcet nec miſerebit̃ . Et ad ꝑ'm hunc

dices. Hec dicit dñs dē. Ecce ego do cor̄ā
vob viā vite ⁊ viā mor̄tis. Qui hītauerit ī
vr̄be hac morief gladio ⁊ fame ⁊ peste: qui
aī egressus fuerit ⁊ trāsfugerit ad chalde-
os q̄ obsidēt vos viuet: ⁊ erit ei aīa sua q̄si
spoliū. Posui eī faciē meā sup ciuitatē hāc
ī malū ⁊ nō ī bonū ait dñs. In mānu regis
babilōis dabif: ⁊ exuret eā igni ⁊ domū re
gis iuda. Audite verbū dñi dom⁹ dauid.
Hec dicit dñs. Judicate mane iudiciū ⁊ e-
ruite vi oppressū de manu calūniantis: ne
forte egrediaī vt ignis īdignatio mea ⁊ suc-
cendaī ⁊ ñ sit q̄ extīguat: ꝑpt̄ malicia stu-
dior̄ vīor̄. Ecce ego ad te hītatricē vallis
solitē atq̄ cāpestris ait dñs: q̄ dicitis q̄s p-
cuciet nos ⁊ q̄s īgredief dom⁹ nr̄ās: ⁊ visi
tabo sup vos iuxta fructus studior̄ vīor̄
dicit dñs: ⁊ succendā ignē ī saltu ei⁹ ⁊ de-
uorabit oīa in circuitu ei⁹. ¶ Ca. XXII.

Hec dicit dñs. Descende ī domū re-
gis iuda: ⁊ loq̄ris ibi verbū hoc et
dices. Audi verbū dñi rex iuda q̄
sedes sup soliū dauid: tu ⁊ fui tui et ꝑpl'us
tuus q̄ ingredimī p portas istas. Hec dicit
dñs. Facite iudiciū ⁊ iusticiā ⁊ liberate vi
oppressū de mānu calūniatoris: ⁊ aduenā et
pupillū ⁊ viduā nolite contristare neq̄ oppri-
matis iniq̄: ⁊ sanguinē innocentē ne offen-
datis ī loco isto. Si eī facientes feceritis
verbū istud. ingredief p portas dom⁹ hui⁹
reges sedētes de genere dauid sup thronū
eius: ⁊ ascendentes currus ⁊ equos: ipi et
fui ⁊ ꝑpl'us eor̄. Q̄d si ñ audieritis vbū hoc:
ī memetipo iurauī dicit dñs: q̄r ī solitudi-
nē erit domus hec. Quia hec dicit dñs sup
domum regis iuda. Galaad tu mihi caput
libani. Si ñ posuero te solitudinē: vrbes
ihabitabiles. Et sctificabo sup te īterficiē-
tē vir̄ ⁊ arma ei⁹: ⁊ succidēt electas cedros
tuas ⁊ cōcipitabūt in ignē: ⁊ ꝑtrāsibūt gen-
tes mltæ p ciuitatem hāc ⁊ dicet vnusq̄sq̄
proximo suo. Quare sic fecit dñs ciuitati
huic grāde: Et rñdebūt. Eo⁹ reliq̄rint pa-
ctū dñi dei sui: ⁊ adorauerīt deos alienos:
⁊ seruiuerīt illis. Nolite flere mortuū: ne-
q̄ lugeatis sup eu⁹ fletu. Plangite eū qui
egredif: q̄r ñ reuertef vlt̄: nec videbit tra⁹
natiuitatis sue. Quia hec dicit dñs ad sel-
lum filiū iosie regez iuda q̄ regnauit p iosia
pē suo q̄ egressus ē de loco isto. Nō reuer
tef huc amplius: sz ī loco ad quē transtuli
eū ibi morief. ⁊ tra⁹ istā nō videbit āpli⁹.
Ve q̄ edificat domū suā in iniusticia: ⁊ ce-
nacula sua ñ in iudicio. Amicū suū op̄i-
met frustra: ⁊ mercedem nō reddet ei. Qui
dicit edificabo mihi domū latā ⁊ cenacula
spaciosa: q̄ apit sibi fenestras ⁊ facit laq̄a-
ria cedrīa: pingitq̄ sinopide. Nūq̄d regnabis:
q̄m ꝑferes te cedro: Pr̄ tu⁹ nunq̄d nō ꝑme
dit et bibit ⁊ fecit iudiciū ⁊ iusticiā: tūc cū
bñ erat ei: Judicauit causaz paupis ⁊ ege-
ni ī bonū suū. Nūq̄d nō ideo: q̄r ꝑgnit me
dicit dñs: Tui vō oculi ⁊ cor̄ ad auariciaz
⁊ ad sanguinē innocētē fundēdū ⁊ ad calū-
niā: ⁊ ad cursū mali opis. Propt̄ea hec di
cit dñs ad ioachim filiū iosie regem iuda.
Nō plāgent eū ve frē ⁊ ve sor̄or: nō ꝑcrepa-
būt ei ve dñe et ve īclite. Sepultura azini
sepelief: putrefact⁹ et ꝑiectus ext̄ por-
tas hirl'm. Ascende libanū ⁊ clama: et ī basan
da vocē tuā ⁊ clama ad trāseūtes: q̄r ꝑtri-
ti sunt oēs amator̄es tui. Locut⁹ sū ad te ī
abundācia tua: dixisti ñ audiā. Hec ē via
mea ab adolescētia tua: q̄r nō audisti vocē
meā. Oēs pastor̄es tuos pascet vētus: ⁊ a-
matores tui ī captiuitatē ibūt. Et tūc ꝑfū-
deris ⁊ erubesces ab omī malicia tua: q̄ se-
des ī libano ⁊ nidificas ī cedris. Quō con-
genuisti cū veīssent tibi dolores q̄si dolores
ꝑturiētis: Eliuo ego dicit dñs: q̄r si fuerit
iechonias fili⁹ ioachim regis iuda anul⁹
in mānu dextera mea inde euellā eū. Et da-
bo te in manu q̄rentiū aīaz tuā ⁊ in manu
q̄r tu formidas facie: ⁊ ī mānu nabuchodo-
nosor̄ r̄gis babilōis: ⁊ ī mā⁹ chaldeor̄. Et
mittā te ⁊ mr̄ez tuā q̄ genuit te ī tr̄az alie-
nā ī q̄ nati nō estis: ibiq̄ moriemī. Et ī tr̄ā ad quā ipi leuant aīaz suā vt reuertāt
illuc: ⁊ ñ reuertēf. Nūq̄d vas fictile atq̄ cō
tritū vir iste iechonias? Nūq̄d vas absq̄ oi
voluptate? Quare abiecti sūt ipsi ⁊ semen
eius: ⁊ ꝑiecti ī tr̄az quā ignorauerūt? Terra
tra tra audi sermonē dñi. Hec dicit dñs.
Scribe vir̄ istū sterilē: vir̄ q̄ in diebo suis
nō ꝓsperabif. Nec eī erit de semine ei⁹ vir
qui sedeat sup soliū dauid: ⁊ potestatē ha-
beat vltra in iuda. ¶ Capitulum. XXIII.

Ve pastor̄ibus: qui disperdunt et
dilacerant gregem pascue mee di-
cit dominus. Ideo hec dicit domi-
nus deus israhel ad pastor̄es qui pascunt
populum meum. Vos dispersistis gregem

meũ ⁊ eiecistis eos:⁊ nõ visitastis eos. Ecce ego visitabo sup vos maliciam studioꝝ vꝛoꝝ ait dñs. Ecce ego ꝯgregabo reliq̃as gregis mei de oĩbꝫ trꝛis ad q̃s eiecero eos illuc:⁊ ꝙuertã eos ad rura sua ⁊ crescent ⁊ mltiplicabũt:⁊ suscitabo sup eos pastoꝛes ⁊ pascẽt eos. Nõ fozmidabũt vlr̃ ⁊ ñ pauebũt:et nullꝰ loq̃reꝛ ex numero dicit dñs. Ecce dies veniunt dicit dominus:et suscitabo dauid germẽ iustũ ⁊ regẽbit rex et sapiẽs erit:⁊ faciet iudiciũ ⁊ iustic̃iã in trꝛa. In diebꝫ illis saluabiꝛ iuda:⁊ isrl̃ hĩtabit ꝯfidẽt. Et hoc ẽ nomẽ qꝺ vocabũt eũ:dñs iustꝰ nr̃. Propr̃ hoc ecce dies veniũt dicit dñs:⁊ ñ dicet vlr̃ viuit dñs q̃ eduxit filios isrl̃ de trꝛa egipti. Sꝫ viuit dñs q̃ eduxit et adduxit semẽ domꝰ isrl̃ de trꝛa aq̃lonis ⁊ de cũctis trꝛis ad q̃s eiecerã eos illuc:⁊ hĩtabũt ĩ trꝛa sua. Ad ꝓphas. Cõtritũ ẽ coꝛ meũ ĩ medio mei:ꝯtremuerꝛt oĩa ossa mea. Factus sũ q̃si vir ebꝛiꝰ:⁊ q̃si hõ madidꝰ a vino a facie dñi et a facie vꝺoꝝ scr̃oꝝ eiꝰ:qꝛ adulterijs repleta ẽ trꝛa:qꝛ a facie maledictꝫis luxit trꝛa:arefacta sũt arua deserti. Factus ẽ cursus eoꝝ malus:et fortitudo eoꝝ dissimilꝫ. Propheta nãq; ⁊ sacerdos polluti sũt:⁊ ĩ domo mea ĩueni malũ eoꝝ ait dñs Ideirco via eoꝝ erit q̃si lubꝛicũ ĩ tenebꝛis: ĩpellenr̃ emĩ et coꝛuẽt ĩ ea. Afferã emĩ sup eos mala:annũ visitatꝫis eoꝝ ait dñs. Et ĩ ꝓphetis samarie vidi fatuitatẽ:⁊ ꝓphabãt in baal:⁊ decipiebãt plm meuꝫ isrl̃. Et in ꝓphis hirlm vidi slitudinẽ adulterãtiũ et iter mẽdacij:⁊ ꝯfoꝛtauerꝛt manꝰ pessimoꝝ vt ñ ꝙuertr̃ vnusq̃sq; a malicia sua. Facti sũt mihi oẽs vt sodoma:⁊ hĩtatoꝛes eiꝰ q̃si gomoꝛra. Propr̃ hec dicit dñs exercituũ ad ꝓphas. Ecce ego cibabo eos absinthio: ⁊ potabo eos felle. A ꝓphis eĩ hirlm egressa ẽ pollutꝫ sup oẽꝫ trꝛaꝫ. Hec dicit dñs exercituũ. Nolite audire vꝺa ꝓphaꝝ q̃ ꝓphetãt vobꝫ ⁊ decipiũt vos. Elisionẽ coꝛdis sui loquunr̃:nõ de oꝛe dñi. Dicũt hijs q̃ blasphemãt me locutꝰ est dñs. pax erit vobꝫ:⁊ omñi q̃ ambulat in ꝓuitate coꝛdis sui dixerũt:nõ veniet sup vos malũ. Quis emĩ affuit ĩ ꝯsilio dñi:⁊ vidit ⁊ audiuit sermonem eius:Quis ꝯsiderauit verbũ illius ⁊ audiuit:Ecce trꝛbo dñice indigꝫtꝫis egredier̃:et tẽpestas erũpens sup caput ĩpioꝝ veniet. Non reuertr̃ furoꝛ dñi vsq;dum faciat:⁊ vsq;dũ ꝯpleat cogitatꝫ coꝛdis sui. In nouissimis diebꝫ ĩtelligetis ꝯsiliũ eiꝰ. Nõ mittebã ꝓphas ⁊ ipi currebãt:non loq̃bar ad eos.⁊ ipi ꝓphabãt. Si stetissẽt ĩ ꝯsilio meo et nota fecissent vꝺa mea pl̃o meo:avertissez vtiq; eos a via sua mala ⁊ cogitationibꝫ suis pessimis. Putasne deꝰ e vicino ego sũ dicit dñs:⁊ ñ deꝰ delõge? Si occultabitur vir ĩ abscõditis:Et ego ñ videboeũ dicit dñs? Nunq̃d ñ celũ ⁊ trꝛã ego ĩpleboait dñs? Audiui q̃ direr̃t ꝓphe:ꝓphantes ĩ noĩe meo mendaciũ atz dicẽtes. Sõniaui:sõniaui. Vsq;q̃ istud ẽ ĩ coꝛde ꝓphaꝝ vaticinãtiũ mẽdaciũ:⁊ ꝓphãtiũ seductꝫes coꝛdis sui? Qui volũt facere vt obliuiscar̃ plꝫs meꝰ noĩs mei. pr̃ sõnia eoꝝ q̃ narrãt vnusq̃sq; ad ꝓximũ suũ:sicut oblĩti sũt patres eoꝝ noĩs mei pr̃ baal. Propr̃ea q̃ habet somniũ narret sõniũ:⁊ q̃ habꝫ smonẽ meum loq̃r̃ smonẽ meũ vere. Quid paleis ad triticũ dicit dñs? Nũq̃d nõ vꝺa mea sũt q̃si ignis ait dñs:⁊ q̃si malleꝰ ꝯterẽs petrã? Propr̃ea ecce ego ad ꝓphas ait dñs:q̃ furanr̃ verba mea vnusquisq; a ꝓximo suo. Ecce ego ad ꝓphas ait dñs q̃ assumũt linguas suas:⁊ aiũt dicit dñs. Ecce ego ad ꝓphetas sõniãtes mẽdaciũ dicit dñs:q̃ narrauerr̃ ea ⁊ seduxerr̃ plm meũ in mẽdatio suo ⁊ in miraculis suis cũ ego nõ misissez eos. nec mãdassez eis:q̃ nihil ꝓfuerũt plꝫo huic dicit dñs. Si igir̃ ir̃rogauerit te plꝫs iste vel ꝓpha aut sacerdos dicẽs. qꝺ ẽ onꝰ dñi:dices ad eos. vos estis onꝰ. Proiciaz quippe vos dicit dñs:⁊ ꝓpha ⁊ sacerdos et plꝫs q̃ dicit onus dñi:visitabo sup virũ illuz ⁊ sup domũ eius. Hec dicetis vnusq̃sq; ad ꝓximũ ⁊ ad frem suũ. Quid rñdit dñs? Et q̃d locutus est dñs? Et onus dñi vlr̃ nõ memoꝛabir̃:qꝛ onus erit vnicuiq; sermo suꝰ. Et ꝙuertistis verba dei viuentis:dñi exercituum dei nr̃i. Hec dices ad ꝓphã. Quid respondit tibi dominus:et quid locutus est dominus? Si autez onus domini dixeritis:propter hoc hec dicit dominus. Quia dixistis sermonez istum onus domini:et misi ad vos dicens. nolite dicere onus domini:propterea ecce ego tollaz vos portans.et derelinquam vos et ciuitatem quam dedi vobis et patribus vestris a facie mea:et dabo vos in obꝓbꝛium sempiternum:et in ignominiam eternaz que

nunq̃ obliuione delebit. Ca.XXIIII.
Ostẽdit mihi dñs:7 ecce duo calathi pleni ficis positi añ tẽplũ dñi: postq̃ transtulit nabuchodonosor rex babilonis iechoniã filiũ ioachim regẽ iuda 7 ꝓncipes eiꝰ 7 fabꝝ 7 icluſorẽ de hierusalez 7 adduxit eos ī babilonẽ. Calathꝰ vnꝰ ficus bonas bẽbit nimis (vt solẽt ficꝰ eẽ ꝑmi tpis) et calathus vnꝰ ficꝰ habebat malas nimis: q̃ ꝛmedi ñ potẽrãt eoq̃ eẽnt male. Et dixit dñs ad me. Quid tu vides hieremia? Et dixi ficꝰ. Ficꝰ bonas. bonas valđ: 7 malas. malas valđe: q̃ ꝛmedi ñ pñt eoq̃ sint male. Et fcẽm ẽ ỏbũ dñi ad me dicẽs. Hec dicit dñs deꝰ ísrl. Sicut ficus hee bone sic ꝯgſcaz trãſmigtõz iuda quã emisi de loco isto ī ťraz chaldeoꝝ ī bonũ: 7 ponã oculos meos sup eos ad placãdũ. Et reducã eos in ťraz hãc: 7 edificabo eos et ñ destruã: 7 plãtabo eos 7 ñ euellã: 7 dabo eis cor vt sciãt me q̃ ego sũ dñs. Et eŕt mihi ī ꝓplm: 7 ego ero eis in deũ: q̃ reuertẽnť ad me ī toto corde suo. Et sicut ficus pessime q̃ ꝛmedi ñ pñt eoq̃ sint male: hec dicit dñs sic dabo sedechiaz regẽ iuda 7 ꝓncipes eiꝰ 7 reliq̃s de birlm q̃ remãserũt ī vrbe hac: 7 q̃ hĩtant ī ťra egipti. Et dabo eos ī vexatõz afflictõzq̃ oĩb regnis ťre: ī obꝓbriũ et in ꝓbolã 7 ī ꝓuerbiũ 7 ī maledictõz in vniuersis locis ad q̃ eieci eos: et mittã in eis gladiũ 7 famẽ 7 pestẽ donec ꝯsumãť de ťra quã dedi eis 7 pribꝰ eoꝝ. Ca.XXV.
Verbũ qđ factũ est ad hieremiaz de omñi ꝓplo iude ī anno q̃rto ioachim filij iosie regis iuda: ipe est annus ꝑmus nabuchodonosor regis babilõis. Et locutus est hieremias ꝓpha ad omẽz ꝓplm iuda 7 ad vniuersos habitatores birlm dicens. A tercio decimo ãno iosie filij ãmon regis iuda vsq̃ ad diẽ hanc iste ẽ tercius 7 vicesimus ãnus: factum est verbũ dñi ad me: 7 locutus sum ad vos de nocte cõsurgens 7 loquẽs 7 nõ audistis. Et misit dñs ad vos omẽs ſuos suos ꝓphas ꝯsurgẽs diluculo mittensq̃ 7 nõ audistis: neq̃ inclinastis aures vr̃as vt audiretis cũ diceret. Reuertimini vnusquisq̃ a via sua mala. et a pessimis cogitatõibꝰ vr̃is: 7 habitabitis in ťra quã dedit dñs vob 7 pribꝰ vr̃is a seculo 7 vsq̃ ī scl'm. Et nolite ire post deos alienos vt ſuiatis eis adoretisq̃ eos: neq̃ me ad iracundiã ꝓuocetis ī opibꝰ manuũ vr̃aꝝ. 7 nõ affligaz vos. Et nõ audistis me dicit dñs: vt me ad iracundiã ꝓuocaretis in opibꝰ manuũ vr̃aꝝ ī malũ vestꝝ. Propterea hec dicit dñs exercituũ. Proeo q̃ nõ audistis ỏba mea: ecce ego mittã 7 assumaz vniuersas cogtiones aquilonis ait dñs 7 nabuchodonosor regez babilonis ſeruũ meũ 7 adducã eos sup terrã istaz 7 sup habitatores eiꝰ 7 sup omẽs natões q̃ in circuitu eiꝰ sunt: 7 ītrficiã eos 7 ponã eos ī stuporẽ 7 in sibilũ 7 ī solitudies sempiternas. Perdãq̃ ex eis vocẽ gaudij 7 vocẽ leticie: vocẽ sponsi 7 vocẽ spõse: vocẽ mole 7 lumẽ lucerne. Et erit vniuersa ťra eius in solitudinẽ 7 ī stuporẽ: 7 ſuiẽt omẽs gẽtes iste regi babilõis septuaginta ãnis. Cũq̃ ꝛpleti fuerint ãni septuaginta visitabo super regẽ babilõis 7 sup gẽtẽ illã dicit dñs iniq̃tatẽ eoꝝ: et sup ťraz chaldeoꝝ: 7 ponã illã ī solitudies sempiťnas. Et adducã sup ťraz illã oĩa ỏba mea q̃ locutꝰ sum ꝑ eaz: omñe qđ scriptũ ẽ ī libro isto. q̃cunq̃ ꝓphauit hieremias aduersũ oẽs gentes: q̃ ſuiŕt eis cũ eẽnt gẽtes mlte 7 reges magni. Et reddã eis ſm opa eoꝝ: 7 ſm facta manuum suaꝝ. Quia sic dicit dñs exercituũ deꝰ ísrl. Sume calicẽ vini furoris huiꝰ de manu mea: 7 ꝓpinabis de illo cũctis gentibus ad q̃s ego mittã te 7 bibẽt: 7 turbabũtur 7 ĩsanient a facie gladij quẽ ego mittã ínť eos. Et accepi calicem de manu dñi. et ꝓpinaui cũctis gẽtibꝰ ad q̃s misit me dñs: hirlm 7 ciuitatibꝰ iude 7 regibꝰ eiꝰ 7 ꝓncipibꝰ eius vt darẽ eos in solitudinẽ 7 ī stuporẽ 7 ī sibilũ 7 in maledictõz sicut ẽ dies ista: 7 pharaoni regi egipti 7 ſuis eiꝰ 7 ꝓncipibꝰ eiꝰ 7 omñi ꝓplo eiꝰ: 7 vniuerſ generalitẽ cũctis regibꝰ ťre ausitidis. 7 cũctis regibꝰ ťre philistijm 7 ascalonis 7 gaze 7 accaroni et reliq̃s azoti: ydumee 7 moab et filijs ãmon 7 cũctis regibꝰ tijri 7 vniuerſ regibꝰ sydonis 7 regibꝰ ťre insulaꝝ q̃ sunt trans mare: 7 dedan 7 theman 7 buz 7 vniuerſ q̃ attõsi sũt ī comã 7 cũctis ſgibꝰ arabie 7 cũctis regibꝰ occidẽtis q̃ hĩtãt ī deſto 7 cũctis regibꝰ zambri 7 cũctis ſgibꝰ elam et cũctis regibꝰ medoꝝ 7 cunctis q̃s regibꝰ aq̃lonis de ꝓpe 7 delõge: vnicuiq̃ ꝯť ſrez suũ: 7 oĩbꝰ regnis ťre q̃ sup faciẽ eiꝰ sunt. Et rex sesach bibet post eos. Et dices ad

eos. Hec dicit dñs exercituū de⁹ isrł. Bibite ⁊ inebriamī: ⁊ fomite ⁊ cadite: neq̄ surgatis a facie gladij quē ego mittā inē vos Cūq̄ noluerīt accipe calicē de mānu tua vt bibant: dices ad eos. Hec dicit dñs exercituū. Bibētes bibetis. Quia ecce i ciuitate i q̄ inuocatū ē nomē meū ego incipio affligē: vos q̄si inocētes ⁊ imunes eritis. Nō eritis imunes. Gladiū ei ego voco sup oēs habitatores ēre: dicit dñs exercituū. Et tu prophetabis ad eos oia vba hec: et dices ad illos. Dñs de excelso rugiet: et de habitaculo scto suo dabit vocē suā. Rugiēs rugiet super decorē suū. Celeuma q̄si calcātiū i torcularibus pcinet aduersus oēs hitatores ēre. Peruenit sonit⁹ vsq̄ ad extrema ēre: q̄ iudiciū dño cum gētibus. Judicat ipe cū oi carne. Impios ēdidi gladio dicit dñs. Hec dicit dñs exercituū. Ecce afflictio egredief de gēte i gentē: ⁊ ēbo magn⁹ egredief de sūmitatibus ēre: ⁊ erūt interfecti dñi in die illa a sūmo ēre vsq̄ ad summū ei⁹. Nō plāgent ⁊ nō colligēt neq̄ sepelient: i sterquiliniō sup faciē ēre iacebūt. Ululate pastores ⁊ clamate. ⁊ aspgite vos cinē optimates gregis: q̄ pleti sūt dies vī vt interficiamini: ⁊ dissipabō vē. ⁊ cadetis q̄si vasa pciosa. Et pibit fuga a pastoribus: ⁊ salutacio ab optimatibus gregis. Vox clamoris pastop ⁊ vlulat⁹ optimatū gregis: q̄ vastauit dñs pascua eop: ⁊ pticuerunt arua pacis a facie ire furoris dñi. Dereliq̄t q̄si leo umbraculuz suū: facta est ēra eop i desolatōz a facie ire colūbe: et a facie ire furoris domini.

Capitulum. XXVI.

In pncipio regni ioachim filij iosie regis iuda fct̄m est verbuz istud a dño dicens. Hec dicit dñs. Sta in atrio dom⁹ dñi: et loq̄ris ad oēs ciuitates iuda de q̄bus veniūt vt adorent i domo dñi vniuersos ꝓmones: q̄s ego mādaui tibi vt loq̄ris ad eos. Noli subtrahere verbū: si forte audiāt ⁊ quertat⁹ vnus q̄sq̄ a via sua mala: ⁊ penitēat me mali q̄d cogito facere eis ꝓpt̄ malicias studiop eop. Et dices ad eos. Hec dicit dñs. Si nō audieritis me vt ambuletis i lege mea quā dedi vob vt audiatis ꝓmonē ꝙuop meop ꝓphap q̄s ego misi ad vos de nocte ꝙsurgēs ⁊ dirigēs ⁊ nō audistis: dabo domū istā sicut silo: ⁊ vrbem hāc dabo i maledictōz cūctis gentibus ēre.

Et audierūt sacerdotes et ꝓphe et oīs ꝓplus hieremiaz loquentē vba hec i domo dñi. Cū q̄ pplesset hieremias loquēs oīa q̄ pcepat ei dñs vt loq̄ret ad vniuersuz ꝓplm: apprehenderūt eū sacerdotes ⁊ ꝓphe ⁊ oīs ꝓplus dicēs. Morte moriat. Quare ꝓphauit in noīe dñi dicēs: sicut silo erit dom⁹ hec. et urbs ista desolabit eoq̄ nō sit hitator? Et congregat⁹ est oīs ꝓplus aduersus hieremiaz i domo dñi. Et audierūt pncipes iuda oīa vba hec: ⁊ ascenderūt ō domo regis in domū dñi: ⁊ sederūt in itroitu portē dom⁹ dñi noue. Et locuti sunt sacerdotes ⁊ ꝓphe ad pncipes ⁊ ad omnez ꝓplm dicētes. Judiciū mortis ē viro huic: q̄r ꝓphauit aduersus ciuitatē istā sicut audistis auribus vīs. Et ait hieremias ad oēs pncipes ⁊ ad vniuersuz ꝓplm dicēs. Dñs misit me vt ꝓpharez ad domū istā ⁊ ad ciuitatē hāc oīa vba q̄ audistis. Nunc ḡ bonas facite vias vās ⁊ studia vīa: ⁊ audite vocē dñi dei vī: ⁊ penitebit dñm mali q̄d locut⁹ est aduersuz vos. Ego aut ecce in manibus vīs sū: facite mihi q̄d bonū ⁊ rectū ē in oculis vīs. Cerunt̄ scitote ⁊ cognoscite: si occideritis me sāguinez inocentē dabitis sup vosmetipos ⁊ sup ciuitatē istā ⁊ hitatores ei⁹. In veritate enī misit me dñs ad vos: vt loq̄rer i auribus vīs oīa vba hec. Et dixerūt pncipes et oīs ꝓplus ad sacerdotes ⁊ ad ꝓphas. Nō est viro huic iudiciū mortis: q̄r i noīe dñi dei nr̄i locut⁹ ē ad nos. Surrexerūt ḡ viri de senioribus ēre: ⁊ dixerūt ad oēz cetū ꝓplī loquētes. Micheas de morasthin fuit ꝓpha in diebus ezechie regis iuda: ⁊ ait ad omnez ꝓplm iude dicēs. Hec dicit dñs exercituū. Sion quasi ager arabit̄: et hirłm in aceruū lapidū erit: et mons dom⁹ i excelsa siluap. Nunq̄d morte pdemnauit eū ezechias rex iuda ⁊ omnis iuda? Nunq̄d nō timuerūt dñm et deprecati sunt faciē dñi: ⁊ penituit dñm mali q̄d locutus fuerat aduersū eos? Itaq̄ nō faciamus malū grande ꝓt̄ anias nras. Fuit aut vir ꝓphetans i noīe dñi urias fili⁹ semei de cariathiarim: et ꝓphetauit aduersus ciuitatem istā. ⁊ aduersus ēraz hanc iuxta oīa verba hieremie. Et audiuit rex ioachim ⁊ oēs potentes ⁊ pncipes eius vba hec: ⁊ q̄siuit rex interficere eū. Et audiuit urias ⁊ timuit: fugitq̄ ⁊ ingressus ē egiptū. Et misit rex ioachim viros i egiptū helchana filiū

achobor ꝙ viros cū eo in egiptū. Et eduxe
rūt uriaz de egipto: et adduxerūt eū ad regē
ioachim ꝙ pcusſit eū gladio: ꝙ piecit cada-
uer eiꝰ ī ſepulcris vulgi ignbilis. Igit̄ ma-
nꝰ aichā filij ſaphan fuit cū hieremia vt ñ
t̄raret̄ ī manꝰ ꝓpli ꝙ ītrficēt eū. ¶ Capi.

In ꝓncipio regni ioa- .XXVII.
chim filij ioſie regis iude factum ē
v̄bū iſtud ad hieremiam a dño di-
cēs. Hec dicit dñs ad me. Fac tibi vīcula ꝙ
cathenas ꝙ pones eos ī collo tuo: ꝙ mittes
eas ad regē edom ꝙ ad regē moab ꝙ ad regē
filior ām̄on ꝙ ad regē tyri ꝙ ad regē sydo-
nis ī manu nūcior q̄ venerūt hirl'm ad se-
dechiaz regē iuda: ꝙ p̄cipies eis vt ad dños
ſuos loq̄nt̄. Hec dicit dñs exercituum deꝰ
iſrl'. Hec dicetis ad dños vr̄os. Ego feci t̄-
rā ꝙ hoiez ꝙ iumēta q̄ ſunt ſup faciē t̄re in
fortitudīe mea mag̃. ꝙ ī brachio meo extē-
to: ꝙ dedi eaz ei q̄ placuit ī oculis meis. Et
nūc itaq; ego dedi oēs t̄ras iſtas ī manu
nabuchodonoſor regis babilōis ſui mei:
inſup ꝙ beſtias agri dedi ei vt ſuiāt illi: ꝙ
ſuiēt ei oēs gentes ꝙ filio eiꝰ ꝙ filio filij eiꝰ
donec veniat tp̄us t̄re eius ꝙ ip̄ius. Et ſer-
uiēt ei gentes multe ꝙ reges magni: gens
aī et regnū qđ ñ ſuierit nabuchodonoſor
regi babilōis et q̄cunq; ñ curuaueit collū
ſuū ſub iugo regis babilōis in gladio ꝙ in
fame et in peſte viſitabo ſup gentē illā ait
dñs: donec ꝯſumā eos in manu eiꝰ. Vos g̃
nolite audire ꝓphas vr̄os ꝙ diuinos ꝙ ſom-
niatores ꝙ augures et maleficos qui dicūt
vob̄ nō ſuietis regi babilōis: qr̄ mendatiū
ꝓphetāt vob̄ vt lōge faciāt vos de t̄ra vr̄a:
et eiciāt vos et peatis. Porro gens q̄ ſub-
iecerit ceruicez ſuā ſub iugo regis babilo-
nis ꝙ ſuierit ei ꝙ dimittā eā in t̄ra ſua di-
cit dñs: ꝙ colet eā ꝙ hītabit ī ea. Et ad ſede-
chiaz regē iuda locutꝰ ſuz ſm̄ oīa v̄ba hec
dicens. Subicite colla vr̄a ſub iugo regis
babilonis: ꝙ ſuite ei ꝙ ꝓpl'o eius: ꝙ viuetis.
Quare moriemī tu ꝙ ꝓpl's tuꝰ gladio. fame
ꝙ peſte: ſicut locutꝰ ē dñs ad gentē q̄ ſuire
noluerit regi babilōis: Nolite audire v̄ba
ꝓphar vr̄os dicentiū vob̄ nō ſuietis regi babi-
lonis: qr̄ mēdaciū ip̄i loquunt̄ vob̄. Quia
non miſi eos ait dñs: ꝙ ip̄i ꝓphetāt in noīe
meo mēdacit̄: vt eiciant vos ꝙ peatis tam
vos q̄ ꝓphete q̄ vaticinant̄ vob̄. Et ad ſa-
cerdotes ꝙ ad ꝓpl'm iſtū locutus ſum dicēs.

Hec dicit dñs. Nolite audire verba ꝓphar
vr̄oꝝ q̄ ꝓphetant vobis dicentes: ecce vaſa
dñi reuertent̄ de babilone nūc citō. Men-
dacium em̄ ꝓphetant vob̄. Nolite g̃ audire
eos: ſed ſeruite regi babilonis vt viuatis.
Quare dat̄ hec ciuitas in ſolitudinē? Etſi
ꝓphete ſūt. et eſt verbū dñi in eis occurrāt
dño exercituū: vt nō veniāt vaſa q̄ t̄reli-
cta fuerāt ī domo dñi et ī domo regis iuda
et ī hirl'm in babilonē. Quia hec dicit dñs
exercituū ad colūnas et ad mare ꝙ ad ba-
ſes ꝙ ad reliq̄ vaſoꝝ q̄ manſerūt in ciuita-
te hac: q̄ nō tulit nabuchodonoſor rex ba-
bilonis cū tranſferret iechoniaz filiū ioa-
chim regē iuda de hirl'm in babilonē ꝙ oēs
optimates iuda et hirl'm. Quia hec dicit
dñs exercituū deus iſrl' ad vaſa q̄ derelicta
ſunt ī domo dñi ꝙ ī domo regis iuda ꝙ hie-
ruſalem. In babilonem tranſferent̄: ꝙ ibi
erūt uſq; ad diē viſitationis ſue dicit dñs.
Et afferri faciam ea et reſtitui ī loco iſto.

¶ Capitulum. .XXVIII.

Et factū eſt ī anno illo ī ꝓncipio
regni ſedechie regis iuda in anno
q̄rto ī mēſe quīto: dixit ad me ana-
nias filiꝰ azur ꝓpha de gabaon ī domo dñi
coram ſacerdotib̄ et oñi ꝓpl'o dicēs. Hec di-
cit dñs exercituū deus iſrl'. Contriui iugū
regis babilonis. Adhuc duo anni dieꝝ: et
ego referri faciā ad locū iſtū oīa vaſa dñi
q̄ tulit nabuchodonoſor rex babilonis de
loco iſto et trāſtulit ea ī babilonē. Et ibe-
coniam filiū ioachim regez iuda et oñem
trāſmigtionē iude q̄ ingreſſi ſunt ī babilo-
nem ego ꝯuertā ad locū iſtū ait dñs. Con-
terā em̄ iuguz regis babilōis. Et dixit hie-
remias ꝓpha ad ananiam ꝓphetā in oculis
ſacerdotū ꝙ ī oculis oīs ꝓpli q̄ ſtabat in do
mo dñi: ꝙ ait hieremias ꝓpha. Amē ſic fa-
ciat dñs. Suſcitet dñs v̄ba tua q̄ ꝓpheta-
ſti: vt referāt̄ vaſa ī domū dñi: ꝙ oīs trāſ-
migtio de babilone ad locū iſtū. Verunt̄
audi verbū hoc qđ ego loq̃r ī aurib̄ tuis:
et ī aurib̄ vniuerſi ꝓpli. Prophete q̄ fuer
añ me ꝙ te ab initio ꝙ ꝓphetauer ſup t̄ras
mlt̄as ꝙ ſup regn̄ de p̄lio ꝙ de afflictōne ꝙ de
fame: ꝓpha q̄ vaticinatꝰ eſt pacē cū vene-
rit verbū eius: ſcieť ꝓpha quē miſit dñs ī
veritate. Et tulit ananias ꝓpha cathenam
de collo hieremie ꝓphete: ꝙ ꝯfregit eaz. Et
ait ananias ī ꝯſpectu oīs ꝓpli dicens. Hec

dicit dñs. Dic ꝓfringaz iugũ nabuchodonoſoꝛ regis babilõis p̃ duos ãnos diez ꝺ collo oĩm gentiũ. Et abijt hieremias ꝓpha in viã ſuaz. Et fc̃m ẽ verbũ dñi ad hieremiã poſtq̃ ꝓfregit ananias ꝓpha cathenã de collo hieremie ꝓphete dicẽs. Vade: ⁊ dices ananie. Hec dicit dñs. Cathenas ligneas ꝓtriuiſti ⁊ facies p eis cathenas ferreas: qꝛ hec dicit dñs exercituũ de⁹ iſrl̃. Jugz ferreũ poſui ſup collũ cũctaz gentiũ iſtaz vt ſeruiãt nabuchodonoſoꝛ regi babilonis: ⁊ ſeruiẽt ei: ĩſup ⁊ beſtias t̃re dedi ei. Et dixit hieremias ꝓpha ad ananiã ꝓphaz Audi anania. Nõ miſit te dñs: ⁊ tu ꝓfidere feciſti ꝓp̃lm iſtũ in mendacio. Idcirco hec dicit dñs. Ecce ego mittã te a facie terre. Hoc ãno morieris. Aduerſũ ei dñm locutus es. Et mortu⁹ eſt ananias ꝓpha in ãno illo menſe ſeptimo.

Capi. XXIX.

Et hec ſũt ẽba libri quẽ miſit hieremias de hirl̃m ad reliquias ſenioꝛ tranſmigratõnis et ad ſacerdotes et ad ꝓphetas et ad omnez populum quem t̃duxerat nabuchodonoſoꝛ de hirl̃m ĩ babilonẽ: poſtq̃ egreſſus eſt iechonias rex et dña ⁊ eunuchi ⁊ p̃ncipes iuda ⁊ hirl̃m ⁊ faber ⁊ icluſoꝛ de hirl̃m ĩ manu elaſa filij ſaphan et gamalie filij helchie q̃s miſit sedechias rex iuda ad nabuchodonoſoꝛ regem babilonis ĩ babilonẽ: dicẽs. Hec dicit dñs exercituũ de⁹ iſrl̃ omñi tranſmigr̃tõi quã tranſtuli de hirl̃m ĩ babilonẽ. Edificate domos ⁊ habitate: ⁊ plãtate ortos ⁊ ꝓmedite fructũ eoꝝ. Accipite vxores ⁊ generate filios ⁊ filias: ⁊ date filijs vr̃is vxores ⁊ filias veſtras viris date. ⁊ pariãt filios ⁊ filias: et mlt̃iplicabimĩ ibi ⁊ nolite eẽ pauci numero: ⁊ q̃rite pacẽ ciuitatis ad quã tranſmig̃re vos feci et orate p ea ad dñm: qꝛ ĩ pace illi⁹ erit pax vob̃. Hec dicit dñs exercituũ de⁹ iſrl̃. Nõ vos ſeducãt ꝓphe vr̃i q̃ ſunt in medio vr̃m ⁊ diuini vr̃i: et ne attẽdatis ad ſõnia vr̃a q̃ vos ſõniatis qꝛ falſo ipi ꝓphetant vob̃ in noĩe meo: ⁊ non miſi eos dicit dñs. Quia hec dicit dñs. Cũ ceperint ĩplerí in babilone ſeptuagĩta ãni viſitabo vos et ſuſcitabo ſup vos ẽbũ meũ bonũ: vt reducã vos ad locũ iſtũ. Ego ei ſcio cogitatões q̃s cogito ſup vos ait dñs. cogitatões pacis ⁊ nõ afflictõis vt dem vob̃ finẽ ⁊ pacienciã: inuocabitis me ⁊ viuetis. ⁊ orabitis me ⁊ ego exaudiã vos: q̃retis me ⁊ ĩuenietis. Cũ q̃ſieritis me ĩ toto coꝛde vr̃o: inueniar a vob̃ ait dñs. Et reducaz captiuitatẽ vr̃az: ⁊ ꝓgregabo vos de vniuerſ̃ gẽtibus et de cũctis locis ad q̃ expuli vos dicit dñs. Et reuerti vos faciã de loco ad quem trãſmig̃re vos feci: qꝛ dixiſtis. Suſcitauit nob̃ dñs ꝓphas ĩ babilone. Quia hec dicit dñs ad regẽ qui ſedet ſup ſoliũ dauid ⁊ ad omñez p̃lm habitatoꝛẽ vr̃bis hui⁹: ad fr̃es vr̃os q̃ nõ ſũt egreſſi vobiſcũ in trãſmig̃tionẽ. Hec dicit dñs exercituũ. Ecce mittaz ĩ eos gladiũ ⁊ famẽ ⁊ peſtẽ: ⁊ ponã eos q̃ſi ficus malas q̃ ꝺmedi non p̃nt eoꝝ peſſime ſint: ⁊ pſeq̃r eos ĩ gladio ⁊ ĩ fame ⁊ ĩ peſtilẽcia. Et dabo eos ĩ vexatõez vniuerſis regnis t̃re ĩ maledictõz ⁊ ĩ ſtupoꝛẽ ⁊ ĩ ſibiluz et ĩ obꝓbriũ cũctis gẽtibꝫ ad q̃s ego eieci eos: eoꝝ ñ audierint ẽba mea dicit dñs q̃ miſi ad eos p ſuos meos ꝓphas de nocte ꝓſurgẽs ⁊ mittẽs: ⁊ nõ audiſtis dicit dñs. Vos q̃ audite verbũ dñi omñis trãſmig̃tionis quã emiſi de hirl̃m ĩ babilonem. Hec dicit dñs exercituũ de⁹ iſrl̃ ad ahab filiũ cholie ⁊ ad sedechiaz filiũ maaſie q̃ ꝓphetant vob̃ in noĩe meo mẽdacit̃. Ecce ego t̃daz eos in in man⁹ nabuchodonoſoꝛ regis babilõis: et ꝑcutiet eos ĩ oculis vr̃is. Et aſſumet̃ ex eis maledictõ oĩ trãſmig̃tõi iude. q̃ ẽ ĩ babilone dicẽtiũ. Ponat te dñs ſicut sedechiam ⁊ ſicut ahab q̃s frixit rex babilonis in igne: p eo q̃ fecerit ſtulticiã in iſrl̃ et mechati ſũt in vxoꝛes amicoꝝ ſuoꝝ: ⁊ locuti ſũt ẽbũ ĩ noĩe meo mẽdacit̃ qđ nõ mãdaui eis. Ego ſũ iudex ⁊ teſtis dicit dñs. Et ad semeiam neelamiten dices. Hec dicit dñs exercituũ de⁹ iſrl̃. Proeo q̃ miſiſti in noĩe meo libꝛos ad omñez p̃lm q̃ eſt in hirl̃m et ad ſophoniam filiũ maaſie ſacerdotẽ et ad vniuerſos ſacerdotes dicẽs: dñs dedit te ſacerdotez p ioiade ſacerdote vt ſis dux ĩ domo dñi ſup omñez viz arrepticiũ ⁊ ꝓphetãtez vt mittas eũ in neruũ ⁊ in carcerẽ. Et nũc q̃re nõ icrepaſti hieremiaz anathotiten q̃ ꝓphetat vob̃: Quia ſup hoc miſit ĩ babilonẽ ad nos dicẽs. Lõguz ẽ: edificate domos ⁊ hĩtate: plãtate ortos ⁊ ꝓmedite fructu⁹ eoꝝ. Legit q̃ ſophonias ſacerdos libz iſtũ in auribꝫ hieremie ꝓphete. Et fc̃m eſt ẽbũ dñi ad hieremiã dicẽs. Mitte ad omñez t̃nſmig̃tõz dicẽs. Hec dicit dñs ad ſemeiaz

neelamiten. Pro eo q̄ ꝓphauit vob̄ semei-
as ꝙ ego ñ misi eū: ꝙ fecit vos confidē in mē-
dacō: idcirco hec dicit dñs. Ecce ego visita
bo sup semeiā neelamiten et sup semē ei⁹.
Nō erit ei vir sedēs ī medio pl̄i h⁹: ꝙ ñ vi-
debit bonū q̄ ego faciā pl̄o meo ait dñs:
q̄ puaricacōz locut⁹ ē aduersus dñm. Ca.

Hoc vbū q̄ fct̄m ē ad hie- XXX.
remiam a dño dicēs. Hec dicit dñs
de⁹ isrl̄ dicēs. Scribe tibi oia vba q̄
locut⁹ sum ad te ī libro. Ecce ei dies veniūt
dicit dñs: ꝙ puertā puersiōez pl̄i mei isrl̄
ꝙ iuda ait dñs: ꝙ puertam eos ad t̄rā quā
dedi pribo eoz ꝙ possidebūt eā. Et hec vba
q̄ locut⁹ ē dñs ad isrl̄ et iudaz: qm̄ hec di-
cit dñs. Vocē troris audiuim⁹: formido: ꝙ
non est paz. Interrogate ꝙ videte si generat
mascul⁹. Quare g̃ vidi oīs viri man⁹ sup
lūbū suuz q̃si pturientis: Et puerse sūt vni-
uerse facies ī auriginē. Ue q̄ mag̃ dies il-
la nec ē simil ei⁹: tēpusq̄ tribulacōis ē ia-
cob: ꝙ ex ipo saluabit. Et erit: ī die illa ait
dñs exercituū pterā iugū ei⁹ de collo tuo:
et vincula ei⁹ dirūpā. Et ñ dñabūt ei am-
plius alieni: sed fuiet dño deo suo: et da-
uid regi suo quē suscitabo eis. Tu g̃ ne ti-
meas fue me⁹ iacob ait dñs: neq̄ paueas
isrl̄: q̄ ecce ego saluabo te de t̄ra longinq̄
et semē tuū de t̄ra captiuitatis eoz. Et re-
uertet̄ iacob ꝙ q̃escet: ꝙ cūctis affluet bo-
nis. ꝙ nō erit quē formidet: qm̄ tecū ego sū
ait dñs vt saluē te. Faciā em̄ cōsumatōz in
cūctis gentibo ī q̄bo dispsi te: te aī nō faci-
am ī cōsumatōz: sz castigabo te ī iudicō vt
nō tibi videaris inoxius: q̄ hec dicit dñs.
Insanabil̄ fract̄a tua: pessima plaga tua.
Nō est q̄ iudicet iudiciū tuū: ad alligandū
curatōz tuā vtilitas nō ē tibi. Omnes ama-
tores tui oblīti sūt tui: tēq̄ ñ querēt. Pla-
ga ei inimici pcussi te: castigatōe crudeli.
Propt̄ ml̄titudinē iniqtatis tue dura fct̄a
sūt pct̄a tua. Quid clamas sup contritione
tua: Insanabilis ē dolor tu⁹. Propt̄ mul-
titudinē iniqtatis tue ꝙ dura pct̄a tua fe-
ci hec tibi. Propterea oēs q̄ comedūt te de-
uorabunt̄: ꝙ vniuersi hostes tui ī captiui-
tate ducēt̄. Et omnes q̄ te vastāt vastabū-
tur: cūctosq̄ p̄datores tuos dabo ī predā.
Obducā ei cicatricē tibi: ꝙ a vulneribo tu-
is sanabo te dicit dñs. Quia electaz voca-
uert te sion: hec ē q̄ nō habebat requrentē.

Hec dicit dñs. Ecce ego puertam puersi-
onē tabernaculoz iacob: ꝙ tectis eius mise-
rebor. Et edificabit̄ ciuitas ī excelso suo:
ꝙ tēplū iuxta ordinē suū fūdabit̄. Et egre-
diet̄ de eis laus vorq̄ ludentiū: ꝙ ml̄tipli-
cabo eos ꝙ ñ minuent̄: ꝙ glorificabo eos ꝙ
nō attenuabunt̄: ꝙ erūt filij ei⁹ sicut a pn-
cipio: ꝙ cet⁹ ei⁹ coram me pmanebit. Et vi-
sitabo aduersū omnes q̄ tribulāt eū: et erit
dux ei⁹ ex eo: ꝙ pnceps ō medio ei⁹ pduce-
tur. Et applicabo eū: ꝙ accedz ad me. Quis
enī iste est q̄ applicet cor suū: vt appropinq̄t
mihi ait dñs: Et eritis mihi ī pl̄m: et ego
ero vob̄ ī deū. Ecce turbo dñi furor egre-
diēs: procella ruens ī capite impioz q̃escet.
Nō auertet ira īdig̃tois dñs: donec faciat
et compleat cogitatōz cordis sui. In nouissi-
mo diez intelligetis ea. Ca. XXXI.

In tēpe illo dicit dñs ero de⁹ vni-
uersis pgnationib isrl̄: et ipi erūt
mihi ī pl̄m. Hec dicit dñs. Inuenit
grāz in deserto pl̄us q̄ remāserat gladio.
Uadet ad requiē suaz isrl̄. Lōge dñs appa-
ruit mihi. Et ī charitate perpetua dilexi te:
ideo attraxi te miserans. Rursūq̄ edificabo
te: ꝙ edificabēis vgo isrl̄. Adhuc ornabēis
timpanis tuis: et egredieris ī choro lusti-
tiū. Adhuc plantabis vineas ī mōtib samarie. Plātabūt plantātes: ꝙ donec tp̄us
veniat ñ vindemiabūt: q̄ erit dies ī q̄ cla-
mabūt custodes ī mōte ephraim. Surgite
ꝙ ascēdam⁹ ī syon ad dñm deū nr̄m: q̄ hec
dicit dñs. Exultate ī letitia iacob: et hin-
nite p caput gentiū: psonate ꝙ canite: et
dicite. Salua dñe pl̄m tuum reliq̄as isrl̄.
Ecce ego adducā eos de t̄ra aq̄lonis: ꝙ cō-
gregabo eos ab extremis t̄re: inter q̄s erūt
cec⁹ ꝙ claud⁹ ꝙ pgnans ꝙ piens sil̄ cet⁹ ma-
gnus reuertentiū huc. In fletu venient: et
in pcibo reducā eos. Et adducā eos p to-
rrētes aq̄ī ī via recta ꝙ nō impingēt ī ea: q̄
factus sū isrl̄i p̄: ꝙ ephraim p̄mogenit⁹ me⁹
ē. Audite vbuz dñi gētes: ꝙ annūciate ī in-
sulis q̄ procul sūt: ꝙ dicite. Qui dispsit isrl̄
cōgregabit eū: ꝙ custodiet eū sicut pastor
gregē suū. Redimet ei dñs iacob: ꝙ libera-
bit eū d manu potētioris. Et venient ꝙ lau-
dabunt in mōte syon: et confluent ad bona
dñi sup frumēto et vino ꝙ oleo et fetu pe-
coz et armētoz: eritq̄ aīa eoz quasi ort⁹
irriguus: et vltr̄ nō esurient. Tunc letabit

ūgo ī choro: iuuenes ⁊ senes sīl. Et ꝓuertā luctū eoꝝ ī gaudiū: ⁊ ꝓsolabor eos: ⁊ letificabo a dolore suo. Et īebriabo aīaz sacerdotū pīguedīe: ⁊ ꝑplis me⁹ bonis meis ait dñs. Hec dicit dñs. Vox ī excelso audita ē lamētatiōis luct⁹ ⁊ flet⁹: rachel plorātis filios suos. et nolētis ꝓsolarī sup eis: qz nō sūt. Hec dicit dñs. Quiescat vox tua a ploratu ⁊ oculi tui a lacrimis: qz est merces operi tuo ait dñs. Et reuertēt de tra inimici: ⁊ ē spes nouissimis tuis ait dñs: ⁊ reuertent filij tui ad tmios suos. Audiēs audiui ephraim tnsmigntē. Castigasti me dñe: ⁊ erudit⁹ sū q̄si iuuēcul⁹ īdomit⁹. Cōuerte me ⁊ reuertar: qz tu dñs deus me⁹. Postq̄ em ꝓuertisti me egi pnīaz: ⁊ postq̄ oñdisti mihi pcussi femur meū. Confusus sū ⁊ erubui: qm̄ sustinui obprobriū adolescēcie mee. Si fili⁹ honorabil⁹ mihi ephraī: si puer delicat⁹: qz ex q̄ locut⁹ sū de eo adhuc recordabor ei⁹. Idcirco ꝓturbata sūt viscera mea sup eū: miserās miserabor ei⁹ ait dñs. Statue tibi speculā: pone tibi amaritudies. Dirige cor tuū ī viā rectā. ī q̄ ambulasti. Reuertē ūgo isrl: reuertē ad ciuitates tuas istas. Vsq̄q̄ delicijs dissolueris filia vaga! Quia creauit dñs nouū sup tra: femina circūdabit vir. Hec dicit dñs exercituū de⁹ isrl. Adhuc dicēt ūbū istud ī tra iuda ⁊ ī urbib⁹ ei⁹: cū ꝓuertero captiuitatē eoꝝ. Benedicat tibi dñs pulcritudo iustitie mōs sct⁹. Et habitabūt ī eo iudas ⁊ oēs ciuitates eius sīl agricole ⁊ minātes greges: qz iebriaui aīaz lassaz: ⁊ oēz aīaz esurientē saturaui. Ideo q̄si de sōno suscitat⁹ sū ⁊ vidi: ⁊ sōn⁹ me⁹ dulcis mihi. Ecce dies veniēt dicit dñs: ⁊ seminabo domū iuda ⁊ domū isrl semine hoīs ⁊ semie iumētoꝝ. Et sicut vigilaui sup eos vt euellerē ⁊ demolirer ⁊ dissiparē et dispderē ⁊ affligerē: sic vigilabo sup eos vt edificē et plantē ait dñs. In dieb⁹ illis nō dicēt vlt. pres ꝓmederūt vuaz acerbā ⁊ dentes filioꝝ obstupuerūt: sz vnusq̄sq̄ in iniqtate sua morietr. Omis hō q̄ ꝓmederit vuā acerbā: obstupescēt dentes eius. Ecce dies venient dicit dñs. ⁊ feriā domui isrl ⁊ domui iuda fed⁹ nouū. Nō sm pactū qd pepigi cum pribus eoꝝ in die q̄ apprehēdi manū eoꝝ vt educerē eos de terra egipti: pactū qd irritū fecerūt et ego dñatus sum eoꝝ dicit dñs: sz hoc erit pactū qd feriam cū domo isrl. Post dies illos dicit dñs dabo legē meā in visceribus eoꝝ: ⁊ ī corde eoꝝ scribā eā: ⁊ ero eis ī deū. ⁊ ipi erūt mihi in pplm. Et nō docebit vltr vir prīmū suū. et vir frem suū dicēs: cognosce dñm. Omnes em cognoscēt me a mīmo eoꝝ vsq̄ ad maximū ait dñs: qz ꝑpiciabor iniqtatib⁹ eoꝝ et pcti eoꝝ nō ero memor ampli⁹. Hec dicit dñs q̄ dat solē in lumine diei. ordinē lune et stellaꝝ ī lumine noctis: q̄ turbat mare et sonāt fluctus ei⁹: dñs exercituū nomen illi. Si defecerīt leges iste coram me dicit dñs: tūc et semē isrl deficiet vt nō sit gens coraz me cunctis diebus. Hec dicit dñs. Si mēsurari poterint celi sursū et inuestigari fundamēta trē deorsum: ⁊ ego abiciā vniuersuz semē isrl ꝑter oīa que fecerūt dicit dñs. Ecce dies veniēt dicit dñs: et edificabit ciuitas dño a turre ananehel vsq̄ ad portā anguli. Et exibit vltr norma mēsure in ꝓspectu ei⁹ sup collē gareb: et circuibit goatha ⁊ omnez vallē cadaueꝝ ⁊ cineres et vniuersaz regionē mortis. vsq̄ ad torrentē cedron ⁊ vsq̄ ad angulū porte equoꝝ orientalis. Sanctū dñi nō euellet: ⁊ nō destruetur vltra in ppetuū.

Ca. XXXII.

Erbū q̄d fctm est ad hieremiam a dño ī anno decio sedechie regis iuda: ipse ē ann⁹ octauusdecim⁹ nabuchodonosor. Tūc exercit⁹ regis babilonis obsidebat hirlm: ⁊ hieremias ꝑpha erat clausus ī atrio carceris q̄ erat ī domo regis iuda. Clauserat eī eū sedechias rex iuda dicēs. Quare vaticinaris dicēs hec dicit dñs. ecce ego dabo ciuitatē istā ī man⁹ regis babilōis ⁊ capiet eā. ⁊ sedechias rex iuda n effugiet de mānu chaldeoꝝ sz trdet in man⁹ regis babilonis. ⁊ loqt̄ os ei⁹ cū ore illi⁹ ⁊ oculi ei⁹ oculos illi⁹ videbūt. ⁊ ī babilonē ducet sedechiaz ⁊ ibi erit donec visitē euz ait dñs: si aūt dimicaueritis aduersum chaldeos nihil ꝓsperꝝ habebitis: Et dixit hieremias. Factū est ūbū dñi ad me dicēs Ecce ananehel fili⁹ sellū patruelis tu⁹ veniet ad te dicēs. Eme tibi agꝝ meū q̄ est ī anathot. Tibi em ꝓpetit exꝑpinquitatē vt emas. Et veīt ad me ananehel fili⁹ patrui mei sm verbū dñi ad vestibulū carceris: ⁊ ait ad me. Posside agꝝ meū qui est ī anathot ī tra beniamin. qz tibi ꝓpetit hēditas et tu ꝑpinqu⁹ es vt possideas. Intellexi aūt

q̄ verbū dñi essz. Et emi agr̄ ab ananehel
filio patrui mei q̄ est ī anathot. Et appēdi
ei argētū septē statēres. q̄ decē argēteos: et
scripsi ī libro q̄ sig̃ui: et adhibui testes. Et
appēdi argētū ī statēra: q̄ accepi libr̄ pos-
sessionis sig̃tū q̄ stipulatões q̄ rata q̄ signa
forinsecus. Et dedi libr̄ possessiōis baruch
filio neri filij maasie ī oculis ananehel pa-
truelis mei q̄ ī oc̄lis testiū q̄ scripti erāt in
libro emptōis: q̄ ī oc̄lis oīm iudeor̄ q̄ sede-
bāt ī atrio carceris. Et p̄cepi baruch coram
eis dicēs. Hec dicit dñs exercituū de⁹ isr̄l.
Sume libros istos: libr̄ emptōis hūc sig̃-
tū. q̄ libr̄ hunc q̄ aptus est: q̄ pones illos ī
vase fictili vt p̄manē possint dieb⁹ multis.
Hec eī dicit dñs exercituū de⁹ isr̄l. Adhuc
possidebūt dom⁹ q̄ agri q̄ vinee in t̄ra ista.
Et oraui ad dñm postq̄ t̄didi libr̄ posses-
siōis baruch filio neri dicēs. Heu heu heu
dñe de⁹. Ecce tu fecisti celū q̄ t̄raz ī fortitu-
dine tua mag̃: q̄ in brachio tuo extēto. Nō
erit tibi difficile oē verbū q̄ facis miscōiaz
ī nubib⁹: q̄ reddis iniq̄tatē p̄m in sinū fi-
lior̄ eor̄ post eos fortissime magne et po-
tēs. dñs exercituū nomē tibi: magn⁹ ī p̄si
lio q̄ īcomp̄hensibil̄ in cogitatu: cui⁹ oc̄li
apti sunt sup̄ oēs vias filior̄ adaz. vt red-
das vnicuiq̄ ſm vias suas. q̄ ſm fructum
adīuentionū ei⁹: q̄ posuisti sig̃ q̄ portēta ī
t̄ra egipti vsq̄ ad diē hāc q̄ ī isr̄l q̄ ī hoīb⁹: q̄
tibi fecisti nomē sicut est dies hec. Et edu-
xisti p̄plm tuū isr̄l de t̄ra egipti ī signis et ī
portētis q̄ ī māu robusta q̄ ī brachio extē-
to q̄ ī t̄rore mag̃: q̄ dedisti eis t̄rā hāc quā
iurasti p̄tib⁹ eor̄ vt dares eis t̄raz fluentē
lacte q̄ melle: q̄ īgressi sūt q̄ possederūt eā. Et
ñ obedierūt voci tue q̄ ī lege tua ñ ambula-
uerūt: oīa q̄ mādasti eis vt facerēt ñ fece-
rūt: q̄ euenerūt eis oīa mala hec. Ecce mūi-
cōes extructe sūt aduersuz ciuitatē vt ca-
piat: q̄ vrbs data ē ī mā⁹ chaldeor̄ q̄ ī mā⁹
regis babilōis q̄ p̄liāt aduersus eā a facie
gladij q̄ famis q̄ pestilēcie: et q̄cūq̄ locut⁹
es acciderūt vt tuipe cernis. Et dicis mihi
dñe de⁹. eme agrū argēto q̄ adhibe testes:
cū vrbs data sit ī man⁹ chaldeor̄: Et factū
ē verbū dñi ad hieremiam dicēs. Ecce ego
dñs de⁹ vniuerse carnis. Num mihi difficī-
le erit oīe verbū: Propt̄ea hec dicit dñs.
Ecce ego t̄raz ciuitatē istā ī mā⁹ chaldeor̄
q̄ ī man⁹ regis babilōis q̄ capiēt eā: et de-
niēt caldei p̄liātes aduersū vrbē hāc: q̄ suc-
cēdēt eā igni q̄ p̄burēt eā: et dom⁹ ī q̄r̄ do-
matib⁹ sacrificabāt baal q̄ libabāt dijs a-
lienis libamīa ad irritādū me. Erāt eī filij
isr̄l q̄ filij iuda iugit̄ faciētes malū ī oculis
meis ab adolescēcia sua: filij isr̄l q̄ vsq̄ nūc
exacerbabant me in ope manuū suar̄ di-
cit dñs: qr̄ ī furore q̄ ī idig̃tōe mea facta ē
mihi ciuitas hec a die q̄ edificauerūt eā vsq̄
ad diē istā q̄ auferet̄ ō p̄spc̄tu meo p̄pt̄ ma
liciā filior̄ isr̄l q̄ filior̄ iuda quā fecerūt ad
iracūdiā me p̄uocātes. ipi q̄ r̄ges eor̄ q̄ p̄n
cipes eor̄ q̄ sac̄dotes q̄ p̄phe eor̄ viri iuda
q̄ hītatores hir̄lm. Et vterūt ad me terga q̄
ñ facies: cū docerē eos q̄ erudirē diluculo:
q̄ nollēt audire vt accipent disciplinaz. Et
posuerūt ydola sua ī domo ī q̄ īuocatū ē no
mē meū vt polluerēt eā: et edificauerūt ex-
celsa baal q̄ sūt ī valle filij ennon vt inicia-
rēt filios suos q̄ filias suas moloch qō nō
mādaui eis nec ascendit ī cor meū vt face-
rēt aboīacōz hāc: q̄ ī pc̄m deducerēt iudā
Et nūc p̄pt̄ ista hec dicit dñs de⁹ isr̄l ad ci-
uitatē hāc: de q̄ vos dicitis q̄ t̄rad̄ ī man⁹
regis babilonis ī gladio q̄ ī fame q̄ ī peste.
Ecce ego congregabo eos de vniuers̄ t̄ris ad
q̄s eieci eos ī furore meo q̄ ī ira mea q̄ ī in-
dig̃cōe grādi: et reducā eos ad locū istū q̄
habitare eos faciā confidenter: q̄ erūt mihi ī po-
pulū q̄ ego ero eis ī deum. Et dabo eis cor
vnū q̄ viā vnā vt timeāt me vniuers̄ dieb⁹:
q̄ bñ sit eis q̄ filijs eor̄ post eos. Et feriam
eis pactū sēpit̄nū q̄ nō desinā eis bñfacē: q̄
timorē meū dabo ī corde eor̄ vt ñ recedāt
a me: q̄ letabor sup̄ eis cū bñ eis fecero. Et
plātabo eos ī t̄ra ista ī veritate ī toto cor-
de meo et ī tota aīa mea: qr̄ hec dicit dñs.
Sicut adduxi sup̄ p̄plm istuz o mē malum
hoc grande: sic adducā sup̄ eos oīe bonū
qō ego loq̄r ad eos. Et possidebunt agri ī
rā ista de q̄ vos dicitis q̄ deserta sit eo q̄ nō
remāserit hō q̄ iumentū: q̄ data sit ī man⁹
caldeor̄. Agri emēt pecuīa q̄ scribent̄ ī li-
bro q̄ īprimet̄ signū: et testis adhibet̄ ī t̄ra
beniamin ī circuitu hir̄lm ī ciuitatib⁹ iu-
da q̄ ī ciuitatib⁹ mōtanis q̄ ī ciuitatib⁹ cā-
pestrib⁹ q̄ ī ciuitatib⁹ q̄ ad austr̄ sūt: qr̄ cō
uertam captiuitatē eor̄ ait dñs. ¶ Capi.

Et factū ē verbū dñi .XXXIII.
ad hieremiā scdo: cū adhuc clau-
sus eēt ī atrio carceris dicēs. Hec

dicit dñs q̄ fact⁹ē ꝙ formatur⁹ illud ꝙ paratur⁹: dñs nomē ei⁹ Clama ad me ꝙ exaudiā te: ꝙ ānūciabo tibi grādia ꝙ firma q̄ nescis. Quia hec dicit dñs de⁹ isrl̄ ad domos vrb̄ hui⁹ ꝙ ad domos r̄gis iuda q̄ destructe sūt ꝙ ad munitōes ꝙ gladiū veniētiū vt dimicēt cū chaldeis et īpleāt eas cadaueribo hoim q̄s p̄cussi i furore meo ꝙ in ībignatōe mea: absc̄ōdēs faciē meā a ciuitate hac p̄pter oēz malicia eoz. Ecce ego obducam eis cicatricē ꝙ sanitatē: ꝙ curabo eos et reuelabo eis dep̄catōez pacis ꝙ veritatis. Et p̄uertā p̄uersiōez iuda ꝙ p̄uersionē hierl̄m ꝙ edificabo eos sicut a p̄ncipio: et emūdabo eos ab oī iniq̄tate sua ī q̄ peccauer̄t mihi: ꝙ p̄pici⁹ero cūctis iniq̄tatib⁹ eoz in q̄bo delinq̄rūt mihi et sp̄reuer̄t me. Et er̄t mihi ī nomē ꝙ ī gaudiū ꝙ ī laudē ꝙ ī exultatōz cūctis gētib⁹ terre q̄ audierīt oīa bona q̄ ego fact⁹ sū eis: ꝙ pauebūt ꝙ turbabūt ī vniuersis locis ꝙ in oī pace quā ego faciā eis. Hec dicit dñs. Adhuc audietur ī loco isto quez vos dicitis esse deꝑtū eo q̄ n̄ sit hō nec iumentū ī ciuitatib⁹ iuda ꝙ foris hierl̄m q̄ desolate sūt absq̄ hoīe ꝙ absq̄ habitatore ꝙ absq̄ pecore. vox gaudij et vox leticie vox sp̄si ꝙ vox sp̄se: vox dicētiū p̄fitemī dño exercituū qm̄ bon⁹ dñs. qm̄ ī eternū miserīa ei⁹: ꝙ portātiū vota ī domo dñi. Reducā eī p̄uersionē terre sicut a p̄ncipio dicit dñs. Hec dicit dñs exercituū. Adhuc erit ī loco isto deꝑto absq̄ hoīe ꝙ absq̄ iumēto. et ī cūctis ciuitatib⁹ ei⁹ hītaculo pastor accubātiū gregū ī ciuitatib⁹ mōtuoꝝ et ī ciuitatib⁹ cāpestrib⁹: ꝙ ī ciuitatib⁹ q̄ ad austr̄ sūt ꝙ ī terra beniamī ꝙ ī circuitu hierl̄m ꝙ ī ciuitatib⁹ iuda: adhuc trāsibūt greges ad manū numerātis ait dñs. Ecce dies veniēt dicit dñs: ꝙ suscitabo v̄bū bonū q̄d locut⁹ sū ad domū isrl̄ et ad domū iuda. In diebo illis ꝙ ī tp̄e illo germīare faciā dauid germē iustīcie: ꝙ faciet iudiciū ꝙ iustīciā ī terra. In diebo illis saluabit iuda: ꝙ isrl̄ hītabit p̄fidēter. Et hoc ē nomē q̄d vocabūt eū: dñs iustus nr̄. Quia hec dicit dñs. Nō īteribit de dauid vir q̄ sedeat sup̄ thronū dom⁹ isrl̄: et de sacerdotib⁹ ꝙ d̄ leuitis n̄ īteribit vir a facie mea q̄ offerat olocaustomata et īcēdat sacrificium ꝙ cedat victimas oīb⁹ diebo. Et factū ē v̄bū dñi ad hieremiā dicēs. Hec dicit dñs. Si irritū p̄t fieri pactū meū cū die ꝙ pactū meū cū nocte vt nō sit dies ꝙ nox ī tp̄e suo: ꝙ pactū meū irritū esse poterit cū dauid p̄uo meo vt n̄ sit ex eo fili⁹ q̄ regnet ī throno ei⁹: ꝙ leuite ꝙ sacerdotes ministri mei. Sicuti enumerari nō p̄nt stelle celi ꝙ metiri arene maris: sic mltiplicabo semen dauid serui mei: et leuitas mīstros meos. Et factū ē v̄bū dñi ad hieremiā dicēs. Nūq̄d n̄ vidisti q̄d p̄plus h̄ locut⁹ sit dicēs. due p̄gnatōes q̄s elegerat dñs abiecte sunt: Et p̄plm meū d̄spexer̄t: eo q̄ n̄ sit vlt̄ gēs corā eis. Hec dicit dñs. Si pactū meū īter diez ꝙ noctē ꝙ leges celo ꝙ terre n̄ posui. eq̄dē et semē iacob et dauid serui mei p̄ciā: vt nō assumā de semīe ei⁹ p̄ncipes semīs abraham ꝙ ysaac ꝙ iacob. Reducā em̄ p̄uersionē eorū: et miserebor eis. Ca. .XXXIIII.

Verbū q̄d factū ē ad hieremiā a domino: q̄n nabuchodonosor rex babilōis ꝙ oīs exercit⁹ ei⁹ vniuersaq̄ regna terre q̄ erāt sub ptāte man⁹ ei⁹ ꝙ oēs p̄plī bellabāt p̄ hierl̄m et oēs vrbes ei⁹ dicēs. Hec dicit dñs de⁹ isrl̄. Vade ꝙ loq̄re ad sedechiā regē iuda: ꝙ dices ad eū. Hec dicit dñs. Ecce ego trādā ciuitatē hāc ī man⁹ regis babilonis: ꝙ succēdet eā igni. Et tu nō effugies de manu ei⁹ sz̄ p̄hēsione capieris ꝙ in manu ei⁹ trader̄is: et oculi tui oculos r̄gis babilonis videbūt. et os ei⁹ cū ore tuo loquet̄: ꝙ babilonē introib. Attn̄ audi verbū dñi sedechia rex iuda. Hec dicit dñs ad te. Nō morieris ī gladio sz̄ in pace morieris: ꝙ sc̄dm p̄bustiones patr̄ tuoꝝ regum p̄oꝝ q̄ fuer̄t ātē te sic p̄burēt te. et plāgēt te ve dñe: q̄ v̄bū hoc ego locut⁹ sum dicit dñs. Et locut⁹ē hieremias p̄pha ad sedechiam regē iuda vniuersa v̄ba hec ī hierl̄m: et exercit⁹ regis babilonis pugnabat contra hierl̄m ꝙ p̄ oēs ciuitates iuda q̄ relīq̄ erāt p̄ lachis ꝙ p̄ azecha. Hee ei⁹ superāt d̄ ciuitatib⁹ iuda vrbes munite. Verbū q̄d factū ē ad hieremiā a dño: postq̄ p̄cussit rex sedechias fedus cū oī p̄plo ī hierl̄m p̄dicās vt dimitteret vnusq̄sq̄ p̄uū suuz ꝙ vnusq̄sq̄ ancillā suā hebreū ꝙ hebreā liberos: ꝙ neq̄ q̄ dñarent̄ eis id ē in iudeo et ī fratre suo. Audierūt g̃ oēs p̄ncipes ꝙ vniuersus p̄plus q̄ inierūt pactū vt dimitteret vnusq̄sq̄ seruū suū ꝙ vnusquisq̄ ancillā suā liberos: et vltra nō dñarent̄ eis. Audierūt igit̄: ꝙ dimiserūt. Et p̄uersi sūt deinceps et ītraxer̄t

seruos suos ⁊ ācillas suas q̄s dimiserīt libe
ros: ⁊ subiugauerūt ī famulos ⁊ famulas.
Et factū ē vbū ad hieremiam a dño dicēs.
Hec dicit dñs de⁹ isrl̄. Ego pcussi fedus cū
pribꝫ vr̄is: ī die q̄ eduxi eos de terra egipti
de domo seruitutis dicēs. Cū cpleti fuerint
septē āni dimittat vnusq̄sq; frē⁊ suū hebreū
q̄ vēdit⁹ ē ei: ⁊ seruiet tibi sex annis: ⁊ dimit-
tes eū a te liber. Et n̄ audierūt pres vī me:
nec inclinauerūt aurē suā. Et cuersi estis
vos hodie et fecistis q̄ rectū ē ī oculis meis
vt pdicaretis libtatē vnusq̄sq; ad amicū su
um: ⁊ inistis pactū ī cspectu meo ī domo ī
q̄ inuocatū ē nomē meū sup eā. Et reuersi
estis et cmaculastis nomē meū: ⁊ reduxi-
stis vnusq̄sq; seruū suū ⁊ vnusq̄sq; ācillā suā
q̄s dimiseratis vt essēt liberi ⁊ sue pātis: ⁊
subiugastis eos vt sint vobis serui ⁊ ancille.
Propterea hec dicit dñs. Vos nō audistis
me: vt pdicaretis libtatē vnusq̄sq; frī suo
⁊ vnusq̄sq; amico suo. Ecce ego pdico libta
tē ait dñs ad gladiū ad pestē ⁊ ad famē: et
dabo vos ī cmotōem cūctis regnis terre.
Et dabo viros q̄ puaricantē fed⁹ meū ⁊ nō
obseruauerīt vba federis q̄d assēsi sūt ī cspe
ctu meo. vitulū quē cciderūt ī duas ptes ⁊
trnsierūt īter diuisiones ei⁹. pncipes iuda ⁊
pncipes hierl̄m. eunuchi ⁊ sacerdotes ⁊ ois
pl̄us terre q̄ trnsierīt īter diuisiões vituli:
⁊ dabo eos ī man⁹ inimicoꝝ suoꝝ ⁊ in ma-
n⁹ q̄rentiū aīaz eoꝝ: ⁊ erit morticiniū eoꝝ
ī escā volatilibꝫ celi ⁊ bestijs terre. Et sede-
chiā regē iuda ⁊ pncipes ei⁹ dabo in man⁹
inimicoꝝ suoꝝ ⁊ ī man⁹ q̄rentiū aīas eoꝝ:
⁊ ī man⁹ exercituū rḡis babilonis q̄ recess-
erūt a vobis. Ecce ego pcipio dicit dñs: ⁊
reducā eos ī ciuitatē hāc ⁊ pliabūt aduer
sū eā: ⁊ capiēt eā ⁊ īcendēt igni. Et ciuita-
tes iuda dabo ī solitudinē: eo q̄ non sit ha
bitator. ¶ Ca. .XXXV.

Verbū quod factū ē ad hieremiā a
dño in diebꝫ ioachī filij iosie regis
iuda dicēs. Vade ad domū rechabi
taꝝ ⁊ loq̄re eis: ⁊ introduces eos ī domū dñi
ī vnā exedrā thesauroꝝ: ⁊ dabis eis bibere
vinū. Et assūpsī iechoniā filiū hieremie fi
lij absame ⁊ frēs ei⁹ ⁊ oēs filios ei⁹ ⁊ vniuer
sā domū rechabitaꝝ: ⁊ introduxi eos in do-
muz dñi ad gazophilaciū filioꝝ anan filij
iezedelie hois dei q̄d erat iuxta gazophila-
ciū pncipū sup thesaurū maasie filij sellū:
q̄ erat custos vestibuli. Et posui corā filijs
dom⁹ rechabitaꝝ ciphos plenos vino ⁊ ca-
lices: ⁊ dixi ad eos. Bibite vinū. Qui rndē
rūt. Nō bibem⁹ vinū: q; ionadab filius re-
chab pr̄ nr̄ pcepit nob̄ dicēs. Nō bibetis vi
nū vos ⁊ filij vr̄i vsq; ī sēpiternū. Et domū
nō edificabitis ⁊ semētē n̄ seretis ⁊ vineas
nō plātabitis nec habebitis: sz ī tabnacul'
hītabitis cūctis diebꝫ vr̄is: vt viuatis die-
bus multis sup faciē terre in q̄ vos pegri-
nami. Obediuimus q̄ voci ionadab filij re-
chab pr̄is nr̄i ī oībꝫ q̄ pcepit nob̄: ita vt nō
biberem⁹ vinū cūctis diebꝫ nr̄is nos ⁊ mu-
lieres nr̄e filij ⁊ filie nr̄e et nō edificarem⁹
domos ad hītandū: ⁊ vineā ⁊ agꝝ ⁊ semētē
nō habuim⁹: sz hītauim⁹ ī tabnacul': ⁊ obe
diētes fuim⁹ iuxta oīa q̄ pcepat nob̄ iona-
dab pr̄ nr̄. Cū aūt ascēdisset nabuchodono
sor rex babilonis ad terrā nr̄am dixim⁹.
Venite ⁊ īgrediamur ī hierl̄m a facie exer
cit⁹ chaldeoꝝ ⁊ a facie exercit⁹ syrie: ⁊ mā-
sim⁹ ī hierl̄m. Et factū ē vbū dñi ad hiere-
miā dicēs. Hec dicit dñs exercituū de⁹ isrl̄.
Vade ⁊ dic viris iuda ⁊ hītatoribꝫ hierl̄m.
Nūq̄d nō rcipietis disciplinā: vt obediatis
verbis meis dicit dñs: Prevaluerūt srmōes
ionadab filij rechab q̄s pcepit filijs suis vt
nō biberēt vinū: ⁊ nō biberūt vsq; ad diem
hāc: q; obedierīt pcepto pr̄is sui: Ego aūt lo
cut⁹ sū ad vos de mane csurgēs ⁊ loquēs: ⁊
nō obedistis mihi. Misiq; ad vos oēs seruos
meos pphas csurgēs diluculo: mittēsq; et
dicēs. Cōuertimī vnusq̄sq; a via sua pessi-
ma ⁊ bona facite studia vr̄a: ⁊ nolite sequi
deos alienos neq; colatis eos: et hītabitis
in terra quā dedi vobis et patrib⁹ vr̄is. Et
nō inclinastis aurem vestrā: neq; audistis
me. Firmauerūt igit filij ionadab filij re-
chab pceptū pr̄is sui q̄d pcepat eis: pl̄us
aūt iste nō obediuit mihi. Idcirco hec di-
cit dñs exercituū. de⁹ isrl̄. Ecce ego adducā
sup iudā et sup oēs hītatores hierl̄m vni-
uersā afflictiōez quā locut⁹ sum aduersū il-
los: eoq; locutus sū ad illos ⁊ nō audierūt:
vocaui illos ⁊ nō responderunt mihi. Do-
mui autē rechabitaꝝ dixit hieremias. Hec
dicit dñs exercituū. de⁹ isrl̄. Proeo q; obe-
distis pcepto ionadab pr̄is vestri et custo-
distis oīa mandata eius ⁊ fecistis vniuer-
sa q̄ pcepit vob: pterea hec dicit dñs exer
cituum deus isrl̄. Non deficiet vir de stirpe

ionadab filij rechab stans in ꝓspectu meo cunctis diebus. ¶ Ca. .XXXVI.

Et factū ē ī āno q̄rto ioachī filij io sie r̄gis iuda: factū ē ūbum hoc ad hieremiā a dño dicēs. Tolle volumē libri et scribes in eo oīa ūba q̄ locut⁹ sū tibi aduersus isrł ⁊ iudā ⁊ aduersū oēs gētes a die q̄ locut⁹ sū ad te ex diebꝫ iosie usq; ad diē hāc: si forte audiētes domo iuda. uniuersa q̄ ego cogito facē eis. reuertat̄ unusquisq; a uia sua pessima: ⁊ ꝓpicia⁹ ero iniquitati ⁊ pcto eoꝝ. Clocauit g̃ hieremias baruch filium nerie: et scripsit baruch ex ore hieremie oēs ſmōes dñi q̄s locut⁹ ē ad eū in volumīe libri. Et ꝓcepit hieremias baruch dicēs. Ego claus⁹ sū: nec valeo ingredi domū dñi. Ingredere g̃ tu ⁊ lege de volumine in q̄ scripsisti ex ore meo ūba dñi audiēte ꝓpł̄o. ī domo dñi ī die ieiunij: insup ⁊ audiente uniuerso iuda q̄ veniūt de ciuitatibꝫ suis. Leges eis: si forte cadat oratō eoꝝ in cōspectu dñi et fuertat̄ unusquisq; a uia sua pessima: qm̄ magn⁹ furor ⁊ indignatō ē quā locutus ē dñs aduersus ꝓpł̄m hūc. Et fecit baruch fili⁹ nerie iuxta oīa q̄ ꝓcepat ei hieremias ꝓpha: legēs ex volumīe ſmōes dñi in domo dñi. Factuꝫ ē aūt ī āno q̄nto ioachī filij iosie r̄gis iuda: ī mēse nono ꝓdicauerūt ieiuniū ī ꝓspectu dñi oī ꝓpł̄o ī hieru salē et uniuerse multitudini q̄ ꝓfluxerat de ciuitatibꝫ iuda in hierł̄m. Legitq; baruch ex volumīe ſmones hieremie ī domo dñi ī gazophilatō gamarie filij sephan scribe. in uestibulo superiꝰ ī introitu porte noue domus dñi: audiente oī ꝓpł̄o. Cunq; audisset micheas fili⁹ gamarie filij saphan oēs sermōes dñi ex libro: descēdit ī domū regis ad gazophilaciū scribe. Et ecce ibi oēs ꝓnci pes sedebāt: elisama scriba et dalaias fili⁹ semeie et belchana fili⁹ alchoboꝝ et gamarias fili⁹ saphan ⁊ sedechias fili⁹ ananie et uniuersi ꝓncipes. Et ānūciauit eis micheas oīa ūba: q̄ audiuit legēte baruch ex volumīe ī auribꝫ ꝓpł̄i. Miserūt itaq; oēs prīci pes baruch iudi filiū nathanie filij selemie filij chusi dicētes. Volumē ex q̄ legisti audiente ꝓpł̄o sume ī manu tua ⁊ veni. Tulit g̃ baruch fili⁹ nerie volumē ī manu sua: et venit ad eos. Et dixer̄t ad eū. Sede: ⁊ lege hec ī auribꝫ nr̄is. Et legit baruch ī auribꝫ eoꝝ. Igit̄ cū audisset oīa ūba. obstupuer̄t unusq;sq; ad ꝓximū suū: ⁊ dixer̄t ad baruch Nūciare debem⁹ regi oēs ſmones istos. Et interrogauer̄t eū dicētes. Indica nob: quō scripsisti oēs ſmōes istos ex ore ei⁹. Dixit aū eis baruch. Ex ore suo loq̄bat̄ q̄si legēs ad me oēs ſmones istos: ⁊ ego scribebā in volumīe atramēto. Et dixerūt prīcipes ad baruch. Vade ⁊ abscōdere tu ⁊ hieremias: ⁊ nemo sciat ubi sitis. Et ingressi sunt ad regē ī atriū. Porro volumē ꝓmendauer̄t in gazophilacio elisame scribe: ⁊ nūciauerūt audiēte rege oēs ſmones. Misitq; rex iudi ut sumeret volumē: q̄ tollēs illud de gazophilacio elisame scribe legit audiēte rege: ⁊ uniuers⁹ prīcipibꝫ q̄ stabāt circa regem. Rex aūt sedebat ī domo hiemali ī mēse nono: ⁊ posita erat arula coꝝā eo plena prunis. Cūq; legisset iudi tres pagellas uel q̄tuor scidit illud scalpello scribe ⁊ piecit in ignē q̄ erat sup arulā: donec ꝓsumeret⁹ oē volumē igni q̄ erat ī arula. Et nō timuer̄t neq; scidер̄t uestimēta sua rex ⁊ oēs pui ei⁹: q̄ audierūt uniuersos ſmōes istos. Clerūtñ elnathan ⁊ dalaias ⁊ gamarias ꝓtradiderūt regi ne ꝓbureret libꝝ et nō audiuit eos. Et ꝓcepit rex hieremiel filio amalech ⁊ sararie filio ezrihel et selemie filio abdehel: ut ꝓphenderēt baruch scribā et hieremiā ꝓphām. Abscōdit aūt eos dñs. Et factū ē ūbū dñi ad hieremiaꝫ ꝓphām: postq̄ ꝓbusserat rex volumē ⁊ ſmōes q̄s scripserat baruch ex ore hieremie dicens. Rursū tolle volumē aliud: et scribe ī eo oēs ſmones priores q̄ erāt ī primo volumīe q̄ cōbussit ioachim rex iuda. Et ad ioachim regez iuda dices. Hec dicit dñs. Tu ꝓbussisti volumē istud dicēs. Quare scripsisti in eo ānūciās. festin⁹ veniet rex babilonis: ⁊ uastabit terrā hāc et cessare faciet ex illa hominē ⁊ iumētum: Propterea hec dicit dñs de⁹ ꝓr̄ ioachī regē iuda. Nō erit ex eo q̄ sedeat sup solium dauid: ⁊ cadauer ei⁹ piciet̄ ad estū p diē ⁊ ad gelu p noctē. Et uisitabo ꝓr̄ eū ⁊ ꝓr̄ semē ei⁹ et ꝓtra ſuos ei⁹ iniq̄tates suas: ⁊ adducā sup eos ⁊ sup hītatores hierł̄m et sup uiros iuda oē malū q̄d locutus sū ad eos: ⁊ non audierūt. Jheremias aūt tulit volumē aliud ⁊ dedit illd baruch filio nerie scribe: q̄ scripsit ī eo ex ore hieremie oēs ſmōes libri quē ꝓbusserat ioachī rex iuda igni: ⁊ insup additi sunt ſmones

multoplesq̄ ātea fuert· ¶Ca.XXXVII.

ET regnauit rex sedechias filiꝰ iosie p iechonia filio ioachī quē pstituit regē nabuchodonosor rex babilonis ī terra iuda:ꝙ nō obediuit ipe ꝙ serui eiꝰ ꝙ pl̄us terre verb̄ dn̄i q̄ locutꝰ ē ī manu hieremie pphete. Et misit rex sedechias iochal filiū silemie ꝙ sophoniā filium maasie sacerdotē ad hieremiā pphām dicēs. Ora p nob̄ dn̄m deū nr̄m. Hieremias autē libere ābulabat ī medio pl̄i. Nō ei miserat eum in custodiā carceris. Igit̄ exercitꝰ pharaōis egressus ē de egipto:ꝙ audiētes chaldei qui obsidebāt hierl̄m huiuscemodi nūciū recesserūt ab hierl̄m. Et factū ē v̄bū dn̄i ad hieremiā pphām dicēs. Hec dicit dn̄s deꝰ isrl̄. Hic dicetis regi iuda q̄ misit vos ad me ī terrogādū. Ecce exercitꝰ pharaōis q̄ egressus ē vob̄ ī auxiliū fuert̄ ī terram suā in egiptū:ꝙ rd̄iēt chaldei ꝙ bellabūt pt̄ ciuitatē hāc:ꝙ capiēt eā ꝙ succēdent igni. Hec dicit dn̄s. Nolite decipe aīas vr̄as dicētes eū tes abibūt ꝙ r̄cedēt a nob̄ chaldei: qꝛ ñ abibūt. Sz etsi pcusseritis oēm exercitū chaldeoꝝ q̄ pliant̄ aduersū vos et derelicti fuerīt ex eis aliq̄ vulnerati:sīgl̄i ō tētorio suo psurgēt.ꝙ īcendēt ciuitatē hāc igni. Ergo cū recessisset exercitꝰ chaldeoꝝ ab hierusalē ppt̄ exercitū pharaōis.egressus ē hieremias de hierl̄m vt iret ī terrā beniamī:et diuideret ibi possessiōem ī pspectu ciuiū. Cumq̄ pueīsset ad portā beniamin erat ibi custos portē p vices noīe hierias filiꝰ selemie filij ananie:ꝙ appēhēdit hieremiā pphām dicēs. Ad chaldeos pfugis. Et rn̄dit hieremias. Falsū ē.nō fugio ad chaldeos. Et n̄ audiuit eū.sz pphēdit hierias hieremiā:ꝙ adduxit eū ad pncipes. Quāobrē irati pncipes pt̄ hieremiā:cesū eū miserūt ī carcerē q̄ erat ī domo ionathā scribe. Ipe ei ppositꝰ erat sup carcerē. Itaq̄ īgressus ē hieremias in domū laci ꝙ ī ergastulū:ꝙ sedit ibi hieremias diebꝰ ml̄tis. Mittēs aūt sedechias rex tulit eū:et īterrogauit eū ī domo sua absconditē:ꝙ dixit Putasne ē vmo a dn̄o: Et dixit hieremias. Est· Et ait. In manꝰ r̄gis babilōis ḓderis. Et dixit hieremias ad r̄gē sedechiā. Quid peccaui tibi ꝙ vuis tuis et pl̄o tuo:qꝛ misisti me ī domū carceris:Vbi sūt pphe vr̄i q̄ pphabāt vob̄ ꝙ dicebāt:nō veiet rex babilōis sup vos ꝙ sup terrā hāc: Nūc ḡ audi obsecro dn̄e mi rex. Valeat dep̄catō mea ī pspectu tuo:ꝙ ne me r̄mittas ī domū ionathe scribe ne moriar ibi. Precepit ḡ rex sedechias vt ḓderet̄ in vestibulū carceris:ꝙ daretur ei torta q̄tidie panis excepto pulmēto:donec psumerent̄ oēs panes ō ciuitatē. Et mānsit hieremias ī vestibulo carceris· ¶Ca. .XXXVIII.

AUdiuit aūt saphacias filiꝰ nathan ꝙ ihedelias filiꝰ phassur ꝙ iochal filiꝰ selemie ꝙ phassur filius melchie rmones q̄s hieremias loq̄bat̄ ad oēm pl̄m dicēs. Hec dicit dn̄s. Quicūq̄ mānserit ī ciuitate hac morietꝰ gladio ꝙ fame ꝙ peste:q̄ aūt pfugerit ad chaldeos viuet:et erit aīa eiꝰ sospes ꝙ viuēs. Hec dicit dn̄s. Tradendo ḓdet̄ ciuitas hec ī manu exercitꝰ regis babilōis:ꝙ capiet eā. Et dixerūt pncipes regi Rogamꝰ vt occidat̄ hō iste. De īdustria ei dissoluit manꝰ virꝝ bellātiū q̄ remānserūt ī ciuitate hac et manꝰ vniuersi pl̄i:loquēs ad eos vniuersa v̄ba hec. Siq̄dē hō iste nō q̄rit pacē pl̄o huic:sz malū. Et dixit rex sedechias. Ecce ipe ī manib̄ vr̄is est. Nec em̄ fas ē vob̄ quicq̄ negare. Tulerūt ḡ hieremiā ꝙ piecerūt eū in lacū elchie filij amalech:q̄ erat ī vestibulo carceris. Et submiserūt hieremiā ī funib̄ ī lacū:in q̄ nō erat aq̄ sz lutū. Descēdit itaq̄ hieremias ī cenū. Audiuit autē abdemelech ethiops vir eunuchus q̄ erat ī domo r̄gis :qꝛ misisset hieremiā ī lacū. Porro rex sedebat ī porta beniamin. Et egressus ē abdemelech de domo regis:ꝙ locutꝰ ē ad regē dicēs. Dn̄e mi rex male fecerūt viri isti oīa q̄cunq̄ ppetrarūt pctra hieremiā pphām: mittētes eū in lacū vt moriat̄ ibi fame. Nō sunt em̄ panes vlt̄ in ciuitate. Precepit itaq̄ rex abdemelech ethiopi dicēs. Tolle tecū hinc triginta viros:ꝙ leua hieremiā pphām de lacu antq̄ moriat̄. Assūptis ḡ abdemelech secū viris ingressus ē domū regis q̄ erat sub cellario:ꝙ tulit ide veteres pānos ꝙ antiq̄ vestimēta que putruerāt:ꝙ submisit ea ad hieremiā in lacum p funiculos. Dixitq̄ abdemelech ethiops ad hieremiā pphām. Pone veteres pānos ꝙ hec scissa ꝙ putrida sub cubitu manuū tuaꝝ:et super funes. Fecit ḡ hieremias sic. Et extraxerunt hieremiam funib̄: et eduxerunt de lacu. Mansit autem hieremias in vestibulo carceris. Et misit rex

filiũ caree ⁊ vniuersos ꝑncipes bellatoꝝ q̃ erãt cũ eo letati sũt. Et reuersꝰ ẽ oĩs ꝓlus quẽ cepat ỹsmahel in maspha: reuersusq; abijt ad iohanan filiũ caree. Ysmahel aũt filiꝰ nathanie fugit cũ octo viris a facie iohanan: ⁊ abijt ad filios ãmon. Tulit g̃ iohanan filiꝰ caree ⁊ oẽs ꝓcipes bellatoꝝ q̃ erãt cũ eo vniuersas fl̃iq̃as vulgi quas reduxerant ab ỹsmahel filio nathanie ỏ maspha: postq̃ ꝓcussit godoliaz filiũ aỹcham fortes viros ad ꝓliũ ⁊ mlieres ⁊ pueros et eunuchos q̃s reduxerat de gabaon: ⁊ abierũt et sederũt ꝑegrinãtes ĩ chanaan q̃ ẽ iuxta bethleẽ vt pergerẽt ⁊ introierẽt egiptũ a facie chaldeoꝝ. Timebãt eĩ eos: qꝛ ꝓcusserat ỹsmahel filiꝰ nathanie godoliã filium aỹcham quẽ preposuerat rex babilonis in terra iuda. ¶ Ca. .XLII.

Et accesserũt oẽs ꝓncipes bellatoꝝ ⁊ iohanan filiꝰ caree ⁊ iezonias filiꝰ ozie ⁊ fl̃iquũ vulgꝰ a puo vsq; ad magnũ: dixerũtq; ad hieremiã ꝓpha̅m. Cadat oratio nr̃a ĩ ꝓspectu tuo et ora ꝓ nobis ad dn̄m deũ tuũ ꝓ vniuerꝭ reliquijs istis: qꝛ derelicti sumꝰ pauci de pluribꝰ sicut oculi tui nos intuent̃: ⁊ ãnũciet nobꝭ dn̄s deus tuꝰ viã ꝓ quã ꝑgamꝰ: et ọbn̄ qỏ faciamus. Dixit aũt ad eos hieremias ꝓpha. Audiui. Ecce ego oro ad dn̄m deũ vr̃m scỏm verba vr̃a: oẽ ọbũ qỏcũq; respõderit mihi indicabo vobꝭ nec celabo vos quicq̃. Et illi dixerũt ad hieremiã. Sit dn̄s inter nos testis veritatis ⁊ fidei: si non iuxta oẽ verbũ in q̃ miserit te dn̄s deus tuꝰ ad nos sic faciemꝰ siue bonũ ẽ siue malũ. Eloci dn̄i dei nr̃i ad quẽ mittimꝰ te obediemꝰ: vt bn̄ sit nobꝭ cũ audierimꝰ vocẽ dn̄i dei nr̃i. Cũ autẽ ꝓpleti essẽt decẽ dies: factũ ẽ verbũ dn̄i ad hieremiã. Elocauitq; iohanan filiũ caree et oẽs ꝑncipes bellatoꝝ q̃ erant cũ eo ⁊ vniuersũ ꝓplm a minimo vsq; ad magnuz: ⁊ dixit ad eos. Hec dicit dn̄s deus isrl̃ ad quẽ misistis me: vt ꝓsternerẽ ꝑces vr̃as in ꝓspectu eiꝰ. Si q̃escẽtes mãseritis in terra hac edificabo vos ⁊ nõ destruã: plãtabo et nõ euellã. Jam eĩ placatꝰ sũ sup malo qỏ feci vobis. Nolite timere a facie regis babilonis: quẽ vos pauidi formidatis. Nolite metuere eũ dicit dn̄s: qꝛ vobiscuz sũ ego vt saluos vos faciã ⁊ eruã de manu eiꝰ: ⁊ dabo vobꝭ miserico:dias. ⁊ miserebor vr̃i. ⁊ bitare vos facia̅ eã ĩ terra vr̃a. Si aũt dixeritis vos nõ habitabimꝰ ĩ terra ista nec audiemus vocem dn̄i dei nr̃i dicẽtes nequaq̃: sz ad terrã egipti ꝓgemꝰ vbi nõ videbimꝰ bellũ. ⁊ clãgorez tube nõ audiemꝰ. et famẽ nõ sustinebimꝰ. ⁊ ibi bitabimꝰ: ꝓpt̃ hoc nũc audite ọbũ dn̄i fl̃iq̃e iuda. Hec dicit dn̄s deꝰ exercituũ. deꝰ isrl̃. Si posueritis faciẽ vr̃az vt ĩgrediamĩ egiptũ ⁊ intueritis vt ibi bitetis: gladius quẽ vos formidatis ibi ꝓphendet vos ĩ terra egipti: ⁊ fames ꝙ q̃ estis soliciti adherebit vobꝭ ĩ egipto ⁊ ibi moriemĩ. Oẽsq; viri q̃ posuerũt faciẽ suã vt ĩgrediant̃ egiptuz vt bitent ibi: morient̃ gladio ⁊ fame ⁊ peste. Nullꝰ de eis remaẽbit: nec effugiet a facie mali qỏ ego afferã sup eos: qꝛ hec dicit dn̄s exercituũ. deꝰ isrl̃. Sicut ꝓflatꝰ ẽ furor meus ⁊ indignatio mea sup bitatores hierlm: sic ꝓflabit̃ ĩdignatio mea sup vos cũ ĩgressi fueritis egiptũ: ⁊ eritis ĩ iusiurãdũ ⁊ ĩ stupore ⁊ ĩ maledictũ ⁊ ĩ obꝓbriũ: ⁊ nequaq̃ vlt̃ videbitis locũ istũ. Verbũ dn̄i super vos reliq̃e iuda. Nolite ĩtrare egiptũ. Scientes scietis qꝛ obtestatꝰ sũ vobꝭ hodie: q̃a decepistis aĩas vr̃as. Vos ei misistis me ad dn̄m deũ nr̃m dicẽtes. Ora ꝓ nobꝭ ad dn̄m deũ nr̃m: et iuxta oĩa q̃cũq; dixerit tibi deꝰ nr̃ sic ãnũcia nobꝭ et faciemꝰ. Et ãnũciaui vobꝭ hodie: ⁊ ñ audistis vocẽ dn̄i dei vr̃i super vniuerꝭ ꝓ q̃bꝰ misit me ad vos. Nũc g̃ sciẽtes scietis: qꝛ gladio ⁊ fame ⁊ peste moriemĩ ĩ loco ad quẽ voluistis intrare vt habitaretis ibi. ¶ Ca. .XLIII.

Factũ ẽ aũt cũ cõplesset hieremias loquẽs ad ꝓplm vniuersos fmones dn̄i dei eoꝝ ꝓ q̃bꝰ miserat euz dn̄s deꝰ eoꝝ ad illos oĩa ọba hec: dixit azarias filiꝰ ozie ⁊ iohanan filiꝰ caree ⁊ oẽs viri superbi dicẽtes ad hieremiã. Mẽdaciũ tu loq̃ris. Nõ misit te dn̄s deꝰ nr̃ dicẽs ne ingrediamĩ egiptũ vt bitetis illic: sz baruch filiꝰ nerie ĩcitat te aduersũ nos vt ẽdat nos in manꝰ chaldeoꝝ ⁊ ĩterficiat nos ⁊ ẽduci faciat ĩ babilonẽ. Et ñ audiuit iohanan filiꝰ caree. ⁊ oẽs ꝑncipes bellatoꝝ et vniuersus ꝓplus vocez dn̄i vt manerẽt ĩ terra iuda: sz tollẽs iohanan filiꝰ caree et vniuersi ꝓcipes bellatoꝝ vniuersos fl̃iq̃aꝝ iuda q̃ fuerãt ỏ cũctis gẽtibꝰ ad q̃s fuerãt añ dispersi vt bitarẽt ĩ terra iuda. viros ⁊ mulieres ⁊ ꝑuulos ⁊ filias regis ⁊ oẽz aĩam quã

relīq̄rat nabuzardā p̄nceps milicie cū go-
dolia filio ayćhaz filio saphan et hieremiā
p̄phaz ⁊ baruch filiū nerie: et īgressi sūt in
tērrā egipti. qr ñ obedierūt voci dñi: ⁊ vene
rūt vsq; ad tafnis. Et fact⁹ est ſmo dñi ad
hieremiā ī tafnis dicens. Sume tibi lapi-
des grādes ī manu tua ⁊ absc̄ōdes eos ī cri
pta q̄ ē sub muro latericio ī porta domus
pharaōis ī tafnis cernentib⁹ viris iudeis:
⁊ dices ad eos. Hec dicit dñs exercituū. de⁹
isrł. Ecce ego mittā ⁊ assumā nabuchodo-
nosor regē babilōis ſuū meū ⁊ ponā thro-
nuz ei⁹ sup lapides istos q̄s absc̄ōdi: et sta-
tuet soliū suū sup eos. Eleniēsq; p̄cuciet ter
rā egipti q̄s ī morte ī mortē: ⁊ q̄s ī captiui
tatē ī captiuitatē: ⁊ q̄s ī gladio in gladiū.
Et succēdet ignē in delubris deoz egipti et
ɔburet ea: ⁊ captiuos ɔducet illos. Et ami
ciet tērra egipti sicut amicit pastor pallio
suo: ⁊ egrediet ībe ī pace. Et ɔteret statuas
dom⁹ solis q̄ sūt ī tra egipti: ⁊ delubra deo-
rū egipti ɔburet igni. ¶ Ca. .XLIIII.

Verbū q̄d factū ē ad hieremiā: ⁊ ad
oēs uideos q̄ hītabant ī tra egipti
hītātes ī magdalo ⁊ ī tafnis ⁊ ī mē
phis et ī tra phatures dicēs. Hec dicit dñs
exercituuz. de⁹ isrł. Vos vidistis oē malum
istud q̄d adduxi sup hirłm ⁊ sup oēs vrbes
iuda: ⁊ ecce deserte sūt hodie ⁊ ñ ē ī eis hīta-
tor p̄ malicīā quā fecerūt vt me ad iracū-
diā puocarēt: ⁊ īrēt ⁊ sacrificarent ⁊ cole-
rēt deos alienos q̄s nesciebāt ⁊ illi ⁊ vos et
patres vr̄i. Et misi ad vos oēs ſuos meos
p̄phas d̄ nocte ɔsurgēs. mittēsq; ⁊ dicēs. No
lite facē dbū abomīatōis huiusce modi. Et
nō audierūt: nec īclinauerūt aurē suā vt ñ
ɔuertterent a malł suis: ⁊ ñ sacrificarēt dijs
alienis. Et cōflata ē īdignatō mea ⁊ furor
me⁹: ⁊ succēsa ē ī ciuitatib⁹ iuda ⁊ ī platēis
hirłm: ⁊ verse sūt ī solitudinē ⁊ vastitatem
secūdū diē hāc. Et nūc hec dicit dñs exerci
tuū. de⁹ isrł. Quare vos facitis malū grā-
de ɔr̄ aīas vr̄as vt ītereat ex vob⁹ vir ⁊ mu
lier puul⁹ ⁊ lactēs de medio iude nec relin-
q̄tur vob⁹ q̄cq̄ rsiduū: puocātes me ī opib⁹
manuū vr̄az sacrificādo dijs alieis ī tra
egipti ī quā īgressi estis vt hītetis ibi. ⁊ di-
spereatis ⁊ sitis ī maledictōz ⁊ ī obp̄robriū
cūctis gētib⁹ terre: Nūq̄d obliti estis mala
patz vr̄oz ⁊ mala regū iuda ⁊ mala vxoz
ei⁹ ⁊ mala vr̄a ⁊ mala vxoz vr̄az q̄ fecerūt
ī tra iuda ⁊ ī regiōib⁹ hirłm: Nō sūt mū
dati vsq; ad diē hāc: ⁊ ñ timuerūt ⁊ nō ābu-
lauerūt ī lege dñi ⁊ ī p̄ceptis meis: q̄ dedi co
rā vob⁹ ⁊ corā p̄ib⁹ vr̄is. Ideo hec dicit dñs
exercituū: de⁹ isrł. Ecce ego ponā faciē me
am ī vob⁹ ī malū: ⁊ dispdā oēz iudā. Et as-
sumā rłiq̄as iude q̄ posuerūt facies suas vt
ingrederent ī tērrā egipti et hītarēt ibi: et
ɔsument oēs ī tra egipti: et cadēt ī gladio
⁊ ī fame. Cōsument a mīmo vsq; ad maxi-
mū: ī gladio ⁊ ī fame morient: ⁊ erūt ī ius-
iurādū ⁊ ī miraculū ⁊ ī maledictōez ⁊ ī ob-
probriū. Et visitabo hītatores tre egipti si
cut visitaui sup hirłm ī gladio ⁊ ī fame et ī
peste: et ñ erit q̄ effugiat ⁊ sit rsidu⁹ de reli-
quijs iudeoz q̄ vadūt vt pegrinent ī tērra
egipti ⁊ ruertant ī tra iuda: ad quā ipi ele
uāt aīas suas vt ruertant ⁊ hītent ibi. Nō
ruertent nisi q̄ fugert. Rnderūt aūt biere
mie oēs viri sciētes q̄ sacrificarent vxores
eoz dijs alieis ⁊ vniuerse młieres quaz sta
bat młtitudo grādis: et oīs p̄plus hītantiū
ī tra egipti ī phatures dicētes. Sermonez
quē locut⁹ es ad nos ī noīe dñi ñ audiem⁹
ex te: sz faciētes faciem⁹ oē dbū q̄d egredi-
tur de ore nr̄o: vt sacrificem⁹ regine celi. et
libem⁹ ei libamina. sicut fecim⁹ nos ⁊ p̄res
nr̄i rges nr̄i ⁊ p̄ncipes nr̄i. ī vrbib⁹ iuda ⁊ ī
platēis hirłm: ⁊ saturati sum⁹ panib⁹. ⁊ bñ
nob⁹ erat. malūq; nō vidim⁹. Ex eo aūt tpe
q̄ cessauim⁹ sacrificare regine celi ⁊ libare
ei libamīa īdigem⁹ oīb⁹: ⁊ gladio ⁊ fame cō
sūpti sum⁹. Q.d si ñ sacrificam⁹ rgine celi:
⁊ libam⁹ ei libamīa. Nunq̄d sine viris nr̄is
fecim⁹ ei placētas ad colendā eā: ⁊ liba ad
libādū: Et dixit hieremias ad omnē p̄plm
aduersū vir̄os ⁊ aduersū młieres ⁊ aduersū
vniuersā plebē q̄ rnderāt ei dbū dicēs. Nū-
q̄d ñ sacrificiū q̄d sacrificastis ī ciuitatib⁹
iuda ⁊ ī platēis hirłm vos ⁊ p̄res vr̄i rges
vr̄i ⁊ p̄ncipes vr̄i ⁊ p̄plus tre: hoz rcordat⁹
ē dñs ⁊ ascēdit sup cor ei⁹: Et non poterat
dñs vltra portare p̄ malicīā studioz vr̄oz
⁊ p̄ abomīatōes q̄s fecistis: et facta ē tra
vr̄a ī desolatōez ⁊ ī stupor̄ē ⁊ ī maledictum
eo q̄ non sit hītator: sicut ē dies hec. Pro-
pterea q̄ sacrificaueritis ydoł ⁊ peccaueri
tis dño: ⁊ nō audieritis vocē dñi ⁊ in lege
⁊ in p̄ceptis ⁊ in testimonijs eius non am-
bulaueritis: idcirco euenert vob⁹ mala hec
sicut ē dies hec. Dixit aūt hieremias ad oēz

ꝑplm:ꝙ ad vniuersas mlieres. Audite ⁊bu
dñi oīs iuda q̄ estis ī terra egipti. Dec in-
qt dñs exercituū. de⁹ isrl dicēs. Vos ꝙ vxo
res vre locuti estis ore vro :ꝙ manib⁹ vris
ꝑplestis dicētes. Faciam⁹ vota nra q̄ voui-
m⁹:ꝙ sacrificem⁹ regine celi ꝙ libem⁹ ei li-
bamīa. Implestis opa vra:et ope ꝑpetra-
stis ea. Ideo audite ⁊bu dñi oīs iuda q̄ hī
tatis ī terra egipti. Ecce ego iurauī ī noīe
meo magno ait dñs :qꝛ nequaq̄ vlꝫ voca-
bit nomē meū ex ore oīs viri iudei dicētis:
viuit dñs deus in oī terra egipti. Ecce ego
vigilabo sup eos ī malū ꝙ nō ī bonū :ꝙ ꝯsu
ment oēs viri iuda q̄ sūt ī terra egipti gla
dio ꝙ fame donec penit⁹ ꝯsumant. Et q̄ fu-
gerit gladiū reuertent de terra egipti ī ter
rā iuda viri pauci :ꝙ sciēt oēs rliq̄e iuda ī-
grediētiū terrā egipti vt hītent ibi. cui⁹ ser
mo ꝯpleat:me⁹. an illoꝝ. Et hoc vobis sī-
gnū ait dñs q̄ visitem ego sup vos in loco
isto: vt sciatis qꝛ vere ꝯplebūt ꝑmões mei
ꝯ vos ī malū. Dec dicit dñs Ecce ego tra-
dā pharaonē efree regē egipti ī manu ini-
micoꝝ ei⁹ꝙ in manu q̄rentiū aīam illi⁹:si-
cut ⁊didi sedechiā regē iuda ī manu nabu-
chodonosor regis babilonis inimici sui et
queretis aīam eius. ¶ Ca. .XLV.

Qrbū qd locut⁹ ē hieremias ꝓpha
ad baruch filiū nerie cū scripsisset
⁊ba hec ī libro ex ore hieremie: āno
q̄rto ioachī filij iosie regis iuda dicēs. Dec
dicit dñs de⁹ isrl ad te baruch. Dixisti. Ve
misero mihi: qm̄ addidit dñs dolorē dolori
meo. Laborauī cū gemitu meo:ꝙ requiē ñ
ueni. Dec dicit dñs. Sic dices ad eū. Ecce
qs edificaui ego destruo:ꝙ qs plātaui ego
euello:ꝙ vniuersā terrā hāc. Et tu q̄ris tī-
bi grādia: Noli q̄rere. qꝛ ecce ego adducam
malū sup omnē carnē ait dñs :ꝙ dabo tibi
aīam tuaz in salutē in oībus locis ad que-
cunq; perrexeris. ¶ Ca. .XLVI.

Quod factū ē ⁊bū dñi ad hieremiā
ꝓphām ꝯtra gentes. ad egiptū ad-
uersū exercituz pharaōis nechao
regis egipti: q̄ erat iuxta fluuiū eufratē in
charchamis quē ꝑcussit nabuchodonosor
rex babilonis ī q̄rto āno ioachim filij iosie
regis iuda. Preparate scutū ꝙ clipeū:ꝙ p-
cedite ad bellū. Jūgite eqs ꝙ ascēdite equi-
tes: state ī galeis polite lāceas :induite vos
loricis. Quid igitur: Vidi ipos pauidos et
terga vertētes: fortes eoꝝ cesos. Fugerūt
cōciti: nec respexerunt. Terror undiq; ait
dñs. Nō fugiet velox: nec saluari se putet
fortis. Ad aq̄lonē iuxta flumē eufraten vi
cti sūt:ꝙ ruert. Quis ē iste q̄ q̄si flumē ascē
dit: et veluti fluuioꝝ intumescūt gurgites
ei⁹: Egiptus flumīs īstar ascēdit: et velut
flumīa mouebūt fluct⁹ ei⁹:ꝙ dicet. Ascēdi
te operiā terrā: ꝑdaz ciuitatē ꝙ hītatores
ei⁹. Ascēdite eqs ꝙ exultate ī curribus: et ꝑ-
cedāt fortes. Ethiopie et libiee tenētes scu
tum:ꝙ lidij arripiētes et iaciētes sagittas.
Dies aī ille dñi dei exercituū dies vlcōis:
vt sumat vīdictā de inimicis suis. Devora-
bit gladi⁹ꝙ saturabit: et īebriabit sāguine
eoꝝ. Victima ei dñi exercituū ī terra aq̄lo
nis: iuxta flumē eufraten. Ascēde ī galaad
ꝙ tolle resinā ⁊go filia egipti. Frustra mul
tiplicas medicamīa :sanitas non erit tibi.
Audierūt gētes ignominiā tuā :ꝙ vlulat⁹
tu⁹ repleuit terrā. Quia fortis impegit in-
fortē:ꝙ ābo pariter cōciderūt. Verbū qd lo-
cut⁹ ē dñs ad hieremiā ꝓphām sup eo q̄ vē
tur⁹ esset nabuchodonosor rex babilonis ꝙ
ꝑcussurus terrā egipti. Annūciate egipto:
ꝙ auditū facite ī magdalo ꝙ resonet in mē-
phis:ꝙ in tafnis dicite. Sta ꝙ ꝑpara te:qꝛ
devorabit gladi⁹ ea q̄ ꝑ circuitū tuum sūt:
Quare ꝯputruit fortis tu⁹: Nō stetit: qm̄
dñs subuertit eū Mltiplicauit ruētes: ceci
ditq; vir ad ꝓximū suū. Et dicēt. Surgite
ꝙ ſuertamur ad ꝓpl̄m nr̄m ꝙ ad terrā nati
uitatis nre a facie gladij columbe. Vocate
nomē pharaōis rḡis egipti: tumultū addu
xit tps. Viuo ego inq̄t rex. dñs exercituuz
nomē ei⁹: qm̄ sicut thabor ī mōtib⁹ ꝙ sicut
carmel⁹ī mari veīet. Vasa ꝯfugientium fac
tibi hītatrix filia egipti: mēphis ī solitudi
ne erit:ꝙ dēseret ꝙ ihītabit erit. Vitula ele-
gās atq; formosa egipt⁹: stimulator ab aq̄
lone veīet ei. Mercēnarij q̄z ei⁹ q̄ ⁊sabant ī
medio ei⁹ q̄si vituli saginati. versi sūt ꝙ fu-
gert simul. nec stare potuert: qꝛ dies īter-
fectōis eoꝝ veīt sup eos: tps visitatōis eoꝝ
Vox ei⁹ q̄si eris sonabit: qm̄ cū exercitu ꝑ-
perabūt ꝙ cū securib⁹ venīēt ei. Quasi cedē
tes ligna succidert saltū ei⁹ ait dñs: q̄ sup-
putari nō ꝑt. Mltiplicati sūt sup locustas
ꝙ nō ē eis numer⁹. Cōfusa ē filia egipti. et
tradita ī manus ꝓpl̄i aq̄lonis dicit dñs ex-
ercituuz deus isrl. Ecce ego visitabo super

tumultū allexādrie ⁊ sup pharaonē et sup egiptū ⁊ sup deos eiꝰ ⁊ sup reges eiꝰ. et sup oēs q̄ cōfidūt in eo: ⁊ dabo eos in manꝰ q̄rētiū aīaz eoꝝ: ⁊ in manꝰ nabuchodonosoꝛ regis babilōis ⁊ in manꝰ ſuoꝝ eiꝰ. Et post hec hi-tabit sicut diebꝫ pristinis ait dñs. Et tu ne timeas ſue meꝰ iacob: ne paueas israhel. Quia ecce ego saluū te faciā ꝺ lōginq̄: ⁊ se mē tuū de t̄ra captiuitatis tue. Et reuerte tur iacob ⁊ requescet ⁊ ꝓsperabit̄ : ⁊ nō erit q̄ exterreat eū. Et tu noli timere serue meꝰ iacob ait dñs qꝛ tecū ego sū: qꝛ ego cōsumā cūctas gētes ad q̄s eieci te. Te vero nō cō-sumā: sꝫ castigabo te in iudiciō: nec q̄si īno-centi parcam tibi. ¶ Ca. .XLVII.

Quod factū est vbū dñi ad hieremiā pphām cōt palestinos : anteqū ꝓcu-teret pharao gazaz. Hec dicit dñs Ecce aque ascēdent ab aq̄lone ⁊ erūt q̄si tor-rens īundās: ⁊ operiēt terrā ⁊ plenitudinē eiꝰ: vrbē ⁊ hītatores eiꝰ. Clamabūt hoīes ⁊ vlulabūt oēs hītatores t̄re a strepitu pom pe armoꝝ ⁊ bellatoꝝ eiꝰ: a ꝓmotōne q̄drigaꝝ eiꝰ: ⁊ multitudīe rotaꝝ illiꝰ. Nō respe xerūt pr̄es filios manibꝫ dissolutis . p aduētu diei in q̄ vastabunt̄ oēs philistiim: et dissipabit̄ tyrꝰ sydon cū oīb reliq̄s auxi-lijs suis . Depopulatꝰ ē eī dñs palestinos: reliq̄as īsule capadocie. Venit caluiciū su-per gazam: ꝓticuit ascalon: ⁊ reliq̄e vallis eaꝝ . Usqueq̄ cōcides o mucꝛo dñi: vsqueq̄ nō q̄esces ? Ingredere in vaginā tuā: ⁊ r̄frigerare ⁊ sile. Quo q̄escet cū dñs p̄cepit ei. aduersꝰ ascalonē ⁊ aduersū maritimas eiꝰ r̄giōes: ibiq̄ ꝓdixerit illi: ¶ Ca. XLVIII.

Ad moab. Hec dicit dñs exercituuꝫ deꝰ isrl̄. Ve sup nabo: qm̄ vastata ē ⁊ ꝓfusa. Capta ē cariathiarim: ꝓfu sa ē fortis ⁊ tremuit. Nō est vlt̄ exultatio in moab: ꝓtra esebon cogitauerūt malū . Ve nite ⁊ disperdamꝰ eā de gētē. Ergo sil̄es cō-ticescēs: seq̄turq̄ te gladiꝰ. Vox clamoris de oꝛonaim: vastitas ⁊ ꝓtritō magna. Con trita ē moab: ānūciate clamoꝛē puul eiꝰ. Per ascensū em̄ leuith plorās ascēdet in fle tū: qm̄ in descensu oꝛonaim hostes vlulatuꝫ ꝓtritōis audierūt. Fugite: saluate aīas ve stras: ⁊ eritis q̄si mirice in deſto . Quoꝛ eī q̄ habuisti fiduciā in munitōnibꝫ tuis ⁊ in thesauris tuis: tu q̄ capieris. Et ibit cha-mos in trāsmigratōez: sacerdotes eiꝰ ⁊ p̄nci-pes eiꝰ simul. Et veniet p̄dō ad omnē vrbē: ⁊ vrbs nulla saluabit̄. Et peribūt valles: ⁊ dissipabunt̄ cāpestria: qm̄ dixit dñs. Date florē moab: qꝛ florēs egredient̄ : ⁊ ciuitates eiꝰ deserte erūt et inhītabiles . Maledictꝰ q̄ facit opus dñi fraudulent̄: et maledictꝰ q̄ phibet gladiū suū a sanguine. Fertilis fuit moab ab adolescētia sua : ⁊ req̄euit in fecib suis. Nec trāsfusus ē de vase in vas: ⁊ in trās migratōem nō abijt. Idcirco pmānsit gustꝰ eiꝰ in eo: ⁊ odoꝛ eiꝰ nō ē imutatꝰ. Propterea ecce dies veninut dicit dñs: et mittam eis ordiatores ⁊ stratores lagūculaꝝ ⁊ sternēt eū: ⁊ vasa eiꝰ exhauriēt ⁊ lagūculas eoꝝum collidēt. Et ꝓfundet̄ moab a chamos: sicut ꝓfusa ē domus isrl̄a bethel in q̄ hēbat fidu-ciā. Quo dicitis fortes sumꝰ: ⁊ viri robusti ad p̄liandū? Vastata ē moab: ⁊ ciuitates il lius succenderūt. ⁊ electi iuuenes eiꝰ descē-derūt in occisionē ait rex: dñs exercituū no mē eius. Prope ē interitꝰ moab vt veniat: ⁊ malū eiꝰ velociter accurret nimis . Cōso-lamini eū oēs qui estis in circuitu eiꝰ. ⁊ vni uersi q̄ scitis nomē eiꝰ dicite. Quo ꝓfracta ē vga fortis: baculus gloriosus? Descēde de gloria. ⁊ sede in siti hītatio filie dybon : qm̄ vastatoꝛ moab ascēdet ad te. dissipabit mu nitōes tuas. In via sta: ⁊ p̄spice habitatio aroer. Interroga fugientē: ⁊ euꝫ q̄ euasit. Dic. Quid accidit? Cōfusus est moab: qm̄ victꝰ ē. Vlulate et clamate. ānunciate in ar-non. qm̄ vastata ē moab: ⁊ iudicium venit ad terrā cāpestrē sup elon ⁊ sup iessa ⁊ sup mesphat ⁊ sup dibō ⁊ sup nabo ⁊ sup domū deblathaim ⁊ sup cariathiariz et sup beth-gamul ⁊ sup bethmaō ⁊ sup carioth ⁊ sup bosra ⁊ sup oēs ciuitates t̄re moab q̄ lon-ge ⁊ p̄pe sūt. Abscisū est cornu moab: ⁊ bra chiū eiꝰ ꝓtritum est ait dñs. Inebriate euꝫ quoniā ꝓtra dñm erectus ē. Et allidet ma-num moab in vomitu suo: ⁊ erit in derisuꝫ etiā ipse. Fuit em̄ in derisū tibi isrl̄: q̄si in-ter fures reperisses euꝫ . Propter verba ꝙ tua q̄ aduersū illū locutus es captiuus du-ceris . Relinq̄te ciuitates ⁊ hītate in petra hītatores moab : ⁊ estote q̄si colūba nidifi-cās in sūmo ore foramis . Audiuimꝰ sup-biā moab . Superbꝰ ē valde. Sublimitatē eiꝰ ⁊ arrogātiā ⁊ supbiā ⁊ altitudinē cordis eiꝰ ego scio ait dñs. Jactātiā eiꝰ ⁊ arrogāti am ⁊ q̄ nō sit iuxta eā virtꝰ eiꝰ: nec iuxta q̄

potẽrat conata sic facere . Ideo sup moab
eiulabo: ꝙ ad moab vniuersã clamabo ꝙ ad
vĩros muri fictil' lamẽtãtes. De plãctu ia-
zer plorabo tibi vinea sabama . Propagi-
nes tue tnsierũt mare : vsq; ad mare iazer
puenerũt. Sup messẽ tuã ꝙ vindemiã tuaz
pdo irruit . Ablata ẽ letitia et exultatõ de
carmelo ꝙ de terra moab: ꝙ vinũ de torcula
ribo sustuli. Nequaq; calcator vue solitũ ce
leuma cãtabit. De clamore esebon vsq; ele-
ale ꝙ iessa dederũt vocẽ suã: a segor vsq; ad
oronaim vitulã cõsternãtẽ aq; vero nẽrim
pessime erũt. Et auferã de moab ait dñs of-
ferentẽ i excelsis: ꝙ sacrificãtẽ dijs ei⁹. Pro-
pterea cor meũ ad moab: q̃si tibia eris rso
nabit: ꝙ cor meũ ad vĩros muri fictil' dabit
sonitũ tibiarũ. qz plꝰ fecit q̃ potuit. idcirco
perierũt. Omne ei caput caluicĩũ: ꝙ oĩs bar-
ba rasa erit. In cũctis manibo colligatõ: ꝙ
sup oẽ dorsũ cilicĩũ . Et sup oĩa tecta mo-
ab ꝙ i plateis eiꝰ oĩs plãctꝰ: qm̃ ptriui mo-
ab sicut vas inutile ait dñs. Quo victa est ꝙ
vlulauerũt: Quo dereiecit ceruicẽ moab ꝙ pfu
sus ẽ: Eritq; moab i derisũ: et i exẽplũ oĩbo
i circuitu suo. Hec dicit dñs. Ecce q̃si aq̃la
volabit: ꝙ extẽdet alas suas ad moab . Ca-
pta ẽ carioth: ꝙ munitões pphense sũt. Et
erit cor fortiũ moab: i die illa sicut cor mu
lieris pturientis. Et cessabit moab esse po-
pulꝰ: qm̃ pt̃ dñm glatꝰẽ. Pauor ꝙ fouea ꝙ
laqueꝰ sup te o hĩtator moab ait dñs. Qui
fugerit a facie pauoris cadet i foueã: ꝙ qui
pscẽderit de fouea capient laqo . Adducaz
ei sup moab ãnũ visitatõis eor dicit dñs.
In vmbra esebon stetert de laqo fugiẽtes.
qz ignis egressꝰẽ ỏ esebon ꝙ flãma ỏ medio
seon: ꝙ devorauit ptez moab ꝙ verticẽ fili-
or tumultꝰ. Ve tibi moab. Peristi popule
chamos. qz pphensi sũt filij tui et filie tue i
captiuitatẽ. Et pducã captiuitatẽ moab i
nouissimis diebo ait dñs . Hucusq; iudicia
moab.

Capitulum .XLIX.

Ad filios ãmon. Hec dicit dñs. Nũ-
quid filij nõ sũt isrl' an heres nõ ẽ
ei : Cur g̃ hereditate possedit mel-
chon gad. ꝙ popul⁹ eiꝰ i vrbibo eiꝰ hĩtauit:
Ideo ecce dies veniẽt in te dicit dñs: ꝙ au-
ditũ faciã sup rabbath filioz ãmon fremi
tũ plij. Et erit in tumultũ dissipata: filieq;
eiꝰ igni succẽdent: ꝙ possidebit isrl' possesso
res suos ait dñs. Ulula esebon: qm̃ vastata
ẽ har. Clamate filie rabbath: accĩgite vos
cilicijs. Plãgite ꝙ circuite p sepes: qm̃ mel-
chon in trãsmigratiõem ducet: sacerdotes
eiꝰ ꝙ pncipes eiꝰ simul. Quid gl'iaris in val
libo: Defluxit vallis tua filia delicata: q̃ cõ
fidebas in thesauris tuis. ꝙ dicebas. Quis
veniet ad me: Ecce ego inducã sup te terro
rẽ ait dñs deꝰ exercituũ ab oĩbo q̃ sũt i cir-
cuitu tuo: ꝙ dispgemĩ singli a pspectu võ:
nec erit q̃ pgreget fugiẽtes. Et post hec re
uerti faciã fugiẽtes ꝙ captiuos filiop am-
mon ait dñs. Ad ydumeaz. Hec dicit dñs
exercituũ. Nunq̃d nõ vlt̃ ẽ sapiẽtia in the-
man: Perijt psiliũ a filijs. Inutil' facta est
sapĩa eop. Fugite ꝙ terga vtite: dscẽdite in
voraginẽ hĩtatores dedan: qm̃ pditõz esau
adduxi sup eũ: tps visitatõis eiꝰ . Si vin-
miatores eiꝰ venissent sup te ꝙ nõ rliq̃ssent
racemũ: si fures i nocte : rapuisset q̃ suffi-
ceret sibi. Ego vero discoopui esau: ꝛuela-
ui abscõdita eiꝰ ꝙ celari nõ poterit. Elasta
tũ ẽ semẽ eiꝰ. ꝙ frres eiꝰ. ꝙ vicini eiꝰ: ꝙ ñ erit
Relique pupillos tuos. ꝙ ego faciam illos
viuere: ꝙ vidue tue i me sperabũt: qz hec di
cit dñs . Ecce quibo nõ erat iudiciũ vt bibe
rẽt calicẽ · bibẽtes bibẽt: ꝙ tu q̃si inocẽs re-
linq̃ris : Non eris inocẽs : sz bibens bibes.
Quia p memetipm iurauí dicit dñs : q̃ in
solitudinẽ ꝙ in obprobriũ ꝙ in detũ ꝙ i ma
ledictõz erit bosra: et oẽs ciuitates eiꝰ ert
in solitudines sẽpiternas. Auditũ audiui a
dño: ꝙ legatꝰ ad gẽtes missus sũ. Cõgrega-
mi ꝙ venite pt̃ eã: ꝙ psurgamꝰ i pliũ. Ecce
em̃ paruulũ dedi te i gẽtibo : pẽptibilẽ int
hoies. Arrogantia tua decepit te ꝙ supbia
cordis tui q̃ hĩtas i cauernis petre: ꝙ app-
hẽdere niteris altitudinẽ collis. Cũ exalta
ueris q̃si aq̃la nidũ tuũ: inde dt̃hã te dicit
dñs. Et erit ydumea deserta · Oĩs q̃ tnsibit
per eã stupebit : ꝙ sibilabit sup oẽs plagas
eiꝰ: sicut subuersa ẽ sodoma et gomorra et
vicine eius ait dñs · Nõ hĩtabit ibi vir: et ñ
icolet eã filiꝰ hoĩs. Ecce q̃si leo ascendet de
supbia iordanis ad pulcritudinẽ robustã:
qz subito currere faciã eũ ad illaz. Et quis
erit electꝰ quẽ pponã ei: Quis ẽ simil' mei.
Et quis sustinebit me: Et q̃s ẽ iste pastor q̃
resistat vultui meo: Propterea audite cõ-
silium dñi quod inijt de edom: et cogitatõ-
nes eiꝰ quas cogitauit de habitatoribo the-
man. Si non dereiecerint eos puuli gregis:

nisi dissipauerit cū eis hītaculū eoꝝ. A voce ruine eoꝝ ꝯmota ē terra: clamor ī mari rubro audit⁹ ē vocis ei⁹. Ecce q̄si aq̄la ascēdet: et euolabit et expādet alas suas sup bosrā. Et erit cor fortiū ꝟdumee in die illa. q̄si cor mlieris pturiētis. Ad damascū· Cōfusa ē emath et arfath: qr auditū pessimū audierūt. Turbati sūt in mari p solicitudīe. q̄escē ñ potuit. Dissoluta ē damasc⁹: vsa ē ī fugā: tremor appḥēdit eā. Angustia et dolores tenuerūt eā: q̄si pturiētē. Quō derelīq̄rūt ciuitatē laudabilē: vrbē leticie! Ideo cadēt iuuenes ei⁹ ī plateis ei⁹: et oēs viri plij ꝯtiescēt ī die illa ait dñs exercituū. Et succēdā ignē ī muro damasci: et deuorabit menia benadab. Ad cedar et ad r̄gna asor: q̄ percussit nabuchodonosor rex babilonis. Hec dicit dñs. Surgite et ascēdite ad cedar: et vastate filios orientis Tabernacla eoꝝ et greges eoꝝ capiēt: pelles eoꝝ et oīa vasa eoꝝ et camelos eoꝝ tollēt sibi: et vocabūt super eos formidinē ī circuitu ei⁹. Fugite: abite vehemēt: ī voragīb sedete q̄ hītatis asor ait dñs. Iniit em ꝯ vos nabuchodonosor rex babilōis ꝯsiliū: et cogitauit aduersꝰ vos cogitatōes. Cōsurgite et ascēdite ad gentē q̄etā. et hītantē cōfidentē ait dñs. Nō ostia nec vectes eis soli hītant. Et erūt cameli eoꝝ in direptōez: et multitudo iumētoꝝ in p̄dā. et dispergā eos ī oēm vētū q̄ sūt attōsi ī comā: et ex oī ꝯfinio eoꝝ adducā ītēritū sup eos ait dñs. Et erit asor in hītaculū draconū: deserta vsq; ī eternū. Nō maēbit ibi vir: nec īcolet eā fili⁹ hois. Qđ factū ē ūbū dñi ad hieremiā ꝓpḥaz aduersꝰ elam ī ꝓncipio regni sedechie r̄gis iuda dicēs. Hec dicit dñs exercituū. Ecce ego ꝯfrīgā arcū elam et summā fortitudinē eoꝝ: et īducā sup elā q̄tuor vēt⁹a q̄tuor plagis celi. et ventilabo eos in oēs vētos istos: et ñ erit gēs ad quā ñ puenīāt pfugi elā. Et pauere faciā elā coram inimicis suis: et ī ꝯspectu q̄rētiū aīaz eoꝝ. Et adducā sup eos malū: iraz furoris mei dicit dñs. Et mittaz post eos gladiū donec ꝯsumā eos: et ponā soliū meū ī elā: et p̄dā īde r̄ges et p̄ncipes ait dñs. In nouissimis aūt diebꝫ ruerti faciā captiuos elā ait dñs.

Verbū qđ locutus ℂa. .L. ē dñs de babilone et de terra chaldē oꝝ: ī manu hieremie ꝓphē. Annūciate in gentib⁹. et auditum facite. Leuate signū: p̄dicate: et nolite celare. Dicite. Capta ē babilō. ꝯfus⁹ e bel: victus⁹ est marodach Cōfusa sūt oīa sculptilia eoꝝ: superata sūt ydola eoꝝ. Quī ascēdit ꝯtra eā gēs ab aq̄lone: q̄ ponet terrā ei⁹ ī solitudinē: et ñ erit q̄ hītet ī ea ab hoīe vsq; ad pecus. Et moti sūt: et abierūt. In diebꝫ illis et ī tpe illo ait dñs. venient filij isr̄l ipi. et filij iuda simul. Ambulātes et flētes p̄perabūt: et dñm deū suū q̄rent. In syon īterrogabūt viam: huc facies eoꝝ venient: et apponent ad dñm fedus sēpiternō. qđ nulla obliuione delebitur. Grex perditus⁹ fact⁹ ē pl̄us me⁹: pastores eoꝝ seduxerūt eos: fecerūtq; vagari ī mōtib⁹. De mōte ī collē trāsierūt: oblīti sūt cubil⁹ sui. Oēs q̄ inuenerūt ꝯmederunt eos: et hostes eoꝝ dixerūt. Nō peccauim⁹: eo q̄ peccauerūt dño decori iusticie: et expectationez patrū eoꝝ dño. Recedite de medio babilonis: de terra chaldeoꝝ egredimini: et estote q̄si hedi antē greges. Quoniā ecce ego suscitabo et adducā ī babilonē ꝯgregatōez gētiū magnaꝝ de terra aquilonis. et p̄parabunt aduersus eā: et inde capient. Sagitta ei⁹ q̄si viri fortis īterfectōris: nō reuertet vacua. Et erit chaldea ī p̄dā: oēs vastātes eā replebunt ait dñs. Quoniā exultatis et magna loquimī diripiētes hereditatē meam: q̄m effusi estis sicut vituli sup herbā: et mugistis sicut thauri. Cōfusa ē mat⁹ vr̄a nimis: et adeq̄ta puluerī q̄ genuit vos. Ecce nouissima erit ī gētib⁹: deserta ī via et arens ab ira dñi. Nō īhītabit: sz r̄digent tota ī solitudinē. Oīs q̄ trānsibit p babilonē stupebit: et sibilabit sup vniuers⁹ plagis ei⁹. Preparate mī ꝯ babilonē p circuitū. Oēs q̄ intēditis arcū debellate eā: nō pcatis iacul⁹: qr dño peccauit. Clamate aduersꝰ eā. Ubiq; debit manū. Cecidērūt fūdamēta ei⁹: destructi sūt muri ei⁹: q̄m vlcio dñi ē. Ulcīscez accipite de ea. Sicut fecit. Facite ei. Disperdite satorez de babilone: et tenētē falcē ī tpe messis a facie gladij colūbe. Unusq̄sq; ad pl̄m suū cōuertet: et singuli ad terrā suā fugiēt· Grex dispersus isr̄l: leones eiecerūt eū. Prim⁹ comedit eū ex assur: iste nouissim⁹ exossauit eū nabuchodonosor rex babilōis. Propt̄ea hec dicit dñs exercituuz. deus isr̄l. Ecce ego visitabo regē babilōis et terrā ei⁹ sicut visitaui regē assur: et reducam isr̄l ad habitaculū suum. Et pascet carmelus et basan:

et ī mōte ephraim et galaad ſaturabit aīa
ei⁹. In diebꝫ illꝭ ⁊ in tpe illo ait dñs quere
iniq̄tas iſrl ⁊ ñ erit: ⁊ pc̄m iuda ⁊ nō iue
nie: qm̄ ꝑpici⁹ero eis q̄s r̄liq̄ro. Sup̄ t̄rā
dñantiū aſcende: ⁊ ſup̄ hītatores ei⁹ viſita.
Diſſipa ⁊ intrifice q̄ poſt eos ſūt ait dñs: ⁊
fac iuxta oīa q̄ p̄cepi tibi. Clor belli ī t̄ra:
⁊ ꝓtritō magna. Quō ꝯfract⁹ē. ⁊ cōtritus
malle⁹ vniuerſe terre: Quō verſa ē ī deſtū
babilō ī gētibꝫ: Illaq̄ui te ⁊ capta es ba
bilō ⁊ neſciebas: īuenta es ⁊ app̄henſa: qm̄
dñm ꝓuocaſti. Aꝑuit dñs theſaurū ſuū et
ꝓtulit vaſa ire ſue: qm̄ op⁹ē dño deo exer
cituū ī t̄ra chaldeoꝝ. Clenite ad eā ab ex
tremis t̄re finibꝫ: apite vt exeāt q̄ ꝓculcēt
eā. Tollite de via lapides. ⁊ redigite ī acer
uos: ⁊ inficite eā: nec ſit q̄cq̄ r̄liquū. Diſ
ſipate vniuerſos fortes ei⁹: deſcēdāt ī occi
ſionē. Ue eis q⁊ venit dies eoꝝ: tp̄s viſitatō
nis eoꝝ. Clor fugientiū ⁊ eoꝝ q̄ euaſer̄t de
t̄ra babilōis: vt āunciēt ī ſyon vltōez dñi
dei nr̄i: vltōez t̄pli ei⁹. Anūciate ī babilo
nē plurimis: oībꝫ q̄ tēdūt arcū. Conſiſtite
aduerſ⁹ eā p̄ girū: et null⁹ euadat. Reddite
ei ſcdm op⁹ ſuū: iuxta oīa q̄ fecit facite illi.
q⁊ ꝑ dñm erecta ē: aduerſū ſāctū iſrl. Id
circo cadēt iuuenes ei⁹ in plateis ei⁹: ⁊ oēs
viri bellatores ei⁹ ꝓtiteſcēt ī die illa ait dñs
Ecce ego ad te ſupbe dicit dñs de⁹ exerci
tuū: q⁊ veniet dies tu⁹: tp̄s viſitatōis tue.
Et cadet ſupbꝫ ⁊ corruet: ⁊ ñ erit q̄ ſuſcitet
eū. Et ſuccēdā ignē ī vrbibꝫ ei⁹: et deuora
bit oīa ī circuitu ei⁹. Hec dicit dñs exerci
tuū. Calūniā ſuſtinēt filij iſrl ⁊ filij iuda ſi
mul. Oēs q̄ ceper̄t eos tenēt: nolūt dimittē
eos. Redēptor eoꝝ fortis: dñs exercituū no
mē ei⁹. Judicō defēdet cauſā eoꝝ: vt exter
reat t̄rā ⁊ ꝓmoueat hītatores babilonis
Gladi⁹ ad chaldeos ait dñs: ⁊ ad hītatores
babilonis ⁊ ad p̄ncipes ⁊ ad ſapientes ei⁹.
Gladi⁹ ad diuinos ei⁹: q̄ ſtulti erūt. Gladi⁹
ad fortes illi⁹: q̄ timebūt. Gladi⁹ ad equos
ei⁹. ⁊ ad currus ei⁹. et ad oīe vulg⁹ ei⁹ qđ
ē ī medio eius: ⁊ erūt q̄ſi mulieres. Gladi⁹
ad theſauros ei⁹: q̄ diripient. Siccitas ſu
per aq̄s eius erit ⁊ areſcēt: q⁊ t̄ra ſculpti
liū ē: ⁊ in portentis: gloriant̄. Propterea
hītabūt dracones cū fatuis ſicarijs: ⁊ hīta
būt ī ea ſtrutiones. Et nō inhītabit̄ vlt̄ vſq̄
in ſempit̄nū: nec extruet̄ vſq̄ ad genera
tiōem ⁊ generatiōnem. Sicut ſubuertit dñs
ſodomā ⁊ gomorrā ⁊ vicinos eius. ait dñs
Nō hītabit ibi vir: ⁊ nō īcolet eā fili⁹ hoīs.
Ecce ꝓlus veniet ab aq̄lone ⁊ gēs magna:
et reges multi cōſurgēt a finibꝫ terre. Ar
cū ⁊ ſcutū apprehendēt: crudeles ſūt et īmi
ſericordes. Clor eoꝝ q̄ſi mare ſonabit: ⁊ ſu
per equos aſcēdent ſicut vir parat⁹ ad p̄liū
cōtra te filia babilonis. Audiuit rex babi
lonis famā eoꝝ: et diſſolute ſūt man⁹ ei⁹.
Anguſtia apprehēdit eū: dolor q̄ſi ꝑturien
tez. Ecce q̄ſi leo aſcēdet de ſuperbia iordanis
ad pulchritudinē robuſtā: q⁊ ſubito curere
faciā eū ad illā. Et q̄s erit elect⁹ quez p̄po
nā ei⁹? Quis em̄ ſimilis mei: ⁊ q̄s ſuſtinebit
me? Et q̄s eſt iſte paſtor: qui r̄ſiſtat vultui
meo? Propterea audite ꝯſiliū dñi qđ mēte
ꝓcepit aduerſū babilonē: et cogitatōes ei⁹
q̄s cogitauit ſup̄ t̄rā chaldeoꝝ. Niſi det̄
xerit eos puuli gregū: niſi diſſipatū fuerit
cū ipis hītaculū eoꝝ. A voce captiuitatis
babilonis ꝓmota ē t̄rra: ⁊ clamor īter gē
tes auditus eſt. Ca. .LI.

Hec dicit dñs. Ecce ego ſuſcitabo ſu
per babilonē. ⁊ ſup̄ hītatores ei⁹ q̄
cor ſuū leuauerūt ꝯ me q̄ſi ventū
peſtilentē: ⁊ mittā ī babilonē vētilatores ⁊
ventilabūt eā. Et demolient̄ t̄rrā ei⁹: qm̄
venerūt ſup̄ eā vndiq̄ ī die afflictōis eius.
Nō hītabit q̄ tendat arcū ſuū: ⁊ nō aſcēdet
lorica⁹. Nolite parcere iuuenibꝫ ei⁹: int̄fi
cite omnē milicīā ei⁹. Et cadēt īterfecti in
t̄ra chaldeoꝝ: vulnerati ī regiōibꝫ eius.
Qm̄ nō fuit viduat⁹ iſrl et iuda a dño deo
ſuo: dño exercituū. Terra aūt eoꝝ repleta
ē delicto a ſācto iſrl. Fugite de medio babi
lonis: vt ſaluet vnuſq̄ſq̄ aīam ſuā. Nolite
tacere ſup̄ iniq̄tatez ei⁹: qm̄ tēp⁹ vltōis ei⁹
ē dño: viciſſitudinez ipe retribuet ei. Calix
aureus babilō in manu dñi: īebriās omnē
t̄rrā. De vino ei⁹ biberūt gētes: ⁊ cōmote
ſūt. Subito cecidit babilō: ⁊ ꝓtrita ē. Ulu
late ſuper eam: tollite reſinā ad dolorē ei⁹
ſi forte ſanet̄. Curauimus babilonē: et nō
eſt ſanata. Derelinq̄mus eaz: ⁊ eam⁹ vnuſ
quiſq̄ in t̄rrā ſuam. Qm̄ peruenit vſq̄ ad
celos iudicium eius: ⁊ eleuatum eſt vſq̄ ad
nubes. Protulit dñs iuſticias noſtras: ve
nite ⁊ narremus in ſyon opus dñi dei nr̄i.
Accuite ſagittas: ⁊ īplete pharetras. Su
ſcitauit dñs ſpiritū regū medorum: ⁊ ꝓtra
babilonem mens eius eſt: vt ꝑdat eā. Qm̄

vlcio dñi ē: vlcio tēpli sui. Sup muros babilōis leuate signū: augete custodiā. Leuate custodes: pparate insidias: q cogitauit dñs q fecit q̄cūq; locut⁹ ē ꝑ hītatores babilōis. Que hītas sup aq̄s mltas locuples in thesauris: venit finis tu⁹: pedal' pcisionis tue. Jurauit dñs exercituū p aiaz suā: qm̄ replebo te hoīb⁹ q̄si brucho: q sup te celeuma cātabit̄. Qui fecit terram ī fortitudine sua: pparauit orbē ī sapia sua: et prudētia sua extēdit celos. Dāte eo voces: multiplicabā aque ī celo. Qui leuat nubes ab extremo terre: fulgura ī pluuiā fecit: q pduxit vētos ō thesauris suis. Stult⁹ fact⁹ est oīs hō a scia: ꝑfusus ē oīs ꝑflator ī sculptili. Quia mendax ē ꝑflatō ei⁹: nec ē spūs in eis. Vana sūt opa q risu digna: ī tpe visita tōis sue pibūt. Nō sicut hec ps iacob. Quia ꝙ fecit oīa ipe ē: et isrl sceptrū hereditatis ei⁹: dñs exercituū nomē ei⁹. Collidis tu mihi vasa belli: q ego collidā ī te gentes: q disperdā ī te regna. Collidā ī te equū q equitē ei⁹: q collidā ī te currū q ascēsorē ei⁹. et collidā ī te virū q mulierē. Et collidā ī te senē q puer: et collidā ī te iuuenē q vginē. Et collidā ī te pastorē q gregē ei⁹: et collidā ī te agricolā et iugales ei⁹. Et collidā ī te duces q magistrat⁹: q reddā babiloni et cunctis hītatorib⁹ chaldeor oē malū suū. qō fecer̄t ī sīon ī oculis vr̄is. ait dñs. Ecce ego ad te mōs pestifer ait dñs: ꝙ corrūpis vniuersā terrā. Et extēdaz manū meā sup te q euoluā te de petris: q dabo te ī mōtem ꝑbustiōis. Et nō tollā de te lapitē ī angulū q lapitē ī fūdamēta: sz pdit⁹ in eternū eris ait dñs. Leuate signū ī terra: clāgite buccina ī mōtib⁹. Sāctificate sup eā gētes: ānūciate ꝑ illā rḡib⁹ ararath mēni q ascenē: numerate ꝑ eā taphar. Adducite equū q̄si brucū aculeatū. Sāctificate ꝑ eā gētes reges medie. duces ei⁹. et vniuersos magistrat⁹ ei⁹: cūctāq; terrā pfatis ei⁹. Et ꝑmouebit̄ terra q ꝑturbabit̄: q̄ euigilauit cōt babilonē cogitatō dñi: vt ponat terrā babilōis desertā et inhītabilē. Cessauer̄t fortes babilōis a plio: hītauer̄t ī pfidijs. Deuorata sū ē robur eor: q facti sūt q̄si mlieres. Incēsa sūt tabnacla ei⁹: ꝑtriti sūt vectes ei⁹. Currēs obuiā currēti veniet q nūcius obui⁹ nūciāti: vt ānūciet rḡi babilonis q̄ capta ē ciuitas ei⁹ a sūmo vsq; ad sūmum: et vada ꝑoccupata sūt. Et paludes incēse sūt igni: q viri bellatores ꝑturbati sunt: q̄ hec dicit dñs exercituū de⁹ isrl. Filia babilōis q̄si area: tps triture ei⁹. Adhuc modicū: q veniet tēpus messionis eius. Cōmedit me: deuorauit me nabuchodonosor rex babilonis. Reddidit me q̄si vas inane. Absorbuit me q̄si draco: repleuit vētrē suū teneritudine mea: q eiecit me. Iniq̄tas aduersū me q caro mea sup babilonē dicit hītatō sīon: q sāguis me⁹ sup habitatores chaldee dicit hierl'm. Propterea hec dicit dūs. Ecce ego iudicabo causā tuā: q vlciscar vltōnē tuā. Et desertū faciā mare ei⁹: et siccabo venaz ei⁹. Et erit babilō ī tumulos: hītatō draconū stupor q sibil⁹: eo q̄ nō sit hītator. Simul q leones rugiēt: excuciēt comas velu ti catuli leonū. In calore eor ponā potus eor: q inebriabo eos vt sopiant̄ q dormiāt sōnū sēpiternū: q n̄ ꝑsurgāt dicit dñs. Deducā eos q̄si agnos ad victimā: et q̄si arietes cū hedis. Quō capta ē sesach. q ꝑphēsa ē inclita vniuerse terre! Quō facta ē ī stupore babilon ītēr gētes! Et ascēdit sup babilonē mare: mltitudīe fluctuū ei⁹ opta ē. Facte sūt ciuitates ei⁹ in stupore: terra inhītabilis et deserta: terra in q̄ nullus hītet nec transiet p eā fili⁹ hoīs. Et visitabo sup bel ī babilone: q eiciā qō absorbuerat ō ore ei⁹: q nō ꝑfluēt ad eā vlt̄ gētes. Siquitē et mur⁹ babilōis corruet. Egredimī de medio ei⁹ pl'us me⁹: vt saluet vnuſq;sq; aīam suā ab ira furoris dñi Et ne forte molleſcat cor vr̄m: q timeatis auditū ꝙ audiet̄ in terra. Et veniet ī āno auditō. q post hūc ānū auditō q iniq̄tas ī terra: q dñator sup dñatorē. Propterea ecce dies veniūt. et visitabo sup sculptilia babilonis: q oīs terra ei⁹ cōfūdet̄: q vniuersi ītērfecti ei⁹ cadēt ī medio ei⁹. Et laudabūt sup babilonē celi q terre q oīa q̄ ī eis sūt: q̄ ab aq̄lone venient ei predones ait dñs. Et qūo fecit babilō vt cadēr̄et occisi ī isrl: sic de babilōe cadēt occisi ī vniuersa terra. Qui fugitis gladiū venite: nolite stare. Recordamī ꝓcul dñi: q hierusalē ascēdat sup cor vr̄m. Cōfusi sum⁹: qm̄ audiuim⁹ obprobriū. Opuit ignominia facies nr̄as: qm̄ venerūt alieni sup sāctificatōez dom⁹ dñi. Propterea ecce dies veniūt ait dñs. q visitabo sup sculptilia ei⁹: q ī oī terra eius mugiet vulnerat⁹. Si ascēderit

aq̃s: qr lõge factꝰ ẽ a me ꝓsolatoꝛ: cõuertẽs aĩam meã. Facti sũt filij mei ꝑditi: qm̃ iua luit inimicꝰ. Phe. Expandit sy̓on manꝰ suas: nõ ẽ q̃ ꝓsoleꝫ eã. Mãdauit dñs aduersũ iacob: in circuitu eiꝰ hostes eiꝰ. Facta ẽ hierl'm q̃si polluta mẽstruis ĩter eas. Spa de. Justꝰ ẽ dñs: qr os eiꝰ ad iracũdiã ꝓuocaui. Audite obsecro vniuersi ꝓpli: et videte dolorẽ meuz. Virgines mee et iuuenes mei abierũt ĩ captiuitatem. Coph. Vocaui amicos meos: et ipi deceperũt me. Sacerdotes mei et senes mei ĩ vrbe ꝓsũpti sũt: qr q̃sieꝛt cibũ sibi vt ꝛfocillarẽt aĩas suas.

Res. Vide dñe qm̃ tribulor: ꝓturbatꝰ ẽ venter meꝰ. Subuersũ ẽ cor meũ ĩ memetipa: qm̃ amaritudie plena sum. Foris ĩterficit gladi⁹: et domi mors similis ẽ. Syn. Audierũt qr ĩgemisco ego: et nõ ẽ q̃ ꝓsoleꝫ me. Oẽs inimici mei audierũt malũ meũ: letati sũt qm̃ tu fecisti. Adduxisti diẽ ꝓsolationis: et fiẽt sicꝫ mei. Thau. Ingrediatur oẽ malũ eoꝝ corã te: et deuĩdemia eos sicut vĩdemiasti me ꝓpt̃ oẽs iniq̃tates meas. Multi emm̃ gemitꝰ mei: cor meũ merens.

Capitulum .II. Aleph.

Quomodo obtexit caligine ĩ furore suo dñs filiã sy̓on. Proiecit de celo ĩ terrã iclitã isrl': et nõ ẽ recordatꝰ scabelli pedũ suoꝝ ĩ die furoꝛis sui. Beth Precipitauit dñs nec pepcit oĩa spetõsa iacob: ꝺstruxit ĩ furoꝛe suo munitões ꝺginis iuda et deiecit ĩ terrã: polluit regnũ et ꝑncipes eius. Gymel. Cõfregit ĩ ira furoꝛis sui oẽ cornu isrl': auertit retrorsũ dexteraz suã a facie inimici: et succẽdit ĩ iacob quasi ignẽ flãme deuorãtis ĩ giro. Deleth. Tetẽdit arcũ suũ q̃si inimicꝰ: firmauit dexteꝛã suã q̃si hostis: et occidit oẽ qꝺ pulcrum erat visu. In tabernaculo filie sy̓on effudit q̃si ignẽ indignatõem suã. He. Factus ẽ dñs velut inimicꝰ. ꝑcipitauit isrl'. Precipitauit oĩa menia eiꝰ: dissipauit munitõnes eiꝰ: et repleuit ĩ filia iuda humiliatũ et humiliatã. Vau. Et dissipauit q̃si ortũ tentoriũ suũ: demolitꝰ ẽ tabnaculũ suũ. Oblivioni ꝛdidit dñs ĩ sy̓on festiuitatẽ et sabbatũ: et ĩ obꝓbriũ et ĩ indignatõnem furoꝛis sui regẽ et sacerdotẽ. Zay. Repulit dñs altare suũ: maledixit sãctificatõi sue: ꝛdidit ĩ manꝰ inimici muros turriũ eiꝰ. Vocẽ dederũt ĩ domo dñi: sicut in die solenni.

Deth. Cogitauit dñs dissipare muruz filie sy̓on: tetẽdit funiculũ suũ et ñ auertit manũ suã a ꝑditõe. Luxitq̃ añ murale: et murus pĩter dissipatꝰ ẽ. Teth. Defixe sũt in terra portæ eiꝰ: ꝑdidit et ꝓtriuit vectes eiꝰ: regẽ eiꝰ et prĩcipes eiꝰ ĩ gẽtibo. Nõ est lex: et ꝓphe eiꝰ nõ iuenerũt visionẽ a dño. Joth. Sederũt ĩ terra: ꝓticuerũt senes filie sy̓on: ꝓsperserũt cinere capita sua. Accĩti sũt cilicijs. abiecerũt ĩ terra capita sua ꝺgines hierusalẽ. Coph. Defecerũt ꝓ lacrimis oculi mei: ꝓturbata sũt viscera mea. Effusũ ẽ in terra iecor meũ sup ꝓtritõez filie ꝑli mei: cũ deficeret puul⁹ et lactẽs ĩ plateis oppidi. Lamech. Matribo suis dixerũt vbi ẽ triti cũ et vinũ: cũ ꝺficerẽt q̃si vulnerati ĩ plateis ciuitatis: cũ exalarẽt aĩas suas in sinu matꝝ suaꝝ. Mem. Cui ꝓphabo te. vel cui assimilabo te filia hierl'm: Cui exeq̃bo te. et ꝓsolaboꝛ te ꝺgo filia sy̓õ: Magna eĩ velut mare ꝓtritõ tua. Quis medĩc̃ tui: Nun Prophete tui viderũt tibi falsa et stulta: nec aperiebãt iniq̃tatẽ tuã: vt te ad penitẽtiaz ꝑuocarẽt. Viderũt aũt tibi assũptões falsas et eiectões. Samech. Plauserũt sup te manibo oẽs trãseũtes ꝑ viã: sibilauerũt et mouerũt capita sua sup filiã hierl'm: heccine ẽ vrbs dicẽtes pfecti decoris: gaudiũ vniuerse terre. Ayn. Aperuerũt super te os suũ oẽs inimici tui: sibilauerũt et fremuerũt dẽtibo suis: et dixerũt deuorabim⁹. En ista ẽ dies quã expectabam⁹: ĩuenim⁹. vidim⁹. Phe. Fecit deꝰ q̃ cogitauit: ꝓpleuit sermonẽ suũ quẽ ꝑcepat a diebo ãtiquis. Destruxit et nõ pepcit: letificauit sup te inimicũ: et exaltauit cornu hostiũ tuoꝝ. Sade. Clamauit corꝛ eoꝝ ad dñm: sup muros filie sy̓on. Deduc q̃si torrentẽ lacrimas per diẽ et noctẽ: nõ des requiẽ tibi: neq̃ taceat pupilla oculi tui Coph. Cõsurge: lauda ĩ noctẽ in principio vigiliaꝝ: effunde sicut aquã corꝛ tuũ ãte ꝓspectũ dñi. Leua ad eũ manus tuas ꝓ aĩa puuloꝝ tuoꝝ: q̃ fame pereũt in capite oĩm cõpitoꝝ. Res. Vide dñe et ꝓsidera: quẽ vindemiaueris ita. Ergo ne ꝓmedent mulieres fructuz suũ: paruulos ad mensurã palme: Si occidĩtur in sãctuario domini: sacerdos et ꝓpheta. Syn. Jacuerũt ĩ terra foris puer et senex: ꝺgines mee et iuuenes mei ceciderũt ĩ gladio. Interfecisti ĩ die furoꝛis tui: ꝑcussisti

nec miserꝰ es. ¶ Vau. Vocasti q̃si ad diẽ solẽnẽ q̃ tererẽt me ꝺ circuitu: ꝙ nõ fuit in die furoris dñi q̃ effugeret et relinquerek· Quos educaui ꝙ enutriui: inimicus meus ꝓsũpsit eos. ¶ Ca. .III. ¶ Aleph. Ego vir videns pauptatẽ meam: in ũga indignatõis eiꝰ. ¶ Aleph. Me minauit ꝙ adduxit ī tenebꝛis: ꝙ nõ in lucẽ. ¶ Aleph. Tantũ ī me vertit: ꝙ cõuertit manũ suã tota die. ¶ Beth. Vetustã fecit pellẽ meã ꝙ carnẽ meam: ꝓtriuit ossa mea. ¶ Beth. Edificauit ī giro meo: ꝙ circũdedit me felle ꝙ labore. ¶ Beth. In tene brosis collocauit me: q̃si mortuos sẽpiternos. ¶ Gymel. Circũedificauit aduersum me vt nõ egrediar: aggũauit ꝓpedꝫ meũ. ¶ Gymel. Dꝫ et cũ clamauerꝺ ꝙ cũ rogauero: excluſit oratõẽꝫ meã. ¶ Gymel. Cõclusit vias meas lapidibus q̃dris: semitas meas subuertit. ¶ Deleth. Vrſꝰ insidians factꝰẽ mihi: leo ī abscõditꝺ. ¶ Deleth. Semitas meas subuertit ꝙ ꝓfregit me: posuit me desolatã. ¶ Deleth. Tetẽdit arcũ suũ: ꝙ posuit me q̃si signũ ad sagittaꝫ. ¶ He. Misit ī renibꝰ meis filias pharetre sue. ¶ He. Factꝰ sũ ī derisũ oi ꝓpło meo: cãticum eoꝝ tota die. ¶ He. Repleuit me amaritudinibꝰ: iebriauit me absinthio. ¶ Vau. Et fregit ad numeꝝ dẽtes meos: cibauit me cinere. ¶ Vau. Et repulsa ẽ aĩa mea: oblitꝰ sũ bonoꝝ. ¶ Vau. Et dixi periit finis meꝰ: ꝙ spes mea a dño. ¶ Zay. Recordare pauptatis ꝙ trãgressionis mee: absinthij ꝙ fell'. ¶ Zay. Memoria memor ero: et tabescet in me aĩa mea. ¶ Zay. Hoc recolens in corde meo: ī deo sperabo. ¶ Heth. Misericordie dñi qꝛ nõ sumus cõsũpti: qꝛ nõ defecerũt miserationes eius. ¶ Heth. Noui diluculo: multa est fides tua. ¶ Heth. Pars mea dñs dixit aĩa mea: ꝓpterea expectabo eũ. ¶ Teth. Bonus ẽ dñs sperantibꝰ in eũ: aĩe querẽti illũ. ¶ Teth. Bonũ est prestolari cũ silẽcio salutare dñi. ¶ Teth. Bonũ ẽ viro: cũ portauerit iugũ ab adolescẽtia sua. ¶ Joth. Sedit solitariꝰ ꝙ tacebit: qꝛ leuauit se supꝫ se. ¶ Joth. Ponet in puluere os suũ: si forte sit spes. ¶ Joth. Dabit pcuciẽti se maxillã: saturabitur opꝓbꝛijs. ¶ Caph. Quia nõ repellet in sempiternũ dñs. ¶ Caph. Quia si abiecit ꝙ miserebit: scom mlt̃itudinẽ miscoiaꝫ suarum. ¶ Caph. Non eĩ humiliauit ex corde suo: et abiecit filios hoim. ¶ Lamech. Vt ꝓterꝛeret sub pedibꝰ suis: oẽs vinctos terre. Lamech. Vt declinaret iudiciũ viri: in cõspectu vultus altissimi. ¶ Lamech. Vt puerteret hoiem ī iudicio suo: dñs ignorauit. ¶ Mem. Quis ẽ iste q̃ dixit vt fieret: dño nõ iubẽte: ¶ Mem. Ex ore altissimi nõ egredientur: nec bona nec mala: ¶ Mem. Quid murmurauit homo viuẽs: vir ꝓ pectis suis: ¶ Nun. Scrutemur vias nr̃as: ꝙ q̃ramꝰ ꝙ reuertamur ad dñm. ¶ Nun. Leuam⁹ corda nr̃a cũ manibꝰ: ad dñm in celos. ¶ Nun. Nos inique egimꝰ ꝙ ad iracundiã ꝓuocauimꝰ: idcirco tu inexorabil'es. ¶ Samech. Opuisti in furore ꝙ ꝓcussisti: occidisti nec pepcisti. ¶ Samech. Oppositi nubẽ tibi: ne trãseat oratõ. ¶ Samech. Eradicatõẽꝫ ꝙ abiectõẽꝫ posuisti me: ī medio ꝓpłoꝝ. ¶ Ayn. Oculꝰ meꝰ afflictꝰẽ nec tacuit: eo q̃ nõ esset requies. ¶ Ayn. Donec respiceret ꝙ videret deꝰ de cel'. ¶ Ayn. Oculus meꝰ depdatus ẽ aĩam meã: in cũctis filiabꝰ vrb̃ mee. ¶ Phe. Aperuerunt super nos os suũ oẽs inimici. ¶ Phe. Formitudo ꝙ laqueꝰ facta ẽ nob̃ vaticinatõ ꝙ ꝓtritõ. ¶ Phe. Diuisiones aquaꝝ deduxit oculꝰ meꝰ: in ꝓtritõe filie ꝓpłi mei. ¶ Sade. Denatõne ceperũt me q̃si auẽ inimici mei me gratis. ¶ Sade. Lapsa ẽ in lacũ vita mea: ꝙ posuerũt lapidẽ supꝫ me. ¶ Sade. Inundauerũt aque sup caput meum: dixi perij. ¶ Coph. Inuocaui nomẽ tuũ dñe: ꝺ lacu nouissimo. ¶ Coph. Vocẽ meã audisti: ne auertas aurẽ tuã a singultu meo ꝙ clamoribꝰ. ¶ Coph. Appropiquasti in die qñ iuocaui te: dixisti ne timeas. ¶ Res. Judicasti dñe causã aĩe mee: redemptor vite mee. ¶ Res. Vidisti dnẽ iniq̃tatẽ illoꝝ aduersũ me: iudica iudiciũ meum. ¶ Res. Vidisti oẽꝫ furorẽ: vniuersas cogitatõẽꝫ eoꝝ aduersũ me. ¶ Syn. Audisti opꝓbriũ eorũ dñe. oẽs cogitatõẽs aduersum me. ¶ Syn. Labia insurgẽtiũ mihi ꝙ meditatõẽs eoꝝ: aduersũ me tota die. ¶ Syn. Sessionẽ eorũ ꝙ resurrectõnẽ vidẽ: ego sũ psalmꝰ eoꝝ. ¶ Thau. Reddes eis vicẽ dñe. iuxta opera manuũ suaꝝ. ¶ Thau. Dabis eis scutum cordis: laborẽꝫ tuum. ¶ Thau. Persequeris in furore tuo: et conteres eos sub celis domine. ¶ Capitulum IIII.

¶ Aleph.

QUomodo obscuratū ē aurū: mutatus ē color optim⁹: dispersi sūt lapides sāctuarij ī capite oīm platearū: ¶ Beth. Filij sy̆on inclyti ⁊ amicti auro pmo: quō rputati sūt ī vasa testea: op⁹ manuū figuli: ¶ Gymel. Hoz ⁊ lamie nudauerūt māmas suas: lactauerūt catulos suos Filia ꝑpli mei crudelis: q̄si struthō ī deserto. ¶ Deleth. Adhesit līgua lactātis ad palatū ei⁹ in siti: puuli petierūt panē: ⁊ nō erat q̄ frāgeret eis. ¶ He. Qui vescebant̄ voluptuose interierūt ī vijs: q̄ nutriebantur in croceis āplexati sunt stercora. ¶ Vau. Et maior effecta ē iniq̄tas filie ꝑpli mei pecca to sodomoꝝ: q̄ subuersa ē in momēto: ⁊ nō ceperūt ī ea manus. ¶ Zay. Candidiores nazarei ei⁹ niue. nitidiores lacte. rubicūdiores ebore antiquo: saphiro pulcriores. ¶ Heth. Denigrata ē sup carbones facies eorum: ⁊ nō sunt cogniti in plateis. Adhesit cutis eoꝝ ossibꝰ: aruit et facta ē q̄si lignū. ¶ Teth. melius fuit occisis gladio q̄ ītrfectis fame: qm̄ isti extabuerūt ꝓsumpti a sterilitate terre. ¶ Joth. Man⁹ mulieꝝ misericordiū coxerūt filios suos: facti sūt cibus eaꝝ ī ꝓtritōne filie ꝑpli mei. ¶ Caph. Complenit dñs furorē suū: effudit irā īdignatōnis sue. Et succēdit ignē in sy̆on: ⁊ devorauit fūdamēta ei⁹. ¶ Lamech. Nō credidērūt reges terre ⁊ vniuersi hītatores orbis: qm̄ ingrederet̄ hostis ⁊ inimic⁹ per portas hierl'm. ¶ Mem. Propter peccata ꝑphārū ei⁹ ⁊ iniq̄tates sacerdotū ei⁹: q̄ effuderūt in medio ei⁹ sāguinē iustoꝝ. ¶ Nun. Errauerūt ceci ī plateis: polluti sūt sāguine. Cū q̄ nō possēt: tenuerūt lacinias suas ¶ Samech. Recedite polluti clamauerūt eis: recedite abite: nolite tāgere. Jurgati quippe sūt ⁊ ꝓmoti dixerūt: ītr gētes nō addet vltra vt inhītet ī eis. ¶ Ayn. Facies dñi divisit eos: nō addet vt rspiciat eos. Facies sacerdotū nō erubuerūt: neq̄ senū miserti sūt. ¶ Phe. Cū adhuc subsisterem⁹ defecerūt oculi nr̄i ad auxiliū nr̄m vanū: cū respicerem⁹ attēti ad gentē q̄ saluari nō poterat. ¶ Sade. Lubricauerūt vestigia nr̄a ī itinere platearuꝝ nr̄arꝝ: appropinq̄uit finis noster: cōpleti sunt dies nr̄i: q̄ venit finis noster. ¶ Coph. Velotiores fuerūt ꝑsecutores nr̄i aquilis celi: sup mōtes persecuti sūt nos: in deserto insidiati sunt nobis.

Res. Spūs oris nr̄i xp̄c dñs capt⁹ ē ī peccatis nr̄is: cui dixim⁹: in vmbra tua viuem⁹ in gentib⁹. ¶ Syn. Gaude ⁊ letare filia edom q̄ hītas ī terra hus. Ad te q̄q̄ pueniet calix: īebriaberis atq̄ nudaberis ¶ Thau. Cōpleta ē iniq̄tas tua filia sy̆on: nō addet vltra vt transmigret te. Visitabit iniq̄tatē tuā filia edom: discooperiet peccata tua. ¶ Expliciunt lamētatiōnes Jeremie. Incipit oracio eiusdem.

RECordare dñe quid acciderit nob: ītuere et respice obprobriū nr̄m. Hereditas nr̄a vsa ē ad alienos: dom⁹ nr̄e ad extraneos. Pupilli facti sum⁹ absq̄ pre: mr̄es nr̄e q̄si vidue. Aquā nr̄aꝝ pecunia bibim⁹: ligna nr̄a pcio cōparauim⁹. Ceruicibꝰ minabamur: lassis nō dabatur requies. Egipto dedim⁹ manū et assirijs: vt saturemur pane. Patres nr̄i peccauerūt ⁊ nō sūt: et nos iniq̄tatē eoꝝ portauimus. Serui dñati sūt nr̄i: nō fuit q̄ rdimeret de manu eoꝝ. In manib⁹ nr̄is afferebam⁹ panē nob: a facie gladij ī deserto. Pellis nr̄a q̄si cliban⁹ exusta ē: a facie tēpestatū famis. Mulieres ī sy̆on humiliauerūt: ⁊ vgines in ciuitatib⁹ iuda. Principes manu suspensi sūt: facies senū nō erubuerūt. Adolescētibus ipudice abusi sūt: et pueri ī ligno corruerūt. Seres defecerūt ꝺ portis: iuuenes de choro psallētiū. Defecit gaudiuꝝ cordis nr̄i: vsus ē ī luctū chorus nr̄. Decidit corona capitis nr̄i: ve nob q̄ peccauim⁹. Propterea mestū factū ē ī dolore cor nr̄m: ideo cōtenebrati sūt oculi nr̄i. Propt̄ mōtē sy̆ō q̄ disperijt: vulpes ābulauerūt ī eo. Tu aūt dñe ieternū pmanes: soliū tuū ī generatōnē ⁊ generatiōez. Quare imppetuū oblivisceris nr̄i: derelīques nos ī lōgitudinē dierū? Conuerte nos dñe ad te ⁊ ꝓuertemur: īnoua dies nr̄os sicut a pncipio. Siq̄ proiciēs rpulisti nos: irat⁹ es ꝑ nos vehemēt

¶ Explicit oratio Jeremie. Incipit prefatio in librum Baruch.

LIber iste q̄ baruch noīe prenotat̄ ī hebreo canone n̄ habet̄. sz tm̄ ī vulgata editōe: similit̄ et epla hieremie. Propter noticiā aūt legentiū hic

scripta sunt :quia multa de cristo nouissimisq; temporibo indicant.

¶ Incipit liber Baruch.

Hec verba libri que scripsit baruch filius nerie filij maasie filij sedechie filij sedei filij helchie in babilonia in āno qnto i septima die mēsis:in tpe q̄ ceperūt chaldei hierl'm 7 succēderēt eā igni. Et legit baruch verba libri hui? ad aures iechonie filij ioachim regis iuda 7 ad aures vniuersi pli veniētis ad librū:7 ad aures potētiū filioq; regū.et ad aures ps bitēroq;.et ad aures pli a mīmo vsq; ad maximū eorū:oīm hītantiuz in babilonia ad flumen sudi. Qui audiētes plorabāt et ieiunabāt: et orabāt in ꝯspectu dñi. Et collegerūt pecuniā i ꝯspectu dñi :scom q; potuit vniuscuiusq; man?. Et miserūt in hierl'm ad ioachī filiū helchie filij salon sacerdotez :7 ad sacerdotes 7 ad oēm pl'm q̄ inuēti sunt cū eo i hierl'm:cū acciperent vasa tēpli dñi q̄ ablata fuerāt de tēplo reuocare i terra iuda. decīa die mēs siban. vasa argētea q̄ fecit sedechias filius iosie rex iuda posteaq; cepisset nabuchodonosor rex babilōis ihechoniam et ꝓncipes 7 victos 7 potētes 7 populū terre ab hierl'm:et duxit eos victos i babilonē. Et dixerūt. Ecce misimus ad vos pecunias:de quib emite olocaustomata 7 thus 7 facite māna :7 offerte p peccato ad arā dñi dei nr̄i. Et orate p vita nabuchodonosor regis babilonie 7 p vita balthasar filij ei?: vt sint dies eorū sicut dies celi sup terrā:vt det dñs vtutē nob 7 illumīet oculos nr̄os:vt viuam? sub vmbra nabuchodonosor regis babilonis 7 sub vmbra balthasar filij ei?:7 ꝟuiam? eis multis diebo. 7 inueniam? gr̄az in ꝯspectu eoq;. Et p nobis ipis orate ad dñm deuz nr̄m q? peccauim? dño deo nr̄o:et nō ē auersus furor ei? a nobis vsq; in hūc die. Et legite librū istū quē misim? ad vos recitari in templo dñi i die solēni:et in die oportuno. Et dicetis. Dño deo nr̄o iusticia:nob aūt ꝯfusio faciei nr̄e sicut ē dies hec :omni iuda 7 habitantib i hierl'm regib nr̄is 7 ꝓncipib nr̄is.sacerdotib et prophetis nostris.et pr̄ib nostris. Peccauim? añ dñm deū nr̄m 7 nō credidimus diffidētes i eū:7 nō fuimus subiectibiles illi:et nō obaudiuimus vocē dñi dei nostri vt ambularemus i mādatis eius q̄ dedit nobis . A die qua eduxit patres nr̄os ō terra egipti vsq; ad diem hāc eram? increbibiles ad dñm deū nr̄m:et dissipati recessimus ne audiremus vocē ipi?. Et adhesērūt nobis multa mala 7 maledictōes q̄ cōstituit dñs moysi ꝟuo suo:q̄ eduxit patres nr̄os de terra egipti dare nob terrā fluentē lac et mel:sicut hodierna die. Et nō audiuim? vocē dñi dei nr̄i scom oīa ōba ꝓphetaq; quos misit ad nos 7 ad iudices nr̄os: et abiuim? vnusquisq; in sensum cordis nr̄i maligni operari dijs alienis:faciētes mala añ oculos dñi dei nr̄i.

¶ Ca. .II.

Propter qd̄ statuit dñs de? noster verbū suū qd̄ locut? ē ad nos:et ad iudices nostros qui iudicauerūt in hierl'm et ad reges nostros 7 ad principes nostros 7 ad omnē isrl' et iuda:vt adduceret dñs super nos mala magna que nō sūt facta sub celo quēadmodū facta sūt i hierusalē scom q̄ scripta sunt in lege moysi vt māducaret homo carnes filij sui et carnes filie sue. Et dedit eos in manu regū omniū qui sūt in circuitu nostro in improperiū 7 in desolatōem:et in oīb pl'is i quib nos dispersit dñs. Et facti sum? subt? et nō sup:q; peccauim? dño deo nr̄o.nō obaudiendo voci ipi?. Dño deo nr̄o iusticia:nob aūt et pr̄ib nostris cōfusio faciei sicut est dies hec. Quia locut? est deus sup nos oīa mala hec q̄ venerūt sup nos:7 nō sum? deprecati faciē dñi dei nostri vt reuerteremur vnusq̄sq; nr̄m a vijs nr̄is pessimis. Et vigilauit dñs in mal':et adduxit ea sup nos:q; iustus ē dñs in oīb opib suis q̄ mādauit nobis:7 nō audiuim? vocē ipius:vt irem? in ꝓceptis dñi q̄ edidit ātē faciē nr̄am. Et nūc dñe de? isrl' q̄ eduxisti pl'm tuū ō terra egipti i manu valida 7 i signis et i prodigijs et in ōtutē tua magna 7 i brachio excelso: 7 fecisti tibi nomē sicut est dies ista:peccauimus.impie gessimus iniq̄ egim? dñe de? nr̄:in omnib iusticijs tuis. Auertatur ira tua a nobis:q; derelicti sumus pauci inter gētes vbi dispersisti nos. Exaudi dñe ꝓces nr̄as 7 oratōes nostras:et educ nos p̄ptēr te:et da nobis inuenire gr̄am ante faciem

eoꝝ q̄ nos abduxerī: vt sciat oīs t̄ra qꝛ tu es dñs deus nr̄: ⁊ qꝛ nomē tuū inuocatū ē sup isrl̄ ⁊ sup genus ipius. Respice dñe de domo scā tua ī nos: ⁊ inclina aurē tuā et exaudi nos. Api oc̄los tuos et vide: qꝛ nō mortui q̄ sūt in īferno. q̄ꝝ spūs acceptus ē a visceribꝫ suis dabūt honorē ⁊ iustificatiōnē dño: sꝫ aīa q̄ tristis ē sup magnitudinē mali ⁊ īcedit curua et ī infimis ⁊ cuius oc̄li deficiētes: ⁊ aīa esuriēs dat tibi gl̄iaz ⁊ iusticiā dño: qꝛ ñ ſm iusticias p̄m nr̄orū nos fūdim⁹ p̄ces ⁊ petim⁹ miscōiaz añ ꝓspc̄m tuū dñe de⁹ nr̄: sꝫ qꝛ misisti irā tuaz ⁊ furorē tuū sup nos: sicut locut⁹ es in manu pueroꝝ tuoꝝ ꝓphaꝝ dicēs. Hic dicit dñs. Inclīate humeꝝ vīm ⁊ ceruicē vīaz: et opaz facite regi babilonis: ⁊ sedebitis ī t̄ra quā dedi p̄ribꝫ vīs. Qꝺ si nō feceritis nec audieritis vocē dñi dei vī opari regi babilonie defectōz vīaz faciā de ciuitatibꝫ iuda ⁊ a foribꝫ hr̄m: ⁊ auferā a vobꝫ vocē iocūditatis ⁊ vocē gaudij ⁊ vocē sponsi et vocez spōse: ⁊ erit oīs t̄ra sine vestigio ab ībabitātibꝫ eā. Et ñ audierūt vocē tuā vt oparēt regi babilōis: ⁊ statuisti ꝺba tua q̄ locut⁹ es ī maībꝫ puerorꝝ tuoꝝ ꝓphaꝝ: vt trāsferēt ossa regū nr̄oꝝ ⁊ ossa p̄m nr̄oꝝ de loco suo. Et ecce sūt ꝓiecta ī caloꝛe sol̄ ⁊ ī gelu noctis: ⁊ mortui sūt ī dolorib⁹ pessimis ī fame ⁊ ī gladio ⁊ in emissiōe. Et posuisti tēpluz ī q̄ inuocatuz ē nomē tuuz ī ipo sicut hec dies: ꝓp̄ iniq̄tatē domus isrl̄ ⁊ dom⁹ iuda. Et fecisti ī nobꝫ dñe de⁹ nr̄ ſm oēz bonitatē tuā ⁊ ſm oēz misatōz tuā illā magnā sicut locut⁹ es ī mānu pueri tui moysi: ī die q̄ p̄cepisti ei scribē legē tuā corā filijs isrl̄ dicēs. Si ñ obaudieritis vocē meā. mlt̄itudo hec mag̃ ꝙuertēt ī mīmam gētē qm̄ eos dispgā: qꝛ scio q⁹ me ñ audiet ꝓpl̄s. Popul⁹ ē ei dura ceruice. Et ꝙuertēt ad coꝛ suū ī t̄ra captiuitatis sue: ⁊ sciēt qꝛ ego sū dñs de⁹ eoꝝ. Et dabo eis coꝛ ⁊ īt̄ligēt: ⁊ aures ⁊ audiēt. Et laudabūt me ī t̄ra captiuitatis sue: ⁊ meōres erī nōis mei Et auertēt se a dorso suo duro ⁊ a maligītatibꝫ suis: qꝛ remiscēt viā p̄m suoꝝ q̄ peccaueī ī me. Et ꝛuocabo illos ī t̄rā quā iurauī p̄ribꝫ illoꝝ abꝛahaz ysaac et iacob: et dñabūt ei⁹. Et mlt̄iplicabo eos et ñ mīorabūt. Et statuā ill̄ tēstamētū altū sempiternū: vt sim ill̄ī deū: ⁊ ipi erī mihi ī ꝓpl̄m

Et si mouebo āplius ꝓpl̄m meū filios isrl̄ a t̄ra quā dedi eis. ¶ Capitulum. III.

Et nūc dñe de⁹ isrl̄: aīa ī āgustijs ⁊ spūs anxi⁹ clamat ad te. Audi dñe ⁊ miser̄e qꝛ de⁹ es misericors: ⁊ miser̄e nr̄ī qꝛ peccauimus añ te. Quia tu sedes ī sempit̄nū: et ñ p̄ibim⁹ ī euū: Dñe de⁹ oīpotēs deus isrl̄ audi nūc oīoz mortuoꝝ isrl̄ ⁊ filioꝝ ip̄oꝝ: qꝛ peccaueī añ te ⁊ nō audieī vocē dñi dei sui: et agglutīata sūt nob mala. Noli memīsse iniq̄tatis p̄m nostroꝝ: sꝫ memēto mā⁹ tue et nōis tui ī tpe isto: qꝛ tu es dñs de⁹ nr̄ ⁊ laudabim⁹ te dñe qꝛ ꝓp̄ hoc dedisti timorē tuū ī cordib⁹ nostris. ⁊ vt īuocem⁹ nomē tuū ⁊ laudem⁹ te ī captiuitate nr̄a: qꝛ ꝙuertimur ab īiq̄tate p̄m nr̄oꝝ q̄ peccaueī añ te. Et ecce nos ī captiuitate nr̄a sum⁹ hodie q̄ nos dispsisti in īproprīū ⁊ ī maledictōz ⁊ ī pc̄m ſm oēs iniq̄tates p̄m nr̄oꝝ: q̄ discesserī a te dñe de⁹ nr̄. Audi isrl̄ mādata vite: auribꝫ pcipe vt scias prudēciā. Quid ē isrl̄ q⁹ ī t̄ra īimicoꝝ es? Inueterasti ī t̄ra aliena: coīq̄nat⁹ es cū mortuis. Deputat⁹ es cū descendētibꝫ in īfernū: deliq̄sti fōtē sapiēcie. Nā si ī via dei ābulasses: habitasses vtiq⁹ ī pace sup t̄rā. Disce vbi sit prudēcia vbi sit vt⁹ vbi sit īt̄lect⁹: vt scias sil̄ vbi sit lōgiēnitas vite et vt⁹: vbi sit lumē oc̄loꝝ et pax. Quis īueīt locū ei⁹? Et q̄s īr̄uit ī thesauros ei⁹? Vbi sūt p̄ncipes gētiū: ⁊ q̄ dñant sup bestias q̄ sūt sup t̄rā? Qui ī auib⁹ celi ludūt: q̄ argētū thesaurizāt ⁊ auꝝ ī q̄ ꝓfidūt hoīes: ⁊ ñ ē finis acq̄sitōis eoꝝ. Qui argētū fabricāt ⁊ soliciti sūt: nec ē inuentō opū suoꝝ. Extēmiati sūt ⁊ ad īferos descēderī: ⁊ alij loco eoꝝ exurrexerī. Iuuenes viderī lumē: et hītauerī sup t̄rā. Eliā aī disciplie igrauerūt: neq⁹ intellexerī semitas ei⁹: neq⁹ filij eoꝝ susceperī eā. A facie ip̄oꝝ lōge fc̄a ē Non ē audita ī t̄ra chanaan: neq⁹ visa ē in theman. Filij q⁹ agar q̄ exq̄sierī prudēciā q̄ de t̄ra ē. negociatores t̄re ⁊ themā: et fabricatōes ⁊ exq̄sitores prudēcie ⁊ īt̄lligēcie viā aī sapie nescierī: neq⁹ ꝓmeōrati sūt semitas ei⁹. O isrl̄ q̄m mag̃ ē dom⁹ dei: ⁊ īgēs loc⁹ possessiōis ei⁹. Magn⁹ ⁊ ñ hñs finē: excelsus ⁊ īmēsus. Ibi fuerī gigātes nōiati: illi q̄ ab inicō fuerī stat̄a mag̃ sciētes bellū. Nō hos elegit dñs: neq⁹ viā disciplie īuenerī: ꝓterea pierūt. Et qm̄ nō habuerī

sapiẽciã: pieſt ꝑ ſuã iſipiẽciã. Quis aſcẽdit ĩ celũ ⁊ accepit eã: ⁊ eduxit eã de nubib⁹? Quis trãſfretauit mare ⁊ ĩueĩt illã: ⁊ attulit illã ſup aur electũ? Nõ eſt q̃ poſſit ſcire vias ei⁹: neq; q̃ exquirat ſemitas ei⁹. Sz q̃ ſcit vniuerſa nouit eã: ⁊ ĩueĩt eã pru dẽcia ſua. Qui ꝓpauit t̃rã ĩ eẽno tpe: ⁊ repleuit eã pecudib⁹ ⁊ q̃drupedib⁹. q̃ emittit lumẽ ⁊ vadit: ⁊ vocauit illũ: ⁊ obedit illi in tremoẽ. Stelle aũ dederũt lumẽ in cuſtodijs ſuis: ⁊ letate ſũt. Vocate ſũt: ⁊ dixerũt. Aſſum⁹. Et luxerũt ei cũ iocũditate: q̃ fecit illas. Hic ẽ de⁹ nr̃: ñ eſtimabit̃ ali⁹ aduerſ⁹ eũ. Hic adĩuenit oẽz viã diſciplĩe: ⁊ ꝺedit illã iacob puero ſuo: ⁊ iſrl̃ dilecto ſuo. Post hec ĩ t̃ris viſ⁹ ẽ: ⁊ cũ hoĩb⁹ ꝑuerſat⁹ ẽ. Ca. III. Hic liber mãdatoꝝ dei: ⁊ lex q̃ eſt ĩ eẽno. Oẽs q̃ tenẽt eã pueniẽt ad vitã: q̃ aũ dẽliq̃rũt eaz ĩ mortẽ. Cõuertẽ iacob ⁊ apꝑhẽde eã: ãbula ꝑ viã ad ſplẽdorẽ ei⁹ ꝑ̃ lumẽ ei⁹. Ne ꝺas alteri gl̃iaz tuã: ⁊ dignitatẽ tuã gẽti aliene. Sti ſum⁹ iſrl̃: qm̃ q̃ deo placẽt maĩfeſta ſũt nobis. Anieqor eſto ꝑp̃s dei: meorabilis iſrl̃. Clenũdati eſtis gẽtib⁹ ñ ĩ ꝑditoz: ſz ꝑ̃ qđ ĩ ira ad iracũdiã puocaſtis dñm. ꝺditi eſtis aduerſarijs. Exacerbaſtis eĩ eũ q̃ fecit vos deũ eẽnũ: ĩmolãtes demonijs ⁊ ñ deo. Obliti eĩ eſtis eũ q̃ nutriuit vos: ⁊ ꝓ̃ſtaſtis nutricẽ viaz hirl̃m. Vidit eñ iracũdiã a deo veniẽtẽ vob⁹: ⁊ dixit. Audite ciuitates ſyon Adduxit eĩ mihi de⁹ luctũ magnũ. Vidi eĩ captiuitatẽ p̃li mei filioꝝ meoꝝ ⁊ filiaꝝ: quã ſupduxit illis etern⁹. Nutriui eĩ illos cũ iocũditate: dimiſi aũ illos cũ fletu ⁊ luctu. Nemo gaudeat ſup me viduã et deſolatã: a mlt̃is dẽlicta ſũ p̃ꝑ̃ pcã filioꝝ meoꝝ: qz declinauerũt a lege dei. Juſticias aũ ipi⁹ neſcierũt: nec ãbulauerũt ꝑ vias mãdatoꝝ dei: neq; ꝑ ſemitas veritatis ei⁹ cũ iuſticia ĩgreſſi ſunt. Cleniãt ꝓfines ſyon: et meorenẽ captiuitatẽ filioꝝ ⁊ filiaꝝ meaꝝ. quã ſupduxit illis eẽn⁹. Adduxit eĩ ſup illos gẽtẽ de lõginq̃: gẽtẽ iprobã ⁊ alteri⁹ lingue q̃ ñ ſũt reueriti ſenẽ: neq; pueroꝝ miſ̃ti ſũt. Et abduxerũt dilectos vidue: et a filijs vnicã deſolauerũt. Ego aũ qđ poſſũ adiuuare vos! Qui eĩ adduxit ſup vos mala ipe vos eripiet de manib⁹ inimicoꝝ vr̃oꝝ. Ambulate filij ãbulate: ego eĩ dẽlicta ſũ ſola. Exui me ſtola pacis: indui aũ me ſacco obſecr̃oĩs: ⁊ clamabo ad altiſſimũ in diebus meis. Anieqores eſtote filij: clamate ad dñz ⁊ eripiet vos ỏ mãu p̃ncipũ ĩimicoꝝ. Ego eĩ ſpaui ĩ eẽnũ ſalutẽ vr̃az: ⁊ veĩt mihi gaudiũ a ſcto ſup miſcordia: q̃ veĩet vob⁹ ab eẽno ſaluatore vro. Emiſi eñ vos cũ luctu ⁊ ploratu: r̃ducz aũ vos mihi de⁹ cũ gaudio ⁊ iocũditate ĩeẽnũ. Sicut eĩ viderũt vicine ſyõ captiuitatẽ vr̃az a deo: ſic videbũt ⁊ ĩ celeritate ſalutẽ vr̃az ĩ deo: q̃ ſupveĩet vob⁹ cũ honore mag̃ et ſplẽdore eẽno. Filij patiẽtẽ ſuſtinete irã q̃ ſupueĩt vob⁹. Perſecut⁹ ẽ eĩ te inimic⁹ tu⁹: ſz ſcitis videb⁹ pditoz ipi⁹: et ſup ceruices ipi⁹ aſcẽdes. Delicati mei ambulauerũt vias aſpas: ducti ſũt eñ vt grex dirept⁹ ab ĩimicis. Anieqores eſtote filij: et ꝑclamate ad dñm. Erit eñ meorĩa vr̃a ab eo q̃ ducit vos. Sicut eĩ fuit ſẽſus vr̃ vt erraretis a deo: decies tñ itez ꝑuertẽtes reqretis eũ. Qui eĩ ĩduxit vob⁹ mala: ipe rurſũ adducet vob⁹ ſẽpiẽnã iocũditatẽ cũ ſalute vr̃a. Anieqor eſto hirl̃m. Exhortat̃ eĩ te: q̃ te noĩauit. Nocẽtes debũt q̃ te vexauerũt: ⁊ q̃ gl̃tulati ſũt ĩ tua ruĩa puniẽt̃. Ciuitates q̃b⁹ ſuierũt filij tui puniẽt̃: ⁊ q̃ accepit filios tuos. Sicut eĩ gauiſa ẽ ĩ tua ruina ⁊ letata ẽ ĩ caſu tuo: ſic ꝓ̃ſtabit̃ ĩ ſua deſolatõe. Et ãputabit̃ exultatõ mlt̃itudĩs ei⁹: ⁊ gaudimoniũ ei⁹ erit ĩ luctũ. Ignis eĩ ſupueĩet ei ab eẽno ĩ lõgiẽnis diebus: ⁊ hĩtabit̃ a demonijs in multitudĩe tpis. Circũſpice hirl̃m ad orientẽ: ⁊ vide iocũditatẽ a deo tibi. Ecce eĩ veniũt. Ubi veniẽtẽ. Ca. V. Filij tui: q̃s dimiſiſti diſpſos veĩũt collecti ab orĩẽte vſq; ad occidẽtẽ: ĩ vbo ſcti gaudẽtes ĩ honore di. Exue te hieruſalẽ ſtola luct⁹ ⁊ veratoĩs tue: ⁊ ĩdue te decore ⁊ honore q̃ a deo tibi ẽ ĩ gl̃ia ſẽpiẽna Circũdabit te de⁹ dyploẏde iuſticie: ⁊ iponet mitrã capiti tuo hõris eẽni. Det ſplẽdorẽ ſuũ ĩ te: oĩ q̃ ſb̃ celo ẽ. Noĩabit̃ eĩ tibi nomẽ tuũ a deo ĩ ſẽpiẽnũ: pax iuſticie ⁊ hõr pietatis. Exurge hirl̃m ⁊ ſta ĩ excelſo: ⁊ circũſpice ad orĩẽte ⁊ vide collctos filios tuos ab orĩẽte ſole vſq; ad occidẽtẽ: ĩ vbo ſcti gaudẽtes deo meorĩa. Exierũt eĩ abs te pedib⁹ ducti ab ĩimicis: adducz aũ illos dñs ad te portatos ĩ hõrez ſic filios regni. Cõſtituit eĩ de⁹ hũiliaẽ oẽz mõtẽ excelſũ ⁊ rupes ꝑbẽnes: ⁊ ꝑualles r̃plẽ ĩ eq̃litatẽ t̃re vt ãbulz iſrl̃ diligẽt̃ ĩ hõrez deo. obũbrauerũt

Baruch

aũ silue:et omne lignũ suauitatis isrl̃ mãdato dei. Adducet eĩ dñs isrl̃ cũ iocũditate ĩ lumĩe maiestatis sue:cũ miscdia et iustitia q̃ est ex ipso. Incipit exemplũ epl̃e eiusdem quã misit ieremias ad abductos captiuos ĩ babiloniaz a rege babilonioꝝ:vt ãnũciaret ill̃ sm qd̃ pceptũ est illi a deo. Ca. VI

Propt̃ pcta q̃ peccasti ante deũ:abducemĩ ĩ babiloniaz captiui a nabuchodonosor regi babilonioꝝ In gressi itaq; ĩ babilonẽ eritis ibi ãnis pluribus ꝛ tẽpꝰ longũ vsq; ad generatões septẽ: pꝰ hoc aũ educam vos inde cũ pace. Nũc aũ videbitis ĩ babilonia deos aureos ꝛ argenteos ꝛ lapideos ꝛ ligneos ĩ humeris portari:ostantes metũ gẽtibus. Videte g̃ ne ꝛ vos silles efficiami factis alienis ꝛ metuatis:ꝛ metꝰ vos capiat ĩ ipis. Elisa itaq; ẽba dere tro ꝛ abañ: orãtes dicite ĩ cordibus vris. Te oportet adorari dñe. Angelus aũ meꝰ vobiscũ est. Ipse aũ exãraz aias vras. Nã ligna ipsoꝝ polita a fabro ipsa etiam ĩauratas ꝛ ĩargentata falsa sunt:ꝛ ñ pñt loq̃. Et sicut ꝺgini amãti ornamẽta. ita accepto auro fabricata sũt. Coronas certe aureas hñt sup capita sua dij illoꝝ:vñ subt̃hũt sacerdotes ab eis auꝝ ꝛ argẽtũ ꝛ erogãt illud ĩ semetipsis. Dant aũ ꝛ ex ipo pstitutis ꝛ mẽtrices ornãt ꝛ cũ itꝝ ꝛcepint illud a meretricibus ornãt deos suos. Dij aũ ñ liberant̃ ab erugine et tinea. Optis aũ ill̃ veste purpurea exẽgent facie ipsoꝝ pt̃ puluerẽ dom: q̃ ẽ plurimꝰ int̃ eos. Sceptꝝ aũ hẽ vt hõ sicut iudex regionis:q̃ in se peccantẽ ñ int̃ficit. Hẽ etiaz in manu gladiũ et securĩ: se aũ de bello et a latronibus ñ liberat. Vñ vob notũ sit:qz ñ sũt dij. Nõ g̃ reuẽmĩ eos. Sicut eĩ vas hois ꝺfractũ inutile efficit̃: tales sũt ꝛ dij illoꝝ. Constitutis ill̃ in domo:ocl̃i eoꝝ pleni sũt puluẽ a pedibus ĩtroeũtiũ Et sicut alicui q̃ regẽ offẽdit circũsepte sũt ianue: aut sic̃ ad sepulcꝝ adductũ mortuũ ita tutant sacerdotes ostia clausuris ꝛ seris:ne a latronibus expolient̃. Lucernas accẽdũt ill̃: ꝛ q̃dez ml̃tas:ex q̃bus nullã videt̃ pñt. Sunt aũ sicut ẽbes ĩ domo. Corda vero eoꝝ dicũt eligẽ serpẽtes q̃ de ẽra sũt dũ comedũt eos et vestimẽta ipsoꝝ:ꝛ ñ sentiũt. Nigre fiunt facies eoꝝ a fumo:q̃ ĩ domo fit. Supꝰ corpus eoꝝ ꝛ supꝰ caput eoꝝ volant noctue et hyrũdines:ꝛ aues etiã silit̃ et cattꝫ. Vnde sciatis q̃a ñ sunt dij. Ne g̃ timueritis eos. Aurꝝ etiã qd̃ hñt ad spẽm ẽ:nisi aliq̃s ext̃serit eruginẽ ñ fulgebũt. Neq; eĩ dũ flarẽ tur senciebant:ex oĩ pcio empta sunt ĩ q̃bus spũs ñ est ĩ ipsis. Sine pedibus ĩ hũeris portant̃:ostantes ignobilitatẽ suã boĩbus. Cõ fũdant̃ etiaz q̃ colũt ea. Propt̃ea si ceciderit in t̃raz a semetipꝺ ñ surgũt:neq; si q̃s eũ statuerit rectũ pꝰ semetipsũ stabit:sz sic̃ mortuis humeri ill̃ apponẽt̃. Hostias illoꝝ vendũt sacerdotes ipsoꝝ ꝛ abutunt̃:sil̃iter ꝛ ml̃ieres eoꝝ decerpẽtes neq; ĩfirmo neq; mẽdicãti aliq̃d ĩptiũt de sacrificijs eoꝝ:fede ꝛ mẽstruate eos ꝓtingũt. Sciẽtes itaq; ex hijs qz ñ sunt dij:ne timeatis eos. Vnde eĩ vocant̃ dij? Quia ml̃ieres apponũt dijs argẽteis ꝛ aureis ꝛ ligneis:ꝛ ĩ domibus eoꝝ sacerdotes sedent hñtes tunicas scissas ꝛ capita ꝛ barbã rasã:q̃ꝝ capita nuda sũt. Rugiũt aũ clamantes ꝓ̃ deos suos:sicut ĩ cena mortui. Vestimẽta eoꝝ aufert sacerdotes et vestiũt vxores suas ꝛ filios suos. Neq; si q̃d mali paciũt̃ ab aliq̃ neq; si q̃d boni potert̃ tribuẽ:neq; regẽ ꝓstituẽ pñt neq; auferre. Sil̃iter neq; dare diuicias pñt:neq; malũ retbuẽ. Si q̃s ill̃ votũ vouerit ꝛ non reddiderit:neq; hoc req̃rũt. Hoĩem a morte ñ liberãt:neq; ĩfirmũ a potẽtiore eripiunt. Hoĩem cecũ ad visũ ñ restituũt:de necessitate hoĩem ñ liberabũt. Vidue ñ miserebunt̃:neq; orphanis bñfacient̃. Lapidibus de mõte sil̃es sũt dij illoꝝ ligneiꝛ lapidei et aureiꝛ argẽtei:q̃ aũ colũt eaꝺ fũdent̃. Quõ g̃ estimandũ est aut dicendũ illos esse deos? Adhuc eĩ ipsis chaldeis ñ bonorãtibus ea:q̃ cũ audierit mutũ ñ posse loq̃ offerũt illud ad bel:postulantes ab eo loq̃:q̃si possint sẽtire q̃ ñ hñt motũ. Et ipsi cũ intellexerit: rlinq̃nt ea. Sensũ em̃ ñ hñt ipsi dij illoꝝ. Ml̃ieres aũ circũdate funibus ĩ vijs sedent: succẽdentes ossa oliuaꝝ. Cũ aũ aliq̃ ex ipis abstcta ab aliq̃ trãseunte dormierit: prime sue exprobrat q̃ ea ñ sit digna habita sicut ipa:neq; funis eiꝰ dirumpt̃ sit. Ofa aũ q̃ illis fiũt falsa sũt. Quõ estimandũ aut dicendũ ẽ illos eẽ deos? A fabris aũ ꝛ aurificibus facta sũt. Nihil aliud ert nisi id qd̃ volũt eẽ sacerdotes. Aurifices etiaz ipi q̃ ea faciũt ñ sũt multi tpis. Nunq̃d g̃ pñt ea q̃ fabꝛcata sũt ab ipꝺ eẽ dij? Reliq̃rũt aũ falsa ꝛ opbrobriũ postea futuris. Naz cũ supuenerit ill̃ pliũ

et mala: cogitant ſacerdotes vbi ſe abſcõ-
dant cũ illis. Quõ g̃ ſentiri debeãt qñ dij
ſũt q̃ nec de bello ſe liberant: neq; de malis
ſe eripiũt: Nam cũ ſint lignea et ĩaurata ⁊
inargentata: ſcieñ poſtea q; falſa ſunt ab
vniuerſ gẽtibo ⁊ regibo q̃ manifeſta ſunt q;
ñ ſunt dij: ſz opa manuũ hoĩm ⁊ nullũ op⁹
dei cũ illis. Ẽlñ g̃ notũ eſt q; ñ ſunt dij: ſed
opa manuũ hoĩm: ⁊ nullũ dei op⁹ in ipſ ẽ.
Regẽ regioni ñ ſuſcitãt: neq; pluuiã hoĩbo
dabũt. Judiciũ q̃z ñ diſcernẽt: neq; regiões
liberabũt ab iniuria: q; nihil pñt ſicut cor
nicule inẽ mediũ celi ⁊ ẽre. Etẽm cũ incide
rit ignis ĩ domũ deor ligneor ⁊ argẽteor ⁊
aureor: et ſacerdotes q̃dem ipſor fugient
et liberabũẽ: ipſi vo ſicut ẽbes ĩ medio cõ-
burenẽ. Regi aũ et bello ñ reſiſtent. Quõ
g̃ eſtimandũ eſt aut ẽcipiendũ q; dij ſunt:
Non a furibo neq; a latronibo ſe liberabũt
dij lignei ⁊ lapidei ⁊ ĩaurati ⁊ ĩargẽtati: q̃bo
iniq̃ fortiores ſẽ. Aur⁹ ⁊ argentũ ⁊ veſtimẽtũ
q̃ opti ſunt auferent illis ⁊ abibũt: nec ſibi
auxiliũ ferent. Itaq; meli⁹ ẽ eſſe regem oñ
tantẽ virtutẽ ſuaz aut vas ĩ domo vtile in
q̃ gloriabiẽ q̃ poſſidet illud q̃ falſi dij: vel
oſtiũ in domo q̃d cuſtodit q̃ in pace ſũt: q̃
falſi dij. Sol q̃dem et luna ac ſidera cũ ſint
ſplendida ⁊ emiſſa ad vtilitates obaudiũt:
ſimiẽ ⁊ fulgur cũ apparuerit ꝓſpicuũ eſt. Jd
ipm aũ ⁊ ſpũs in omni regione ſpirat: ⁊ nu
bes q̃bo cũ impatũ fuerit a deo p̃abulare ĩ
vniuerſũ orbem: pficiũt q̃d impatũ eſt eis.
Ignis etiaz miſſus deſup vtꝛſumat mõtes
⁊ ſiluas: facit q̃d p̃ceptũ eſt ei. Nec aũ neq;
ſpẽbo neq; virtutibo vni eor ſimia ſunt. Ẽlñ
neq; eſtimandũ ẽ neq; dicendũ illos eẽ deos.
qñ nõ pñt neq; iudiciũ iudicare: neq; facẽ
boibo. Scientes itaq; q; ñ ſunt dij: ne g̃ ti-
mueritis eos Neq; eĩ regibo maledicẽt: nez
bñdicẽt. Signa emñ in celo gẽtibo ñ oñdũt:
neq; vt ſol lucebũt: neq; illumiabunt vt lu
na. Beſtie meliores ſẽ illis: q̃ pñt fugẽ ſub
tectũ ac ꝓdeſſe ſibi. Nullo itaq; mõ nob eſt
manifeſtũ q; ſẽ dij: ꝓpẽ q̃d ne timeatis eos
Naz ſicut ĩ cucumerario formido nihil cu-
ſtodit: ita ſẽ dij illor ligneiꝰ argẽtei ⁊ iau-
rati. Eodẽ mõ ⁊ ĩ orto ſpina alba: ſup quã
oĩs auis ſedet. Similiẽ et mortuo ꝓiecto ĩ te-
nebris: ſiles ſẽ dij illor lignei ⁊ ĩaurati ⁊ ĩ-
argẽtati. A purpura q̃z marmore q̃ ſup il
los teneant ſcietis itaq;: q; ñ ſẽ dij. Ipſi e-
tiã poſtremo comedenẽ: ⁊ erit obprobriũ ĩ
regione. Melior eſt bõ iuſt⁹ q̃ non hẽ ſimu-
lacra: nam erit longe ab obprobriis.
Explicit baruch liber. Incipit plogus in
ezechielem ꝓphetam.

Ezechiel ꝓpha cũ ioachiz rege
iuda captiu⁹ duct⁹ ẽ ĩ babilo-
nẽ: ibiq; hijs q̃ cũ eo captiui
fuerant ꝓphauit penitẽtibo q̃
ad hieremie vaticiniũ ſe vltro
aduerſarijs tradidiſſent: et viderent adhuc
vrbẽ hieruſolimam ſtare. quã ille caſuram
eſſe p̃dixerat. Triceſimo aũ etatis ſue ãno
et captiuitatis q̃nto exorſus eſt ad ꝓcapti-
uos loq̃. Et eodem tpe licet poſterior ꝑ in
caldea: hieremias ĩ iudea ꝓphauerẽt. Szmo
eius nec ſatis diſt⁹ nec admodũ ruſticus ẽ:
ſed ex vtroq; medie tpat⁹. Sacerdos ⁊ ipe
fuit ſicut hieremias: p̃ncipia volumiſ ⁊ fi-
nẽ magnis hñs obſcuritatibo ĩuoluta. Sz
⁊ vulgata ei⁹ editio ñ mlt̃ũ diſtat ab hebrai
co. Unde ſatis miror q̃d cauſe extiterit: vt
ſi eosdem in vniuerſ libris habem⁹ inẽ pre-
tes: in alijs eadem. in alijs diuerſa ẽnſtule
rint. Legite igiẽ ⁊ hunc iuxta ẽnſlatõnem
nrãm: q; p̃ cola ſcriptus et comata. mani-
feſtiorẽ legẽtibo ſenſum tribuit. Poſi aũ ami
ci mei ⁊ hunc ſubſannaueñ dicite eis q̃ ne-
mo eos ꝓpellat vt ſcribant. Sed vereor ne
illud eis eueniat q̃d grece ſignificãti⁹ dẽ vt
vocẽẽ fagolitori q̃d ẽ mãducãtes ſenecias

Explicit plogus. Incipit ezechiel ꝓpha.

Et factũ eſt in triceſimo an
no in q̃rto in q̃nta mẽſ: cũ
eẽm ĩ medio captiuor in-
xta fluuiũ chobar: apti ſũt
celi ⁊ vidi viſiones dei. In
q̃nta menſ ipſe eſt annus
q̃ntus trãſmigr̃ionis regis ioachim: factũ ẽ
verbũ dñi ad ezechielẽ filiũ buzi ſacerdotẽ
ĩ ẽra chaldeor ſec⁹ flum chobar. Et facta ẽ
ſup eũ ibi man⁹ dñi. Et vidi: ⁊ ecce ventus
ẽbinis veniebat ab aq̃lone ⁊ nubes magna
et ignis ĩuoluẽs. Et ſplendor ĩ circuitu ei⁹
⁊ de medio ignis q̃i ſpẽs electri. i. de medio
ignis. Et ex medio ei⁹ ſimilitudo q̃tuor aialiũ
et hẽ aſpect⁹ eor. Similitudo hoĩs ĩ eis. Et
q̃tuor facies vni ⁊ q̃tuor pene vni. Et pedes
eor pedes recti: ⁊ planta pedis eor q̃ſi plã
ta pedis vituli: ⁊ ſcintille q̃ſi aſpectus eris
cãdẽtis. ⁊ man⁹ hoĩs ſub pẽnis eor ĩ q̃tuor

ptib⁹:ꝛ facies ꝛ pennas ꝑ q̄tuor ꝑtes habe-
bāt.iūctęq; erāt pēne eor ꝑ alterī⁹ ad altęr.
Nō reuertębant cū incederēt:sed vnūqǒq;
añ faciē suam ḡdiebat. Sili'tudo aī vult⁹
eor.facies bois ꝛ facies leonis a dextris i-
psor ꝑ q̄tuor:facies aī bouis a sinistris ipor
q̄tuor:ꝛ facies aq̄le desup ipsor q̄tuor:ꝛ fa
cies eor et pēne eor extēte desup. Due pē-
ne singl'or iūgebant:ꝛ due tegebāt corpa
eor. Et vnūqǒq; eor corā facie sua ābula-
bat. Vbi erat ī ꝑ⁹ spūs illuc ḡdiebant:nec
reuertębāt cū ābularēt. Et sili'tudo aīaliū ꝛ
aspect⁹ eor q̄si carbonū ignis ardentiū: et
q̄si aspect⁹ lāpadar. Hec erat visio discur-
rens ī medio aīaliū:splēdor ignis ꝛ de igne
fulgur egrediēs. Et aīalia ibāt ꝛ reuertębā-
tur:ī sili'tudiez fulguris chorruscātis. Cūq;
aspicerē aīalia:apparuit rota vna sup ter̄a
iuxta aīalia bīs q̄tuor facies. Et aspectus
rotar ꝛ op⁹ ear q̄si visio maris:ꝛ vna sili-
tudo ipsar q̄tuor:ꝛ aspect⁹ ear ꝛ opa q̄si sit
rota ī medio rotę. Per q̄tuor ꝑtes ear eū-
tes ibāt ꝛ ñ reuertębant cū ābularēt. Sta
tura q̄; erat rotis ꝛ altitudo.ꝛ hor̄ribil' aspe
ct⁹:ꝛ totū corp⁹ oculi plenū ī circuitu ipar
q̄tuor. Cūq; ābularēt aīalia:ābulabāt pi'
ꝛ rotę iuxta ea:ꝛ cū eleuarent aīalia de ter̄
ra.eleuabāt si'l ꝛ rotę. Quocūq; ibat spūs:
illuc eūtę spū: ꝛ rotę pi' leuabant seq̄ntes
eū. Spūs em̄ vitę erat ī rotis. Cū eūtibo i-
bant:ꝛ cū stātibo stabāt:ꝛ cū eleuatis a ter̄
ra:pi' eleuabant ꝛ rotę seq̄ntes ea:qr spūs
vitę erat ī rotis. Et sili'tudo sup caput aīa-
liū firmam̄ti q̄si aspect⁹ cristalli horribil'.ꝛ
extēti sup capita eor desup. Sb firmam̄to
aī pēne eor erectę alter ad altęr. Vnūqǒq;
duabo alis velabat corp⁹ suū:ꝛ altęr sili'ter
velabat. Et audiebā sonū alar q̄si sonū a-
q̄r mlt̄ar q̄i sonū sblimis dei. Cū ābularēt
q̄i son⁹ erat mlt̄itudīs vt son⁹ castror. Cūq;
starēt dimittębant pēne eor. Nā cū fieret
vor sup firmam̄tū qǒ erat sup caput eor:
stabant ꝛ submittębant alas suas. Et sup
firmam̄tū qǒ erat īminēs capiti eor q̄i a-
spect⁹ lapidis saphiri. sili'tudo throni ꝛ sup
sili'tudiez throni sili'tudo q̄i aspect⁹ hois de
sup ꝛ vidi q̄i spēz elect: velut aspectū ignis
itrīsec⁹ ꝑ circuitū ei⁹:a lūbis ei⁹ ꝛ desup:ꝛ
a lūb ei⁹ vsq; deorsū vidi q̄i spēz ignis splē-
dētis ī circuitu. velut aspectū arc⁹ cū fuerit
ī nube ī die pluuie. Hic erat aspect⁹ splēdo-
ris ꝑ gir:hec visio similitudīs glorie dñi.

Et vidi et cecidi in faciem Ca.II.
meaz:ꝛ audiui vocē loq̄ntis. Et di
xit ad me. Fili hoīs sta sup pedes
tuos et loq̄r tecū. Et īgressus ē in me spūs
postq̄ locut⁹ ē mihi:ꝛ statuit me sup pedes
meos ꝛ audiui loq̄ntē ad me ꝛ dicentē. Fili
hoīs mitto ego te ad filios isr'.ad gētes a
postatāces q̄ rēcesserūt a me. ꝓres eor ꝑuari-
cati sū pactū meū vsq; ad diē hāc ꝛ filij dura
facie ꝛ īdomabili corde sūt ad q̄s ego mitto
te. Et dices ad eos Hec dicit dñs de⁹:si for
te vel ipi audiant:ꝛ si forte q̄escant.qm̄ do
m⁹ exasperans ē:ꝛ sciēt qꝛ ꝓpha fuerit ī me
dio eor. Tu q̄ fili hoīs ne timeas eos neq;
ꝑmones eor metuas:qm̄ increduli et sub-
uersores sūt tecū ꝛ cū scorpiōibo hītas. Ver
ba eor ne tīeas:et vult⁹ eor ne formides:
qr dom⁹ exasperans est. Loq̄ris q̄ verba mea
ad eos si forte audiant et q̄escant:qm̄ irri-
tatores sūt. Tu aī fili hoīs audi q̄cunq; lo-
q̄r ad te:et noli eē exasperans sicut dom⁹ ex-
asperatrix ē. Apies os tuū:ꝛ comede q̄cunq;
ego do tibi. Et vidi:ꝛ ecce manus missa ad
me.in q̄ erat inuolut⁹ liber:ꝛ expandit illū
corā me q̄ erat script⁹ int⁹ ꝛ foris: ꝛ scripte
erāt in eo lam̄tatōnes ꝛ carmē ꝛ ve. Ca.III

Et dixit ad me. Fili hoīs:qǒcūq; ī-
ueneris comede. Comede volumen
istud:ꝛ vadens loquē ad filios isr'
Et apui os meū:ꝛ cibauit me volumīe illo
Et dixit ad me. Fili hoīs: vēt tu⁹ comedet
ꝛ viscera tua ꝓplebūt volumīe isto qǒ ego
do tibi. Et comedi illud ꝛ factū ē ī ore meo
sic mel dulce. Et dixit ad me. Fili hoīs va-
de ad domū isr': et loq̄ris vba mea ad eos.
Nō ei ad ꝓl'm ꝑfūdi ꝑmonis ꝛ ignotę līgue
tu mitteris ad domū isr': neq; ad ꝓl'os ml'
tos ꝑfūdi ꝑmōis ꝛ ignotę līgue:q̄r ñ possīs
audire ꝑmones. Etsi ad illos mitteris ipsi
audirent te. Dom⁹ aī isr' nolūt audire te:
qr nolūt audire me. Omīs q̄ppe dom⁹ isr' at̄-
ta frōte ē:ꝛ duro corde Ecce dedi faciē tuā
valentiorē faciebo eor ꝛ frōtē tuā durior̄
frōtibo eor:ꝛ vt adamātē ꝛ vt silicē dedi fa
ciē tuā Ne tīeas eos neq; metuas a facie e-
or:qr dom⁹ exaspās ē. Et dixit ad me. Fili
hoīs:oēs ꝑmones meos q̄s ego loq̄r ad te
assume ī corde tuo ꝛ auribo tuis audi ꝛ vade
īgredē ad t̄nsmig̃tōes ad filios ꝓpl'i tui ꝛ lo
q̄ris ad eos ꝛ dices eis. Hec dicit dñs de⁹:si

fortæ audiãt ꝛ q̃escãt. Et assũpsit me spũs : et audiui p̃ me vocẽ ꝯmocõis magne . bñ dict̃a gl̃a dñi ꝺ loco suo: ꝛ vocẽ alaꝝ aĩaliuz pcuciẽtiũ altẽrã ad alt̃az: ꝛ vocẽ rotaꝝ sequentiũ aĩalia: ꝛ vocẽ ꝯmocõis magne. Spũs q̃z leuauit me ꝛ assũpsit me: ꝛ abij amar̃ ĩ ĩdig̃cõe spũs mei. Man̄ em̃ dñi ẽat ꝯfortãs me. Et veni ad t̃nsmig̃tõz ad aceruũ nouaꝝ frugũ. ad eos qui hĩtabãt iuxta flum̃ chobar: ꝛ sedi vbi illi sedebãt: ꝛ mãsi ibi septẽ diebꝫ merẽs ĩ medio eoꝝ. Cũ aũ pt̃nsisset septẽ dies: factũ est ̃bũ dñi ad me dicẽs. Fili hõis. speculatorẽ dedi te domui isrl̃: ꝛ audies ꝺ ore meo ̃bũ: ꝛ ãnũciab eis ex me. Si dicẽte me ad ĩpium morte moriris: ñ ãnũciaueris ei. neq̃ locut̄ fueris vt auẽtaũ a via sua ĩpia ꝛ viuat: ĩpe ĩpi⁹ ĩ iniq̃tate sua morieꝝ: sãguinẽ ei⁹ de mãu tua rq̃rã. Si aũ tu ãnũciaueris ĩpio. ꝛ ille ñ fuerit ꝯuer̄ ab ĩpietate sua ꝛ a via sua ĩpia: ipe q̃dẽ ĩ ĩpietate sua morieꝝ: tu aũ aĩaz tua liberasti. Iuz etsi ꝯuer̄ iustus a iusticia sua fuẽrit: ꝛ fecẽrit ĩiq̃tatẽ: ponã offẽdiculuz corã eo. Ipe morieꝝ qz ñ ãnũciasti ei. In pcto suo morieꝝ: et ñ erit ĩ mẽoria iusticie ei⁹ q̃s fecit: sãguinẽ vero ei⁹ de mãu tua reqũrã. Si aũ tu ãnũciauẽris iusto vt ñ peccet iust̄. ꝛ ille ñ peccauerit: viuẽs viuet qz annũciasti ei: ꝛ tu aĩaz tuã liberasti. Et facta ẽ sup me man⁹ dñi: ꝛ dixit ad me. Surgẽs egredẽ ĩ cãpũ. ꝛ ibi loq̃r tecũ. Et surgẽs egress̄ sũ ĩ cãpũ: ꝛ ecce ibi gl̃a dñi stabẽ q̃si gl̃a quã vidi iuxta fluuiũ chobar: et cecidi ĩ faciẽ meã. Et ĩgress̄ ẽ ĩ me spũs: et statuit me sup pedes meos: ꝛ locut̄ est mihi: et dixit ad me. Ingredẽ: et ĩcludẽ ĩ medio domꝰ tue. Et tu fili hoĩs. ecce data sũt sup te vicula ꝛ ligabũt te ĩ eis. ꝛ ñ egrediẽris ĩ medio eoꝝ: et lĩguã tuã adberẽ faciã palato tuo ꝛ ẽis mut⁹. nec q̃si vir obiurgãs: qz domꝰ exasperãs ẽ. Cũ aũ locut⁹ fuero tibi aperiã os tuũ ꝛ dices ad eos. Hec dicit dñs deus. Qui audit audiat. et q̃ q̃escit q̃escat: qz domꝰ exasperãs est

Capitulũ . IIII .

Et tu fili hoĩs: sume tibi laterem ꝛ pones eũ corã te ꝛ describes ĩ eo ciuitatẽ ihrl̃m. Et ordiab aduersꝰ eã ĩ obsidionẽ ꝛ edificab munitões ꝛ ꝯportab aggerẽ: et dab ꝯ eã castra ꝛ pones arietes ĩ gy̓ro. Et tu sume tibi sartaginẽ ferreã. et pones eã ĩ muꝝ ferreũ ĩter te ꝛ ĩter ciuitatẽ: ꝛ obfirmab faciẽ tuã ad eã ꝛ erit ĩ obsidionẽ et circũdab eã. Hignũ ẽ domui isrl̃. Et tu dormies sup latꝰ tuũ siniſtꝝ: ꝛ pones iniq̃tates domꝰ isrl̃ sup eo numero dieꝝ q̃b dormies sup illud: ꝛ assumes iniq̃tates eoꝝ. Ego aũ dedi tibi ãnos iniq̃tatis eoꝝ nũero dieꝝ trecẽtos ꝛ nõagĩta dies: ꝛ portab iniq̃tatẽ domꝰ isrl̃. Et cũ ꝯpleueris hec. dormies sup latꝰ tuũ dexterꝝ scõ ꝛ assumes iniq̃tatẽ domꝰ iuda q̃dragĩta diebꝫ . Diẽ ꝑ ãno: diẽ iquãꝑ ãno dedi tibi. Et ad obsidiõez ihrl̃m ꝯuertes faciẽ tuã: et brachiũ tuũ ẽit extẽtum et ꝓphab aduersꝰ eã. Ecce circũdedi te vinc̃l et ñ te ꝯuertes a latẽ tuo ĩ latꝰ aliud donec ꝯpleas dies obsidionis tue. Et tu sume tibi frumẽtũ ꝛ ordeũ ꝛ fabã ꝛ lẽtẽ ꝛ miliũ ꝛ vicia. ꝛ mittes ea in vas vnũ: ꝛ facies tibi panes numero dierũ q̃b dormies sup latꝰ tuũ. Trecẽtis et nonagĩta diebꝫ ꝯmedes illud. Cibꝰ aũ tuꝰ q̃ vesceris: erit ĩ põdere vigĩti stateres ĩ die. A tpe usq̃ ad tẽpꝰ ꝯmedes illud . Et aquã ĩ mẽsura bibes sextã ptẽ hin. A tẽpore usq̃ ad tp̃us bibes illud Et q̃i subcinericiũ ordeaceũ ꝯmedes illud ꝛ stercore qd̃ egreditur de boĩe operies illud ĩ oc̃lis eoꝝ . Hec dicit dñs. Sic ꝯmedẽt filij isrl̃ panẽ suũ pollutũ inẽ gẽtes: ad q̃s eiciã eos. Et dixi. A. a. a. dñe deꝰ. Ecce aĩa mea ñ ẽ polluta: ꝛ morticinũ ꝛ laceratũ a bestijs ñ ꝯmedi ab ĩfãcia mea usq̃ nẽ: et ñ ẽ ingressa os meũ oĩs caro ĩmũda. Et dixit ad me. Ecce dedi tibi fimũ boũ ꝑ stercoribꝫ huãis ꝛ facies panẽ tuũ ĩ eo Et dixit ad me. Fili hoĩs ecce ꝯterã baculũ panis in ihrl̃z et ꝯmedẽt panẽ suũ ĩ põdẽ ꝛ ĩ solicitudĩe et aquã ĩ mẽsura ꝛ ĩ ãgustia bibẽt vt ꝺficiẽtibꝫ pane ꝛ aq̃ corruat vnusq̃sq̃ ad frẽz suũ ꝛ ꝯtabescãt ĩ iniq̃tatibꝫ suis. Ca. V

Et tu fili hoĩs sume tibi gladiũ acutũ radẽtẽ pilos: ꝛ assumes eũ et duces ꝑ caput tuũ ꝛ ꝑ barbã tuã: et assumes tibi staterã põderis ꝛ diuides eos Tẽciã ptẽ igni ꝯbures ĩ medio ciuitatis iuxta ꝯpletõz dieꝝ obsidioĩs: ꝛ assumes tciã ptẽ ꝛ ꝯcides gladio ĩ circuitu ei⁹: terciã vero aliã dispges ĩ vẽtũ. ꝛ gladium nudabis post eos. Et sumes inde puũ numeꝝ ꝛ ligabis eos ĩ sumitatẽ pallij tui: et ex eis rursũ tolles et proicies eos in medio ignis et cõbures eos igni: et ex eo egredietur ignis ĩ omnem domũ isrl̃. Hec dicit dñs deꝰ . Ista

ẽ ibrl'm. In medio gẽtiũ posui eã ī circuitu ei⁹ ẽras. Et ꝓcẽpsit iudicia mea vt pl⁹ eẽt ipia ꝙ gentes: ꝛ p̃cepta mea vlẽ ꝙ ẽre q̃ in circuitu ei⁹ sũt. Judicia eĩ mea piecerẽt: in p̃ceptis meis ñ ãbulauerẽt. Ideirco hec dicit dñs de⁹: quia supastis gẽtes q̃ ī circuitu vr̃o sũt ꝛ ī p̃ceptis meis ñ ãbulastis ꝛ iudicia mea ñ fecistis: ꝛ iuxta iudicia gẽciũ q̃ ī circuitu vr̃o sunt ñ estis opati: iõ hec dicit dñs de⁹. Ecce ego ad te: ꝛ ipe ego faciaz in medio tui iudicia ī ocul' gentiũ ꝛ faciam ī te q̃ ñ feci. ꝛ q̃bo silia vlẽ ñ faciam: ꝓpt oẽs aboiatões tuas. Ideo comedent pres filios ī medio tui ꝛ filij comedẽt pres suos. Et faciaz ī te iudicia: ꝛ vẽtilabo vniuersas reliq̃as tuas ī oẽm ventũ. Idcirco viuo ego dicit dñs de⁹ nisi ꝙ peo q̃ scẽm meũ violasti ī oib⁹ offensioib⁹ tuis ꝛ ī cũctis aboiatõib⁹ tuis: ego q̃z ꝙfrigã: ꝛ ñ pcet oculus me⁹ ꝛ ñ miserebor. Tercia ps tui peste morietꝛ fame ꝙsumet ī medio tui: ꝛ ẽcia ps tui ī gladio cadet ī circuitu tuo. Terciã vo ptẽ tuam ī oẽm ventũ dispgã: ꝛ gladiũ euaginabo p⁹ eos. Et ꝙplebo furorẽ meũ: ꝛ req̃escẽ faciã dig̃tionẽ meã ī eis: ꝛ ꝙsolabor. Et sciẽt q̃ ego dñs locut⁹ sũ in zelo meo: cũ ĩpleuero oẽm indig̃tionẽ meã ī eis. Et dabo te ī dest̃ũ ꝛ ī obꝓbriũ, gẽtib⁹ q̃ ī circuitu tuo sũt ī ꝙspectu oĩs p̃tereũtis. Et eris obꝓbriũ ꝛ blasphẽia exẽplũ ꝛ stupor ī gẽtib⁹ q̃ ī circuitu tuo sũt: cũ fecero ī te iudicia ī furore ꝛ ī idig̃tione ꝛ ī icrepatõib⁹ ire q̃ ego dñs locut⁹ sũ: qñ misero sagittas famis pessimas q̃ erũt mortifẽ: ꝛ q̃s mittã vt dispdam vos. Et famẽ ꝙgregabo sup vos: ꝛ cõterã ī vob⁹ baculũ panis: ꝛ ĩmittaz ī vob⁹ famẽ ꝛ bestias pessimas vsq̃ ad int̃nitõem. Et pestilẽtia ꝛ sanguis trãsibũt p te ꝛ gladiũ inducaz sup te. Ego dñs locut⁹ sum. ¶ Ca. VI.

Et fact⁹ ẽ ꝓmo dñi ad me dicẽs. Fili boĩs. pone faciẽ tuam ad mõtes isrl': ꝛ ꝓphabis ad eos ꝛ dices. Mõtes isrl' audite verbũ dñi dei. Hec dicit dñs de⁹ montib⁹ ꝛ collib⁹. rupib⁹ ꝛ vallib⁹ Ecce ego ĩducaz sup vos gladiũ ꝛ dispdam excelsa vrã: ꝛ demoliar aras vrãs ꝛ ꝙfrigent simulacꝛ vr̃a: ꝛ deiciaz int̃fectos vr̃os añ ydola vrã. Et dabo cadauera filioꝝ isrl' añ faciẽ simulacroꝝ vr̃oꝝ: ꝛ dispgã ossa vrã cir cũ aras vrãs ī oĩb⁹ hĩatõnib⁹ vr̃is. Urbes desẽte erũt: ꝛ excelsa demolient ꝛ dissipabũt: et int̃ribũt are vr̃e ꝛ ꝓfrigent: ꝛ cessabũt ydola vrã: ꝛ ꝓterent delubra vrã: ꝛ delebũt opa vrã: ꝛ cadet int̃fect⁹ ī medio vr̃i: ꝛ scietis qꝛ ego sum dñs. Et rliquaz ī vob⁹ eos q̃ fugerit gladiũ ī gẽtib⁹. cũ dispsero vos ī ẽris: ꝛ r̃cordabunt mei liberati vr̃i ī gẽtib⁹ ad q̃s captiui ducti sũt: qꝛ ꝓcui cor eoꝝ fornicans ꝛ r̃cedens a me. ꝛ oculos eoꝝ fornicãtes p⁹ ydola sua ꝛ displicebũt sibimet sup malis q̃ fecerãt ī vniuers abomiatõib⁹ suis et sciẽt qꝛ ego dñs. ñ frust̃ locut⁹ sũ vt face rẽ eis malũ hoc. hec dicit dñs de⁹. Percute manũ tuaz ꝛ allide pedez tuũ: ꝛ dic heu ad oẽs aboiatões malorꝝ dom⁹ isrl': qꝛ gladio fame ꝛ peste ruituri sunt. Qui lõge ẽ peste morieꝝ: ꝙ aũt ꝓpe. gladio corruet ꝛ q̃ relict⁹ fuerit ꝛ obsessus fame morieꝝ. Et ꝙplebo indig̃tionẽ meaz ī eis ꝛ scietis qꝛ ego dñs cũ fuerit int̃fecti vr̃i ī medio ydolorꝝ vr̃orꝝ in circuitu araꝝ vrãꝝ ī omni colle excelso. ꝛ ī cũctis sũmitatib⁹ mõtiũ ꝛ subt⁹ omne lignũ nemorosũ ꝛ subt⁹ vniuersaz q̃rcũ frondosam id ẽ locũ vbi accẽderẽt thura redolẽtia vniuers ydol' suis. Et extẽdam manũ meã sup eos: ꝛ faciaz ẽraz eoꝝ desolatã ꝛ destitutaz a deserto de blata in oĩb⁹ hĩatõib⁹ eoꝝ: ꝛ scient quia ego dñs. ¶ Ca. VII.

Et fact⁹ ẽ ꝓmo dñi ad me dicẽs. Et tu fili hoĩs: hec dicit dñs de⁹ terre isrl'. Finis venit: venit finis sup q̃tuor plagas ẽre. Nũc finis sup te: ꝛ ĩmittã furorẽ meũ ī te. Et iudicabo te iuxta vias tuas: ꝛ ponaz ꝙt̃ te oẽs abomiatões tuas. Et ñ pcet oculus me⁹ sup te ꝛ ñ miserebor: sed vias tuas ponam sup te ꝛ abomiatões tue in medio tui erũt: et scietis qꝛ ego dñs. Hec dicit dñs de⁹. Afflictõ vna: afflictõ ecce venit. Finis venit: venit finis. Euigilauit aduersũ te: ecce venit. Uenit ꝙtritõ sup te q̃ hĩtas in ẽra. Uenit tẽp⁹: ꝓpe ẽ dies occisiõis ꝛ ñ glorie mõtiũ. Nũc de ꝓpinq̃ effũdam irã meam sup te: ꝛ ꝙplebo furorẽ meũ ī te. Et iudicabo te ꝓm vias tuas: ꝛ ĩponã tibi oĩa scelera tua Et ñ pcet oculus me⁹ nec miserebor: sz vias tuas ĩponã tibi ꝛ aboiatões tue ī medio tui erũt: ꝛ scietis qꝛ ego sũ dñs pcuciẽs. Ecce dies: ecce venit. Egressa ẽ ꝙtritõ: floruit virga. germiauit superbia: iniq̃tas surrexit ī virga ĩpietatis. Nõ ex eis nõ ex ꝓpl'o: neq̃ ex sonitu eoꝝ: ꝛ ñ erit req̃es ī eis. venit tẽp⁹: appropiq̃uit dies. Qui emit

nō letē. ⁊ q̄ vēdit ñ lugeat q⁊ ira ſup oēm ꝑ̄l'm ei⁹: q⁊ q̄ vēdit ad ib qđ vēdidit nō reuertē: et adhuc ī viuētib⁹ vita eo⁊. Filio em̄ ad oēz mlt'itudinē ei⁹ ñ regredieē ⁊ vir ī iiq̄tate vite ſue ñ ꝓfortabiē. Canite tuba ꝑparēē oēs: ⁊ ñ ē q̄ vadat ad p̄liū. Ira em̄ mea ſup vniuerſū ꝑl'm ei⁹. Gladi⁹ foris peſtis ⁊ fames ītrinſec⁹. Qui ī agro ē gladio morieē. ⁊ q̄ ī ciuitate. peſtilēcia ⁊ fame ꝺuorabunē ⁊ ſaluabūē q̄ fugerīt ex eis. Et eēt ī mōtib⁹ q̄i colūbe ꝓualliū: oēs trepidi: vnuſq̄ſq⁊ ī iiq̄tate ſua. Oēs mā⁹ diſſoluēē: ⁊ oīa genua fluēt aq̄s. Et accīgēt ſe cilicijs. ⁊ operiet eos formidꝺ: ⁊ ī om̄i facie ꝓfuſio ⁊ ī vniuerſis capitib⁹ eo⁊ caluiciū Argētū eo⁊ foris ꝑicieē: et au⁊ eo⁊ in ſterq̄liniū erit. Argētū eo⁊ ⁊ au⁊ eo⁊ ñ valebit libe rare eos: ī die furoris dñi. Aiaz ſuā nō ſaturabūt ⁊ vētres eo⁊ ñ īplebūē: q⁊ ſcādalū iiq̄tatis eo⁊ factū ē ⁊ ornamētū monili ū ſuo⁊ ī ſupbiā poſuerē: ⁊ imagīes aboīatōnū ſua⁊ ⁊ ſimulacro⁊ feceē ex eo. Propter hoc ꝺedi eis illud in īmūdiciā: ⁊ ꝺabo illud ī mā⁹ alieno⁊ ad diripiēdū ⁊ īpijs ēre ī p̄dā: ⁊ ꝓtaīnabūt illud. Et auertā faciem meā ab eis: ⁊ violabūt archanuz meū: ⁊ ītroibūt ī illud emiſſarij: ⁊ ꝓtamīabūt illud. Fac ꝓcluſiōez: qm̄ ēra plena ē iudicō ſāguinū: ⁊ ciuitas plena iiq̄tate Et adducā peſſimos ꝺ gētib⁹ ⁊ poſſidebūt dom⁹ eo⁊ Et q̄eſcē faciā ſupbiā potētiū ⁊ poſſidebūt ſāctuaria eo⁊. Anguſtia ſupueniēte req̄rēt pacē: ⁊ nō erit. Cōēbacō ſup ꝓēbacōnē veniet: ⁊ audit⁹ ſup auditū. Et q̄rēt viſiōz de ꝑpha: ⁊ lex ꝑibit a ſacerdote: ⁊ ꝓſilium a ſenioꝛb⁹. Rex lugebit: ⁊ principes induēē meroꝛe. ⁊ man⁹ ꝑl'i ēre ꝓēbabūē. Secūdū viā eo⁊ faciā eis: ⁊ ſcꝺm iudicia eo⁊ iudicabo eos: ⁊ ſcieēt q⁊ ego dñs. Capi. VIII.

Et factuz eſt in āno ſexto. in ſexto. mēſe ī q̄nta mē ego ſedebā ī domo mea ⁊ ſenes iuda ſedebāt corā me. Et cecidit ibi ſup me man⁹ dñi dei. Et vidi ⁊ ecce ſil'itudo q̄i aſpect⁹ ignis. Ab aſpectu lumbo⁊ eius et deoꝛſum ignis ⁊ a lumbis eius et ſurſum. quaſi aſpectus ſplendoꝛis: et viſio electri. Et emiſſa ſimilitudo man⁹ apphēdit me ī cīcīno capitis mei. ⁊ eleuauit me ſpūs inē celū ⁊ ēraz: ⁊ adduxit me ī hirl'z ī viſiōz dei iuxta oſtiū ītēri⁹ qđ rſpiciebat ad aq̄lonē. vbi erat ſtatutū ỹdoluz zeli ad puocādā emulacōz. Et ecce ibi gl'a dei iſrl' ſm viſiōz quā viderā ī cāpo: ⁊ dixit ad me. Fili boīs leua ocl'os tuos ad viā aq̄lonis. Et leuaui ocl'os meos ad viā aq̄lonis: ⁊ ecce ab aq̄lone poꝛte altaris. ỹdolū zeli ī ipo ītroitu. Et dixit ad me. Fili boīs: putaſne vides tu q̄đ iſti faciūt. abōinacōes magnas q̄s domus iſrl' facit hic. vt pcul recedā a ſāctuario meo: Et adhuc ꝓuerſ⁹ videb⁹ abōinacōes maioꝛes. Et ītroduxit me ad oſtiū atrij. Et vidi ⁊ ecce foramē vnū ī pariete. Et dixit ad me. Fili boīs fode pietē. Et cū fodiſſē pietē: appuit oſtiū vnū. Et dixit ad me. Ingredē: et vide abōinacōes peſſimas q̄s iſti faciūt hic. Et īgreſſ⁹ vidi: et ecce oīs ſimilitudo reptiliū ⁊ aīaliū aboīnacō: ⁊ vniuerſa ỹdola dom⁹ iſrl' ꝺpicta erāt ī pariete ī circuitu p totū. Et ſeptuagīta viri ꝺ senioꝛib⁹ dom⁹ iſrl'. et iechonias fili⁹ ſaphan ſtabat ī medio eoruz ſtātiū añ picturas: ⁊ vnuſq̄ſq⁊ hēbat thuribulū ī māu ſua: ⁊ vapoꝛ nebule de thure ꝓſurgebat. Et dixit ad me. Certe vides fili boīs q̄ ſenioꝛes dom⁹ iſrl' faciūt ī tenebris vnuſq̄ſq⁊ in abſcōdito cubil' ſui. Dicūt em̄. Nō videt dñs nos. Deliq̄t dñs ēraz. Et dixit ad me. Adhuc ꝓuerſ⁹ videb⁹ aboīacōes maioꝛes q̄s iſti faciūt. Et ītroduxit me per oſtiū poꝛte dom⁹ dñi qđ reſpiciebat ad aq̄lonē. Et ecce ibi mlieres ſedebāt plāgentes adonidem. Et dixit ad me. Certe vidiſti fili boīs. Adhuc ꝓuerſus videb⁹ aboīacōes maioꝛes hijs. Et ītroduxit me ī atrium dom⁹ dñi ītēri⁹. Et ecce ī oſtio tēpli dñi īt vestibulū ⁊ altaē q̄i viginti q̄nq⁊ viri doꝛſa hñtes ꝓt tēplū dñi et facies ad oꝛiētē: ⁊ adoꝛabāt ad oꝛtuz ſolis Et dixit ad me. Certe vidiſti fili boīs. Nūq̄d leue eſt hoc domui iuda. vt facerēt aboīacōes iſtas q̄s feceē hīc q⁊ replētes ērā iiq̄tate ꝓuerſi ſunt ad irritādū me. Et ecce applicāt ramū ad nares ſuas. ⁊ ego faciā ī furoe: ñ pcet ocl'us me⁹ nec miſebo⁊: et cū clamauerīt ad aures meas voce mag̃ nō exaudiā eos. Capi. IX

Et clamauit ī auribus meis voce mag̃ dicēs. Appinq̄uerē viſitatōes vrb: et vnuſq̄ſq⁊ vas īēfectōis hē in māu ſua: ⁊ ecce ſex viri veniebāt ꝺ via poꝛte ſupioꝛis q̄ rſpicit ad aq̄lonē: ⁊ vnuſq̄ſq⁊ vas ītērit⁹ ī māu ei⁹. Vir q̄⁊ vn⁹ ī medio eo⁊ veſtit⁹ līeis: ⁊ atē mētariū ſcriptoꝛis ad renes ei⁹. Et īgreſſi

sunt:⁊ stetɛrt iuxta altare eneū. Et gloria dñi isrl assūpta ē de cherub:q̄ erat sup eum ad limē dom⁹. Et vocauit vir q̄ indut⁹ erat lineis:et atramentariū scriptoris habebat i lūb suis. Et dixit dñs ad eū. Trāsi p mediā ciuitatē i medio ihrlm:⁊ sig thau sup frontes virorū gemētiū⁊ dolētiū sup cūctis aboīa tōibo q̄ fiūt i medio ei⁹ Et illi dixit audiēte me. Trāsite p ciuitatē seqntes eū⁊ pcutite. Non pcat oculus vr̄:neq; miseāmi. Senes adolescētulū⁊ virginē.puerulū et mlieres interficite:vsq; ad internitōez. Oēm aī sup quez videritis thau ne occidatis: et a sctuario meo incipite. Ceperūt g̃ a viris senioribo:q̄ erāt añ faciē dom⁹. Et dixit ad eos. Contaminate domū⁊ iplete atria interfectis. Egredimi. Et egressi sūt et pcuciebāt eos q̄ erāt i ciuitate. Et cede cōpleta rmansi ego:ruiq; sup faciē meaz⁊ clamans aio. heu heu heu dñe de⁹. Ergo ne dispdas oēs reliq̄as isrl. effūdens furorē tuū sup ihrlm? Et dixit ad me. Iniqtas dom⁹ isrl et iuda magna ē nimis valde:et rpleta ē tra sāguinibo:et ciuitas repleta ē auersione. Dixerūt em̄. Delinqt dominū⁹ terrā:et dñs n̄ videt. Igr̄ et meus n̄ pcet oculus:neq; miserebor. Etiam eor sup caput eor reddam. Et ecce vir q̄ erat indut⁹ lineis q̄ habebat atramentariū i dorso suo:rndit verbū dicens. Feci sicut pcepisti mihi. Ca.X

ET vidi:⁊ ecce. in firmamēto q̄ erat sup caput cherubin q̄si lapis saphir⁹:et q̄si spēs similitudīs solij apparuit sup eum Et dixit ad vir q̄ indut⁹ erat lineis:et ait. Ingredē i medio rotar q̄ sunt subt⁹ cherubin⁊ ple manū tuam plenis ignis q̄ sunt int cherubī:et effunde sup ciuitatē. Ingressusq; est i cōspectu meo. Cherubin aī stabāt a dext dom⁹ cū ingrederet vir:⁊ nubes ipleuit atrium interi⁹. Et eleuata est gloria dñi desup cherub ad limē dom⁹⁊ repleta est dom⁹ nube. Et atriū repletū est splendore glie dñi:⁊ sonit⁹ alar cherubī audiebat vsq; ad atriū exteri⁹:q̄si vox loqntis dei oipotētis. Cūq; pcepisset viro q̄ indut⁹ erat lineis dicēs sume ignē d medio rotar q̄ st int cherubī:ingressus ille stetit iuxta rotā Et extēdit cherub manū suā de medio cherubī ad ignē q̄ erat int cherubin⁊ sūpsit⁊ dedit man⁹ ei⁹ q̄ indut⁹ erat lineis:q̄ accipiēs egress⁹ ē. Et apparuit i cherubī silitudo mā⁹ boīs sbt⁹ pēnas eor

Et vidi: et ecce q̄tuor rote iuxta cherubī. Rota vna iuxta cherub vnū⁊ rota alia iuxta cherub vnū. Spēs aī rotar erat q̄si visio lapidis crisoliti: et aspect⁹ ear silitudo vna q̄tuor:q̄si si sit rota i medio rote. Cūq; ābularēt i q̄tuor ptes gdiebant⁊ n̄ reuertebant ābulantes:sz ad locū ad quē ire declīabat q̄ pma erat:seqbant⁊ certe:nec cōuertebāt. Et oīe corp⁹ ear⁊ colla⁊ man⁹ et pēne⁊ circuli plena erāt oclis i circuitu q̄tuor rotar:⁊ rotas istas vocauit volubiles audiēte me. Quatuor aī facies habebat vnū. Facies vna facies cherub⁊ facies secūda facies boīs:⁊ i tcia facies leonis:et i q̄rto facies aq̄le. Et eleuate sūt cherubī:ipm ē aīal qđ viderā iuxta flumē chobar. Cūq; ābularēt cherubī ibant pit⁊ rote iuxt ea et cū eleuarēt cherubī alas suas vt exaltarēt de tra n̄ residebāt rote:sz⁊ ipe iuxta erāt. Stātibo ill stabāt:⁊ cū eleuatis eleuabant. Spūs ei vite erat i rotis. Et egressa ē gl'ia dñi a limie tēpli⁊ stetit sup cherubī. et eleuātia cherubī alas suas exaltata sūt a tra corā me⁊ ill egrediētibo rote q̄s sbsecute sūt.⁊ stetit i introitu portē dom⁹ dñi orie talis⁊ gl'ia dei isrl erat sup ea. Ipm ē aīal qđ vidi subt deū isrl iuxta fluuiū chobar. Et intellexi qr cherubī eēnt. Quatuor p q̄tuor vult⁹ vni:⁊ q̄tuor ale vni:⁊ silitudo man⁹ boīs sub alis ear. Et silitudo vultuū eorum:ipsi vult⁹ q̄s videraz iuxta fluuiū chobar:⁊ intuit⁹ ear et impet⁹ singulor ante faciem suam ingrediebant. Ca.XI.

ET eleuauit me spūs: et introduxit me ad portā dom⁹ dñi orientalez q̄ respicit ad sol ortū. Et ecce i introitu portē viginti q̄nq; viri⁊ vidi i medio ear iechoniaz filiū azur⁊ pheltiaz filiū banaie pncipes pli. Dixitq; ad me. Fili boīs:hij viri cogitāt iniq̄tatē.et tēptant psiliū pessimū i vrbe ista dicētes. Nōne dudū edificate sūt dom⁹? Hec ē lebes:nos aī carnes. Ideirco vaticinare de eis:vaticinare fili boīs. Et irruit i me spūs dñi:⁊ dixit ad me. Loqre. Hec dicit dñs. Sic locuti estis dom⁹ isrl:et cogitatōes cordis vr̄i ego noui. Plurimos occidistis i vrbe hac⁊ iplestis vias ei⁹ interfectis. pterea h dicit dñs. interfecti vr̄i q̄s posuistis i medio ei⁹ hij sūt carnes:et hec ē lebes: ⁊ educā vos de medio ei⁹ Gladiū metuistis et gladiū inducā sup vos dicit dñs de⁹. Et

eiciã vos ꝺ medio eiꝰ ꝺaboqꝫ vos ĩ manũ hostiũ:ꝙ faciã in vob iudicia. Gladio cadetis. Jn finibꝫ ifrl iudicabo vos:ꝙ fcietis qꝛ ego dñs. hec ñ erit vob ĩ lebetẽ:ꝙ vos ñ eritis ĩ medio eiꝰ ĩ carnes. Jn finibꝫ ifrl iudicabo vos:ꝙ fcietis qꝛ ego dñs. Quia ĩ ꝓceptis meis ñ ãbulastis:ꝙ iudicia mea ñ fecistis:ꝑ iuxta iudicia gẽtiũ q̃ ĩ circuitu vr̃o sũt estis opati. Et factũ ẽ cũ ꝓpharẽ:phelthias filiꝰ banaie mortuꝰ ẽ. Et cecidi ĩ faciẽ meã clamãs voce magna Et dixi. Heu heu heu dñe deꝰ:ꝓsumacõz tu facis reliq̃aruz ifrl. Et factũ ẽ vbũ dñi ad me dicẽs Fili homĩs:frẽs tui ꝙ viri ꝓpinq̃ tui. ꝙ ois domus ifrl. ꝙ vniuersi q̃bꝫ dixerũt hĩtatores ibrlm lõge recedite a dño:nob data ẽ tra ĩ possessiõez:ꝓpterea hec dicit dñs deꝰ. Qꝛ lõge feci eos ĩ gẽtibꝫ:ꝙ qꝛ dispsi eos ĩ tris:ero eis in sctificatõz modicã ĩ tris ad q̃s venerũt. ꝓpterea loq̃re. Hec dicit dñs deꝰ. Cõgregabo vos ꝺ ꝓplis:ꝙ adunabo de tris ĩ q̃bꝫ dispsi estis daboqꝫ vob humũ ifrl. Et ĩgrediẽt illuc:ꝙ auferẽt oẽs offẽsiões cũctasqꝫ aboiatões eiꝰ ꝺ illa. Et dabo eis coꝛ vnũ:ꝙ spm̃ nouũ tribuã ĩ visceribꝫ eoꝝ. Et auferã coꝛ lapideꝫ ꝺ carne eoꝝ. ꝙ dabo eis coꝛ carneũ:vt ĩ ꝓceptis meis ãbulẽt. ꝙ iudicia mea custodiant. faciãtqꝫ ea:ꝙ sint mihi ĩ ꝓplm. ꝙ ego sĩ eis ĩ deũ. Quoꝝ aũ coꝛ pꝰ offẽdicla ꝙ aboiatões suas ãbulat:boꝝ viaꝫ ĩ capite suo ponã dicẽ dñs deꝰ. Et eleuauerũt cherubĩ alas suas. ꝙ rote cũ eis ꝙ gla dei ifrl erat sup eos Et ascẽdit gla dñi ꝺ medio ciuitatis: stetitqꝫ sup mõtẽ q̃ est ad oriẽtẽ vrb. Et spũs leuauit me:adduxitqꝫ ĩ caldeã ad tnsmigtõz ĩ visiõez ĩ spũ dei:ꝙ sublata ẽ a me visio quã videra. Et locutꝰ suꝫ ad tnsmigtõz oia vba dñi:q̃ ostẽderat mihi. ¶ Capitu. XII.

ET factꝰ ẽ ꝓmo dñi ad me dicẽs. Fili homĩs. ĩ medio domꝰ exaspãtis tu hĩtas:q̃ oculos hñt ad videndũ et nõ videt. ꝙ aures ad audiendũ ꝙ ñ audiũt:qꝛ domꝰ exaspãs ẽ. Tu g̃ fili homĩs fac tibi vasa tnsmigcõis:ꝙ tnsmigꝺ ꝑ die coram eis. tnsmigꝺ aũ ꝺ loco tuo. ad locũ altꝝ ĩ ꝓspectu eoꝝ (si forte aspiciãt) qꝛ domꝰ exasperãs ẽ. Et efferes foras vasa tua. q̃ vasa tnsmigti ois ꝑ die:ĩ ꝓspectu eoꝝ. Tu aũt egredieris vespe coram eis sicẽ egredit migns añ oculos eoꝝ. Perfode tibi pietẽ:ꝙ egrediẽis ꝑ eũ in ꝓspectu eoꝝ. Jn humeris portabis:ĩ caligie effereris. Faciẽ tuã velab et ñ videꝺ terã q̃ portentũ dedi te domui ifrl. Feci g̃ sicẽ ꝓcepat mihi dñs. Vasa mea ptuli q̃i vasa tnsmigntis ꝑ die:ꝙ vespe pfodi mihi pietẽ manu:ꝙ ĩ caligine egressꝰ sũ ꝙ ĩ hũeris portatꝰ ĩ ꝓspectu eoꝝ. Et factꝰ ẽ mane ꝓmo dñi ad me dicẽs. Fili homĩs nũq̃ ñ dixerũt ad te domꝰ ifrl domꝰ exaspãs q̃ tu facis? Dic ad eos. Hec dicit dñs deꝰ. Sup ducẽ onꝰ istud q̃ ẽ ĩ ibrlm. ꝙ sup oẽz domũ ifrl q̃ ẽ ĩ medio eoꝝ. Dic. Ego portentũ vr̃m. Quõ feci sic fiet illi. Jn tnsmigtõz ꝙ ĩ captiuitatẽ ibũt:ꝙ dux q̃ ẽ ĩ medio eoꝝ ĩ hũeris portabit:ĩ caligine egredietur. Parietẽ pfodiẽt ut educãt eũ. facies eiꝰ operiet vt ñ videat oculꝰ terã. Et extẽdã rethe meũ sup eũ et capiet ĩ sagena mea et adducã eũ ĩ babilonẽ ĩ tra caldeoꝝ ꝙ ipaz ñ videbit:ibiq̃ moriet ꝙ oẽs q̃ circa eũ sũt. Presidiũ eiꝰ. et agmĩa eiꝰ dispgã in oẽz vẽtũ:ꝙ gladiũ euagĩabo pꝰ eos. Et scient qꝛ ego dñs:qñ dispsero illos ĩ gẽtibꝫ. ꝙ dispseꝛ ĩauero eos ĩ tris. Et reliquã ex eis viros paucos a gladio et fame et pestilẽcia:vt enarrẽt oĩa scelera eoꝝ ĩ gẽtibꝫ ad q̃s ingrediẽt:ꝙ scient qꝛ ego dñs. Et factꝰ ẽ ꝓmo dñi ad me dicẽs. Fili homĩs panẽ tuũ ĩ ꝯbatõe ꝯmede:ꝑ et aquã tuã ĩ festinatõe et merore bibe:ꝙ dices ad ꝓplm tre. Hec dicit dñs deꝰ ad eos q̃ hĩtãt ĩ ibrlm:ĩ tra ifrl. Panẽ suũ ĩ solitudie ꝯmedẽt ꝙ aquã suã ĩ desolacõe bibẽt:vt ꝺsoleꝺ tra a mltitudie sua ꝓpter iniq̃tates oĩm q̃ hĩtãt ĩ ea. ꝙ ciuitates q̃ nũc hĩtãt ꝺsolate erũt. traqꝫ ꝺserta:ꝙ scietis qꝛ ego dñs. Et factꝰ ẽ ꝓmo dñi ad me dicẽs. Fili homĩs. qꝺ ẽ puerbiũ istꝺ vob ĩ tra ifrl dicẽtiũ:ĩ lõguz differũt dies. ꝙ pibit oĩs visio? Ideo dic ad eos. Hec dicit dñs deꝰ. Quiescẽ faciã puerbiũ istud:neq̃ vulgo diceꝺ vlt ĩ ifrl:ꝙ loq̃re ad eos qꝛ appropiãquerũt dies:ꝙ ꝓmo oĩs visionis. Nõ emm̃ erit vlt oĩs visio cassa. neq̃ diuinatõ ãbigua ĩ medio filioꝝ ifrl:qꝛ ego dñs loq̃r qꝺcũq̃ locutꝰ fuero ꝺbũ ꝙ fiet. Nõ plõgabit ãplꝰ sz ĩ diebꝫ vr̃is domꝰ exaspans loq̃r ꝺbum:et faciã illud dicit dñs deꝰ. Et factꝰ ẽ ꝓmo dñi ad me dicẽs Fili homĩs:ecce domꝰ ifrl dicẽtiũ. Visio quã hic videt ĩ dies multos:et in tpa lõga iste ꝓphat. Propterea dic ad eos. Hec dicit dominꝰ deꝰ. Nõ plõgabit vlt ꝓmo oĩs me. Verbuz quod locutus fuero cõplebit dicit dñs deus. ¶ Capitulũ XIII.

Et fact⁹ est sermo dñi ad me dicẽs. Fili hoīs vaticinare ad pphas isrl' qui pphetãt: et dices pphetantibꝫ de corde suo. Audite ꝟbũ dñi. Hec dicit dñs de us. Ve pphetis īsipiẽtibꝫ: q̃ secũt spũm suũ et nihil vidẽt. Quasi vulpes ī deserto. pphete tui isrl' erãt. Nõ ascẽdistis ex aduerso: neq; opposuistis murũ p domo isrl' vt staretis in plio ī die dñi. Vidẽt vana et diuinãt mẽdaciũ: dicẽtes ait dñs. cũ dñs nõ miserit eos et pseuerauerũt cõfirmare ꝑmonez. Nũq̃d ñ visionẽ cassã vidistis: et diuinatiõz mẽdacẽ locuti estis? Et dicitis ait dñs: Quũ ego ñ sim locut⁹. Propterea hec dicit dñs deus. Quia locuti estis vana et vidistis mẽdaciũ ideo ecce ego ad vos ait dñs de⁹ et erit mã⁹ mea sup pphas q̃ vidẽt vana et diuinãt mẽdaciũ. In cõsilio plī mei nõ erũt. et in scriptura dom⁹ isrl' nõ scribẽt: nec in ẽra isrl' ingrediẽt: et scietis q; ego dñs de⁹. Eo q; deceperit populũ meũ dicẽtes pax pax et nõ est pax: et ipe edificabat pietẽ: illi aũt liniebãt eũ luto absq; paleis. Dic ad eos qui linit absq; tẽpatura: q; casur⁹ sit. Erit emi ymber inũdans: et dabo lapides pgrandes desup irruentes: et ventuz pcelle dissipãtẽ siq̃dem ecce cecidit paries. Nunq̃d nõ dicet vobis: vbi est litura quã linistis? Propterea hec dicit dñs deus. Et erũpere faciam spiritum tempestatũ ī indignacõe mea: et ymber inundans in furore meo erit: et lapides grandes in ira in cõsũptionem. Et destruam pietem quem linistis absq; temperamẽto: et adequabo eum terre et reuelabit fundamẽtum eius et cadet et cõsumetur ī medio eius: et scietis q; ego sum dom⁹. Et cõplebo indignacõz meã in parietẽ: et in hijs q̃ liniũt eum absq; tempamẽto: dicamq; vobis. Non est paries et nõ sẽt qui liniunt euz. Prophete israhel qui prophetant ad ihrlm: et vidẽt eis visiones pacis et nõ est pax dicit dom⁹ de⁹. Et tu fili hominis pone faciez tuam cõtra filias populi tui q̃ pphetant de corde suo: et vaticinare super eas et dic. Hec dicit dom⁹ de⁹. Ve hijs q̃ psumũt pulluillos sb omi cubitu man⁹: et faciũt ceruicalia sb capite vniuerse etatis ad capiẽdas aias. Et cũ capent animas plī mei. viuificabãt aias eoz. et violabãt me ad pplm meũ ppt pugillũ ordei et fragmen panis: vt interficerẽt aias q̃ ñ moriũt et viuificarẽt aias q̃ ñ viuũt: mẽciẽtes plo meo credẽti mẽdacijs. Propt hoc dicit dñs de⁹. Ecce ego ad puluillos vros q̃b vos capitis aias volãtes: et dirũpã eos de brachijs vris: et dimittã aias q̃s vos capitis. aias ad volãdũ. Et dirũpã ceruicalia vra: et liberabo plm meũ ꝺ mãu vra: neq; erit vlt ī mãibꝫ vris ad pdãdũ: et scietis q; ego dñs. Proeo q; merere fecistis cor iusti mẽdacit. quẽ ego nõ ꝓtristaui: et ꝓfortastis mã⁹ ipij vt ñ reuertẽt a via sua mala et viuẽt ppea vana nõ videbitis et diuinatiões nõ diuinabitis ãplius: et eruã plm meũ de mãu vra: et scietis q; ego dñs.

Capitulũ XIIII

Et venert ad me viri seniores israhel: et sederũt corã me. Et fct⁹ est ꝟmo dñi ad me dicẽs. Fili hoīs viri isti posuert inmũdicias suas ī cordibꝫ suis. et scãdalũ iniq̃tatis sue statuert ꝓt faciez suã. Nũq̃d īterrogat⁹ respõdebo eis: Propter hoc loqre eis: et dices ad eos. Hec dicit dñs de⁹. Homo hõ ꝺ domo isrl' q̃ posuerit īmũdicias suas ī corde suo. et scãdaluz iniq̃tatis sue statuerit ꝓt faciẽ suã. et venerit ad pphetã interrogãs p eũ me: ego dñs respõdebo ei ī multitudie īmũdiciarũ suarũ: vt capiat dom⁹ isrl' ī corde suo qũoz recesserũt a me ī cũctis ydolis suis. Propterea dic ad domũ isrl'. Hec dicit dñs de⁹. Quertimi et recedite ab ydolis vris: et ab vniuersis ptaĩna cõibꝫ vris auertite facies vras. q; hõ de domo isrl' et de pselitis q̃cũq; aduena fuerit ī israhel. si alienat⁹ fuerit a me et posuerit ydola sua ī corde suo et scandalũ iniq̃tatis sue statuerit cõtra faciez suã et venerit ad pphaz vt interroget p eũ me ego dñs rñdebo ei p me et ponã faciẽ meã sup hoīez illũ: et faciã eũ ī exẽplũ et ī puerbiũ et dispdã eũ de medio plī mei: et scietis q; ego dñs. Et ppheta cũ errauerit et locut⁹ fuerit ꝟbũ: ego dñs decipiã illũ. Et extẽdã manũ meã sup illũ. et delebo eum de medio plī mei isrl': et portabũt iniq̃tatẽ suã. Juxta iniq̃tatẽ interrogãtis sic iniq̃tas pphe erit: vt ñ erret vlt⁹ dom⁹ isrl' a me neq; polluat ī vniuersis puaricatiõibꝫ suis: sz sit mihi ī plm et ego sī eis ī deũ. ait dñs exercituũ. Et fct⁹ ē ꝟmo dñi ad me dicẽs. Fili hoīs tra cuz peccauerit mihi. vt puaricet puaricãs: extẽdã manũ meã sup eã et ꝓterã ꝺgã panis ei⁹. et imittã in eã famẽ: et interficiã ꝺ ea hoīez et iumẽtuz

Etsi fuerint tres viri isti in medio ei⁹ noe. daniel⁊ iob: ipi iusticia sua liberabūt aīas suas ait dns exercituū. Qȯ etsi bestias pessimas īduxero sup ērā vt vastēt eā⁊ fuerit iuia eoq; ñ sit pt̄nsiēs ꝑ bestias: tres viri isti si fuerīt ī ea. viuo ego dicit dns de⁹: qr nec filios nec filias liberabūt: sz ipi soli liberabūt: ēra aūt desolabit. Vl̄ si gladiū īduxero sup ērā illā⁊ dixero gladio. ēnsi p ēraz⁊ inēfecero de ea boīez⁊ iumūtū⁊ tres viri isti fuerīt ī medio ei⁹. viuo ego dicit dns de⁹ ñ liberabūt filios neq; filias: sz ipi soli liberabunt. Vbi aūt⁊ pestilētiaz īmisero sup ēram illā⁊ effudero īdignationē meā sup eaz ī sanguīe vt auferā ex ea boīez⁊ iumūtū: et noe: daniel⁊ iob fuerunt ī medio ei⁹: viuo ego dicit dns de⁹. qr filiū⁊ filiaz ñ liberabūt: sz ipi iusticia sua liberabūt aīas suas qm̄ hec dicit dns. Qȯ⁊ si q̄tuor iudicia mea pessima: gladiū et famē ac bestias malas pestilētiā īmisero ī ihr̄l'm vt inēficiā⁊ ȯ ea boīez⁊ pec⁹: ⁊tñ relīquēt in ea saluatō educētiū filios⁊ filias. Ecce ipi egrediēt ad vos⁊ videbitis viaz eoꝝ⁊ adiuētōes eoꝝ⁊ cogscetis q; ñ frustr̄ fecerī oīa q̄ feci ī ea: ait dns de⁹.

Ca. XV

Et fact⁹ ē ꝑmo dñi ad me dicēs. Fili hoīs: qd fiet ȯ ligno vitis ex oīb⁹ lignis nemoꝝ q̄ sūt int̄ lig̃ siluaꝝ? Nunq̄d tollet de ea lignū vt fiat opus: aut fabricabit de ea paxill⁹ vt dependeat ī eo qd cūq; vas? Ecce igni datū est ī escā: vtranq; pt̄e ei⁹ cōsūpsit ignis: ⁊ medietas ei⁹ ēdacta est ī fauillaz. Nunq̄d vtile erit ad op⁹? Etiam cū esset īteg̃ ñ erat aptū ad op⁹: q̄nto magis cū illud ignis devorauerit⁊ cōbusserit nihil ex eo fiet opis. Propt̄ea hec dicit dns de⁹. Quō lignū vitis int̄ lig̃ siluaꝝ qd dedi igni ad devorandū: sic ēdaz hītatores ihr̄l'm⁊ ponā faciē meam ī eos. De igne egredient̄: ⁊ ignis cōsumit eos. Et scietis qr ego dns cū posuero faciē meaz ī eos⁊ dedero ēram īuiaz⁊ desolataz: eoq; ꝓuaricatores extiterint dicit dns deus.

Ca. XVI.

Et fact⁹ ē ꝑmo dñi ad me dicēs. Fili hoīs: notas fac ihr̄l'm aboīatōes suas: et dices. hec dicit dns de⁹ isr̄l' Radix tua⁊ generatō tua de terra chanaan: pt̄ tuus amorreus: et mat̄ tua cethea.

Et qñ nata es in die ortus tui nō est precisus umbilicus tu⁹: et aq̄ non es lota in salutē: nec sale sallita: nec inuoluta pannis. Non pepcit sup te oculus vt facēt tibi vnū de bijs mist⁹ tui: sed ꝓiecta es sup faciē terre in abiectōe aīe tue: in die qua nata es. Transiens aūt ꝑ te: vidi te conculcatam in sanguine tuo. Et dixi tibi cū eēs ī sanguīe tuo. Viue. Dixi īquaz tibi ī sanguine tuo. Viue. Multiplicatā q̄si germē agri dedi te. ⁊ multiplicata es⁊ gndis effecta: ⁊ ingressa es et pueniſti ad mundū muliebrez. Ubera tua ītumuerūt: et pil⁹ tu⁹ germīauit: ⁊ eras nuda et cōfusionis plena. Et ēnsiui p te et vidi te: et ecce tēp⁹ tuū: tēp⁹ amātiū. Et expandi amictū meū sup te⁊ opui ignomīaz tuaz. Et iurauī tibi: ⁊ ingressus sum pactū tecū ait dns de⁹. Et facta es mihi: ⁊ lauī te aq̄ et emūdauī sanguinē tuū ex te. Et vnxi te oleo: ⁊ vestiui te discoloribo⁊ calciaui te iacīcto. et cīxi te bisso: et indui te subtilibo et ornaui te ornamēto. Et dedi armillas in manibo tuis: et torquē circa collū tuū: ⁊ dedi īaurē sup os tuū⁊ circulos auribo tuis: ⁊ coronā decoris ī capite tuo. Et ornata es auro⁊ argēto⁊ vestita es bisso⁊ polimito⁊ mr̄tis coloribo. Similā⁊ mel⁊ oleū comedisti: ⁊ decora facta es vehemēt nimis. Et prosperata es regnū: ⁊ egressū ē nom̄ tuū ī gētes ꝓpter spēm tuā: qr ꝓfecta eras ī decore tuo quē posuero sup te dicit dns de⁹. Et dns fiducias ī pulcētudīe tua fornicata es ī noie tuo: ⁊ exposuisti fornicatōez tuā. oī trāseūti: vt ei⁹ fieres. Et sumēs de vestimētis tuis fecisti tibi excelsa bīcinde cōsuta: ⁊ fornicata es sup eis: sicut ñ ē factū. neq; futuꝝ ē. Et tulisti vasa decoris tui de auro meo et argēto meo q̄ dedi tibi⁊ fecisti tibi imagines masculīnas: ⁊ fornicata es ī eis. Et sūpsisti vestimēta tua mr̄ticoloria⁊ vestita es eis. et oleū meū⁊ thimiama meū posuisti corā eis⁊ panē meū quē dedi tibi similā⁊ oleū⁊ mel qbo enutrīui te: posuisti ī ꝓspectu eoꝝ ī odorē suauitatis. Et factū ē ait dns de⁹: et tulisti filios tuos⁊ filias tuas q̄s generasti mihi⁊ īmolasti eis ad devorandū Nunq̄d pua ē fornicatō tua īmolasti filios meos? Et dedisti illos ꝓsecīns eis. Et pt⁹ oēs aboīatōes tuas et fornicatōes ñ es recordata dieꝝ adolescentie tue: qñ eras nuda et cōfusione plena: ꝓculcata ī sāguīe tuo. Et accidit p⁹

oñem maliciã tuã: ve ve tibi ait dñs de⁹.
Et edificasti tibi lupanar: ⁊ fecisti tibi p-
stibulũ ĩ cũctis platęis. Ad oñe caput vie
edificasti signũ pstitutõis tue: ⁊ aboĩnabi-
les fecisti decorẽ tuũ. ⁊ diuisisti pedes tuos
oñi transeũti. ⁊ multiplicasti oñes forni-
cacões tuas. Et fornicata es cũ filijs egi-
pti vicinis tuis magnis carniũ: et mltipli-
casti fornicatõs tuã ad irritandũ me. Ecce
ego extendã manũ meã sup te: et auferaz
iustificatõz tuã. Et dabo te in aĩas obien-
tiũ te filiap palestinap. q erubescũt in via
tua scelerata. Et fornicata es ĩ filijs assiri-
op: eoq necdum fueris expleta. Et postq
fornicata es. nec sic es sedata ⁊ mltiplica-
sti fornicatõz tuã in tra chanaan cũ chal-
dęis ⁊ nec sic saciata es. In q mũdabo cor
tuũ ait dñs de⁹. cũ facias oĩa hec opa mu-
lieris mẽtricis ⁊ pcacis: qr fabricasti lupa-
nar tuũ ĩ capite oĩs vie: ⁊ excelsuz tuũ fe-
cisti in oĩ platea. Nec fcta es qsi mẽtrix fa
stidio augens pciuz: sz qsi mlr adultera: q
sup viz suũ ĩducit alienos. oĩbo mẽtricibo
dant mercedes: tu aũt dedisti mercedes cũ-
ctis amatoribo tuis: ⁊ dona donabas eis vt
intrarẽt ad te vndiq ad fornicandũ tecũ.
Factũq ẽ in te ꝑ̃ ꝓsuetudinẽ mlier ĩ for-
nicatõibo tuis: ⁊ p⁹ te ñ erit fornicatõ. In
eo eĩ q dedisti mercedes ⁊ mercedes ñ acce
pisti: fcm est ĩ te ꝑ̃riuz. Propea mẽtrix
audi vbuz dñi. Hec dicit dñs de⁹. Quia ef-
fusuz ẽ es tuũ: ⁊ reuelata ẽ ignminia tua. ĩ
fornicatõibo tuis sup amatores tuos et sup
ydola aboĩnatõnũ tuap ĩ sanguine filiop
tuop qs dedisti eis: ecce ego ꝓgregabo oẽs
amatores tuos qbo ꝓmixta es: ⁊ oẽs qs di-
lexisti cũ vniuerso qs oderas. Et ꝓgregabo
eos sup te vndiq: et nudabo ignminiã tuã
coram eis. Et videbũt oẽz ẽpitudinẽ tuã: et
iudicabo te iudicijs adultere ⁊ effunden-
tis sãguinẽ. Et dabo te ĩ sãguinẽ furoris ⁊
zeli: ⁊ dabo te ĩ man⁹ eop. Et destruẽt lu-
panar tuũ: ⁊ demolieñ pstibulũ tuũ. Et d-
nudabũt te vestimẽtis tuis: ⁊ auferẽt vasa
decoris tui. Et delinquẽt te nudã plenãq
ignmia: ⁊ adducẽt sup te mltitudinẽ. Et la-
pidabũt te lapidibo: ⁊ trucidabunt te gla-
dijs suis. Et ꝓburẽt domos tuas igni: ⁊ fa
cient ĩ te iudicia ĩ oclis mlier plurimap.
Et desines fornicari: ⁊ mercedes vlt ñ dab
Et requescet ĩdignatio mea ĩ te: ⁊ auferet zel⁹
me⁹ a te. Et qescã nec irascar ãpli⁹: eoq ñ
fueris recordata diep adolescẽcie tue: ⁊ p-
uocasti me ĩ oĩbo hijs. Quapropt ⁊ ego vi-
as tuas ĩ capite tuo dedi ait dñs de⁹ ⁊ ñ fe-
ci iuxta scelera tua ĩ oĩbo aboĩatõibo tuis.
Ecce oĩs q dicit vulgo puerbiũ: ĩ te assu-
met illud dicẽs. Sicut mr: ita et filia ei⁹.
Filia mris tue es tu q piecit vip suũ. ⁊ fi-
lios suos: ⁊ sororꝰ sorop tuap tu. q piecert
viros suos ⁊ filios suos. Mr vra cethea: ⁊
pr vr amorre⁹. Et soror tua maior samа-
ria: ipa ⁊ filie ei⁹ q habitãt ad sinistrã tuã
Soror aũt tua mior te: q habitat a dextris
tuis sodoma ⁊ filie eius. Sz nec ĩ vijs eap
ãbulasti: neq sm scelera eop fecisti. Pau-
xillũ min⁹ pene sceleratiora fecisti illis: in
oĩbo vijs tuis. Eliuo ego dicit dñs de⁹. qr ñ
fecit sodoma soror tua ipa ⁊ filie ei⁹: sicut
fecisti tu ⁊ filie tue. Ecce hec fuit iiqtas so
dome sororis tue. supbia. saĩtas panis. et
abũdãcia. ⁊ ociũ ipius ⁊ filiap ei⁹ ⁊ manũ
egeno ⁊ paupi ñ porrigebãt. et eleuate sũt
⁊ feceñt aboĩatõs coram me: ⁊ abstuli eas sic
vidisti. Et samaria dimidiũ pcop tuop ñ
peccauit: sz vicisti eas sceleibo tuis: ⁊ iusti-
ficasti sorores tuas ĩ oĩbo aboĩatõibo tuis
qs opata es. g ⁊ tu porta ꝓfusiõz tuã. q vi-
cisti soroes tuas pctis tuis sceleratiꝰ agẽs
ab eis. Justificate sũt ei a te. g ⁊ tu ꝓfũdé
⁊ porta igminiã tuã. q iustificasti sorores
tuas. Et puertã restituẽs eas puersiõe so-
domop cũ filiabo suis: ⁊ puersiõe samarie
⁊ filiap ei⁹. ⁊ puertã puersiõz tuã ĩ medio
eap vt portes igmiaz tuã: ꝓfũdaris ĩ oĩbo
q fecisti ꝓsolãs eas. Et soror tua sodoma ⁊
filie ei⁹ reuertẽt ad ãtiqtatẽ suã: ⁊ sama-
ria ⁊ filia ei⁹ ruertẽt ad ãtiqtatẽ suã: ⁊ tu
⁊ filie tue ruertimĩ ad antiqtatẽ vraz. Nõ
fuit aũt sodoma soror tua audita ĩ ore tuo
ĩ die supbie tue: añq ruelaret malicia tua
sicut hoc tpe ĩ obprobriũ filiap sirie: ⁊ cũ-
ctap ĩ circuitu tuo filiap palestinap q ã-
biũt te p gip. Scel⁹ tuũ ⁊ ignminiã tuã tu
portasti ait dñs deus. qr hec dicit dñs de⁹:
⁊ faciã tibi sic dsperisti iuramñtũ vt irritũ
facẽs pactũ: ⁊ rcordabor ego pacti mei te-
cum ĩ diebo adolescẽcie tue: ⁊ suscitabo tibi
pactũ sẽpitnũ. Et rcordabis viap tuap: ⁊
ꝓfũderis cũ rcepis sororẽs tuas te maiorẽs
cũ miorib tuis: ⁊ dabo eas tibi ĩ filias. sz ñ
ex pacto tuo ⁊ suscitabo ego pactũ meũ te
cũ: ⁊ scies qr ego dñs. vt rcorderis ⁊ ꝓfũda-
ris: ⁊ ñ sit tibi vlt apire os p ꝓfusiõe tua.

cū placat⁹ tibi fuero in omnib⁹ q̄ fecisti ait dñs deus.

Ca. XVII.

ET factū est verbū dñi ad me dicēs
Fili hominis: ꝓpone enigma ⁊ narra pabolaz ad domū isrl: ⁊ dices. Hec dicit dñs de⁹. Aqla gndis. magꝝ alaꝝ. lōgo mēbroꝝ ductu. plena plumis ⁊ varietate. venit ad libanū: et tulit medullā cedri. Sūmitatē frōdiū ei⁹ auulsit ⁊ ēnsportauit eaz in ēraz chanaan: ī urbē negociatoꝝ posuit illā. Et tulit de semīe ēre ⁊ posuit illud in ēraz ꝑ semīe: vt firmaret radicē sup aq̄s multas. In supficie posuit illud. Cūq̄ germīasset creuit ī vineaz latioꝛem: hūili statura. ꝛ̄spicientibꝰ ramis ei⁹ ad eaz: ⁊ radices ei⁹ sub illa erant. Facta ē ḡ vinea: ⁊ fructificauit in palmites: et emisit ꝓpagines. Et facta ē aqla altera gndis: magnis alis. mlt̄ tisq̄ plumis. Et ecce vinea ista q̄si mittens radices suas ad eaz: palmites suos extēdit ad illā vt irrigaret eam de areolis germīs sui: q̄ in ēra bona sup aq̄s mltas plantata ē. vt faciat frōdes et poꝛtet fructū: vt sit in vineam grādez. Dic. Hec dicit dñs de⁹. Ergone ꝓspabit̄? Nonne radices ei⁹ euellet: et fruct⁹ ei⁹ distrīget? et siccabit oēs palmites germīs ei⁹ ⁊ arescet: et ñ bcbio gndi neq̄ ī ꝓl'o multo: vt euellēt eā radicit⁹. Ecce plā tata ē. Ergone ꝓspabit̄? Nōne cū tetigerit eam vent⁹ uren⁹ siccabit̄: et ī ares germīs sui arescet? Et factū est verbū dñi ad me dicens. Dic ad domū exasperantē. Nescitis q̄d ista significēt? Dic. Ecce venit rex babilonis ī ihrlm: ⁊ assumet regē et ꝓncipes ei⁹: et adducet eos ad semetipm ī babilonem. Et tollet de semīe regni: feriet q̄ cū eo fed⁹ et ab eo accipiet iusiurandū. Dnz fortes ēre tollet vt sit regnū humile ⁊ ñ eleuet̄: sed custodiat pactū ei⁹ ⁊ stet illud Qui rcedēs ab eo misit nūcios ad egiptū: vt daret sibi eq̄s et ꝓl'm multū. Nunq̄d ꝓspabit̄ vel ꝓsequet̄ salutem. q̄ fecit hec? Et q̄ dissoluit pactum: nunq̄d effugiet? Viuo ego dicit dñs de⁹: qm̄ in loco regis q̄ ꝓstituit eū regē c⁹ fecit irritū iuramtū⁹ soluit pactū q̄ habebat cū eo: ī medio babilonis morietᵗ. Et ñ ī exercitu gndi neq̄ ī ꝓl'o multo faciet ꝓt̄ eū pharao ꝓliū ī iactu aggeris⁹ ī extructōne vallorꝝ: vt interficiat aīas mltas. Spreuerat eī iuramtū vt solueꝫ fed⁹ ⁊ ecce dedit manū suam ⁊ cū oīa hec fecerit ñ effugiet.

Propter ea hec dicit dñs de⁹. Viuo ego: qm̄ iuramtū q̄ sprenit ⁊ fedus q̄ ꝓuaricat⁹ ē ponā ī caput ei⁹. Et expandaz sup eū ꝛthe meū ⁊ ꝓhēdet̄ ī sagena mea: ⁊ adducā eū ī babilonē et iudicabo eū ibi ī ꝓuaricatōe q̄ despexit me: et oēs pfugi ei⁹ cū vniuerso agmīe suo gladio cadent. Residui aūt ī oēm ventū dispgent̄: ⁊ scietis q⁹ ego dñs locut⁹ sū. Hec dicit dñs de⁹. Et sumaz ego de medulla cedri sublimis: ⁊ ponā de vtice ramorū ei⁹. Tenerꝝ distrīgā: et plātabo sup mōtē excelsū et eminētē. In mōte sublimi isrl plātabo illud ⁊ erūpet ī germē ⁊ faciet fructū: et erit ī cedꝝ magnā. Et hītabūt sb ea oēs volucres: et vniersū volatile sub umbra frōdiū ei⁹ nidificabit. Et scient oīa lig regiōis q⁹ ego dñs humiliaui lignū sublime et exaltaui lignū humile: et siccaui lignū viride: et frondē feci lignū aridum. Ego dñs locutus sum et feci.

Ca. XVIII.

ET fact⁹ est ꝓmo dñi ad me dicens. Quid ē q⁹ int̄ vos pabolā vtitis in puerbiū istud in ēra isrl dicentes: Pres comedert̄ vuaz acerbā: et dentes filioꝝ obstupescūt? Viuo ego dicit dñs de⁹: si erit vlt̄ vob pabola hec in puerbiū in isrl. ecce oēs aīe mee sūt. Vt aīa patris: ita⁹ aīa fili mea ē. Aīa q̄ peccauerit: ipa morietᵗ. Et vir si fuerit iust⁹ et fecerit iudiciū et iustitiaz: ī mōtib⁹ ñ comederit et oculos suos ñ leuauerit ad ydola dom⁹ isrl ⁊ uxorē ꝓximi sui ñ violauerit ⁊ ad mlierē mēstruatam ñ accesserit ⁊ hoīem ñ ꝓtestauerit: pign⁹ debitori reddiderit ꝑ vī nihil rapuerit: panē suum esurienti dederit ⁊ nudū operit vestimēto: ad vsurā ñ comodauerit: ⁊ āpli⁹ ñ accepit. ab iniqtate auertᵗ manū suā⁹ iudiciū ver fecerit int̄ virū ⁊ virū ꝑceptis meis ābulauerit ⁊ iudicia mea custodierit vt faciet veritatez: h̄ iust⁹ ē. Vita viuet: ait dñs de⁹. Qōsi genuerit filiū latronē effundētez sāguinē ⁊ fecerit unū de istis: ⁊ hec q̄dē oīa ñ faciēt̄: sz ī mōtib⁹ ꝓmedēt̄ ⁊ uxorē ꝓximi sui polluēt̄: egenū ⁊ paupez ꝓtstantē. rapientē rapias. pign⁹ ñ redd̄ēt̄ ⁊ ad ydola leuā t̄ oc'los suos aboīationē faciēt̄: ad vsurā dantē: ⁊ āpli⁹ accipientē: nunq̄d viuet? nō viuet. Cū vniersa hec detestanda fecerit: morte morietᵗ. Sāguis ei⁹ ī ipso erit. Qōsi genuerit filiū q̄ videns oīa pcta patris sui q̄ fecit timuerit et ñ fecerit sic' eis: sup mōtes

nō ꝓmederit: ⁊ oc̄los suos ñ leuauerit ad ydola dom⁹ ísrl̄: ⁊ vxorē ꝓximi sui ñ violauerit. ⁊ vir̄ ñ ꝓ̄stauerit. pign⁹ nō retinuerit. ⁊ rapinā ñ rapuerit. panē suū esuriēti dederit. ⁊ nudū opuerit vestimēto: a pauper̄ iniuria auēterit manū suā: vsurā ⁊ superabūdāciā ñ accepit et iudicia mea fecerit. ⁊ ī ꝓceptis meis ābulauerit. hic ñ moriet iniq̄tatē pr̄is sui: ꝺ vita viuet. Pater eiꝰ q̄ calūniatꝰ ē ⁊ vim fecit fr̄i ⁊ malū opatꝰ ē ī medio ꝓpl̄i sui: ecce mortuꝰ ē ī iniq̄tate sua. Et dicitis. Quare ñ portabit filiꝰ iniq̄tatē p̄r̄is? Videlicz q̄ filiꝰ iudiciū ⁊ iusticiā opatꝰ ē: oīa ꝓcepta mea custodiuit et fecit illa: vita viuet. Aīa q̄ peccauerit ipa morieť. Filiꝰ ñ portabit iniq̄tatē p̄r̄is ⁊ pꝰ ñ portabit iniq̄tatē filij. Justicia iusti sup eū erit ⁊ ipietas ipij erit sup eū. Si aūt ipiꝰ egerit penitēciā ab oīb⁹ peccatis suis q̄ opatus ē ⁊ custodierit oīa ꝓcepta mea: et fecerit iudiciū et iusticiā: vita viuet et nō morieť. Omniū iniq̄tatū eiꝰ q̄s opatꝰ est ñ recordabor. In iusticia sua quā opatꝰ ē. viuet. Nūq̄d volūtatis mee ē mors ipij dic̄ dñs deꝰ: ⁊ nō vt ꝺuertat̄ a vijs suis et viuat? Si aūt auerterit se iustꝰ a iusticia sua ⁊ fecerit iniq̄tatē scōm oēs abomiatōes q̄s opari solet ipiꝰ nūq̄d viuet? Oēs iusticie eiꝰ q̄s fecerat nō recordabūt. In ꝓuarcacōe q̄ ꝓuaricatꝰ ē ⁊ ī pcto suo q̄ peccauit: ī ipis morieť. Et dixistis. Nō ē eq̄ via dñi. Audite ḡ domꝰ ísrl̄ Nūq̄d via mea nō ē eq̄: ⁊ nō magis vie vr̄e ꝓue sūt? Cū em̄ auerterit se iustꝰ a iusticia sua ⁊ fecerit iniq̄tatez: morieť ī eis. In iusticia quā opatꝰ ē morieť. Et cū auerterit se ipiꝰ ab ipietate sua quā opatꝰ ē ⁊ fecerit iudiciū ⁊ iusticiā: ipe aīaz suā viuificabit. Cōsiderās em̄ et auertēs se ab omīb⁹ iniq̄tatib⁹ suis q̄s opatꝰ ē vita viuet ⁊ ñ morieť. Et dicūt filij ísrl̄. Nō ē eq̄ via dñi. Nūq̄d vie mee ñ eq̄ sē domꝰ ísrl̄: ⁊ ñ magis vie vr̄e ꝓue? Idcirco vnūquēq⁹ iuxta vias suas iudicabo domꝰ ísrl̄: ait dñs deꝰ Cōuertimī ⁊ agite penitēciā ab oīb⁹ iniq̄tatib⁹ vestr̄is ⁊ nō erit vobis ī ruinā iniq̄tas. Proicite a vobis omnes preuaricatōes vestras in quibus preuaricati estis: ⁊ facite vobis cor nouum et spiritum nouum. Et quare moriemini domus ísrabel? Quia nolo mortem morientis dicit dominus deus. Reuertimini et venite

Capitulum. XIX.

Et tu fili hoīs assume plāctū super pr̄ncipes ísrl̄: et dices. Quare mater tua leena īter leones cubauit? In medio leunculorūz enutriuit catulos suos. Et eduxit vnuz de leūcul̄ suis: leo factus ē: ⁊ didicit capere ꝓdaz hoīezq⁹ ꝓmedere. Et audierūt de eo gētes: ⁊ nō absq⁹ vulneribꝫ suis ceperūt euz: et adduxerūt eū in cathenis ī t̄rā egipti. Que cū vidisset quoniā īfirmata ē ⁊ perijt expectatō eius: tulit vnū de leūcul̄ suis: leonē ꝓstituit eum. Qui īcedebat int̄ leones ⁊ factꝰ ē leo: et didicit ꝓdaz capere ⁊ hoīnes deuorare: didicit viduas facere ⁊ ciuitates eaꝝ ī desertū adducē: et desolata ē terra et plenitudo eius. A voce rugitꝰ illiꝰ. Et ꝓuenerūt aduersus eū gētes vndiq⁹ ⁊ de ꝓuincijs: et expāderūt sup eum rethe suuz. In vulneribꝫ eaꝝ captus est et miserūt euz ī caueā in cathenis adduxerūt eū ad regē babilonis miserūtq⁹ eū in carcerē: ne audireť vox eiꝰ vltra sup montes ísrahel Mater tua quasi vinea ī sāguine tuo. sup aquā plātata ē: fructus eiꝰ et frondes eius creuerūt ex aquis multis: et facte sūt ei ṽge solide in sceptra dominātiū ⁊ exaltata est statura eiꝰ inter frōdes. Et vidit altitudinē suā in multitudīe palmitū suoꝝ: et euulsa ē ī ira ī t̄rāq⁹ ꝓiecta. ⁊ vētus vrens siccauit fructū eiꝰ: marcuerūt ⁊ arefacte sūt virge roboris eiꝰ. Ignis cōmedit eā. Et nūc trāsplātata ē in desertū in terra iuia ⁊ sicienti: et egressus est ignis de ṽga ramoꝝ eius q̄ fructū eiꝰ ꝓmedit: ⁊ nō fuit in ea virga fortis sceptrū dominātiuz Planctꝰ ē: ⁊ erit ī plāctuz. Ca .XX.

Et factū ē anno septimo ī q̄nto mēse in decima mēꝺ venerūt viri ꝺ senioribꝫ ísrl̄ vt īterrogarēt dñm: et sederēt corā me. Et factꝰ est ꝺmo dñi ad me dicēs. Fili hoīs loq̄re senioribꝫ ísrl̄: ⁊ dices ad eos. Hec dicit dñs deꝰ. Num ad interrogādū me vos venistis? Viuo ego: q̄ nō respōdebo vob⁹ ait dñs deꝰ. Si iudicas eos: si iudicas fili hoīs. Aboiatōes p̄m eoꝝ oñde eis: ⁊ dices ad eos. Hec dicit dñs deus. In die q̄ elegi ísrl̄ ⁊ eleuaui manū meā ꝓ stirpe domꝰ iacob ⁊ apparui eis ī t̄ra egipti et eleuaui manū meā ꝓ eis dicēs ego dñs deꝰ vr̄: in die illa leuaui manū meā ꝓ eis vt educerē eos ꝺ t̄ra egipti ī t̄raz quā ꝓuiderā eis fluētē lactē ⁊ melle q̄ ē egregia ītēr oēs

terras. Et dixi ad eos. Unusquisq; offensiones oculoꝝ suoꝝ abiciat: et ī ydolis egipti nolite pollui. Ego dns deus vr̄. Et irritauerūt me: noluerūtq; me audire. Unusquisq; abois tōnes oculoꝝ suoꝝ nō piciet: nec ydola egipti rēliq̄rūt. Et dixi vt effūderē indigtionē meam sup eos. et implerē iram meā in eis ī medio tre egipti. Et feci pp̄ē nomē meū: vt nō violarēt corā gentib; ī quaꝝ medio erāt et inter ēs apparui eis vt educerē eos de tra egipti. Eieci g̈ eos de tra egipti et duxi eos in desertum: et dedi eis pcepta mea et iudicia mea oñdi eis: q̄ faciet hō et viuet ī eis. Insup et sabbata mea dedi eis vt esset signum inter me et eos: et scirent qr ego dns deus vr̄. Et irritauerūt me filij: et in pceptis meis nō ambulauerūt et iudicia mea nō custodierūt vt facerent ea q̄ cū fecerit hō viuet in eis: et sabbata mea violauerūt. Et cōminat⁹ sum vt effunderē furorē meum sup eos: et implerē iram meam ī eis in deserto. Auerti aī manū meam: et feci pp̄ē nomen meū. vt nō violarēt coraꝝ gentib;: de q̄b; eieci eos ī oculis eaꝝ. Etꝝ leuaui manū meaꝝ ī eos ī solitudine vt dispgerem illos in natōnes et vētilarez in tras: eoq; iudicia mea nō fecissent et pceptā mea reprobassent et sabbata mea violassent: et p⁹ ydola pr̄m suoꝝ fuissent oculi eoꝝ. Ergo et ego dedi eis pcepta nō bona et iudicia in q̄b; nō viuent: et pollui eos ī muneribus suis cum offerrent omne quod aperit vuluam pter delicta sua: et scient qr ego dns. Quazobrē loqre ad domū isrl̄ fili hois et dices ad eos. Hec dicit dns de⁹. Adhuc et in hoc blasphemauerūt me pres vri cū spreuissent me pcemnentes: et induxissem eos ī terrā. sup quaz leuaui manū meaz vt darē eis. Viderunt oēm collez excelsum. et omne lignū nemorosum et īmolauerūt ibi victimas suas: et dederūt ibi irritatōem oblatōis sue et posuerūt ibi odorē suauitatis sue et libauerūt libatōnes suas. Et dixi ad eos. Quid est excelsum: ad qd̄ vos ingredimini? Et vocatum ē nomē ei⁹ excelsum vsq; ad hanc diē. Prophetā dic ad domū isrl̄ hec dicit dns de⁹. Certe in via pr̄m vroꝝ vos polluimī: et post offendicula eoꝝ vos fornicamī. Et in oblatōe donoꝝ vroꝝ cū traducitis filios vros p ignē vos polluimī in oīb; ydolis vris vsq; hodie: et ego rñdebo vob; dom⁹ isrl̄? Viuo ego dicit dns deus: qr non rñdebo vob; nec cogitatō mentis vre fiet dicentium. Erimus sicut gentes et sicut cogtiones tre: vt colam⁹ ligna et lapides. Viuo ego dicit dns deus: qm̄ in manu forti et in brachio extento et in furore effuso regnabo sup vos. Et educam vos de pplis: et pgregabo vos de terris in q̄b; dispsi estis. In manu valida et ī brachio extēto et ī furore effuso regnabo sup vos et educam vos in desertum pplorum: et iudicabor vobiscū ibi facie ad faciem. Sicut iudicio contendi aduersum pres vros in deserto tre egipti: sic iudicabo vos dicit dns. Et subiciaz vos sceptro meo: et inducam vos ī vinculis federis. Et eligā de vob; trāsgressores et impios: et de tra incolatꝰ eoꝝ educaz eos et tra isrl̄ non ingredient̄: et scietis qr ego dns. Et vos dom⁹ israel: hec dicit dns deus Singuli pt⁹ ydola vrā ambulate: et seruite eis. Quōsi et in hoc non audieritis me: et nolimen meum scm polluetis vlt̄ in muneribus vris et in ydolis vris: in monte sancto meo in mōte excelso isrl̄ ait dns de⁹ ibi fuit et mihi oīs dom⁹ israel: oēs inquam in tra in qua placebūt mihi. Et ibi q̄raz pmicias vras: et inicium decimaꝝ vrāꝝ in omnib; sanctificatōib; vris. In odorem suauitatis suscipiam vos. cum eduxero vos de pplis et congregauero vos de terris in quas dispsi estis et sctificabor in vob; ī oculis natōnū. Et scietis qr ego dns cū introduxēo vos ad trā

ísrael: in tĕrã ꝑ qua leuaui manum meaz vt darem eam ꝑĩbꝫ vĩs. Et recordabimĩ ibi viaꝝ vrãꝝ et oĩm scelerꝝ vĩoꝝ qbꝫ polluti estis ĩ eis: et displicebitis vobis in cõspectu vĩo in oĩbꝫ malicijs vĩs quas fecistis: ⁊ scietis qꝛ ego dñs cũ benefecero vob ꝓpter nomen meũ: ⁊ nõ ꝓm vias vrãs malas neqꝫ ꝓm scelera vrã pessima dom⁹ ísrl̃: ait dñs deus. Et factus est ꝓmo dñi ad me dicens. Fili hoĩs: pone faciem tuam contra viaz austri ⁊ stilla ad affricũ. Et ꝓpheta ad saltum agri meridiani: ⁊ dices saltui meridiano. Audi verbũ dñi. Hec dicit dñs de⁹. Ecce ego succendaz in te ignẽ: ⁊ ꝯburam ĩ te omne lignũ viride et omne lignũ aridũ. Non extinguet flamma succẽsionis. Et cõburet in ea oĩs facies ab austro vsqꝫ ad aqlonez: ⁊ videbit vniuersa caro qꝛ ego dñs succendi eã: nec extinguet. Et dixi. A. a. a. dñe deus. Ipsi dicunt de me. Nunqd non ꝓ pabolas loquit̃ iste?

Ca. XXI.

Et fact⁹ est ꝓmo dñi ad me dicens. Fili hoĩs pone faciẽ tuaz ad ihr̃l̃m et stilla ad sc̃uaria. et ꝓpheta ꝑtra humum israel: et dices terre isrl̃. Hec dicit dñs deus. Ecce ego ad te: et eiciam gladiũ meum de vagina sua ⁊ occidam in te iustũ et impium. Pro eo aũ ꝙ occidi in te iustũ ⁊ impiũ: idcirco egredietur gladi⁹ meus de vagina sua ad oẽm carnem ab austro vsqꝫ ad aqlonem: vt sciat omnis caro qꝛ ego dñs eduxi gladium meũ de vagina sua irreuocabilem. Et tu fili hoĩs ingemisce in ꝯritõne lumboꝝ: ⁊ in amaritudinibꝫ ingemisce coram eis. Cunqꝫ dixerint ad te. q̃re tu gemis: dices. Pro auditu qꝛ venit: ⁊ tabescet omne cor: ⁊ dissoluent̃ vniuerse manus: ⁊ infirmabit̃ omnis spũs: ⁊ ꝑ cuncta genua fluent aq̃. Ecce venit: et fiet ait dñs deus. Et factus est ꝓmo dñi ad me dicens. Fili hoĩs. ꝓpha ⁊ dices. Hec dicit dñs deus. Loq̃re. Gladius gladius exacut⁹ est ⁊ limatus Et cedat victimas exacut⁹ est: vt splendeat limat⁹ est. Qui mouens sceptꝫ filij mei succidisti omne lignũ. Et dedi eum ad leuigãdum: vt teneat̃ manu. Iste exacut⁹ est gladius: iste limat⁹ ẽ vt sit ⁊ in manu interficientis. Clama et vlula fili hoĩs: qꝛ hic fact⁹ est in ꝓpl̃o meo. hic in cunctis ducibꝫ isrl̃ q̃ fugerant. gladio traditi sunt cuz ꝓpl̃o meo. Idcirco plaude sup femur quia ꝓbat⁹ est: ⁊ hoc cum sceptꝫ subuertĕrit: ⁊ non erit dicit dñs deus. Tu g̃ fili hominis ꝓpheta: et ꝑcute manu ad manum: ⁊ duplicet̃ gladi⁹ ac tripliceť gladi⁹ interfectoꝝ. Hic est gladius occisionis magne: q̃ obstupescere eos facit ⁊ corde tabescẽ: ⁊ multiplicat ruinas. In omnibꝫ portis eoꝝ dedi conturbatiõem gladij acuti et limati ad fulgendum: amicti ad cedem. Eracuere: vade ad dextram siue ad sinistram: quocũqꝫ faciei tue ẽ appetitus. Quin ⁊ ego plaudam manu ad manũ: et implebo indigt̃ionẽ meam. Ego dñs locut⁹ sum. Et fact⁹ ẽ ꝓmo dñi ad me dicẽs. Et tu fili hoĩs. pone tibi duas vias: vt veniat gladi⁹ regis babilonis. De tĕra vna egredienť ambo. Et manu capiet cõiectura: in capite vie ciuitatis coniciet. Eliaz pones: vt veniat gladi⁹ ad rabbath filioꝝ amon: ⁊ ad iudaz in ihr̃l̃m munitissimaz. Stetit eñ rex babilonis in biuio in capite duaꝝ viaꝝ diuinatiõez q̃rens: cõmiscens sagittas. Interrogauit ydola: exta ꝙsuluit Ad dextraz ei⁹ facta ẽ diuinatio sup ihr̃l̃m. vt ponat arietes: vt apiat os in cede vt eleuet vocem in vlulatu: vt ponat arietes ꝑ portas. vt comporet aggerem vt edificet munitiones. Eritqꝫ q̃si consulens frustra oraculum in oculis eoꝝ: et sabbatoꝝ ocium imitans. Ipse aũ recordabiť iniq̃tatis ad capiẽdum. Idcirco hec dicit dñs de⁹. Pro eo ꝙ recordati estis iniq̃tatis vĩe et reuelastis ꝑuaricationes vrãs: ⁊ apparuert̃ peccata vrã in omnibꝫ cogitatiõibꝫ vĩs. Pro eo iquaz ꝙ recordati estis: manu capiemĩ. Tu aũ ꝓphane impie dux israel cuius venit dies in tpe iniq̃tatis ꝑfinita: hec dicit dñs deus. Aufer cydarim: tolle coronaz. Nõne hec est q̃ humilem subleuauit: et sublimen humiliauit? Iniq̃tatez. iniq̃tatẽ. iniq̃tatẽ. ponam eam. Et hoc non factũ est donec veniret cui⁹ est iudiciũ: et ẽdam ei. Et tu filij hoĩs ꝓpheta ⁊ dic. Hec dicit dñs deus ad filios amon: ⁊ ad obprobrium eoꝝ. Et dices. Mucro. mucro. euagina te ad occidendũ: lima te. vt inc̃ficias et fulgeas cũ tibi viderent̃ vana ⁊ diuinarent̃ mendacia: vt dareris sup colla vulneratoꝝ impioꝝ q̃ꝝ venit dies ĩ tpe iniq̃tatis ꝑfinita. Reuertẽ ad vaginaz tuam ĩ locũ in q̃ creat⁹ es. In tra natiuitatis tue iudicabo te ⁊ effũdaz sup te

indignatōnem meam. In igne furoris mei
sufflabo in te: daboq; te in man⁹ boīm in-
sipientiū ⁊ fabricantiū interitū. Igni eris
cibꝫ. Sāguis tu⁹ erit ī medio ēre: obliuio-
ni ēderis: qr ego dñs locut⁹ sū. Ca.XXII.

ET factū est verbū dñi ad me dicēs.
Et tu fili hoīs nonne iudicas ciui-
tatē sanguinū: et oñdas ei omnes
abomiatōnes suas: Et dices. Hec dicit dñs
de⁹. Ciuitas effundens sanguinē in medio
sui vt veniat tēp⁹ ei⁹: et q̄ fecit ydola ꝓtra
semetipsam vt polluerēt. In sanguine tuo
q̄ a te effusus ē delīquisti ⁊ ī ydolis tuis q̄ fe-
cisti polluta es. Et appropīquare fecisti di-
es tuos ⁊ adduxisti tēp⁹ annoꝝ tuoꝝ. Pro-
pterea dedi te opbrobriū gentibꝫ: ⁊ irrisio-
nē vniuersis ēris q̄ iuxta sunt ⁊ q̄ procul a te.
Triumphabūt de te: sordida. nobilis gn-
dis interitu. Ecce principes isrl singuli in
brachio suo fuerūt in te ad effundendū san-
guinē: pīem et mīēm ꝓtumelijs affecerūt in
te. Aduenam calūniati sunt in medio tui:
pupillū ⁊ viduam ꝓstauerūt apud te: sc̄ua-
ria mea spreuistis ⁊ sabbata mea polluistis
Viri detc̄tores fuerūt in te ad effundendum
sanguinē: et sup mōtes comederūt in te: sce-
lus opati sunt in medio tui. Verecūdiora
pīis discoopuerūt in te: īmundiciaꝫ mēstru
ate humiliauerūt in te. Et vnusq̄sq; in vxo-
rem proximi sui opat⁹ est abominatōnem: et
socer nurꝫ suam polluit nepharie: frater
sororē suam filiam pīis sui oppressit in te.
Munera acceperūt apud te ad effundendū
sanguinē: vsurā ⁊ supabūdantiam accepi-
sti ⁊ auare proximos tuos calūniaberis: meiq;
oblita es dicit dñs de⁹. Ecce cplosi man⁹
meas sup auariciaꝫ tuā quaꝫ fecisti: ⁊ sup
sanguinē q̄ effusus ē ī medio tui. Nūquid
sustiebit cor tuū: aut pualebūt man⁹ tue ī
diebꝫ q̄s ego faciaꝫ tibi: Ego dñs locut⁹ sū
et faciam. Et dispgam te in natōnes: ⁊ vē-
tilabo te in terras. Et deficē faciam īmūdi
ciam tuam a te: et possidebo te in cspectu
gentiū: et scies qr ego dñs. Et factū est ver
bum dñi ad me dicens. Fili hoīs: versa est
mihi dom⁹ isrl in scoriam. Oēs isti es ⁊ stā-
num ⁊ ferꝫ et plumbū in medio fornacis.
Scoria argenti facti sunt. Propterea hec
dicit dñs de⁹. Eo q̄ versi estis oēs in scori-
am: ppterea ecce ego cgregabo vos in me-
dio ibrl̄m congregatōne argenti et eris et
stanni ⁊ ferri ⁊ plumbi in medio fornacis:
vt succēdam in ea ignē ad conflandū. Sic
congregabo in furore meo et in ira mea:
et requescam. Et conflabo vos ⁊ congrega-
bo vos: et succendam vos in igne furoris
mei: et cflabimini in medio eius vt cflat
argentū in medio fornacis: sic eritis ī me-
dio eius. Et scietis qr ego dñs: cū effuderī
indīgtionē meam sup vos. Et factū est ver
bum dñi ad me dicēs. Fili hoīs: dic ei. Tu
es terra īmunda et ñ compluta ī die furo-
ris. Cōiuratō pphetaꝝ in medio ei⁹. Sicut
leo rugiens rapiensq; pdaz aīas deuorauē-
runt: opes ⁊ pciū acceperūt: viduas ei⁹ mul-
tiplicauerūt in medio illius. Sacerdotes
eius contempserūt legem meam: et pollue-
runt sanctuaria mea. Inter sanctum ⁊ p-
phanū non habuere distantiam: inē pollu
tum et mundū non intellexerūt ⁊ a sabba-
tis meis auerterunt oculos suos: ⁊ coīq
nabar in medio eoꝝ. Principes eius ī me-
dio illius q̄si lupi rapientes pdam: ad effū-
dendū sanguinem et ad pdendas animas ⁊
auare sectanda lucra. Prophete aī eius li-
niebant eos absq; tempamēto videntes va
na ⁊ diuinantes ei mendatiū: dicentes hec
dicit dñs de⁹: cum dñs ñ sit locut⁹. Popu-
li terre calumniabanē calumniaz et rapie-
bant violenē egenū ⁊ paupem affligebant:
et aduenam opprimebant calumnia absq;
iudīo. Et quesiui de eis vir q̄ inēponeret
sepem: et staret oppositus contra me pro te-
ra ne dissiparem eam: ⁊ non inueni. Et ef-
fudi sup eos indignatōnem meam: et īn i-
gne ire mee consumpsi eos. Viaz eorum in
caput eoꝝ reddidi ait dominus deus.

Capitulum XXIII.

ET fact⁹ est ēmo dñi ad me dicens.
Fili hoīs: due mulieres filie mīs
vni⁹ fuerūt ⁊ fornicatē sunt ī egipto.
In adolescentia sua fornicatē sunt. Ibi sub
acta sunt vbera eaꝝ ⁊ fractē sūt māme pu-
bertatis eaꝝ. Noīa aī eaꝝ oolla maior: et
ooliba soror ei⁹ minor. Et habui eas: et pe-
perūt filios ⁊ filias. Porro eaꝝ noīa. Sama-
ria oolla: et ibrl̄m ooliba. Fornicata ē igr̄
sup me oolla: ⁊ insaniuit ī amatores suos
in assirios pximquantes. vestitu iacīctos. pn-
cipes ⁊ mgrāt⁹. iuuenes cupidīs. vniuersos
eq̄tes ⁊ ascēsores equoꝝ ⁊ dedit fornicatōes

suas sup eos electos filios assiriop vniuer
sos:q ī oīb ī qs īsaniuit in īmūdicijs eop
polluta ē. Insup q fornicatōes suas qs ha
buerat ī egipto nō reliqt. Nā q illi dormie
rūt cū ea ī adolescēcia sua:q illi ꝓfregerūt
ubera pubertatis eiꝰ:q effuderūt fornica
tōz suā sup eā. Propt̄ea t̄didi eā in manꝰ
amatop suop:et in manꝰ filiop assur sup
qp īsaniuit libidine. Ipi discoopuerūt ig̃
miniā eiꝰ:filios q filias eiꝰ tulerūt:q ipaz
occiderūt gladio. Et factæ sūt famose mu
lieres:q iudicia ꝑpetrarūt ī ea. Qz cū vi
disset sorop eiꝰ ooliba.plusq̄ illa insaniuit
libidīe:q fornicatōz suā sup fornicatōz so
rop sue ad filios assiriop p̄buit īpudent̄:
ducib⁹ q magistratib⁹ ad se veniētib⁹ īdutis
veste varia:equitib⁹ q̄ vectabant̄ equis:q
adolescētib⁹ forma cūctis egregia. Et vidi
qꝑ polluta esset via vna ābap:q auxit for
nicatōes suas. Cūq; vidisset viros depictos
in pietæ ymagines chaldeop exp̄ssas colo
rib⁹.et accinctos baltheis renes.et tiaras
tinctas ī capitib⁹ eop formā ducum oīm.si
militudinē filiop babilonis t̄req; chalde
op in q̄ orti sūt:insaniuit sup eos ꝓcupis
cēcia oculop suop:et misit nūcios ad eos
in chaldeam. Cunq; venissent ad eam filij
babilonis.ad cubile māmarū.polluerunt
eam in stuprīs suis:et polluta est ab eis.q
saturata est anima eius ab illis. Denuda
uit q̄z fornicatōes suas:q discoopuit igno
miniā suā. Et recessit aīma mea ab ea:si
cut recesserat aīa mea a sorore eius. Mul
tiplicauit em̄ fornicatōes suas recordans
dies adolescencie sue quib⁹ fornicata est in
terra egipti:et insaniuit libidine sup ꝓcu
bitu eop quop carnes sunt vt carnes azi
nop:et sicut fluxus equop fluxus eop. Et
visitasti scelus adolescēcie tue:qñ subacta
sunt in egipto ubera tua:q confractæ sunt
mamme pubertatis tue. Propt̄ea ooliba
hec dicit dñs deus. Ecce ego suscitabo oēs
amatores tuos con t̄ te de quib⁹ saturata ē
anima tua:q ꝓgregabo eos aduersum te ī
circuitu:filios babilōis q vniuersos chal
deos.nobiles tirannosq; q p̄ncipes. oīes
filios assiriop:iuuenes forma egregia.du
ces q magistratus. vniuersos p̄ncipes p̄n
cipuz:q noīatos ascensores equop. Et ve
nient sup te īstructi curru q rota:et mul
titudo populop. Lorica et clipeo et galea
armabunt̄ ꝓtra te undiqz. Et dabo coram
eis iudiciuz:et iudicabūt te iudicijs suis.
Et ponā zelū meū in te:quē tecum exercēt
ī furore. Nasuz tuū q aures tuas p̄cident :
q q̄ remanserīt gladio ꝓcident . Ipsi filios
tuos q filias tuas capient:q nouissimū tu
um deuorabit ignis. Et denudabunt te ve
stimentis tuis:q tollent vasa glorie tue. Et
requiescē faciā scelus tuū de te:q fornica
tōez tuā de t̄ra egipti. Nec leuabis oculos
tuos ad eos:et egipti ñ recordaberis am
plius:qz hec dicit dñs deus. Ecce ego tra
dam te in manꝰ eop quos odisti:in manꝰ
de q̄bo saciata est aīa tua:et agent tecū in
odio. Et tollēt oñes labores tuos:q dimit
tent te nudā q ignominia plenā:q reuela
bit̄ ignominia fornicatōnū tuap. Scelus
tuū q fornicatōes tue fecerīt hec tibi:quia
fornicata es post gētes int̄ qs polluta es ī
ydolis eop. In via sororis tue ābulasti:et
dabo calicē eius ī mānu tua. Hec dicit dñs
deus. Calicez sororis tue bibes. pfundū et
latū. Eris in derisū q in subsānatōz que es
capacissima:ebrietate q dolore repleberis:
calice merozis q tristicie.calice sororis tue
samarie. Et bibes illū et epotabis usq; ad
feces:q fragmēta eius deuorabis et ubera
tua lacerabis:qz ego locutus sum ait dñs
deus. Propt̄ea hec dicit dñs deꝰ. Quia ob
lita es mei q piecisti me post corpus tuū :
tu q̄z porta scelus tuū q fornicatōes tuas.
Et ait dñs ad me dicēs. Fili hominis:nū
quid iudicas oollam q ooliba z q ānuncias
eis scelera eap.qz adulterate sūt.q sanguis
in manib⁹ eap.q cum ydolis suis fornicatæ
sunt: Insup q filios suos q̄s genuerūt mi
hi obtulerūt eis ad deuorandū. Sed q hoc
fecerūt mihi. Polluerūt sanctuariū meuz
in die illa:q sabbata mea ꝑphanauerunt.
Cunq; īmolauerīt filios suos ydolis suis .
et ingrederent̄ sanctuariū meū in die illa
vt polluerēt illud:ecia hec fecerūt in me
dio domus mee. Miserūt ad viros venien
tes delōge:ad q̄s nūcios miserāt . Itaq; ec
ce venerīt quib⁹ te lauisti et circūliuisti sti
bio oculos tuos:et ornata es mundo mu
liebri. Sedisti in lecto pulcerrimo:q men
sa ornata est añ te. Thimiama meū et un
gentum meū posuisti sup eam:q vox mul
titudinis exultantis erat in ea. Et in viris
qui de multitudine hominū adducebant̄:

et veniebãt de deserto. posuerũt armillas i manibꝫ eaꝝ: et coronas speciosas in capitibꝫ eaꝝ. Et dixi ei q̃ attrita est in adulteriis. Nunc fornicabit in fornicatiõne sua. ecia hec. Et ingressi sunt ad eam: quasi ad mulierẽ meretricẽ. sic igrediebant ad oollam et ad oolibam mulieres nepharias. Viri ergo iusti sunt. Hij iudicabũt eas iudicio adulterarũ et iudicio effundentium sanguinẽ: quia adultere sunt: et sanguis i manibꝫ eaꝝ. Hec enĩ dicit dñs de⁹. Adduc ad eas mltitudines ⁊ trade eas i tumultũ et in rapinam: et lapidẽt lapidibꝫ populꝫ: et ꝓfodiant gladijs eoꝝ. Filios et filias earũ interficient: et domos earũ igne succendent. Et auferam scelus de terra: et discent omnes mulieres ne faciãt scõm scelus eaꝝ. Et dabunt scelus vestꝝ sup vos: et peccata ydoloꝝ vestrorũ portabitis: et scietis quia ego dñs deus.

Capitulum .XXIIII.

Et factũ est verbum dñi ad me in anno nono: in mense decimo decima die mensis dicẽs. Fili homis: scribe tibi nomen diei huius in qua ꝓfirmatus est rex babilonis aduersum hirlm hodie: et dices p prouerbiũ ad domũ irritatricẽ parabolaz: et loquens ad eos. Hec dicit dñs deus. Pone ollam eneam: pone inquaz: et mitte in eam aquam. Congere frusta eius in eaz: omnem ptem bonam. et femur. ⁊ armũ. elcam: ⁊ ossibꝫ plena. Pinguissimuz pecus assume: cõpone q̃z strues ossiuz sub ea. Efferbuit coctio eius: ⁊ discocta sunt ossa illius in medio eius. Propterea hec dicit dñs deus. Ve ciuitati sanguinũ oolle cui⁹ rubigo in ea est: et rubigo eius nõ exiuit de ea. Per ptes ⁊ p ptes suas eice eã. Nõ cecidit sup eã sors. Sanguis enĩ eius in medio eius est: sup limpidissimã petraz effudit illũ. Non effudit illum sup terraz vt possit opiri puluere: vt supinducerẽ indignationẽ meaz et vindicta vlciscerer. Dedi sanguinẽ eius sup petram limpidissimã: ne operiret. Propterea hec dicit dñs de⁹. Ve ciuitati sanguinum: cuius ego grandez faciã piram. Congerere ossa: que igne succendã. Consumẽtur carnes: et coquet vniuersa ꝓpositio: et ossa tabescent. Pone q̃z eaz sup prunas vacuam vt incalescat et liquefiat es eius: et ꝓfletur in medio eius inq̃namentũ eiꝰ: et cõsumat rubigo eius. Multo labore sudatum est: et nõ exiuit de ea nimia rubigo eius. neq̃z p ignez. Immũdicia tua execrabilis: qz mundare te volui: et nõ es mundata a sordibus tuis. Sed nec mũdaberis prius: donec quiscere faciã indignationez meã in te. Ego dñs locutus sum. Veniet ⁊ faciã: non trãseam neq̃z pcam: nec placabor. Juxta vias tuas et iuxta adinuẽtiones tuas iudicabo te dicit dñs. Et factuz est verbũ domini ad me dicẽs. Fili hois: ecce ego tollo a te desiderabile oculoꝝ tuorũ in plaga: et nõ planges neq̃z plorabis neq̃z fluent lacrime tue. Ingemisce tacẽs: mortuoꝝ luctũ nõ facies. Corona tua circũligata sit tibi: ⁊ calciamẽta tua erunt in pedibus tuis: nec amictu ora velabis. nec cibos lugentiũ ꝓmedes. Locut⁹ sum g̃ ad plm mane: et mortua ẽ vxor mea vesperi. Feciq̃z mane sicut precepat mihi. Et dixit ad me plus. Quare nõ indicas nob quid ista significent q̃ tu facis? Et dixi ad eos. Sermo dñi factus ẽ ad me dicẽs. Loque domui israhel. Hec dicit dñs de⁹. Ecce ego polluam sanctuariuz meũ. superbiam imperij vestri. et desiderabile oculorum vestroꝝ. ⁊ sup quo pauet aĩa vestra: ⁊ filij vestri ⁊ filie vestre quas reliq̃stis gladio cadent: et facietis sicut feci. Ora amictu non velabitis: et cibos lugentiũ nõ ꝓmedetis. Coronas habebitis i capitibꝫ vr̃is: et calciamẽta i pedibꝫ. Nõ plangetis neq̃z flebitis: sed tabescetis in iniq̃tatibꝫ vestris: ⁊ vnusq̃sq̃z gemet ad fratrem suũ. Eritq̃z ezechiel vob in portentuz. Juxta omnia que fecit facietis cum venerit istud: et scietis qz ego dñs deus. Et tu fili hominis ecce i die qua tollam ab eis fortitudinẽ eoꝝ. et gaudiũ dignitatis. et desideriũ oculoꝝ eoꝝ. sup quo requiescũt anime eoꝝ. filios et filias eoꝝ: in die illa cũ venerit fugiens ad te vt annunciet tibi: i die inquã illa aperiet os tuũ cũ eo qui fugit: et loq̃ris et nõ silebis vltr. eriscq̃z eis in portentum: et scietis quia ego dominus.

Capitulum .XXV.

Et factus est sermo dñi ad me dicens. Fili hominis: pone faciẽ tuam contra filios ammon: ⁊ ꝓphabis de eis: et dices filijs ammon. Audite verbũ domini dei. Hec dicit dominus de⁹.

Proeo q̄ dixistis euge euge sup̄ sāctuariū meū q̄ polutū ē. ⁊ sup̄ terrā isrl̄ q̄m desola ta ē. et sup̄ domū iuda q̄m ducti sunt ī captiuitatē: idcirco ego tradaz te filijs oriē talibꝫ ī hēditatē: ⁊ collocabūt caulas suas in te: et ponēt ī te tentoria sua. Ipsi come dēt fruges tuas: ⁊ ipsi bibent lac tuū. Da boq̄ rabba ī habitaculū camelorūz: ⁊ filios ammon ī cubile pecoꝝ: ⁊ scietis q̄ ego dñs: ꝙa hec dicit dñs de⁹. Proeo q̄ plausisti manu et percussisti pede et gauisa es ex toto affectu sup̄ terrā isrl̄: idcirco ecce ego extēdā manū meā sup̄ te: ⁊ ꝺdā te ī direptō nē gētiū: ⁊ interficiā te de ꝓplis. ⁊ pdā ꝺ terris ⁊ ꝓterā: et scietis q̄ ego dñs. Hec dicit dñs de⁹. Proeo q̄ dixerūt moab ⁊ seir ecce sicut oēs gentes dom⁹ iuda: idcirco ecce ego aperiā humerū moab de ciuitatibꝫ: de ciuitatibꝫ inq̄ ei⁹: et ꝺ finibꝫ eius inclitas terre. bethiesimoth et beelmeon et chariathaim filioꝝ orietis cū filijs āmon. Et dabo eaz ī hēditatē: vt ñ sit vltr̄ memoria filioꝝ āmon ī gētibꝫ. Et ī moab faciam iudicia: et scietꝫ q̄ ego dñs. Hec dicit dñs deus. Proeo q̄ fecit ÿdumea vltiōz vt se vindicaret de filijs iuda. peccauitq̄ delinq̄ns et vindictā expetiuit de eis: idcirco hec dicit dominus de⁹. Extēdam manū meā sup̄ ÿdumeaz: et auferā de ea hoīez ⁊ iumētū: ⁊ faciam eaz desertā ab austro. Qui sūt ī dedan gladio cadēt: ⁊ dabo vltiōz meā sup̄ ÿdumeam p manū ꝓpli mei isrl̄. Et faciēt ī edom iuxta irā meā ⁊ furorē meū: ⁊ scietꝫ vindictā meā dicit dñs de⁹. Hec dicit dñs de⁹. Proeo q̄ fecerūt palestini vindictā: ⁊ vlti se sunt toto aīo. interficiētes ⁊ īplentes inimicicias vetēs: ꝓptēa hec dicit dñs de⁹. Ecce ego extēdā manū meā sup̄ palestinos: ⁊ interficiaz interfectores. Et pdā reliq̄as maritime regionis: faciāq̄ ī eis vltiones magnas arguēs ī furore: ⁊ scietꝫ q̄ ego dñs cū dedero vindictā meā sup̄ eos.

¶ Capi. XXVI.

Et factm ē ī undecīo āno prima mēsis: factꝫ ē vmo dñi ad me dicēs. Fili hoīs: peo q̄ dixit tirus ꝺ ihrlm: euge euge ꝟfracte sūt portæ ꝓplorū: ꝟuersa ē ad me: īplebor dēsta eius: ꝓptēa hec dicit dñs de⁹. Ecce ego sup̄ te tire: ⁊ ascēdē faciam ad te gētes multas. sicut ascēdit mare fluctuans. Et dissipabūt muros tiri: ⁊ destruēt turres ei⁹. Et radā puluerē ei⁹ ꝺ ea: et dabo eā in limpidissimā petrā. Siccatō sagenarū erit in medio maris: q̄ ego locut⁹ sū dñs de⁹: ⁊ erit in direptōz gentibꝫ. Filie q̄ ei⁹ q̄ sūt ī agro gladio interficiēt: et scietꝫ q̄ ego dñs: q̄m hec dicit dñs deus. Ecce ego adducam ad tirū nabuchodonosor regē babilonis ab acq̄lone: regē regum. cū eq̄s ⁊ curribꝫ ⁊ eq̄tibꝫ ⁊ cetu ꝓploq̄ magno. Filias tuas q̄ sūt ī agro gladio interficiet: ⁊ circūdabit te munitōnibꝫ ⁊ ꝟportabit aggerē ī giro. Et eleuabit ꝟt te clipeū: et vineas ⁊ arietes tēpabit ī muros tuos: et turres tuas destruet in armatura sua. Inundatōe eq̄rū ei⁹ operiet te puluis eorū: a sonitu eq̄tū ⁊ rotarū ⁊ curruū moue būt muri tui. Cuz ingressus fuerit portas tuas q̄si p ītroitū urb̄ dissipatæ. ungul'eq̄ꝝ suoꝝ ꝟculcabit oēs platæas tuas: populū tuum gladio cedet: ⁊ statue tue nobiles in terrā corruēt. Vastabūt opes tuas. diripiēt negociatōes tuas: ⁊ destruēt muros tuos. ⁊ domos tuas p̄claras subuertēt: et lapides tuos ⁊ ligna tua ⁊ puluerē tuū ī medio ponēt. Et q̄escē faciā multitudinē cantoꝝ tuoꝝ: et sonit⁹ cithararū tuarū ñ audiet̄ āplius. Et dabo te ī limpidissimā petrā: siccatō sagenarū eris nec edificaberis vltr̄: q̄ ego dñs locut⁹ sū dicit dñs de⁹. Hec dicit dñs de⁹ de tiro. Nūq̄d ñ a sonitu ruine tue. ⁊ gemitu interfectoꝝ tuoꝝ cū occisi fuerīt ī medio tui. cōmouebūt insule: et descēdēt de sedibꝫ suis oēs principes maris. et aufferēt exuuias suas: ⁊ vestimenta sua varia abicient et induēt stupore: In terra sedebūt: ⁊ attoniti sup̄ repentino casu tuo āmirabūt. ⁊ assumētes sup̄ te lamētū dicēt tibi. Quō pisti q̄ habitas ī mari urbs inclita: q̄ fuisti fortis in mari cuz habitatoribꝫ tuis q̄s formidabant oniuersi: Nūc stupebūt naues ī die pauoris tui: ⁊ turbabūt īsule ī mari eoq̄ null⁹ egrediat̄ ex te: q̄ hec dicit dñs de⁹. Cū dedero te urbē desolatam sicut ciuitates q̄ nō habitant̄: ⁊ adduxero sup̄ te abissū. ⁊ operuerīt te aq̄ multe ⁊ detraxero te cū hijs q̄ descēdūt ī lacū ad ꝓplm sēpiternū: ⁊ collocauero te in tra nouissima sicut solitudines vetēs cū hijs q̄ deducūtur ī lacū vt ñ habiteris: porro cū dedero gl'am ī tra viuētiū. ī nihilū redigā te: ⁊ nō eris. ⁊ req̄sita nō īueneris vltr̄ ī sempiternuz dicit dominus deus.

¶ Capitulū. XXVII.

ET factū est ūbuz dñi ad me dicēs. Tu ergo fili hois assume sup tijrū lamentū: ⁊ dices tijro. q̄ habitat ī introitu maris: negociatōni ꝑploꝝ ad insulas mlt̄as. Hec dicit dñs de⁹. O tijre tu dixisti. Perfecti decoris ego sū: ⁊ ī corde maris sita. Finitimi tui qui te edificauerūt impleuerūt decorem tuū: abietibꝫ de sanir extruxerūt te cū oībꝫ tabulatis maris. Cedrū de libano tulerūt vt facerēt tibi malū: quercus ō basan dolauerūt ī remos tuos: trāstra tua fecerūt tibi ex eboze indico: ⁊ ꝓtoziola ō insulis ytalie. Byssus varia ō egipto texta ē tibi ī velū vt poneret ī malo: iacinct⁹ ⁊ purpura ō insulis elisa facta sūt opimētū tuū. Habitatozes sydonis et aradij fuerūt remiges tui: sapientes tui tijre facti sūt gubernatozes tui: senes biblij et prudentes ei⁹ ꝓbuerūt nautas. ad ministeriū varie supellectilis tue. Oēs naues maris ⁊ nautę earū fuerūt ī ꝑplo negociatōis tue: pse ⁊ libij ⁊ libies erant ī exercitu tuo viri bellatozes tui: clipeū ⁊ galeā suspēderūt ī tex ornatu tuo. Filij arabij cū exercitu suo sup muros tuos ī circuitu tuo. ⁊ pigmei q̄ erāt in turribꝫ tuis pharetras suas suspenderūt in muris tuis ꝑ gijrū. Ipsi ꝓpleuerūt pulcritudinē tuā. Carthaginenses negociatozes tui. A multitudine cūctarū diuiciarū argēto ferro stanno plūboq̄ repleuerūt nūdinas tuas. Grecia et thubal et mosoch ipi institozes tui. Mancipia et vasa erea adduxerūt ꝑplo tuo ō tomo thogorma: equos et equites ⁊ mulos adduxerūt ad foꝝ tuuz. Filij dedan negociatozes tui. Insule multę negociatō man⁹tue. Dentes eburneos et hebeninos ꝓmutauerūt ī pcio tuo. Syrus negociatoz tu⁹. Propter multitudinē opm tuoꝝ gēmaz purpurā ⁊ scutulata ⁊ byssum ⁊ sericū et coccū posuerūt ī mercato tuo. Juda ⁊ terra isrl̄ ipsi institozes tui ī frumento primo. balsamū et mel ⁊ oleū ⁊ resmā ꝑposuerūt in nūdinis tuis. Damascen⁹ negociatoz tuus ī multitudine opm tuoꝝ: in multitudine diuersarū opū ī vino pingui: ī lanis colozis optimi. Dan ⁊ grecia ⁊ mozel ī nūdinis tuis ꝑposuerūt ferrū fabrefactū: stactē ⁊ calam⁹ ī negociatōne tua. Dedan institozes tui ī tapetibꝫ ad sedendū. Arabia ⁊ vniuersi principes cedar ipsi negociatozes man⁹tue: cū agnis ⁊ arietibꝫ ⁊ hedis venerūt ad te negociatozes tui. Elenditozes saba ⁊ rema ipsi negociatozes tui: cū vniuersis primis aromatibꝫ ⁊ lapide pcioso ⁊ auro qđ ꝑposuerūt ī mercatu tuo. Haraz ⁊ chenne ⁊ eden negociatozes tui. Saba ⁊ assur ⁊ chelmach vēditozes tui: ipi negociatozes tui mlt̄iphariaz inuolucris iacincti et polimitoꝝ gazarūq̄ pcioseꝝ q̄ obuolute et astricte erāt funibꝫ: cedros q̄ habebāt ī negociatōnibꝫ tuis. Naues maris principes tui ī negociatōne tua: ⁊ repleta es: et glorificata nimis in corde maris. In aquis maris adduxerūt te remiges tui. Elent⁹ auster ꝓtriuit te. In corde maris diuicie tue: et thesauri tui et multiplex instrumētū tuū. Nautę tui ⁊ gubernatozes tui q̄ tenebāt supellectilē tuā. et ꝑplo tuo ꝑerant: viri q̄ bellatozes tui q̄ erāt in te cū vniuersa multitudine tua q̄ ē ī medio tui: cadēt in corde maris ī die ruine tue. A sonitu clamozis gubernatoꝝ tu oꝝ ꝓturbabūt classes: ⁊ descēdent de nauibus suis oēs q̄ tenebāt remū. Nautę ⁊ vniuersi gubernatozes maris in terra stabūt: ⁊ eiulabunt sup te voce magna: et clamabūt amare. Et supiacient puluerē capitib⁹ suis. ⁊ cinere ꝓspergent: et radēt sup te caluiciū: et accingent cilicijs. Et plorabūt te in amaritudine aie ploratu amarissimo: ⁊ assumēt sup te carmē lugubze ⁊ plangēt te. Que ē vt tijr⁹ q̄ obmutuit ī medio maris? Que ī exitu negociatōnū tuaꝝ ō mari iplesti ꝑplos mlt̄os: ī mlt̄itudīe diuitiarū tuaꝝ ⁊ ꝑploꝝ tuoꝝ ditasti rges terre. Nūc ꝓtrita es a mari: ī pfūdis aq̄rū opes tue: ⁊ oīs mlt̄itudo tua q̄ erat ī medio tui cecidērūt. Vniuersi habitatozes insularū obstupuerūt sup te: ⁊ reges eaꝝ oīs tēpestate pculsi mutauerūt vult⁹. Negociatozes ꝑplorū sibilauerūt sup te. Ad nihilū dducta es et nō eris vsq̄ ī ppetuū.

Ca. XXVIII.

ET factus est sermo dñi ad me dicens. Fili hoīs: dic principi tijri. Hec dicit dñs deus. Eo⁹ eleuatus est coz tuū ⁊ dixisti. de⁹ ego sū ⁊ ī cathedra dei sedi ī corde maris: cū sis hō ⁊ nō de⁹: et dedisti coz tuū quasi coz dei. Ecce sapiens oz es tu daniele: omne secretuz nō est absconditū a te. In sapiētia et prudentia tua fecisti tibi fortitudīez: ⁊ acq̄sisti aurū ⁊ argentū in thesauris tuis ī multitudīe sapie

tue: ⁊ ī negociatōne tua multiplicasti tibi
fortitudinē ⁊ eleuatū ē cor tuum in robo-
re tuo. Propterea hec dicit dñs de⁹. Eo⁹ ele
uatum ē cor tuū quasi cor dei: idcirco ecce
ego adducā sup te alienos robustissimos
gētiuz. Et nudabūt gladios suos sup pul-
critudinē sapiētie tue: ⁊ polluēt decorē tu-
um. Interficiēt ⁊ detrahent te: ⁊ morieris
ī interitu occisoꝝ ī corde maris. Nūq̄d di-
cēs loq̄ris de⁹ ego sū coraz interficiētibꝰ te
cū sis hō ⁊ ñ de⁹? In mānu occidētiū te mor
te incircūcisoꝝ morieris: ī manu alienoꝝ:
q̄r ego locut⁹ sū ait dñs de⁹. Et fact⁹ ē sermo
dñi ad me dicēs. Fili hoīs: leua planctuz
sup regē tyri ⁊ dices ei. Hec dicit dñs de⁹.
Tu signaculum similitudinis plen⁹ sapien
tia pfectus decore: ī delicijs paradisi dei fui-
sti. Omnis lapis precios⁹ operimētū tuū:
sardius topasius ⁊ iaspis. crisolit⁹ ⁊ onix
ec berillus. saphirus et carbūculus ⁊ sma-
ragdus. Aurū q̄z op⁹ decoris tui ⁊ foramī-
na tua ī die qua codit⁹ es ꝑpata sūt. Tu
cherub extentus ⁊ protegēs: ⁊ posui te ī mō
te scō dei. In medio lapidū ignitoꝝ amb-
bulasti: pfect⁹ ī vijs tuis a die coditōis tue:
donec inuēta ē iniq̄tas ī te. In multitudine
negociatōis tue repleta sūt interiora tua
iniq̄tate. et peccasti: ⁊ eieci te de mōte dei:
⁊ perdidi te o cherub protegens de medio lapi-
dū ignitoꝝ. Et eleuatū ē cor tuū in decore
tuo. Perdidi sapiēciā tuaz ī decore tuo:
ī terrā proiecī te: añ faciē regū dedi te vt cer-
nerēt te. In multitudine iniq̄tatū tuaꝝ et
iniq̄tate negociatōis tue polluisti scīfica
tōz tuaz. Producā ergo ignē de medio tui
q̄ comedat te: ⁊ dabo te ī cinerē sup terrā in
cōspectu oīm videntiū te. Omnes q̄ viderīt te
ī gētibꝰ obstupescēt sup te. Nihil fct⁹ es: et
nō eris ī ppetuū. Et fct⁹ ē sermo dñi ad me
dicēs. Fili hōis: pone faciē tuā contra sidō
nē ⁊ prophetā de ea: ⁊ dices. Hec dicit dñs de⁹
us. Ecce ego ad te sidon ⁊ gloriabor ī me-
dio tui: et scīet q̄r ego dñs cū fecero ī ea iu
dicia: ⁊ sctificat⁹ fuero ī ea. Et immittā ei
pestilēciā ⁊ sāguiez ī platēis eius: et corru-
ent interfecti ī medio ei⁹ gladio p circuitū:
⁊ scīet q̄r ego dñs. Et nō erit vltr domui isra
el. offēdiculū amaritudis ⁊ spina dolorē i-
ferēs vndiq̄ p circuitū eoꝝ q̄ aduersāntur
eis: ⁊ scīet q̄r ego dñs de⁹. Hec dicit dñs de⁹
us. Cū congregauero domū isrl de populis ī q̄bꝰ
dispsi sūt. sctificabor ī eis corā gētibꝰ: ⁊ ha
bitabūt ī terra sua quā dedi famulo meo iacob:
⁊ habitabunt ī ea securi. Et edificabūt do-
mos ⁊ plantabūt vineas: ⁊ habitabūt cōfi-
dēter cū fecero iudicia ī oīb⁹ q̄ aduersāntur
eis p circuitū: ⁊ scīet q̄r ego dñs de⁹ eoꝝ.

Capitulum XXIX.

In anno decimo et duodecimo mē-
se vna die mēsis factum ē verbū dñi
ad me dicēs. Fili hoīs pone faciez
tuā cōtra pharaonē regez egipti: ⁊ pphetabis
de eo: et de egipto vniuersa loq̄re ⁊ dices.
Hec dicit dñs deus. Ecce ego ad te pharao
rex egipti draco magne q̄ cubas in medio
fluminū tuoꝝ ⁊ dicis. meꝰ ē fluui⁹: ⁊ ego fe
ci memetipsū. Et ponā frenū ī maxillas tu-
is: ⁊ conglutinabo pisces fluminū tuoꝝ squa-
mis tuis. Et extrahaam te de medio flumi-
nū tuoꝝ: ⁊ vniuersi pisces tui squamis tu-
is adherebūt. Et proiciā te ī desertū: ⁊ oēs pi-
sces fluminis tui. Super faciez terre cades.
Nō colligeris: neq̄ congregaberis. Bestijs
terre ⁊ volatilibus celi dedi te ad deuoran
dū: ⁊ scīet oēs habitatores egipti quia ego
dominꝰ. Proeo q̄ fuisti baculꝰ arūdineꝰ do
mui isrl q̄n apprehēdērt te manu. ⁊ confract⁹
es ⁊ laceraſti oēz humerū eoꝝ: et innitentibꝰ
eis sup te comminut⁹ es et dissoluisti oēs re-
nes eoꝝ: propterea hec dicit dñs de⁹. Ecce ego
adducā sup te gladiū: ⁊ interficiā de te ho
minē ⁊ iumētū. Et erit terra egipti ī desertū ⁊
in solitudinē: ⁊ scīet q̄r ego dñs. Proeo q̄
dixeris fluuius meꝰ ē et ego feci eum: idcir-
co ecce ego ad te et ad flumia tua. Dabo-
q̄z terrā egipti ī solitudinē gladio dissipatā:
a turre syenes vsq̄ ad finios ethiopie. Nō
pertrāsibit eā pes hoīs: neq̄ pes iumēti gradi
etur ī ea: et nō habitabitur quadragīta āmis. Da-
boq̄z terrā egipti desertaz ī medio terrarū de-
sertarū: et ciuitates eius ī medio vrbiū sub-
uersaꝝ: ⁊ erūt desolate quadragīta annis. Et
dispgam egiptios ī nacōes: ⁊ ventilabo eos
ī terras: q̄r hec dicit dñs de⁹. Post finez q̄-
draginta annoꝝ cōgregabo egiptum de po-
pulis in quibus dispersi fuerant: ⁊ reducā
captiuitatem egipti ⁊ collocabo eos ī terra
phatures in terram natiuitatis sue: in
terra ad qua sūpti sunt. Et erūt ibi ī regnū
hūile: ⁊ ītr cetera regna erit hūilima. Et
nō eleuabitur vltr sup natōnes: ⁊ imminuaz

eos ne imperēt gentibꝫ:neqꝫ erūt vltra do-
mui iſrl'i ꝓfidentia docētes iniqtatē vt fu-
giāt et sequātur eos:et sciēt qꝛ ego sū dñs
deus. Et factū ē ī vigesimo et septimo an-
no ī primo ī vna mēsis:factū ē verbuꝫ dñi
ad me dicens. ¶Fili hoīs:nabuchodonoſoꝛ
rex babilonis ꝑuire fecit exercituꝫ suū ser
uitutē magna aduersus tijrū. Oīe caput
decaluatuꝫ:ꝙ oīs humer⁹ depilat⁹ ē. Et mer
ces nō ē reddita ei neqꝫ exercitui ei⁹ de tij-
ro:ꝑ ꝑuitutē q̄ seruiuit mihi aduersus eā.
Propterea hec dicit dñs de⁹. Ecce ego da-
bo nabuchodonoſoꝛ regē babilonis ī terra
egipti: et accipiet multitudinē eius et dēꝑ
dabit manubias ei⁹ ꝙ diripiet spolia ei⁹:ꝙ
erit merces exercitui illi⁹ ꝙ opi ꝑ quo seru
uit aduersus eā. Dedi ei terraꝫ egipti:ꝑeo
q̄ laborauerit mihi ait dñs de⁹. ¶In die il-
la pullulabit coꝛnu domui iſrl': et tibi da-
bo aptū os ī medio eoꝝ:et sciēt qꝛ ego do-
minus. ¶ Capitulum .XXX.

Et factū ē verbuꝫ dñi ad me dicēs.
¶Fili hoīs ꝓꝓha et dic. Hec dicit do
mín⁹ de⁹. Vlulate ve ve diei:qꝛ iu-
xta ē dies ꝙ appropinq̄bit dies dñi:dies nu
bis. tēpus gētiū erit. Et veniet gladi⁹ ī egi
ptū:ꝙ erit pauoꝛ in ethiopia cū ceciderint
vulnerati ī egipto:ꝙ ablata fuerit multitu
do illi⁹ ꝙ destructa fundamenta ei⁹. Ethio-
pia ꝙ libia ꝙ lidij et oīe reliquum vulgus
ꝙ chub et filij terre federis cū eis gladio ca
dent. Hec dicit dñs de⁹. Et coꝛruēt fulcien-
tes egiptuꝫ: ꝙ destrueť ſupbia imperij ei⁹.
A turre sijenes gladio cadēt in ea:ait dñs
exercituū. Et dissipabunť ī medio terrarū
desolatarū:ꝙ vrbes eius in medio ciuitatū
desertarū erūt:ꝙ sciēt qꝛ ego dñs deus. cuꝫ
dedero ignem ī egipto.ꝙ attriti fuerīt oēs
auxiliatoꝛes ei⁹. ¶In die illa egredienť nū-
cij a facie mea ī trieribꝫ ad ꝓterēdā ethio-
pie ꝓfidētiā.ꝙ erit pauoꝛ ī eis ī die egipti:
qꝛ absqꝫ dubio veniet. Hec dicit dñs de⁹.
Et cessare faciā multitudinē egipti in ma-
nu nabuchodonoſoꝛ regis babilonis. ¶Ipſe
ꝙ ꝓꝑ⁹ ei⁹ cū eo:foꝛtissimi gētiū adducen-
tur ad dispergēdam terrā. Et euaginabūt
gladios suos sup egiptū: ꝙ implebūt terrā
interfectis:ꝙ faciā alueos fluminū aridos
ꝙ tradā terrā ī man⁹ pessimoꝝ:ꝙ dissipabo
terrā et plenitudinē ei⁹ ī manus alienoꝝ.
Ego dñs locut⁹ sū. Hec dicit dñs de⁹. et dis
perdaꝫ simulacra: ꝙ cessare faciā ydola de
mēphis:et dux de terra egipti nō erit āpli
us. Et dabo ťroꝛē ī terrā egipti ꝙ dispergā
terrā phatures ꝙ dabo ignē ī taphnis:ꝙ fa
ciā iudicia mea ī alexādria. Et effūdā indi
gnatōꝫ meā sup peluſiū robur egipti:ꝙ in-
terficiā multitudinem alexandrie: ꝙ dabo
ignē ī egipto. Quasi ꝓturiēs dolebit pelusi
um:ꝙ alexādria erit dissipata:et ī mēphis
āgustie quottidiane. ¶Iuuenes eliopoleos
et bubasti gladio cadēt:et ipe captiue du-
cētur. Et ī taphnis nigreſcet dies:cū ꝓtri-
uero ibi sceptra egipti:ꝙ defecerit ī ea sup-
bia potentie eius. ¶Ipam nubes opiet:filie
aūt ei⁹ in captiuitatē ducētur. Et iudicia
faciā ī egipto:ꝙ sciēt qꝛ ego dñs. Et factuꝫ
est ī vndecimo āno ī primo mēse ī septimo
mensis:factū ē verbū dñi ad me dicēs. ¶Fi
li hoīs. brachiū pharaonis regis egipti cō
fregi:ꝙ ecce nō ē obuolutuꝫ vt restitueret
ei sanitas vt ligareť pannis ꝙ fascireť lin-
theolis: ꝙ recepto roboꝛe possit tenere gla
diū. Propterea hec dicit dñs de⁹. Ecce ego
ad pharaonē regē egipti:ꝙ ꝓminuā ei⁹ bra
chiū foꝛte sꝛ ꝓfractū:ꝙ deiciā gladiū de ma
nu ei⁹. Et dispgam egiptū ī gētibꝫ:ꝙ venti-
labo eos ī terris. Et ꝓfoꝛtabo brachia re-
gis babilonis:daboqꝫ gladiū meū ī manu
ei⁹. Et ꝓfrīgā brachiū pharaonis:ꝙ gemēt
gemitibꝫ interfecti coraꝫ facie ei⁹. Et ꝓfoꝛ
tabo brachia ſrgis babilōis:ꝙ brachia pha
raonis ꝓcidēt. Et sciēt qꝛ ego dñs cū dede-
ro gladiū meuꝫ ī manū regis babilonis:ꝙ
extendēt eū sup terrā egipti. Et dispgā egi
ptū in natōnes:ꝙ ventilabo eos ī terras:ꝙ
scient qꝛ ego dñs. ¶ Capitulū .XXXI.

Et factū ē ī āno vndecio tercio men
se vna mēsis:factū ē verbuꝫ dñi ad
me dicēs. ¶Fili hoīs:dic pharaoni
regi egipti ꝙ ꝓꝑ⁹ ei⁹. Cui similis factus es
ī magnitudine tua:Ecce assur q̄si cedrus ī
libano pulcer ramis ꝙ frōdibꝫ nemoroſus.
excelſusq̄ altitudine: ꝙ inter ꝓtensas fron
des eleuatum est cacumen eius. Aque nu-
trierunt illū:abissus exaltauit illum. ¶Flu
mina eius manabant in circuitu radicum
eius: et riuos suos emisit ad vniuersa li-
gna regiōis. Ꝓterea eleuata ē altitudo ei⁹
sup oīa ligna regionis: ꝙ multiplicata sūt
arbusta ei⁹: ꝙ eleuati sūt rami ei⁹ ꝑ aquis

multis. Cũq; extẽdisset vmbrã suã. ĩ ramis
ei⁹ fecerũt nidos oĩa volatilia celi: ⁊ sub
frondibꝫ ei⁹ genuerũt oẽs bestie saltuũ: et
sub vmbraculo illi⁹ habitabat cetus gentiu
um plurimaꝝ. Erat q; pulcerrim⁹ ĩ magni
tudine sua: ⁊ in dilatõne arbustoꝝ suoꝝũ.
Erat ei radix illi⁹ iuxta aquas multas. Ce
dri nõ fuerũt altiores illo ĩ paradiso dei. Abi
etes nõ adequauerũt sũmitatẽ ei⁹: ⁊ plata
ni nõ fuerũt eque frõdibꝫ illi⁹. Oĩe lignũ
paradisi dei nõ ẽ assimilatũ illi ⁊ pulcritudi
ni ei⁹: qm̃ speciosũ feci eũ: ⁊ multis ꝓdẽsis
q; frondibꝫ. Et emulata sũt eũ oĩa ligna
voluptatis: q̃ erãt ĩ paradiso dei. Propterea
hec dicit dñs de⁹. Proceo q; sublimatus est
in altitudine ⁊ dedit sũmitatẽ suam virẽtẽ
atq; ꝓdẽsam et eleuatũ ẽ cor ei⁹ ĩ altitudi
ne sua: tradidi eã ĩ man⁹ fortissimi gentiu
uz. Faciẽs faciet ei: iuxta impietatẽ eius.
Et eieci eã: ⁊ succidẽt eã alieni ⁊ crudelissi
mi nacionũ. Et piciẽt eũ sup mõtes: ⁊ ĩ cũ
ctis ꝓuallibꝫ corruẽt rami ei⁹. Et ꝓfringẽ
tur arbusta ei⁹ ĩ vniuersis rupibꝫ terre: et
recedent de vmbraculo ei⁹ oẽs ꝑpli terre: et
relinquent eũ. In ruina ei⁹ habitauerunt
oĩa volatilia celi: ⁊ ĩ ramis ei⁹ fuerũt vni
uerse bestie regionis. Quãobrem nõ eleua
buntur in altitudine sua oĩa ligna aq̃rũ: nec
ponẽt sublimitatẽ suã inter nemorosa atq;
frondosa. nec stabũt ĩ sublimitate sua oĩa
q̃ irrigãt aq̃s: qr oẽs ẽditi sũt ĩ mortez ad
terrã vltimã ĩ medio filioꝝ hoĩm ad eos q̃
descendũt ad lacum. Hec dicit dñs de⁹. In
die qñ descendit ad inferos indixi luctuz.
operui eũ abisso: et phibui flumina eius: ⁊
coercui aquas multas. Contristat⁹ ẽ super
eum liban⁹: ⁊ oĩa ligna agri ꝓbussa sũt. A
sonitu ruine ei⁹ cõmouit gẽtes. cũ deducerem eũ ad infernũ cũ bijs q̃ descẽdebãt ĩ la
cũ. Et ꝓsolata sũt ĩ terra infima oĩa ligna
voluptatis egregia atq; ꝑclara in libano:
vniuersa que irrigabãt aq̃s. Nã ⁊ ipsi cuz
eo descendũt ad infernũ ad ĩterfectos gladio: ⁊ brachiũ vniuscuiusq; sedebit sub vm
braculo ei⁹ ĩ medio nacionũ ei⁹. Cui assimilatus es o inclite atq; sublimis inter ligna
voluptatis? Ecce deduct⁹ es cũ lignis volu
ptatis ad terrã vltimã. In medio incircũ
cisoꝝ dormies: cuz eis q̃ interfecti sũt gladio. Ipse ẽ pharao ⁊ omnis multitudo eius
dicit dñs deus. ¶ Capitulum. XXXII

Et factũ ẽ duodecimo anno ĩ mense
duodecio in vna mẽsis: factũ ẽ ver
bũ dñi ad me dicens. Fili hoĩs. assume lamẽtũ sup pharaonẽ regẽ egipti: et
dices ed eũ. Leoni gentiũ assimilatus es: ⁊
draconi q̃ ẽ in mari. Et vẽtilabas cornu in
fluminibꝫ tuis: ⁊ ꝓturbabas aquas pedibꝫ
tuis: ⁊ ꝓculcabas flumia eaꝝ. Propterea
hec dicit dñs de⁹. Expãdã sup te rethe meuz ĩ mltitudie ꝑploꝝ mltoꝝ: ⁊ extrhã te ĩ sagena mea ⁊ piciã te in terraz. Sup faciem
agri abiciã te: et habitare faciã sup te oĩa
volatilia celi: ⁊ saturabo de te bestias vniuerse terre. Et dabo carnes tuas sup montes: et ĩplebo colles tuos sanie tua. Et irrigabo terrã fetore sãguis tui sup mõtes:
⁊ valles ĩplebũt ex te. Et opiaz cũ excict⁹
fueris celos: ⁊ nigrescẽ faciam stellas ei⁹.
Solẽ nube tegã: ⁊ luna nõ dabit lumẽ suum. Oĩa lumiaria celi merere faciã sup
te: ⁊ dabo tenebras sup terrã tuaz dicit dominꝰ de⁹. Cũ ceciderit vulnerati tui in medio terre ait dñs de⁹. Et irritabo cor ꝑploꝝ
rũ multoꝝ cũ induxero ꝓtritiõz tuaz ĩ gentibꝫ sup terras q̃s nescis: ⁊ stupescẽ faciam
sup te ꝑplos multos. Et reges eoꝝ horrore
nimio formidabũt sup te cuz volare cepit
gladius me⁹ sup facies eoꝝ: et obstupescẽt
repẽte singuli ꝓ aĩa sua ĩ die ruine sue: q̃a
hec dicit dñs de⁹. Gladi⁹ regis babilõis ve
niet tibi: in gladijs fortiũ deiciam multitudiez tuaz. Inexpugnabiles oẽs gẽtes hee.
Et vastabũt supbiã egipti: et dissipabitur
mltitudo ei⁹. Et pdã oĩa iumẽta ei⁹ q̃ erãt
sup aq̃s plurimas: ⁊ nõ ꝓturbabit eas pes
hoĩs vlt̃: neq; vngula iumentoꝝ turbabit
eas. Tũc purissimas reddã aq̃s eoꝝ: ⁊ flumia earũ quasi oleũ adducã ait dñs deus:
cũ dedero terrã egipti desolatã. Deseret aũ
terra a plenitudie sua qñ ꝑcussero oẽs habitatores ei⁹: ⁊ sciẽt qr ego dñs. Planctus
ẽ: ⁊ plãgent eũ filie gentium plãgẽt eũ sup
egiptũ ⁊ sup multitudinẽ ei⁹ plãgẽt eũ: ait
dñs de⁹. Et factũ ẽ ĩ duodecio ãno. ĩ q̃ntadecia mẽ: factũ ẽ verbũ dñi ad me dicẽs.
Fili hoĩs. cane carmẽ lugubre sup mltitudinem egipti. Et detrahe eã: ipam ⁊ filias
gentiũ robustarũ ad terrã vltimã: cũ bijs
qui descendũt in lacum. Quo pulcrior es
descende: ⁊ dormi cum incircũcisis. In medio interfectoꝝ gladio cadẽt. Gladi⁹ dat⁹

est. Et attraxerũt eã: ⁊ oĩes ꝓpĺ̃os eiꝰ. Lo
quenť ei potentissimi robustoꝝ̃ de medio
inferni: q̃ cuꝫ auxiliatoꝝ̃ibꝫ eiꝰ descẽderẽt et
dormierẽt ĩcircũcisi ĩterfectiqꝫ gladio. Ibi
assur et oĩs multitudo eiꝰ: in circuitu illiꝰ
sepulcra eoꝝ oĩes interfecti ⁊ q̃ ceciderũt
gladio: quoꝝ data sunt sepulcra ĩ nouissi-
mis laci. Et facta ẽ multitudo eiꝰ ꝑ gijrum
sepulcri eiꝰ: vniuersi interfecti cadentesqꝫ
gladio: q̃ dederãt quondã formidinẽ suaꝫ ĩ
terra viuentiũ. Ibi elam: et oĩs multitudo
eius ꝑ gijrũ sepulcri sui. Oẽs hij interfecti
ruentes gladio: q̃ descẽderũt incircũcisi ad
terrã vltimã. Qui posuerũt terroꝝ̃ suuꝫ ĩ
terra viuentiũ: ⁊ portauerũt ignominiam
suam cũ hijs q̃ descenderũt in lacũ. In me-
dio interfectoꝝ posuerũt cubile eiꝰ in vni
uersis ꝓpĺ̃is eiꝰ: in circuitu eiꝰ sepulcꝝ illi-
us. Oẽs hij in circũcisi interfectiqꝫ gladio.
Dederũt emĩ terroꝝ̃ suũ in terra viuentiũ:
et portauerũt ignominiã suã cũ hijs q̃ de-
scendũt ĩ lacũ. In medio interfectoꝝ posi-
ti sũt. Ibi mosoch ⁊ tubal ⁊ oĩis multitu
do eiꝰ: ĩ circuitu eiꝰ sepulcra illius. Oĩes
hij incircũcisi interfectiqꝫ et cadentes gla-
dio: qꝛ dederũt formidinẽ suã ĩ terra viuẽ-
tiũ: ⁊ nõ dormient cũ fortibꝫ cadentibꝫqꝫ ⁊
incircũcisis q̃ descẽderũt ad infernũ cũ ar
mis suis. Et posuerũt gladios suos sub ca
pitibꝫ suis: ⁊ fuerũt iniq̃tates eoꝝ ĩ ossibꝰ
eoꝝ: quia terroꝛ fortiũ facti sũt ĩ terra vi
uentiũ. Et tu ergo ĩ medio incircũcisoꝝ
ꝓtereris: ⁊ dormies cũ interfectis gladio.
Ibi ꝟdumea ⁊ reges eiꝰ ⁊ oĩes duces eiꝰ:
q̃ dati sũt cũ exercitu suo cũ ĩterfectis gla
dio: ⁊ qui cũ incircũcisis dormierũt. ⁊ cum
hijs q̃ descenderũt ĩ lacũ. Ibi pr̃icipes aq̃-
lonis oĩes et vniuersi venatoꝛes q̃ deduc-
ti sũt cũ interfectis: pauentes ⁊ ĩ sua foꝛ-
titudine ꝓfusi. qꝛ dormierũt ĩcircũcisi cum
interfectis gladio: ⁊ portauerẽt ꝓfusionem
suaꝫ cũ hijs q̃ descendũt in lacũ. Vidit eos
pharao ⁊ ꝓsolatꝰ est sup vniuersa multitu-
dine sua q̃ interfecta est gladio: pharao et
oĩis exercitꝰ eiꝰ ait dñs deꝰ: qꝛ dedit ter-
roꝛẽ suũ in terra viuẽtiũ: ⁊ dormiuit ĩ me-
dio incircũcisoꝝ cũ ĩterfectis gladio: pha-
rao et omnis multitudo eius ait dñs deꝰ.

¶ Capitulum . XXXIII.

ET factũ est verbũ dñi ad me dicẽs.
Fili hoĩs. loquẽ ad filios ꝓpĺi tui:
et dices ad eos. Terra cũ ĩduxero
sup eã gladiũ ⁊ tulerit ꝓpĺs terre virũ vnũ
de nouissimis suis et ꝓstituerit eum sup se
speculatoꝛẽ ⁊ ille viderit gladiũ venientem
sup terrã. ⁊ cecinerit buccina ⁊ annũciaue
rit ꝓpĺo: audiẽs ať q̃s q̃s ille ẽ sonitũ bucci-
ne ⁊ ñ se obꝺuauerit veneritqꝫ gladiꝰ ⁊ tu-
lerit eũ: sãguis ipiꝰ sup caput eiꝰ erit. So
nũ buccine audiuit ⁊ nõ se obꝺuauit: san-
guis eius in ipo erit. Si ať se custodierit:
aiaꝫ suã saluauit. Oẽ si speculatoꝛ viderit
gladiũ venientẽ ⁊ ñ insonuerit buccina ⁊
ꝓpĺs se ñ custodierit. veneritqꝫ gladiꝰ ⁊ tu-
lerit de eis aiam: ille q̃dẽ ĩ iniq̃tate sua ca-
ptus ẽ: sanguinẽ ať eiꝰ de manu speculato-
ris req̃raꝫ. Et tu fili hoĩs: speculatoꝛẽ dedi
te domui isrl̃. Audiẽs ǧ ex oꝛe meo sermo
nẽ: annũciab eis ex me. Si me dicente ad
impiũ. impie moꝛte moꝛieris. nõ fueris lo-
cutꝰ vt se custodiat ĩpiꝰ a via sua: ipe im-
pius ĩ iniq̃tate sua moꝛiet: sãguinẽ ať eiꝰ
de manu tua req̃rã. Sin aũt annũciaui te
ad impiũ vt a vijs suis ꝓuertat̃ . nõ fuerit
ꝓuersꝰ a via sua: ipe ĩ iniq̃tate sua moꝛie-
tur: poꝛro tu aiam tuã liberasti. Tu vero
fili hoĩs: dic ad domũ isrl̃. Sic locuti estis
dicentes. Iniquitates nr̃e et pcta nr̃a sup
nos sũt: et in ipis nos tabescim⁹. Quomõ
ergo viuere poterim⁹? Dic ad eos. Viuo
ego dicit dñs deus: nolo moꝛtẽ impij: ſꝫ vt
ꝓuertat̃ impius a via sua et viuat. Cõuer
timini a vijs vestris pessimis. Et q̃re moꝛi
emini domus isrl̃? Tu itaq̃ fili hominis
dic ad filios populi tui. Justicia iusti non
liberabit euꝫ in quacũq̃ die peccauerit: et
impietas impij non nocebit ei in quacũq̃
die conuersus fuerit ab impietate sua. Et
iustus non poterit viuere in iusticia sua ĩ
quacunq̃ die peccauerit. Etiam si dixero
iusto q̃ vita viuat . et confisus iniusticia
sua fecerit iniquitatẽꝫ omnes iusticie eius
obliuioni tradẽtur: ⁊ ĩ iniquitate sua quã
operatus est in ipsa moꝛietur. Si autem
dixero impio moꝛte moꝛieris. et egerit pe-
nitẽciam a peccato suo. feceritqꝫ iudiciũ
et iusticiam. ⁊ pignus restituerit ille impi
us . rapinamq̃ reddiderit : in mandatis
vite ambulauerit nec fecerit quicq̃m iniu-
stum: vita viuet et non moꝛietur. Omnia

pcta ei⁹q̄ peccauit nō imputabūt ei. Judi
ciū ⁊ iusticiam fecit: vita viuet. Et dixerūt
filij ꝓpli tui. Non ē equa ponderis via dñi.
Et ipox via iniusta ē. Cū eñ recesserit iu
stus a iusticia sua feceritq; iniq̄tates: mo-
riet̄ in eis. Et cū recesserit impi⁹ ab impie-
tate sua feceritq; iudiciū ⁊ iusticiaz: viuet
in eis. Et dicitis. Nō ē recta via dñi. Unū-
quēq; iuxta vias suas iudicabo de vob̄ do-
m⁹ isrl̄. Et factū ē i duodecimo anno i decio
mēse. i q̄nta mēs trāsmigr̄ōis nr̄e: veit ad
me q̄ fugerat de ihrl̄m dicēs. Plastata ē ci-
uitas. Man⁹ aūt dñi facta fuerat ad me ve-
spe anteq̄ veniret q̄ fugerat: apperuitq; os
meū donec veniret ad me mane: ⁊ apto ore
meo nō silui amplius. Et factū ē verbū do
mini ad me dicēs. Fili hoīs: q̄ habitant in
ruinosis hijs sup humū isrl̄ loq̄ntes aiūt.
Un⁹ erat abrahā: ⁊ hēditate possidebit ter-
ram. Nos aūt multi sum⁹: nob̄ data ē terra
i possessionē. Idcirco dices ad eos. Hec di
cit dñs de⁹ q̄ in sanguīe comeditis ⁊ oculos
vr̄os leuatis ad immūdicias vr̄as ⁊ sāgui-
nem funditis: nūq̄d terrā hereditate possi
debitis: Stetistis i gladijs vestris. fecistis
abominatōes. ⁊ vnusquisq; uxorem ꝓximi
sui polluit: et terrā hēditate possidebitis:
Hec dices ad eos. Sic dicit dñs de⁹. Uiuo
ego: qr̄ q̄ i ruinosis habitāt gladio cadēt:
⁊ q̄ in agro ē. bestijs tradet̄ ad deuorādū: q̄
aūt in p̄sidijs et in spelūcis sūt peste morie-
tur. Et dabo terrā in solitudinē ⁊ i deptū:
et deficiet superba fortitudo ei⁹: ⁊ desolabūt
mōtes isrl̄. eoq; nullus sit q̄ p eos trāseat.
Et scient qr̄ ego dñs cū dedero terrā eorū
desolatam ⁊ desertaz: ꝓter vniuersas abo-
minationes suas q̄s operati sunt. Et tu fili
hominis filij ꝓpli tui q̄ loquūt de te iuxta
muros ⁊ in ostijs domox ⁊ dicūt vn⁹ ad al
terū vir ad ꝓximū suū loquentes venite ⁊
audiam⁹ q̄ sit sermo egredies a dño: ⁊ ve-
niūt ad te quasi si ingrediat̄ ꝓplus. Et sedēt
cor̄ te ꝓplus me⁹: ⁊ audiunt sermones tu-
os et nō faciūt eos: qr̄ in cāticum oris sui
vertūt illos. Et auariciā suaz seq̄t cor eo-
rū: et es eis quasi carmē musicuz q̄ suaui
dulciq; sono canit̄. Et audiūt verba tua ⁊
nō faciūt ea: ⁊ cū venerit q̄ p̄dictū ē ecce
em̄ venit: tunc scient quia ꝓphetes fuerit
inter eos. ¶ Capituluz .XXXIIII.

ET factū ē verbū dñi ad me dicens.
Fili hoīs ꝓpheta de pastoribus isra-
el: ꝓpheta ⁊ dices pastoribus. Hec di
cit dñs de⁹. Ue pastoribus isrl̄: q̄ pascebant
semetipos. Nōne greges a pastoribus pascū
tur? Lac comedebatis et lanis operiebami-
ni: ⁊ q̄d crassū erat occidebatis: gregē aut̄
meū nō pascebatis. Q̄d infirmū fuit nō cō-
solidastis: ⁊ q̄d egrotū nō sanastis. Q̄d fra
ctū ē nō alligastis. ⁊ q̄d abiectū ē nō redu
xistis: ⁊ q̄d perierat n̄ quesistis: sed cum au-
steritate imperabatis eis ⁊ cū potētia. Et
dispersē sunt oues mee eoq; nō eēt pastor:
et factē sūt i deuoratōz oīm bestiarū agri:
et dispse sūt. Errauer̄t greges mei i cūctis
montibus ⁊ i vniuerso colle excelso: ⁊ super
oñez faciez terre dispersi sūt greges mei:
et nō erat q̄ req̄reret. Nō erat inq̄ q̄ requi
reret. Propterea pastores audite verbū do
mini. Uiuo ego dicit dñs de⁹: qr̄ peo q; fa-
cti sūt greges mei in rapinā ⁊ oues mee in
deuoratōez omniū bestiarū agri. eoq; non
esset pastor: neq; ei quesierūt pastores gre
gē meū: sed pascebāt pastores semetipos ⁊
greges meos nō pascebant: ꝓterea pasto-
res audite v̄bū dñi. Hec dicit dñs de⁹. Ec-
ce egoipe sup pastores: requirā gregē meū
de manu eox ⁊ cessare eos faciā vt vltra n̄
pascant gregem meū: nec pascant ampli⁹
pastores semetipsos. Et liberabo gregem
meū de ore eorum: et nō erūt eis in escam:
quia hec dicit dñs deus. Ecce egoipse req̄-
ram oues meas: et visitabo eas sicut visi-
tat pastor gregez suū: i die q̄n fuerit i me-
dio ouium suarum dissipatax. Sic visita
bo oues meas: ⁊ liberabo eas ō omnib̄ lo
cis in quib̄ dispersē fuerāt i die nubis ⁊ ca
liginis. Et educam eas de populis et con-
gregabo eas de terris: ⁊ inducam eas i ter
ram suam: ⁊ pascam eas in mōtib̄ isrl̄ i ri
uis ⁊ i cūctis sedib̄ terre. In pascuis v̄bri
mis pascā eas: ⁊ in montibus excelsis isra
el erunt pascue earum. Ibi requiescent in
herbis virentib̄: ⁊ in pascuis pinguib̄ pa
scentur super montes israel. Ego pascam
oues meas: et ego eas accubare faciam di
cit dñs de⁹. Quod perierat requiram et q̄d
abiectū erat reducam: et quod confractuz
fuerat alligabo et q̄d infirmū fuerat con-
solidabo: ⁊ q̄d pingue et fortē custodiam.
⁊ pascā illas i iudicio. Uos aūt greges mei:

Hec dicit dñs deus. Ecce ego iudico inter pecus ⁊ pecus. arietũ ⁊ hircoꝝ. Nõne satis vobis erat pascua bona depasci: Insuper et reliquias pascuarũ vr̃aꝝ conculcastis pedibꝫ vr̃is: et cũ purissimã aquã biberitis: reliquaꝫ pedibꝫ vr̃is c̃bastis. Et oues mee hijs q̃ conculcata pedibꝫ vr̃is fuerãt pascebãtur: ⁊ q̃ pedes vr̃i turbauerãt hec bibebãt. Propterea hec dicit dñs deus ad vos. Ecce egoipse iudico inter pecus pingue ⁊ macilẽtũ. Proeo q̃ latꝫibꝫ ⁊ humeris inpigebatis ⁊ cornibꝫ vr̃is ventilabatis oĩa infirma pecora donec dispergerẽtur foras: saluabo grezẽ meũ ⁊ nõ erit vltra ĩ rapinã: ⁊ iudicabo inter pec⁹ et pec⁹. Et suscitabo super eas pastorem vnũ q̃ pascat eas seruũ meũ dauid: ipse pascet eas: ⁊ ipe erit eis ĩ pastorẽ. Ego aũ dñs ero eis ĩ deũ: ⁊ seruus me⁹ dauid princeps ĩ medio eoꝝ. Ego dñs locut⁹ sũ. Et faciaꝫ cũ eis pactũ pacis: ⁊ cessare faciam bestias pessimas de terra. Qui habitãt ĩ deserto securi dormiẽt in saltibus ⁊ ponam eos ĩ circuitu collis mei bñdictõnem: ⁊ deducam ymbrẽ ĩ tẽpore suo: ⁊ pluuie bñdictõnis erunt. Et dabit lignũ agri fructũ suũ: ⁊ terra dabit germen suũ: ⁊ eũt ĩ terra sua absq̃ timore. Et sciẽt q⁊ ego domin⁹ cũ cõtriuero cathenas iugi eoꝝ: ⁊ eruero eos ⁊ manu impantiũ sibi. Et nõ erũt vltra ĩ rapinã ĩ gẽtibꝫ: neq̃ bestie terre deuorabũt eos: sed habitabũt cõfidenr̃ absq̃ vllo terrore. Et suscitabo eis germẽ noĩatũ: et nõ erũt vltra imminuti fame in terra: neq̃ portabũt vlr̃ obprobria gentiũ. Et scient q⁊ ego dñs deus eoꝝ cũ eis: ⁊ ipi populus me⁹ dom⁹ isrl̃ ait dñs deus. Vos aũt greges mei greges pascue mee hoĩes estis: et ego dñs de⁹ vester: dicit dñs de⁹.

Capitulũ .XXXV.

Et factus ẽ sermo dñi ad me dicẽs. Fili hoĩs pone faciẽ tuã aduersuꝫ montẽ seyr: ⁊ pphetabis de eo et dices illi. Hec dicit dñs deus. Ecce ego ad te mons seijr: ⁊ extẽdam manũ meã sup te. et dabo te desolatum atq̃ desertũ. Urbes tuas demoliar et tu desertus eris: et scies qa ego dñs eoq̃ fueris inimic⁹ sempitern⁹. et pcluseris filios isrl̃ ĩ man⁹ gladij in tpe afflictõis eoꝝ. ĩ tpe iniq̃tatis extreme. Propterea viuo ego dicit dñs deus: qm̃ sanguini trabaꝫ te. ⁊ sanguis te psequet̃: ⁊ cũ sanguine odieris: sanguis psequet̃ te. Et dabo montẽ seijr desolatũ et desertum: et auferã de eo euntẽ ⁊ redeuntẽ: ⁊ ĩplebo mõtes ei⁹ occisoꝝ suoꝝ. In collibꝫ tuis ⁊ in vallibus tuis atq̃ ĩ torrentibꝫ interfecti gladio cadent. In solitudines sempiternas trabam te: ⁊ ciuitates tue ñ habitabũr̃. Et scietis qr ego domin⁹ de⁹: eoq̃ dixeris due gẽtes ⁊ due terre mee erũt et hẽditatẽ possidebo eas: cũ dñs eẽt ibi. Propterea viuo ego dicit dñs de⁹: qr faciã iuxta irã tuã ⁊ ẽm zelũ tuũ quẽ fecisti odio habẽs eos: ⁊ notus efficiar p eos cũ te iudicauero: ⁊ scies quia ego dñs. Audiui vniuersa obprobria tua q̃ locut⁹es de mõtibꝫ isrl̃ dicẽs. Deserti nobis ad deuorãdũ dati sũt. Et insurrexistis sup me ore vr̃o: et derogastis aduersũ me. Uerba vr̃a ego audiui. Hec dicit dñs de⁹. Letãte vniuersa terra. ĩ solitudinẽ te redigam: sicuti gauisus es sup hẽditatẽ dom⁹ isrl̃: eoq̃ fuerit dissipata sic faciã tibi. Dissipat⁹ eris mons seyr. ⁊ ydumea oĩs: ⁊ scient quia ego dñs.

Capi. XXXVI.

Tu aũt fili hominis ppheta sup montes israel: ⁊ dices. Mõtes israel audite verbum dñi. Hec dicit domin⁹ deus. Eoq̃ dixerit inimicus de vobis euge altitudines sempiterne in hereditatẽ date sunt nob: pphetea vaticinare et dic. Hec dicit dñs de⁹. Proeo q̃ desolati estis ⁊ conculcati p circuitum et facti ĩ hẽditatẽ reliq̃s gentibꝫ: ⁊ ascendisti super labiũ lingue ⁊ obprobriũ pplj: pphetea montes isrl̃ audite vbũ dñi dei. Hec dicit dñs de⁹ mõtibꝫ ⁊ collibus torrentibꝫ vallibusq̃ ⁊ desertis parietinis et vrbibꝫ derelictis q̃ depopulate sũt et subsanate a reliquis gentibꝫ p circuitũ. Propterea hec dicit dominus deus. Quoniam in igne zeli mei locutus sum de reliquis gentibꝫ et de ydumea vniuersa: q̃ dederũt terram meã sibi in hereditatẽ cũ gladio et toto corde ⁊ ex animo: ⁊ eiecerũt eã vt vastarẽt: idcirco vaticinare sup humuꝫ israel: et dices montibus et collibus iugis et vallibus. Hec dicit dominus deus. Ecce ego in zelo meo ⁊ in furore meo locut⁹ sũ: eoq̃ confusionem gentiuꝫ sustinueris. Idcirco hec dicit dominus deus. Ego leuaui manum meã vt gentes que ĩ circuitu vr̃o sũt ipe confusionẽ suaꝫ portẽt: vos aũ mõtes

ísrael ramos vr̃os germinetis:ꝙ fructū ve-
ſtrū afferatis ꝓplo meo ísrl̃. ꝓpe em̃ eſt
vt veniat. Quia ecce ego ad vos: et cōuer
tar ad vos.ꝙ arabimī:ꝙ accipietis ſemēꝛ
et multiplicabo ī vob̄ hoīes om̃ezqꝫ domū
ísrl̃. Et habitabunt̃ ciuitates.ꝙ ruinoſa ī-
ſtaurabūt̃:ꝙ replebo vos hoīb̄ ꝙ iumētis:
ꝙ multiplicabūt̃ ꝙ creſcēt. Et habitare vos
faciā ſicut a ꝓncipio:boniſqꝫ donabo ma-
ioribꝫ q̄ habuiſtis ab inicio :ꝙ ſcietis quia
ego dñs. Et adducam ſup vos hoīes ꝓplm
meū ísrl̃: et hēditatꝛ poſſidebūt ꝛ. Et eris
eis ī hēditatē:et ñ addes vltra vt abſqꝫ eis
ſis. Hec dicit dñs de⁹. ꝓpeo q̄ dicūt ꝛ vo
bis deuoratrix hoīm es ꝙ ſuffocās gentem
tuam: ꝓterea hoīes nō ꝛmedes amplius:
et gentē tuā nō necabis vltra ait dñs de⁹.
Nec audītam faciam ī ꝛ ampli⁹ ꝛfuſionē
gentiū:et obꝓbriū ꝓplꝰ nequaq̄ porta-
bis: ꝙ gentē tuā nō amittes āplius ait do-
min⁹ de⁹. Et factū ē verbū dñi ad me dicēs.
Fili hoīs.dom⁹ ísrl̃ habitauerūt in humo
ſua: ꝙ polluerūt eam in vijs ſuis et in ſtu-
dijs ſuis. Juxta īmūdiciā mēſtruatꝛ facta
eſt vía eoꝝ corā me:ꝙ effudi indignatōnez
meā ſup eos ꝓ ſanguine quē fuderūt ſuper
terrā. Et in ydolis ſuis polluerūt eaz:et di
ſpſi eos in gentes ꝙ vētilati ſūt ī terras:iu
xta vías eoꝝ ꝙ ad inuentōnes eoꝝ iudica-
ui eos. Et īgreſſi ſūt ad gentes ad quas ī-
troierūt et polluerūt nomē ſanctū meū:cū
dicēr̃ ꝺ eis ꝓplus dñi iſte ē:et de terra eius
egreſſi ſunt. Et pepci nomini ſancto meo:
qđ polluerat dom⁹ ísrl̃ ī gētib̄ ad q̄s īgreſ-
ſi ſunt. Idcirco dices domui ísrl̃. Hec dicit
dñs de⁹. Non ꝓpter vos ego faciam domus
ísrl̃: ſed ꝓpter nomē ſanctū meū qđ pollui-
ſtis in gētib̄ ad quas intraſtis. Et ſanctifi
cabo nomē meū magnū qđ pollutū ē ī ter
gētes qđ polluiſtis ī medio eaꝝ: vt ſciant
gētes qꝛ ego dñs.dicit dñs exercituū. Cum
ſanctificat⁹ fuero ī vob̄ corā eis. Tollā q̄p
pe vos de gētib̄:ꝙ ꝛgregabo vos ꝺ vniuer
ſis terris:ꝙ adducā vos in terrā vr̃am. Et
effundam ſup vos aquā mūdam: et mūda
bimini ab oīb̄ inq̄namētis vr̃is: ꝙ ab vni-
uerſis ydolis vr̃is mundabo vos. Et dabo
vobis coꝛ nouū:ꝙ ſpūm nouuz ponā ī me-
dio vr̃i. Et auferā coꝛ lapideū de carne ve-
ſtra: ꝙ dabo vobis coꝛ carneū:ꝙ ſpūm me-
um ponā in medio vr̃i. Et faciam vt ī p̄ce
ptis meis ambuletis:ꝙ iudicia mea cuſto-
diatis ꝙ operemini. Et habitabitis ī terra
quā dedi p̄ib̄ vr̃is:ꝙ eritis mihi ī ꝓplm: et
ego ero vobis ī deū. Et ſaluabo vos ex vni
uerſis īq̄namētis vr̃is: ꝙ vocabo frumētū
et mltiplicabo illud:ꝙ nō imponā ī vos fa
mem. Et mltiplicabo fructuz ligni ꝙ geni-
mina agri:vt nō poꝛtetis vltra obꝓbriū
famis in gētib̄. Et recoꝛdabimini viaꝝ ve
ſtraꝝ peſſimarū ſtudioꝝq̄ nō bonoꝝ:ꝙ di
ſplicebūt vobis iniq̄tatꝛ vr̃e et ſcelera ve-
ſtra. Non ꝓpter vos ego faciaz ait dñs de⁹:
notum ſit vobis. Cōfundemī ꝙ erubeſcitꝛ
ſup vijs vr̃is dom⁹ ísrl̃. Hec dicit dñs deus.
In die q̄ mūdauero vos ex oīb̄ iniq̄tatib̄
vr̃is ꝙ inhabitari fecero vrbes. ꝙ inſtaura-
uero ruinoſa: ꝙ terra deſerta fuerit excul-
ta. q̄ quōdā erat deſolata ī oculis oīs via-
toꝛis:dicēt. Terra illa inculta facta eſt vt
oꝛt⁹ voluptatis: ꝙ ciuitatꝛ deſertꝛ ꝙ deſti-
tutꝛ atqꝫ ſuffoſſe munitꝛ ſedēr̃t. Et ſciēt gē
tes quecūq̄ derelictꝛ fuerīt ī circuitu vr̃o:
qꝛ ego dñs edificaui diſſipata. plantauiq̄
inculta:ego dñs locut⁹ ſum et fecerim. Hec
dicit dñs de⁹. Adhuc ī hoc inueniēt me do
mus ísrl̃:vt faciam eis. Multiplicabo eos
ſicut gregē hoīm vt gregē ſanctū:vt gregē
ihrl̃m in ſolēnitatib̄ eius. Sic erūt ciuita
tes deſertꝛ plene gregib̄ hoīm: ꝙ ſcient q̄a
ego dominus. ¶ Capitulū .XXXVII.

Facta eſt ſup me man⁹ dñi:et edu-
xit me in ſpiritu dñi.et dimiſit me
ī medio campi q̄ erat plen⁹ oſſib̄:
et circūduxit me ꝓ ea in gijrum. Erant au
tem multa valde ſuper faciē campi: ſicca-
qꝫ vehementer. Et dixit ad me. Fili hoīs:
putaſne viuent oſſa iſta:Et dixi. Dñe de⁹
tu noſti. Et dixit ad me. Vaticinare de oſ-
ſibus iſtis. Et dices eis. Oſſa arida:audi-
te verbum domini. Hec dicit domin⁹ deus
oſſibus hijs. Ecce ego intromittaz in vos
ſpūm ꝙ viuetis:ꝙ dabo ſup vos neruos .et
ſuccreſcere faciā ſup vos carnes. ꝙ ſuper-
tendam in vobis cutem:ꝙ dabo vobis ſpi-
ritum ꝙ viuetis.ꝙ ſcietis qꝛ ego dñs. Et ꝓ-
phetaui ſicut p̄cepat mihi. Fact⁹ ē aī ſoni
t⁹ ꝓphetātꝛ me:et ecce ꝛmocio. Et acceſſe-
rūt oſſa ad oſſa:vnū qđqꝫ ad iūcturā ſuaz.
Et vidi:ꝙ ecce ſup ea nerui et carnes aſcē-
derūt.ꝙ extenta eſt in eis cutis deſuper: et

ſpiritū habebāt. Et dixit ad me. Vaticina re ad ſpūm: vaticinare fili homīs: et dices ad ſpiritum. Hec dicit dñs de⁹. A quatuor ventis veni ſpūs: ⁊ inſuffla ſup ītерfectos iſtos. ⁊ ꝝuiuiſcāt. Et ꝓphetaui ſicut p̄cepat mihi. Et ingreſſus ē in ea ſpiritus et vixe-runt: ſteterūtq; ſup pedes ſuos exercitus grandis nimis valde. Et dixit ad me. Fili hoīs: oſſa hec vniuerſa. dom⁹ iſrl̄ ē. Ipi di cūt. aruerūt oſſa nr̄a: ⁊ perijt ſpes nr̄a: et abſciſi ſumus. Propterea vaticinare: ⁊ di ces ad eos. Hec dicit dñs de⁹. Ecce ego ape riā tumulos vr̄os: ⁊ educaz vos de ſepul-cris vr̄is ꝑplus meus: ⁊ inducā vos in ter-rā iſrl̄. Et ſcietis q; ego dñs. cū aperuero ſepulcra vr̄a: et eduxero vos de tumul̄ ve-ſtris ꝑple meus: et dedero ſpūm meū ī vob et vixeritis. Et requieſcē vos faciam ſup hu mū vr̄az: ⁊ ſcietis q; ego dñs locutus ſū et feci: ait dñs deus. Et fact⁹ ē ſermo dñi ad me dicēs. Et tu fili hoīs ſume tibi lignum vnū: ⁊ ſcribe ſup illud. iude et filioꝝ iſrl̄ ſo cijs ei⁹. Et tolle lignū alterꝝ: ⁊ ſcribe ſuper illud. ioſeph lignuz ephraim: ⁊ cunctе do-mus iſrl̄ ſociorūq; ei⁹. Et adiūge illa vnū ad alterū tibi ī lignū vnū: ⁊ erūt ī vnionē ī manu tua. Cū aūt dixerint ad te filij ꝑpli tui loquentes nōne iudicas nob̄ q̄d in hijs tibi velis: loq̄ris ad eos. Hec dicit dñs de⁹. Ecce ego aſſumā lignū ioſeph. q̄d ē ī mānu ephraim et trib̄ iſrl̄ que ſūt ei adiunctе: ⁊ dabo eas pariter cuz ligno iuda et faciam eas in lignū vnū: et erūt vnū ī manu ei⁹. Erūt aī ligna ſup que ſcripſeris in manu tua ī oculis eoꝝ: ⁊ dices ad eos. Hec dicit dñs deus. Ecce ego aſſumam filios iſrl̄ de medio natōnū ad quas abierūt: ⁊ ꝯgrega-bo eos vndiq; et adducā eos ad humū ſu-am. Et faciam eos ī gētē vnā ī terra ī mō tib̄ iſrl̄: ⁊ rex vn⁹ erit oīb̄ īperās. Et n̄ erūt vlt̄ due gentes: nec diuidēt̄ amplius ī duo regna. Neq; polluent̄ vltra ī ydolis ſuis et abominatōnib̄ ⁊ cūctis iniq̄tatib̄ ſuis: et ſaluos eos faciā de vniuerſis ſedib̄ ſuis ī quib̄ peccauerūt: ⁊ emūdabo eos. Et erūt mihi ꝑplus. et ego ero eis deus: et ſeru⁹ me-us dauid rex ſup eos: et paſtor vnus erit omniū eoꝝ. In iudicijs meis ambulabūt: et mandata mea cuſtodiēt: ⁊ faciēt ea. Et habitabūt ſup terrā quam dedi ſeruo meo iacob ī qua habitaueř pr̄es vr̄i: ⁊ habita-būt ſup eā ipi ⁊ filij eoꝝ et filij filioꝝ eoꝝ uſq; ī ſempiternū: ⁊ dauid ſeruus meus prin-ceps eoꝝ ī perpetuū. Et pcuciā illis fedus pacis: pactū ſempiternuz erit eis. Et fun-dabo eos ⁊ multiplicabo: ⁊ dabo ſanctifi-catōz meā ī medio eoꝝ ī perpetuū. Et erit tabnaculū meū ī eis et ero eis deus: et ipi erūt mihi ꝑplus. Et ſcient gētes q; ego do-min⁹ ſanctificatoꝝ iſrl̄: cū fuerit ſāctifica-tio mea in medio eorum in perpetuuz.

Capitulū .XXXVIII.

Et factus ē ſermo dñi ad me dicēs. Fili hominis pone faciem tuaz ꝯ-tra gog ⁊ terram magog principē capitis moſoch et thubal: ⁊ vaticinare de eo. ⁊ dices ad eum. Hec dicit dñs deus. Ec-ce ego ad te gog principem capitis moſoch et thubal. Et circūagam te et ponam fre-nū ī maxillis tuis: et educaz te ⁊ omēz ex-ercituū tuū equos et eqtes veſtitos lorīcis vniuerſos: multitudinē magnaz haſtaz et clipeū et arripientiū gladium. Per ſe ethi opes et libies cū eis: omnes ſcutati et ga-leati. Gomer et vniuerſa agmina eius: do-mus togorma latera aquilonis et totū ro-bur ei⁹: ꝑplīq; multi tecuz. Prepara et in-ſtrue te et omnem multitudinez tuaz que coaceruata eſt ad te: ⁊ ēſto eis in p̄ceptuz. Poſt dies multos viſitaberis. In nouiſſi-mo annorū venies ad terram q̄ reuerſa eſt a gladio: cōgregata eſt de populis multis: ad montes iſrael qui fuerunt deſerti iugi-ter. Hec de ꝑplīs educta eſt: et habitaueřt ī ea cōfidēter vniuerſi. Aſcendēs aūt quaſi tēpeſtas venies ⁊ quaſi nubes: vt operias terrā. tu ⁊ oīa agmina tua: ⁊ ꝑplī multi te-cū. Hec dicit dñs deus. In die illa aſcendēt ſermones ſuper coꝝ tuū: ⁊ cogitabis cogi-tatōnē peſſimam: ⁊ dices. Aſcendaz ad ter rā abſq; muro. Quienti ad quieſcentes ha bitantesq; ſecure. omēs habitāt ſine muro Hectes ⁊ portē nō ſūt eis. Et diripias ſpo lia ⁊ inuadas predam: vt inferas manum tuaz ſup eos q̄ deſerti fuerant ⁊ poſtea re-ſtituti: ⁊ ſup populū q̄ eſt ꝯgregat⁹ ex gen tib̄ q̄ poſſidere cepit: ⁊ eſſe habitator vm-bilici terre. Saba et dedan et negociato-res tharſis et omnes leones eius dicent ti bi. Nunquid ad ſumenda ſpolia tu venis: Ecce ad diripiendam predam congregaſti multitudinē tuā: vt tollas argētū ⁊ auꝝ:

auferas suppellectilẽ atz subſtãciã ꝙ diripi as manubias infinitas. Propterea vaticinare fili hoīs: ꝙ dices ad gog. Hec dicit dñs deꝰ. Nũqd ñ ī die illo cũ habitauerit ꝑplus meꝰ iſrl̃ ꝓfidẽter ſcies ꝙ venies tu de loco tuo a latꝛibꝫ aq̃lonis tu ꝙ ꝑplī multi tꝛecũ: aſcẽſoꝛes eq̃rũ vniuerſi. cetus magnꝰ et exercitus vehemẽs: Et aſcẽdes ſupꝫ ꝑplm meũ iſrl̃ q̃ſi nubes vt operias tꝛrã. In nouiſſimis diebꝫ eris: ꝙ adducã te ſupꝫ tꝛrazꝫ meã: vt ſciãt gẽtes me cũ ſanctificatus fuꝛo ī te in oc̃lis eoꝝ o gog. Hec dicit dominus deꝰ. Tu ergo ille es de q̃ locutꝰ ſũ ī diebꝫ antiq̃s ī manu ſeruoꝝ meoꝝ ꝓphetarũ iſrl̃: q̃ ꝓphetauerunt ī diebꝫ illoꝝ tẽpoꝝ vt adducerez te ſup eos. Et erit in die illa. in die aduentꝰ gog ſup tꝛrã iſrl̃ ait dñs deꝰ: aſcẽdet indignatõ mea ī furoꝛe meo ꝙ in zelo meo. In igne ire mee locutꝰ ſũ: qꝛ in die illa erit cõmotio magna ſup tꝛrã iſrl̃: et cõmouebunt̃ a facie mea piſces maris et volucres celi ꝙ beſtie agri: ꝙ omne reptile qđ mouetur ſup humũ: cũctiqꝫ hoīes q̃ ſũt ſup faciem tꝛre. Et ſubuertẽt̃ mõtes: ꝙ cadẽt ſepes: ꝙ oīs murus coꝛruet in tꝛrã. Et ꝓuocabo aduerſus eũ ī cũctis mõtibꝫ meis gladiũ: ait dñs deꝰ. Gladius vniuſcuiuſqꝫ ī fr̃eꝛ ſuũ diriget̃. Et tũc iudicabo cũ peſte ꝙ ſanguine ꝙ ỹmbꝛe vehemẽti: ꝙ lapidibus ĩmẽſis. Ignẽ ꝙ ſulphur pluam ſup euz et ſup exercituũ eiꝰ: et ſup ꝑplos multos q̃ ſunt cum eo. Et magnificaboꝛ ꝙ ſãctificaboꝛ: et notus ero ī oc̃lis multaꝝ gentiũ: ꝙ ſcient quia ego ſum dominus.

Capitulus .XXXIX.

Tu aũ fili hoīs vaticinare aduerſũ gog: ꝙ dices. Hec dicit dñs deꝰ. Ecce ego ſup te gog pꝛincipẽ capitis moſoch ꝙ thubal. Et circũagã te ꝙ educaz te. ꝙ aſcẽdẽ te faciã de latꝛibꝫ aq̃lonis: et adducã te ſup mõtes iſrl̃. Et ꝓcuciaz arcũ tuuz ī manu ſiniſtra tua: et ſagittas tuas de manu dextera tua. Deiciaz te ſup montes iſrl̃: cades tu ꝙ oīa agmina tua ꝙ populi tui q̃ ſũt tecũ. Feris. auibꝫ. oñiqꝫ volatili ꝙ beſtijs tꝛre dedi te ad deuorandum. Sup faciẽ agri cades: qꝛ ego locutꝰ ſũ ait dñs deꝰ. Et ĩmittã ignẽ ī magog et ī bijs q̃ habitant ī inſulis ꝓfidẽter: et ſcient qꝛ ego dñs. Et nomẽ ſanctũ meũ notũ faciam in medio ꝑplī mei iſrl̃: ꝙ nõ polluã nomẽ ſanctũ meũ amplius: et ſcient gẽtes qꝛ ego dominꝰ ſanctꝰ iſrl̃. Ecce venit: et factuz ẽ ait dñs deꝰ. Hec eſt dies ꝺ q̃ locutꝰ ſũ. Et egredient̃ habitatoꝛes de ciuitatibꝫ iſrl̃: et ſuccendẽt et cõburent arma clipeuz ꝙ haſtas arcum et ſagittas ꝙ baculos manuũ ꝙ contos: ꝙ ſuccendent ea igni ſeptem annis. Et nõ portabũt ligna de regionibꝫ neqꝫ ſuccidẽt ꝺ ſaltibꝫ. qm̃ arma ſuccẽdẽt igni: ꝙ depꝛdabũt̃ eos q̃bꝫ ꝑde fuerant: ꝙ diripiẽt vaſtatoꝛes ſuos ait dñs deꝰ. Et erit ī die illa dabo gog locũ noīatũ ſepulcrũ ī iſrl̃. vallẽ viatoꝝ ad oꝛientẽ maris: q̃ obſtupeſcẽ faciet ꝑtꝛeũtes. Et ſepeliẽt ibi gog ꝙ omnez mlt̃itudinem eiꝰ: ꝙ vocabit̃ vallis mlt̃itudinis gog: ꝙ ſepeliẽt eos domꝰ iſrl̃ vt mundẽt tꝛrã ſeptez mẽſibꝫ. Sepeliet aũ eũ oīs ꝑplus tꝛre: et erit eis nomĩata dies ī qua glorificatꝰ ſũ ait dñs deus. Et viros iugit̃ ꝓſtituẽt luſtrantes tꝛrã: q̃ ſepeliãt et req̃rãt eos q̃ remanſerat ſup faciem tꝛre: vt emũdent eã. Poſt mẽſes aũ ſeptez querere incipient: ꝙ circuibũt pagrãtes tꝛrã. Quiqꝫ viderint os hoīs ſtatuẽt iuxta illud titulũ donec ſepeliãt illud pollictoꝛes ī valle multitudinis gog. Nomẽ autẽ ciuitatis amona: ꝙ mũdabũt tꝛrã. Tu ergo fili hominis: hec dicit dñs deꝰ. Dic oñi volucri ꝙ vniuerſis auibꝫ cũctiſqꝫ beſtijs agri. Conuenite ꝑꝛatẽ: ꝓcurritẽ vndiqꝫ ad victimã meã quã ego immolo vob̃. victimaz grãdẽ ſup montes iſrl̃: vt comedatis carnes ꝙ bibatis ſanguinez. Carnes foꝛtiũ comeditis et ſanguinẽ pꝛincipum tꝛre bibetis: arietum et agnoꝝ et bircoꝝ thauroꝝqꝫ et altiliũ ꝛ pinguiũ oñiũ ꝙ cõmedetis adipẽ ī ſaturitutẽ: ꝙ bibetis ſanguinẽ in ebꝛietatẽ ꝺ victima quã ego immolabo vob̃: ꝙ ſaturabimini ſup mẽſam meaz de equo ꝙ de equite foꝛti. ꝙ de vniuerſis viris bellatoꝛibꝫ ait dñs deꝰ. Et ponã gloꝛiã meam in gẽtibꝫ: ꝙ videbũt oẽs gẽtes iudiciũ meũ qꝺ fecerim. et manũ meã quã poſuerim ſup eos: et ſcient domꝰ iſrl̃ quia ego dominus deꝰ eoꝛum a die illa ꝙ deinceps. Et ſcient gentes quoniã ī iniq̃tate ſua capta ſit domꝰ iſrl̃: ꝙ qꝺ dereliq̃rĩt me et abſconderim faciẽ meã ab eis: et trabiderī eos ī manꝰ hoſtiũ ꝙ ceciderint ī gladio vniuerſi. Juxta ĩmũdiciã eoꝝ

et scelus feci eis: ⁊ abscondi faciem meam
ab illis. Propterea hec dicit dñs de⁹. Nũc
reducam captiuitatem iacob: ⁊ miserebor
omnis dom⁹ isrl'. Et assumã zelũ p noie san
cto meo: ⁊ portabũt confusionem suaz ⁊ oẽz
puaricatiõem quã puaricati sũt i me cũ ha
bitauerẽt in terra sua confidenter neminẽ for
midãtes: ⁊ reduxero eos de plis. ⁊ congrega
uero de terris inimicox suox. ⁊ sanctifica-
tus fuero in eis in oculis gentiũ plurima
rum. Et scient qz ego dñs de⁹ eox eoq trã
stulerim eos i natiões: et congregauero eos
sup terrã suaz: ⁊ nõ dereliquerim quẽq ex
eis ibi. Et nõ abscondã vltra faciẽ meã ab
eis: eoq effuderim spũm meũ sup omnem
domũ isrl' ait dñs deus.

Capi. .XL.

In vigesimo quinto anno trãsmigã-
tõnis nostre in exordio anni decia
mensis quartodecimo anno postq̃
percussa est ciuitas: in ipa hac die facta ẽ su
per me man⁹ dñi: ⁊ adduxit me illuc in vi-
sionib⁹ dei. Adduxit me in terraz isrl': ⁊ di
misit me super montẽ excelsũ nimis super
quẽ erat quasi edificiũ ciuitatis vergentis
ad austrum: ⁊ introduxit me illuc. Et ecce
vir cuius erat species quasi species eris: ⁊
funiculus lineus i manu ei⁹: ⁊ calam⁹ mẽ-
sure i manu ei⁹. Stabat aũt i porta: ⁊ locu
tus est ad me idem vir. Fili hois: vide ocu
lis tuis ⁊ auribus tuis audi: ⁊ pone cor tuuz
in oia q̃ ego oñdaz tibi qz vt ostendã tibi
adductus es huc. Annũcia oia q̃ tu vides
domui isrl'. Et ecce mur⁹ forinsecus in cir-
cuitu dom⁹ vndiqz: ⁊ in manu viri calam⁹
mensure sex cubitox ⁊ palmo. Et mensus
est latitudinẽ edificij calamo vno: altitu-
dinem q̃z calamo vno. Et venit ad portã q̃
respiciebat viam orientalem: ⁊ ascendit p
grad⁹ ei⁹. Et mensus ẽ limẽ porte calamo
vno latitudinẽ. id ẽ limẽ vnũ calamo vno
in latitudine: ⁊ thalamũ vno calamo i lon
gũ. ⁊ vno calamo in latũ: ⁊ iter thalamos
quinq̃z cubitos: ⁊ limen porte iuxta vesti-
bulũ porte itrinsecus calamo vno. Et mẽ-
sus ẽ vestibulũ porte octo cubitox: et frõ
tẽ ei⁹ duob⁹ cubitis. Vestibulũ autez porte
erat intrinsecus. Porro thalami porte ad
viam orientalẽ tres hinc ⁊ tres inde: men-
sura vna triũ: ⁊ mensura vna frontium ex
vtraq̃z parte. Et mensus ẽ latitudinẽ limi-
nis porte decẽ cubitox: ⁊ lõgitudinẽ porte
tredecim cubitox: ⁊ magnitudinẽ ante tha-
lamos cubiti vni⁹: ⁊ cubit⁹ un⁹ finis vtrim
q̃z. Thalami aũt sex cubitox erãt hinc ⁊ in-
de. Et mensus ẽ porta a tecto thalami vsq̃z
ad tectũ ei⁹ latitudinẽ vigintiquinq̃z cubi
tox: ostiũ contra ostiũ. Et fecit frontes per
sexaginta cubitos: ⁊ ad frontẽ atriũ porte
vndiqz p circuitũ: ⁊ ante faciẽ porte q̃ ptin
gebat vsq̃z ad faciem vestibuli porte interi
oris quinq̃ginta cubitos: ⁊ fenestras obli-
quas i thalamis et frontib⁹ eox: q̃ erãt in-
tra portaz vndiqz p circuitũ. Similiter aũt
erãt ⁊ i vestibulis fenestre p gỹrum intrin
secus: ⁊ ante frontes pictura palmarũ ce-
lata. Et eduxit me ad atriũ exterius: ⁊ ec-
ce gazophilatia et pauimẽtũ stratũ lapidẽ
i atrio p circuitũ. Triginta gazophilatia
in circuitu pauimẽti: ⁊ pauimẽtũ i fronte
portarũ fm longitudinẽ portarũ erat in-
ferius. Et mensus ẽ latitudinẽ a facie por
te inferioris vsq̃z ad frontẽ atrij interioris
extrinsecus: centũ cubitos ad orientẽ ⁊ aq̃
lonẽ. Portã vero q̃ respiciebat viaz aq̃lo-
nis atrij exterioris mensus est tam in lon
gitudine q̃z i latitudĩe ⁊ thalamos ei⁹ tres
hĩc ⁊ tres inde. ⁊ frõtẽ ei⁹ ⁊ vestibulũ eius
fm mẽsurã porte prioris: quinq̃ginta cubi
tox lõgitudinẽ ei⁹: ⁊ latitudinẽ vigitiquĩ-
q̃z cubitox. Fenestre aũt ei⁹ ⁊ vestibuluz ⁊
sculpture fm mensurã porte q̃ respiciebat
ad orientẽ: et septem graduum erat ascen-
sus eius. Et vestibulum ante eam: ⁊ porta
atrij interioria cõtra portaz aq̃lonis ⁊ ori
entalem. Et mensus ẽ a porta vsq̃z ad por-
tã. centũ cubitos. Et eduxit me ad viã au
stralẽ: ⁊ ecce porta q̃ respiciebat ad austq̃.
Et mẽsus ẽ frontẽ ei⁹ ⁊ vestibulũ ei⁹ iuxta
mensuras supiores: ⁊ fenestras eis ⁊ vesti-
bula icircuitu sicut fenestras ceteras: q̃n-
quaginta cubitox longitudine ⁊ latitudĩe
vigintiquiq̃z cubitox: ⁊ i gdib⁹ septez asce
debaũ ad eã. Et vestibulũ ante fores ei⁹: et
celate palme erãt vna hinc et altera inde i
fronte eius: et porta atrij interioris in via
australi. Et mensus est a porta vsq̃z ad por
tam in via australi. centum cubitos. Et in-
troduxit me in atrium interius ad portaz
australem: ⁊ mensus est portam iuxta mẽ-
suras supiores. thalamuz eius: et frontem
ei⁹ et vestibulum eius hijsdem mensuris: et

feneſtras veſtibuloꝝ eiꝰ ĩ circuitu ꝗnq̃ginta cubitos longitudĩs ꝙ latitudĩs viginti ꝗnqꝫ cubitos: ꝙ veſtibulũ ꝑ gyrũ longitudine viginti ꝗnqꝫ cubitoꝝ: ꝙ latitudine ꝗnqꝫ cubitoꝝ. Et veſtibulum eiꝰ ad atriũ exterius: ꝙ palmas eius in frontę: ꝙ octo gradus erant quibꝫ aſcendebaꝫ per eã. Et introduxit me in atriũ interiꝰ ꝑ viam orientalem: ꝙ menſus ẽ portã ſm mẽſuras ſuperiores. thalamũ eiꝰ ꝙ frontẽ eius ꝙ veſtibula eius ſicut ſupra: ꝙ feneſtras eiꝰ et veſtibulum in circuitu longitudine ꝗnquaginta cubitoꝝ et latitudine viginti quinqꝫ cubitoꝝ: ꝙ veſtibulum eius id eſt atrij exteriorís et palme celatę in frontę eius hinc et inde: ꝙ in octo gradibꝫ aſcenſus eiꝰ. Et introduxit me ad portã q̃ reſpiciebat ad aq̃lonez. Et menſus ẽ ſm menſuras ſuperiores thalamũ eius ꝙ frontẽ eiꝰ ꝙ veſtibulũ eius et feneſtras eius per circuitũ longitudine ꝗnquaginta cubitorũ et latitudine viginti quinqꝫ cubitoꝝ. Et veſtibulũ eius reſpiciebat ad atrium exteriꝰ. ꝙ celatura palmarum in frontę eiꝰ hinc et inde: ꝙ ĩ octo gradibꝫ aſcenſus eiꝰ: ꝙ ꝑ ſingula gazophilatia oſtium in frontibꝫ portarũ. Ibi lauabant holocauſtũ. Et in veſtibulo portę due menſe hinc et due menſe inde: vt immoleꝫ ſuꝑ eas holocauſtũ ꝙ ꝑ pcõ ꝙ ꝑ delicto. Et ad latus exterius qđ aſcendit ad oſtiuz portę q̃ pergit ad aquilonẽ due menſe: ꝙ ad latꝰ alterũ ante veſtibulũ portę due menſe. Quatuor mẽſe hinc ꝙ quatuor menſe inde: ꝑ latera portę octo mẽſe erãt: ſuꝑ quas immolabãt. Quatuor aũ menſe ad holocauſtũ de lapidibꝫ quadris extructę. longitudine cubiti vniꝰ ꝙ dimidij. et latitudine cubiti vnius et dimidij: et altitudine cubiti vnius: ſuꝑ q̃s ponãt vaſa ĩ qbꝫ imolaꝫ holocauſtuz et victima. Et labia eaꝝ palmi vniꝰ: reflexa intrinſecus ꝑ circuitũ. Suꝑ mẽſas aũt carnes oblatõnis. Et extra portam interiorẽ gazophilatia cantoꝝ in atrio interiorí quod erat ĩ latere portę reſpicientis ad aquilonẽ: ꝙ facies eoꝝ ꝓtra viaz auſtralẽ: vna ex latere portę orientaľ. q̃ reſpiciebat ad viam aq̃lonis. Et dixit ad me. Hoc ẽ gazophilatiũ qđ reſpicit viã meridianam ſacerdotum qui excubant in cuſtodijs tẽpli: porro gazophilatiũ qđ reſpicit ad viã aq̃lonis ſacerdotũ erit q̃ excubãt ad miniſterium altaris. Iſti ſũt filij ſadoch q̃ accedunt de filijs leui ad dñm vt miniſtrẽt ei. Et mẽſus eſt atrium longitudine centum cubitorũ. ꝙ latitudine centũ cubitoꝝ. ꝑ quadruz: et altare antę faciem tẽpli. Et introduxit me in veſtibulũ tẽpli: ꝙ menſus eſt veſtibulum quinqꝫ cubitis hinc et quinqꝫ cubitis inde: ꝙ latitudinẽ portę trium cubitoꝝ hĩc ꝙ trium cubitoꝝ inde: longitudinẽ aũt veſtibuli vigĩti cubitoꝝ ꝙ latitudinez vndecĩ cubitoꝝ. Et octo gdibꝫ aſcẽdebaꝫ ad eã: ꝙ columne erant ĩ frontibꝫ: vna hinc et altera inde.

Capitulus .XLI.

Et introduxit me in tẽplum: ꝙ mẽſus eſt frontes. ſex cubitos latitudinis hinc: ꝙ ſex cubitos latitudĩs inde. Latitudo tabernaculi ꝙ latitudo portę decem cubitoꝝ erat: ꝙ latera portę quinqꝫ cubitis hinc: ꝙ quĩqꝫ cubitis inde. Et mẽſus eſt longitudinẽ eius quadraginta cubitoꝝ: ꝙ latitudinem viginti cubitorum. Et introgreſſus intrinſecus menſus eſt in frõte portę duos cubitos: et portam ſex cubitoꝝ: et latitudinẽ portę ſeptẽ cubitoꝝ. Et mẽſus ẽ longitudinẽ eiꝰ viginti cubitoꝝ: et latitudinẽ viginti cubitoꝝ ante faciem templi. Et dixit ad me. Hoc eſt ſanctũ ſanctoꝝ. Et menſus eſt parietem domꝰ ſex cubitoꝝ: ꝙ latitudinem lateris quatuor cubitoꝝ: vndiqꝫ ꝑ circuitũ domꝰ. Latera autez latus ad latus: bis triginta tria. Et erant eminentia que ingrederenꝫ ꝑ parietẽ domꝰ in lateribꝫ ꝑ circuitum vt continerent: et non attingerent parietẽ templi. Et platea erat in rotundum. aſcendẽs ſurſum ꝑ cocleam et in cenaculum templi deferebat ꝑ gyrum. Idcirco latius erat templũ in ſuperioribꝫ: ꝙ ſic de inferioribꝫ aſcendebaꝫ ad ſuperiora: in mediuz. Et vidi in domo altitudinem ꝑ circuitum fundata latera ad menſurã calami ſex cubitoꝝ ſpacio: ꝙ latitudinem per parietem lateris forinſecus quinqꝫ cubitoꝝ. Et erat interior domus. in lateribꝫ domꝰ. Et inter gazophilatia latitudine viginti cubitoꝝ in circuitu domus vndiqꝫ. Et oſtium lateris ad oratõnem: oſtium vnum ad viam aquilonis: ꝙ oſtiũ vnũ ad viam auſtralem et latitudinem loci ad oratõnem quinqꝫ cubitorum ĩ circuitu. Et edificiũ quod erat ſepatuz verſũqꝫ ad viã reſpiciẽtez ad mare latitudĩs ſeptuaginta

cubitorũ: paries aũt edificij quiqz cubitorum latitudinis p circuituz:et longitudo eiꝰ nonaginta cubitoꝝ. Et mẽsus ẽ domus longitudinẽ centũ cubitoꝝ: ꝛ qđ sepatum erat edificiũ ꝛ parietes eiꝰ longitudinis cẽtũ cubitoꝝ. Latitudo aũt añ faciez domꝰ: ꝛ qđ erat sepatũ ꝓ orientẽ centũ cubitorũ. Et mẽsus ẽ longitudinem edificij ꝓtra faciẽ eiꝰ qđ erat sepatũ ad dorsũ acthetas ex vtraqz ptẽ centum cubitoꝝ. ꝛ tẽplũ interius. ꝛ vestibula atrij. limina ꝛ feneſtras obliquas: acthetas ī circuitu p tres ptes contra vniuscuiusqz limẽ: stratũqz ligno p gyrũ in circuitu. Terra aũt vsqz ad feneſtras: ꝛ feneſtre clause sup ostia. ꝛ vsqz ad domuz interiorez et forinsecus p oẽz parietẽ ī circuitu intrinsecus et forinsecus ad mensuram: et fabrefacti cherubin et palme. Et palma inter cherub et cherub. Duasqz facies habebat cherub: faciẽ hois iuxta palmaz ex hac parte: ꝛ faciẽ leonis iuxta palmam ex alia parte exp̃ssaz. Per oẽz domũ in circuitu de terra vsqz ad supiora portę: cherubin ꝛ palme celatę erãt ī pietę tẽpli. Limẽ q̃drangulũ: ꝛ facies sanctuarij aspectꝰ ptra aspectũ. Altaris lignei triũ cubitoꝝ altitudo: ꝛ longitudo eiꝰ duoꝝ cubitorum: et anguli eiꝰ et longitudo eiꝰ ꝛ pietes eiꝰ lignei. Et locutꝰ ẽ ad me. Hec ẽ mẽsa coram dño. Et duo ostia erãt in tẽplo et ī sanctuario: ꝛ ī duobꝫ ostijs ex vtraqz ptę bina erãt ostiola: q̃ ī seinuicẽ plicabanꝫ. Bina enim ostia erãt ex vtraqz ptę ostioꝝ. Et celata erãt in ipsis ostijs tẽpli cherubim ꝛ sculptura palmaruz: sicut in pietibꝫ qz exp̃ssa erãt. Quãobrem ꝛ grossiora erãt ligna ī vestibuli fronte forinsecꝰ: sup q̃ feneſtre oblique: ꝛ similitudo palmarũ hinc atqz inde ī humerulis vestibuli ꝟm latera domꝰ latitudinẽqz parietum. Capitulũ. XLII

Et eduxit me in atrium exterius p viam ducentẽ ad aq̃lonez. Et eduxit me ī gazophilaciũ qđ erat contra sepatũ edificiũ: et ꝓ tẽ edem vergentẽ ad aquilonẽ. in facie longitudinis centũ cubitos ostij aquilonis: ꝛ latitudinis quinquaginta cubitos contra viginti cubitos atrij interioris: ꝛ ꝓtra pauimẽtũ stratuz lapidę atrij exterioris: vbi erat porticꝰ iũcta porticui triplici. Et antę gazophilacia deambulatõ decem cubitoꝝ latitudinis: et ad īteriora respiciẽs vie cubiti vniꝰ. Et ostia eaꝝ ad aquilonem vbi erãt gazophilacia ī supioribꝫ humiliora: q̃ supportabant porticus q̃ ex illis eminebãt de inferioribꝫ ꝛ de medijs edificij. Tristega enim erant: ꝛ nõ habebãt colũnas sicut erant colũne atriorũ. Propterea eminebant de inferioribꝫ et de medijs a terra cubitis q̃nq̃gita. Et perybolus exterior ꝟm gazophilacia q̃ erãt ī via atrij exterioris antę gazophilacia. Longitudo eiꝰ q̃nquaginta cubitoꝝ: quia lõgitudo erat gazophilatiorũ atrij exterioris q̃nquaginta cubitoꝝ: ꝛ longitudo antę faciez templi centum cubitoꝝ. Et erat subter gazophilatia hec introitus ab oriẽtę ingredientiũ in ea de atrio exteriori: ꝛ in latitudine perybuli atrij quod erat contra viã orientalẽ in faciem edificij separati. Et erant antę edificium gazophilatia: ꝛ via antę faciem eoꝝ iuxta similitudinẽ gazophilatiorũ que erant in via aq̃lonis. Secũdũ lõgitudinez eoꝝ sic ꝛ latitudo eoꝝ ꝛ omnis introitus eorum ꝛ similitudines et ostia eorũ ꝟm ostia gazophilatioꝝ. q̃ erant in via respiciẽtę ad nothũ. Ostiũ in capite vie: q̃ erat antę vestibulum sepatũ p viam orientalem ingredientibꝫ. Et dixit ad me. Gazophilacia aq̃lonis et gazophilacia austri q̃ sũt añ edificium sepatũ: hec sunt gazophilacia sancta: in q̃bꝫ vestiunt̃ sacerdotes q̃ appropinquant ad dñm ī sancta sanctorũ. Ibi ponent sancta sanctoꝝ: ꝛ oblatõz pro peccato ꝛ p delicto. Locus enim sanctus est. Cum aũt ingressi fuerint sacerdotes: non egredient̃ d̃ sanctis in atrium exterius. Et ibi reponẽt vestimenta sua in quibꝫ ministrãt: q̃ sancta sũt: vestient̃qz vestimentis alijs et sic ꝓcedent ad ꝓplm. Cũqz cõplesset mensuras domꝰ interioris: eduxit me p viaz portę que respiciebat ad viã orientalẽ: et mensus est eam vndiqz per circuitum. Mensus est autem contra ventum orientalem calamo mensure: quingẽtos calamos in calamo mensure per circuitum. Et mẽsus est contra ventum aquilonis quingentos calamos: in calamo mensure per gyrum. Et ad ventum australem mensus est quingentos calamos: ī calamo mensure per circuitũ. Et ad ventũ occidentalẽ mẽsus ẽ q̃ngẽtos calamos: ī calamo mẽsure.

Per quatuor ventos mensus est murū eiꝰ vndiqꝫ ꝑ circuitū: lōgitudinē ⁊ngētoꝝ cubitoꝝ: ⁊ latitudinē ⁊ngentoꝝ cubitoꝝ. Et murus diuidit inter sanctuariū ⁊ vulgi locum.

Capitulum XLIII.

ET duxit me ad portā q̄ respiciebat ad viā orientalē. Et ecce gloria dei isrł. ingrediebaꝰ ꝑ viaꝫ oriētalē: ⁊ vox erat ei q̄si vox aquarū multarū: ⁊ terra splēdebat a maiestate eiꝰ. Et vidi visionē ſm speciē quā viderā qñ venit vt disperderet ciuitatē: ⁊ species ſm aspectū quem viderā iuxta fluuiū chobar. Et cecidi supfaciē meaꝫ. Et maiestas dñi ingressa ē templū: ꝑ viam portę q̄ respiciebat ad oriētē. Et leuauit me spūs: ⁊ itroduxit me in atrium interius. Et ecce repleta erat gloria domini domꝰ. Et audiui loquētē ad me ō domo. Et vir qui stabat iuxta me: dixit ad me. Fili hoīs: locꝰ solij mei. ⁊ locꝰ vestigiorū pedum meoꝝ: vbi habito in medio filioꝝ isrł ⁊ternuꝫ. Et nō polluēt vltra domꝰ isrł nomē sanctū meū: ipsi et reges eoꝝ in fornicatiōnibꝫ suis ⁊ in ruinis regū suoꝝ ⁊ ⁊ excelsis: q̄ fabricati sūt limē suū iuxta limen meuꝫ: ⁊ postes suos iuxta postes meos: ⁊ murus erat inter me ⁊ eos. Et polluerūt nomē sāctū meū ⁊ abominatiōnibꝫ q̄s fecerūt: ꝓpt̄ qđ ꝓsumpsi eos ⁊ ira mea. Nūc ergo repellant ꝓcul fornicatiōꝫ suam ⁊ ruinas regū suoꝝ a me: ⁊ habitabo in medio eoruꝫ semꝑ. Tu ḡ fili hoīs oñde domui isrł t̄plū ⁊ ꝓfundant̄ ab iniq̄tatibꝫ suis: ⁊ metiant̄ fabricam: ⁊ erubescāt ex oīb⁹ q̄ fecerūt. Figurā domꝰ et fabrice eiꝰ. exitꝰ et introitus. ⁊ oēz descriptiōez eiꝰ ⁊ vniuersa p̄cepta eiꝰ. cūctūqꝫ ordinē eius. et oēs leges eiꝰ oñde eis. ⁊ scribe ī oclis eoꝝ: vt custodiant oēs descriptiōes eiꝰ et p̄cepta illiꝰ: et faciant ea. Ista est lex domꝰ ī sūmitate mōtis. Oēs fines eiꝰ in circuitu. sanctū sanctoꝝ ē. Hec ē ergo lex domꝰ. Iste aūt mensure altaris ī cubito verissimo: qui habebat cubitū ⁊ palmū. In sinu eius erat cubitꝰ: ⁊ cubitus ī latitudīe: ⁊ dēfinicō eiꝰ vsqꝫ ad labiū eiꝰ ⁊ ī circuitu palmi vniꝰ. Hec q̄ꝫ erat fossa altaris. Et de sinu terre vsqꝫ ad crepidinem nouissimā duo cubiti. ⁊ latitudo cubiti vniꝰ: ⁊ a crepidīe minore vsqꝫ ad crepidinem maiorem quatuor cubiti: ⁊ latitudo cubiti vniꝰ. Ipse aūt ariel quatuor cubitoꝝ: ⁊ ab ariel vsqꝫ ad sursum cornua q̄tuor. Et ariel duodecī cubitoꝝ ī longitudine per duodecī cubitos latitudīs: quadrangulatum equis lateribꝫ. Et crepido q̄tuordecī cubitoꝝ longitudinis ꝑ quatuordecī cubitos latitudīs in quatuor angulis eius: ⁊ corona ī circuitu eiꝰ dimidij cubiti: et sinus eius vniꝰ cubiti ꝑ circuitum. Gradus aūt eiꝰ versi ad orientē. Et dixit ad me. Fili hoīs: hec dicit dñs deꝰ. Dij sūt ritus altaris ī quacūqꝫ die fuerit fabricatū: vt offeraꝰ sup illud olocaustū ⁊ effūdatur sanguis. Et dabis sacerdotibꝫ ⁊ leuitis qui sūt de semīe sadoch q̄ accedūt ad me ait dominiꝰ deꝰ: vt offerāt mihi vitulū ō armento ꝑ pcō. Et assumens de sanguine eiꝰ pones sup quatuor cornua eiꝰ ⁊ super q̄tuor āgulos crepidinis ⁊ sup coronā in circuitu: et mūdabis illud ⁊ expiabis. Et tolles vitulū qui oblatus fuerit ꝑ peccato: ⁊ cōburet eū ī separato loco domus extra sanctuarium. Et ī die scḋa offeres hircū capraꝫ immaculatū ꝑ peccato: ⁊ expiabunt altare sicut expiauerūt in vitulo. Cūqꝫ cōpleueris expians illud offeres vitulū de armēto immaculatū: ⁊ arietē de grege īmaculatū: et offeres eos ī ꝓspectu dñi. Et mittēt sacerdotes sup eos sal: ⁊ offerēt eos ī olocaustū dño. Septem diebꝫ facies hircū ꝑ peccato quottidie: ⁊ vitulū de armento ⁊ arietez de pecoribꝫ immaculatos offerēt. Septē diebus expiabunt altare ⁊ mūdabūt illud: et implebunt manū eius. Expletis autem diebus in die octaua et vltra. facient sacerdotes sup altare olocausta vīa. ⁊ que ꝑ pace offerūt: et placatus ero vobis ait dñs deꝰ.

Capitulum .XLIIII.

ET conuerti me ad viam portę sanctuarij exterioris. que respiciebat ad orientem: et erat clausa. Et dixit dominus ad me. Porta hec clausa erit et non aperietur: et vir non intrabit per eam. quoniam dominus deus israel ingressus est per eam: eritqꝫ clausa p̄ncipi. Pr̄inceps ipse sedebit in ea: vt comedat panem coram domino. Per viam portę vestibuli ingredietur: et per viam eius egredietur. Et adduxit me per viam portę aquilonis in conspectu domus. et vidi: et ecce

impleuit gloria dñi domũ dñi. Et cecidi ī
faciẽ meã: ⁊ dixit ad me dñs. Fili hoīs po
ne cor tuũ ⁊ vide oculis tuis: et auribꝫ tuis
audi oīa q̃ ego loq̃r ad te: de vniuersis ce-
remonijs dom⁹ dñi ⁊ ō cũctis legibꝫ ei⁹. Et
pones cor tuũ ī vijs tẽpli p oẽs exit⁹ sãctu
arij: ⁊ dices ad exasperantẽ me domũ isrl̃.
Hec dicit dñs de⁹. Sufficiant vob oīa sce-
lera vīa dom⁹ isrl̃: eoq̃ inducitis filios ali-
enos incircũcisos corde et īcircũcisos car-
ne vt sint ī sanctuario meo ⁊ polluant do-
mũ meã: ⁊ offertis panes meos adipem et
sanguinem: ⁊ dissoluistis pactũ meũ ī oī-
bus sceleribꝫ vīs: ⁊ nõ seruastis p̄cepta sã
ctuarij mei: et posuistis custodes obserua-
tõnũ mearũ ī sãctuario meo vobismetip̄is.
Hec dicit dñs de⁹. Oīs alienigena incircũ-
cisus corde ⁊ incircũcisus carne ñ ingredi-
et sanctuariũ meũ: oīs fili⁹ alien⁹ q̃ ẽ ī me-
dio filioꝝ isrl̃. Sz ⁊ leuite q̃ lõge recesserũt
a me ī errore filioꝝ isrl̃. ⁊ errauerũt a me p⁹
ydola sua. et portauerũt iniq̃tatẽ suã: erũt ī
sãctuario meo editui et ianitores portarũ
dom⁹: et ministri dom⁹. Ipi mactabũt olo
causta ⁊ victimas ꝓplĩ: ⁊ ipsi stabũt ī ꝓspe-
ctu eoꝝ vt ministrent eis. Proeo q̃ mini-
strauerũt illis ī ꝓspectu ydoloꝝ suoꝝ. ⁊ fa
cti sũt domui isrl̃ ī offẽdiculũ iniq̃tatitis.
idcirco leuaui manũ meaz sup eos ait dñs
de⁹: ⁊ portauerũt iniq̃tatẽ suã. Et ñ appro-
piquabũt ad me vt sacerdotio fũgant̃ mi-
hi: neqꝫ accedẽt ad oẽ sanctuariũ meuz iu-
xta sancta sanctoꝝ: sed portabũt ꝓfusionẽ
suam ⁊ scelera sua q̃ fecerunt. Et dabo eos
ianitores dom⁹ ⁊ ī omi misterio ei⁹: ⁊ vni-
uersis que fiẽt ī ea. Sacerdotes aũ et leui-
te filij sadoch q̃ custodierũt ceremonias sã
ctuarij mei cũ errarẽt filij isrl̃ a me: ipi ac-
cedẽt ad me vt ministrẽt mihi ⁊ stabũt ī cõ
spectu meo: vt offerãt mihi adipem ⁊ san-
guinẽ ait dñs de⁹. Ipi īgrediẽt sãctuariuz
meũ: ⁊ ipi accedẽt ad mensaz meaz: vt mi-
nistrẽt mihi et custodiãt ceremonias me-
as. Cũqꝫ ingredient̃ portas atrij interio-
ris vestibꝫ lineis induẽt̃: nec ascendet sup
eos quicq̃ laneũ: qñ ministrãt ī portis atrij
īterioris ⁊ intrinsecus. Elitte linee erũt in
capitibꝫ eoꝝ: ⁊ feminalia linea erũt in lũ-
bis eoꝝ: ⁊ nõ accingẽt̃ ī sudore. Cũqꝫ egre-
dient̃ atriũ exteri⁹ ad pplm exuent se vesti-
mentis suis ī q̃bꝫ ministrauerãt: ⁊ reponẽt
ea in gazophilatõ sanctuarij et vestient se
vestimẽtis alijs: et nõ sanctificabũt popu
lum ī vestibꝫ suis. Caput autẽ suum nõ ra
dent: neqꝫ comam nutrient: sed tondentes
attondent capita sua. Et vinum nõ bibet
omnis sacerdos quando ingressus est atri-
um interius. Et viduã et repudiatam nõ
accipient vxores: sed virgines de semie do-
m⁹ isrl̃. Sed et viduam que fuerit vidua a
sacerdote accipient: ⁊ populum meum do-
cebũt quid sit inter sanctum et pollutũ: et
inter mundũ et immũdũ ostendent eis. Et
cũ fuerit ꝯtroversia stabũt in iudicijs me-
is: ⁊ iudicabũt leges meas. Et p̄cepta mea
in omĩbꝫ solẽnitatibꝫ meis custodiẽt: ⁊ sab
bata mea sanctificabũt. Et ad mortuuz ho
minez nõ ingredient̃: ne polluant̃: nisi ad
patrem ⁊ mrem ⁊ filiũ ⁊ filiam et fratrem
et sororem que alterũ virũ nõ habuerit: ī
quibꝫ ꝓtaminabunt̃. Et postq̃ fuerit emũ-
datus septem dies numerabunt̃ ei: ⁊ in die
introitus sui in sanctuarium ad atriũ in-
terius vt ministrent mihi ī sanctuario: of-
feret p peccato suo ait domin⁹ de⁹. Nõ erit
autẽ eis hereditas. Ego hereditas eoꝝ: et
possessionem nõ dabitis eis in isrl̃ ego em̃
possessio eoꝝ. Victimam ⁊ p peccato et pro
delicto ipsi comedẽt: ⁊ oñe votũ ī isrl̃ ipo-
rum erit. Et primitiua omniũ primoge-
toꝝ et oñia libamenta ex oñibꝫ que offe-
runtur: sacerdotum erunt. Et primitiua ci
boꝝ vestroꝝ dabitis sacerdoti: vt reponat
benedictõz domui sue. Oñe morticinuz et
captum a bestia de auibꝫ ⁊ de pecoribꝫ non
comedent sacerdotes.

Capitulũ. XLV.

Cunqꝫ ceperitis terrã diuidere sor-
tito. sepatę p̄micias domĩo sancti-
ficatũ de terra: longitudinem vi-
gintiquinqꝫ milia: et latitudinẽ decem mi-
lia. Sanctificatum erit in omni termino
eius per circuitum. Et erit ex omni parte
sanctificatuz quingentos per quingentos
quadrifariam per circuitum: et quinqua-
ginta cubitis ī suburbana eius per gyrũ.
Et a mensura ista mensurabis longitudiez
vigintiquinqꝫ milium: et latitudinem decẽ
milium. Et in ipso erit templum sanctuzqꝫ
sanctorum: sanctificatũ de terra erit sacer
dotibꝫ ministris sanctuarij: qui accedunt
ad mĩsteriũ dñi. Et erit eis loc⁹ in domos

et in sanctuariū sc̄itatis. Eligitiq̄nq; aut̄ milia longitudīs ꝙ decez milia latitudinis erūt leuitis: q̄ ministrant domui. Ipsi possidebūt viginti gazophilatia. Et possessionez ciuitatis dabitis q̄nq; milia latitudīs ꝙ longitudīs vigitiquiq; milia. ℞m sepatōz sanctuarij oīi domui isrl̄. Principi q̄; hīc et inde ī sepatōz sanctuarij et in possessionem ciuitatis ꝓtra faciē sepatōnis sanctuarij: et ꝓtra faciem possessionis vrbis a latere maris vsq; ad mare: ꝙ a latere oriētis vsq; ad oriētē. Lōgitudinez aī iuxta vnāquāq; ptē a termīo occidentali vsq; ad terminū oriētalē: de terra erit ei possessio ī israel. Et nō depopulabūtur vltra principes ꝑplum meū: sed terrā dabūt domui isrl̄ ℞m tribꝰ eoꝝ. Hec dicit dñs de⁹. Sufficiāt vob̄ prīcipes isrl̄: iniq̄tatē ꝙ rapinas ītermittite: ꝙ iudiciū ꝙ iusticiā facite. Sepate cōfinia vr̄a a ꝑplo meo ait dñs de⁹. Statera iusta et ephi iustū ꝙ bat⁹ iust⁹ erit vob̄. Ephi et batus equalia ꝙ uni⁹ mēsure erūt: vt capiat decimā ptē chori batus: ꝙ decimā ptez chori ephi. Iuxta mensurā chori erit equa liberatio eoꝝ. Siclus aī viginti obulos habet. Horro vigīti sicli ꝙ vigintiq̄nq; sicli. ꝙ q̄ndecī sicli mnā faciūt. Et hee sūt p̄micie q̄s tolletis: sextā ptē ephi de choro frumēti: ꝙ sextā ptē ephi ꝺ choro ordei. Mensura q̄; olei. Batus olei. decīa ps chori ē: qz decē bati iplēt choꝝ. Et arietē vnū de grege ducētoꝝ. de hīs q̄ nutriuit isrl̄ ī sacrificiū ꝙ ī olocaustū ꝙ in pacifica: ad expiandū p eis ait dñs de⁹. Oīs ꝑplus ēre tenebiē p̄micijs hīs prīcipi ī isrl̄. Et sup principē erūt oblocausta et sacrificiū ꝙ libamina ī solēnitatibus ꝙ ī kalendis ꝙ in sabbatis: ī vniersis solēnitatib⁹ dom⁹ isrl̄. Ipse faciet p pcō sacrificiū ꝙ olocaustū et pacifica: ad expiandū p domo isrl̄. Hec dicit dñs deus. In primo mense vna mēsis sumes vitulū ꝺ armento īmaculatū: ꝙ expiabis sanctuarium. Et tollet sacerdos de sanguine qꝺ erit p pcō ꝙ ponet ī postib⁹ dom⁹ ꝙ ī q̄tuor āgulis crepidinis altaris: ꝙ in postib⁹ portē atrij interioris. Et sic facies ī septīa mēsis p vnoq̄q; q̄ ignorauit ꝙ errore decept⁹ ē: et expiab⁹ p domo. In ꝑmo mēse q̄rtadecīa die mēsis erit vob̄ pasce solēnitas. Septem dieb⁹ azima comedent̄. Et faciet princeps ī die illa p se. ꝙ p vniuerso ꝑplo terre vitulū p pcō.

Et ī septez dierū solennitatē faciet olocaustum dño: septē vitulos ꝙ septē arietes immaculatos quottidie septē diebꝰ: et p pcō hircū caprū quottidie: et sacrificiū ephi p vitulū ꝙ ephi p arietem faciet: ꝙ olei hȳn p singula ephi. Septīo mense q̄ntadecīa die mēsis ī solēnitatē faciet sicut supdicta sūt p septē dies: tam p pcō q̄; p olocausto et ī sacrificio et in oleo. ¶ Capitulū. XLVI.

Hec dicit dñs deus. Porta atrij interioris que respicit ad orientem: erit clausa sex diebꝰ in quib⁹ opus sit: die aī sabbati aperiet̄. Soz et ī die kalē darum aperietur: ꝙ intrabit princeps p viam vestibuli portē deforis: et stabit ī limine portē. Et facient sacerdotes olocaustuz eius et pacifica eius: et adorabit super limen portē: ꝙ egredietur. Porta autem nō claudetur vsq; ad vesperā. Et adorabit populus terre ad ostium portē illius ī sabbatis et in kalendis coram domino. Olocaustum autem hoc offeret princeps domino in die sabbati: sex agnos immaculatos et arietem immaculatum ꝙ sacrificium ephi per arietem. In agnis autem sacrificium quod dederit manus eius: ꝙ olei hȳn p singula ephi. In die autem kalendaruz vitulum de armento immaculatū et sex agni ꝙ arietes immaculati erūt: ꝙ ephi p vituluz: ephi q̄; per arietem faciet sacrificium. De agnis autem sicut inuenerit manus eius: olei hīn p singula ephi. Cūq; ingressur⁹ ē princeps .per viam vestibuli portē ingrediatur: ꝙ per eandē viaz exeat. Et cum intrabit populus terre in conspectu domini in solennitatibus: qui ingreditur per portam aquilonis vt adoret: egrediatur p viā portē meridiane. Horro qui ingreditur p viam portē meridiane: egrediatur per viā portē aquilonis. Non reuertetur per viaz portē per quam ingressus est: sed e regiōe illius egredietur. Princeps autem in medio eorum erit. Cum ingredientib⁹ īgrediē ꝙ cuz egredienti b⁹ egrediē. Et ī nundinis et solennitatib⁹ erit sacrificiū ephi per vitulum. ꝙ ephi per arietem: de agnis autē erit sacrificiū sicut inuenerit man⁹ eius: ꝙ olei hȳn p singula ephi. Cum autem fecerit princeps spontaneū olocaustū aut pacifica volūtaria domino. apiē ei porta q̄

respicit ad orientē: et faciet olocaustū suū
⁊ pacifica sua (sicut fieri solet ī die sabba-
ti) et egredieť: claudeťqꝫ porta postq̄ exie
rit. Et agnū eiusdē anni īmaculatū faciet
olocaustū q̄tidie dño. Sēp mane faciet il-
lud. Et faciet sacrificiū sup eo cathamane
mane. sextā ptē ephi: ⁊ de oleo tercia ptem
hin. vt misceať simile. Sacrificiū dño le-
gitimū. iuge atqꝫ ppetuū. Faciet agnū et
sacrificiū ⁊ oleū cathamane mane olocau
stū sēpiternū. Hec dicit dñs de⁹. Si dederit
princeps donū alieni de filijs suis: hēditas
ei⁹ filioꝝ suoꝝ erit: possidebūt eā hēdita-
rie. Si aū dederit legatū de hereditate sua
vni seruoꝝ suoꝝ: erit illi⁹ vsqꝫ ad annū re-
missionis: ⁊ reuertēť ad principē. Hēditas
aū ei⁹ filijs ei⁹ erit. Et ñ accipiet prīceps de
hēditate ꝑsonē ꝑ violēcia ⁊ de possessione eo-
rū: sed de possessione sua hēditatē dabit fi
lijs suis: vt nō dispgať ꝑsonus me⁹ vnusq̄sqꝫ
a possessione sua. Et ītroduxit me p īgres-
sum q̄ erat ex latere portē ī gazophilacia
sanctuarij ad sacerdotes: q̄ respiciebāt ad
aquilonē: ⁊ erat ibi locus vergens ad occi
dentē: ⁊ dixit ad me. Iste ē loc⁹ vbi coquēt
sacerdotes p pcto ⁊ pro delicto: vbi coquēt
sacrificiū: nō vt efferāt in atriū exterius ⁊
sanctificeť ꝑsonus. Et eduxit me ī atriū ex-
teri⁹: et circūduxit me p quatuor angulos
atrij. Et ecce atriolū erat in angulo atrij:
atriola singula p angulos atrij. In qua-
tuor angulos atrij atriola disposita: q̄dra
gīta cubitoꝝ p longū: ⁊ trigīta p latū. Mē
sure vnius q̄tuor erāt. Et pies p circuituꝫ
ambiens quatuor atriola: et culine fabri-
cate erant subter porticus per gīrum. Et
dixit ad me. Hec est domus culinarum: in
qua coquent ministri domus domini vi-
ctimas populi.

Capitulum XLVII.

Et ꝓuertit me ad portā dom⁹: ⁊ ec-
ce aque egrediebanť subter limen
dom⁹ ad orientē. Facies eñ dom⁹
respiciebat ad oriētē. Aque aū descendebāt
in latus tēpli dexterū: ad meridiē altaris.
Et eduxit me p viam portē aquilonis: ⁊ ꝓ
uertit me ad viam foras portam exterio-
rem: viam que respiciebat ad orientē. Et
ecce aque redundantes a latere dextro cū
egrederet vir ad orientē q̄ habebat funicu
lū in manu sua: ⁊ mēsus ē mille cubitos: ⁊
trāsduxit me p aquam vsqꝫ ad talos. Rur
sūqꝫ mensus est mille: ⁊ transduxit me per
aquam vsqꝫ ad genua. Rursuꝫqꝫ mēsus est
mille: et transduxit me per aquam vsqꝫ ad
renes. Et mensus est mille. torrentem quē
nō potui ptransire: quoniaꝫ intumuerant
aque ꝑfūduꝫ torrentis: qui nō potest trās
uadari. Et dixit ad me. Certe vidisti fili
hominis. Et eduxit me: ⁊ ꝓuertit ad ripaꝫ
torrentis. Cūqꝫ me ꝓuertissem: ecce ī ripa
torrētis ligna multa nimis ex vtraqꝫ ptē.
Et ait ad me. Aque iste q̄ egrediūť ad tu-
mulos zabuli orietalis ⁊ descendūt ad pla
na deserti. intrabūt mare: ⁊ exibūt ⁊ sana-
buntť aque. Et omīs anima viuēs que ser-
pit q̄cūqꝫ venerit torrens viuet: ⁊ erūt pi-
sces mlti satis: postq̄ venerīt illuc aq̄ iste.
Et sanabūť ⁊ viuēt. oīa ad que venerit tor
rens viuent: ⁊ stabunt sup illa piscatores.
Ab engaddi vsqꝫ ad engalum siccatō sage
naruꝫ erūt. Plurime species erūt piscium
eius: sicut pisces maris magni multitudi-
nis nimie. In litoribꝫ autē eius ⁊ in palu-
stribꝫ nō sanabunť: quia ī salinas dabūť.
Et sup torrentem orieť ī ripis ei⁹ ex vtra-
qꝫ ptē omne lignū pomiferū. Nō defluet fo
lium ex eo: ⁊ nō deficiet fructus eius. Per
singulos mēses afferet primitiua: quia aq̄
eius de sanctuario egredientur. Et erunt
fructus eius in cibum: ⁊ folia eius ad me-
dicinā. Hec dicit dñs de⁹. Hic ē terminus
in quo possidebitis terraꝫ ī duodecī tribu-
bus israel: quia ioseph duplicem funiculū
habet. Possidebitis autem eam singuli eq̄
vt frater suus: super quā leuaui manum
meam vt darem patribꝫ vr̄is. Et cadet ter
ra hec vobis ī possessionem. Hic est autem
terminus terre ad plagam septentriona-
lem a mari magno. via bethalon venienti
bus sedada emath berotha. sabarim que ē
inter medium damasci et confiniū emath
domus thicon que est iuxta terminuꝫ au-
ran: et erit termin⁹ a mari vsqꝫ ad atriuꝫ
enon termin⁹ damasci: et ab aquilone ad
aquilonem terminus emath: plaga septen
trionalis. Porro plaga orientalis de me-
dio auran et de medio damasci ⁊ de medio
galaad et de medio terre israel. iordanis
disterminans: ad mare orientale meciemi
ni plagaꝫ orientalem. Plaga aū australis

meridiana a thamar vsq; ad aquas ꝯdictõis cades: ⁊ torrẽs vsq; ad mare magnũ: et hec est plaga ad meridiem australis. Et plaga maris: mare magnũ a ꝯfinio ꝑ directũ donec venias emath: hec est plaga maris. Et diuidetis terrã istã vobis ꝑ tribꝰ israel: et mittetis eam in hẽditatez vobis et aduenis q̃ accesserint ad vos q̃ genuerit filios in medio vr̃m: et erũt vobis sicut indigene ĩter filios israꝫ. Sortiscũ diuidet possessionẽ in medio tribuũ israꝫ. In tribu aũ q̃cũq; fuerit aduena: ibi habitis possessionẽ ait dñs deus.

Capitulum. XLVIII.

Et hec noĩa tribuũ. A finibꝰ aq̃lonis iuxta viam ethalon pergẽtibꝰ emath atrium enon terminos damasci. ad aquilonez iuxta emath: ⁊ erit ei plaga orientalis mare. dan vna. Et a termino dan: a plaga orietali vsq; ad plagaz maris. asser vna. Et sup terminuz asser: a plaga orientali vsq; ad plagã maris neptalim vna. Et sup terminũ neptalim: a plaga orientali vsq; ad plagã maris manasse vna. Et sup terminũ manasse: a plaga orietali vsq; ad plagã maris ephraim vna. Et super terminũ ephraim: a plaga orientali vsq; ad plagam maris ruben vna. Et sup terminuz ruben: a plaga orientali vsq; ad plagã maris iuda vna. Et super terminuz iuda: a plaga orientali vsq; ad plagã maris erũt primicie quas sepabitis viginti quinq; milibꝰ latitudinis et longitudinis: sicuti singule ptes a plaga orietali vsq; ad plagã maris. Et erit sanctuarium in medio ei⁹. Primicie q̃s sepabitis dño: longitudo viginti quinq; milibꝰ: ⁊ latitudo decez milibꝰ. Hec aũ erũt primicie sanctuarij sacerdotũ: ad aq̃lonem longitudinis viginti q̃nq; milia: ⁊ ad mare latitudinis decẽ milia. Et ad orietẽ latitudĩs decẽ milia: ⁊ ad meridiẽ lõgitudĩs vigĩtiq̃nq; milia. Et erit sãctuariũ dñi ĩ medio eius. Sacerdotibꝰ sanctuariũ erit de filijs sadoch. q̃ custodierũt ceremonias meas: et nõ errauerũt cũ errarẽt filij israꝫ: sicut errauerũt et leuite. Et erũt eis primicie de primicijs ẽre sanctũ scõꝝ: iuxta terminũ leuitarũ. Et ⁊ leuitis similit̃ iuxta fines sacerdotũ vigĩti q̃nq; milia lõgitudĩs: ⁊ latitudĩs decẽ milia. Otis lõgitudo vigĩti ⁊ q̃nq; miliũ: ⁊ latitudo decẽ miliũ. Et ñ venũdabũt ex eo neq; mutabunt: neq; trãsferẽt primicie ẽre: qꝛ sctificate sũt dño. Quĩq; milia aũ q̃ supsũt ĩ latitudĩe ꝑ vigintiq̃nq; milia: pphana erũt vrb̃ ĩ habitaculũ et in suburbana. Et erit ciuitas ĩ medio eius: et hee mẽsure ei⁹. Ad plagã septẽtrionalẽ quĩgẽta ⁊ q̃tuor milia: ⁊ ad plagã meridianã q̃ngẽta ⁊ q̃tuor milia: ⁊ ad plagã orietalẽ q̃ngẽta ⁊ q̃tuor milia: ⁊ ad plagã occidẽtalẽ q̃ngẽta ⁊ q̃tuor milia. Erũt aũ suburbana ciuitatis ad aq̃lonẽ ducẽtaq̃nquagĩta ⁊ ad meridiẽ ducẽtaq̃nq̃gĩta: ⁊ ad orientẽ ducẽtaq̃nq̃gĩnta ⁊ ad mare ducẽtaq̃nq̃ginta. Qꝛd aũ reliquũ fuerit ĩ lõgitudĩe ẽm ꝑmicias sãctuarij: decẽ milia ĩ orietẽ. ⁊ decẽ milia ĩ occidẽtẽ erũt sicut primicie sãctuarij: ⁊ erũt fruges ei⁹ĩ panes hijs q̃ fuiũt ciuitati. Seruientes aũ ciuitati opabũt ex oĩbꝰ tribubꝰ israꝫ. Oẽs primicie vigĩtiq̃nq; miliũ ꝑ vigĩtiq̃nq; milia ĩ q̃dr̃. sepabũt ĩ primicias sanctuarij. ⁊ ĩ possessionẽ ciuitatis. Qꝛd aũ reliquũ fuerit principis erit ex oĩ ptẽ primiciaꝝ sãctuarij ⁊ possessiões ciuitatis e regiõe vigĩtiq̃nq; miliũ primiciarũ vsq; ad t̃minũ orietalẽ: sed ⁊ a mari e regione vigintiq̃nq; milium vsq; ad terminũ maris similiter in ptibus principis erit. Et erunt primicie sanctuarij et sanctuariũ tẽpli ĩ medio ei⁹. De possessione autẽ leuitarũ et de possessione ciuitatis in medio ptium principis: erit in terminũ iuda ⁊ ĩ terminũ beniamin: et ad principẽ ptinebit. Et reliqs tribub⁹ a plaga orientali vsq; ad plagam occidentalez: beniamin vna. Et contra terminuz beniamin a plaga orientali vsq; ad plagam occidẽtalẽ: sijmeon vna. Et sup terminũ sijmeonis a plaga orientali vsq; ad plagam occidentalẽ: ysachar vna. Et sup terminũ ysachar a plaga orientali vsq; ad plagam occidentalem zabulon vna. Et sup terminuz zabulon a plaga orientali vsq; ad plagam maris. gad vna. Et sup terminum gad ad plagam austri in meridiẽ: et erit finis de thamar vsq; ad aquas contradictõnis cades: hereditas contra mare magnũ. Hec ẽ ẽra quã mittetis in sorte tribubꝰ israꝫ: ⁊ hee partitiões eoꝝ ait dñs de⁹. Et hij egressus ciuitatis. A plaga septẽtrionali q̃ngẽta et q̃tuor milia mensurabis: ⁊ portæ ciuitatis oĩbꝰ tribubꝰ israꝫ. Portæ tres a septẽtrione. Porta ruben vna: porta iuda vna: porta

leui vna. Ab plagam orientalē quīgēta ⁊ quatuor milia: ⁊ portæ tres. Porta ioseph vna: porta beniamin vna: porta dan vna. Et ab plagā meridianaz q̄ngētaq̄tuor milia mecieris. Porta simeonis vna: porta ysachar vna: porta zabulon vna. Et ab plagaz occidētalē q̄ngēta ⁊ q̄tuor milia: portæ eorū tres. Porta gad vna: porta aser vna: porta neptalim vna. Per circuitū decem ⁊ octo milia: ⁊ nomē ciuitatis ex illa die: dominus ibidem.

Explicit ezechiel ꝓpheta. Incipit prolog⁹ ī danielem ꝓphetam.

Danielem ꝓphetā iuxta septuaginta interp̄tes dñi saluatoris ecclesie ñ legūt vētes theodocionis editione: ⁊ hoc cur acciderit nescio. Siue em̄ q̄a sermo chaldaicus est: ⁊ q̄busdaz ꝓpetatib⁹ a nr̄o eloq̄o discrepat. noluerūt septuaginta interp̄tes easdem lingue lineas in trāslatiōne seruare: siue sub noīe eor̄ ab alio nescio quo nō satis chaldaicam linguaz sciētæ editus ē liber: siue aliud q̄d cause extiterit ignorās. Hoc vnuz affirmare possum: q̄d multū a veritate discordet: ⁊ recto iudicio repudiatus sit. Sciendū q̄ꝑ danielez maxime et hesdram hebraicis q̄dez litteris sed chaldæo sermone ꝓscriptos ⁊ vnā hieremie pericopen. iob q̄z cum arabica lingua plurimā habē societatē. Deniq; ⁊ ego adolescentulus post q̄ntiliani ⁊ tulij lectōz ac flores rethoricos cū me ī lingue huius pistrinū recluſissem: ⁊ multo sudore multoq; tēpore vix cepissem anhelantia stridētiaq; verba resonare: ⁊ quasi p criptaz. ābulās rarū desup lumen aspicere. impegi nouissime ī danielez: ⁊ tāto tedio affect⁹ sū: vt desperatiōne subita omnē laborem veterē voluerim contemnere. Clerū abhortante me quodam hebreo et illud mihi crebrius sua lingua ingerente. labor improbo oīa vincit: qui mihi videbar sciolus. inter hebreos cepi rursus discipulus esse chaldaicus. Et vt verū fatear: vsq; ad p̄sentē diem magis possum sermonem chaldaicum legere et intelligere q̄ꝑ sonare. Hec idcirco refero vt difficultatem vobis danielis ostenderē: qui apud hebreos nec susanne habet hystoriam nec ymnum triuz puerorum nec belis draconisq; fabulas: quas nos quia ī toto orbe dispsi sunt veru ātē posito easq; iugulante subiecim⁹. ne videremur apud imperitos magnam ptez voluminis detruncasse. Audiui ego quēdā de p̄ceptoribz iudeorum cū susāne deriderēt hystoriam. et a greco nescio quo diceret esse confictam. illud opponē. quod origeni q̄z affricanus opposuit: ethimologias has apothoy chyony chise ⁊ apothoy pryno pryse. de greco sermone descendere. Cui⁹ rei nos intelligenciam nostris hāc possum⁹ dare: vt vbi gracia dicam⁹ ab arbore ilice dixisse eum ilico pereas: ⁊ a lentisco in lentem te cōmiuat angelus: vl nō lentē pereas. aut lentus id est flexibilis ducaris ad mortem: sive aliud quid ad arboris nomen conueniens. Deinde tm̄ fuisse ocij tribz pueris cauillabaf. vt in camino estuantis incendij metro luderēt: ⁊ p ordinem ad laudem dei oīa elementa puocarent: aut quod miraculū diuineq; aspiratōnis iudiciū vl draconē interfectum offa picis vel sacerdotū deli machinas deꝓhensas: que magis prudēcia solertis viri q̄ꝑ ꝓphetali essent spū ꝓperata. Cū vero abacuc veniret. et de iudea in chaldeā raptū discoſoꝛ lectitaret: quereret exemplū vbi legissemus in toto veteri testamēto quēq̄ sanctorum graui volasse corpore: et in puncto hore tanta terraꝛ spacia transisse. Cui cum quibaz e nostris satis ad loquendū promtulus ezechielem adduxisset in medium ⁊ diceret eū de chaldea ī iudeam fuisse translatum. deridet hominem: et ex ipso volumine demonstrauit ezechielem ī spiritu se vidisse transpositū. Deniq; ⁊ apostolū nostrū videlicet vt erudituz virum et qui legem ab hebreis bibisset non fuisse ausum affirmare se raptū in corpore sed dixisse. siue in corpore siue extra corpus nescio deus scit. Hijs et talibz argumentis apocriphas ī libro ecclesie fabulas arguebat. Super qua re lectoris arbitrio iudiciuz derelinquens illud ammoneo non habere danielem apud hebreos inter prophetas: sed inter eos q̄ agyographa ꝓscripserit. In tres siq̄dem ptes oīs ab eis scriptura diuidit̄: ī legē. ī ꝓphetas ⁊ in agyographa id est ī q̄nq; ⁊ octo ⁊ vndecim

libros: de quo nō est huius tpis disserere. Que autē ex hoc ꝓpheta. ymmo ꝓtra hunc librū porphirij obiciat testes sunt methodij eusebius appollinaris: qui multis versuuz milibꝫ eiꝰ vesanie respondētes nescio an curioso lectori satisfecerint. Vñ obsecro vos o paula ⁊ eustochium fundatis p me ad dominum preces: vt q̄diu in hoc corpusculo sum scribam aliquid gratum vobis vtile ecclesie: dignum posteris. Presentiū quippe iudicys oblatrātiuz non satis moueor: qui in vtrāqꝫ partē aut amore labuntur aut odio.

Explicit plogus. Incipit daniel propheta

In anno tercio regni ioachim regis iuda venit nabuchodonosor rex babilonis ierusalez ⁊ obsedit eaz ⁊ tradidit dominꝰ in manꝰ eiꝰ ioachim regem iude ⁊ ptez vasoꝝ domus dei ⁊ asportauit ea in terrā sennaar in domum dei sui: ⁊ vasa intulit ī domum thesauri dei sui. Et ait rex affenez ꝓpsito eunuchoꝝ vt ītroduceret de filijs israhel ⁊ de semine regio ⁊ tyrānorum pueros in qbꝫ nulla esset macula decoros forma ⁊ erudītos omni sapientia. cautos scientia ⁊ doctos disciplina: ⁊ qui possēt stare ī pallacio regis. vt doceret eos litteras ⁊ linguam chaldeoꝝ. Et constituit eis rex ānonā per singulos dies de cibis suis ⁊ de vino vnde bibebat ipse: vt enutriti tribus annis postea starēt in ꝓspectu regis. Fuerunt g̃ inter eos de filijs iude daniel ananias misahel ⁊ azarias. Et imposuit eis p positus eunuchoꝝ nomina danieli baltassar: ananie sidrac misaheli misac ⁊ azarie. abdenago. Proposuit autez daniel in corde suo ne pollueretur de mensa regis neqꝫ de vino potus eius: ⁊ rogauit eunuchorū prepositum ne contaminarek. Dedit autē deus danieli gratiam ⁊ misericordiam in conspectu principis eunuchoꝝ. Et ait pnceps eunuchorum ad danielez. Timeo ego dominum meum regez. qui constituit vobis cibum ⁊ potuz: qui si viderit vultꝰ vestros macilentiores pre ceteris adolescentibꝫ coeuis vestris. cōdēnabitis caput meū regi. Et dixit daniel ad malassar quē cōstituerat princeps eunuchorum super danielem ananiam misahelem ⁊ azariam. Tempta nos obsecro seruos tuos diebꝫ decez et dentur nobis legumina ad escēdum ⁊ aq̄ ad bibendū: ⁊ cotemplare vultus nostros ⁊ vultus pueroꝝ qui escūtur cibo regio: ⁊ sicut videris facias cuz seruis tuis. Qui audito sermone huiuscemodi tēptauit eos diebꝫ decem. Post dies aūt decem apparuerūt vultus eoꝝ meliores ⁊ corpulētiores: pre omnibꝫ pueris q̄ vescebanꝫ cibo regio. Porro malassar tollebat cibaria ⁊ vinum potus eoꝝ: dabatqꝫ eis legumina. Pueris aūt hijs dedit deus scientiam ⁊ disciplinaz in omni libro ⁊ sapiētia: danieli aūt intelligentiā oim visionuz ⁊ somnioꝝ. Completis itaqꝫ diebꝫ post quos dixerat rex vt introducerētur. ītroduxit eos ꝓpositus eunuchorum in conspectu nabuchodonosor. Cūqꝫ eis locutus fuisset rex: nō sunt inuēti tales de vniuersis vt daniel ananias misahel ⁊ azarias. Et stetērūt in cōspectu regis: ⁊ omne verbum sapientie ⁊ intellectus qꝺ scisitaꝰ est ab eis īuenit ī eis decuplū sup cūctos ariolos ⁊ magos. q̄ erāt ī vniuerso regno eius. Fuit aūt daniel vsqꝫ ad annū pmū cyri regis.

Ca. II.

In anno scꝺo regni nabuchodonosor vidit nabuchodonosor somniū ⁊ cōterritus ē spūs eius: ⁊ somniū eius fugit ab eo. Precepit aūt rex vt conuocarētur arioli ⁊ magi ⁊ malefici ⁊ chaldei: vt indicarēt regi somnia sua. Qui cuz venissent stetērūt corā rege. ⁊ dixit ad eos rex. Vidi somniuz: ⁊ mēte cōfusus ignoro qꝺ viderim. Responderūtqꝫ chaldei regi syriace. Rex in sempiternū viue. Dic sōniuz seruis tuis: ⁊ ītērptacōez eius īdicabim? Et rndēs rex ait chaldeis. Sermo recessit a me. Nisi indicaueritis mihi somniū ⁊ cōiectura eiꝰ pibitis vos: ⁊ domꝰ vre publicabūk. Si aī sōniū ⁊ ꝓiectura eiꝰ narraueritis pmia ⁊ dona ⁊ honorē mltū accipietis a me. Sōniū igr̄ ⁊ ītērptacōez eiꝰ indicate mihi. Rndērunt scꝺo atqꝫ dixerūt. Rex sōniū dicat seruis suis: ⁊ ītērptacōez eius indicabimus. Rndit rex ⁊ ait. Certe noui q̄ tēpus redimitis: scientes q̄ recesserit a me sermo. Si g̃ somniū nō indicaueritis mihi vna est de vobis sentētia: qꝺ ītērpta cōem q̄ꝫ fallacem ⁊ decepcōe plenā ꝓposue-

ritis: vt loq̃mini mihi donec tẽp⁹ ptrãseat
Somniũ itaq; dicite mihi. vt sciã q; ĩterp̃tacõnẽ q̃ eius verã loq̃mini. Respondentes ǧ chaldei corã rege dixerũt. Nõ est homo sup terrã. q̃ sermonẽ tuũ rex possit implere: sed neq; reguz q̃sq̃ magnus q potẽs verbũ huiuscemõi sciscita ab omni ariolo et mago et chaldeo. Sermo eñ quẽ tu q̃ris rex g̃uis est: nec reperiet q̃sq̃ q̃ indicet illũ in cõspectu regis exceptis dijs q̃r nõ est cõuersatõ cũ homĩbus. Quo audito: rex in furore et in ira mag̃ pcepit vt perirẽt omnes sapiẽtes babilonis. Et egressa sentẽcia. sapiẽtes interficiebãt: q̃rebãt q; daniel et socij eius vt perirẽt. Tũc daniel req̃siuit de lege atq; sẽtẽcia ab arioch pncipe milicie regis: q̃ egressus fuerat ad interficiẽdos sapiẽtes babilonis. Et interrogauit eum q̃ a rege potestatez acceperat: quã ob causam tãcrudelis sentẽcia a facie regis eẽt egressa. Cũ ǧ rẽ ĩdicasset arioch danieli: daniel ingressus rogauit regez vt tẽpus daret sibi ad solucõnẽ indicandam regi. Et ingressus ẽ domũ suã: ananieq; q misahẽli et azarie socijs suis ĩdicauit negociũ vt q̃rerẽt misericordiam a facie dei celi sup sacm̃eto isto. q non perirẽt daniel et socij ei⁹ cuz ceteris sapiẽtibus babilonis. Tũc danieli misteriũ p visionez noctẽ revelatũ est. Et daniel bñdixit deo celi et locutus ait. Sit nomẽ dñi bñdictũ a seculo vsq; in seculũ: q̃ sapiẽtia et fortitudo eius sunt: et ipse mutat tẽpora et etates. Trãsfert regna atq; cõstituit: dat sapientiam sapientibus: et scientiã intelligentibus disciplinam. Ipe revelet profunda et abscõdita: et nouit in tenebris cõstituta: et lux cũ eo est. Tibi deus patrum nostrorum cõfitebor teq; laudo quia sapientiam et fortitudinem dedisti mihi: et nunc ostendisti mihi que rogauimus te: quia sermonẽ regis aperuisti nobis. Post hec daniel ingressus ad arioch quem constituerat rex vt perderet sapientes babilonis sic ei locutus est. Sapientes babilonis ne pdas. Introduc me in conspectu regis: et solutiõnem regi narrabo. Tunc arioch festinus ĩtroduxit danielẽ ad regẽ: et dixit ei. Inueni hoiem de filijs trãsmig̃tõnis iude q̃ solucõnẽ regi annũciet. Respondit rex: et dixit danieli cui⁹ nom̃ erat balthasar. Putasne vere potes mihi ĩdicare sõniũ qd vidi: q ĩterp̃tacõez ei⁹. Respondens daniel corã rege ait. Misteriũ qd rex ĩterrogat sapiẽtes magi q arioli q aruspices neq̃ũt ĩdicare regi: sed ẽ de⁹ in celo reuelãs misteria: q̃ ĩdicauit tibi rex nabuchodonosor q̃ vẽtura sũt nouissimis tẽporibus. Somniũ tuũ q visiones capitis tui ĩ cubili tuo huiuscemodi sũt. Tu rex cogitare cepisti ĩ stratu tuo quid esset futuruz post hec: q qui revelat misteria oñdit tibi q̃ ventura sunt. Mihi q̃z nõ in sapientia q̃ ẽ in me plusq̃ in cũctis viuẽtibus sacm̃entũ hoc revelatum est: sed vt interpretatõ regi manifesta fieret q cogitaciones mentis tue scires. Tu rex videbas: q ecce q̃si statua vna grandis. Statua illa mag̃ q statura sublimis stabat p̃tra te: q intuitus eius erat terribilis. Huius statue caput ex auro optimo erat: pectus autem q brachia de argẽto: porro venter q femora ex ere: tibie aũt ferree: pedũ q̃daz pars erat ferrea q̃daz aũt fictilis. Videbas ita: donec abscisus est lapis de monte sine manibus q pcussit statuã in pedibus eius ferreis q fictilibus: q cõminuit eos. Tunc contrita sunt pariter ferrum testa es argentum et aurum: q redacta quasi in fauillam estiue aree que rapta sũt vento: nullusq; locus inuentus est eis. Lapis autem qui percusserat statuam factus est mons magnus: q impleuit vniuersam terrã. Hoc ẽ somniũ. interp̃tacõez q̃z eius dicemus corã te rex. Tu rex reguz es: q deus celi regnũ q fortitudinem et imperiũ q gloriam dedit tibi: q omnia in quibus habitãt filij hoim q bestie agri volucres q̃z celi dedit in manu tua: q sub dicõne tua vniuersa p̃stituit. Tu es ǧ caput aureũ. Et post te cõsurget regnum aliud minus te argẽteum: q regnũ terciũ aliud ereum qd imperabit vniuerse terre: q regnũ q̃rtũ erit velut ferreũ. Quomodo ferr̃ cõminuit q domat oĩa: sic cõminuet q cõtereret oĩa hec. Porro q: vidisti pedes q digitos p̃tẽ testeam figuli: q p̃tẽ ferream: regnũ diuisũ erit qd tam̃ de plãtario ferri orief. Secundũ q; vidisti ferr̃ mixtum teste ex luto. q digitos pedũ ex p̃te ferreos q ex p̃te fictiles: ex p̃te regnũ erit solidũ: q ex p̃te cõtritũ. Quo aũt vidisti ferrum mixtũ teste ex luto: cõmiscebũt̃ q̃tẽ humano semini. sed ñ adherebũt sibi sicuti ferr̃

miſceri nō potęſt tęſte. In diebꝫ aūt regno rū illoꝝ ſuſcitabit deus celi regnū quod in etęrnū nō diſſipabitur: ⁊ regnū eius altęri populo nō tradetur. Cōminuet autęz ⁊ conſumet vniuerſa regna hec: ⁊ ipſum stabit ineternū. Decūdū q̄ vidiſti q̄ de monte abſciſus eſt lapis ſine manibꝫ ⁊ comminuit teſtam ⁊ ferꝝ ⁊ es ⁊ argentuz ⁊ auꝝ: deus magnus oſtendit regi q̄ ventura ſint poſtea: ⁊ verū eſt ſomnium ⁊ fidelis interp̄tatio eius. Tunc rex nabuchodonoſoꝛ cecidit in faciem ſuam ⁊ danielez adoranit: ⁊ hoſtias ⁊ incenſum precepit vt ſacrificarent ei loquens ergo rex ait danieli. Vere deus veſter deus deorum eſt ⁊ dominus regum: reuelans miſteria. quoniā tu potuiſti aperire hoc ſacramētum. Tunc rex danielez in ſublime extulit: ⁊ munera multa ⁊ magna dedit ei: ⁊ conſtituit eum principem ſuper omnes prouincias babilonis ⁊ perfectum magiſtratuū ſuper cunctos ſapientes babilonis. Daniel autem poſtulauit a rege: ⁊ conſtituit ſuper opera p̄uincie babilōis ſidrac miſac ⁊ abdenago. Ipe autem daniel erat in foribꝫ regis.

Capitulum. .III.

Nabuchodonoſoꝛ rex fecit ſtatuam aureā altitudine cubitoꝝ ſexagīta. latitudine cubitoꝝ ſex: ⁊ ſtatuit eā in cāpo durā p̄uincie babilōis. Itaq̄ nabuchodonoſoꝛ rex miſit ad cōgregādos ſatrapas magiſtratus ⁊ iudices duces ⁊ tyrānos ⁊ prefectos oēſq̄ p̄ncipes regionū vt p̄uenirēt ad dedicacōez ſtatue quā erexerat nabuchodonoſoꝛ rex. Tūc cōgregati ſunt ſatrape magiſtrat⁹ ⁊ iudices duces ⁊ tyrāni ⁊ optimates qui erant in potęſtatibꝫ conſtituti ⁊ vniuerſi p̄ncipes regionū: vt conuenirent ad dedicatōem ſtatue q̄ erexerat nabuchodonoſoꝛ rex. Stabant autē in conſpectu ſtatue quā poſuerat nabuchodonoſoꝛ rex: ⁊ p̄co clamabat valenter. Vobis dicitur populis tribubꝫ ⁊ linguis: in hora qua audieritis ſonitum tube ⁊ fiſtule ⁊ cythare ſambuce ⁊ pſalterij ⁊ ſymphonie ⁊ vniuerſi generis muſicorum: cadētes adoratę ſtatuā auream quā conſtituit nabuchodonoſoꝛ rex. Si quis autem non proſtratus adorauerit: eadem hora mittetur in fornacem ignis ardētis. Poſt hec igitur ſtatim vt audirent oēs populi ſonituz tube fiſtule ⁊ cythare ſambuce ⁊ pſalterij ſymphonie ⁊ omnis generis muſicoꝝ: cadētes oēs p̄pli tribꝫ ⁊ lingue adorauerāt ſtatuā aureā q̄ p̄ſtituerat nabuchodonoſoꝛ rex. Statimq̄ ī ipo tpe accedētes viri chaldei accuſauerūt iudeos. dixerūtq̄ nabuchodonoſoꝛ regi. Rex ieternū viue. Tu rex poſuiſti decretū vt oīs hō q̄ audierit ſonitum tube fiſtule ⁊ cythare ſābuce ⁊ pſalterij ⁊ ſymphonie ⁊ vniuerſi generis muſicoꝝ p̄ſternat ſe ⁊ adoret ſtatuā aureā: ſiq̄s aūt non p̄cidēs adoꝛauerit mittaū ī fornacē ignis ardētis. Sūt g̃ viri iudei q̄s p̄ſtituiſti ſup opa regiōis babilonie ſidrac miſac ⁊ abdenago: viri iſti cōtēpſerūt rex decretū tuū. Deos tuos ñ colūt ⁊ ſtatuā aureā q̄ erexiſti non adorāt. Tūc nabuchodonoſoꝛ in furoꝛe ⁊ ira p̄cepit vt adducerent̄ ſidrac miſac ⁊ abdenago. Qui p̄ſenti adducti ſūt ī p̄ſpectu regis: p̄nūciāſq̄ nabuchodonoſoꝛ rex ait eis. Verene ſidrac miſac ⁊ abdenago. deos meos ñ colitis: ⁊ ſtatuā aureā q̄ p̄ſtitui nō adoꝛatis? Nunc g̃ ſi eſtis pati q̄cūq̄ hora audieritis ſonitū tube fiſtule cythare ſābuce ⁊ pſalterij ⁊ ſymphonie oīſq̄ generis muſicoꝝ p̄ſternite vos ⁊ adorate ſtatuā q̄ feci: qđ ſi ñ adoraueritis: eadē hora mittemi ī fornacē ignis ardētis. Et q̄s ē de⁹ q̄ eripiet vos de manū mea? Rñdētes ſidrac miſac ⁊ abdenago: dixerūt regi nabuchodonoſoꝛ. Non oporꝛet nos de hac re rñdere tibi. Ecce em̄ de⁹ nr̄ quē colim⁹ pt̄ eripe nos de camino ignis ardētis: ⁊ đ manibꝫ tuis o rex liberare. Qđ ſi noluerit: notū ſit tibi rex: q̄ deos tuos ñ colim⁹. ⁊ ſtatuā aureā q̄ erexiſti nō adoꝛam⁹. Tūc nabuchodonoſoꝛ repletus ē furoꝛe ⁊ aſpectus faciei illius immutatus eſt ſuper ſidrac miſac ⁊ abdenago: ⁊ p̄cepit vt ſuccenderetur fornax ſeptuplū q̄ ſuccēdi conſueuerat. ⁊ viris foꝛtiſſimis de exercitu ſuo iuſſit vt ligatis pedibus ſidrac miſac ⁊ abdenago· mitterent eos ī fornacē ignis ardētis. Et p̄feſti viri illi victi cū brachijs ſuis ⁊ thyaris ⁊ calciamētis ⁊ veſtibꝫ miſſi ſūt ī mediū fornacis ignis ardētis. Nā iuſſio ſ̄gis vrgebat. Fornax aūt ſuccēſa erat nimis. Porro viros illos q̄ miſerāt ſidrac miſac ⁊ abdenago iēfecit flāma ignis. Eliri aūt hij tres id ē ſidrac miſac ⁊ abdenago ceciđrūt ī medio camino

ignis ardentis colligati. Que sequũtur in hebreis voluminibꝫ non reperi. Et ambulabãt in medio flamme :laudantes deũ et benedicentes domino. Stãs autẽ azarias orauit sic. Aperiẽsq; os suũ ī medio ignis ait. Benedictus es dñe deus pr̃m nr̃oꝝ et laudabile ꝙ glorioſũ nomẽ tuũ in secula: qꝛ iustus es in oĩbꝫ q̃ fecisti nobis. ꝙ vniuersa opa tua vera ꝙ vie tue recte: ꝙ oĩa iudicia tua vera. Judicia enim vera fecisti iuxta oĩa q̃ induxisti sup nos ꝙ sup ciuitatẽ sanctã pr̃m nr̃oꝝ ihr̃m: qꝛ in veritate ꝙ in iudicõ induxisti oĩa hec ꝓpter peccata nr̃a. Peccauimus eĩ ꝙ iniq̃ egimus recedẽtes a te ꝙ deliq̃mus in oĩbꝫ: ꝙ preceptа tua nõ audiuim⁹: nec obseruauim⁹ nec fecimus sicut p̃ceperas nobis vt bene nobis esset. Omnia q̃ q̃ induxisti sup nos ꝙ vniuersa q̃ fecisti nobis vero iudicio fecisti ꝙ: tradidisti nos in maĩbꝫ inimicoꝝ iniq̃ꝝ ꝙ pessimoꝝ p̃uaricatoꝝumq; : ꝙ regi iniusto ꝙ pessimo vlt̃ oĩem terrã. Et nũc nõ possumus aperire os. Confusio ꝙ obprioũ facti sumus suis tuis: ꝙ hijs q̃ colebãt te. Ne q̃sum⁹ ẽdas nos ī ppetuũ ꝓpter nomẽ tuũ: ꝙ ne dissipes testamẽtum tuuꝫ neq; auferas misericordiam tuaꝫ a nobis propter abraham dilectum tuum ꝙ ysaac seruũ tuũ ꝙ israhel sanctum tuũ: q̃bꝫ locutus es pollicẽs q; multiplicares semẽ eoꝝ sicut stellas celi ꝙ sicut arenam q̃ est in littore maris: quia domine imminuti sumus plusq; omnes gentes : sumusq; humiles in vniuersa terra hodie propter peccata nr̃a Et non est in tempore hoc princeps ꝙ dux ꝙ ꝓpheta. neq; olocaustũ. neq; sacrificiuꝫ. neq; oblatio. neq; incẽsum. neq; locus primicia coram te: vt possum⁹ inuenire misericordiã tuam. sed in animo cõtrito ꝙ spũ humilitatis suscipiamur. Sicut ī olocausto arietũ ꝙ thauroꝝ ꝙ sicut ī milibꝫ agnorũ pinguiũ. sic fiat sacrificiũ nr̃m ī cõspectu tuo hodie vt placeat tibi. qm̃ nõ ẽ cõfusio ꝓfitẽtibꝫ ī te. Et nũc seq̃mur te ī toto corde ꝙ timem⁹ te: ꝙ q̃rim⁹ faciẽ tuã. Ne ꝓfũdas nos: sed fac nobiscũ iuxta mãsuetudinẽ tuã ꝙ secũdum mlt̃itudinẽ miscõie tue: ꝙ erue nos ī mirabilibꝫ tuis ꝙ da gloriã noĩ tuo dñe: ꝙ ꝓfundant oẽs q̃ oñdũt suis tuis mala. Cõfundãt in oĩ potẽtia ꝙ robur eoꝝ ꝓterat : ꝙ sciãt qꝛ tu es dñs te⁹ solus: ꝙ glorioſus sup orbẽ terraꝝ. Et non cessabãt q̃ miserãt eos mĩstri regis succendere fornacẽ napta ꝙ stuppa ꝙ pice ꝙ mallеolis: ꝙ effundebatur flamma sup fornacem cubitis q̃dragintanouem: ꝙ erupit ꝙ incendit q̃s reperit iuxta fornacem de chaldeis. Angelus autẽ dñi descẽdit cũ azaria ꝙ sociis eius ī fornacez: ꝙ excussit flãmã ignis de fornace ꝙ fecit mediũ fornacis q̃si vẽtoris flãtez: ꝙ nõ tetigit eos oĩno ignis neq; cõtristauit nec q̃q̃ molestie intulit. Tũc hij tres q̃si ex vno ore laudabãt ꝙ glorificabãt ꝙ bñdicebãt deũ in fornace dicẽtes. Bñdictus es dñe deus pr̃m nr̃oꝝ: et laudabilis ꝙ glorioſus ꝙ superexaltat⁹ in secula. Et bñdictum nomẽ glorie tue sanctũ: ꝙ laudabile ꝙ superaltatuꝫ in oĩbꝫ seculis. Bñdictus es ī templo sancto glorie tue: ꝙ suplaudabilis ꝙ supergloriosus ī seculа. Bñdictus es q̃ intueris abissos ꝙ sedes super cherubin: ꝙ laudabil⁹ ꝙ superexaltat⁹ in secula. Bñdictus es in firmamẽto celi: ꝙ laudabilis ꝙ glorioſus in secula. Bñdicite oĩa opa dñi dño: laudate ꝙ superaltate eũ in secula. Bñdicite ãgeli dñi dño: laudate ꝙ superaltate euꝫ in secula. Bñdicite celi dño: laudate ꝙ superaltate eũ in secula. Bñdicite aq̃ omes q̃ sup celo sũt dño: laudate ꝙ superaltate eũ in secula. Bñdicite omes vtutes dñi dño: laudate ꝙ superaltate eũ in secula. Bñdicite sol ꝙ luna dño: laudate ꝙ superaltate eum in secula. Bñdicite stelle celi dño: laudate ꝙ superaltate eum in secula. Bñdicite ymber ꝙ ros dño: laudate ꝙ superaltate eũ secula. Bñdicite omis spũs dei dño: laudate ꝙ superaltate eũ in secula. Bñdicite ignis ꝙ estus dño: laudate ꝙ superaltate eum in secula. Benedicite frigus ꝙ estas domino: laudate ꝙ superexaltate eum in secula. Benedicite rores ꝙ pruina domino: laudate ꝙ superexaltate eum in secula. Benedicite gelu ꝙ frigus domino: laudate ꝙ superexaltate eum in secula. Benedicite glacies et niues domino: laudate ꝙ superexaltate eũ in secula. Bñdicite noctes ꝙ dies domio: laudate ꝙ superaltate eũ ī secla. Bñdicite lux ꝙ tenebre dño: laudate ꝙ superaltate euꝫ in secula. Benedicite fulgura ꝙ nubes

domino:laudate ⁊ superexaltate eũ in secula. Benedicat terra dominum:laudet ⁊ superaltet eum in secula. Benedicite montes ⁊ colles dño:laudate ⁊ superaltate euꝫ in secula. Benedicite vniuersa germiantia in terra dño: laudate ⁊ superaltate euꝫ in secula . Benedicite fontes dño:laudate et superaltate euꝫ in secula. Benedicite maria ⁊ flumia dño:laudate ⁊ superaltate eũ i secla. Benedicite cete ⁊ oia q̃ mouẽt i aq̃s domio:laudate ⁊ superaltate eũ i secla . Benedicite oẽs volucres celi dño:laudate ⁊ superaltate eũ i secla. Benedicite oẽs bestie ⁊ pecora dño:laudate ⁊ superaltate eũ i secla. Benedicite filij hoim dño :laudate ⁊ superaltate eũ in secula. Benedicat israhel dominũ:laudet ⁊ superaltet eũ in secula. Benedicite sacerdotes domini domino: laudate ⁊ superaltate euꝫ in secula . Benedicite serui dñi dño:laudate ⁊ superaltate eum in secula. Benedicite spũs ⁊ anime iustoꝝ dño:laudate ⁊ superaltate eum in secula. Benedicite sancti ⁊ humiles corde domio: laudate ⁊ superaltate eũ in secula . Benedicite anania azaria misahel dño:laudate ⁊ superaltate euꝫ in secula: quia eruit nos de inferno ⁊ saluos fecit de manu mortis. ⁊ liberauit de medio ardẽtis flamme: ⁊ de medio ignis eruit nos. Confitemini dño quoniã bonus :qm̃ in seculũ misericordia eius. Benedicite omnes religiosi dño deo deoꝝ:laudate ⁊ ꝓfitemini ei:quia in omia secula misericordia ei⁹ . Ducusq̃ i hebreo non habetur ⁊ q̃ posuimus de theodocõis edicõne trãslata sunt. Tũc nabuchodonosor rex obstupuit ⁊ surrexit propere. ⁊ ait optimatibꝫ suis . Nõne tres viros misim⁹ in ignis medio cõpeditos ? Qui rñdentes regi dixerunt. Vere rex . Respõdit ⁊ ait. Ecce ego video viros q̃tuor solutos ⁊ ambulantes in medio ignis: ⁊ nihil corruptõnis in eis est: ⁊ species quarti simil' filio dei. Tũc accessit nabuchodonosor ad ostium fornacis ignis ardentis ⁊ ait . Sidrac misac ⁊ abdenago serui dei excelsi. egredimi ⁊ venite. Statiq̃ egressi sunt sidrac misac ⁊ abdenago de medio ignis . Et cõgregati satrape mgr̃atus ⁊ iudices ⁊ potẽtes r̃gis cõtẽplabãt viros illos qm̃ nihil potestatis habuisset ignis i corpib⁹ eoꝝ ⁊ capill⁹ capitis eorũ nõ esset adustus ⁊ saraballa eoꝝ nõ fuissent immutata: ⁊ odor ignis ñ transisset per eos. Et erumpens nabucho donosor ait. Benedictus deus eorũ sidrac videlicet misac ⁊ abdenago :qui misit angelum suum ⁊ eruit seruos suos qui crediderunt in eum: ⁊ verbum regis immutauerunt: ⁊ tradiderũt corpora sua ne seruirent ⁊ ne adorarent omnem deum excepto deo suo. A me ergo posituꝫ est hoc decretum: vt omnis populus tribꝰ ⁊ lingua quecunqꝫ locuta fuerit blasphemiam contra deum sidrac misac ⁊ abdenago dispereat: ⁊ domus ei⁹ vastetur . Neqꝫ enim est alius de⁹ :qui possit ita saluare . Tũc rex promouit sidrac misac ⁊ abdenago in prouincia babilõis. Nabuchodonosor rex oĩbus populis gẽtib⁹ ⁊ linguis qui habitãt in vniuersa terra :pax vobis multiplicet̃ Signa ⁊ mirabilia fecit apud me de⁹ excelsus . Placuit ergo mihi predicare eius signa quia mag̃ sunt :⁊ mirabilia eius qꝝ fortia: ⁊ regnum eius regnũ sempiternũ: ⁊ potestas eius in generatõnem ⁊ generatõnem.

¶ Capitulum .IIII.

Ego nabuchodonosor quietus erã in domo mea ⁊ florez i palacõ meo. Somniũ vidi qđ perterruit me. ⁊ cogitacõnes mee in stratu meo: ⁊ visiones capitis mei cõturbauer̃t me. Et ꝓ me ꝓpositum est decretum vt introducerẽtur in cõspectu meo cũcti sapientes babilõis: ⁊ vt solucõnẽ somnij indicarẽt mihi . Tũc ingrediebãtur arioli magi chaldei ⁊ aruspices . ⁊ sõniũ narraui in cõspectu eoꝝ: ⁊ solucõnẽ ei⁹ nõ idicauer̃t mihi. donec collega ingressus est in cõspectu meo daniel. cui⁹ nomẽ balthasar secũdũ nomẽ dei mei q̃ habet spũm deoꝝ sanctoꝝ i semetipso: ⁊ somniũ corã ipo locutus sum. Balthasar ꝑnceps ariolorꝫ quẽ ego scio q̃ spũm deoꝝ sanctoꝝ habeas in te. ⁊ omne sacramentũ non est impossibile tibi: visiones somniorum meorum quas vidi. ⁊ solucõnem eoꝝ narra. Visio capitis mei in cubili meo. Videbam: ⁊ ecce arbor in medio terre. ⁊ altitudo eius nimia. Magna arbor ⁊ fortis: ⁊ ꝓcritas eius cõtingẽs celũ . Aspect⁹ illi⁹ erat vsq̃ ad t̃mios vniuerse t̃re . Folia ei⁹ pulcerrima: ⁊ fruct⁹ ei⁹ nimi⁹: ⁊ esca vniuersoꝝ in ea. Subter eã habitabãt aialia ⁊ bestie: ⁊ i ramis ei⁹ ꝑuersabãt volucres

ꝓcritas

celi:⁊ ex ea vescebaꝫ ois caro. Videbaz in visione capitis mei sup stratū meū :⁊ ecce vigil et sanctus de celo descēdit :et clamauit fortiter.et sic ait. Succidite arboꝛez et ꝓcidite ramos eiꝰ:excutite folia eiꝰ et dispgite fructus eiꝰ:fugiāt bestie q̄ subter eā sūt:et volucres de ramis eius. Verūtn germē radicū eiꝰ in terra sinite:et alligeꝫ vinculo ferreo et ereo:in herbis q̄ foris sūt et rore celi tinguaꝫ :et cū feris pars eius in herba terre. Coꝛ eiꝰ ab hūano cōmutēꝫ:et coꝛ fere deꝫ ei:et septē tpa mutēꝫ sup eum. In sentēcia vigilū decretū ē:et ꝓmo sancto rū et petitō:donec cogñscāt viuētes qm̄ dominaꝫ excelsus in regno hoim. et cuicūq; voluerit dabit illud:⁊ humilimum hoiem cōstituet sup eū. Hoc somniuz vidi ego nabuchodonoſoꝛ rex. Tu ḡ balthasar interꝓtacōem narra festinꝰ:qꝛ oēs sapiētes regni mei nō q̄ūt solucionem edicere mihi. Tu aūt potes qꝛ spūs deoꝝ sanctoꝝ ī te ē. Tūc daniel cuiꝰ nomē balthasar cepit inꝫ semetipm tacitus cogitare q̄si vna hora:⁊ cogitacōnes eiꝰ cōturbabāt eū. Rñdēs aūt rex ait. Balthasar sōniū ⁊ ītērptacō eius nō cōturbēt te .Rñdit balthasar et dixit. Dñe mi:somniū hijs q̄ te oderūt:⁊ ītērpta tō eiꝰ hostibꝫ tuis sit .Arboꝛez quā vidisti sublimē atq; robustā cuiꝰ altitudo ptingit ad celuz. ⁊ aspectus illiꝰ in oēm terrā:et rami eiꝰ pulcerrimi .⁊ fructꝰ eius nimiꝰ. ⁊ esca oīniū in ea.subter eā habitātes bestie agri.⁊ in ramis eiꝰ cōmorātes aues celi:tu es rex qui magnificatus es ⁊ inualuisti.⁊ magnitudo tua creuit ⁊ puenit vsq; ad celū: ⁊ potestas tua ī termīos vniuerse ꝛre. Qđ aūt vidit rex vigilē ⁊ sanctum descendere de celo ⁊ dicē.succidite arboꝛē ⁊ dissipate illā. attamē germē radicū eiꝰ in terra dimittite. vt vinciaꝫ ferro ⁊ ere.ī herbis foris.⁊ rore celi cōspergaꝫ.⁊ cū feris sit pabalū eius donec septē tēpoꝛa commutētur sup eum:hec est intērptatō sentēcie altissimi.que peruenit super dñm meuz regē. Eicient te ab homībꝫ ⁊ cū bestijs feriſq; erit habitatō tua.⁊ fenū vt bos comedes:⁊ rore celi infunderis .Septē q̄; tēpora mutabūtur super te.donec scias q̄ dominet excelsus super regnū hominū: ⁊ cuicūq; voluerit det illud. Quod autē precepit vt relinqueretur germen radicū eius id est boꝛis :regnū tuū tibi manebit postq̄ cogñueris ꝓtate eē celestē. Quāobrē rex ꝓsiliū meum placeat tibi.⁊ pcā tua elemosinis redime:⁊ iniq̄tates tuas misericordijs pauperꝫ:forsitā igñscet deꝰ delictis tuis. Omnia hec venerūt sup nabucho.regē. Post finem mēsium duodecim in aula babilonis deābulabat. Rñdit rex ⁊ ait. Nonne hec ē babilō ciuitas magꝝ quā ego edificaui in domū regni in robore foꝛtitudinis mee:⁊ in gloria decoꝛis mei:Cūq; sermo adhuc esset in oꝛe regis.vox de celo ruit. Tibi dicitur nabuchodonoſoꝛ rex. Regnum tuum trāsibit a te ⁊ ab hominibus eicient te:⁊ cum bestijs ⁊ feris erit habitatō tua.fenum q̄si bos comedes.⁊ septem tempora mutabuntur sup te:donec scias q̄ dominetur excelsus in regno hominum: ⁊ cuicunq; voluerit det illud .Eadem hora sermo completꝰ est super nabuchodonoſor: ⁊ ex hominib abiectus est ⁊ fenū vt bos comedit.⁊ rore celi coꝛpus eius infectum est:donec capilli eius in similitudinez aquilaꝝ crescerent. ⁊ vngues eius quasi auiū . Igitur post finez dieꝝ ego nabuchodonoſoꝛ oculos meos ad celū leuaui.⁊ sensus meus reddit⁹ est mihi:⁊ altissimo benedixi .⁊ viuentem in sempiternū laudaui ⁊ glorificaui:quia potestas eiꝰ potestas sempiterna.⁊ regnū eius in generatōnem ⁊ generatōnem:⁊ oēs habitatoꝛes terre apud eum in nihilum reputati sunt. Juxta voluntatez enim suā: facit tam in virtutib celi q̄ in habitatoꝛibus terre :⁊ non est qui resistat manui eiꝰ ⁊ dicat ei quare fecisti! In ipo tēpoꝛe sensus meus reuersus est ad me.⁊ ad honoꝛē regni mei decoꝛezq; perueni:⁊ figura mea reuersa ē ad me. ⁊ optimates mei ⁊ mgātus mei requisierunt me: ⁊ in regno meo restitutus sum: ⁊ magnificentia mea amplioꝛ addita est mihi. Nunc igitur ego nabuchodonoſoꝛ.laudo ⁊ magnifico ⁊ glorifico regē celi: quia oīa opera eius vera. ⁊ vie eius iudicia:⁊ gradiētes in superbia potest humiliare.

Capitulum. V

Balthazar rex fecit grande cōuiuiū optīatib⁹ suis mille:⁊ vnusq̄sq; secundū suā bibebat etatē. Precepit ḡ iam temulētus vt afferrent vasa aurea ⁊ argētea. q̄ asportauerat nabuchodonoſor pr̄ eiꝰ ꝺ tēplo qꝺ fuit ī ihrl̄z. vt biberēt

in eis rex et optimates ei⁹. uxores q⁹ eius et cõcubine . Tũc allata sũt vasa aurea q̃ asportauerat de tẽplo qđ fuerat in ihrlm: et biberũt in eis rex et optimates ei⁹ uxores et ꝓcubine illi⁹. Bibebãt vinũ:et laudabant deos suos aureos et argenteos et ereos ferreos ligneosq⁹ et lapideos. In eadem hora apparuerũt digiti q̃si man⁹ hois scribẽtis cõtra ꝓdelabr̃:in superficie pietis aule regie. Et rex aspiciebat articulos manus scribẽtis. Tũc facies regis ꝓmutata ẽ.et cogitacões eius ꝓturbabãt eũ:et cõpages renuz ei⁹ soluebãt:et genua ei⁹ ad seinuicẽ collidebãt. Exclamauit itaq⁹ rex fortiter: vt introducerẽt magos chaldeos q aruspices. Et ꝓloq̃ns rex ait sapiẽtibus babilonis. Quicũq⁹ legerit scripturã hãc q interꝑtacões ei⁹ manifestã mihi fecerit purpura vestiet:q torquẽ aureã habebit ĩ collo :q tertiꝰ in regno meo erit . Tũc ingressi oñes sapiẽtes regis nõ potuerũt nec scꝑturã legere:nec ĩterꝑtacões ei⁹ ĩdicare regi . Añ rex balthasar satis ꝓturbat⁹ ẽ: q vult⁹ illi⁹ immutat⁹ ẽ . Ioz q optimates ei⁹ turbabunt. Regina aũt ꝓ re q̃ acciderat regi q optimatibꝫ ei⁹ domũ quiuiꝰ ingressa ẽ:q ꝓloq̃ns ait. Rex ĩeternũ viue Nõ te ꝓturbẽt cogitacões tue:neq⁹ facies tua immutet. Est vir ĩ regno tuo q̃ spũm deoꝝ sanctoꝝ habet ĩ se :q ĩ diebꝫ pr̃is tui scientia q sapientia inuente sũt in eo. Nã q rex nabuchodonosoz pr̃ tuus principem magoꝝ incantatoꝝ chaldeoꝝ q aruspicuz cõstituit eũ . Pr̃ inquam tuus o rex:quia spũs amplioz q prudencia intelligenciaq⁹ interꝑtacõ somnioꝝ:q ostensio secretoꝝ. ac solucõ ligatoꝝ inuente sunt in eo .hoc est in daniele:cui rex imposuit nomẽ balthazar. Nũc itaq⁹ daniel vocetur:q interꝑtationem narrabit . Igr̃ introductus est daniel corã rge. Ad quẽ ꝑfat⁹ rex ait. Tu es daniel de filijs captiuitatis iude. quem adduxerat pr̃ meus rex de iudea! Audiui de te quoniã spũm deoꝝ habeas :q sciẽcia intelligẽciaq⁹ ac sapiencia amplioꝛes inuente sunt in te . Et nũc introgressi sũt in cõspectu meo sapientes magi. vt scripturam hãc legerẽt q interꝑtacõnem eius indicarẽt mihi:q nequerũt sensũ hui⁹ ꝑmonis edicere mihi. Porro ego audiui de te. q possis obscura ĩterꝑtari:q ligata dissoluere. Si g̃ vales scripturã legere q ĩterꝑtacõem ei⁹ ĩdicare mihi. purpura vestieris:q torquẽ aureã circa colluz tuũ habebis: q tercius ĩ regno meo princeps eris. Ad q̃ rñdẽs daniel ait corã rege. Munera tua sint tibi :q dona dom⁹ tue alteri da: scripturã aũt legã tibi rex.q ĩterꝑtacõem ei⁹ oñdam tibi. O rex de⁹ altissim⁹ regũ q magnificentiã. gloziaz q honorẽ dedit nabuchodonosoz pr̃i tuo q ꝑpr̃ magnificẽciã quam dederat ei. vniuersi ꝑpli tribꝰ q lingue tremebant q metuebãt eũ . Quos volebat interficiebat. q̃s volebat percutiebat:quos volebat exaltabat:q q̃s volebat humiliabat. Quãdo aũt eleuatũ ẽ coz ei⁹ q spũs illius obfirmatus ẽ ad superbiã. deposit⁹ ẽ de solio regni sui:q gloria ei⁹ ablata ẽ:q a filijs hoim eiectus ẽ . Sed q coz ei⁹ cũ bestijs positũ ẽ: q cũ onagris erat habitatio ei⁹. Fenũ q̃ vt bos comedebat. q rore celi corp⁹ ei⁹ infectũ ẽ :donec cognosceret q⁹ potestatẽ hꝫet altissim⁹ in regno hominuz:q quẽcũq⁹ voluerit suscitabit sup illud . Tu q̃ filius eius balthasar nõ humiliasti coz tuũ cũ scires hec oĩa:sed aduersũ dñatoꝛẽ celi eleuat⁹ es. Et vasa domus eius allata sũt coraz te:q tu q optimates tui q uxores tue q cõcubine tue vinum bibistis in eis. Deos q̃ argẽteos q aureos q ereos ferreos ligneosq⁹ q lapideos. q nõ vident neq⁹ audiũt neq⁹ sentiũt laudasti:porro deũ q̃ habet flatũ tuũ ĩ manu sua. q oñes vias tuas nõ glorificasti. Idcirco ab eo missus ẽ articulus manus:q̃ scripsit hoc qđ exaratum ẽ. Hec ẽ aũt scriptura q̃ digesta est. Mane thechel phares. Et hec interꝑtatio ꝑmonis. Mane:numerauit de⁹ regnũ tuũ q ꝓpleuit illud. Thechel:appensũ est in statera:q iuentũ ẽ min⁹ hñs. Phares:diuisũ ẽ regnũ tuũ.q datum ẽ medis q psis . Tũc iubẽte rege idut⁹ ẽ daniel purpura:q circũdata ẽ torquẽs aurea collo ei⁹ :q ꝓdica tũ ẽ de eo q hꝫet potestatẽ tertiꝰ in regno Eadẽ nocte interfectus est balthasar rex chaldeꝰ:q darius medus successit ĩ regnũ ãnos nat⁹ sexagĩtaduos.

Ca. VI.

Placuit dario: q constituit supẽ regnum satrapas centumuiginti vt essent in toto regno suo .q super eos principes tres ex quibus daniel vnus erat vt satrape illis redderent rationem:et

rex non sustineret molestiam. Ign̄ daniel
supabat oñes principes et sat̄pas: q̄ spi-
ritus dei amplior erat ī illo. Porro rex co
gitabat cōstituere eū sup oñe regnuz. Un̄
princeps et sat̄pe q̄rebant occasionē vt in-
uenirent danieli ex latere regis: nullamq̄
causam et suspicacōnem reperire potuer̄t
eoq̄ fidelis esset: et oñis culpa et suspicio
nō inueniret in eo. Dixerūt g̊ viri illi. Nō
inueniem⁹ danieli huic aliquā occasionē:
nisi forte in lege dei sui. Tunc princeps et
sat̄pe surripuerūt regi: et sic locuti sūt ei.
Dari rex ineternū viue. Cōsiliū inierunt
cūcti p̄ncipes regni tui. magistratus et sa-
trape senatores et iudices vt decretuz im-
peratoriū exeat et edictū: vt omnis qui pe
cierit aliquā peticionē a q̊cūq̄ deo et hoīe
vsq̄ ad triginta dies nisi a te rex: mittat̄
in lacū leonū. Nūc itaq̄ rex cōfirma sentē
ciā et scribe decretū vt nō immutet̄ qđ sta
tutū est a medis et persis: nec preuaricari
cuiq̄ liceat. Porro rex darius p̄posuit edi
ctū et statuit. Qđ cū daniel cōperisset id ē
cōstitutā legē. ingressus ē domū suaz et fe-
nestris aptis in cenaculo suo. cont̄ ihr'lm
trib⁹ tēporib⁹ in die flectebat genua sua et
adorabat: cōfitebaturq̄ corā deo suo sicut
et añ facē ꝓsueuerat. Viri g̊ illi curiosius
inq̄rentes inuenerūt danielem orātem et
obsecrātē deū suū: et accedētes locuti sunt
regi sup edicto. Rex nūquid nō constitui-
sti vt omnis homo q̄ rogaret quēq̄ de dijs
et hominib⁹ vsq̄ ad dies trigīta nisi te rex
mitteret̄ in lacū leonū? Ad q̊s rñdens rex
ait. Verus sermo iuxta decretū medorum
atq̄ p̄sax: qđ p̄uaricari nō licet. Tūc rñdē
tes dixerunt corā rege. Daniel de filijs ca-
ptiuitatis iude non curauit de lege tua et
edicto qđ cōstituisti: sed trib⁹ tēporib⁹ per
diem orat obsecr̄one sua. Quod verbū cuz
audisset rex satis cōtristatus est: q̄ pro da-
niele posuit cor vt liberaret eum: q̄ vsq̄ ad
occasum solis laborabat q̄ erueret illū. Vi
ri aūt illi intelligētes regē dixer̄t ei. Sci-
to rex q̄ lex medor̄ ē atq̄ p̄sax: vt oñe de-
cretū qđ cōstituerit rex nō liceat immuta
ri. Tūc rex p̄cepit q̄ adduxerūt danielē: q̄
miserūt eū in lacū leonū. Dixitq̄ rex da-
nieli. Deus tuus quē colis semp: ipe libe-
rabit te. Allatusq̄ ē lapis vnus q̄ positus
est sup os laci: quez obsignauit rex anulo
suo q̄ anulo optimatū suor̄. ne quid fieret
cōtra danielez. Et abijt rex in domū suam
q̄ dormiuit incenatus: cibiq̄ non sunt al-
lati coraz eo: insuper q̄ somnus recessit ab
eo. Tunc rex primo diluculo consurgens
festinus ad lacum leonum perrexit: appro
pinquansq̄ lacui danielem voce lacrima-
bili inclamauit: q̄ affatus est eum. Daniel
serue dei viuentis: deus tuus cui tu seruis
semper. putasne valuit te liberare a leoni-
bus? Et daniel regi respondens ait. Rex
ineternum viue. Deus misit angelū suū:
q̄ cōclusit ora leonū q̄ nō nocuerūt mihi:
quia coram eo iusticia inuenta est in me.
Sed q̄ coram te rex delictuz non feci. Tūc
vehemēter rex gauisus est super eo: q̄ da-
nielem precepit educi de lacu. Eductusq̄ ē
daniel de lacu. q̄ nulla lesio inuēta ē in eo:
quia credidit deo suo. Jubēte autem rege
adducti sunt viri illi qui accusauerūt da-
nielem: q̄ in lacum leonum missi sunt ip̄i q̄
filij q̄ vxores eor̄: q̄ nō peruenerūt vsq̄ ad
pauimentū laci: donec arriperent eos leo
nes q̄ omnia ossa eor̄ comminuerūt. Tūc
darius rex scripsit vniuersis populis tri-
bub⁹ q̄ linguis habitātib⁹ in vniuersa ter-
ra. Pax vobis multiplicetur. A me consti
tutū est decretū: vt in vniuerso imperio q̄
regno meo tremiscant q̄ paueant deuz da-
nielis. Ip̄e est em̄ deus viuēs q̄ etern⁹ in
secula: q̄ regnū eius nō dissipabitur: q̄ po-
testas eius vsq̄ ineternum. Ip̄e liberator
atq̄ saluator faciens signa q̄ mirabilia in
celo q̄ ī terra: qui liberauit danielē de lacu
leonū. Porro daniel perseuerauit vsq̄ ad
regnū darij regnūq̄ cyri p̄se. ¶ Ca. VII.

Anno primo balthazar regis babi-
lonis daniel somnium vidit. Visio
nem autem capitis eius in cubili
suo: q̄ somnium scribens breui sermone
comprehendit: summatimq̄ perstringes
ait. Videbam in visione mea nocte: et ecce
quatuor venti celi pugnabāt in mari ma-
gno: et quatuor bestie grandes ascendebāt
de mari diuerse inter se. Prima quasi lee-
na: q̄ alas habebat aq̄le. Aspiciebaz donec
euulse sūt ale eius q̄ sublata est de terra: q̄
sup pedes quasi homo stetit: q̄ cor ei⁹ datū
ē ei. Et ecce bestia alia simil' vrso ī pte ste-
tit: q̄ tres ordines erāt in ore ei⁹ q̄ in dētib⁹
ei⁹: q̄ sic dicebāt ei. Surge: comede carnes

plurimas. Post hec aspiciebaz: ꝛ ecce alia
q̃si pard⁹: ꝛ alas habebat .q̃si auis q̃tuor
sup se. Et q̃tuoꝛ capita erãt ĩ bestia: ꝛ po-
testas data ẽ ei. Post hec aspiciebã ĩ visi-
one noctis: ꝛ ecce bestia q̃rta terribiľ at-
q3 mirabilis ꝛ foꝛtis nimis. Dẽtes ferreos
habebat magnos: comedẽs atq3 ꝓminuẽs
ꝛ reliq̃ pedibꝫ suis cõculcãs. Dissimilis aũ
erat ceteris bestijs q̃s viderã añ eã: ꝛ habe
bat coꝛnua decẽ. Cõsiderabaz coꝛnua: ꝛ ec-
ce coꝛnu aliud puulũ oꝛtũ ẽ de medio eoꝝ
ꝛ tria de coꝛnibꝫ primis euulsa sũt a facie
eius. Et ecce oculi eius q̃si oculi hominis
in coꝛnu isto: ꝛ os loq̃ns ingẽtia. Aspici-
ebã donec throni positi sũt: ꝛ ãtiquus di-
erũ sedit. Vestimẽtũ eius cãdidũ q̃si nix:
capilli capitis eius q̃si lana mũda. Thro-
nus ei⁹ flãme ignis: rotæ ei⁹ ignis accen
sus: fluui⁹ igneus rapidusq3 egꝛedieba ꝫ a
facie ei⁹. Milia miliũ ministrabãt ei: ꝛ de-
cies milies cẽtena milia assistebãt ei. Ju-
diciũ sedit: ꝛ libri aperti sũt. Aspiciebam
ꝓpter vocẽ sermonũ grãdiũ q̃s coꝛnu illꝰ
loq̃ba ꝫ. Et vidi qm̃ interfecta esset bestia
ꝛ perisset coꝛpus ei⁹ ꝛ ꝺditũ esset ad cõbu
renduz igni: aliaꝝ q̃z bestiaꝝ ablata esset
potestas: ꝛ tpa vitæ cõstituta essẽt eis vsq3
ad tẽpus ꝛ tẽpus. Aspiciebaz g̃ in visione
noctis: ꝛ ecce cuz nubibꝫ celi q̃si filiꝰ hoĩs
veniebat. ꝛ vsq3 ad antiquũ diem puenit:
ꝛ in conspectu ei⁹ obtulerꝫ eũ. Et dedit ei
potestatẽ ꝛ honoꝛẽ ꝛ regnum: ꝛ omes ꝓpli
tribꝫ ꝛ lingue ipi seruiẽt. Potestas ei⁹ po
testas eterna q̃ nõ auferetur: ꝛ regnũ ei⁹
q̃ nõ coꝛrumpetur. Doꝛruit spũs meus.
Ego daniel territus sũ in bijs: ꝛ visiones
capitis mei conturbaueꝛt me. Accessi ad
vnũ de assistẽtibꝫ: ꝛ veritatẽ q̃rebam ab eo
de oĩbꝫ bijs. Qui dixit mihi ĩterꝓtacõnem
ſmonũ: ꝛ docuit me. Dee q̃tuoꝛ bestie ma-
gne: q̃tuoꝛ regẽ ꝓsurgẽt de terra. Suscipi-
ent aũ regnũ sancti dei altissimi: ꝛ obtine-
bũt regnũ vsq3 in seculũ ꝛ seculũ seculoꝝ.
Post hoc volui diligẽter discere de bestia
q̃rta: q̃ erat dissimilis valde ab oĩbꝫ ꝛ ter-
ribilis nimis. Dẽtes ꝛ vngues eius ferrei
comedebat ꝛ comminuebat: ꝛ reliq̃ pedibꝫ
suis conculcabat. Et de coꝛnibꝫ decem que
habebat in capite. ꝛ de alio quod oꝛtũ fue-
rat. ante quod ceciderãt tria coꝛnua: et de
coꝛnu illo q̃ habebat oculos ꝛ os loquẽs
grãdia: ꝛ maius erat ceteris. Aspiciebaz:
ꝛ ecce coꝛnu illud faciebat bellũ aduersus
sanctos ꝛ ꝓualebat eis: donec venit anti-
quus dieꝝ ꝛ iudiciũ dedit sanctis excelsi:
ꝛ tẽp⁹ aduenit ꝛ regnũ obtinuerꝫ sancti.
Et sic ait. Bestia q̃rta. regnũ q̃rtũ erit in
terra q̃ maius erit omnibꝫ regnis: ꝛ deuo
rabit vniuersã terrã: ꝛ cõculcabit et ꝓmi-
nuet eã. Doꝛro decez coꝛnua. ipsius regni
decem reges erunt ꝛ ali⁹ ꝓsurget post eos
ꝛ ipse potẽtioꝛ erit prioꝛibus: ꝛ tres reges
humiliabit. Et sermones contra excelsum
loq̃tur: ꝛ sanctos altissimi cõteret. Et pu-
tabit q̃ possit mutare tẽpora ꝛ leges: ꝛ tra
dẽtur in manu eius vsq3 ad tẽpus ꝛ tẽpo-
ra ꝛ dimidiũ tẽporis. Et iudiciũ sedebit vt
auferaꝫ potẽcia ꝛ cõteraꝫ ꝛ disperiat vsq3
in finem. regnũ aũt ꝛ potestas ꝛ magnitu
do regni q̃ est subter omẽ celuz detur ꝑplo
sanctoꝝ altissimi cuius regnũ. regnũ sem-
piternũ est. ꝛ omes reges seruiẽt ei ꝛ obe-
dient. Hucusq3 finis vbi. Ego daniel mlt̃ũ
cogitacõibꝫ meis ꝓturbabar: ꝛ facies mea
mutata est in me: verba aũt in coꝛde meo
conseruaui.

Capitulum. VIII.

Anno tercõ regni balthasar regis
visio apparuit mihi. Ego daniel
post id q̃d viderã in p̃ncipio vidi ĩ
visione mea cũ essẽ in susis castro q̃d ẽ in
helam ciuitate: vidi aũt in visione esse me
sup poꝛtam vlai: ꝛ leuaui oculos meos ꝛ
vidi. Et ecce aries vnus stabat añ palutẽ
habens coꝛnua excelsa: ꝛ vnum excelsius
altero atq3 succrescens. Postea vidi arie-
tem coꝛnibus ventilantem contra occidẽ-
tem ꝛ contra aquilonem ꝛ contra meridiẽ
ꝛ omnes bestie nõ poterãt resistere ei neq3
liberari de manu eius: fecitq3 secundũ vo-
luntatem suaz ꝛ magnificatus est. Et ego
intelligebam. Ecce autem hircus caprarũ
veniebat ab occidente super faciem toci⁹
terre: ꝛ nõ tangebat terrã. Doꝛro hircus
habebat coꝛnu insigne inter oculos suos.
ꝛ venit vsq3 ad arietem illum coꝛnutum
quem videram stantem ante poꝛtam: ꝛ cu
currit ad eum impetu foꝛtitudinis sue.
Cunq3 appropinquasset ꝑpe arietem effera
tus est in eum: ꝛ percussit arietem ꝛ com-
minuit duo coꝛnua ei⁹ ꝛ nõ poterat ari-
es resistere ei. Cunq3 eum misisset in terrã
cõculcauit ꝛ nemo quibat liberare arietẽ

de manu eius. Hircus aũt capraꝝ magn⁹ factus ẽ nimis .Cũq; creuisset fractum est cornu magnũ:ꝙ orta sũt q̃tuor cornua sub ter illud ꝑ q̃tuor vẽtos celi. De vno aũt ex eis egressũ est cornu vnũ modicũ:ꝙ factũ ẽ grãde conꝫ meridiem ꝙ conꝫ orientẽ ꝙ cõꝫ fortitudinem. Et magnificatum ẽ vsq; ad fortitudinẽ celi :ꝙ deiecit de fortitudine et de stellis ꝙ cõculcauit eas:ꝙ vsq; ad princi pem fortitudinis magnificat⁹ẽ. Et ab eo tulit iuge sacrificiũ:ꝙ deiecit locũ sanctifi cacõnis ei⁹. Robur autẽ datũ ẽ conꝫ iuge sacrificiuꝫ ꝓpter peccata:ꝙ ꝑsternetur ve ritas in terra:ꝙ ꝑsperabiꝫ ꝙ faciet. Et au diui vnũ de sanctis loquẽtꝫ:ꝙ dixit vnus sanctus alteri nescio cui loquẽti . Elsqueq̃ visio ꝙ iuge sacrificiũ ꝙ peccatũ desolacio nis q̃ facta ẽ ꝙ sanctuariũ ꝙ fortitudo ꝯcul cabiꝫ :Et dixit ei . Elsq; ad vesperaꝫ ꝙ ma ne dies duo milia trecẽti:ꝙ mũdabiꝫ san ctuariũ. Factũ ẽ autẽ cũ viderẽ ego daniel visionem ꝙ quererem intelligenciam :ecce stetit in conspectu meo quasi species viri. Et audiui vocẽ viri inter vlai:ꝙ clamauit ꝙ ait. Gabriel fac intelligere istã visionez. Et venit :ꝙ stetit iuxta vbi ego stabã .Cũ; q; venisset:pauens corrui in faciem meã. Et ait ad me. Intellige fili hominis:quo niam in tempore finis complebitur visio. Cũq; loquereꝫ ad me: collapsus sum pro nus in terrã. Et tetigit me ꝙ statuit me in gradu meo:dixitq; mihi. Ego ostendã tibi q̃ factura sint ĩ nouissimo maledictionis: quoniam habet tempus finem suũ . Aries quem vidisti habere cornua:rex medorum est atq; persarum . Porro hircus caprum rex grecoꝝ est:ꝙ cornu grãde qđ erat inter oculos eius ipse est rex primus. Quod aũt fracto illo surrexerũt q̃tuor pro eo: q̃tuor reges de gente eius consurgent :sed nõ in fortitudine eius. Et post regnum eoꝝ cuꝫ creuerint iniquitates. cõsurget rex impu dens facie ꝙ intelligẽs ꝓpositiones:ꝙ robo rabiꝫ fortitudo ei⁹ sed nõ in viribꝫ suis. et supꝫ quã credi potest vniuersa vastabit:et ꝑsperabiꝫ ꝙ faciet. Et interficiet robustos ꝙ ꝓplum sanctorum secundũ volũtatẽ suã:ꝙ dirigeꝫ dolus in manu ei⁹ꝙ cor suũ magni ficabit:ꝙ in copia rer ꝯmniũ occidit plu rimos. Et conꝫ principem principũ cõsur get:ꝙ sine manu conteꝫ. Et visio vespere ꝙ mane q̃ dicta est vera est. Tu g̃ visionem signa:quia post multos dies erit. Et ego daniel langui ꝙ egrotaui per dies . Cunq; surrexissem faciebaꝫ opa regis :ꝙ stupebã ad visionem :ꝙ non erat q̃ interpretareꝫ.

Capitulum. IX.

In anno primo darij filij assueri de semine medorũ qui imperauit sup regnum chaldeorum anno vni re gni eius ego daniel intellexi in libris nu merum annorum de quo factus est sermo domini ad hieremiam prophetam: vt com plerentur desolacionis hierusalez septua ginta anni . Et posui faciem meam ad do minum deum meum rogare ꝙ deprecari in ieiunijs sacco ꝙ cinere .ꝙ oraui dominum deum:ꝙ confessus sum ꝙ dixi. Obsecro do mine deus magne ꝙ terribilis custodiens pactum ꝙ misericordiam diligentibꝫ te et custodientibus mãdata tua: peccauimus iniquitatem fecimus impie egimus :ꝙ re cessimus ꝙ declinauimus a mandatis tuis ac iudicijs . Non obediuimus seruis tuis prophetis q̃ locuti sunt in nomine tuo re gibus nostris principibus nostris patribꝫ nostris oñiq; populo terre. Tibi domine iusticia:nobis autem confusio faciei sicut est hodie viro iuda ꝙ habitatoribꝫ hieruſa lem ꝙ omni israhel:hijs qui ꝓpe sunt ꝙ hijs qui ꝓcul in vniuersis terris ad quas eie cisti eos ꝓpter iniquitates eoꝝ in q̃bꝫ pec cauerunt in te domine. Nobis confusio fa ciei:regibꝫ nostris principibꝫ nostris ꝙ pa tribꝫ nr̃is q̃ peccauerũt. Tibi aũt dño deo nr̃o misericordia ꝙ ꝓpiciacõ qr̃ recessimus a te:ꝙ nõ audiuim⁹ vocẽ dñi dei nr̃i vt am bularem⁹ in lege ei⁹ quã posuit nobꝫ ꝑ ser uos suos ꝓphetas :ꝙ oĩs isr̃l ꝑuaricati sũt legẽ tuã ꝙ declinauerũt ne audirẽt vocem tuaꝫ :ꝙ stillauit sup nos maledictõ ꝙ detes tatõ q̃ scripta ẽ in libro moysi serui dei qr̃ peccauim⁹ ei. Et statuit sermones suos q̃s locutus ẽ sup nos ꝙ sup principes nr̃os q̃ iudicaueꝫt nos: ꝙ vt supinduceret in nos malũ magnũ q̃le nũq; fuit sub oñi celo .se cundũ q; factũ est in ihrlim:sicut scriptũ ẽ in lege moysi. Oñe malum hoc venit sup nos. Et nõ rogauim⁹ faciẽ tuã dñe de⁹ nr̃: vt reuertęremur ab iniq̃tatibꝫ nr̃is :ꝙ co gitarem⁹ veritatem tuã. Et vigilauit dñs sup maliciã:ꝙ adduxit eã sup nos. Justus

dñs deus nr: in omnib⁹ opib⁹ suis q̄ fecit. Nō em̄ audiuim⁹ voc̄ ei⁹. Et nūc dñe de⁹ nr qui eduxisti ꝑplum tuū de terra egipti: in manu forti ⁊ fecisti tibi nom̄ secundū diem hanc: peccauim⁹ iniq̄tat̄ fecim⁹ dñe in om̄em iusticiā tuam. Auertat̄ obsecro ira tua ⁊ furor tuus a ciuitate tua ihrl̄m: ⁊ a monte tuo. Propter peccata em̄ nr̄a ⁊ iniq̄tates p̄m nr̄orū ihrl̄m ⁊ ꝑplus tu⁹ in obprobriū sunt om̄ib⁹ per circuitum nr̄m. Nūc g̃ exaudi deus nr̄ oracōnem serui tui ⁊ p̄ces eius: ⁊ oñde faciez tuā sup sanctuariū tuū qđ desertū est. Propter temetip̄m inclina deus meus aurez tuā ⁊ audi: aperi oculos tuos ⁊ vide desolationem nr̄am: et ciuitat̄ sup quā inuocatū est nomen tuū. Neq̄ em̄ in iustificacōnib⁹ nr̄is ꝓsternim⁹ p̄ces ante faciem tuā: sed in miseracōnib⁹ tuis multis. Exaudi dñe: placare dñe: attende ⁊ fac. Ne moreris ꝓpter temetip̄m de⁹ meus: quia nom̄ tuū inuocatuz ē sup ciuitat̄ ⁊ sup ꝑplum tuū. Cunq̄ adhuc loq̄rer ⁊ orarē ⁊ cōfiterer peccata mea ⁊ peccata ꝑpli mei israhel vt ꝓsternerem preces meas in conspectu dei mei pro monte sancto dei mei: adhuc loquēte me in oracione mea. ecce vir gabriel quē viderā in visione a principio cito volans tetigit me in tēpore sacrificij vespertini: ⁊ docuit me ⁊ locutus ē mihi. Dixitq̄. Daniel: nunc egressus sum vt docerem te ⁊ intelligeres. Ab exordio precum tuarū egressus est sermo. Ego autē veni vt indicarem tibi: quia vir desideriorū es. Tu aūt animaduerte sermonē: ⁊ intellige visionē. Septuaginta ebdomades abbreuiate sunt sup ꝑplum tuū. ⁊ super vrbē sanctā tuā vt cōsumet̄ ꝓuaricacō. et finem accipiat peccatū. ⁊ deleat̄ iniq̄tas: ⁊ adducat̄ iusticia sempiterna et impleat̄ visio ⁊ prophetia: ⁊ vngat̄ sanct⁹ sanctorū. Scito g̃ et animaduerte: ab exitu sermonis vt iterū edificetur hierusalem vsq̄ ad xp̄m ducem ebdomades septē ⁊ ebdomades sexagintadue erūt. ⁊ rursum edificabitur platea et muri in angustia tēporū. Et post ebdomades sexagintaduas occidet̄ xp̄c: et nō erit ei⁹ ꝑplus q̄ eū negatur⁹ ē. Et ciuitatem ⁊ sanctuariū dissipabit ꝑplus cū duce venturo: ⁊ finis eius vastitas: ⁊ post finem belli statuta desolacō. Cōfirmabit aūt pactū multis ebdomada vna: ⁊ in dimidio ebdomadis deficiet hostia ⁊ sacrificium. Et erit in templo abominacō desolacōnis: et vsq̄ ad consumacōnem ⁊ finem perseverabit desolatio.

fc. 2ª m 2ª
dñus ne
ministret

Capitulum. .X.

Anno tercō regni cyri regis ꝑsaruz verbū reuelatū est danieli cognomēto balthazar: ⁊ verbū verū ⁊ fortitudo magna: intellexitq̄ sermonē. Intelligencia enim est opus in visione. In diebus illis ego daniel lugebā triū ebdomadaruz diebus: panē desiderabilem nō comedi: ⁊ caro ⁊ vinum non introierunt in os meum. Sed neq̄ vngēto vnctus sum: donec complerentur triuz ebdomadarū dies. Die aūt vicesima ⁊ quarta mēsis primi eram iuxta fluuiū magnū qui est tigris: ⁊ leuaui oculos meos ⁊ vidi. Et ecce vir vnus vestitus lineis ⁊ renes eius accincti auro obrizo: ⁊ corp⁹ ei⁹ q̄si crisolit⁹ ⁊ facies ei⁹ velut species fulguris: ⁊ oculi ei⁹ vt lampas ardēs: et brachia ei⁹ ⁊ q̄ deorsū vsq̄ ad pedes q̄si species eris cādētis: ⁊ vox sermonum eius vt vox multitudinis. Vidi aūt ego daniel solus visionē: porro viri q̄ erāt mecū nō viderūt: sed terror mir⁹ irruit sup eos ⁊ fugerūt in abscōdituz. Ego aūt relict⁹ solus vidi visionē grādē hāc: ⁊ nō remānsit in me fortitudo: sed ⁊ spēs mea imutata ē ī me: ⁊ emarcui ⁊ habui q̄cq̄ virium. Et audiui vocē sermonū ei⁹: ⁊ audiēs iacebā cōsternat⁹ sup faciez meam: ⁊ vult⁹ me⁹ herebat terre. Et ecce man⁹ tetigit me: ⁊ erexit me super genua mea ⁊ sup articulos manuz meaꝝ. Et dixit ad me. Daniel vir desideriorū intellige ꝓba q̄ ego loq̄r ad te: ⁊ sta in gradu tuo. Nunc em̄ sū missus ad te. Cunq̄ dixisset mihi sermonē istū steti tremens: ⁊ ait ad me. Noli metuere daniel: qr ex die p̄mo q̄ posuisti cor tuū ad intelligēduz vt te affligeres in cōspectu dei tui. exaudita sūt ꝓba tua: ⁊ ego veni propt̄ ꝓmones tuos. Princeps aūt regni ꝑsaꝝ restitit mihi viginti ⁊ vno diebus: ⁊ ecce michahel un⁹ de p̄ncipib⁹ p̄mis venit in adiutoriū meū: et ego remānsi ibi iuxta regē ꝑsaꝝ. Veni aūt vt docerem te q̄ ventura sūt ꝑplo tuo in nouissimis diebus: qm̄ adhuc visio ī dies protalt̄. Cūq̄ loq̄rer mihi huiuscemodi ꝓbis: dieci vultū meū ad t̄rā. ⁊ tacui. Et ecce q̄si similitudo filij hom̄is tetigit labia mea: et aperiēs os meū locut⁹ sum: ⁊ dixi ad eū q̄

stabat contra me .Dñe mi in visione tua dissolute sunt cõpages mee:⁊ nihil in me remãsit viriũ .Et quomodo poterit seruꝰ dñi mei loqui cuꝫ dño meo:Nihil enim in me remãsit viriũ:sed ⁊ halitus meꝰ intercludit .Rursuꝫ ꝙ tetigit me quasi visio hominis:⁊ confortauit me ⁊ dixit.Noli timere vir desideriox:pax tibi:cõfortare et esto robustus.Cũqꝫ loq̃retur mecũ cõualui ⁊ dixi.Loq̃re dñe mi:qꝛ cõfortasti me. Et ait .Nunq̃d scis quare venerim ad te: Et nũc reuertar vt p̃lier aduersum p̃ncipem pſax.Cuꝫ em̃ egrederer apparuit p̃nceps grecox veniẽs.Verũtamen annũciabo tibi qꝺ exp̃ssum ẽ in scriptura veritatis:⁊ nemo est adiutoꝛ meus ĩ om̃ib hijs: nisi michahel princeps vester. Ca. XI.

EGo autẽ a primo anno darij medi stabã :vt cõfortaretur ⁊ roborare tur.Et nũc veritatẽ annũciabo tibi.Ecce adhuc tres reges stabũt in pſide: ⁊ q̃rtus ditabitur opib nimijs sup omnes:⁊ cuꝫ inualuerit diuicijs suis cõcitabit omnes aduersũ regnũ grecie. Surget vero rex fortis ⁊ dominabit potestate mlta:⁊ faciet qꝺ placuerit ei.Et cuꝫ stetерit cõtereť regnũ eius:⁊ diuideť in q̃tuoꝛ vẽtos celi:sed nõ in posteros eius neqꝫ secũdũ potẽtiã illius q̃ dñatus est .Lacerabit em̃ regnũ eius etiam ĩ exteꝛnos:exceptis hijs.Et confortabitur rex austri:⁊ de p̃ncipib eius p̃ualebit super eum. Et dominabitur dicõne:multa em̃ dominatõ eius Et post finem annoꝛ federabũtur .Filiaqꝫ regis austri venit ad regem aquilonis facere amiciciam:⁊ non obtinebit fortitudinem brachij nec stabit semen eius:⁊ tradetur ipa ⁊ qui adduxerunt eam adolescẽtes eius .⁊ qui confortabant eam in tẽpoꝛib.Et stabit de germine radicũ eius plãtatõ.Et veniet cuꝫ exercitu ⁊ ingredietur prouinciaꝫ regis aquilonis.⁊ abutet eis. ⁊ obtinebit ĩsupeꝛ ⁊ deos eoꝝ ⁊ sculptilia: vasa qꝫ pꝛecõsa auri ⁊ argenti captiua ducet in egiptum. Ipse pꝛeualebit aduersus regem aquilonis .Et intrabit in regnum rex austri :⁊ reuertetur ad terram suam. Filij autem eius pꝛouocabũtur:⁊ congregabũt multitudinẽ exercituũ plurimoꝝ. Et veniet ꝓperãs ⁊ inundans ⁊:reuertet ⁊ cõcitabit:⁊ cõgrediet cũ roboꝛe eius .Et pꝛouocatus rex austri egrediet ⁊ pugnabit aduersus regẽ aq̃lonis:⁊ ꝓparabit mltitudinẽ nimiã ⁊ dabit multitudo in manus eiꝰ:⁊ capiet multitudinẽ ⁊ exaltabit coꝛ eius:⁊ deiciet multa milia:sed non p̃ualebit.Cõuertetur em̃ rex aquilonis :et pꝛeparabit multitudinem multomaioꝛem ꝙ prius .Et in fine tẽpoꝝ annoꝛũqꝫ veniet ꝓperãs cum exercitu magno ⁊ opib nimijs. In tẽpoꝛib illis multi ꝙsurgent aduersus regem austri .Filij qꝫ ꝓuaricatoꝛũ populi tui extollentur vt impleant visionem ⁊ coꝛruẽt.Et veniet rex aquilonis et cõportabit aggeꝛes:⁊ capiet vꝛbes munitissimas:⁊ brachia austri non sustinebũt. Et cõsurgẽt electi eius ad resistẽduꝫ:⁊ nõ erit foꝛtitudo.Et faciet veniens super eũ iuxta placitũ suũ:⁊ nõ erit q̃ stet cõtra faciẽ eius.Et stabit in terra inclita ⁊ consumet ĩ manu eiꝰ.⁊ ponet faciẽ suã vt veniat ad tenẽdũ vniuersũ regnũ eius:⁊ recta faciet cuꝫ eo.Et filiã feminaꝝ dabit ei vt euertat illud:⁊ nõ stabit nec illiꝰ erit .Et ꝙuertet faciẽ suã ad ĩsulas ⁊ capiet mltas ⁊ cessare faciet p̃ncipem obpꝛobꝛij sui. Et obpꝛobꝛiũ eius cõuertet ĩ eũ.Et cõuertet faciẽ suã ad ĩperiũ terre sue:⁊ ĩpinguet ⁊ coꝛruet:⁊ nõ ĩueniet. Et stabit ĩ loco eiꝰ vilissimꝰ ⁊ ĩdignꝰ decoꝛe regio: ⁊ ĩ paucis diebꝫ ꝙteret ñ ĩ furoꝛe nec ĩ p̃lio.Et stabit ĩ loco eiꝰ despectꝰ:⁊ ñ tribuet ei honoꝛ regius.Et veniet clam ⁊ obtinebit regnuꝫ ĩ fraudulẽtia :⁊ brachia pugnãtis ex pugbũt a facie eiꝰ:⁊ ꝙterẽt. Insup ⁊ dux federis.Et post amicicias cũ eo faciet dolũ:et ascẽdet ⁊ supabit ĩ modico ꝓplo.⁊ abũdãtes ⁊ vbeꝛes vꝛbes ĩgrediet.Et faciet q̃ nõ fecerũt patres eius:⁊ patres patrum eiꝰ. Rapinas ⁊ predam et diuitias eoꝝ dissipabit:⁊ contra firmissimas cogitacões iniet ꝙsiliũ:⁊ hoc vsqꝫ ad tẽpus.Et ꝙcitabit fortitudo eiꝰ ⁊ coꝛ eiꝰ aduersus regem austri:ĩ exercitu magno.Et rex austri ꝓuocabit ad bellũ mltis auxilijs et fortib nimis :et ñ stabũt:qꝛ inibũt aduersus eũ ꝙsilia.Et cometẽtes panẽ cuꝫ eo cõterent illũ:exercitusqꝫ eiꝰ oppimet: et cadet iñfecti eiꝰ plurimi .Duoꝝ qꝫ regũ coꝛ erit vt malefaciãt: et ad mẽsam vnã loquent mẽdaciũ et nõ ꝓficient:quia adhuc finis in aliud tẽpus.Et reuertet in terrã suam

cum opibo multis: ⁊ cor eius aduersus te-
stamentū sanctū: ⁊ faciet et reuertetur in
terrā suam. ℣ tatuto tēpore reuertetur: ⁊
veniet ad austrū: ⁊ nō erit priori simile no
uissimū. Et venient sup eum trieres ⁊ ro-
mani ⁊ percutiet: ⁊ reuertet. Et indigbit
cont testamentum sanctuarij ⁊ faciet: re-
uertetur ⁊ cogitabit aduersum eos qui
dereliqrūt testamentū sanctuarij. Et bra-
chia ex eo stabūt: ⁊ polluēt sanctuarium.
fortitudinis ⁊ auferent iuge sacrificiū: et
dabunt abominacōnem in desolacōnē. Et
impij in testamētū similabūt fraudulenter
plus aūt scies deū suū obtinebit ⁊ faciet:
Et docti in plo docebūt plurimos: ⁊ ruēt
in gladio ⁊ in flāma ⁊ in captiuitate et in
rapinā ducētur. Cūq corruerint subleua
būtur auxilio puulo: ⁊ applicabūt eis plu
rimi fraudulēter. Et de eruditis eruent ut
cōflētur ⁊ eligātur ⁊ dealbētur vsq ad tē-
pus pfinitū: q adhuc aliud tēpus erit. Et
faciet iuxta voluntatē suā rex: et eleuabi
tur et magnificabit aduersus omnem deū.
Et aduersus deū deor loqtur magnifica ⁊
diriget: donec cōpleat iracūdia. Perpetra
qpe ē diffinitū. Et deū pfm suor nō repu
tabit: ⁊ erit in cōcupiscēciis feminar. nec
quēq deorū curabit q aduersus vniuersa
cōsurget. Deū aūt maozim in loco suo ve
nerabitur: ⁊ deū quē ignorauerūt pres eius
colet. auro ⁊ argēto. ⁊ lapide pciosō. rebusq
pciosis. Et faciet vt muniat maozim cum
deo alieno quez non cognouit: ⁊ multipli-
cabit gloriam: ⁊ dabit eis potestatē in mul-
tis: ⁊ terraz diuidet gratuito. Et in tempore
prefinito preliabitur aduersus eū rex au-
stri: ⁊ quasi tempestas veniet contra illuz
rex aquilonis in curribo ⁊ in equitibo ⁊ in
classe magna: ⁊ ingredietur terras ⁊ cōte-
ret ⁊ pertransiet. Et introibit in terrā glo
riosam: ⁊ multi corruent. Hec aūt sole sal-
uabūtur de manu eius: edom ⁊ moab ⁊ pn
cipes filior ammon. Et mittet manū suaz
in terras: ⁊ terra egipti nō effugiet. Et do
minabitur thesaurozum auri ⁊ argenti: ⁊
in omnibo preciosis egipti. Per libiaz qz ⁊
ethiopiam transibit: ⁊ fama turbabit eum
ab oriente ⁊ ab aquilone: ⁊ veniet in mul-
titudine magna vt conterat ⁊ interficiat
plurimos. Et figet tabernaculum suum a
phetuo inter duo maria super montez in-
clitum ⁊ sanctum: ⁊ veniet vsq ad summi
tatē ei⁹: ⁊ nemo auxiliabit ei. Ca. XII.

In tēpore aūt illo cōsurget micha-
hel princeps magnus qui stat pro
filijs populi tui: ⁊ veniet tempus
quale non fuit ab eo ex q gentes esse cepe-
runt vsq ad tempus illud. Et in tempore
illo saluabitur populus tuus: omnis qui
inuētus fuerit script⁹ in libro vite Et mul-
ti de bijs qui dormiūt in terre puluere eui
gilabunt: alij in vitam eternam: ⁊ alij in
obprobrium vt videant semper. Qui autez
docti fuerint fulgebunt quasi splendor firr-
amenti: ⁊ qui ad iusticiam erudiunt mlt̄os. quasi stelle in perpetuas eternitates.
Tu autez daniel claude sermones. ⁊ signa
librum vsq ad tempus statutuz. Plurimi
pertransibunt: ⁊ multiplex erit scientia.
Et vidi ego daniel: ⁊ ecce q̄si duo alij sta-
bant. vnus hinc super ripam fluminis: et
alius inde ex altera ripa fluminis. Et dixi
viro qui erat indut⁹ lineis: qui stabat sup
aq̄s fluminis. Vsqueq finis horuz mirabi-
lium? Et audiui virū qui indutus erat li-
neis qui stabat super aquas fluminis: cū
eleuasset dexteram ⁊ sinistram suam in ce-
lum ⁊ iurasset per viuentez ineternū: quia
in tempus ⁊ tempora ⁊ dimidium tempo-
ris. Et cum completa fuerit dispersio na-
uis populi sancti: complebuntur vniuersa
hec. Et ego audiui: ⁊ nō intellexi. Et dixi.
Dñe mi qd erit post hec? Et ait. Vade da-
niel: quia clausi sunt signatiq sermones
vsq ad prefinitum tempus. Eligentur et
dealbuntur: ⁊ q̄si ignis probabūtur mlti.
Et impie agent impij: neq intelligēt om-
nes impij. Porro docti intelligent: ⁊ a tē-
pore cum ablatum fuerit iuge sacrificiū ⁊
posita fuerit abominacō in desolacōnem:
dies milleducentinonaginta. Beatus qui
expectat: ⁊ puenit ad dies milletrecentos-
trigintaquinq. Tu autem daniel vade ad
prefinitum: ⁊ requiesces ⁊ stabis in sorte
tua in fine dierum. Ducusq danielem in
hebraico volumine legimus: cetera que se-
quūtur vsq ad finem libri de theodocōnis
editōne translata sunt. Ca. XIII.

Erat vir habitās in babilone: et
nomē eius ioachim: ⁊ accepit uxo
rem nomine susannaz filiam hel-
chie pulcram nimis ⁊ timētē deū. Parētes

em̃ illius cũ eẽnt iusti erubierẽt filiã suam
ꝑm legẽ moyſi. Erat aũ ioachĩ diues valꝺ
⁊ erat ei pomeriũ vicinũ domui sue: ⁊ ad
ipm̃ ꝓfluebãt iudei eo ꝙ eẽt honorabilior
oĩm. Et ꝓstituti sũt duo iudices senes ĩ il-
lo ãno: de qbꝫ locutus ẽ dñs quia egressa ẽ
iniq̃tas de babilone a seniorib iudicib q̃
videbãtur regere ꝓplm̃. Isti freq̃ntabant
domũ ioachim: ⁊ veiebãt ad eos oĩes q̃
habebãt iudicia. Cũ aũt ꝓplus reuertisset
ꝙ meridiẽ: ingrediebaꝫ susanna ⁊ deambu-
labat ĩ pomerio viri sui. Et videbãt eã se-
nes q̃ttidie ingredientẽ ⁊ deãbulantẽ: ⁊ ex-
arserẽt in cõcupiscentiã eius. Et euertẽrt
sensũ suum: ⁊ declinauerẽt oculos suos vt
nõ viderẽt celũ: neqꝫ recordarẽt iudicioꝝ
iustoꝝ. Erant g̃ ãbo vulnerati amore ei⁹:
nec indicauerẽt sibi vicissim dolorẽ suum.
Erubescebãt em̃ indicare sibi concupiam
suã: volẽtes cõcũbere cũ ea. Et obꝺuabãt
q̃ttidie soliciti⁹ videre eam. Dixitqꝫ alter
ad alterꝝ: eam⁹ domũ qr hora prãdij ẽ. Et
egressi recesserẽt a se. Cũqꝫ reuertissent ve-
nerẽt ĩ vnũ: ⁊ scissitãtes abĩuicẽ causã cõ-
fessi sunt ꝓcupiam suã. Et tunc ĩ cõmune
statuerẽt tẽp⁹: qñ eã possent ĩuenire solã.
Factuꝫ ẽ aũ cuꝫ obꝺuarẽt diẽ aptum: in-
gressa ẽ aliqñ sicut heri ⁊ nudiusterci⁹ cũ
duabꝫ solis puellis. voluitqꝫ lauari in po
merio. Estus q̃ꝑe erat. Et nõ erat ibi q̃sq̃
ptẽr duos senes absc̃ditos: ⁊ ꝓtẽplantes
eã. Dixit g̃ puellis. Afferte mihi oleum et
smigmata: ⁊ ostia pomerij claudite vt la-
uer. Et feceẽrt sicut preceperat: clauserẽtqꝫ
ostia pomerij. ⁊ egressi sunt ꝙ posticum vt
afferrent que iusserat. Nesciebantqꝫ senes
intus esse absconditos. Cum autez essent
egresse puelle surrexerũt duo senes: ⁊ ac-
currerunt ad eam ⁊ dixerunt. Ecce ostia
pomerij clausa sunt ⁊ nemo nos videt: ⁊ ĩ
concupiscentia tui sumus. Quamobrem
asentire nobis: ⁊ ꝓmiscere nobiscum. Qꝺ
si nolueris: dicemus contra te testimoniũ
q̃ fuerit tecum iuuenis: ⁊ ob hanc causã
emiseris puellas. Ingemuit susãna ⁊ ait.
Angustie sunt mihi vndiqꝫ. Si enim hoc
egero mors mihi est: si autem non egero ñ
effugiam manus vestras. Sed melius est
mihi absqꝫ opere incidere in manus homi
num: q̃ peccare in conspectu domini. Et
exclamauit voce mag̃ susanna exclama-
uerunt autẽ ⁊ senes aduersus eaz. Et cu-
currit vnus ad ostia pomerij ⁊ aperuit.
Cum g̃ audissent clamorẽ famuli domus
in pomerio: irrueẽrt ꝙ posticũ vt viderent
qꝺnam esset postq̃ autez senes locuti sunt
erubueẽrt serui vehemẽter: qr nunq̃ dict⁹
fuerat ꝑmo huiuscemõi de susanna. Et fa-
cta est dies crastina. Cunqꝫ venisset ꝓplus
ad vir⁹ ei⁹ ioachim: venerẽt ⁊ duo p̃sbiteri
pleni iniq̃ cogitacõe aduersus susannam
vt interficerẽt eã. Et dixerẽt coram ꝓplo.
Mittite ad susannã filiã helchie vxorẽ io-
achim. Et statim miserẽt. Et venit cuz pa-
rẽtib⁹ ⁊ filijs ⁊ vniuersis cognatis suis.
Porro susanna erat delicata nimis ⁊ pul-
cra specie. At iniq̃ illi iusserẽt vt discoope-
rirẽt: erat em̃ coopta: vt vl̃ sic saciarẽtur
decore eius. Flebãt igr̃ sui: ⁊ oĩes q̃ no-
uerãt eã. Cõsurgẽtes autẽ duo presbiteri ĩ
medio ꝓpli: posuerẽt man⁹ suas sup caput
ei⁹. Que flẽs suspexit ad celũ. Erat ei cor
ei⁹ fiduciã hñs in dño. Et dixerũt p̃sbiteri
Cũ deãbularem⁹ ĩ pomerio soli. ingressa ẽ
hec cũ duabꝫ puell̃. ⁊ clausit ostia pome-
rij ⁊ dimisit a se puellas. Venitqꝫ ad eam
adolescẽs q̃ erat absc̃ditus: ⁊ ꝓcubuit cũ
ea. Porro nos cũ eẽm⁹ in ãgulo pomerij
videntes iniq̃tatez cucurrim⁹ ad eos: ⁊ vi-
dim⁹ eos p̃ĩ ꝓmiscери. Et illũ q̃ẽ nõ qui-
m⁹ ꝓhẽdere qr fortior nobis erat: ⁊ apto
ostio exiliuit. Hãc aũ cũ apprehẽdissem⁹ ĩ-
terrogauim⁹ q̃snã eẽt adolescẽs: ⁊ noluit
ĩdicare nobis. Hui⁹ rei testes sum⁹. Credi-
dit eis mlt̃itudo q̃si senib⁹ ⁊ iudicib ꝓpli:
⁊ ꝓdẽnauerẽt eã ad mortẽ. Exclamauit aũ
voce mag̃ susãna ⁊ dixit. Deꝰ eterne qui
absc̃ditoꝝ es cognitor q̃ nosti oĩa antq̃
fiãt: tu scis qm̃ falsũ testionĩ tulerẽt ꝓtra
me: ⁊ ecce morior cuz nihil hoꝝ fecerim q̃
isti maliciose ꝓposuerẽt aduersum me. Ex-
audiuit aũ dñs vocẽ ei⁹. Cũqꝫ duceret ad
mortem suscitauit dñs spũmsanctũ pueri
iunioris cui⁹ nomẽ daniel: ⁊ exclamauit
voce mag̃. Mũꝺ⁹ ego sũ a sãguine huius.
Et ꝓuersus oĩs ꝓplus ad eũ dixit. Quis est
iste sermo quem tu locutus es: Qui cum
staret in medio eorum. ait. Sic fatui filij
israhel non iudicantes neqꝫ quod verꝫ est
cog̃scẽtes cõdẽnastis filiã isrl̃. Reuertimi
ad iudiciũ: quia falsum testimoniũ locuti
sunt aduersus eã. Reuersus est g̃ ꝓplus cũ

festinacõne. Et dixerũt ei senes. Veni ꝛ sede in medio nr̃m ꝛ indica nobis: quia tibi deus dedit honorẽ senectutis. Et dixit ad eos daniel. Separate illos abiuicẽ ꝓcul: ꝛ dijudicabo eos. Cuz g̃ diuisi essent alter ab altero. vocauit vnum de eis: ꝛ dixit ad eũ. Inueteratæ diez maloꝝ. nũc venerunt ꝓccata tua q̃ operabaris ꝓius. iudicans iudicia iniusta. innocẽtes oꝑimens ꝛ dimittẽs noxios dicẽte dño: innocẽtẽ ꝛ iustuz nõ interficies. Nunc g̃ si vidisti eã: dic sub q̃ arboꝛe videris eos colloquẽtes sibi? Qui ait. Sub cino. Dixit autez daniel. Recte mẽtitus es iu caput tuũ. Ecce em̃ ãgelus dei accepta sentencia ab eo scindet te mediũ. Et amoto eo iussit venire aliũ. ꝛ dixit ei. Semen chanaan ꝛ nõ iuda species decepit te: ꝛ cõcupiscẽtia subuertit coꝛ tuũ. Sic faciebatis filiabꝰ israhel: ꝛ ille timentes loq̃bantur vobis: sed nõ filia iuda sustinuit iniquitatẽ vestrã. Nunc g̃ dic mihi sub qua arboꝛe comꝓhẽderis eos loquẽtes sibi? Qui ait. Sub ꝓino. Dixit autẽ ei daniel. Recte mẽtit⁹ es ꝛ tu in caput tuũ. Manet em̃ ãgelus dei gladiuz hñs vt secet te medium: ꝛ interficiat vos. Exclamauit itaq̃ omnis cetus voce magna ꝛ benedixerũt deũ q̃ saluat sperãtes in se. Et consurrexer̃t aduersus duos p̃sbiteros. Conuicerat em̃ eos daniel ex oze suo: falsuz dixisse testimoniũ. Fecerũtq̃ eis sicut male egerant aduersus proximam. vt facerẽt secũdum legem moysi: ꝛ interfecerunt eos. Et saluatus est sanguis innoxius in die illa. Helchias autẽ ꝛ vxoꝛ eius laudauerũt deũ ꝓo filia sua susãna cũ ioachim marito ei⁹ ꝛ cognatis omnibꝰ: quia non est inuenta in ea res turpis. Daniel autem factus est magnus in conspectu ꝑli a die illa ꝛ deinceps. Et rex astiages appositus est ad pẽs suos: ꝛ suscepit cyrus perses regnũ eius.

Capitulum. .XIIII.

Erat autẽ daniel conuiua regis: ꝛ honoratus super omnes amicos eius. Erat q̃z ydolum apud babilonios nomineb el: et impendebãtur in eo ꝑ dies singulos simile artabe duodecim: et oues q̃draginta: viniq̃z amphoꝛe sex. Rex q̃z colebat eũ: ꝛ ibat per singulos dies adorare eum poꝛro daniel adorabat deum suũ Dixitq̃z ei rex. Quare nõ adoras bel? Qui rñdens ait ei. Quia nõ colo ydola manufacta sed viuentẽ deũ: qui creauit celum ꝛ terrã ꝛ habet potestatez omnis carnis. Et dixit rex ad eũ. Nõ videtur tibi esse viuẽs deus? An non vides q̃nta comedat ꝛ bibat quottidie? Et ait daniel arridẽs. Ne erres rex. Iste est em̃ intrinsecus luteus. forinsecus ere⁹: neq̃z comedit aliq̃n. Et irat⁹ rex vocauit sacerdotes ei⁹: ꝛ ait eis. Nisi dixeritis mihi q̃s est q̃ comedat impensas has moriemini. Si autẽ ostenderitis q̃ bel comedat hec morietur daniel: quia blasphemauit in bel. Et dixit daniel regi. Fiat iuxta verbum tuum. Erant autem sacerdotes bel septuaginta: exceptis vxoribus et paruulis et filijs. Et venit rex cum daniele in templum belis. Et dixerunt sacerdotes belis. Ecce nos egzedimur foras: ꝛ tu rex pone escas ꝛ vinũ misce: ꝛ claude ostiũ ꝛ signa anulo tuo. Et cuz ingzessus fueris mane nisi inueneris omnia comesta a bel morte moriemur: vel daniel qui mentitus est aduersum nos. Confidebant autem qz fecerant sub mensa absconditũ introitũ: ꝛ per illum ingzediebantur semper ꝛ deuorabant ea. Factum est igitur postq̃ egzessi sunt illi et rex posuit cibos ante bel: precepit daniel pueris suis et attulerũt cinerẽ: et cribrauit per totum templum coram rege: et egzessi clauserunt hostium: et signãtes anulo regis abierũt. Sacerdotes autẽ ingzessi sunt nocte iuxta consuetudinem suam et vxores et filij eoꝝ: et comederunt omnia et biberũt. Surrexit aũt rex ꝑmo diluculo: et daniel cũ eo. Et ait rex. Salua ne sũt sigͨcula daniel? Qui rñdit. Salua rex. Statiq̃z cũ apperuisꝫ ostiũ: ituit⁹ rex mẽsã exclamauit voce magͨ. Magn⁹ es bel: et nõ ẽ apud te dol⁹ q̃sq̃. Et risit daniel: et tenuit regẽ ne ingzederet̃ ĩtro ꝛ dixit Ecce pauimẽtũ: aĩaduerte cui⁹ vestigia sũt hec. Et dixit rex. Video vestigia virozuz et mulierꝝ et ĩfantiũ. Et irat⁹ ẽ rex. Tũc appẽhẽdit rex sacerdotes et vxoꝛes et filios eorũ: et oñder̃t ei abscõdita ostiola ꝑ q̃ ingzediebãtur et cõsumebãt q̃ erãt sup mẽsam. Occidit g̃ illos rex: et bel tradidit in potestatẽ danielis: q̃ subuertit eũ et templum eius. Et erat draco in loco illo: et colebãt eum babilonij. Et dixit rex danieli. Ecce nũc non ꝑ dicere qz iste nõ sit dẽ⁹ viuens

Adora g̃ eũ. Dixitq; daniel regi. Dñm de-
um meũ adoro: qr ipe ẽ deus viuens. Iste
aũt nõ est deus viuẽs. Tu aũt rex da mi-
hi potestatẽ: 7 interficiã draconem absq;
gladio 7 fuste. Et ait rex. Do tibi. Tulit
g̃ daniel picem 7 adipẽ 7 pilos 7 coxit pa
ritẽr: fecitq; massas 7 dedit ĩ os draconis
7 diruptus ẽ draco. Et dixit daniel. Ecce
quẽ colebatis. Qd cũ audissẽt babilonij ĩ-
dignati sũt vehemẽter: 7 cõgregati aduer
sum regez dixerũt. Judeus factus est rex.
Bel destruxit: draconẽ interfecit: 7 sacer-
dotes occidit. Et dixerũt cũ venissent ad
regẽ. Trade nobis danielem: alioq̃n inter
ficiem⁹ te 7 domũ tuã. Videt g̃ rex qd ir-
ruerẽt in eũ vehemẽter: 7 necessitate con-
pulsus tradidit eis danielem. Qui miserũt
eũ in lacũ leonũ: 7 erat ibi diebꝫ sex. Por-
ro in lacu erãt leones septẽ: 7 dabãtur eis
duo corpa q̃tidie 7 due oues: 7 tũc ñ da-
ta sunt eis vt devorarẽt danielẽ. Erat aũt
abacuc ꝓpheta in iudea: 7 ipe coxerat pul-
mẽtũ 7 intriuerat panes ĩ alueolo: 7 ibat
in cãpũ vt ferret messoribꝫ. Dixitq; ãgel⁹
dñi ad abacuc. Fer prãdiũ qd̃ habes ĩ ba
bilonẽ danieli: q̃ est ĩ lacu leonũ. Et dixit
ad abacuc. Dñe babilõez ñ vidi 7 lacũ ne-
scio. Et apprehẽdit eũ ãgelus dñi in verti-
ce ei⁹: 7 portauit eum capillo capitis sui:
posuitq; eũ in babilonẽ sup lacũ in impe-
tu spũs sui. Et clamauit abacuc dicens.
Daniel serue dei: tolle prandium q̃ misit
tibi deus. Et ait daniel. Recordat⁹ es mei
deus: 7 non dereliquisti diligentes te. Sur
gensq; daniel comedit. Porro angelus do
mini restituit abacuc confestim in loco
suo. Venit ergo rex die septimo vt luge-
ret danielem: 7 venit ad lacum 7 introspe
xit: 7 ecce daniel sedens in medio leonuz.
Et exclamauit voce mag̃ rex dicens. Ma-
gnus es dñe de⁹ daniel. Et extraxit eum.
Porro illos q̃ perditõnis causa fuerãt in-
tromisit ĩ lacũ 7 devorati sũt in momento
coram eo.

¶ Explicit daniel ꝓpheta. Incipit prolo-
gus in librum duodecim prophetarum.

Non idẽ ordo est duodecim ꝓphetaꝝ
apud hebreos q̃ 7 apud nos. Etñ
secundum id quod ibi legitur: hic
q̃z dispositi sunt. Ozee commaticus est 7
q̃si p̃ sentẽcias loq̃ns. Joel planus in p̃n
cipijs in fine obscurior: 7 vsq; ad malachi
am hñt singuli ꝓphetaꝝ suas: quẽ esdrã
scribam legisq; doctorez hebrei autumãt.
Et quia longũ est nunc de omnibus dice-
re. hoc tantum vos o paula 7 eustochium
ammonitas scire volo vnum librum esse
duodecim prophetaꝝ: et ozee sỹnchronon
ỹsaie: malachiã vero aggei 7 zacharie fu-
isse temporibꝫ. In quibꝫ autez tempus nõ
prefertur in titulo: sub illis eos regibus
prophetasse sub quibꝫ 7 hij qui ãte eos ha
bent titulos prophetauerunt.

¶ Explicit plogus. Incipit ozee ꝓpheta.

Verbum domini qd̃ factuz
est ad ozee filium beeri in
diebus ozie ioathã achaz
ezechie regum iuda: et in
diebꝫ iheroboaz filij ioas
regis israhel. Principium
loquendi domino in ozee. Et dixit domi⁹
ad ozee. Vade sũme tibi vxorez fornicari-
am: et fac tibi filios fornicacõnum: quia
fornicans fornicabitur terra a domio. Et
abijt et accepit gomer filiam debelaim: 7
concepit et peperit ei filium. Et dixit dñs
ad eũ. Voca nomen eius ihezrahel. Quo-
niã adhuc modicuz. et visitabo sanguinẽ
ihezrahel super domũ iheu et q̃escere fa-
ciam regnuz domus israhel. Et in illa die
contrã arcum israhel: in valle ihezrahel.
Et concepit adhuc: et peperit filiam. Et
dixit ei. Voca nomẽ ei absq; misericordia
Quia non addam vltra misereri domui
israhel: sed obliuione obliuiscor eorum. Et
domui iuda miserebor: et sanabo eos ĩ do
mino deo suo: et non sanabo eos in arcu
et gladio et bello et in equis et in equiti-
bus. Et ablactauit eam que erat absq; mi
sericordia. Et concepit et peperit ei filiũ.
Et dixit ei. Voca nomen ei non popu-
lus meus. Quia vos non populus meus:
et ego non ero vester deus. Et erit nume
rus filiorum israhel: quasi arena maris q̃
sine mensura est: et non numerabitur. Et
erit ĩ loco vbi dicet eis nõ ꝓpl's me⁹ vos:
dicet eis filij dei viuentis. Et cõgregabũt
filij iuda et filij isrl'pter. et ponẽt sibimz

caput vnũ:ꝙ ascẽdet de terra:quia magn⁹ dies ihezrahel. ¶ Capitulum. .II.

DIcite fratribꝫ vr̃is populus me⁹: ꝙ sozozi vestre misericordiã consecuta. Judicate matrem vr̃am iudicate:qm̃ ipa non ẽ vxoz mea:ꝙ ego non vir eius. Auferat fornicacões suas a facie sua :ꝙ adulteria sua de medio vberum suoꝝ:ne forte expoliem eã nudaz ꝙ statuã eam secundum diem natiuitatis sue:ꝙ ponam eam quasi solitudinem.ꝙ statuam eã velut terram inuiam ꝙ interficiaz eã siti: ꝙ filioꝝ illius nõ miserebor.qm̃ filij fornicacõnuz sunt:qz fornicata est mater eoꝝ. Confusa est q̃ concepit eos:quia dixit. Eladam post amatores meos qui dant panes mihi:ꝙ aquas meas lanam meam ꝙ linum meum oleum meum ꝙ potum meum. Propter hoc ecce ego sepiaz viã tuam spinis: ꝙ sepiam eaz maceria. Ẽt semitas suas nõ inueniet:ꝙ seq̃tur amatores suos ꝙ nõ apprehẽdet eos:ꝙ q̃ret eos ꝙ nõ inueniet. Et dicet. Eladam ꝙ reuertar ad virum meum priorez :quia bene mihi erat tunc magis q̃ nũc. Ẽt hec nesciuit :quia ego dedi ei frumentum ꝙ vinum ꝙ oleum ꝙ argentũ multiplicaui ei ꝙ aurum:q̃ fecerunt baal. Idcirco conuertar ꝙ sumam frumentũ meũ in tẽpore suo ꝙ vinũ meum in tẽpore suo: ꝙ liberabo lanam meam ꝙ linũ meum que operiebãt ignominiam eius .Et nũc reuelabo stulticiã eius in oculis amatoꝝ eius. ꝙ vir non eruet eam de manu mea. Et cessare faciam oñe gaudiũ eius:solennitatẽ eius neomeniam eius sabbatũ eius ꝙ omnia festa ꝙ tempora eius. Et corrũpam vineam eius ꝙ ficũ eius:de quibꝫ dixit. Mercedes hee mee sũt:quas dederũt mihi amatores mei .Et ponam eam in saltum:ꝙ comedet eã bestia agri. Et visitabo super eaz dies baalim quibꝫ accendebat incensum ꝙ ornabatur inaure sua ꝙ monili suo:ꝙ ibat post amatores suos:ꝙ mei obliuiscebaꝫ dicit dominus. Propter hoc ecce ego lactabo eam:ꝙ ducam eam in solitudinem. Et loquar ad coz eius:ꝙ dabo ei vinitores ei⁹ ex eodem loco:ꝙ vallem achoz ad aperiendam spem. Et canet ibi iuxta dies iuuẽtutis sue:ꝙ iuxta dies ascensionis sue de terra egipti. Et erit in die illo ait dñs vocabit me vir meus :ꝙ non vocabit me vltra baalim .Et auferaz nomina baalim de oze eius:ꝙ nõ recordabiť vltra nominis eoꝝ. Et percuciã cũ eis fedus in die illa:cũ bestia agri ꝙ cum volucre celi ꝙ cũ reptili terre. Et arcum ꝙ gladium ꝙ bellum conterã de terra:ꝙ dormire eos faciã fiducialiter. Et sponsabo te mihi in sempiternũ:ꝙ spõsabo te mihi in iustitia ꝙ iudicõ ꝙ in misericordia ꝙ miseratõnibꝫ. Et sponsabo te mihi in fide:ꝙ scies quia ego dñs. Et erit:in die illa exaudiã dicit dominus. Exaudiaz celos ꝙ illi exaudient terram:ꝙ terra exaudiet triticum ꝙ vinum ꝙ oleum:ꝙ hec exaudient ihezrahel. Et seminabo eam mihi in terraz:ꝙ miserebor eius que fuit absq̃ misericordia. Et dicam non populo meo populus meus es tu :ꝙ ipse dicet deus meus es tu.

¶ Capitulum.III.

ET dixit dominꝰ ad me. Adhuc vade:ꝙ dilige mulierẽ dilectam amico ꝙ adulteram sicut diligit dominus filios israhel :ꝙ ipsi respectãt ad deos alienos ꝙ diligunt vinacia vuaꝝ .Et fodi eam mihi quindecim argẽteis ꝙ chozo ordei ꝙ dimidio chozo ordei :ꝙ dixi ad eam. Dies multos expectabis me. Non fornicaberis ꝙ non eris viro:sed ꝙ ego expectabo te. Quia dies multos sedebunt filij israhel. sine rege ꝙ sine principe ꝙ sine sacrificio et sine altari:ꝙ sine ephot ꝙ sine theraphim. Et post hec reuertẽtur filij israhel :ꝙ querent dominum deum suum ꝙ dauid regez suum:ꝙ pauebũt ad dominum ꝙ ad bonuz eius in nouissimo diez. ¶ Ca. .IIII.

AUdite verbuz domini filij israhel: quia iudicium domino cum habitatoribꝫ terre. Non est enim veritas:et non est misericordia:et non est scientia dei in terra. Maledictum et mendacium et homicidium et furtum et adulterium inundauerunt:et sanguis sanguinẽ tetigit. Propter hoc lugebat terra:et ifirmabitur omnis qui habitat in ea. In bestia agri et in volucre celi:sed ꝙ pisces maris congregabuntur .Ueruntamen vnusquisq̃ non iudicet: et non arguatur vir. Populus enim tuus sicut hij:qui contradicunt sacerdoti. Et corrues hodie:et corruet etiam ꝓpheta tecuz. Nocte tacere feci matrẽ tuã. Cõticuit ꝓp̃lus meus:eoq̃ non habuerit sciaz .Quia tu sciẽtiã repulisti:

repellam te ⁊ ego ne sacerdotiō fūgaris mi
bi. Et oblita es legis dei tui: obliuiscar fi
liox tuox ⁊ ego. Secūdum multitudinem
eox sic peccauerūt mihi :gloriā eox in ig
miniā cōmutabo. Peccata ꝑpli comedent.
⁊ ad iniquitatem eox sublevabūt animas
eorum. Et erit: sicut ꝑplus sic sacerdos. Et
visitabo super eum vias eius: ⁊ cogitatō
nes eius reddam ei. Et comedent ⁊ non sa
turabuntur. Fornicati sunt ⁊ non cessa
verunt :quoniam dominū reliquerunt in
non custodiendo. Fornicacō ⁊ vinū ⁊ ebri
etas auferūt cor. Populus meus in ligno
suo interrogauit: ⁊ baculus eius annunci
auit ei. Spūs eniz fornicacionum decepit
eos: ⁊ fornicati sunt a deo suo. Super ca
pita montiū sacrificabant : ⁊ super colles
accendebant thimiama subtus quercum ⁊
populū ⁊ therebintū: quia bona erat vm
bra eius . Ideo fornicabuntur filie vestre:
⁊ spōse vestre adultere erunt . Non visita
bo super filias vestras cum fuerint forni
cate ⁊ super sponsas vestras cum adultera
verint: quoniam ipi cum meretricib ve
sabantur: ⁊ cum effeminatis sacrificabāt.
Et populus nō intelligens vapulabit. Si
fornicaris tu israhel: non delinquas saltez
iuda. Et nolite igredi i galgala: ⁊ ne asce
deritis i bethauen: neq iuraveritis viuit
dominus. Quoniam sicut vacca lasciuiēs
declinauit israhel . Nunc pascet eos domi
nus: quasi agnū in latitudine . Particeps
ydolorum effraim: dimitte eum . Separa
tum est conuiuium eorū: fornicacione for
nicati sunt: dilexerunt afferre ignominiā
protectores eius. Ligauit eum spūs in alis
suis: ⁊ ꝓfūdent a sacrificijs suis. Ca. V.

Audite hoc sacerdotes ⁊ attendite
dom⁹ israhel: ⁊ dom⁹ regis auscul
tate: quia vobiscum iudicium est.
Quoniam laqueus facti estis speculacio
ni: ⁊ sicut rethe expansum subter thabor:
⁊ victimas declinastis i profundū . Et ego
erudito omnium eox. Ego scio ephraim:
⁊ israhel non est absconditus a me . Quia
nunc fornicatus est ephraim: cōtaminat⁹
est isrl'. Nō dabūt cogitacōnes suas vt cō
uertātur ad deū suū: q spūs fornicacōnū
in medio eox: ⁊ dñm non cognouerūt. Et
respondebit arrogancia isrl' in facie eius.
⁊ isrl' ⁊ ephraiz ruent i iniqtate sua. Ruet
etiā iuda cum eis. In gregibo suis ⁊ in ar
mētis suis vadēt ad querendū dñm: ⁊ nō
inuenient. Ablatus est ab eis. In dño pre
varicati sūt: quia filios alienos genuerūt.
Nunc devorabit eos mensis cuz partibus
suis. Clangite bucina in gabaa: tuba in ra
ma. Ululate in bethauen: post tergū tuum
beniamin. Ephraim in desolacōe erit. In
die correptōnis in tribubo israhel ostendi
fidē. Facti sūt ꝓncipes iuda q assumētes
terminum: super eos effundā quasi aquaz
iram meam. Calumniam paciēs est ephraī
fractus iudicio: quoniam cepit abire post
sordes. Et ego quasi tinea ephraim ⁊ qua
si putredo domui iuda . Et vidit ephraim
languorem suum : ⁊ iudas vinculum suū.
Et abijt ephraim ad assur: ⁊ misit ad regē
ultorez. Et ipe nō poterit sanare vos: nec
soluere poterit a vobis vinculū. Quoniaz
ego quasi leena ephraim: ⁊ quasi catulus
leonis domui iuda. Ecce ego capiam ⁊ va
dam: tollam ⁊ non est qui eruat . Vadens
reuertar ad locū meum: donec deficiatis.
⁊ queratis faciem meaz. Ca . VI.

In tribulacōne sua mane ꝓsurgēt
ad me. Venite ⁊ reuertamur ad do
minū: qz ipse cepit ⁊ sanabit nos:
percuciet ⁊ curabit nos. Viuificauit nos
post duos dies: i die tercia suscitabit nos:
⁊ viuemus i cōspectu eius: sciemus seque
murqz: vt cognoscamus dñm. Quasi dilu
culum ꝑparatus est egressus eius: ⁊ veniet
quasi ymber nobis tēporaneus ⁊ serotin⁹
terre. Quid faciā tibi ephraim: qd faciam
tibi iuda: Misericordia vra q̄si nubes ma
tutina: ⁊ quasi ros mane ptrāsiēs . Propt
hoc dolaui in ꝓphetis: ⁊ occidi eos in ver
bis oris mei: ⁊ iudicia tua quasi lux egre
dientur. Quia misericordiam volui ⁊ non
sacrificium: ⁊ scientiā dei plusq̄ olocaustū
Ipsi autem sicut adam transgressi sunt pa
ctum : ibi prevaricati sunt in me . Galaad
ciuitas operantium ydolum supplantata
sanguine: ⁊ quasi fauces virorum latronū
Particeps sacerdotum in via interficien
tiū : pgētes de sichem quia scel⁹ opati sūt.
In domo israhel vidi horrendū. Ibi forni
cacōnes ephraim: contaminatus ē israhel
Sed ⁊ iuda pone messem tibi : cum ꝓuer
tero captiuitatem populi mei.

Capitulum. .VII.

Olim sanare vellem israhel reuelata ē iniquitas ephraim ⁊ malicia samarie: quia operati sūt mendaciū. Et fur ingressus est spolians: latrunculus foris. Et ne forte dicāt in cordibus suis: omnem maliciā eor̄ me recordatum. Nūc circūdederūt eos adinuētiones sue: corā facie mea factæ sūt. In malicia sua letificauerūt regē: ⁊ in mēdacijs suis p̄ncipes. Omnes adulterātes: q̄si clibanus succēsus a coq̄nte. Quieuit paululū ciuitas a commixtiōne fermēti: donec fermētaret̄ totus. Dies regis nr̄i: ceperūt principes furere a vino. Extēdit manū suā cū illusoribus: q̄ applicuerūt q̄si clibanū cor̄ suū cū insidiaretur eis. Tota nocte dormiuit coq̄ns eos mane ipe succensus quasi ignis flamme. Omnes calefacti sūt q̄si clibanus. ⁊ deuorauerūt iudices suos. Omnes reges eor̄ ceciderūt nō est q̄ clamet in eis ad me. Ephraim in populis ipe cōmiscebatur. Ephraim factus ē subcinericius panis: q̄ nō reuersa⁊. Comederunt alieni robur ei⁹: ⁊ ipe nescivit. Sed ⁊ cani effusi sunt in eo: ⁊ ipe ignorauit. Et humiliabit̄ superbia israhel in facie eius. Nec reuersi sūt ad dñm deū suū: ⁊ ñ q̄sierūt eū in omnibus hijs. Et factus est ephraim q̄si colūba seducta: non hns cor. Egiptū inuocabāt: ad assirios abierunt. Et cū profecti fuerint expandam sup eos rethe meū: ⁊ q̄si volucrē celi detrahā eos. Cedam eos secundū auditōnē cetus eor̄. Ve eis: quoniā recesserūt a me. Vastabūt quia preuaricati sunt in me. Ego redemi eos: ⁊ ipsi locuti sunt contra me mēdacia Et non clamauerunt ad me in corde suo: sed vlulabant in cubilibus suis. Super triticum ⁊ vinum ruminabant: ⁊ recesserūt a me. Et ego erudiui eos: ⁊ cōfortaui brachia eorū: ⁊ in me cogitauerunt maliciā. Reuersi sūt vt essent absq; iugo: facti sūt quasi arcus dolosus. Cadent i gladio principes eorum: a furore lingue sue. Ista subsannatio eorum in terra egipti.

Capitulum. VIII.

In gutture tuo sit tuba quasi aq̄la super domum domini: pro eo q̄ transgressi sunt fedus meum. ⁊ legē meā p̄uaricati sunt. Me inuocabunt de⁹ meus: cognouim⁹ te israhel. Projecit israhel bonum: inimicus persequetur eum. Ipsi regnauerunt ⁊ non ex me: principes extiterunt ⁊ non cognoui. Aur̄ suū ⁊ argētū suū fecerūt sibi ydola: vt interirēt. Projectus est vitulus tuus samaria. Iratus est furor meus in eis. Vsqueq̄ non poterunt emūdari? Quia ex israhel ⁊ ipe est. Artifex fecit illum: ⁊ non est deus. Quoniam in aranearum telis erit vitulus samarie: quia ventum seminabunt: ⁊ turbinem metent. Culmus stans. non est in eo germen: non faciet farinam. Quod ⁊si fecerit: alieni comedent eam. Deuoratus est israhel. Nunc factus est in nationib⁹ quasi vas immundum: quia ipi ascenderunt ad assur. Onager solitari⁹ sibi ephraim. Munera dederūt amatoribus suis: sed ⁊ cū mercede conduxerunt nationes. Nunc congregabo eos: ⁊ quiescent paulisper ab onere regis ⁊ p̄ncipū. Quia mltiplicauit ephraim altaria ad peccandū: facte sunt ei are in delictum. Scribam eis multiplices leges meas: que velut aliene cōputate sūt. Hostias offerent: immolabūt carnes ⁊ comedēt: ⁊ dñs ñ suscipiet eas. Nūc recordabit̄ iniq̄tatis eor̄: ⁊ visitabit pcā eor̄. Ipi in egiptū puertēt̄. Et oblit⁹ ē israhel factoris sui: ⁊ edificauit delubra: ⁊ iudas multiplicauit vrbes munitas. Et mittā ignez in ciuitates eius: ⁊ deuorabit edes illius.

Capitulum. IX.

Noli letari israhel: noli exultare sicut pli. q̄ fornicat⁹es a deo tuo. Dilexist mercedē sup omnes areas tritici. Area ⁊ torcular nō pascet eos. ⁊ vinū mēcietur eis. Non habitabūt in terra domini. Reuersus est ephraim in egiptū: ⁊ in assirijs pollutum comedit. Non libabunt domino vinum: ⁊ non placebunt ei. Sacrificia eorum quasi panis lugentiū. Omnes q̄ comedūt eū cōtaminabūt̄: q̄ panis eor̄ aīe ipsor̄: nō intrabit i domū dñi. Quid facietis in die solenni: i die festiuitatis domini? Ecce em̄ profecti sunt a vastitate. Egiptus congregabit eos: memphis sepeliet eos. Desiderabile argētū eor̄ ortica hereditabit: lappa i tabnacul̄ eor̄. Venerūt dies visitacōis: venerūt dies retribucōis. Scitote israēl stultū p̄phetā: insanū virū spūalē. Propt̄ mltitudinē iniq̄tatis tue. ⁊ mltitudo amēcie tue. Speculator ephraī cum deo meo: p̄pheta laqus ruine factus

est sup omnes vias eius. Insania in domo dei eius. Profūde peccauerūt: sicut i diebꝫ gabaa. Recordabit iniqtatis eoꝝ: & visitabit peccata eoꝝ. Quasi vuaꝫ in deserto inueni israꝫ. qsi pma poma ficulnee: i cacumine eiꝰ vidi pres eoꝝ. Ipi aūt intrauerunt ad beelphegor: & abalienati sūt in cōfusionez & facti sūt abominabiles sicut ea q̄ dilexerūt. Ephraim qsi auis auolauit. Gla eorū a partu: & ab vtero & a cōceptu. Quod si enutrierīt filios suos absq; liberis eos faciā in homīb. Sed & ve eis: cum recessero ab eis. Ephraim vt vidit: tyrus erat fundata i pulcritudie. Et ephraim educet ad interfectōem filios suos. Da eis domine. Quid dabis eis? Da eis vuluam sine liberis: & vbera arētia. Omnes nequicie eoꝝ in galgal: qr ibi exosus habui eos. Propter maliciā adiuēcionū eoꝝ: de domo mea eiciā eos. Nō addā vt diligā eos. Omnes pncipes eoꝝ recedētes. Percussus ē ephraim radix eoꝝ exiccata ē. Fructū neq̄ faciēt Qđ si genuerint: interficiā amantissima uteri eoꝝ. Abiciet eos dns deꝰ meꝰ qr nō audierūt eū: & erunt vagi in nacionibus.

Capitulum. .X.

Uitis frōdosa israel: fructꝰ adequtꝰ ē ei scōm multitudinē fructus sui multiplicauit altaria: iuxta vbertatē terre sue exuberauit simulacris. Diuisū ē cor eoꝝ: nūc interibit. Ipe cōfrīget simulacꝛ eoꝝ. depopulabit aras eoꝝ. Quia nūc dicēt: nō ē rex nobis. Nō em timemꝰ deū. Et rex quid faciet nobis? Loqmī verba visionis iutil': & ferietis fedus. & germinabit q̄si amaritudo iudiciū super sulcos agri. Vaccas bethauen coluerūt hītatores samarie. quia luxit super eū populꝰ eius & editui eius super eū exultauerunt in gloria eius. quia migrauit ab eo. Siquidem & ipse ni assur delatus est munꝰ regi vltori. Confusio ephraim capiet: & confundetur israhel in voluntate sua. Transire fecit samaria regem suum: quasi spumam sup faciem aque. Et disperdentur excelsa ydoli peccatum israhel. Lappa & tribulus ascendet super aras eorum. Et dicent montibꝫ operite nos: & collibꝫ cadite super nos. Ex diebꝫ gabaa peccauit israꝫ. Ibi stetērūt. Nō comprehendet eos in gabaa: prelиuz super filijs iniquitatis. Iuxta desiderium meum corripiam eos. Congregabūtur super eos populi: cum corripientur pter duas iniquitates suas. Ephraim vitula docta diligere triturā: & ego transiui super pulcritudinem colli eius. Ascendam sup ephraim. Arabit iudas: cōfringet sibi sulcos iacob. Seminate vobis in iusticia: & metite in ore misericordie: inuocate vobis nouale. Tempus autem requirendi dominum: cuz venerit qui docebit vos iusticiā. Arastis impietatem: iniquitatem messuistis: comedistis frugem mendacij. Quia confisus es in vijs tuis: & in mltitudine fortiū tuoꝝ. Consurget tumultus in populo tuo & omnes municiones tue vastabuntur sicut vastatus est samaria. a domo eius qui iudicauit bala: in die prelij matre super filios allisa. Sic fecit vob bethel: a facie malicie nequiciarum vestrarum.

Capitulum. .XI

Sicut mane transit. pertransit rex israhel: qr puer israhel & dilexi eū: & ex egipto vocaui filium meum. Vocauerunt eos: sic abierunt a facie eoꝝ. Baalim immolabant: & simulacris sacrificabāt. Et ego q̄si nutritus ephraim. Portabam eos in brachijs meis: & nescierunt q̄ curarem eos. Infunniculis adaz trahaz eos: in vinculis caritatis. Et ero eis quasi exaltans iugum super maxillas eorum: & declinaui ad eum vt escaretur. Non reuertetur in terram egipti: & assur ipse rex eius quoniam noluerunt conuerti. Cepit gladius in ciuitatibꝫ eius: & consumet electos eius: & comedet capita eorum. Et populus meus pendebit ad reditum meum. Jugum autez imponetur eis simul: quod non auferetur. Quomodo dabo te ephraim p̄tegaz te israꝫ? Quomō dabo te? Sicut adama: ponā te vt seboim. Conuersuz est in me cor meū piter: pturbata ē penitudo mea. Nō faciā furorē ire mee Nō puertar vt disperdaz ephraim: qm̄ ego deus & non homo. In medio tui sanctꝰ: & nō ingrediar ciuitatem. Post dnm ambulabunt. Quasi leo rugiet: qr ipse rugiet & formidabūt filij maris. Et auolabūt q̄si auis ex egipto: et q̄si colūba de tra assirioꝝ. & collocabo eos i domibꝫ suis dicit dns. Circūdedit me ephraim i negociacione: & i dolo domꝰ israꝫ. Judas aūt testis descēdit cū deo: & cū sanctis

fidelibus.

¶ Capitulum .XII.

Ephraim pascit ventum: et sequit estum. Tota die mendaciuz ⁊ vastitatem multiplicat. Et fedus cũ assiriis iniit: et oleum in egiptum ferebat. Judicium ergo domini cum iuda: ⁊ visitatio super iacob. Juxta vias eius et iuxta adinuentões eius reddet ei. In vtero supplantauit fratrem suum: et in fortitudine sua directus est cum angelo. Et inualuit ad angelum: et confortatus est. Fleuit: et rogauit eum. In bethel inuenit eum: ⁊ ibi locutus est nobiscum. Et dñs deus exercituum: dñs. memoriale eius. Et tu ad dñm deum tuum ꝓuertĕris. Misericordiã ⁊ iudicium custodi: et spera in deo tuo semp. Chanaan. in manu eiꝰ statera dolosa: calumniã dilexit. Et dixit ephraim. Verumtamen diues effectus sum: inueni ydolum mihi. Omnes labores mei non inuenient mihi iniquitatem quam peccaui. Et ego dominus deus tuus ex tra egipti. Adhuc sedere te faciaz in tabernaculis: sicut in diebꝰ festiuitatis. Et locutus sum sup prophetas: et ego visionẽ multiplicaui: et in manu ꝓphetaꝝ assimulatus sum. Si in galaad ydolum: ergo frustra errant in galgal bobus immolantes. Nam et altaria eoruz quasi acerui super sulcos agri. Fugit iacob in regionez syrie: et seruiuit israhel in uxore: ⁊ in uxore seruuit. In prophetа aũ eduxit dñs israhel de egipto: et in prophetа seruatus est. Ad iracundiaz me prouocauit ephraim in amaritudinibus suis: et sanguis eius super eum veniet: et obprobrium eius restituet ei dominus suus.

¶ Capitulum .XIII.

Loquente ephraim horror inuasit israhel: et deliquit in baal et mortuus est. Et nũc addiderũt ad peccandum: fecerũtq; sibi ꝓflatile de argento suo q̃si similitudinez ydoloꝝ. Factura artificum totũ est. Dijs ipi dicunt. Immolate boues: vitulos adorantes. Idcirco erũt q̃si nubes matutina: ⁊ sicut ros matutin⁹ ptериens. Sicut puluis turbine raptus ex area: et sicut fumus de fumario. Ego aũt dñs deus tu⁹ ex tra egipti: et deũ absq; me nescies: ⁊ saluator nõ est pret̃ me. Ego ꝓgnoui te in deserto: ĩ terra solitudinis. Juxta pascua sua adĩpleti sũt: et saturati sũt. Et eleuauerũt cor suũ: ⁊ obliti sũt mei. Et ego ero eis q̃si leena: sicut ꝑdus ĩ via assirioꝝ. Occurrã q̃si vrsa raptis catulis: ⁊ dirũpaz interiora iecoris eoꝝ. Et ꝓsumã eos ibi q̃si leo: bestia agri scindet eos. Perditõ tua israh: tm̃modo ĩ me auxiliũ tuũ. Vbi est rex tuus: Maxĩe nunc saluet te in oĩbꝰ vrbibꝰ tuis. Et iudices tui de qbꝰ dixisti: da mihi regez ⁊ ꝓncipes. Dabo tibi regẽ in furore meo: ⁊ auferã in ĩdignatione mea. Colligata est iniq̃tas ephraim: absconditũ peccatũ eius. Dolores pturiẽtis venient ei. Jpe filius nõ sapiẽs. Nunc ei non stabit ĩ ꝓtritione filioꝝ. De manu mortis liberabo eos: de morte redimã eos. Ero mors tua o mors: morsus tu⁹ ero iferne. Consolatõ abscondita est ab oculis meis: qr ipe int̃ fratres diuidet. Adducet vrentẽ ventũ dñs de deserto ascendentẽ: ⁊ siccabit venas eius. ⁊ desolabit fontẽ eius: ⁊ ipe diripiet thesaurum oĩs vasis desiderabilis.

¶ Capitulum .XIIII.

Pereat samaria: quoniam ad amaritudinem concitauit deum suum. In gladio pereat. Parvuli eoruz elidantur: et fetæ eius discindantur. Conuertere israhel ad dominum deum tuum: quoniam corruisti iniquitate tua. Tollite vobiscum verba: ⁊ conuertimini ad dñm: et dicite ei. Omnẽ aufer iniquitatem ⁊ accipe bonum: et reddemus vitulos labioꝝ nostroꝝ. Assur non saluabit nos. Super equum non ascendemus: nec dicemus vlt̃ dij nostri opera manuũ nostraꝝ: quia eiꝰ qui in te est misereberis pupulli. Sanabo contritiones eoꝝ: diligam eos spontanee: qr auersus est furor meus ab eis. Ero q̃si ros. Et israhel germinabit sicut lilium: et erumpet radix eius vt libani. Jbunt rami eius: et erit quasi oliua gloria eius: ⁊ odor eius vt libani. Conuertentur sedentes in vmbra eius: viuent tritico. Et germinabunt quasi vinea: memoriale eius sicut vinuz libani. Ephraim quid mihi vltra ydola: Ego exaudiam et dirigam eum: ego vt abietem virentem: ex me fructus tuus inuentus est. Quis sapiens ⁊ intelliget ista: intelligens et sciet hec: Quia recte vie domini ⁊ iusti ambulabũt in eis: preuaricatores vero corruent in eis.

~~Osee~~ Iohel ny

Explicit Osee ꝑpha. Incipit Iohel ꝑpha.

Verbum domini quod fc̃m est ad iohel filium fatuel. Audite hec senes: et auribus percipite omnes habitatores terre. Si factum est istud in diebꝫ vestris: aut in diebus patrum vestroꝝ. Super hoc filijs vestris narrate: et filij vestri filijs suis: et filij eoꝝ generationi altere. Residuũ eruce comedit locusta: ⁊ residuum locuste comedit brucus: ⁊ residuum bruci comedit rubigo. Expergiscimini ebrij: flete ⁊ vlulate omnes qui bibitis vinum in dulcedine: qm̃ perijt aboꝛe vestro. Gens em̃ ascendet sup terram meam: fortis ⁊ innumerabilis. Dentes eius vt dentes leonis: et molares eius vt catuli leonis. Posuit vineam meaꝫ in desertum: et ficum meam decorticauit. Nudans spoliauit eam et proiecit: albi facti sunt rami eius. Plange quasi virgo accincta sacco: super virum pubertatis tue. Perijt sacrificium et libatio de domo domini: et luxerũt sacerdotes ministri domini. Depopulata est regio: luxit humus: quoniam deuastatum est triticum. Confusum est vinum: elanguit oleum. Confusi sunt agricole: vlulauerũt vinitores super frumento. vino ⁊ ordeo: quia perijt messis agri. Elinea confusa est: et ficus elanguit. Malogranatum et palma et malum ⁊ omnia ligna agri aruerunt: quia confusuꝫ est gaudium a filijs hominuꝫ. Accingite vos et plangite sacerdotes: vlulate ministri altaris. Ingredimini: cubate in sacco ministri dei mei: quoniã interijt de domo dei vestri sacrificium ⁊ libatio. Sanctificate ieiuniuꝫ: vocate cetum: ꝯgregate senes omnes habitatores terre in domum dei vestri et clamate ad dominum. A a a diei: quia prope est dies domini: et quasi vastitas a potente veniet. Nunquid non coraꝫ oculis vestris alimẽta perierunt: de domo dei vr̃i leticia ⁊ exultatio? Computruerũt iumenta in stercoꝛe suo. Demolita sunt horrea: dissipate sunt apothece: qm̃ confusum est triticum. Quid ingemuit animal: mugierunt greges armenti? Quia nõ est pascua eis. Sed ⁊ greges pecoꝝ disperierũt. Ad te clamabo domine: quia ignis comedit speciosa deserti: et flamma succendit omnia ligna regionis. Sed et bestie agri quasi area siciens ymbrem: suspexerunt ad te. Quoniam exiccati sunt fontes aquaruꝫ: et ignis deuoꝛauit speciosa deserti.

Capitulum .II.

Canite tuba ī syon: vlulate in mõte sancto meo. Conturbentur omnes habitatores terre quia venit dies domini: quia prope est dies tenebraꝝ et caliginis: dies nubis et turbinis. Quasi mane expansum sup montes: ꝑplus multus et fortis. Similis non fuit ei a principio: et post euꝫ non erit vsq; in annos generationis et generationis. Ante faciem eiꝰ ignis vorans: ⁊ post eũ exurens flamma. Quasi ortus voluptatis terra coram eo: et post eũ solitudo deserti: neq; est q̃ effugeat eũ. Quasi aspectus equoꝝ aspectꝰ eoꝝ: ⁊ q̃si equites sic current. Sicut sonitus q̃drigaꝝ sup capita montiũ exilient: sicut sonitus flãme ignis deuorãtis stipulaꝫ: velut ꝑplus fortis preparatus ad p̃liuꝫ. A facie eius truciabuntur populi: omnes vultus rediguntur in ollam. Sicut fortes current: q̃si viri bellatores ascendent murum. Viri in vijs suis gradient̃ et non declinabunt a semitis suis. Vnusq̃sq; fratrẽ suum non coartabit: singuli in calle suo ambulabunt. Sed ⁊ per fenestras cadent: et non demolient̃. Urbem ingredient̃: in muro current. Domos ascendent: ꝑ fenestras intrabunt quasi fur. A facie eius cõ tremuit terra: moti sunt celi. Sol et luna obtenebrati sunt: ⁊ stelle retraxerũt splendoꝛem suum. Et dominus dedit vocẽ suam ante faciem exercitus sui: quia multa sunt nimis castra eius: quia fortia et facientia verbum eius. Magnus enim dies domini: et terribilis valde. Et quis sustinebit euꝫ? Nunc g̃ dicit dominus. Conuertimini ad me in toto corde vestro in ieiunio ⁊ fletu ⁊ in planctu: et scindite corda vestra et non vestimenta vestra. Et cõuertimini ad dominum deum vestrum: quia benignus et misericoꝛs est: patiens et multe misericoꝛdie et prestabilis sup malicia. Quis scit si conuertatur ⁊ ignoscat deus: et relinquat post se benedictionem? Sacrificiũ et libamen dño deo nostro. Canite tuba ī syon: sanctificate ieiuniũ vocate cetũ: ꝯgregate

Ioel 1ª

ꝑplm sanctificate ecclesiam:coadunate se-
nes ꝯgregate paruulos ⁊ sugentes ubera.
Egrediat̃ sponsus de cubili suo:et sponsa
de thalamo suo. Inẽ uestibulum et altare
ploꝛabũt sacerdotes ministri dñi ⁊ dicent.
Parce dñe ꝓce ꝑplo tuo:et ne des hẽditatẽ
tuã in obꝓobꝛiũ:ut dominent̃ eis natio-
nes. Quare dicũt in ꝑplis ubi est de⁹ eoꝝ?
Zelatus est dñs terrã suaꝫ:et pepcit ꝑplo
suo. Et respõdit dñs:et dixit ꝑplo suo. Ec-
ce ego mittam uobis frumentũ ⁊ uinum ⁊
oleum:et replebimini in eis:et non dabo
uos ultra obꝓobꝛiũ in gentibꝫ. Et eũ qui
ab aquilone est ꝓcul faciaꝫ a uobis:et ex-
pellam eũ in terrã inuiam ⁊ desertaꝫ. Fa-
ciem eius contra mare oꝛientale:et extre-
mũ eius usqꝫ ad mare nouissimũ:et ascen-
det fetoꝛ eius. Et ascendet putredo eius:qꝛ
superbe egit. Noli timere terra:sed exulta
⁊ letare:qm̃ magnificauit dñs ut faceret.
Nolite timere aĩalia regionis:qꝛ germĩa-
uerunt speciosa deserti. Quia lignuꝫ attu-
lit fructũ suum:ficus ⁊ uinea dederũt uir-
tutem suã. Et filij sy̓on exultate ⁊ letami-
ni in dño deo uestro:quia dedit uobis doc-
toꝛem iusticie:et descendere faciet dñs ad
uos ymbꝛem matutinũ ⁊ serotinũ sicut in
ꝓncipio. Et implebunt̃ aree frumento:⁊
redundabunt toꝛcularia uino et oleo. Et
reddam uobis annos quos ꝯmedit locu-
sta. bꝛucꝰ ⁊ rubigo ⁊ eruca:fortitudo mea
magna quaꝫ misi in uos. Et ꝯmedetis ues-
centes ⁊ saturabimĩ:et laudabitis nomen
dñi dei uĩi qui fecit mirabilia uobiscũ. Et
non ꝯfundet̃ ꝑplus meus in sempiternũ:⁊
scietis qꝛ in medio hirl'm ego sum. Et ego
dñs deus uester:et nõ est amplius:et non
ꝯfundet̃ ꝑplus meꝰ ineternũ. Et erit:post
hec effundã de spiritu meo sup omem car-
nem:et ꝓphetabunt filij uĩ ⁊ filie uẽe. Se-
nes uestri somnia somniabunt:⁊ iuuenes
uestri uisiones uidebũt. Sed ⁊ sup seruos
meos et ancillas ĩ diebꝫ illis effundaꝫ spm̃
meum:et dabo pꝛodigia in celo et in terra
sanguinem et ignem ⁊ uapoꝛem fumi. Sol
conuertet̃ in tenebꝛas et luna in sanguinẽ
anteq̃ ueniat dies dñi magnus et hoꝛribi-
lis. Et erit:oĩs qui inuocauerit nomẽ dñi
saluus erit:qꝛ in monte sy̓on et in hirl'm
erit saluatio sicut dixit dñs:et in residuis
quos dominus uocauerit. Capi. III.

Ecce enim in diebꝫ illis et in tempe
illo cũ ꝓuertero captiuitatẽ iuda
et hirl'm. ꝯgregabo oĩes gentes:
et deducam eas in uallem ioſaphat ⁊ disce-
ptabo cũ eis ibi sup populo meo et here-
ditate mea israhel quos disperserũt in na-
tionibꝫ:et terrã meã diuiserũt et sup po-
pulum meũ miserũt soꝛtem. Et posuerunt
puer̃ in pꝛostibulũ:⁊ puellam uendiderũt
pꝛo uino ut biberent. Elex̃ quid mihi ⁊ uo-
bis tyꝛus ⁊ sy̓don ⁊ oĩs ẽminus palesti-
noꝝ? Nunquid ultõnez uos reddetis mihi?
Etsi ulciscemini uos ꝓtra me:cito uelocit̃
reddã uicissitudinẽ uobis sup caput uĩm.
Argentũ enim meũ et auꝝ tulistis:⁊ desi-
derabilia mea ⁊ pulcerrima intulistis ĩ de-
lubꝛa uestra. Et filios iuda ⁊ filios hirl'm
uendidistis filijs grecoꝛum:ut longe face-
retis eos de finibꝫ suis. Ecce ego suscitabo
eos de loco in quo uendidistis eos:et con-
uertaꝫ retributionẽ uestrã in caput uĩm.
Et uendam filios uestros et filias uestras
in manibꝫ filioꝝ iuda:et uenũdabunt eos
sabeis genti longinque. quia dominus lo-
cutus est. Clamate hec in gentibꝫ:sanctifi-
cate bellum:suscitate robustos. Ascendãt
oĩes uiri bellatoꝛes. Cõcidite aratra uꝛa
in gladios:et ligones uestros in lanceas.
Infirmus dicat:qꝛ ego foꝛtis sum. Erum-
pite et uenite omnes gentes de circuitu:et
congregamini. Ibi occumbere faciet dñs
robustos tuos. Consurgant et ascendant
gentes in uallem ioſaphat:quia ibi sedebo
ut iudicez omnes gentes in circuitu. Mit-
tite falces:quoniaꝫ maturauit messis. Ue-
nite et descendite:quia plenũ est toꝛcular.
Exuberant toꝛcularia:quia multiplicata
est malicia eoꝛuꝫ. Populi populi in ualle
concisionis:quia iuxta est dies dñi in ual-
le ꝯcisionis. Sol ⁊ luna obtenebrati sunt:
et stelle retraxerũt splendoꝛez suũ. Et dñs de
sy̓on rugiet:⁊ de hirl'm dabit uocẽ suã. Et
mouebunt̃ celi et terra:et dñs spes popu-
li sui:et foꝛtitudo filioꝝ israhel. Et scietis
qꝛ ego dñs deus uester:habitans ĩ sy̓on in
monte sc̃o meo. Et erit hirl'm sc̃a:et ali-
eni nõ trãsibunt ꝑ eã amplius. Et erit:in
die illa stillabũt montes dulcedinẽ et col-
les fluent lacte. Et per omnes riuos iuda
ibunt aque:et fons de domo domini egre-
dietur:et irrigabit toꝛrentem spinarum.

Egiptus in desolatōnem erit :⁊ ydumea in desertum pditionis: pro eo q̄ iniq̄e egerīt in filios iuda ⁊ effuderint sanguinem īnocentem in terra sua Et iudea inetern̄ū habitabitur:et hierusalem ī generatōnem et generationē .Et mūdabo sanguinem eoꝝ quē non mūdaueram :et dominus cōmorabitur in syon.

Explicit iobel ꝑpha .Incipit amos ꝑpha.

Erba amos qui fuit ī pastoralibus thecue:que vidit super israbel in diebus ozie regis iuda et in diebo iheroboam filij ioas regis israbel ante duos ānos t̄remotus Et dixit.Domin⁹ de syon rugiet: et de hierusalem dabit vocem suam·Et luxerunt speciosa pastorum :⁊ exiccatus est vertex carmeli.Hec dicit domin⁹ .Super tribus sceleribo damasci et super quatuor nō cōuertā eum eo q̄ triturauerūt ī plaustris ferreis galaad. Et mittā ignem ī domū azabel ⁊ deuorauit domos benadab.Et ptera vectem damasci.⁊ dispdā habitatorem de campo ydoli: ⁊ tenentē sceptrum ꝺ domo voluptatis : et trāsferetur populus syrie cirenen dicit domin⁹ .Hec dicit dns. Super tribus sceleribo gaze et super quatuor non cōuertam eum:eo q̄ transtulerit captiuitatem pfectam vt cōcluderet eam ī ydumea.Et mittam ignem ī murum gaze et deuorabit edes ei⁹:et dispdam habitatorem de azoto et tenētem sceptrū de ascalone:et ꝓuertam manū meam super accaron ⁊ peribūt reliq̄e philistinoꝝ dicit dns. Hec dicit dns.Super tribus sceleribo tyri ⁊ sup quatuor nō ꝓuertā eū:eo q̄ cōcluserīt captiuitatē pfectā ī ydumea :et nō sūt recordati federis fratꝝ.Et mittā ignē ī murū tyri:⁊ deuorabit edes ei⁹.Hec dicit dns. Sup tribus sceleribo edō ⁊ sup quatuor ñ ꝓuertā eū:eo q̄ pfecut⁹ sit ī gladio fratrem suū ⁊ violauerit misericordiā ei⁹ :⁊ tenuerit vltra furorem suum .et indignationez suam ꝓuauerit usq̄ ī finem. Mittam ignē in theman : et deuorabit edes bosre .Hec dicit dominus.Super tribus sceleribo filiorum āmon ⁊ super quatuor non conueram eum:eo q̄ dissecuerit pregnantes galaad.ad dilatandum terminum suum.Et succendam ignem in muro rabbē et deuorabit edes eius:in vlulatu ī die belli et ī t̄bine in die cōmotionis .Et ibit melchon ī captiuitatem:ipse et principes eius simul dicit dominus.

¶ Capitulum. .II.

Hec dicit domin⁹ .Super tribo sceleribus moab et super quatuor nō cōuertam eum:eo q̄ incēderit ossa regis ydumee usq̄ ad cinerem.Et mittam ignē in moab et deuorabit edes carioth:et morieť in sonitu moab in clangore tube: et dispdam iudicem de medio eius:⁊ omēs principes eius intficiaꝫ cum eo dicit dns. Hec dicit dominus .Super tribus sceleribus iuda ⁊ super quatuor nō cōuertā eū: eo q̄ abiecerit legē domī:et mādata ei⁹ nō custodierit .Deceperūt em̄ eos ydola sua: post que abierant patres eorū.Et mittam ignem in iudā:et deuorabit edes hierusalē Hec dicit dominus.Super tribo sceleribus israbel et super quatuor nō cōuertam eū: pro eo q̄ vēdiderit pro argento iustum:et pauperem pro calciamētis.Qui cōterunt super puluerem terre capita paupez̄um et viam humilium declinant :et filius ac pr̄ eius ierūt ad puellam vt violarent nomez sanctum meum:et super vestimētis pigneratis accubuerūt iuxta omne altare:⁊ vinum damnatoꝝ bibebāt in domo dei sui. Ego autem exterminaui amorreū a facie eorum :cui⁹ altitudo cedroꝝ altitudo ei⁹: et fortis ipse quasi quercus.Et ꝓtriui fructū eius desuper:et radices ei⁹ subter.Ego sum qui ascendere vos feci de terra egipti: et eduxi vos ī deśtum q̄draginta annis.vt possideretis terrā amorrei ⁊ suscitaui ꝺ filijs vestris in ꝓphetas ⁊ de iuuenibo vestris nazareos.Nūquid ñ ita ē filij isr̄l dicit domin⁹?Et ꝓpinabitis nazareis vinū:⁊ ꝓphetis mandabitis dicētes:ne ꝓphetetis.Ecce ego stridebo subter vos:sicut stridet plaustrū onustū feno.Et pibit fuga a veloce:⁊ fortis nō obtinebit ꝺtutem suā:et robust⁹ nō saluabit animā suam .Et tenēs arcum non stabit ⁊ velox pedibo suis nō saluabitur :et ascensor equi nō saluabit animam suam:et robustus corde inter fortes nud⁹ fugiet in die illa dicit dominus.

¶ Capitulum. .III.

Audite verbū quod locutus est dñs sup vos filij israbel: sup omnez cognationē quā eduxit de terra egipti dicens. Tantūmō vos cognoui ex omnibus cognationibz terre: idcirco visitabo sup vos omnes iniquitatez vestras. Nunquid ambulabunt duo pariter: nisi conuenerit eis? Nunquid rugiet leo in saltu: nisi habuerit predam? Nunquid dabit catulus leonis vocez de cubili suo: nisi aliquid apprehenderit? Nunquid cadet auis in laqueum terre absq; aucupe? Nunquid auferetur laqueus de terra: antēq; quid ceperit? Si clanget tuba in ciuitate: et popul⁹ non expauescet? Si erit malū in ciuitate: quod dñs non fecerit? Quia nō faciet dñs deus verbum: nisi reuelauerit secretuz suum ad seruos suos prophetas. Leo rugiet: quis non timebit? Dñs deus locut⁹ est: quis non prophetabit? Auditum facite in edibz azoti: ⁊ ī edibz terre egipti: ⁊ dicite. Congregamini sup montes samarie: ⁊ videte insanias in medio ei⁹ multas: ⁊ calūniam pacientes in penetrabilibus eius. Et nescierūt facere rectum dicit dñs: thesaurizantes iniquitatez et rapinas in edibus suis. Propterea hec dicit dñs deus. Tribulabit̄ et circuiet̄ terra: et detrahet̄ ex te fortitudo tua: et diripientur edes tue. Hec dicit dñs. Quomodo si eruat pastor de ore leonis duo crura aut extremū auricule: sic eruent̄ filij israel qui habitāt in samaria in plaga lecturi ⁊ ī damasci ḡbato. Audite ⁊ cōtestamini in domo iacob dicit dñs deus exercituū: qz in die cū visitare cepo ꝑuari catōes israel sup eum visitabo et sup altaria bethel: et amputabunt̄ cornua altaris et cadent in terrā. Et pcuciam domū hijemalem cum domo estiua: et peribunt domus eburnee: et dissipabuntur edes multe dicit dominus.

Capitulum. IIII.

Audite verbum hoc vacce pingues q̄ estis in mōte samarie: que calūniaz facitis egenis: ⁊ confringitis paupes. Que dicitis dominis vestris: afferte ⁊ bibemus. Jurauit dñs deus in scō suo: qz ecce dies venient sup vos ⁊ leuabūt vos in contis: et reliq̄as vr̄as in ollis feruentibz. Et per aperturas exibitis altera ꝓtra alteraz: et piciemini in armon dicit dñs. Venite ad bethel et impie agite: ad galgalam: et multiplicate preuaricatōez. Et offerte victimas vr̄as: tribz diebz decimas vr̄as. Et sacrificate de fermento laudem: ⁊ vocate voluntarias oblatōes ⁊ annūciate. Sic em̄ voluistis filij israel dicit dñs deus. Unde ⁊ ego dedi vobis stuporem dentiū in cunctis vrbibz vestris: et indigēciā panum in omnibz locis vestris: ⁊ non estis reuersi ad me dicit dñs. Ego q̄z phibui a vobis ymbrē cum adhuc tres mēses supessent vsq; ad messem: et plui sup vnaz ciuitatē: et sup alterā ciuitatem non plui. Pars vna cōpluta est: et ps sup quaz non plui aruit. Et venerūt due ⁊ tres ciuitates ad vnā ciuitatem vt biberent aquā: ⁊ non sūt saciate: ⁊ nō rediſtis ad me dicit dñs. Percussi vos in vento vrente et in aurugine: multitudinē ortoꝝ vr̄oꝝ et vineaꝝ vestrarū olineta vestra et ficeta vr̄a comedit eruca: et nō rediſtis ad me dicit dñs. Misi in vos mortē in via egipti: pcussi ī gladio iuuenes vr̄os vsq; ad captiuitatem equoꝝ vestroꝝ et ascendē feci putredinē castroꝝ vestrozū in nares vestras: et non rediſtis ad me dicit dñs. Subuerti vos sicut subuertit deus sodomam et gomorrā: et facti estis quasi torris raptus ab incendio: ⁊ nō rediſtis ad me dicit dñs. Quapropter hec faciam tibi israel. Postq̄ aūt hec fecero tibi: preparare in occursum dei tui israbel. Quia ecce formans mōtes et creans ventū et annūcians homini eloquiū suuz: faciēs matutinā nebulam et gradiens sup excelsa terre: dñs deus exercituū nomen eius.

Capitulum .V.

Audite verbuz istud: q̄ ego leuo super vos planctum. Domus israbel cecidit: et non adiciet vt resurgat. Virgo israbel proiecta est in terram suā: non est qui suscitet eaz. Quia hec dicit dominus deus. Urbs de qua egrediebantur mille relinquentur in ea centum: et de qua egrediebantur centum relinquentur in ea decem in domo israbel: quia hec dicit dominus deus domui israbel. Querite me et viuetis: et nolite querere bethel. Jn galgala nolite intrare: et in bersabee non trāsibitis: quia galgala captiua ducetur: et bethel erit inutilis. Querite dñm et viuite: ne forte comburat̄ vt ignis dom⁹ ioseph: et deuorabit et nō erit qui extinguat

bethel. Qui ꝓuertitis ī absinthiū iudiciū: ⁊ iustitiā ī ₹ra relinquitis: facientē arctu-rum et orionem ⁊ ꝓuertentē mane ī tene-bras: ⁊ diem in noctem mutantē. Qui vo-cat aq̄s maris et effūdit eas sup faciē ₹re: dñs est nomē eius. Qui subridet vastitatē sup ꝛobustū: ⁊ depopulatōnez sup potentē affert. Odio habuer̄t corꝛipientē ī porta: et loquentē pfecte abominati sūt. Idcirco pro eo q̄ diripiebatis pauperē et predam electā tollebatis ab eo: domos q̄dꝛo lapide edificabitis: et ñ habitabitis ī eis. Vineas plantabitis amantissimas ⁊ nō bibetis vinū eaꝝ: quia cognoui mlta scelera vīa: ⁊ fo-rtia peccata vestra. Hostes iusti accipientes mun⁹: ⁊ paupes deꝑmētes in porta. Ideo prudēs ī tpe illo tacebit: quia temp⁹ malū est. Queritе bonū ⁊ nō malū vt viuatis: et erit dñs de⁹ exercituū vobiscuꝫ sicut dixi-stis. Odite malū ⁊ diligite bonū: ⁊ ꝓstituite ī porta iudiciū: si fortе misereat̄ domi⁹ de⁹ exercituū reliquijs ioseph. Propterea hec dicit domin⁹ deus exercituum dñator. In oībus plateis planct⁹: et ī cūctis q̄ foris sūt dicetur ve ve. Et vocabūt agricolā ad luctū: ⁊ ad planctū eos q̄ sciūt plangē. Et ī oīb⁹ vijs eritꝑ lanct⁹: quia ꝑtrāsibo ī medio tui dicit dñs. Ve desiderātib⁹ diem dñi. Ut quid eā vobis? Dies dñi ista tene-bre et nō lux. Quomodo si fugiat vir a fa-cie leonis ⁊ occurret ei vrsus: ⁊ ingredi-et̄ domū ⁊ imitet̄ manu sua sup parietem: et mordeat eum coluber. Nūquid nō tenebre dies dñi et nō lux ⁊ caligo et non splendor in ea? Odi et ꝓieci festiuitates vīas: et nō capiaꝫ odorez cetuū vestroꝝ. Quod si ob-tuleritis mihi olocaustomata et munera vestra non suscipiā: ⁊ vota pinguiū vr̄oꝝ nō respiciaꝫ. Aufer a me tumultū carmi-nū tuoꝝ: ⁊ cantica lire tue nō exaudiam. Et ꝛuelabitur quasi aqua iudiciū: ⁊ iusti-cia quasi torrēs fortis. Nūquid hostias et sacrificiū obtulistis mihi ī deserto quadra-ginta annis domus isrl̄? Et portastis tab-naculum moloch deo vestro: ⁊ ymaginem ydoloꝝ vr̄oꝝ. sidus dei vr̄i rēpha: figuras quas fecistis vobis adorare eas. Et migre vos faciam trans damascum dixit domi⁹: deus exercituum nomen eius.

Capitulum. .VI.

Ve vobis qui opulenti estis in syon et cōfidit̄is ī monte samarie: opti-mates capita populoꝝ: ingredientes pōpatice domū israhel. Trāsite ī chalamie et videte: et ite inde in emath magnam et descēdite in geth palestinoꝝ et ad optima q̄q regna hoꝝ: si latior termin⁹ eoꝝ ₹mi-no vestro ē. Qui seperati estis ī diem ma-lū: et appropinq̄tis solio iniquitatis. Qui dormitis in lectis eburneis: et lasciuitis in stratis vr̄is. Qui comedit̄is agnū ō grege. ⁊ vitulos ō medio armēti: q̄ canitis ad vo-cē psalterij. Sicut dauid putauer̄ūt se ha-bere vasa cantici: bibētes ī phialis vinū. ⁊ optimo vngēto delibuti: ⁊ nihil paciebant̄ super cōtritione ioseph. Quapropter nūc migrabūt in capite trāsmigrātium: et au-feret̄ factio lasciuientiū. Jurauit dñs de⁹ in anima sua: dicit domi⁹ deus exercituū. Detestor ego superbiā iacob: ⁊ domos eius odi: ⁊ tradā ciuitatē cū habitatoribꝫ suis. Quod si reliqui fuerint decem viri ī domo una: et ipi morient̄. Et tollet eū ꝓpinquus suus ⁊ conburet eum vt efferat ossa de do-mo: et dicet ei qui in penetralibꝫ dom⁹ est. Nūquid adhuc ē penes te? Et respondebit. Finis est. Et dicet ei. Tace: ⁊ nō r̄cordemur nois dñi. Quia ecce domin⁹ mādauit: ⁊ p-cuciet domū maiorem ruinis: ⁊ domū mi-norem scissionibꝫ. Nūquid currere queūt ī petris equi: aut arari potest̄ ī bubal? Qm̄ cōuertistis ī amaritudinem iudiciū ⁊ fru-ctū iusticie ī absinthiū: q̄ letami ī nihilo: q̄ dicitis. Nūq̄d nō ī fortitudiē nr̄a assūpsi-mus nobis cornua? Ecce em̄ suscitabo sup vos domus isrl̄ dicit dñs deus exercituum gentem: ⁊ conteret vos ab introitu emath vsq̄ ad torrentem deserti.

Capitulum. .VII.

Hec ostendit mihi domin⁹ deus. Ecce fictor locuste ī principio ger-minātium serotini ymbris: ⁊ ecce serotinus post tōsorem gregis. Et factus est cum cōsūmasset comedere herbam terre dixi. Domine deus ꝓpicius esto obsecro. Quis suscitabit iacob quia paruulus est? Misertus est dominus super hoc. Non erit dixit domin⁹. Hec ostendit mihi dñs deus. Et ecce vocabat iudiciū ad ignez dñs de⁹: et deuorauit abissum multam et comedit

simul ꝓtem. Et dixi. Dñe deus q̃esce obsecro. Quis suscitauit iacob qz ꝑuulus est: Mistus est dñs sup hoc. Dz q istud ñ erit dixit dñs deus. Hec oñdit mihi dñs deus. Et ecce dñs stans sup murꝫ litū: q in mãu eius trulla cemẽtarij. Et dixit dñs ad me. Quid tu vides amos: Et dixi. Trullaz cemẽtarij. Et dixit dñs. Ecce ego ponã trullam in medio ꝑpli mei isrl. Nõ adiciaz vltꝫ supinducere eũ: et demolientꝫ excelsa ydoli et sanctificatões isrl desolabunt: q surgam sup domũ hieroboaz ī gladio. Et misit amasias sacerdos bethel ad hieroboaz regez isrl dicens. Rebellauit ꝑ te amos ī medio domus isrl. Non poterit tra sustinẽ vniuersos ſmones eius. Hec ei dicit amos. In gladio morietur hieroboaz: q isrl captiuus migbit de terra sua. Et dixit amasias ad amos. Qui vides gradẽ: fuge in terraz iuda q pmede ibi panẽ et ꝑphetabis ibi: q ī bethel nõ adicies vltꝫ vt ꝑphetes qz sanctificatio regis est q dom⁹ regni est. Rñditqz amos: et dixit ad amasiaz. Nõ sum ꝑpheta et nõ sum fili⁹ ꝑphete: sed armẽtarius ego sum vellicans sicomoros. Et tulit me dñs deus cũ sequerer gregẽ: q dixit dñs ad me. Vade ꝑpheta ad ꝑplm meum isrl. Et nunc audi verbũ dñi. Tu dicis nõ ꝑphetes sup isrl: et nõ stillabis sup domũ ydoli. Propt̃ hoc hec dicit dñs. Vxor tua in ciuitate fornicabit: et filij tui q filie tue in gladio cadent: et humus tua funiculo metiet. Et tu in terra polluta morieris: et israhel captiuus migrabit de terra sua. Ca. VIII.

Hec ostendit mihi dñs deus. Et ecce vncin⁹ pomoꝝ. Et dixit. Quid tu vides amos: Et dixi. Vncinum pomorum. Et dixit dñs ad me. Venit finis sup populum meũ israhel. Non adiciaz vltra vt ꝓtranseam eum. Et stridebunt cardines templi in die illa dicit dominus de⁹. Multi morient: in oñi loco ꝓiciet silenciũ. Audite hoc qui cõteritis paupem: et deficere facitis egenos terre dicentes. Qñ trãsibit messis q venũdabimus merces. et sabbatũ q aperiemus frumentũ: vt immiuuamus mensurã q augeam⁹ sicluz q supponamus stateras dolosas: vt possideam⁹ in argento egenos q paupes ꝑ calciamentis q quisquilias frumẽti vendam⁹: Jurauit dñs in superbia iacob: si oblit⁹ fuero vsq ad finez oñia opa eoꝝ. Nunqd super isto nõ commouebit̃ terra: et lugebit oīs habitatoꝝ eius: Et ascendet q̃si fluui⁹ vniuersus: et eiciet̃ q defluet quasi riuus egipti. Et erit in die illa dicit dñs occidet sol meridie: et tenebrescẽ faciaz t̃raz in die luminis. Et ꝓuertaz festiuitates vr̃as in luctum: et oīa cantica vr̃a in planctũ. Et inducam sup omne dorsuz vr̃m saccum: q sup omne caput caluiciũ. Et ponã eaz q̃si luctũ vnigeniti: q nouissima eius q̃si die amarꝫ. Ecce dies veniũt dicit dñs et mittaz famẽ in terrã: nõ famem panis neq sitim aque: sed audiendi verbũ dñi. Et ꝓmouebunt̃ a mari vsq ad mare: et ab aquilone vsq ad orientẽ circuibũt querẽtes verbũ dñi: et ñ inueniẽt. In die illa deficient vgines pulcre et adolescentes in siti qui iurant ī delicto samarie q dicũt. Viuit deus tuus dan: et viuit via bersabee. Et cadent: et non resurgent vltra. Capitulum. IX.

Vidi dñm stantez sup altare. Et dixit. Percute cardinẽ: et ꝓmoueantur supliminaria. Auaricia eñ in capite oīm: et nouissimũ eoꝝ in gladio interficiaz. Non erit fuga eis. Fugiet: et nõ saluabit̃ ex eis qui fugerit. Si descẽderint vsq ad infernũ inde manus mea educet eos: etsi ascenderint vsq in celũ inde detraham eos. Etsi absconditi fuerint ī vertice cameli inde scrutans auferam eos: etsi celauerint se ab oculis meis in profundum maris: ibi mandabo serpenti et mordebit eos. Etsi abierint in captiuitatem coram inimicis suis ibi mandabo gladio et occidet eos: et ponam oculos meos super eos in malũ q nõ in bonũ. Et dñs deus exercituũ qui tanget terrã q tabescet: et lugebũt omnes habitantes in ea. Et ascendet sicut riuus omnis: et defluet sicut fluuius egipti. Qui edificat in celo ascensionẽ suã: et fasciculũ suum sup terram fundabit. Qui vocat aquas maris: q effundit eas sup faciem terre. Dñs nomẽ eius. Nunqd nõ vt filij ethiopum vos estis mihi filij isrl ait dñs: Nunqd non isrl ascendẽ feci de terra egipti et palestinos de capadocia. q syros de cijrene: Ecce oculi dñi dei sup regnum peccans: q ꝓterã illud a facie t̃re. Veruntñ

Abdias mj9

conterens nō ꝓterā domū iacob dicit dñs.
Ecce emī mādabo ego:et cōcuciā in oībus
gentib domū isrl sicut concutit triticū in
cribro :ꝙ nō cadet lapillus sup terram. In
gladio moriēt omnes peccatōes ꝓpli mei:
q dicunt nō appropinq̄bit :ꝙ nō veniet sup
nos malū. In die illa suscitabo tabnaculū
dauid quod cecidit :ꝙ reedificabo apturas
muroꝝ eius:ꝙ ea q̄ corruerāt instaurabo.
Et reedificabo eū sicut ī diebꝫ ātiquis: vt
possideāt reliquias ÿdumee ꝙ omnes nati-
ones:eo ꝙ īuocatum sit nomen meum sup
eos dicit dñs faciens hec.Ecce dies veniēt
dicit dominus :ꝙ ꝓprehendet arator messo-
rem:et calcatꝛ vue mittentem semē. Et stil-
labūt montes dulcedinē:ꝙ omēs colles cul-
ti erūt.Et conuertam captiuitatē ꝓpli mei
isrl:et edificabūt ciuitates desertas et ha-
bitabūt:et plantabunt vineas ꝙ bibent vi-
num eaꝝ:ꝙ facient ortos ꝙ comedent fru-
ctus eoꝝ .Et plantabo eos super humum
suam:et nō euellam eos vltra de terra sua
quam dedi eis dicit domin? deus tuus.

Explicit amos ꝓpha. Incipit abdias ꝓpha

Visio abdie .Hec dicit dñs
deus ad edom.Auditū au-
diuimus a domino:ꝙ lega-
tum ad gentes misit.Sur-
gite :ꝙ ꝓsurgamus aduer-
sus eū in preliū.Ecce par-
uulum dedi te in gētibus. Cōtemptibil tu
es valde .Superbia cordis tui extulit te ha-
bitantem in scissuris petrarum:exaltantē
solium tuum .Qui dicis ī corde tuo.Quis
detrahet me ī terram:Si exaltatus fueris
vt aquila :et inter sydera posueris nidum
tuum:inde detraham te dicit dominus.Si
fures introissēt ad te si latrones ꝑ noctē:
quomodo ꝙticuisses:Nōne furati essēt suf-
ficiencia sibi:Si vindemiatores introissēt
ad te.nunquid saltem racemos reliquissēt
tibi:Quomodo scrutati sūt esau:Inuesti-
gauerunt abscondita eius.Usq̄ ad termi-
num emiserunt te:omēs viri federis tui il-
luserunt tibi.Inualuerunt aduersū te viri
pacis tue .Qui comedunt tecū ponēt insi-
dias subter te.Non est prudentia ī eo.Nū-
quid non in die illa dicit dominus perdaz
sapientes de ÿdumea:et prudenciā de mō-
te esau:Et timebunt fortes tui a meridie:
vt intereat vir de mōte esau :propter inī-
fectionem ꝙ ꝓpter iniquitatem in fratrem
tuum iacob.Operiet te confusio:ꝙ peribis
ineternum.In die cum stares aduersus eū
qñ capiebant alieni exercitum ei? et extī-
nei ingrediebanī portas eius ꝙ sup hieru-
salem mittebant sortem :tu q̄q̄ eras quasi
vnus ex eis.Et non despicies in die fratris
tui:in die peregrinatōis eius .Et nō leta-
beris super filios iuda ī die ꝑditioīs eorū:
ꝙ non magnificabis os tuū ī die angustie.
Neq̄ ingredieris portam populi mei in die
ruine eorum :neq̄ despicies et tu in malis
eius in die vastitatis illius.Et nō emittē-
ris aduersus exercitum eius ī die vastita-
tis illi? :neq̄ stabꝭ ī exitib viaꝝ vt interfici-
as eos qui fugerint.Et nō concludes reli-
quos eius ī die tribulationis:quoniā iux-
ta est dies domini super omnes gētes.Si-
cut fecisti fiet tibi :retributionem tuam ꝓ-
uertam in caput tuum .Quomodo emī bi-
bistis super montem sanctū meum bibent
omnes gentes iugiter :ꝙ bibent ꝙ absorbe-
bunt:et erunt quasi nō sint.Et in mōte sy-
on erit saluatio :et erit sanctus .Et possi-
debit domus iacob eos q̄ se possederant.Et
erit domus iacob ignis:ꝙ dom? ioseph flā-
ma:et domus esau stipula.Et succendetur
in eis et deuorabunt eos :et nō erunt reli-
quie domus esau :quia domī? locutus est.
Et hereditabūt hij qui ad austrū sunt mō-
tem esau:et qui in campestribꝫ philistijm:
et possidebūt regionem samarie et regioēz
ephraim .Et beniamin possidebit galaad:
ꝙ trāsmigratō exercitus hui? filioꝝ israhel
omīa loca chananeoꝝ vsq̄ sareptam sydo-
nioꝝ :ꝙ trāsmigratio hierusalem q̄ in bos-
foro ē possidebit ciuitates austri.Et ascē-
dent saluatores ī montē syon iudicare mō-
tem esau:et erit domino regnum.

Explicit abdias ꝓpha. Incipit ionas ꝓpha

Et factum ē verbū dñi ad
ionā filium amathi dicēs.
Surge :et vade ī niniuen
ciuitatē grātē.ꝙ ꝑdica ī ea
q̄ ascēdit malicia ei? corā
me .Et surrexit ionas :vt
fugēt ī tharꝭ a facie dñi.Et descēdit ioppē:

et inuenit nauẽ euntem in tharsis. Et dedit naulum eius: et descendit in eaz vt iret cum eis ĩ tharsis a facie dñi. Dñs aũt misit ventuz magnũ in mare: et facta ẽ tempestas maꝯ in mari: ꝙ nauis periclitabaꝫ ꝓteri. Et timuerũt nautæ: et clamauerunt viri ad deum suũ: ꝙ miserũt vasa q̃ erant in naui ĩ mare: vt alleuiareꝫ ab eis. Et ionas descendit ad interiora nauis: et dormiebat sopore ḡui. Et accessit ad eũ gubernator: et dixit ei. Quid tu sopore dẽmeris? Surge inuoca deũ tuuz: si forte recogitet deus de nobis ꝙ nõ ꝑeamus. Et dixit vir ad collegam suũ. Venite ꝙ mittam⁹ sortes: ꝙ sciamus q̃re hoc maluz sit nobis. Et miserũt sortes: et cecidit sors sup ionam. Et dixeꝫ ad eum. Indica nobis cuius causa malum istud sit nobis. Qđ est opus tuũ que terra tua: ꝙ quo vadis vel ex q̃ ꝑ̃ro tu es? Et dixit ad eos. Hebreus ego sum: ꝙ dñm deum celi ego timeo q̃ fecit mare ꝙ aridaz. Et timuerũt viri timore magno: et dixerũt ad euz. Quid hoc feciſti? Cogñuerunt eĩ viri q̃ a facie dñi fugeret. qz indicauerat eis ionas. Et dixeꝫ ad euz. Quid faciem⁹ tibi: ꝙ et cessabit mare a nobis? Quia mare ibat et intumescebat sup eos. Et dixit ad eos. Tollite me ꝙ mittite ĩ maꝛ: ꝙ cessabit marea vobis. Scio eñ ego: qm̃ ꝑ̃ me tempestas hec grandis venit super vos. Et remigabant viri vt reuertereñ ad aridam et non valebant: quia mare ibat et intumescebat sup eos. Et clamauerunt ad dominuz: ꝙ dixerunt. Quesumus dñe ne pereamus in anima viri istius: ꝙ ne des sup nos sanguinẽ innocentem: qz tu dñe sicut voluisti feciſti. Et tulerũt ionam ꝙ miseꝛt in mare: ꝙ stetit mare a feruore suo. Et timueꝛt viri timore magno dñm: et ĩmolauerunt hostias dño: et vouerunt vota.

Capitulum .II.

Et ꝑparauit dñs piscem grandem: vt deglutiret ionaz. Et erat ionas in ventre piscis tribꝫ diebꝫ et tribꝫ noctibꝫ. Et oꝛauit ionas ad dñm deum suum de ventre piscis. Et dixit. Clamaui de tribulatõne mea ad dñm: ꝙ exaudiuit me. De ventre inferi clamaui: et exaudisti vocem meam. Et proiecisti me in profundaz in corde maris: et flumen circumdedit me. Omnes gurgites tui et fluctus tui sup me transierunt. Et ego dixi. Abiectus sum a conspectu oculoꝝ tuoꝝ. Veruntamẽ rursus videbo templum sanctuz tuũ. Circumdederunt me aque vsq̃ ad animaz: abissus vallauit me: pelagus operuit caput meũ. Ad extrema montium descendi: terre vectes ꝯcluserunt me in eternũ: et subleuabis de coꝛruptõe vitã meaz dñe deus me⁹. Cũ angustiareꝫ in me anima mea dñi recordatus sum: vt veniat ad te oꝛatio mea ad templuz sanctum tuũ. Qui custodiunt vanitates: frustra miſicordiã suã derelinquũt. Ego aũt in voce laudis ĩmolabo tibi quecũq̃ voui reddaz ꝓ salute dño. Et dixit dominus pisci: et euomuit ionam in aridam.

Capitulum .III.

Et factũ est verbum dñi ad ionam secundo dicens. Surge et vade ad niniuen ciuitatez magnã: ꝙ predica in ea predicatõz quaz ego loquoꝛ ad te. Et surrexit ionas: et abiit ĩ niniuen iuxta verbum dñi. Et niniue erat ciuitas maꝯ itinere diez trium. Et cepit ionas introire ciuitatem itinere diei vnius: et clamauit ꝙ dixit. Adhuc quadraginta dies: ꝙ niniue subuerteꝫ. Et crediderũt viri niniuite in dño: ꝙ ꝓdicauerũt ieiuniũ: et vestiti sũt saccis a maiore vsq̃ ad minoꝛẽ. Et ꝑuenit verbum ad regem niniue. Et surrexit de solio suo: et abiecit vestimentũ suũ a se et indutus est sacco et sedit in cinere: et clamauit ꝙ dixit in niniue ex oꝛe regis et ꝑncipum eius dicens. Homines et iumenta ꝙ boues et pecoꝛa nõ gustent quicq̃ nec pascant̃ ꝙ aquã non bibant: et opiant̃ saccis homines. et iumẽta clamẽt ad dñm in fortitudine: ꝙuertaꝫ vir a via sua mala ꝙ ab iniq̃tate que est ĩ manibꝫ eoꝝ. Quis scit si ꝙuertaꝫ et ignoscat deus. et reuertaꝫ a furoꝛe ire sue: et non pibimus? Et vidit deus opa eoꝝ qz conuersi sunt de via sua mala: et misertus est deus sup maliciam quã locutus fuerat vt faceret eis: et non fecit.

Capitulum .IIII.

Et afflictus est ionas afflictione magna: et iratus est et oꝛauit ad dominũ: ꝙ dixit. Obsecro dñe: nunq̃d non hoc ẽ verbum meum cũ adhuc essem in terra mea? ꝓpter hoc ꝓoccupaui vt fugerẽ in tharsis.

Scio enī quia tu deus clemēs ⁊ miſericors es :patiens et multe miſerationis et ignoſcens ſup malicia. Et nūc domine tolle q̄ſo animam meam a me:quia melior eſt mihi mors q̄ vita . Et dixit domi⁹. Putaſne bene iraſcaris tu? Et egreſſus eſt ionas de ciuitate:⁊ ſedit contra orientem ciuitatis. Et ſibimet fecit vmbraculum ibi:⁊ ſedebat ſubter illud in vmbra :donec videret quid accideret ciuitati. Et preparauit dñs deus ederā:et aſcendit ſuper caput ione vt eſſet vmbra ſuper caput eius:⁊ ꝓtegeret eū. Laborauerat enī . Et letatus eſt ionas ſuper edera leticia magna . Et parauit deus vmē aſcenſu diluculi in craſtinum :et percuſſit ederam ⁊ exaruit. Et cū ortus fuiſſet ſol p̄cepit domin⁹ vento calido et vrenti:⁊ ꝓcuſſit ſol ſuper caput ione:⁊ eſtuebat. Et petiuit anime ſue vt morere. Et dixit. Melius ē mihi mori q̄ viuere. Et dixit dñs ad ionan. Putaſne bene iraſcaris tu ſup edera? Et dixit bñ iraſcor ego vſq; ad mortē Et dixit domin⁹. Tu doles ſuper edera in q̄ non laboraſti neq; feciſti vt creſceret:que ſub vna nocte nata eſt ⁊ ſub vna nocte periit:⁊ ego ñ parcā niniue ciuitati magne: in qua ſūt pluſq̄ centumuigintimilia hominuz. qui neſciūt quid ſit inter dexterā et ſiniſtram ſuam et iumenta multa.

Finit ionas ꝓpha . Incipit micheas ꝓpha

VErbum domī quod factuz ē ad micheam moraſtiten in diebus ioathan acham et ezechie regum iuda:qđ vidit ſuper ſamariā ⁊ hierusalē. Audite populi omnes :et attendat terra et plenitudo eius:⁊ ſit dominus deus vobis in teſtem :domin⁹ de templo ſancto ſuo. Quia ecce dñs egredie de loco ſuo:⁊ deſcendet ⁊ calcabit ſup excelſa terre . Et conſūmen montes ſubt⁹ eum:⁊ valles ſcindentur ſicut cera a facie ignis:ſicut aque que decurrunt i preceps. In ſcelere iacob omne iſtud:et in peccatis domus iſrl. Quod ſcelus iacob:Nonne ſamaria :Et que excelſa iude:Nōne hieruſalem:Et ponam ſamariam quaſi acerum lapidum in agro cum plantatur vinea :et detrabam in vallem lapides eius. Et fūdamēta eius reuelabo :et omia ſculptilia ei⁹ cōcident. Et omnes mercedes eius igne cōburent:et omnia ydola eius ponam i perditionez q̄ de mercedibo meretricis cōgregate ſunt:⁊ vſq; ad mercedē meretricis reuertent. Super hoc plangam et vlulabo: vadam ſpoliatus ⁊ nudus. Faciā planctū velut draconū:⁊ luctum quaſi ſtrutionū. Quia deſperata eſt plaga eius :quia venit vſq; ad iudam:tetigit portaz populi mei: vſq; ad hieruſalem . In geth nolite annūciare: lacrimis ne ploretis. In domo pulueris puluere vos aſpergite:⁊ trāſite.vob habitatio pulcra:cōfuſa ignominia. Nō ē egreſſa que habitat in exitu . Planctū domus vicine accipiet ex vobis que ſtetit ſibimet :quia infirmata eſt in que habitat i amaritudinibus . Quia deſcendit malum a domino in portam hierusalem :tumult⁹ quadrige ſtuporis habitāti lachis . Principiū peccati eſt filie ſyon:quia in te inuenta ſūt ſcelera iſrl. Propterea dabit emiſſarios ſup hereditatē geth:domus mendacij in deceptionez regibo iſrahel. Adhuc heredem adducaz tibi que habitas in mareſa: vſq; ad odollam veniet gloria iſrahel. Decaluaē ⁊ tondere ſup filios delicias tuaz: dilata caluiciū tuuz ſicut aquila :quoniā captiui ducti ſunt ex te.

Capitulum .II.

VE q̄ cogitatis inutile :et operami malū in cubilibo vr̄is. In luce matutina faciūt illud:qm̄ conf dñm eſt manus eoz. Et cōcupierūt agros ⁊ violenter tulerūt et rapuerūt domos:et calūniabant virū ⁊ domū eius :virū ⁊ hereditatē eius. Idcirco hec dicit dñs . Ecce ego cogito ſup familiā iſtam malū vnde ñ aufetis colla vr̄a:⁊ nō ābulabitis ſupbi :qm̄ temp⁹ peſſimū ē. In die illa ſumet ſup vos pabola:⁊ cantabit cāticū cū ſuauitate dicentiū. Depopulatōne vaſtati ſum⁹. Pars ꝓpli mei ꝓmutata ē. Quo recedet a me:cuz reuertat q̄ regiones nr̄as diuidat. Propt̄ hoc nō erit tibi mittēs funiculū ſortis i cetu dñi iſrl. Ne loq̄mini loquētes. Nō ſtillabit ſup iſtos:nō ꝓphetet ꝓfuſio dicit dom⁹ iacob. Nūquid abbreuiat⁹ ē ſpūs dñi: aut tales ſūt cogitatōnes ei⁹ :Nōne verba mea bona ſt cū eo recte q̄ gdit:Et econtrario popul⁹ meus in aduerſariū cōſurrexit

Michæas vij?

Deſup tunicam paliũ ſuſtuliſtis⁊ eos qui tranſiebant ſimpliciter cõuertiſtis ī bellũ. Mulieres populi mei eieciſtis ꝺ domo delicijs ſuis: a paruulis eis tuliſtis laudem meã in perpetuum. Surgite ⁊ ite: quia ñ habetis hic requiẽ. Propter inmũdiciam ei⁹ corrumpẽ putredine peſſima. Ultinaꝫ nõ eſſem vir habens ſpiritũ: et mẽdacium poci⁹ loquerer. Stillabo tibi in vinũ et in ebrietatem: et erit ſuper quẽ ſtillaẽ populus iſte. Cõgregatione congregabo iacob totum te: in vnũ cõducam reliquias iſrl̃. Pariter ponam illũ quaſi gregem ī ouili: quaſi pecus in medio caulaꝫ. Tumultuabunt a multitudine hominũ. Aſcendet eñ pandens iter ante eos. Diuident ⁊ trãſibũt portam: ⁊ egredient per eam. Et tranſibit rex eoꝝ corã eis: et dominꝰ ī capite eorum.

Capitulum. .III.

Et dixi. Audite principes iacob: ⁊ duces domus iſrahel. Nunquid eſt vestrum ſcire iudiciũ: qui odio habetis bonũ ⁊ diligitis malum: qui violenter tollitis pelles eoꝝ deſuper eis ⁊ carnẽ eoꝝ deſup oſſibus eoꝝ. Qui comederũt carnes populi mei: ⁊ pellem eoꝝ deſup excoriauerũt: ⁊ oſſa eoꝝ cõfregerũt: ⁊ cõciderunt ſicut in lebete ⁊ quaſi carnem ī medio olle. Tunc clamabũt ad dominum ⁊ non exaudiet eos: ⁊ abſcondet faciem ſuam ab eis ī tempore illo: ſicut nequiter egerũt in adinuentõnibus ſuis. Hec dicit dominus ſup prophetas qui ſeducũt populum meum: q̃ mordent dentibꝰ ſuis ⁊ predicãt pacem. Et ſi quis nõ dederit in ore eorum quippiam: ſanctificant ſup eum prelium. Propterea nox vobis pro viſione erit: et tenebre vob pro diuinatione. Et occumbet ſol ſup prophetas: et obtenebrabitur ſuper eos dies. Et cõfundẽtur qui vident viſiones: ⁊ cõfundentur diuini. Et operiẽt vultus ſuos oẽs: quia nõ eſt reſponſum dei. Verũtamen ego repletus ſum fortitudine ſpiritus domini. iudicio et virtute: vt ãnunciem iacob ſceluſ ſuum: et iſrahel peccatũ ſuum. Audite hoc principes domꝰ iacob ⁊ iudices domꝰ iſrl̃: q̃ abominamĩ iudiciũ. et oĩa recta peruertitis. Qui edificatis ſyon ī ſãguinibꝰ: ⁊ ihrl̃m ī iniq̃tate. Principes eiꝰ ī muneribus iudicabant: ⁊ ſacerdotes eiꝰ ī mercede docebãt. Et prophete eiꝰ ī pecunia diuinabant: ⁊ ſup dñm requieſcebãt dicẽtes. Nũquid nõ dñs in medio noſtrum: Nõ veniẽt ſuper nos mala. Propter hoc cauſa veſtri ſyon q̃ſi ager arabiẽ: ⁊ ihrl̃m q̃ſi aceruus lapidũ erit: ⁊ mõs tẽpli in excelſa ſiluaꝝ.

Capitulum. .IIII.

Et in nouiſſimo dieꝝ erit mons domus domini preparatus in vertice montiuꝫ: ⁊ ſublimis ſuper colles. Et fluent ad eum populi: ⁊ properabunt gentes multe ⁊ dicent. Venite aſcendamus ad mõtem domini: ⁊ ad domum dei iacob. Et docebit nos de vijs ſuis: ⁊ ibimus in ſemitis eius. Quia de ſyon egrediet lex: ⁊ verbum domini ꝺ hieruſalẽ. Et iudicabit inter pl̃os multos: ⁊ corripiet gẽtes fortes vſq; in longinquum. Et cõcident gladios ſuos in vomeres: ⁊ haſtas ſuas in ligones. Non ſumet gens aduerſum gentem gladium: et nõ diſcent vltra belligerare. Et ſedebit vir ſubtus vineam ſuam ⁊ ſubtus ficum ſuã: ⁊ nõ erit qui deterreat: qꝛ os domini exercituũ locutũ eſt. Quia omnes pl̃i ambulabũt vnuſq̃ſq; in nomine dei ſui: nos autẽ ambulabim⁹ ī nomine dñi dei noſtri inetnum ⁊ vltra. In die illa dicit dñs congregabo claudicãtem: ⁊ eam quã eieceraꝫ colligam: ⁊ quam afflixerã ꝓſolabor. Et ponã claudicantẽ in reliquias: ⁊ eam q̃ laborauerat ī gẽtem robuſtam. Et regnabit dñs ſuper eos in monte ſyon: ex hoc nũc et vſq; inetternum. Et tu turris gregis nebuloſa filia ſyon vſq; ad te veniet: ⁊ veniet poteſtas prima regnũ filie ihrl̃m. Et nũc q̃re merore cõtraheris: Nũquid rex nõ ẽ tibi. aut cõſiliarius tuus periit: quia ꝓprehendit te dolor ſicut parturientẽ: Dole ⁊ satage filia ſyon quaſi parturiens: quia nunc egredieris ꝺ ciuitate. ⁊ habitabis in regione: ⁊ venies vſq; ad babilonẽ. Ibi liberaberis: ibi redimet te domin⁹ de manu inimicoꝝ tuorum. Et nũc cõgregate ſunt ſuper te gentes multe: q̃ dicũt lapidetur: ⁊ aſpiciat ī ſyon oculꝰ noſter. Ipſi autẽ nõ cognouerunt cogitationes domini: et nõ intellexerunt conſilium eius: quia cõgregauit eos quaſi fenũ aree. Surge ⁊ tritura filia ſyon: quia cornu tuum ponam ferreum: ⁊ vngulas tuas ponam ereas. Et cõminues pl̃os multos: et iterficies domiõ rapinas eoꝝ ⁊ fortitudinẽ eoꝝ dño vniuerſe terre.

¶ Capitulum .V.

Nunc vastabéis filia latronis. Obsidionẽ posuerunt sup nos in viriga pcutient maxillam iudicis isrł. Et tu bethleem effrata: puulus es in milibus iuda. Ex te mihi egredieť qui sit dñator ī israhel: ꝛ egressus eius ab inicio a diebꝫ eternitatis. Propter hoc dabit eos vsq; ad tpus: in quo parturiens pariet. Reliquie fratrũ eius ꝓuertenť ad filios isrł. Et stabit ꝛ pascet ī fortitudine dñi: in sublimitate nominis dñi dei sui. Et ꝓuertenť: qꝛ nũc magnificabiť vsq; ad terminos terre. Et erit: iste pax assirius cuꝫ venerit in terram nrãm: et qñ calcauerit in domibꝫ nris. Et suscitabimus sup euꝫ septem pastores: et octo pmates homines. Et pascẽt terrã assur in gladio: ꝛ terram nemrod in lanceis eius. Et liberabit ab assur cũ venerit in terrã nrãm: ꝛ cũ calcauerit in finibꝫ nris. Et erũt reliquie iacob ī medio pplox multox quasi ros a dño: et quasi stille sup herbam que nõ expectat vix: ꝛ nõ prestolať filios hoim. Et erũt reliquie iacob in gentibꝫ ī medio pplox multox quasi leo in iumẽtis siluax: et quasi catulus leonis in gregibꝫ pecox. Qui cũ transierit et cõculcauerit et ceperit: nõ est q̃ eruat. Et exaltabiť manus tua sup hostes tuos: ꝛ omes inimici tui interibunt. Et erit in die illa dicit dñs: auferaꝫ eqs tuos de medio tui: et disperdam quadrigas tuas. Et pdaꝫ ciuitates terre tue: et destruaꝫ omes munitiones tuas. Et auferã maleficia de manu tua: et diuinatões non erunt in te. Et perire faciã sculptilia tua: et statuas tuas de medio tui conteram. Et nõ adorabis vltra opera manuuꝫ tuax: et euellam lucos tuos de medio tui. Et conteraꝫ ciuitates tuas: et faciam in furore et in indignatione vltionez in gentibꝫ oibꝫ que nõ audierũt.

¶ Capitulum .VI.

Audite que dñs loquiť. Surge cõtende iudicio aduersum mõtes: et audiant colles vocem tuã. Audiant montes iudicium dñi ꝛ fortia fundamenta terre: qꝛ iudicium dñi cum populo suo: et cum isrł dijudicabiť. Populus meꝰ quid feci tibi: aut quid molestus fui tibi? Rñde mihi. Quia eduxi te de terra egipti et de domo seruientium liberaui te: et misi ante faciẽ tuaꝫ moysen et aaron ꝛ mariã: populus meus memento queso quid cogitauerit cõtra te balach rex moab: et quid responderit ei balaam filiꝰ beor de sethim vsq; ad galgalam vt cognoscerес iusticias dñi. Quid dignũ offeraꝫ dño? Curuabo genu deo excelso. Nunq̃d offeram ei holocaustomata ꝛ vitulos anniculos? Nunq̃d placari potest dominus in milibꝫ arietũ: aut in multis milibꝫ hircox pinguiuꝫ? Nunq̃d dabo pmogenituꝫ meum pro scelere meo: fructũ ventris mei pro peccato aĩme mee? Indicabo tibi o homo quid sit bonũ: ꝛ q̃d dominus requirat a te. Vtiq; facere iudicium et diligere misericordiã: et solicitum ambulare cum deo tuo. Vox dñi ad ciuitatem clamat: et salus erit timentibꝫ nomen eius. Audite tribꝫ. Et qs approbabit illud? Adhuc ignis in domo impij: thesauri iniquitatis: ꝛ mensura minor. ire plena. Nũquid iustificabo stateraꝫ impiã: et saccelli pondera dolosa? In q̃bꝫ diuites eiꝰ repleti sunt iniq̃tate: et habitãtes in ea loquebãtur mendaciũ: et lingua eox fraudulenta in ore eorum. Et ego ergo cepi pcutere te pditione: super peccatis tuis. Tu comedes et nõ saturaberis: et humiliatio tua ī medio tui. Et apprehendes et non saluabis: et quos saluaberis in gladiũ dabo. Tu seminabis et non metes: tu calcabis oliuam et non vngeris oleo: ꝛ mustũ ꝛ non bibes vinum. Et custodisti pcepta amri. et omne opus domus achab: et ambulasti in voluptatibꝫ eorum vt darem te in perditionẽ: et habitantes in ea in sibilum: ꝛ obprobrium populi mei portabis.

¶ Capitulum .VII.

Ve mihi: qꝛ factus sum sicut q̃ colligit in autumno racemos vindemie. Non est botrus ad comedendum: pcoquas ficus desiderauit aĩa mea. Perijt sanctus de terra: et rectus in hoibꝫ non est. Omes in sanguine insidianť: vir fratrem suũ ad mortẽ venatur. Malũ manuum suarx dicunt bonũ. Princeps postulat: et iudex in reddendo est. Et magnꝰ locutus est desiderium anime sue: et ꝓturbauerunt eaꝫ. Qui optimus in eis est q̃si paliurus: ꝛ qui rectus q̃si spina de sepe. Dies speculatõnis tue: visitatõ tua venit. Nunc

erit vastitas eoꝝ .Nolite credere amico:et nolite cōfidere in duce .Ab ea que dormit in sīnu tuo custodi claustra oris tui:quia filius cōtumeliā facit patri:et filia cōsurget aduersus matrem suā:nurus aduersus socrū suā:ꝛ inimici hominis domestici eiꝰ. Ego autē ad dominum aspiciam :expectabo dominū deū saluatorē meū .Audiet me deus meus.Ne leteris inimica mea sup me quia cecidi .Cōsurgam.Cū sedero in tenebris:dñs lux mea est.Iram domini portabo quoniaꝫ peccaui ei:donec causā meam iudicet:et faciat iudiciū meum.Et educet me in lucem :videbo iusticiā eius.Et aspiciet inimica mea:et operiet confusione:q̄ dicit ad me .Vbi est dñs deus tuus:Oculi mei videbūt eam.Nūc erit ī pculcationem vt lutū platearū.Dies:vt edificent macerie tue.In die illa lōge fiet lex.In die illa et vsq̄ ad te veniet assur:et vsq̄ ad ciuitates munitas:ꝛ a ciuitatibus munitis vsq̄ ad flumē:et ad mare de mari :ꝛ ad montē de monte.Et terra erit ī desolatōnem ꝓpter habitatores suos:ꝛ propter fructum cogitationū eoꝝ.Pasce populū tuum in virga tua:gregem hereditatis tue:habitātes solos in saltu.In medio carmeli pascent basan et galaad iuxta dies ātiquos :secūduꝫ dies egressionis tue de terra egipti.Ostendam ei mirabilia.Videbūt gentes :ꝛ cōfūdent super omni fortitudine sua.Ponent manum super os:aures eoꝝ surde erunt. Lingēt puluerē sicut serpētes :velut reptilia terre pturbabunt de edibꝰ suis . Dñm deū nr̄m nō dīderabūt:ꝛ timebūt te.Quis deꝰ simil tui q̄ aufers iniq̄tatē:ꝛ trāsis peccatū reliq̄arum hēditatis tue :Nō imittet vltr̄ furorem suū:qm̄ volēs misericordiam ē.Reuertet ꝛ miserebit nr̄i.Deponet iniq̄tates nr̄as :ꝛ ꝓiciet ī pfundū maris oīa pcā nr̄a.Dabis veritatē iacob:miscdam abrahā:q̄ iurasti patrꝫ nr̄is a diebꝰ ātiq̄s.

Explicit micheas ꝓpha. Incipit naū ꝓpha.

Onus niniue. Liber visiōis naum belchesei. Deꝰ emulator et vlciscens dñs:vlciscens dñs ꝛ habēs furorē: vlciscens dñs in hostes suos:ꝛ irascens ipe inimicis suis.Dñs pacies ꝛ magnꝰ fortitudie:ꝛ mūdās nō faciet īnocentē .Dñs ī tempestate ꝛ turbine vie eius:ꝛ nebule pedū puluis eiꝰ. Increpās mare exiccās illud:ꝛ oīa flumina ad desertum adducēs .Infirmatus ē basan ꝛ carmelꝰ:ꝛ flos libani elanguit.Mōtes cōmoti sunt ab eo:ꝛ colles dsolati sūt. Et cōtremuit terra a facie eius :ꝛ orbis:ꝛ omnes habitantes in eo .Ante faciē indignationis eius quis stabit:et quis rsistet ī ira furoris eius? Indignatio eiꝰ effusa ē vt ignis:et petre dissolute sūt ab eo .Bonus dominus ꝛ ꝓfortans in die tribulationis: ꝛ sciens sperantes in se.Et in diluuio ptereuntē cōsūmationeꝫ faciet loci eiꝰ:ꝛ inimicos eius psequent tenebre .Quid cogitatis contra dominū? Consūmatōnem ipse faciet.Nō cōsurget duplex tribulatō quia sicut spine seinuicem ꝓplectunt : sic cōuiuium eoꝝ pariter potantiū .Cōsūment q̄si stipula ariditate plena .Ex te em̄ exibit cogitans contra dñm malicia:mente pessimā puaricationē hec dicit dominꝰ.Si pfecti fuerint ꝛ ita plures:sic q̄ꝫ attondētur et transibit .Afflixi te:et nō affligam te vltra.Et nūc cōterā virgam eius de dorso tuo:et vincula tua dirumpam .Et p̄cipiet sup te dñs .Nō seminabit ex noīe tuo amplius.De domo dei tui interficiā .Sculptile et pflatile ponā sepulcrum tuum :qr inhonoratus es.Ecce super montes pedes euangelizātis :ꝛ annūctiantis pacē.Celebra iuda festiuitates tuas ꝛ rdde vota tua quia non adiciet vltra vt pertranseat in te belial:vniuersus interijt. ¶ Ca. .II.

Ascēdit q̄ dispgat corā te :q̄ custodiat obsidionem.Cōtemplare viā. Corrobora lumbos :robora vtutē valde.Quia sicut rddidit dñs superbiam iacob: sic superbiā isrl.Quia vastatores dissipauerūt eos:ꝛ palmites eoꝝ corruperunt.Clipeus fortiū eiꝰ ignitꝰ :viri exercitꝰ ī coccineis. Ignee habene currꝰ ī die pparatōis eiꝰ:et agitatores eiꝰ cōsopiti sūt.In itineribꝰ pcedati sūt:q̄drige collise sūt ī plateis .Aspectꝰ eoꝝ q̄si lampades:q̄si fulgura discurrētia. Recordabit fortiuꝫ suoꝝ:ruent ī itineribꝰ suis.Velocit ascēdent muros eiꝰ:ꝛ ꝓparabit umbraculū.Porte fluuioꝝ apte sūt:ꝛ templū ad solū dirutū.Et miles captiuꝰ adductꝰ ē:et ācille eius minabant gementes

Abraac vm?

vt colũbe:murmurãtes ĩ cordibꝫ ſuis. Et niniue.q̃ſi piſcina aq̃ꝫ aque eius:ipi vero fugerũt. State ſtate:ꝙ nõ eſt q̃ reuertat. Diripite argentũ diripite auꝝ:et ñ eſt finis diuiciarũ ex oĩbꝫ vaſis deſiderabilibꝫ. Diſſipata ꝙ ſciſſa ꝙ dilacerata:ꝙ cor tabeſcẽs ꝙ diſſolutõ geniculoꝝ ꝙ defectio ĩ cunctis renibꝫ:ꝙ facies oĩm ſicut nigredo olle. Vbi ẽ habitaculũ leonũ:ꝙ paſcua catuloꝝ leonũ? Ad quã iuit leo vt ĩgrederet illuc: catulus leonis.ꝙ nõ eſt q̃ exterreat. Leo cepit ſufficienẽ catulis ſuis:ꝙ necauit leenis ſuis. Et ĩpleuit preda ſpeluncas ſuas:ꝙ cubile ſuuꝫ rapina. Ecce ego ad te dicit dñs exercituũ:ꝙ ſuccendaꝫ vſq; ad fumũ q̃drigas tuas:ꝙ leũculos tuos ꝓmedet gladi⁹. Et exterminabo de tra p̃daꝫ tuã:ꝙ ñ audiet vltr̃ vox nunciorꝝ tuorꝝ. Capitulum.III.

Ve ciuitas ſanguinũ:vniuerſa mẽdacij:dilaceratõe plena. Nõ recedꝫ a te rapina. Vox flagelli.ꝙ vox impetus rote.ꝙ eq̃ fremẽtis.ꝙ q̃drige feruentis.et eqtis aſcendẽtis:ꝙ micãtis gladij.et fulgurãtis haſte.et multitudĩs interfecte.et gr̃uis ruine:nec ẽ finis cadauerꝝ. Et corruent ĩ corpibꝫ ſuis ꝑ multitudiẽz fornicationũ mẽtricis ſpecioſe ꝙ gr̃te et bñtis maleficia:q̃ vendidit gẽtes ĩ fornicatõibꝫ ſuis ꝙ familias ĩ maleficijs ſuis. Ecce ego ad te dicit dñs exercituũ:ꝙ reuelabo pudẽda tua ĩ facie tua:ꝙ oñdaꝫ gentibꝫ nuditatẽ tuaꝫ et regnis ig̃miniam tuã. Et proiciã ſup te aboĩnatões tuas:et ꝓtumelijs te afficiã:ꝙ ponã te ĩ exemplũ. Et erit oĩs q̃ viderit te reſiliet a te:et dicet. Vaſtata eſt niniue. Quis ꝓmouebit ſup te caput:Vñ q̃raz ꝓſolatorem tibi? Nunq̃d melior es alexandria p̃lorꝝ:q̃ habitat ĩ fluminibꝫ? Aque in circuitu ei⁹:cui⁹ diuicie mare:aq̃ muri ei⁹. Ethiopia fortitudo ei⁹ ꝙ egipt⁹:et ñ eſt finis. Affrica ꝙ libies fuerũt in auxilio tuo. ſz ꝙ ipa in ĉnſmig̃tõe ducta ẽ in captiuitatẽ. Paruuli ei⁹ eliſi ſũt in capite oĩm viarꝝ et ſup ĩclitos eius miſerũt ſortẽ:ꝙ oẽs optimates ei⁹ ꝓfixi ſũt ĩ ꝓpedibꝫ. Et tu g̃ iebriaberis ꝙ eris deſpecta:ꝙ q̃res tu auxiliũ ab inimico. Oẽs munitões tue ſicut ficus cũ groſſis ſuis:ſi ꝓcuſſe fuerint cadent in os ꝓmedentis. Ecce p̃lꝰ tu⁹:mulieres ĩ medio tui. Inimicis tuis ad aptõez pandent portꝰ terre tue:deuorabit ignis vectes tuos.

Aquaz ꝑter obſidionẽ hauri tibi:extrue mũitões tuas. Intr̃ in lucũ ꝙ calca:ſubigẽs tene laterẽ. Ibi ꝓmedet te ignis:pibis gladio:deuorabit te vt brucus. Cõgregare g̃ vt brucus:mlt̃iplicare vt locuſta. Plures feciſti negociatões tuas:q̃ ſtelle ſint celi. Brucus expanſus ẽ:ꝙ auolauit. Cuſtodes tui q̃ſi locuſta:et p̃uuli tui q̃ſi locuſte locuſtaꝝ:q̃ ꝑſident in ſepibꝫ in die frigoris. Sol ortus ẽ ꝙ auolauerũt:et ñ eſt ꝓgnitus locus eaꝝ vbi fuerĩt. Dormitauerũt paſtores tui rex aſſur:ſepelient̃ principes tui. Latitauit p̃lꝰ tuus ĩ montibꝫ:ꝙ ñ eſt qui ꝓgreget. Nõ eſt obſcura ꝓtritio tua:peſſima ẽ plaga tua. Omnes qui audierũt auditionẽ tuaz:ꝑſſerũt manũ ſuã ſup te. Quia ſup quem non tranſijt malicia tua ſemp.

Explicit nauz p̃ph̃a. Incipit abacuc p̃ph̃a.

Onus qđ vidit abacuc propheta. Vſq;quo dñe clamabo:et non exaudies? Eloci ferabor ad te vim paciẽs: et ñ ſaluabis? Quare oſtẽdiſti mihi iniquitatẽ et laborem:videre predam et iniuſticiã contra me? Quare reſpicis ꝓtemptores et taces. ꝓculcante impio iuſtiorẽ ſe? Et facies hominis q̃ſi piſces maris:et q̃ſi reptilia non habentia ducẽ. Et factũ eſt iudiciũ:ꝙ cõdictio potentior. Propt̃ hoc lacerata eſt lex:ꝙ ñ puenit vſq; ad finez iudiciũ. Quia impius p̃ualet aduerſus iuſtũ:p̃ea egredit̃ iudiciuz puerſum. Aſpicite in gentibꝫ et videte ꝙ ãmiramini ꝙ obſtupeſcite:quia opus factuz eſt in diebꝫ veſtris:qđ nemo credet cũ narrabit̃. Quia ecce ego ſuſcitabo chaldeos gentẽ amarã.ꝙ velocẽ ambulantẽ ſup latitudinẽ terre:vt poſſideat tabernacula ñ ſua. Horribilis ꝙ t̃ribilis eſt: ex ſemetipa iudiciũ ꝙ onꝰ ei⁹ egredietur. Leuiores pardis eq̃ eius: et velotiores lupis veſpt̃inis:ꝙ diffundent̃ equites ei⁹. Equites nanq; ei⁹ delonge venient:volabunt q̃ſi aquila feſtinans ad ꝓmedendu. Omnes ad p̃dam venient:facies eoꝝ ventus vrens. Et cogregabit quaſi arenam captiuitatem.ꝙ ipſe de regibꝫ triumphabit:ꝙ tyranni ridiculi eius erũt. Ipſe ſup omnem munitõz ridebit:et ꝓportabit aggerem.et capiet eaz.

Habacuc vm?

Tunc mutabitur ſpūs :et ptrāſibit et cor-
ruet. Hec ē fortitudo ei? dei ſui. Nunqd nō
tu a principio dñe deus meus ſācte me? :q
nō moriemur: Dñe in iudiciū poſuiſti eū:
et fortē vt coriperes fundaſti eū . Mundi
ſunt oculi tui ne videas malū :q reſpicere
ad iniquitatē nō poteris. Quare nō reſpi
cis ſup inique agētes:q taces deuorāte im-
pio iuſtiorez ſe: Et facies hoīes q̄ſi piſces
maris:q quaſi reptile nō hñs principem.
Totū in hamo ſubleuauit: traxit illud in
ſagena ſua:q congregauit in rethe ſuū. Su
per hoc letabit̄ q exultabit: ꝓterea im-
molabit ſagene ſue:q ſacrificabo reti ſuo.
Quia in ipīs incraſſata ē pars ei? : et cibꝰ
eius electus. Propter hoc ḡ expādit ſage-
nam ſuā:q ſemper interficere gentes non
parcet.

¶ Capitulum . II.

Super cuſtodiā meā ſtabo:q figaz
gradū ſup munitionem. Et cōtēpla-
bor vt videā quid dicat̄ mihi:q qd
reſpondeā ad arguentē me . Et reſpondit
mihi dñs.et dixit . Scribe viſū et explana
eū ſup tabulas:vt pcurrat qui legerit eū.
Quia adhuc viſus pcul :q apparebit in fi-
nem q nō mencie. Si morā fecerit expe-
cta illū: qz veniēs veniet q non tardabit.
Ecce qui incredulus ē :non erit recta aīa
eius ī ſemetipō . Justus aūt in fide ſua vi-
uet. Et qūo vinum potantē decepit:ſic erit
vir ſupbus et nō decorabit̄. Qui dilatauit
quaſi infernus aīam ſuā :et ipe q̄ſi mors:
et non adimplet̄. Et cōgregauit ad ſe oēs
gētes q coacervauit ad ſe oīes populos.
Nūquid nō oēs iſti ſup eū pabolaz ſumēt:
et loquelam enigmatuz eius: Et dicet̄. Ve
ei:qui multiplicat non ſua . Vſqueq̄ q ag-
grauat ꝓtra ſe densum lutū: Nūquid nō re
pēte ꝓſurgent qui mordeant te: Et ſuſcita
bunt̄ lacerantes te:et eris in rapinaz eis.
Quia tu ſpoliaſti gētes mltas. ſpoliabūt
te omnes qui reliqui fuerint ꝺ ꝑplis: ꝓter
ſanguinem hominis iniquitatē terre ciui
tatis.q omniū habitantiū in ea. Ve q̄ cō-
gregat auariciam malaz domui ſue: vt ſit
in excelſo nidus eius:q liberari ſe putat ꝺ
manu mali. Cogitaſti cōfuſionem domui
tue: ꝓſcidiſti populos multos:et peccauit
anima tua . Quia lapis de pariete clama-
bit et lignum quod inter iuncturas edifi-
cioꝝ eſt reſpōdebit. Ve q̄ edificat ciuitatez
in ſanguinibꝰ:q preparat vrbez in iniqui-
tate. Nunquid non hec ſunt a domino ex-
ercituū: Laborabunt eī populi in multo
igni:q gentes in vacuuz q deficient. Quia
replebitur terra vt ꝓgnoſcant gloriā dñi:
quaſi aque operiētes mare. Ve qui potuz
dat amico ſuo.mittens fel ſuum:q inebri-
ans vt aſpiciat nuditatē eius. Repletus ē
ignominia ꝑ gl̄ia: Bibe tu q̄z:q cōſopire.
Circūdabit te calix dextere dñi:et vomit?
ignominie ſup gloriam tuā. Quia iniqui-
tas libani operiet te:q vaſtitas animaliū
deterrebit eos:de ſanguinibꝰ hoīs q ini-
quitate terre et ciuitatis:q oīm hītantiū
in ea . Quid prodeſt ſculptile qz ſculpſit il-
lud fictor ſuus ꝓflatile et ymaginē falſā:
quia ſperauit in figmento fictor eius vt fa-
ceret ſimulacra muta: Ve q̄ dicit ligno ex-
pergiſcere: ſurge lapidi tacenti. Nunquid
ipe docere poterit: Ecce iſte coopertus eſt
auro q argento:q omnis ſpiritus nō eſt in
viſceribꝰ eius. Dominus aūt in tēplo ſan-
cto ſuo: ſileat a facie eius omnis terra.

Oracio abacuc ꝓphe pro ignorantiōnibus.

Domine audiui auditionez tuā:
et timui. Domine opus tuū:
in medio annoꝝ viuifica il-
lud. In medio annorum no-
tum facies: cum iratus fue-
ris miſericordie recordaberis. Deꝰ ab au-
ſtro veniet : et ſanctus de monte pharan.
Semper. Operuit celos gloria eius:q lau
dis eius plena eſt terra. Splendor eius vt
lux erit:cornua in manibus eius . Ibi ab-
ſcondita eſt fortitudo eius:ante faciē eius
ibit mors. Egredietur dyabolꝰ ante pedes
eius:et ſtetit et menſus eſt terram. Aſpe-
xit et diſſoluit gentes :q ptriti ſunt mon-
tes ſeculi. Incuruati ſunt colles mūdi: ab
itineribus eternitatis eius. Pro iniquita
te vidi tētoria ethiopie:turbabunt̄ pelles
terre madian . Nunquid in fluminibꝰ ira-
tus es dñe: aut in fluminibꝰ furor tuꝰ: vel
in mari indignatio tua: Qui aſcendes ſu-
per eq̄s tuos:et q̄drige tue ſaluatō. Suſci
tās ſuſcitabis arcū tuū:iuramēta tribubꝰ q̄
locutꝰ es. Semp. Fluuios ſcindes ꝛre: vide-
rūt te q voluert mōtes:gurges aq̄ trnſijt.
Dedit abiſſꝰ vocē ſuā: altitudo manꝰ ſuas

leuauit. Sol ⁊ luna steterũt in habitaculo suo: ĩ luce sagittaꝝ tuaꝝ ibunt: ĩ splendore fulgurãtis haste tue. In fremitu ꝑculcabis t̃raz: et ĩ furore obstupefacies gentes. Egressus es ĩ salutẽ ꝓp̃li tui: in salutez cũ xp̃o tuo. Percussisti caput de domo impij: denudasti fundamẽtũ vsqꝫ ad collum. Sbemp. Maledixisti sceptris eiꝰ: capiti bellatoꝝ eius: veniẽtibꝫ vt turbo ad dispgendũ me. Exultatõ eoꝝ: sicut eius q̃ devorat paupez ĩ absc̃ondito. Viã fecisti ĩ mari eq̃s tuis: ĩ luto aq̃ multaꝝ. Audiui ⁊ ꝓturbatus ẽ vent̃ meus: a voce ꝓtremuert̃ labia mea. Ingrediat̃ putredo in ossibꝫ meis: et subt̃ me scateat. Vt requescaz ĩ die tribulationis: vt ascendã ad ꝓp̃lm accinctũ nr̃m. Ficus eñ nõ florebit: et nõ erit germẽ in vineis. Mentiet̃ opus oliue: ⁊ arua nõ afferent cibũ. Abscidet̃ de ouili pecus: ⁊ nõ erit armentuz in p̃sepibꝫ. Ego aũt in dño gaudebo: et exultabo ĩ deo ihesu meo. Deꝰ dñs fortitudo mea: ⁊ ponet pedes meos q̃si ceruoꝝ. Et sup excelsa mea deducet me victor: in psalmis canentem.

Explicit abacuc ꝓpha. Incipit sophonias propheta.

Verbũ dñi qđ fct̃m ẽ ad sophoniã filiũ chusi filij godolie filij amasie filij ezechie: ĩ diebꝫ iosie filij ãmõ regis iuda. Cõgregãs congregabo oĩa a facie t̃re dicit dñs: ꝓgregãs hoĩez ⁊ pecꝰ: ꝓgregãs volatilia celi ⁊ pisces maris. Et ruine ĩpioꝝ erũt: ⁊ dispdaz hoĩes a facie t̃re dicit dñs. Et extendam manũ meam sup iudaz ⁊ sup oñes habitantes hirl'm: ⁊ dispdaz de loco hoc reliq̃as baal et noĩa edituoꝝ cũ sacerdotibꝫ: ⁊ eos q̃ adorãt sup tecta milicię celi. ⁊ adorant et iurãt in dño ⁊ iurãt in melchon: ⁊ q̃ auertũt̃ depost tergũ dñi: ⁊ q̃ nõ q̃sierũt dñm: nec ĩuestigauert̃ eũ. Silete a facie dñi dei: qz iuxta ẽ dies dñi. Quia ꝓparauit deꝰ hostiã: sc̃tificauit vocatos suos. Et erit: ĩ die hostie dñi visitabo sup p̃ncipes ⁊ sup filios regũ ⁊ sup oñes q̃ induti sũt veste pegrina. Et visitabo sup oñez q̃ arrogant̃ ingredit̃ sup limẽ in die illa: q̃ ꝓplẽt domũ dñi dei sui: iniq̃tate ⁊ dolo. Et erit ĩ die illa dicit dñs vox clamoris a porta pisciũ ⁊ vlulatus a secũda: ⁊ ꝓtritio mag̃ a collibꝫ. Vlulate hĩtatoꝛes pile. Conticuit oĩs ꝓp̃l's chanaan: disperierũt oñes inuoluti argẽto. Et erit: ĩ tpe illo scrutaboꝛ hirl'm in lucernis ⁊ visitabo sup viros defixos in fecibꝫ suis: q̃ dicũt in coꝛdibꝫ suis. Nõ faciet bñ dñs: ⁊ nõ faciet male. Et erit fortitudo eoꝝ ĩ direptiõz ⁊ domꝰ eoꝝ in destitũ. Et edificabũt domos ⁊ ñ habitabũt: ⁊ plantabũt vineas ⁊ nõ bibent vinũ eaꝝ. Juxta ẽ dies dñi magnꝰ: iuxta est ⁊ velox nimis. Vox diei dñi amara: tribulabit̃ ibi fortis. Dies ire dies illa. dies tribulatiõis ⁊ angustie: dies calamitatis ⁊ miserie. dies tenebraꝝ ⁊ caliginis. dies nebule et turbinis: dies tube ⁊ clãgoꝛis sup ciuitates munitas ⁊ sup ãgulos excelsos. Et tribulabo hoĩes: et ambulabũt vt ceci: qz dño peccauerũt. Et effũdet̃ sanguis eoꝝ sicut humꝰ et coꝛpa eoꝝ sicut stercoꝛa. Sz ⁊ argentũ eoꝝ et auꝝ eoꝝ nõ poterit liberare eos: in die ire dñi. In igne zeli eius devorabit̃ oĩs terra: q̃ ꝓsũmatiõz cum festinatione faciet cunctis habitantibꝫ terram.

Conuenite ꝓgregamini .Ca.II. gens nõ amabilis: priusq̃ pariat iussio q̃si puluerẽ trãseuntẽ diem: añq̃ veniat sup vos ira furoꝛis dñi. Queritẽ dñm oẽs mansueti t̃re: q̃ iudiciũ eius estis opati. Queritẽ iustũ queritẽ mãsuetũ: si qũo abscondamini ĩ die furoꝛis dñi. Quia gaza ꝺstructa ẽit ⁊ ascalon ĩ deꝑtũ. Azotũ ĩ meridie eiciẽt: ⁊ accaron eradicabit̃. Ve q̃ hĩtatis funiculũ maris: gẽs p̃dictoꝝ. Verbũ dñi sup vos chanaã t̃ra philistinoꝝ: ⁊ dispdã te ita vt ñ sit ihĩtatoꝛ. Et erit funiculus maris req̃es pastoꝝ: ⁊ caule pecoꝝ. Et erit funiculus eiꝰ q̃ remãserit de domo iuda. Ibi pascent̃ ĩ domibꝫ ascalõis: ad vesp̃ũ req̃escẽt: qz visitauit eos dñs deꝰ eoꝝ: ⁊ auertz captiuitatẽ eoꝝ. Audiui obꝓbriũ moab ⁊ blasphemias filioꝝ amon q̃ exꝓbrauert̃ ꝓp̃lo meo: ⁊ magnificati sũt sup t̃minos eoꝝ. Propt̃ea viuo ego dicit dñs exercituũ: deꝰ isrl'. Quia moab vt sodoma erit et filij amon q̃si gomoꝛra: sicci tas spinaꝝ ⁊ acerui salis: ⁊ deꝑtum vsqꝫ in eternũ. Reliq̃e ꝓp̃li mei diripiẽt illos: reliq̃ui gẽtis mee possidebũt illos. Hoc eñ eis eueniet ꝓ supbia sua: qua blasphemauert̃ et magnificati sũt sup ꝓp̃lm dñi exercituũ.

horribilis dñs sup eos: ⁊ attenuabit omnes deos terre. Et adorabūt eū viri ỏ loco suo: omēs insule gētiū. Vos et vos ethiopes interfecti gladio meo eritis. Et extēdet manū suam super aq̄lonem: et pdet assur. Et ponēt speciosā in solitudinē et ī inuiū: et q̄si deptū. Et accubabūt ī medio eius greges: omnes bestie gentiū: ⁊ onocrotalus ⁊ herici⁹ ī liminib⁹ morabūt. Vox cātantis ī fenestra: coru⁹ ī supliminari: qm̄ attenuabo robur eius. Hec ē ciuitas gloriosa habitās ī cōfidēcia: q̄ dicebat ī corde suo. Ego sum: ⁊ extra me nō ē alia ampli⁹. Quō facta ē ī deptum: cubile bestie! Omis q̄ trāsit p eam sibilabit: ⁊ mouebit manum suam.

Capitulum .III.

Ve puocatrix et rdempta ciuitas. columba non audiuit vocem: et ñ suscepit disciplinam. In dño nō ē cōfisa: ad deū suū nō appropinq̄uit. Principes ei⁹ ī medio eius: q̄si leones rugientes. Judices ei⁹ lupi vespe: nō relinq̄bant ī mane. Prophete ei⁹ vesani: viri infideles. Sacerdotes ei⁹ polluerūt sanctū: iniuste egerūt contr̄ legem. Dom⁹ iustus in medio eius: nō faciet iniquitatē. Mane mane iudiciū suū dabit in luce: ⁊ ñ abscōdet. Nesciuit aūt iniqu⁹ cōfusionez. Dispdidit gētes: ⁊ dissipati sūt anguli eap. Deptas feci vias eorū dū nō ē qui trāseat. Desolate sūt ciuitates eop: ñ remanēte viro neq; vllo habitatore dixi. Attamen timebis me. suscipis disciplinā. Et nō pibit habitaculum ei⁹: pter omīa in q̄bus visitaui eā. Verūtamē diluculo surgētes corrupert omēs cogitatōes suas. Quapropt expecta me dicit dñs ī die resurrectiōis mee in futup: qr iudiciū meū vt congregem gētes ⁊ colligā regna. Et effūdam sup eos īdignatōnem meā: omnem irā furoris mei. In igne ei zeli mei deuorabit oīs terra. Quia tūc reddāt pl̄is labiū electū: vt inuocent omēs nomen domini: et seruiant ei humero vno. Vltra flumina ethiopie. inde supplices mei: filij dispersop meorum deferent munus mihi. In die illa non confundēris super cunctis adiuentōnib⁹ tuis: quib⁹ preuaricata es ī me. Quia tūc auferā ỏ medio tui magniloq̄s supbie tue: ⁊ nō adicies exaltari amplius ī mōte sancto meo. Et derelinquā in medio tui pl̄m pauperē et egenū: et sperabūt in noīe dñi.

Reliqe isr̄l nō faciēt iniquitatē nec loquētur mēdaciū: et nō īuenietr in ore eop lingua dolosa. Qm̄ ipi pascent̄ ⁊ accubabūt: et ñ erit q̄ exterreat. hec dicit dñs. Lauda filia syon: iubila isr̄l. Letare ⁊ exulta ī oī corde filia hier̄m. Abstulit dñs iudiciū tuum: auertit inimicos tuos. Rex isr̄l dñs ī medio tui: non timeb malū vltr̄. In die illa dicet hier̄m. Noli timere syon: non dissoluant̄ manus tue. Dñs de⁹ tu⁹ in medio tui fortis: ipe saluabit. Gaudebit sup te in letitia: silebit ī dilectōe tua: ⁊ exultabit sup te ī laude. Nugas q̄ a lege recesserāt congregabo qr ex te erāt: vt non vltr̄ habeas sup eis obprobriū. Ecce ego interficiaz oēs q̄ afflixert te in tpe illo: ⁊ saluabo claudicātē: ⁊ eā q̄ eiecta fuerat congregabo. Et ponā eos in laudē et in nomē ī oī terra confusiōis eop: in tpe illo q̄ adducam vos: ⁊ in tpe q̄ congregabo vos. Dabo em̄ vos in nomē ⁊ ī laudez oīb⁹ pl̄is terre: cū conuertero captiuitatē vr̄am coram oculis vr̄is dicit dñs.

Explicit sophonias pp̄a. Incipit aggeus pheta.

In anno secūdo darij regis in mēse sexto ī die vna mēsis factū est verbū domini in manu aggei pphete ad zorobabel filium salathiel ducē iuda: ⁊ ad ihesū filiū iosedech sacerdotē magnum dicēs. Hec ait dñs exercituū dicens. Populus iste dicit. Nondū venit tēpus domus dñi edificāde. Et factum est verbum dñi in manu aggei pphete dicēs. Nūquid tēpus vob̄ est vt habitetis in domib⁹ laq̄atis: ⁊ domus ista deserta? Et nūc hec dicit dñs exercituū. Ponite corda vestra sup vias vr̄as. Semināstis multū: ⁊ intulistis parū. Comedistis: ⁊ non estis saciati. Bibistis: ⁊ nō estis inebriati. Operuistis vos: ⁊ nō estis calefacti. Et qui mercedes congregauit: misit eas in sacculū ptusū. Hec dicit dñs exercituū. Ponite corda vr̄a sup vias vestras. Ascēdite in mōtē portate ligna: et edificate domū ⁊ acceptabil̄ mihi erit: et glorificabor dicit dñs. Respexistis ad amplius: et ecce factum est minus. Et intulistis in domū: et exufflaui illud. Quam ob causam dicit dñs exercituū. Quia dom⁹ mea deptā ē: et

vos festinastis vnusq̃sq; ī domū suã. Pro-
pter hoc sup vos phibiti sũt celi ne darẽt
rorez: ⁊ ṫra phibita ẽ ne daret germẽ suũ.
Et vocauit siccitatẽ sup ṫraz et sup mõtes
⁊ sup triticũ ⁊ sup vinũ ⁊ sup oleũ ⁊ quecũ-
q; pfert humus: ⁊ sup boies ⁊ sup iumẽta:
⁊ sup oẽz laborez manuũ. Et audiuit zoro-
babel filiꝰ salathiel et ihesus filiꝰ iosedech
sacerdos magnꝰ et omẽs reliq̃ ꝑlī vocẽ dei
sui ⁊ verba aggei ꝓphete sicut misit eũ dñs
deus eor ad eos: ⁊ timuit ois ꝑlus a facie
dñi. Et dixit aggeus nũcius dñi. de nũcijs
dñi. ꝑlo dicẽs. Et vobiscum dicit dñs. Et
suscitauit deus spm̃ zorobabel filij salathi-
el ducis iuda et spm̃ ihesu filij iosedech sa-
cerdotis magni ⁊ spm̃ reliq̃r de omñi ꝑlo:
⁊ ingressi sunt ⁊ faciebãt opus ī domo dñi
exercituũ dei sui. ¶ Capitulum.II.

In die vicesima ⁊ q̃rta mẽsis ī sexto
mẽse in ãno scdo darij regis ī septi
mo mẽse vicesima ⁊ ꝑma mẽs: fa-
ctũ ẽ vbũ dñi ī mãu aggei ꝓphe dicẽs. Lo-
q̃re ad zorobabel filiũ salathiel ducem iu-
da ⁊ ad ihesuz filiũ iosedech sacerdotẽ ma-
gnũ: ⁊ ad reliq̃s ꝑlī dicẽs. Quis ī vob est
delictus q̃ vidit domũ istã in gl̃ia sua pri-
ma: Et q̃d vos videtis hãc nunc: Nunq̃d ñ
ita est q̃si nõ sit ī oculis vr̃is: Et nũc ꝯfor-
tare zorobabel dicit dñs: et ꝯfortare ihesu
fili iosedech sacerdos magne: ⁊ confortare
ois ꝑlus ṫre dicit dñs exercituũ ⁊ facite:
qm̃ ego vobiscũ sum: dicit dñs exercituũ.
Verbũ qd̃ pepigi vobiscũ cum egrederemī
de ṫra egipti: ⁊ spũs me? erit ī medio vr̃m.
Nolite timere: qr hec dicit dñs exercituũ.
Adhuc vnũ modicũ est: et ego cõmouebo
celũ ⁊ terrã ⁊ mare et aridam. Et mouebo
omẽs gentes: et veniet desideratus cunctis
gẽtibꝰ. Et ĩplebo domũ istã gl̃ia: dicit dñs
exercituũ. Meũ est argentũ ⁊ meũ ẽ aur:
dicit dñs exercituũ. Mag̃ erit gl̃ia domus
istiꝰ nouissime plusq̃ ꝑme: dicit dñs exer-
cituũ. Et in loco isto dabo pacẽ: dicit dñs
exercituũ. In vicesima ⁊ q̃rta noni menꝭ ī
ãno scdo darij regis: fcm̃ ẽ verbũ dñi ad
aggeũ ꝓphaz dicẽs. Hec dicit dñs deꝰ exer-
cituũ. Interroga sacerdotes legez dicẽs. Si
tulerit hõ carnẽ sc̃tificatã in ora vestimẽ-
ti sui et tetigerit de sũmitate eiꝰ panẽ aut
pulmentũ aut vinũ aut oleũ ⁊ omẽz cibũ:
nunq̃d sc̃tificabiṫ: Rñdentes aũt sacerdo-
tes dixerũt. Non. Et dixit aggeus. Si te-
tigerit pollutus in aĩa ex oĩbꝰ hijs nunq̃d
ꝯtaminabiṫ: Et responderũt sacerdotes: ⁊
dixerũt. Cõtaminabiṫ. Et rñdit aggeus et
dixit. Sic ꝑlus iste ⁊ sic gens ista añ faci-
em meã dicit dñs: et sic omñe opus manuũ
eor: et oĩa que obtulerũt mihi ꝯtamĩata
erũt. Et nũc ponite cor̃da vr̃a a die hac et
sup̃ antẽq̃ ponerẽṫ lapis sup lapidẽ ī tẽ-
plo dñi: cuz accederetis ad aceruũ viginti
modioꝝ et fierẽt decez: ⁊ inṫretis ad torcu-
lar vt exp̃mẽtis quinq̃ginta lagenas ⁊ fie-
bant viginti. Percussi vos vento vrente: ⁊
aurugine ⁊ gr̃dine oĩa opa manuũ vr̃aꝝ:
et nõ fuit in vobis q̃ reuerteret ad me di-
cit dñs. Ponite cor̃da vr̃a ex die ista ⁊ ī fu-
turꝝ a die vicesima ⁊ q̃rta noni menꝭ: a die
q̃ fundamẽta iacta sunt templi dñi ponite
sup cor vr̃m. Nunq̃d iam semẽ in germine
est: Et adhuc vinea ⁊ ficus ⁊ malograna-
tum ⁊ lignum oliue nõ florꝛuit. Ex die ista
benedicã. Et factũ est verbuz dñi secundo
ad aggeum ī vicesima et q̃rta menꝭ dicẽs.
Loq̃re ad zorobabel ducẽ iuda dicẽs. Ego
mouebo celũ pit̃ ⁊ ṫraz: ⁊ subuertã solium
regnoꝝ: ⁊ ꝯtrã fortitudinẽ regni gentiũ.
Et subuertã quadrigã ⁊ ascensorẽ eius: et
descendẽt equi et ascensores eor: vir ī gla-
dio fr̃is sui. In die illo dicit dñs exercituũ
assumã te zorobabel fili salathiel pue meꝰ
dicit dñs: et ponã te quasi signaculum: qr
te elegi dicit dominus exercituum.

Explicit aggeus ꝓpha. Incipit zacharias
prophetа.

In mense octauo in anno
secundo darij regis: factuz
est verbum dñi ad zacha-
riam filium barachie filij
addo ꝓphetam. Iratus est
dñs sup̃ pr̃es vestros ira-
cundia. Et dices ad eos. Hec dicit domin?
exercituum. Conuertimini ad me ait do-
minus exercituũ: et conuertar ad vos di-
cit domin? exercituũ. Ne sitis sicut patres
vestri ad quos clamabant prophete prio-
res dicentes. hec dicit dominus exercituũ.
conuertimini de vijs vestris malis ⁊ cogi-
tationibꝰ vestris pessimis: ⁊ non audierũt
neq; attenderunt ad me dicit dñs. Patres
vr̃i vbi sunt ⁊ ꝓphete: Nunq̃d in sempit̃nũ

uiuēt: Et erunt ſñi ūba mea et legittima mea
q̄ mandaui ſuis meis ꝓphetis: nunq̄d non
ꝯprehenderūt pr̄es vr̄os: Et conuerſi ſūt et dixe-
rūt. Sicut cogitauit dñs exercituū facere
nob ſm vias nr̄as et ſm adiuentiones nr̄as:
fecit nob. In die viceſima quarta undecimi
menſis ſabbath i anno ſecūdo darij: fc̄m ē
uerbum dñi ad zachariam filiū barachie filij
addo ꝓphetā dicēs. Vidi p noctē: et ecce vir
aſcendēs ſup equū rufum. et ipe ſtabat inter
murtēta q̄ erāt i profundo: et poſt eum eq̄ rufi
varij et albi. Et dixi. Qui ſunt iſti dñe mi:
Et dixit ad me āgelus dñi q̄ loq̄bat i me.
Ego oſtendam tibi q̄d ſint hec. Et rñdit vir q̄
ſtabat inter murtēta et dixit. Iſti ſūt q̄s mi-
ſit dñs: vt pābulent terram. Et rñderūt āge-
lo dñi q̄ ſtabat inter murtēta: et dixerūt. Per-
ābulauim⁹ terram: et ecce omis terra habitat et
quieſcit. Et rñdit āgelus dñi et dixit. Dñe
exercituū uſq̄q̄ tu nō miſereberis hierl'm et
urbiū iuda q̄bus iratus es: Iſte ia ſeptuage
ſimus ānus ē. Et rñdit dñs angelo q̄ loq̄-
batur in me uba bona: uba conſolatoria. Et di
xit ad me āgelus q̄ loq̄batur i me. Clama di
cēs. Hec dicit dñs exercituū. Zelatus ſum
hierl'm et ſyon zelo magno. Et ira magna ego
irascor ſup gentes opulētas: q̄ ego iratus
ſum pauxillum: ipi vero adiuuerunt in malū. Pro-
pterea hec dicit dñs. Reuertar ad hierl'm in
miſericordijs: et domus mea edificabit in ea
ait dñs exercituū: et ppendiculū extendet
ſup hierl'm. Adhuc clama dicēs. Hec dicit
dñs exercituū. Adhuc affluent ciuitates
mee bonis: et conſolabit adhuc dñs ſyon: et
eliget adhuc hierl'm. Et leuaui oculos meos
et vidi: et ecce quatuor cornua. Et dixi ad āge-
lum q̄ loq̄batur i me. Quid ſūt hec: Et dixit ad
me. Hec ſūt cornua: q̄ ventilauerunt iudā et
iſrl et hierl'm. Et oſtendit mihi dñs quatuor fa-
bros. Et dixi. Quid iſti veniūt facere: Qui
ait dicēs. Hec ſunt cornua q̄ ventilauerūt
iudā p ſingulos viros: et nemo illorum leua-
uit caput ſuū. Et venerūt iſti deterrere ea:
vt deiciant cornua gentiū q̄ leuauerunt cor-
nua ſup terram iuda: vt diſpergerēt ea. Ca. II.

Et leuaui oculos meos et vidi: et
ecce vir et in manu eius funiculus
menſorum. Et dixi. Quo tu vadis:
Et dixit ad me. Vt metiar et videā hierl'm
quanta ſit latitudo ei⁹: et quanta longitudo ei⁹.
Et ecce angel⁹ q̄ loq̄batur i me egrediebat:
et alius angel⁹ egrediebat in occurſum ei⁹:
et dixit ad eum. Curre: loquere ad puerum
iſtum dicens. Abſq̄ muro habitabit hierl'm
pre multitudine hoim et iumentorum in medio
eius. Et ego ero ei ait dñs murus ignis in
circuitu: et in gloria ero in medio eius.
O o fugite de terra aquilonis dicit dñs: quem in
quatuor ventis celi diſperſi vos dicit dñs. O
ſyon fuge q̄ habitas apud filiā babilonis:
quia hec dicit dñs exercituū. Poſt gloriam
miſit me ad gentes: que ſpoliauerūt vos.
Qui enim tetigerit vos: tangit pupillam ocu-
li mei. Quia ecce ego leuo manum meam ſup
eos: et erūt prede hijs q̄ ſeruiebant ſibi: et
cognoſcetis quia dñs exercituū miſit me.
Lauda et letare filia ſyon: quia ecce ego ve-
nio et habitabo i medio tui ait dñs. Et ap-
plicabunt gentes multe ad dñm i die illa:
et erūt mihi in populum. Et habitabo i medio
tui: et ſcies quia dñs exercituū miſit me ad te
Et poſſidebit dñs iudam et partem ſuam i terra
ſanctificata: et eliget hierl'm. Obmileat omis caro
a facie dñi: quia cōſurrexit de habitaculo
ſancto ſuo. ¶ Capitulum. III.

Et oſtendit mihi dñs ihesum ſacer
dotem magnū ſtantē coram angelo
dñi: et ſathan ſtabat a dextris vt
aduerſaret ei. Et dixit dñs ad ſathan. In-
crepet dñs in te ſathan: et increpet dñs in
te qui elegit hierl'm. Nunquid non iſte tor-
ris eſt erutus de igne: Et ihesus erat indu-
tus veſtibus ſordidis: et ſtabat ante faciem
angeli. Qui reſpondit: et ait ad eos q̄ ſta-
bant coram ſe dicens. Auferte veſtimēta
ſordida ab eo. Et dixit ad eum. Ecce abſtu-
li a te iniquitatem tuam: et indui te muta-
toriis. Et dixit. Ponite cidarim mundam
ſup caput eius. Et poſuerūt cidarim ſup
caput eius mundam: et induerunt eum ve-
ſtibus. Et angelus domini ſtabat: et cōteſta-
batur angelus dñi ihesum dicens. Hec di-
cit dñs exercituum. Si in viis meis ambu-
laueris et cuſtodiā meam cuſtodieris: tu q̄q̄
iudicabis domum meam et cuſtodies atria
mea: et dabo tibi ambulantes de hijs qui
nunc hic aſſiſtunt. Audi ihesus ſacerdos
magne: tu et amici tui q̄ habitāt coram te:
quia viri potentes ſūt. Ecce ei ego adducā ſer-
uum meum orientem: quia ecce lapis quem dedi coram
ihesu: ſup lapidem unum ſeptem oculi ſūt. Et
ecce ego ſcelabo ſculpturā eius ait dñs ex-

ercituũ:⁊ auferã iniq̃tatẽ tẽrre illius ĩ die
una. In die illa dicit dñs exercituũ: voca-
bit vir amicũ suũ subt̃ vineã suã ⁊ subt̃ fi-
ET reuersus ẽ ange- V cũ. Ca. IIII.
lus q̃ loq̃bat ĩ me:⁊ suscitauit me
quasi vir q̃ suscitat̃ de sõno suo.
Et dixit ad me. Quid tu vides: Et dixi.
Vidi: et ecce candelabrum aureũ totum.⁊
lãpas eius sup caput ipius:⁊ septẽ lucer-
ne eius sup illud:⁊ septez infusoria lucer-
nis q̃ erant sup caput ei⁹: et due oliue sup
illud: una a dextris lãpadis. et una a sini-
stris ei⁹. Et rñdi: et aio ad angelũ qui lo-
quebat̃ in me dicẽs. Quid sũt hec dñe mi:
Et rñdit angel⁹ q̃ loq̃bat̃ ĩ me:⁊ dixit ad
me. Nunq̃d nescis q̃d sũt hec: Et dixi. Non
dñe mi. Et rñdit:⁊ ait ad me dicẽs. Hoc ẽ
verbũ dñi ad zorobabel dicẽs. Nõ in exer-
citu nec in robore: sz in spũ meo dicit dñs
exercituũ. Quis tu mons magne corã zo-
robabel ĩ planũ: Et educet lapidẽ pmariũ
⁊ exeq̃bit grãz gre eius. Et fct̃m est verbũ
dñi ad me dicẽs. Manⁿ zorobabel funda-
uerũt domũ istã:⁊ manⁿ eius pficiẽt eã:⁊
scietis q⁊ dñs exercituũ misit me ad vos.
Quis eĩ despexit dies puos: Et letabunt̃:⁊
videbũt lapidẽ stagneũ in mãu zorobabel.
Septẽ sunt isti oculi dñi:q̃ discurrunt in
vniersã tra. Et rñdi:⁊ dixi ad eũ. Quid
sũt due oliue iste ad dextrã candelabri et
ad sinistrã ei⁹: Et rñdi scdo et dixi ad eũ.
Quid sũt due spice oliuaⁿ q̃ sũt iuxta duo
rostra aurea: ĩ q̃bus sũt suffusoria ex auro:
Et ait ad me dicẽs. Nũq̃d nescis q̃d sẽ hec:
Et dixi. nõ dñe mi. Isti sunt duo filij olei
splendoris: q̃ assistũt dñatori vniuerse tre.
ET reuersus suz:⁊ leua- Capi. V.
ui oculos meos⁊ vidi:⁊ ecce volu-
mẽ volans. Et dixit ad me. Quid
tu vides: Et dixi. Ecce ego video volumẽ
volãs: lõgitudo ei⁹ viginti cubitoⁿ:⁊ lati-
tudo ei⁹ decẽ cubitoⁿ. Et dixit ad me. Hec
ẽ maledictõ q̃ egredit̃ sup faciez oĩs tre:
q⁊ oĩs fur (sicut ibi scriptũ ẽ) iudicabit̃:⁊
oĩs iurãs ex hoc sil'r iudicabit̃. Educaz il-
lud dicit dñs exercituũ: et veniet ad domũ
furis⁊ ad domũ iurãtis in noĩe meo men-
dacit̃. et pmorabit̃ in medio dom⁹ eius: et
psumet eũ et ligna eius⁊ lapides ei⁹. Et e-
gressus ẽ angelus q̃ loq̃bat̃ in me: et dixit
ad me. Leua oculos tuos⁊ vide. Quid est
hoc q̃d egredit̃: Et dixi. Quidnã ẽ: Et ait:
Hec ẽ amfora egrediẽs. Et dixit. Hec ẽ o-
culus eoⁿ ĩ vniersa tra. Et ecce talentũ
plũbi portabat̃:⁊ ecce mulier una sedẽs in
medio amfore. Et dixit. Hec ẽ ipietas. Et
piecit eaz ĩ medio amfore:⁊ misit massaz
plũbeaz ĩ os ei⁹. Et leuaui oculos meos et
vidi:⁊ ecce mulieres egrediẽtes: et spũs in
alis eaⁿ. Et habebãt alas q̃si alas milui:⁊
leuauert̃ amforã int̃ trã⁊ celũ. Et dixi ad
angelũ q̃ loquebat̃ in me. Quo iste defert
amforã: Et dixit ad me. Vt edificet̃ ei do-
mus ĩ tra sennaar:⁊ stabiliat̃⁊ ponat̃ ibi
sup basem suam. Capitulum. VI.
ET conuersus suz:⁊ leuaui oclos me-
os⁊ vidi:⁊ ecce q̃tuor q̃drige egre-
dientes de medio duoⁿ montiũ:⁊
mõtes. mõtes erei. In q̃driga pma eq̃ ru-
fi: in q̃driga secũda eq̃ nigri. in q̃driga ter-
cia eq̃ albi: et in q̃driga q̃rta equi varij et
fortes. Et rñdi: et dixi ad angelũ q̃ loque-
bat̃ in me. Quid sũt hec dñe mi: Et rñdit
angelus:⁊ ait ad me. Isti sunt q̃tuor venti
celi: q̃ egrediunt̃ vt stent corã dñatore oĩs
tre. In q̃ erãt equi nigri egrediebãt̃ ĩ ter-
rã aq̃lonis:⁊ albi egressi post eos: et varij
egressi sũt ad traz austri. Qui aut̃ erãt ro-
bustissimi exiert̃:⁊ querebãt ire⁊ discurrẽ
p oñem terram. Et dixit. Ite: pambulate
traz. Et pambulauerũt terrã. Et vocauit
me:⁊ locut⁹ ẽ ad me dicẽs. Ecce q̃ egrediũ-
tur in traz aq̃lonis: req̃escere fecerũt spm̃
meuz in tra aquilonis. Et factũ est verbũ
dñi ad me dicẽs. Sume a trãsmigtione ab
oldai: a thobia⁊ ab idaia et venies tu in
die illa⁊ intrabis domũ iosie filij sophonie
q̃ venerũt de babilone⁊ sumes auⁿ et ar-
gentũ⁊ facies coronas et pones in capite
ihesu filij iosedech sacerdotis magni et lo-
queris ad eum dicens. Hec ait dñs exerci-
tuũ dicens. Ecce vir: oriens nomẽ ei⁹. Et
subter eũ oriet̃: et edificabit templũ dño:
et ipe extruet templũ dño. Et ipe portabit
gloriã: et sedebit⁊ dominabit̃ sup solio suo.
Et erit sacerdos sup solio suo:⁊ psiliũ pa-
cis erit int̃ illos duos. Et corone erũt helẽ
et thobie et idaie et hen filio sophonie:
memoriale ĩ templo dñi. Et q̃ pcul sũt ve-
nient⁊ edificabũt in tẽplo dñi:⁊ scietis q⁊
dñs exercituuz misit me ad vos. Erit aũt
hoc: si auditu audieritis vocẽ dñi dei vri.

Capitulum .VII.

Et factū est in anno q̃rto darij regis: factū est verbū dñi ad zachariam in q̃rta mēsis noni q̄ est casleu. Et miserūt ad domū dei sarasar et rogomelech et viri q̄ erant cū eis ad deꝑcandam faciez dñi: vt dicēnt sacerdotibꝫ dom⁹ dñi exercituū et ꝓphetis loquētes. Nunq̄d flendū est mihi in q̄nto mēse: vel sc̄tificare me debeo sicut feci iā multis ānis: Et factū est verbū dñi exercituū ad me dicens. Loq̃re ad oñez ꝑplm t̄re: et ad sacerdotes dicēs. Cū ieiunaretis q̄ plangētis in q̄nto et septimo mēse ꝑ hos septuaginta ānos: nunq̄d ieiunio ieiunastis mihi: Et cū ꝯme distis et bibistis: nunq̄d nō vob ꝯmedistis q̄ vobismetipīs bibistis: Nunq̄d nō hec sūt ꝛba que locut⁹ est dñs in mānu ꝓphaꝝ ꝓꝝ cū adhuc hirl'm habitaret̄ q̄ eēt opulenta ipa q̄ vrbes ī circuitu eius: q̄ ad austꝝ q̄ in campestribꝫ habitaret̄: Et factū est verbū dñi ad zachariaꝫ dicēs. Hec ait dñs exercituū dicēs. Judiciū veꝝ iudicate: q̄ misericordiā q̄ miſatōes facite vnusq̄sq; cū frē suo. Et viduā q̄ pupillū q̄ aduenā q̄ paupē nolite calūniari: q̄ malū vir frī suo nō cogitet ī corde suo. Et noluerūt attēdē et auerterūt scapulā recedentes: q̄ aures suas aggrauauerūt ne audirēt: q̄ cor suū posuerūt vt adamātē ne audirēt legē q̄ ꝛba q̄ misit dñs exercituū ī spū suo sc̄to ꝑ manū prophetaꝝ ꝓꝝ. Et facta est indignatio magna a dño exercituū. Et fc̄tm ē: sicut locut⁹ est et sicut nō audirēt: sic clamabūt q̄ non exaudiā dicit dñs exercituū. Et dispsi eos ꝑ oīa regna q̄ nesciūt: et t̄ra desolata est ab eis eoq; ñ esset trāsiens q̄ reuertēs: q̄ posuerūt terrā desiderabilē in deſtuz. Ca. VIII.

Et factū est verbum dñi exercituū ad me dicēs. Hec dicit dñs exercituuz. Zelatus sum sy̓on zelo magno: et indignatione magn̄ zelatus sum eam. Hec dicit dñs exercituū: reuersus sum ad sy̓on: et habitabo ī medio hirl'm. Et vocabit hirl'm ciuitas veritatis: et mons dñi exercituū mons sc̄tificatus. Hec dicit dñs exercituū. Adhuc habitabūt senes q̄ anus in platēis hirl'm: et viri baculus in manu eius pre multitudine diez. Et platee ciuitatis ꝯplebunt infantibꝫ: q̄ puellis ludentibꝫ ī platēis ei⁹. Hec dicit dñs exercituū.

Si videbit̄ difficile in oculis reliq̄æ ꝑpli hui⁹ ī diebꝫ illis: nunq̄d difficile erit ī oculis meis dicit dñs exercituū: Hec dicit dñs exercituū. Ecce ego saluabo ꝑplm meuz de t̄ra orientis q̄ de t̄ra occasus solis: q̄ adducā eos q̄ habitabūt in medio hirl'm: et erunt mihi in ꝑplm et ego ero eis in deū in veritate q̄ in iusticia. Hec dicit dñs exercituū. Cōfortent̄ manus vr̄e q̄ audit̄s ī hijs diebus ſmones istos ꝙ os ꝓphaꝝ in die q̄ fundata ē domus dñi exercituū vt tēpluz edificaret̄. Siq̄dez añ dies illos merces hoīm ñ erat nec merces iumēntoꝝ erat: neq; itroeūti q̄ exeūti erat pax p̄ t̄bulatōe: et dimisi oēs hoīes vnūquenq; ꝓx̄ ꝓximū suū. Nūc aūt nō iuxta dies ꝑores ego faciā reliquijs ꝑpli hui⁹ dicit dñs exercituū: ſz semē pacis erit. Vinea dabit fructū suuz: q̄ t̄ra dabit germē suū. Et celi dabūt rorez suū: q̄ possidere faciā reliquias populi hui⁹ vniuersa hec. Et erit: sicut eratis maledictio ī gētibꝫ domus iuda et domus isrl': sic saluabo vos q̄ eritis benedictō. Nolite timē. Cōfortent̄ manus vr̄e: qr hec dicit dñs exercituum. Sicut cogitaui vt affligerē vos cum ad iracundiā ꝓuocassent ꝓres vr̄i me dicit dñs q̄ nō sum miſtus: sic ꝓuersus cogitaui ī diebꝫ istis vt bñfaciam domui iuda et hirl'm. Nolite timere. Hec sunt ꝝ verba q̄ facietis. Loq̃mini veritatē vnusq̄sq; cū ꝓximo suo. Veritatem q̄ iudiciū pacis iudicate in portis vr̄is: et vnusq̄sq; malū cont̄ amicū suū ne cogitetis in cordibꝫ vestris: et iuramentū mēdax ne diligatis. Oīa ei hec sunt q̄ odi dicit dñs. Et fc̄tm est verbū dñi exercituuz ad me dicēs. Hec dicit dñs exercituū. Jeiuniū q̄rti q̄ ieiuniū quinti q̄ ieiuniū septimi q̄ ieiunium decimi erit domui iude ī gaudiū q̄ leticiā: q̄ ī solēnitates ꝑclaras. Veritatez tm̄ q̄ pacē diligite. Hec dicit dñs exercituū. Vlsq; q̄ veniāt ꝑpli q̄ habitēt ī ciuitatibꝫ mlt̄is: et vadāt habitatores vn⁹ ad altez dicētes. Eamus et deꝑcemur faciē dñi: q̄ q̄ramus dñm exercituū. Vadā ecia ego. Et veniēt ꝑpli multi q̄ gentes robusti ad querēdū dñm exercituū ī hirl'm: et ad deprecandā faciez dñi. Hec dicit dñs exercituū. In diebꝫ illis ī q̄bꝫ apprehēdent decē hoīes ex oībꝫ linguis gentiū: q̄ apprehendēt fimbriā viri iudei dicētes: ibim⁹ vobiscū. Audiuimus ei. qm̄ deus vobiscū est.

Agg⁹ Zacharias xi⁹

¶ Capitulum .IX.

Onus ūbi dñi in terra adrach et damasci requiei eius: qr dñs est oculus hominis: et oīm tribuum isrl'.
Emath q̄z in ēminis ei⁹: et tijrus et sydon. Assumpserūt q̄pe sapiencia valde. Et edificauit tijrus munitōnez suā: et coacernauit argentū quasi humum: et aur vt lutū platear. Et ecce dñs possidebit eam ⁊ pcutiet in mari fortitudinē eius: ⁊ hec igni deuorabitur. Videbit ascalon ⁊ timebit: ⁊ gaza et dolebit nimis: et accaron qm̄ confusa ē spes ei⁹. Et pibit rex de gaza: ⁊ ascalon nō habitabitur. Et sedebit seperator in azoto: et dispdam supbiam philistinor. Et auferam sanguinē eius de ore eius et abominatōnes eius de medio dentiū eius. Et relīquet eciam ipe deo nostro: et erit q̄si dux in iuda: et accaron q̄si ihebuseus. Et circūdabo domum meam ex hijs q̄ militāt mihi euntes et reuertentes: et nō transibit sup eos vlr exactor: qr nūc vidi ī oculis meis. Exulta satis filia syon: iubila filia ihrl'm. Ecce rex tu⁹ veniet tibi iustus ⁊ saluator: ipe paup et ascendēs sup asinā: et sup pullū filiū asine. Et dispdam q̄drigā ex ephraim: et equū de ihrl'm: ⁊ dissipabit arc⁹ belli. Et loquet pacem gentiū: et potestas ei⁹ a mari vsq; ad mare: ⁊ a fluminib⁹ vsq; ad fines terre. Tu quoq; in sanguine testamēti tui emisisti vinctos tuos de lacu: in q̄ nō ē aqua. Cōuertimī ad munitō; vincti spei Hodie q̄z ānuncians duplicia reddaz tibi: qm̄ extendi mihi iudam q̄si arcuz impleui terrā ephraim. Et suscitabo filios tuos syon sup filios tuos grecia: et ponam te q̄si gladiū fortiū. Et dñs deus sup eos videbit et exibit vt fulgur iaculū ei⁹. Et dñs deus in tuba canet: et vadet in turbine austri. Dominus exercituum protget eos: et deuorabunt et subiciunt lapidibus funde. Et bibentes inebriabuntur quasi a vino replebuntur vt phiale: et quasi cornua altaris. Et saluabit eos dominus deus eorum in die illa vt gregem populi sui: quia lapides sancti eleuabuntur super terram eius. Quid enim bonum eius est. ⁊ quid pulcrū eius: nisi frumentum electorum et vinum germinans virgines.

¶ Capitulum. decimum

Petite pluuiā a domino tempore serotino: et dñs faciet niues ⁊ pluuiam ymbris: ⁊ dabit eis singlis herbam in agro. Quia simulacra locuta sunt inutile: et diuini viderūt mendaciū: et somniatores locuti sunt frustra: ⁊ vana ꝓsolabant. Idcirco abducti sūt q̄si grex: affligent quia nō est pastor eis. Sup pastores iratus ē furor me⁹: et sup hircos visitabo. Quia visitauit dñs exercituū gregē suum domū iuda: et posuit eos q̄si equū gle sue in bello. Ex ipo angelus: ⁊ ex ipo paxill⁹. ex ipo arcus plij: et ex ipo egredier omnis exactor simul. Et erūt q̄si fortes: cōculcantes lutum viaz in plio. Et bellabūt qr dñs cū eis: et cōfundēt ascensores equoz. Et ꝓfortabo domū iuda: et domū ioseph saluabo. Et ꝓuertam eos quia miserebor eoz: et erūt sicut fuerūt qm̄ nō pieceraz eos. Ego em̄ dñs de⁹ eoz: et exaudiā eos. Et erūt q̄si fortes ephraim: et letabit cor eoz q̄si a vino. Et filij eoz videbūt et letabūt. et exultabit cor eoz ī dño. Sibilabo eis et cōgregabo illos: quia redemi eos. Et mltiplicabo eos sicut ante fuerāt mltiplicati: et seminabo eos in pl'is. Et delōge recordabūtur mei: et viuēt cū filijs suis et reuertent. Et reducā eos de terra egipti: et de assirijs ꝓgregabo eos. Et ad terrā galaad et libani adducam eos: et nō inuenier eis locus. Et trāsiet in maris fretu: et pcuciet in mari fluct⁹: et ꝓfundent omnia pfunda fluminis. Et humiliabit supbia assur: ⁊ sceptrū egipti recedet. Confortabo eos in dño: et in nomine ei⁹ ambulabūt dicit dñs.

¶ Capitulum XI

Aperi libane portas tuas: et cōmedat ignis cedros tuas. Ulula abies quia cecidit cedrus: quoniam magnifici vastati sunt. Ululate quercus basan: quoniam succisus est saltus munitus. Uox vlulatus pastorum: quia vastata est magnificencia eorum. Uox rugitus leonum: quoniam vastata ē superbia iordanis. Hec dicit dominus deus meus. Pasce pecora occisionis: que qui possederant occidebant et non dolebant: et vendebant ea dicētes. Benedct⁹ dñs: diuites facti sum⁹. Et pastores eoz nō parcebāt eis: ⁊ nō parcā ego vlr sup habitātes tra; dicit dñs

Ecce ego trādā hominēs. vnūquēqz in manu ꝓximi sui.et in manu regis sui:et ꝓscīdent terrā et nō eruam de manu eorū:ꝙ pascam pec̄ occisiōis ꝓp̄ hoc o paupes gregis. Et assūpsi mihi duas v̄gas:vnā vocaui decorē et altērā vocaui funiculū:et pauī gregem. Et succidi tres pastores ī mēse vno:ꝙ ꝓtracta ē anima mea ī eis. Siqdē ꝙ anima eor̄ variauit ī me. Et dixi, Non pascam vos. Quod moriēs moriat:et qđ succidiē succidat:et reliq̄ deuorent vnusq̄sqz carnem ꝓximi sui. Et tuli virgā meā que vocabatur dec̄ et abscondi eam:vt irritū facerem fedus meū quod ꝓcussi cū omnibꝫ populis:et irritū deductum est in die illa. Et cognouerūt sic paupes gregis qui custodiunt mihi:qr v̄bum domini est. Et dixi ad eos. Si bonū ē ī oc̄lis vr̄is afferte mercedē meā:ꝙsi nō. q̄escite. Et appēderūt mercedē meā:triginta argēteos. Et dixit dn̄s ad me. Proice illud ad statuariū. Decoruz p̄ciū:q̄ appciat̄ suz ab eis. Et tuli triḡta argēteos:ꝙ pieci illos in domū dn̄i ad statuariū. Et p̄scidi v̄gaz meā scdaz q̄ appellabaē funicl̄us:vt dissoluerē germanitatē īē iudā ꝙ isr̄l. Et dixit dn̄s ad me. Adhuc sume tibi vasa pastoris stulti. Quia ecce ego suscitabo pastorez ī t̄ra q̄ derelicta nō visitabit. dispsuz nō q̄ret:et ꝓtritū n̄ sanabit. et id qđ stat n̄ enutriet:et carnes pinguiū ꝓmedet:ꝙ vngulas eor̄ dissoluet. O pastor ꝙ ydolū:delīquēs gregē. Gladi⁹ sup brachium ei⁹:et sup oc̄lm dextrū eius. Brachium eius aridit̄ siccabiē:et oc̄lus dexter eius tenebrescēs obscurabiē. Capi XII.

Onus verbi dn̄i sup isr̄l. Dixit dn̄s extendēs celū ꝙ fundās t̄raz:ꝙ fingēs spirituz hominis in eo. Ecce ego ponam ihr̄lm super luminare crapule omnibus populis in circuitu :sed et iuda erit in obsidione contra ihr̄lm. Et erit:in die illa ponam ihr̄lm lapidem oneris cunctis populis. Omnes qui eleuabunt eā cōcisione lacerabūtur:et colligentur aduers⁹ eaz omnia regna terre. In die illa dicit dominus ꝓcuciam omnem equuz in stupore:et ascēsorem eius in amentia. Et super domū iuda:aperiaz oculos meos:et omnē equū ꝑp̄lorū ꝓcutiā cecitatē. Et dicent duces iuda in corde suo. ꝓfortentur mihi hītatores ihr̄lm:in dn̄o exercituū deo eorum. In die illa ponam duces iuda sic caminū ignis ī lignis et sic facem ignis in feno:et deuorabūt ad dexterā et ad sinistrā omēs ꝑp̄los in circuitu. Et habitabiē ihr̄lm rursus ī loco suo in ihr̄lm:et saluabit dn̄s tabnacl̄a iuda sicut in principio:vt nō magnifice glorieē dom⁹ dauid:et gloria hītantiū ihr̄lm contra iudam. In die illo ꝓteget dominus habitatores ihr̄lm. Et erit qui offēderit ex eis in die illa q̄si dauid:et dom⁹ dauid q̄si dei:sicut angel⁹ domini in cōspectu eius. Et erit in die illa q̄ram conterere omēs gētes que veniūt contra ihr̄lm:et effundā super domū dauid ꝙ super habitatores ihr̄lm spirituz p̄cum et gracie. Et aspiciēt ad me quē confixerūt:et plangēt euz planctu q̄si sup vnigenitū ꝙ dolebunt sup eum vt doleri solet in morte primogeniti. In die illa magn⁹ erit planct⁹ in ihr̄lm sicut planct⁹ adrēmon:in campo magedō. Et plāget t̄ra:familie ꝙ familie seorsū. Familie dom⁹ dauid seorsū:et mulieres eoruz seorsū. Familie domus nathan seorsū:et mulieres eorū seorsum. Familie domus leui seorsuz:et mulieres eoruz seorsū. Familie semei seorsuz:et mulieꝫ eor̄ seorsuz. Oēs familie relique:familie et familie seorsuz:et mr̄ieres eorū seorsum. Capitulum. .XIII.

In die illa erit fons patens domui dauid ꝙ hītantibus ihr̄lm:in ablutionē peccatoris et mēstruate. Et erit in die illa dicit dn̄s exercituū disp̄daz nomia ydolorū de t̄ra:et nō memorabuntur vlt̄. Et pseudo ꝑp̄has et spm̄ inmundū auferā de t̄ra. Et erit cū ꝑp̄hauerit q̄spiam vlt̄:dicēt ei pater ei⁹ et mater eius q̄ genuerūt eū. Non vives qr mendaciū locut⁹ es in nomine dn̄i. Et ꝓfigēt eū pater ei⁹ ꝙ mater ei⁹ genitores ei⁹ cū ꝑp̄hauerit. Et erit: in die illa ꝓfundēt̄ ꝑp̄he vnusq̄sqz ex visiōe sua cū ꝑp̄hauerit: nec opient̄ pallio saccio vt mēciāt̄. Sed dicet:nō sum ꝑp̄ha. Homo agricula ego sū:qm̄ adā exemplū meū ab adolescēcia mea. Et dicet̄ ei. Quid sūt plage iste in medio manuū tuaruz. Et dicet. Hijs plagatus sum in domo eorū qui diligebant me. Framea suscitare sup pastorē meum:et sup virū coherētez mihi dicit dominus exercituum. pcute pastorez et dispgētur oues. Et cōuertā manum meam ad ꝓpulos:ꝙ erūt ī omni t̄ra dicit dn̄s. Partes

due in ea dispgent & deficiet: & tercia pars relinquetur in ea. Et ducã terciam partes p ignẽ: & uram eos sic uritur argentũ: & p-babo eos sicut pbatur aurũ. Ipse uocabit nomen meũ: & ego apaudiam eum. Et dicã pl'us meus es: et ipe dicet. dñs de⁹ me⁹.

Capitulum XIIII

Ece dies ueniunt dicit dominus: & diuidentur spolia tua ī medio tui. Et congregabo omnes gentes ad ihrl'm in preliũ: et capietur ciuitas et uastabũtur dom⁹: et mulieres uiolabuntur. Et egredieť media pars ciuitatis in captiuitatem: et reliquũ populi non auferetur ex urbe. Et egredietur dominus et pliabiť contra gentes illas: sicut pliat⁹ ẽ in die certaminis. Et stabũt pedes ei⁹ in die illa sup montẽ oliuaz: q̃ ẽ otra hirl'm ad orientẽ. Et scindeť mons oliuaz ex media pte sui ad orientẽ & occidẽtem ꝓrupto grãdi ualde. Et separabiť mediũ montis ad aq̃lonem: & medium eius ad meridiem. Et fugietis ad uallem montiũ eoz: quõm ꝓiungeť uallis montiũ usq; ad primũ. Et fugietis sic̃ fugistis a facie terremot⁹ in diebꝫ ozie regis iuda Et ueniet dñs deus me⁹: omnesq; sancti cũ eo. Et erit: in die illo nõ erit lux sed frigus et gelu. Et erit dies una que nota ẽ dño: ñ dies neq; noz: & in tpe uespi erit lux Et erit in die illa exibũt aque uiue de hierusalẽ. Mediũ eaz ad mare oriẽtale: & mediũ eaz ad mare nouissimũ. In estate & in hyeme erũt: et erit domin⁹ rex sup omnez terrã. In die illa erit dñs unus: et erit nomez ei⁹ unũ. Et reuertet omis tra usq; ad desertũ: de colle rẽmõ ad austz hirl'm. Et exaltabiť & hitabit in loco suo a porta beniamin usq; ad locum porte ꝑoris & usq; ad portã angelorz: & tre ananehel usq; ad torcularia regis. Et hitabũt in ea: et anathema ñ erit ãpli⁹. Sed sedebit hirl'm secura et hec erit plaga qua pcuciet dñs omis gẽtes q̃ pugnauerť aduers⁹ hirl'm. Tabescet caro uniuscuiusq; stãtis sup pedes suos: & oculi ei⁹ ꝓtabescẽt ī foramibꝫ suis: & lĩgua eoz cõtabescet in oze suo. In die illa erit tumul'tus dñi magn⁹ ī eis: & apphendet uir manũ primi sui: & pseret man⁹ ei⁹ sup manũ primi sui. Sed et iudas pugnabit aduersus hirl'm. Et pgregabũť diuicie oĩm gẽtiũ ī circuitu auz & argẽtũ & uestes ml'te satis Et sic erit ruina equi & muli & camel⁹ et azini et oĩm iumẽtoz q̃ fuerĩt in castris illis: sicut ruina hec. Et omnes qui reliqui fuerint de uniuersis gentibꝫ que uenerunt contra hirl'm: ascendent ab anno in annuz ut adorent regẽ dominũ exercituũ: et celebrẽt festiuitates tabnaculorũ. Et erit qui nõ ascẽderit de familijs terre ad hierusalẽ ut adorent regẽ dominũ exercituũ: ñ erit sup eos ymber. Quod etsi familia egipti ñ ascenderit & non uenerit: nec sup eos erit. Sed erit ruina qua pcuciet dñs omes gẽtes: que nõ ascenderint ad celebrãdaz festiuitatẽ tabnaculorũ. Hoc erit peccatũ egipti et hoc peccatuz omniũ gentiũ: que nõ ascenderint ad celebrãdam festiuitatẽ tabnaculoz. In die illa erit quod sup frenũ ẽ equi sanctũ dño: & erũt lebetes in domo domini quasi phiale coram altari. Et erit omnis lebes in hirl'm et iuda sanctificat⁹ dño exercituũ. Et ueniẽt omnes immolãtes et sument ex eis: & coquent in eis. Et nõ erit mercator ultra in domo domini exercituũ in die illo.

Zacharias ꝓpheta finit feliciter. Incipit liber malachie ꝓphete.

Onus ẽbi domini ad israbel in manu malachie prophete. Dilexi uos dicit domin⁹ Et dixistis. In q̃ dilexisti nos: Nonne frat erat esau iacob dicit dominus: Et dilexi iacob: esau autẽ odio habui. Et posui seyr montes eius in solitudinem: et hereditatem eius in dracones deserti. Quõ si dixerit ydumea destructi sumus sed reuertentes edificabimus q̃ destructa sunt: hec dicit dominus exercituum. Ipsi edificabunt: & ego destruam. Et uocabuntur termini iniquitatis: et pl'us cui iratus ẽ dominus usq; in eternum. Et oculi uestri uidebunt: et uos dicetis. Magnificetur dominus super terminum israbel. Filius honorat patrem & seruus dominum suum timebit. Si ergo pater ego sum ubi est honoz meus: et si dominus ego sum. ubi est timoz me⁹ dicit dominus exercituuz: Ad uos o sacerdotes: q̃ despicitis nomẽ meũ. Et dixistis. In q̃ despexi⁹ nomẽ tuũ: Offertis sup altare meũ

Zacharias Malachias xij?

panē pollutū. Et dicitis. In quo polluim⁹ te: In eo q̄ dicitis: mensa dñi despecta est. Si offeratis cecū ad īmolandū: nōne malū ē: Etsi offeratis clauduz et lāguidū: nōne malum ē: Offer illud duci tuo: si placuerit ei. aut si susceperit faciē tuaz dicit dñs exercituum. Et nunc deꝓcamini vultū dei vt misereat̄ vestri: de manu autem vr̄a factuz est hoc: si q̄ modo suscipiat facies vestras dicit domin⁹ exercituū. Quis ē in vobis qui claudat ostia ⁊ incendit altare meum gratuitu: Non est mihi voluntas ī vobis dicit domin⁹ exercituū: et munus non suscipiam de manu vestra. Ab ortu em̄ solis vsq; ad occasum magnū est nomen meum in gentib⁹: et in oñi loco sanctificat̄ ⁊ offert̄ nomini meo oblatō munda: q̄ magnū nomen meū in gentib⁹ dicit dñs exercituum. Et vos polluistis illud in eo q̄ dicitis mensa domini contaminata est: et qđ superponit̄ ꝓtemptibile ē cuz igne q̄ illud deuorat. Et dixistis. Ecce de labore: et exsuflastis illud dicit dñs exercituū. Et intulistis de rapinis claudū ⁊ lāguidū: ⁊ ītulistis mun⁹. Nunqđ suscipiaz illud de manu vr̄a dicit dñs: Maledict⁹ dolosus q̄ habet ī grege suo masculū: ⁊ votū faciēs immolat debile dño. Quia rex magn⁹ ego dicit dominⁿ exercituū: ⁊ nomē meū horribile ī gētib⁹

Et nūc ad vos mādatū. Capi. II. hoc o sacerdotes. Si noluerit̄s audire etsi noluēitis ponē sup cor vt detis gl̄iā nomi meo ait dñs exercituū: mittaz ī vos egestatē ⁊ maledicā bñdcc̄iōibus vr̄is: et maledicā illis qm̄ ñ posuistis sup cor. Ecce ego p̄iciā vob⁹ brachiū: et dispgā sup vultū vr̄m sterc⁹ solēnitatū vr̄ar̄: ⁊ assūet vos secū. Et scietis q̄ misi ad vos mādatū istud: vt esset pactū meū cū leui dicit dñs exercituū. Pactū meuz fuit cū eo vite ⁊ pacis: ⁊ ōdi ei timorē ⁊ timuit me: ⁊ a facie nomis mei pauebat. Lex veritatis fuit ī ore ei⁹ ⁊ iniqtas ñ est īuenta ī labijs ei⁹. In pace ⁊ in eqtatē ambulauit mecum et multos auertit ab iniqtate. Labia ei⁹ sacerdotis custodiūt sciēciā: ⁊ legē req̄rēt ex ore ei⁹: q̄ angel⁹ dñi exercituū ē. Vos aū recessistis de via: ⁊ scandalizastis plīmos ī lege Irritū fecistis pactū leui: dicit dñs exercituū. Propter quod ⁊ ego dedi vos ꝓtēptibiles et humiles omnibus populis: sicut nō seruastis vias meas: et accepistis faciem ī lege. Nunquid non pat̄r vnus omniū nostrū: Nūqđ nō de⁹ vnus creauit nos: Quare g̃ despicit vnusq̄sq; n̄r̄m fr̄ez suuz: violās pactuz patrū nostroꝝ: Trāsgressus est iuda ⁊ aboīnatō facta ē in isr̄l et in ihr̄lm quia cōtaminauit iudas sanctificatōnem dñi quā dilexit: et habuerūt filiā dei alieni Disꝑdat dñs virum qui fecerit hoc: magistrū ⁊ discipulū de tabernaculo iacob. ⁊ offerentem munus dño exercituum. Et hoc rursū fecistis. Operiebatis lacrimis altare dñi fletu ⁊ mugitu: ita vt nō respiciā vltra ad sacrificiū: nec accipiam placabile qđ de manu vestra. Et dixistis. Quā ob causam: Quia dñs testificatus est inter te et vxorē pubertatis tue: quā tu despexisti. Et hec particeps tua: et vxor federis tui. Nōne vnus fecit: ⁊ residuū spiritus eius est: Et qđ vn⁹ q̄rit. nisi semen dei: Custodite ergo spiritū vr̄m: et vxorē adolescencie tue noli despicere. Cū odio habueris eā dimitte: dicit dominus deus isr̄l. Operiet aūt iniqtas vestimētum ei⁹: dicit dñs exercituū. Custodite spiritū vr̄m: et nolite despicē. Laborare fecistis dñm ī ꝑmonib⁹ vr̄is. Et dixistis: In quo eū fecimus laborare: In eo q̄ dicitis Omnis q̄ facit malū bon⁹ est in conspectu dñi: et tales ei placēt. Aut ubi ē deus iudicij.

Capitulum III

Ecce ego mittam angelū meū: et ꝑparabit viā ante faciem meam. Et statim veniet ad templū suuz dñator quē vos q̄ritis: ⁊ angel⁹ testamēti quē vos vultis. Ecce venit: dicit domin⁹ exercituū. Et quis poterit cogitare diem aduēt⁹ ei⁹: Et qs stabit ad videndū eū: Ipe el q̄si ignis ꝑflans: et quasi herba fullonū. Et sedebit ꝑflās ⁊ emūdās argētū: et purgabit filios leui. Et colabit eos q̄si aur̄ ⁊ q̄si argentū. et erūt dño offerētes sacrificia ī iustitia. Et placebit dño sacrificiuz iuda ⁊ ihr̄lm sicut dies seculi: ⁊ sicut āni antiq̄. Et accedā ad vos ī iudicio ⁊ ero testis velox maleficis et adulteris ⁊ piuris: ⁊ q̄ calumniant̄ mercedez mercēnarij: ⁊ humiliāt viduas ⁊ pupillos ⁊ opprimunt pegrinū: nec timuerūt me dicit dominus exercituum. Ego enim dominus et non mutor: et vos filij iacob nō estis cōsūpti. A diebus em̄ patrū vr̄or̄ recessistis a legitimis meis: et custodistis. Re-

uertimi ad me ⁊ reuertar ad vos :dicit dō
minus exercituū. Et dixistis in quo reuer
temur? Si affiget homo deum :qꝛ vos cō=
figitis me. Et dixistis. In quo ꝓfigim⁹ te?
In decimis ⁊ ī ꝑmicijs et in penuria. Vos
maledicti estis:et me vos ꝓfigitis gens to=
ta. Inferte omnem decimā in horreū:et sit
cibus in domo mea:et ꝓbate me super hoc
dicit dñs. Si non aperuero vobis. katha=
ractas celi:et effudero vobis benedictio=
nē vsq; ad abundanciā. Et increpabo pꝛo
vobis devorantem:et non coꝛrumpet fru
ctum terre vestre:nec erit sterilis vinea ī
agro dicit dominus exercituū. Et beatos
vos dicent omnes gentes· Eritis enim vos
terra desiderabilis dicit domin⁹ exercituuꝫ
Inualuerunt sup me verba vestra dicit do
min⁹. Et dixistis. Quid locuti sumus ꝓtra
te? Dixistis. Vanus ē q̄ seruit deo. Et quid
emolumentum:qꝛ custodiuim⁹ ꝑcepta ei⁹
et qꝛ ambulauimus tristes coram domino
exercituū? Ergo nunc beatos dicim⁹ arro
gantes. Siquidem edificati sunt facientes
impietates:⁊ temptauerūt deū et salui facti
sunt· Tunc locuti sunt timētes deū. vnus=
quisq; cū ꝓximo suo. Et attendit dominus
et audiuit:et scriptus ē liber monumenti
coꝛam eo timentibus dominū et cogitāti=
bus nomen eius. Et erunt mihi ait domi=
nus exercituū in die qua ego faciam in pe
culiū:et parcā ei sicut parcit vir filio suo
seruienti sibi. Et ꝓuertimini et videbitis q̄d
sit inter iustū et impiū:⁊ inter seruientē deo
et nō seruientem ei. C. Ca IIII

Ecce em̄ dies veniet succēsa q̄i cami
nus:⁊ erūt om̄s superbi et om̄s faci
ētes ipietatē stipula. Et īflāmabit
eos dies veniēs dicit dñs exercituū: q̄ non
derelīquet eis radicez et germen. Et oriet
vob timētibꝫ nomē meū sol iusticie:⁊ sani=
tas ī pēnis ei⁹. Et egrediemī et salietis sic
vituli de armēto:⁊ calcabitis ipios cū fue=
rīt cinis sb plāta pedū vr̄oꝝ ī die q̄ ego fa=
cio dicit dñs exercituū. Memēto legis moy
si serui mei:quā mādaui ei ī oreb ad oēz ıs̄l
ꝑcepta ⁊ iudicia. Ecce ego mittā vob heliā
ꝓphām:anteqū veniat dies magn⁹ et horri=
bilis. Et cōuertet coꝛ patꝝ ad filios:⁊ coꝛ
filioꝝ ad pres eoꝝ:ne forte veniā ⁊ ꝑcuciā
terrā anathematē.

C Explicit malachias ꝓpheta.

Incipit prolog⁹ beati hieronimi ꝑspiteri
ī libros machabeoꝝ

Machabeoꝝ libri duo ꝑnotāt ꝑlia.
inter hebreoꝛum duces gētemq; p=
sarum:pugnam quoq; sabatoꝛum
⁊ nobiles machabei ducis triūphos:ex cu=
ius nomine et libri idem sunt nuncupati.
Nec q̄ historia continet eciā inclita illa ge
sta machabeoꝛū fratrū:qui sub anthiocho
rege pro sacris legibꝫ dira toꝛmenta ꝓpessi
sunt. Quos mater pia dum diuersis supli=
cijs vrgerentur nōsolum non fleuit :sed et
gaudens hoꝛtabatur ad gloriaz passionis.

Explicit prologus. Incipit liber primus
machabeoꝛum

Et factum ē postq̄ ꝑcussit
alexander philippi rex ma=
cedo qui primus regnauit
in grecia egressus de terra
cethim darium regem per=
sarum et medorum. consti=
tuit prelia multa:et obtinuit omnium mu=
niciones :et interfecit reges terre. Et per=
transiuit vsq; ad fines terre:⁊ accepit spo
lia multitudinis gentium:et siluit terra in
conspectu eius. Et congregauit virtutem
et exercitum fortem nimis:et exaltatum ē
et eleuatum coꝛ eius:et obtinuit regiones
gentium et tirannos et facti sunt illi ī tri=
butuz. Et post hec decidit in lectum:⁊ con
gnouit quia moꝛeret. Et vocauit pueros
suos nobiles qui secum erant nutriti a iu=
uentute sua:et dimisit illis regnum suū cū
adhuc viueret. Et regnauit alexander an=
nis duodecim:et moꝛtuus est. Et obtinue=
runt pueri eius regnum vnusquisq; in lo=
co suo:et imposuerūt om̄es sibi diademata
post moꝛtem eius ⁊ filij eoꝛum post eos an
nis multis:et multiplicata sūt mala in ter
ra. Et exiit ex eis radix peccati. anthioch⁹
illustris filius antiochi regis q̄ fuerat ro=
me obses:et regnauit in anno centesimo=
tricesimo et septimo regni grecoꝛum. In
diebus illis exierunt ex israbel filij iniqui
et suaserunt multis dicentes. Eamus et di
sponamus cuz gentibus testauentum que
circa nos sūt :qꝛ exquo recessim⁹ ab eis in=
uenerūt nos mlta mala. Et bon⁹ visus ē ser=
mo in oculis eoꝛum. Et destinauerūt aliq̄

de ꝓpl'o et abierũt ad regẽ:et dedit illis po-
testatẽ. vt facerẽt iusticiã gẽtium. Et edifi
cauerũt gymnasiũ in hierosolimis secũdũ
leges nacõnũ:et fecerũt sibi ꝓpucia:et re-
cesserũt a testamẽto sancto.et iuncti sũt na
tionib9:et venũdati sunt vt facerẽt malũ.
Et paratũ ẽ regnum in cõspectu antiochi
et cepit regnare in terra egipti:vt regna-
ret sup duo regna. Et intrauit in egiptuz
in multitudine graui in curribꝰ et elephã
tis et equitibꝰ:et copiosa nauiũ ml'titudi-
ne. Et cõstituit aduersus ptolomeũ regez
egipti:et veritus est ptolomeus a facie ei9
et fugit.ꝙ ceciderũt vulnerati multi. Et ꝯ-
prehendit ciuitates munitas in terra egi-
pti:ꝙ accepit spolia terre egipti. Et cõuer-
tit antiochus postq̃ ꝑcussit egiptũ in cen
tesimo et q̃dragesimo et tercio ãno et ascẽ
dit ad isrl':ꝙ ascendit hierosolimis in mul-
titudine graui. Et intrauit in sanctifica-
tionẽ cũ supbia: et accepit altare aureuz
et candelabrũ luminis et vniuersa eius et
mensam ꝓpositiõis et libatoria et phialas ꝙ
mortariola aurea et velũ ꝙ coronas et or-
namentum aureum quod in facie templi
erat ꝙ cõminuit omnia. Et accepit argen-
tum ꝙ aurum ꝙ vasa cõcupiscibilia:ꝙ acce
pit thesauros occultos q̃s inuenit:ꝙ subla
tis omnib9 abiit in terrã suam. Et fecit ce
dem hominũ:ꝙ locutus ẽ ĩ supbia magna.
Et factus ẽ planctus magnus ĩ isrl': et in
omni loco eoꝝ. Et ĩgemuerũt ꝓncipes et
seniores:et iuuenes ꝙ ỽgines ĩfirmati sũt
ꝙ speciositas ml'ieꝝ ĩmutata ẽ. Omnis ma
rit9 sũpsit lamẽtũ: ꝙ q̃ sedebãt ĩ thoro ma-
ritali lugebãt. Et cõmota ẽ tra sup hĩtan
tes ĩ ea:ꝙ vniuersa dom9 iacob ĩduit cõfu
sionẽ:ꝙ post duos ãnos diꝝ misit rex ꝓn
cipẽ tributoꝝ ĩ ciuitates iuda:ꝙ venit hie-
rusalẽ cũ ẽba magna. Et locutus ẽ ad eos
ỽba pacifica ĩ dolo:ꝙ crediderũt ei. Et irru
it sup ciuitatẽ repẽte:et ꝑcussit eaz plaga
magã:ꝙ pdidit ꝓpl'm multũ ex isrl'. Et acce-
pit spolia ciuitatis:et succẽdit eã igni. Et
destruxit dom9 ei9 et muros ei9 ĩ circuitu:
ꝙ captiuas duxerũt ml'ieres ꝙ natos:ꝙ pe
cora possederũt. Et edificauerũt ciuitatem
dauid muro magno ꝙ firmo ꝙ turribꝰ fir
mis:ꝙ facta ẽ illis ĩ arcẽ. Et posuerũt illic
gẽtẽ peccatricẽ viros ĩiq̃s:ꝙ cõualuerunt
ĩ ea. Et posuerũt arma ꝙ escas:ꝙ ꝯgrega-
uerũt spolia ihrl'm ꝙ reposuerũt illic ꝙ fa-
cti sũt in laq̃ũ magnũ. Et factũ ẽ hoc ad ĩ-
sidias sãctificatõni ꝙ in dolũ magnũ semꝑ
in isrl'. Et effuderũt sanguinẽ ĩnocẽtez ꝑ cir
cuitũ sanctificatõnis:et cõtaminauerunt
sãctificatõz. Et fugerũt habitatores irl'm
ꝓter eos:et facta ẽ habitatõ exterorũ et
facta ẽ extera semini suo:et nati ei9 reliq̃-
runt eam. Sanctificatio eius desolata est
sicut solitudo:et dies festi eius cõuersi sũt
in luctũ:sabbata eius ĩ obꝓbriuz. bono-
res eius in nihilum. Secundũ gloriã ei9
multiplicata est ignominia eius:et sublimi
tas ei9 cõuersa ẽ in luctũ. Et scripsit rex
antiochus omni regno suo:vt: esset omis
popul9 vnus. Et reliq̃runt vnusq̃sq3 legez
suam:et consẽserunt omnes gentes secun
dum ỽbum regis antiochi. Et ml'ti ex isrl'
consenserunt ei:et sanctificauerũt ydolis
et coinq̃nauerũt sabbatũ. Et misit rex an-
tiochus libros ꝑ manus nuncioꝝ ĩ ihrl'm
et in omnes ciuitates iude. vt sequerẽtur
leges gẽtium terre:vt phiberẽt olocausta
et sacrificia et placatõnes fieri in templo
dei ꝙ phiberẽt celebrari sabbatũ ꝙ dies so-
lennes. Et iussit coinq̃nari sancta:ꝙ san-
ctuz ꝓpl'm isrl'. Et iussit edificari aras et tẽ
pla et ydola et ĩmolari carnes suillas et
pecora ꝯmunia:ꝙ relinq̃re filios suos in-
circũcisos ꝙ coinq̃nari animas eoꝝ in om
nibus inmundicijs ꝙ abomiatõnib9:ita vt
obliuiscerent̃ legẽ et ĩmutarẽt omẽs iusti-
ficatõnes dei. Et quicũq3 non fecissent se-
cundum ỽbum regis antiochi morerẽtur
Secundum omnia ỽba hec scripsit omni
regno suo:ꝓposuit ꝓncipes ꝓpl'o q̃ hec fie-
ri cogerẽt. Et iusserũt ciuitatib9 iude sa-
crificare. Et ꝯgregati sũt ml'ti de populo
ad eos q̃ dereliq̃rant legẽ dñi:et fecerunt
mala sup terrã:et effugauerũt ꝓpl'm isrl'ĩ
abditis ꝙ in absconditis fugitiuoꝝ locis.
Die q̃ntadecima mensis casleu. centesimo
et q̃dragesimoquinto anno edificauit rex
antiochus abominãdum ydolũ desolatõis
sup altare dei:ꝙ ꝑ vniuersas ciuitates iu-
de in circuitu edificauerũt aras:et añ ia-
nuas domoꝝ et in plateis ĩcendebãt thura
et sacrificabãt. Et libros legis dei conbus
serunt igni scindentes eos:et apud quem-
cumque inueniebant̃ libri testamenti do-
mini ꝙ quicũq3 obseruabat legem dñi:ꝑm

edictū r̄gis trucidabāt eū . In virtute ſua faciebāt hec p̄l'o iſr̄l': qui īueniebāt ī om̄i mēſe in ciuitatib⁹. Et q̄nta et viceſima die mēſis ſacrificabāt ſup̄ aram que erat ꝑtra altare: et mulieres q̄ circūcidebāt filios ſuos trucidabant ſecundū iuſſuꝫ regis antiochi. Et ſuſpendebant pueros a ceruicib⁹ p̄ vniuerſas dom⁹ eoꝝ: et eos q̄ circūciderāt illos trucidabāt. Et multi de p̄l'o iſr̄l' diffinierūt apud ſe. vt n̄ manducarēt immūda et elegerūt magis mori q̄ cibis coinq̄nari immundis: et noluerūt infringere legē dei ſanctam: et trucidati ſunt. Et facta eſt ira magna ſuper p̄l'm valde.

Capitulum II

In diebus illis ſurrexit matathias fili⁹ iohānis filij ſymeōis ſacerdos ex filijs ioarim ab hir̄l'm: et conſedit ī monte modin. Et habebat filios q̄nq; iohannan qui cognominabat gaddis. q ſimeonem q̄ cognominabat thaſi. et iudam qui vocabat machabeus: et eleazaruꝫ qui cognominabatur abaron: q ionathan qui ꝯgnominabat apphus. Quib⁹ viderunt mala que fiebāt in p̄l'o iuda et ī hir̄l'm. Et dixit matathias. Ve mihi. Ut quid natus ſū videre cōtricionē populi mei et cōtricōnem ciuitatis ſancte· et ſedere illic cū datur in manibus inimicorum: Sācta ī manu extraneoꝝ facta ſūt: templū eius ſicut homo ignobilis. Vaſa gl'ie ei⁹ captiua . abducta ſunt: trucidati ſunt ſenes ei⁹ in platēis: et iuuenes eius cecidēr̄t in gladio inimicorū Que gens nō hereditauit regnū ei⁹: et nō obtinuit ſpolia ei⁹? Om̄is cōpoſitio ei⁹ ablata ē. Que erat libera. facta ē ācilla. Et ecce ſācta noſtra et pulcritudo n̄ra et claritas noſtra deſolata ē: et coinq̄nauerūt gētes. Quo ergo nobis adhuc viuere ? Et ſcidit veſtimēta ſua matathias et filij ei⁹ : et operuerūt ſe cilicijs: et planxerūt valde . Et venerūt illuc q̄ miſſi erāt a rege antiocho vt cogerēt eos qui cōfugerāt in ciuitatem modin immolare et accēdere thura: et a lege dei diſcedere. Et m̄lti de p̄l'o iſr̄l' ꝓſencientes acceſſerūt ad eos: ꝑ matathias et filij ei⁹ cōſtanter ſteterūt. Et reſpōdentes q̄ iuſſi erāt ab antiocho dixerunt matathie. Princeps et clariſſim⁹ q magn⁹ es in hac ciuitate: q ornat⁹ filijs q fratrib⁹. Ergo accede prior et fac iuſſū regis ſicut fecerūt gētes om̄es et viri iudea q qui remanſerūt in hir̄l'm: et eris tu q filij tui inter amicos regis: et amplificatus auro et argento q muneribo multis et reſpondit matathias: q dixit magna voce. Etſi omnes gētes regi antiocho obediunt vt diſcedat vnuſq̄ſq; a ſeruitute legis patrū ſuoꝝ et conſenciāt mandatis ei⁹: ego et filij mei q fratres mei obediem⁹ legi patrum n̄roꝝ. Propici⁹ ſit nob⁹ deus: nō ē nobis vtile relinq̄re legem et iuſticias dei. Non audiem⁹ verba regis āti-ochi: nec ſacrificabim⁹ trāſgredientes legis noſtre mandata: vt eam⁹ altera via. Et vt ceſſauit loqui ōba hec : acceſſit quidā iudeus in omniuꝫ oculis ſacrificare ydolis ſup̄ arā ī ciuitate modin ſecūdum iuſſū regis. Et vidit matathias q doluit: et cōtremuerūt renes eius. Et accenſus eſt furoꝝ eius ſecundum iudiciū legis: et inſiliens trucidauit eum ſup̄ aram. Deb et viruꝫ quē rex antiochus miſerat qui cogebat immolari. occidit ī ipō tpe. q aram deſtruxit. q zelat⁹ ē legē ſic̄ q finees zābri filio ſaloni. Et exclamauit matathias voce magna in ciuitate dicēs. Om̄is q̄ zelū habꝫ legis ſtatuēs teſtamētū exeat p⁹ me. Et fugit ipe et filij ei⁹ ī mōtes: q reliq̄rūt q̄cūq; habebāt ī ciuitate. Tūc deſcēdēr̄t m̄lti q̄rentes iudiciuꝫ q iuſticiā ī deſtū: q ſedēr̄t ibi ipi q filij eius q m̄lieres eoꝝ q pecora eoꝝ: q̄m̄ induraue rūt ſup̄ eos mala. Et renūciatū ē viris regis q exercitui q erāt ī ihr̄l'ꝫ ciuitate dauid q̄m̄ diſceſſiſſēt viri q̄dā q diſſipauer̄t māda tū r̄gis ī loca occulta ī ōſto: q abiſſēt p⁹illos m̄lti. Et ſtati⁹ prexer̄t ad eos: q ꝓſtitue rūt aduerſus eos p̄liū in die ſabbatorū. Et dixerūt ad eos. Reſiſtitis q nē adhuc? Exite: q facite ſecūdū verbū regis antiochi. et viuetis. Et dixerūt. Nō exibim⁹: neq; faciem⁹ ōbum regis vt polluam⁹ diē ſabbatoꝝ Et cōcitauer̄t aduerſ⁹ eos p̄liū: q nō rndērūt illis. nec lapidē miſer̄t ī eos nec obſtruer̄t loca occulta dicētes. Moriamur omnes ī ſimplicitate n̄ra: q teſtes er̄t ſup̄ nos celū q terra q̄ iniuſte p̄dītis nos. Et intulerūt illis bellū ſabbatis: et mortui ſūt ipi et vxores eoꝝ et filij eoꝝ et pecora eorū vſq; ad mille animas hominū. Et cognouit matathias et amici eius: et luctum habuerūt ſuper eos valde. Et dixit vir proximo ſuo. Si omnes fecerimus ſicut fratres noſtri

fecerũt et non pugnauerimus aduersꝰ gẽ-
tes p animabus nostris ꝛ iustificationibꝰ
nostris:cicíꝰ dispdent nos a terra.Et cogi
tauerunt in die illa dicentes. Oĩis homo
quicunqꝫ venerit ad nos ĩ bello die sabba-
torum pugnemus aduersus eum:et nõ mo
riemur omnes sicut mortui sũt fratres no
stri in occultis. Tunc cõgregata ẽ ad eos
sinagoga iudeorũ fortis viribꝫ ex isrl':om-
nis volũtariꝰ ĩ lege ꝛ omnes qui fugiebãt
a malis addíti sunt ad eos:et facti sunt il-
lis ad firmamentũ. Et collegerũt exercitũ
ꝛ pcusserunt peccatores in ira sua ꝛ viros
iniqs in indignacõne sua:et ceteri fugerẽt
ad nacões vt euaderẽt. Et circuiuit mata-
thias et amici eius et destruxerũt aras:et
circumciderunt pueros ĩcircumcísos qtqt
inuenerunt ĩ finibꝫ isrl' in fortitudine. Et
psecuti sunt filios supbie:et psperatum ẽ
opus in manibꝫ eoꝝ. Et obtinuerunt legẽ
de manibꝫ gentium et de manibꝫ regum:et
nõ dederũt cornu peccatori. Et appropin
quẽrt dies matathie moriẽdi:ꝛ dixit filijs
suis. Nunc pfortata est supbia ꝛ castigatõ
et tempus euersions et ira indignatõnis.
Nunc ergo o filij emulatores estote legis:
ꝛ date animas vestras p testamẽtꝫ patrũ.
Et mementote opꝝ patrũ que fecerunt in
generationibꝫ suis:et accipietis gl'iaz ma-
gnam ꝛ nomen eternũ· Abraham nõne in
temptacione inuentus est fidelis:et repu-
tatum est ei ad iusticiam? Joseph in tpe an
gustie sue custodiuit mandatũ:et factus ẽ
dñs egipti. Finees paꝛ noster zelãdo zelũ
dei accepit testamẽtũ sacerdotij eterni. Jhe
sus dũ ĩpleuit vbuz factꝰ ẽ dux in isrl'. Ca-
leph dũ testificaꝛ ĩ ecclesia accepit heredi-
tatẽ. Dauid in sua misericordia cõsecutꝰ ẽ
sedẽ regni ĩ secula. Helias duz zelat zelũ le-
gis:receptꝰ ẽ ĩ celũ. Ananias azarias ꝛ mi
sahel credentes liberati sũt de flãma. Dani
el ĩ sua simplicitate liberatꝰ ẽ ỏ ore leonũ.
Et ita cogitate p generatõz ꝛ generatõnẽ:
qꝛ omnes q̃ sperãt ĩ eũ nõ infirmanꝛ. Et a
vbis viri peccatoris ne timueritis:qꝛ glo-
ria eiꝰ sterc⁹ et vmis ẽ. Hodie extollitur ꝛ
cras nõ ĩueniet:qꝛ uersꝰ ẽ ĩ trã suã:et co
gitacio eiꝰ periet. Vos ergo filij pfortamĩ
et virilit̃er agite in lege:qꝛ cũ feceritis q̃ p-
cepta vobꝫ sũt in lege a dño deo vr̃o:in ipa
gl'osi eritis. Et ecce simon frater vr̃ scio qꝛ
vir psilij ẽ. Ipsũ audite sẽp:ꝛ erit vobꝫ paꝛ.
Et iudas machabeꝰ fortis viribꝫ a iuuẽtu-
te sua sit vobꝫ pnceps milicie:ꝛ ipe aget bel
lum pplí . Et adducetis ad vos omnes fa-
ctores legis:ꝛ vindicate vindictã pplí vr̃í.
Retribuite retributõz gentibus:ꝛ intendi-
te in pceptum legis. Et benedixit eos:ꝛ ap
positus ẽ ad patres suos. Et defunctꝰ ẽ cẽ
tesimo et q̃dragesimosexto ãno:et sepultꝰ
est a filijs suis ĩ sepulcris pr̃m suoꝝ in mo-
din:ꝛ planxerũt eũ oĩs isrl' planctu magñ.

Et surrexit iudas qui vo- Ca.III.
cabaꝛ machabeus filius eiꝰ p eo:ꝛ
adiuuabant eũ omnes frẽs eius et
vniuersi qui se piunxerãt patri eius:ꝛ pe-
liabantur plium isrl' cum letícia .Et dila-
tauit gl'iam populo suo:et induit se lori-
cam sicut gigas et succinxit se arma bellica
sua ĩ prelijs:ꝛ protegebat castra gladio suo.
Similis factꝰ est leoni in operibꝫ suis:et
sicut catulus leonis rugiens in venacõne.
Et psecutus est iniquos pscrutans eos:et
qui pturbabant pplm suũ:eos succẽdit flã-
mis:ꝛ repulsi sunt inimici eius.pre timore
eiꝰ. Et oẽs operij iniqtatis pturbati sunt
et directa est salus ĩ manu eius. Et exacer
babat reges multos:et letificabat iacob ĩ
opibus suis:et in seculum memoría eiꝰ in
benedictione. Et pambulabat ciuitates iu
da et pdidit impios ex eis:et auertit iram
ab isrl'. Et nominatus est vsque ad nouissi
mum terre:et congregauit pereuntes . Et
congregauit appolonius gentes:et a sama
ria virtutem multam et magnaz ad bellã-
dum contra israbel. Et cognouit iudas et
exijt obuiam illi:et pcussit et occidit illuz
et ceciderunt vulnerati multi et reliqui fu-
gerunt:et accepit spolia eorum. Et gladiũ
appolonij abstulit iudas:et erat pugnans
ĩ eo omnibus diebus. Et audiuit seron pn-
ceps exercitus sirie:q̃ congregauit iudas
pgregatõz fideliũ ꝛ ecclesiã secũ. Et ait. Fa
ciam mihi nomẽ ꝛ glorificaboꝛ in regno:ꝛ
debellabo iudã ꝛ eos q̃ cũ ipo sũt:qui sper
nebãt verbũ regis. Et pparauit se:ꝛ ascen-
derũt cũ eo castra impioꝝ fortes auxiliarij
vt facẽt vindictã ĩ filios isrl'. Et appropin-
q̃uerẽt vsqꝫ bethoroñ:et exiuit iudas obuiaz
illis cũ paucis. Et aũ viderẽt exercitũ veni-
entẽ sibi obuiaz dixerunt iude. Quõ potue-
rimus pauci pugnare cõtra multitudinez

tantã. tã fortẽ: Et nos fatigati sum⁹ ieiu-
nio hodie. Et ait iudas . Facile est cõcludi
multos in manu paucorũ: et nõ est differẽ-
tia in cõspectu dei celi liberare in mltis et
in paucis: q̃niam nõ in multitudine exer-
cit⁹ victoria belli: sed de celo fortitudo est.
Ipsi veniũt ad nos in multitudĩe cõtuma
ci et supbia: vt dissipent nos et uxores no-
stras et filios nr̃os: et vt spoliẽt nos. Nos
vero pugnabim⁹ p animabꝰ nr̃is et legibꝰ
nr̃is. ꝛ ipe dñs ꝓteret eos ante faciẽ nr̃aꝝ.
Vos aũt ne timueritis eos. Et cessauit aꝫ
loqui insiluit in eos subito: ꝛ contritus est
seron et exercitus eius in ꝓspectu ipius: ꝛ
psecutus ẽ eum in descensu betheron usq;
in campũ. Et ceciderũt ex eis octingẽti vi-
ri: reliqui aũt fugerunt ĩ terrã philistiim.
Et cecidit timor iude ac fratrũ ei⁹ et formi
do sup omnes gẽtes in circuitu eop: ꝛ pue
nit ad regẽ nomẽ eius: ꝛ de plijs iude nar-
rabãt omnes gẽtes. Et audiuit aũt rex an
tiochus ꝓmones istos iratus est animo: et
misit et ꝓgregauit exercitũ vniuersi regni
sui castra fortia valde. Et apperuit erariũ
suum: et dedit stipendia exercitui in annũ
et mandauit illis vt essent pati ad omnia.
Et vidit q̃ defecit pecunia ꝺ thesauris suis
et tributa regionis modica ꝓpter dissensi-
onem et plagã quã fecit in terra: vt tolle-
ret legitima q̃ erãt a primis diebus. Et ti-
muit ne nõ haberet et semel et bis in sũpt⁹
et donatiua q̃ dederat ante larga manu: et
abundauerat sup reges qui ãte eũ fuerãt.
Et ꝓsternat⁹ erat animo valde: ꝛ cogitauit
ire ĩ psidẽ et accipe tributa regionũ: ꝛ con
gregare argẽtũ mltũ. Et reliquit lisiã ho-
minẽ nobilẽ de genere regali sup negocia
regia a flumine eufraten usq; ad flumẽ egi
pti: ꝛ vt nutriret ãtiochum filiũ suũ donec
rediret. Et tradidit ei mediuꝫ exercituꝫ et
elephãtos: ꝛ mãdauit ei ꝺ omnibꝰ q̃ volebat
et de inhabitãtibꝰ iudeã et hirlm: ꝛ vt mit
teret ad eos exercitũ ad ꝓterendã ꝛ extir-
pandã vtutẽ isrl. et reliq̃as hirlm. ꝛ auffe-
rendã memoriã eop ꝺ loco: ꝛ vt ꝓstitueret
habitatores filios alienigenas ĩ omnibꝰ fi-
nibꝰ eop: ꝛ sorte distribueret terrã eop . Et
rex assũpsit ptez exercit⁹ residui. et exiuit
ab antiochia ciuitate regni sui anno cẽtesi
mo ꝛ q̃dragesimoseptimo: ꝛ trnsfretauit eu
fraten flumẽ: et pambulabat supiores re-
giones. Et elegit lisias ptolomeũ filiũ do-
rim et nichanorez et gorgiã viros potẽtes
ex amicis regis: ꝛ misit cũ eis q̃dragĩta mi
lia viroꝝ et septẽ milia eq̃tũ: vt venirẽt in
terrã iuda ꝛ dispderẽt eã secũdũ ꝺbũ regis
Et pceperũt vt irẽt cũ vniuersa ꝺtute sua
ꝛ venerũt ꝛ applicuerũt anmaũ ĩ terra cam
pestri. Et audierũt mercatores regionũ no
mẽ eop: et acceperũt aup ꝛ argẽtũ multuꝫ
valde et pueros. ꝛ venerũt ĩ castra vt acci-
perẽt filios isrl ĩ puos: et additi sũt ad eos
exercitus sirie et terre alienigenaꝝ. Et vi-
dit iudas et fratres ei⁹q; mltiplicata sunt
mala: et exercitus applicabat ad fines eop
et ꝓgnouerũt ꝺba regis q̃ mãdauit ppo fa
cere ĩ interitũ et ꝓsumacõnem. Et dixerũt
vnusq̃sq; ad pximũ suũ. Erigam⁹ derectꝰ
ppli nri: et pugnem⁹ p ppo nro ꝛ sãctis no
stris. Et cõgregat⁹ ẽ ꝓuent⁹ vt essent pati
in plium: et vt orarẽt ꝛ peterẽt miserico-
diã ꝛ miseratõnes . Et hirlm nõ habitabaꝫ
sed erat sicut dextũ. Nõ erat q̃ ingrederet ꝛ
egrederet de natis eius: et sãctũ ꝓculcaba
tur. Et filij alienigenaruꝫ erãt in arce: ibi
erat habitacõ gẽtiũ. Et ablata ẽ voluptas
a iacob: et defecit ibi tibia ꝛ cithara. Et cõ
gregati sũt et veuerũt ĩ maspha ꝓ hirlm
q; locus oratõnis erat ĩ maspha añq̃ ĩ isꝛ
rahel. Et ieiunauerũt illa die: et induerũt
se cilicijs et cinerẽ ĩposuerũt capiti suo: et
dissuerũt vestimẽta sua . Et expãderũt libꝝos
legis de q̃bꝰ scrutabãt gentes similitudinẽ
simulacroꝝ suoꝝ: ꝛ attulerũt ornamẽta sa-
cerdotalia ꝛ ꝓmicias ꝛ decimas: et suscita-
uerũt nazareos q̃ ipleuerãt dies: et clama-
uerũt voce magna ĩ celũ dicẽtes. Quid fa-
ciem⁹ istis: ꝛ q̃ eos ducem⁹? Et sancta tua
ꝓculcata sũt ꝛ cõtamĩata sũt: ꝛ sacerdotes
tui facti sũt ĩ luctũ ꝛ ĩ humilitatẽ . Et ecce
natõnes cõuenerũt aduersum nos: vt nos
dispdant. Tu scis q̃ cogitãt ĩ nos. Quõ po
terim⁹ sbsistere ante faciẽ eop : nisi tu de⁹
adiuues nos? Et tuꝺ exclamauerunt voce
magna. Et post hec constituit iudas duces
populi: tribunos ꝛ cẽturiones et pentacõ-
trachos et decuriones. Et dixit hijs q̃ edifi
cabãt dom⁹ ꝛ sponsabãt uxores et planta-
bãt vineas ꝛ formidolosis: vt redirẽt vnus
q̃sq; ĩ domũ suã secũdum legem . Et move-
rũt castra: et collocauerunt ad austp am-
maũ. Et ait iudas. Accingimĩ ꝛ estote filij

potentes:ꝙ estote parati ī mane vt pugne-
tis aduersus nationes has q̄ ꝓuenerīt dis-
pdere nos ꝙ sancta nostra:quoniā melius
est nos mori ī bello:q̄ videre mala gentis
nr̄e et sanctoꝝ. Sicut aūt fuerit voluntas
in celo sic fiat. Capi. .IIII.

Et audiuit gorgias quiq; milia vi-
rorū:ꝙ mille equites electos:ꝙ mo
uerīt castra nocte vt applicarēt ad
castra iudeorum:et pcuterēt eos subito. Et
filij qui erant ex arce erant illis duces. Et
audiuit iudas:ꝙ surrexit ipe ꝙ potentes p-
cutere virtutē exercituuꝫ regis:que erant
in ammaum. Adhuc em̄ dispsus erat exer-
citus a castris. Et venit gorgias ī castra iu
de nocte:ꝙ neminē inuenit. Et querebat in
montibꝰ eos. qm̄ dixit:fugiūt hij a nobis.
Et cuꝫ dies factus esset apparuit iudas in
campo cū tribus milibus virorum tantuꝫ
qui tegumēta et gladios non habebāt. Et
viderūt castra gētium valida:et loricatos
ꝙ equitatus in circuitu eoꝝ:ꝙ hij docti ad
prelium:ꝙ ait iudas viris qui secum erant
Ne timueritis multitudinē eorum:ꝙ impe
tum eorum ne formidetis. Memētote qua-
liter salui facti sunt patres nostri in mari
rubro:cum sequeretur eos pharao cū exer
citu mlto. Et nūc clamemus ī celum et mi-
serebitur nostri dominus:ꝙ memor erit te-
stamenti patrum nostrorū et conteret ex-
ercitum istum ante faciē nr̄am hodie:ꝙ sci-
ent omens gentes quia est deus q̄ redimat
ꝙ liberet isrl̄. Et leuauerūt alienigene ocu
los suos:et viderūt eos venientes ex aduer
so. Et exierūt de castris in prelium:ꝙ tuba
cecinerūt hij qui fuerant cum iuda. Et cō-
gressi sūt:et cōtriti sūt gentes ꝙ fugerīt in
campū. Nouissimi aūt ceciderūt in gladio
et psecuti sūt eos vsq; gezeron et vsq; ī cā-
pos ydumee et azoti et iamme:et ceciderīt
ex illis vsq; ad tria milia virox. Et reuer-
sus ē iudas:ꝙ exercitus eiꝰ sequens eum.
Dixitq; ad pl̄m. Nō cōcupiscatis spolia qr
bellum cōtra nos ē:et gorgias ꝙ exercitus
eius ipe nos in mōtibꝰ:ꝓ state nunc cōtra
inimicos nostros et expugnate eos:et su-
metis postea spolia securi. Et adhuc loquē
te iuda hec:ecce apparuit pars q̄dam pspi
ciēs ꝺ mōte. Et vidit gorgias q̄ ī fugā cō-
uersi sūt sui:ꝙ succēsa sūt castra. Fumꝰ em̄
q̄ videbaī ꝺclarabat qꝺ fctm est. Quibꝰ illi
consp̄ctis timueerunt valde:aspiciētes sil'
et iudam. et exercitū ī campo paratum ad
prelium:et fugerūt omnes in campo alie-
nigenarū:et iudas reuersus ē ad spolia ca
strorū. Et acceperīt aurū ꝙ argītū mltū ꝙ
iacinctum et purpuram marinam et opes
magnas:et cōuersi ymnū canebant et be-
nedicebāt deū in celum quoniam bonꝰ ē:
qm̄ in seculum misericordia eius. Et facta
est salus magna in isrl̄ in die illa. Quicūq;
aūt alienigenarum euaserīt:venerūt ꝙ nū-
ciauerūt lisie vniuersa q̄ acciderāt. Quibꝰ
ille auditis cōsternatus animo deficiebat:
q̄ ñ qualia voluit talia cōtigerunt in isrl̄:
et q̄lia mādau it rex. Et seqnti āno congrega
uit lisias virox electox sexaginta milia et
eqtū q̄nq; milia:vt debellaret eos. Et vene
rūt ī iudeā:ꝙ castra posuerūt ī bethorō:et
occurrit illis iudas cū decē milibꝰ viris. Et
viderūt exercitū fortem:et orauit ꝙ dixit.
Benedictꝰ es saluatꝰ isrl̄ q̄ contriuisti īpetū
potētis ī manu serui tui dauid:ꝙ tradidi-
sti castra alienigenax in manu ionathe fi-
lij saul et armigeri eiꝰ. Cōclude exercitum
istum in manu populi tui isrl̄:ꝙ confundant
in exercitu suo et equitibꝰ. Da illis formi-
dinē:et tabefac audaciā virtutis eox:et con
moueāt cōtricōne sua. Deice illos gladio
diligētiū te:et collaudēt te omēs qui noue
rūt nomē tuū in ymnis. Et cōmiserīt plīū ꝙ
ceciderīt ꝺ exercitu lisie q̄nq; milia virorū
Videns aūt lisias suox fugā. et iudeox au-
daciā:ꝙ q̄ parati sunt aut viuere aut mori
fortiter:abijt antiochiam et elegit milites
vt mltiplicati rursus venirēt ī iudeā. Di-
xit aūt iudas et fratres eius. Ecce cōtriti
sūt inimici nostri:ascendamꝰ nūc mūdare
sācta et renouare. Et cōgregatus ē omis
exercitꝰ:et ascēderūt ī montē syon. Et vi-
derūt sanctificacōz desertaz ꝙ altare pphana
tū. ꝙ portas exustas:ꝙ in atrijs vgulta na-
ta sic ī saltu. vel ī mōtibꝰ:ꝙ pastoforia di-
ruta. Et scidērīt vestmēta sua et planxerūt
plāctu magno·ꝙ īposuerīt cinerē sup caput
suū. ꝙ ceciderīt ī faciē sup terrā:ꝙ exclama-
uerūt tubis signox ꝙ clamauerīt ī celū. Tunc
ordinauit iudas viros vt pugnarēt aduer
sus eos q̄ erāt ī arce. donec emūdarēt scta.
Et elegit sacerdotes sñ macla volūtatē hn̄-
tes ī lege dei. ꝙ mūdauerīt scta:et tulerīt la
pides pfanacōis ī locū imūdū Et cogitauit

de altari olocauſtoꝝ quod ꝓphanatū erat: q̄d de eo faceret. Et incidit illi ꝓſilium bonum vt deſtrueret illud: ne forte illis eſſet in obprobrium quia ꝓtaminauerunt illud gētes: et demoliti ſūt illud. Et reposuerūt lapides ī monte domus in loco apto: q̄ adusq; veniret ꝓpheta ꝛ responderet de eis. Et acceperunt lapides integros secundum legem: et edificauerūt altare nouū ſm illud quod fuit prius: et edificauerunt sancta ꝛ que intra domū erāt ītrinsecꝰ ꝛ edē: ꝛ atria sāctificauerūt. Et fecerūt vasa sācta noua et ītulerūt candelabrū ꝛ altare incensoꝝ ꝛ mēsam ī tēplū: Et incensū posuerūt sup altare: et accenderūt lucernas que sup cāde labrū erāt: ꝛ lucebāt in tēplo. Et posuerūt sup mensam panes: et appenderūt velamina: ꝛ ꝓsumauerūt omnia opa q̄ fecerāt. Et ante matutinū surrexerūt q̄nta et vicesīa die mensis noni. hic est mēsis casleu cētesimi quadragesimioctaui anni: et obtulerūt sacrificium secūdū legem super altare olocaustoꝝ nouū quod fecerūt. Secundū tempus et secundum diem ī qua contamīauerunt illud gentes: in ipa renouatū ē in canticis et citharis et cineris et cimbalis. Et cecidit omnis populus in faciē: ꝛ adorauerunt et benedixerunt in celū eum qui prosperauit eis. Et fecerunt dedicacōnez altaris diebus octo: et obtulerūt olocausta cū letitia: et salutaria laudis. Et ornauerunt faciem templi coronis aureis et scutulis: et dedicauerunt portas ꝛ pastaforia: et imposuerunt eis ianuas. Et facta ē letitia in populo magꝝ valde: ꝛ auersū est obprobriū gētiū. Et statuit iudas ꝛ frēs eiꝰ ꝛ vniuersa ecclesia ísrl̄ vt agāt dies dedicacōis altaris in temporibus suis ab āno in ānū p dies octo: a q̄nta ꝛ vicesima die menſ casleu cū letitia et gaudio. Et edificauerūt in tēpore illo montē sy̆on et p circuitū muros altos et turres firmas: nequādo venirēt gētes et ꝓculcarēt eū sicut antea fecerūt. Et collocauit illic exercitum vt ſuarēt eū: et muniuit eū ab custodiēdā bethsurā: vt haberet pl̄us municōnē ꝓtra faciē y̆dumee.

Capitulū .V.

ET fctm ē vt audierūt gētes ī circuitu q̄ edificatū ē altare ꝛ sāctuariū sicut pus irate sūt valde. ꝛ cogitabāt tollē genꝰ iacob. q̄ erāt ītē eos: ꝛ ceperūt occidere de pl̄o et psequi. Et debellabat iudas filios esau in y̆dumea ꝛ eos qui erāt ī arabathane q̄ circūsedebāt ísrahelitas: ꝛ pcussit eos plaga magna. Et recordatus ē malicia filioꝝ bean: q̄ erāt pl̄o in laqum et in scandalū īsidiantes ei ī via. Et pclusi sunt ab eo in turribus: ꝛ applicuit ad eos: ꝛ anathematizauit eos: et īcendit frēs eoꝝ igni cū omnib⁹ q̄ ī eis erāt. Et trāsiuit ad filios āmon et īuenit manū fortē et populū copiosū: et timotheū ducē ipoꝝ. Et ꝓmisit cuz eis plia ml̄ta ꝛ ptriti sūt ī ꝓspectu eoꝝ: et pcussit eos ꝛ cepit iazer ciuitatē ꝛ filias eiꝰ ꝛ reuersꝰ ē in iudeā. Et ꝓgregate sūt gētes in galaad aduersus ísrahelitas q̄ erāt in finib⁹ eoꝝ vt tollerent eos: ꝛ fugerūt in dathema municionē: et miserūt litteras ad iudam ꝛ frēs eiꝰ dicētes. Congregate sunt aduersū nos gētes p circuitū vt nos auferant: et parāt venire et occupare munitōz ī quā ꝓfugimꝰ: ꝛ timotheꝰ ē dux exercitus eoꝝ. Nūc ergo veni ꝛ eripe nos de manib⁹ eoꝝ: q̄ cecidit ml̄titudo de nob⁹. Et omnes fratres nostri qui erāt ī locis tubin ītersecti sūt: ꝛ captiuas duxerūt uxores eoꝝ ꝛ natos ꝛ spolia: et pemert illic fere mille viros Et adhuc epistole legebāt: ꝛ ecce alij nūcij venerūt de galilea cōcissis tunicis nūciantes secūdū uba hec: dicētes cōuenisse aduersū se. a ptolomaida et tyro. et sydone: et repleta ē omnis galilea alienigenis: vt nos cōsumant. Ut audiuit autez iudas ꝛ pl̄us ymones istos: cōuenit ecclesia magna cogitare q̄d facerēt fratrib⁹ suis qui in tribulatōne erāt et expugnabant ab eis. Dixitq; iudas symoni fratri suo. Elige tibi viros et vade et libera fratres tuos ī galilea ego aūt ꝛ frē tuꝰ ionathas ibimꝰ in galadithim. Et reliquit ioseph̄ filiuz zacharie ꝛ azariam duces pl̄i cū residuo exercitu in iudea ad custodiā: ꝛ p̄cepit illis dicēs. Pre estote pl̄o huic: et nolite bellū ꝓmittē aduersū gentes donec reuertamur. Et dati sūt symōi viri tria milia vt iret ī galileā: iude aūt octo milia ī galadithi. Et abiit symon ī galileā: et ꝓmisit p̄lia ml̄ta cū gētib⁹. Et ptrite sūt gētes a facie eiꝰ: et pſecutꝰ ē eos usq; ad portā ptolomaides. Et ceciderūt de gentibus fere tria milia viroꝝ: et accepit spolia eorum. Et assūpsit eos qui erant in galilea et in arbatis cuz uxoribus et natis

et omĩbꝫ que erãt illis .ꝙ adduxit in iudeaꝫ
cũ letícia magna. Et iudas machabeus et
ionathas et fratres eius transierũt iordá-
nem:et abierunt viam triũ dierꝫ in deser-
tum. Et occurrerunt eis nabuthei ꝙ suscę-
perunt eos pacifice.ꝙ narrauerũt eis om-
nia que acciderãt fratribꝫ eorũ in galadi-
tide:etquia multi ex eis conprehensi sunt
ī barasa et bosor.et in alimis et in casphor
et mageth.et carnaim. Hec omnes ciuita-
tes munitę et magne. Sed et in ceteris ci-
uitatibꝫ galaditidis tenenť cprehensi. Et ī
crastinũ cstituerunt admouere exercituꝫ
ciuitatibꝫ hijs:et comprehendere et tollere
eos in vna die. Et cõuertit iudas ꝙ exerci-
tus eius viam in desertũ bosor repentę.et
occupauit ciuitatẽ ꝙ occidit omnẽ mascu-
lum in ore gladij.et accepit oĩa spolia eorꝫ
ꝙ succendit eã igni. Et surrexerũt inde no-
ctę:et ibant vsqꝫ ad munitõnem. Et factũ
est diluculo cum eleuassent oculos suos:ꝙ
ecce ꝓlus multus cuius non erat numer⁹
portantes scalas et machinas vt cprehen-
derent munitõꝫ ꝙ expugnarẽt eos. Et vidit
iudas qꝛ cepit bellum:et clamor belli ascẽ-
dit ad celuꝫ sicut tuba:et clamor magnus
de ciuitate. Et dixit exercitui suo. Pugna-
te hodie p frib⁹ vr̃is. Et venit trib⁹ ordini-
bus post eos:ꝙ exclamauerũt tubis.ꝙ cla-
mauerũt in oratione. Et cgnouerũt castra thi-
mothei qꝛ machabeus ẽ:et refugerũt a fa-
cie eius. Et percusserũt eos plaga magna:et
ceciderunt ex eis in die illa fere octo milia
virorꝫ. Et diuertit iudas in maspha ꝙ ex-
pugnauit ꝙ cepit eã:et occidit oẽꝫ mascu-
lum eius ꝙ sumpsit spolia eius ꝙ succendit
eaꝫ igni. Inde prexit et cepit casbon.ꝙ ma-
geth ꝙ bosor:ꝙ reliquas ciuitates galaditi-
dis. Post hec aũt verba cõgregauit timo-
theus exercitũ alium:ꝙ castra posuit con-
tra raphon trans torrentẽ. Et misit iudas
speculari exercituꝫ.ꝙ renunciauerũt ei di-
centes qꝛ cuenerť ad eũ oĩes gentes q̃ in
circuitu nr̃o sunt et exercitus multus ni-
mis. Et arabes cduxerť in auxilium sibi.ꝙ
castra posuerũt trans torrentem pati ad te
venire in preliũ. Et abijt iudas obuiã illis
Et ait timotheus pncipib⁹ exercitus sui .
Cum apropinq̃uerit iudas et exercitus eiꝰ
ad torrentẽ aque.si trãsierit ad nos prior .
non poterimus sustinẽ euꝫ : qꝛ potẽs pote
rit aduersuꝫ nos. Si vo timuerit trãsire ꝙ
posuerit castra extra flumen: trãsfretem⁹
ad eos:ꝙ poterim⁹ aduersus illum. Et aũt
appinquauit iudas ad torrentẽꝫ aq̃ statuit
scribas pli secus torrentẽ:ꝙ mandauit eis
dicẽs. Neminẽ boim reliq̃ritis:sed veniãt
oĩs ī pliuꝫ. Et ĕnsfretauit ad illos por:et
oĩis plus p⁹ eũ. Et cpritę sť oĩs gẽtes a
facie eorꝫ:ꝙ piecerť arma sua:ꝙ fugerť ad
phanuꝫ qđ erat in carnaim. Et occupauit
ipam ciuitatẽ:ꝙ phanum succẽdit igni cũ
oĩbꝫ q̃ erãt ī ipo. Et oppssa ẽ carnaim:et
nõ potuit sustinẽ cť facię iudę. Et cgrega
uit iudas vniuersos isrl̃itas q̃ erãt ī gala-
ditide a mimo vsqꝫ ad maximum:ꝙ vxores
eorꝫ:ꝙ natos ꝙ exercitum magnũ valde:vt
venirẽt ī terrã iudę. Et venerť vsqꝫ ephron
ꝙ hec ciuitas magna ī ingressu posita mu-
nita valde. Et nõ erat declinare ab ea dex-
tra vl̃ sinistra:ꝑ p mediã itęr erat. Et ĩclu-
serũt se q̃ erãt ī ciuitatę:ꝙ obstruxerť por-
tas lapidibꝫ. Et misit ad eos iudas verbis
pacificis dicẽs. Trãseam⁹ p terrã vr̃am vt
eam⁹ ī terram nr̃am:ꝙ nemo vob⁹ nocebit:
tm̃ pedibus ĕnsibim⁹. Et nolebãt eis apire
Et precepit iudas p̃dicare ī castris: vt ap-
plicarẽt vnusq̃sqꝫ in q̃ erat loco. Et applicu
erunt se viri virtutis:et obpugnauit ciui-
tatem illã tota die et tota nocte:et tradita
est ciuitas ī manu eiꝰ. Et pemerunt omnẽ
masculũ ī ore gladij:ꝙ erabicauit eã ꝙ acce
pit spolia eius:ꝙ trãsiuit p totaꝫ ciuitatem
sup ĩterfectos. Et trãsgressi sũt iordanẽ ī cã
po magno cť facię bethsan. Et erat iudas
cgregãs extremos:ꝙ exhortabať ꝓlm.p-
totã viã donec venirẽt ī ĕrã iuda. Et ascẽ-
derť ī mõtẽ sy̆on:cũ letícia ꝙ gaudio:ꝙ ob-
tulerť olocausta:ꝙ nemo ex eis cecidissęt
donec reuertęrẽť ī pace. Et ī diebꝫ q̃bꝫ erat
iudas ꝙ ionathas ī terra galaad.et sy̆mon
fratęr eius in galilea.contra faciem ptolo
maidis audiuit iosephus zacharie filius et
azarias princeps virtutis res bene gestas
et prelia que facta sunt:ꝙ dixit. Faciam⁹.
et ipsi nobis nomen:ꝙ eamus pugnare ad-
uersus gentes que ī circuitu nostro sunt.
Et pcepit hijs q̃ erãt in exercitu suo ꝙ abie
rũt iammiam:ꝙ exiuit gorgias ꝺ ciuitatę.
ꝙ viri eiꝰ obuiã illis ī pugnaꝫ .Et fugati sť
iosephꝰ ꝙ azarias vsqꝫ ī fines iudee.ꝙ cecide
rť illa die de ꝓlo isrl̃ ad duo milia virorũ.

Et facta est plaga magna ī ꝓplo: quia non audierunt iudam et fratres eiꝰ: existimãtes fortiter se facturos. Ipi autẽ nõ erant de semine virorꝫ illorũ: ꝑ quos salus facta est in isrl'. Et viri iuda magnificati sũt valde in cõspectu omnis isrl'et gentiuꝫ omnium: ubi audiebaꝫ nomen eorꝫ. Et cõuenerunt ad eos fausta acclamantes. Et exiuit iudas et fratres eius et expugnabãt filios esau in terra q̃ ad austrũ est: et pcussit chebron et filias eius: et muros eiꝰ et turres eius succendit igne in circuitu. Et mouit castra vt iret in terrã alienigenarꝫ: et pambulabat samariam. In illa die ceciderunt sacerdotes in bello duꝫ voluerunt fortiter facere: dum sine cõsilio exeunt in pliũ. Et declinauit iudas in azotum in terrã alieni genarum: et diruit aras eorꝫ ⁊ spolia deorꝫ suorũ succendit igni: ⁊ cepit spolia ciuitatum et reuersꝰ est ī terrã iuda. ¶ Ca VI

Et rex ãthiochus pambulauit supiores regiones. Et audiuit esse ciuitatẽ elimaidem ī pside nobilissimã et copiosã ī auro ⁊ argẽto. tẽplũq; ī ea locuples valde: Et illic velamĩa aurea ⁊ lorice ⁊ scuta: q̃ reliquit alexander philippi rex macedo q̃ regnauit pmus in grecia. Et venit et q̃rebat capere ciuitatẽ ⁊ depdari eaꝫ: et nõ potuit qm̃ inotuit pmo hijs q̃ erãt ī ciuitate. Et insurrexerũt in pliũ ⁊ fugit inde et abijt cũ tristicia magna: ⁊ reuersꝰ ẽ babiloniã. Et venit q̃ nũciaret ei in pside: qz fugata sũt castra que erãt in terra iuda: et qz abijt lisias cũ ptute forti in pmis et fugatꝰ ẽ a facie iudeorꝫ: et inualuerũt armis et viribꝫ et spolijs multis q̃ ceperũt de castris que exciderũt: et qz diruerũt abominacõnẽ quã edificauerãt sup altare quod erat in ihrlm: et sanctificacõnẽ sicut prius circumdederũt muris excelsis: sed et bethsuram ciuitatẽꝫ suam. Et factũ est vt audiuit rex pmones istos expauit et ꝯmotus ẽ valde: et decidit in lectuꝫ et incidit in languorem pre tristicia: qz non est factũ sicut cogitabat. Et erat illic dies multos: qz renouata ẽ in eo tristicia magna: ⁊ arbitratus est se mori. Et vocauit omnes amicos suos: et dixit illis. Recessit somnus ab oculis meis: et concidi et corrui corde pre solicitudine. Et dixi in corde meo. In quãtã tribulatõeꝫ deueni: ⁊ in q̃s fluctus tristicie in qua nũc sum: qui iocundus eram et dilectus in potestate mea! Nunc vero reminiscor malorꝫ que feci in ihrlm: unde ⁊ abstuli omnia spolia aurea ⁊ argẽtea q̃ erant in ea: ⁊ misi auferre habitantes iudeã sine causa. Cognoui ergo quia ꝓptera inuenerũt me mala ista: ⁊ ecce pereo tristicia magna in terra aliena. Et vocauit philippum vnũ de amicis suis: et ꝓposuit eum sup vniuersum regnum suum. Et dedit ei diadema et stolam suam ⁊ anulum: vt adduceret antiochum filium suum et nutriret eum et regnaret. Et mortuꝰ est illic rex antiochꝰ ãno centesimoquadragesimonono. Et cognouit lisias q̃niam mortuus est rex: ⁊ cõstituit regnare antiochum filium eiꝰ quem nutriuit adolescentem: et vocauit nomen eius eupatorẽ. Et hij qui erãt in arce concluserãt isrl'in circuitu sanctorꝫ: et querebant eis mala semp ad firmamẽtum gentiuꝫ. Et cogitauit iudas dispdere eos: ⁊ cõuocauit vniuersum populuꝫ vt obsiderẽt eos. Et ꝓuenerũt sil': ⁊ obsiderunt eos ãno centesimoquinquagesimo: et fecerunt balistas et machinas. Et exierunt q̃dam ex eis qui obsidebanꝫ: et adiunxerunt se illis aliqui ex impijs isrl': et abierunt ad regem et dixerunt. Quousq; non facis iudiciũ: et vindicas fratres nostros? Nos decreuimꝰ fuire patri tuo et ambulare ī pceptis eiꝰ et obsequi edictis eiꝰ: et filij pli nri ꝓter hec alienabãt se a nobis. Et q̃cũq; inueniebanꝫ ex nobis interficiebanꝫ: ⁊ hereditates nre diripiebanꝫ. Et non ad nos tm̃ extenderũt manũ: sed et in omes fines nros. Et ecce applicuerũt hodie ad arcem ī ihrlm occupare eaꝫ: et munitõeꝫ in bethsuraꝫ munierunt. Et nisi pueneris eos veloti? maiora q̃ hec facient: et non poteris obtinere eos. Et iratus ẽ rex vt hec audiuit. ⁊ cõuocauit omnes amicos suos et principes exercitus sui: ⁊ eos qui super equites erant. Sed et de regnis alijs et de insulis maritimis venerunt ad eum: exercitus conductitius. Et erat numerus exercitus eius centummilia peditum et vigintimilia equitũ et elephanti trigintaduo. docti ad pliũm. Et venerũt p ydumeã ⁊ applicuerũt ad bethsurã: et pugnauerũt dies mltos: et fecerũt machinas. Et exierũ ⁊ succẽderũ eas igni: et pugnauerũt virilit. Et recessit iudas ab arce ⁊

mouit castra ad bethzacharan ꝓtra castra regis. Et surrexit ante lucem:et concitauit exercitus impetum ꝫ viam bethzacharan. Et ꝓparauerũt se exercitus ĩ ꝑliuz:et tubis cecinerũt. Et elephãtis oñderũt sanguinem vue et mozi:ad acuendos eos in ꝑliũ. Et diuiserũt bestias ꝑ legiones:ꝙ astiterũt singlis elephãtis mille viri.ĩ lozicis cõcathenatis et galee eree in capitibꝫ eoꝝ: et ꝗngenti equites ordinati vnicuiqꝫ bestie electi erant. Dij ante tẽpus vbicũqꝫ erat bestia ibi erãt:ꝙ quocũqꝫ ibat ibãt:ꝙ ñ discedebãt ab ea. Sed et turres lignee sup eos fiume ptegentes.sup singulas bestias:ꝙ super eas machine. Et sup singulas viri virtutis trigintaduo ꝙ pugnabãt desup:et ĩtꝰ magister bestie. Et residuũ equitatũ hĩc et inde statuit in duas ptes:tubis exercitum cõmouere:et purgere cõstipatos in legionibus eius. Et vt refulsit sol ĩ clipeos aureos et ereos resplenduerũt mõtes ab eis: et resplenduerũt sicut lãpades ignis. Et distenta ẽ pars exercitus regis ꝑ mõtes excelsos:et alij ꝑ loca humilia:et ibãt caute et ordinate. Et cõmouebanꝫ omes inhitãtes terrã a voce multitudinis eoꝝ:et ĩcessu turbe et collisione armoꝝ. Erat em̃ exercitus magnus valde ꝙ fortis. Et appropiauit iudas et exercitus eius in ꝑlium:ꝙ ceciderunt de exercitu regis sexcenti viri. Et vidit eleazar filiꝰ saura vnam de bestijs lozicatam lozicis regis:ꝙ erat eminẽs sup ceteras bestias. Et visum ẽ ei qꝺ ĩ ea esset rex et dedit se vt liberaret populũ suum:et acqreret sibi nomen eternuz. Et cucurrit ad eam audacter in medio legionis interficiens a dextris ꝙ a sinistris:et cadebãt ab eo huc et illuc. Et iuit sb pedes elephantis et suppositꝰ se ei:et occidit eũ ꝙ cecidit in terram sup ipm:et mortuus ẽ illic. Et videntes virtutez regis et impetũ exercitus eius diuerterũt se ab eis. Castra aũt regis ascẽderunt cõtra eos in hirl'm:et applicuerunt castra regis ad iudeã ꝙ mõtem sion. Et fecit pacẽ cũ bijs ꝙ erãt in bethsura:ꝙ exierũt de ciuitate qꝛ nõ erãt eis ibi alimẽta cõclusis:qꝛ sabbata erãt terre. Et ꝓphendit rex bethsurã ꝙ cõstituit ibi custodiã fuare eã: et cõuertit castra adlocum sãctificacõis dies multos. Et statuit illic balistas ꝙ machinas et ignis iacula et tormẽta ad lapides iactandos:et spicula et scorpios. ad mittẽdas sagittas.ꝙ fundibula. Fecerũt aũt̃ et ipi machinas aduersꝰ machinas eoꝝ:ꝙ pugnauerũt dies multos. Esce aũt nõ erãt in ciuitate eoꝝ septimus annus esset:et ꝙ remanserant in iudea de gentibꝫ cõsũpserant reliqas eoꝝ que reposite fuerant. Et remãserũt ĩ sãctis viri pauci ꝗniam obtinuerat eos fames:et dispsi sũt vnusqsqꝫ in locum suum. Et audiuit lisias qꝺ philippus quẽ cõstituerat rex anthiochus cũ adhuc viueret vt nutriret anthiochum filiũ suũ et regnaret. reuersus ẽ a psidẽ et media et exercitꝰ ꝙ abierat cuz ipo:et qꝛ querit suscipere regni negocia. Et festinauit ire:et dicere ad regem et duces exercitus. Deficimꝰ quotidie et esca nobis modica est:ꝙ locꝰ quẽ obsidemꝰ ẽ munitus:et incũbit nob ordinare de regno. Nũc itaqꝫ demꝰ dextras homĩbus istis et faciamus cũ illis pacẽ et cũ omi gente eoꝝ:et cõstituamus illis vt ambulẽt in legittimis suis sicut priꝰ. Propter legittima em̃ ipoꝝ ꝙ despeximꝰ irati sũt:et fecerũt omnia hec. Et placuit ꝺmo in cõspectu regis et pncipũ:et misit ad eos pacem facere et ceperũt illã:et iurauit illis rex et pncipes et exierunt de municõne. Et intrauit rex montẽ syon et vidit municionẽ loci:et rupit ciciꝰ iuramẽtum quod iurauit: et mandauit destruere murum in giro. Et discessit festinanter ꝙ reuersus ẽ antiochiã et inuenit philippũ dñantẽ ciuitati:et pugnauit aduersus eum ꝙ vi occupauit ciuitatem.

Capitu. VII.

Anno cẽtesimoqnqgesimo et primo exiuit demetriꝰ seleuci filiꝰ ab vrbe roma:et ascẽdit cuz paucis viris ĩ ciuitatẽ maritimã:et regnauit illic. Et factũ ẽ vt ingressus ẽ domũ regni patrũ suorum ꝓprehẽdit exercitꝰ antiochũ ꝙ lisiã vt adducerent eos ad euz:et res ei ĩnotuit:et ait. Nolite mihi ostendere faciẽ eoꝝ. Et occidit eos exercitus. Et sedit demetrius sup sedem regni sui:et venerunt ad eũ viri iniqui et impij ex israbel.ꝙ alchimus dux eorum:qui volebat fieri sacerdos. Et accusauerunt populuz apud regẽ dicentes. Perdidit iudas et fratres eius amicos tuos et nos dispdidit de terra nostra. Nũc ergo mitte virũ cui credis vt eat ꝙ videat exẽminiũ omẽ qꝺ fecit nob in regionibus regis:ꝙ

punijt oēs amicos eiꝰ ꝙ abiutoꝛes eoꝝ. Et elegit rex ex amicis suis bachidē qui dñabat trās flumen magnū in regno ꝙ fidelez regi: ꝙ misit eū vt videt exterminiū qđ fecit iudas. Sz ꝙ alchimū impiū ꝓstituit in sacerdotiū: ꝙ mādauit ei facē vltionē ī filios isrl'. Et surrexerūt ꝙ venerunt cū exercitu magno in trāz iuda: ꝙ misert nūcios ꝙ locuti sūt ad iudā ꝙ ad frēs eius vbis pacificis ī dolo: ꝙ ñ intenderūt ꝓmonibꝰ eoꝝ. Iniquerūt em̄ qz venerūt cuz exercitu magno: ꝙ cōuenerūt ad alchimū ꝙ bachidē ꝓgregatio scribaꝝ requrere q̄ iusta sunt. Et primi assidei q̄ erant ī filijs isrl': ꝙ exquirebāt ab eis pacē. Dixerunt em̄. Homo sacerdos de semie aaron venit: nō decipiet nos. Et locutus ē cū eis vba pacifica: et iurauit illis dicēs. Nō inferem⁹ vobis malū: neq; amicis vris. Et crediderūt ei. Et cōprehēdit ex eis sexaginta viros: et occidit eos in vna die ꝟm verbū qđ scriptū est. Carnes scōꝝ tuoꝝ ꝙ sanguinē ipoꝝ effuderūt in circuitu hirl'm: ꝙ ñ erat q̄ sepeliret. Et incubuit timoꝛ et tremoꝛ in oñem ꝓpl'm: quia dixerunt. Non ē veritas ꝙ iudiciū in eis. Trāsgressi sunt em̄ constitutū: et iusiurandum quod iurauert. Et mouit bachides castra ab hirl'm ꝙ applicuit ī bethzecha: et misit ꝙ ꝓprehēdit mltos ex eis qui a se refugerāt: et quosdam de ꝓpl'o mactauit: et in puteuz magnū proiecit. Et commisit regionez alchimo: et reliquit cum eo auxilium in adiutoꝛium ipsi. Et abijt bachides ad regez. Et satis agebat alchimus pro principatu sacerdocij sui. Et conuenerūt ad eum omnes qui ꝓturbabant populum suū: et obtinuerūt terraz iuda: et fecerunt plagam magnā in isrl'. Et vidit iudas oñia mala que fecit alchimus et qui cum eo erant filijs isrl̄abel plus multo q̄ gentes: et exijt in omnes fines iudee in circuitu et fecit vindictam in viros desertoꝛes: et cessauerunt vlē exire in regionem. Vidit aūt alchimꝰ q̄ ꝑualuit iudas et q̄ cum eo erāt ꝙ cognouit qz nō potest sustinere eos: et regressus est ad regez: ꝙ accusauit eos multis criminibꝰ. Et misit rex nichanoꝛez vnū ex ꝑncipibꝰ suis nobilioꝛibꝰ. qui erat inimicicias exercēs ꝑ isrl': et mādauit ei euellē ꝓpl'm. Et venit nichanoꝛ in hirl'm cum exercitu magno: et misit ad iudaz ꝙ ad frēs eius cū dolo verbis pacificis dicēs. Non sit pugna inē me et vos. Veniam cū viris paucis: vt videā facies vras cū pace. Et venit ad iudam et salutaueṛt seinuicē pacifice: et hostes parati erāt rapere iudaz. Et innotuit ꝟmo iude qm̄ cuz dolo venerat ab eū: ꝙ contritus est ab eo: ꝙ āplius noluit videē faciē eius. Et ꝙguit nichanoꝛ qm̄ detenubatū est ꝓsiliū eius: ꝙ exiuit obuiā iude ī pugnā iuxta capharsalama. Et ceciderunt de nichanoꝛis exercitu fere quinq; milia viri: ꝙ fugert in ciuitatez dauid. Et post hec vba ascendit nichanoꝛ ī montē syon: ꝙ exiert ꝺ sacerdotibꝰ ꝓpl'i salutare eum in pace: ꝙ demōstrare ei olocaustomata q̄ offerebant ꝓ rege. Et irritēs spreuit eos: ꝙ polluit: et locutus ē supbe: ꝙ iurauit cū ira dicēs. Nisi ēditus fuerit iudas ꝙ exercit⁹ eius ī manus meas: ꝓtinuo cū regressus fuero ī pace succendā domū istā. Et exijt cū ira mag̃ Et intrauerūt sacerdotes ꝙ stetert añ faciez altaris ꝙ templi: ꝙ flentes dixerūt. Tu dñe elegisti domū istaz ad inuocandū nomē tuū in ea: vt eēt domus oratōis ꝙ obsecrationis ꝓpl'o tuo: Fac vindictā in homie isto. et exercitu eiꝰ: et cadent ī gladio. Memēto blasphemias eoꝝ: ꝙ ne deteris eis vt ꝓmaneāt. Et exijt nichanoꝛ ab hirl'm ꝙ castra applicuit ad betheron: et occurrit illi exercitus sirie. Et iudas applicuit in adarsa cum tribꝰ milibꝰ viris. Et oꝛauit iudas et dixit. Qui missi erāt a rege sennacharib dñe quia blasphemauerūt te. exijt angel⁹ ꝙ percussit ex eis centumoctogintaquinq; milia: sic contere exercitū istum ī ꝓspectu nr̄o hodie et scient ceteri qz male locutus est sup sancta tua: ꝙ iudica illū ꝟm malicia illi⁹. Et ꝓmisert exercitus ꝑliuz tercia decima die mēs adar: ꝙ ꝓtrita sūt castra nichanoꝛis: et cecidit ipse ꝑmus in prelio vt aūt vidit exercitus eius quia cecidisset nichanoꝛ ꝓiecerūt arma sua et fugerunt: et ꝑsecuti sunt eos viam vni⁹ diei ab adazer vsq; quo veniaṭ in gazara: et tubis cecinerunt post eos cū significationibꝰ. Et exierunt de oībꝰ castellis iudee ī circuitu: et ventilabant eos cornibus: et conuertebantur iterum ad eos. Et ceciderunt omnes gladio: et non est relictus ex eis nec vnus. Et acceperunt spolia eoꝝ in predam: et caput nichanoꝛis amputauerunt

et dextrā eiꝰ quā extenderat ſupbe: ꝙ attu
lerūt et ſuſpēderūt contra hirl'm. Et letatꝰ
ē populus valde: et egerūt diem illā ī leti
cia magna. Et conſtituit agi omnibus an
nis diem iſtū tercia decima die mēſis adar
et ſiluit terra iuda dies paucos.

Capitulū. VIII.

Et audiuit iudas nomen romano
rum quia ſunt potentes viribus ꝙ
acquieſcunt ad oīa q̄ poſtulanꝫ
abeis: ꝙ quicūqꝫ acceſſerunt ad eos ſtatue
runt cum eis amicicias: et quia ſunt potē
tes viribus. Et audierūt p̄lia eoꝝ et virtu
tes bonas quas faciunt ī galacia: quia ob
tinueſt eos ꝙ duxerūt ſub tributū. Et q̄n
ta fecerunt in regione hiſpanie: et quod in
poteſtate redegerunt metalla auri ꝙ argēti
que illic ſunt: et poſſederunt omnem locuꝫ
cōſilio ſuo et paciencia: et loca que longe
erant valde ab eis et reges qui ſupuenerāt
eis ab extremis terre contriuerūt: et pcuſ
ſerunt eos plaga magna. Ceteri aūt dant
eis tributū omnibꝫ ānis. Et philip̄ū ꝙ p̄ſē
cioꝝ regem ꝙ ceteros qui aduerſus eos ar
ma tulerant ꝓtriuerūt in bello: et obtinu
erunt eos. Et anthiochū magnū regeꝫ aſie
qui eis pugnā intulerat habens centūuigī
ti elephantes et equitatū et currus et exer
citum magnum valde cōtritū abeis: et q̄
ceperūt eum viuum et ſtatuerunt ei vt da
ret ipſe et qui regnarent poſt ip̄m tributū
magnum: et daret obſides et cōſtitutū. Et
regionem medorū et medos ꝙ lidos de opti
mis regionibus eorum et acceptas eas ab
eis dederunt eumem regi. Et quia qui erāt
apud elladam voluerunt ire et tollere eos
et īnotuit ſermo hijs et miſerūt ad eos du
cem vnū et pugnauerūt contra illos et ce
ciderūt ex eis multi: ꝙ captiuas duxerunt
vxores eorū et filios et diripuerunt eos et
terrā eoꝝ poſſederūt: ꝙ deſtruxerūt muros
eoꝝ: et in ſeruitutē illos redegerūt uſqꝫ in
hunc diem. Et reſidua regna ꝙ inſulas que
aliqñ reſtiterāt illis exterminauerūt: et in
poteſtatē redegerūt. Cū amicis aūt ſuis et
qui in ip̄is reqem habebāt confuauerunt
amiciciā: et obtinuerunt regna q̄ erant p̄
xima et q̄ erant longe: quia quicūqꝫ audie
bāt nomē eoꝝ timebāt eos. Quibus vero
vellent auxilio eſſe vt regnarēt regnabāt.
Quos aūt vellēt regno deſbabāt: et exal
tati ſunt valde. Et ī omnibꝫ iſtis nemo poꝛ
tabat diadema: nec induebaſ purpura: vt
magnificareſ in ea. Et quia curiam feceꝛt
ſibi: et quottidie cōſulebant trecento ſuigī
ti cōſiliū agentes ſemp de multitudīe: vt q̄
digna ſūt gerant. Et p̄mittunt vni homini
magiſtratū ſuū p̄ ſingulos annos domīari
vniuerſe terre ſue: et omnes obediunt vni
ꝙ nō ē inuidia neqꝫ zelꝰ inter eos. Et elegit
iudas eupolemū filiū iohannis filij iacob
et iaſoneꝫ filiū eleazari et miſit eos romaꝫ
p̄ſtituere cū illis amicicia et ſocietatē: vt
auferrent ab eis iugū grecoꝝ: qꝛ viderunt
q̄ in ſuitutez p̄merent regnū iſrl'. Et abie
runt romam viā multā valde: et introieſt
curiam et dixerūt. Judas machabeꝰ et fra
tres eius et p̄l'us iudeoꝝ miſerunt nos ad
vos ſtatuere vobiſcum ſocietatē et pacem
et cōſcribere nos ſocios et amicos veſtros
Et placuit ſermo in conſpectu eoꝝ. Et hoc
reſcriptuꝫ ē qđ reſcripſerūt in tabulis ere
iset miſerāt ī hirl'm vt eſſet apud eos ibi
memoriale pacis et ſocietatis. Bene ſit ro
manis et gēti iudeoꝝ in mari et in terra ī
eternū: gladiuſqꝫ et hoſtis p̄cul ſit ab eis.
Quod ſi inſteterit bellū romanis p̄us aut
omnibus ſocijs eorum in omni dñacione
eoꝝ: auxiliū feret gēs iudeorū p̄ut temp?
dictauerit corde pleno. Et p̄liantibus non
dabūt neqꝫ ſubminiſtrabūt triticū. arma.
peccuniā. naues. ſicut placuit romanis: ꝙ
cuſtodient mandata eoꝝ nihil ab eis acci
pientes. Similiter autem etſi genti iude
oꝝ prius acciderit bellum adiuuabunt ro
mani ex animo p̄ut eis tempus p̄miſerit
et adiuuantibus non dabitur triticum. ar
ma. pecunia. naues. ſic̄ placuit romanis
et cuſtodient mandata eorum abſqꝫ dolo
Secundum hec verba cōſtituerunt roma
ni populo iudeorum. Quod ſi poſt hec ver
ba hij aut illi addereaut demere ab hec
verba aliqđ voluerīt faciēt ex p̄poſito ſuo:
et quecunqꝫ addiderint vel dempſerint ra
ta erunt. Sed et de malis que demetriꝰ rex
fecit in eos ſcripſimus ei dicentes. Quare
grauaſti iugum tuum ſup amicos noſtros
et ſocios iudeos? Si ergo iterum adierint
nos aduerſum te faciemus illis iudicium:
et pugnabimus tecum mari terraqꝫ.

Capitulum. IX

Interea vt audiuit demetrius qꝝ ce-
cidit nichanoꝛ et exercitus eiꝰ in p̄
lio: apposuit bachidē ⁊ alchimū rur
sū mittere ī iudeam: et dexterum coꝛnu cū
illis. Et abierūt viam q̄ ducit in galgalam
et castra posuerunt in masaloth q̄ est in ar
bellis ⁊ occupauerunt eā: et pemerūt ani-
mas hominum mlt̄as. In mense primo an-
ni centesimi et q̄nq̄gesimi et secundi appli-
cuerūt exercitum ad ihrl'm: et surrexerunt
et abierunt in berea viginti milia viroꝝ
⁊ duo milia eq̄tū. Et iudas posuerat castra
in laisa. Et tria milia viri electi cum eo.
Et viderunt multitudinem exercitus quia
multi sunt ⁊ timuerunt valde: et multi sō-
traxerunt se de castris: et non remanserūt
ex eis nisi octingenti viri. Et vidit iudas
qꝝ defluxit exercitus suus et bellum purge
bat eum: et confractus est corde quia nō
habebat tempꝰ congregandi eos: et dissō-
lutus est. Et dixit bijs qui residui erant.
Surgamus et eamus ad aduersarios no-
stros: si poterimus pugnare aduersꝰ eos.
Et auertebant eum dicentes. Non poteri-
mus: sed liberemus animas nostras modo
et reuertamur ad fratres nostros: et tunc
pugnabimus aduersus eos. Nos aī pauci
sumus. Et ait iudas. Absit istā rem facere
vt fugiamus ab eis. Etsi appropiauit tem-
pus nostrum moriamur in virtute propt̄
fratres nostros: et nō inferamꝰ crimen glo
rie nostre. et nouit exercitus de castris: et
steterunt illis obuiā. Et diuisi sūt equites
in duas partes: et fundibularij ⁊ sagitarij
preibant exercitum: et primi certaminis
omnes potentes. Bachides aūt erat in dex
tro cornu: ⁊ primauit legio ex duabꝰ par
tibus: et clamabant tubis. Exclamauerūt
autē ⁊ bij qui erant ex parte iude eciaꝫ ipsi
conmota est terra voce exercituum et cō-
missum est prelium a mane usque ad ve-
speram. Et vidit iudas qꝝ firmioꝛ est pars
exercitus bachidis in dextris: et conuene
runt cum ipso oīs ꝓstantes corde. et con-
trita ē dextera pars ab eis: et psecutus est
eos usqꝫ ad montez azoti. Et q̄ in sinistro
coꝛnu erant viderunt quod cōtritum ē dex
trum coꝛnu et secuti sunt post iudam et e-
os q̄ cuꝫ eo erāt a tergo. Et ingūatum est
plīū: ⁊ cec derūt vulnerati mlt̄i ex bijs ⁊ ex
illis. Et iudas cecidit: ⁊ ceteri fugerūt. Et
ionathas et simon tulerūt iudā fratrē suū
et sepelierūt eum in sepulcro patꝝ suoꝝ in
ciuitate modin. Et fleuerūt eum oīs po
pulus ihrl' planctu magno: et lugebant di-
es mlt̄os et dixerūt. Quomō cecidit potēs
qui saluū faciebat ppl'm ihrl': Et cetera ūba
bellorū iude et ūtutum quas fecit ⁊ magni
tudinis eiꝰ nō sūt descripta. Multa em̄ erāt
valde. Et factū est post obitū iude emerse-
runt iniqui in omnib⁹ finib⁹ ihrl': et exoꝛti
sūt omnes qui opabātur iniq̄tatē. In die-
bus illis facta est fames magna valde: et t̄-
didit se bachidi omnis regio eoꝝ cū ipsis.
Et elegit bachides viros impios et cōstitu
it eos dominos regiōis: ⁊ exq̄rebāt et per-
scrutabātur amicos iude: ⁊ adducebāt eos
ad bachidez: et vindicabat ī illos et illude-
bat. Et facta est tribulatio magna in ihrl':
q̄lis nō fuit ex die qua non est visus ꝓpheta
in ihrl'. Et ꝯgregati sūt omnes amici iude:
⁊ dixerūt ionathe. Exquo frater tuꝰ iudas
defūctꝰ est: vir similis ei nō est q̄ exeat cō-
tra inimicos. bachidem et eos qui inimici
sūt gentis nostre. Nunc itaq̄ te hodie eligi
mus esse ꝓ eo nobis in principē et ducem
ad bellandū bellū nostrū. Et suscepit iona
thas tpe illo p̄ncipatū: ⁊ surrexit loco iude
fratris sui. Et ꝯgnouit bachides: ⁊ quere-
bat eū occidē. Et cognouit ionathas ⁊ si-
mō frater eius ⁊ oēs qui cū eo erāt: ⁊ fuge
rūt in desertū thecue: ⁊ ꝯsederūt ad aquaꝫ
lacus asphar. Et cognouit bachides: ⁊ die
sabbatoꝝ vēit ipe et oīs exercitꝰ eiꝰ trā siom
danē. Et ionathas misit fratrē suū ducem
ppl'i: ⁊ rogauit nabutheos amicos suos vt
ꝯmodarēt illis apparatū suū: q̄ erat copio-
sus. Et exierunt filij iambri ex madaba et
ꝯprehenderūt iohannem ⁊ oīa q̄ habebat: et
abierūt hñtes ea. Post hec ūba renūciatū
ē ionathe ⁊ simoni fratri eiꝰ: qꝝ filij iābri
faciūt nuptias magnas ⁊ ducūt sponsā ex
madaba filiam vniꝰ de magnis p̄ncipibus
chanaan cū ambicōne magna. Et recoꝛda
ti sūt sanguinis iohannis frīs sui: et ascen
derunt et absconderūt se sub tegimento mō
tis. Et eleuauerūt oculos suos et viderūt:
et ecce tumlt̄us et aparatus multus. ⁊ spō
sus pcessit et amici eiꝰ: et fratres eius ob-
viam illis cū timpanis et musicis ⁊ armis
multis. Et surrexerūt ad eos ex insidijs et
occiderūt eos: ⁊ cecidērūt vulnerati mlt̄i: ⁊

reſidui fugerunt in montes. Et acceperũt omnia ſpolia eoꝝ:et ꝓuerſe ſũt nupcie in luctũ:et vox muſicoꝝ ipoꝝ ī lamentũ.Et vindicauerũt vindictaz ſanguinis fr̃is ſui et reuerſi ſunt ad ripã iordanis. Et audiuit bachides:ꝛ venit die ſabbatorũ vſq; ad oꝛã iordanis in ⁊utute magna. Et dixit ad ſuos ionathas. ꝟurgam⁹ ꝛ pugnem⁹ contra ī̃icos nr̃os.Nõ ẽ em̃ hodie ſicut heri ꝛ nudiuſt̃ci⁹.Ecce em̃ bellũ ex aduerſo:aq̃ vero iordanis hinc ꝛ inde ꝛ ripe ꝛ paludes et ſalt⁹:et nõ ẽ locus diuertẽdi.Nũc g̃ clamate ī celũ:vt liberem⁹ de manu ī̃icorũ vr̃oꝝ.Et ꝓmiſſũ ẽ bellũ.Et extendit ionathas manũ ſuã pcutere bachidez:et diuertit abeo retro. Et diſſilijt ionathas et q̃ cũ eo erãt in iordanẽ:ꝛ trãſnatauerũt ad eos iordanẽ·Et ceciderũt de pte bachidis die illa mille viri:et reuerſi ſũt in ihr'lm.Et edificauerũt ciuitates munitas in iudea:munitoz q̃ erat ī ihericho .et in ammaũ.et in betheron.et bethel ꝛ thãnat ꝛ phara ꝛ thopo muris excelſis ꝛ portis ꝛ ſeris.Et posuit cuſtodiam eis:vt inimicicias exercerẽt in iſr'l.Et munuit ciuitatẽ bethſurã ꝛ gazarã.ꝛ arcẽ et posuit in eis auxilia ꝛ apparatũ eſcaꝝ:et accepit filios ꝓncipũ regiõis obſides:ꝛ posuit eos in arce in hir'lm ī cuſtodiã.Et ãno cẽteſimoquinquageſimotercio menſe ſecundo ꝓcepit alchimus deſtrui muros domus ſancte interioris:et deſtrui opera ꝓphetarũ.Et cepit deſtruere .In tẽpore illo pcuſſus eſt alchimus et impedita ſũt opa illius:et occluſum ẽ os eius ꝛ diſſolutus eſt paraliſi:nec vltra potuit loqui ⁊bum et mandare de domo ſua.Et mortu⁹ eſt alchimus in tẽpore illo cũ tormẽto magno.Et vidit bachides q̃m mortu⁹ ẽ alchimus:et reuerſus eſt ad regẽ:ꝛ ſiluit terra annis duob⁹.Et cogitauerũt omnes iniqui dicẽtes.Ecce ionathas et qui cũ eo ſunt in ſilencio habitant ꝓfidenter.Nũc ergo adducam⁹ bachidem:et ꝓhẽdet eos omnes vna nocte. Et abierũt:ꝛ conſiliũ ei dedẽr̃t Et ſurrexit vt vẽiret cuz exercitu m'lto.Et miſit epiſtolas occulte ſocijs ſuis qui erãt ī iudea vt conprehenderent ionathã.ꝛ eos q̃ cum eo erant:ſed non potuerunt quia innotuit eis conſilium eorum. Et appẽdit de viris regionis q̃ principes erant milicie quinquagĩta viros:ꝛ occidit eos .Et ſeceſſit ionathas ꝛ ſy̓mon ꝛ qui cũ eo erãt in bethbeſem q̃ eſt in deſto:et extruxit diruta eius:et firmauerũt eã. Et cõgnouit bachides et cõgregauit vniuerſã multitudinẽ ſuam:et hijs qui de iudea erant denũciauit.Et venit ꝛ caſtra poſuit deſup bethbeſſe:et obpugnauit eã dies m'tos:et fecit machinas.Et reliquit ionathas ſy̓monem fr̃em ſuũ in ciuitate et exiuit in regionẽ:et venit cũ numero et pcuſſit odaren et fr̃es eius ꝛ filios phaſeron ī tabernaculis ipſorum et cepit cedere et creſcere in virtutibꝰ Sy̓mon vero et qui cum ipſo erant exierunt de ciuitate et ſuccenderũt machinas et pugnauerũt cõtra bachidem:et cõtrit⁹ ẽ ab eis.Et afflixerũt eũ valde:qm̃ ꝓſiliũ eius et cõgreſſus ei⁹ erat inanis. Et iratus contra viros iniq̃s qui ei ꝓſilium dederant vt veniret in regionẽ ipoꝝ.multos ex eis occidit. Ipſe aũt cogitauit cũ reliq̃s abire in regionez ſuã. Et cõgnouit ionathas et miſit ad eũ legatos.cõponere pacez cũ ipo et reddere ei captiuitatẽ.Et libenter accepit:et fecit ſecũdum ⁊ba eius:et iurauit ſe nihil fct̃urũ ei mali omnibꝰ diebꝰ vite ei⁹ Et reddidit ei captiuitatẽ quã pus erat p̃dat⁹ de terra iudaEt cõuerſus abijt in terraz ſuam:et nõ apposuit ampli⁹ venire in fines ei⁹.Et ceſſauit gladi⁹ ex iſr'l.Et habitauit ionathas in magmas:et cepit ionathas ibi iudicare pl'm:ꝛ exterminauit impios ex iſr'l.

Capitulũ X

Et anno centeſimoſexageſimo aſcẽdit alexander ãthiochi fili⁹ qui cõgnominat⁹ eſt nobilis ꝛ occupauit ptolomaidam:ꝛ receperunt eum:ꝛ regnauit illic. Et audiuit demetrius rex et congregauit exercitum copioſum valde:ꝛ exiuit obuiam illi in prelium. Et miſit demetrius epiſtolam ad ionathaz.verbis pacificis.vt magnificaret eum.Dixit eniz.Anticipemus facere pacem cum eo :priuſq̃ faciat cum alexandro aduerſum nos.Recordabitur enim omnium malorum que fecimus in eum . et in fratrem eius:et in gentem eius.Et dedit ei potestatẽ congregãdi exercituz. Et fabricare arma:et eſſe ip̃m ſocium ei⁹ et obſides qui erant in arce iuſſit tradi ei.Et venit ionathas in hierualem:ꝛ legit epiſtolas in audito omnis

ꝑli et eoꝝ q̄ in arce erant. Et timuerūt timore magno: qm̄ audierunt q̄ dedit ei rex potestatē ꝯgregandi exercituꝫ. Et traditi sūt ionathe obsides: ⁊ rōdidit eos pētibꝫ suis. Et hītauit ionathas ī ihrl'ē ⁊ cepit edificare .et innouare ciuitatē. Et dixit faciētibus opa vt extruerēt muros et montem syon .ī circuitu lapidibꝫ q̄dratis ad munitionē: et ita fecerūt. Et fugerūt alienigene q̄ erāt in municōnibꝫ q̄s bachides edificauerat: et reliquit vnusq̄sq̄ locū suū ⁊ abijt in t̄rā suā: tm̄ ī bethsura remāserūt aliqui ex hijs qui reliq̄rāt legē et p̄cepta dei. Erat enim hec eis ad refugiuꝫ. Et audiuit alexander rex ꝓmissa que promisit demetri⁹ ionathe: et narrauerūt ei p̄lia et virtutes q̄s ipse fecit et fratres eius .et labores quos laborauerūt. Et ait. Nūquid inuēiem⁹ aliq̄ē virum talem: Et nūc faciemus eū amicum et socium nostrum. Et scripsit epistolam: et misit ei secūduꝫ hec v̄ba dicēs. Rex alexāder .fratri ionathe salutem. Audiuimus de te q̄ vir potens sis viribꝫ. et aptus es vt sis amicus noster. Et nūc cōstituim⁹ te hodie sūmum sacerdotez gētis tue: et vt amicus voceris regis. Et misit ei purpurā et coronam aureā: vt que nostra sūt sencias nobiscuꝫ: et cōserues amicicias ad nos Et induit se ionathas stola sācta septimo mense. anno centesimosexagesimo ī die solenni scenophegie. Et ꝯgregauit exercituꝫ et fecit arma copiosa. Et audiuit demetrius verba ista: ⁊ ꝯtristat⁹ est nimis. Et ait. Quid hoc fecimus: q̄ p̄occupauit nos alexander ap̄hendere amicicia iudeoꝝ ad munimen sui: Scribā et ego v̄ba illi dep̄catoria ⁊ dignitates ⁊ dona: vt sit mecū ī adiutoriū. Et scripsit ei ī hec v̄ba. Rex demetri⁹ gēti iudeoꝝ salutē. Quoniā fuastis ad nos pactū et mās̄istis ī amicicia nr̄a: ⁊ nō accessistis ad inimicos nostros: audiuimus et gauisi sum⁹. Et nūc pseuerate adhuc ꝯseruare ad nos fidē: et retribuem⁹ vob bona p hijs que fecistis nobiscū: et remittem⁹ vob p̄stacōnes ml'tas et dabim⁹ vobis donacōnes. Et nūc absoluo vos et omnes iudeos a tributis: et precia salis indulgeo: et coronas remitto. Et tercias seminis. ⁊ dimidiā partem fructus ligni q̄d est portionis mee relinquo vobis ex hodierno die ⁊ deinceps ne accipiat⁹ a terra iuda. et a tribus ciuitatibus q̄ addite sunt illi ex samaria et galilea: ex hodierna die ⁊ ī totum tpus. Et hierusalez sit sancta et libera cū finibus suis et decime et tributa ip̄ius sint. Remitto eciā potestatē arcis q̄ ē ī ihrl'm et do eā sūmo sacerdoti: vt ꝯstituat ī ea viros quoscūq3 ip̄e elegerit q̄ custodiāt eā. Et omnez animā iudeoꝝ que captiua ē a terra iuda in om̄i regno meo relinq̄ liberā gratis: vt omnes a tributis soluātur eciam pecoruꝫ suoruꝫ. Et om̄s dies solennes et sabbata ⁊ neomenie ⁊ dies decreti. ⁊ tres dies añ diez solēnez. ⁊ tres dies p⁹ diē solēnez sit om̄es īmūitatis ⁊ r̄missiōis oīb⁹ iudeis q̄ sūt ī regno meo. ⁊ nēo hēbit p̄tatem agē aliquid et mouere negocia aduersus aliquez illoꝝ in omni causa. Et vt ascribant⁹ ex iudeis ī exercitu regis ad triginta milia viroꝝ. Et dabuntur illis copie vt oportet omnibus exercitibus regis: et ex eis ordiabūt⁹ q̄ sit in municionibus regis magni. Et ex hijs constituentur supra negocia regni q̄ agūtur ex fide: et principes sint ex eis et ambulent legibus suis: sicut precepit rex in terra iuda. Et tres ciuitates que addite sūt iudee ex regione samarie cum iudea reputentur vt sint sub vno: et non obediant alicui potestati nisi summo sacerdoti: ptolomaidā et confines eius quas dedi donum sanctis qui sunt in hierusalem ad necessarios sumptus sanctoꝝ. Et ego dabo singulis annis q̄ndecim milia siclorum argenti de racionibus regis que me contingunt Et om̄e quod reliquū fuerit quod nō rediderant qui super negocia erant annis p̄oribus: ex hoc dabunt in opera domus. Et sup hec quinq3 milia siclorum argenti que accipiebāt de sanctorum racione p singl'os annos: et hec ad sacerdotes ptineant qui ministerio fūgunt⁹. Et q̄cūq3 cōfugerint in templū q̄d est hierosolimis et ī oīb⁹ finib⁹ ei⁹ obnoxij regi in om̄i negocio dimittāt⁹ et vniuersa que sunt eis in r̄gno meo libera habeāt. Et ad edificanda vl' restaurāda opera sanctoꝝ sūptus dabūt⁹ de racōne regis: ad extruendos muros in ihrl'm: et cōmuniēdos ī circuitu sūpt⁹ dabūt⁹ de racōne regis: et ad ꝯstruendos muros ī iudea. Ut audiuit aūt ionathas ⁊ pl's fmōes istos: nō credider⁹t eis nec r̄cepūt eos: q2 r̄cordati sunt malicie magne quā fecerat isrl': et

tribulauerat eos valde. Et ꝓplacuit eis in
alexandrū: quia ipe fuerat eis prīceps ser-
monū pacis: ⁊ ipi auxiliū ferebāt omnib
diebꝫ. Et ꝓgregauit rex alexāder exercituꝫ
magnū ⁊ admonuit castra ꝓtra demetriū.
Et ꝓmiserūt plīū reges et fugit exercitus
demetrij: ⁊ insecut⁹ē eū alexāder: ⁊ īcubuit
sup eos. Et inualuit plīū nimis. donec oc-
cidit sol: et cecidit demetri⁹ī illa die. Et mi
sit alexander ad ptolomeū regem egipti le
gatos scōm hec verba dicēs. Qm̄ regressus
sū in regnū meū et sedi in sede patꝫ meoꝝ
⁊ obtinui p̄ncipatū ⁊ ꝓtriui demetrium. et
possedi regionē nr̄am. ⁊ ꝓmisi pugnā cum
eo ⁊ ꝓtritus ē ipe ⁊ castra ei⁹ a nob et sedi-
mus in sede regni ei⁹: ⁊ nūc statuam⁹ adī-
uicē amicicīam et da mihi filiā tuam vxo-
rem: ⁊ ero gener tu⁹: ⁊ dabo tibi dona ⁊ ipi
dignitatē. Et rn̄dit rex ptolomeus dicens.
Felix dies in q̄ reuersus es ad terrā patrū
tuoꝫ: et sedisti in sede regni eoꝫ. Et nūc fa
cia tibi qđ scripsisti: sed occurre mihi pto-
lomaidā vt videamus inuicē nos: ⁊ spōde-
am tibi sicut dixisti. Et exiuit ptolome⁹ de
egipto ipe ⁊ cleopatra filia ei⁹: ⁊ venit pto-
lomaidā anno cētesimosexagesimosecūdo.
Et occurrit ei alexāder rex. Et ꝺdit ei cle-
opatram filiā suaz: ⁊ fecit nuptias ei⁹ pto-
lomaide. sicut reges ī magna gl̄ia. Et scri-
psit alexander rex ionathe: vt veniret ob-
uiam sibi. Et abijt cum gloria ptolomaidā
et occurrit ibi duobꝫ regibꝫ: ⁊ dedit illis ar
gentū multum ⁊ auꝝ ⁊ dona: ⁊ inuenit gra
cia in ꝓspectu eoꝫ. Et ꝓuenerūt aduersus
eū viri pestilentes ex israhel viri iniqui in-
terpellantes aduersus eum: et nō intendit
ad eos rex. Et iussit spoliari ionathan ve-
stibus suis: et indui eū purpura. Et ita fe-
cerunt. Et collocauit eum rex sedere secū:
dixitqꝫ principibꝫ suis. Exite cum eo ī me-
dium ciuitatis: et p̄dicate vt nemo aduer-
sus eū interpellet de vllo negocio: nec q̄sq̄
ei molestus sit de vlla ratōne. Et factum ē
vt viderūt qui interpellabant gloriā eius
que predicabatur: ⁊ opertū euz purpura:
fugerunt omnes. Et magnificauit eū rex:
et scripsit eum inter primos amicos: ⁊ po-
suit eum ducē et participē principat⁹. Et
reuersus ē ionathas in hirl̄m: cum pace ⁊
leticia. Jn āno centesimosexagesimoq̄nto
venit demetri⁹ filiꝰ demetrij a creta in terrā
patrū suoꝫ. Et audiuit alexander rex et
ꝓtristat⁹ est valde: ⁊ reuersus ē antiochiā.
Et ꝓstituit demetrius rex apoloniū ducē
qui p̄erat celesyrie: ⁊ ꝓgregauit exercituꝫ
magnū ⁊ accessit ad iamniā: ⁊ misit ad io-
nathan summū sacerdotē dicens. Tu solus
resistis nob. Ego aūt factus sū in risum et
in obꝓbriū: ꝓpterea q⁹ tu potestatez ad-
uersum nos exerces in montibꝫ. Nunc g̃ si
ꝓfidis in v̄tutibꝫ tuis descēde ad nos in cā-
pum ⁊ ꝓparemus illic inuicē: q⁹ mecuz est
v̄tus belloꝫ. Jnterroga ⁊ disce quis sū ego
et ceteri qui auxilio sūt mihi: qui ⁊ dicunt
q⁹ non potest stare pes vester. ante faciem
nr̄am. q⁹ bis in fugā ꝓuersi sunt patres tui
in terrā suā. Et nunc qūo poteris sustine-
re equitatū ⁊ exercitū tm̄ in campo vbi nō
ē lapis neqꝫ saxū: neqꝫ locus fugiendi: Elt
aūt audiuit ionathas sermones apolonij:
motus ē animo. Et elegit decē milia viro-
rū: et exijt ab hirl̄m: ⁊ occurrit ei sym̄ō fra
ter eius in adiutoriū. Et applicuerūt castra
ī ioppen. Et exclusit eum a ciuitate: q⁹ cu-
stodia apolonij ioppe erat: et oppugnauit
eā. Et exterriti qui erāt in ciuitate aperue
rūt ei: ⁊ obtinuit ionathas ioppē. Et audi-
uit apolonius: ⁊ admouit tria milia eq̄tū
et exercitū multuz. Et abijt in azotū tanq̄
iter faciens: et statim exijt in campū: eo q⁹
haberet multitudinē eq̄tū ⁊ ꝓfideret in eis.
Et insecutus est eum ionathas in azotuz:
⁊ ꝓmiserunt plium. Et reliquit apolonius
in castris mille eq̄tes post eos occulte. Et
cognouit ionathas qm̄ insidie sūt post se:
et circuierūt castra eius: et iecerunt iacu-
la in ppl̄m a mane vsqꝫ ad vesperā. Popu-
lus autē stabat sicut precepit ionathas: et
laborauerūt equi eoꝫ. Et eiecit sym̄on ex-
ercitum suum: et cōmisit contra legionez.
Equites ei fatigati erāt. Et ꝓtriti sunt ab
eo: et fugerunt. Et qui dispersi sūt per cam
pū fugerūt in azotū: ⁊ intrauerūt ī betha
gon ydolum suum: vt ibi se liberarent. Et
succendit ionathas azotuz ⁊ ciuitates que
erāt in circuitu eius: ⁊ accepit spolia eoꝫ:
et templum dagon et eos qui fugerunt in
illud succendit igni. Et fugerūt qui ceciderunt gladio cum hijs qui succēsi sunt: fere
octo milia viroꝫ. Et mouit inde ionathas
castra: ⁊ applicuit ea aschalon ⁊ exierūt de
ciuitate obuiā illi ī magna gl̄ia. Et r̄uers⁹

est ionathas in hierlim cū suis hñtibꝫ spolia multa. Et factū ē vt audiuit alexāder rex ꝓmones istos: addidit adhuc glorificare ionathan. Et misit ei fibulā aureā: sicut cōsuetudo ē dari cognatis regum. Et dedit ei accharon ꝙ oēs fines eius in possessionē.

Et rex egipti [C]a. ·XI. ꝯgregauit exercitū sicut arenā q̄ ē circa orā maris. ꝙ naues multas: et q̄rebat obtinere regnū alexandri dolo: ꝙ addere illud regno suo. Et exijt in syriaz ꝑ pacificis: et apiebant ei ciuitates. et occurrebāt ei: qz mādauerat alexāder rex exire ei obuiā. eoꝝ socer suꝰ esset. Cū autē introieret ciuitatē ptolomeꝰ: ponebat custodias militū in singulis ciuitatibꝫ. Et vt appropiauit azoto ostēderūt ei templū dagon succēsum igni: ꝙ azotū ꝙ cetera eiꝰ demolita ꝙ corpora ꝓiecta: et eoꝝ q̄ cesi erāt in bello tumulos. q̄s fecerant secus viam. Et narrauerūt regi qz hec fecit ionathas: vt inuidiā facerēt ei. Et tacuit rex. Et occurrit ionathas regi in ioppen cū glia: et inuicem se salutauerūt: et dormierūt illic. Et abijt ionathas cū rege vsq̄ ad fluuium qui vocabaſ eleutherꝰ ꝙ reuersus ē in hierusalem. Rex aūt ptolomeus obtinuit dominiū ciuitatum vsq̄ sileuciaz maritimā: et cogitabat in alexandrū ꝓsilia mala. Et misit legatos ad demetriū dicēs. Veni cōponamus inter nos pactū et dabo tibi filiam meā quam habet alexāder: ꝙ regnab in regno patris tui. Penitet em̄ me: q̄ dederim illi filiā meam. Quesiuit em̄ me occidere. Et vituperauit eū: ꝓterea q̄ cōcupierat regnū eius. Et abstulit filiā suam ꝙ dedit eā demetrio: ꝙ alienauit se ab alexandro: ꝙ manifestate sūt inimicicie eiꝰ. Et intrauit ptolomeus antiochiaz: et imposuit duo diademata capiti suo. egipti ꝙ asie. Alexander aūt rex erat in cilicia illis tēporibus: qz rebellabāt qui erāt in locis illis. Et audiuit alexāder qz abduxit ptolomeꝰ filiā suā ꝙ dedit eā demetrio ꝙ venit ad eū ī bellū. Et ꝓduxit ptolomeꝰ rex exercitū: et occurrit ei in manu valida: et fugauit eū. Et fugit alexāder in arabiā: vt ibi ꝓtegereſ. Rex aūt ptolomeꝰ exaltatus est: ꝙ abstulit zabdibel arabs caput alexādri: ꝙ misit ptolomeo. Et rex ptolomeꝰ mortuꝰ ē in die tercia: ꝙ qui erant in munitōibꝫ perierunt ab hijs q̄ erant inē castra. Et regnauit demetrius anno centesimo sexagesimo septimo.

In diebꝫ illis ꝯgregauit ionathas eos qui erant in iudea. vt expugnarēt arcē q̄ erat ī hierlim: ꝙ fecerūt ꝓtra eā machinas mltas. Et abierūt quidā q̄ oderāt gentem suā viri iniqui ad regē demetriū: ꝙ renūciauerūt ei q̄ ionathas obsideret arcez. Et vt audiuit iratus ē. ꝙ statī venit ptolomaidam: ꝙ scripsit ionathe ne obsideret arcē: sz occurreret sibi ad colloquiū festinato. Vt audiuit aūt ionathas iussit obsideri. Et elegit de senioribꝫ isrl̄ ꝙ de sacerdotibꝫ: ꝙ ꝺdit se periculo. Et accepit aurū ꝙ argentū et vestē et alia xenia multa: ꝙ abijt ad regē ptolomaidā: et inuenit grām in ꝓspectu eius. Et interpellabāt aduersus eū. quidā iniqui ex gente sua. Et fecit ei rex: sicut fecerant ei q̄ ātē eū fuerāt. Et exaltauit eū in cōspectu oim amicoꝝ suoꝝ: ꝙ statuit ei p̄ncipatū sacerdocij. ꝙ quecunq̄ alia habuit p̄us p̄cioſa: ꝙ fecit eū p̄rīcipē amicoꝝ. Et postulauit ionathas a rege vt immunē faceret iudeā et tres toparchias ꝺ ē samariā ꝙ ꝓfines eiꝰ: et ꝓmisit ei talenta trecēta. Et ꝓsensit rex: et scripsit ionathe epistolas ꝺ hijs omnibꝫ hūc modū ꝓtinētes. Rex demetriꝰ fratri ionathe salutē ꝙ genti iudeoꝝ. Exemplū epistole quā scripsimꝰ lastheni parēti nr̄o de nobis misimus ad vos: vt sciretis. Rex demetriꝰ lastheni parēti salutē. Genti iudeorū amicis nr̄is ꝙ ꝓseruantibꝫ que iusta sūt apud nos decreuimꝰ benefacere ꝓpter benignitatē ipoꝝ quā erga nos hñt. Statuimꝰ ꝙ illis omnes fines iudee. et tres ciuitates lidā ꝙ ramathe q̄ addite sunt iudee ꝙ samariā. et oēs ꝓfines eaꝝ sequestrari omnibꝫ sacrificantibꝫ in hierosolimis: ꝓ hijs que ab eis prius rex accipiebat ꝑ singulos annos: et ꝑ fructibꝫ terre ꝙ pomoꝝ. Et alia que ad nos ptinebant decimaꝝ ꝙ tributoꝝ ex hoc tpe remittimus eis. ꝙ areas salinarū et coronas que vobis deferebanſ omnia ipis ꝓcedimus: et nihil horū irritū erit ex hoc et in omne tēpus. Nūc ꝙ curate facere hoc exemplū: et detur ionathe et ponatur in mōte sancto et in loco celebri. Et videns demetrius rex q̄ siluit terra in ꝓspectu suo et nihil ei resistit dimisit totum exercitum suum vnumquēq̄ in locum suum. excepto peregrino exercitu quem traxit ab insulis

gentiũ:ꝙ inimici erant ei omnes exercitus patꝛ eiꝰ. Triphon aũt erat quidã partiuꝫ alexandri priꝰ: et vidit quoniã oĩs exercitus murmurauit cõtra demetriũ:et iuit ad emalchuel arabuꝫ q̃ nutriebat antiochum filiũ alexandri:ꝙ assidebat ei vt traderet eũ ipi:vt regnaret in loco patris sui. Et enũciauit ei quãta fecit demetriꝰ:et inimicicias exercituũ eius aduersus illũ. Et remãsit ibi diebꝫ mltis. Et misit ionathas ad demetriũ regẽ vt eiceret eos qui in arce erãt in hirlm. et qui ĩ ꝓsidijs erãt:qꝛ impugnabãt isrl. Et misit demetriꝰ ad ionathan dicens. Non hoc tm̃ faciã tibi ꝙ gẽti tue :sed glia illustrabo te ꝙ gentem tuã cum fuerit opoꝛtunũ. Nũc g̃ recte feceris si miseris in auxiliũ mihi viꝛos:qꝛ discessit oĩs exercitꝰ meꝰ. Et misit ei ionathas tria milia viꝛoꝝ foꝛtiũ anthiochiaꝫ. Et venerũt ad regẽ:et delectatus ẽ rex ĩ aduentu eoꝝ. Et ꝯuenerũt q̃ erãt in ciuitate.centumuigintimilia viꝛoꝝ:ꝙ volebãt interficere regẽ. Et fugit rex in aulã ꝙ occupauerũt qui erãt ꝺ ciuitate itinera ciuitatis:et ceperũt pugnare. Et vocauit rex iudeos in auxiliũ:ꝙ ꝯuenerũt omnes simul ad eũ. Et dispersi sũt omnes ꝑ ciuitatẽ:ꝙ occiderũt in illa die centũ milia hoĩm. Et succẽderũt ciuitatẽ:ꝙ ceperunt spolia multa in illa die:ꝙ liberauerũt regẽ. Et viderũt qui erãt de ciuitate q̃ obtinuissent iudei ciuitatẽ sicut volebãt:ꝙ infirmati sũt mẽte sua :ꝙ clamauerũt ad regẽ cũ ꝓcibꝫ dicẽtes. Da nobꝫ dextras :ꝙ cessent iudei oppugnare nos.ꝙ ciuitatẽ. Et ꝑiecerũt arma sua ꝙ fecerũt pacẽ. Et glificati sũt iudei in ꝯspectu regis ꝙ ĩ ꝯspectu omniũ qui erãt in regno eius:ꝙ nominati sũt ĩ regno. Et regressi sũt ĩ hirlm:hñtes spolia mlta. Et sedit demetriꝰ rex in sede regni sui:et siluit terra in ꝯspectu eiꝰ. Et mentitus ẽ omnia quecũq̃ dixit:ꝙ abalienauit se a ionatha ꝙ nõ retribuit ei scom beneficia q̃ sibi tribuerat:et vexabat eũ valde. Post hoc aũt ꝛuersus ĩ triphon ꝙ antiochus cũ eo puer adolescens :ꝙ regnauit ꝙ imposuit sibi diadema. Et cõgregati sunt ad eũ omnes exercitus quos dispersꝛat demetrius: et pugnauerũt ꝓtra eũ:ꝙ fugit ꝙ terga vertit. Et accepit triphon bestias:et obtinuit antiochiã. Et scripsit antiochus adolescẽs ionathe dicens. Constituo tibi sacerꝺotiũ: et constituo te super quatuoꝛ ciuitates:vt sis ꝺ amicis regis. Et misit illi vasa aurea in ministeriũ et dedit ei potestatẽ bibendi in auro ꝙ esse in purpura :ꝙ habere fibulã aureã. Et simonem frem eius ꝓstituit ducẽ a terminis tyri. vsq̃ ad fines egipti. Et exijt ionathas ꝙ ꝑambulabat trãs flumen ciuitates: et ꝯgregatus ẽ ad eũ omnis exercitus sirie in auxiliuꝫ. Et venit aschalonem:ꝙ occurrerũt ei honoꝛifice ꝺ ciuitate. Et abijt inde gazam et ꝯcluserꝛt se qui erãt gaze.et obsedit eam:ꝙ succendit que erant in circuitu ciuitatis:ꝙ ꝑdatus est eam. Et rogauerũt gazenses ionathan ꝙ dedit illis dextrã:ꝙ accepit filios eoꝝ obsides.ꝙ misit illos in hierusalem:ꝙ ꝑambulauit regionẽ vsq̃ damascum. Et audiuit ionathas q̃ ꝑuaricati sũt principes demetrij in cades q̃ est in galilea cum exercitu multo volentes eum remouere a negocio regni:ꝙ occurrit illis: fratrem aũt suum simonem reliquit inf̃ pꝛouinciã. Et applicuit simon ad bethsurã.et expugnabat eam diebus multis:et cõclusit eos. Et postulauerꝛt ab eo dextras accipere:et dedit illis. Et eiecit eos inde et cepit ciuitatez:et posuit in ea ꝓsidium. Et ionathas ꝙ castra eiꝰ applicuerũt ad aquã genesar:et ante lucẽ vigilauerunt in campo asor. Et ecce castra alienigenaꝝ occurrebant in campo:et tendebãt ei insidias in montibꝫ:ipse autem occurrit ex aduerso. Insidie vero exurrexerũt de locis suis : et ꝯmiserunt preliũ. Et fugerũt qui erant ex parte ionathe omnes:et nemo relictus est ex eis nisi mathatias filius absolomi:ꝙ iudas filiꝰ calphi:ꝙ principes milicie exercitus. Et scidit ionathas vestimẽta sua:ꝙ posuit terrã in capite suo:et orauit. Et reuersus ẽ ionathas ad eos in preliũ:et ꝯuertit eos in fugam:ꝙ pugnauerũt. Et viderunt qui fugiebant ptis illius.ꝙ reuersi sunt ad eũ:et insequebanf̃ cũ eo omnes vsq̃ cades ad castra sua:ꝙ peruenerunt vsq̃ illuc. Et ceciderunt ꝺ alienigenis in die illa tria milia viroꝝ: et reuersus est ionathas in hierusalem. ¶ Capitulum .XII.

ET vidit ionathas qꝛ tps eũ iuuat: et elegit viros:ꝙ misit eos romam statuere ꝙ fnouare cũ eis amicicias. Et ad sparciatas et ad alia loca misit epistolas scom eandem foꝛmam. Et abierunt

romã: ⁊ intrauerũt curiã ⁊ dixer̃t. Jonathas sũm⁹ sacerdos ⁊ gens iudeoꝝ miserũt nos: ut renouemus amiciciã ⁊ societatem scõm p̃stinũ. Et dedr̃t ill' epistolas ad ip̃os p loca: ut deducerẽt eos in terrã iuda cum pace. Et hoc ẽ exẽplũ epistolaꝝ q̃s scripsit ionathas spartiatis. Jonathas sũmus sacerdos. ⁊ seniores gẽtis. ⁊ sacerdotes. et reliquus ꝑplus iudeoꝝ. spartiatis frib⁹ salutẽ. Jam pridẽ misse erant epistole ad oniã sũmũ sacerdotez a dario q̃ regnabat apud vos: qm̃ estis fr̃es nr̃i: sicut scriptũ ꝓtinet qd̃ subiectũ ẽ. Et suscepit onias viꝝ q̃ missus fuerat cũ honore: ⁊ accepit epistolas ĩ quib⁹ significabat̃ d̃ societate ⁊ d̃ amicicia Nos eĩ cũ nullo hoꝝ ĩdigerem⁹. hñtes solatõ sanctos libros q̃ sunt in manib⁹ nr̃is: maluim⁹ mittere ad vos renouare fr̃nitatez ⁊ amiciciã: ne forte alieni efficiamur a vob̃. Multa em̃ tpa t̃nsierunt exq̃ misistis ad nos. Nos g̃ in oĩ tpe sine intermissione in diebꝫ solẽnib⁹ et ceteris quib⁹ oportet. memores sumus vr̃i in sacrificijs q̃ offerimus. ⁊ ĩ obseruatõib⁹: sicut phas ẽ ⁊ decet. meminisse fratꝝ. Letamur itaq; de gl'ia vestra. Nos aũt circũdederũt multe tribulatões. ⁊ ml'ta p̃lia: ⁊ ĩpugnauerũt nos r̃ges q̃ sũt in circuitu nr̃o. Noluim⁹ g̃ vob̃ molesti esse: neq; ceteris socijs ⁊ amicis nr̃is in hijs p̃lijs. Habuimus eĩ de celo auxiliũ: et liberati sumus nos: ⁊ huĩliati sunt inimici nr̃i. Elegim⁹ itaq; neumeniũ antiochi filiũ ⁊ antipr̃em iasonis filiuz: ⁊ misim⁹ ad romanos r̃nouare cũ eis amiciciã ⁊ societatẽ p̃stinaz. Mãdauimus itaq; eis vt veniãt etiã ad vos: ⁊ salutẽt vos: ⁊ reddẽt vob̃ epistolas nr̃as. d̃ innouatõe fr̃nitatis nr̃e. Et nũc bñfaciatis: rñdentes nobis ad hec. Et hoc rescriptũ epl'aꝝ: qd̃ misit onias. Rex spartiatarũ onias. ionathe sacerdoti magno salutẽ. Jnuentũ ẽ scriptura de spartiatis ⁊ iudeis qm̃ sũt fr̃es: ⁊ qz sũt de genere abrahã. Et nũc exq̃ hec ꝓgnouim⁹: bñfaciatis scribẽtes nob̃ de pace vr̃a. Sed et nos scripsim⁹ vobis. Pecora nr̃a ⁊ possessiones nr̃e vr̃e sũt: ⁊ vr̃e nostre. Mandauim⁹ itaq; hec nũciari vob̃. Et audiuit ionathas qm̃ egressi sunt principes demetrij cũ exercitu multo sup̃ q̃ prius. pugnare aduersus eũ: ⁊ exijt ab hul'm: ⁊ occurrit eis in amathite regione. Non em̃ dederat eis spaciuz vt ingrederenr̃ regionẽ ei⁹. Et misit speculatores in castra eoꝝ. ⁊ reuersi nũciauerunt q̃ cõstituerũt supuenire illic nocte. Cũ autẽ occidisset sol. p̃cepit ionathas suis vigilare: ⁊ esse in armis paratos ad pugnaz tota nocte. Et posuit custodes p̃ circuitũ castro rũ. Et audierũt aduersarij q̃ ꝑatus ẽ ionathas cũ suis in bello: ⁊ timuerunt ⁊ formidauerũt in corde suo: ⁊ accẽderũt focos in castris suis. Jonathas aũt ⁊ q̃ cũ eo erant nõ ꝓgnouerũt vsq; mane. Elíderũt aũt lumina ardentia: ⁊ secutus ẽ eos ionathas: ⁊ nõ ꝓpr̃hendit eos. Transierũt em̃ flumen eleutherũ. Et diuertit ionathas ad arabes q̃ vocabanr̃ zabadei: ⁊ p̃cussit eos. et accepit spolia eoꝝ. Et iũxit. et venit damascũ: ⁊ pambulabat omnẽ regionẽ illã. Simon aũt exijt. ⁊ veĩt vsq; ascalonem ⁊ ad ꝓxima p̃sidia: ⁊ declinauit in ioppen: et occupauit eã. Audiuit eĩ q̃ vellẽt p̃sidiũ tradere partibus demetrij: ⁊ posuit ibi custodes: vt custodirẽt eã. Et reuersus ẽ ionathas ⁊ ꝓuocauit seniores ꝑplĩ: ⁊ cogitauit cũ eis edificare p̃sidia in iudea: ⁊ edificare muros hierusalẽ. ⁊ exaltare altitudine magna inter mediũ arcis ⁊ ciuitatis. vt separet eã a ciuitate. vt esset ipa singularit̃: ⁊ neq; vẽdat neq; emãt. Et ꝓuenerũt vt edificarẽt ciuitatẽ: et cecidit murus q̃ erat sup̃ torrentẽ. ab ortu solis: ⁊ repauit sup̃ eũ q̃ vocat̃ caphetheta. Et simõ edificauit adiada ĩ sephela. ⁊ muniuit eã: ⁊ ĩposuit portas et seras. Et cũ cogitasset triphon regnare asi̇e. et assumere diadema. ⁊ extendere manũ ĩ antiochum regẽ: timẽs ne forte nõ ꝑmitteret eũ ionathas sed pugnaret aduersus eum: q̃rebat ꝓprehendere eũ ⁊ occidere. Et exurgẽs abijt bethasan: ⁊ exijt ionathas obuiã cũ quadraginta milib⁹ virorꝝ electorum in preliũ: ⁊ venit bethasan. Et vidit triphon qz venit ionathas cũ exercitu multo vt extẽderet in eũ manus. et timuit. Et excepit eum cum honore: et ꝓmẽdauit eum omnib⁹ amicis suis: ⁊ dedit ei munera. Et precepit exercitib⁹ suis vt obedirent ei sicut sibi. Et dixit ionathe. Ut quid vexasti vniuersũ populum: cum nobis bellum non sit: Et nũc remitte eos in domos suas. Elige autẽ viros paucos qui tecũ sint: ⁊ veni mecũ ptholomaidã. ⁊ tradã eã tibi: et reliqua p̃sidia. et exercitũ: et vniuersos p̃positos negocij:

et cõuersus abibo. ꝓpterea eñ veni. Et credidit ei: ⁊ fecit sicut dixit ⁊ dimisit exercitũ: ⁊ abierũt in tẽrã iuda. Retinuit aũt secũ tria milia virorꝝ: ex quibꝫ remisit ĩ galileã duo milia: mille aũt venerũt cũ eo. Et aũt intrauit ptolomaidã ionathas. clauserũt portas ciuitatis ptolomẽses: ⁊ ꝯprehenderũt eũ: ⁊ oẽs q̃ cũ eo intrauerũt. gladio interfecerũt. Et misit triphon exercitũ et eq̃tes in galileã ⁊ ĩ campũ magnũ: vt ꝑterrẽt oẽs socios ionathe. At illi cũ ꝯgnouissent qꝝ ꝯprehensus ẽ ionathas ⁊ perijt. ⁊ oẽs q̃ cũ eo erãt: hortati sũt semetipꝰ. et exierũt parati in preliũ. Et videntes hij q̃ insecuti fuerãt qꝝ ꝓ anima res est illis. reuersi sũt: illi aũt venerũt oẽs cũ pace in terram iuda. Et plãxerũt ionathan: et eos q̃ cum ipꝰ erãt valde. Et luxit isrl̃ luctu magno. Et quesierũt omnes gẽtes q̃ erãt in circuitu eorꝝ ꝑterere eos. Dixerũt eñ. Non hñt ꝓncipem ⁊ adiuuantẽ: nũc ꝯ expugnemus illos: et tollamus de hominibꝫ memoriam eorum.

Capitulum .XIII.

Et vt audiuit simon qꝺ ꝯgregauit triphon exercitũ copiosum. vt veniret in terrã iuda ⁊ attereret eã: videns qꝝ in tremore ꝓlus est et in timore. ascendit hirl̃m et ꝯgregauit ꝓplm: ⁊ adhortãs dixit. Vos scitis quãta ego ⁊ frẽs mei. et domus ptis mei fecimus pro legibꝫ et ꝓ sanctis prelia: ⁊ angustias quales vidim⁹. Hoꝝ gr̃a perierunt frẽs mei omnes ꝓpter isrl̃: et relictus sũ ego sol⁹. Et tũc nõ mihi cõtingat parcere anime mee: in oĩ tpe tribulatõnis. Non eñ melior sum fribꝫ meis. Et indicabo itaqꝫ gentẽ meam ⁊ sancta. natos quoqꝫ nostros ⁊ vxores: qꝝ ꝯgregati sũt vniuerse gẽtes ꝑterere nos inimicicie gr̃a. Et accensus est spũs ꝓpli simul. vt audiuit hmones istos: et rñderunt voce magna dicẽtes. Tu es dux noster loco iude: et ionathe fris tui. Pugna preliũ nr̃m: ⁊ oĩa quecunqꝫ dixeris nobis faciemus. Et ꝯgregãs oẽs viros bellatores accelerauit ꝯsũmare vniuersos muros hirl̃m: ⁊ muniuit eaꝫ in gyro. Et misit ionathan filiũ absolomi: et cũ eo exercitũ nouũ ĩ ioppen: ⁊ eiectis hijs q̃ erãt in arce. remansit illic ipe. Et mouit triphon a ptolomaida cũ exercitu ml̃to vt veniret ĩ terrã iuda: ⁊ ionathas cũ eo ĩ custodia. Simõ aũt applicuit ĩ addus ꝯ faciẽ cãpi. Et vt ꝯgnouit triphon qꝝ surrexit simõ loco fris sui ionathe. ⁊ qꝝ ꝯmissurus esset cũ eo pliũ: misit ad eũ legatos dicẽs. Pro argẽto qꝺ ꝺebebat frater tu⁹ ionathas in ratõne regis ꝓpt negocia q̃ habuit: detinuim⁹ eũ. Et nũc mitte argẽti talẽta cẽtũ et duos filios ei⁹ obsides: vt nõ dimissus fugiat a nob: et remittem⁹ eũ. Et ꝯgnouit simon qꝝ cũ dolo loqueret secũ. Jussit tñ dari argentũ ⁊ pueros: ne inimicicia magnã sumeret ad ꝓplum isrl̃ dicentes: qꝝ nõ misit ei argentũ ⁊ pueros: ꝓpterea perijt. Et misit pueros ⁊ centũ talẽta. Et mẽtitus ẽ: ⁊ ñ dimisit ionathan. Et post hec veit triphõ intr̃ regionẽ vt ꝑtereret eã: et gyrauerũt ꝓ viã q̃ ducit ador. Et simõ ⁊ castra ei⁹. ãbulabãt in omnẽ locũ quocũqꝫ ibãt. Qui aũt in arce erãt. miserũt ad triphonẽ legatos. vt festinaret venire ꝓ ꝺesertum: ⁊ mitteret illis alimonias. Et parauit triphon omnẽ eq̃tatũ: vt veniret illa nocte. Erat aũt nix multa valde: ⁊ nõ venit in galadithim. Et cũ appropinquasset baschaman: occidit ionathan ⁊ filios ei⁹ illic. Et ꝯuertit triphõ: ⁊ abijt ĩ terrã suã. Et misit simõ et accepit ossa ionathe fris sui: ⁊ sepeliuit ea ĩ modin ciuitate patꝝ ei⁹. Et plãxerũt eum oĩs isrl̃. plãctu magno: ⁊ luxerũt eũ dies ml̃tos. Et edificauit simõ sup sepulcꝝ pris sui et fratrũ suorꝝ edificiũ altũ visu. lapide polito retro ⁊ ãte: ⁊ statuit septẽ piramidas vnã ꝯ vnam: patri ⁊ matri. ⁊ q̃tuor fribꝫ. Et hijs circũposuit colũnas magnas: et sup colũnas arma. ad memoriã eternã: ⁊ iuxta arma naues sculptas: q̃ viderent ab hominibꝫ nauigãtibꝫ mare. Hoc ẽ sepulcꝝ qꝺ fecit ĩ modin vsqꝫ ĩ hũc diẽ. Triphon aũt cũ iter faceret cũ antiocho rege adolescente. dolo occidit eũ: ⁊ regnauit in loco ei⁹. Et impo suit sibi diadema alye: ⁊ fecit plagã magnã in terra. Et edificauit simon ꝑsidia iudee: muniẽs eã turribꝫ excelsis. ⁊ muris magnis ⁊ portis ⁊ seris: ⁊ posuit alimẽta in munitõnibꝫ. Et elegit simon viros ⁊ misit ad demetriũ regẽ. vt faceret remissionẽ r̃gioni: qꝝ act⁹ oẽs triphonis ꝓ direptõez fuerãt geste. Et demetri⁹ rex ad verba ista rñdit ei: ⁊ scripsit epistolam talẽ. Rex demetri⁹ simoni sũmo sacerdoti ⁊ amico regum. ⁊ senioribꝫ ⁊ genti iudeorꝝ. salutem. Coronam aureã. ⁊ baculum quã misistis suscepim⁹: ⁊ pati

sumus facere vobiscū pacē magnā :ꝙ scribere ꝑpositis regis remittere vob q̄ indulsimus .Quecūqꝫ eī ꝓstituimus vob ꝓstāt. Munitōes q̄s edificastis vob sint .Remittimus q̄ ignorātias ꝙ peccata vsqꝫ ī hodiernū diē ꝙ coronā quā ꝺbebatis.Etsī q̄d aliꝺ erat tributariū in hirlm:iā nō sit tributariū .Etsi q ex vob apti sūt ꝓscribi inf nos ꝓscribanf:ꝙ sit inter nos pax .Anno cētesimoseptuagesimo ablatū ē iuguꝫ gētiū ab isrl.Et cepit ꝑlus isrl scribere ī tabulis et gestis publicis:āno ꝑmo sub simone summo sacerdote.magno duce.ꝙ ꝑncipe iudeorū .In diebꝫ illis applicuit simon ad gazā. ꝙ circūdedit eaꝫ castris.ꝙ fecit machinas: ꝙ applicuit ad ciuitatē.ꝙ pcussit turrē vnā: et ꝓphendit eā.Et qui eruperāt erāt intra machinā ꝙ ciuitatē:ꝙ factꝰ ē motꝰ magnꝰ in ciuitate.Et ascēderūt q erāt in ciuitate cū vxoribꝫ ꝙ filijs supꝫ murū scissis tunicis suis: et clamauerūt voce magna postulātes a simone dextras sibi dari:ꝙ dixerunt. Non nobis reddas scḋm malicias nr̄as.sed scḋm misericordias tuas :ꝙ fuiemus tibi. Et flexus simon.non debellauit eos:eiecit tñ eos ꝺ ciuitate.ꝙ emūdauit edes in quibꝫ fuerāt simulacra :ꝙ tūc intrauit in eā cum ymnis bñdicens dñm. Et eiecta ab ea omī īmundicia collocauit ī ea viros q̄ legē faceret:ꝙ muniuit eā :ꝙ fecit sibi habitatoꝝ. Qui aūt erāt ī arce hirlm phibebanf egre di ꝙ ingredi regionē.ꝙ emere ac vendere:ꝙ esurierūt valde:ꝙ multe ex eis fame perierūt.ꝙ clamauerf ad simonē vt dextras acciperent:ꝙ dedit illis.Et eiecit eos inde:et mūdauit arcē a ꝓtaminatōibꝫ. Et inf uerf in eā.tercia ꝙ vicesima die scḋi menſ.anno cētesimoseptuagesimoꝑmo cū laude et ramis palmarꝫ.ꝙ cythāris ꝙ cymbal et nabl ꝙ ymnis ꝙ canticis:qꝫ ꝓtritꝰ ē inimicꝰ magnus ex isrl. Et ꝓstituit vt oībꝫ ānis agerenf dies hj cū letitia.Et muniuit montē tēpli q erat secꝰ arcē:ꝙ hītauit ibi ipe ꝙ qui cū eo erāt.Et vidit simō iohānē filiū suū qꝫ fortis ꝑlij vir esset:et posuit eū ducē ōtutū vniuersarꝫ:ꝙ habitauit in gazaris.

Capitulum .XIIII.

Anno cētesimoseptuagesimosecūdo ꝓgregauit rex demetrius exercitū suū:ꝙ abijt in mediā ad cōtrahēda sibi auxilia.vt expugnaret triphonem.Et vt audiuit arsaces rex ꝑsidis ꝙ medie quia nitf uit demetriꝰ ꝓfines suos :ꝙ misit vnū ꝺ ꝑncipibꝫ suis vt ꝓphenderet eū viuū:ꝙ adduceret eū ad se.Et abijt ꝙ percussit castra ꝺmetrij.ꝙ ꝓphendit eū:ꝙ duxit eū ad arsacē:ꝙ posuit eū in custodiā.Et siluit omnis terra iuda oībꝫ diebꝫ simonis:et q̄siuit bona gēti sue:ꝙ placuit illis pīas eius.ꝙ glia eius omnibꝫ diebꝫ. Et cū oī glia sua accepit ioppen in portū :ꝙ fecit introitū ī insul maris.Et dilatauit fines gētis sue :ꝙ obtinuit regionē .Et ꝓgregauit captiuitatem multā:ꝙ dominatus ē gazare.ꝙ bethsure.ꝙ arci.ꝙ abstulit immundicias ex ea:et non erat q̄ resisteret ei.Et vnusq̄sqꝫ colebat terrā suā in pace :ꝙ terra iuda dabat fructus suos:ꝙ ligna cāpoꝝ fructū suū.Seniores in plateis sedebāt oēs.ꝙ de bonis terre tractabāt :ꝙ iuuenes īduebāt se glaz ꝙ stolas belli. Et ciuitatibꝫ tribuebat alimonias:ꝙ cōstituebat eas vt essent vasa munitōnis: quoadusqꝫ nominatū ē nomen glie eiꝰ vsqꝫ ad extremū terre .Fecit pacē supꝫ terrā:et letatus ē isrl leticia magna.Et sedit vnusquisqꝫ sub vite sua.ꝙ sub ficulnea sua :ꝙ nō erat q̄ eos terreret.Defecit īpugnans eos supꝫ terrā:reges ꝓtriti sūt in diebꝫ illis.Et ꝓfirmauit omnes humiles ꝑli sui :ꝙ legeꝫ exq̄siuit:ꝙ abstulit omnē iniquū ꝙ malum. Sancta glorificauit:ꝙ multiplicauit vasa sanctorꝫ.Et auditū ē rome qꝫ ꝺfūctus esset ionathas ꝙ vsqꝫ ī spartiatā :ꝙ ꝓtristati sūt valde.Et audierūt autē qꝫ simon fratꝫ eiꝰ factus esset sūmus sacerdos loco eiꝰ.et ipe obtineret omnē regionē ꝙ ciuitates in ea: scripserunt ad eū ī tabul ereis vt renouarēt amicicias ꝙ societatē: quā fecerāt cum iuda ꝙ cū ionatha frībus eius.Et lecte sūt in ꝓspectu ecclesie in hirlm.Et hoc exēplū epistolarꝫ quas spartiate miserūt.Sparti anorꝫ ꝑnceps ꝙ ciuitates.simoni sacerdoti magno.ꝙ seniorib ꝙ sacerdotib .ꝙ reliquo ꝑlo iudeorꝫ frib salutē.Legati q̄ missi sūt ad ꝑlum nr̄m nūciauerūt nob de vra glia ꝙ honore.ꝙ leticia:ꝙ gauisi sumus ī introitu eorꝫ.Et scripsimus que ab eis erāt dicta in cōciliꝭ populi sic.Numenius antiochi. ꝙ antipatꝫ iasonis filius legati iudeorꝫ venerūt ad nos:f nouātes nobiscū amicicia ꝑstinā. Et placuit ꝑlo excipe viros glio se :ꝙ ponē exēplū f monū eorꝫ.ī segregatis

populi libris: vt sit ad memoriã ꝓlo spartiatarꝫ. Exẽplũ aũt horꝫ scripsim⁹ simoni magno sacerdoti. Post hoc aũt misit simõ numeniũ romã hñtez clipeũ magnũ aureum pondus minarꝫ mille: ad statuendã cũ eis societatẽ. Cũ aũt audisset ꝓlus romanus ꝓmones istos dixerũt. Quã grarũ actõ nẽ reddem⁹ simoni. et filijs ei⁹: Restituit ei ipe frres suos: et expugnauit inimicos isrl' ab eis. Et statuerũt ei libertatẽ: ꝙ scripserũt in tabul' ereis: ꝙ posuerũt in titulis in montẽ syon. Et hoc ẽ exemplũ scripture. Octaua decima die mensꝭ ebul. ãno cẽtesimoseptuagesimosecũdo anno tercõ. sub simone sacerdote magno ĩ assaramel ĩ quentu magno sacerdotũ ꝙ ꝓlĩ ꝙ prĩcipũ. ꝙ gentis ꝙ seniorꝫ regionis. nota facta sũt hec: qm̃ frequentꝭ facta sũt plia ĩ regione nr̃a. Simon aũt matathie filiꝰ ex filijs iarib. et frres eius dederũt se piculo: et restituerunt aduersarijs gẽtis sue vt starẽt sancta ipoꝫ et lex: ꝙ gl'ia magna glorificauerũt gentez suã. Et congregauit ionathas gentẽ suam: ꝙ factus ẽ illis sacerdos magnus: et apposit⁹ ẽ ad ꝓl'um suũ. Et voluerũt inimici eorũz calcare sancta: ꝙ atterere regionẽ ipoꝫ: et extẽdere manꝰ in sancta sanctorꝫ. Tũc restitit simõ ꝙ pugnauit ꝓ gẽte sua: ꝙ erogauit pecunias multas. ꝙ armauit viros ỏtutis gẽtis sue. ꝙ dedit illis stipẽdia. Et muniuit ciuitates iudee ꝙ bethsurã q̃ erat in finibus iudee. vbi erãt arma hostiũ antea: ꝙ posuit illic ꝓsidiũ viros iudeos. Et ioppen munivit q̃ erat ad mare: ꝙ gazarã que est ĩ finibꝫ azoti: in q̃ hostes ãtea hĩtabãt. Et collocauit illic iudeos: ꝙ quecũqz apta erãt ad correptõz eoꝝ posuit ĩ eis. Et vidit ꝓl'us actũ simonis ꝙ gl'iam quã cogitabat facere gẽti sue. ꝙ posuerũt eũ ducẽ suũ ꝙ prĩcipẽ sacerdotũ eo ꝙ ipe fecerit hec oĩa: ꝙ iusticiaz et fidẽ quã ꝓseruauit gẽti sue: ꝙ quesiuit omi modo exaltare ꝓl'm suũ. Et in diebꝫ eiꝰ ꝓsperatũ ẽ in manibꝫ eiꝰ. vt tollerentꝭ gẽtes de regione ipoꝫ: ꝙ q̃ in ciuitate dauid erãt in hirl'm in arce de q̃ ꝓcedebãt ꝙ ꝓtaminabãt oĩa q̃ in circuitu sanctorꝫ sũt: ꝙ inferebãt plagã magnaz castitati. Et collocauit in ea viros iudeos ad tutamentũ regionis et ciuitatis: et exaltauit muros in hirl'm. Et rex demetrius statuit illi sũmũ sacerdotiũ. Scõm hec fecit eũ amicũ suũ: ꝙ glorificauit eũ gl'ia magna. Audiuit emi ꝙ appellati sũt iudei a romanis amici ꝙ socij et frres: ꝙ qz suscepert legatos simonis gl'iose: ꝙ qz iudei ꝙ sacerdotes eoꝝ ꝓsenserũt eũ esse ducẽ suũ ꝙ sũmũ sacerdotẽ inetternũ donec surgat ꝓpheta fidelis: ꝙ vt sit sup eos dux: ꝙ vt cura esset illi ꝓ sanctis. ꝙ vt ꝓstitueret ꝓpositos sup opa eoꝝ ꝙ sup regionẽ. ꝙ sup arma ꝙ sup ꝓsidia. ꝙ cura sit illi de sãctis: ꝙ vt audiat⁹ ab omnibꝫ. ꝙ vt scribant⁹ in noie eiꝰ omnes circũscriptõnes in regione. ꝙ vt operiat⁹ purpura ꝙ auro: ꝙ ne liceat vlli ex ꝓl'o et ex sacerdotibꝫ irritũ facere aliquid horꝫ. ꝙ ꝓtradicere hijs que ab eo dicuntur aut ꝓuocare ꝓuẽtum in regione sine ipo: ꝙ vestiri purpura. et vti fibula aurea. Qui aũt fecerit ꝓtra hec. aut irritũ fecerit aliquid horꝫ: reus erit. Et ꝓplacuit omi ꝓl'o statuere simonẽ: et facere scõm verba ista. Et suscepit simon et placuit ei vt sũmo sacerdocio fũgeretur: ꝙ esset dux et prínceps gentis iudeoꝝ ꝙ sacerdotũ: ꝙ ꝓesset omibꝫ. Et scripturã istã dixerũt ponere ĩ tabulis ereis: ꝙ ponere eas in peribulo sanctorꝫ in loco celebri. Exemplũ autem eoꝝ ponere in erario: vt habeat simon et filij eius.

Capitulum .XV.

Et misit rex antiochus filiꝰ demetrij epistolas ab insulis maris simoni sacerdoti ꝙ principi gẽtis iudeoꝝ ꝙ vniuerse gẽti: ꝙ erãt ꝓtinentes hunc modum. Rex antiochus simoni sacerdoti magno: ꝙ gẽti iudeoꝝ salutẽ. Quoniam q̃dem pestilentes obtinuerũt regnũ patrum nr̃oꝝ: volo aũt vĩdicare regnũ ꝙ restituere illud sicut erat antea electũ: feci ml'titudinem exercitus. ꝙ feci naues bellicas. Volo aũt ꝓcedere ꝓ regionẽ vt vlciscar in eos q̃ corruperũt regionẽ nr̃am: ꝙ q̃ ỏsolauerũt ciuitates multas ĩ regno meo. Nũc g̃ statuo tibi oẽs oblatões q̃s remiserũt tibi añ me omnes reges. ꝙ quecũqz alia dona remiserũt tibi: et permitto tibi facere ꝓcussurã ꝓꝓij nummismatis in regione tua. Hierusalem aũt sanctam esse et liberã: et omnia arma que fabricata sũt et presidia que cõstruxisti q̃ tenes. maneãt tibi. Et omne debitũ regis et que futura sũt regi ex hoc et ĩ totũ tps remittunt⁹ tibi. Cũ aũt obtinueri mꝰ regnũ nr̃m. glorificabimꝰte ꝙ getẽ tuã. et tẽpluz gloria magna: ita vt manifestet⁹

gloria vra in vniuersa terra. Anno centesimo septuagesimo quarto exijt anthiochus in terrā patꝛ suoꝝ: et ꝓuenerūt ad eū oēs exercitus: ita vt pauci relicti essent cū triphone. Et insecut⁹ ē eum antiochus rex: et venit dorā fugiens per maritimā. Sciebat eñ q ꝓgregata sūt mala in eū: et reliqt eū exercitus. Et applicuit anthiochus supꝛ dorā cū centūuigintimilibꝫ viroꝝ belligeratoꝝ: et octo milibꝫ eqtū. Et circuiuit ciuitatē: et naues a mari accesserūt et vexabāt ciuitatē a terra et mari: et neminē sinebāt ingredi vel egredi. Venit aūt numeni⁹ et q cū eo fuerāt ab vrbe roma hñtes epistolas regibꝫ et regionibꝫ scriptas: in quibꝫ ꝓtinebātur hec. Lucius ꝓsul romanoꝝ. ptolomeo regi salutē. Legati iudeoꝝ venerūt ad nos amici nr̄i renouātes pstinā amiciciā et societatē: missi a simone pncipe sacerdotū et ꝓplo iudeoꝝ. Attulerūt aūt clipeū aureum minaꝝ mille. Placuit itaq nobis scribere regibꝫ et regionibꝫ vt nō inferant ill' mala: neq ipugnēt eos et ciuitates eoꝝ. et rgiones eoꝝ: et vt nō ferāt auxiliū pugnātibꝫ aduersus eos. Clipeū ē aūt nobꝫ accipe ab eis clipeū Si q g pestilētes fugerint ꝺ regione ipoꝝ ad vos. tradite eos simoni pncipi sacerdotū: vt vindicet in eos scom legē suā. Hec eadem scripta sūt demetrio regi. et attalo. et arabi. et arsaci. et in oēs regiones: et sāsame. et spartanis. et delo. et mindo. et sicione. et carie. et samū. et phanphiliā. et lician. et alacarnasuz. et rodū. et faselida. et choo. et siden. et arado. et gortinā. et egnidū. et ciprū. et cirenē. Exemplū aūt eoꝝ scripserūt simoni principi sacerdotum: et ꝓplo iudeoꝝ. Antiochus aūt rex applicuit castra in dorā secundo: admouens ei semp manus et machinas faciens: et ꝓclusit triphonē ne ꝓcederet. Et misit ad eū simon duo milia viroꝝ electoꝝ in auxilium: et argentum et auꝝ et vasa copiosa. et noluit ea accipere: sed irrupit oīa que pactus ē cum eo antea: et alienauit se ab eo. Et misit ad eū anthenobium vnuz de amicis suis: vt tractaret cum ipo dicens. Vos tenetis ioppen et gazaram et arcem q est in hirlim ciuitatis regni mei: fines eaꝝ desolastis et fecistis plagā magnā ī terra: et dominati estis per loca multa in regno meo. Nūc ergo tradite ciuitates ꝗs occupastis: et tributa locoꝝ ī quibꝫ dominati estis extra fines iudee. Sinaūt date p illis quingēta talēta argēti: et exterminij qꝺ exterminastis et tributoꝝ ciuitatuz. alia talēta ꝗngēta. Sinaūt veniem⁹: et expugnabim⁹ vos. Et venit antheonobi⁹ amic⁹ regis in hirlim et vidit gloriā simonis et claritatē in auro et argēto et apparatū copiosū. et obstupuit: et retulit ei verba regis. Et rndit ei simon: et dixit ei. Neq aliena terrā sūpsimus. neq aliena tetinem⁹: sed hereditatē patrum nroꝝ. q iniuste ab inimicis nr̄is aliquo tē pore possessa ē. Nos vero tēpus hñtes vendicamus hereditatē patrum nroꝝ. Nam ꝺ ioppe. et gazara. que expostulas: ipsi faciebāt in plo plagā magnā. et in regione nostra: hoꝝ damus talēta centū. Et nō rndit ei anthenobius verbū. Reuersus aūt cum ira ad regē renūciauit ei ꝺba ista: et gloriā simonis et vniuersa q vidit: et irat⁹ ē rex ira magna. Triphon aūt fugit naui ī ortosaida. Et ꝓstituit rex cendebium ducē maritimū et exercitū pditum et equitū tedit illi. Et mādauit illi mouere castra ꝓtra faciez iudee: et mandauit ei edificare cedronē: et obstruere portas ciuitatis: et debellare populū. Rex aūt psequebat triphonē. Et pueit cēdebi⁹ iamniā. et cepit irritare plebē. et ꝓculcare iudeā. et captiuare pplum. et infficere: et edificare cedronem. Et collocauit illic eqtes et exercitū: vt egressi pambularent viam iudee sicut ꝓstituit ei rex.

.XVI.

Ascēdit iohannes de gazaris: et nūciauit simoni patri suo que fecit cendebe⁹ ī pplo ipsorū. Et vocauit simon duos filios suos seniores iudam et iohānem: et ait illis. Ego et frēs mei et domus patris mei expugnauimus hostes isrl' ab adolescētia vsq ī hūc diē: et psperatū est in manibꝫ nr̄is liberare isrl' aliquotiēs. Nūc aūt senui: sz estote loco meo et frīs mei: et egressi pugnate p gente nostra. Auxiliuz vero de celo vobiscum sit. Et elegit de regione viginti milia viroꝝ belligeratoꝝ et equites. et pfecti sūt ad cendebeū. et dormierunt in modin. Et surrexerūt mane: et abierūt in cāpum. Et ecce exercit⁹ copiosus in obuiā ill' pditū et eqtum: et fluui⁹ torrēs erat int̄ mediū ipoꝝ. Et admouit castra ꝓt̄ faciē eoꝝ ipe et pplus ei⁹: et vidit pplm trepidantē ad transfretandū torrentē: et trāsfretauit ꝑmus. Et viderunt

eum viri.⁊ transierūt post eum.Et diuisit populū: ⁊ equites in medio peditum.erat autē equitatus aduersariox copiosus nimis.Et exclamauerūt sacris tubis:⁊ ī fugam ꝓuersus est cēdebeus et castra eius .⁊ ceciderūt ī eis multi vulnerati:residui aūt in munitōem fugerūt.Tūc vulneratus est iudas frater iohānis . Johannes aūt insecutus est eos donec venit cedronam quam edificauit:et fugerūt vsq; ad turres q̄ erāt in agris azoti:⁊ succēdit eas igni.Et ceciderūt ex illis duo milia virox:et reuersus est in iudeam in pace.Et ptolomeus filius abobi ꝓstitutus erat dux in cāpo iericho: et habebat argentū et aurum multū.Erat em̄ gener.sūmi sacerdotis. Et exaltatū est cor eius:⁊ volebat obtinere regionē :⁊ cogitabat dolū aduersus simonē et filios ei? vt tolleret eos .Simon aūt perambulans ciuitates que erāt in regione iudee.et solicitudinē gerēs earum ꝺscendit in iericho. ipe ⁊ mathatias filius eius et iudas:anno centesimoseptuagesimoseptimo mense vndecimo. Hic est mēsis sabbath. Et suscepit eos filius abobi in municiūculam que vocat̄ doch.cum dolo quā edificauit:et fecit eis ꝓuiuiū magnū: et absc̄ōdit illic viros. Et cum inebriatus esset simon et filij eius. surrexit ptolomeus cū suis.et sumpserunt arma sua:et intrauerūt in ꝓuiuium .⁊ occiderūt eum ⁊ duos filios eius:et quosdaz pueros eius.Et fecit deceptōem magnā in israhel:⁊ reddidit mala ꝓ bonis.Et scripsit hec ptolomeus et misit regi :vt mitteret ei exercitū in auxiliū:et traderet ei regionē et ciuitates eox et tributa.Et misit alios in gazarā tollere iohānē :⁊ tribunis misit epistolas vt venirēt ad se:⁊ daret eis argentum ⁊ aux ⁊ dona.Et alios misit occupare hierusalem.⁊ montē templi.Et p̄currēs quidam nūciauit iohāni in gazara qz perijt pater eius ⁊ fratres ei?:⁊ qz misit te quoq; interfici.Et audiuit aūt vehemēter expauit:et ꝓphendit viros qui venerāt ptere eū:⁊ occidit eos.Cognouit em̄ quia querebāt eū ptere.Et cetera ſmonū iohānis ⁊ bellox eius.⁊ bonax virtutum quibo fortit̄ gessit ⁊ edificij murox q̄s extruxit ⁊ rerū gestax eius:ecce hec scripta sūt in libro dierū sacerdotij eius:exquo factus est princeps sacerdotū post patrem suum.

Explicit liber p̄mus machabeox . Incipit secundus.

Fratribus q̄ sunt ꝑ egiptū iudeis salutem dicunt fratres qui sunt in hierosolimis iudei.⁊ qui in regione iudea:et pacem bonā.Benefaciat vobis deus.⁊ meminerit testamēti sui. quod locutus est ad abraham.⁊ ysaac et iacob seruox suox fideliuz:et det vobis cor omnib vt colatis eum:⁊ faciatis eius volūtatē corde magno et anima volenti. Adaperiat cor vestrum in lege sua ⁊ in preceptis suis:⁊ faciat pacem.Exaudiat oratōnes vestras .⁊ recōcilietur vobis:nec vos deserat in tēpore malo.Et nunc hic sumus orantes pro vobis. Regnāte demetrio anno centesimoseptuagesimonono nos iudei scripsimus vobis in tribulatōne et impetu qui superuenit nob in istis ānis :exquo recessit iason a sancta terra.⁊ a regno.Portam succenderunt:et effuderunt sanguinē innocentē. Et orauimus ad dn̄m ⁊ exauditi sumus:⁊ obtulim? sacrificiū et similaginem :⁊ accēdimus lucernas ⁊ ꝓposuimus panes.Et nūc frequētate dies scenophegie mensis casieu.Anno centesimooctogesimooctauo.ꝓl'us qui est hierosolimis . Et in iudea senatusq; et iudas aristobolo magistro ptolomei r̄gis q̄ est de genere xp̄ox sacerdotū et hijs qui in egipto sūt iudeis:salutem ⁊ sanitatem.De magnis periculis a deo liberati magnifice gr̄as agimus ipi:vtpote qui aduersus talē regem dimicauim?. Ipe em̄ ebullire fecit de pside eos q̄ pugnauerūt ꝓtra nos.et sanctā ciuitatē.Nā cū in pside esset dux ipe ⁊ cū ipo īmensus exercit? :cecidit in tēplo nanee:ꝓsilio decept? sacerdotū nanee.Et em̄ cū ea hītaturus venit ad locū antioch? ⁊ amici ei? : et vt acciperet pecunias multas dotis noīe.Cūq; ꝓposuiss̄et eas sacerdotes nanee ⁊ ipe cum paucis ingressus esset int̄ ambitū phani:clauserūt tēplū.Cū aūt intrasset antioch? aptoq; occulto aditu tēpli mittētes lapides pcusserunt ducē ⁊ eos qui cū eo erant :⁊ diuiserūt membratim:⁊ capitib amputatis foras ꝓiecerunt. Per omnia bn̄dict? deus:qui tradidit impios.

Facturi igitur quinta ⁊ viceſima die menſis caſleu purificatōem tēpli. neceſſarium duximus ſignificare vob̄ :vt et vos quoq; agatis diē ſcenophegie .⁊ diē ignis:q̄ datus ē q̄n neemias edificato templo ⁊ altari obtulit ſacrificia. Nam cū in ꝑſidē ducerē-tur ꝑres nr̄i: ſacerdotes q̄ tūc cultores dei erāt acceptū ignē ỏ altari occulte abſconderūt in valle vbi erat puteꝰ altus ⁊ ſiccꝰ:⁊ in eo ꝓtutati ſūt eū. ita vt omnib̄ ignotꝰ eſſet locus. Cum aūt ꝓterīſſent āni multi. ⁊ placuit deo vt mitterꝛetur neemias a rege ꝑſidis:nepotes ſacerdotū illoꝝ q̄ abſcōderāt miſit ad req̄rendū ignē:et ſicut narrauerūt nob̄ nō inuenerūt ignē ſʒ aquā craſſam. Et iuſſit eos haurire.⁊ afferre ſibi:et ſacrificia que impoſita erāt iuſſit ſacerdos neemias aſpergi ipa aqua:⁊ ligna.⁊ q̄ erāt ſuppoſita. Cumq; hoc factū ē.⁊ tēpus affuit q̄ ſol refulſit q̄ ꝑus erat in nubilo:accēſus ē ignis magnus ita vt oēs mirarent̄. Oratōnem aūt faciebāt oēs ſacerꝛdotes dū ꝓſūmaret̄ ſacrificiū ionatha īchoāte :ceteris aūt reſpōdētib̄. Et neemie erat oratō hūc habēs modū .Dñe deꝰ omniū creatoꝛ terribilis ⁊ foꝛtis iuſtus ⁊ miſericoꝛs q̄ ſolus es bonus reꝛ:ſolꝰ ꝑſtans ſolus iuſtꝰ et oīpotēs ⁊ eternꝰ: q̄ liberas iſrl̄ de oī malo:q̄ feciſti ꝑres electos et ſāctificaſti eos:accipe ſacrificiū ꝑ vniuerſo ꝑplo tuo iſrl̄: ⁊ cuſtodi ꝑtem tuā ⁊ ſāctifica. Cōgrega diſperſionē nr̄am:libera eos q̄ ſeruiūt gentib̄.et ꝓtēptos ⁊ abominatos reſpice:vt ſciāt gētes qꝛ tu es deꝰ nr̄. Afflige oꝑꝛimētes nos: ⁊ ꝓtumeliā faciētes in ſupbia. Cōſtitue populū tuū ī loco ſācto tuo:ſicut dixit moyſes .Sacerdotes autez pſallebant ỹmnos: vſqueq̄ ꝓſūptū eſſet ſacrificiū. Cum autem cōſūptū fuiſſet ſacrificiū:eꝛ reſidua aqua neemias iuſſit lapides maioꝛes pfūdi .Qđ vt factū eſt.eꝛ eis flāma accēſa ē:ſʒ eꝛ lumine quod refulſit ab altari cōſūpta ē. Et vero manifeſtata ē res :renūciatū eſt regi perſarū q̄ in loco in quo ignē abſcōderant hij qui trāſlati fuerāt ſecerdotes .aqua apparuit:de qua neemias et qui cum eo erāt purificaueꝛūt ſacrificia. Cōſiderans autez reꝛ rē et diligēter examinās: fecit ei templum vt probaꝛet qđ factū erat. Et cū probaſſet:ſacerdotib̄ donauit multa bona et alia atq; alia munera :et accipiens manu ſua tribuebat eis. Appellauit aūt neemias hūc locū nepthar. qđ intērptat̄ purificatio. Vocat̄ autem apud plueres nephi.

Capitulum .II.

Inuenit̄ autē in deſcriptōib̄ hieremie ꝓphete. q̄ iuſſit eos ignē accipere q̄ trnſmigbant̄ vt ſignificatū eſt:et vt mandauit trāſmigratis. Et debit illis legē ne obliuiſcerent̄ p̄cepta dñi:⁊ vt nō exerrarēt mētib̄ videtes ſimulacra aurea ⁊ argētea.⁊ oꝛnamēta eoꝝ: et alia huiuſcemodi dicēs hoꝛtabat̄.ne legē amoueꝛēt a coꝛde ſuo .Erat aūt in ipa ſcriptura: qūo tabernaculū ⁊ archā iuſſit ꝓpheta diuino reſponſo ad ſe facto comitari ſecum. vſqueq̄ exiuit in montē: in q̄ moyſes aſcēdit ⁊ vidit dei hereditatē. Et veniēs ibi hieremias īuenit locū ſpelūce :⁊ tabernaculū ⁊ archā ⁊ altare incēſi intulit illuc:⁊ oſtiū obſtruxit. Et acceſſerūt quidaz ſimul q̄ ſequbant̄ vt notarēt ſibi locū :⁊ nō potuerūt īuenire. Cūt aūt ꝓgnouit hieremias:culpās illos dixit.q̄ ignotꝰ erit locus donec ꝓgreget deus ꝓgregatōem ꝓpli:et ꝓpiciꝰ fiat. Et tūc dñs oſtendet hec:⁊ apparebit maieſtas dñi: et nubes erit ſicut ⁊ moyſi manifeſta-bat̄:et ſicut cū ſalomon petijt vt locꝰ ſanctificaꝛet̄ (magno deo manifeſtabat hec) Magnifice etem̄ ſapiam ēctabat:⁊ vt encīā hñs obtulit ſacrificiū dedicatōnis et ꝓſumatōnis tēpli. Sicut ⁊ moyſes orabat ad dñm:⁊ deſcēdit ignis de celo ⁊ ꝓſumpſit olocauſtū:⁊ dixit moyſes eo q̄ nō ſit mādatū qđ erat ꝑ peccato.⁊ ꝓſūptū ē . Similit̄ ⁊ ſalomon octo diebꝫ celebrauit dedicatōem. Inferebant̄ aūt in deſcriptōib̄ ⁊ cōmētarijs neemie hec eadē:⁊ qualit̄ ꝓſtruēs bibliothecā ꝓgregauit de regiōib̄ libꝛos. ꝓphetaꝝ ⁊ dauid:⁊ epiſtolas regū et de donarijs. Similit̄ aūt et iudas ea q̄ dicerat ꝑ bellū qđ nob̄ acciderat ꝓgregauit oīa:et ſūt apud nos. Si q̄ deſideratis hec:mittite q̄ ꝑferāt vob̄ .Acturi itaq; purificatōnem ſcripſim⁹ vobis. Bene q̄ facietis:ſi egeritis hos dies. Deꝰ aūt q̄ liberauit ꝓplum ſuū et reddidit hereditatē oīb̄.⁊ regnū ⁊ ſacerdotiū ⁊ ſāctificatōez ſicut ꝓmiſit ī lege:ſperamus q̄ citꝫ nr̄i miſerebit̄ :et cōgregabit de ſub celo ī locū ſāctū. Eripuit eī nos ỏ magnis piculꝭ:⁊ locū purgauit. De iuda vero machabeo ⁊ de frib̄ eius .⁊ de tēpli magni

purificatōne. ⁊ de are dedicatione: sed et de
plijs q̄ ptinēt ad antiochū nobilē. ⁊ filium
ei⁹ eupatorē: ⁊ de illuminatōibꝫ q̄ de celo fa
cte sūt ad eos q̄ p iudeis fortit̄ fecerūt: ita
vt vniuersā regionē cū pauci essēt vindica
rēt ⁊ barbarā mltitudinē fugarēt: ⁊ famo
sissimū toto orbe tēplū recuparēt: ⁊ ciuita
tē liberarēt: vt ⁊ leges q̄ abolite erāt rstitu
erent. dño cū oī trāquillitate ꝓpicio facto
illis: itēq̄ ab iasone cyreneo. quinq̄ libris
ꝓpensa tēptauim⁹ nos vno volumīe bre
uiare. Cōsiderātes eī multitudinē librorꝫ ⁊
difficultatē volētibꝫ aggredi narratōes hi
storiarꝫ. ꝓpt̄ multitudinē rerꝫ curauim⁹ vo
lētibꝫ quidē legere vt esset animi oblectatō:
studioſ vero vt facile possint memorie cō
mēdare: oībꝫ aūt legētibꝫ vtilitas ꝓferat.
Et nobꝫ quidē ipis q̄ hoc op⁹ breuiādi cau
sa suscepim⁹ nō facilē laborē: ymmo vero
negociū plenū vigiliarꝫ ⁊ sudoris assūpsim⁹
Sicut hij q̄ pparāt ꝓuiuiū. ⁊ querūt alioꝫ
volūtati parere: ꝓpt̄ multoꝫ grām libēter
laborē sustinem⁹: veritatē quidē de singlis
auctoribꝫ ꝓcedētes: ipi autē scōm datā for
mā breuitati studētes. Sicut em̄ noue do
mus architecto ō vniuersa structura curā
dū ē. ei vero q̄ pingere curat q̄ apta sūt ad
ornatū exq̄rēda sūt: ita estimandū ē et in
nob. Etem̄ intellectū colligere ⁊ ordinare
ꝑmonē. et curiosi⁹ ptes singlas quasq̄ dis
q̄rere historie ꝓgruit auctori: breuitatē ve
ro dictōis sectari. ⁊ executōnes rerꝫ vitare
breuiāti ꝓcedendū ē. Hīc g̃ narratōez inci
piemus: ō pfatōe tm̄ dixisse sufficiat. Stul
tū etem̄ ē ātē historiā effluere: ī ipa aūt hi
storia succingi.

Ca. .III.

Igitur cū sancta ciuitas habitare
tur in omni pace: leges aūt adhuc
optime custodirent̄ ꝓpt̄ onie pon
tificis dispositōem ⁊ pietatē ⁊ animos odio
hītes mala: fiebat vt ⁊ ipi reges et princi
pes locū sūmo honore dignū ducerent. et
templū maximis muneribꝫ illustrarēt: ita
vt seleucus asye rex de reddituibꝫ suis pstā
ret omnes sūptus ad mīsteriū sacrificiorꝫ
ptinētes. Symō autē de tribu beniamin p̄
positus tēpli ꝓstitut⁹: ꝓtēdebat obsistentē
sibi principe sacerdotū iniquū aliq̄d ī ciui
tatē moliri. Sz cuz vincere oīa nō posset.
venit ad apoloniū tharsee filiū q̄ in illo tē
pore erat dux celesyrie ⁊ phenicis: ⁊ nun
ciauit ei pecunijs inumerabilibꝫ plenū esse
erariū hierosolimis. ⁊ ꝑmunes copias im
mēsas esse q̄ nō ptinēt ad ratōez sacrificio
rū: esse aūt possibile sub pfatē regis cadere
vniuersa. Cunqz retulisset ad regē apollo
ni⁹ de pecunijs q̄ delate erāt: ille accitū he
liodorꝫ q̄ erat sup negocia ei⁹ misit cū mā
datis: vt p̄dictā pecuniā ꝛnsportaret. Sta
timqz heliodor⁹ iter ē aggressus: specie qui
dē q̄si p celesyriā et phenicē ciuitates esset
peragatur⁹: re aūt vera regis apositū per
fecturus. Sed cū venisset hierosolimaz. et
benigne a sūmo sacerdote ī ciuitate esset ac
ceptus. narrauit ō dato iudicō pecuniarꝫ:
⁊ cui⁹ rei gr̄a adesset apuit. Interrogabat
aūt si vere hec ita essēt. Tūc sūmus sacer
dos ostēdit deposita esse hec ⁊ victualia vi
duarꝫ ⁊ pupillorꝫ: quedaz vero esse hircani
thobie viri valde eminētis. ī hijs q̄ detule
rat impi⁹simō: vniuersa aūt argēti talēta
esse ādringēta. ⁊ auri ducenta: decepi vero
eos q̄ credidissēt loco ⁊ tēplo qō p vniuer
sū mūdū honorat̄. p sui veneratōne ⁊ san
ctitate. omnino impossibile esse. At ille p
hijs q̄ hēbat in mādatis a rege: dicebat oī
genere r̄gi ea esse ōferēda. Cōstituta aūt die
int̄bat de hijs heliodorus ordinatur⁹. Non
modica vero p vniuersā ciuitatē erat tre
pidatō. Sacerdotes aūt ante altare cū sto
lis sacerdotalibꝫ iactauerūt se: et īuocabāt
de celo eū qui depositis legē posuit: vt hijs
q̄ ōposuerāt ea salua custodiret. Jā vero q̄
videret sūmi sacerdotis vultū: mēte vulne
rabat̄. Facies eī ⁊ color imutat⁹. declara
bat īternū animi dolorē. Circūfusa eī erat
mestitia q̄dā viro. ⁊ horror corpis: p quez
maīfest⁹ aspiciētibꝫ dolor cordis ei⁹ efficie
bat̄. Alij etiā gregati de domibꝫ ꝓfluebant
publica supplicatōe obsecrātes: peo q̄ ī cō
tēptū loc⁹ esset vēturus. Accinctēqz muli
eres cilicijs pect⁹ p platēas ꝓfluebāt: sz et
virgines q̄ ꝓcluse erāt pcurrebāt ad oniam:
alie aūt ad muros: quedā vero p fenestras
aspiciebāt: vniuerse aūt ptēdentes man⁹ in
celuz: depcabantur. Erat eī misera ꝓmixte
multitudinis ⁊ magni sacerdotis in agone
ꝓstituti expectatō. Et hij quidē inuocabūt
oīpotentē deum: vt credita sibi hijs q̄ cre
diderant cū omni integritate ꝓseruarent̄.
Heliodor⁹ aūt qō ō creuerat pficiebat. eodē
loco ipe cū satellitibꝫ circa erariū presēs:

sed spiritus oipotētis dei magnaz fecit sue
ostēsionis euidentiā: ita vt omēs q̄ ausi fu
erāt parere ei: ruētes dei vtute. ī dissolutō-
nē et formidinē ꝓuerterent. Apparuit em̄
illis quidā equus. terribilē habens sessorē.
optimis operimētis adornat⁹: isqz cū im-
petu heliodoro pores calces elisit. Qui aūt
ei sedebat videbaf arma habere aurea. Alij
etiā apparuerūt duo iuuenes vtute decori.
optimi glia. speciosiqz amictu: q̄ circūste-
terūt eum et ex vtraqz pte flagellabāt: sine
intermissione multis plagis verberantes.
Subito aūt heliodorus ꝓcidit ī terrā: eūqz
multa caligine circūfusū rapuerūt: atqz in
sella gestatoria positū eiecerūt. Et is q̄ cū
multis cursoribo et satellitibo p̄dictū īgres-
sus ē erariuz. portabaf nullo sibi auxiliū
ferēte: manifesta dei cognita vtute. Et ille
quidē p diuinā vtutē iacebat mut⁹: atqz oī
spe q̄ salute p̄uatus. Hij aūt dñm bñdicebāt
qz magnificabat locū suū: q̄ tēplū qđ pau-
loante timore ac tumultu erat plenū: ap-
parēte oipotente dño gaudio q̄ letitia im-
pletū est. Tūc vero ex amicis heliodori q̄-
dā rogabāt ꝓfestī oniam vt inuocaret al-
tissimū: vt vitā donaret ei q̄ in supremo spi
ritu erat ꝓstitut⁹. Cōsiderās aūt sūmus sa
cerdos ne forte rex suspicaref malicia ali-
quā ex iudeis circa heliodor cōsūmatam:
obtulit p salute viri hostiā salutarē. Cūqz
sūmus sacerdos oraret: ydem iuuenes eisdē
vestibo amicti astātes heliodoro dixerunt.
Onie sacerdoti gras age. Nā ppf eū tibi dñs
vitā donauit. Tu aūt a deo flagellat⁹: nū-
cia oibo magnalia dei q̄ pfatez. Et hijs di-
ctis nō ꝓparuerūt. Heliodorus aūt hostia
deo oblata. q̄ votis magnis ꝓmissis ei. qui
viuere illi ꝓcessit: q̄ onie gras agens: rece-
pto exercitu repedabat ad regē. Testabaf
autē omnibo ea que sub oculis suis viderat
opera magni dei. Cum aūt rex interrogas-
set heliodorū quis esset aptus adhuc semel
hierosolimā mitti ait. Si quem habes ho-
stem aut regni tui insidiatorē mittē illuc:
et flagellatum eū recipies. si tamen euase-
rit: eo q̄ in loco sit vere dei quedaz virtus.
Nam ipe qui habet in celis hitationem vi-
sitator q̄ adiutor ē loci illi⁹: q̄ venientes ad
malefaciendum percutit ac perdit. Igif de
heliodoro et erarij custodia ita se res habet
Capitulum .IIII.

Simon aūt p̄dictus pecuniarū q̄ pa
trie ꝺlator male loquebaf ꝺ onia:
tanq̄ ipe heliodorus instigasset ad
hec. et ipe fuisset incētor malor: puisorēq̄
ciuitatis ad defensorē gentis sue. et emula-
torē legis dei. audebat insidiatorē regni di-
cere. Sed cū inimicicie intm̄ ꝓcederent vt
etiā p quosdā simonis necessarios homici-
dia fierent: ꝓsiderans onias periculū ꝓten
tōnis. q̄ apoloniū insanire. utpote celesty-
rie. q̄ phenicis ad augēdā maliciā simōis:
ad regē se ꝓtulit. nō vt ciuiū accusator: sed
ꝓmunē vtilitatez apud semetipm vniuerse
multitudinis ꝓsiderās. Videbat em̄ sine re-
gali puidentia impossibile esse pacē rebus
dari: nec simonem posse cessare a stulticia
sua. Sed post seleuci vite excessū cū susce-
pisset regnū antioch⁹ q̄ nobilis appellabaf
ambiebat iason frater onie sūmū sacerdo-
tiū: adito rege. promittens ei argenti talēta
trecētaseraginta: q̄ ex reddentibo alijs talēta
octoginta. Super hoc ꝓmittebat q̄ alia cē
tumq̄nquagīta: si potestati ei⁹ ꝓcederetur
gimnasiū q̄ ephebiaz sibi ꝓstituere: q̄ eos q̄
in hierosolimis erāt antiochenos scribere.
Qđ cū rex ānuisset q̄ obtinuisset p̄ncipatū.
statī ad gētilē ritū ꝓtribules suos trasferre
cepit: q̄ amotis hijs q̄ hūanitatis causa iu-
deis a rgibo fuerāt ꝓstituta. p iohānē pfez
eupolemi. q̄ apd romanos ꝺ amicicia q̄ so
cietate fūctus ē legatōne legitima: ciuium
iura destituēs pua instituta sāctiebat. Etei
ausus est sub ipa arce gīnasiū ꝓstituere: q̄
optimos q̄sq̄ ephebor ī lupanaribo pone-
re. Erat aūt hoc nō inicium sz īcremētū qđ-
dā. q̄ pfect⁹ gētil⁹ q̄ alienigene ꝓuersatōis.
ppf impij q̄ ñ sacerdotis iasonis nepharium q̄
īauditū scel⁹: ita vt sacerdotes iā nō circa
altaris officia dediti essent: sz ꝓtēpto tēplo
q̄ sacrificijs neglectis festinarent pticipes
fieri palestre. q̄ p̄bitōis ei⁹ iniuste q̄ ī exerci
cijs disci: et patrios q̄dē honores nihil ha-
bentes: grecas gl'ias optimas arbitrabanf.
Quaz gra picl'osa eos ꝓtētō hēbat: q̄ eoz
īstituta emulabanf: ac p oīa hijs ꝓsimiles
esse cupiebant. q̄s hostes q̄ pemptores ha-
buerant. In leges em̄ diuinas impie agere
īpune ñ cedit: sz hoc tps seqns declarabit.
Cū af q̄nquēnalis agon. q̄ tyro celebraref
q̄ rex pñs esset: misit iasō facinoros⁹ ab hie
rosolimis viros pcōres portantes argēti

dibragmas trecētas ī sacrificiū hculis: q̄s postulauerī hij q̄ apportauerāt ne ī sacrificijs erogarēt qz ñ oporteret: sz ī alios sūpt⁹ eas deputarī. Soz hec oblata sūt q̄dē ab eo q̄ miserat ī sacrificiū hculis: ꝑ quē ꝑsētes aī datæ sūt ī fabricā nauiū triremiū. Misso aī ī egiptū apollonio nesthei filio ꝑter primates ptolomei phylometoris r̄gis. cū cognouisset antiochus alienū se a negocijs regni effectū: ꝑrijs vtilitatibꝫ ꝓsulēs. ꝑfectus inde venit ioꝑē: et inde hierosolimā. Et magnifice a iasone ⁊ ciuitatē suscept⁹. cū faculaꝝ luminibꝫ ⁊ laudibꝫ īgressus ē: ⁊ inde ī phenicē exercitū ꝓuertit. Et post triennij tps misit iason menelaū supdicti simonis frez portantē pecunias regi: ⁊ ō negocijs necessarijs respōsa platurū. At ille cōmēdat⁹ regi cū magnificasset faciē ꝑtatis ei⁹. ī semetipsū retorsit sūmuz sacerdotiū: supponēs iasoni talēta argēti trecēta. Acceptisqꝫ a rege mandatis venit. nihil q̄dē hñs dignū sacerdotio: aīos vero crudeles tyrānī: ⁊ fere belue irā gerēs. Et iason q̄dē q̄ ꝑpū frez captiuauerat: ipse decept⁹ pfugus ī āmanitē expulsus est regionē. Menelaus aī pricipatū q̄dē obtinuit: ō pecunijs vero regi pmissis nihil agebat: cū exactōz facēt sostrat⁹ q̄ arce erat ꝓpositⁿ. Naz ad hūc exactō vectigaliū ptinebat: quā ob cāz vtriqꝫ ad regē sūt euocati. Et menela⁹ motus ē a sacerdotio succedētē lysimacho fre suo: sostrat⁹ aī plat⁹ est ciprijs. Et cū hec agerent ꝓtigit tharsenses ⁊ mallotas sedicōez mouē: eoq; antiochi r̄gis ꝓcubine dono essēt datæ. Festinātēr itaqꝫ rex venit sedare illos: relicto suffecto vno ex cōmitibus suis andronico. Rat⁹ aī menela⁹ accepisse se tpus oportunū. aurea q̄daz vasa e tēplo furat⁹ donauit andronico: ⁊ alia vēdiderat tyro ⁊ ꝑ vicinas ciuitatēs. Ob cuz certissime coguissz onias. arguebat eū: ipe ī loco tuto se ꝓtinēs ātiochie sec⁹ daphnē. Ellñ menela⁹ accedēs ad andronicū. rogabat vt oniaz interficēt. Qui cū venissz ad oniaz. ⁊ datis dextris cū iureiurādo quazuis eēt ei suspect⁹ suasisset de asilo pcedē: statī eū peremit ñ verit⁹ iustitiā. Ob quā causā nōsoluz iudei. sz etiā alie q̄z natōnes indigbāt: ⁊ moleste ferebāt ō nece tāti viri iniusta. Soz regressū regē de cilicie locis adierī iudei apud anthiochiā. simul ⁊ greci: ꝓq̄rētes ō iniq̄ nece onie. Contristatus itaqꝫ antioch⁹ aīo ꝑter oniaz: ⁊ flexus ad misericordiā lacrimas fudit: recordat⁹ defuncti sobrietatē ⁊ modestiā. Accēsisqꝫ animis andronicū purpura exutū ꝑ totā ciuitatē iubet circūduci: ⁊ ī eodē loco ī q̄ ī oniaz īpietatē cōmiserat. sacrilegū vita priuari: dño illi ꝓdignā retribuentē penā. Multis aī sacrilegis ī tēplo a lysimacho cōmissis menelai ꝓsilio et diuulgata fama ꝓgregata ē mltitudo aduersū lysimachū: multo iā auro exportato. Turbis aī insurgētibꝫ et animis ira repletis: lysimach⁹ armatis fere tribꝫ milibꝫ. iiiqs manibꝫ vti cepit: duce q̄dā tyrāno etatē parit et demēcia puecto. Soz vt intellexerūt conatū lysimachi. alij lapides. alij fustes validos arripuere: quidā vero cinerē ī lysimachū iecere. Et multi quidā vulnerati: q̄daz aī ⁊ ꝑstrati: oīes vero ī fugaz ꝓuersi sūt. Ipsuz etiaz sacrilegū secus erariū interfecerunt. De hijs ergo cepit iudiciū aduersus menelaū agitari. Et cū venissz rex tyrꝝ: ad ipm negociū detulerūt missi tres viri a senioribus. Et cū supareī menela⁹. ꝑmisit ptolomeo multas pecunias dare ad suadēdū regi. Itaqꝫ ptolomeus ī q̄daz atrio positum q̄si refrigerādi grā regez adijt. ⁊ deduxit a sentēcia: et menelaū q̄dez vniuerse malicie reū criminibꝫ absoluit: miseros aī q̄ etiam si apud scitas causaz dixissēt īnocētes iudicarēī. hos morte damnauit. Cito g̃ iustam penaz dederī: q̄ ꝑ ciuitatē ⁊ ꝑlo ⁊ sacris vasis causaz ꝑsecuti sūt. Quamobrem tyri q̄z indigti: erga sepulturā eoꝝ liberalissimi extiterī. Menelaus aī ꝑter eoꝝ qui ī potēcia erāt auaricia ꝑmanebat ī ptate: crescēs ī malicia ad insidias ciuium.

Capitulum .V.

Hodē tpe antioch⁹ scdaz ꝑfectōz pauit ī egiptū. Cōtigit aī ꝑ vniuersā hierosolimoꝝ ciuitatē. videri diebus q̄dragīta ꝑ area eq̄tes discurrētes aureas stolas hñtes ⁊ hastas. q̄si cohortes armatas: ⁊ cursus eq̄rū ꝑ ordies digestos. ⁊ ꝓgressiōes fieri comin⁹ ⁊ scutoꝝ motus et galeatoꝝ multitudinē gladijs districtis: et teloꝝ iact⁹. ⁊ aureoꝝ armoꝝ splēdorē. oīsqꝫ generis loricarū. Quapropī oēs rogabāt ī bonū mōstra ꝓuertī. Soz cū falsus rumor exissz. tanq̄ vita excessissz antiochus:

assūptis iason nōminꝰ mille viris. aggres-
sus ē ciuitatē repētē: ⁊ ciuibꝫ ad murū cō-
uolātibꝫ ad vltimuꝫ appĥēsa ciuitatē me-
nelaus fugit ī arcē. Jason vero ñ ꝓcebat
ī cedē ciuibꝫ suis: nec cogitabat ꝓsperitatē
aduersū coḡtos malū eē maximū: arbiťns
hostiū ⁊ ñ ciuiū se tropĥea capturū. Et ꝓn-
cipatū q̄dē ñ obtinuit: finē vō insidiaꝝ su
arū ꝓfusionē accepit: ⁊ ꝓfugꝰ iterū abijt ī
ammanitē. Ad vltimū ī exiciū sui ꝓclusꝰ
ab aretha arabū tijrāno: fugiēs ꝺ ciuitatē
ī ciuitatē oībꝫ odiosus. vt r̄fuga legū ⁊ exe
crabiľ. vt patrie et ciuiū hostis. ī egiptum
extrusꝰ ē: ⁊ q̄ mľtos ꝺ patria sua expulerat
ꝓgre perijt lacedemonas ꝓfectꝰ. q̄si ꝓ coḡ-
tōne ibi refugium habiturꝰ: ⁊ q̄ ī sepultos
mľtos abiecerat. ipe ⁊ illamētatꝰ ⁊ insepul
tꝰ abicit̄: sepultura neq̄ ꝓgrina vsus: ne-
q̄ patrio sepulcro ꝓticipās. Hijs itaq̄ ge-
stis suspicatꝰ ē rex societatē deḟturos iude
os: ⁊ ob hoc ꝓfectis ex egipto efferatis ani
mis ciuitatē q̄dē armis cepit. Jussit aū mi
litibꝫ īterficē. nec ꝓcē occurſantibꝫ: ⁊ ꝓ do
mos ascēdētes trucidare. Fiebant ḡ cedes
iuuenū. ac senioꝝ: mulieꝝ et natoꝝ exēmi
nia: ꝺginūq̄ ⁊ puuloꝝ neces. Erāt aū totꝫ
triduo. octogīta milia inḟecti: q̄draginta
milia victi: ñmīꝰ aū venūdati. Ꝑꝫ nec ista
sufficiūt. Ausꝰ ē etiā inēre tēplū vniuersa
r̄a sācti menelao doctore: q̄ legū ⁊ patrie
fuit ꝓditor. Et scelestis manibꝫ sumēs sc̄a
vasa q̄ ab alijs r̄gibꝫ ⁊ ciuitatibꝫ erāt posi
ta ad ornatū loci ⁊ gľaz: ꝓtrectabat indi-
gne ⁊ cōtamīabat. Jta alienatꝰ mēte anti
ochꝰ ñ ꝓsiderabat q̄ ꝓpter pc̄a habitātiuꝫ
ciuitatē modicū deꝰ fuerat iratꝰ: ꝓpē qꝺ et
accidit circa locū despectū. Alioq̄n nisi cō
tigissꝫ eos mľtis pc̄is esse ĩuolutos: sicut
heliodoꝝ q̄ missꝰ ē a seleuco r̄ge ad expoli-
andū erariū: etiā ħ statī abueniēs flagella
tꝰ ⁊ r̄pulsꝰ vtiq̄ fuissꝫ ab audacia. Clerū nō
ꝓpē locū gētē: sꝫ ꝓpter gētē locū deꝰ elegit.
Ideoq̄ ⁊ ipe locꝰ particeps fc̄ꝰ ē ꝓpľi ma-
loꝝ: postea aū fiet socīꝰ ⁊ bonoꝝ: ⁊ q̄ delī-
ctus ī ira dei oīpotētis ē. itēꝝ ī magni dñi
recōciliatōne cū sūma gľa exaltabit̄. Igit̄
ātiochꝰ mille octīgētis ablatis ꝺ tēplo ta-
lētis velocit̄ ātiochiaꝫ r̄gressꝰ ē: existimās
se ꝑ supbia terrā ad nauigābū: pelagꝰ ve-
ro ad iter agēdū deductuꝝ ꝓpter mētis ela
tōꝫ. Reliq̄t aū ⁊ p̄positos ad affligēdā gen
tē: hierosolimis q̄dē phílippū genere frigē.
moribꝫ crudeliorē eoipō a q̄ ꝓstitutꝰ ē: ī ga
rizim aū andronicuꝫ ⁊ menelaū q̄ gūiusq̄
ceteri īminebāt ciuibꝫ. Cūq̄ appositus eēt
ꝓ iudeos misit odiosū p̄cipē appolonū
cū exercitu vigīti ⁊ duobꝫ milibꝫ: ꝑcipiens
ei oēs ꝓfectē etatis interficē: mulieres ac
iuuenes vēdē. Qui cū venissꝫ hierosolimā
pacē simulans q̄eut vsq̄ ad diē sc̄m sab-
bati: ⁊ tūc feriatis iudeis arma capē suis
p̄cepit. Omēsq̄ simul q̄ ad spectaculū ꝓces-
serāt trucidauit: ⁊ ciuitatē cū armatis di
scurrēs ingētꝫ multitudinē peremit. Ju-
das aū machabeꝰ q̄ decimꝰ fuerat secesserat
in deḟtū locū: ibiq̄ inter feras vitā in mō-
tibꝫ cū suis agebat: ⁊ feni cibo vescētes de-
morabanť ne ꝓticipes essēt coinquīatōis.

Capitulum .VI.

Ꝑeb nō post mľtuꝫ tps misit rex se-
nē quendā antiocenū q̄ ꝓpellēt iu
deos vt se ť̄nsferrēt a patrijs ⁊ dei
legibꝫ: cōtamīare etiam qꝺ ī hierosolimis
erat tēplū: ⁊ cognoīaret iouis olimpij: ⁊ ī
garizim ꝓut erāt hij qui ī locum īhabita-
bāt iouis hospitalis. Pessima aū ⁊ vniuer
sis gūis erat maloꝝ incursio. Nā tēpluꝫ
luxuria ⁊ cōmessatōnibꝫ erat plenū. ⁊ scor
tāciū cū mētricibꝫ: sacratisq̄ edibꝫ mulie-
res se vltro ingerebāt: introferentes ea q̄
nō licebat. Altare etiā plenū erat illicitis:
q̄ legibꝫ ꝓhibebāť. Neq̄ aūt sabbata custo
diebanť: neq̄ dies solēnes patrij ꝺuaban-
nec simplicit̄ se q̄squā iudeū ꝓfitebāť. Du-
cebātur aū cū amara necessitate ī die nata
lis regis ad sacrificia: ⁊ cū liberi sacra ce-
lebrarēť: cogebanť edera coronati libero
circuire. Decretū aū exiuit ī ꝓximas ciui-
tates gētiliū suggerētibꝫ ptolomeis: vt pa
ri modo et ipsi aduersus iudeos agerēt vt
sacrificarēt: eos autem qui nollēt transire
ad instituta gentiliuꝫ interficerent. Erat
ergo videre miseriā. Due em mulieres de-
late sunt natos suos circūcidisse: quas ad
vbera infantibꝫ suspensis cū publice ꝑ ci-
uitatē circūduxissent: ꝑ muros ꝑcipitaue-
runt. Alij vero ad ꝓximas coeūtes spelun-
cas. ⁊ latēter sabbati diē celebrātes. cū in-
dicati essent philippo flammis succēsi sūt:
eoq̄ verebāť ꝓpter religionē ⁊ obḟuantiā.
manu sibimet auxiliū ferre. Obsecro autē
eos q̄ hūc libꝝ lecturi sūt: ne abhorreſcāt

ꝓpter aduersos casus: sz reputēt ea q̄ acci-
derūt nō ad interitū: sz ad correctōez eē ge-
neris nr̄i. Etem̄ multo tpe ñ sinere pc̄ori-
b⁹ ex sētēcia agē: sz statī vltōnes adhibere.
magni bñficij ē indiciū. Nō ei sicut ī alijs
natōnibꝫ dñs paciēter expectat vt eas cuz
iudicij dies aduenerit ī plenitudinē pc̄or
puniat: ita et ī nob statuit vt pc̄is nr̄is ī
finez ꝛeuolutis ita vt demū ī nos vīdicet:
ꝓpt̄ qđ nūq̄ q̄dē a nob miſericordiaz ſuam
amouet: corripiēs ꝺo ī aduersis ꝓl'm ſuū
ñ delinq̄t. Sz hec nob ad cōmonitōz legē-
tiū dicta ſint paucis: iam aī veniēdū ē ad
narratōz. Igit̄ eleazarus vn⁹ de primoribꝫ
ſcribarū vir etatꝛ ꝓfect⁹. ⁊ vultu decorus.
apto ore hians cōpellebaī carnē porcinaz
mādducare: at ille glorioſiſſimā mort̄ ma-
giſq̄ odibilē vitaz ꝓplectēs: volūtarie pī-
bat ad ſuppliciū. Intuēs aī quō oportēt ac
cedē: paciēter ſuſtinēs deſtīauit nō admit
tē illicita: ꝓpter vite amorē. Ꝺij aī q̄ aſta-
bāt iniq̄ miſeratōne cōmoti ꝓpter antiquā
viri amicitiā. tollētes eū ſecreto rogabāt
afferri carnes q̄bꝫ veſci ei licebat: vt ſimu
lareī mādducaſſe ſicut rex īperauerat de ſa
crificij carnibꝫ: vt hoc facto a mortꝛ libe-
rareī: ⁊ ꝓpt̄ veterē viri amicitiā hanc ī eo
faciebāt būanitatē. At ille cogitare cepit
etatis ac ſenectutis ſue eminētiā dignā. ⁊
ingenuā nobilitatis canitiē. atq̄ a puero
optime cōuerſatōnis: et ꝑm ſancte ⁊ a deo
ꝓditꝛ legis ꝓſtituta rñdit cito dicēs: p̄mit
ti ſe velle ī infernuz. Nō ei etatē nr̄am di-
gnū ē inq̄t fingē. vt multi adoleſcētes ar-
bitrātes eleazarū nonagīta annoꝝ trāſiſ-
ſe ad vitā alienigenarū: ⁊ ipi ꝓpter meā ſi-
mulatōnem et propter modicum corrupti
bilis vitꝛ tempus decipiantur: et per hoc
maculam atq̄ execratōnē mee ſenectuti ꝓ-
quiram. Nametſi in preſenti tempe ſuppli-
cijs hoīm eripiar: ſed manum om̄ipotētis
nec viuus nec defunct⁹ effugiā. Quāobrez
fortiter vitā excedēdo. ſenectute q̄dē dign⁹
apparebo: adoleſcentibꝫ aūt exēplum forte
relinquā: ſi ꝓmpto aīo ac fortiter ꝓ grauiſ
ſimis ac ſanctiſſimis legibꝫ honeſta mortꝛ
ꝑfungar. Ꝺijs dictis: ꝓfeſtim ad ſupplicium
trahebaī. Ꝺij aī q̄ eū ducebāt et pauloan
te fuerāt mitiores ī irā ꝓuerſi sūt ꝓpter ſer
mones ab eo dictos: q̄s illi ꝑ arrogantiaz
platos arbitrabanī. Sed cū plagis peri-
mereī: ingemuit ⁊ dixit. Ꝺñe q̄ habes ſan-
ctaz ſcīēciā. manifeſte tu ſcis: qꝛ cū a mor
tꝛ poſſez liberari duros corꝑis ſuſtineo do
lorez: ſm aīaz vero ꝓpter timorē tuū libē-
ter hec pacior. Et iſte q̄dē hoc mō vita de-
ceſſit: nō ſolū iuuenibꝫ. ſed et memoriā vni
uerſe gēti memoriā mortis ſue ad exēpluz
virtutis ⁊ fortitudīs delinquēs. Ca. VII.

Contigit aī ⁊ ſeptē frēs vnacū ma
tre appḧēſos cōpelli a rege edere
ꝓtra fas carnes porcinas: flagris
et thaureis cruciatos. Ait aī ex ill'q̄ erat
prim⁹ ſic ait. Quid q̄ris: ⁊ q̄d vis diſcere a
nob: Parati ſumus mori magiſq̄ patrias
dei leges ꝑuaricari. Iratus itaq̄ rex iuſſit
ſartagines. ⁊ ollas eneas ſuccēdi: q̄bꝫ ſtatī
ſuccēſis. iuſſit ei q̄ prior fuerat locut⁹. am-
putari līguaz: ⁊ cute capitis abſtracta ſū-
mas q̄z man⁹ ⁊ pedes ei p̄ſcidi: ceteris eius
fratribꝫ ⁊ mr̄e inſpiciētibꝫ. Et cū iaz ꝑ oīa
inutilis fact⁹ eēt. iuſſit ignē admoueri: et
adhuc ſuſpirātē torreri ī ſartagine. ī qua
cū diu cruciareī: ceteri vnacū mr̄e ĩuicez
ſe hortabāī mori fortiter dicētes. Ꝺñs de⁹
aſpiciet veritatē. ⁊ ꝓſolabiī ī nob: quēad-
modū ī ꝓteſtatōne cāntici declarauit moy-
ſes: ⁊ in ſeruis ſuis ꝓſolabiī. Mortuo ita-
q̄z illo primo hoc modo ſeq̄ntē deducebant
ad illudēdū: ⁊ cute capitis eius cū capillis
abſtracta. interrogabāt ſi mādducaret pri-
uſq̄ toto corꝑe ꝑ mēbra ſingl'a puīreī. At
ille rñdens patria voce dixit. Non faciam.
Propter q̄d ⁊ iſte ſequēti loco p̄mi tormē-
ta ſuſcepit: et ī vltimo ſpū ꝓſtitut⁹ ſic ait.
Tu q̄dē ſceleſtiſſime ī p̄nti vita nos p̄dis:
sz rex mūdi defūctos nos ꝑ ſuis legibꝫ eter
ne vitꝛ reſurrectōne ſuſcitabit. Poſt hunc
terci⁹ illudiī: ⁊ linguaz poſtulat⁹ cito ꝓtu
lit. ⁊ manus ꝓſtanter extēdit: ⁊ cū fiducia
ait. E celo iſta poſſideo: ſed ꝓpter dei leges
nūc hecīpa deſpicio: cui ab ipſo me ea re-
cepturū ſpero. Ita vt rex et q̄ cū ipo erāt
mirareni adoleſcētis animū: ⁊ tanq̄ nihil
ducēt cruciat⁹. Et hoc itaq̄ defūcto: q̄rtū
vexabāt ſimiliter torquētes. Et cū iā eſſet
ad mortē ſic ait. Ꝺoci⁹ ē ab homībꝫ morti
datos ſpem expectare a deo: iteruz ab ipo
reſuſcitandos. Tibi em̄ reſurrectō ad vitā
nō erit. Et cum admoniſſent quintū vexa-
bant eū: at ille reſpiciens in eū dixit. Po-
teſtatē ītr hoīes habēs cū ſis corruptibil'

facis qꝺ vis. Noli aũt putare genus noſtꝝ a ꝺeo eẽ ꝺerelictũ. Tu aũt paciẽter ſuſtĩe: et videbis magnã pꝛatẽ ipſi⁹ q̃liter te ꝛ ſemẽ tuũ toꝛq̃bit. Poſt hũc ꝺucebãt ſextũ: et is moꝛi ĩcipiẽs ſic ait. Noli fruſtra errare. Nos eĩ ꝓpter noſmetipſos hoc patimur pec cãtes ĩ ꝺeũ noſtrũ: et ꝺigna ammiratõe facta ſũt ĩ nob. Tu aẽ ne exiſtimes tibi impune futurũ: qꝺ ꝓtra ꝺeuꝫ pugnare tẽptaueris. Supꝝ modũ aẽ matꝛ mirabil⁹ et bonoꝝ memoꝛia digna. q̃ ꝑeũtes ſeptẽ filios ſub vnius diei tpe cõſpiciens. bono aĩo ferebat ꝓpter ſpem quã ĩ ꝺeũ habebat: ſingulos aẽ illoꝝ hoꝛtabaẽ voce patꝛia foꝛtiter repleta ſapiẽtia: feminee cogitatõi maſculinũ animũ inferẽs ꝺixit ad eos. Neſcio q̃liter in vtero meo apparuiſti. Neq; eĩ ego ſpũm ꝛ aĩaꝫ ꝺonaui vob ꝛ vitã: ꝛ ſinguloꝝ mẽbra nõ egoipa ꝛpegi. Sed enĩ mũꝺi creatoꝛ q̃ foꝛmauit hõis natiuitatẽ. quiq; omniũ inuenit oꝛiginẽ: ꝛ ſpũm vob iteꝫ cũ miſericoꝛꝺia reꝺꝺet ꝛ vitã: ſicut nunc voſmetipſos ꝺeſpicitis ꝓpter leges ei⁹. Antioch⁹ aẽ cõtemni ſe arbitrat⁹. ſimul ꝛ exproꝛbrãtis voce ꝺeſpecta: cũ aꝺhuc aꝺoleſcẽtior ſupeſſet. nõſolũ verbis hoꝛtabaẽ ſꝫ ꝛ cũ iuramento affirmabat ꝺiuitẽ ſe ꝛ beatuꝫ factuꝝ: ꝛ tranſlatũ a patꝛijs legib amicum habitaturũ et res neceſſarias ei ꝑbiturũ. Sed aꝺ hec cuꝫ aꝺoleſcẽs nequaq̃ inclinareẽ: vocauit rex matꝛem et ſuaꝺebat ei vt aꝺoleſcẽti fieret ĩ ſalutẽ. Cuꝫ aẽ multis eã verbis eẽt hoꝛtat⁹: ꝓmiſit ſuaſuraꝫ ſe filio ſuo. Itaq; incliãta aꝺ illũ irritẽs cruꝺelez tijrãnũ: ait patꝛia voce. Fili mi miſerere mei q̃ te ĩ vtero nouẽ mẽſib poꝛtaui: ꝛ lac triennio ꝺedi ꝛ alui: ꝛ ĩ etatẽ iſtaꝫ ꝓꝺuxi. Peto nate vt aſpicias aꝺ celũ ꝛ terrã: ꝛ aꝺ oĩa que ĩ eis ſunt: et ĩtelligas qꝛ ex nihilo fecit illa ꝺeus ꝛ hoĩm genus: ita fiet vt nõ timeas carnificẽ iſtũ. ſꝫ ꝺign⁹ fratrib tuis effectus ꝓticeps ſuſcipe moꝛtẽ: vt ĩ illa miſeratõne cũ fratrib tuis te recipiã. Cũ hec illa aꝺhuc ꝺicẽt: ait aꝺoleſcẽs. Quẽ ſuſtinetis? Non obeꝺio ꝑcepto regis: ſꝫ ꝑcepto legis que ꝺata eẽ nob per moiſen. Tu vero q̃ inuentoꝝ omnis malicie factoꝝ es ĩ hebꝛeos ñ effugies manũ ꝺei. Nos eĩ ꝓ pctis nꝛis hec patimur. Etſi nob ꝓpter increpatõez ꝛ coꝛreptõez ꝺñs ꝺeus noſter modicũ iratus eẽ: ſeꝺ iterum reconciliabiẽ ſuis ſuis. Tu aẽ o ſceleſte et oĩum hoĩm flagitioſiſſime noli fruſtra extolli vanis ſpeb: ĩ ſeruos ei⁹ inflammatus. Nõdum eĩ omnipotẽtis ꝺei et oĩa inſpiciẽtis iuꝺicium effugiſti. Nã fres mei moꝺico nũc ꝺoloꝛe ſuſtẽtato ſub teſtamento eterne vite effecti ſunt: tu vero iuꝺicio ꝺei iuſtas ſupbie tue penas exolues. Ego aẽ ſicut ꝛ fratres mei aĩam et coꝛpus meũ trado ꝓ patrijs legib ĩuocãs ꝺeũ maturius gẽti nꝛe ꝓpiciuꝫ fieri: teq; cum toꝛmentis ꝛ verberib confiteri q; ipe ẽ ꝺe⁹ ſol⁹. In me vero ꝛ ĩ fratrib meis ꝺeſinet oĩpotentis ira: que ſup omne gen⁹ nꝛm iuſte ſuperꝺucta ẽ. Tũc rex accẽſus ira. ĩ hũc ſup oẽs cruꝺelius ꝺeſeuit: inꝺigne ferẽs ſe ꝺeriſum. Et hic itaq; mũꝺus obijt: ꝓ omnia ĩ tomĩo confiꝺẽs. Nouiſſime aẽ poſt filios ꝛ matꝛ cõſumpta ẽ. Igiẽ ꝺe ſacrificijs et ꝺe nimijs cruꝺelitatib ſatis ꝺictum eſt.

¶ Capitulum .VIII.

Iudas vero machabeus. ꝛ qui cũ illo erãt ĩtroibãt latẽter ĩ caſtella: ꝛ cõuocantes cognatos ꝛ amicos. ꝛ eos q̃ pmãſerãt ĩ iuꝺaiſmo aſſumẽtes. ꝺuxeꝝt ad ſe ſex milia viros. Et ĩuocabãt ꝺominũ vt reſpiceꝺ ĩ pl'm q̃ ab oĩb calcabatur et miſereꝛeẽ tẽplo qꝺ cõtaminabatur ab impijs. Miſereꝛeẽ etiam exterminio ciuitatis q̃ eſſet ilico cõplananda ꝛ vocẽ ſãguinis ad ſe clamãtis auꝺiret: memoraretur q̃ iniq̃ſſimas moꝛtes puuloꝝ innocentiũ. ꝛ blaſphemias nomĩ ſuo illatas: ꝛ inꝺignareẽ ſup hijs. At machabeus congregata multitudine intollerabilis gentib efficiebaẽ. Ira eĩ ꝺñi ĩ miſericoꝛꝺiã cõuerſa ẽ. Et ſupueniẽs caſtellis ꝛ ciuitatib improuiſus ſuccẽꝺebat eas: ꝛ opoꝛtuna loca occupans. nõ paucas hoſtiũ ſtrages ꝺabat. Maxime aẽ noctib ad huiuſcemoꝺi excurſus ferebaẽ: ꝛ fama ꝺutis ei⁹ vbiq; ꝺiffuꝺebaẽ. Elitẽs aẽ philippus paulatĩ virũ ad ꝓfectuꝫ venire. ac frequẽtius res ei ceꝺere ꝓſpere aꝺ ptolomeũ ꝺucẽ celeſſyrie ꝛ phenicis ſcripſit: vt auxilium ferret regis negocijs. At ille velociẽ miſit nichanoꝛẽ patroeli ꝺ pmoꝛib amicũ: ꝺatis ei ꝺ ꝓmixtis gẽtib. armatis ñmi⁹ vigĩti milib vt vniũ ſuꝫ iuꝺeoꝝ gen⁹ ꝺelẽt: aꝺiũcto ei. ꝛ goꝛgia viro militari. ꝛ ĩ bellicis rẽb exꝑtiſſimo. Cõſtituit aẽ nichanoꝛ regi vt tributũ qꝺ

romanis erat bandū duo milia talentorū de captiuitate iudeor̄ supleret. Statimq; ad maritimas ciuitates misit ꝙuocans ad coemptōz iudaicor̄ mācipior̄: ꝓmittēs se nonaginta mancipia talēto distractuz̄ū: ñ respiciēs ad vīdictaz q̄ eum ab oñipotēte eēt ꝓsecutura. Judas aī vbi ꝓperit: indicauit hijs q̄ secū erāt iudeis nichanoris aduē tū. Ex qbo qdaz formidantes. ⁊ ñ credētes dei iusticie ī fugaz vertebāt: alij vero si qd eis superat vendebant: similit̄q; dñm deprecabant vt eripet eos de ipio nichanore q̄ eos priusq̄ incomin⁹ veniret vēdiderat. Et si ñ ꝓpt̄ eos: ꝓpt̄ testamētū qđ erat ad ꝓres eor̄: ⁊ ꝓpter īuocatōnez sancti ⁊ magnifici nois ei⁹ sup ipos. Cōuocatis aī machabe⁹ septē milibo q̄ cū ipo erāt. rogabat ne hostibo recōciliarēt: neq; metuerent iniq̄ venientiū aduersū se hostiū multitudinē: sz fortiter ꝓtēderēt añ oc'los habētes ꝓtumeliā q̄ loco sancto ab hijs iniuste eēt illata: itemq; ⁊ ludibrio habite ciuitatis īiuriaz: adhuc etiam veterū instituta ꝙuulsa. Naz illi qdē armis ꝓfidūt. ait simul ⁊ audacia: nos aī ī oipotēte dño q̄ pt̄ et veniētes aduersū nos et vniuersū mūdū vno nutu delere ꝓfidim⁹. Ammonuit aī eos ⁊ de auxilijs dei q̄ fcta sūt erga parētes: ⁊ q̄ sub sennacherib cētumoctogintaquinq; milia perierūt: ⁊ de ꝑlio qđ eis aduersus galathas fuit ī babilonia: vt oēs vbi ad rem ventuz est macedonibo socijs hesitātibo. ipsi sex milia soli peremerūt cētūuiginti milia ꝓpter auxiliū illis datū de celo: et bñficia ꝓ hijs plurima ꝓsecuti sūt. Dijs verbis cōstantes effecti sūt: ⁊ ꝓ legibo ⁊ patria mori parati. Cōstituit itaq; frēs suos duces vtriq; ordini. simonē ⁊ iosephū et ionathan subiectis vnicuiq; millenis et quingentenis: ad hoc etiā ab ezdra lecto ill' scto libro ⁊ dato signo adiutorij dei: ī ꝑma acie ipse dux ꝓmisit cū nichanore. Et facto sibi adiutore oipotente interfecerūt sup̄ nouē milia hoim maiorē aī ptē exercitus nichanoris vulneribo debilē factaz fugē ꝓpulerūt. Pecunijs vero eor̄ q̄ ad emptōez ipor̄ venerāt sublatis. ipsos vsquequaq; ꝑsecuti sūt: sed reuersi sūt hora ꝓclusi. Nā erat añ sabbatū: quā ob causaz nō ꝑseueraueŕt insequētes. Arma aī ipsor̄ ⁊ spolia ꝓgregantes sabbatū agebāt bñdicētes dñm: q̄ liberauit eos in isto die. misericordie īiciū stillās ī eos. Post sabbatuz vero debilibo ⁊ orphanis ⁊ viduis diuiserūt spolia: ⁊ residua ipi cum suis habuē. Dijs itaq; gestis ⁊ cōmunit̄ ab oñibo facta obsecratōe: misericordez dñm postulabāt vt in finē seruis suis recōciliaret̄. Et ex hijs q̄ cuz thimotheo et bachide erāt ꝓt̄ se ꝓtēdentes sup̄ viginti milia īterfecerūt: ⁊ munitiones excelsas obtinuerūt. ⁊ plures ꝑdas diuiserūt: equā portōez debilibo pupillis ⁊ viduis. sz et senioribo facientes. Et cū arma eor̄ diligenter collegissēt: oñia cōposuerūt ī locis oportunis. Residua vero spolia hierosolimā detulerunt: ⁊ philarcen q̄ cū thimotheo erat īterfecerūt virū scelestuz: q̄ ī mł'tis iudeos afflixerat. Et cū encenia agerēt ī hierosolimis eos q̄ sacras ianuas incēderāt: id ē calisthenē cū ī quoddā domiciliuz refugisset incēderāt: digna ei mercede ꝓ impietatibo suis reddita. Facinorosissim⁹ aī nichanor q̄ mille negociantes ad iudeor̄ vēditōez adduxerat humiliat⁹ auxilio dñi ab hijs qs nullos existimauerat: deposita veste glorie ꝑ mediterraneam fugiēs solus venit antiochiaz: sūmā infelicitatē de interitu sui exercitus ꝓsecut⁹. Et q̄ ꝓmiserat romanis se tributū restituere de captiuitate hierosolimor̄ ꝑdicabat nūc ꝓtectorē deū habere iudeos. ⁊ ob ipsum inuulnerabiles eē: eoq; sequerētur leges ab ipso constitutas.

Capitulum .IX.

Odē tpe ātioch⁹ inhoneste reuertebaī ꝺ pside. Intrauerat eī ī eā que dicīt̄ pſipolis ⁊ tēptauit expoliare tēpluz ⁊ ciuitatē oꝑimē: sed multitudine ad arma ꝓcurrēte in fugam versi sūt: ⁊ ita cōtigit vt antiochus post fugam turpiter rediret. Et cū venisset circa egbathanan: recognouit que erga nichanorem et timotheum gesta sunt. Elatus aūt ī ira. arbitrabaī se iniuriaz illor̄ q̄ se fugauerāt posse ī iudeos retorq̄re: iōeoq; iussit agitari currū suū sine intermissione agēs iter. celesti eū iudicio purgēte: eoq; ita supbe locut⁹ ē se vēturū hierosolimā. ⁊ ꝓgeriem sepulcri iudeor̄ eā facturū. Sz q̄ vniuersa cōspicit dñs de⁹ isrl': pcussit eū insanabili ⁊ īuisibili plaga. Et ei finiuit hūcipm ſmonē: apphēdit eū dolor dirus viscer̄ ⁊ amara īternor̄ tormēta. Et qdez satis iuste: quippe q̄

multis ⁊ nouis cruciatibꝫ aliorꝫ torserat
viscera: licet ille nullo modo a sua malicia
cessaret. Sup hoc aũt supbia replet⁹ ignẽ
spirãs animo in iudeos. ⁊ ꝓcipiens accele-
rari negociũ. contigit illũ impetu euntem
de curru cadere: et graui corpis collisione
mẽbra verari. Jsqꝫ ꝙ sibi videbatur etiam
fluctibꝫ maris imperare supᵒ humanũ mo-
dũ supbia replet⁹. et mõtiũ altitudines in
statera appehẽdẽ. nũc humiliat⁹ ad trã ĩ ge
statorio portabaꝯ. manifestã dei ỽtutẽ ĩ se-
metipo ꝓtestans: ita vt de corpe ipij ỽmes
scaturirẽt: ac viuẽtes ĩ doloribꝫ carnes ei⁹
effluerẽt: odore etiã illi⁹ ⁊ fetore exercitus
gẽuareꝯ. Et ꝙ paulo añ sydera celi ꝓtigẽ se
arbitrabatur. eũ nemo poterat ꝑpter ĩtollerã
ciaꝫ fetoris portare. Hinc igr cepit ex gẽui
supbia deduct⁹ ad agnitõem sui venire di-
uina ãmonit⁹ plaga: ꝑ momẽta singla do-
loribꝫ suis augmẽta capiẽtibꝫ. Et cum nec
ipe iã fetorẽ suũ ferre posset: ita ait. Justũ
ẽ subditũ eẽ deo: ⁊ mortalẽ ñ paria deo sen
tire. Orabat aũt hic sceleſt⁹ dñm a ꝙ nõ eẽt
miscdiam cõsecutus: ⁊ ciuitatẽ ad quã fe-
stinãs veiebat. vt eaꝫ ad solũ deduceret ac
sepulcꝝ ꝯgestoꝝ faceret. nũc optat liberaꝫ
reddere: ⁊ iudeos ꝙs nec sepultura ꝙdem se
dignos habituꝝ. sed auibꝫ ac feris diripiẽ
dos ẽditurꝝ. ⁊ cuꝫ ꝑuulis extmiatuꝝ dire-
rat eqles nũc atheniẽsibꝫ factuꝝ pollicet:
tẽplũ etiã sanctum qd̃ ꝑus expoliauerat.
optimis donis ornatuꝝ: ⁊ sãcta vasa mul-
tiplicatuꝝ. ⁊ ptinẽtes ad sacrificia sũptus
de reddituꝫ suis ꝑstatuꝝ: sup hec ⁊ iudeuꝫ
se futuꝝ: ⁊ oẽm locũ terre ꝑambulatuꝝ. ⁊
ꝑdicatuꝝ dei potestatẽ. Sed nõ cessantibꝫ
doloribꝫ supuenerat emꝫ in eũ iustuꝫ dei iu
diciũ: desperãs scripsit ad iudeos ĩ hũc mo
dũ depcatõnis epl'am hec cõtinentẽ. Opti-
mis ciuibꝫ iudeis: plurimã salutẽ ⁊ bñ va-
lere. ⁊ eẽ felices: rex et ꝓnceps antiochus.
Si bñ valetis ⁊ filij vri ⁊ ex sentencia vob
cũcta sũt: maximas agim⁹ grãs. Et ego in
infirmitate ꝯstitut⁹. vri aũt memor beni-
gne reuersus de ꝑsidis locis ⁊ infirmitate
gui apprehẽsus necessariũ duxi pro ꝯmuni
utilitate curã hre: nõ desperãs memetipm.
sed spem mltã bñs effugiẽdi infirmitatẽ.
Respiciẽs aũt ꝙ ⁊ pr̃ meus ꝙbꝫ tẽpibꝫ in lo
cis superioribꝫ ducebat exercituꝫ oñdit qui
post se susciperet principatum vt siqd con
trariũ acciderꝫ aut difficile nũciareꝯ. sci-
entes hij ꝙ in regionibꝫ erãt cui esset reruꝫ
summa derelicta nõ turbarẽtur: ad hec cõ
siderãs de primo potẽtes ꝙsqꝫ ⁊ vicinos. tẽ
poribꝫ insidiãtes ⁊ euentũ expectãtes. de-
signui filiũ meũ ãtiochũ regẽ quez sepe re-
currẽs in superiora reg mltis vĩm cõmẽda
bam. ⁊ scripsi ad eũ ꝙ subiecta sũt. Oro ita-
qꝫ vos ⁊ peto memores bñficõꝝ publice et
priuatim: vt vnusqsqꝫ cõseruet fidẽ ad me et
ad filiũ meũ. Cõfido emꝫ eũ modeste ⁊ hũa-
ne actuꝝ ⁊ seqntẽ ꝓpositũ meũ: ⁊ cõmunẽ
vobis fore. Jgitur homicida et blasphem⁹
pessime pcussus: ⁊ vt ipe alios tractauerat
pegre in mõtibꝫ miserabili obitu vita fun-
ctus est. Trãsferebat aũt corpus philippus
collactaneus eius: qui metuẽs filiuꝫ anti-
ochi ad ptolomeum philomethora in egi-
ptum abijt.

Capitulum. X.

Machabeus aũt ⁊ qui cum eo erant
domino se protegente templum ꝙ-
dem ⁊ ciuitatem recepit: aras autẽ
quas alienigene ꝑ plateas struxerãt: itẽqꝫ
delubra demolitus est. Et purgato templo
aliud altare fecerũt: et de ignitis lãpadibꝫ
igne concepto sacrificia obtulerunt post
bienniũ ⁊ incensum ⁊ lucernas ⁊ panes ꝓ-
positiõis posuerunt. Quibꝫ gestis rogabãt
dñm prostrati in terrã ne amplius talibus
malis inciderẽt. Sed ⁊si qñ peccassent. vt
ab ipo mitius corriperẽt: ⁊ non barbaris
ac blaphemis hominibꝫ traderentur. Qua
die autez tẽplũ ab alienigenis pollutũ fue
rat: cõtigit eadẽ die purificacõnẽ fieri vi-
cesima ⁊ ꝙnta mẽsis ꝙ fuit casleu. Et cũ le
ticia diebꝫ octo egerũt ĩ modũ tabnacloꝝ
recordãtes. q añ modicũ tpis diẽ solennẽ
tabernaculoꝝ in mõtibꝫ ⁊ ĩ spelũcis more
bestiaꝝ egerãt: ꝑpter qd̃ tirsos ⁊ ramos vi-
rides ⁊ palmas ꝓferebãt ei. qui ꝓsperauit
mũdare locũ suũ. Et decreueꝛt ꝯmũi ꝓce-
pto ⁊ decreto vniuerse gẽti iudeoꝝ oĩbꝫ an
nis agẽ dies istos. Et ãtiochi qdẽ ꝙ appella
tus est nobilis. vite excessus ita se habuit.
Nũc aũt de eupatore antiochi impij filio ꝙ
gesta sunt narrabimus: breuiantes mala
que in bellis gesta sunt. Hic enim susceptꝫ
regno constituit super negocia regni lisi-
am quendam phenicis et sirie milicie prin
cipem. Nam ptolomeus qui dicebatur ma
cer. iusti tenaꝝ erga iudeos eẽ cõstituit: et

ꝑcipue ꝓpter iniq̃tatē q̃ facta erat in eos: et pacifice agere cū eis. Sed ob hoc accusatus ab amicis apud eupatorē: cū freq̃nē proditor audiret eoꝝ cipꝝ creditam sibi a philometore deseruisset. ⁊ ad antiochū nobilē trāslat⁹. etiā ab eo recessisset: veneno vitā finiuit. Gorgias aūt cuꝫ esset dux locorū assumptis aduenis freq̃nē iudeos debellabat: iudei vero q̃ tenebāt opportunas municōnes fugatos ab hierosolimis suscipiebāt: ⁊ bellare tēptabāt. Dij vero q̃ erāt cum machabeo p oꝛones dn̄m rogātes vt esset sibi adiutor. impetū fecerūt in municōnes ydumeoꝝ: mltaq; vi insistētes loca obtinuerūt. occurrētes ītremerūt: ⁊ oēs simul nō min⁹ a vigītiq̃nq; milibꝫ trucidaūerūt. Quidā aūt cū ꝑfugissent ī duas turres valde munitas oēm apparatuꝫ ad repugnādū hn̄tes: machabe⁹ ad eoꝝ expugnōnē relicto simone ⁊ iosepho itēq; zacheo eisq; q̃ cū ipis erāt satis mltis: ipse ad eas q̃ amplī⁹ purgebāt pugnas cōuersus est. Dij vero q̃ cuꝫ simone erāt cupiditate ducti a q̃busdā q̃ in turribꝫ erāt suasi sūt pecunia: ⁊ septuaginta milibꝫ didragmis acceptis dimiserūt q̃sdā effugē. Cū aūt machabeo nūciatuꝫ esset qđ factū ē: pncipibꝫ plī congregatis. accusauit q̃ pecunia frēs vendidissent. aduersarijs eorum dimissis. Hoc igī pditores factos ītерfecit. ⁊ ꝑfestī duas turres occupauit. Armis aūt ac manibꝫ oīa psperе agēdo ī duabꝫ municōibꝫ plusq̃ vigīti milia pemit. Et timothe⁹ q̃ prius a iudeis fuerat supat⁹ cōuocato exercitu peregrine mltitudīs ⁊ congregatꝫ eq̃tatu azīano aduenit: q̃si armis iudeaꝫ capturus. Machabe⁹ aūt ⁊ q̃ cū ipo erāt appinq̃nte illo dep̄cabātur dn̄m caput terra aspergētes. lūbosq; cilicijs p̄cincti. ad altaris trepidinē puoluti: vt sibi ꝓpicius inimicis aūt eoꝝ eēt inimicus: ⁊ aduersarijs aduersarēt sicut lex dicit. Et ita post oꝛonē sūptis armis lōgius de ciuitate pcedētes: ⁊ primi hostibꝫ effecti resedērt. Primo aūt solis oꝛtu vtriq; bellū cōmisērt. isti q̃dē victorie et psperitatis spōsoꝛem cū vtute dn̄m hn̄tes. illi aūt ducē belli animū habebāt. Sꝫ cū vehemēs pug̃ esset apparuērt aduersarijs de celo viri q̃nq; in eq̃s. frenis aureis decori ducatū iudeis pstantes: ex q̃bꝫ duo machabeū mediū hn̄tes armis suis circūseptū incolumē cōseruabāt: in aduersarios aūt tela ⁊ fulmina iaciebāt. ex q̃ ⁊ cecitate cōfusi ⁊ repleti pturbacōne cadebāt. Interfecti sūt autē viginti milia q̃ngēti. ⁊ eq̃tes sexcēti. Timotheus vero cōfugit in gazarā p̄sidium munitū cui ꝑat cereas: machabe⁹ aūt ⁊ q̃ cū eo erāt letātes obsedērūt p̄sidiū diebꝫ q̃tuoꝝ. At hij q̃ intus erāt loci firmitate cōfisi sup̄ modum maledicebāt. ⁊ sermones nephādos iactabant: sed cuꝫ dies q̃nta illuceſceret viginti iuuenes ex hijs q̃ cuꝫ machabeo erāt accēsi animis ꝓpter blasphemiam viriliter accesserūt ad murꝫ. ⁊ ferocī animo incedētes ascēdebāt: sed ⁊ alij similiter ascēdētes turres portasq; succēdere aggressi sūt atq; ipos maledicos vivos cōcremare. Per cōtinuū aūt biduū. p̄sidio vastato timotheū occulcantes se in q̃dam reptū loco peremerūt: et frem illius cereā ⁊ apollofanē occiderūt. Quibꝫ gestis. in ymnis ⁊ cōfessionibꝫ bn̄dicebant dn̄m q̃ magna fecit in israhel: ⁊ victoriam dedit illis.

Capitulum. .XI.

Sed paruopost tēpoꝛe lisias pcurator regis ⁊ ꝓpinquus ac negocōrū ꝑpositus g̃uiter ferens de hijs que acciderāt: congregatis octogīta milibꝫ ⁊ equitatu vniuerso veniebat aduersuꝫ iudeos existimās se ciuitatē quitē captā gētibꝫ habitaculum facturum: templū vero in pecunie questū sicut cetera delubra gētiū habituꝫ: ⁊ per singulos annos venale sacerdotiū. nusq̃ recogitās dei pūatez: sed mēte effrenat⁹. ī mltitudīe pditū ⁊ ī militibus eq̃tū. ⁊ ī octogīta elephātis ꝓfidebat. Ingressus aūt iudeā ⁊ appropiās bethsure q̃ erat ī angusto loco ab hierosolima interuallo q̃nq; stadioꝝ. illud p̄sidiū expugnabat. Erat aūt machabe⁹ ⁊ q̃ cuꝫ eo erāt cog̃uerūt expug̃ri p̄sidia: cū fletu ⁊ lacrimis rogabāt dn̄m. ⁊ oīs turba simul: vt bonū angelū mitteret ad salutē israh. Et ipse prim⁹ machabe⁹ assumptis armis ceteros adhortat⁹ ē simul secū piculū subire: ⁊ ferre auxiliū frib⁹ suis. Cunq; pīter promptꝫ animo procederent hierosolimis. apparuit p̄cedēs eos eques in veste candida. armis aureis hastā vibrās. Tūc oēs simlt bn̄dixerūt misericordē dn̄m: ⁊ cōualuerūt aīmis nō soluꝫ hoīes sed ⁊ bestias ferocissimas et muros ferreos parati penetrare. Ibāt igit

ꝓmpti: de celo habẽtes adiutoꝛẽ ꝛ miseran
tẽ sup eos dñm. Leonuꝫ aũt moꝛe impetu
irruentes ĩ hostes ꝓstraueꝛt ex eis vndecĩ
milia peditũ ꝛ eq̃tũ milleexcẽtos: vniuer-
sos autẽ ĩ fugam vertẽrt: plures aĩ ex eis
vulnerati nudi euaserunt. Ꝯz et ipe lisias
turpiter fugiẽs euasit. Et q̃a nõ insensat⁹
erat: secũipe reputãs factaꝫ erga se dimi-
nutõnẽ. ꝛ ĩtelligẽs inuictos eẽ hebꝛeos dei
oñipotẽtis auxilio nitẽtes. misit ad eos:
ꝓmisitq; se ꝓsensuruꝫ oñibꝫ q̃ iusta sũt: et
regẽ ꝓpulsurũ amicũ fieri. Annuit aĩ ma
chabeus ꝑcibꝫ lisie: ĩ oĩbꝫ vtilitati ꝓsulẽs.
Et q̃cũq; machabeus scripsit lisie ꝺ iudeis:
ea rex ꝓcessit. Nam erãt scripte iudeis epi-
stole a lisia siq̃dẽ hũc modũ ꝓtinẽtes. Lisi-
as: ꝓꝛ̃o iudeoꝝ salutẽ. Ꝯohãnes et abessa-
lon q̃ missi fuerãt a vobis tradẽtes scripta
postulabãt: vt ea q̃ ꝑ illos significabanꝫ ĩ-
plerẽ. Quecũq; igiꝫ regi potuerunt ꝑferri
exposui: ꝛ q̃ res ꝓmittebat cõsensi. Ꝺi igiꝫ
ĩ negocijs fideꝫ ꝓseruaueritis. et deinceps
bonoꝝ vob causa eẽ tẽptabo: de ceteris aĩ
ꝑ singꝛa verba mãdaui ꝛ istis et hijs qui a
me missi sũt colloq; vobiscũ. Bene valete.
Anno centesimoquadragesimooctauo mẽ
sis die dioscoꝛi vicesima et quarta. Regis
aĩ epistola ista ꝓtinebat. Rex antioch⁹: li-
sie fratri salutẽ. Patre nr̃o inter deos trãs-
lato nos volẽtes eos q̃ sũt in regno nr̃o si-
ne tumultu agẽ ꝛ rebꝫ suis adhibẽ diligen
tiã: audiuim⁹ iudeos ñ ꝓsensisse patri meo
vt trãsferẽꝛ ad ritũ gꝛecoꝝ. ſz tenẽ velle su
um institutũ: ac ꝓptẽa postulare a nob cõ
cedi sibi legittima sua. Volẽtes igiꝫ hãc q̃z
gẽtẽ q̃etam eẽ. statuentes indicauim⁹ tem
plũ restitui illis: vt agerẽt ꝑm suoꝝ maio
rũ cõsuetudinẽ. Bene igiꝫ feceris si mise-
ris ad eos ꝛ dexterã dederis: vt cognita no
stra volũtate bono aĩo sint: ꝛ vtilitatibus
ꝓꝛ̃ijs deseruiãt. Ad iudeos vero regis epi-
stola talis erat. Rex antioch⁹: senatui iu-
deoꝝ. ꝛ ceteris iudeis salutem. Si valetis
sic estis vt volum⁹: sed ꝛ ipsi bene valem⁹.
Adijt nos menelaus dicẽs: velle vos desce
dẽ ad vr̃os q̃ sũt apud nos. Hijs igiꝫ q̃ cõ-
meant vsq; ad diẽ tricesimũ mẽsis xandici
dam⁹ dextras securitatis: vt iudaicis utan
tur cibis et legibꝫ suis sicut ꝛ ꝓꝛ̃ius: et ne-
mo eoꝝ vllomodo molestiaꝫ paciaĩ ꝺ hijs
q̃ ꝑ igr̃ãciaꝫ gesta sũt. Misim⁹ aĩ et mene-
laũ q̃ vos alloq̃tur. Valete. Anno centesi-
moquadragesimooctauo xandici mẽs q̃n-
decima die. Miserũt etiam romani epistо-
lam ita se habẽtẽ. Quintusmemmius ꝛ ti-
tusmanilius legati romanoꝝ: ꝓꝛ̃o iudeoꝝ
salutẽ. De hijs q̃ lisias cognat⁹ regis ꝓces-
sit vob. ꝛ nos ꝓcessim⁹: de q̃bꝫ aũt ad regeꝫ
iudicauit referẽdũ. cõfestim aliquẽ mitti-
te diligentius inter vos ꝓferẽtes: vt decer
nam⁹ sicut ꝓgruit vobis. Nos eĩ antiochi
am accedim⁹. Ꝺeoq; festinate rescribe: vt
nos q̃z sciam⁹ cuius estis volũtatis. Bene
valete. Anno cẽtesimoquadragesimoocta
uo quintadecima die mens xandici.

¶ Capitulũ .XII.

Hijs factis pactꝫibꝫ lisias ꝓgebat ad
regẽ: iudei aĩ agriculture opã da-
bãt. Ꝺz hij q̃ resederãt timotheus
ꝛ apoloni⁹ gemnei fili⁹. sed et hieronim⁹
demophon. sup hos ꝛ nichanoꝛ cijꝑarches
nõ sinebãt eos ĩ silentio agere ꝛ q̃ete. Iop-
pite vero tale q̃ddaꝫ flagitiũ perpetrarũt.
Rogaueꝛt iudeos cũ q̃bꝫ habitabãt ascẽdẽ
scaphas q̃s pauerãt cũ vxoꝛibꝫ et filijs: q̃si
nullis inimicicijs ĩter eos subiacẽtibꝫ. Se
cũdũ ꝓmune itaq; decretũ ciuitatis. ꝛ ipis
acq̃escentibꝫ pacisq; causa nihil suspectuꝫ
habentibꝫ: cũ in altũ ꝓcessissent submerse-
rũt nõmin⁹ ducentos. Quã crudelitatẽ iu
das ĩ sue gẽtis hoĩes factã vt cognouit. ꝑ-
cepit viris q̃ erãt cũ ipo. ꝛ inuocato iusto
iudice deo venit aduersus ĩterfectoꝛes fra
trũ: ꝛ portũ q̃dem noctẽ succẽdit: scaphas
exussit: eos aĩ q̃ ab igne refugerant gladio
peremit. Et cũ hec ita egisset discessit qua-
si iterũ ꝝersur⁹: et vniuersos ioppitas era
dicaturus. Sed cuꝫ cognouisset ꝛ eos qui
erãt iamnie velle pari modꝫ facẽ habitan-
tibꝫ secũ iudeis: iamnitis q̃s noctẽ supueĩt
et portũ cũ nauibꝫ succendit: ita vt lumen
ignis apparẽt hierosolomis ab stadijs du-
cẽtis q̃dragĩta. Inde cũ iã abijssent nouez
stadijs et iter facerent ad timotheum: cõ-
miserunt cum eo arabes quinqz milia viri
et equites quingenti. Cunqz pugna valida
fieret et auxilio dei prosꝑe cessisset: resi-
dui victi arabes petebant a iuda dextras
sibi dari promittentes se pascua daturos:
et in ceteris profuturos. Iudas autem ar
bitrat⁹ vere ĩ mltis eos utiles ꝓmisit pacẽ:
dextrisq; acceptis discessere. ad tabernacla

sua. Aggressus ē aī ꝙ ciuitatē quādam firmam. pontibꝫ murisqꝫ circūseptā q̄ a turbꝫ habitabaī gētium ꝑmiscuarū: cui nomen chasphin. Dij vero q̄ ītus erāt cōfidētes in stabilitatē muroꝝ ꝙ apparatu alimoniarū ꝝmissi⁹ agebāt: maledictis lacescētes iudā ac blasphemātes: ꝙ loq̄ntes q̄ fas nō ē. Machabeus aī īuocato magno mundi p̄ncipe qui sine arietibꝫ et machinis tēpibꝫ ihū p̄cipitauit iericho. irruit ferocitēr muris: ꝙ capta ciuitatē ꝑ dñi volūtatē īnumerabiles cedes fecit: ita vt adiacēs stagnū stadioꝝ duorū latitudis sanguine interfectorū fluere videreī. Inde discesserunt stadia septingētaquinq̄ginta ꝙ venerī in charachabꝫ ad eos q̄ dicūtur tibianei iudeos: ꝙ timotheū q̄dē ī illis locis nō ꝓphēderī: nulloqꝫ negocio ꝑfecto regressus ē. relicto ī q̄dam loco firmissimo p̄sidio. Dositheus aī ꝙ sosipater q̄ erāt duces cū machabeo ꝓmerī a timotheo relictos ī p̄sidio decē milia viros. At machabeus ordīatis circum se sex milibꝫ ꝙ cōstitutis ꝑ cohortes: aduersus timotheum ꝓcessit hñtē secū. centumuiginti milia peditū: equitūqꝫ duo milia quīgentos. Cognito aūt iude aduētu timothe⁹ p̄misit mulieres. ꝙ filios ꝙ reliquū apparatū ī p̄sidiū qđ carmon dicīt. Erat enī ierpugnabile ꝙ accessu difficile: ꝑ loco⁹ angustias. Cūqꝫ cohors iude p̄ma apparuisset. timor hostibꝫ incussus ex p̄sentia dei q̄ vniuersa ꝓspicit: ꝙ ī fugā versi sūt ali⁹ ab alio ita vt magis a suis deicerenī. ꝙ gladiorum suoꝝ ictibꝫ debilitarēī. Judas aī vehemēter instabat puniēs ꝙphanos ꝙ ꝑstrauit ex eis triginta milia viroꝝ. Ipse vero thimotheus īcidit ī ꝑtes dosithei ꝙ sosipatris: et multis p̄cibꝫ postulabat vt viuus dimitterēī: eoꝝ multoꝝ ex iudeis parentes haberet ac frēs q̄s mortē ei⁹ decipi eueniret. Et cū fidē dedisset restiturū se eos sm ꝓstitutū: illesū eū dimiserī ꝑter fratrum salutē. Judas aī regressus ē a carmon ītersectis vigītiquīqꝫ milibꝫ. Post hoꝝ fugā et necē mouit exercituꝫ ad effron ciuitatē munitā ī qua multitudo diuersarū gētium habitabat: ꝙ robusti iuuenes ꝑ muris ꝓsistentes fortiter repugnabāt. In hac aī machine mīte: ꝙ telor erat apparat⁹. Sꝫ cū oñi potentē īuocassent (q̄ p̄tate vires hostiuꝫ ꝓfringit) ceperūt ciuitatē: ꝙ ex eis q̄ ītus erāt ꝙ vigītiquīqꝫ milia ꝑstrauerī. Inde ad ciuitatē scitarū abierī: q̄ ab hierosolimis sexcētis stadijs aberat. Cōtestātibꝫ aī hijs q̄ apud scitopolitas erāt iudeis. ꝙ ꝙ benigne ab eis haberenī: etiā tpibꝫ infelicitatis. ꝙ modeste secū egerīt: grās agētes eis. et exhortati etiam ceteros erga gen⁹ suuꝫ benignos eē venerī hierosolimā. die solēni septīanaꝝ īstāte. Et p⁹ pentecosten abierūt ꝓī gorgiā p̄positū ydumee. Exiuit aī cū peditibꝫ tribꝫ milibꝫ ꝙ eq̄tibꝫ q̄drīgētis. Quibꝫ ꝓgressis ꝓtigit paucos ruere iudeorū. dosithe⁹ vo q̄dē ō bachinoris eques vir fortis gorgiā tenebat: ꝙ cū vellet illū capere viuū. eques q̄daꝫ de tracibꝫ irruit ī eū. humerūqꝫ ei⁹ āputauit: atꝫ ita gorgias effugit ī marisam. At ill' q̄ cū helcrin erāt diuci⁹ pugnātibꝫ et fatigatis īuocauit dñm iudas adiutorē ꝙ ducē belli fieri: īcipiens voce patria. et cū ymnis clamorē extollēs. fugā gorgie militibꝫ īcussit. Judas aī collecto exercitu venit ī ciuitatē odollaꝫ. Et cū septīa dies supueniret: sm ꝓsuetudinē purificati ī eodē loco sabbatū egerī. Et sequenti die venit cū suis iudas vt corpa ꝑstratoꝝ tollēt: ꝙ cū parētibꝫ ponēt ī sepulcris paternis. Inuenerī aī sub tunicis interfectoꝝ ō donarijs ydoloꝝ q̄ apud iāniam fuerī: a q̄bꝫ lex p̄hibet iudeos. Oībꝫ g̃ manifestū fct̄m ē: ob hāc cāꝫ eos corruisse. Qēs itaqꝫ bñdixerūt iustū iudiciū dñi: q̄ occulta fecerat manifesta. Atꝫ ita ad p̄ces ꝓuersi rogauerī: vt ib qđ fct̄m erat delictū obliuioni tradēī. Atvo fortissim⁹ iudas hortabaī ꝑlm ꝓfuare se sine pct̄o: sb oculis videtes q̄ fct̄a sūt ꝑ pctis eoꝝ q̄ ꝑstrati sūt. Et fct̄a collatōne duodecī milia dragmas argēti misit hierosolimaꝫ offerri ꝑ pctis mortuoꝝ sacrificiū: bñ ꝙ rīligiose de resurrectōe cogitās. Nisi enī eos q̄ ceciderāt rsurrecturos sperāret: supfluū videī ꝙ vanū orare ꝑ mortuis. Et qr cōsiderabat q̄ hij q̄ cū pietatē dormitōꝫ accepāt: optimā haberēt repositaꝫ grāꝫ. Sct̄a g̃ ꝙ salubris ē cogitatō ꝑ ōfuctis exorare: vt a pctis soluāī

Ca. XIII.

Anno cētesimoquadragesimonono cognit iudas antiochum eupatoris venire cum multitudine aduersus iudeam: et cum eo lisiam p̄curatorē et p̄positū negocioꝝ secū bñtē peditū centūdecem milia. ꝙ eqtū

quīqꝫ mília. ꝙ elephantes vigītiduos: cur-
rus cū falcibꝫ trecētos. Cōmíscuit aī se ill'
et menelaus et cū multa fallacia dēpcaba-
tur ātiochū nōꝑ patria salute: sed sperās
se ꝓstitui ī prīcipatū. Ꝙz rex regū suscita-
uit aīos ātiochi ī pcōrē: ꝙ suggerēte lísia
būc eē cāz oīm maloꝝ: iussit (vt eis ē ꝓsue
tudo) appārēsū ī eodē loco necari. Erat aī
ī eodē loco turris quinq̄gīta cubitoꝝ: ag-
gestū vndiqꝫ hñs cineris. Nec ꝓspectū ha
bebat in ꝓceps. Inde in cinerē deici iussit
sacrilegū: oībꝫ eū ꝑpellentibꝫ ad intēritū.
Et tali lege ꝓuaricatorē legis ꝓtigit mori:
nec terre dari menelaū. Et q̄dē satis iuste.
Naz qꝝ mlta erga aram dei delicta cōmísit
cui? ignis ꝙ cinis erat sanct?: ipe ī cineris
morte dānat? ē. Ꝙz rex mēte effrenat? ve-
niebat neqorē se pīe suo iudeis ostēsuruz.
Quibꝫ iudas cognitis precepit ꝑlo vt die
ac nocte dñm īuocarēt q̄ sicut sp ꝙ nūc ad-
iuuaret eos: q̄ꝑe q̄ lege ꝙ patria sc̄oqꝫ tē
plo priuari vererēt: ac ꝑlm q̄ nup paulu
lū respirasset. ne sineret blasphemis rurs?
natōníbꝫ subdi. Omníbꝫ itaqꝫ simul id facie
tibꝫ ꝙ petētibꝫ a dño misericordiaz cuz fle-
tu ꝙ ieiunijs ꝑ tribuū ꝓtinuū ꝑstratis: hor
tatus ē eos iudas vt se ꝑparent. Ipe vero
cū senioribꝫ cogitauit: priuſq̄ rex admoue
ret exercitū ad iudeā et obtineret ciuitatē
exire: ꝙ dñi iudicio cōmittē exitū rei. dās
itaqꝫ pīatez oīm deo mūdi creatori. ꝙ hor-
tat? suos vt fortiter dimicarent: ꝙ vsqꝫ ad
mortē ꝑ legibꝫ. tēplo. ciuitate. patria. ꝙ ci-
uibꝫ starēt. circa modin exercitū ꝓstituit.
Et dato signo suis dei victorie. iuuenibus
fortissimis electis nocte aggressus aulā re
giam ī castris interfecit viros q̄tuordecim
milia. ꝙ maximū elephantoꝝ cū hijs q̄ sup
positi fuerāt. Tumoqꝫ metu ac ꝑturbatōe
hostiū castra replētes: rebusqꝫ pspe gestis
abierī. Hoc aī fctm ē die illucescētē: adiu-
uā te eū dñi ꝓtectōe. Ꝙz rex accepto gustu
audacie iudeoꝝ arte difficultatē locoꝝ tē-
ptabat: et bethsure qđ erat iudeoꝝ pūidiuz
munitū castra admouebat sz fugabaī. im-
pingebaī. mīorabaī. Hijs aī q̄ intus erāt
iudas necessaria mittebat. Enūciauit aūt
misteria hostibꝫ rodochus q̄daz de iudaico
exercitu: q̄ req̄sit? cōprehensus est ꝙ pclusus
Iterū rex sermonē habuit ad eos q̄ erant ī
bethsuris: dextrā dedit. accepit. abijt ꝓmi-
sit cū iuda: supat? ē. Et aī cognouit rebel-
lasse philippū antiochie q̄ relict? erat super
negocia. mente ꝓsternat? iudeos dēpcans.
subditusqꝫ eis iurat de oībꝫ q̄bꝫ iustū visuz
ē: et recōciliat? obtulit sacrificiū. honora
uit tēplū et munera posuit: machabeū am
pleratus ē: ꝙ fecit eū a ptolomaide vsqꝫ ad
gerrenos ducē et principē. Et aī veīt pto-
lomaidā ḡuiter ferebant ptolomēses ami
cicie ꝙuētōez indignantes: ne forte fed? ir-
rūperēt. Tūc ascēdit lísias tribunal: ꝙ ex-
posuit ratōez. ꝙ ꝑlm sedauit: reuersusq̄ est
antiochiā. Et hoc modo regis ꝑfectō et re-
ditus processit.

Capitulum .XIIII.

Sed post triennij tps coḡuit iudas
et q̄ cū eo erāt demetriū seleuci cū
multitudine valida ꝙ nauibꝫ ꝑ por-
tuz tripolis ascēdisse ad loca oportuna: et
tenuisse regiones aduersus antiochū ꝙ ei?
ducē lísiā. Alchim? aī q̄dam q̄ sūm? sacer-
dos fuerat. sed volūtarie coinq̄nat? ē ī tpi-
bus commixtōis. ꝓsiderās nullo modo sibi
esse salutē neqꝫ accessū ad altare: venit ad
regem demetriū centesimoquinquagesimo
anno offerens ei coronā aureaz et palmā
sup hec et talos q̄ tēpli eē videbāt. Et ipa
q̄dā die siluit. Tempus aī oportunū demen-
cie sue nactus: ꝙ ꝓuocat? a demetrio ad cō
siliū. ꝙ interrogat? q̄bꝫ rebꝫ ꝙ cōsilijs iudei
uterent: rñdit. Ipi q̄ dicūt assidei iudeorū
q̄bꝫ ꝑest iudas machabeus bella nutriūt ꝙ
seditōnes mouēt: nec paciūt regnū esse q̄e
tum. Nam et ego defraudat? parentū glo-
ria. dico aī sūmo sacerdotio huc veni: pri-
mo q̄dē vtilitatibꝫ regis fidē seruans: secū-
do aūt etiā ciuibꝫ ꝓsulens. Nam illoꝝ pra-
uitate vniuersum genus nostrū nō mini-
me vexatur. Sed oro hijs singulis o rex
cognitis: et regioni. et generi ſm humani
tatē tuam ꝑmulgatam oīníbꝫ ꝑspice. Naz
q̄diu super est iudas: impossibile ē pacem
esse negocijs. Talibꝫ autez ab hoc dictis: ꝙ
ceteri amici hostiliter se habentes aduer-
sus iudam. inflammauerūt demetriū. Qui
statī nichanorē ꝑpositū elephātoꝝ ducem
misit ī iudeaz. datis mandatis vt ipm q̄dē
iudam caperet viuum: eos vero qui cuz il-
lo erāt dispgeret: ꝙ constitueret alchimuz
maximi tēpli sūmū sacerdotē. Tūc gētes q̄

de iudea fugerãt iudã. segregatim se nicha nori miscebant: miserias ꝙ clades iudeorũ. psperitates rerũ suaꝝ existimantes. Au= dito itaq; iudei nichanoris aduentu. ꝙ cõ= uentu natõnũ: cõsperſi terra rogabant eũ q̃ ꝺm suũ ꝓstituit ĩeternũ custodiret: q̃q; suã portõz signis euidẽtibꝰ ꝓtegit. Imperã te aũ duce statĩ inde mouert: cõuenerũtq; ad castellũ dessau. Simon vero frater iu= de cõmiserat cũ nichanore: ſz cõterrit⁹ est repẽtino aduentu aduersarioꝝ. Nichanor tñ audiẽs ꝺtutẽ comitũ iude ꝙ animi ma= gnitudiez quã ꝓ patrie certamiꝰ habebãt sanguinis iudiciũ facẽ metuebat. Quãobꝛ rẽ ꝑmisit possidoniũ ꝙ theodotũ. ꝙ mathiaz ꝙ vt darẽt dextras atq; acciperẽt: ꝙ cũ diu de hijs ꝓsiliũ agereꝯ. ꝙ ipe duꝝ ad multitu dinẽ retuliſſz: oĩm vna fuit sẽtẽcia amici= cijs ãnuere. Itaq; diẽ ꝓstituerũt q̃ secretꝰ ĩter se agerẽt: ꝙ singlis selle platee sũt ꝙ po= site. Precepit autẽ iudas armat⁹ eẽ locis opoꝛtunis: ne forte ab hostiꝰ repẽte mali aliq̃d orireꝯ. Et cõgruũ colloq̃z fecerũt. Morabaꝯ autẽ nichanor hierosolimis: ni= hilq; iniq̃ agebat: gregesq; turbaꝝ q̃ ꝓgre= gate fuerãt dimisit. Habebat aũ iudaz sẽp caꝝ ex aĩo: ꝙ erat viro ĩclinat⁹. Rogauit= q; eũ ducẽ vxorez: filiosq; ꝑcreare. Nupci= as fecit: q̃ete egit: cõmuniẽq; viuebãt. Al chim⁹ aũ vitẽs caritatẽ illoꝝ adinuicez et ꝙuentõnes: venit ad demetriũ ꝙ dicebat ni chanorẽ rebꝰ alienis assentire: iudazq; re= gni insidiatorem successorẽ. sibi destinasse. Itaq; rex exasꝑat⁹ ꝙ pessimis huiꝰ crimĩa= tiꝰ irritat⁹ scripsit nichanori dicẽs: gra uiter q̃dẽ se ferre ꝺ amicicie ꝙuentõne: iu= bere tñ machabeũ cicius victũ mittere an= tiochiam. Quiꝰ cognitis nichanor ꝓster= nabaꝯ: ꝙ grauiter ferebat si ea q̃ ꝙuenerãt irrita faceret nihil lesus a viro: sed qz re= gi resistere nõ poterat opoꝛtunitatẽ obser= uabat q̃ ꝑceptũ ꝑficeret. At machabe⁹ vi= dẽs secũ austerius agẽ nichanorẽ. ꝙ ꝓsuetũ occursum ferotius exhibentẽ: ĩtelligẽs nõ ex bono esse austeritatẽ istã: paucis suoꝝ cõgregatis occultauit se a nichanore. Qꝺ cũ ille cognouit fortiter se a viro ꝓuẽtũ: venit ad maximũ ꝙ sanctissimũ tẽplum: et sacerdotiꝰ solitas hostias offerẽtiꝰ. iussit sibi tradi viꝝ. Quiꝰ cũ iuramẽto dicẽtiꝰ nescire se vbi esset q̃ q̃rebaꝯ: extẽdẽs manũ ad tẽplũ iurauit dicẽs. Nisi iudã victũ mi= hi tradideris istud dei fanũ ĩ planicie ẽduca. ꝙ altare effodiaz: ꝙ tẽplum hoc libero patri ꝓsecrabo. Et hijs dictis abijt. Sacer dotes aũ ꝓtẽdẽtes man⁹ ĩ celũ ĩuocabãt euz q̃ semꝑ ꝑpugnatoꝛ essz gẽtis iꝑoꝝ. hec dicẽ= tes. Tu dñe vniuersoꝝ q̃ nulli⁹ ĩdiges: vo luisti tẽplũ habitatiꝰ tue fieri in noꝰ. Et nũc sancte sctoꝝ omniũ dñe ꝓserua inete= nũ iꝑpollutã domũ istã: q̃ nupꝑ mũdata est. Razias aũ q̃daz ꝺ seioriꝰ ab hieroſolimis delat⁹ eẽ nichanoꝛ vir amatoꝛ ciuitatis. et bene audẽs: quiꝑ affectu pater iudeoꝝ ap pellabaꝯ. Hic mltis tpiꝰ cõtinẽcie ꝑpositũ tenuit ĩ iudaismo: coꝛpusq; ꝙ aĩaz tradere ꝓtẽt⁹ ꝑ pseuerãtia. Volẽs aũ nichanoꝛ ma= nifestare odiũ qꝺ habebat in iudeos misit milites quigẽtos: vt eũ cõphenderẽt. Pu= tabat enĩ si illũ decepisset: sese claꝺẽ iudeis maximã illaturum. Turbis autez irruere domũ ei⁹ ꝙ ianuam disrũpe. atq; ignẽ ãmo uere cupientiꝰ cũ iaz cõphenderet gladio se peciit: eligẽs nobiliꝰ mori pociusq; ꝰ subdit⁹ fieri pctoriꝰ: ꝙ cõtra natales suos in= iurijs indignis agi. Qz cũ ꝑ festiatõez nõ certꝰ ictu plagaz dedisſz. ꝙ turbe ĩter ostia irrũpent recurrens audacter ad murũ. ꝑ= cipitauit semetiꝑm viriliter ĩ turbas: q̃ꝺ velociter locũ dãtiꝰ casui eius. venit per mediaz ceruicẽ. Et cũ adhuc spiraret accẽ sꝰaĩo surrexit: ꝙ cũ sãguis ei⁹ magno flu= xu defluet. et g̃uissimis vulneriꝰ eẽt sau= tius. cuꝛsu turbaz ptrãsijt: ꝙ stans supꝑ q̃n= dã petrã ꝓruptaz. ꝙ iaz exanguis effect⁹: cõplexus ĩ testina sua vtrisq; manibꝰ ꝓie= cit sup turbas ĩuocãs dñatoꝛẽ vite ac spiri t⁹: vt hec illi itꝝ fꝺeret: atq; ita vita de= functus est.

Capitulum .XV.

Nichanoꝛ aũ vt ꝓpit iudam eẽ ĩ lo= cis samarie: cogitauit eũ oĩ ĩpetu die sabbati cõmittẽ bellũ. Judeis vero q̃ illũ ꝑ necessitatẽ seq̃bant dicẽtiꝰ. ne ita ferociter et barbare feceris. sed ho= norẽ tribue diei sanctificatõnis. ꝙ honora eũ q̃ vniuersa cõspicit: at ille infelix ĩter= rogauit si ẽ potẽs ĩ celo q̃ ĩpauit agi diem sabbatoꝝ: ꝙ rñdẽtiꝰ illis. ẽ dñs viuus ipse ĩ celo potens qui iussit agi septimũ diẽ: at ille ait. Et ego potens sum super terram: q̃ impero sumi arma et negocia regis im= pleri. Tamẽ ñ obtinuit vt ꝓsiliũ ꝑficeret.

Et nichanoꝛ quidẽ cũ ſumma ſupbia erectus cogitauerat cõmune tropheũ ſtatuẽ de iuda. Machabeus aũt ſemp ꝓfidebat cũ omñi ſpe auxiliũ ſibi a dño affuturũ. ⁊ hortabaꝫ ſuos ne formidarẽt ad aduentũ nationũ. ſed ĩ mẽte haberẽt adiutoꝛia ſibi facta ỏ celo: ⁊ nũc ſperarẽt ab omñipotẽte. ſibi effuturã victoꝛiam. Et allocutus eos ỏ lege. ⁊ ꝓphetis: ammonẽs etiaꝫ certamina q̃ fecerãt ꝓius: promptioꝛes ꝓſtituit eos. Et ita animis eoꝝ erectis: ſimul oñdebat gẽtiũ fallaciam. ⁊ iuramẽtoꝝ ꝓuaricatiõꝫ. Singlos aũt illoꝝ armauit nõ clipei ⁊ haſte munitõe. ſꝫ ſmõibꝫ optimis ⁊ exhortatiõibꝫ: expoſito digno fide ſomnio: ꝙ qỏ vniuerſos letificauit. Erat aũt huiuſmodi viſ⁹. Oniam qui fuerat ſũmus ſacerdos virum bonum ⁊ benignum verecũdum viſu. modeſtũ moribꝫ. ⁊ eloq̃o decoꝝ. ⁊ q̃ a puero in virtutibꝫ exercitatus ſit. man⁹ ꝓtendentẽ: oraze ꝙ omñi ꝓpl'o iudeoꝝ. Poſt hoc apparuiſſe et aliũ virũ etate et gloria mirabilẽ: et magni decoꝛis habitudine circa illũ. Rñdentꝫ vero oniam dixiſſe. Hic eſt fratrum amatoꝛ ⁊ ꝓpl'i iſrael: hic eſt qui multũ orat ꝙ ꝓpl'o et vniuerſa ſancta ciuitate ieremias ꝓpheta dei. Extendiſſe aũt hieremiã dexterã: ⁊ dediſſe iude gladiũ aureum dicẽtẽ. Accipe ſanctũ gladiũ munus a deo: ĩ quo deicies aduerſarios populi mei iſrl'. Exhoꝛtati itaq̃ iude ſermonibꝫ bonis valde. ỏ q̃bus extolli poſſet impetus. et animi iuuenum confoꝛtari: ſtatuerũt dimicare ⁊ ꝓfligere foꝛtiter vt virtus de negocijs iudicaret: eoq̃ ciuitas ſancta ⁊ tẽplum periclitarẽt. Erat eñ ꝙ vxoꝛibꝫ et filijs. itemq̃ ꝙ fratribꝫ et cognatis minoꝛ ſolitudo: maximus vero et prim⁹ ꝙ ſanctitate timoꝛ erat tẽpli: ſed ⁊ eos q̃ ĩ ciuitate erant nõ minima ſolicitudo habebat pro hijs q̃ ꝓgreſſuri erãt. Et iam cuꝫ omñes ſparẽt iuditiũ futurũ hoſteſq̃ adeſſe atq̃ exercitus erat oꝛdinatus. beſtie eq̃teſq̃ opoꝛtuno loco cõpoſiti: ꝓſideraſ machabeus aduentũ multitudinis et apparatum variũ armoꝝ. ac ferocitatẽ beſtiaꝝ extendẽs manus ĩ celũ. prodigia facientem dñm inuocauit: q̃ nõ ſm armoꝝ potẽtiam. ſed prout ipi placet dat dignis victoꝛiaꝫ. Dixit aũt inuocans hoc modo. Tu domine qui miſiſti angelum tuum ſub ezechia rege iuda. et interfeciſti de

caſtris ſennacherib centumoctogintaquiq̃ milia: ⁊ tunc dñatoꝛ celoꝝ mitte angelum tuum bonum ante nos ĩ timoꝛe ⁊ tremoꝛe magnitudinis brachij tui: vt metuãt qui cum blaſphemia veniũt aduerſus ſanctum populum tuum. Et hic quidẽ ita peroꝛauit: nichanoꝛ autẽ et qui cuꝫ ipſo erãt cuꝫ tubis ⁊ canticis admouebant. Judas vero et qui cũ eo erant inuocato deo poꝛationes congreſſi ſunt: manu q̃dẽ pugnantes. ſed et dominũ coꝛdibꝫ orantes proſtrauerũt non minus trigintaquinq̃ milia ꝓſentia dei magnifice delectati. Cumq̃ ceſſaſſent ⁊ cũ gaudio redirent: cognouerũt nichanoꝛem ruiſſe cũ armis ſuis. Facto itaq̃ clamoꝛe ⁊ pturbatõne ſuſcitata: patria voce omñipotentẽ dominuꝫ benedicebant. Precepit autẽ iudas (qui per omnia coꝛpoꝛe ⁊ animo moꝛi ꝓ ciuibꝫ paratus erat) caput nichanoꝛis et manum cum humero abſciſam hieroſolimam perferri. Quo cuꝫ perueniſſet ꝙuocatis contribulibꝫ ⁊ ſacerdotibꝫ ad altare: accerſijt ⁊ eos q̃ ĩ arce erãt. Et oſtenſo capite nichanoꝛis et manu nepharia quam extenderat contra domũ ſanctam omnipotentis dei: magnifice gloꝛiatus eſt. Linguaꝫ etiam impij nichanoꝛis preciſam iuſſit particulatim auibꝫ dari: manum autem dementis contra templum ſuſpendi. Omnes igitur celi benedixerunt dominuꝫ. dicentes: benedictus qui locum ſuum incontaminatum ſeruauit. Suſpendit aũt nichanoꝛis caput in ſũma arce: vt euidens eſſet ⁊ manifeſtum ſignum auxilij dei. Itaq̃ oẽs cõmuni conſilio decreuerũt nullo modo diẽ iſtũ abſq̃ celebritate ꝓterire: habere aũt celebritatẽ terciadecima die mẽſis adar. q̃ dicit voce ſiriaca ꝓdie mardochei die. Igit̃ hijs erga nichanoꝛẽ geſtis ⁊ ex illis tẽpoꝛibꝫ ab ebꝛeis ciuitate poſſeſſa. ego q̃q̃ in hijs faciam finẽ ſermonis. Et ſi quidem bene ⁊ vt hiſtoꝛie cõpetit hoc et ipſe velim: ſi autẽ minus digne: concedendum eſt mihi. Sicut em̃ vinum ſemp bibere aut ſemper aquam. cõtrarium eſt: alteriuſ aũt vti delectabile: ita legentibꝫ ſi ſẽp exactus ſit ſermo non erit gratus: hic ergo erit conſummatus.

Explicit ſecundus liber machabeoꝝ.

Incipit epla beati hieronimi pbitei ad damasū papā ī q̄tuor euāgelistas

Beatissimo pape damaso hieronim⁹. Nouu3 opus me facē cogis ex veteri: vt post exēplaria scriptura3 toto orbe dispersa q̄si quibā arbiter sedeā: 7 qr inter se variant q̄ sint illa q̄ cū greca psentiant veritate decernā. Pius labor sz periculosa presūptio. iudicare ō ceteris. ipm ab oīb⁹ iudicādū: senis mutare linguā: et canescētē mūdū ad īicia retrahē puulo3. Quis eī doctus pariter vel indoct⁹ cū in man⁹ volumen assūpserit. 7 a saliua quā semel ībibit viderit discrepare qō lectitat. nō statim erūpat in vocem me falsariū me clamans esse sacrilegum: q̄ audeā aliquid in veteribo libris addere. mutare. corrigē: Aduersus quā inuidiā duplex causa me psolat: qō 7 tu q̄ summus sacerdos es fieri iubes: 7 ver3 nō esse qō variat. eciā maledico3 testimonio probat. Si eī latinis exemplaribus fides est adhibenda. respōdeant quib⁹ tot sūt exēplaria pene quot codices. Si autez veritas est q̄renda de pluribo: cur nō ad grecā originez reuertētes ea que viciosis interpretib⁹ male edita vel a pūptoribo imperitis emēdata puersi⁹. vl a librarijs dormitantib⁹ aut addita sunt aut mutata corrigimus: Neq3 vero ego de veteri disputo testamento: qō a septuagīta senioribo in grecā linguā versū tercō gdu ad nos vsq3 puenit. Non q̄ro q̄d aquila q̄d symmach⁹ sapiāt: q̄re theodociō inter nouos et veteres medi⁹ icedat. Sit illa vera ītrptatio: quā apli pbauerūt. De nouo nūc loquor testamento qō grecum esse nō dubiū est: excepto apostolo matheo qui primus in iudea euāgeliū xpi hebraicis litteris edidit. Hoc certe cum in nro sermone discordat. et diuersos riuulorum tramites ducit: vno de fonte q̄rendus est. Pretermitto eos codices quos a luciano 7 esitio nūcupatores paucor3 hominū asserit puersa pcentio: quib⁹ vtiq3 nec ī veteri īstrumēto post septuaginta interptes emēdare quid licuit. nec in nouo pfuit emendasse: cū multa3 gentiū linguis scriptura ante trāllata doceat falsa esse q̄ addita sunt. Igit hec pens pfaciuncula pollicet q̄tuor tantū euangelia. quor3 ordo est iste. matheus. marcus. lucas. iohānes. codicum greco3 emē data collacōne sed veterū: que ne mltum a lectōnis latine psuetudine discreparent. ita calamo imperauimus vt bijs tm̄ q̄ sensū videbant mutare. correctis reliqua manere pateremur vt fuerāt. Canones q̄z q̄s eusebi⁹ cesarienlis episcop⁹ alexandrinū secutus āmoniū in decē numeros ordinauit: sicut in greco habent expressim⁹. Qō si quis de curiosis voluerit nosse que in euangelijs vel eadez vel vicina vel sola sint: eorum distinctōe pgnoscet. Magn⁹ siqdez h ī nris codicib⁹ error inoleuit: dū qō in eadē re ali⁹ euangelista plus dixit. in alio qr minus putauerint addiderūt: vel dum eundem sensū alius aliter exptsit. ille qui vnū e q̄tuor pmū legerat. ad eius exēplaz ceteros q̄z estimauerit emendandos. vnde accidit. vt apud nos mixta sūt oīa: 7 in marco plura luce atq3 mathei: rursū in matheo plura iohānis et marci: 7 ī ceteris reliquor3 q̄ in alijs pria sunt inueniant. Cū itaq3 canones legeris qui subiecti sunt: pfusionis errore sublato. 7 similia omniū scies: 7 singul sua queq3 restitues. In canone pmo pcordāt q̄tuor: mathe⁹. marcus. lucas. iohes. In secūdo tres matheus. marc⁹. lucas. In tercō tres matheus. lucas. iohes. In q̄rto tres: mathe⁹. marcus. iohes. In q̄nto duo mathe⁹. lucas. In sexto duo: mathe⁹ marcus. In septimo duo: mathe⁹. iohānes. In octauo duo: lucas. marc⁹ In nono duo: lucas. iohannes. In decimo. pria vnusquisq3 que nō habentur in alijs ediderunt. Singulis vero euangelijs ab vno incipiēs vsq3 ad finez libror3 dispar numerus accrescit Nic nigro colore pscriptus sub se habet alium exminio discolorē numer3: qui ad decē vsq3 pcedens īdicat: por numerus in quo sit canone requirendus. Cum g̃ apto codice verbigracia

illud siue illud capitulū scire voluerís cui⁹ canonis sit. statiz ex subiecto numero doceberis: ⁊ recurrēs ad p̄n cipia in quibꝫ canonum est distincta congeries. eodemqz statim canone ex titulo frontis inuēto: illū quē quere bas numex eiusdem euāgelij q̄ ⁊ ipe ex inscripcōne signaꝫ inuenies: atqz e vicino ceterorꝫ tramitibꝫ inspectis: q̄s numeros e regione habeāt adnotabis: ⁊ cum scieris recurres ad volumina singulox: ⁊ sine mora repertis numeris q̄s ante signaueris: reperies ⁊ loca. ī qbꝫ vel eadē vl̄ vicina dixerunt. Opto vt in xp̄o valeas: et memineris mei papa beatissime.

Explicit epl'a. Incipit argumētuz in euangelium. scōm Matheum.

Matheus ex iudea sicut ī ordine p̄mus ponit. ita euangeliū in iudea p̄m⁹ scripsit: cui⁹ vocacō ad dn̄m ex publicanis actibus fuit: duox in generacōe xp̄i principia p̄sumēs: vni⁹. cui⁹ p̄ma circūcisio in carne: alteri⁹. cui⁹ secūdum corelectō fuit. Ex vtrisqz eī patribꝫ xp̄c Spicqz q̄ternenario numero triformiter positō. p̄ncipiū a credendi fide in electionis tempus porrigens. ⁊ ex electōne vsqz in transmigratōis die diri gens. atqz a trās migracōnis die vsqz in xp̄m definiēs: decursam aduentus domini ostendit generacōnem et numero satisfaciens ⁊ tēporꝫ: vt et se qđ esset ostenderet: ⁊ dei in se opus demōstrans. eciā in hijs quox genus posuit xp̄i opantis a p̄ncipio testimoniuz non negaret. Quarū omnium rerū. tempus. ordo. numerus. dispositō. vl̄ racō. q⁹ fidei necessariū est. deus xp̄us est: qui factus est ex muliere. factus sub lege. natus ex virgine. passus in carne. omnia in cruce fixit: vt triumphans ea in semetipso resurgens in corpore. ⁊ patris nomen in patribus filio. et filij nomen patri restituens ī filijs sine principio sine fine ostentēs vnum se cum patre esse quia vnus ē. In quo euangelio vtile est desiderantibus deum. sic prima vel media vel perfecta cognoscere. vt et vocacōem apostoli et opus euangelij et dilectōnem dei in carne nascentis per vniuersa legentes intelligant: atqz id in eo in quo apprehensi sunt. et apprehendere appetunt recognoscāt. Nobis eī hoc in studio argumenti fuit ⁊ fidez sancte rei tradere: et operantis dei intelligendam diligenter esse dispositōnem querentibꝫ non tacere.

Explicit argumentū. Incipit euangelium secundum Matheum.

Liber generacōis ihū xp̄i filij dauid: filij abraham. Abrahaz genuit ysaac: ysaac autem genuit iacob. Jacob autem genuit iudam et fratres eius: iudas autem genuit phares et zara de thamar. Phares autem genuit esrom: esrom autē genuit aram. Aram autem genuit aminadab: aminadab autem genuit naason. Naason autem genuit salmon: salmon autem genuit booz de raab. Booz autem genuit obeth ex ruth: obeth autem genuit iesse. Jesse autem genuit dauid regem. Dauid autem rex genuit salomonem ex ea qui fuit vrie. Salomon autem genuit roboam: roboam autem genuit abiam. Abia autem genuit asa. Asa autem genuit iosaphat. Josaphat autem genuit ioram: ioram autem genuit oziam. Ozias autem genuit ioathan: ioathan autem genuit achaz. Achaz autem genuit ezechiam: ezechias autem genuit manassen: manasses autem genuit ammon. Ammon autem genuit iosiam. Josias autem genuit iechoniam et fratres eius in transmigratione babilonis. Et post transmigrationem babilonis. Jechonias autem genuit salathiel: salathiel autez zorobabel.

Canōes ī marginibꝫ ī quibꝫ q̄tuor euāgeliste cordāt alphabeti ordie q̄ congruētiori potui modo ordinare sequūt Canone. iij. Mt̄. j. Lu. xiiij Jo. j. ⁊. iij. ⁊. v

Zorobabel aũt genuit abiud: abiud aũt genuit eliachĩ .Eliachĩ autẽz genuit azor:azor aũt genuit saboch.Saboch aũt genuit achim:achim aũt genuit eliud .Eliud aũt genuit eleazar: eleazar autẽz genuit matthan. Matthan aũt genuit iacob:iacob aũt genuit ioseph virũ marie:ꝺ ꝙ natus est ihũs:ꝙ vocaꝰ xp̃s.a.Oms̃ itaqꝫ generacões ab abrahã vsqꝫ ad ꝺ̃. generacões ꝙtuordecĩ:ꝙ a ꝺ̃ vsqꝫ ad trãsmigracõnez babiloĩs.generacões ꝙtuordecĩ:ꝙ a trãsmigracõne babiloĩs vsqꝫ ad xp̃m .generacões ꝙtuordecĩ. Cristi aũt generacõ sic erat.b.Cũ eẽt despõsata mater ihesu maria ioseph: añꝙ cõuenirẽt inuẽta ẽ ĩ vtero habẽs de spiritu sãcto.c. Joseph aꝰ vir eius cũ eẽt iustus.ꝙ nollet eã traducẽ:voluit occ̃te dimittere eaz.hec aꝰ eo cogitãte: ecce ãgelus ꝺn̄i apparuit ĩ sõnis ioseph dicẽs .Joseph fili ꝺ̃:noli timẽ accipẽ mariã ꝓiugẽ tuã .Quod enĩ ĩ ea natũ ẽ:de spũ sãcto est.Pariet aꝰ filiũ:et vocabꝭ nomẽ eiꝰ ihũm. Ipe em̃ saluũ faciet pꝓl̃m suũ a pcĩis eoꝝ Hoc aũt totũ factũ ẽ:vt adimpleret qꝺ̃ dictũ eẽt a ꝺn̄o ꝑ ꝓphetã dicẽtem. Ecce ṽgo ĩ vtero habebit ꝙ pariet filiũ:et vocabiꝰ nomẽ eiꝰ emanuel:qꝺ̃ ẽ inꝑptatũ nobiscũ deus.Exurgẽs aꝰ ioseph a sõno fecit sic̃ ꝑcepit ei ãgelus ꝺn̄i:ꝙ accepit ꝓiugẽ suaz.Et non cognoscebat eã donec pepit filiũ suuz ꝑmogenitũ:ꝙ vocauit nomẽ eiꝰ ihm.

¶ Capitulum. .II.

Qm g̃ natꝰ eẽt ihũs ĩ bethleẽ iude ĩ diebꝫ herodis r̃gis:ecce magi ab oriẽte venerũt hierosolimã dicẽtes .Ubi ẽ ꝙ natꝰ ẽ rex iudeoꝝ!Vidimꝰ eĩ stellã eiꝰ ĩ oriẽte:ꝙ venimꝰ adorare eũ.Audiẽs aũt herodes rex ẽbatꝰ ẽ:ꝙ omis hierosolima cũ illo.Et ꝯgregãs oms̃ ꝓncipes sacerdotum ꝙ scribas ꝓpl̃i: sciscitabaꝰ ab eis vbi xp̃us nasceret.ꝺ. At illi dixerũt ei In bethleem iude.Sic enim scriptũ est per ꝓphetam.Et tu bethleem iuda nequaq̃ minima es in principibꝫ iuda Ex te enim exiet dux qui regat populum meum israhel.e. Tunc herodes clam vocatis magis diligenter didicit ab eis tempus stelle ꝙ apparuit eis:ꝙ mittens illos in bethleem.dixit Ite et interrogate diligenter de puero et cũ inueneritis renũciate mihi:vt et ego veniens adorem eum.Qui cuz audissent regẽ abierũt .Et ecce stella quam viderant in oriente . antecedebat eos: vsqꝫdum veniens staret sup̃ vbi erat puer.Videntes autẽz stellaz: gauisi sunt gaudio magno valde .Et intrãtes domũ inuenerũt puerum cuz maria matre eius:ꝙ pcidentes adorauerunt eum:ꝙ apertis thesauris suis obtulerunt ei munera aurum.thus ꝙ mirrã .Et responso accepto ĩ somnis ne redirent ad herodem:ꝑ aliam viã reuersi sunt in regionem suam .Qui cuz recessissent:ecce angelus domini apparuit ĩ somnis ioseph dicẽs.Surge ꝙ accipe puerum ꝙ matrem eius ꝙ fuge in egiptũ:ꝙ esto ibi vsqꝫdũ dicaz tibi. Futurꝫ est enim:vt herodes querat puerũ ad perdendũ eum.Qui cõsurgens accepit puerum.ꝙ matrẽ eiꝰ nocte: et secessit in egiptum. Et erat ibi vsqꝫ ad obitum herodis:vt adimplereꝰ qꝺ̃ dictũ est a domino ꝑ ꝓphetam dicentẽ. Ex egipto vocaui filiuz meum.Tunc herodes videns quoniã illusus esset a magis iratus est valde et mittens occidit omẽs pueros qui erant in bethleem ꝙ in omnibꝫ finibꝫ eiꝰ a bimatu ꝙ infra:secundũ tempus qꝺ̃ exquisierat a magis.Tunc impletum ẽ:qꝺ̃ dictũ ẽ ꝑ hieremiã ꝓphetã dicentem.Vox in rama audita ẽ.ploratus ꝙ vlulatus multus:rachel plorans filios suos:ꝙ noluit cõsolari qz non sunt.Defunctꝫ autẽ herode:ecce angelus domini apparuit in somnis ioseph in egiptꝫ dicens.Surge et accipe puerũ ꝙ matrem eiꝰ:ꝙ vade ĩ terram israhel.Defũcti sunt em̃ q̃ querebant animã pueri. Qui ꝓsurgẽs accepit puerꝫ ꝙ matrẽ eiꝰ:ꝙ venit ĩ terram israhel.Audiens autẽz ꝙ archelaus regnaret in iudea ꝑ herode pr̃e suo timuit illo ire:ꝙ ãmonitus ĩ somnis secessit in ptes galilee. Et veniẽs habitauit in ciuitate que vocaꝰ nazareth:vt adimpleretur quod dictũ est per ꝓphetas.quoniam nazarenus vocabitur.

¶ Capitulum. .III.

.a. Mathꝫ.ij.

.b. Lc̃.iij. Lu. ij.

.c. Mc̃.iiij.

.d. Mc̃.v. Jo. lxxxiij.

.e. Mathꝫ.vj.

iij
Mt̄.viij. Lu.vj
Jo .ij.
j
.a.Mt̄ viij Mr̄
ij.Lu.vij. Jo.
x. vj
.b.Mt̄.ix.Mr̄.
iij.

In diebꝫ aũt illis venit iohannes baptista: p̄dicãs in deserto iudee ⁊ dicẽs. penitẽciã agite Appropinq̃bit eĩ regnũ celoꝝ .a. Hic est em̃: de q̃ dictũ est p ysaiam ꝓphetã dicentẽ. Vox clamãtis ĩ deserto: parate viã dñi: rectas facite semitas eiꝰ. b. Ipe aũt iohes habebat vestimẽtũ de pilis camelorꝝ: ⁊ zonã pelliceaz circa lũbos suos. Esca aũt eiꝰ erat locuste ⁊ mel silueſtre. Tũc exibat ad eũ hierosolimia ⁊ omis iudea. ⁊ omis regio circa iordanen: et baptizabãt ab eo ĩ iordane ꝓfitentes peccata sua. c. Videns aũt multos phariseoꝝ ⁊ saduceorum veniẽtes ad baptismũ suũ: dixit eis ꝓgenies viperaꝝ: q̃s demõstrabit vob̃ fugere a ventura ira: ſ Facite q̃ fructũ dignũ penitẽcie. Et ne velitis dicẽ intra vos: patrẽ habemꝰ abraham. Dico em̃ vob̃: qm̃ potẽs ẽ deꝰ de lapidibꝫ istis suscitare filios abrahe. Jam em̃ securis ad radicẽ arboꝝ posita est. Omis q̃ arbor q̃ nõ facit fructũ bonũ excidet̃: ⁊ ĩ ignez mittet̃. d. Ego q̃dem baptizo vos in aq̃ in penitẽciã: q̃ aũt post me venturꝰ ẽ. fortior me ẽ: cuiꝰ nõ sũ dignꝰ calciamẽta portare. Ipe vos baptizabit ĩ spiritu sãcto. ⁊ igni. e. Cuiꝰ vẽtilabrum ĩ manu sua ⁊ pmundabit areã suã: ⁊ pgregabit triticũ suũ ĩ horreũ suũ: paleas aũt ꝓburet igni inextinguibili. f. Tũc venit ihus a galilea in iordanen ad iohãnẽ: vt baptizaret̃ ab eo. Johãnes aũt phibebat eũ dicẽs Ego a te debeo baptizari: ⁊ tu venis ad me: Respondẽs aũt ihus dixit ei. Sine modo. Sic em̃ decet nos implere oẽm iusticiam. Tũc dimisit eũ. g. Baptizatus autez ihus ꝓfestim ascẽdit de aq̃. Et ecce apti sunt ei celi: ⁊ vidit spũm dei descendentẽ sicut colũbam ⁊ venientẽ sup se Et ecce vox ỏ celis dicẽs. Hic est filiꝰ meus dilectus: in quo mihi cõplacui

j
.d.Mt̄.xj.Mr̄
iiij.Lu.x. Jo.
xij.vj.xiiij.xx
viij.
v
.e.Mt̄.xij. Lu
xj. j
.f.Mt̄ xiij Mr̄
ij.Lu.xiij. Jo.
xv.
j
.g.Mat̄. xiiij.
Mr̄.v.Lu.xiij
Jo.xv.
ij
Mt̄.xv. Mr̄.vj
Lu.xv.
v
.h.Mt̄.xvj Lu
xvj.

Capitulũ. .IIII.

Tunc ihus ductus est in desertum a spiritu . vt temptaret̃ a dyabolo. h. et cum ieiunasset quadraginta diebꝫ et quadragĩta noctibus: postea esurijt. Et accedens temptatoꝝ dixit ei. Si filiꝰ dei es: dic vt lapides isti panes fiãt. Qui respõdens dixit. Scriptũ ẽ. Nõ in solo pane viuit hõ: sz ĩ omi vbo q̃ ꝓcedit ab ore dei. Tũc assumpsit eũ dyabolus ĩ sanctã ciuitatẽ: et statuit eum supra pinnaculum templi: et dixit ei. Si filius dei es: mitte te deorsũ. Scriptuz est em̃: qz angelis suis mãdauit de te ⁊ in manibꝫ tollent te: ne forte offendas ad lapidẽ pedẽ tuũ. Ait illi ihus rursũ. Scriptũ est. Nõ tẽptabis dñm deũ tuũ. Iterꝫ assumpsit eũ dyabolus in montẽ excelsuz valde: ⁊ ostendit ei omia regna mũdi ⁊ gloriã eoꝝ: ⁊ dixit ei. Hec omia tibi dabo: si cadẽs adoraueris me. Tũc dicit ei ihus. Vade sathana. Scriptũ est em̃. Dñm deum tuũ adorabis: ⁊ illi soli ſuies. i. Tunc reliquit eũ dyabolꝰ: ⁊ ecce angeli accesserũt ⁊ ministrabãt ei. k. Cũ autẽ audisset ihus qz iohes traditus esset secessit in galileã. l. ⁊ relicta ciuitate nazareth. venit ⁊ habitauit in ciuitate capharnaum maritima. in finibus zabulon ⁊ neptalim: vt adimpleret̃ q̃ dictũ est p ysaiã ꝓphetã. Terra zabulon ⁊ tra neptaliz. via maris trãs iordanen galilee gentiũ. plus q̃ ambulabat ĩ tenebris. vidit lucẽ magnã ⁊ sedentibꝫ in regione vmbre mortis lux orta est eis. m. Exinde cepit ihus predicare ⁊ dicere. Penitẽciã agite Appropinquabit enim regnum celoꝝ Ambulãs aũt ihs iuxta mare galilee vidit duos fratres simonem q̃ vocat̃ petrus ⁊ andreã fratrẽ eiꝰ: mittẽtes retia in mare. n. Erant em̃ piscatores. Et ait illis. Venite post me: ⁊ faciam vos fieri piscatores hoim. At illi cõtinuo relictis retibꝫ secuti sũt eũ. o. Et ꝓcedẽs inde vidit alios duos fratres. iacobũ zebedei ⁊ iohem frem eiꝰ ĩ naui cũ zebedeo pre eoꝝ reficientes retia sua: ⁊ vocauit eos. Illi aũt statim relictis retibꝫ ⁊ pre: secuti sũt eum. p. Et circuibat ihus totã galileã docẽs in synagogis eoꝝ: ⁊ pdicãs euãgeliũ regni: ⁊ sanãs omem languorẽ ⁊ omnem infirmitatẽ in pplo. Et abijt opinio eiꝰ in totã syriam: ⁊ obtulerũt ei omes male habentes varijs languoribꝫ et tormentis comprehensos. et q̃ demoia hẽbãt ⁊ lunaticos ⁊ paliticos

vj
i.Mt̄.xvij Mr̄
vij. iiij
.k. Mt̄. xviij.
Mr̄.viij. Joh.
xxvj. vij
.l.Mt̄.xix. Jo
xix.xxxij.xxx
iiij.
vj
.m.Math.xx.
Mt̄.ix.
ij
.n.Math.xxi.
Mr̄.x.Lu.xxx
ij. vj
.o.Mat̄. xxij.
Mr̄.xj.
i
.p.Mt̄. xxiiij.
Mr̄.xxvij.Lu.
xvij. Jo. xlvj.

r
Mt.xviiij.
v
.a.Mat. xxv.
Lu.xlvj. r
.b.Mt xxvj v
.c.Mat.xxvij.
Lu.xlviij. v
.d.Mt.xxviij.
Lu.xlvij. r
.e.Mat.xxix.

v
.f.Math.xxx.
Lu.xlix.

ij
.g.Mat.xxxj.
Luce. clxxxij.
Mt.cij.
ij
.h.Mat.xxxij.
Mt.xxxix.Lu
cxxxiij ⁊ lxxix

r
.i.Mt. xxxiij.
v
.k.Mt.xxxiiij
Lu.clxxxiiij.
r
.l.Mat.xxxv.

⁊ curauit eos:⁊ secutꝫ ſt̄ eū t̄be ml'tꝫ
ꝺ galilea.⁊ ꝺcapoli.⁊ ꝺ hieroſolimis
⁊ ꝺ iudea.⁊ ꝺ trās iordanē. ¶Ca.V.
Vidēs aūt ihūs t̄bas aſcēdit ī
montē:⁊ cū ſediſſet acceſſer̄t
ad eū diſcipuli ei⁹. a.⁊ aperi
ens os ſuū docebat eos dicēs. Beati
pauꝑes ſpū:qm̄ ipoꝝ ē regnū celoꝝ.
.b.Beati mites:qm̄ ipi poſſidebūt t̄-
ram.c.Beati q̄ lugēt:qm̄ ipi ꝓſolabū
tur.ꝺ.Beati q̄ eſuriūt et ſitiūt iuſti-
ciā:qm̄ ipi ſaturabūt̄.e. Beati miſe-
ricordes:qm̄ ipi miſcḋiam ꝓſequent̄.
Beati mūdo corꝺe:qm̄ ipi ꝺeum vide-
būt. Beati pacifici:qm̄ ꝺei filij voca-
bunt̄. Beati q̄ ꝑſecutōem paciūt̄ ꝓp̄t
iuſticiā:qm̄ ipoꝝ ē r̄gnū celoꝝ.f. Be-
ati eſtis cū maledixerīt vob̄ homies:
⁊ ꝑſecuti vos fuerīt ⁊ dixerīt oē ma-
lū aduersū vos mēciētes ꝓp̄t me. Gau
dete ⁊ exultate:qm̄ merces vr̄a copio
ſa ē ī celis. Sic em̄ ꝑſecuti ſūt ⁊ ꝓ-
phetas q̄ fuerūt añ vos.g. Vos eſtis
ſal t̄re. Qḋ ſi ſal euanuerit:in q̄ ſa-
liet̄:Ad nihilū valet vltra niſi vt mit
tat̄ foras:⁊ ꝓculcet̄ ab hoīb⁹.h. Vos
eſtis lux mūdi. Nō poteſt ciuitas ab-
ſcōdi ſuꝑ mōtē poſita:neq; accēdunt
lucernā.⁊ ponūt eā ſub modio ſꝫ ſu-
per cādelabꝝ:vt luceat oīb⁹ q̄ ī domo
ſūt. Sic luceat lux vr̄a corā hoīb⁹:vt
videāt opa vr̄a bona:⁊ glorificēt pa-
trē vr̄m q̄ ī celꝭ ē.i. Nolite putare qm̄
veni ſoluere legē aut ꝓphetas. Nō ve
ni ſoluere:ſꝫ adimplere.k. Amē q̄ꝺe
dico vob̄: donec trāſeat celū et t̄ra.
iota vnū aut vn⁹ apex nō p̄teribit a
lege:donec oīa fiāt.l. Qui g̃ ſoluerit
vnū de mandatis iſtis minimis.⁊ do-
cuerit ſic hoīes minim⁹ vocabit̄ ī re-
gno celoꝝ: qui aūt fecerit ⁊ docuerit
h̄ magn⁹ vocabit̄ in regno celoꝝ. Di-
co aūt vob̄: q̄ niſi abūdauerit iuſti-
cia vr̄a pluſq̄ ſcribaꝝ ⁊ phariſeoꝝ:n̄
intrabitis ī regnū celoꝝ. Audiſtis q̄
dictū ē antiq̄s nō occides:q̄ aūt occi-
derit reꝰerit iudicō. Ego aūt dico vo
bis: q̄ oīis q̄ iraſcit̄ fr̄i ſuo reꝰ erit
iudicō. Qui aūt dixerit fr̄i ſuo racha
reꝰ ꝓcilio. Qui autem dixerit fatue:
reꝰerit iehēne ignis. Si g̃ offers mu
nus tuū ad altare ⁊ ibi recoꝛdat⁹ fue
ris q̄ frater tu⁹ habet aliq̄ꝺ aduersuꝫ
te:relinque ibi munus tuū añ altare
et vade prius recōciliari fratri tuo:⁊
tūc veniēs offeres mun⁹ tuū. m. Esto
ꝓsenciēs aduersario tuo cito dum es
in via cū eo:ne forte tradat te aduer
sari⁹ tu⁹ iudici:⁊ iudex tradat te mini
stro.⁊ ī carcerē mittaris. Amē dico
tibi: nō exies inde donec reddas no-
uissimū q̄drātē.n. Audistis q̄ dictum
ē antiq̄s:nō mechaberis. Ego aūt di
co vob̄:q̄ oīs q̄ viderit ml'ierē ad ꝓcu
piscendū eā:iā mechat⁹ ē eam ī corꝺe
suo. Qḋ si ocul⁹ tu⁹ dexter scāꝺalizat
te:erue eū ⁊ pice abs te. Expedit em̄
tibi vt pereat vnuꝫ mēbroꝝ tuoꝝ:q̄
totū coꝛp⁹ tuū mittat̄ ī iehēnā ignis
Etsi dextera manus tua scāꝺalizat te
abscide eā ⁊ pice abs te. Expedit em̄
tibi vt pereat vnū membroꝝ tuoꝝ:q̄
totū coꝛp⁹ tuū eat ī iehennā. Dictū ē
aūt q̄cunq; dimiserit vxoꝛē suā ꝺet ei
libellū repudij. Ego aūt dico vobis:
q̄ oīs q̄ dimiserit vxoꝛē suā. excepta
fornicacōis causa.facit eā mechari:
⁊ q̄ dimissā duxerit adulterat. Iterū
audistis q̄ dictū ē antiq̄s nō p̄iura-
bis:reddes autez dño iuramēta tua.
Ego aūt dico vob̄ nō iurare omīno:
neq; p celū.q̄ tron⁹ ꝺei ē:neq; p t̄rā.
q̄ scabellū ē pedū ei⁹:neq; p hieroſo-
limā.q̄ ciuitas ē magni regis. Neq;
p caput tuum iurauerīs:q̄ nō potes
vnū capillū albū facē aut nigꝝ. Sit
aūt ſmo vr̄:ē ē.nō nō:qḋ aūt hijs abū
dant⁹ ē a malo ē. Audistis q̄ dictuꝫ
ē:oculū p oculo. dentē p dentē. Ego
aūt dico vob̄ nō resistē malo.o.sed sī
q̄s te pcusserit ī dextrā maxillā tuam
prebe illi ⁊ alterā: ⁊ ei q̄ vult tecū in
iudicō ꝓtēdere ⁊ tunicā tuā tollere di
mitte ei et palliū.p.⁊ q̄cūq; te āgari-
auerit mille pass⁹: vade cū illo ⁊ alia
duo. Qui autem petit a te da ei:⁊ vo
lenti mutuare a te ne auertaris .q.
Audistis quia dictum est:diliges p-
ximum tuū.et odio habebis inimicū
tuum. Ego autē dico vobis diligite
inimicos vr̄os:bñfacite hijs q̄ oderūt
vos.et orate p ꝑsequentib⁹ ⁊ calūniā
tib⁹ vos: vt sitis filij p̄r̄is vestri qui ī
celis est.qui solē suum oriri facit su-
p bonos ⁊ malos:et pluit sup iustos
⁊ iniustos.r. Si em̄ diligitis eos qui

v
.m.Mt. xxxvj
Lu.clxij.

r
.n.Mt. xxxvij

v
.o.Mt xxxviij
Luce.lvij
r
.p.Mt. xxxix.

v
.q. Math. xl.
Lu.lij.

v
.r.Mt.xlj .Lu
lv.

uos diligũt:quã mercedẽ hẽbitis:Nõne ꝛ publicani hoc faciũt:Etsi saluta ueritis frẽs vẽos tm̃:qd amplꝰ facietis:Nõne ꝛ ethnici hoc faciũt:Estote g̃ vos pfecti:sicut ꝛ pr̃ vr̃ celestis pfectus est. Capi. .VI.

r Mt̃.xlij.

Attendite ne iusticiã vestrã faciatis corã hoĩbꝫ vt videamini ab eis:alioquin mercedem nõ habebitis apud patrẽ vr̃m qui in celis ẽ.Cũ g̃ facis elemosinã noli ante te tuba canere:sicut ypocrite faciunt ĩ sy̓nagogis ꝛ ĩ vicis vt honorificenr̃ ab hoĩbꝫ.Amẽ dico vob̃:recepe rũt mercedẽ suã. Te aũt facientẽ elemosinã:nesciat sinistra tua qd faciat dextra tua:vt sit elemosina tua ĩ abscõdito:ꝛ pr̃ tuꝰ qui videt ĩ abscõdito reddet tibi.Et cũ oratis:nõ eritis sic̃ ypocrite q̃ amãt ĩ sy̓nagogis ꝛ ĩ ãgulis platearꝫ stantes orare:vt videanr̃ ab hoĩbꝫ.Amẽ dico vob̃: receperunt mercedẽ suã.Tu aũt cũ oraueris inr̃ in cubiculũ tuuꝫ:ꝛ clauso hostio ora patrẽ tuũ ĩ abscondito:ꝛ pater tuus q̃ videt ĩ abscõdito reddet tibi.

v .a.Mat̃.xlvij. Lu.cxxvij.

Orãtes aũt nolite multũ loqui:sicut ethnici faciũt.putant emĩ:q̃ in multiloquio suo exaudianr̃. Nolite ergo assimilari eis. Scit enim pater vester quid opꝰ sit vobis:antẽq̃ petatis eũ. Sic ergo vos orabitis.Pater noster q̃ es in celis sanctificer̃ nomen tuum Aduenĩat regnũ tuũ. Fiat volũtas tua:sicut in celo et in terra. Panem nostrũ supsubstancialẽ da nobis hodie.Et dimitte nobis debita nostra: sicut ꝛ nos dimittim̃ debitoribꝫ nr̃is.

vj .b.Mat̃.xlviij. Mr̃.cxxvj.

Et ne nos inducas in tẽptacõnẽ: sed libera nos a malo amẽ.b.Si enim dimiseritis hoĩbꝫ peccata eorꝫ:dimittet et vobis pater vester celestis delicta vestra.Si aũt non dimiseritis hominibus: nec pater vester dimittet vobis

r .c.Mt̃.xlv.

peccata vestra.c.Cũ autẽ ieiunatis: nolite fieri sicut ypocrite tristes.Exterminãt emĩ facies suas:vt pareant hominibꝫ ieiunãtes.Amen dico vob̃ receperũt mercedẽ suã.Tu aũt cũ ieiunas vnge caput tuũ ꝛ faciẽ tuã lauа:ne videaris hoĩbꝫ ieiunãs sꝫ patri tuo q̃ est in absconso:ꝛ pater tuꝰ qui videt in absconso reddet tibi. No

Mio pater noster

lite thesaurisare vobis thesauros in terra:vbi erugo ꝛ tinea demolitur:ꝛ vbi fures effodiunt ꝛ furanr̃.d. Thesaurizate aũt vob̃ thesauros in celo: vbi nec erugo nec tinea demolitur:et vbi fures nõ effodiũt nec furãr̃.Vbi eĩ est thesaurus tuꝰ:ibi est ꝛ cor tuuꝫ .e.Lucerna corporis tui ẽ oculꝰ tuus Si oculꝰ tuꝰ fuerit simplex:totũ corpus tuũ lucidũ erit.Si aũt oculꝰ tuus fuerit nequã:totũ corpꝰ tuũ tenebrosũ erit. Si ergo lumẽ qd̃ in te est tenebre sũt.ipe tenebre quãte erunt: Nemo potest duobꝫ dominis fuire.f. Aut emĩ vnũ odio habebit ꝛ alterum diliget:aut vnũ sustinebit ꝛ alter̃ cõtemnet.Nõ potestis deo fuire et mãmone.g. Ideo dico vobis:ne soliciti sitis anime vr̃e quid mãducetis:neq; corpori vr̃o qd̃ induamini. Nõne aĩa plus ẽ q̃ esca:ꝛ corpꝰ plus q̃ vestimentum:Respicite volatilia celi q̃ nõ serũt neq; metũt. neq; congregãt in horrea:ꝛ pater vester celestis pascit illa. Nonne vos magis pluris estis illis: Quis aũt vr̃m cogitans potest adicere ad staturã suã cubitũ vnũ:Et ꝺ vestimentis quid soliciti estis:Consideratr̃ lilia agri quomodo crescũt.Non laborãt neq; nent.Dico aũt vob̃:quoniã nec salomon in omni gloria sua coopertꝰ est sicut vnũ existis. Si emĩ fenũ agri qd̃ hodie est ꝛ cras ĩ clibanuꝫ mittir̃ deꝰ sic vestit:quãtomagis vos minime fidei:Nolite ergo solicити esse dicentes quid manducabimus aut quid bibemꝰ: aut q̃ operiemur. Hec emĩ omnia gẽtes inquirũt. Scit emĩ pater vester quia hijs omnibꝫ indigetis.Queritr̃ g̃ pmũ regnũ dei et iusticiã eiꝰ:et hec omnia adicientur vobis. Nolite g̃ soliciti esse in crastinũ . Crastinus emĩ dies solicitus erit sibiꝑi. Sufficit diei malicia sua.

v .d.Math.xlvj Lu.cliij.

v .e.Mat̃.xlvij. Lu.cxxxiij

v .f.Mat̃.xlviij. Luce.clxxxj.

v .g.Mat̃.xlix. Luce.cl.

Capitulũ. .VII.

ij Mt̃.l.Mr̃.xlj. Lu.lvj.

Nolite iudicare ꝛ nõ iudicabimini:in quo enim iudicõ iudicaueritis iudicabimĩ:et in qua mensura mensi fueritis remetietur vobis.h.Quid autem vides festucã in oculo fratris tui:ꝛ trabẽ ĩ oculo tuo non vides: Aut quomodo dicis fratri tuo frat̃ sine.eiciã festucaꝫ

v .h. Math. lj. Luce.lix.

de oculo tuo:⁊ ecce trabs est in oculo
tuo? Ypocrita eice pmũ trabẽ de oc'lo
tuo:⁊ tũc videb eicere festucã de ocu
lo fratris tui. a. Nolite dare sanctuz
canib. neq mittatis margaritas an
te porcos:ne forte conculcẽt eas pe
dibus suis:et conuersi dirũpãt vos. b.
Petite ⁊ dabit vob:querite et inuenie
tis :pulsate ⁊ aperiet vob. Oms em
qui petit accipit ⁊ qui querit inuenit:
⁊ pulsãti aperiet. Aut qs ẽ ex vob hõ
quez si pecierit fili? suus panẽ :nũqd
lapidem porriget ei? Aut si piscem pe
cierit:nũqd serpentez porriget ei? Si
ergo vos cum sitis mali nostis bona
data dare filijs vestris :quãtomagis
pater vester q in celis est dabit bona
petẽtib se:c. Oms g qcũq vultis vt
faciãt vob homines:⁊ vos facite illis.
Hec est em lex et pphete. d. Intrate p
angustã portaz :qr lata porta ⁊ spa
ciosa via ẽ q ducit ad pditionẽ:⁊ mlti
sũt qui intrãt p eam. Quã angusta
porta ⁊ arta via ẽ q ducit ad vitã :⁊
pauci sũt q inueniũt eã. e. Attendite
a falsis pphetis q veniũt ad vos ĩ ve
stimẽtis ouiũ:ĩtrinsec? autẽ sunt lupi
rapaces. A fructib eorũ cognoscetis
eos. f. Nũqd colligũt de spinis vuas:
aut de tribulis ficus? g. Sic oms ar
bor bona fruct? bonos facit:mala aũ
arbor malos fruct? facit. Non potest
aũt arbor mala bonos fruct? facere:
neq arbor bona malos fruct? facere.
Oms arbor q nõ facit fructũ bonuz
excidet:⁊ in ignem mittet. Igitur ex
fructib eoz cognoscetis eos. h. Non
oms q dicit mihi dne dne ĩtrabit in
regnũ celoz:sz qui facit volũtatẽ pa
tris mei q ĩ cel ẽ:ipe ĩet ĩ regnũ ce
lorũ. i. Multi dicẽt mihi ĩ illa die dne
dne nõne ĩ nomie tuo pphetauim? et
in nomine tuo demonia eiecimus. ⁊
in tuo nomine vtutes multas fecim?
et tũc pfitebor illis:quia nunq̃ noui
vos. Discedite a me omnes qui opa
mĩ iniqtatem. k. Oms g q audit vba
mea hec. ⁊ facit ea. assimilabit viro
sapiẽti q edificauit domũ suã sup pe
trã:et descẽdit pluuia ⁊ venet flumi
na ⁊ flauert vẽti ⁊ irruert ĩ domũ il
lã. ⁊ ñ cecidit. Fũdata ei erat sup pe
traz. Et ominis qui audit verba mea
hec. et non facit ea. similis erit viro
stulto qui edificauit domum suã sup
harenaz: ⁊ descendit pluuia ⁊ venert
flumia ⁊ flauert venti ⁊ irruerũt in
domũ illaz. ⁊ cecidit :fuitq ruina ei?
magna. m. Et factũ ẽ cũ consũmasset
ihus verba hec:ãmirabanť turbe su
per doctrina eius. Erat eĩ docẽs eos
sicut potestatẽ habẽs:⁊ nõ sicut scri
be eorum et pharisei.

Capi. VIII.

Dum aũt descẽdisset de monte.
secute sũt eũ ť be mlte:⁊ ecce
leprosus veniẽs adorabat euz
dicẽs. Dne:si vis potes me mũdare.
Et extẽdẽs manũ ihus:tetigit eũ di
cens. Volo. Mũdare. Et pfestim mũ
data ẽ lepra eius. Et ait illi ihus. Vi
de nemĩ dixeris:sz vade ostende te sa
cerdotib: ⁊ offer mun? tuũ qd pcepit
moyses ĩ testimoniũ ill'. o. Cũ autez ĩ
troisset capharnaũ accessit ad eũ cen
turio:rogãs eum ⁊ dicẽs. Dne puer
me? iacet ĩ domo paraliticus:⁊ male
torq̃ť. Et ait illi ihs. Ego veniã:⁊ cu
rabo eũ. Et rndẽs cẽturio ait illi Dne
nõ suz dign? vt intres sub tectũ meũ:
sz tãtũ dic vbo. et sanabiť puer me?.
Nã ego hõ sũ sub potestate cõstitut?
habẽs sub me milites :⁊ dico huic va
de ⁊ vadit. ⁊ alio veni ⁊ venit : ⁊ fuo
meo fac hoc ⁊ facit. Audiẽs autẽ hoc
ihs mirat? ẽ: ⁊ seqntib se dixit. Amẽ
dico vob:nõ ĩueni tantã fidez in isrl'
. p. Dico aũt vobis: q mlti ab orietẽ
⁊ occidẽte veniẽt ⁊ recũbẽt cũ abrahã
⁊ ysaac ⁊ iacob. ĩ regno celoz:filij aũ
regni eiciẽť ĩ tenebras exteriores. Ibi
erit flet? et stridor dentiũ. q. Et dixit
ihus cẽturioni. Vade:⁊ sicut credidi
sti fiat tibi. Et sanatus ẽ puer ex illa
hora. r. Et cũ venisset ihus ĩ domũ pe
tri vidit socz ei? iacentẽ ⁊ febricitatẽ
⁊ tetigit manũ ei? ⁊ dimisit eã febris
⁊ surrexit ⁊ ministrabat eis. Vespe aũt
facto obtulerť ei multos demonia ha
bentes:⁊ eiciebat spũs verbo ⁊ omes
male habẽtes curauit: vt adimplere
tur qd dictum est p ysaiam pphetam
dicentem. Ipe infirmitates nostras
accepit:et egrotationes nostras por
tauit. Vidẽs autem ihus turbas mlt
tas circũ se: iussit discipulos ire trãs
fretum. s. Et accedens vnus scriba

p
.a. Matth. lij.
v
.b. Mť. liij. Lu
cxxv.

v
.c. Mť. liiij Lu
liiij.
v
.d. Mť. lv. Lu.
clxx.

x
.e. Mť. lvj.

v
.f. Mť. lvij. Lu
lxj.
v
.g. Mať. lviij.
Lu. lx

iij
.h. Mť. lix. Lu
lxiij. Jo. cxvj.

v
.i. Mť. lx. Lu.
clxxj.

v
.k. Mť. lxj Lu
lxiij.

ij
.m. Matth. lxij.
Mť. xiij. Luce
iiij. et. xxiiij.

ij
Mť. lxiij. Mť.
xviij. Lu. xxx-
iij.

iij
.o. Mť. lxiiij.
Lu. lxv. Joh.
xxxvij.

v
.p. Mť. lxv Lu
clxxij.

v
.q. Mať. lxvj.
Lu. lxvj.
ij
.r. Mať. lxvij.
Mť. xv. Luce.
xxvj.

v
.s. Mť. lxviij.
Luce. cv

ait illi. Magiſter: ſequar te quocūq; ieris. Et dicit ei ihs. Vulpes foueas habēt ⁊ volucres celi nidos: filiꝰ aūt hoīs nō habet vbi caput ſuū reclinet Alius aūt ō diſcipl'is eiꝰ ait illi. dñe: p̄mitte me p̄mū ire ⁊ ſepelire patrem meū. Ihūs aūt ait illi. Sequere me: ⁊ dimitte mortuos ſepelire mortuos ſuos. a. Et aſcendēte eo ī nauiculā ſecuti ſūt eū diſcipuli eiꝰ: ⁊ ecce motus magnꝰ factus ē ī mari: ita vt nauicula opiref fluctib. Ipe vō dormiebat. Et acceſſerūt ad eū diſcipuli eiꝰ: ⁊ ſuſcitauerf eū dicētes. Dñe. ſalua nos: perimꝰ. Et dicit eis ihūs. Quid timidi eſtis modice fidei? Tūc ſurgēs imperauit vētis ⁊ mari: et facta ē tranquillitas magna. Porro hoīes mirati ſūt dicētes. Qualis ē h: q; venti et mare obediūt ei. Et cū veniſſet ihūs trās fretū ī regionē geraſenoꝝ. occurrerūt ei duo habētes dēmonia de monumentis exeūtes. ſeui nimis: ita vt nemo poſſet trāſire p̄ viā illā. Et ecce clamauerf dicētes. Quid nob et tibi ihū fili dei. Cur veniſti huc āte tp̄us torq̄re nos? Erat aūt nō lōge ab illis grex porcoꝝ multoꝝ paſcēs. Demones aūt rogabāt eū dicētes. Si eicis nos hinc: mitte nos ī gregē porcorū. Et ait illis. Ite. At illi exeūtes abierūt ī porcos. Et ecce magno impetu abiit totꝰ grex p̄cep's ī mare: et mortui ſūt in aq̄s. Paſtores aūt fugerūt ⁊ veniētes in ciuitatē. nūciauerf hec oīa: ⁊ de hijs q̄ dēmonia habuerāt. Et ecce tota ciuitas exijt obuiā ihū: ⁊ viſo eo. rogabāt eū vt trāſiret a finib' eoꝝ.

ij .a. Maf. lxix. Mf. xlvij. Lu. lxxxiij.

i Mf. lxx. Maf. xx. Lu. xxxvij Jo. xxxviij.

Capitulū. .IX.

Et aſcendēs ihūs ī nauiculaz trāſfretauit: et venit ī ciuitatem ſuā. Et ecce offerebāt ei paraliticū iacētē ī lecto. Et videns ihs fidē illoꝝ: dixit paralitico. Cōfide fili Remittūf tibi pcā tua. Et ecce quidā de ſcrib dixerūt intra ſe. Hic blaſphemat. Et cū vidiſſet ihūs cogitacōnes eoꝝ dixit. Ut q̄d cogitatis mala in cordib vr̄is? Quid ē facil'ꝰ dicē dimittunf tibi pcā: an dicere ſurge et ambula? Ut aūt ſciatis quia filius hominis habet potēſtatē dimittendi pcā in terra: tunc ait paralitico. Surge tolle lectū tuū: ⁊ vade ī domū tuā. Et ſurrexit: ⁊ abijt ī domū ſuam. Videntes autē turbe timuerūt et glorificauerūt deū q̄ dedit potēſtatem talem hominib. b. Et cū tranſiret inde ihūs vidit hominē ſedentē in theloneo mathæum nomīe. Et ait illi Sequere me. c. Et ſurgens ſecutus ē eū. Et factū eſt diſcūbente eo ī domo ecce multi publicani ⁊ pcatores venientes diſcūbebāt cū ihu. ⁊ diſcipul' eius. Et videntes phariſei dicebāt diſcipulis eiꝰ. Quare cū publicanis et pcatorib māducat magiſter veſter At ihūs audiēs ait. Nō ē opus valētib medicꝰ: ſz male habētib. Euntes aūt diſcite q̄d ē. miſcōiam volo: ⁊ nō ſacrificiū. Nō enī veni vocare iuſtos ſz pcatores. Tūc acceſſerf ad eū diſcipuli iohis dicētes. Quare nos ⁊ phariſei ieiunamꝰ freq̄nter. diſcipuli aūt tui nō ieiunāt? Et ait illis ihūs. Nūq̄d poſſūt filij ſpōſi lugere q̄diu cuz illis ē ſpōſus? Veniēt aūt dies cū auferef ab eis ſpōſus: ⁊ tūc ieiunabūt. Nemo af īmittit p̄miſſurā panni rudis ī veſtimētū vetus. Tollit enī plenitudinē eiꝰ a veſtimēto: et peior ſciſſura fit. Neq; mittūt vinum nouū in vtres veteres. Alioquī rūpunf vtres ⁊ vinū effūdif: ⁊ vtres pereūt. Sz vinū nouū ī vtres nouos mittūt: ⁊ āboq̄uanf. e. Hec illo loq̄nte ad eos. ecce p̄nceps vnꝰ acceſſit ⁊ adorabat euz dicēs. Dñe: filia mea modi defūcta ē: ſz veni īpone manū tuā ſup eā ⁊ viuet. Et ſurgēs ihs ſeq̄baf eū: ⁊ diſcipuli eiꝰ. Et ecce mlier q̄ ſāguinis fluxum paciebaf duodeciz ānis acceſſit retro: ⁊ tetigit fimbriā veſtimēti eiꝰ Dicebat enī intra ſe. Si tetigero tantū veſtimētū eiꝰ ſalua ero. At ihs cōuerſus: ⁊ videns eā dixit. Cōfide filia. Fides tua te ſaluā fecit. Et ſalua facta ē mulier ex illa hora. Et cū veniſſet ihūs in domū p̄ncipis. ⁊ vidiſſet tibicines ⁊ turbā tumultuātē dicebat. Recedite: nō eſt enī mortua puella: ſed dormit. Et deridebāt eū. Et cū eiecta eſſz turba ītrauit: ⁊ tenuit manū eiꝰ et dixit. Puella ſurge. Et ſurrexit puella: ⁊ exijt fama hec ī vniuerſā tērā illā. f. Et trāſeūte ide ihu: ſecuti ſf

ij .b. Maf. lxxj. Mf. xxj. Lu. xxviij. ij .c. Maf. lxxij. Mf. xxij. Luc. xxxix. ⁊. clxxxvj.

ij Mf. lxxviij. Mf xxviij. Luce. xl.

ij .e. Mf. lxxviij. Mz. xlix. Luc. lxxxv.

x .f. Maf. lxxx.

eũ duo ceci clamãtes ⁊ dicẽtes. Miſe-
rere nr̃i fili dd̃. Cũ aũt veniſſet domũ
acceſſer̃t ad eũ ceci: et dicit eis ihus.
Creditis qz hoc poſſũ facere vob̃: Di
cũt ei. Vtiqz dñe. Tũc tetigit oculus
eoz dicẽs. Secũdũ fidẽ vr̃az fiat vo-
bis. Et apti ſũt ocli eoz. Et ꝓminat⁹
ẽ eis ihus dicens. Videte ne qs ſciat.
Illi aũ exeũtes diffamaueṙt eũ ꝑ totã
tr̃ã illã. Egreſſis aũ illis ecce obtule-
rũt ei hominẽ mutũ demoniũ habẽtẽ
⁊ eiecto demonio locut⁹ẽ mut⁹: ⁊ mi-
rate ſũt t̃be dicẽtes. Nũq̃ apparuit ſic
in iſrl̃. Phariſei aũt dicebãt. In ꝑnci
pe demonioz eicit demones. a. Et cir
cuibat ihus omẽs ciuitates ⁊ caſtella
docẽs i ſynagogis eoz ⁊ ꝓdicãs euan
geliũ regni: ⁊ curans oẽm lãguorẽ et
oẽm infirmitatẽ. b. Videẽs aũ t̃bas mi
ſert⁹ẽ eis: qz erãt vexati ⁊ iacẽtes ſic
oues ñ habẽtes paſtorẽ. c. Tũc dicit
diſcipl̃is ſuis. Meſſis qdẽ multa: ope
rarij aũ pauci. Rogate g̃ dñm meſſis
vt mittat operarios i meſſem ſuã.

¶ Capitulũ. .X.

Et ꝓuocatis duodecĩ diſcipul̃
ſuis. dedit illis potẽſtatẽ ſpi-
rituũ ĩmũdoz vt eicerẽt eos:
⁊ curarẽt oẽm lãguorẽ. ⁊ oẽm infirmi
tatẽ. b. Duodecĩ aũ diſcipuloz nomi-
na ſũt hec. Prim⁹ ſimõ q dicit̃ petr⁹
⁊ andreas fr̃ ei⁹: philipp⁹ ⁊ bartholo-
me⁹ iacob⁹ zebedei. ⁊ iohes fr̃ ei⁹: tho-
mas ⁊ matheus publican⁹: ⁊ iacob⁹
alphei ⁊ thadeus. ſimon chanane⁹. et
iudas ſcariothis: q ⁊ tradidit eum. e.
Hos duodecim miſit ihus: ꝓcipiens
eis ⁊ dicẽs. In viã gentiũ abieritis:
⁊ ĩ ciuitates ſamaritanoz ne intra-
ueritis: ſz pociꝰ ite ad oues q̃ perieṙt
dom⁹ iſrl̃. f. Euntes aũ ꝓdicate dicẽtes.
qz appropinq̃uit regnuz celoz. Infir-
mos curate. mortuos ſuſcitate. lepro
ſos mũdate: demones eicite: g̃tis ac-
cepiſtis. gratis date. Nolite poſſidere
auz. neqz argentũ: neqz pecuniã ĩ zo
nis vr̃is. Nõ perã ĩ via: neqz duas tu
nicas. neqz calciamẽta: neqz virgam.
Dign⁹ em̃ eſt operari⁹ cibo ſuo. g. In-
quãcũqz autem ciuitatẽ aut caſtellũ
ĩtraueritis. inq̃rite qs in ea dign⁹
ſit: et ibi manete donec exeatis. h. In
trantes autem in domũ. ſalutate eaz

dicẽtes. Pax huic domui. Et ſi qdem
fuerit dom⁹ digna. veniet pax vr̃a ſup
eam: ſi autẽ nõ fuerit digna: pax ve-
ſtra reuertat̃ ad vos. i. Et qcũqz non
receperit. vos neqz audierit ſmones
veſtros: exeũtes foras de domo vel ci
uitate excutite puluerẽ de pedib⁹ ve-
ſtris. Amen dico vob̃: tolerabili⁹ erit
terre zodomoz ⁊ gomorreoz ĩ die iu
dicij q̃ illi ciuitati. k. Ecce ego mitto
vos: ſicut oues ĩ medio lupoz. Eſto-
te g̃ prudẽtes ſicut ſerpẽtes: ⁊ ſimpli-
ces ſicut colũbe. l. Cauete aũt ab hoĩ-
bus. Tradẽt em̃ vos ĩ cõcilijs: ⁊ ĩ ſyna
gogis ſuis flagellabũt vos: ⁊ ad pſi-
des ⁊ ad reges ducemi ꝓpt̃ me. in teſti
moniũ illis et gẽtib⁹. m. Cũ aũ tradẽt
vos: nolite cogitare quõ aut qd̃ loq̃-
mini. Dabit̃ em̃ vobis ĩ illa hora qd̃
loq̃mini. Nõ em̃ vos eſtis q̃ loq̃mini
ſz ſpũs pr̃is vr̃i q̃ loquit̃ in vob̃. Tra
det aũt fr̃ fr̃em in mortẽ. ⁊ pr̃ filiũ. et
ĩſurgẽt filij ĩ parẽtes. ⁊ mortẽ eos af
ficiẽt: ⁊ eritis odio omĩb⁹ ꝓpt̃ nomen
meũ. Qui aũt pſeuerauerit vſqz ĩ finẽ
h̃ ſalu⁹ erit. n. Cũ aũt pſequent̃ vos ĩ
ciuitate iſta: fugite ĩ aliã. Amẽ dico
vob̃: ñ ꝓſũmabitis ciuitates iſrl̃: do-
nec veniat fili⁹ hois. o. Nõ ẽ diſcipul⁹
ſup magiſtrũ: nec ſeru⁹ ſup dñm ſuũ.
Sufficit diſcipulo vt ſit ſic magiſter
ei⁹: ⁊ ſuo ſicut dñs ei⁹. p. Si patrẽ-
familias beelzebub vocaueṙt: quãto-
magis domeſticos ei⁹: Ne ergo timue
ritis eos. q. Nihil em̃ ẽ opertũ qd̃ nõ
reueleṫ: ⁊ occultũ qd̃ nõ ſciat̃. r. Qd̃
dico vob̃ in tenebris dicite in lumine
et qd̃ in aure auditis ꝓdicate ſup te-
cta. Et nolite timere eos q occidunt
corp⁹. aiam aũt non poſſunt occide-
re: ſz pocĩ⁹ timete eũ q potẽſt ⁊ aiam
et corp⁹ pdere in gehẽnam. Nõne duo
paſſeres aſſe veneũt: Et vnus ex illis
non cadet ſuper terram ſine patre ve
ſtro. Veſtri aũt ⁊ capilli capitis omĩs
numerati ſunt. Nolite g̃ timẽ: mlt̃is
paſſeribus meliores eſtis vos. Omĩs g̃
qui ꝓfitebit̃ me coram hominib⁹: cõfite-
boz et ego eum coram pr̃e meo q̃ ĩ celis
eſt. s. Qui autẽ negauerit me coram
hoĩb⁹: negabo et ego eũ coram pr̃e meo
q̃ ĩ celis ẽ. t. Nolite arbitrari qz vene
rim pacẽ mittere ĩ tr̃ã. Nõ veni pacẽ

nomina apoſtolorum

ij
.a. Mt̃. lxxvj. Mr̃. lij. Lu. clxix.

vj
.b. Mt̃. lxxvij. Mr̃. lxiij. v
.c. Mt̃. lxxviij Lu. cviij.

ij
Mt̃. lxxix Mr̃. xxix. Lu. lxxx vj

ij
.d. Mat̃. lxxx. Mr̃. xxx. Luc̃. xliiij.

x
.e. Mt̃. lxxxj.

ij
.f. Mt̃. lxxxij. Mr̃. liij. Lu. lxxxvij.

ij
.g. Mt̃. lxxxiij Mr̃. liiij. Luc̃. cxij. et. lxxxvij.

v
.h. Mt̃ lxxxiiij Lu. cxj.

ij
.i. Mt̃. lxxxv. Mr̃. lu. Lu. lxxxviij. ⁊ .cxiiij.

v
.k. Mt̃. lxxxvj. Lu. cix.

j
.l. Mt̃. lxxxvij Mr̃ cxxxix Lu ccl. Jo. cxlj.

ij
.m. Mt̃. lxxxviij Mr̃ cxlj Lu cxlviij. et. cclj.

x
.n. Mt̃. lxxxix iij
.o. Mt̃. xc. Lu lviij. Jo. cxviij ⁊. cxxxix. x
.p. Mt̃. xcj.

ij
.q. Mat̃. xcij. Mr̃. xl. Lu. lxxx. v
.r. Mat̃. xciij Lu. cxlv.

ij
.s. Mt̃. xciij. Mr̃. lxxxvj Lu xcviij. et. cxlvj. v
.t. Math̃. xcv. Lu. clx.

v
.a.Mat. xcvj.
Lu.clxxxiiij.
clxxxij. iij
.b.Mat.xcvij.
Luc.ccxj. Jo.
cv. j
.c.Mt. xcviij.
Mr.xcvj. Lu.
xcvj. Joh.cxx
x
.d.Mat. xcix.
vj
.e.Mt.c. Mr.
xcviij.

x
Mt.cj.

v
.f.Mt.cij.Lu.
lxix.

ij
.g.Math.cij.
Mr.j.Lu.lxx.
v
.h.Mat. ciiij.
Lu.lxxj.
v
.i .Mt.cv. Lu
cxciij.
x
.k.Mt.cvj.

v
.l.Math. cvij.
Lu.lxxiij.

mittẽ ĩ terrã ꝫ gladiũ. Veni eĩ sepaé
hoiem aduersus pr̃em suũ. ꝙ filiã ad
uersus mr̃em suã: ꝙ nuꝝ aduersus so
crũ suã: ꝙ ĩimici hoĩs domestici eius
.a. Qui amat pr̃em aut mr̃em pluſq̃
me: nõ ẽ me dign⁹. Et q̃ amat filium
aut filiã supꝝ me: nõ ẽ me dign⁹. Et q̃
nõ accipit crucẽ suã ꝙ sequit̃ me: nõ
ẽ me dign⁹. b. Qui ĩuenit aĩam suaz
pdet illã: ꝙ q̃ pdiderit aĩam suã ꝓter
me: ĩueniet eã. c. Qui recipit vos me
recipit: ꝙ q̃ me recipit recipit eũ qui
me misit. d. Qui recipit ꝓphetã in no
mie ꝓphete: mercedẽ ꝓphete accipiet.
Et q̃ recipit iustũ ĩ nomĩe iusti: mer
cedem iusti accipiet. e. Et quicũqꝫ po
tũ dederit vni ex minimis istis calicẽ
aq̃ frigid̃ tm̃ ĩ noie discipli amẽ dico
vob: ñ pdet mercedẽ suã

Ca. XI.

Et factũ ẽ cũ ꝯsũmasset ihus
pcipiẽs duodecĩ discipulis su
is: trãsijt inde vt doceret ꝙ p̃
dicaret ĩ ciuitatib⁹ eoꝝ. f. Johannes
aũt cum audisset ĩ vinculis opa xp̃i:
mittẽs duos de discipul̃ suis. ait illi.
Tu es q̃ ventur⁹ es an aliũ expecta
mus: Et rñdẽs ihus ait illis. Euntes
renũciate iohãni que audistis ꝙ vidi
stis. Ceci vident. claudi ambulãt. le
prosi mũdant̃. surdi audiũt. mortui
resurgũt. paupes euangelizãt̃: ꝙ bea
tus ẽ q̃ nõ fuerit scandalizat⁹ in me.
Illis aũt abeũtib⁹: cepit ihus dicẽ ad
turbas de iohãne. Quid existis in de
sertũ videre: Arũdinẽ vẽto agitataz:
Sed q̃d existis videre. Hominẽ mol
libus vestitum. Ecce qui mollibus ve
stiuntur in domib⁹ regum sunt. Sed
q̃d existis videre: Prophetã: Ecĩã di
co vob: ꝙ plusq̃ ꝓphetã. g. Hic ẽ em̃ d̃
quo scriptũ ẽ. Ecce ego mitto angelũ
meũ añ faciẽ tuã q̃ p̃parabit viã tuã
ante te. h. Amẽ dico vobis: nõ surre
xit inter natos mulierũ maior iohan
ne baptista. Qui aũt minor est in re
gno celoꝝ maior est illo. i. A diebꝫ at̃
iohãnis baptiste vsq̃ nũc regnũ celo
rum vim patitur: ꝙ violenti rapiũt il
lud. k. Omẽs eĩ ꝓphe ꝙ lex vsq̃ ad io
hãnem ꝓphetauerũt: etsi vultis reci
pere. ipe est helias qui venturus est.
Qui habet aures audiendi audiat. l.
Cui autem similem estimabo genera
cõnem istã: Simil̃s est pueris seden
tib⁹ in foro: q̃ clamantes coequalib⁹
dicunt. Cecinim⁹ vobis ꝙ nõ saltastis
lamentauim⁹ et nõ planxistis. Venit
em̃ iohes neq̃ mãducãs neq̃ bibens
ꝙ dicũt demoniũ habet. Venit filius
hoĩs mãducans ꝙ bibẽs: ꝙ dicũt ecce
hõ vorax ꝙ potator vini: publicanoꝝ
et peccatoꝝ amicus. Et iustificata ẽ
sapiẽcia a filijs suis. m. Tũc cepit ex
probrare ciuitatib⁹ in q̃bus facte sunt
plurime v̄tutes ei⁹: qr̃ nõ egissent pe
nitẽciam. Ve tibi corozaim. ve tibi
bethsaida: qr̃ si in tiro ꝙ sydone facte
essent v̄tutes q̃ facte sũt in vob: olim
in cilicio ꝙ cinere penitẽciã egissent.
Verũtamẽ dico vobis: tiro et sydoni
remissius erit in die iudicij q̃ vobis.
Et tu capharnaũ. nũq̃d vsq̃ in celuz
exaltaberis: Elsq̃ ĩ ifernũ descẽdes. n.
Quia si in sodomis facte fuissent vir
tutes q̃ facte sũt ĩ te: forte mansissẽt
vsq̃ in hanc diẽ. Verũtamẽ dico vob
qr̃ terre sodomoꝝ remissi⁹ erit in die
iudicij q̃ tibi. o. In illo tpe respõdẽs
ihus dixit. Confitebor tibi p̃ dñe ce
li ꝙ terre: qr̃ abscondisti hec a sapien
tib⁹ et prudentib⁹: ꝙ reuelasti ea pa
uulis. Ita pater: qm̃ sic fuit placituz
ante te. p. Omnia mihi tradita sunt a
p̃re meo. q. Et nemo nouit filiuz nisi
pater: neq̃ p̃rem quis nouit nisi fili
us: ꝙ cui voluerit fili⁹ reuelare. r. Ve
nite ad me omes q̃ laboratis ꝙ onera
ti estis: ꝙ ego reficiã vos. Tollite iu
gum meum sup vos: ꝙ discite a me qr̃
mitis sum ꝙ humilis corde: ꝙ inuenie
tis requiẽ aiab⁹ vr̃is. Jugũ em̃ meũ
suaue ẽ: ꝙ onus meũ leue.

Ca. XII

In illo tpe abijt ihus per sata
sabbato: discipuli autez eius
esurientes ceperunt vellẽ spi
cas et manducare. Pharisei autez vi
dentes. dixerunt ei. Ecce discipli tui
faciunt: qd̃ non licet eis facere sabba
tis. At ille dixit eis. Nõ legistis quid
fecerit dauid qñ esurijt ꝙ qui cum eo
erant. quomodo intrauit in domũ dei
ꝙ panes ꝓpositõnis comedit. quos nõ
licebat ei edere neq̃ hijs qui cum eo
erant: nisi solis sacerdotibus. s. Aut
nõ legistis ĩ lege. quia sabbatis sacer
dotes in tẽplo sabbatũ violãt et sine

v
.m.Mt. cviij.
Lu.cxv.

x
.n.Mt.cix.

v
.o.Mt.cx. Lu
cxviij.

iij
.p.Mt.cxj Lu
cxix. Jo.cxlv
iij. iij
.q. Mat.cxij.
Lu.cxix. Joh
xxx. x
.r.Mt.cxiij.

ij
Mt.cxiiij.Mr
xxiiij. Lu.xlj.

x
Mt.cxv.

crimīe sūt: Dico aūt vob: qz tẽplo maiozẽ h. Si aūt sciretis qd̄ ẽ miserícozdiã volo ꝙ non sacrificiū:nunq̄ pdẽnassetis īocẽtes. Dñs ẽ emī filiꝰ hoīs:eciã sabbati.a. Et cū īde trāsisſz veit ī sỹnagogã eoz. Et ecce hō manū habẽs aridã:ꝙ interogabāt eū dicẽtes. Si licet sabbatis curare: Ut accusarent eū. Ipe aūt dixit illis. Quis erit ex vob hō q̄ habeat ouẽ vnã: Et si ceciderit hec sabbatis ī foueã:nonne tenebit ꝙ leuabit eã. Quãtomagis meliozẽ hō oue. Itaq̄ licet sabbatis benefacere. Tunc ait homī. Extende manū tuã. Et extẽdit:ꝙ restituta est sanitati sicut altera. b. Exeũtes aūtẽ pharisei. psiliū faciebãt aduersus eū quō pderẽt eū. c. Ihus aūt sciẽs recessit inde:ꝙ secuti sūt eū multi:ꝙ curauit eos omẽs. Et pcepit eis. ne manifestū eū facerẽt:vt adimpleret qd̄ dictum ẽ p ỹsaiã pphetã dicentẽ . Ecce puer meꝰ quẽ elegi:dilectꝰ meꝰ in q̄ bene pplacuit aīe mee. Ponã spūm meum sup eū:ꝙ iudiciū gẽtib nūciabit. Nō pcẽdet neq̄ clamabit:neq̄ audiet aliq̄s in platẽis vocẽ eiꝰ. Arūdinem quassatã n̄ pfringet. ꝙ linū fumigãs nō extiguet:donec eiciat ad victoriaz iudiciū:ꝙ ī noīe eꝰ gẽtes sperabūt. d. Tūc oblatꝰ ẽ ei demoniū habẽs cecꝰ et mutus:ꝙ curauit eū ita vt loq̄retur ꝙ videret. e. Et stupebāt omẽs turbe:et dicebāt. Nūq̄d h ẽ filiꝰ dauid. f. Pharisei aūt audiẽtes dixerūt. Hic non eicit demões: nisi ī beelzebub pncipe demoniox. g. Ihus aūt sciẽs cogitacões eox dixit eis. Omne regnū diuisum cõtra se desolabit:et oīs ciuitas vel domꝰ diuisa ptra se nō stabit. Etsi sathanas sathanã eicit: aduersꝰ se diuisꝰ ẽ. Quomodo q̄ stabit regnū eiꝰ: Etsi ego in beelzebub eicio demones:filij vri ī q̄ eiciūt: Ideo ipi iudices erūt vri. Si aūt ego ī spiritu dei eicio demones: igit̄ puenit ī vos regnū dei. Aut quō potest q̄squã intrare ī domū fortis ꝙ vasa eiꝰ diripere: nisi priꝰ alligauerit fortẽ: Et tunc domū illius diripiet. Qui nō ẽ mecū pt̄ me est:ꝙ q̄ nō pgregat mecū spargit: h. Ideo dico vob:omne pcm et blasphemia remittet hominib:spūs aūt blasphemie nō remittet. Et q̄cūq̄ dixerit vbū ptra filiū hoīs. remittetur ei:q̄ aūt dixerit ptra spūm sanctū n̄ remittet ei:neq̄ ī hoc seculo. neq̄ in futuro. i. Aut facite arbozẽ bonã et fructū eiꝰ bonū:aut facite arbozẽ malã:ꝙ fructū eiꝰ malū. Siq̄dẽ ex fructu arbor agnoscit. Progenies viperax: quō potestis bona loq̄ cū sitis mali: k. Ex abūdãcia eī cozdis os loquit. Bonus hō o bono thesauro pfert bona:ꝙ malus hō de malo thesauro pfert mala. l. Dico aūt vob: qm̄ omne vbū ociosū qd̄ locuti fuerint homies redd̄ racōnẽ de eo in die iudicij. Ex vbis emī tuis iustificaberis:ꝙ ex verbis tuis pdẽnaberis. m. Tūc rñderūt ei q̄dã de scribis ꝙ phariseis dicentes Magister:volumus a te signū videre. n. Qui rñdẽs ait illis. Generacō mala ꝙ adultera signū querit:ꝙ signum nō dabit ei nisi signū ione pphe. Sic em̄ fuit ionas in vẽtre ceti tribꝰ diebꝰ ꝙ tribꝰ noctib:sic erit filiꝰ hoīs ī coze terre tribꝰ diebꝰ ꝙ tribꝰ noctib. Viri niniuite surgẽt ī iudicõ cū generacõne ista ꝙ pdẽnabũt eã: qz penitẽciã egerũt ī pdicacõe ione. Et ecce plusq̄ iona h. Regina austri surget in iudicio cū generacõne ista et pdemnabit eam:qz venit a finib terre audire sapiencią salomonis. Et ecce plusq̄ salomon h. o. Cū aūt immūdus spiritꝰ exierit ab hoīe ambulat p loca aridaquerẽs requiẽ ꝙ nō inuenit. Tūc dicit. Reuertar ī domū meã vnde exiui Et veniẽs inuenit eã vacantẽ scopis mundatã ꝙ ornatã. Tūc vadit ꝙ assumit septez alios spūs secum neq̄ores se. ꝙ intrãtes habitãt ibi:ꝙ fiūt nouissima hoīs illiꝰ. peiora priorib. Sic erit ꝙ generacõni huic pessime. p. Adhuc eo loquẽte ad turbas:ecce mater eiꝰ ꝙ frẽs stabãt foris. q̄rentes loqui ei Dixit aūt ei q̄dã. Ecce mr tua ꝙ fratres tui foris stãt. q̄rentes te. At ipe rñdens dicẽti sibi ait. Que ẽ mr mea. ꝙ qui sūt frẽs mei: Et extẽdens manū in discipulos suos dixit. Ecce mater mea et frẽs mei. Quicūq̄ em̄ fecerit voluntatẽ pris mei. q̄ in celis est:ipe meus frater sozor ꝙ mater est.

Capitulū. .XIII.

q
.a. Maẗ. cxvj. Mr. xxv. Luẽ. xij.

iiij
.b. Mẗ. cxvij. Mr. xxvj. Jo. xviij. r
.c. Mẗ. cxviij.

v
.d. Maẗ. cxix. Lu. cxxvj.

viij
.e. Mẗ. cxx Jo xxxij. ij
.f. Maẗ. cxxj. Mr. xxviij. Lu cxxx. ij
.g. Maẗ. cxxij. Mr. xxviij. Lu cxix.

ij
.h. Mẗ. cxxiij. Mr xxviij Lu cxlvij.

r
.i. Mẗ. cxxiiij.

v
.k. Maẗ. cxxv. Lu. lxij.

r
.l. Maẗ. cxxvj.

v
.m. Mẗ. cxxvij Lu. cxxvij
v
.n. Mẗ. cxxviij Lu. cxxxj.

v
.o. Mẗ. cxxix. Lu. cxxx.

ij
.p. Maẗ. cxxx. Mr. xxxv. Lu lxxxij.

ij
Mr̃.cxxxj Mr̃
xxxvj. Lu.lxx
vj.

In illo die exiẽs ihꝰs ꝺ domo
sedebat secus mare. ⁊ ꝯgrega-
te sũt ad eum turbe mlte. ita
vt ĩ nauiculã ascẽdẽs sederet: ⁊ omis
turba stabat ĩ litore: ⁊ locut⁹ ẽ eis mlta in parabolis dicẽs. Ecce exijt q̃ se-
minat seminare semẽ suũ. Et dũ semi
nat q̃dã ceciderũt sec⁹ viã: ⁊ venerunt volucres celi ⁊ comederẽt ea. Alia aũt
ceciderẽt ĩ petrosa vbi nõ habebãt tẽ-
ram multã: ⁊ ꝓtinuo exorta sũt qꝝ nõ habebãt altitudinẽ tre. Sole aũt orto
estuauerũt. ⁊ qꝝ ñ habebãt radicẽ aru-
erũt. Alia aũ ceciderũt ĩ spinas: ⁊ cre
uerunt spine ⁊ suffocauerũt ea. Alia aũt ceciderẽt ĩ tẽrrã bonã: ⁊ dabãt fru
ctũ. aliud cẽtesimũ. aliud sexagesimũ aliud triceſimũ. Qui habet aures au
diendi audiat. Et accedẽtes discipuli dixerũt ei. Quare in parabolis loq̃ris eis? Qui rñdens ait illis. Quia vobis datũ ẽ nosse misteria regni celoꝝ: illꝭ aũt nõ ẽ datũ. a. Qui em̃ habet dabi-
tur ei ⁊ abũdabit. Qui aũt nõ habet: ⁊ qd̃ habet auferet ab eo. b. Ideo ĩ pa
rabolis loquor eis. qꝝ videntes non vi-
dẽt. ⁊ audiẽtes nõ audiũt neq̃ intelligũt. vt adimpleat ĩ eis ꝓphetia ysaie dicẽtis. Auditu audietis ⁊ nõ intelli
getis: ⁊ videntes videbitis ⁊ nõ videbi-
tis. Incrassatum ẽ em̃ cor ꝓpli hui⁹ et auribꝰ grauiter audierũt. ⁊ oculos suos clauserũt: neq̃nꝺo videãt oculis et au-
ribꝰ audiãt. ⁊ corde intelligãt: et ꝯuer-
tant ⁊ sanem eos. c. Vestri aũt beati oculi qꝝ vidẽt: ⁊ aures vre qꝝ audiũt Amẽ q̃ꝑe dico vob: qꝝ multi ꝓphete ⁊ iusti cupierũt videre q̃ videtis ⁊ non viderũt: ⁊ audire q̃ auditis. ⁊ nõ au-
dierũt. d. Vos g̃ auditе parabolã se-
minãtis. Omis q̃ audit vbũ regni et non intelligit. venit mal⁹ ⁊ rapit qd̃ se-
minatũ ẽ ĩ corde ei⁹: h̃ ẽ q̃ secus viaꝫ seminat⁹ ẽ. Qui aũt sup petrosa semi
nat⁹ ẽ: h̃ ẽ q̃ vbũ audit. ⁊ ꝓtinuo cum gaudio accipit illud. Nõ habet aũt ĩ se radicẽ: sꝫ ẽ tpalis. Facta aũt tribu
lacõe ⁊ psecucõe ꝓpt̃ vbũ: ꝓtinuo scã-
dalizat̃. Qui aũt est seminat⁹ in spi-
nis: h̃ ẽ q̃ vbũ dei audit: et solicitudo secli isti⁹ ⁊ fallacia diuiciaꝝ suffocat verbũ: ⁊ sine fructu efficit̃. Qui vero in tẽrrã bonã seminat⁹ ẽ: h̃ ẽ q̃ audit

v
.a. Mt̃. cxxxij
Lu.lxxxj. ij
.b. Mt̃.cxxxiij
Mr̃.xxxvij Lu
lxxvij. Jo.cix.

v
.c. Mt̃ cxxxiiij
Lu.cxx.

ij
.d. Mt̃.cxxxv.
Mar̃. xxxvij.
Lu.lxxviij.

vbũ ⁊ intelligit ⁊ fructũ affert: ⁊ fa-
cit aliud q̃dẽ centesimũ. aliud autem sexagesimũ. aliud ꝺo triceſimũ. e. Ali-
ã parabolã ꝓposuit illis dicẽs. Simile factũ ẽ regnũ celoꝝ homi q̃ semina-
uit bonũ semẽ ĩ agro suo. Cũ aũt dor
mirẽt hoies: venit ĩimicus ei⁹ ⁊ sup-
seminauit zizania ĩ medio tritici. et abijt. Cũ aũt creuisset herba ⁊ fructũ fecisset: tũc apparuerũt ⁊ zizania. Ac
cedẽtes aũt ꝯui pr̃isfamilias. dixerũt ei. Dñe. nõne bonũ semẽ seminasti in agro tuo: vnde g̃ habꝫ zizania? Et ait illis. Inimic⁹ hõ hoc fecit. Serui aũt dixerunt ei. Vis imus ⁊ colligim⁹ ea? Et ait. Non. Ne forte colligẽtes ziza-
nia eradicetis simul ⁊ tricicũ. Sinite vtraq̃ crescere vsq̃ ad messem: et ĩ
tpe messis dicam messoribꝰ. Colligite ꝓmũ zizania. ⁊ alligate ea ĩ fascicl'os ad ꝓburẽdũ: triticũ aũt ꝯgregate in
horreũ meũ. f. Alia parabolã ꝓposuit eis dicens. Simile ẽ regnũ celoꝝ gra
no sinapis: qd̃ accipiens homo semi
nauit in agro suo: qd̃ minimũ q̃dẽ est omnibꝰ seminibꝰ. Cũ aũt creuerit ma-
ius est omnibꝰ oleribꝰ: ⁊ fit arbor ita vt volucres celi veniant ⁊ habitent ĩ ramis ei⁹. g. Aliam parabolam locu-
tus est eis. Simile ẽ regnũ celoꝝ fer-
mento. qd̃ acceptũ mulier abscõdit ĩ farine satis tribꝰ: donec fermẽtatũ est totũ. h. Hec omia locutus est ihꝰs in parabolis ad turbas: et sine parabol̃ non loquebat̃ eis. vt impleret̃ qd̃ di-
ctum erat per ꝓphetam dicẽtẽz. Ape-
riam ĩ parabolis os meum: eructua-
bo abscondita a ꝯstitucõne mundi. i. Tũc dimissis turbis venit in domũ: ⁊ accesserũt ad eũ discipuli ei⁹ dicẽtes Edissere nobis parabolã zizanioꝝ a-
gri. Qui rñdens ait. Qui seminat bo-
num semẽ. ẽ fili⁹ hominis. Ager aũt est mundus. Bonum vero semen. hij sũt filij regni. Zizania autẽ filij sunt nequã. Inimicus aũt q̃ seminauit ea. ẽ dyabol⁹. Messis vero ꝯsũmacõ se-
culi est. Messores autẽ ãgeli sũt. Sic̃ ergo colliguntur zizania ⁊ igni com-
buruntur: sic erit in ꝯsũmacõne secu
li. Mittet filius hominꝭ angelos suos. et colligent de regno eius omnia scã-
dala. ⁊ eos q̃ faciũt iniq̃tatẽ: ⁊ mittet

e
.e. Mt̃. cxxxvj

ij
.f. Mt̃.cxxxvij
Mr̃.xliiij. Lu.
clxvij.

v
.g. Mt̃.cxxxv.
iij. Lu.clxviij.

vj
.h. Mt̃.cxxxvi
Mr̃.xlv.

x
.i. Mt̃.cxl.

eos ī caminū ignis. ibi erit flet⁹ ꝙ stridor dentiū. Tūc iusti fulgebūt sic sol in regno pris eor. Qui habet aures audiēdi audiat. Simile ē regnū celorū thesauro abscōdito ī agro: quē q̄ inuenit bō abscōdit. ꝙ p̄ gaudio illius vadit ꝙ vēdit vniuersa q̄ habz: ꝙ emit agꝝ illū. Itez sile ē regnū celoꝝ hoī negociatori: q̄rēti bonas margaritas Inuenta aūt vna p̄ciosa margarita: abijt ꝙ vēdidit oīa q̄ habuit ꝙ emit eā Itez sile ē regnū celoꝝ sagene misse in mare: ꝙ ex oī genere pisciū congregāti. Quā cū impleta esset educentes ꝙ sec⁹lit⁹ sedētes. elegerūt bonos ī vasa sua: malos aūt foras miserūt. Sic erit ī cōsūmacōe seculi. Exibūt āgeli. ꝙ separabūt malos de medio iustoꝝ. ꝙ mittēt eos ī caminū ignis: ibi erit flet⁹ ꝙ stridor dentiū. Intellexistis hec oīa: Dicūt ei. Eciā. Ait illi. Ideo oīs scriba doct⁹ ī regno celoꝝ similis ē homī p̄rifamilias: q̄ profert de thesauro suo noua ꝙ vetera. Et factū ē cū cōsūmasset ihūs parabolas istas. trāsijt īde. a Et veniēs ī p̄riam suā docebat eos in synagogis eoꝝ: ita vt mirarent ꝙ dicerēt. Unde huic sapiēcia hec ꝙ virtutes: Nōne h ē fabri fili⁹: Nōne mr ei⁹ dicit maria ꝙ frēs ei⁹ iacob ꝙ ioseph et simon ꝙ iudas: ꝙ sorores ei⁹ nonne oēs apud nos sūt: Unde g̃ huic oīa ista: Et sic scādalizabāt in eo. Ihūs aūt dixit eis. b. Nō ē p̄pha sine honore nisi ī p̄ria sua. ꝙ in domo sua. Et nō fecit ibi vtutes multas: p̄pter incredulitatē illoꝝ.

Capi. XIIII.

In illo tpe audiuit herodes tetrarcha famam ihū: ꝙ ait pueris suis. Hic est iohānes baptista: ipe surrexit a mortuis: ꝙ ideo virtutes operāt in eo. c. Herodes em tenuit iohānem ꝙ alligauit eū: et posuit in carcere p̄pter herodiadē vxorē fratris sui. Dicebat em illi iohānes Nō licet tibi habere eā. Et volēs illū occidere timuit populū: q̄ sicut p̄phetam eū habebant. d. Die aūt natalis herodis. saltauit filia herodiadis in medio: et placuit herodi. Unde cū iuramento pollicitus est ei dare: q̄cunq̄ postulasset ab eo. At illa premonita a matre sua da mihi inquit hic in disco: caput iohānis baptiste. Et contristatus est rex: p̄pter iuramentū aī ꝙ eos q̄ paritēr recūbebāt iussit dari. Misitq̄ ꝙ decollauit iohem in carcere. Et allatū ē caput eius in disco. et datū est puelle: ꝙ illa attulit mri sue. Et accedētes discipuli ei⁹ tulerūt corpus ꝙ sepelierūt illud: ꝙ veniētes nūciauerūt ihu. e. Q̄ cū audisset ihūs secessit inde in nauiculā: in locū desertum seor sū. Et cū audissent turbe secute sūt eū pedestres de ciuitatibo. Et exiēs vidit turbā multā. ꝙ miser⁹ est eis: ꝙ curauit lāguidos eoꝝ. f. Uespe aī facto. accesserūt ad eū discipuli ei⁹ dicētes. Desertus est loc⁹. ꝙ hora iaz p̄terijt dimitte turbas: vt eūtes ī castella emāt sibi escas. Ihūs aūt dixit eis. Nō habēt necesse ire: date illi vos manducare. Respōderūt ei. Nō habemus h nisi quinq̄ panes et duos pisces. Qui ait eis. Afferte mihi illos huc. Et cū iussisset turbam discūbere sup fenum: acceptis quinq̄ panibo et duobo piscibo. aspiciēs in celū bñdixit ꝙ fregit. ꝙ dedit discipulis suis: discipuli aī dederūt ꝯbis. Et manducaueīt omnes: ꝙ saturati sunt. Et tulerūt reliquias duodecim cophinos fragmentorum plenos. Māducantiū aūt fuit numerus quinq̄ milia viroꝝ: exceptis mulieribo ꝙ puulis. g. Et statiz iussit discipulos ascendere in naniculam: ꝙ p̄cedere eū transfretū donec dimitteret turbas. h. Et dimissa turba. ascendit in montē solus orare. i. Uespere autem facto solus erat ibi. Nauicula autē in medio mari iactabaī fluctibo Erat enim ctrarius ventus. Quarta autē vigilia noctis. venit ad eos ambulans sup mare. Et videntes eū sup mare ambulantem. turbati sunt dicētes: quia fantasma est. Et pre timore clamauerūt. Statiq̄ ihūs locut⁹ est eis dicēs. Habete fiduciā: ego sū: nolite timere. k. Respondēs aūt petrus dixit. Dñe si tu es, iube me venire ad te sup aquas. At ipse ait. Ueni. Et descendens petrus de nauicula ambulabat sup aquā vt veniret ad ihūm. Uidens vero ventū validum timuit.

j .a. Maī. cxlj. Mr. l. Lu. xix. Jo. lx.

j .b. Maī. cxlij. Mr. lj. Lu. xxj Jo. xxxv.

ij Mr. cxliij. Mr lxvj. Lu. xc.

ij .c. Mr. cxliiij. Mr. lix. Lu xij

vj .d. Maī. cxlv. Mr. lx.

iij .e. Maī. cxlvj. Lu. xciij. Jo. xl vij.

j .f. Mr. cxlvij. Mr. lxiiij. Lu. xciij. Jo. xlix.

vj .g. Mr. cxlviij Mr. lxvij. ij .h. Mr. cxlix. Mr. lxvj. Luc. xliij. ꝙ. xxxv.

iiij .i. Mr. cl. Mr. lxvij. Jo. lj.

r .k. Mr. clj.

vj
.a. Mathꝫ .clij. Mr̃.lxviij.

ij
.b. Mathꝫ.clvij. Mr̃.lxviij Lu xxxvj.

vj
Mr̃.clviij. Mr̃. lxxj.

x
.c. Mr̃.clv.

v
.d. Mar̃. clvj. Lu.lvij.
vj
.e. Mar̃. clvij. Mr̃.lxxij.

Et cũ cepisset mergi: clamauit dicẽs. Dñe saluũ me fac. Et ꝓtinuo ihus extendẽs manũ apprehẽdit eũ: ꝙ ait illi. Modice fidei q̃re dubitasti. a. Et cum ascẽdissent ĩ nauiculã: cessauit vẽtus. Qui aũt ĩ nauicula erãt: venerunt et adorauerũt eũ dicẽtes. Vere filiꝰ dei es .b. Et cũ trãsfretassent: venerũt ĩ trã genesar. Et cũ cognouissent euꝫ viri loci illiꝰ. miserũt ĩ vniuersã regionẽ illã. ꝙ obtulerũt ei oĩs male habentes: ꝙ rogabãt eũ vt vel fimbriã vesti mẽti eiꝰ tãgerẽt. Et q̃cũq; tetigerũt. salui facti sũt.

Capi. XV.

Tunc accesserũt ad eũ ab hierosolimis scribe et pharisei dicẽtes. Quare discipuli tui trãsgrediunt traditiões seniorꝫ? Non enĩ lauãt manus suas cũ panẽ manducãt. Ipe aũt respõdẽs. ait illꝭ. Quare et vos trãsgredimĩ mãdatũ dei ꝓpt̃ traditiõeꝫ vestrã? Nã deꝰ dixit. Honora patrẽ ꝙ mr̃em. et q̃ maledixerit pr̃i vel mr̃i. morte moriat̃. Vos aũt dicitis. q̃cũq; dixerit pr̃i vel mr̃i. munus q̃cũq; est ex me. tibi ꝓderit. ꝙ nõ honorificabit p̃rem suũ aut matrẽ suã: ꝙ irritũ fecistis mandatũ dei ꝓpter traditiõem vestrã. ypocrite: bene ꝓphetauit de vobis ysaias dicens. Populus hic labijs me honorat: cor aũt eorꝫ lõge est a me. Sine causa aũt colũt me docentes doctrinas ꝙ mandata hoĩm Et ꝓuocatis ad se turbis: dixit eis. Audite ꝙ intelligite. Non q̃d intrat ĩ os coinq̃nat hominẽ: sed q̃d ꝓcedit ex ore hoc coĩquinat hominẽ. c. Tũc accedẽtes discipuli eiꝰ dixer̃t ei. Scis q; pharisei audito verbo hoc scandalizati sũt? At ille respondens ait. Oĩs plantatiõ quã nõ plãtauit pat̃ meus celestis eradicabit̃. Sinite illos: ceci sunt. ꝙ duces cecorꝫ. d. Cecus autẽ si ceco ducatum prestet: ambo in foueã cadunt. e. Respondẽs aũt petrus. dixit ei. Edissere nobis parabolã istam. At ille dixit. Adhuc ꝙ vos sine intellectu estis? Non intelligitis. q; omne q̃d in os intrat in ventrẽ vadit. et in secessum emittit̃? Que aũt ꝓcedũt de ore de corde exeũt: ꝙ ea coinq̃nant hominem. De corde eĩ exeũt male cogitatiõnes: homicidia. adulteria. fornicatiõnes. furta. falsa testimonia. blasphemie. Hec sũt q̃ coinq̃nant hoĩem Non lotis aũt manibꝰ mãducare nõ coinq̃nat hominez. Et egressus inde. secessit in ptes tyri ꝙ sydonis. Et ecce mlier cananea a finibꝰ illis egressa clamauit dicẽs ei. Miserere mei dñe fili dauid: filia mea male a demonio vexat̃. Qui nõ respondit ei verbum. Et accedẽtes discipuli eiꝰ rogabãt eũ dicẽtes. Dimitte eã: q; clamat pꝰ nos .f. Ipe aũt respondẽs ait. Nõ sũ missꝰ nisi ad oues q̃ perierũt domꝰ israhel. At illa venit: ꝙ adorauit eũ dicẽs. Domie. adiuua me. Qui respondẽs ait. Non est bonũ sumere panẽ filiorꝫ: et mittere canibꝰ. g. At illa dixit. Etiaz domine. Nã ꝙ catelli edunt de micis. que cadũt de mensa dominorꝫ suorꝫ. Tũc respondẽs ihus. ait illi. O mulier magna est fides tua: fiat tibi sicut vis. Et sanata ẽ filia eius ex illa hora. h. Et cũ trãsisset inde ihs. venit secꝰ mare galilee: ꝙ ascendẽs in montẽ sedebat ibi. Et accesserunt ad eũ turbe multe. habentes secum mutos. cecos. claudos. debiles. ꝙ alios multos: ꝙ ꝓiecerunt eos ad pedes eius: ꝙ curauit eos. ita vt turbe mirarent̃ videntes mutos loquentes. claudos ambulantes. cecos videntes: ꝙ magnificabant deum israhel. Ihus autem ꝓuocatis discipulis suis dixit. Misereor turbe quia triduo iam pseuerant mecum. et non habent q̃d manducent. Et dimittere eos ieiunos nolo: ne deficiãt in via. Et dicunt ei discipuli. Vnde ĝ nobis in deserto panes tanti. vt saturemus turbam tantaz? Et ait illis ihs. Quot panes habetis? At illi dixerunt. Septem. Et paucos pisciculos. Et precepit turbe. vt discumberent super terram. Et accipiens septem panes et pisces. et gracias agens fregit ꝙ dedit discipulis suis: et discipuli dederunt populo. Et comederunt omnes ꝙ saturati sunt. Et q̃d supfuit de fragmentis. tulerũt septẽ sportas plenas. Erant aũt qui manducauerunt quatuor milia hominũ: extra paruulos ꝙ mulieres. Et dimissa turba ascendit in nauiculã: ꝙ venit in fines magedan.

v
.f. Mar̃. clvij. Lu. ccxxvj.

vj
.g. Mathꝫ. clx. Mr̃. lxxiij.

vj
h. Mr̃. clx. Mr̃ lxxvj.

iiij
Mr.clxj. Mr. lxxvij. Jo.xx-ij.r.liij.

v
a.Mar. clxij. Lu.clxj.

vj
b.Mar.clxiij. Mar. lxxviij.

ij
c.Mr. clxiiij. Mr.lxxix.Lu. cxliij. vj
d.Mar.clxv. Mr.lxxx.

j
e.Mar.clxvj. Mr.lxxxij.Lu cxliij. Jo.lxx-iij.

x
f. Mr.clxvij.

ij
g.Mr. clxviij Mr.lxxxiij Lu cxv.

Capitulū. XVI.

Et accesserūt ad eū pharisei r saducei temptātes: r rogaue rūt eū vt signū de celo osten deret eis.a. At ille rñdens. ait illis. Facto vespere dicitis serenū erit: ru-bicundū est em celū. Et mane. hodie tēpestas: rutilat em triste celū. Faci em g celi diiudicare nostis: signa aūt tēpoꝝ nō potestis scire. b. Generatio mala r adultera signū qrit: r signum non dabit ei nisi signuz ione ꝓphete. Et relictis illis abijt. Et cū veniſſent discipuli eiꝰ trās fretum: obliti sunt panes accipere. c. Qui dixit illis. Intuemini r cauete a fermēto pharisēo rum r saduceoꝝ. d. At illi cogitabāt inter se dicētes. Quia panes nō acci pimꝰ Sciēs aūt ihūs. dixit. Quid co-gitatis inter vos modice fidei: qz pa-nes nō habetis? Nondū intelligitis ne qz recordamini q̄nqz panū. in quinqz milia hoim: r qt copbinos sūpsistis? Neqz septē panū i q̄tuoz milia hoim r qt sportas sumpsistis? Quare nō in telligitis qz nō de pane dixi vob: ca-uete a fermento phariseoꝝ r saduceo rum? Tūc intellexerūt qz non dixerit cauendū a fermēto panū: sz a doctri-na phariseoꝝ r saduceoꝝ. e. Venit aūt ihūs i ptes cesaree philippi: r interro gabat discipulos suos dicēs. Quem di cunt homīes esse filiū homis? At illi dixerūt. Alij iohem baptistā. alij heliā alij vero hieremiaz: aut vnū ex ꝓphe tis. Dicit illis ihūs. Vos aūt quē me esse dicitis? Respōdēs symō petrꝰ dix it. Tu es xp̄c filiꝰ dei viui. Respondēs aūt ihūs dixit ei. f. Beatus es symō bariona qz caro r sanguis nō reuela uit tibi: sz pr meꝰ q̄ in celis ē. Ego di co tibi. qz tu es petrꝰ r sup hāc petraz edificabo ecclesiā meā: r portæ inferi nō ꝓualebūt aduersus eā. Et tibi da-bo claues regni celoꝝ Et qcūqz liga ueris sup tērrā erit ligatū r in celis: r qcūqz solueris sup tērrā erit solu tū r i celis. g. Tūc pcepit discipulis suis vt nemini dicerēt: qz ipe eēt ihs xp̄c. Exinde cepit ihūs ostendere di-scipulis suis. qz oportēret eū ire hie-rosolimam. et multa pati a senioribz et scribis r pncipibz sacerdotū: r occi di et tercia die resurgere. h. Et assu-mēs eū petrus. cepit increpare illum dicēs. Absit a te domine: nō erit tibi hoc. Qui cuersus dixit. Vade pꝰ me sathanas scādalum es mihi: qz nō sa pis ea que dei sūt. sz ea q̄ sūt hominū. i. Tūc ihūs dixit discipulis suis. Si qs vult post me veīre abneget semet-ipm: r tollat crucē suaz r sequat me. Qui em voluerit aīam suam saluam facere: perdet eam. Qui aūt pdiderit animā suā ꝓter me: iueīet eā. Quid em ꝓdest homī si mundū vniuersum lucret: aīe vero sue detrimētū patiat Aut quā dabit hō cmutacōnē p aīa sua. k. Filius em homis vēturus est ī gl'ia pris sui cū āgelis suis: r tē red det vnicuiqz scom opa eiꝰ. l. Amē di-co vob: sūt q̄dam de h stantibz q̄ non gustabūt mortē. donec videāt filiū ho minis venientē in regno suo.

vj
h. Mr. clxix. Mr.lxxxiij.

ij
i. Mar. clxx. Mr.lxxxv. Lu xcvj.

x
k. Mr. clxxj.

ij
l. Mr. clxxij. Mar. lxxxvij. Lu.xcviij.

Capitulū. .XVII.

Et post dies sex assūpsit ihūs petrū r iacobū r iohem frem eiꝰ: r ducit illos in montē ex celsū seorsum: r transfiguratus ē ātē eos. Et resplēduit facies eiꝰ sicut sol vestimēta aūt eiꝰ facta sūt alba sicut nix. Et ecce apparuerūt illis moyses r helias. cū eo loquētes. Respondens aūt petrus. dixit ad ihūm. Domine bonū est nos h esse: si vis faciamus h tria tabernacula: tibi vnum. r moysi vnum. r helie vnū. Adhuc eo loquēte ecce nubes lucida obūbrauit eos. Et ecce vox de nube dicens. Hic est filiꝰ meus dilectus in q̄ mihi bene cōpla-cui: ipm audite. Et audiētes discipu li ceciderunt in faciem suā: r timuerūt valde. Et accessit ihūs r tetigit eos: dixitqz eis. Surgite r nolite timere Leuantes aūt oculos suos. neminē viderunt: nisi solum ihūm. Et descen dentibus illis de monte: precepit illis ihūs dicēs. Nemini dixeritis visionē: donec filius hominis a mortuis re-surgat. m. Et interrogauerūt eū di-scipuli dicētes. Quid g̀ scribe dicunt q̄ heliā oportēat ꝓmo venire? At ille rñdēs ait eis. Helias q̄dem venturus est: et restituet omnia. Dico autē vo bis. quia helias iam venit. et non co-gnouerūt eū: sed fecerūt ī eo quecūqz

vj
m. Mr clxxiij Mr.lxxxix.

ij
.a.Mr̃.clxxiiij
Mr̃.xcj.Luc.
xcix.

voluerũt. Hic q fili⁹ hoīs passurus ē
ab eis. Tũc intellexerũt discipli qz de
iohe baptista dixisset eis.a. Et cũ ve-
nisset ad turbã: accessit ad eũ hõ ge-
nibo puolut⁹ añ eũ dicẽs. Dñe misere
re filio meo qz lunatic⁹ ẽ: q male pati
tur. Nã sepe cadit in ignẽ: q crebro ī
aquã. Et obtuli eũ discipl'is tuis: q ñ
potuerũt curare eũ. Respondẽs ihus
dixit. O generacõ īcredula q puersa.
quousqz ero vobiscũ: vsqueq̃ patiar
vos? Afferte huc illũ ad me. Et increpauit illũ ihus: q exijt ab eo demoni-
um. et curatus ẽ puer ex illa hora.b.
Tũc accesserũt discipli ad ihm secre-
to q dixerũt ei. Quare nos nõ potui-
mus eicere illũ? Dicit illis. Propter
īcredulitatẽ vã. Amẽ q̃pe dico vo
bis: si habueritis fidez sicut granũ si-
napis. dicetis mõti huic trãsi hinc et
trãsibit: q nihil impossibile erit vob.
Hoc aũt gen⁹ nõ eicit̃. nisi p oracõnẽ
q ieiuniũ.c. Cõuersantibo aũt eis in
galilea dixit illis ihus. Fili⁹ hominis
tradend⁹ ẽ ī man⁹ hoīm: q occidẽt euz
q tercia die resurget. Et ptristati sũt
vehemẽter.d. Et cũ venissent caphar
naum: accesserũt q didragma accipie
bant ad petrũ. q dixerũt ei. Magister
vester. nõ soluit didragma. Ait. Eciã
Et cũ intrasset ī domũ: puenit eũ ihs
dicẽs. Quid tibi videt̃ symon? Reges
terre a q̃bo accipiũt tributũ vel cen-
sum: a filijs suis an ab alienis? Et il-
le dixit. Ab alienis. Dixit illi ihus.
Ergo liberi sũt filij. Ut aũt nõ scãda
lizem⁹ eos. vade ad mare q mitte ha-
mũ: et eũ piscem q̃ primus ascenderit
tolle. q apto ore ei⁹ inuenies staterem:
illũ sumẽs da eis p me et te.

¶ Capitulũ. XVIII.

ij
Mat̃.clxxviiij.
Mr̃.xcv. Lu.
cij.

In illa hora accesserunt discipuli ad ihum dicentes. Quis
putas maior est in regno ce-
lorum? Et aduocans ihus puulum:
statuit eum in medio eorum. q dixit.
Amẽ dico vobis: nisi puersi fueritis
q efficiamini sicut puuli: nõ intrabi-
tis in regnũ celor̃. Quicũqz ḡ humi
liauerit se sicut puul⁹ iste: h̃ ẽ maior
ī regno celor̃. Et q̃ susceperit vnũ p-
uulũ talẽ ī noĩe meo: me suscipit .e.

Qui aũt scandalizauerit vnũ de pu-
sillis istis q̃ ī me credũt: expedit ei vt
suspẽdat̃ mola asmaria ī collo eius:
q demergat̃ ī pfundũ maris. Ve mũ-
do ab scãdalis. Necesse ẽ ei vt veniãt
scãdala. Verũtñ ve hoī illi p quẽ scã-
dalũ venit. f. Si aũt man⁹ tua vl̃ pes
tu⁹ scãdalizat te: abscinde eum q pice
abs te. Bonũ tibi ẽ ad vitã īgredi de-
bilẽ vl̃ claudũ: q̃ duas man⁹ vl̃ duos
pedes habẽtẽ mitti ī ignẽ eternũ. Et si
ocul⁹ tu⁹ scãdalizat te: erue eũ q pice
abs te. Bonũ tibi ẽ vnũ oculũ hñtẽ ī
vitã ītrare: q̃ duos oculos habẽtẽ mit
ti ī iehennã ignis. g. Videte ne ptẽna
tis vnũ ex hijs pusillis. Dico eñ vob
qz angeli eor̃ ī celis semp vidẽt faciẽ
pr̃is mei q̃ ī celis ẽ. h. Venit eñ fili⁹
hoīs saluare qđ perierat. i. Quid vo-
bis videt̃? Si fuerīt alicui cẽtũ oues
q errauerit vna ex eis: nõne relinquit
nonagītanouẽ ī montibo q vadit q̃re
eã q̃ errauerit? Et si ptigerit vt īueni
at eã: amẽ dico vob. qz gaudebit sup
eã magis q̃ sup nonagītanouẽ q̃ non
errauerũt. Sic nõ ẽ volũtas ante pa-
trẽ vr̃m q̃ in celis est: vt pereat vnus
de pusillis istis. k. Si aũt peccauerit
in te frater tu⁹: vade q corripe eũ inẽ
te et ipm soluz. Si te audierit: lucra
tus eris fratrẽ tuũ. l. Si autẽ non te
audierit. adhibe tecuz adhuc vnũ vel
duos: vt in ore duor̃ vel triũ testiuz
stet omne verbũ. Quod si nõ audierit
eos: dic ecclesie. Si aũt ecclesiã non
audierit: sit tibi sicut ethnicus q pub
licanus. m. Amẽ dico vobis: q̃cunqz
alligaueritis sup terrã erũt ligata et
ī celo: q q̃cũqz solueritis sup terrã erit
soluta et in celo. n. Iterũ dico vobis:
quia si duo ex vob psenserīt sup terrã
de omni re quãcũqz pecierīt: fiet illis a
pr̃e meo q̃ in celis ẽ. Ubi eñ sũt duo
vel tres pgregati in noĩe meo: ibi sũ
in medio eorum. o. Tunc accedens pe
trus ad eum dixit. Domine. quociẽs
peccabit in me frater meus: q dimit-
tam ei vsqz septies? Dicit illi ihs. Nõ
dico tibi vsqz septies: sed vsqz septua-
giessepties. p. Ideo assimilatum est
regnum celorum homini regi: qui vo
luit racionem ponere cum seruis su-
is. Et cum cepisset racõnem ponere:

ij
.e.Mt̃.clxxix.
Mr̃.xcix.Lu.
xcvij.

vj
.f.Mat̃.clxxx.
Mr̃.c.

x
.g.Mt̃.clxxxj.

v
.h.Lu. ccxxvj

v
.i. Mt̃.clxxxij
Lu.clxxxvij.q
clxxxix.

v
k.Mt̃.clxxxiij
Lu.cxcviij.

x
l.Mt̃.clxxxiiij

vij
.m.Mt̃ clxxxv
Joh.ccxv.

x
n.Mt̃.clxxxvj

v
.o.Mt̃.clxxxvi
ij.Lu.cxcix.

x
.p.Mt̃.clxxxvij

oblatus est ei vnus q̃ debebat decem milia talẽta. Cuz aũt nõ haberet vnde redderet: iussit eũ dñs ei⁹ venũdari. ⁊ vxorẽ ei⁹ ⁊ filios. ⁊ oĩa q̃ habebat: et reddi. Procidẽs aũt seru⁹ ille. orabat eũ dicẽs. Patiẽciã habe ĩ me: ⁊ oĩa reddã tibi. Miserт⁹ aũt dñs fui illius dimisit eũ: ⁊ debitũ dimisit ei. Egressus aũt seru⁹ ille: inuenit vnũ de ꝯseruis suis. q̃ debebat ei cẽtũ denarios: ⁊ tenẽs. suffocabat eum dicẽs. Redde q̃ debes. Et pcidẽs ꝯseru⁹ ei⁹. rogabat eũ dicẽs. Patiẽciã habe in me: et oĩa reddam tibi. Ille aũt noluit: sed abijt ⁊ misit eũ ĩ carcerẽ. donec redderet debitũ. Videntes aũt ꝯserui ei⁹ que fiebãt. ptristati sũt valde: ⁊ venerũt ⁊ narrauerũt dño suo oĩa q̃ facta fuerant. Tũc vocauit illũ dñs su⁹: et ait illi. Serue nequã: omne debitũ dimisi tibi. qm̃ rogasti me. Nõne g̃ oportuit et te misereri ꝯserui tui. sic̃ ⁊ ego tui misertus sũ: Et iratus dñs ei⁹ tradidit eũ tortoribꝰ: q̃ aduscq̃ redderet vniuersũ debitũ. Sic ⁊ pr̃ me⁹ celestis faciet vobis: si nõ remiseritis vnusq̃sq̃ fratri suo de cordibꝰ vr̃is.

vj
Mat. clxxxix.
Mr̃. cvij.

¶ Capitulũ. .XIX.

Et factũ est cũ ꝯsumasset ihs ſmones istos migrauit a galilea: et venit in fines iudee trãs iordanen. ⁊ secute sũt eũ ꝯbe mlte: ⁊ curauit eos ibi. Et accesserũt ad eũ pharisei tẽptãtes eũ ⁊ dicẽtes. Si licet homi dimittere vxorẽ suã quacũ q̃ ex causa: Qui respõdẽs ait eis. Nõ legistis qz q̃ fecit hoĩes ab inicio masculum ⁊ feminam fecit eos: Et dixit Propter hoc dimittet hõ pr̃em ⁊ matrẽ. ⁊ adherebit vxori sue: ⁊ erũt duo ĩ carne vna. Itaq̃ iam nõ sũt duo: sz vna caro. Quod g̃ de⁹ ꝯiunxit: hõ nõ separet. Dicunt illi. Quid g̃ moyses mãdauit dari libellũ repudij ⁊ dimittere: Ait illis. Quoniam moyses ad duriciã cordis vr̃i pmisit vob̃ dimittere vxores vr̃as: ab inicio aũt n̄ fuit sic. a. Dico aũt vob̃: qz quicũq̃ dimiserit vxorẽ suã nisi ob fornicacõnem et aliam duxerit: mechat̃. Et qui dimissaz duxerit mechat̃. b. Dicũt ei discipuli ei⁹. Si ita est causa hominis cum vxore: non expedit nubere. Qui

ij
a. Mathꝫ. cxc.
Mr̃. cv. Luce.
cxcv.

x
b. Mr̃. cxcj.

dixit eis. Nõ omnes capiũt vbũ istud: sed q̃bꝫ datũ ẽ. Sunt enim eunuchi q̃ ẽ mr̃is vtero sic nati sũt: ⁊ sũt eunuchi qui facti sũt ab hoĩbꝰ: ⁊ sũt eunuchi q̃ seipsos castrauerũt ꝓpter regnũ celoz. Qui potest capere capiat. c. Tũc oblati sũt ei puuli: vt manus eis imponeret ⁊ oraret. Discipuli aũt ĩcrepabant eos. Ihus vero ait eis. Sinite puulos. et nolite eos prohibere ad me venire. talium est enim regnũ celorum. Et cuz imposuisset eis manus: abijt ĩde. d. Et ecce vn⁹ accedẽs ait illi Magister bone: quid boni faciam vt habeam vitam eternam: Qui dixit ei Quid me interrogas de bono: vn⁹ est bon⁹ de⁹. Si aũt vis ad vitã ingredi: serua mãdata. Dicit illi. Que: Ihus aũt dixit. Non homicidiũ facias. nõ adulterabis. non facies furtum. non falsum testimoniũ dices: honora patrẽ ⁊ matrẽ. diliges pximũ tuũ sicut te ipm̃. Dicit illi adolescẽs. Omnia hec custodiui a iuuentute mea: quid adhuc mihi deest. e. Ait illi ihs. Si vis perfectus esse. vade vende omnia que habes et da pauperibꝰ. ⁊ habebis thesauz in celo: ⁊ veni sequere me. f. Cũ audisset autẽ adolescens verbũ: abijt tristis. Erat enim habens multas possessiones. Ihus autẽ dixit discipulis suis. Amẽ dico vobis: qz diues difficile intrabit in regnum celorum. Et iterum dico vobis. Facilius ẽ camelum per foramen acus transire: q̃ diuitem intrare regnum celorum. Audditis autem hijs discipuli mirabant̃ valde dicẽtes. Quis ergo poterit saluus esse: Aspiciẽs aũt ihus. dixit illis Apud hoĩes hoc ĩpossibile ẽ: apud deum aũt oĩa possibilia sũt. Tũc rndens petrus. dixit ei. Ecce nos reliquimus oĩa: ⁊ secuti sum⁹ te. Quid ergo erit nob̃. g. Ihus aũt dixit ill'. Amẽ dico vobis: q̃ vos q̃ secuti estis me in regeneracõne cum sederit filꝰ hoĩs in sede maiestatis sue. h. sedebitis et vos sup sedes duodecim. iudicãtes duodeciz tribꝰ israhel. i. Et omnis q̃ reliq̃rit domũ vel frẽs aut sorores. aut pr̃em aut matrẽ aut vxorem aut filios aut agros ꝓpt̃ nomẽ meũ: cẽtuplũ accipiet. ⁊ vitã eternã possidebit. k. Multi

ij
.c. Mat. cxciij.
Mr̃. cvj. Luce
ccxvj.

ij
.d. Mt̃. cxciiij.
Mr̃. cvij. Luce
cxxj.

ij
.e. Mt̃. cxciiij.
Mr̃. cviij. Lu.
ccxix. ij
.f. Mat. cxcv.
Mr̃. cix. Luce.
ccxx.

x
.g. Mt̃. cxcvj.
v
.h. Mt̃. cxcvij.
Lu. cclxxij.
ij
.i. Mt̃. cxcviij.
Mr̃. cx. Lu. cc-
xxj. ij
.k. Mt̃. cxcix.
Mr̃. cxj. Luc̃.
clxxiij.

aũt erũt ꝑmi nouissimi: et nouissimi primi. ¶ Capitulũ. .XX.

r Matħ.cc.

Simile est regnũ celoꝝ homini patrifamilias: q̃ exijt primo mane ꝯducere operarios ĩ vineam suã. Cõuentõe autẽ facta cum operarijs ex denario diurno: misit eos in vineã suã. Et egressus circa horam tercią: vidit alios stantes ĩ foro ociosos. ⁊ illis dixit. Jte ⁊ vos in vineaz. ⁊ qđ iustũ fuerit dabo vob̃. Illi aũt abierũt. Jterꝝ aũt exijt circa sextã ⁊ nonã horã: ⁊ fecit sil̃r. Circa undecimã vero exijt: ⁊ inuenit alios stantes. ⁊ dicit illis. Quid hic statis tota die ociosi? Dicũt ei. Quia nemo nos cõduxit. Dicit illis. Jte ⁊ vos in vineam. Cum sero aũt factũ esset. dicit dñs vinee ꝓcuratori suo. Voca operarios ⁊ redde illis mercedẽ: incipiẽs a nouissimis usq̃ ad primos. Cum venissent ḡ q̃ circa undecimaz horã venerãt: acceperũt singulos denarios. Veniẽtes aũt ⁊ ꝑmi. arbitrati sũt qđ plus essent accepturi: accepẽt aũt et ipi singulos denarios. Et accipiẽtes murmurabãt aduersus pẽmfamilias dicentes. Hij nouissimi una hora fecerũt: ⁊ pares illos nob̃ fecisti qui portauim⁹ pond⁹ diei ⁊ estus? At ille respondẽs uni eoꝝ dixit. Amice. non facio tibi iniuriam. Nõne ex denario ꝓueniſti mecũ? Tolle qđ tuũ est ⁊ vade. Volo aũt ⁊ huic nouissimo dare. sicut ⁊ tibi. Aut nõ licet mihi qđ volo facẽ? An ocul⁹ tu⁹ nequã est. q̃ ego bonus sum? Sic erũt nouissimi ꝑmi: ⁊ ꝑmi nouissimi. Multi eñ sũt vocati: pauci vero electi. a. Et ascẽdẽs ihs hierosolimã: assũpsit duodecim discipl̃os suos secreto. ⁊ ait illi. Ecce ascendim⁹ hierosolimã. ⁊ filius hominis tradetur pncipibus sacdotũ ⁊ scribis: ⁊ ꝓdemnabũt eũ morte: ⁊ tradẽt eũ gentib⁹ ad deludẽdũ ⁊ flagellãdũ: ⁊ crucifigẽdum: ⁊ tcia die rsurget. b. Tũc accessit ad eũ mr̃ filioꝝ zebedei cum filijs suis: adorãs ⁊ petẽs aliqđ ab eo. Qui dixit ei. Quid vis? Ait illi. Dic ut sedeãt hij duo filij mei un⁹ ad dexteram tuã. ⁊ un⁹ ad sinistrã ĩ regno tuo. Respõdẽs aũt ihs dixit. Nescitis qđ petatis. Potestis bibẽ calicẽ quẽ ego bibitur⁹ sũ? Dicũt ei. Possum⁹. Ait illi. Calicẽ q̃dẽ meũ bibetis: sedere aũt ad dexterã meã vl̃ sinistrã ñ ẽ meũ dare vobis: sz q̃bus paratũ ẽ a pre meo. c. Et audiẽtes decẽ. ĩdignati sũt de duob⁹ frib⁹. Jhus aũt vocauit eos ad se. et ait. Scitis q̃ pncipes gẽtiũ dñantur eoꝝ: ⁊ q̃ maiores st̃ potestatẽ exercẽt inẽ eos? Nõ ita erit inẽ vos. Sz quicũq̃ voluerit inẽ vos maior fieri: sit vr̃ minister. Et q̃ voluerit inẽ vos primus esse: erit vr̃ puus. d. Sicut filius hois nõ venit ministrari sz ministrare: ⁊ dare aiaz suã redẽpcõnẽ ꝑ multis. e. Et egredientibus ill̃ ab hiericho: secuta ẽ eũ turba mlta. Et ecce duo cecι sedẽtes secus viã. audierũt q̃ ihus trãsiret: ⁊ clamauerũt dicẽtes. Dñe: miserẽ nr̃i. fili dd̃. Turba aũt increpabat eos ut tacerẽt. At illi magis clamabant dicẽtes. Dñe: miserere nr̃i. fili dd̃. Et stetit ihus: ⁊ vocauit eos ⁊ ait. Quid vultis ut faciã vob̃? Dicũt illi. Dñe: ut aperiãt ocli nr̃i. Miserꝝ aũt eoꝝ ihs: tetigit oculos eoꝝ. Et ꝓfesti viderũt: ⁊ secuti sũt eũ.

ij .a. Mt̃. ccj. Mr̃ cxij. Lu. ccxxij

¶ Capi. .XXI.

Et cũ appropinq̃ssent hierosolimis ⁊ veniss̃et bethfage ad mõtem oliueti: tunc ihus misit duos discipl̃os dicẽs eis. Jte ĩ castellum q̃d ꝓtra vos est: ⁊ statim inuenietis azinã alligatã ⁊ pullũ cũ ea: soluite et adducite mihi. Et si q̃s vob̃ aliqđ dixerit. dicite q̃ dñs hijs opus habet ⁊ ꝓfestim dimittet eos. f. Hoc aũt factũ ẽ: vt adimpleret̃ qđ dictũ ẽ ꝑ prophetã dicẽtem. Dicite filie syon: ecce rex tu⁹ venit tibi mãsuet⁹ sedens sup azinã. ⁊ pullũ filiũ subiugalis. g. Eũntes aũt discipuli fecerũt sic̃ ꝓcepit illis ihus. Et adduxerũt azinã ⁊ pullũ et imposuerũt sup eos vestimenta sua: et eũ desup sedere fecerũt. Plurima autẽ turba strauerũt vestimẽta sua in via. Alij aũt cedebãt ramos de arboribus: ⁊ sternebãt in via. h. Turbe autẽ que precedebant ⁊ que sequebant̃. clamabant dicentes. Osanna filio dauid: bñdict⁹ qui venit in nomine dñi: osãna ĩ altissimis. i. Et cum intrasset hierosolimã: cõmota ẽ vniuersa ciuitas dicẽs. Quis ẽ h̃? Populi aũt dicebãt

ij .c. Matħ. ccciij Mr̃. cxiiij. Lu. cclxx.

iiij .d. Mat̃. cccij. Mr̃. cxv. Joħ. xcj. ⁊. cxxxv.

ij .e. Mt̃. ccv Mr̃ cxvj. Lu. ccxxiiij.

ij Mt̃. ccvj. Mr̃. cxviij. Lu. ccxxxij.

vij .f. Mat̃. ccvij. Joħ. cj.

ij .g. Mt̃. ccviij. Mr̃. cxviij. Lu ccxxxiij.

i .h. Mat̃. ccix. Mr̃. cxix. Lu. ccxxxiij. Jo. c

r .i. Mt̃. ccx.

vj .b. Matħ. ccij. Mr̃. cxiij.

i
.a.Maĩ. ccxj. Mã.cxxj. Lu. ccxxxviij. Jo. xxj.

dic ẽ ihũs ꝓpheta: a nazareth galilee .a. Et intrauit ihũs ĩ tẽplũ dei. et eiciebat oẽs ventẽtes ⁊ emẽtes ĩ tẽplo: et mẽsas nũmulariox. ⁊ cathedras vendentiũ columbas euertit: ⁊ dicit eis. Scriptũ ẽ: dom⁹ mea dom⁹ oracõnis vocabiĩ: vos aũt feciſtis illã ſpelũcã latronũ. b. Et acceſſerũt ad eũ ceci et claudi ĩ tẽplo: ⁊ ſanauit eos. c. Videntes aũt pncipes ſacdotũ ⁊ ſcribe mirabilia q̃ fecit: et pueros clamãtes ĩ tẽplo ⁊ dicẽtes. oſãna filio dauid: indignati ſunt. ⁊ dixerũt ei. Audis q̃d iſti dicũt: Ihus aũt dixit eis. Vtiq;. Nũq̃d legiſtis q⁹ ex ore infãtiũ ⁊ lactãcium pfeciſti laudez. d. Et relictis illis abiit foras extra ciuitatẽ ĩ bethaniã ibiq; mãſit. Mane aũt reuertẽs ĩ ciuitatẽ. eſuriit. Et videns fici arborẽ vnaz ſecus viã venit ad eã. ⁊ nihil inuenit in ea niſi folia tantuz: ⁊ ait illi. Nũq̃ ex te fruct⁹ naſcaĩ ĩ ſẽpiẽ nũ. Et arefacta ẽ ꝓtinuo ficulnea. Et videntes diſcipuli. mirati ſũt dicẽtes. Quõ ꝓtinuo aruit. e. Rñdens autẽ ihus. Ait eis. Amẽ dico vob: ſi habueritis fidez ⁊ nõ hęſitaueritis. nõſolũ ỏ ficulnea facietis: ſed et ſi mõti huic dixeritis tolle te ⁊ iacta te ĩ mare ita fiet. f. Et oĩa quecũq; pecieritis ĩ oracõe credẽtes accipietis. g. Et cũ veniſſet ĩ tẽplũ: acceſſerũt ad eũ docentẽ pncipes ſacdotũ ⁊ ſeniores ꝓpli dicẽtes. In q̃ potęſtate hec facis ? Et q̃s tibi dedit hãc potęſtatẽ: Rñdens ihus. dixit eis Interrogabo vos ⁊ ego vnũ ꝓmonez quẽ ſi dixeritis mihi ⁊ ego vob dicaz ĩ q̃ potęſtate hęc facio . Baptiſm⁹ iohãnis vñ erat: e celo. an ex hoĩbo: At illi cogitabãt inẽ ſe dicẽtes. Si dixerim⁹ e celo: dicet nob. Quare g̃ ñ credidiſtis illi: Si aũt dixerim⁹ ex hoĩbo timemus turbã. Oẽs eñ habebant iohãnez ſiẽ ꝓphetã. Et rñdentes ihu. dixerũt. Neſcim⁹. Ait illis ⁊ ipe. Nec ego dico vob in q̃ potęſtate hec facio .h. Quid aũt vob videt: Homo q̃daz habebat duos filios: ⁊ accedẽs ad primũ dixit. Fili. vade hodie operare in vineam meã· Ille aũt reſpondẽs ait. Nolo. Poſtea autẽ penitencia motus abiit accedẽs autẽ ad alterũ dixit ſimiliter. At ille reſpondens ait. Eo dñe.

Et non iuit. Quis ex duob fecit voluntatẽ patris: Dicũt. Primus. Dicit illis ihus. Amen dico vobis: quia publicani et meretrices pcedunt vos in regno dei. Venit aũt ad vos iohãnes in via iuſticie: ⁊ nõ credidiſtis ei Publicani aũt ⁊ meretrices crediderũt ei: vos aũt videntes nec penitencia habuiſtis poſtea. vt crederetis ei. .i. Aliã parabolã audite. Homo erat paterfamilias q̃ plantauit vineaz: et ſepẽ circũdedit ei. ⁊ fodit in ea torcular: et edificauit turrim. ⁊ locauit eã agricolis: ⁊ peregre pfect⁹ ẽ. Cũ autẽ tẽmp⁹ fructuũ appropinq̃ſſet: miſit ſeruos ſuos ad agricolas vt acciperent fructus eius. Et agricole apphenſis ſuis ei⁹. aliũ ceciderũt. aliũ occiderũt aliũ vero lapidauerũt. Itez miſit alios ſuos plures pozib: ⁊ fecerũt illis ſimiliter. Nouiſſime aũ miſit ad eos filiũ ſuũ dicẽs: forſitan verebũt filiũ meũ. Agricole aũt videntes filiũ. dixerunt intra ſe. Hic ẽ heres: venite occidam⁹ eũ. ⁊ habebim⁹ hereditatẽ ei⁹. Et apprehẽſum eum eiecerũt extra vineã. ⁊ occiderũt. Cũ g̃ venerit dñs vinee. quid faciet agricolis illis: Aiũt illi. Malos male perdet: ⁊ vineam ſuam locabit alijs agricolis. q̃ reddant ei fructum tempozib ſuis. Dicit illis ihus. Nunq̃ legiſtis in ſcripturis. lapidem quẽ reprobauerunt edificãtes hic eſt factus in caput anguli: A domino factũ eſt iſtud: ⁊ eſt mirabile in oculis nr̃is. Ideo dico vob: q⁹ auferetur a vob regnũ dei. ⁊ dabiĩ genti facienti fructus ei⁹. Et q̃ ceciderit ſup lapidẽ iſtũ ꝓfringeĩ: ſup quẽ vo ceciderit. ꝓteret eũ. k. Et cũ audiſſent pncipes ſacdotum ⁊ phariſei parabolas ei⁹: cognoueĩ qd de ipis diceret. Et q̃rẽtes eũ tenere timuerũt ẽbas: qm̃ ſiẽ ꝓphetã eũ habebant.

ij
.i. Maĩ. ccxix. Maĩ. cxxviij. Lu. ccxlj.

i
.k. Maĩ. ccxx. Mã. cxxix. Lu ccxlij. ⁊. lxj Jo lxxxviij.

Capitulũ. .XXII.

v
Mĩ. ccxxj Lu. clxxxj.

Et reſpondens ihus dixit iterum in parabolis eis dicens Simile factum eſt regnuz celozum homini regi: q̃ fecit nupcias filio ſuo. Et miſit ſeruos ſuos vocare inuitatos ad nupcias: et nolebãt venire. Iteruz miſit alios ſeruos dicẽs Dicite inuitatis. Ecce prãdium meũ

paraui.tauri mei ⁊ altilia occisa sũt.
⁊ oia parata:venite ad nupcias. Illi
aũ neglexerũt:⁊ abierũt ali⁹ ĩ villã suã
ali⁹ vo ad negociatõem suã. Reliq̃ vo
tenuerũt ꝓuos ei⁹:⁊ ꝓtumelia affectos
occiderũt. Rex aũ cũ audisset irat⁹ est
⁊ missis exercitibo suis ꝑdidit homici
das illos. ⁊ ciuitatẽ illoꝝ succendit.
Tũc ait ꝓuis suis. Nupcie q̃dẽ paratæ
sũt:sz q̃ ĩuitati erãt nõ fuerũt digni
Ite g̃ ad exitus viaꝝ :⁊ quoscũq; in-
ueneritis. vocate ad nuptias. Et e-
gressi ꝓui ei⁹ ĩ via ꝯgregauerũt omẽs
q̃s inuenerũt malos ⁊ bonos:⁊ ĩple-
te sũt nuptie discũbẽtiũ. a. Intrauit
aũ rex vt videret discũbentes:⁊ vidit
ibi hoĩem nõ vestitũ veste nupciali.
Et ait illi Amice:quõ huc ĩtrasti. nõ
habẽs vestẽ nupcialẽ : At ille obmu-
tuit. Tũc dixit rex mĩstris. Ligatis
manibo ⁊ pedibo ei⁹. mittite eũ ĩ tene
bras exteriores:ibi erit fletus et stri-
dor dentiũ. Multi em̃ sũt vocati:pau
ci vero electi. b. Tũc abeũtes pharisei
ꝯsiliũ inierũt:vt caperẽt eũ ĩ ꝓmone
Et mittũt ei discipl̃os suos. cũ hero-
dianis dicẽtes. Magister. scim⁹ q; ve-
rax es ⁊ viã dei ĩ veritate doces:⁊ nõ
ẽ tibi cura de aliq̃. Nõ eĩ respicis ꝓso
nã hominũ. Dic g̃ nob: q̃d tibi videt
Licet cẽsũ dare cesari. aut nõ: Cogni
ta aũt ihs neq̃cia eoꝝ ait. Quid me
tẽptatis ypocritæ: Ostẽdite mihi nũ-
misma cẽsus. At illi obtulerũt ei dena
riũ. Et ait ill̃ ihus. Cui⁹ẽ ymago hec
⁊ supscripcõ: Dicũt ei. Cesaris. Tũc
ait ill̃ Reddite g̃ q̃ sũt cesaris cesari:
⁊ q̃ sũt dei deo Et audiẽtes mirati sũ:
⁊ relicto eo abierũt. In illo die accesse
runt ad eũ saducei q̃ dicũt nõ esse re-
surrectõez:⁊ int̃rogauerũt eũ dicẽtes
Magister:moysses dixit. Si q̃s mor-
tu⁹ fuerit nõ habẽs filiũ. vt ducat fr̃
ei⁹ vxorẽ illi⁹. ⁊ suscitet semẽ fr̃i suo.
Erãt aũt apud nos septẽ fr̃es. ⁊ ꝑm⁹
vxore ducta defũct⁹ ẽ:⁊ nõ habẽs se-
men reliq̃t vxorẽ suã fr̃i suo. Simili-
ter scdus ⁊ tercius: usq; ad septimũ.
Nouissime aũt oĩm. ⁊ mulier defũcta
est. In resurrectõe g̃ cui⁹ erit de septẽ
vxor : Omnes enim habuerunt eam.
Respondẽs autem ihus. ait illis. Er-
ratis nescientes scripturas:neq; vir-

r
.a. Mt̃.ccxxij.

ij
.b. Mt̃. ccxxiij
Mr̃.cxxx.Lu.
ccxlvij.

tutẽ dei. In resurrectõne em̃ neq; nu
bẽt. neq; nubent:sed sũt sicut angeli
dei ĩ celo. De resurrectõne aũt mor-
tuoꝝ nõ legistis q̃d dictũ ẽ a deo di-
cente vob: Ego sũ de⁹ abraham:⁊ deus
ysaac.⁊ de⁹ iacob. Nõ ẽ de⁹ mortuoꝝ:
sed viuentiũ. Et audiẽtes turbe mira
bant ĩ doctrina ei⁹. c. Pharisei autẽ
audiẽtes q̃d silenciũ imposuisset sadu
ceis. ꝙuenerũt in vnũ:et int̃rogauit
eũ vn⁹ ex eis legisdoctor tẽptãs eũ.
Magister. q̃d ẽ mãdatũ magnũ ĩ lege
Ait illi ihus. b. Diliges dñm deũ tuũ
ex toto corde tuo. ⁊ ĩ tota anima tua
⁊ in tota mẽte tua. Hoc est maximũ.
⁊ primũ mandatũ. Secundũ aũt sile
est huic. Dilizes primũ tuũ. sicut te-
ipm. In hijs duobo mãdatis. vniuer-
sa lex pẽdet ⁊ ꝓphete. e. Congregatis
aũ pharisei. int̃rogauit eos ihus
dicens. Quid vob videt de xpo cuius
filius est: Dicunt ei. Dauid. Ait ill̃.
Quomodo ergo dauid in spiritu vo-
cat eũ dominũ dicens:dixit dominus
domino meo. sede a dextris meis. Do
nec ponã inimicos tuos. scabellũ pe-
dem tuoꝝ: Si ergo dauid vocat eu
dominũ:quo fili⁹ eius est. f. Et nemo
poterat respondere ei verbũ:neq; au-
sus fuit quisq̃ ex illa die eũ amplius
int̃rogare.

vj
.c. Mt̃. ccxxiiij
Mr̃. cxxxj.

b. Lu. Jo. eciã

¶ Capitulũ. .XXIII.

Tunc ihus locutus est ad tur
bas. ⁊ ad discipulos suos di-
cens. Super cathedram moy
si. sederunt scribe et pharisei. Omnia
ergo quecũq; dixerint vob. Seruate et
facite. Secundũ opera vero eoꝝ no-
lite facere. Dicunt em̃. et nõ faciunt
. g. Alligant autem onera grauia ⁊ ĩ-
portabilia. et imponunt in humeros
hominũ: digito autem suo nolunt ea
mouere. h. Omnia vero opa sua faci
unt. vt videant̃ ab hominib. Dilatãt
em̃ philacteria sua:⁊ magnificãt fim
brias. Amant autem primos recubi-
tus in cenis. et primas cathedras in
synagogis et salutacõnes in foro:et
vocari ab hominib rabbi. i. Vos aũ
nolite vocari rabbi. Unus est em̃ ma
gister vester:omes autem vos fratres
estis. Et patrẽ nolite vocare vob sup
terrã: vnus est em̃ pr̃ vr̃ qui in celis

ij
.e. Mt̃. ccxxx.
Mar̃. cxxxiij.
Lu. ccxlv.

ij
.f. Mt̃. ccxxxj.
Mar̃. cxxxij.
Lu. ccxlvij.

r
Mar̃. ccxxxij.

v
.g. Mt̃. ccxxxi
iij. Lu. cxxxix

ij
.h. Mt̃. ccxxx
Mr̃. cxxxv. Lu
ccxlvj.

r
.i. Mt̃. ccxxx.

v
.a.Mr. ccxxxj
Lu.clxxix.

ẽ. Nec vocemĩ magistri : qz magister vester. vn⁹ ẽ xp̃c. a. Qui maior est vestrũ. erit mĩster vester. Qui aũt se exaltauerit hũiliabit̃: ⁊ q̃ se hũiliauerit exaltabit̃. b. Ve aũt vob̃ scribe et pharisei ỹpocritæ: qz claudit̃is regnũ celoꝝ añ boies. Vos eñ ñ intratis: nec introeũtes sinitis intrare. c. Ve vob̃ scribe ⁊ pharisei ỹpocritæ q̃ comedit̃is dom⁹ viduaꝝ. oracõe lõga orãtes ꝓpter hoc ampli⁹ accipietis iudiciũ. Ve vob̃ scribe ⁊ pharisei ỹpocritæ: qz circuitis mare ⁊ aridam. vt faciatis vnũ ꝓselitũ: ⁊ cũ fuerit fact⁹. facitis eũ filiũ iehẽne duplo q̃ vos. Ve vob̃ duces ceci. q̃ dicitis q̃cũq; iurauerit p tẽplũ nihil ẽ: q̃ aũt iurauerit ĩ auro tẽpli debet. Stulti ⁊ ceci: q̃d eĩ maiꝰ ẽ aux an tẽplũ qd̃ sãctificat aux? Et q̃ cunq; iurauerit ĩ altari. nihil ẽ. Qui cũq; aũt iurauerit ĩ dono qd̃ ẽ super illud. debet. Ceci. q̃d eĩ maiꝰ ẽ. donũ. an altare qd̃ sãctificat donũ? Qui ergo iurat ĩ altari. iurat ĩ eo. et in oĩbꝫ q̃ sup illud sũt. Et q̃cũq; iurauerit in tẽplo: iurat ĩ illo ⁊ ĩ eo q̃ hĩtat ĩ ipo. Et q̃ iurat ĩ celo: iurat ĩ throno dei. ⁊ ĩ eo q̃ sedet sup eũ. d. Ve aũt vobis scribe ⁊ pharisei ỹpocritæ. q̃ decimatis mentã ⁊ anetũ ⁊ cyminũ: ⁊ reliq̃stis q̃ graviora sũt legis. iudiciũ ⁊ misericordiã ⁊ fidẽ. Hec oportuit facere ⁊ illa nõ omittere. e. Duces ceci excolãtes culicẽ: camelũ aũt gluciẽtes. f. Ve vob̃ scribe et pharisei ỹpocritæ. q̃ mũdatis qd̃ deforis ẽ calicis ⁊ parapsidis: ĩtus aũt pleni estis rapina et ĩmũdicia. Pharisee cece. mũda prius qd̃ intus ẽ calicis ⁊ parapsidis: vt fiat ⁊ id qd̃ deforis ẽ mundũ. g. Ve vobis scribe ⁊ pharisei ỹpocritæ. qz sil̃es estis sepulcris dalbatis: q̃ aforis parẽt hoĩbꝫ speciosa: intus vo plena sũt ossibꝫ mortuoꝝ ⁊ omñi spurcicia. Sic ⁊ vos aforis quidẽ paretis hominibꝫ iusti: intus aũt pleni estis ỹpocrisi ⁊ iniq̃tate. h. Ve vob̃ scribe et pharisei ỹpocritæ. q̃ edificatis sepulcra ꝓphetarũ: ⁊ ornatis monumẽta iustoꝝ. ⁊ dicitis. Si fuissem⁹ in diebꝫ patrũ nostroꝝ. nõ essem⁹ socij eoꝝ in sãguine ꝓphetaꝝ. itaq; testimonio estis vobis metipsis. quia filij estis eoꝝ qui ꝓphetas occiderunt. i. Et vos implete mẽsuram patrum vestrorum. Serpẽtes et genimina viperaꝝ. quomodo fugietis a iudicõ gehenne. k. Ideo. Ecce ego mitto ad vos prophetas et sapientes ⁊ scribas: ⁊ ex illis occidetis ⁊ crucifigetis. ⁊ ex eis flagellabitis ĩ sỹnagogis vestris: et p̃sequimini de ciuitate in ciuitatez: vt veniat super vos omnis sanguis iustus qui effusus est sup̃ terram. A sanguine abel iusti. vsq; ad sanguinem zacharie filij barachie: quem occidistis inter templuz ⁊ altare. Amẽ dico vobis. venient hec omnia super generationem istam. l. Hierusalem hierusalem. que occidis ꝓphetas et lapidas eos qui ad te missi sunt: quocies volui congregare filios tuos quẽadmodum gallina cõgregat pullos suos sub alas. ⁊ nolui sti. Ecce relinquetur vobis domus vestra deserta. Dico enim vobis: nõ me videbitis amodo donec dicatis. Bene dictus qui venit in nomine dñi.

x
.i.Mr. ccxxxix
v
.k.Mat. ccxl.
Lu.cxlj.

v
.l.Mat.ccxlj.
Lu.clxxv.

¶ Capitulũ. .XXIIII. Egressus ihs ꝺ templo ibat Et accesserunt discipuli eius vt ostenderent ei edificacões templi. Ipse autem respondens. dixit illis. Videtis hec omnia? Amen dico vobis : non relinquetur hic lapis super lapidem. qui non destruatur. m Sedenti autem eo super montez olivueti. accesserunt ad eum discipuli secretꝺ dicentes. Dic nobis quãdo hec erunt: et quod signum aduentus tui et consumacõis seculi? Et respondẽs ihs dixit eis . Videte ne quis vos seducat. Multi enim venient in nomine meo dicentes. ego sum xp̃c : ⁊ multos seducent. Audituri enim estis p̃lia et opiniones preliorum: videte ne turbemini. Oportet enim hec fieri: sz nondum est finis . Consurget enim gens in gentem . ⁊ regnum ĩ regnum ⁊ erunt pestilẽtie ⁊ fames. ⁊ terre motus per loca. Hec autem omnia . inicia sunt dolorꝫ. n. Tũc tradẽt vos ĩ tribulacõez. ⁊ occidẽt vos : ⁊ eritis odio omnibꝫ gentibꝫ. propter nomen meũ .o. Et tunc scandalizabunt̃ multi. et inuicẽ tradẽt: ⁊ odio habebũt inuicez

ij
Mr. ccxlij. Mr
cxxxvij. Lu. cc
xlviij. ⁊. ccxxxvij.

ij
.m.Mr. ccxliij
Mr. cxxxviij.
Lu. ccxlix.

j
.n.Mr. ccxliiij
Mar. cxxxix.
Lu. ccl. Jo. cxlj. ⁊. cxlvj. x
.o.Mr. ccxlv.

vj
.a. Mt̃.ccxlvj.
Maſ.cxl.
vj
.b. Mt̃ .ccxlvij
Maſ.cxlij.
ij
.c. Mt̃.ccxlviij
Maſ.cxliij.
Luc.ccix.
et.cclij.
ij
.d. Mt̃.ccxlix.
Maſ.cxliij.
Luc .cclij.
vj
.e. Maſ.ccl.
Maſ.cxlv.
ij
.f. Maſ.cclj.
Mſ.cxlvj.
Luc.cclv.
vj
.g. Maſ.cclij.
Maſ.cxlvij.
ij
.h. Maſ.cclij
Maſ.cxlviij.
Luc.cciij.
vj
.i. Mt̃.cclvij.
Maſ.cxlix.
v
.k. Maſ.cclv.
Luc.cclj.
v
.l. Maſ.cclvj.
Luc.ccv.
v
.m. Mt̃.cclvij.
Luc .ccxiij.
ij
.n. Mt̃.cclviij.
Maſ.cl.
Luc.cclvij.
ij
.o. Mt̃.cclix.
Maſ.clj.
Luc.cclviij.
vj
.p. Maſ.cclx.
Maſ.clij.

Et multi pſeudo ꝓphete ſurgent. ⁊ ſeducēt multos: ⁊ qm̃ abūdabit iniquitas: refrigeſcet caritas multoꝝ. Qui aũ p̄ſeuerauēit uſq; ī finē h̄ ſalu⁹ erit .a. Et p̄dicabit̃ hoc euãgeliuz regni ī uniuerſo orbe: ī teſtioniū oīb⁹ gētibus: ⁊ tunc veniet ꝯſūmatio. b. Cū ḡ viderit̃is abomīatōez deſolatōis (que dicta ē a daniele ꝓpheta) ſtātē ī loco ſācto (q̄ legit ītelligat) c. Tūc q̄ ī iudea ſūt fugiāt ad mōtes: ⁊ q̄ ī tecto ñ deſcēdāt tollē aliq̄d de domo ſua: ⁊ q̄ ī agro nō reuertat̃ tollē tunicā ſuā. d. Ve aũ p̄gnātib⁹ ⁊ nutriētib⁹ ī ill' diebus. e. Orate aũ vt nō fiat fuga vr̄a ī hieme vel ſabbato. f. Erit em̃ tūc tribulatio magna q̄lis nō fuit ab initio mundi uſq;modo: neq; fiet. g. Et niſi breuiati fuiſſēt dies illi. nō fieret ſalua omīs caro: ſz ꝓpter electos breuiabūt̃ dies illi. h. Tūc ſiq̄s vob⁹ dixēit: ecce h̄ ē xp̄c aut ecce illic: nolite credere. i. Surgēt em̃ pſeudo xp̄i ⁊ pſeudo ꝓphete: ⁊ dabūt ſigna magna ⁊ p̄digia: ita vt ī errorez īducāt̃ (ſi fieri p̄t (etiā electi. Ecce p̄dixi vob. k. Si ḡ dixerīt vob ecce ī deſerto eſt. nolite exire: ecce ī penetrabilib⁹: nolite credere. l. Sic̃ em̃ fulgor exit ab oriēte ⁊ apparet uſq; ī occidentē: ita erit ⁊ aduētus filij hoīs. m. Vbicūq; fuēit cor⁹: illuc ꝯgregabūt̃ et aq̄le. n. Statī aũt poſt tribulatiōem illoꝝ dieꝝ ſol obſcurabit̃: ⁊ luna nō dabit lumē ſuum. ⁊ ſtelle cadent de celo. ⁊ virtutes celoꝝ cōmouebūt̃: ⁊ tūc apparebit ſignuz filij hoīs ī celo. o. Et tūc plāgēt oēs fines terre: ⁊ videbunt filiū hoīs veniētē ī nubib⁹ celi cū ṽtute mlta ⁊ maieſtate. Et mittet ãgelos ſuos cū tuba ⁊ voce magna: ⁊ ꝯgregabūt electos ei⁹ a q̄tuor vētis celi. a ſūmis celoꝝ uſq; ad termīos eoꝝ. Ab arbore aũt fici diſcite p̄abolā: cū iaz ramus eius tener fuerit et folia nata: ſcitis q̄ ꝓpe eſt eſtas. Ita ⁊ vos cum videritis hec oīa: ſcitote q̄ ꝓpe ē ī ianuis. Amē dico vobis: q̄ nō p̄teribit generatio hec donec oīa fiāt. Celū et terra trāſibūt: verba vero mea non p̄teribūt. p. De die autez illa ⁊ hora nemo ſcit. neq; angeli celoꝝ: niſi pater ſol⁹ .q. Sic̃ aũ fuit ī diebꝰ noe: ita erit ⁊ aduentus filij hoīs. Sic̃ em̃ erant in diebus ante diluuiuz comedentes ⁊ bibētes: nubentes et nuptui tradentes: uſq; ad eū diē quo intrauit ī archam noe: et non cognouerūt donec venit diluuium ⁊ tulit oēs: ita erit ⁊ aduentus filij hoīs. r. Tunc duo erunt ī agro: vnus aſſumetur ⁊ vn⁹ relinquetur. Duo erunt molentes ī mola: vna aſſumetur et vna relīquetur. Duo in lecto: vnus aſſumetur ⁊ alius relinq̄t̃. s. Vigilate ḡ quia neſcitis qua hora dñs veſter vēt⁹ ſit. t. Illud aut̃ ſcitote: qm̃ ſi ſcir⁹ ⁊ paterfamilias qua hora fur vēturus eſſz vigilaret utiq; ⁊ nō ſineret ꝓfodi domum ſuā. Ideo et vos eſtote p̄ati: q̄ qua neſcitis hora filius hoīs venturus eſt. v. Quiſputas eſt fidelis ſ̄uus ⁊ prudēs. quē p̄ſtituit dñs ſu⁹ ſup̄ familiam ſuaz: vt det illis cibū ī tp̄e: r. Beatus ille ſ̄uus: quē cū venēit dñs eius inuenerit ſic facientē. Amen dico vobis: qm̃ ſup̄ oīa bona ſua cōſtituet eū. ỹ. Si aũt dixerit malus ſeruus ille ī corde ſuo: moram facit dñs meus venire: ⁊ ceperit p̄cutere cōſeruos ſuos: māducz aũ ⁊ bibat cū ebriōſis: veniet dñs ſerui illi⁹ ī die q̄ nō ſperat. ⁊ hora q̄ ignorat: ⁊ diuidet eū p̄tēq; eius ponet cum ỹpocritis: illic erit fletus ⁊ ſtridor dētiū.

v
.q. Maſ.cclxj
Luc.ccvij.
v
.r. Maſ. cclxij
Luc.ccxij.
vj
.s. Mt̃.cclxiij.
Maſ.clxij.
ij
.t. Mt̃.cclxiiij
Maſ.clv.
Luc.clvj.
v
.v. Mt̃.cclxv.
Luc.clvij.
v
.ỹ. Mt̃.cclxvj
Luc.clviij.

Capitulum. .XXV.

Tunc ſimile erit regnū celorū decē virginib⁹: q̄ accipientes lampades ſuas exierūt obuiam ſpōſo ⁊ ſponſe. Quinq; aũ ex eis erāt fatue: ⁊ quīq; prudētes. Sed qui q; fatue acceptis lampadib⁹: nō ſumpſerūt oleū ſecū. Prudentes vero acceperunt oleum in vaſis ſuis cum lāpadibus. Moram autez faciente ſpōſo: dormitauerunt omnes ⁊ dormierunt. Media autem nocte clamor factus eſt: ecce ſponſus venit exite obuiam ei. Tunc ſurrexerunt omnes v̄gines ille: ⁊ ornauerūt lampades ſuas. Fatue autem ſapientibus dixerūt. Date nobis de oleo veſtro: quia lampades noſtre extinguuntur. Reſponderunt prudentes dicentes. Ne forte non ſufficiat nobis ⁊ vobis: ite

x
Maſ.cclxviij.

potius ad vendẽtes ⁊ emite vob. Dũ aũt irẽt emẽ venit sponsus :⁊ que parate erãt intrauerũt cũ eo ad nupcias:⁊ clausa ẽ ianua. Nouissime vero veniũt ⁊ relique vgines dicẽtes. Dñe dñe. api nob. At ille rñdẽs ait. Amẽ dico vob:nescio vos. Vigilate itaq; q; nescitis diẽ neq; horã. a. Diẽ ei bõ peregre pficiscẽs vocauit suos suos et tradidit ill' bona sua. b. Et vni dedit q̃nq; talenta. alij aũt duo. alij vo vnũ: vnicuiq; secundã ꝓpriam vtutẽ ⁊ pfectus est statĩ. Abijt aũt q̃ quĩq; talenta acceperat :⁊ opatus ẽ ĩ eis ⁊ lucrat' ẽ alia q̃nq;. Similit ⁊ q̃ duo acceperat lucratus est alia duo. Qui aũt vnũ acceperat abiẽs fodit ĩ trag ⁊ absc̃dit pecuniã dñi sui. Post mltum vo tpis venit dñs suoꝝ illoꝝ:⁊ posuit racõnez cũ eis. Et accedẽs qui q̃nq; talenta acceperat: obtulit alia q̃nq; talenta dicens. Dñe q̃nq; talenta tradidisti mihi:ecce alia q̃nq; supra lucratus sum. Ait illi dñs eius. Euge serue bone ⁊ fidelis: q; sup pauca fuisti fidelis. sup multa te ꝓstituã:intra in gaudiũ dñi tui. Accessit aũ ⁊ qui duo talẽta acceperat. ⁊ ait. Dñe duo talenta tradidisti mihi:ecce alia duo lucratus sũ. Ait illi dñs ei'. Euge serue bone ⁊ fidelis: q; sup pauca fuisti fidelis. sup multa te ꝓstituã:intra in gaudiũ dñi tui. Accedẽs aũt ⁊ q̃ vnũ talentũ acceperat ait. Dñe scio quia homo durus es:metis vbi nõ semĩasti. ⁊ ꝓgregas vbi ñ sparsisti:⁊ timẽs abij ⁊ abscondi talentũ tuũ in terra. Ecce habes q̃ tuũ ẽ. Respõdẽs autẽ dñs ei'. dixit ei. Serue male ⁊ piger sciebas q; meto vbi ñ semino. ⁊ ꝓgrego vbi nõ sparsi. Oportuit g̃ te ꝓmittere pecuniã meã nũmularijs: et veniens ego recepissez vtiq; q̃ meũ est cũ vsura. Tollite itaq; ab eo talentũ ⁊ date ei q̃ habet decẽ talẽta. c. Omĩ em̃ habenti dabit' ⁊ abũdabit: ei aũt q̃ nõ habet. ⁊ q̃ videt' habere auferetur ab eo. d. ⁊ inutilẽ suũ eicite in te nebras exteriores: illic erit fletus et stridor dẽtiũ. e. Cũ aũt venerit filius hois ĩ maiestate sua ⁊ oñs angeli cũ eo:tũc sedebit sup sedẽ maiestatis sue et ꝓgregabunt' ante eum oñes gentes:⁊ separabit eos abinuicem. sicut pastor segregat oues ab hedis. Et statuet oues quidẽ a dextris suis:hedos aũt a sinistris. Tũc dicet rex hijs q̃ a dextris eius erũt. Venite bñdicti patris mei:possidete paratũ vob regnũ a ꝓstitucõe mũdi. Esuriui em̃:⁊ dedistis mihi manducare. Sitiui:⁊ dedistis mihi bibere. Hospes erã:et collegistis me. Nud⁹:et operuistis me. Infirmus:⁊ visitastis me. In carcere erã:⁊ venistis ad me. Tũc respõdebũt ei iusti dicentes. Dñe. qñ te vidim⁹ esurientem ⁊ pauim⁹ sicientez:⁊ dedim⁹ tibi potũ: Quãdo aũt te vidimus hospitem ⁊ collegim⁹ te: aut nudũ ⁊ cooperuim⁹ te: Aut quando te vidimus infirmuz aut ĩ carcere:⁊ venim⁹ ad te: Et rñdens rex dicit illis. Amen dico vobis: q̃diu fecistis vni de bijs fratri b⁹ meis minimis. mihi fecistis. Tunc dicet rex ⁊ hijs q̃ a sinistris ei⁹ erũt: discedite a me maledicti ĩ ignẽ etnũ. q̃ paratus ẽ dyabolo ⁊ angelis eius. Esuriui em̃:⁊ nõ dedistis mihi manducare. Sitiui:⁊ nõ dedistis mihi potuz. Hospes erã:⁊ nõ collegistis me. Nudus:⁊ nõ operuistis me. Infirm⁹ ⁊ in carcere:⁊ nõ visitastis me. Tunc respondebũt ei ⁊ ipi dicẽtes. Domine qñ te vidim⁹ esurientẽ aut sicientez. aut hospitẽ. aut nudũ. aut infirmuz aut in carcere: et nõ ministrauimus tibi: Tũc respõdebit illis dicẽs. Amẽ dico vobis. q̃diu non fecistis vni de mioribo hijs nec mihi fecistis Et ibũt hij in supplicĩ eternũ:iusti aũt in vitam eternam.

Capitulũ. .XXVI.

Et factũ ẽ cum ꝓsũmasset ihs sm̃ones hos omnes. dixit discipul' suis. f. Scitis q; post biduum pascha fiet:et fili⁹ hominis tradetur vt crucifigatur. g. Tũc congregati sũt pncipes sacerdotũ .⁊ seniores populi in atriũ pncipis sacdotũ q̃ dicebat' caỹphas :⁊ ꝓsiliũ fecer̃t vt ihm dolo tenerent ⁊ occiderent. Dicebant autem. Non in die festo. Ne forte tumultus fieret in populo. h. Cuz aut̃ esset ihs in bethania in domo sỹmonis leprosi. accessit ad eum mulier habẽs alabastrũ vngenti pciosi:et

i
.a. Matẽ.cclx
ix. Maf̃.cluij.
Luc.ccxxviij.
v
.b. Maf̃.cclxx.
Lu.ccxxix.

ij
.c. Maf̃.cclxxj
Maf̃.xlij.
Lu.ccxxx.
v
.d. Maf̃.cclxxij
Lu.ccxxxj.
x
.e. Matẽ.cclx
xiij.

i
.f. Matẽ.cclx
xiij. Mf̃.clvj.
Lu.cclx.
Jo.xx.
vj
.g. Matẽ.cclx
xv. Mf̃.clvij.
j
.h. Matẽ.cclx
xvj·Mf̃.clviij
Lu.lxxiij.
Joh̃.xcviij.

iiij
a.Mr̃.cclxxvij
Maſ.clix.
Joh̃.xcviij.
ij
.b.Mat̃.cclxx
viij.Mr̃.clx.
Luc.cclxviij.
iiij
.c.Mr̃.cclxxix
Maſ.clxj.
Joh̃.cxxj.
j
.d.Mr̃.cclxxx
Maſ.clxij.
Luc.cclxix.
Joh̃.cxxij.
ij
.e.Mr̃.cclxxxj
Maſ.clxiij.
Luc.cclxviij.
vj
f.Mr̃.cclxxxij
Maſ.clxiiij.
x
.g.Mat̃.cclxx
xiij.
j
b.Math̃.cclxx
xiiij.Mr̃.clxv
Lu.cclxvj.
Jo.lv.q.lxv.q
lxvij.
ij
i.Mr̃.cclxxxv
Maſ.clxvj.
Luc.cc.lxv
vj
.k.Mat̃.cclxx
xvj.Mr̃.clxvij
iiij
.l.Mr̃.cclxxx
vij.Mr̃.clxviij.
Joh̃.clij.
vj
.m.Mat̃.cclx
xxviij.Maſ.c
lxviij.
j
.n.Mr̃.cclxxx
ix.Maſ.clxx.
Lu.cclxxv.
Joh̃.cxxvj.

effudit ſup caput ipius recũbentis.
Videntes aũt diſcipuli:indignati ſũt di
centes.Ut qd pditio hec?Potuit em̃
iſtud venũdari multo: q dari paupi
bus.Sciẽs aũt ihs :ait ill̃.Quid mo
leſti eſtis huic mulieri? Opus bonũ.
opata eſt ī me.Nã sẽp paupes habe
tis vobiſcũ:me aũt ñ sẽp habebitis.a
Mittẽs em̃ hec vngentũ hoc ī corpus
meũ:ad ſepeliẽduz me fecit.Amẽ di
co vobis:vbicũqz pdicatũ fuerit hoc
euãgeliuz ī toto mũdo.dicet q qd hec
fecit ī memoriã ei?.b. Tũc abijt vn?
de duodecim q dicit iudas ſcarioth.
ad pncipes ſacerdotũ:q ait ill̃.Quid
vultis mihi dare.q ego vobis eũ tra
dam?At illi pſtituer̃t ei triginta ar
genteos.Et exinde q̃rebat oportuĩta
tem vt eũ traderet.Prima aũt die azi
moz acceſſerũt diſcipuli ad ihm di
centes.Vbi vis parem? tibi comedere
paſcha?At ihs dixit.Ite ī ciuitatem
ad quẽdaz:q dicite ei.Mgr̃ dicit:tps
meũ ppe eſt:apud te facio paſcha cũ
diſcipulis meis. Et fecer̃t diſcipuli ſi
cut pſtituit ill̃ ihs:q parauerũt paſcha
.c.Ueſpere aũt facto.diſcũbebat cũ du
odecim diſcipul̃ ſuis. Et etẽtib? illis
dixit.Amen dico vobis:q vn? vr̃m
me traditurus eſt.d.Et ptriſtati val
de.ceperũt ſinguli dicẽ. Nũquid ego
ſũ dñe?e.At ipe reſpõdẽs ait.Qui ītĩ
git mecũ manũ ī parabſide.h me tra
det.Fili? quidẽ hoĩs vadit ſicut ſcri
ptum eſt de illo:ve aũt hoĩ illi:p quez
filius hoĩs tradet̃.f.Bonuz erat ei.ſi
natus nõ fuiſſz hõ ille.g.Reſpõdens
aũt iudas qui tradidit eũ dixit. Nun
quid ego ſum rabbi?Ait illi.Tu dixi
ſti.h.Cenãtibꝰ aũt eis.accepit ihs pa
nem et bñdixit.ac fregit:dedितqz diſci
pulis ſuis q ait.Accipite q comedite
hoc eſt corpus meũ.i.Et accipiẽs ca
licẽ gtias egit:q dedit illis dicẽs.Bi
bite ex hoc oñes.Hic eſt em̃ ſanguis
meus noui teſtamenti:qui p multis
effundet̃ ī remiſſionẽ peccatoz.Dico
aũt vob̃:nõ bibã ãmodo de hoc geni
mie vitis vſqz ī die illũ:cũ illo bibaz
vobiſcũ nouũ ī regno pris mei.k.Et
ymno dicto.exierũt ī mõtẽ oliueti.l.
Tũc dicit illis ihs.Oñes vos ſcanda
luz patiemini in me in iſta nocte.m.

Scriptũ eſt ei.Percutiã paſtorez:et
diſpgẽt̃ oues gregis.Poſtq̃ aũt reſur
rexero:pcedaz vos in galileã.n.Re
ſpõdens aũt petrus ait illi.Etſi omẽs
ſcãdalizati fuerint ī te:ego nũq̃ ſcã
dalizabor.ait illi ihus.Amen dico ti
bi:qr ī hac nocte añq̃ gallus cantet.
ter me negabis.o.Ait illi petr?.Eti
amſi oportuerit me mori tecuz:nõ te
negabo.Similiter q oẽs diſcipuli di
xerũt.p.Tũc venit ihs cũ illis ī villaz
q̃ dr gethſemani. Et dixit diſcipulis
ſuis.q.Sedete h̃: donec vadaz illuc q
orẽ.Et aſſumpto petro q duobꝰ filijs
zebedei:cepit ptriſtari q meſtus eſſe.
r.Tũc ait illis.Triſtis eſt aĩma mea
vſqz ad mortẽ.Suſtinete h̃. q vigila
te mecũ.s.Et pgreſſus puſillũ proci
dit ī faciẽ ſuam orãs q dicẽs.Mi pr̃:
ſi poſſibile ẽ trãſeat a me calix iſte.t.
Verũtam̃ nõ ſicẽ ego volo.ſz ſicẽ tu.v.
Et venit ad diſcipulos ſuos et inuenit
eos dormientes:q dixit petro. Sic nõ
potuiſtis vna hora vigilare mecum?
Vigilate q orate:vt nõ intretis ī tem
ptatõez.x.Spũs quidẽ pmptus ẽ:ca
ro aũt infirma.y.Iterũ ſcõo abijt:q ora
uit dicẽs. Pater mi.ſi nõ pt̃ h̃ calix
trãſire niſi bibam illũ:fiat voluntas
tua.Et venit iterũ:q inuenit eos dormi
entes.Erant em̃ oculi eorũ gſuati.Et
relictis illis:iterũ abijt et orauit ter
cio eundem ſermonez dicẽs.z. Tunc
venit ad diſcipulos ſuos.et dicit ill̃.
dormite iam q requieſcite.Ecce appro
pinq̃bit hora:q filius hoĩs tradetur ī
manus peccatorũ.Surgite eam?.Ec
ce appropinq̃bit qui me tradet.a. Ad
huc ipo loquente.ecce iudas vnus de
duodecim venit:et cũ eo turba multa
cum gladijs et fuſtibꝰ.miſſi a pncipi
bus ſacerdotũ q ſenioribꝰ ppli.b. Qui
aũt tradidit eũ.dedit illis ſignũ dicẽs.
Quẽcunqz oſculat? fuero ipſe eſt:te
nete eũ. Et confeſtim accedẽs ad ihm
dixit.Aue rabbi.Et oſculat?ẽ eũ.Di
xitqz illi ihs.Amice ad qd venĩſti? Tunc
acceſſer̃t q man? iniecer̃t ī ihm:q te
nuer̃t eũ.c. Et ecce vn? ex hijs q erãt
cũ ihu.extẽdens manũ exemit gladiũ
ſuũ:et pcutiẽs ſeruum pncipis ſacer
dotũ ãputauit auriculã ei?. Tũc ait
illi ihus.Cõuerte gladiũ tuũ ī locuz

vj
.o.Mat̃.ccxc.
Maſ.clxxj.
i
.p.Mr̃.ccxcj.
Mr̃.clxxij.
Luc.cclxxix.
Joh̃.clvj.
vj
.q.Mr̃.ccxcij.
Maſ.clxxiij.
iiij
.r.Mr̃.ccxciij
Maſ.clxxiiij.
Joh̃.cvij.
s.Mr̃.ccxciiij
Mr̃.clxxv.
Luc.cclxxxj.
Joh̃.clxj.
i
.t.Mr̃.ccxcv.
Mr̃.clxxvj.
Luc.cclxxxij.
Jo.xlij.q.lvij.
ij
.v.Mr̃.ccxcvj
Maſ.clxxvij.
Luc.cclxxxiij.
iiij
.x.Mr̃.ccxcvij
Mr̃.clxxviij.
Joh̃.lxx.
vj
ỹ.Mr̃.ccxcviij
Maſ.clxxix.
iiij
.z.Mr̃.ccxcix.
Mr̃.clxxx.
Joh̃.cvj.
i
.a.Mr̃.ccc.
Maſ.clxxxj.
Luc.cclxxxv.
Jo.clix.q lxx.
ij
viij.
.b.Mat̃.cccj.
Maſ.clxxxij.
Luc.cclxxxvj.
j
.c.Mat̃.cccij.
Maſ.clxxxiij.
Lu.cclxxxvij.
Joh̃.clx.

r
.a.Mat.cccvij
j
.b.Mr̃.ccciiij.
Maſ.clxxxiiij
Lu.cclxxxix.
Jo.clxx.
vj
.c.Mathꝫ·cccv
Mſ.clxxxv.
j
.d.Mr̃.cccvj.
Mſ.clxxxvij.
Luc.ccxc.
Joh̃.clxij ⁊. cl
xxiiij.
iiij
.e.Maſ.cccvij
Mſ.clxxxviij.
Jo.clxiiij.
ij
.f.Mr̃.cccviij.
Mſ.clxxxix.
Luc.cccv.
vj
.g.Maſ.cccix
Mſ.clxxxx.
j
.h.Maſ.cccx.
Maſ.cxcj.
Lu.ccxcvij.
Joh̃.lxix.
vj
.i.Maſ.cccxj.
Maſ.cxcij.
ij
.k.Mr̃.cccxij.
Mſ.cxciij.
Lu.ccxcix.
j
.l.Mr̃.cccxiij.
Maſ.cxciiij.
Luc.ccxciiij.
Joh̃.clxxij.
j
m.Mr̃.cccxiiij
Mſ.cxcv.Lu.
ccxcj.Jo.clxv
iij.et.clxvj.
j
.n.Mr̃.cccxv.
Maſ.cxcvj.
Lu.ccxcij.
Joh̃.clxxv.

ſuũ.a.Omẽs ei q̃ acceperint gladiũ: gladio peribũt. An putas q̃ ñ poſſũ rogare p̃ez meum: ⁊ exhibebit mihi modo pluſq̃ duodecim legiones angelo⁊:Quo g̃ ĩplebũt ſcripture: Quia ſic̃ opoꝛtet fieri.b. In illa hoꝛa dixit Jh̃s turbis. Tãq̃ ad latronez exiſtis cũ gladijs ⁊ fuſtibꝫ comprehẽdere me. Quotidie apud vos ſedebã docẽs ĩ tẽplo:⁊ nõ me tenuiſtis.Hoc aũ totũ factũ ẽ:vt adĩplerẽt ſcripture pphetaꝝ .c. Tũc diſcipli oẽs relicto eo fugerũt d. At illi tenẽtes ih̃m:duxerũt ad caÿphã pncipez sacꝫdotũ:vbi ſcribe et ſenioꝛes ꝓuenerãt.e.Petr⁹ aũ ſeq̃batur eũ alõge:vſq; ĩ atriũ pncipis ſacerdotũ. Et ingreſſus ĩtroſedebat cũ miniſtris:vt videret finẽ.f. Princeps aũt ſacꝫdotũ ⁊ omne ꝓſiliũ q̃rebãt falſũ teſtimoniũ ꝓ ih̃m:vt eũ moꝛti ꝛderent ⁊ nõ ĩueneꝛt:cũ multi falſi teſtes acceſſiſſẽt.g. Nouiſſime aũ venerũt duo falſi teſtes:⁊ dixerũt.Hic dixit.Poſſũ deſtruẽ tẽplũ dei: ⁊ poſt triduũ reedificare illud. Et ſurgẽs p̃ceps ſacerdotuz ait illi. Nihil rñdes ad ea q̃ iſti aduerſũ te teſtificãt⁊ Jh̃s aũ tacebat Et p̃ceps ſacꝫdotum ait illi.Adiuro te p deũ viuũ: vt dicas nobis ſi tu es xp̃c filiꝰ dei.Dicit illi ih̃s. Tu dixiſti h. Verũtamẽ dico vob̃:ãmodo videbitis filiũ hoĩs ſedentẽ a dextris ỽtutis dei:⁊ veniẽtẽ ĩ nubibꝫ celi.i. Tũc p̃ceps ſacerdotũ ſcidit veſtimenta ſua dicẽs.Blaſphemauit.Quid adhuc egemus teſtibꝫ.k.Ecce nunc audiſtis blaſphemiaz.Quid vob̃ videt⁊ At illi rñdẽtes dixerũt.Reꝰ ẽ moꝛtis.l. Tunc expuerũt ĩ faciẽ eiꝰ:et colaphis eũ ceciderũt. Alij aũ palmas ĩ faciẽ eiꝰ dederũt dicẽtes:pphetiza nob̃ xp̃e.Quis ẽ q̃ te pcuſſit.m. Petr⁹ vero ſedebat foris ĩ atrio:et acceſſit ad eũ vna ãcilla dicẽs. Et tu cum ih̃u galileo eras⁊ At ille negauit coꝛaz oĩbꝫ dicẽs:Neſcio q̃d dicis.n. Exeũtẽ aũ illo ianuã vidit eũ alia ancilla:⁊ ait hijs q̃ erãt ibi.Et h̃ erat cũ ih̃u nazareno.Et iterum negauit cũ iuramẽto: q̃ non noui hoĩem. Et poſt puſillũ acceſſerũt q̃ ſtabãt:et dixerunt petro.Vere:⁊ tu ex illis es.Nam et loquela tua manifeſtum te facit.Tũc cepit deteſtari et iurare:q̃ nõ nouiſſet hoĩem.Et ꝓtinuo gallus cãtauit.o.Et recoꝛdatus eſt petr⁹verbi ih̃u q̃ dixerat:priuſq̃ gallus cãtet:ter me negab. Et egreſſus foꝛas:fleuit amare. Ca.XXVII

Mane aũt facto:ꝓſilij inierũt omnes p̃cipes ſacerdotũ ⁊ ſenioꝛes ꝑli aduerſus ih̃m: vt eũ moꝛti traderẽt.a. Et vinctũ adduxerũt eũ: et tradiderũt poncio pilato p̃ſidi.b. Tũc videꝫ iudas qui eum tradidit q̃ dãnatus eſſz:pñia ductuſ retulit triginta argẽteos p̃cipibꝰ ſacerdotum ⁊ ſenioꝛibꝫ dicẽs. Peccaui tradẽs ſãguinẽ iuſtũ. At illi dixerũt. Quid ad nos⁊ Tu videris. Et proiectis argẽteis ĩ tẽplo: receſſit et abiẽs laqueo ſe ſuſpendit. Pꝛincipes aũ ſacerdotũ acceptis argẽteis dixerũt. Nõ licz eos mittẽ ĩ corbonã:q̃ pciũ ſanguinis eſt. Cõſilio autẽ inito:emerũt ex illis agꝝ figuli ĩ ſepulturã pegrinoꝛum:ꝓpter hoc vocatus ẽ ager ille achẽldemach:hoc eſt ager ſanguinis: vſq; in hodiernum diem. Tũc impletum eſt quod dictum eſt per hieremiam pphetam dicentem. Et acceperũt triginta argenteos:preciũ appreciati quẽ appreciauerũt a filijs iſrahel: ⁊ dederunt eos ĩ agrum figuli:ſicut ꝓſtituit mihi dominus.c. Jh̃us autẽz ſtetit ante preſidem: ⁊ interrogauit euz preſes dicens. Tu es rex iudeoꝝ⁊ Dicit illi Jh̃us.Tu dicis.d. Et cum accuſaretur a principibꝫ ſacerdotum et ſenioꝛibus:nihil reſpondit. Tunc dicit illi pilatus. Nõ audis:q̃nta aduerſum te dicunt teſtimonia⁊ Et non reſpondit ei ad vllum verbũ: ita vt miraretur preſes vehementer.e.Per diem autem ſolennem cõſueuerat p̃ſes dimittere populo vnum vinctũ quez voluiſſet.f. Habebat aũt tũc vinctũ inſignez qui dicebatur barrabas.Cõgregatis ergo illis dixit pilat⁹. Quẽ vultis dimittam vobis: barrabã an Jh̃m qui dicit̃ xp̃c⁊ Sciebat emñ q̃ ꝓ inuidiã tradidiſſent eũ.g· Sedẽte aũ illo ꝓ tribunali:miſit ad eũ vxoꝛ eiꝰ dicens.Nihil tibi et iuſto illi. Multa emñ paſſa ſum hodie per viſum ꝓt̃ eũ h. Pꝛincipes aũt ſacerdotũ ⁊ ſenioꝛes ꝑſuaſerũt ꝑlis vt peterẽt barrabã:ih̃m

ij
.o.Mr̃.cccxvj.
Maſ.cxcviij.
Lu·ccxciij.
ij
Maſ.cccxvij.
Maſ.cxcviij.
Luc.ccxcv:
j
a.Mr̃.cccxviij
Maſ.cxcix.
Lu.ccc.Jo.clxxvj.
x
.b.Mr̃.cccxix.
ij
.c.Mr̃.cccxx.
Maſ.cc.Luc.
cccij. Joh̃.clxxviij.
iiij
.d·Mr̃.cccxxj.
Mſ.ccj. Joh̃.
cxcij et clxxx.
ij
.e.Mr̃.cccxxij
Maſ.ccij.
Luc.cccix.
iiij
.f.Mr̃.cccxxiij
Mar.cciij.
Jo.clxxxiij.
x
.g.Maſ.cccxx
iiij.
j
.h.Mr̃.cccxxv
Mſ.cciiij.Lu.
cccx.Joh̃.clxx
xiiij.

j
a. Mt̃.cccxxvj
Maſ.ccv.
Lu.cccxiij.
Jo.clxxxviij.
x
b. Mt̃.cccxxvij
j
.c. Mt̃.cccxx
viij. Mſ.ccvj.
Lu.cccxiiij.
Jo.cxcvj.
iiij
d. Mt̃.cccxxix
Maſ.ccvij.
Jo.clxxxv et
clxxxvij.
vj
.e. Mt̃.cccxxx
Maſ.ccviij.
j
f. Mt̃.cccxxxj
Maſ.cclx.
Luc.cccxv.
Jo.cxcvij.
j
g. Mt̃.cccxxxij
Maſ.ccx.
Luc.cccxviij.
Jo.cxcviij.
iiij
.h. Maſ.cccxx
xiij. Mſ.ccxj.
Jo.ccij.
j
.i. Maſ.cccxx
xiiij. Mſ.ccxij
Lu.cccxxj.
Joh.ccj.
j
.k. Mt̃.cccxx
xv. Mſ.ccxiij
Luc.cccxxiiij.
Jo.cxcix.
j
.l. Maſ.cccxx
xvj. Mſ.ccxv.
Lu.cccxviij.et
cccxix.
Jo.cxcviij.
vj
.m. Mt̃.cccxx
xviij.
Maſ.ccxviij.

vero ꝓderēt. Rñdēs aũt ꝑses: ait illi.
quē vultis vob̄ de duob̄ dimittā: At
illi dixer̄t barrabā. a. Dic̄ illi pilat⁹.
Quid igī faciā de ihū q̄ dr̄ xp̄c: Dicūt
oēs. Crucifigat̄. ait illi ꝑses. Quid enī
mali fecit: At illi magis clamabant
dicētes. Crucifigat̄. b. Videns aũ pila-
tus q̄ nihil ꝓficēt ſz magis tumult⁹
fieret: accepta aq̄ lauit manus coram
ꝑplo dicēs. Innocēs ego sū a sāguine
hui⁹ iusti: vos videritis. Et rñdēs uni-
uersus ꝑplus dixit. Sāguis ei⁹ super
nos. ⁊ sup filios nr̄os. c. Tūc dimisit
illis barrabā: ihm aũ flagellatū tradi
dit eis vt crucifigerēt. d. Tunc mili-
tes ꝑsidis suscipiētes ihm i ꝓtorium.
ꝯgregauerūt ad eū vniuersā cohor-
tem: et exuentes eū. clamidē coccine-
am circūdederūt ei: et plectētes coro
nam de spinis posuerūt sup caput ei⁹
et arūdinē i dextera ei⁹: et genuflexo
añ eum illudebāt ei dicētes. Aue rex
iudeor̄. e. Et expuentes i eū: accepe-
rūt arūdinem ⁊ ꝑcutiebāt caput ei⁹.
. f. Et postq̄ illuserūt ei exuerūt eum
clamide. ⁊ induer̄t eū vestimētis ei⁹:
et duxerūt eū vt crucifigerēt. Exeun
tes aũt inuenerūt hoīez cyreneū no-
mīe symonē. Hūc angariauer̄t vt tol-
leret crucē ei⁹. g. Et venerūt i locū q̄
dicit̄ golgatha: qđ est caluarie loc⁹.
. h. Et dederūt ei vinū bibere: cū felle
mixtū. Et cū gustasset. noluit bibere.
. i. Postq̄ aũt crucifixerūt eū. diuise
rūt vestimenta eius sortē mittentes.
Ut impleretur quod dictū est ꝑ ꝓphe
tam dicentez. Diuiserūt sibi vestimē
ta mea. Et sup vestem meam miser̄t
sortem: et sedētes seruabāt eū. k. Et im
posuerūt sup caput ei⁹ causā ipi⁹ scri
ptam: q̄ est ihs nazarenus rex iudeo
rū. l. Tunc crucifixi sūt cū eo duo la
trones: vnus a dextris. ⁊ vnus a sini
stris. m. Pretereūtes aũt blasphema
bant eū: mouentes capita sua et dicē
tes. Vah q̄ destruis templū dei ⁊ i tri
duo illō reedificas. Salua temetipm
si filius dei es descēde de cruce. n. Si-
militer et pncipes sacerdotū illuden-
tes cū scrib̄ et senioribꝫ dicebant. Ali
os saluos fecit: seipm nō p̄t saluū fa
cere. Si rex isrl̄ ē descēdat nūc ꝺ cru
ce: ⁊ credimus ei. Cōfidit in deo: libe-

ret eū nūc si vult. Dixit enī qr̄ dei filius sū. o. Idipsū aũ et latrones q̄ cru
cifixi erāt cū eo. improperabūt ei. p.
A sexta aũ hora tenebre factę sūt sup
vniuersā trā: vsq; ad horā nonā. q. Et
circa horā nonaz clamauit voce mag̃
dicēs. Heli. heli. lamazabattani. Hoc
est. Deus me⁹. deus meus: vt qđ dere
liqsti me: Quidā aũ illic stātes et au-
diētes: dicebāt. Heliam vocat iste. r.
Et ꝓtinuo currēs vn⁹ ex eis acceptā
spongiā impleuit aceto: et imposuit
arūdini. et dabat ei bibē. s. Ceteri vo
dicebāt. Sine. videā⁹ an veiat helias
liberās eū. Ihs aũ itērū clamās voce
magna emisit spūm. t. Et ecce velum
tēpli scissū est i duas ptes a sūmo usq;
qđ deorsū. v. Et terra mota est. ⁊ petre
scisse sūt. et monumenta apta sūt: et
multa corpora sc̄oꝝ q̄ dormierāt sur
rexerūt. Et exeūtes de monumentis:
pt⁹ resurrectiōz ei⁹ venerūt i sāctā ci
uitatē: et apparuerūt multis. x. Cētu
rio aũt ⁊ qui cū eo erāt custodientes
ihm: viso terremotu ⁊ bis q̄ fiebant.
timuer̄t valde dicētes. Vere filius dei
erat iste. ỹ. Erāt aũ ibi mulieres mul
te alonge. q̄ secutę erāt ihm a galilea
mīstrātes ei: inter q̄s erat maria ma-
gdalene et maria iacobi. ⁊ ioseph mr̄
et mr̄ filiorꝫ zebedei. z. Cū aũ sero fa-
ctū eēt. veīt qđā hō diues ab arima-
thia noīe ioseph: q̄ et ipe discipulus
erat ihu. Hic accessit ad pilatū. ⁊ pe-
tijt corp⁹ ihu. Tūc pilat⁹ iussit reddi
corp⁹. a. Et accepto corpore ioseph i-
uoluit illō i syndone mūda: ⁊ posuit
illud i monumēto suo nouo. qđ exci-
derat i pet̃. Et advoluit saxū magnū
ad ostū monumēti ⁊ abijt. b. Erat aũ
ibi maria magdalene. ⁊ altēa maria
sedētes ꝙ sepulcr̄. c. Altēa aũ die q̄ ē
p⁹ pasceuē: duener̄t pncipes sacerdotū
et pharisei ad pilatū dicētes. Dñe re
cordati sum⁹ q̄r seductor ille dixit ad-
huc viuēs p⁹ tres dies resurgā. Jube
g̃ custodiri sepulcr̄ usq; i diē terciū:
ne forte veniāt discipli ei⁹ ⁊ furēt eū ⁊
dicāt plebi surrexit a mortuis: ⁊ erit
nouissim⁹ error peior ꝑore. ait illi pila
t⁹. hētis custodiā: ite custodite sic sci
tis. illi aũ abeūtes. munier̄t sepulcrū
signātes lapidē cū custodibꝫ. C. xxviij.

ij
.n. Mt̃.cccxx
xviij. Mſ.ccx
viij. Luc.cccx
viij.
ij
xij.
.o. Mt̃.cccxxx
ix. Mſ.ccxix.
Luc.cccxxv.
ij
.p. Maſ.cccxl.
Maſ.ccxx.
Luc.cccxxvij.
vj
.q. Mt̃.cccxlj.
Maſ.ccxxj.
ij
.r. Mt̃.cccxlij.
Mſ.ccxxij.
Lu.cccxxiiij
j
.s. Mt̃.cccxliij
Maſ.ccxxiij.
Lu.cccxxix
Joh.ccxiij.
ij
t. Mt̃.cccxliiij
Maſ.ccxxiiij.
Lu.cccxxviij.
x
.v. Mt̃.cccxlv
ij
x. Mt̃.cccxlvj
Maſ.ccxxv.
Lu.cccxxx.
vj
ỹ. Mt̃.cccxlvij
Maſ.ccxxvj.
j
.z. Maſ.cccxl
viij. Mſ.ccxx
vij. Luc.cccxx
xij. Jo.ccvj
j
.a. Mt̃.cccxlix
Maſ.ccxxviij
Lu.cccxxxiij.
Jo.ccviij.
vj
.b. Mt̃.cccl.
Mſ.ccxxix.
x
.c. Maſ.ccxlj.

i
Maſ.ccclij.
Maſ.ccxxxj.
Lu.cccxxxvj.
Joh.ccix.

ij
.a.Mr.ccclvij.
Maſ.ccxxxij.
Lu.cccxxxvij.

ij
.b.Mr.ccclviij
Maſ.ccxxxiij.
Lu.cccxxxviij

x
Mr.ccclv.

Plogus

Veſpere aũt ſabbati q̃ luceſcit ĩ prima ſabbati: venit maria magdalene ⁊ altera maria vi dere ſepulcrum. Et ecce terremotus factus ẽ magnus: Angelus eĩ dñi de ſcẽdit de celo: et accedẽs reuoluit la pidẽ: et ſedebat ſup eũ. Erat aũt aſpectus ei⁹ ſic̃ fulgur: et veſtimẽta eius ſicut nix. Pre timore aũt ei⁹ exterriti ſũt cuſtodes: et facti ſũt velut mortui .a. Rñdens aũt angel⁹: dixit mulieribus. Nolite timẽ vos. Scio eĩ q̃ ih̃m qui crucifixus ẽ q̃ritis. Nõ ẽ h̃: ſurrexit enĩ: ſicut dixit. Venite ⁊ videte locũ: vbi poſitus erat dñs. Et cito euntes dicite diſcipulis ei⁹ ⁊ petro q̃ ſurrexit: ⁊ ecce p̃cedet vos ĩ galileã. Ibi eum videbitis: ecce p̃dixi vobis. b. Et exierũt cito de monumẽto cũ timore ⁊ gaudio magno: currẽtes nũciare diſcipulis ei⁹. Et ecce ih̃s occurrit illis dicẽs. Auete. Illi aũt acceſſerũt et tenuerũt pedes ei⁹: ⁊ adorauerũt eũ. Tũc ait illis ih̃s. Nolite timẽ: ite nũciate fr̃ibꝰ meis vt eãt ĩ galileã: ibi me videbũt. Que cũ abiſſent: ecce q̃daꝫ de cuſtodibꝰ venerũt ĩ ciuitatẽ et nũciauerũt p̃cipibꝰ ſac̃dotũ oĩa q̃ fc̃ta fuerant. Et congregati cũ ſenioribꝰ conſilio acceptoꝫ pecuniam copioſã dederũt militibꝰ dicẽtes. Dicite q̃ diſcipuli eius nocte venerũt: et furati ſũt eũ nobis dormiẽtibꝰ. Etſi hoc auditum fuẽrit a preſide: nos ſuadebimus ei et ſecuros vos faciem⁹. At illi accepta pecunia: fecerũt ſicut erãt edocti. Et diuulgatum eſt verbũ iſtud apud iudeos: vſq̃ in hodiernũ diez. Undecim aũt diſcipuli abierũt ĩ galileã: ĩ montẽ vbi conſtituerat illis ih̃s. Et videntes eũ adorauerũt: quidaꝫ aũt dubitauerũt. Et accedens ih̃s: locutus ẽ eis dicẽs. Data eſt mihi omĩs poteſtas: ĩ celo et in terra. Euntes ergo docete omẽs gentes: baptizãtes eos ĩ noĩe patris et filij et ſpũſſancti: docentes eos ſeruare omnia quecũq̃ mãdaui vobis. Ecce ego vobiſcum ſum omĩbus diebus: vſq̃ ad cõſummationẽ ſeculi.

Finit euãgeliũ ſc̃m Matheũ. Incipit plog⁹ ĩ euãgeliũ ſc̃m Marcum.

Marcus euãgeliſta dei electus: et petri ĩ baptiſmate filius: atq̃ ĩ diuino ꝼmone diſcipulus: ſacerdotiuꝫ in iſrahel agẽs. ſecũduꝫ carnem leuita ad fideꝫ xp̃i ꝓuerſus: euãgeliũ ĩ ỹtalia ſcp̃ſit: oſtẽdẽs in eo q̃d ⁊ generi ſuo deberet et xp̃o. Nam initiũ p̃cipij in voce ꝓphetice exclamatioĩs inſtituẽs ordinẽ leuitice electionis oſtẽdit: vt p̃dicãs p̃deſtinatũ iohãnem filiũ zacharie ĩ voce angeli ãnũciantis emiſſũ: nõſolũ verbũ carnem factũ ſed corpus dñi ĩ oĩa p verbuꝫ diuine vocis aĩatũ: ĩ initio euãgelice p̃dicatoĩs oñderet: vt q̃s hec legens ſciret cui initiũ carnis ĩ dño: ⁊ ih̃u aduenientis habitaculũ caro deberet agnoſcẽ: atq̃ ĩ ſe verbũ vocis q̃d ĩ ꝓſonantibꝰ p̃diderat inueniret. Deniq̃ ⁊ pfecti euãgelij opus intrãs et a baptiſmo dñi p̃dicare deũ inchoãs nõ laborauit natiuitatẽ carnis quaꝫ ĩ p̃cedentibꝰ viderat dicẽ: ſed totius exp̃mens expoſitoĩeꝫ deſerti: numer⁹ ieunij: temptatioĩeꝫ diaboli: congregatoĩeꝫ beſtiar⁹: et miſteriũ ꝓtulit angelorũ: vt inſtituens nos ad intelligẽdũ ſingula: in breui compingẽs: nec autoritatem facte rei demeret. et pficiẽdi opis plenitudinẽ non negaret. Deniq̃ amputaſſe ſibi poſt fidem pollicez dicit̃: vt ſacerdotio reprobꝰ habereꝫ: ſed tm̃ conſentiẽs fidei p̃deſtinata potuit electio: vt nec ſic in opere verbi perderet quod p̃ius meruerat ĩ genere. Nam ⁊ alexandrie epiſcopus fuit. Cui⁹ p ſingula opus fuit ſcire ⁊ euãgelij in ſe dicta diſponere: et diſciplinam legis in ſe agnoſcere: et diuinã in carne domini intelligere naturaꝫ. Que in nos p̃imum requiri oportet debinc inquiſita volum⁹ agnoſci habentes mercedeꝫ exhortationis: quoniam qui plantat et qui rigat vnum ſunt: qui autem incrementum preſtat deus eſt.

Explicit prologus. Incipit euangelium ſc̃m Marcum.

Canone ij
.a.Mẽ.j.Mat.
ciij.Luc.lxx.

j
.b.Mẽ.ij.Mt.
viij.Luc.vij.
Joh.x.

vj
.c.Maẽ.iij.
Mat.ix.

j
.d.Mẽ.iiij.
Mt.xj.Luc.x.
Jo.xij.q.vj.et
xiiij.q.xxviij.

j
.e.Mẽ.v.Mt.
xiiij.Luc.xiij.
Joh.xv.

ij
.f.Mẽ.vj.Mt.
xv.Lu.xv.

vj
.g.Maẽ.vij.
Mat.xvij.

iiij
.h.Maẽ.viij.
Mat.xviij.
Joh.xxvj.

vj
.i.Maẽ.ix.
Math.xx.

ij
.k.Mẽ.x.Mt.
xxj.Lu.xxxij.

vj
.l.Maẽ.xj.
Mat.xxij.

viij
.m.Maẽ.xij.
Lu.xxiij.

ij
.n.Maẽ.xiij.
Mat.lxij.Lu.
iiij.q.xxiiij.

Nitium euãgelij ihu xpi filij dei: sicut scriptũ est ī ysaia pheta .a.Ecce ego mitto angelũ meũ añ faciẽ tuam:qui prepabit viã tuam ante te.b.Vox clamãtis ī deserto.Paratẽ viaz dñi: rectas facite semitas ei⁹.Fuit ī deserto iohãnes baptizans q̃ pdicans baptismũ penitentie:ī remissionẽ pcõz.Et egrediebatur ad eũ ois iudee regio q̃ hierosolimite vniuersi q̃ baptizãt ab illo ī iordanis flumie pfitẽtes pcta sua.c.Et erat iohãnes vestit⁹ pilis camelo3 et zona pellicea circa lũbos ei⁹:et locustas q̃ mel siluestre edebat: q̃ predicabat dicens.Veniet fortior me pt⁹ me: cuius nõ sũ dignus pcumbẽs soluere corrigiaz calciamẽtoz ei⁹.d.Ego baptizaui vos aqua:ille vo baptizabit vos spũsancto.e.Et factũ est in diebꝫ illis:venit ihus a nazareth galilee q̃ baptizatus ẽ a iohãne ī iordane. Et statim ascentẽs de aq̃.vidit celos aptos:et spiritũsctm tanq̃ colũbam descẽdentem et manẽtẽ ī ipo.Et vox facta est de celis.Tu es fili⁹ meus dilectus: in te complacui.f. Et statī spiritus expulit eũ ī desertum.Et erat ī deserto q̃draginta diebꝫ et q̃draginta noctibus:q̃ temptabat a sathana.g. Eratq̃ cũ bestijs:et angeli mīstrabãt ei.h.Postq̃ aũ tradit⁹ ẽ iohãnes venit ihs ī galileã.i. pdicãs euangeliũ regni dei et dicẽs.Quoniã impletũ ẽ tpus:et appropinq̃uit regnũ dei.Penitemini:q̃ credite euãgelio. Et pteriẽs secus mare galilee:vidit simonẽ et andreã frez eius mittentes recia ī mare.Erãt em̃ piscatoꝛes.k.Et dixit eis ihus.Venite post me:q̃ faciã vos fieri piscatoꝛes hoim. Et ptinus relictis retibꝫ secuti sunt eũ.l.Et pgressus inde pusilluz vidit iacobũ zebedei et iohãnem fratrẽ eius q̃ ipsos componentes retia in naui: et statim vocauit illos. Et relicto patre ei⁹ zebedeo in naui cum mercẽnarijs: secuti sunt eum.m. Et ingrediunt capharnaum:et statim sabbatis ingressus ī synagogam docebat eos.n.Et stupebant super doctrina eius.Erat em̃ docens eos quasi potestatem habens et non sicut scribe.o.Et erat in synagoga eoꝛum homo in spiritu immũdo: et exclamauit dicens.Quid nobis et tibi ihũ nazarene: Venisti pdere nos? Scio quia sis sanctus dei.Et comminatus est ei ihus dicens.Obmutesce et exi de homine. Et discerpens eum spiritus immundus.et exclamãs voce magna:exijt ab eo.Et mirati sunt omnes:ita vt conquirerẽt inter se dicentes.Quid nam est hoc:Que nam doctrina hec noua:Quia ī pt̃ate spiritibus immundis imperat: q̃ obediunt ei. Et processit rumoꝛ ei⁹ statim in omnem regionem galilee.p.Et ptinus egredientes de synagoga:venerunt in domum Simonis q̃ Andree cum iacobo q̃ iohanne.Decumbebat autem socrus simonis febricitans:et statim dicunt ei de illa.Et accedẽs eleuauit eam apprehensa manu eius: et continuo dimisit eam febris:et ministrabat eis. Vespere autem facto cuz occidisset sol afferebant ad eum omnes male habentes. et demonia habẽtes:et erat omnis ciuitas congregata ad ianuaz.Et curauit multos qui vexabantur varijs languoꝛibus.q. q̃ demonia multa eiciebat:et non sinebat ea loqui quoniam sciebant eum. .r. Et diluculo valde surgens egressus abijt ī desertum locum:ibiq̃ oꝛabat.Et prosecutus est eum simon: et qui cum illo erant. Et cum inuenissent eum dixerunt ei: quia omnes q̃runt te.Et ait illis.Eamus in proximos vicos et ciuitates: vt et ibi pdicem.Ad hoc enim veni. Et erat predicans in synagogis eoꝛum et in omni galilea et demonia eiciens. Et venit ad eum leprosus deprecans eum: et genuflexo dixit. Si vis potes me mundare. Ihus autem misertus ei⁹ extendit manum suam:et tangẽs eũ ait illi.Volo:mũdare.Et cum dixisset statim discessit ab eo lepra:et mũdatus est. Et comminatus est ei statimq̃ eiecit illum:et dixit ei. Vide nemini dixeris:sed vade ostẽde te pncipi⁹ sacdotũ:q̃ offer p emũdatõe tua q̃ pcepit moyses ī testimonium illꝝ.t. Et egressus cepit pdicare q̃ diffamare

viij
.o.Maẽ.xiij.
Luc.xxv.

ij
.p.Maẽ.xv.
Math.lxviij.
Luc.xxvj.

viij
.q.Maẽ.xvj.
Luc.xxvij.

viij
.r.Maẽ.xvij.
Luc.xxviij.

ij
Maẽ.xviij.
Mat.lxiij.
Luc.xxxiij.

r
.t.Maẽ.xix.

sermonem: ita vt iam nō posset maī-
feste introire ī ciuitatē sed foris ī de-
sertis locis esse: et cōueniebāt ad eū
vndiqꝫ. Capi. .II.

i
Maī.ix. Mē.
ixr.Lu.xxxvij
Joh.xxxviij.

ET itēꝝ intrauit capharnaū pᵒ
dies octo: et auditū ē qᵒ ī do-
mo essꝫ ⁊ conuenerūt multi ita
vt nō capet neqꝫ ad ianuā: et loqba-
tur eis verbū. Et venerūt ad eū ferē-
tes paraliticū: q̄ a q̄tuor portabatur.
Et cū nō possent offerre eū illi p̄ tur
ba nudauerūt tectū vbi erat: et pate-
faciētes submiserūt grabatū ī q̄ para-
liticus iacebat. Cū aūt vidisset ihs fi
dem illoꝝ: ait paralitico. Fili dimit-
tūt tibi peccata tua. Erant autē illic
quidā de scribis sedētes: et cogitātes
ī cordibus suis. Quid h̄ sic loqt̄: blas
phemat. Quis pt̄ dimittē pcā: nisi
solus deus: Quo statim cognito ihu
spū suo: qꝫ sic cogitarēt intra se: dicit
illis. Quid ista cogitatis ī cordibus ve
stris: Quid est facilius dicē paraliti-
co dimittūt tibi pcā tua: an dicere
surge tolle g̃batū tuū et ābula: Elt aūt
sciatis: qꝫ fili⁹ hois hē pt̄atē ī ēra di-
mittendi pcā: ait paralitico. Tibi dico
surge: tolle g̃batū tuū: ⁊ vade ī domū
tuā. Et statī surrexit ille: ⁊ sublato g̃
bato abijt inde corā oib⁹ ita vt mira-
rent oēs et honorificarēt deū dicē-
tes: qꝫ nūq̄ sic vidim⁹. a. Et egressus
est rursus ad mare: oisqꝫ turba veni-
ebat ad eū: ⁊ docebat eos. Et cū p̄teri
ret vidit leui alphei sedētē ad theolo-
neuꝫ: et ait illi. Sequre me. Et surgēs
secutus ē eū. b. Et factū ē cū accūbe-
ret in domo illius: multi publicani ⁊
pcātores simul discūbebāt cū ihu ⁊ di
scipulis eius. Erāt em̄ multi qui ⁊ se
quebāt eū. Et scribe et pharisei vidē-
tes qꝫ māducaret cū publicanis ⁊ pec-
catoribus: dixerūt discipulis ei⁹. Quare
cū publicanis et pcātoribus māducat ⁊
bibit mgr̄ vester. c. Hoc audito ihus
ait illis. Nō necesse habēt sani medi-
co: sꝫ q̄ male habēt. Nō em̄ veni voca
re iustos: sꝫ pcātores. Et erāt discipli
iohānis ⁊ pharisei ieiunātes: ⁊ veni-
unt ⁊ dicūt illi. Quare discipuli iohā
nis et phariseoꝝ ieiunāt: tui aūt di-
scipli ñ ieiunāt: Et ait ill' ihs. Nūq̄d
possūt filij nuptiaꝝ q̄diu spōsus ē cū
illis ieiunare: Quātu tpe habēt secū
spōsum nō possūt ieiunare. Veniēt aūt
dies cū auferet ab eis spōsus: et tūc
ieiunabūt ī illis diebus. Nemo assumē
tū panni rudis assuit vestimento ve-
teri. Alioquin aufert supplemētū no
uum a veteri: ⁊ maior scissura fit. Et
nemo mittit vinū nouū ī vtres vete
res: alioquin dirūpet vinuꝫ vtres: et
vinū effundet̄: et vtres peribūt. Sed
vinuꝫ nouū ī vtres nouos mitti de-
bet. b. Et factū ē itēꝝ cū sabbatis am
bularet p̄ sata: ⁊ discipuli ei⁹ ceperūt
p̄gredi et vellere spicas. Pharisei aūt
dicebant ei. Ecce quid faciūt discipu
li tui sabbatis: qd̄ nō licet: Et ait ill'.
Nunq̄ legistis quid fecerit dauid qñ
necessitatem habuit et esurijt ipe ⁊ q̄
cū eo erāt: qūo introiuit in domū dei
sub abiathar principe sacerdotū ⁊ pa
nes p̄positionis manducauit q̄s non
licebat manducare nisi solis sacerdo
tibus et dedit eis et q̄ cū eo erāt. e. Et
dicebat eis. Sabbatū p̄ter hoīeꝫ fa
ctum est: et nō homo p̄ter sabbatuꝫ.
Itaqꝫ dñs ē fili⁹ hois etiā sabbati.

ij
.a. Maī. xxj.
Mathē. lxxj.
Luc. xxxvij.

ij
.b. Maī. xxij.
Mathē. lxxij.
Luc. xxxix et
clxxxvj.

ij
.c. Maī. xxiij.
Mathē. lxxiij.
Luc. xl.

ij
.d. Maī. xxiij
Mathē. cxiij.
Luc. xlj.

ij
.e. Maī. xxv.
Mathē. cxvj.
Luc. xlij.

Capitulum. .III.

ET introiuit itēꝝ ī synagogā:
et erat ibi hō habēs manum
aridā. Et obseruabāt eum si
sabbatis curaret: vt accusarēt illuꝫ.
Et ait homini habēti manū aridaꝫ.
Surge ī mediū. Et dic̄ eis. Licꝫ sab-
batis benefacere an male: aīam sal-
uam facē an p̄dere: At illi tacebant.
Et circūspiciēs illos ihs cū ira: cōtri-
status sup cecitate cordis eorū dicit
homini. Extēde manū tuaꝫ. Et extēn
dit: et restituta est man⁹ illi. a. Exeū-
tes autem pharisei statim cū herodi
anis cōsiliuꝫ faciebāt aduersus eum:
quomodo eū p̄derent. Ihus autēꝫ cū
discipulis suis secessit ad mare. b. et
multa turba a galilea ⁊ iudea secuta
est euꝫ: et ab hierosolimis et ab ydu-
mea et trās iordanē et q̄ circa tyruꝫ
et sydonem. multitudo magna audiē
tes q̄ faciebat venerūt ad eū. Et dixit
ihus discipulis suis vt ī nauicula sibi
deseruirēt p̄ter turbā ne cōmerēt eū.
Multos enī sanabat: ita vt irruerēt in
eū vt illū tāgerēt q̄tq̄t hēbāt plagas.
Et spūs īmūdi cū illū videbāt p̄cide-

iij
.a. Maī. xxvj.
Mathē. cxvij.
Joh. xcij.

i
.b. Maī. xxvij
Mē. xxiij. Lu.
xvij. et. xxxiij
Joh. xlvj.

vij
.a. Maī. xxvīij
Luc. xxvij.

bant ei. a. ⁊ clamabāt dicētes. Tu es filius dei. ⁊ vehemētēr cōmīabaī eis ne maīfestarēt illū. b. Et ascendēs in montē vocauit ad se q̄s voluit ipe: ⁊ venerūt ad eū. Et fecit vt essēt duodecim cū illo: et vt mitteret eos p̄dicare. Et dedit illis p̄tatē curandi infirmitates: et eiciendi demonia. c. Et īposuit simoni nomen petrus. Et iacobū zebedei ⁊ iohānē frem iacobi: ⁊ imposuit eis noīa boanerges qđ ē filij tonitrui. Et andreaz et philippū et bartholomeū ⁊ matheū: ⁊ thomam ⁊ iacobū alphei et thadeū et simonem chananeū: ⁊ iudā scarioth q̄ tradidit illū. d. Et veniūt ad domū. Et conuenit itēr turba: ita vt nō possēt neq; panem manducare. Et cū audissēt sui: exierūt tenē eū. Dicebāt em̄: qm̄ ī furoꝛē versus ē. e. Et scribe q̄ ab hierosolimis descēderāt dicebāt qm̄ beelzebub habz: ⁊ q̄ ī p̄cipe demoniorum eicit demoīa. f. Et conuocatis eis: ī pabol' dicebat ill'. Quō pt̄ sathanas sathanā eicē? Etsi regnū ī se diuidaī: nō pt̄ regnū illō stare. Etsi dom⁹ sup semetipsā dissidiaī: nō potēit dom⁹ illa stare. Etsi sathanas cōsurrexerit ī semetipsū dispertit⁹ ē: ⁊ nō poterit stare sz finē hī. Nemo pt̄ vasa fortis ingressus ī domū diripe nisi p̄ius fortē alliget: ⁊ tūc domuz eius diripiet. g. Amen dico vob: qm̄ oīa dimittent fīlijs hoīm pcta ⁊ blasphemie q̄bꝫ blasphemauerūt. Qui aī blasphemauēit ī spūmsāctū non habebit remissionē ī eternum: sz reus erit eterni delicti: qm̄ dicebāt spūm immūdū habet. h. Et veniūt mr̄ ei⁹ et frēs: ⁊ foris stantes miserūt ad eū vocātes eū. Et sedebat cca eū turba: ⁊ dicūt ei. Ecce mr̄ tua et frēs tui foris q̄rūt te. Et rndēs eis ait. Que ē mr̄ mea ⁊ frēs mei: Et circūspiciens eos q̄ ī circuitu ei⁹ sedebāt ait. Ecce mr̄ mea ⁊ frēs mei. Qui em̄ fecerit voluntatē dei: hic fr̄ meus et soror mea ⁊ mr̄ est. Ca. .IIII.

ij
Maī. xxxvj.
Maī. cxxxj.
Luc. lxxvj.

Et itēr cepit docere ad mare et cōgregata est ad eū turba multa ita vt ī nauim ascēdēs sederet ī mari: ⁊ oīs turba circa mare sup terram erat: ⁊ docebat eos in pabolis multa: et dicebat illis ī doctrīa sua. Audite. Ecce exijt semīans ad semīnādum. Et dū semīnat: aliud cecidit circa viā et venerūt volucres celi et comederūt illud. Aliud vero cecidit sup petrosa vbi nō habuit terraz multam: ⁊ statim exortū est qm̄ non habebat altitudinem terre: ⁊ qñ exortus est sol exestuauit ⁊ eo q̄ nō habebat radicem exaruit. Et aliud cecidit ī spinas: et ascēderūt spine ⁊ suffocauerūt illud: ⁊ fructū ñ dedit. Et aliud cecidit ī terram bonā ⁊ dabat fructū ascēdētem ⁊ crescētē: ⁊ afferebat vnū tricesimū. vnū sexagesimū. ⁊ vnū cētesimū. Et dicebat. q̄ hz aures audiēdi audiat. Et cū eēt singl'aris: īterrogauerūt eū hij qui cū eo erāt duodecim parabolaz. Et dicebat eis. a. Vob datum est nosse misteriū regni dei: illis aūt qui foris sūt ī parabolis oīa fiūt vt videntes videant et nō videāt. ⁊ audientes audiant ⁊ nō intelligāt: ne q̄n cōuertātur et dimittāī eis peccata. Et ait illis, Nescitis parabolam hāc: Et quō omēs parabolas cognoscetis: .b. Qui semīat. verbū semīat. Hij aūt sūt qui circa viam vbi semīaī verbū: et cū audierint cōfestim venit sathanas ⁊ aufert qđ seminatuz est ī cordeeorum. Et hij sūt similiter qui supra petrosa seminantur: qui cum audierint verbum statim cū gaudio accipiunt illud ⁊ non habēt radicem ī se sed tēporales sūt: deinde orta tribulatione et psecutione ꝓpter verbū cōfestim scandalizanī. Et alij sunt qui ī spinis semīnātur. Hij sunt qui verbū audiunt: et erumne seculi ⁊ deceptio diuitiaꝝ ⁊ circa relīqua concupiscentie introeuntes suffocant verbum: et sine fructu efficitur. Et hij sūt qui super terrā bonam seminati sunt: q̄ audiunt verbū et suscipiunt: et fructificāt vnū tricesimū. ⁊ vnū sexagesimū. et vnū centesimum. c. Et dicebat ill'. Nūqđ venit lucerna vt sub modio ponatur aut sub tecto: Nonne vt super candelabrum ponatur. d. Non est em̄ aliquid absconditum quod nō manifestur: nec factum est occultum quod nō veīat ī palā. Si q̄s hī aures audiendi audiat. e. Et dicebat illis. Videte q̄d audiatis. In q̄ mēsura mēsi fueritis

j
.a. Mr̄. xxxvij
Maī. cxxxiij.
Luc. lxxvij.
Joh. cix.

ij
b. Mr̄. xxxviij
Math. cxxxv.
Lu. lxxviij.

ij
.c. Mr̄. xxxix.
Math. xxxij.
Lu. cxxxij. et lxxix.

ij
.d. Maī. xl.
Maī. xcij.
Luc. lxxx.

ij
.e. Maī. xlj.
Mr̄. l. Lu. lvj.

ij
.a. Maſ. xlij.
Maſ. cclxxj.
Luc. ccxxx.

remetiet vob ⁊ addiciet vob .a. Qui
eĩ habz dabit illi: ⁊ qui nõ hz: etiã qd
hẽ auferet ab eo. b. Et dicebat. Sic ẽ
regnũ dei: quẽadmodũ si homo iace-
at sementẽ ĩ terrã et dormiat: ⁊ exur-
gat nocte ⁊ die ⁊ semen germiet et ĩ-
crescat dũ nescit ille. Ultro em̃ terra
fructificat: primũ herbaz. deinde spi-
caz: deinde plenũ frumẽtũ ĩ spica. Et
cũ ex se ꝓduxẽit fructus statĩ mittit
falcez: qm̃ adest messis. c. Et dicebat.
Cui assimilabim⁹ regnũ dei: aut cui
pabole cõpabim⁹ illud: Sicut gr̃um
sy̓napis qd cũ semiatũ fuerit ĩ terra
minus est oĩb semib q̃ sũt ĩ terra: et
cũ natũ fuerit ascẽdit ĩ arborez. ⁊ fit
maius oĩb oleribz: ⁊ facit ramos ma
gnos ita vt possint sub vmbra e⁹ auel
celi habitare. d. Et talib multis pa-
bolis loquebat eis verbuz ꝓut pote-
rant audire: sine parabola aũt nõ lo-
quebat eis. e. Seorsũ aũt discipul' dis-
serebat omĩa. f. Et ait illis in illa die
cũ sero essz factũ. Trãseam⁹ ꝓ. Et di
mittẽtes turbã assumũt eũ ita vt erat
in naui: et alie naues erãt cũ illo. Et
facta est ꝓcella magna vẽti: et fluct⁹
mittebat ĩ nauim: ita vt impleretur
nauis. Et erat ipse ĩ puppi sup cerui-
cal dormiẽs. et excitãt eũ ⁊ dicũt illi.
Magister: nõ ad te ptinet qz perim⁹?
Et exurgẽs cõminat⁹ est vento: et di
xit mari. Tace: obmutesce. ⁊ cessauit
vent⁹: et facta ẽ trãquillitas magna.
Et ait illis. Quid timidi estis? Necdũ
habetis fidẽ. Et timuerũt timore ma
gno: et dicebãt ad alterutz. Quis pu
tas est iste: qz ventus et mare obedi-
unt ei.

vj
.b. Maſ. xlv.
Maſ. cxxxix.
e
.e. Maſ. xlvj.
ij
.f. Maſ. xlvij.
Math. lxix.
Luc. lxxxvij.

Capi. V.

Et venerunt trans fretũ ma-
ris in regionẽ gerasenoz. Et
exeunte ei de naui statim oc
currit de monumentis homo ĩ spũ ĩ-
mũdo: qui domiciliũ habebat in mo-
numentis. Et neq̃ cathenis iaz quis-
q̃ poterat eũ ligare: qm̃ sepe compe-
dib ⁊ cathenis vinct⁹ dirupisset ca-
thenas ⁊ compedes cõminuisset: ⁊ ne-
mo poterat euz domare. Et semp die
ac nocte ĩ monumẽtis et in mõtibus
erat clamans: ⁊ cõcidens se lapidib.
Videẽs aũt ihm̃ alonge cucurrit ⁊ ado-
rauit eũ: et clamans voce magna di-
xit. Quid mihi ⁊ tibi ihu fili dei altis-
simi? Adiuro te ꝑ deuz ne me torque-
as. Dicebat em̃ illi. Exi spũs immũ-
de ab hoĩe isto. Et interrogabat euz.
Quod tibi nomẽ ẽ? Et dicit ei. Legio
mihi nomen ẽ: quia multi sumus. Et
deꝓcabat⁹ euz multũ: ne se expelleret
extra regionem. Erat aũt ibi circa mõ
tem grex porcoꝝ magnus pascens in
agris: et deꝓcabãt eum spũs dicẽtes.
Mitte nos ĩ porcos: vt ĩ eos introe-
amus. Et ꝓcessit eis statim ihus. Et
exeũtes spũs immũdi ĩtroierũt ĩ por-
cos: ⁊ magno impetu grex ꝓcipitat⁹
est in mari ad duo milia: ⁊ suffocati
sũt ĩ mari. Qui aũt pascebãt eos fuge
rũt ⁊ nũciauerũt ĩ ciuitatẽ ⁊ ĩ agros.
Et egressi sũt videre quid esset facti:
⁊ venerũt ad ihm̃: ⁊ vident illũ q̃ a de
monio vexabat⁹ sedẽtez vestitũ ⁊ sane
mentis: ⁊ timuerũt. Et narrauerunt
illis q̃ viderãt q̃liter factũ eẽt ei q̃ de-
moniũ habuerat: ⁊ de porcis. Et roga
re cepert eũ: vt discederet de finibus
eoꝝ. a. Cũq̃ ascẽderet nauim: cepit il
lum deꝓcari q̃ a demonio vexat⁹ fue
rat vt esset cũ illo et nõ admisit euz:
sz ait illi. Vade ĩ domũ tuã ad tuos:
⁊ anũcia illis q̃nta tibi dñs fecerit: ⁊
mist⁹ sit tui. Et abiit et cepit ꝓdicare
in decapoli. q̃nta sibi fecisz ihs ⁊ oẽs
mirabãt·b. Et cũ ascẽdissz ihs ĩ naui
rursũ trãs fretũ cõuenit turba mul-
ta ad eũ: et erat circa mare. Et venit
quidam de archisy̓nagogis noĩe iay̓-
rus: ⁊ videns eũ ꝓcidit ad pedes ei⁹:
⁊ deprecabat⁹ eum multum dicẽs. qm̃
filia mea ĩ extremis est. Veni impõe
manum tuaz sup eam: vt salua sit et
viuat. Et abiit cum illo: et sequebat⁹
eum turba multa: ⁊ compmebãt eũ.
Et mulier que erat ĩ ꝓfluuio sangui
nis annis duodecim ⁊ fuerat multa ꝑ-
pessa a q̃plurib medicis: ⁊ erogaue-
rat omĩa sua. nec quicq̃ ꝓfecerat: sz
magis deterius habebat. Cum audis-
set de ihu venit in turba retro: et teti
git vestimẽtum e⁹. Dicebat em̃: quia
si vel vestimentũ eius tetigero salua
ero. Et cofestim siccatus ẽ fons san-
guinis eius: ⁊ sensit corpore qz sana-
ta esset a plaga. Et statim Ihesus in
semetipso cognoscens virtutem que

vij
.a. Maſ. xlvij.
Luc. lxxxviij.

ij
.b. Maſ. xlix.
Maſ. lxxviij.
Luc. lxxxv.

exierat de illo: cõuersus ad turbam aiebat. Quis tetigit vestimẽta mea? Et dicebãt ei discipuli sui. Vides turbam cõprimẽtez te. et dicis qs me tetigit? Et circũspiciebat videre eã que hoc fecerat. Mulier vero timẽs et tremens sciens qd factũ essz ī se: venit ꝙ pcidit ante eũ et dixit ei oñez veritatẽ. Ille aũt dixit ei. Filia fides tua te saluaz fecit: vade ī pace: et esto sana a plaga tua. Adhuc eo loquẽte venit nũtij ad archisinagogũ dicẽtes: quia filia tua mortua est. Quid vltra vexas mgrm? Jhs autẽ audito verbo qd dicebaꝫ: ait archisinagogo. Noli timẽ: sed tãtũmodo crede. Et non admisit quẽq; se sequi: nisi petruz et iacobum et iohãnem frez iacobi. Et veniũt ī domũ archisinagogi. Et vidit tumultũ et flentes ꝙ eiulãtes multũ et ingressus ait illis. Quid turbamini ꝙ ploratis? Puella nõ est mortua. sed dormit. Et irridebãt eũ. Ipe vero eiectis oĩb assumit pẽm et matrem puelle. et qui secũ erãt: et īgrediũtur vbi puella erat iacẽs: ꝙ tenens manũ puelle ait illi. Thabithacumi: qd ẽ ītrpẽtatum. puella tibi dico surge. Et cõfestim surrexit puella: ꝙ ãbulabat. Erat aũt ãnoꝝ duodecim. Et obstupuerũt stupore magno. Et pcepit illꝭ vehementer: vt nemo id sciret: ꝙ iussit dare illi manducare.

i
Mt̃.l. Mt̃.cxlj
Luc.xix.
Job.lix.

Capitulum. .VI.

Et egressus inde abijt ī patriam suã: ꝙ seqbanꝫ eũ discipuli sui. Et facto sabbato cepit ī sỹnagoga docẽ: et multi audiẽtes: ãmirabãꝫ ī doctrina eiꝰ dicẽtes. Vnde huic hec oĩa? ꝙ q̃ est sapientia q̃ data est illi: ꝙ virtutes tales q̃ p̃ manꝰ eiꝰ efficiũꝫ? Nõne ꝟ ẽ fabri filius et marie? frẽ iacobi et ioseph ꝙ iude ꝙ simonis? Nõne ꝙ sorores eiꝰ ꝟ nobiscũ sũt? Et scãdalizabãꝫ in illo. a. Et dicebat illis ihs: qz nõ ẽ ꝓpheta sñ honore nisi ī pria sua et ī domo sua ꝙ ī cognatione sua. Et nõ poterat ibi vtutẽ vllaz facẽ nisi paucos ifirmos impositis manibo curauit: et mirabaꝫ ꝓpter incredulitatẽ eoꝝ. b. et circuibat castella in circuitu docẽs. c. Et vocauit duodecim: ꝙ cepit eos mittere binos:

et dabat illis potestatẽ spirituũ imũdorũ. Et pcepit eis ne qd tollerẽt ī via nisi virgã tñ: nõ perã nõ panez neq; ī zona es sed calciatos sãdaliis: ꝙ ne induerẽꝫ duabo tunicis. d. Et dicebat eis. Quocũq; introieritis ī domum illic manete donec exeatis ĩde: e. et quicunq; nõ receperint vos nec audierint vos: exeũtes inde excutite puluerez de pedibo vestris ī testimoniuz illis. f. Et exeũtes pdicabant vt penitẽtiaz agerent: ꝙ demonia multa eiciebant: et vngebãt oleo multos egros et sanabanꝫ. g. Et audiuit rex herodes: manifestũ emꝫ factũ est nomẽ eiꝰ: et dicebat. Quia iohãnes baptista resurrexit a mortuis: ꝙ ꝓterea ỽtutes opanꝫ in illo. Alij autez dicebant qz helias est: alij vero dicebant qz ꝓpheta ẽ q̃si vnꝰ ex ꝓphetis. h. Quo audito herodes ait. Quẽ ego decollaui iohannez ꝟ a mortuis resurrexit. i. Ipse emꝫ herodes misit ac tenuit iohãnez ꝙ vinxit eũ ī carcerẽ ꝓter herodiadẽ vxorẽ philipi frris sui: qz duxerat eaz. k. Dicebat emꝫ iohãnes herodi. Nõ licet tibi habere vxorez frris tui. Herodias autẽ insidiabaꝫ illi: et volebat occidere eũ nec poterat. Herodes aũt metuebat iohãnem sciens eũ virꝫ iustum ꝙ sanctum et custodiebat eum ꝙ audito eo multa faciebat: et libẽter eum audiebat. Et cum dies oportunꝰ accidissz: herodes natalꝭ sui cenã fecit pricipibo ꝙ tribũis et pmis galilee. Cũq; introisset filia ipsiꝰ herodiadis: ꝙ saltassz ꝙ placuissz herodi simulq; recumbentibo: rex ait puelle. Pete a me quid vis: ꝙ dabo tibi. Et iurauit illi: quia quicquid petieris dabo tibi: licz dimidiũ regni mei Que cũ exissz dixit: matri sue. Quid petam? At illa dixit. Caput Johannis baptiste. Cunq; introisset statim cũ festinatione ad regem: petiuit dicẽs. Volo: vt protinus des mihi ī disco caput iohannis baptiste. Et contristatus est rex. Propter iusiurãdũ ꝙ propter simul discũbẽtes noluit eã ꝓtristari: sz missso speculatore pcepit afferri caput eiꝰ ī disco: ꝙ decollauit eũ ī carcere. Et attulit caput eiꝰ ī disco: ꝙ dedit illꝺ puelle: et puella dedit

ij
.b. Maf̃.lvij.
Maf̃.lxxxvij.
Luc.cxij.ꝙ.lxxxvij.
ij
.e. Mf̃.lv.
Mt̃.lxxxv.
Luc.cxiij.
ꝙ.lxxxviij.
viij
.f. Maf̃.lvj.
Luc.lxxxix.
ij
.g. Maf̃.lvij.
Maf̃.cxlvij.
Luc.xc.
x
.h. Maf̃.lviij.
ij
.i. Maf̃.lix.
Maf̃.cxlviij.
Luc.xij.
vj
.k. Maf̃.lx.
Maf̃.cxlv.

i
.a. Maf̃.lj.
Maf̃.cxlij.
Luc.xxj.
Jo.xxxv.
ij
.b. Maf̃.lij.
Mt̃.lxxvj.
Luc.clxix.
ij
.c. Mf̃.lvj.
Mt̃.lxxxij.
Luc.lxxxvij.
et.cx.

viij
.a. Maſ. lxj.
Luc. cxj.

x
.b. Maſ. lxij.

vj
.c. Maſ. lxiij.
Mł. lxxvij.

matri ſue. Quo audito diſcipuli eius venerũt et tulerũt corpus eiꝰ: ⁊ poſuerũt illud ī monumẽtū. a. Et ꝓueniẽtes apoſtoli ad ihm: renũciauerũt ei omĩa q̃ egerãt et docuerant. b. Et ait illis. Venite ſeorſũ in deſertũ locum: et requieſcite puſillũ. Erãt enĩ qui veniebant et rediebant multi: ⁊ nec ſpaciũ manducãdi habebant. c. Et aſcẽdentes ī nauim abierũt ī deſertuꝫ locum ſeorſum. Et viderũt eos abeũtes et cognouerunt multi: ⁊ pedeſtres de omĩbꝫ ciuitatibꝫ cucurrerũt illuc ⁊ p̃ uenerũt eos. Et exiens vidit turbam multã ihs: et miſertus eſt ſup eos qꝛ erãt ſicut oues nõ habentes paſtorẽz et cepit illos docere multa. d. Et cuꝫ iam hora multa fieret: acceſſerũt diſcipuli eiꝰ dicentes. Deſertus locus ẽ hic: et iaꝫ hora p̃teriit. Dimitte illos: vt euntes ī proximas villas ⁊ vicos: emant ſibi cibos quos manducẽt. Et reſpõdẽs ait illis. Date illis vos mãducare. Et dixerũt ei. Euntes emamꝰ ducentis denarijs panes: et dabimus illis manducare. Et dic̃ eis. Quot panes habetis? Ite et videte. Et cum cognouiſſẽt dicũt. Quinq;. Et duos piſces. Et p̃cepit illis vt accumbere facerent oẽs ſcõm ꝓtubernia ſup viride fenũ. Et diſcubuerũt ī p̃tes: p̃ centenos et quinq̃genos. Et acceptis q̃nq; panibꝫ ⁊ duobꝫ piſcibꝫ: intuẽs ī celum benedixit et fregit panes ⁊ dedit diſcipulis ſuis vt ponerẽt añ eos: et duos piſces diuiſit oĩbꝫ. Et manducauerũt oĩes: et ſaturati ſũt. Et ſuſtulerũt reliquias fragmentorũ duodecim cophinos plenos: et de piſcibꝫ. Erãt aũt q̃ mãducauerũt q̃nq; milia viroꝝ. e. Et ſtatim coegit diſcipulos ſuos aſcẽdere nauim vt p̃cederẽt eũ trãs fretũ ad bethſaydam: dũ ipe dimitteret plm. f. Et cũ dimiſiſſz eos: abiit ī mõtem orare. g. Et cũ ſero eſſz erat nauis ī medio mari: et ipſe solꝰ in terra. Et videns eos laborãtes ī remigãdo. erat enĩ ventꝰ p̃trꝰ eis: et circa q̃rtaꝫ vigiliã noctis veit ad eos ãbulans ſup̃ mare: ⁊ volebat p̃terire eos. At illi vt viderũt eũ ambulãtem ſup̃ mare putauerũt fãtaſma eſſe: et exclamaueṙt. Oĩes enĩ viderṫ eũ: ⁊ cõ

j
.d. Maſ. lxiiij.
Maſ. cxlvij.
Luc. xcij.
Jo. xlix.

vj
.e. Maſ. lxv.
Mat̃. cxlviij.

ij
.f. Maſ. lxvj.
Maſ. cxlix.
Luc. xliij. et xxxvj.

iiij
.g. Maſ. lxvij.
Mł. cl. Jo. lj.

turbati ſũt. Et ſtatim locutus ẽ cum eis: et dixit eis. Cõfidite. Ego ſũ: nolite timere. h. Et aſcẽdit ad illos ī nauim: ⁊ ceſſauit ventꝰ. Et plus magis intra ſe ſtupebant. Nõ enĩ intellexerãt ꝺ panibꝫ. Erat enĩ cor eoꝝ obcecatũ. Et cũ trãſfretaſſent venerũt in terrã geneſareth: ⁊ applicuerṫ. i. Cũq; egreſſi eſſẽt de nauí ꝓtinuo cognouerṫ eũ: et p̃currentes vniuerſã regionẽ illã ceperant ī g̃batis eos qui ſe male habebãt circũferre vbi audiebãt eũ eẽ. Et quocũq; ītroiebat ī vicos vl̃ ī villas aut ciuitates: ī plateis ponebãt infirmos. ⁊ dep̃cabanṫ eũ vt vel fimbriã veſtimẽti eiꝰ tangerẽt: et quotq̃t tangebãt eũ ſalui fiebãt.

vj
.h. Mt̃. lxviij.
Mathꝫ. clij.

¶ Capitulũ. .VII.

ij
.i. Maſ. lxix.
Mat̃. cliij.
Luc. xxxvj.

Et cõueniũt ad eũ phariſei et quidã de ſcribis: venientes ab hieroſolimis. Et cũ vidiſſent quoſdã ex diſcipul̃ eiꝰ cõmuĩbꝫ maĩbus id eſt nõ lotis mãducare panes: vituparunṫ. Phariſei enĩ ⁊ omnes iudei niſi crebro lauẽt manus nõ mãducãt tenentes traditiones ſenioꝝ: ⁊ a foro niſi baptizẽṫ nõ comedunt: et alia multa ſũt q̃ tradita ſũt illis ſuare. baptiſmata calicũ ⁊ vrceoꝝ ⁊ eramẽtoꝝ et lectorũ. a. Et interrogabãt eũ phariſei et ſcribe. Quare diſcipli tui nõ ambulãt iuxta traditiõez ſenioꝝ: ſz ꝓmuĩbꝫ maĩbꝫ mãducãt panẽ? At ille rñdens dixit eis. Bene ꝓphetauit yſaias ꝺ vobis ypocritis: ſicut ſcriptũ eſt. Populus h̃ labijs me honorat: cor aũt eoꝝ lõge ẽ a me. Inuanum aũt me colũt docẽtes doctrinas et p̃cepta hoĩm. Relinquẽtes enĩ mãdatum dei: tenetis traditiones hoĩm baptiſmata vrceoꝝ ⁊ calicum ⁊ ſimilia hijs facitis multa. Et dicebat illꝭ. Bene irritũ feciſtis p̃ceptũ dei: vt traditiõez vr̃aꝫ ſuetis. Moyſes enĩ dixit. Honora p̃rem tuũ ⁊ mr̃em tuã: ⁊ q̃ maledixerit p̃ri vl̃ mr̃i morte moriatur. Vos aũ dicitis. Si dixerit hõ p̃ri aut mr̃i corbaꝫ qꝺ ẽ donũ qꝺcũq; ex me ẽ tibi ꝓfuẽit: ⁊ vlt̃ ñ dimittitis eũ q̃cq̃ facẽ p̃ri ſuo aut mr̃i reſcĩdẽtes vbũ ꝺi p̃ traditõꝫ vr̃aꝫ quã tradidiſtis. Et multa ſilia hꝰ mõi facitis. Et aduocãs iterꝝ turbã dicebat illꝭ. Audite me oĩes ⁊

intelligitæ. Nihil est extrā hoīez introiens ī eum qđ possit eū coinquinare sed q̄ de hoīe pcedūt illa sūt q̄ coinq̄nant homīez. Siquis habz aures audiendi audiat. a. Et cū introisſz ī domū a turba: interrogabāt eū discipli eius parabolā. Et ait illis. Sic ⁊ vos imprudētes estis: Non intelligitis qz omne extrinsecꝰ introiēs ī hoīem non pt eū coinq̄nare qz ñ itroijt ī coz eiꝰ: ſz ī ventrē vadit et ī secessū exit purgans omēs escas: Dicebat aūt: qm̄ illa q̄ de hoīe exeūt illa coinquināt hominē. Abintus em̄ de cozde hoīm male cogitatōes pcedūt: adulteria. fornicatiōes. hoīcidia. furta. auaricie. nequicie. dolus. impudicicie. oculus malus. blaſphemīa. superbia. stulticia. Omīa hec mala abintꝰ pcedūt: ⁊ coinquināt hoīez. Et inde surgēs abijt ī fines tyri ⁊ sydonis: et ingressus domū nemīez voluit scire: et nō potuit latere. Mulier em̄ statim vt audiuit de eo cuiꝰ filia habebat spūm immūdum intrauit: et pcidit ad pedes eiꝰ. Erat em̄ mulier gentilis: syrophenisſa genere. b. Et rogabat eū vt demoniū eiceret de filia eius. Qui dixit illi Sine prius saturari filios. Nō ē eī bonū sumere panē filiorz: ⁊ mittere canibꝰ. At illa rñdit: et dixit illi. Vtiq̄ dñe. Nam et catelli comedūt sub mēsa de micis puerorū. Et ait illi. Propter hūc smonez vade: exijt demonium de filia tua. Et cū abijſſet domuz inuenit puellam iacentem sup̄ lectū: et demoniū exijſſe. c. Et itez exiens ꝺ finibꝰ tyri venit per sydonem ad mare galilee inter medios fines decapoleos. Et adducūt ei surdum et mutū Et deprecabāt eū vt imponat illi manum. Et apprehendens eū de turba seorsum misit digitos suos ī auriculas eius: et expuens tetigit linguā eiꝰ: ⁊ suspicies ī celū ingemuit: et ait illi. Effeta: qđ est adaperire. Et statī apte sūt aures eius: et solutū ē vinculū lingue eius: ⁊ loquebaṫ recte. Et pce pit illis ne cui dicerēt. ꝺ. Quāto autē eis precipiebat tantomagis plus pdicabāt: ⁊ eo amplius āmirabāṫ: dicētes· Bene omīa fecit: et surdos fecit audire et mutos loqui. ¶ .Ca. VIII.

vj
.a. Maṫ. lxxij.
Maṫ. clvij·

vj
.b. Mṫ .lxxiij.
Mathꝫ. clix.

x
.c. Mṫ. lxxiiij.

viij
.ꝺ. Maṫ. lxxv.
Luc. c.

In diebꝫ illis itez cum turba multa essz nec haberēt quod manducarēt: cōuocatis discipulis ait illis. Miſereoz sup turbaz: qz ecce iaz triduo sustinēt me nec habent qđ manducēt: etsi dimisero eos ieiunos ī domum suaz deficiēt ī via. Quidam em̄ ex eis delonge venerūt. Et responderūt ei discipuli sui. Vnde illos potezit quis ꝟ saturare panibꝰ ī solitudīe: Et īterrogauit eos. Quot panes habetis: Qui dixerūt. Septē. Et pcepit turbe discūbere sup terrā. Et accipiens septē panes gr̄as agēs fregit: ⁊ dabat discipulis suis vt ponerēt: et apposuerūt turbe. Et habebant pisciculos paucos: ⁊ ipos bñdixit: et iussit apponi. Et mādducauerūt et saturati sūt: et sustulerūt qđ superauerat de fragmentis septem sportas. Erāt aūt qui mādducauerāt q̄si q̄tuor milia: et dimisit eos. Et statim ascendens nauim cū discipulis suis: venit ī ptes dalmanutha. a. Et exierūt pharisei et ceperūt cōquirere cū eo: q̄rētes ab illo signū de celo: temptantes euz. b. Et ingemiscens spū ait. Quid generatio ista signum querit: Amen dico vobis: si dabiṫ generatiōi isti signum. Et dimittēs eos ascendit itez nauim: et abijt trās fretuz. Et oblitī sūt panem sumere: et nisi vnū panez non habebāt secū in naui. c. Et pcipiebat eis dicēs. Videte et cauete a fermento phariseoruz: et fermento herodis. ꝺ. Et cogitabāt ad alterutꝝ dicētes: qz panes nō habē. Quo cognito ait illis ihūs. Quid cogitatis qz panes nō habetis: Nondū cognoscitis nec intelligitis: Adhuc cecatū habetis coz vīm. Oculos habētes nō videtis: et aures habētes nō auditis. Nec recordamini quādo quīq̄ panes fregi in quinq̄ milia: et quot cophinos fragmentorum plenos sustulistis: Dicūt ei. Duodecim. Quādo et septē panes ī q̄tuor milia: q̄t sportas fragmentoz tulistis: Et dicūt ei septē. Et dicebat eis. Quō nōdū intelligitis. e. Et veniūt bethsaýdā: ⁊ adducūt ei cecū: et rogabāt eū vt illū tāgēt. Et apphēsa manu ceci eduxit eū extra vicū: ⁊ expuens ī oculos eiꝰ īpositis maibꝰ suis: ī-

vj
Mṫ. lxxvj.
Mathꝫ. clx.

iiij
.a. Mṫ. lxxvij
Mathꝫ. clxj.
Joh. xxiij. et
lxij.

vj
.b. Mṫ. lxxviij
Maṫ. clxiij.

ij
.c. Maṫ. lxxix
Mathꝫ. clxiiij.
Lu. cxliiij.

vj
.ꝺ. Maṫ. lxxx.
Mathꝫ. clxv.

x
.e. Maṫ. lxxxj

terrogauit eũ si q̃d videret. Et aspici
ens ait. Video hoīes velut arbores ā=
bulātes. Deinde itē impositi manꝰ
sup oculos eius et cepit videre: et re=
stitutus ē: ita vt clare videret oīa. Et
misit illū ī domū suā dicēs. Vade ī do
mū tuaz: etsi vicū introieris nemini
dixeris. a. Et ingressus ē ihs et disci
puli eiꝰ castella cesaree philippi: et in
via interrogabat discipulos suos di
cens eis. Quez me dicunt esse hoīes:
Qui rñderūt illi. dicētes. Alij iohānē
baptistam: alij heliā: alij vero q̃si vnū
de pphetis. Tūc dicit illis. Vos vero
quē me esse dicitis: b. Rñdens petrus
ait ei. Tu es xp̃c. Et cōmīatus ē eis:
ne cui dicerēt de illo. Et cepit docere
eos qm̃ oportz filiū hoīs pati multa
et reprobari a seniorib⁹ q a sūmis sa
cerdotib⁹ et scrib⁹ et occidi: et pꝰ tres
dies resurgere. Et palā verbū loque
bat. c. Et apprehendens eū petrus: ce
pit increpare eū. Qui ꝓuersus et vi=
dēs discipulos suos: cōmīatus est pe
tro dicēs. Vade retro me sathanas:
qm̃ nō sapis q̃ dei sūt sz q̃ hoīm. d. Et
ꝓuocata turba cū discipulis suis: di
xit eis. Si q̃s vult me seq̃ deneget se
metipsū: et tollat crucē suā et sequat
me. Qui em̃ voluerit aīaz suā saluaz
facē pdet eam: qui aūt pdiderit aīam
suā ppter me q euāgeliū: saluā faciet
eam. Quid em̃ ꝓderit homī si lucret
mūdū totū: et detrimentū aīe sue fa=
ciat: Aut q̃d homo cōmutatiōis da=
bit p aīa sua. e. Qui em̃ me cōfessus
fuerit et verba mea ī generatiōe ista
adultera et peccatrice: et filius hoīs
ꝓfitebit eū cum venerit ī gloria pr̃is
sui cū angelis suis.

¶ Capitulum. .IX.

Et dicebat illis. Amē dico vo
bis: q sūt quidaz de hic stan=
tib⁹ qui nō gustabūt mortē:
donec videant regnū dei veniēs ī vir=
tute. Et post dies sex assūpsit ihs pe=
trū q iacobū et iohānez: q ducit illos
ī montē excelsū solos: q trāsfigurat⁹
est coram ipis. Et vestimēta eius facta
sūt splēdētia et candida nimis velut
nix: q q̃lia fullo nō pt̃ sup terrā cādi
da facē. Et apparuit illis helyas cuz
moyse: et erāt loquētes cū ihu. Et re
spondēs petrus ait ihu. Rabbi bonū
est nos h̄ esse: faciamus h̄ tria taber=
nacula: tibi vnū. et moysi vnū. et he=
lye vnū. Nō em̃ sciebat quid diceret.
Erāt em̃ timore exterriti. Et facta ē
nubes obūbrās eos: q veīt vox de nu
be dicēs. Hic ē filius meꝰ carissimus:
audite illuz. Et statim circūspiciētes
neminez amplꝰ viderūt nisi ihm tm̃ se=
cum. Et descēdentib⁹ illis de mōte p̃=
cepit illis ne cuiq̃ q̃ vidissent narra=
rent: nisi cū filius hoīs a mortuis re
surrexerit. f. Et verbuz cōtinuerunt
apud se: cōq̃rentes quid eēt cū a mor
tuis resurrexēit. g. Et interrogabāt
eū dicētes. Quid g̃ dicunt pharisei q
scribe qr̃ helyaz oportēat venire pri=
muz: Qui rñdens ait illis. Helias cū
venerit pr̃o restituet oīa: q quō scri
ptum est ī filiū hoīs: vt multa patia
tur et cōtemnat. Sed dico vobis: qr̃
et helyas venit: q fecerūt illi q̃cūq⁹ vo
luerūt sicut scriptū est de eo. h. Et ve
niēs ad discipulos suos vidit turbā
magnaz circa eos: et scribas ꝓquirē=
tes cū illis. Et ꝓfestim omis ppl⁹ vi
dēs ihm stupefactꝰ ē q expauerūt: q ac=
currētes salutabāt eū. Et interroga
uit eos. Quid inter vos ꝓquiritis: i.
Et rñdens vnꝰ de turba dixit. Magr̃ at
tuli filiū meū ad te habētē spūm mu
tū: q ubicūq⁹ eū apphēderit allidit il=
luz: et spumat et stridet dētib⁹ et are=
scit. Et dixi discipl⁹ tuis vt eicerēt
illū: et nō potuerūt. Qui rñdēs eis di=
xit. O geneatio īcredula: q̃diu apud
vos ero: Q̃diu vos patiar: Afferte il
lū ad me. Et attulerūt eū. Et cū vidis=
set eū statī spūs ꝓturbauit illū: q elī=
sus ī terrā volutabat spumās. Et in
terrogauit patrem eius. Quātū tpis
est ex q̃ ei hoc accidit: At ille ait. Ab
īfātia. Et freq̃nt eū ī ignē q ī aquam
misit: vt eū pderet. Sz etsi q̃d potes
adiuua nos miserꝰ nr̃i. ihs aūt ait illi.
Si potes credē oīa possibilia sūt cre=
dēti: Et ꝓtinuo exclamās pr̃ pueri cū
lacrimis aiebat. Credo dñe adiuua in=
credulitatē meā. Et cū vidisset ihs cō
curr̃ētē turbā: ꝓmīatꝰ ē spūi īmūdo di
cēs illi. surde q mute spūs. ego p̃cipio
tibi exi ab eo: q āpliꝰ ne ītroeas ī eū.
q exclamās q multū discerpēs eū exijt

i
a. Mt̃. lxxxij.
Mar̃. clxvj.
Luc. xcviij.
Iob. lxxxiij.

ij
b. Mt̃. lxxxiij
Mar̃. clxvij.
Luc. xcv.

vj
c. Mt̃. lxxxiiij
Mar̃. clxix.

ij
d. Mt̃. lxxxv.
Mar̃. clxx.
Luc. xcvj.

ij
e. Mt̃. lxxxvj
Mar̃. xcviij.
Luc. xcvij. et
clxvj.

ij
Mar. lxxxvij.
Mar̃. clxxij
Luc. xcviij.

r
f. Mt̃. lxxxviij
vj
g. Mr̃. lxxxix
Mar̃. clxxiij.

r
h. Mar̃. xc.

ij
i. Mar̃. xcj.
Mar̃. clxxiiij.
Luc. xcix.

ab eo: et factus est sic̃ mortu⁹: ita vt
multi dicerẽt qz mortu⁹ẽ. Ihs aũ tẽ-
nẽs manũ ei⁹ eleuauit eũ: et surrexit
a. Et cũ introisset in domũ: discipuli e⁹
secreto interrogabãt euz. Quare nos
non potuim⁹ eicere eũ? Et dixit illis.
Hoc gen⁹ in nullo pt̃ exire: nisi in oro-
ne et ieiunio. b. Et inde pfecti pterg̃-
diebãt galileã: nec volebat quẽq̃ sci
re. Docebat aũ discipulos suos: et di
cebat illis qm̃ fili⁹ hois tradet in ma-
nus hoim: et occidẽt eũ: z occisus ter
cia die resurget. At illi ignorabãt v̈-
bum: et timebãt interrogare eum. c.
Et venerũt capharnaũ. Qui cũ domi
essent interrogabat eos. Quid in via
tractabatis. d. At illi tacebãt. Diqdẽ
in via inter se disputauerãt: quis eoz
maior esset. Et residẽs vocauit duode
cim: z ait illis. Siqs vult pmus esse
erit oim nouissim⁹ et oim mĩster. Et
accipiẽs puez statuit eũ in medio eoz
quẽ cũ complex⁹ eẽt ait illis. Quisqs
vnũ ex huiusmodi pueris receperit in
noĩe meo me recipit. e. et qcunqz me
susceperit nõ me solũ suscipit: sz euz
q me misit. f. Respondit illi iohãnes
dicẽs. Mgr̃ vidim⁹ quẽdã in noĩe tuo
eiciẽtẽ demoĩa qui nõ seqt̃ nos: et p-
hibuim⁹ eũ. Ihs aũ ait nolite phibe-
re eũ. Nemo est em̃ q faciat virtutẽ in
noĩe meo: et possit cito male loqui de
me. Qui ei nõ est aduersũ vos: p vo
bis ẽ. g. Quisqs em̃ potũ dederit vob
calicẽ aq̃ frigidꝫ in nomĩe meo qz xp̃i
estis: amẽ dico vob nõ pdet mercedẽ
suã. h. Et qsqs scãdalizauerit vnũ ex
hijs pusillis credẽtibꝰ in me: bonũ ẽ ei
magis si circũdaret̃ mola asinaria in
collo ei⁹ et in mare mitteret̃. i. Etsi
scãdalizauẽit te manus tua: abscide
illã. Bonũ ẽ tibi debilẽ introire in vi-
tam: q̃ duas manus habẽtẽ: ire in ge-
hẽnam in ignem inextinguibilẽ. k· vbi
vermis eoz nõ morit̃: et ignis nõ ex
tinguit̃. Etsi pes tuus te scãdalizat:
amputa illũ. Bonũ est tibi claudũ in-
troire in vitã eternã: q̃ duos pedes ha
bentem mitti in gehennã ignis inexti
guibilis: vbi vermis eorũ nõ morit̃:
et ignis nõ extinguit̃. Quod si ocul⁹
tu⁹ scãdalizat te: eice eũ. Bonũ ẽ tibi
luscũ intoire in regnũ dei: q̃ duos ocu
los habẽtem mitti in gehennaz ignis:
vbi vmis eorũ nõ morit̃: z ignis non
extinguit̃. Oĩs em̃ igne salit̃: et oĩs
victima sale salit̃. l. Bonũ ẽ sal. Qđ
si sal insulsũ fuẽit in q̃ illud cõdietis:
Habete in vob sal: z pacem habete in-
ter vos.

Capi. .X.

Et inde exurgẽs veit in fines
iudee vlt̃ iordanẽ: et cõueniũt
itez turbe ad eũ: et sic̃ ꝓsue-
uerat itez docebat illos. Et accedẽtes
pharisei interrogabãt eũ si licz viro
uxorez dimittẽ: tẽptantes eũ. At ille
rñdẽs dixit eis. Quid vob pcepit mo
yses? Qui dixerũt. Moyses pmisit li
bellum repudij scribere z dimittere.
Quibꝰ rñdẽs ihs ait. Ad duriciã cor
dis vri scripsit vob pceptũ istud. Ab
initio aũ creature masculũ z femiaz
fecit eos de⁹ et dixit. Propter hoc re-
linquet hõ pẽz suũ et mrẽz: z adhere
bit uxori sue: z erũt duo in carne una
Itaqz iã nõ sũt duo: sz una caro. Qđ
g̃ deus cõiunxit homo nõ separet. a.
Et in domo itez discipuli ei⁹ de eodẽ in-
terrogauerũt eũ. b. Et ait illis. Qui-
cunqz dimiserit uxorẽ suã: et aliã du
xerit: adulteriũ ꝓmittit sup eã. Et si
uxor dimiserit virũ suũ et alij nupse-
rit: mechat̃. c. Et offerebant illi par-
uulos ut tãgeret illos: discipuli aũt
cõminabãt̃ offerẽtibꝰ. Quos cũ vidẽt
ihs: indigne tulit. Et ait illis. Sini-
te paruulos veĩre ad me: z ne phibu
eritis eos. Taliũ est enim regnũ dei.
Amen dico vobis: quisquis non re-
ceperit regnũ dei velut paruulus nõ
intrabit in illud. Et complexãs eos et
imponẽs manus sup illos: benedice-
bat eos. d. Et cũ egressus esset in via
procurrens quidam genuflexo ante
eum: rogabat eum dicens· Magister
bone: quid faciam ut vitam eternam
percipiaz? Ihs autem dixit ei. Quid
me dicis bonum: Nemo bon⁹: nisi so
lus deus. Precepta nosti: ne adulte-
res: ne occidas: ne fureris: ne falsuz
testimoniũ dixeris: ne fraudẽ feceris: bo
noza pẽz tuũ z mrẽz. At ille rñdens
ait illi. Mgr̃ hec oĩa obseruaui a iuuẽ-
tute mea. e. Ihs aũ ituit⁹ euz: dilexit
eum: z dixit ei. Vnuz tibi deest. Vade

.a. Mr̃. xcij.

ij
.b. Mr̃. xcvij.
Mat̃. clxxvj.
Luc. cj.

j
.c. Mr̃. xcviij.

ij
.d. Mr̃. xcix.
Mat̃. clxxix.
Lu·cxcvij.

vj
.i. Mat̃. c.
Mat̃. clxxx.

x
.k· Mat̃. cj.

ij
.l. Mat̃. cij.
Math. xxxj.
Luc. clxxxv.

vj
Mat̃. cvij.
Mat̃. clxxxix.

x
.a. Mat̃. cviij.

ij
.b. Mat̃. cx.
Math. cxc.
Luc. cxcv.

ij
.c. Mat̃. cxj.
Math. cxcij.
Luc. ccxvj.

ij
.d. Mat̃. cxij.
Math. cxcvij.
Luc. ccxvij et
cxxj.

ij
.e. Mat̃. cxiij.
Mat̃. cxcviij.
Lu. ccxix.

q̄cūq; hēs vēde ⁊ da paupib⁹ ⁊ habeb̄
thesaurū in celo:et veni seq̄re me.a.
Qui ꝓtristat⁹ ī v̄bo:abijt merēs.erat
ei hn̄s mlt̄as possessioēs.Et circūspi-
ciēs ihs:ait discipulis suis. Q̄ difficile q̄ pecuīas hn̄t ī regnū dei ītroibūt
Discipli aī obstupescebāt ī verb⁹ ei⁹.
At ihs rursus rn̄dens ait illis.Filio
li:q̄ difficile ē ꝓfidētes ī pecunijs ī re
gnū dei ītroire. Facilius ē camelū p
foramē acus trāsire:q̄ diuitē intrare
ī regnū dei.Qui magis āmirabāt di
cētes ad semetipsos.Et q̄s pt̄ salu⁹ fi
eri:Et intuēs ihs illos ait ill. Apud
hoīes impossibile ē:sz nō apud deuz.
Omīa enim possibilia sunt apud deū
Et post cepit ei petr⁹ dicē. Ecce nos
dimisimus oīa:⁊ secuti sum⁹ te.b. Re
spondens ihs ait. Amen dico vob:
nemo est qui reliquerit domum aut
fratres aut sorores aut pr̄ez aut ma
trem aut filios aut agros ꝓpter me ⁊
ꝓpter euangeliū q̄ nō accipiet cēties
tm̄ nūc in tēpore hoc: domos et frēs
et sorores ⁊ mr̄es ⁊ filios ⁊ agros cū
psecutioīb⁹: et ī seculo futuro vitam
eternaz.c. Multi aūt erūt p̄mi nouis-
simi:⁊ nouissimi primi.d. Erāt aī in
via ascendētes hierosolimā:et p̄cede-
bat illos ihus. Et stupebāt:et sequē-
tes timebāt. Et assumēs itēr duode-
cim: cepit illis dicē que essēt ei ven-
tura. Quia ecce ascendim⁹ hierosoli-
mam:et filj⁹ hoīs tradēt p̄cipib⁹ sa
cerdotū ⁊ scrib⁹ ⁊ senioribus:⁊ ꝓdemna
būt eū morte. Et tr̄dēt eū gētib⁹ ⁊ illu
dēt ei:et ꝓspuēt eū:⁊ flagellabt̄ eū:et
ītrficiēt eū:et tercia die resurget.e.
Et accedūt ad eū iacob⁹ ⁊ iohānes fi
lij zebedei dicentes. Mgr̄:volū⁹ ut qd̄
cūq; petierī⁹ facias nobis. At ille di
xit eis. Quid vultis vt faciā vob:Et
dixerūt. Da nobis:vt vnus ad dextē
ram tuā.et alī⁹ ad sinistrā tuā sedea-
mus ī gloria tua. Ihs aūt ait eis. Ne
scitis q̄d petatis.potestis bibē calicē
quē ego bibitur⁹ sū. aut baptismo q̄
ego baptizor baptizari: At illi dixe-
rūt ei. Possum⁹. Ihs aī ait eis. Cali-
cem quidem quem ego bibo bibetis ⁊
baptismo q̄ ego baptizor baptizabi-
mini:sedere aūt ad dexterā meaz vel
ad sinistram non est meuz dare vob:
sed quib⁹ paratum est.f. Et audiētes
decem indignati sunt de iacobo et io
hanne. Ihs aūt vocans eos.ait ill. Scitis q̄ hj qui vidētur p̄cipari
gentib⁹ dn̄antur eis:et p̄cipes eor̄
potestatem habēt ipsor̄:Non ita ē aī
ī vobis:sz quicūq; voluerit fieri ma-
ior erit vester mīster:⁊ quicūq; volu
erit ī vobis primus esse:erit oīm ser-
uus.g. Nā et filius hoīs nō venit vt
mīstrarē ei.sed vt ministraret:⁊ da-
ret aīaz suā redemptionē p mlt̄is.h.
Et veniūt hiericho. Et ꝓficiscēte eo
de hiericho.et discipulis ei⁹ et plurīa
multitudine:filius thimei barthime
us cecus. sedebat iuxta viam mendi-
cans. Qui cū audisz q̄ ihus nazare-
nus est:cepit clamare ⁊ dicē. Ihu fi-
li dauid:miserere mei. Et cōmīabā-
tur illi multi. vt taceret. At ille mul-
tomagis clamabat:fili dauid misere-
re mei. Et stans ihs:p̄cepit illū voca
ri. Et vocāt cecū:dicētes ei. Animeq̄
or esto surge:vocat te. Qui ꝓiecto ve
stimento suo:exiliēs venit ad eū. Et
rn̄dēs ihs dixit illi. Quid tibi vis fa-
ciam: Cecus aī dixit ei. Rabboni vt
videaz. Ihs aūt ait illi. Vade. Fides
tua te saluū fecit. Et ꝓfestim vidit:⁊
sequebatur eū in via.

Ca. .XI.

Et cum appropinq̄ret hieroso-
lime et bethanie ad montē
oliuarum mittit duos ex di-
scipulis suis:et ait illis. Ite in castel
lum quod ꝓtra vos ē:⁊ statim intro-
euntes illuc:inuenietis pullum liga-
tum. sup quem nemo adhuc hoīm se-
dit. Soluite illum:et adducite. Et si
quis vobis dixerit quid facitis:dici-
te quia domino necessarius est:⁊ cō-
tinuo illuz dimittet huc.a. Et abeū-
tes inuenerunt pullum ligatum.an-
te ianuam foris ī biuio:⁊ solvūt euz.
Et q̄daz de illic stātib⁹ dicebat ill.q̄d
facitis soluētes pullū:Qui dixer̄t eis
sic̄ p̄cepat ill ihus:⁊ dimiser̄t eis. Et
adduxer̄t pullū ad ihm:⁊ ī posuerūt
illi vestimenta sua ⁊ sedit super eum
Mlti aī vestimēta sua strauer̄t ī via.
Alij aī frōdes cedebāt de arboribus:et
sternebāt ī via.b. Et q̄ p̄cibāt.⁊ q̄ seq̄-
bant elamabāt dicētes. Osāna bn̄dic-
tus q̄ venit ī noīe dn̄i:bn̄dictum q̄d

ij
.a.Maī.cix.
Maī.cxcv.
Luc.ccxx.

ij
.b.Maī.cx.
Maī.cxcviij.
Luc.ccxxj.

ij
.c.Maī.cxj.
Maī.cxcix.
Luc.clxxiij.

ij
.d.Maī.cxij.
Maī.ccj.
Luc.ccxxij.

vj
.e.Maī.cxiij.
Maī.ccij.

ij
.f.Maī.cxiiij.
Maī.cciij.
Luc.cclxx.

iiij
.g.Maī.cxv.
Maī.cciiij.
Joh.cxxxv.⁊
xcj.

ij
.h.Maī.cxvj.
Math.ccv.
Luc.ccxxiiij.

ij
.a.Mī.cxvij.
Mī.ccvij.
Luc.ccxxxij.

i
.b.Maī.cxix.
Maī.ccix.
Lu.ccxxxiiij.
Joh.c.

vj
.a. Maſ .cxx.
Mc.ccxiiij.

venit regnū pris nr̄i dauid: osāna in excelsis.a. Et introiuit hierosolimā in tēplū: ⁊ circūspectis oīb cū iā vespa eēt hora: exijt ī bethaniā cū duodecī. Et alia die cū exirēt a bethania esurijt. Cūq; vidissent alōge ficū habentē folia: veīt si qd fortē īueniret ī ea. Et cū venissēt ad eaz: nihil īuenit pter folia. Non em̄ erat tēpus ficoꝝ. Et rn̄dēs dixit ei. Jam nō ām̄plius ineternum ex te quisq; fructū mādducet. Et audiebāt discipli ei⁹. b. ⁊ veniūt hierosolimā. Et cū introisset in tēplum cepit eicere vēdētes et emētes in tēmplo: et mēsas nūmulariorū et kathedras vēdētiuz colūbas euertit. Et nō sinebat vt quisq; trāsferret vas p tēplū: et docebat eos dicēs. Nōne scriptū est qz domus mea dom⁹ oratioīs vocabit oīb⁹ gētib⁹? Vos aūt fecistis eam spelūcaz latronū. c. Quo audito

i
.b. Maſ .cxxj.
Mat.ccxj.
Lu.ccxxxviij.
Jo.xxj.

i
.c. Maſ .cxxij.
Mat.ccxx.
Lu.ccxxxix.
Joh.lxxxv.

principes sacerdotū et scribe querebāt qūo eū pderēt. Timebāt enim eū qm̄ vniuersa turba āmirabat super doctrina ei⁹. d. Et cum vespera facta esset: egrediebat de ciuitatē. Et cum mane trāsirēt: viderūt ficū aridā factam a radicib⁹. Et recordat⁹ Petr⁹ dixit ei. Rabbi: ecce ficus cui maledixisti aruit. e. Et respōdēs ihesus ait illis. Habete fidē fidei. Amen dico vobis: qz quicūq; dixerit huic mōti tollere. et mittere ī mare. et nō hesitauerit ī corde suo sed crediderit qz qōcunqz dixerit fiat: fiet ei. f. Propterea dico vobis: oīa quecūq; orātes petitis credite qz accipietis: ⁊ eueniēt vob⁹. g Et cū stabitis ad orādum. dimittite si quid habetis aduersus aliquez: vt et pat̄ vr̄ q̄ in celis est dimittat vobis peccata vra qd̄ si vos nō dimiseritis nec p̄ vester qui ī ceł ē dimittet vobis pcta vestra. h. Et veniunt rursus hierosolimā. Et cū ambularet ī tēmplo accedūt ad eum sūmi sacerdotes et scribe et seniores: et dicūt ei. In q̄ potestatē hec facis: et quis tibi dedit hāc potestatem vt ista facias: Jhs aūt respōdēs ait illis. Jnterrogabo vos et ego vnū verbū. et respōdete mihi: et dicā vobis ī q̄ pt̄ate hec faciā. Baptism⁹ iohānis de celo erat an ex hom̄ib⁹: Rn̄dete mihi. At illi cogitabāt

vj
.e. Maſ .cxxiiij.
Mat.ccxv.

iiij
.f. Maſ .cxxv.
Mat.ccxvj.
Joh.cl ⁊ .cxxx
vij.et.cxxviij.

vj
.g. Maſ .cxxvj.
Mat.xliiij.

ij
.h. Maſ .cxxvij
Math.ccxvij.
Lu.ccxl.

secū dicētes. Si dixer⁹ de celo dicet nob⁹. Quare g̃ ñ credidistis ei. Si dixer⁹ ex hoīb⁹ timē⁹ pplm. Omnes em̄ habebāt Johānē qz vere pheta esset Et rn̄dētes dicūt ihu. Nescim⁹. Et respōdens Jhs ait illi. Neq; ego dico vob ī q̄ pt̄ate hec faciā. Capi. .XII.

Et cepit illis ī parabol loqui. Vineaz plantauit hō: et circūdedit sepez et fodit lacū. et edificauit turrim. et locauit eā agricolis: et peregre pfectus est. Et misit ad agricolas ī tpe suo: vt ab agricol accipet de fructu vinee. Qui apprehēsum eū ceciderūt: et dimiserūt vacuū. Et itez misit ad illos aliū suū: et illum in capite vulneraueŕt: et ꝓtumelijs affecerūt. Et rursū aliuz misit: et illū occiderūt: ⁊ plures alios quosdā cedētes: alios vero occidētes. Adhuc g̃ vnū habēs filiū carissimū. et illum misit ad eos nouissimuz dicēs: qz forte verebūt filiū meū. Coloni aūt dixerūt adinuicē hic est heres. Venite occidamus eū: ⁊ nr̄a erit hereditas. Et apprehendētes eū occiderūt: et eiecerūt extra vineaz. Quid g̃ faciet dns vinee: Veniet et pdet colonos: ⁊ dabit vineam alijs. Nec scripturam hāc legistis lapidē quez reprobauerūt edificātes. Hic factus est ī caput anguli: a dño factū est istud et ē mirabile ī oculis nostris. i. Et q̄rebāt eū tenere: et timuerunt turbā. Cognouerunt em̄ qm̄ ad eos parabolā hāc dixerat. Et relicto eo abierūt. k. Et mittūt ad eū q̄sdā ex phariseis ⁊ herodiaīs: vt eū capent ī vbo. Qui venientes dicūt ei. Mgr̃ scim⁹ qz verax es ⁊ nō curas quēq;. Nec em̄ vides ī faciē hoīm: sed ī vitatē viaz dei doces. Licz dare tributū cesari: an ñ dabim⁹? Qui sciēs vsuciā illoꝝ. ait illi. Quid me tēptatis: afferte mihi denariū vt videā. At illi attulerunt ei. Et ait illi. Cui⁹ ē ymago hec ⁊ īscriptio: Dicūt ei. Cesaris. Rn̄dēs aūt ihs dixit illi. Reddite igr̃ q̄ sūt cesaris cesari: ⁊ q̄ sūt dei deo. Et mirabāt oēs sup eo. Et venerunt ad eum saducei qui dicunt resurrectionem non esse: et interrogabāt eum dicētes. Mgr̃ moyses nob⁹ scripsit vt si cui⁹ fr̃ mortu⁹ fuerit et dimiserit vxorē. ⁊ filios ñ reliq̃rit:

ij
Maſ .cxxviij.
Mat.ccxix.
Luc.ccxlj.

i
.i. Maſ .cxxix.
Mat.ccxx.
Luc.ccxlij.
Joh.lxxxviij.

ij
.k. Maſ .cxxx.
Math.ccxviij.
Luc.ccxliij.

accipiat frater eius uxorez ipi⁹:⁊ resuscitet semē frī suo. Septē ḡ fratres erāt:⁊ pī⁹ accepit uxorē:et mortuus ē nō relicto semīe. Et secūd⁹ accepit eā ⁊ mortu⁹ est:⁊ nec iste reliq̄t semē. Et tercī⁹ similiter. Et acceperūt eam sil'r septē:⁊ non reliq̄rūt semen. Nouissima oīm defūcta ē ⁊ mlier. In resurrectiōe ḡ cū resurrexerīt:cuius de bijs erit uxor:Septē em̄ habuer̄t eaz uxorē. Et rn̄dēs ihs ait illis. Nōne iō erratis: nō sciētes scripturas neq; ūtutem dei:Cū em̄ a mortuis resurrexerint neq; nubent neq; nubēt:sz sūt sicut āgeli dei ī celis. De mortuis aī qđ resurgant nō legistis ī libro moy-si sup rubū qūo dixerit illi deus inq-ens:ego sū deus abrahā ⁊ deus ysaac et deus iacob. Nō est de⁹ mortuorū sz uiuor. Vos ḡ multū erratis. a. Et accessit unus de scribis. qui audierat illos cōquirētes:et uidēs qm̄ bene illis respōderit. interrogauit eū qđ essz p̄mum oīm mādatum. Ihs aī rn̄dit ei qr primū oīm mādatū est. Audi israhel dn̄s deus tuus deus un⁹ est:⁊ diliges dn̄m deū tuū ex toto corde tuo. et ex tota aīa tua. et ex tota mente tua. et ex tota ūtute tua. Hoc est p̄mū mādatū. Secđm autē simile est illi. Diliges primū tuū tāḡ teip̄m. Mai⁹ hoz aliud mādatū nō ē. b. Et ait illi scriba. Bene mgr̄ ī ueritate dixisti:quia unus ē deus ⁊ non est ali⁹ p̄ter eū. Et ut diligaī ex toto corde. ⁊ ex toto ītellectu. ⁊ ex tota aīa. ⁊ ex tota fortitudine: et diligē primū tāḡ seip̄m. maius est oīb⁹ olocaustomatib⁹:⁊ sacrifitijs. Ihs autē uidēs q sapienter respōdisset:dixit illi. Nō es longe a regno dei. c. Et nemo iā audebat eū interrogare. d. Et rn̄dens ihūs dicebat docens in templo. Quō dicūt scribe xp̄m filiū esse dauid: Ipse em̄ dauid dicit in spūsancto. Dixit dn̄s domīo meo sede a dextris meis: donec ponā inimicos tuos scabellū peduz tuoz. Ipse ergo dauid dicit eū dn̄m:et unde est filius ei⁹? Et multa turba eū libēter audiebat. e. Et dicebat eis ī doctrina sua. Cauete a scrīb:q̄ uolūt in stolis ambulare et salutari in foro:⁊ ī p̄mis cathedris sedere ī sy̱nagogis et p̄mos recubitus ī cenis. f. Qui deuorāt domos uiduaz sub obtētu prolixe oz̄onis: hij accipient plixius iudiciū. Et sedens ihs ꝓ gazophilatiū aspiciebat quomodo turba iactaret es ī gazophilatiū:⁊ multi diuites iactabāt multa. Cū veniss̄z autē uidua una paup: misit duo minuta qđ ē q̄drās. Et ꝓuocās discipulos suos ait illis. Amē dico uobis:qm̄ uidua hec paup plus omīb⁹ misit. q̄ miser̄t ī gazophilatiū. Om̄es em̄ ex eo qđ abundabat illis miser̄t: hec uero de penuria sua oīa q̄ habuit misit totū victū suum.

vūj
.f. Mr̄. cxxxvj.
Luc. ccxlvij.

Capi. .XIII.

Et cū egrederet̄ ꝺ tēplo:ait illi unus ex discipul' suis. Magister:aspice q̄les lapides ⁊ q̄les structure. Et rn̄dens ihs ait illi. Vides has oēs magnas edificatiōes: Nō relinquet̄ lapis sup lapidē qui n̄ destruaī. a. Et cū sederet ī montē oliuaz ꝓ tēplum: interrogabant eū seorsum petrus ⁊ iacob⁹ et iohānes et andreas. Dic nob⁹ qn̄ ista fiēt:⁊ qđ signū erit qn̄ hec oīa incipient ꝓsūmari: Et rn̄dens ihs cepit dicē illis. Videte ne q̄s vos seducat. Multi em̄ venīēt in noīe meo dicentes qr ego sum:⁊ multos seducēt. Cum audieritis aī bella. et opiniones bellorz:ne timueritis. Oportet ei hec fieri: sz nōdū finis. Exurget em̄ gens contra gentē. et regnū sup regnuz:⁊ erūt terremotus p̄ loca et fames. Initiū dolorum hec. b. Videte autez uosmetipos. Tradent em̄ vos in cōciliis. et in sy̱nagogis:uapulabitis et antē p̄sides et reges stabitis p̄pter me in testimonium illis. c. Et in oēs gentes primū oportet p̄dicari euāgelium. d. Et cum duxerint vos tradentes. nolite p̄cogitare quid loquamini: sed qđ datū vob fuerit ī illa hora id loq̄mini. Nō enim vos estis loq̄ntes sz spūsc⁹. Tradet aī fr̄ frez ī mortē ⁊ p̄ filiū ⁊ ꝓsurgēt filij ī p̄ntes:⁊ morte afficiēt eos. Eritis odio oīb⁹ p̄p̄ nomē meū. Qui aī sustinuerit ī finē:h̄ salu⁹ erit. e. Cū aī videritis abomīatōz desolatiōis stātē ubi nō debz (q̄ legit ītelligat). f. Tūc q̄ ī iudea sūt fugiāt ī mōtes: et q̄ sup tectū ne descēdat ī domū. nec ītroeat

vj
.a. Mr̄. cxxxv.
Mr̄. lxxxvij et ccxliiij.
Luc. ccl. Joh. cxlj. ⁊. cxlvj.
vj
.c. Mr̄. cxl.
Mr̄. ccxlvj.
ij
.d. Mr̄. cxlj.
Mr̄. lxxxviij
Lu. cxlviij. et cclj.
vj
.e. Mr̄. cxlij.
Math̄. ccxlvij.
ij
.f. Mr̄. cxliij.
Mr̄. ccxlviij.
Luc. cclij.

ij
.a.Mr̃. cxliiij.
Mr̃.ccxlix Lu
ccliiij. vj
b.Mr̃ cxlv Mr̃
ccl. ij
c.Mr̃ cxlvj Mr̃
cclj.Lu. cclv.
vj
.d.Mr̃.cxlvij.
Mr̃.cclij. ij
.e.Mr̃.cxlviij.
Mr̃.ccliij.Lu.
cciij. vj
.f.Maī.cxlix.
Mr̃.ccliij. ij
.g.Mr̃.cl. Mr̃
cclviij.Lu. ccl
vij. ij
h.Mr̃.clj. Mr̃
clix.Lu.cclvi-
iij.

vj
.i.Mr̃.clij.Mr̃
cclx. vj
.k.Maī. cliij.
Mr̃.cclxiij. ij
.l.Maī. cliij.
Mr̃.cclxix Lu
ccxxviij. ij
m.Mr̃.clv Mr̃
cclxiij.Lu.cl-
vj.

j
Maī.clvj.Mr̃
cclxxiiij .Lu.
cclx. Joh.xx.
vj
.n.Maī.clvij.
Mr̃. cclxxv
j
.o.Mr̃. clviij.
Maī. cclxxvj.
Lu.lxxiiij. Jo
xcviij.

vt tollat qđ ō domo sua:et q in agro
erit.nō reuertaī retro. tollē vestimē
tū suū.a. Ule aī pgnātibo ⁊ nutriēti-
bꝫ illis diebo.b. Oratē vo: vt hyeme
nō fiāt.c. Erūt ei i diebo illis ṫbula-
cōes tales q̄les nō fuerunt ab inicio
creature quā cōdidit dē vsqꝫnūc:ne-
qꝫ fiēt.d. Et nisi breuiasset dn̄s dies:
nō fuisset salua oīs caro. Sꝫ ꝑ̄ ele-
ctos q̄s elegit breuiauit dies.e. Et tē
siquis vobis dixerit ecce h̄ est xp̄c.ec
ce illic:ne crediderītis.f. Exurgēt em̄
pseudo xp̄i ⁊ pseudo ꝓphete:⁊ dabunt
signa ⁊ portēta ad seducēdos si fieri
potest eciā electos. Vos ḡ videte. Ec-
ce pdixi vob oīa.g. sed in illis diebo
post tribulacōez illā sol ꝯtenebrabiī
⁊ luna nō dabit splēdorē suū. Et stelle
celi erūt decidētes:⁊ vtutes q̄ sūt i ce
lis mouebūī.h. Et tūc videbūt filiuz
hoīs veniētē i nubibo cū vtute mlta
⁊ glia. Et tūc mittet angelos suos:⁊
ꝯgregabit electos suos a q̄tuor vētis
a sūmo ṫre vsqꝫ ad sūmū celi. A ficu
aūt discite parabolā. Cū iā ramus eī
tener fuēit ⁊ nata fuerīt folia:ꝯgno
scitis qꝛ i ꝓximo sit estas. Sic ⁊ vos
cū videritis hec fieri: scitote qđ i ꝓxi
mo sit i ostijs. Amē dico vob:qm̄ nō
transibit generacō hec.donec oīa ista
fiāt. Celū ⁊ ṫra trāsibūt: vba aī mea
nō trāsibūt.i. De die aūt illo vl̄ hora
nemo scit.neqꝫ angeli i celo neqꝫ fili
us:nisi pr̄.k. Videte.vigilate.⁊ orate
Nescitis em̄ qn̄ tēpus sit.l. Sic hō q
peregre pfect⁹ relīqt domū suā :⁊ de-
dit ſuis suis ptātem cuiusqꝫ operis:
⁊ ianitori p̄cepit vt vigilet.m. Vigila
te ḡ. Nescitis em̄ qn̄ dn̄s dom⁹ veiat:
sero.an media nocte.an gallicātu.an
mane:nec cū venerit repēte. inueiat
vos dormiētes. Qđ aūt vob dico oīb
dico:vigilate. Capi. .XIIII.
Erat aī pascha ⁊ azima post
biduū.n.⁊ q̄rebāt sūmi sacer
dotes ⁊ scribe quō eū dolo te-
nerēt ⁊ occiderēt. Dicebāt em̄. Nō in
die festo:ne forte tumultus fieret in
populo.o. Et cū esset bethanie in do-
mo symonis leprosi ⁊ recūberet:veīt
mulier habens alabastrum vngenti
nardi spicati p̄ciosi: et fracto alaba-
stro effudit super caput ei⁹. Erāt aūt

quidā indigne ferentes intra semet-
ipos:⁊ dicentes. Ut quid pdicio ista
vngenti facta est: Poterat em̄ vngē
tum istud venūdari plusq̄ trecētis de
narijs: et dari pauperibo. Et freme-
bant in eā. Ihs autem dixit. Sinite
eaz. Quid illi molesti eis: Bonū op⁹
opata est in me. Semp em̄ pauperes
habetis vobiscū:⁊ cū volueritis pote
stis illis benefacere:me aūt nō semp
habetis.p. Quod habuit hec fecit: p̄-
uenit vngere coꝛp⁹ meū i sepultura.
Amē dico vob: vbicūq; pdicatū fue-
rit euāgeliū istud i vniuerso mūdo:⁊
qđ fecit hec narrabiī i memoriā eius
.q. Et iudas scariothis vn⁹ de duode
cim abijt ad sūmos sacdotes: vt pdē-
ret eū illis. Qui audiētes gauisi sūt:
⁊ pmiserūt ei pecuniā se daturos. Et
q̄rebat quō illū opoꝛtune ṫderet. Et
p̄mo die azimoꝛ qn̄ pascha īmolaba
tur:dicūt ei discipli. Quo vis eam⁹ ⁊
pem⁹ tibi vt māduces pascha: Et mit
tit duos ex discipl̄is suis:⁊ dicit eis.
Ite i ciuitatē :⁊ occurret vob hō la-
genā aq̄ baiulās. Sequmī eū:⁊ quocū
qꝫ itroierit dicite dn̄o dom⁹:qꝛ magi
ster dicit. Ubi ē refectō mea: vbi pa-
scha cū discipul̄ meis māducē: Et ipe
vob demōstrabit cenaculū grāde stra
tū:⁊ illic pate nob. Et abierūt discipli
ei⁹ ⁊ venerūt i ciuitatē:⁊ īuenerūt sic dix
erat ill̄:⁊ pauerūt pascha.r. Uespe aī
fcō.veīt cū duodecī. Et discūbentibo
eis et māducātibo ait ihs. Amē dico
vob:qꝛ vn⁹ ex vob ṫdz me q̄ māducat
mecū.s. At illi cepērūt ꝑ̄stari et dicē
singillatim. Nūqđ ego.t. Qui ait ill̄.
Un⁹ ex duodecī:q̄ ītīgit mecū manū
i cathino. Et filiꝰ q̄dē hoīs vadit: sic
scptū ē ō eo. Ue aī hoī illi:p quē filiꝰ
hoīs ṫdet̄.u. Bonū erat ei si ñ eēt na
tꝰ hō ille.x. Et māducātibo ill̄ accepit
ihs panē:⁊ bñdicēs fregit:⁊ dedit eis
⁊ ait. Sumite:hoc ē coꝛp⁹ meū.y. Et
accepto calice:gracias agēs dedit eis
Et biberūt ex illo oēs. Et ait illi. Hic
est sanguis me⁹ noui testamenti:q̄ ꝑ
multis effundet̄. Amen dico vob: q̄
iam non bibā de genimine vitis:vsqꝫ
in diem illū cum illud bibam nouū i
regno dei.z. Et ymno dicto : exierūt i
mōtē oliuaꝝ. Et ait eis ihs.a. Omnes

uij
.p.Maī .clix.
Maī.cclxxvij.
Jo.xcviij.

ij
.q.Mr̃.clx Mr̃
cclxxviij. Lu.
cclxvij

iiij
r.Mr̃.clxj Mr̃
cclxxix. Jo.lx
xij.⁊.cxxj. i
.s.Maī.clxij.
Mr̃.cclxxx Lu
cclxix. Jo.cxx
ij
ij. .t.Maī.clxiij.
Maī. cclxxxi.
Lu.cclxviij.
vj
.u.Mr̃.clxiij.
Maī.cclxxxij.
j
.x.Maī. clxv.
Mr̃.cclxxxiij.
Lu.cclxvj. Jo
lv.⁊.lxv. ij
.y.Mr̃. clxvj.
Maī.cclxxxv.
Lu.cclxv.⁊.cl
xvij. vj
.z.Mr̃. clxvij.
Mr̃.cclxxxvj.
iiij
.a.Mr̃.clxviij
Mr̃.cclxxxvij.
Joh.clij.

vj
.a. Mt̃.clxix.
Mt̃.cclxxxviij
.b. Mar.clxx.
Mt̃. cclxxxix.
Luce. cclxxv.
Joh̃.cxxvj.
.c. Mar.clxxj.
Math̃.ccxc.
j
.d. Mt̃.clxxij.
Mt̃.ccxcj. Lu.
cclxxix. Jo.c=
lxj. vj.
.e. Mt̃.clxxiij.
Mt̃..ccxcij.
iiij
.f. Mt̃.clxxiiij
Mt̃.ccxciij Jo
cvij. j
.g. Mt̃.clxxv.
Mat̃. ccxciiij.
Luce. cclxxxj.
Joh̃.clxj. j
.h. Mt̃.clxxvj
Mt̃.ccxcv. Lu
cclxxxij. Jo.xl
ij.et.lvij. ij
.k. Mt̃.clxxvij
Mt̃.ccxcvj.
Lu.cclxxviij.
xxviij. vj
.l. Mt̃.clxxviij
Mt̃.ccxcvij.
vj
.m. Mt̃ clxxix
Mt̃.ccxcviij.
viij
.n. Mt̃.clxxx.
Mt̃.ccxcix. Jo
cviij. j
.o. Mt̃. clxxxj
Mt̃.ccc. Luce.
cclxxxv. Joh̃.
clviij. ij
.p. Mt̃.clxxxij
Mt̃.cccj. Luce
cclxxxvj. j
.q. Mt̃.clxxx=
iij. Mat̃.cccij.
Lu. cclxxxviij.
Joh̃.clx. j

scãdalizabimi ĩ noctẽ ista: qz scriptũ
ẽ: a.pcuciã pastorẽ et dispgent̃ oues
gregis. Sed posteaq̃ surrexero: pre
cedã vos ĩ galileã. b. Petr⁹ aũ ait il=
li. Etsi omñs scãdalizati fuerit: ſz nõ
ego. Et ait illi ihus. Amẽ dico tibi:
qz tu hodie ĩ noctẽ hac ꝑusq̃ gallus
bis vocẽ ter me es negatur⁹.
c. At ille ãplı⁹ loq̃bat̃. Etsi oportue=
rit me simł ꝯmori tibi: nõ te negabo.
Similr aũt et oẽs dicebãt. d. Et veniũt
ĩ ꝑdiũ cui nomen getsemani: e. et ait
discipłis suis. Sedete hic donec orem.
Et assumit petz et iacobũ et iohãnez
secũ: et cepit pauẽ et tædẽ. f. Et ait illł.
Tristis ẽ aĩa mea vsq; ad mortẽ. Su
stinete hic et vigilate. g. Et cũ ꝓcessiſſz
paululũ. pcidit sup̃ ẽrã: et orabat vt
si fieri possz ẽnsirz ab eo hora: et dixit
Abba pr̃: oĩa tibi possibilia sũt: ẽnsfer
calicẽ hũc a me. h. Sz ñ ego qd̃ volo
sz qd̃ tu. h. Et veĩt: et inueĩt eos dor=
miẽtes. Et ait petro. Symõ dormis:
Nõ potuisti vna hora vigilare mecũ.
k. Vigilate et orate: vt ñ ĩtretis ĩ tẽ=
ptacõez. Spũs q̃dẽ ꝓmpt⁹ ẽ: caro vo
ĩfirma. l. Et itez abiẽs orauit: eundẽ
ſmõez dicẽs. Et reuers⁹ denuo: ĩueĩt
eos dormiẽtes. Erãt eĩ ocłi eoz gra=
ti: et igrabãt q̃d rñderẽt ei. m. Et veĩt
ẽcio: et ait illł. Dormite iã et requiescite
Sufficit. Veĩt hora: ecce filí⁹ hois ẽ
dẽ ĩ man⁹ pcłoz. n. Surgite eam⁹.
Ecce q̃ me ẽdet ꝓpe ẽ. o. Et adhuc eo
loq̃nte. veĩt iudas scarioth vn⁹ d̃ duo=
decĩ: et cũ eo ẽba młta. cũ gladijs et
lignis a sũmis sacdotibo et scrib et se=
nioribo. p. Dedẽat aũ ẽditor eis signũ
dicẽs. Quẽcũq; osculat⁹ fuero ipe est
tenete eũ: et ducite caute. Et cũ veĩs=
sz: statĩ accedẽs ad eũ ait. Rabbi. Et
osculatus ẽ eũ. At illi man⁹ iiecerũt ĩ
ihm et tenuerũt eũ. q. Quidã aũ q̃d̃ de
circũstãtibo educẽs gladiũ pcussit ſ=
uũ sũmi sacdotis: et ãputauit illi au=
riculã. r. Et rñdẽs ihus ait illł. Tãq̃
ad latronẽ existis cũ gladijs et lignis
ꝯphẽdẽ me. Quotidie erã apd̃ vos ĩ
tẽplo docẽs: et ñ me tenuistis. Sz vt
impleãt scripture. s. Tũc discipłi e⁹ reli=
q̃ntes eũ oẽs fugerũt. t. Adolescẽs aũt
q̃dã seq̃bat̃ eũ amict⁹ sydõe sup nu
do: et tenuerũt eũ. At ille reiecta syn=

dõe nud⁹ ꝓfugit ab eis. u. Et adduc
eũt ihm ad sũmũ sacdotẽ: et ꝯueneũt ĩ
vnũ oẽs sacdotes et scribe et seniores
. x. Petr⁹ aũ alõge secut⁹ ẽ eũ vsq; in=
tro ĩ atriũ sũmi sacerdotis: et sedebat
cũ mistris ad ignẽ: et calefaciebat se.
y. Sũmi vo sacdotes et oẽ ꝯciliũ q̃re
bãt aduers⁹ ihm testimoniũ. vt eũ mor
ti ẽderẽt: nec inueiebãt. Młti aũ testimo
niũ falsũ dicebãt aduers⁹ eũ: et ꝯueĩ=
entia testimonia ñ erãt. z. Et q̃dã sur=
gẽtes: falsũ testimoniũ ferebãt aduers⁹
eũ dicẽtes. Quẽ nos audiuim⁹ eũ di=
cẽtẽ. Ego dissoluã tẽplũ hoc mãufa=
ctũ: et p⁹ ẽduũ aliud ñ mãufctm edi=
ficabo. Et ñ erat ꝯueniẽs testimoniũ il
loz. Exurgẽs aũ sũm⁹ sacdos ĩ medi
uz interrogauit ihm dicẽs. Non rñdes
q̃q̃ ad ea q̃ tibi obiciũt̃ ab hijs? Ille
aũ tacebat: et nihil rñdit. Rursum sũ
m⁹ sacdos interrogabat eũ: et dixit ei.
Tu es xp̃c filí⁹ di bñdicti? a. Ihus aũ
dixit illi. Ego sũ. Et videbitis filium
hois sedẽtẽ a dextris vtutis dei: et ve
niẽtẽ cũ nubibo celi. b. Sũm⁹ aũ sac=
dos scidẽs vestimẽta sua ait. c. Quid
adhuc dsideram⁹ testes? Audistis bla
sphemiã. Quid vob videt̃? Qui oñes
ꝯdẽnaueũt eũ eẽ reũ mortis. d. Et ce=
peũt q̃dã ꝯspuẽ eũ et velaẽ faciẽ ei⁹: et
colaphis eũ cedẽ et dicẽ ei: ꝓphetiza.
Et mistri alapis eũ cedebãt. e. Et cũ
eẽt petr⁹ ĩ atrio dorsũ. veĩt vna ex ã=
cill̃ sũmi sacdotis: et cũ vidiſſz petrũ
calefaciẽtẽ se: aspiciẽs illũ ait. Et tu
cuz ihu nazareno eras. At ille nega=
uit dicẽs. Neq; scio: neq; noui q̃d di
cas. f. Et exiit foras añ atriũ: et gall⁹
cãtauit. Rurs⁹ aũ cũ vidiſſz illũ ãcil=
la cepit dicẽ ẽcũstãtibo: qz h̃ ex illł ẽ.
At ille itez negauit. Et p⁹ pusillum
rurs⁹ q̃ astabãt dicebant petro. Vere
ex illł es: nã et galile⁹ es. Ille aũ cepit
anathẽatizaẽ et iuraẽ: qz nescio hoĩez
istũ quẽ dicitis. Et statĩ gall⁹ itez cã
tauit. g. Et rcordat̃ ẽ petr⁹ vbi qd̃ di
xerat ei ihus: pusq̃ gall⁹ cãtet bis:
ter me nagab. Et cepit flere.

¶ Capitulũ. XV. h.

Et ꝯfestim mãe ꝯsiliũ faciẽtes
sũmi sacerdotes cũ senioribo
et scrib et vniuerso ꝯcilio: i.
vinciẽtes ihm duxerũt: et tradiderũt

.r. Mt̃.clxxx=
iiij. Mt̃.ccciiij
Luc̃.cclxxxix.
Jo.cvij. vj
.s. Mt̃.clxxxv
Mt̃.cccv. x
.t. Mt̃ clxxxvj
j
.u. Mt̃.clxxxv
ij. Mat̃.cccvj.
Lu.ccxc. Joh̃.
clxij. iiij
.x. Mt̃.clxxxv
iij. Mt̃.cccvij.
Joh̃.clxiiij.
ij
.y. Mt̃.clxxx=
ix. Mt̃.cccviij
Lu.cccv. vj
.z. Mat̃ .cxc.
Mt̃.cccix. j
.a. Mat̃.cxcj.
Mt̃. cccx. Lu.
ccxcvij. Jo.lx=
ix. vj
.b. Mat̃.cxcij.
Mt̃.cccxj. ij
.c. Mt̃. cxciij.
Mt̃.cccxij. Lu
ccxcix. j
.d. Mt̃.cxciiij
Mt̃.cccxiij Lu
ccxciiij. Jo.cl=
xxij. j
.e. Mat̃.cxcv.
Mat̃. cccxiiij.
Lu.ccxcj. Jo.
clxvj. j
.f. Mt̃. cxcvj.
Mt̃.cccxv. Lu
ccxcij. Jo.clx=
xv. ij
.g. Mt̃.cxcvij.
Math̃.cccxvj.
Lu.ccxcviij.
ij
.h. Mt̃.cxcviij
Mat̃. cccxvij.
Lu.ccxcv. j
.i. Mat̃.cxcix.
Mat̃.cccxviij.
Lu.ccc. Jo.cl
xxvj.

.a.Mſ.cc.Mſ cccxx.Lu.cccij Jo.clxxviij.
iiij
.b.Mſ.ccj Mſ cccxxj. Jo.clx xx.q.cxciij. ij
.c.Mſ.ccij Mſ cccxxij.Lu.ccc ix. iiij
d.Mſ cciij Mſ cccxxiij. Jo.cl xxxiij. j
.e.Maſ.ciiij. Maſ. cccxxv. Lu.cccx. Jo.c lxxxiij. j
.f.Mſ.ccv Mſ cccxxvj.Lu.cc cxiij. Jo cxciiij
j
g.Mſ ccvj Mſ cccxxviij. Lu. cccxiiij. Jo.c xcvj. iiij
.h.Maſ.ccvij. Maſ. cccxxix. Jo.clxxxv.
vj
.i.Maſ. ccviij Mſ cccxxx. j
k.Mſ ccix Mſ cccxxxj.Lu.cc cxv. Jo.cxcviij
j
.l.Mſ.ccx Mſ cccxxxij.Lu.c ccxvi. Jo.cxc vij. iiij
m.Mſ ccxj Mſ cccxxxiij. Jo.c ciij. j
.n.Maſ.ccxij. Mſ.cccxxxiiij Lu.cccxxj. Jo ccj. x
.o.Mſ.ccxiij j
.p.Mſ.ccxiiij. Maſ.cccxxxv. Lu. cccxxxiij. Jo.cxcix. j
q.Mſ ccxv Mſ cccxxxvj.Lu.c ccxviij Jo.cx

pilato.a.Et ſſrogauit eū pilat⁹.Tu es rex iudeoꝝ: At ille rñdēs ait illi. Tu dicis.b.Et accuſabāt eū ſūmi ſacerdotes ī mlt̄is. Pilat⁹ aū rurſus ī terrogauit eū dicēs. Nō rñdes q̄cq̄: Vides ī q̄ntis te accuſāt. Jħus aū ā pli⁹ nihil rñdit: ita vt miraret pilat⁹ .c. Per diē aū feſtū ſolebat dimittē ill' vnū ex vīctis quēcūq; petiſſet .d. Erat aū q̄ dicebaū barrabas.q̄ cū ſedicioſis erat vict⁹ q̄ ī ſedicōe fecerat homicidiū.Et cū aſcēdiſſz ꝯba cepit rogaē ſic ſp faciebat ill'.Pilat⁹ aū reſpōdit eis ꝛ dixit. Vultis dimittam vob regē iudeoꝝ: Sciebat eī q̄ p inuidiā ꝯdidiſſent eū ſūmi ſacdotes.e. Pōtifices aū ꝓcitaueſt turbā: vt magis barrabā dimitteret eis.f.Pilat⁹ aū itez rñdēs ait ill'. Quid ḡ vultis faciā rḡi iudeoꝝ: At illi itez clamaueſt.Crucifige eū.Pilat⁹ vo dicebat ill'.Quid eī mali fecit: At illi magis clamabāt:crucifige eū.g. Pilat⁹ aū volēs ꝑ̄o ſatisfacē dimiſit ill' barrabban:ꝛ ꝯdidit ih̄m flagell' ceſū vt crucifigereū.h.Milites aū duxeſt eū in atriū ꝑtoꝛij ꝛ ꝓuocāt totā cohoꝛtē:ꝛ iduūt eū purpura.ꝛ īponūt ei plectē tes ſpineā coꝛonā: ꝛ cepeſt ſalutare eū. Aue rex iudeoꝝ.i. Et ꝑcuciebāt caput eī⁹ arūdine:et ꝓſpuebāt eū:et ponētes genua adorabāt eū.k.Et p⁹ q̄⁹ illuſeſt ei exueſt illū purpura:ꝛ indueſt eū veſtimētis ſuis:et educūt illū vt crucifigerēt eū.l.Et āgariauerūt ꝑtereūtē quēpiā ſimonē cyꝛeneū veniētē ō villa. pāz alexādꝛi ꝛ rufi: vt tolleret crucē eī⁹.m.Et ꝑducūt illū ī golgatha locū:qđ ē ī ꝯptatū caluarie locus. Et dabāt ei bibē mirratū vinū:ꝛ ñ accepit.n.Et crucifigentes eū diuiſeſt veſtimēta eī⁹:mittētes ſortē ſup eis q̄s q̄d tollerz.o.Erat aū hora ter̄cia:ꝛ crucifixeſt eū.p.Et erat titul⁹cauſe eī⁹ īſcript⁹:rex iudeoꝝ.q Et cū eo crucifigūt duos latrones: vnū a dextris et aliū a ſiniſtris eī⁹. .r.Et īpleta ē ſcₚtura q̄ dicit Et cū ī iq̄s reputat⁹ ē.s.Et ꝑteūtes blaſphemabāt eū:mouētes capita ſua et dicētes.Vah q̄ deſtruis tēplū dei:ꝛ ī tribus dieb reedificas.Saluuz fac temetipm deſcēdēs de cruce .t.Similiter ꝛ ſūmi ſacerdotes illudētes ad alt̄utrū cū ſcrib dicebāt. Alios ſaluos fecit:ſeipm ñ potest ſaluū facē.Xp̄c rex iſrl'.deſcēdat nūc de cruce:vt videam⁹ ꝛ credam⁹.x. Et q̄ cū eo crucifixi erāt ꝓuiciabāt ei.ỹ.Et facta hora ſexta: tenebre factē ſūt ꝑ totā t̄rā vſq; ī horā nonā.z.Et hora nona exclamauit ih̄s voce magna dicēs.Deloỹ.heloỹ lamaſabattani.Q̄ ē int̄ptatū.Deus me⁹.deus me⁹: vt q̄d dereliq̄ſti me: Et q̄dā de circūſtātib audientes dicebāt. Ecce heliam vocat.a. Curꝛēs aū vn⁹ et īplēs ſpōgiā aceto. ꝯcūponēſq; calamo:potū dabat ei dicēs.Sinite:videam⁹ ſi veniat helias ad deponēdū eū.b. Jħus aūt emiſſa voce magna expirauit.c. Et velū tēpli ſciſſū ē ī duo:a ſūmo vſq; deoꝛſū. .d.Videſ aūt cēturio qui exaduerſo ſtabat. q̄ ſic clamās expiraſſet: ait. Vere hō h̄ fili⁹ dei erat.e.Erāt autē ꝛ mlt̄ieres de lōge aſpiciētes:ītr quas erat maria magdalene.ꝛ maria iacobi minoꝛis.ꝛ ioſeph mt̄.ꝛ ſalome: et cū eſſet ī galilea ſeq̄bant̄ eū ꝛ mīſtrabāt ei:ꝛ alie mlt̄e q̄ ſimul cū eo aſcēderāt hieroſolimā.f.Et cū iā ſero eſſet factū.q̄ erat paraſceue qđ ē ante ſabbatū.venit ioſeph ab aramathia nobil' decurio: q̄ ꝛ ipe erat expectās regnū dei. Et audacter introiuit ad pilatū:ꝛ petijt coꝛpus ih̄u. Pilatus aūt mirabaū ſi iam obiſſet.Et accerſito cēturione: int̄rogauit eū ſi iam moꝛtu⁹ eſſet.Et cū ꝓgnouiſſet a centurione:donauit coꝛp⁹ ioſeph.g. Joſeph aūt mercat⁹ ſindonē.et deponēs eū inuoluit ſindone: ꝛ poſuit euz in monumēto qđ erat exciſū ī petra: et aduoluit lapidē ad oſtiū monumēti .h.Maria aū magdalene ꝛ maria ioſeph aſpiciebāt vbi ponereū.

¶Capitulū. XVI. .i.
Et cum tranſiſſet ſabbatum: maria magdalene et maria iacobi et ſalome emerunt aromata : vt venientes vngerent ihe ſum.k.Et valde mane vna ſabbatoꝝ rum.veniunt ad monumentum:oꝛto iā ſole.Et dicebāt adīuicē. Quis reuoluet nobis lapidem ab oſtio monumti: Et reſpiciētes videſt reuolutū lapidē.Erat q̄ꝛe magn⁹ valde.Et

cviij. viij
.r.Maſ.ccxvj. Lu.cclxxviij.
vj
.s.Mſ.ccxvij. Mt̄.ccclxxxvij.
ij
.t.Mſ.ccxviij. Mt̄.cccxxxviij Lu.cccxxxij ij
.x. Mſ.ccxix. Mt̄. cccxxxix. Lu.cccxxxv. ij
.ỹ.Maſ.ccxx. Mt̄.cccxl. Lu cccxxxvij. vj
.z. Maſ.ccxxj Mt̄.cccxlj. ij
.a.Maſ.ccxxij Mt̄.cccxlij Lu cccxxxiij. j
.b.Mſ.ccxxiij Maſ.cccxliij. Luce.cccxxix. Jo.cciij. ij.
.c.Mſ ccxxiiij Maſ.cccxliij. Lu. cccxxxviij. ij
.d. Mſ.ccxxv. Maſ. cccxlvj. Lu.cccxxx. vj
.e.Mſ. ccxxvj Mt̄.cccxlvij j
.f.Mſ.ccxxvij. Mt̄. cccxlviij. Luc̄. cccxxxij. Jo.ccvj. j
g.Mſ ccxxviij Maſ.cccxlix. Lu. cccxxxiij. Jo.ccviij. vj
.h.Mſ.ccxxix Mt̄.cccl.
viij
.i.Mſ. ccxxx. Luc̄. cccxxxv.
j
.k.Mſ.ccxxxj Mt̄.ccclij.Lu. cccxxxvj. Jo. ccix.

ij
.a. Mt. ccxxxij Mr. ccclxij. Lu ccxxxvij.

ītroeūtes ī monūmtū vidēr̄t iuuenē sedētē ī dextris cooptū stola cādida: et obstupuerūt.a. Qui dicit ill'. Noli te expauescere. Jhm q̄ritis nazarenū.crucifixū:surrexit nō ē hic. Ecce locus:vbi posuerūt eū. Sed ite dicite discipulis ei⁹ et petro:quia p̄cedet vos in galileaz. Ibi eū videbitis:sic dixit vobis.b. At ille exeūtes fugēr̄t de monumēto. Jnuaserat em̄ eas tremor ⁊ pauor:⁊ nemī q̄cq̄ dixerunt. Timebāt em̄. Surgēs aū ihūs māe p̄ma sabbati apparuit primo marie magdalene:de qua eiecerat septē demonia. Illa vitēs nūciauit hijs.qui cū eo fuerāt lugentibo ⁊ flētibo:⁊ illi audientes q⁹ veniret ⁊ visus esset ab ea:ñ crediderūt.c. P⁹ hec aū duobo ex

ij
.b. Mt. ccxxxiij. Mr. ccclxiij Lu. eccxxxviij

viij
.c. Mr. ccxxxiij. Lu. cccxl.

x
.d. Mr ccxxxvj

hijs ābulātibo ostēsus ē ī alia effigie eūtibo ī villā:⁊ illi eūtes nūciauerūt ceteris:nec illis crediderūt.d. Nouissime aūt recūbentibo illis vndecī apparuit:⁊ exprobrauit īcredulitatez eo⁹ ⁊ duricia cordis:q⁹ hijs q̄ viderūt eū resurrexisse nō crediderūt. Et dixit eis. Euntes ī mūdū vniuersū:p̄dicate euāgeliū oī creature. Qui crediderit et baptizat⁹ fuerit.salu⁹ erit: q̄ vo nō crediderit.c. damnabit. Signa aūt eos q̄ crediderint hec sequēt. In noīe meo demonia eicient:līguis loquēt nouis:serpētes tollēt. Etsi mortifer̄ q̄d biberīt:ñ eis nocebit. Sup egros man⁹ imponēt:⁊ bene habebūt Et dñs q̄dē ihūs postq̄ locutus ē eis assumptus est in celum:⁊ sedet a dextris dei. Illi aūt pfecti p̄dicauerunt vbiq⁹:dño coopante et ꝑmonē ꝯfirmante:sequentibo signis.

Explicit euāgeliū scōm marcū. Incipit p̄facō beati hieronimi p̄sbiteri in euāgeliū secundū lucā.

Lucas syrus. nacōne anthiocēsis.artē medicus discipulus apl'orū. postea paulum secut⁹ usq⁹ ad cōfessionem eius fuit ēs dño sine crimine: nā neq⁹ vxorem vnq̄ habens neq⁹ filios: septuaginta ⁊ quatuor ānor̄ obijt ī bithinia.plenus spiritu sancto. Qui cū iā scripta essent euāgelia. p̄ matheū q̄dem in iudea.p̄ marcū aūt ī ytalia: sancto instigante spiritu in achaie p̄tibo hoc scripsit euāgeliū: significās eciaz ipe in p̄ncipio ante suum alia esse descripta. Cui exī ea q̄ ordo euāgelice dispositionis exposcit. ea maxime necessitas laboris fuit: vt p̄muz grecis fidelibo oim̄ ꝓphetacōe vēturi in carnē dei x̄pi manifestata hūanitate ne iudaicis fabulis attēti:ī solo legis desiderio tenerent̄:vel ne hereticis fabulis et stultis solicitacōnibo seducti exciderēt a veritate elaborēt debinc. vt in p̄ncipio euāgelij iohis natiuitatē p̄supta.cui euāgeliū scriberet et in quo electus scriberet indicaret:p̄stans in se cōpleta esse.que essent ab alijs inchoata. Cui ideo p⁹ baptismū filij dei a pfectōe generacōnis in x̄po implete. repetēde a p̄ncipio natiuitatis humane potestas p̄missa est:vt req̄rentibo demonstraz in quo apprehendēs erat p̄ nathā filium dauid introitu recurrētis ī deuz generacōis admisso. indespabilis dei vt p̄dicās in hoībo x̄m̄ suū.perfecti opus hoīs redire in se p̄ filiū faceret q̄ p̄ dauid p̄fez venientibo iter p̄bebat in x̄po. Cui luce nō īmerito eciā scribendo⁹ actuū apl'o⁹ potestas ī ministerio dat̄:vt deo ī deū pleno ⁊ filio p̄dicōis extincto.oracōe ab apl'is facta.sorte dñice electōis numer⁹ cōplerēt:sicq⁹ paul⁹ ꝓsumacōem apl'icis actibo daret. quē diu ꝓtra stimulū recalcitrantē dñs elegisset. Qd ⁊ legētibo ac req̄rētibo deū etsi p̄ singula expediri a nob̄ vtile fuerat: sciēs tñ q̄ opantē agricolā oportēat p̄mū de suis fructibo edere. vitauim⁹ publicā curiositatē:ne nō tā volētibo deū demōstrae videremur.q̄ fastidientibo p̄ dixisse.

Explicit p̄facō. Incipit. Prohemiuz ip̄ius b̄ti luce in euāgeliū suū.

Quoniam quidem mlti conati sūt ordinare narraciones que in nobis complete sūt rerum.sicut tradiderunt nobis qui ab īcio ip̄i viderunt.et ministri fuerunt

ꝓmonis: viſũ ẽ ⁊ mihi aſſecuto oĩa a ꝑncipio diligenṫ ex ordĩe tibi ſcribẽ optime theophile: vt ꝙgnoſcas eoꝝ vboꝝ de q̃bo eruditus es veritatẽ.

Incipit euangeliũ ſecũdũ Lucã.

x Luce.j.

Fuit ĩ diebo herodis ꝝgis iudee ſacẽdos q̃daꝫ noĩe zacharias ỗ vice abia. ⁊ vxor illi ỗ filiabo aaron ⁊ nomẽ eⁱ elizabet. Erãt aũt iuſti ambo añ deũ: incedẽtes ĩ oĩ bꝰ mãdatis et iuſtificacõibo dñi ſine q̃rela. Et nõ erat illis fili⁹. eoꝝ eſſet elizabeth ſterilis: ⁊ ambo ꝓceſſiſſẽt ĩ diebo ſuis. Factũ ẽ aũt cũ ſacerdotio fũgereṫ zacharias ĩ ordine vicis ſue añ deũ: ſecundũ ꝙſuetudinẽ ſacerdocij ſoꝛte exijt vt incẽſũ poneret ĩgreſſus ĩ tẽplũ dñi. Et oĩs multitudo populi erat orãs foris hora incẽſi. Apparuit aũt illi angel⁹ dñi: ſtãs a dextris altaris incẽſi. Et zacharias turbatus ẽ vidẽs: ⁊ timoꝛ irruit ſup eũ. Dixit aũt ad illũ angel⁹. Ne timeas zacharia: q̃m exaudita ẽ dep̃cacõ tua. Et vxor tua elizabeth pariet tibi filiũ. ⁊ vocabo nomẽ eⁱ iohannẽ: ⁊ erit gaudiũ tibi ⁊ exultacõ: ⁊ multi ĩ natiuitate eⁱ gaudebũt. Erit enĩ magn⁹ corã dño: ⁊ vinũ ⁊ ſicerã nõ bibet. Et ſpũſãcto replebitur adhuc ex vtero mr̃is ſue: ⁊ mlt̃os filioꝝ iſrl̃ ꝙuertet ad dñm deũ ipoꝝ. Et ipe p̃cedet ante ipm ĩ ſpũ ⁊ vtute helye: vt ꝙuertat coꝛda p̃m in filios. ⁊ incredulos ad prudẽcia iuſtoꝝ: parare dño plebẽ p fectã. Et dixit zacharias ad ãgeluz. Vnde hoc ſciam: Ego enĩ ſũ ſenex: ⁊ vxor mea ꝓceſſit ĩ diebo ſuis. Et rñdẽs angel⁹ dixit ei. Ego ſũ gabriel q̃ aſto añ deũ: ⁊ miſſus ſũ loq̃ ad te: et hec tibi euãgelizare. Et ecce eris tacẽs ⁊ ñ poteris loq̃ vſq; ĩ diẽ q̃ hec fiant: ꝓeo q̃ ñ credidiſti vbis meis. q̃ ĩplebunṫ ĩ tpe ſuo. Et erat plebs expectãs zachariã: ⁊ mirabanṫ q̃ tardaret ipe ĩ tẽplo. Egreſſus aũt ñ poterat loq̃ ad illos. Et ꝙgnouerunt q̃ viſionem vidiſſet ĩ tẽplo. Et ipe erat innuens illis: ⁊ pmãſit mutus. Et factum ẽ vt impleti ſũt dies officij eⁱ: abijt in domũ ſuã. Poſt hos aũ dies ꝙcepit elizabeth vxor eⁱ: ⁊ occultabat ſe mẽſibo q̃nq; dicẽs. Quia ſic fecit mihi dñs. ĩ diebo q̃bo reſpexit auferre obꝓbriũ meũ inṫ homies. In mẽſe aũ ſexto miſſus ẽ angel⁹ gabriel a deo ĩ ciuitatẽ galilee cui nomẽ nazareth. ad vginẽ deſponſatã viro cui nomẽ erat ioſeph. de domo dauid: et nomẽ vginis maria. Et ingreſſus angel⁹ ad eã dixit. Aue gcia plena: dñs tecũ: bñdicta tu ĩ mlieribo. Que cuz audiſſet. turbata ẽ ĩ ꝓmõe eⁱ: ⁊ cogitabat q̃lis eẽt iſta ſalutacõ. Et ait ãgel⁹ ei. Ne timeas maria: ĩueniſti enĩ gciã apud deũ. Ecce ꝙcipies ĩ vtero ⁊ paries filiũ: ⁊ vocabo nomẽ eⁱ ihm. Hic erit magn⁹: ⁊ fili⁹ altiſſimi vocabiṫ. Et dabit illi dñs de⁹ ſedẽ dd̃ pr̃is eⁱ: ⁊ regnabit ĩ domo iacob ĩeternũ ⁊ regni eⁱ nõ erit finis. Dixit aũ maria ad ãgelũ. Quõ fiet iſtud: q̃m vir nõ ꝙgnoſco: Et rñdẽs angel⁹ dixit ei Spũſſãct⁹ ſupueniet ĩ te: et vtus altiſſimi obumbrabit tibi. Ideoq; ⁊ qd naſcẽṫ ex te ſcm̃: vocabiṫ filius dei. Et ecce elizabeth ꝙgnata tua: ⁊ ipſa ꝙcepit filiũ ĩ ſenectute ſua. Et hic mẽſis ẽ ſext⁹ illi q̃ vocaṫ ſterilis. Quia ñ erit ĩpoſſibile apud deũ oẽ vbũ. Dixit aũ maria. Ecce ãcilla dñi: fiat mihi ſcdm̃ vbũ tuuz. Et diſceſſit ab illa ãgel⁹. Exurgẽs aũ maria in diebo illis abijt ĩ mõtana cũ feſtinacõe ĩ ciuitatẽ iuda: ⁊ ĩtrauit ĩ domũ zacharie: et ſalutauit elizabeth. Et factũ ẽ vt audiuit ſalutacõez marie elizabeth: exultauit ĩfans ĩ vtero eⁱ. Et repleta ẽ ſpũſancto elizabeth: ⁊ exclamauit voce magna ⁊ dixit. Bñdicta tu ĩter mlieres: ⁊ bñdict⁹ fruct⁹ vẽtris tui. Et vnde hoc mihi: vt veniat mr̃ dñi mei ad me: Ecce enĩ vt fcta ẽ vox ſalutacõis tue ĩ auribo meis: exultauit ĩ gaudio ĩfans ĩ vtero meo. Et beata q̃ credidiſti: q̃m ꝑficiẽṫ ea q̃ dicta ſũt tibi a dño. Et ait maria. Magnificat aĩa mea dñm: et exultauit ſpũs me⁹ ĩ deo ſalutari meo: qr̃ reſpexit hũilita tẽ ãcille ſue. Ecce enĩ ex hoc beatã me dicẽt omes generacões: qr̃ fecit mihi magna: q̃ potẽs ẽ: ⁊ ſcm̃ nom̃ eⁱ. Et miſcdia eius a ꝓgenie ĩ progenies:

timẽtibꝫ eũ. Fecit potẽciã ĩ brachio
suo:diſpſit ſupbos mẽte cordis ſui.
Deposuit potentes de sede:ꝙ exalta-
uit humiles. Esurientes ipleuit bonis
ꝙ diuites dimisit ianes. Suscepit is-
rahel pueꝝ suũ:recordat⁹ miserico-
die sue:sic̃ locut⁹ẽ ad pres nostros:
abrahã ꝙ semi ei⁹ in scla. Mansit autẽ
maria cũ illa q̃si mẽsibꝫ tribꝫ:ꝙ fuer
sa ẽ ĩ domũ suã. Elizabeth aũ ipletuz
ẽ tẽpus pariẽdi:ꝙ pepit filiũ. Et au-
dierũt vicini ꝙ ꝓgnati ei⁹. qꝝ magni-
ficauit dñs miscordiam suaz cũ illa:et
ꝓgratulabãt ei. Et factũ ẽ ĩ die octa
ua venerũt circũcidere pueꝝ:ꝙ voca
bãt eũ noie pris sui zachariã. Et rñ
dens mr ei⁹ dixit. Nequaq̃:sed voca-
biť iohãnes. Et dixer̃t ad illã. Quia
nemo ẽ in ꝓgnacõe tua. q̃ voceť hoc
noie. Innuebãt aũ pri ei⁹:quẽ vellet
vocari eũ. Et postulans pugillarem
scripsit dicẽs:iohãnes ẽ nom̃ ei⁹. Et
mirati sũt vniuersi. Aptũ ẽ aũt ilico
os ei⁹ ꝙ lingua ei⁹:ꝙ loq̃bať bñdicens
deũ. Et fact⁹ẽ timor sup oẽs vicinos
eoꝝ:ꝙ sup oĩa mõtana iudee. diuul-
gabanť oĩa v̈ba hec: ꝙ posuerũt oẽs
q̃ audierãt ĩ corde suo dicẽtes. Quis-
putas puer iste erit: Et em̃ man⁹ dñi
erat cũ illo. Et zacharias pr eius im
pletus est spiritu sãcto:et ꝓphetauit
dicẽs Benedict⁹ dñs de⁹ isrl:qꝝ visi-
tauit ꝙ fecit redẽptionez plebis sue.
Et erexit cornu salutis nob̃ in domo
dauid pueri sui:sicut locut⁹ est ꝓ os
sanctoꝝ. q̃ a seclo sũt ꝓphetaꝝ eius:
salutẽ ex ĩimicis nris.ꝙ ꝺ manu oĩm
q̃ oderũt nos:ad faciendã miscordiam
cũ pribꝫ nris.ꝙ memorari testamẽti
sui sancti:iusiurãdum qꝺ iurauit ad
abrahã prez nostrũ. datuꝝ se nobis.
vt sine timore de manu ĩimicoꝝ nro
rum liberati. Fuiam⁹ illi:ĩ sãctitate
et iustitia corã ipo : oĩbꝫ diebꝫ nris.
Et tu puer ꝓpheta altissimi vocabe-
ris. Preibis ei añ faciẽ dñi paraẽ vi
as ei⁹:addandã sciẽciã salutis plebi
ei⁹. in remissionẽ peccatoꝝ eoꝝ:ꝓ vi
scera miscordie dei nri. in q̃bꝫ visitauit
nos oriẽs ex alto:illumĩare bijs q̃ in
tenebris ꝙ ĩ vmbra mortis sedent:ad
dirigendos pedes nros in viã pacis.
Puer autem crescebat et confortа-
bať spiritu: et erat in desertis vsqꝫ in
diem ostensionis sue ad israhel.

Capitulũ. .II.

Factum est autem in diebꝫ il
lis. exijt edictum a cesare au
gusto:vt describeret vniuer
sus orbis. Hec descriptio ꝑma facta
est a ꝓsidẽ syrie cyrino. Et ibãt oẽs
vt ꝓfitẽrẽť: singuli in suã ciuitatez.
Ascẽdit aũt et ioseph a galilea de ci-
uitate nazareth ĩ iudeam ciuitatem
dauid q̃ vocatur bethleem. eo qꝺ esseꝝ
de domo ꝙ familia dauid:vt ꝓfitereť
cũ maria ꝺspõsata sibi vxore pregnã
te. a. Factũ ẽ aũt cũ essẽt ibi:impleti
sũt dies vt pareret. Et pepit filiũ su-
um ꝑmogenitũ .b. ꝙ pannis eũ ĩuol-
uit. ꝙ reclinauit eũ ĩ ꝑsepio:qꝝ ñ erat
ei loc⁹ ĩ diuersorio. Et pastores erãt
ĩ regione eadem vigilãtes: ꝙ custodi
entes vigilias noctis sup gregẽ suũ.
Et ecce angel⁹ dñi stetit iuxta illos:
ꝙ claritas dei circũfulsit illos : et ti-
muerũt timore magno. Et dixit illis
angelus. Nolite timere. Ecce em̃ euã
gelizo vob̃ gaudiũ magnũ qꝺ erit oĩ
ꝑplo. quia natus est vob̃ hodie salua
tor q̃ est xp̃c dñs. ĩ ciuitate dauid. Et
hoc vob̃ signũ. Inuenietis infantem
pãnis inuolutũ:ꝙ positũ ĩ presepio.
Et subito facta est cum angelo mlti
tudo milicie celestis:laudantiũ deuz
et dicentiũ. Gloria in altissimis deo
ꝙ in terra pax homĩbꝫ bone volunta
tis. Et factũ est vt discesserũt ab eis
angeli in celum:pastores loquebanť
adinuicem . Transeamus vsqꝫ beth-
leem:ꝙ videamus hoc verbuz qꝺ fa-
ctũ est qꝺ fecit dñs ꝙ ostẽdit nob̃. Et
venerũt festinãtes:ꝙ inuenerť mari-
am ꝙ ioseph. ꝙ ĩfantẽ positũ ĩ ꝑsepio
Videtes aũt ꝓgnouerũt de verbo:qꝺ
dictũ erat illis de puero hoc. Et oẽs
qui audierant mirati sũt: et de bijs q̃
dicta erant a pastoribꝫ ad ipos. Ma
ria autem conseruabat omnia ver-
ba hec:conferens in corde suo. Et re-
uersi sunt pastores glorificãtes ꝙ lau
dantes deum in omĩbꝫ que audierãt
ꝙ viderant:sicut dictũ est ad illos Et
postq̃ consũmati sunt dies octo. vt
circũcideret puer:vocatũ est nomen
ei⁹ ihꝫs .Quod vocatũ est ab angelo

v
.a.Lu.ij. Mt.
.iij.
x
.b.Lu.iij.

priuſq̃ ī vtero ꝯciperet. Et poſtq̃ ī-
pleti ſũt dies purificacõis eiꝰ ſecũdũ
legẽ moyſi tulerũt illũ ī hirl'm. vt ſi
ſterẽt eũ dño: ſicut ſcriptũ ẽ in lege
dñi. Quia oẽ maſculinuz adaperiẽs
vuluã. ſanctũ dño vocabit. Et vt da
rẽt hoſtiã ſcõm q̃ dictũ ẽ ī lege dñi:
par turtuꝝ aut duos pullos colum-
barũ. Et ecce homo erat ī hirl'm cui
nomẽ ſym̃eõ. Et homo iſte iuſtus et
timoratus expectãs ꝯſolacõez iſrl': ⁊
ſpũſſanctus erat ī eo. Et reſpõſuz
acceperat a ſpũſancto. nõ viſurũ ſe
mortẽ: niſi prius videret xp̃m domi.
Et venit in ſpũ in templũ. Et cũ in-
ducerẽt puerũ ihm parẽtes eius. vt
facerẽt ſecũdum ꝯſuetudinẽ legis p̃
eo: ⁊ ipe accepit eũ in vlnas ſuas: et
benedixit deuz ⁊ dixit. Nũc dimittis
ſeruũ tuũ dñe ſcõm verbũ tuũ ī pa-
ce: qz viderũt oculi mei ſalutare tuũ
quod paraſti ante faciem omniũ po
pulorꝝ: lumẽ ad reuelacõez gentiũ:
⁊ gloriam plebis tue iſrl'. Et erat pa-
ter eius ⁊ mater mirantes ſuper hijs
que dicebañ de illo. Et benedixit il
lis ſym̃eon: ⁊ dixit ad mariam ma-
trem eius. Ecce poſitus eſt h̃ in ruí-
nam. ⁊ in reſurrectõem multorꝝ ī iſ-
rahel: ⁊ in ſignũ cui ꝓtradicetur. Et
tuã ipſius animã ꝑtranſibit gladiꝰ
vt reuelen̄ ex multis cordibz cogi-
tacões. Et erat ãna ꝓphetiſſa filia
phanuel de t̃bu aſer: et hec ꝓceſſerat
in diebz multis: et vixerat cum viro
ſuo annis ſeptem a virginitate ſua.
Et hec vidua vſq̃ ad annos octogin
taquatuor: que nõ diſcedebat de tem
plo. ieiunijs et obſecracõibz ſeruiens
nocte ac die. Et hecip̃a hora ſupue-
niens ꝓfitebat̃ dño: ⁊ loquebatur de
ip̃o. omñibz qui expectabãt redempcõ
nem iſrahel. Et vt ꝑfecerũt omñia ſe-
cundũ legem dñi: reuerſi ſunt in ga-
lileã. in ciuitatẽ ſuã nazareth. Pu-
er aũt creſcebat et ꝯfortabat̃. plen̄
ſapiencia: ⁊ gracia dei erat ī illo. Et
ibant parẽtes eius p̃ omnes annos
in hirl'm in die ſolenni paſce. Et cũ
factus eſſet annoꝝ duodecim. aſcen-
dentibz illis in hieroſolimam ſecun-
dum ꝯſuetudinẽ diei feſti. ꝯſũmatiſ-
q̃ diebus cum rediret. remanſit pu-
er ihus in hierusalem: ⁊ non cogno-
uerunt parentes eius. Exiſtimantes
autẽ illum eſſe in comitatu: venerũt
iter diei: et requirebant eũ inter co-
gnatos et notos. Et non inueniẽtes
regreſſi ſunt in hierusalem: requirẽ-
tes eum. Et factum eſt poſt triduũ.
inuenerunt eum in tẽplo ſedentem
in medio doctorꝝ: audientẽ illos. ⁊ in
terrogantẽ eos. a. Stupebant autez
omñes qui eum audiebant. ſup prudẽ
cia et reſponſis eius. Et videntes am
mirati ſunt. b. Et dixit mater eiꝰ ad
illũ. Fili quid feciſti nobis ſic? Ecce
pater tuus ⁊ ego. dolentes quereba-
mus te. Et ait ad illos. Quid ẽ q̃ me
querebatis? Neſciebatis quia in hijs
que patris mei ſunt oportet me eſſe?
Et ipſi non intellexerunt verbuz qõ
locutus eſt ad eos. Et deſcendit cum
eis: ⁊ venit nazareth: et erat ſubditꝰ
illis. Et mater eius cõſeruabat om-
nia verba hec ꝓferens in corde ſuo.
Et ihus ꝓficiebat ſapiencia et etate
⁊ gracia apud deũ ⁊ homines.

ij
.a. Lu. iiij. Mt̃
lxij. Mr̃. xiij.
r
.b. Lu. v.

¶ Capitulũ. .iij.

iij
Lu. vj. Mt̃. vij
Jo. ij. ⁊. xxv.

ANno autẽ quintodecimo im-
perij tiberij ceſaris. procurã
te poncio pilato iudeam: te-
trarcha autem galilee herode: philip
po autem fratre eiꝰ tetrarcha ituree
et traconitidis regionis: et lyſania
abiline tetrarcha. ſub principibz ſa-
cerdotum anna et cayꝑpha: factum ẽ
verbum domini ſuper iohannem za-
charie filium in deſerto. c. Et venit ī
omnem regionez iordanis predicãs
baptiſmum penitencie in remiſſionẽ
peccatorꝝ: ſicut ſcriptũ eſt ī libro ſer
monum yſaie ꝓphete. Vox clamãtis
in deſerto parate viam dñi: rectas fa
cite ſemitas eius. Omnis vallis im-
plebitur: ⁊ omnis mons ⁊ collis hu-
miliabit̃. Et erunt praua in directa
⁊ aſpera ī vias planas: ⁊ videbit om
nis caro ſalutaẽ dei. d. Dicebat g̃ ad
turbas que exiebãt vt baptizarẽt̃ ab
ipſo. Genimina viperarꝝ: q̃s oſtẽdit
vobis fugere a vẽtura ira? Facite g̃
fructus dignos penitẽcie: et ne cepe-
ritis dicere patrez habemus abrahã
Dico enĩ vobis: quia potens eſt deꝰ

i
.c. Lu. vij. Mt̃
Mt̃. viij. Mr̃. ij
Joh. r.

v
.d. Luce. viij.
Math. r.

de lapidibꝫ iſtis ſuſcitare filios abra
he. Jã enĩ ſecuris ad radicẽ arboris
poſita ẽ. Oñis g̃ arbor ñ faciẽs fru-
ctũ bonũ excidet̃: ⁊ in ignẽ mittetur
.a. Et interrogabãt eũ turbe dicen-
tes. Quid g̃ faciem⁹? Reſpondẽs aũt
dicebat illꝭ. Qui habet duas tunicas
det nõ habẽti: ⁊ q̃ habet eſcas ſimili-
ter faciat. Venerũt aũt ⁊ publicani
vt baptizarẽt̃: ⁊ dixerũt ad illũ. Ma-
giſter. qd̃ faciem⁹? At ille dixit ad il
los. Nihil amplius ſ̃q̃ qd̃ ꝓſtitutuz eſt
vobis faciatis. Interrogabãt aũt eũ
⁊ milites dicẽtes. Quid faciemus et
nos? Et ait illis. Neminẽ cõcuciatis
neq; calumniã faciatis: et ꝓ̃ti eſto-
te ſtipendijs veſtris. Exiſtimãte aũt
populo ⁊ cogitantibꝫ omnibꝫ in cor-
dibus ſuis ð iohanne. ne forte ipe eſ-
ſet xp̃c: reſpondit iohãnes dicẽs om
nibus. b. Ego quidem aqua baptizo
vos: veniet autez fortior: cuius non
ſum dignus ſoluere corrigiaz calcia
mentoꝝ eius: ipſe vos baptizabit in
ſpiritu ſancto et igni. c. Cuius venti
labrum in manu eius: ⁊ purgabit a-
ream ſuam. ⁊ congregabit triticum
in horreuz ſuũ: paleas autẽ cõburet
igni inextinguibili. Multa quidem ⁊
alia exhortãs euãgelizabat populo.
.d. Herodes autẽ tetrarcha cũ corri-
peret̃ ab illo de herodiade vxore frĩs
ſui. ⁊ de omnibꝫ malis que fecit hero
des: adiecit ⁊ hoc ſup oñia: ⁊ inclu-
ſit iohannẽ ĩ carcerẽ. e. Factũ ẽ aũt
cum baptizaret̃ oñis popul⁹. ⁊ ihũ
baptizato ⁊ orãte apertũ eſt celum:
⁊ deſcendit ſpiritus ſanctus corpora
li ſpecie ſicut columba in ipm: ⁊ vox
de celo facta eſt. Tu es filius me⁹ di-
lectus: in te cõplacuit mihi. f. Et ipe
ihus erat incipiens quaſi annoꝝ tri-
ginta vt putabatur filius ioſeph. q̃
fuit helỹ. qui fuit mathath. qui fuit
leui. qui fuit melchi. qui fuit ianne.
qui fuit ioſeph. qui fuit mathathie.
qui fuit amos. qui fuit naum. q̃ fuit
heſli. qui fuit nagge. q̃ fuit maath. q̃
fuit mathathie. q̃ fuit. ſemei. q̃ fuit
ioſeph. qui fuit iuda. qui fuit iohan
na. qui fuit reſa. qui fuit zorobabel.
qui fuit ſalathiel. qui fuit neri. q̃ fu-
it melchi. qui fuit addi. qui fuit tho-
ſan. qui fuit helmadan. qui fuit her.
qui fuit ihesu. qui fuit heliezer. q̃ fu
it iorim. qui fuit matthath. q̃ fuit le
ui. qui fuit ſỹmeon. qui fuit iuda. q̃
fuit ioſeph. qui fuit iona. qui fuit he
liachim. qui fuit melcha. q̃ fuit men-
na. qui fuit mathata. qui fuit nathã
qui fuit dauid. qui fuit ieſſe. qui fuit
obeth. qui fuit booz. q̃ fuit ſalomõ
qui fuit naaſon. qui fuit aminadab
qui fuit aran. qui fuit eſron. qui fu-
it phares. qui fuit iude. q̃ fuit iacob.
qui fuit ỹſaac. qui fuit abrahe. qui
fuit thare. qui fuit nachor. q̃ fuit ſe-
ruch. q̃ fuit ragau. q̃ fuit phaleth. q̃
fuit heber. q̃ fuit ſale. q̃ fuit chaỹnã
q̃ fuit arphaxat. q̃ fuit ſez. q̃ fuit noe
q̃ fuit lamech. q̃ fuit mathuſale. qui
fuit enoch. qui fuit iareth. q̃ fuit ma
laleel. q̃ fuit chaỹnã. q̃ fuit enos. qui
fuit ſeth. q̃ fuit adam. q̃ fuit dei.

Capitulũ. IIII.

Ieſus autem plenus ſpiritu
ſancto regreſſus ẽ a iordane:
et agebat̃ in ſpiritu ĩ deſerto
diebꝫ quadraginta: ⁊ tẽptabatur a
dỹabolo. h. Et nihil manducauit in
diebꝫ illis: et ꝓſummatis illis eſurijt
Dixit autẽ illi dỹabolus. Si filꝰ dei
es: Dic lapidi huic vt panis fiat. Et
rñdit ad illũ ihus. Scriptũ eſt. qz ñ
in pane ſolo viuit homo: ſz in omni
ẽbo dei. Et duxit illũ dỹabolꝰ: ⁊ oſtẽ
dit illi oĩa regna orb̃ terre ĩ momen
to tpis: ⁊ ait illi. Tibi dabo poteſta-
tem hanc vniuerſã. ⁊ gloriã illoꝝ: qz
mihi tradita ſunt. ⁊ cui volo do illa.
Tu ergo ꝓcidens ſi adoraueris corã
me: Erunt tua oĩa. Et rñdẽs ihus
dixit illi. Scriptum eſt. Dominum
deum tuum adorabis: et illi ſoli ſer-
uies. Et duxit illũ in hieruſalem. et
ſtatuit eũ ſup pinnã templi: et dixit
illi. Si filius dei es: Mitte te hinc de
orſum. Scriptum eſt enĩ. q̃ angelis
ſuis mandauit de te. vt ꝓſeruent te.
et quia in manibꝰ tollent te. ne forte
offendas ad lapidem pedem tuũ. Et
reſpondens hieſus ait illi. Dictuz ẽ.
Non tẽptabis dominum deum tuũ
Et conſummata omni tẽptacõne:
diabolꝰ receſſit ab illo vſq; ad tp̃us.

x
a. Lu. ix.

j
b. Lu. x. Mt̃. xj. Mt̃. iiij. Jo
xij. ⁊. vj. ⁊. xiiij
⁊. xxviij.

v
c. Lu. xj. Mt̃. xij.

ij
d. Lu. xij. Mt̃
xxiiij. Mt̃. lix.

j
e. Lu. xiij Mt̃
xiiij. Mt̃. v. Jo
xv.

iiij
f. Luce. xiiij.
Mt̃. j. Jo. j. et
iij. ⁊. v

ij
g. Lu. xv. Mt̃
xv. Mt̃. xvj.

v
h. Lu. xvj Mt̃
xvj.

i
.a.Luce. xvij. Mt. xxiij. Mr. xxvij. Jo. xlvj
x
.b.Luce.xviij.

.a.Et regressus ē ihūs ī ūtutē spūs ī galileā: ⁊ fama exijt p vniuersam regionē de illo. Et ipe docebat ī synagogis eor: et magnificabat ab oib
.b.Et venit nazareth vbi erat nutritus: ⁊ itrauit secundū ꝓsuetudinem suā die sabbati ī synagogā: ⁊ surrexit legē. Et tradit⁹ ē illi liber ysaie pphete. Et vt reuoluit libꝝ: īuenit locū vbi scriptū erat. Spiritus dñi super me ꝓpt̄ qđ vnxit me euāgelizare pauperib⁹ misit me: sanare cōtritos corde. ꝓdicare captiuis remissionem ⁊ cecis visū: dimittere ꝓfractos ī remissionē: ꝓdicare ānū dñi acceptū: ⁊ diem retribucōis. Et cū plicuisset libru: reddidit mīstro ⁊ sedit. Et oīm ī synagoga oculi erāt intentētes in eū. Cepit aūt dicere ad eos: qr hodie īpleta ē hec scriptura ī auribꝫ vr̄is. c Et oēs testimoniū illi dabāt: ⁊ mirabant ī verb̄ gracie. q̄ ꝓcedebāt de ore ipius: ⁊ dicebāt. Nōne h̄ ē filius ioseph. d. Et ait ill'. Vtiqꝫ dicetis mihi hāc similitudinē. Medice cura teipm. Dixerūt pharizei ad ihm. Quāta audiuim⁹ facta ī capharnaū: fac et hic ī patria tua. e. Ait aūt. Amē dico vobis qr nemo ꝓpha acceptus ē in patria sua. f. In veritate dico vob: mlte vidue erāt ī isrl ī diebꝫ helie quando clausū ē celū ānis tribꝫ ⁊ mēsibꝫ sex cū facta eēt fames magna in oi tra: ⁊ ad nullā illar̄ missus ē helias. nisi ī sarepta sydonie. ad mulierē viduā. Et mlti leprosi erāt ī isrl sub heliseo pphā: ⁊ nemo eor mūdat⁹ ē nisi naaman syrus. Et repleti sūt oēs ī synagoga ira hec audiētes. Et surrexerūt ⁊ eiecerūt illū extr̄ ciuitatē: ⁊ duxer̄t illū vsqꝫ ad supciliū mōtis. sup quez ciuitas illor̄ erat edificata: vt ꝑcipitarēt eū. Ipe aūt trāsiens. p mediuz illor̄ ibat. g. Et descēdit ī capharnaum ciuitatē galilee: ibiqꝫ docebat illos sabbatis. h. Et stupebāt ī doctrina ei⁹: qr ī potestate erat sermo ipius. i. Et ī synagoga erat hō habens demoniuz īmundū: ⁊ exclamauit voce magna dicens. Sine: quid nobis. et tibi ihū nazarene? Veniſti ꝑdere nos Scio te quia sis sanctus dei. Et increpauit illū ihūs dicens. Obmute-

i
.c.Lu.xix.Mt cxlj.Mr.l.Jo. lix. x
.d.Lu.xx.

i
.e.Lu.xxj Mt cxlij. Mar. lj. Jo.xxxv. x
.f.Lu.xxij.

viij
.g.Luce.xxiij. Mr.xij. ij
.h.Luē.xxiiij. Mt.lxij.Mar. xiij. viij
.i.Lu.xxv Mt xiij.

sce: ⁊ exi ab eo. Et cum ꝓiecisset illū demonium in medio exijt ab illo: nihilqꝫ illū nocuit. Et fact⁹ ē pauor in omnib⁹: ⁊ colloquebāt adinuicez dicentes. Quod est hoc verbum: qr ī potestate ⁊ virtute imperat immundis spiritib⁹ ⁊ exeunt! Et diuulgabatur fama de illo. in omnez locum regionis. k. Surgēs aūt ihūs de synagoga. introiuit in domum simonis. Socr⁹ aūt simonis tenebat magnis febrib⁹: ⁊ rogauerūt illum p ea. Et stans sup illā imperauit febri ⁊ dimisit illaz: ⁊ continuo surgens mīstrauit illis. Cum sol autē occidisset oēs qui habebāt infirmos varijs lāguoribꝫ. ducebant illos ad eū: at ille singulis man⁹ imponēs curauit eos. l. Exiebant autē demonia a multis clamantia ⁊ dicētia: qr tu es filius dei. Et increpans nō sinebat ea loqui: qr sciebāt ipm esse xpm. m. Facta autē die egressus ibat in desertum locū: et turbe requirebant eū ⁊ venerūt vsqꝫ ad ipm: ⁊ detinebāt illum ne discederet ab eis Quib⁹ ille ait Quia ⁊ alijs ciuitatib⁹ oportet me euangelizare regnuz dei: qr ideo missus sū. Et erat ꝓdicās ī synagogis galilee.

ij
.k.Luce.xxvj Mt.lxvij.Mr. xv.

viij
.l.Luce.xxvij. Mr.xvj.⁊.xviij.

viij
.m.Lu. xxviij Mr.xvij.

Capitulū. .V.

Factū ē aūt cū turbe irruerēt ī eū vt audirēt verbū dei: et ipe stabat secus stagnū genezareth. Et vidit duas naues stantes secus stagnū: piscatores aūt descēderant ⁊ lauabant retia. Ascendēs aūt in vnaz nauim que erat simonis: rogauit eum a terra reducere pusillū. Et sedēs docebat de nauicula turbas .n. Et autez cessauit loqui: dixit ad simonem. Duc in altum: ⁊ laxate retia vestra in capturaz. Et respondēs simon dixit illi. Preceptor ꝓ totā noctem laborantes nihil cepim⁹: ī verbo autez tuo laxabo rete. Et cū hoc fecissent: ꝓcluserūt piscium multitudinē copiosam. Rūpebat autez rete eor. Et annuerūt socijs qui erant in alia naui: vt venirent et adiuuarent eos. Et venerunt ⁊ īpleuerūt ambas nauiculas: ita vt pene mergerentur .o. Qđ cū videret simō petr⁹: ꝓcidit ad genua ihu dicens. Exi a me: quia

r
Luce.xxix.

ix
.n.Luce.xxx. Jo. ccxix.⁊.cc xxij.

r
.o.Luce. xxxi

ij
.a.Luce.xxxij
Mt.xxj.Mr.x

ij
.b.Lu.xxxiij.
Mt.lxiij. Mr.
xviij.

j
.c.Lu.xxxiiij.
Mt.xxiij. Mr.
xxvij. Jo.xlvj

ij
.d.Luce.xxxv
Mt.cxlix.Mt.
lxvj. ij
.e.Lu.xxxvj.
Mt.cliij. Mr.
lxix. j
.f.Lu.xxxvij.
Mt.lxx.Mat.
xx Jo.xxxviij.

bō peccatōr sū dñe. Stupor em̄ circū dederat eū. ⁊ oēs q cū illo erāt: in captura pisciū quā ceperāt. Silr autē iacobū ⁊ iohem filios zebedei: q erāt socij simōis. a. Et ait ad simonē ihs Noli timere: ex hoc iā hoīes eris capiēs. Et subductis ad terraz nauib: relictis oīb secuti sūt illū. b. Et factū ē cū eēt i vna ciuitatū: ⁊ ecce vir plen⁹ lepra. ⁊ vidēs ihm. ⁊ pcidēs i facie suā: rogauit eū dicēs. Dñe: si vis potes me mūdare. Et extendēs manū: tetigit eū dicēs. Volo. Mūdare. Et pfestim lepra discessit ab illo. Et ipe pcepit illi vt nemi diceret: sz vade ostēde te sacdoti: ⁊ offer p emūda cōe tua sicē pcepit moyses i testioniū illis. c. Perābulabat aī magis fmo de illo: ⁊ ꝓueniebāt ē be multe vt audirēt: ⁊ curarēē ab infirmitatib suis .d. Ipe aī secedebat i deptū ⁊ orabat .e. Et fcm̄ ē i vna diez ⁊ ipe sedebat docēs. Et erant pharisei sedētes ⁊ legis doctores q venerāt ex oī castello galilee ⁊ iude. ⁊ hirlm: ⁊ vtus dñi erat ad sanādū eos. f. Et ecce viri por tātes i lecto hoiem q erat paliticus: ⁊ qrebāt eū inferre ⁊ ponere ante eū Et nō inuenientes qua pte illū iferrēt p turba: ascenderūt supi tectū. ⁊ p tegulas sbmiserūt eū cū lecto i mediū ante ihm. Quor fidē vt vidit dixit. Homo: remittunt tibi peccata tua. Et ceperūt cogitare scribe ⁊ pharisei dicētes. Quis est h q loquit blasphemias: Quis potest dimittere peccata: nisi solus de⁹: Et aī ꝓgnouit ihs cogitacōes eor: rndēs dixit ad illos Quid cogitatis mala i cordib vīs: Quid ē facili⁹. dicē dimittūtur tibi peccata: an dicere surge et ambula: Et aūt sciatis qr fili⁹ hoīs habet potestatē i terra dimittēdi peccata: ait palitico. Tibi dico surge: tolle lectū tuū: ⁊ vade i domū tuā. Et ꝓfesti cōsurgēs corā illis tulit lectū i quo iacebat: ⁊ abijt i domū suā magnificās deū. Et stupor apphendit oēs: ⁊ magnificabāt deū. Et repleti sūt timore dicētes: qr vidim⁹ mirabilia hodie. g Et p⁹ hec exijt: ⁊ vidit publicanū nomīe leui sedentē ad theloneū: ⁊ ait illi. Sequere me. Et relictis oīibus:

ij
.g.Lu.xxxviij
Mt.lxxj. Mr.
xxj

surgēs secutus est eum. h. Et fecit ei ꝓuiuiū magnum leui in domo sua: ⁊ erat turba multa publicanor. ⁊ alior rum qui cuz illis erant discūbentes. Et murmurabant pharisei et scribe eor: dicētes ad discipulos ei⁹. Quare cū publicanis ⁊ peccatoribz manducatis et bibitis. i. Et respōdēs ihs dixit ad illos nō egent q sani sūt me dico: sed q male habent. Nō veni vocare iustos: sed peccatores ad penitenciā. At illi dixerūt ad eū. Quare discipuli iohānis ieiunant frequēter ⁊ obsecracōnes faciunt. similiter et pharisеor: tui autē edunt ⁊ bibunt: Quib ipe ait. Nunqd potestis filios sponsi dum cū illis est sponsus facere ieiunare: Venient autē dies: et cū ablatus fuerit ab illis sponsus tunc ieiunabāt in illis diebz. Dicebat aūt ⁊ similitudinē ad illos. Quia nemo cōmissurā a nouo vestimento immittit in vestimentū vetus: alioquin et nouum rumpit: ⁊ veteri non ꝓuenit commissura a nouo. Et nemo mittit vinum nouū in vtres veteres: alioquin rumpit vinum nouū vtres: et vinū effundet ⁊ vtres peribūt. Sed vinum nouū in vtres nouos mittendz est: ⁊ vtraq ꝓseruant. Et nemo bibēs vetus statim vult nouū: dicit em̄ vetus melius ē.

ij
.h.Lu.xxxix.
Mt.lxxij.Mr.
xxij.

ij
.i.Lu.xl. Mt.
lxxiij Mr xxiij

¶ Capitulū. .VI.

Factū est aūt in sabbato secūdo pmo. cum trāsiret p sata vellebāt discipuli ei⁹ spicas: ⁊ manducabant ꝓfricantes manib. Quidā aūt phariseor dicebāt illis. Quid facitis qd nō licet i sabbatis: Et respōdens ihus ad eos dixit. Nec hoc legistis qd fecit dauid cū esurisset ⁊ ipe q cum illo erāt: quomō itrauit in domū dei. ⁊ panes ꝓpositionis sumpsit ⁊ manducauit. ⁊ dedit hijs q cū ipo erāt: quos nō licet māducare nisi tm̄ sacerdotib: Et dicebat illis: qr dñs est filius hoīs etiam sabbati.

ij
Lu.xlj.Mt.cx
iiij.Mr.xxiiij.

ij
.k.Lu.xlij Mt
cxvj.Mr.xxv.

.k. Factū est autē ⁊ in alio sabbato: vt intraret in synagogam ⁊ doceret. Et erat ibi homo: et man⁹ ei⁹ dextra erat arida. Observabant autem scribe ⁊ pharisei si in sabbato curaret vt inuenirēt vnde accusarēt eum. Ipse

ij
a.Lu.xlvij Mt̃
cxlix. Mr̃.lxvj

ij
.b.Luce.xlviij.
Mt̃.lxxx. Mr̃.
xxx.

j
.c.Lu.xlv Mt̃
xxiij. Mr̃.xxv=
ij. Jo.xlvj.

v
.d.Luce.xlvj.
Mt̃.xxv. v
.e.Luce.xlvij.
Mt̃.xxvij. v
.f.Luc̃.xlviij.
Mt̃.xxviij. v
.g.Luce.xlix.
Mt̃.xxx.

x
.h.Lu.l.

x
.i.Lu.lj. v
.k.Lu.lij.Mt̃.
xl.

v
.l.Lu.liij.Mt̃
xxxviij.

vero sciebat cogitacões eoꝝ:ꝙ ait ho
mini q̃ habebat manũ aridã. Surge
ꝙ sta in mediũ. Et surgens stetit. Ait
autẽ ad illos ihꝰ. Interrogo vos si
licet sabbatis bñfacere an male: aiaz
saluã facẽ an pdere? Et circũspectis
oñibꝫ dixit homi. Extẽde manũ tuã
Et extendit: ꝙ restituta ẽ sanitati ma
nus eꝰ. Ipi aũt repleti sũt insipiẽcia
ꝙ colloquebãt ad inuicẽ. quidnã face
rẽt ꝺ ihꝰ.a. Factũ ẽ aũt i illꝺ diebꝫ ex
ijt i montẽ orare: ꝙ erat pnoctans in
oracõne dei.b. Et cũ dies factus esset
vocauit discipulos suos: ꝙ elegit duo
decim ex ipis. qs ꝙ apostolos nomĩa
uit: simonẽ quẽ ꝓgnomĩauit petrũ ꝙ
andreã fratrẽ eius: iacobũ ꝙ iohãnez
philippũ ꝙ bartholomeũ. matheum et
thomam iacobũ alphei ꝙ simonẽ qui
vocat zelotes ꝙ iudã iacobi: ꝙ iudam
scarioth qui fuit pditoꝛ.c. Et descen=
dens ihꝰ de mõte cũ illis stetit in lo
co cãpestri ꝙ turba discipulorꝫ ei⁹: et
mlt̃itudo copiosa plebis ab oĩ iudea
ꝙ hierusalem ꝙ maritima ꝙ tyri ꝙ si=
donis. qui venerãt vt audirẽt eũ: ꝙ sa
narent̃ a lãguoribꝫ suis. Et qui vexa
bant̃ a spiritibꝫ ĩmundis curabant̃.
Et oñis turba querebat eũ tangere:
quia virtus de illo exibat et sanabat
oñes.d. Et ipe eleuatis oculis in di=
scipulos suos dicebat.e. Beati pau=
pes: quia vestrũ ẽ regnũ dei.f. Beati
qui nunc esuritis: qꝛ saturabimi. Be
ati qui nũc fletis: qꝛ ridebitis.g. Bea
ti eritis cũ vos oderint homies ꝙ cuz
separauerint vos ꝙ exprobrauerint:
ꝙ eiecerint nomẽ vestrũ tanq̃ maluz
ꝓpter filiuz hominis. Gaudete in illa
die ꝙ exultate: ecce enĩ merces vestra
multa est in celo. Secũduz hec enim
faciebant ꝓphetis patres eoꝝ.h. Ue=
rũtamẽ ve vobꝫ diuitibꝫ: qui habetis
consolacõnem vestraz. Ue vobis qui
saturati estis: quia esurietis. Ue vobꝫ
qui ridetis nũc: quia lugebitis et fle=
bitis.i. Ue cũ bene vobꝫ dixerint oñs
homines. Secundũ hec eñ faciebant
prophetis patres eoꝝ.k. Sed vobis
dico qui auditis. Diligite inimicos
vestros: benefacite hijs qui vos ode=
runt. Benedicite maledicentibꝫ vobꝫ:
orate pro calumniantibus vos.l. Et

qui te pcusserit ĩ maxillã: prebe ei et
altera:ꝙ ab eo q̃ aufert tibi vestiñtũ
eciã tunicã noli pbibere. Oñi aũt pe
tenti te tribue:ꝙ q̃ auferꝛ que tua sũt
ne repetas.m. Et put vultis vt faci=
ant vobꝫ homines:ꝙ vos facite illis si
militer.n. Etsi diligitis eos q̃ vos di
ligunt:q̃ vobꝫ est gracia? Nã ꝙ pecca=
tores diligẽtes se diligũt. Etsi bene=
feceritis hijs q̃ vobꝫ benefaciũt:q̃ vo=
bis ẽ gcia? Siqdem ꝙ peccatores hoc
faciũt. Etsi mutuũ dederitis hijs a q̃
bus speratis recipe: q̃ gracia ẽ vobꝫ?
Nam ꝙ peccatores peccatoribꝫ fenerã=
tur: vt recipiãt eqlia. Uerũtamẽ dili=
gite inimicos vestros: bñfacite ꝙ mu
tuum date. nihil inde sperãtes: ꝙ erit
merces vra multa: ꝙ eritis filij altissi
mi: qꝛ ipe benign⁹ ẽ sup ingꝝtos ꝙ ma
los. Estote g̃ misericorꝺes: sicut ꝙ pr̃
vester misericorꝺs ẽ.o. Nolite iudicare
ꝙ nõ iudicabimi. Nolite pdemnare: ꝙ
nõ pdẽnabimi. Dimittite: ꝙ dimittet̃
vobꝫ. Date: ꝙ dabit̃ vobꝫ. Mensurã bo
nam ꝙ pfertã. ꝙ coagitatã ꝙ sup efflu
entẽ dabũt ĩ sinũ vr̃m. Eadẽ q̃pe mẽ
sura q̃ mensi fueritis: remecietꝫ vobꝫ.
.p. Dicebat aũt illis ꝙ similitudinez.
Nunquid potest eecus cecum ducẽ?
Nonne ambo in foueam cadũt. q. Nõ
est discipulus sup magistrũ: pfectus
autem omis erit: si sit sicut magister
eius.r. Quid autem vides festucã in
oculo fratris tui: trabẽ aũt q̃ in ocu=
lo tuo est non consideras? Aut quo=
modo potes dicere fratri tuo. frater.
sine eiciam festucã de oculo tuo: ipse
in oculo tuo trabem non vides? ypo
crita eice primũ trabem de oculo tuo
ꝙ tunc pspicies vt educas festucaz de
oculo fratris tui.s. Non est enim ar=
boꝛ bona que facit fructꝰ malos: neqꝫ
arboꝛ mala faciens fructum bonum
Unaqueqꝫ enim arboꝛ de fructu suo
cognoscitur .t. Neqꝫ enim de spinis
colligũt ficus: neqꝫ de rubo vindemi=
ant vuam.u. Bonus homo de bono
thesauro coꝛdis sui profert bonum:
ꝙ malus homo de malo thesauro pꝛo
fert malum. Ex abundãcia enim coꝛ=
dis os loquitur.x. Quid autez voca=
tis me domine domine: et non facitis
que dico.y. Oñis qui venit ad me. et

v
.m.Luce.liiij.
Mt̃.liiij. v
.n.Lu. lv.Mt̃
xlj.

ij
.o.Lu.lvj.Mt̃
l.Mr̃.xl.

v
.p.Lu.lvij Mt̃
clvj.

iij
.q.Luce.lviij.
Mt̃.xc. Jo.cx=
viij.ꝙ. cxxxix.

v
.r.Lu.lix. Mt̃
lj.

v
.s.Lu.lx.Mt̃.
lviij.

v
.t.Lu.lxj.Mt̃
lvij. v
.u.Lu lxij Mt̃
cxxv.

iij
.x.Luce.lxiij.
Mt̃.lix. Jo.c=
xvj. v
.y.Luc̃.lxiij.
Mat̃.lxj.

audit ꝑmones meos. ⁊ facit eos: ostē dā vob cui similis sit. Similis ē hoī edificāti domū q̄ fodit ī altū: ⁊ posuit fundamētū supꝑ petrā. Jnundacōe aūt facta illisū est flumē domui illi: ⁊ nō potuit eā mouere Fundata enim erat supꝑ petrā. Qui aūt audit ⁊ ñ facit similis ē homī edificāti domū suā supra terrā sine fundamēto: ī quā illisus ē fluui⁹. ⁊ ꝓtinuo cecidit: ⁊ fcta est ruina dom⁹ illius magna.

Capitulū. .VII.

Qm aūt implesset omia vba sua in aures plebis: intrauit capharnaū. Centurionis aī cuiusdā ꝑuus male habēs erat moriturus: qui illi erat ꝑciosus. Et cū audisset de ihu. misit ad eū seniores iudeoꝝ: rogans eum vt veniret. ⁊ saluaret seruū eius. At illi cū venissent ad ihm rogabant eū solicite dicentes ei: q̄ dign⁹ ē vt hoc illi ꝑstes. Diligit em̄ gentē nostrā: ⁊ sy̓nagogā ipe edificauit nob. Jhus autez ibat cū illis. Et cum iam nō longe esset a domo: misit ad eū centurio amicos dicens. Dñe: noli vexari. Nō em̄ sum dign⁹ vt sub tectū meū intres: ꝓpter qđ ⁊ meipsuz nō sū dignū arbitratus vt venirē ad te: sed dic vbo ⁊ sanabīt puer meus. Nā ⁊ ego homo sū sub potestate ꝯsti tutus. habens sub me milites: ⁊ dico huic vade ⁊ vadit. ⁊ alio veni ⁊ venit ⁊ ꝑuo meo fac hoc ⁊ facit. Quo audito ihus miratus est: ⁊ ꝯuersus seq̄ntib se turb dixit. Amē dico vob: nec in ysrl tantā fidē inueni. a. Et reuersi q̄ missi fuerāt domum: inuenerunt ꝑuum q̄ languerat sanū. b. Et factuz est deinceps ibat ihus ī ciuitatē que vocat naym: ⁊ ibāt cū eo discipli ei⁹ ⁊ turba copiosa. Cū aūt appropinquaret portę ciuitatis: ecce defunct⁹ efferebatur filius vnic⁹ mris sue. Et hec vidua erat: et turba ciuitatis multa cū illa. Quā cū vidisset dñs: misc̄ia motus sup eā dixit illi. Noli flere. Et accessit: et tetigit loculū. Hij aūt qui portabāt stetērūt. Et ait. Adolescens tibi dico surge. Et resedit q̄ erat mortu⁹: ⁊ cepit loqui: et dedit illū matri sue. Accepit aūt oēs timor: ⁊ magnificabāt deū dicētes. Quia ꝓpheta magnus surrexit ī nob: ⁊ q̄ de⁹ visitauit plebē suā. c. Et exijt h ꝑmo ī vniuersam iudeā de eo: ⁊ oēm circa regionē .d. Et nūciauerūt iohāni discipli ei⁹ de oīb hijs. Et ꝯuocauit duos de discipulis suis iohānes: ⁊ misit ad ihesum dicēs. Tu es q̄ vēturus es. an alium expectam⁹? Cū aūt venissent ad eū viri dixerunt. Johannes baptista misit nos ad te dicēs Tu es q̄ vētur⁹ es an aliū expectam⁹? Jn ipa aūt hora multos curauit a languoribz suis ⁊ plagis. ⁊ spiritibz malis: ⁊ cecis mltis donauit visū. Et rñdens dixit ill. Euntes renūciate iohāni q̄ audistis ⁊ vidistis. Quia ceci vidēt. claudi ābulāt. leprosi mūdant: surdi audiūt. mortui resurgēt. pauperes euāgelizātur: ⁊ beatus est q̄cūq̄ nō fuerit scandalizatus in me. Et cū discessissēt nūcij iohānis: cepit de iohāne dicere ad turbas. Quid existis ī deſtū videre? Arūdinē vēto agitatā? Sed quid existis videre? Dominē mollibz vestimētis indutū? Ecce q̄ in veste ꝑciosa sūt ⁊ delicijs. ī domibz regū sūt. Sz quid existis videre? Prophetā? Etiq̄ dico vob: ⁊ plusq̄ ꝓphetā. e. Hic est de quo scriptū est. Ecce mitto angelū meum ante faciē tuā: q̄ ꝑparabit viā tuam ante te. f. Dico em̄ vob: maior inter natos mulier ꝓpheta iohanne baptista nemo est. Qui aūt minor est in regno dei maior est illo. g. Et oīs populus audiēs. ⁊ publicani iustificauerūt deum: baptizati baptismo iohannis. Pharisei aī ⁊ legispiti ꝯsiliū dei spreuerūt ī semetipos: ñ baptizati ab eo. Ait aūt dñs. h. Cui g̃ similes dicā homīes generacōnis hui⁹: ⁊ cui similes sūt? Sile's sūt pueris sedētibz in foro ⁊ loq̄ntibz adinuicē et dicētibz. Cantauim⁹ vob tibijs ⁊ nō saltastis: lamētauimus ⁊ non plorastis. Venit aūtē iohannes baptista neq̄ māducās panem neq̄ bibens vinū: et dicitis. Demoniuz habet. Venit filius hominis manducans et bibens: et dicitis. Ecce homo dēuorator: et bibens vinuz: amicus publicanorum et peccatoruz Et iustificata est sapientia. ab oīb filijs suis. i. Rogabat autem illum q̄dam de phariseis vt manducaret cuz

r
.c. Luc. lxviij.
v
.d. Luce. lxix. Math. cij.

ij
.e. Lu. lxx. Mt cuij. Mr. j.

v
.f. Lu lxxj Mt cuij.

r
.g. Lu. lxxij.

v
.h. Lu. lxxiij. Math. cvij.

j
.i. Luc. lxxiiij. Mat. cclxxvj. Mr. clviij. Jo. xcviij.

illo. Et ingressus domũ pharisei discubuit. Et ecce mlier q̃ erat in ciuitate peccatrix· vt ꝯgnouit q̃ ihs accubuisset in domo pharisei attulit alabastrũ vngẽti: ⁊ stans retro secus pedes ei⁹ lacrimis cepit rigare pedes ei⁹. et capillis capitis sui tergebat: ⁊ osculabaꝫ pedes e⁹ ⁊ vngẽto vngebat. Videns aũ phariseus q̃ vocauerat euꝫ: ait intꝫ se dicẽs. Hic si esset ꝓpha: sciret vtiq; q̃ ⁊ q̃lis ẽ mulier q̃ tãgit eũ q̃ peccatrix ẽ. Et rñdẽs ihs dixit ad illũ. Simon: habeo tibi aliq̃d dicere At ille ait. Magister dic. Duo debitores erãt cuidam feneratori: vn⁹ debebat denarios q̃ngentos: ⁊ ali⁹ q̃nquaginta. Nõ habentibꝫ illis vnde redderent: donauit vtrisq; Quis g̃ eũ plus diligit: Respõdẽs simõ dixit. Estimo q̃ is cui plus donauit. At ille dixit ei. Recte iudicasti. Et ꝓuers⁹ ad mulierẽ. dixit simoni. Vides hanc mulierem: Intraui in domũ tuã: aquam pedibꝫ meis nõ dedisti: hec aũt lacrimis rigauit pedes meos. ⁊ capillis suis tersit. Osculũ mihi nõ dedisti: hec aũt exq̃ intraui nõ cessauit osculari pedes meos. Oleo caput meum non vnxisti: hec aũt vngento vnxit pedes meos. Propter qd̃ dico tibi. Remittunt ei pcta multa: qm̃ dilexit multũ. Cui aũt min⁹ dimittit min⁹ diligit. Dixit aũt ad illã. Remittũt tibi pcta. Et cepẽrũt q̃ simul accũbebãt dicere intra se. Quis ẽ ist q̃ etiã pcta dimittit: Dixit aũt ad mlierem. Fides tua te saluã fecit. Vade in pace.

r
Lu.lxxv.

Capitulũ. .VIII.

Et factũ ẽ deinceps. ⁊ ipe itez faciebat p ciuitates ⁊ castella pdicans ⁊ euãgelizans regnũ dei: et duodecim cũ illo. ⁊ mlieres aliq̃. q̃ erant curate a spiritibꝫ malignis et infirmitatibꝫ: maria q̃ vocat magdalene. de q̃ septem demonia exierãt. ⁊ iohãna uxor chuze procuratoris herodis. ⁊ susãna ⁊ alie multe q̃ ministrabãt ei de facultatibꝫ suis.

ij
.a. Lu.lxxvj.
Mt̃.cxxxj. Mr̃
xxxvj.

a. Cũ aũt turba plurima ꝯueniret et de ciuitatibꝫ ꝓperarẽt ad eũ: dixit p similitudinem. Exijt q̃ seminat seminare semen suũ. Et dũ seminat aliud cecidit secus viã. ⁊ ꝯculcatũ est. et volucres celi comederũt illud. Et aliud cecidit supꝑ petrã. ⁊ natũ aruit: qz ñ habebat humorẽ. Et aliud cecidit inter spinas: ⁊ simul exorte spine suffocauerũt illud. Et aliud cecidit ĩ terraz bonã: ⁊ ortũ fecit fructũ centuplum Hec dicẽs clamabat. Qui habet aures audiẽdi audiat. Interrogabãt aũt eũ discipuli ei⁹: q̃ esset hec parabola Quibꝫ ipe dixit. Vob datuz est nosse misteriũ regni dei. b. ceteris autẽ in parabol': vt videntes nõ videãt. ⁊ audiẽtes nõ intelligãt. c. Est aũt hec parabola. Semen ẽ vbũ dei. Qui aũt secus viam. Hij sũt q̃ audiũt: deinde venit dyabol⁹ ⁊ tollit vbũ de corde eoꝝ. ne credẽtes salui fiãt. Nã q̃ supꝑ petram: hij sũt q̃ cũ audierint cũ gaudio suscipiũt vbũ. Et hij radices nõ habẽt: qz ad tẽpus credũt. ⁊ ĩ tpe temptacõnis recedũt. Qd̃ aũt ĩ spinas cecidit hij sũt q̃ audierũt et a solicitudinibꝫ ⁊ diuiciis et voluptatibꝫ vite euntes suffocantur: ⁊ nõ referunt fructũ. Qd̃ aũt ĩ bonã terrã: hij sũt q̃ ĩ corde bono ⁊ optimo audiẽtes vbũ retinẽt: et fructũ afferũt in paciencia. b. Nemo aũt lucernã accendẽs operit eã vase aut subtus lectũ ponit: sz supra candelabrũ ponit: vt intrãtes videãt lumen. c. Nõ est em̃ occultũ qd̃ nõ manifestet: nec absconditũ qd̃ non cognoscatur. et in palam veniat. f. Videte ergo quid audiatis. Qui enim habet dabitur illi: ⁊ quicũq; nõ habet: etiã qd̃ putat se habere auferetur ab illo .g. Venerũt autẽ ad illum mater et fratres ei⁹. ⁊ nõ potuerãt adire ad eũ ꝑ turba. Et nũciatum est illi. Mater tua ⁊ frẽs tui stant foris: volentes te videre. Qui rñdens dixit ad eos. Mater mea ⁊ frẽs mei hij sunt: q̃ verbuz dei audiũt ⁊ faciunt .b. Factũ ẽ aũt in una dieꝝ: ⁊ ipe ascẽdit ĩ nauiculã ⁊ discipuli eius. et ait ad illos. Trãsfretemus trans stagnum. Et ascenderunt. Et nauigantibus illis obdormiuit: et descendit procella venti in stagnum: et cõpellebãtur fluctibꝫ ⁊ periclitabantur. Accedentes aũt suscitauerunt eum dicentes. Preceptor perimus. At ille surgens ĩcrepauit vẽtũ ⁊ tempestatẽ aque ⁊ cessauit: et

i
.b. Lu.lxxvij. Maẗ.cxxxij. Mr̃.xxxvij Jo
ij
.c. Lu.lxxviij. Mẽ cxxxv Mẽ xxxviij.

ij
.d. Lu.lxxix. Mẽ.xxxij. Mr̃ xxxix.

ij
.e. Luce.lxxx. Mẽ.xcij. Mr̃. v
xl.

.f. Luc̃.lxxxi. Mẽ.cxxxij.

ij
.g. Lu.lxxxij. Mẽ.cxxx. Mẽ xxxv.

ij
.h Lu.lxxxiij. Mẽ.lxix. Mr̃. xlviij.

facta ē trāquillitas. Dixit aī illī. Ubi ē fides vā? Qui timētes mirati sunt adinuicem dicētes. Quisputas h̄ ē? Quia ꝙ ventis ꝙ mari īperat. et obediūt ei. Et nauigauerūt ad regionez gerasenoꝝ. q̄ est ꝓtra galileā. Et cum egressus esset ad tērram occurrit illi vir q̄dam qui habebat dēmoniū iam tēporibꝫ multis: ꝙ vestimētꝫ nō induebaī: neqꝫ in domo manebat sed ī monumētis. Js vt vidit ih̄m ꝓcidit añ illū: ꝙ exclamās voce magna dixit. Quid mihi ꝙ tibi ē ih̄u fili dei altissimi? Obsecro te: ne me torq̄as. Precipiebat em̄ spiritui īmundo: vt exiret ab hoīe. Multis em̄ tēporibꝫ arripiebat illū: ꝙ vinciebaī cathenis et cōpedibꝫ custoditus: ꝙ ruptis vinculis agebatur a dēmonio in deserto. Jnterrogauit autē illū ih̄us dicens. Qd̄ tibi nomē ē? At ille dixit Legio. Quia intrauerāt dēmonia multa in eū. Et rogauerūt illū: ne īperaret illis vt ī abissum irent. Erat aūt ibi grex porcorū multoꝝ pascentiū in mōte: ꝙ rogabant eū vt pmitteret eis in illos ī gredi. Et pmisit illis. Exierūt ḡ dēmonia ab homine: ꝙ intrauerunt in porcos: et impetu abijt grex perpreceps in stagnū: ꝙ suffocatus ē. Quod vt viderūt factū qui pascebāt fugerī ꝙ nūciauerūt in ciuitatē ꝙ in villas. Exierūt autē vidēre qd̄ factū est: ꝙ venerūt ad ih̄m. ꝙ inuenerūt hominem sedentē a q̄ dēmonia exierāt vestituꝫ ac sana mentē ad pedes eius: ꝙ timuerunt. Nūciauerūt autē illis ꝙ qui viderāt: quō sanus factus esset a legione. Et rogauerūt illū oīs multitudo gerasenorū. vt discederet ab ipis: quia magno timore tenebāī. a. Jpe aūt ascendēs nauim reuersus est. Et rogabat illū vir. a quo dēmonia exierant vt cū eo esset. Dimisit autē eū ih̄us dicens. Redi in domum tuam: ꝙ narra quāta tibi fecit de⁹. Et abijt p vniuersam ciuitatē predicās: quāta illi fecisset ih̄us. b. Factū est autē cum rediisset ih̄us: excepit illum turba. Erant autem omnes expectātes eum. Et ecce venit vir cui nomen iaīrus ꝙ ipe princeps sȳnagoge erat: ꝙ cecidit ad pedes ih̄u. rogans eum vt intraret in domum eius: quia vnica filia erat ei fere annorum duodecim et hec moriebatur. Et contigit dum iret: a turbis cōprimebatur. Et mulier quedam erat in fluxu sanguinis ab annis duodecim: que in medicos erogauerat omnem substanciā suaz nec ab vllo potuit curari. Accessit retro et tetigit fimbriam vestimenti eius: ꝙ confestim stetit fluxus sāguinis eius. Et ait ih̄us. Quis est q̄ me tetigit? Negantibꝫ autem omnibꝫ: dixit petrus ꝙ qui cum illo erant. Preceptor. turbe te cōprimūt ꝙ affligūt: et dicis quis me tetigit? Et dixit ih̄s Tetigit me aliquis. Nam ꝙ ego noui virtutem de me exisse. Videns autez mulier quia non latuit. tremens venit et procidit ante pedes eius: et ob quam causam tetigerit eum indicauit coraz omni populo: ꝙ quēadmodum ꝓfestim sanata sit. At ipse dixit ei. Filia: fides tua te saluam fecit. Vade in pace. Adhuc illo loquente. venit quidam ad principem sȳnagoge dicēs ei quia mortua est filia tua noli vexare illum. Jhesus autem audito hoc verbo: respondit patri puelle. Noli timere. Crede tantum: ꝙ salua erit. Et cum venisset ad domū. nō permisit intrare secum quenquā nisi petrum ꝙ iacobū ꝙ iohannem: ꝙ patrem ꝙ matrem puelle. Flebant aūt omnes: et plangebant illam. At ille dixit. Nolite flere. Non ē mortua puella sed dormit. Et deridebant eū: scientes quia mortua esset. Jpe autem tenens manum eius clamauit dicēs Puella surge. Et reuersus est spiritus eius: ꝙ surrexit ꝓtinuo. Et iussit illi dare manducare. Et stupuerunt parentes eius: quibus p̄cepit ne alicui dicerent qd̄ factum erat.

Capitulū. .IX.

Conuocatis autem ih̄us duodecim apl̄is. dedit illis virtutem ꝙ potestatē sup oīa dēmonia: ꝙ vt languores curarent. Et misit illos p̄dicare r̄gnū dei: ꝙ sanare infirmos. c. Et ait ad illos. Nihil tuleritis ī via neqꝫ ṽgā neqꝫ perā. neqꝫ panē neqꝫ pecuniā neqꝫ duas tūicas

viij a. Lu. lxxxiiij Mt. xlviij.

ij b. Lu. lxxxv. Mt lxxxiij Mr xlix.

ij Lu lxxxvj Mt lxxix Mr. xxix

ij .c. Lu. lxxxvij Math. lxxxiij. Mr. liij.

habeatis. Et ī quācūqz domū īnt̄uerītis ibi manetæ: ⁊ īde ne exeatis .a. Et q̄cūqz ñ receperīt vos: exeūtes de ciuitatæ illa ecīā puluerē pedū vīoz excutite ī testimonium sup̄ illos .b. Egressi aūt circuībāt p castella: euangelizātes ⁊ curātes vbiqz.c. Audiuit aūt herodes tetrarcha oīa q̄ fiebāt ab eo. et hesitabat eo q̄ dicerēt a q̄busdā qz iohēs surrexit a mortuis: a q̄busdam vero qz helyas apparuit: ab alijs aūt qz ꝓpheta vn⁹ de ātiq̄s surrexit Et ait herodes. Johēz ego decollaui Quis ē aūt iste de q̄ ego talia audio: Et q̄rebat videre eū. d. Et r̄uersi apli narraueūt illi q̄cūqz feceūt. e. ⁊ assumptis ill' secessit seorsū ī locū deſtū. q̄ ē bethsaide. Qđ cū ꝯgnouissēt turbe secuti sūt illū: ⁊ excepit illos ⁊ loq̄batur ill' de regno dei: ⁊ eos q̄ cura indigebāt sanabat. f. Dies aūt cepat declinare. Et accedētes duodecī dixer̄t illi. Dimitte ī̄bas: vt eūtes in castella villasqz q̄ circa sūt diuertāt ⁊ īueniant escas: qz ī̄ hic ī loco deſto sum⁹. Ait aūt ad illos. Vos date ill' mādducare. At illi dixer̄t. Nō sūt nob plus q̄ q̄nqz panes ⁊ duo pisces: nisi forte nos eam⁹. ⁊ emam⁹ ī oēm hāc t̄bā escas. Erāt aūt fere viri q̄nqz milia. Ait aūt ad discipl'os suos. Facite illos discūbere p̄ ꝯuiuia q̄nquagenos: ⁊ ita fecerūt. Et discubuerūt oēs. Acceptis aūt q̄nqz panib ⁊ duob piscib respexit ī celū ⁊ bñdixit illos ⁊ fregit ⁊ distribuit discipul' suis: vt ponerēt añ turbas. Et mādducauerūt oēs: ⁊ satu rati sūt. Et sublatū ē qđ supfluit ill' fragmētoz cophini duodecī. g. Et factū ē cū solus esset orās. erāt cū illo ⁊ discipuli: ⁊ interrogauit illos dicēs Quē me dicūt esse turbe: At illi rñderūt ⁊ dixer̄t iohēz baptistā: alij aūt helyā: alij vo qz vn⁹ ꝓpheta de porib surrexit. Dixit aūt illis. Vos aūt quē me esse dicitis: Rñdēs symō petr⁹ dixit. Xp̄m dei. h. At ille īcrepās illos p̄cepit ne cui dicerēt hoc: dicens. qz oportet filiū hoīs multa pati ⁊ r̄pro bari a senioribz et p̄ncipib sacerdotū. et scribis ⁊ occidi. ⁊ tercia die resurgere. i. Dicebat aūt ad oēs. Si q̄s vult post me venire. abneget semetip̄m: ⁊ tollat crucē suā quotidie: et sequat̄ me. Qui em̄ voluerit aīam suā saluā facere p̄det illā. Nam q̄ p̄diderit aīam suā ꝓpter me: saluā faciet illaz. Quid em̄ p̄ficit homini si lucret̄ vniuersū mundū: se aūt ipsuz p̄dat ⁊ detrimentū sui faciat: k. Nam q̄ me erubuerit ⁊ meos ꝟmones: hūc fili⁹ hoīs erubescet cū venerit ī maiestate sua ⁊ p̄r̄is ⁊ sanctoruz angelorum. l. Dico aūt vob: vere sūt aliq̄ hic stātes. q̄ nō gustabūt mortē donec videāt regnū dei. Factū ē aūt post hec ꝟba fere dies octo: ⁊ assūpsit petz et iacobū ⁊ iohannē: ⁊ ascēdit ī montē vt oraret. Et factū ē dū oraret: spēcies vult⁹ eius altera. ⁊ vestitus eius albus refulgēs. Et ecce duo viri loq̄bant̄ cū illo. Erāt aūt moyses ⁊ helyas visi ī maiestate: et dicebāt excessū eius. quē cōpleturus erat ī hierusalem. Petrus vero ⁊ q̄ cū illo grauati erāt somno. Et euigilātes viderunt maiestatez eius: ⁊ duos viros q̄ stabāt cū illo. ⁊ factuz est cum discedere rēt ab illo: ait petr⁹ ad ih̄um. Preceptor bonū ē nos hic esse: ⁊ faciam⁹ tria tabernacula: vnū tibi. ⁊ vnū moysi. ⁊ vnū helye. Nesciēs q̄d diceret. Hec aūt illo loquēte. facta est nubes ⁊ obumbrauit eos: et timuerūt intrātib illis ī nubem. Et vox facta ē de nube dicens. Hic est filius meus dilectus: ipm audite. Et dum fieret vox inuētus est ih̄us solus. et ipi tacuerunt: et nemini dixerunt in illis diebz q̄cq̄ ex hijs que viderant. m. Factum ē autem in sequenti die descendentib illis de monte: occurrit illis turba multa. Et ecce vir de turba exclamauit dicens. Magister obsecro te: respice in filium meum quia vnicus ē mihi. Et ecce spiritus apprehēdit eū. et subito clamat: et elidit et dissipat eum cum spuma: et vix discedit dilanians eum. Et rogaui discipulos tuos vt eicerent illum: et non potuerūt Respōdens aūt ihūs dixit. O generatio infidelis ⁊ puersa: vsqquo ero apd vos ⁊ patiar vos: Adduc huc filiū tuū. Et cū accedēt: elisit illū dmonium ⁊ dissipauit. et īcrepauit ih̄s spm̄m mūdū ⁊ sanauit puer ⁊ reddidit illū

ij
.a. Lu lxxxviij
Mt̄. lxxxiij. ⁊.
lxxxv. Mr̄. lv.

viij
.b. Lu. lxxxix.
Mr̄. lvj.

ij
.c. Lu. xc. Mt̄.
cxliij. Mr̄. lvij

viij
.d. Lu. xcj. Mr̄
lxj.

iij
.e. Lu. xcij Mt̄
cxlvj. Jo. xlviij

j
.f. Luce. xciij.
Mt̄. cxlvij. Mr̄
lxiij. Jo. xlix.

.j
.g. Luc̄. xciij.
Mt̄. clxvj. Mr̄
lxxxij. Jo. lxxiij.

ij
.h. Luce. xcv.
Math. clxviij.
Mr̄. lxxxiij.

ij
.i. Luce. xcvj.
Mt̄. clxx. Mr̄.
lxxxv.

ij
.k. Luc̄. xcvij.
Mt̄. xciij. Mr̄
lxxxvj.

ij
.l. Lu. xcviij.
Mt̄. clxxij. Mr̄
lxxxvij.

ij
.m. Luc̄. xcix.
Mat̄. clxxiij.
Mr̄. xcj.

patri eius.a. Stupebãt aũt oñes ĩ magnitudine dei.b. oĩbusq; mirãtibꝰ in oñibꝰ que faciebat.dixit ad discipulos suos.Ponite vos in coꝛdibus vr̃is sermones istos.Filius eñ hoĩs futurũ est vt trad̃ in manꝰ hominum.At illi ignorabant verbũ istud ꝙ erat velatũ ante eos vt nõ sentirẽt illud:ꝙ timebant euꝫ interrogare de hoc verbo.c. Intrauit aũt cogitacõ in eos:quis eoꝝ maioꝛ esset. At ihs videns cogitacões cordis illoꝝ apprehendit pueꝝ:ꝙ statuit illũ secus se:ꝙ ait illis.Quicũq; suscepeꝛit puerum istũ ĩ nomine meo me recipit. Et quicũq; me receperit: recipit euꝫ qui me misit.Nam q̃ minoꝛ est inter omnes vos: ħ maioꝛ est.d. Respondens autẽꝫ iohãnes dixit.Preceptor vidimus quendã in nomĩe tuo eicientem demonia:ꝙ phibuimꝰ eum.quia nõ sequit̃ te nobiscũ. Et ait ad illos ihs.Nolite phibere. Qui eñ nõ est aduersũ vos ꝓ vobis ẽ.e. Factum ẽ aũt dũ cõplerent̃ dies assumpcõnis eius:ꝙ ipe faciẽ suã firmauit vt iret hirl'm.Et misit nũcios ante ꝓspectũ suum:ꝙ euntes intrauerũt in ciuitatem samaritanoꝝ vt prepararẽt illi Et nõ r̃ceperunt eũ: quia facies eiꝰ erat euntis hierusalem.Cũ vidissent autẽ discipuli eius iacobus ꝙ iohannes dixerũt.Domine vis dicimus vt ignis descendat de celo:ꝙ cõsumat illos sicut helyas fecit:Et ꝓuersus increpauit illos dicẽs . Nescitis cuius spũs estis.Filiꝰ eñ hoĩs nõ veĩt animas ꝑdere sed saluare.Et abierũt in aliud castellũ.f. Factũ est aũt ambulantibꝰ illis in via: dixit quidam ad illũ.Sequar te quocũq; ieris.Dixit illi ihs.Vulpes foueas habẽt.ꝙ volucres celi nidos:filius aũt hominis nõ habet vbi caput suũ reclinet.Alt aũt ad alterũ.Sequere me. Ille aũt dixit.Dñe: ꝑmitte mihi ꝑmũ ire. et sepelire patreꝫ meũ. Dixitq; ei ihs Sine vt moꝛtui sepeliant moꝛtuos suos:tu autẽ vade ꝙ annũcia regnũ dei.g. Et ait alter.Sequar te domĩe sed ꝑmitte mihi ꝑmum renunciare hijs qui domi sunt.Alt ad illum ihs Nemo mittens manum suam ad aratrum ꝙ aspiciens retro:aptus est regno dei.

vñ
a.Lu.c. Mt̃.
cxo. ij
b.Lu.cj.Mt̃.
lxxvj.Mr̃.xc=
ij
c.Lu.cij.Mt̃
lxxviij.Mar̃.
cxo.
vñ
d.Lu.cviij.Mt̃
cxvij.
r
e.Lu.cviij.
r
g.Lu.cvj.

Capitulũ. .X.

Post hec aũt designauit dominus ꝙ alios septuagĩtaduos ꝙ misit illos binos ante faciem suã in oẽm ciuitatẽ ꝙ locum quo erat ipe venturus.Et dicebat illis.b Messis quidem multa: operarij autẽ pauci.Rogate g̃ dominuꝫ messis:vt mittat operarios in messeꝫ.i. Ite:ecce ego mitto vos sicut agnos inr̃ lupos.k. Nolite poꝛtare sacculuꝫ neq; perã neq; calciamẽta:ꝙ neminez per viã salutaueritis.l. In quãcunq; domũ itraueritis.ꝓmũ dicite pax huic domui:et si ibi fuerit filius pacis.requiescet sup illũ pax vestra:sin autẽ ad vos reuertet̃. In eadẽ aũt domo manete: edentes et bibentes q̃ apud illos sũt. Dignus ẽ eñ operariꝰ mercede sua. Nolite trãsire de domo ĩ domũ.m. Et ĩ quãcũq; ciuitatẽ ĩr̃ueritis ꝙ suscepeꝛit vos mãducate q̃ apponũt̃ vob̃:et curate infirmos qui ĩ illa sunt:ꝙ dicite illis appropinq̃bit ĩ vos regnũ dei.n. In quãcunq; autemꝫ ciuitatẽ intraueritis ꝙ nõ suscepeꝛit vos: exeũtes in plateas eius dicite. Eciã puluerẽ q̃ adhesit nob̃ de ciuitate vr̃a extergimꝰ ĩ vos. Tamẽ hoc sciote qꝛ appropinquabit regnum dei. Dico vob̃:quia sodomis ĩ die illa remissius erit q̃ illi ciuitati.o. Ve tibi corozaym ve tibi bethsaida: quia si in tyro ꝙ sydone factę fuissent v̊tutes q̃ factę sũt ĩ vob̃ olim ĩ cilicio et cinere sedẽtes penitẽrẽt. Verũtñ tyro ꝙ sidoni remissiꝰ erit ĩ iudicio q̃ vob̃. Et tu capharnaũ vsq; ad celum exaltata: vsq; ad ĩfernũ demergeris .p. Qui vos audit me audit:ꝙ q̃ vos spernit me spernit. Qui aũt me spnit: spnit eũ q̃ me misit.q. Reuersi sũt aũt septuagintaduo cũ gaudio dicẽtes. Dñe:eciã demonia subiciũr̃ nob̃ ĩ nomĩe tuo. Et ait illr̃. Videbã sathanan sicr̃ fulgur ꝺ celo cadẽtẽ. Ecce dedi vobis potestatẽ calcãdi sup̃ serpẽtes et scoꝛpiões ꝙ sup̃ oẽm v̊tutẽ inimici:ꝙ nihil vobis nocebit . Verũtamen in hoc nolite gaudere:quia spũs vobis subiciuntur.Gaudete aũt:ꝙ nomina

r
Lu.cvij.
v
.h. Luc̃.cviij.
Mt̃.lxxviij.
v
.i·Lu.cix.Mt̃
lxxxvj. ij
.k.Lu.cx.Mt̃
lxxxij. Mr̃.liij
v
.l.Lu.cxj.Mt̃
lxxxiiij.
ij
Luce.cxij.Mt̃
lxxxvij Mr̃ liij
r
.m.Lu.cxiij.
ij
.n. Luc̃.cxiiij.
Mt̃ lxxxv Mr̃
lv.
v
.o.Luce. cxv.
Mt̃.cviij.
j
.p.Luce.cxvj.
Mt̃.xcviij.Mr̃
xcvj. Jo.cxx.
r
.q.Lu.cxvij.

v
.a. Lu.cxviij.
Mt̃.cx.

iij
.b. Lu. cxix.
Mt̃.cxj.q. cxij
Jo.cxlviij.
v
.c. Luce. cxx.
Mt̃.cxxxviij.

ij
.d. Lu. cxxj.
Mt̃.cxcvij. Mt̃
cvij.

r
.e. Luc̃.cxxij.

vestra scripta sũt ĩ celis.a. Jn ipa bo
ra exultauit ĩ spũ sãcto q dixit. Cõfi
teor tibi dñe pr̃ celi q terre: q abscõ-
disti hec a sapiẽtib q prudẽtib: q re
uelasti ea puulis. Etiã pr̃: qm̃ sic pla
cuit añ te.b. Oĩa mihi tradita sũt a
pre meo. Et nemo scit qs sit fili⁹ nisi
pr̃: q qs sit pr̃ nisi fili⁹: q cui voluerit
fili⁹ reuelare.c. Et puersus ad discí-
pulos suos dixit. Beati oculi q vidẽt
q vos videtis. Dico em̃ vob: q mlti
pphete q reges voluerũt videre q vos
videtis q ñ vider̃t: q audire q auditis
q ñ audier̃t.d. Et ecce qdã legisp̃it⁹
surrexit tẽptãs illũ q dicẽs. Magister
qd faciẽdo vitã eternã possidebo: At
ille dixit ad eũ. Jn lege qd scriptũ ẽ:
Quomõ legis: Ille rñdẽs dixit. Dili
ges dñm deũ tuũ ex toto corde tuo et
ex tota aĩa tua. q ex oĩb viribz tuis
q ex oĩ mẽte tua: q primũ tuũ sic̃ te-
ipm. Dixitq illi. Recte rñdisti. Hoc
fac q vives.e. Ille aũ volẽs iustifica
re seipm dixit ad ihm. Et qs ẽ meus
prim⁹? Suscipiẽs aũ ihus dixit. Ho
mo qdã descẽdebat ab hierm ĩ hieri-
cho q ĩcidit ĩ latrones: qui eciã despo
liauerũt eũ: q plagis ĩpositis abier̃t
seiuiuo relicto. Accidit aũ vt sacdos
qdã descẽderet eadẽ via: et viso illo p
teriuit. Silr q leuita: cũ esset sec⁹lo
cũ q videret eũ ptransijt. Samarita
nus aũt qdã iter faciẽs venit sec⁹ eũ:
q vidẽs eũ miscdia motus ẽ. Et appro
pians alligauit vulnera ei⁹. infũdẽs
oleũ q vinũ: q imponẽs illũ ĩ iumen
tũ suũ duxit ĩ stabulũ: q curã ei⁹ egit
Et altera die ptulit duos denarios:
q dedit stabulario q ait. Curã illi⁹ ha
be: q qcũq superogaueris. ego cuz
rediero reddã tibi. Quis hoz trium
videt tibi prim⁹ fuisse illi. q ĩcidit ĩ
latrones? At ille dixit. Qui fecit mi-
sericordiã ĩ illũ. Et ait illi ihus. Vad
q tu fac silr. Factũ ẽ aũt dũ irent: q
ipe ĩtrauit ĩ quoddã castellũ: q muli
er quedã martha noĩe excepit illũ ĩ
domũ suã: q huic erat soror noĩe ma
ria. Que eciam sedẽs secus pedes dñi
audiebat vbũ illi⁹: martha aũ satage
bat circa frequẽs mĩsteriũ. Que ste-
tit q ait. Dñe: nõ ẽ tibi cure q soror
mea reliquit me solam ministrare?
Dic g illi vt me adiuuet. Et rñdens
dixit illi dñs. Martha martha solici
ta es: q turbaris erga plurima. Por
ro vnũ ẽ necessariũ. Maria optimaz
ptem elegit: q nõ auferet ab ea.

v
.f. Lu.cxviij.
Mt̃.xlviij.

¶ Capitulũ. .XI.

Et factũ est cũ esset ĩ qdaz lo
co orãs: vt cessauit dixit vn⁹
ex discipul ei⁹ ad eũ Domie
doce nos orare: sic ut docuit iohes
discipulos suos. Et ait illis. Cũ ora-
tis dicite. Pr̃ sãctificet nomẽ tuuz:
adueniat regnũ tuũ: panẽ nr̃m quo
tidianũ da nob hodie: q dimitte no-
bis peccata nr̃a siquidẽ et nosipi di-
mittim⁹ oi debẽti nob: q ne nos indu
cas in tẽptacõem.g. Et ait ad illos.
Quis vr̃m habebit amicũ et ibit ad
illum media nocte q dicet illi amice
cõmoda mihi tres panes. qm̃ amic⁹
meus venit de via ad me. q nõ habeo
qd ponã ante illũ: et ille deintus rñ-
dens dicat. noli mihi molest⁹ esse. iaz
ostium clausũ est. q pueri mei mecũ
sũt in cubili. nõ possũ surgere q dare
tibi: Et ille si pseuerauerit pulsans:
dico vobis. etsi nõ dabit illi surgens
eoq amicus ei⁹ sit: ppter iprobitatez
tñ ei⁹ surget. q dabit illi qtquot habz
necessarios.h. Et dico ego vob. Pe-
tite q dabit vob: qrite q inuenietis:
pulsate q aperiet vob. Oĩs ei q petit
accipit: q q qrit ĩuenit: q pulsãti ape
riet. Quis aũ ex vob pẽz petit panẽ
nũqd lapidẽ dabit illi: Aut piscẽ: nũ-
qd p pisce serpentẽ dabit illi: Aut si
pecierit ouũ: nũqd porriget illi scor-
pionẽ: Si g vos cũ sitis mali nostis
bona data dare filijs vr̃is qntomagis
pr̃ vr̃ celestis d celo dabit bonũ spm̃
petẽtib se.i. Et erat eiciẽs demoniũ
q illd erat mutũ: q cũ eiecisset demoi-
um locut⁹ ẽ mut⁹: q ămirate sũt ẽbe
.k. Quidã aũ ex eis dixer̃t Jn beelze
bub pncipe demoniorz eicit demonia
.l. Et alij tẽptãtes: signũ d celo qre-
bãt ab eo Jpe aũ vt vidit cogitacões
eorz dixit eis.m. Oẽ regnũ ĩ seipm di
uisũ dsolabit̃: q dom⁹ sup domũ cadz
Si aũt et sathanas in seipsum diui-
sus est quomodo stabit regnum ei⁹:
qz dicitis in beelzebub eicere me de-
monia? Si autem ego in beelzebub

v
.h. Lu. cxv.
Mt̃.lvij.

v
.i. Lu.cxvij.
Mt̃.cxix

v
.k. Lu.cxviij.
Mt̃.cxxj. Mr.
xxxij.
v
.l. Lu.cxviij.
Mt̃.cxxvij.
ij
.m. Lu.cxxix.
Mt̃.cxxij. Mt̃.
xxxiij.

eicio ðmonia:filij vñi ī q̄ eiciūt:Jðo ipi iudices vñi erūt.Porro si ī digito dei eicio demonia:pfecto pueīt ī vos regnū dei.Cū fortis armat⁹ custodit atriū suū:ī pace sūt oīa q̄ possidet.Si aūt fortior eo supueniēs vicerit eum: vniuersa arma e⁹ auferet ī q̄bo confidebat:ꝛ spolia ei⁹ distribuet.Qui nō ē mecū ptra me ē:ꝛ q̄ nō colligit mecū dispergit.a.Cū immūd⁹ spūs exierit de hoīe pambulat p loca īaquosa. q̄rens requem:ꝛ nō inueniēs dicit.Reuertar ī domū meā vñ exiui. Et cuꝫ venerit īuenit eā scopis mūdatam. Tūc vadit ꝛ assumit septē alios spūs secū neq̄ores se:ꝛ ingressi habitāt ibi Et fiūt nouissima hoīs illi⁹ peiora p oribo.b. Factū ē aūt cū hec diceret: extollēs vocē quedaꝫ mlier de turba dixit illi.Beat⁹ vēter q̄ te portauit:ꝛ vbera q̄ suxisti. At ille dixit. Quinymmo beati q̄ audiūt vbū dei:et custodiūt illud.c. Turb aūt pcurrētibo cepit dicē.Generacō hec generacō ne q̄ ē:signū q̄rit ꝛ signū nō dabit ei ni si signū ione pphe. Nā sic fuit ionas signū niniuitis:ita erit fili⁹ hoīs generacōi isti.Regina austri surget in iudicō.cū viris generacōis hui⁹ ꝛ cō demnabit illos: q̄ venit a finibo ꝛre audire sapiencia salomonis.Et ecce plusq̄ salomon h̄. Viri niniuite surgēt ī iudicō cū generacōe hac ꝛ pdemnabūt illā:q̄ penitēciā egerūt ad p̄dicacōez ione.Et ecce plusq̄ iona h̄. .d.Nemo lucernā accēdit ꝛ ī abscōdito ponit neq̄ sb modio sed sup̄ cāde labrū:vt q̄ ingrediunt lumē videāt. e.Lucerna corpis tui ē ocul⁹ tu⁹. Si ocul⁹ tu⁹ fuerit simplex. totū corpus tuū lucidū erit:si aūt neq̄ fuerit:eciā corp⁹ tuū tenebrosum erit.Vide q̄ ne lumē q̄ ī te ē tenebre sint.Si q̄ corpus tuū totū lucidū fuerit.nō habēs aliquā p̄tē tenebraꝝ:erit lucidū totū Et sicut lucna fulgoris illūiabit te. .f.Et cū loq̄ret:rogauit illū quidaꝫ pharise⁹ vt prāderet apud se. Ihs aūt īgressus recubuit.Pharise⁹ aūt cepit intra se reputās dicē: q̄re nō baptizatus eēt ante prādiū.Et ait dñs ad illū. Nūc vos pharisei q̄ de foris est calicis.ꝛ catini mūdatis: q̄ autem intus ē vīm.plenū ē rapina ꝛ iniq̄tate.Stulti: nōne q̄ fecit q̄ de foris ē eciā id q̄ deint⁹ est fecit:Verūtn̄ q̄ supest date elemosinā:ꝛ ecce oīa mūda sūt vob̄.g.Sz ve vobis pharisei q̄ decimatis mētā ꝛ rutā ꝛ oñe olus ꝛ pteritis iudiciū ꝛ caritatē dei. Hec aūt oportuit facē:et illa nō omittē. .h.Ve vob̄ pharisei : q̄ diligitis p̄mas cathedras ī sy̅nagogis.et salutacōnes ī foro.i.Ve vobis q̄ estis vt monumēta q̄ nō apparēt.ꝛ hoīes ambulātes sup̄.nesciūt.k. Rñdēs aūt q̄ daꝫ ex legisperitis ait illi. Magister: hec dicens eciā pturneliā nob̄ facis. At ille ait.Et vob̄ legisperitis ve:q̄ oneratis hoīes onerib̄ q̄ portare ñ possūt:et ipi vno digito vō nō tangitis sarcinas.l. Ve vob̄ q̄ edificatis monumēta pphetaꝝ: pres aūt vri occiderūt illos.Sz pfecto testificamini q̄ psentitis opib̄ p̄m vroꝝ:qm̄ q̄ dem ipi eos occiderūt:vos aūt edificatis eoꝝ sepulcra.m. Propterea et sapiēcia dei dixit. Mittā ad illos prophetas ꝛ apostolos ꝛ ex illis occidēt ꝛ psequēt: vt inq̄rat sanguis oīm p phetaꝝ.q̄ effusus ē a pstitucōe mūdi a generacōe ista:a sāguine abel vsq̄ ad sanguinē zacharie.q̄ perijt int̄ altare ꝛ edem. Ita dico vob̄:req̄ret ab hac generacōne.n. Ve vob̄ legispitis q̄ tulistis clauē sciēcie : ipi nō itroistis.et eos q̄ itroibāt phibuistis.o. Cū aūt hec ad illos diceret. ceperūt pharisei ꝛ legisperiti g̃uiter insistere:ꝛ os ei⁹ oppremere de multis insidiantes ei:ꝛ q̄rentes aliquid capere ex ore eius.vt accusarēt eū.

Capitulū. .XII.

Cltis aūt turb cōcurrentib̄ ita vt seinuicē pculcarēt: cepit dicē ad discipulos suos. Attendite a fermēto phariseoꝝ q̄ ē ypocrisis.q. Nihil em̄ opertū ē q̄ nō reuelet: neq̄ absc̄ditū q̄ nō sciat. Q̄m̄ q̄ ī tenebris dixistis.ī lumie dicent: ꝛ q̄ ī aure locuti estis ī cubiculis:p̄dicabit in tectis. Dico autez vob̄ amicis meis ne timeamī ab hijs q̄ occidūt corp⁹:ꝛ p⁹hec nō habēt āpli⁹ q̄d faciāt.Ostendā aūt vob̄ quez

v
a.Luc.cxxx.
Mt.cxxix.

r
b.Lu.cxxxj.

v
c.Lu.cxxxij.
Mat. cxxvij.

ij
d.Lu.cxxxiij
Mt.cxxij. Mt
xxix. v
e.Lu.cxxxiiij
Mt.clxij.

v
f.Lu. cxxxv.
Mt.ccxxxvj.

v
.g. Lu.cxxxvj
Mt. ccxxxiiij.

ij
.h.Lu.cxxxvij
Mat. ccxxix.
Mt.cxxxv. v
.i.Lu. cxxxv-
iij.Mt.ccxxxv
ij. v
.k.Lu.cxxxix
Mt. ccxxxvij.

v
.l. Luce .cxl.
Mt.ccxxxviij.

v
.m.Luce.cxlj.
Mt.ccxl.

v
.n.Luce.cxlij.
Mat. ccxxxij.
r
.o. Lu.cxliij.

ij
.p.Lu.cxliiij.
Mt.clxiiij Mt
lxxix. v
.q.Luce.cxlv.
Mat.xciij.

ij
.a. Lu.cxlvj. Mt̃.xc iiij. Mr̃ lxxxvj. ij
.b. Lu.cxlvij. Mt̃.cxxiij. Mr̃ xxxiiij.
ij
.c. Lu.cxlviij. Mt̃. lxxxviij. Mr̃.cxlj.
x
.d. Lu.cxlix.

meatis. Timete eũ: q̃ postq̃ occide rit habet potestatẽ mittere ĩ gehẽnã Ita dico vob̃: hũc timete. Nõne q̃n q̃ passeres veniũt dipondio: ⁊ vnus ex illis ñ ẽ ĩ obliuione corã deo? Sz et capilli capitis vestri oñes numerati sũt. Nolite g̃ timere: multis pas seribꝰ pluris estis vos. Dico aũt vobis: oĩs q̃cũq̃ pfessus fuerit me corã hoĩbꝰ: ⁊ filiꝰ hoĩs pfitebit illũ coraz angel' dei. a. Qui autẽ negauerit me corã hoĩbꝰ: denegabit̃ corã angel' dei .b. Et oĩs q̃ dicit v̈bũ ĩ filiũ hoĩs remittet̃ ei: ei aũt q̃ ĩ spũm sãctũ blaspheauerit nõ remittet̃ .c. Cũ autẽ inducẽt vos in sỹnagogas: ⁊ ad magistratus ⁊ ptãtes: nolite soliciti esse q̃liter aut q̃d rñdeatis aut q̃d dicatis. Spũs em̃ sãctꝰ docebit vos ĩ ipa hora. que oporteat vos dicẽ. d. Dixit aũt ei q̃dã de turba. Magister dic frĩ meo: vt diuidat mecũ hereditatẽ. At ille dixit ei. hõ: q̃s me pstituit iudicem aut diuisorẽ supra vos? Dixitq̃ ad illos. Videte ⁊ cauete ab oñi auaricia: q̃ ñ ĩ abũdãcia cuiusq̃ vita eꝰ ẽ ex hĩs q̃ possidet. Dixit aũt siĺitudinem ad illos dicẽs. Homĩs quidã diuitis vberes fructꝰ ager attulit: ⁊ cogitabat intra se dicẽs. Quid faciã: q̃ non habeo q̃ pgregẽ fructꝰ meos? Et dixit. Hoc faciam. Destruam horrea mea. ⁊ maiora faciã: ⁊ illuc pgregabo oĩa q̃ nata sũt mihi ⁊ bona mea: ⁊ dicã aĩme mee. Anima. habes mlta bona posita ĩ ãnos plurimos: req̃ esce. pmede. bibe: epulare. Dixit aũt illi deꝰ. Stulte ac nocte aĩaz tuã: repetũt a te. Que aũt pasti cuiꝰ erũt? Sic ẽ q̃ sibi thesaurisat: ⁊ nõ ẽ ĩ deũ diues. e. Dixitq̃ ad discipulos suos. Ideo dico vob̃. Nolite soliciti eẽ aĩe vr̃e q̃d mãducetis: neq̃ corpi q̃d induamĩ. Aĩa plꝰ ẽ q̃ esca: ⁊ corpꝰ plus q̃ vestimẽtũ. Cõsiderate coruos. q̃ nõ seminãt neq̃ metũt q̃bꝰ ñ ẽ cellariuz neq̃ horreũ: ⁊ deꝰ pascit illos. Quãto magis vos pluris estis illꝰ? Quis aũ vr̃m cogitãdo potest adicẽ ad staturã suã cubitũ vnũ? Si g̃ neq̃ q̃ mĩmũ ẽ potestis: q̃d ꝺ ceteris soliciti estis? Cõsiderate lilia quõ crescũt. Nõ laborãt neq̃ nent. Dico aũ vob̃: nec

v
.e. Lu.cl. Mt̃. x lix.

salomõ in omĩ gl'ia sua vesciebat̃ sic vnũ ex istis. Si aũ fenũ q̃ hodie ẽ ĩ agro. ⁊ cras ĩ clibanũ mittit̃ deus sic vescit: quãtomagis vos pusille fidei Et vos nolite q̃rẽ q̃d mãducetis aut q̃d bibatis: nolite ĩ blime tolli. Hec aũ oĩa gẽtes mũdi q̃rũt pr̃. Pr̃ aũ vr̃ scit qm̃ hĩs ĩdigetis. Verũtñ q̃rite pmũ regnũ dei ⁊ iusticiã eiꝰ: ⁊ hec oĩa adicient̃ vob̃. f. Nolite timẽ pusillꝰ grex q̃ pplacuit pr̃i vr̃o dare vob̃ regnũ .g. Vendite q̃ possidetis ⁊ date elemosinã. h. Facite vob̃ saccꝰos q̃ ñ veterascũt: thesauꝝ ñ dficiẽtẽ ĩ celꝰ: q̃ fur nõ appropiat. neq̃ tinea corrumpit. Vbi eĩ thesaurus vr̃ ẽ: ibi ⁊ corꝺ vr̃m erit. i. Sint lũbi vr̃i pcincti ⁊ lucerne ardẽtes ĩ manibꝰ vr̃is: ⁊ vos simĺes homĩbꝰ expectãtibꝰ dñm suũ q̃n reuertat̃ a nupcijs: vt cũ venerit ⁊ pulsauerit pfesti aperiãt ei. k. Beati serui illi: q̃s cũ venẽit dñs ĩuenerit vigilãtes. Amẽ dico vob̃: q̃ pcinget se ⁊ faciet illos discũbere: ⁊ trãsiẽs mĩstrabit illꝰ. Etsi venerit ĩ scꝺa vigilia: ⁊si in tercia vigilia venerit ⁊ ita ĩuenerit: beati sũt serui illi. l. Hoc aũ scitote q̃m si sciret pat̃familias q̃ hora fur veniret vigilaret vtiq̃: ⁊ ñ sineret pfodi domũ suã. Et vos estote parati: q̃ q̃ hora ñ putatis filiꝰ hoĩs veniet Dixit aũt ei petrꝰ. Dñe: ad nos dicis hãc pabolã an ⁊ ad oẽs? Dixit autez dñs. m. Quis putas ẽ fidel' dispẽsator ⁊ prudẽs: quẽ pstituit dñs supꝑ familiã suã vt det illis ĩ tpe tritici mẽsuram? Beatꝰ ille seruus: quẽ cũ venerit dñs ĩuenerit ita faciẽtem. Vere dico vob̃: q̃m supꝑ oĩa q̃ possidet pstituet illũ. n. Qꝺ si dixerit seruus ille ĩ corde suo. morã facit dñꝰ meꝰ veĩre: ⁊ ceperit pcutẽ seruos ⁊ ãcillas ⁊ edere. ⁊ bibere. ⁊ ĩebriari: veniet dñs serui illius ĩ die q̃ nõ sperat ⁊ hora q̃ nescit ⁊ diuidet eũ: pt̃emq̃ eiꝰ cũ infidelibꝰ ponet. o. Ille autẽ seruus qui cognouit voluntatẽ domĩ sui. ⁊ nõ pparauit. ⁊ nõ fecit scꝺm volũtatẽ eius vapulabit multis: qui aũt non cognouerit et fecit digna plagis vapulabit paucis. Omñi aũt cui multum datum est multum quereẽ ab eo: ⁊ cui commẽdauerũt multum: plus petent ab eo.

x
.f. Lu.clj. ij
.g. Lu.clij Mt̃. cxxij. Mr̃.cviij
v
.h. Luce.cliij. Mt̃.xlvj.
x
.i. Luce.cliiij.
v
.k. Luce. clv. Mt̃.cclxvj.
ij
.l. Lu clvj Mt̃ cclxviij. Mar. clv.
v
.m. Lu.clvij. Mt̃.cclxv.
v
.n. Lu.clviij. Mt̃.cclxvij
x
.o. Lu.clix

.a. Ignem veni mittere ī terrā: ⁊ qđ volo nisi vt accēdaſ: Baptismo aūt habeo baptizari. ⁊ quō coartor vsqz dū pficiaſ: Putatis qz pacē veī mittē ī trā: Nō dico vob: sz sepacōz. Erit em̄ ex hoc ⁊nq in domo vna diuisi: tres ī duos ⁊ duo ī tres diuidēſ: pr̄ ī filiū. ⁊ fili⁹ ī pr̄em suū: mr̄ ī filiā. ⁊ filia ī matrē: socrus ī nuꝛ suā ⁊ nurus ī socꝛ suā. b. Dicebat aī ad turbas. Cū videritis nubē orientē ab occasu statī dicitis nimbo veīt ⁊ ita fit ⁊ cū austrū flantē dicitis. qz est⁹ erit et fit. ỹpocritæ faciē celi ⁊ trē nostis pbare: hoc aī tp̄us quō nō pbatis: Quid aī ⁊ a vobisip̄is nō iudicatis qđ iustū ē: c. Cū aī vadis cū aduersario tuo ad p̄ncipē ī via. da operā liberarī ab illo: ne forte trahat te ad iudicē. ⁊ iudex tr̄adat te exactorī: et exactor mittat te ī carcerē. Dico tibi: nō exies īde donec eciā nouissimū minutum reddas. Capi. .XIII.

Aderant aūt quidā ipō ī tpe nūciantes illi de galileis: q̄z sanguinē pilatus miscuit cū sacrificijs eoꝛ. Et rñdens dixit illis. Putatis q̄ hij galilei p̄ oñibo galileis peccatores fuerīt qz talia passi sūt Nō dico vob: sz nisi penitēciā habueritis oñs silr̄ pibitis sicut illi decē ⁊ octo supra q̄s cecidit turris ī sỹloa ⁊ occidit eos. Putatis qz ⁊ ipi debitores fuerint p̄ter oñes homines habitātes in hierusalē: Nō dico vob sed si nō penitēciā habueritis oñes silr̄ pibitis. d. Dicebat aūt ⁊ similitudinē. Arborē fici habebat quidā plātatā in vinea sua: et venit q̄rens fructū ī illa. ⁊ nō inuenit. Dixit aūt ad cultorē vinee. Ecce āni trēs sūt ex quo venio q̄rens fructū in ficulnea hac: ⁊ nō īuenio. Succide g̃ illaz. Ut qđ eciā trā occupat: At ille rñdēs dixit illi. Dñe: dimitte illā ⁊ hoc anno vsqđ fodiā circa illā ⁊ mittam stercora. Et siquidē fecerit fructū: sin aū in futuꝛ succides eā . Erat aī docēs ī sỹnagoga eoꝛ sabbatis Et ecce mlier q̄ habebat spiritū infirmitatis ānis decē ⁊ octo: ⁊ erat īclinata: nec oñino poterat sursū respicere. Quā cū videret ih̄us vocauit eam ad se: et

ait illi. Mulier: dimissa es ab īfirmitate tua. Et īposuit illi manꝰ: ⁊ pfestim erecta ē: ⁊ glorificabat deum. e. Rñdens aūt archisỹnagogus. indignās qz sabbato curasset ih̄us: dicebat turbe Sex dies sūt ī qbo oportet opari. In hijs g̃ venite ⁊ curamini: ⁊ nō ī die sabbati. Rñdēs aūt ad illū dñs dixit. ỹpocritæ vnusq̄sq; vr̄m sabbato nō soluit bouē suū aut azinū a p̄sepio ⁊ ducit adaq̄re ? Hāc aī filiā abrahe quaz alligauit sathanas ecce decē ⁊ octo ānis: nō oportuit solui a vinculo isto die sabbati. f. Et cū hec diceret erubescāt oēs aduersarij ei⁹: ⁊ oīs pl'us gaudebat in vniuersis q̄ glorioſe fiebant ab eo. g. Dicebat g̃. Cui sil'e ē regnū dei: ⁊ cui sil'e estimabo illud: Simile ē grano sinapis. qđ acceptū hō misit ī ortū suū ⁊ creuit: ⁊ factū ē ī arborē magnā: ⁊ volucres celi requeuerī ī ramis ei⁹. h. Et iterū dixit. Cui simile estimabo regnū dei Simile ē fermēto qđ acceptū mlier abscōdit ī farine sata tria: donec fermētaret totū. i. Et ibat p ciuitates ⁊ castella docēs: ⁊ iter faciēs ī hierusalem. k. Ait aūt illi quidaz. Dñe: si pauci sūt q̄ saluāī? Ip̄e aūt dixit ad illos. Cōtendite intrare p angustā portam: qz multi dico vob querūt intrare. ⁊ non poterūt. l. Cū aūt intrauerit paterfamilias ⁊ clauserit ostiū ⁊ incipietis foris stare. ⁊ pulsare ostiū dicētes dñe aperi nob: et rñdēs dicet vob. Nescio vos vñ sitis. Tūc incipietis dicere. Māducauim⁹ corā te ⁊ bibim⁹: ⁊ ī platēis nr̄is docuisti. Et dicet vob. Nescio vos vñ sitis. Discedite a me omnes operij iniq̄tatis. Ibi erit fletꝰ ⁊ stridor dentiū. m. cū videritis abrahā ⁊ ỹsaac ⁊ iacob ⁊ omēs p̄phetas ī regno dei: vos aī expelli foras. Et venient ab oriēte ⁊ occidēte et aq̄lone ⁊ austro: ⁊ accumbēt ī regno dei. n. Et ecce sūt nouissimi qui erūt p̄mi: ⁊ sūt p̄mi q̄ erunt nouissimi. o. In ipa die accesserūt quidam pharisei dicentes illi. Exi et vade hinc: qz herodes vult te occidere. Et ait illis. Ite et dicite vulpi illi. Ecce eicio demonia et sanitates perficio hodie ⁊ cras: ⁊ tercia die cōsūmor. Verūtn

ij
.e. Luce.clxv.
Mt̄.cxvj.Mr̄.
xxv.

r
.f. Luce.clxvj.

ij
.g. Lu. clxvij.
Mat̄. cxxxvij.
Mar̄.xlviij.

v
.h. Lu.clxviij.
Mt̄. cxxxviij.

ij
.i. Luce.clxix.
Mt̄.lxxvj.Mr̄
lij.

v
.k. Luce.clxx.
Mt̄.lv.

v
.l. Luce.clxxj.
Mt̄.lx.

v
.m. Lu.clxxij.
Mt̄.lxv.

ij
.n. Lu.clxxiij.
Mt̄.cxcix.Mr̄
cxi.

r
.o. Lu. clxxiiij

v
.a.Luẽ.clxxv.
Mẽ.ccxlj.

oportet me hodie ⁊ cras ⁊ seqnti die
ãbulaẽ: qz ñ capit ꝓphetã pire extra
hirlm. a. Hirlm hirlm q occidis ꝓphe
tas et lapidas eos q̃ mittũtur ad te.
Quotiẽs volui ꝯgregaẽ filios tuos
quẽadmodũ auis nidũ suũ sb pẽnis
⁊ noluisti. Ecce relinq̃t vob dom⁹ ve-
stra deserta. Dico aũ vob: qz nõ videbi
tis me donec veniat cũ dicetis: bñdi-
ct⁹ q̃ venit ĩ nomĩe domini.

x
Lu.clxxvj.

Capitulũ. XIIII.

Et factũ ẽ cũ ĩtroisset ihus in
domũ cuiusdã pncipis pha-
riseoz sabbato mãducaẽ pa-
nẽ: ⁊ ipi obseruabãt eũ. Et ecce q̃dam
ydropicus erat añ illũ. b. Et rñdens
ihus: dixit ad legispeitos et phariseos dicẽs. Si licet sabbato curare: At
illi tacuerũt. Ipe vo apphẽsũ sanauit
eũ: ac dimisit. Et rñdẽs ad illos dix-
it. Cui⁹ vĩm azin⁹ aut bos ĩ puteũ ca
det: ⁊ nõ ꝯtinuo extrahet illũ die sab
bati! Et ñ poterãt ad hec rñdere illi
.c. Dicebat aũ ⁊ ad ĩuitatos parabo
lã. ĩtendẽs quõ pmos accubit⁹ eligе-
rẽt: dicẽs ad illos. Cũ ĩuitat⁹ fueris
ad nupcias. ñ discũbas ĩ pmo loco.
ne forte honoratioz te sit inuitat⁹ ab
illo: ⁊ veniẽs is q̃ te et illũ vocauit:
dicat tibi da huic locũ: et tũc icipias
cũ ruboẽ nouissimũ locũ tenẽ Sz cũ
vocat⁹ fueris vade recũbe in nouissi-
mo loco: vt cũ venerit q̃ te inuitauit
dicat tibi. Amice ascẽde supi⁹. Tunc
erit tibi glia corã siml discũbentibo:
.d. qz ois q̃ se exaltat hũiliabit̃: et q̃
se hũiliat exaltabit̃ Dicebat aũ ⁊ ei q̃
se ĩuitauerat. Cũ facis prãdiũ aut ce
nam. noli vocare amicos tuos. neq;
fratres tuos neq; ꝯgnatos. neq; vici
nos. neq; diuites: ne forte ⁊ ipi te re-
ĩuitent: ⁊ fiat tibi retribucõ. Sed cũ
facis ꝯuiuiz voca paupes: debiles:
claudos ⁊ cecos ⁊ beat⁹ eris: qz ñ ha-
bẽt retribuẽ tibi. Retribuet̃ aũt tibi
ĩ resurrectõe iustoz. Hec cũ audisset
quidã de simul discumbentibo dixit
illi. Beatus qui manducabit panem
in regno dei. e. At ipse dixit ei. Ho-
mo quidam fecit cenam magnam: et
vocauit multos. Et misit seruũ suuz
hora cene dicere ĩuitatis vt venirẽt
quia iam parata sunt omnia. Et cepe

v
.b.Lu.clxxvij.
Mẽ.cxvj. Mr.
xxv.

v
.c.Lu.clxxviij.

v
.d.Lu. clxxix.
Mẽ.ccxxxj.

x
Lu.clxxx.

v
.e. Lu.clxxxj.
Mẽ.ccxxj.

runt simul omnes excusare. Primus
dixit ei. Villam emi: et necesse habeo
exire ⁊ videre illã. Rogo te: habe me
excusatũ. Et alter dixit. Juga bouz
emi q̃nq;: ⁊ eo probare illa. Rogo te
habe me excusatum. Et alius dixit.
Uxorem duxi: ⁊ ideo non possum ve
nire. Et reuersus seruus nunciauit
hec domino suo. Tunc iratus pater-
familias dixit seruo suo. Exi cito in
plateas et vicos ciuitatis: ⁊ paupe-
res ac debiles et cecos et claudos in-
troduc huc. Et ait seruus. Domine
factum est vt imperasti. et adhuc lo-
cus est. Et ait dominus seruo. Exi ĩ
vias et sepes ⁊ cõpelle intrare: vt im
pleatur domus mea. Dico autẽ vob
q̃ nemo virorũz illorum qui vocati
sunt gustabit cenam meam. f. Ibant
autem turbe multe cum eo: ⁊ cõuer-
sus dixit ad illos. Si quis venit ad
me et non odit patrem suum ⁊ mr̃em
et uxorem et filios ⁊ fratres ⁊ soro-
res. adhuc autem et animam suam:
non potest meus esse discipulus. Et
qui ñ baiulat crucẽ suã ⁊ venit post
me: non potest meus esse discipulus
.g. Quis enim ex vobis volẽs turriz
edificare non prius sedens comput
tat sumpt⁹ qui necessarij sunt. si ha-
beat ad perficiendum: ne postea q̃
posuerit fundamentum. et non po-
tuerit perficere. omnes qui vident in-
cipiant illudere ei dicentes. quia hic
homo cepit edificare ⁊ nõ potuit cõ
sũmare: Aut quis rex iturus cõmit
tere bellum aduersus alium regem:
nõ sedens prius cogitat si possit cũ
decem milibus occurrere ei. qui cũ
viginti milibus venit ad se: Alioquĩ
adhuc illo longe agente: legationem
mittens rogat ea que pacis sunt. h.
Sic ergo omnis ex vobis qui nõ re
nunciat omnibus que possidet: non
potest meus esse discipulus. i. Bonũ
est sal. Si autem sal quoq; euanue-
rit: in quo condietur! Neq; in terrã
neq; in sterquilinium vtile ẽ: sed fo-
ras mittetur. Qui habet aures audi
endi audiat.

v
.f. Lu.clxxxij.
Mẽ.xcvj

x
.g.Lu.clxxxiij

v
.h. Lu.clxxx
iiij. Mat.xcvj

ij
.i. Lu.clxxxv.
Mẽ.xxxj. Mr
cij.

Capitulũ. XV.

ij
Lu.clxxxvi.
Mat.lxxij. Mr
xxij.

ERāt aũ appropiquātes ei publicani et peccatores: vt audirent illũ. Et murmurabāt pharisei et scribe dicẽtes: qz hic peccatores recipit et manducat cum illis. Et ait ad illos parabolam istã dicens. a. Quis ex vob̃ homo qui habz centum oues: etsi perdiderit vnaz ex illis. nonne dimittit nonagintanouem in deserto et vadit ad illam que perierat donec inueniat eam? Et cuz inuenerit eam imponit in humeros suos gaudẽs: et veniẽs domum conuocat amicos ꝙ vicinos dicens illis. Congratulamini mihi: quia inueni ouem meam que perierat. Dico vob̃: q̃ ita gaudiuz erit in celo super vno peccatore penitẽciam agente: q̃ supra nonagintanouem iustis qui nõ indigent penitẽcia. b. Aut que mulier habens dragmas decẽ: si perdiderit dragmam vnam. nonne accendit lucernaz et euertit domum et querit diligenter. donec inueniat eã? Et cũ inuenerit: cõuocat amicas ꝙ vicinas dicens. Congratulamĩ mihi: quia inueni dragmã quã perditeram. c. Ita dico vobis: gaudium erit coram angelis dei sup vno peccatore pẽitẽciã agente. d. Ait aũt. Homo quidaz habuit duos filios: et dixit adolescẽtioz ex illis patri. Pater: da mihi portiõez substancie q̃ me contingit. Et diuisit illis substanciã. Et nõ post mltos dies. cõgregatis omnibus adolescentioz filius peregre pfectus ẽ in regionez longinquam: et ibi dissipauit substãciam suã viuendo luxuriose. Et post̃ omnia ꝓsumasset: facta ẽ fames valida in regione illa: ꝙ ipe cepit egere. Et abijt et adhesit vni ciuiuz regionis illius: et misit illum in villam suam vt pascẽt porcos. Et cupiebat implere ventrẽ suũ de siliquis quas porci manducabãt: et nemo illi dabat. In se aũ reuersus dixit. Quanti mercẽnarij ĩ domo patris mei habundãt panib̃: ego aũ hic fame pereo. Surgam et ibo ad patrem meum: et dicam ei pater: peccaui in celum et coram te: iam non sũ dignus vocari filiꝰ tuꝰ: fac me sicẽ vnũ de mercẽnarijs tuis ꝙ surgẽs venit ad patrẽ suũ. Cũ

x
b. Lu clxxxviij

v
.c. Lu. clxxxix.
Mt. clxxxij.
x
d. Lu. cxc.

aũ adhuc longe esset. vidit illũ pater ipsius: et misericordia motus est: et accurrens cecidit sup collu3 eius: et osculatus est eũ. dixitq3 ei filius. Pater peccaui in celũ et coram te: iã nõ sum dignus vocari filius tuꝰ. Dixit aũt pater ad seruos suos. Cito pferte stolam primam. ꝙ induite illum: ꝙ date anuluz in manu eius: ꝙ calciamenta in pedes eius. Et adducite vitulum saginatum et occidite. et mãducemꝰ et epulemur: qz hic filiꝰ meus mortuus fuerat et reuixit: perierat et inuentus est. Et ceperũ omnes epulari. Erat aũ filius eiꝰ senioz ĩ agro. Et cuz veniret et appropiquaret domui audiuit symphoniã ꝙ chorũ: et vocauit vnũ de puis: ꝙ interrogauit que hec essent. Isq3 dixit illi. Frater tuus venit: et occidit pater tuus vitulum saginatum: quia saluũ illum recepit. Indignatus est aũt: et nolebat introire. Pater ergo illius egressus cepit rogare illum. At ille respõdẽs dixit pri suo. Ecce tot ãnis puio tibi: et nunq̃ mandatum tuum preteriui: et nunq̃ dedisti mihi hedũ vt cũ amicis meis epularer. Sed postq̃ filius tuus hic qui deuorauit substãciam suaz cũ meretricib̃ venit: occidisti illi vitulum saginatum. At ipe dixit illi. Fili tu semper mecum es: ꝙ omnia mea tua sunt. Epulari aũt et gaudere oportebat: quia frater tuus hic mortuus erat et reuixit: perierat et inuentus est. ¶ Ca. .XVI.

DIcebat aũt et ad discipulos suos. Homo q̃daz erat diues qui habebat villicum: et hic diffamatus ẽ apud illũ: q̃si dissipasset bona ipius. Et vocauit illum: et ait illi. Quid hoc audio de te? Redde rationẽ villicatõnis tue. Jam emi nõ poteris villicare. Ait aũt villicꝰ intẽ se. Quid faciam: quia dñs meus aufert a me villicatõnẽ? Fodere nõ valeo: mẽdicare erubesco. Scio q̃d faciã: vt cũ amotꝰ fuero a villicatõe: recipiãt me ĩ domos suas. Cõuocatis itaq3 singulis debitoribꝰ dñi sui: dicebat pmo. Quãtã debes dño meo? At ille dixit. Cẽtũ cados olei. Dixitq3 illi Accipe cautõez tuã: et sede cito scri-

be q̃nq̃ginta. Deinde alio dixit. Tu vero quantū debes? Qui ait centum choros tritici. Ait illi. Accipe litteras tuas: et scribe octoginta. Et laudauit dñs villicū iniq̃tatis q̃ prudēt fecisset: quia filij huius seculi prudētiores filijs lucis in generatōne sua sunt. Et ego vobis dico. Facite vob amicos de māmona iniq̃tatis: vt cū defeceritis recipiāt vos ī eterna tabernacula. Qui fidelis ē ī minimo et in maiori fidelis ē: et q̃ ī modico iniquus ē. et in maiori iniquus ē. Si ḡ in iniquo māmona fideles ñ fuistis: quod verum ē q̃s credet vobis? Et si in alieno fideles nō fuistis: qđ vestrū est quis dabit vobis? .a. Nemo ꝑuus potest duobus dominis seruire. Aut em̄ vnū odiet. et alterū diliget: aut vni adherebit et alterū ꝓtemnet. Nō potestis deo seruire et mammone. b. Audiebant aī omnia hec phariseī q̃ erant auari: et deridebant illum. Et ait illī. Vos estis q̃ iustificastis vos coram hominibus. deꝰ aī nouit corda vestra. Quia qđ hominibus altum est: abominatō est ātē deū. c. Lex ⁊ ꝓphete vsq̃ ad iohannē: ex eo regnū dei euangelizat: ⁊ omnis ī illud vim facit. d. Facilius est autē celū ⁊ terrā pretērire: q̃ de lege vnū apicē cadere. e. Omnis qui dimittit vxorem suam. ⁊ alteram ducit mechat: ⁊ qui dimissā a viro ducit mechat. f. Homo quidaꝫ erat diues qui induebat purpura et bisso: et epulabat quottidie splendide. Et erat quidam mēdicus nomine lazarus: qui iacebat ad ianuam eius vlceribus plenus. cupiēs saturari de micis que cadēbāt de mēsa diuitis: et nemo illi dabat. Sed ⁊ canes veniebant: et lingebant vlcera eius. Factum est autē vt moreretur mendicus: et portaret ab angelis in sinū abrahe. Mortuus est autē ⁊ diues: ⁊ sepultus ē in inferno. Eleuās autē oculos suos cum esset in tormētis: vidit abraham alonge. et lazarū in sinu eius: ⁊ ipe clamās dixit. Pater abraham miserere mei: et mitte lazarum vt intinguat extremū digiti sui ī aquam. vt refrigeret līguaꝫ meam: quia crucior in hac flāma.

v .a. Lu. cxcj. Mt̄. xlvij.

r .b. Lu. cxcij.

v .c. Lu. cxciij. Mt̄. cv.

v .d. Lu. cxciiij. Mt̄. xxxiij.

ij .e. Lu. cxcv. Mt̄. cxc Mt̄. cv

r .f. Lu. cxcvj.

Et dixit illi abrahaꝫ. Fili recordare quia recepisti bona in vita tua: ⁊ lazarus similiter mala. Nunc autē hic consolatur: tu vero cruciaris. Et in hijs omnibus inter nos et vos chaos magnum firmatum est: vt hij qui volunt hinc trāsire ad vos non possint: neq̃ inde huc trānsmeare. Et ait. Rogo ergo te pater: vt mittas eum in domū patris mei. Habeo em̄ q̃nq̃ fratres: vt testet illis ne et ipi veniant in hunc locuꝫ tormentorum. Et ait illi abraham. Habent moysen et ꝓphetas: audiant illos. At ille dixit. Non pater abrahā: sed si quis ex mortuis ierit ad eos penitenciaꝫ agent. Ait autē illi. Si moysen et ꝓphetas non audiunt: neq̃ si quis ex mortuis resurrexerit credent ei. .XVII.

ij Lu. cxcvij. Mt̄. clxxix. Mt̄. xcix.

Et ad discipl'os suos ait. Impossibile ē vt nō veniāt scādala. Ve autē illi p̃ quez veniunt. Utili⁹ est illi si lapis molaris imponatur circa collum eius. ⁊ precipitatur in mare: q̃ vt scandalizet vnuꝫ de pusillis istis. g. Attēdite vob. Si peccauerit in te frater tuus. increpa illuꝫ: et si penitenciam egerit dimitte illi. h. Et si septies in die peccauerit in te: et septies in die conuersus fuerit ad te dicēs. penitet me: dimitte illi. i. Et dixerūt apostoli domino. Adauge nobis fideꝫ. Dixit autē dominus. Si habueritis fidē sicut granuꝫ sinapis: dicetis huic arbori moro eradicare et trānsplantare ī mare: et obediet vobis. k. Quis autez vr̄m habens seruum arantem aut pascentem boues qui ingresso de agro dicat illi statim transi recumbe: et non dicat ei. para q̃ cenem et precinge te ⁊ ministra mihi donec manducem ⁊ bibam. et post hec tu manducabis ⁊ bibes? Nunq̃d graciam habet ꝓuo illi: quia fecit que ei ip̄erauerat? Nō puto. Sic ⁊ vos cū feceritis omnia que precepta sunt vobis dicite: serui inutiles sumus. Quod debuimus facere fecimus. Et factū ē dum iret ihūs in hierusaleꝫ: trānsiebat p̃ mediam samariam et galileam. Et cū ingrederet quoddā castellum: occurrerunt ei decem viri leprosi. Qui stetērunt

v .g. Lu. cxcviij. Mt̄. clxxviij.

v .h. Lu. cxcix. Mt̄. clxxxvij.

v .i. Lu. cc. Mt̄. clxxv.

r .k. Lu. ccj.

alõge:et leuauerũt vocem dicentes. Jhesu preceptor:miserere nr̃i. Quos vt vidit dixit. Jte:ostendite vos sacerdotibus.et factum ẽ dũ irent:mũdati sũt. Unus aũ ex illis vt vidit q̃ mundat⁹ ẽ:regressus est cuz magna voce magnificans deum. Et cecidit ĩ faciem ante pedes ei⁹:gracias agẽs. Et hic erat samaritanus. Respondẽs aũt ihũs dixit. Nõne decem mundati sũt:Et nouem vbi sunt:Nõ est inuentus qui rediret.et daret gloriam deo:nisi hic alienigena. Et dixit illi. Surge vade:quia fides tua saluũ te fecit. a. Interrogatus aũt a phariseis quando venit regnum dei:respondens eis dixit. Non veniet regnũ dei cuz obseruatione:neqz dicẽt ecce hic aut ecce illic. Ecce enĩ regnum dei ĩtra vos est. b. Et ait ad discipl'os suos. Uenient dies quando desideretis videre vnum diem filij homis:et nõ videbitis. c. Et dicẽt vob. Ecce hic et ecce illic. Nolite ire:neqz sectamĩ. d. Nam sicut fulgur corruscans de sub celo in ea que sub celo sũt fulget:ita erit filius hominis in die sua. e. Primum aũt oportet illum multa pati: q reprobari a generatione hac. f. Et sicut factum est in diebo noe:ita erit et in diebus filij hominis. Edebãt et bibebant. uxores ducebant. et dabantur ad nupcias vsqz in diem qua intrauit noe in archam:et venit diluuium et perdidit omẽs. g. Similiter sicut factum ẽ in diebo loth. Edebãt et bibebant et vendebant plantabãt et edificabant:qua die aũt exijt loth a zodomis.pluit ignẽ et sulphur de celo:et omnes pdidit. Secundũ hec erit q̃ die fili⁹ homis reuelabitur. h. In illa hora qui fuerit in tecto.et vasa eius ĩ domo ne descendet tollẽ illa: et qui in agro:similiter nõ redeat retro. i. Memores estote uxoris loth. k. Quicũqz quesierit animaz suã saluã facere perdet illam. Et quicũqz perdiderit illaz:viuificabit eã. l. Dico vob:ĩ illa nocte erũt duo in lecto vno: vnus assumetur q altер relinquetur. Due erũt molentes ĩ vnum:vna assumet̃ q altera relinq̃t. Duo in agro vnus assumet̃ et altер relinquet̃. m.

a. Lu. ccij. Mt cclv.

r b. Lu. cciij

ij .c. Lu ccciiij. Mt. cclxiij. Mr cxlviij.

v .d. Lu. ccv. Mt cclvj.

ij .e. Lu. ccvj. Mt. clxviij. Mr. lxxxiij.

v .f. Lu. ccvij. Mt. cclxj.

r .g. Lu. ccviij.

ij h. Lu. ccix. Mt cclxviij. Mar. cxliij.

r .i. Lu. ccx.

iij k. Lu. ccxj. Mt xcvij. Jo. cv.

v .l. Lu. ccxij. Mt. cclxij.

v .m. Luc cxiij. Mt. cclvij.

Respondẽtes dicũt illi. Ubi domine: Qui dixit illis. Ubicunqz fuerit corp⁹ illuc congregabuntur q aquile.

Capitulũ. .XVIII.

Dicebat autem et parabolam ad illos:quoniaz oportet sẽper orare et non deficere:dicens. Judex quidam erat in quadaz ciuitate:qui deum non timebat et hominem non reuerebatur. Uidua aũt quedam erat ĩ ciuitate illa: q veniebat ad eum dicens. Uindica me ỏ aduersario meo. Et nolebat p multũ tempus. Post hec aũt dixit intra se. Etsi deum non timeo nec hominẽ reuereor:tamen quia molesta est mihi hec vidua vindicabo illam:ne in nouissimo veniens sugillet me. Ait aũt dominus. Audite quid iudex iniquitatis dicit. Deus aũt non faciet vindictam electorum suorum clamantium ad se die ac nocte:et pacienciam habebit in illis. Dico vobis:quia cito faciet vindictam illorum. Uerumtamen filius hominis veniẽs:putas inueniet fidem in terra: Dixit aũt q ad quosdam q̃ in se confidebant tãq̃ iusti et aspernabant̃ ceteros parabolam istaz. Duo homines ascendebãt in templum vt orarẽt:vnus phariseus q alter publican⁹. Phariseus stãs. hec apud se orabat. Deo gracias ago tibi:quia nõ sũ sicut ceteri hominũ. raptores. iniusti. adulteri: velut etiã hic publicanus. Jeiuno bis ĩ sabbato:decimas do omniuz q̃ possideo. Et publican⁹ alonge stans nolebat nec oculos ad celum leuare:sed percutiebat pectus suũ dicens. Deus ꝓpicius esto mihi peccatori. Amẽ dico vob: descendit hic iustificat⁹ in domum suaz ab illo. n. quia omnis qui se exaltat humiliabit̃:et qui se humiliat exaltabitur. o. Afferebãt aũt ad illũ et infãtes:vt eos tangeret. Quod cũ viderent discipuli increpebant illos. Jhesus aũt ꝓuocans illos dixit. Sinite pueros venire ad me:et nolite vetare eos. Taliũ ẽ enĩ regnũ dei. p. Amẽ dico vobis:q̃cunqz non accepe rit regnum dei sicut puer.non intrabit in illud. q. Et ĩterrogauit eũ q̃dã ꝓnceps dicens. Magister bone:quid

Lu. ccxliij.

v .n. Lu. ccxv. Mt. ccxxxj.

ij .o. Lu. ccxvj. Mt. cxcij. Mr cvj.

ij .p. Lu. ccxvij. Mt. clxxviij. Mr. xcv.

ij .q. Lu. ccxviij. Mt. cxciij. Mr. cvij.

faciens vitã eternam possidebo: Dixit aũ ei ihus. Quid me dicis bonũ: Nemo bonus nisi solus deus. Mandata noti. Non occides: non mechaberis. nõ furtum facies. nõ falsũ testimoniũ dices: honora patrẽ tuum et matrem. Qui ait. Hec oĩa custodiui a iuuẽtute mea. a. Quo audito ihesus: ait ei. Adhuc vnuz tibi deest. Omnia quecũqz habes vẽde ⁊ da pauperibus: ⁊ habebis thesaurũ in celo: et veni seqre me. b. Hijs ille auditis cõtristatus ẽ: quia diues erat valde. Videns aũt ihesus illum tristem factum dixit. Q̃ difficile qui pecunias habent in regnuz dei intrabunt. Facilius est eĩ camelum per foramen acus transire: q̃ diuitem intrare in regnuz dei. Et dixerunt q̃ audiebãt. Et quis potest salu⁹ fieri: Ait illis. Que impossibilia sũt apud homies: possibilia sunt apud deũ. Ait autem petrus. Ecce nos dimisimus omnia: ⁊ secuti sum⁹ te. c. Qui dixit eis. Amẽ dico vobis: nemo ẽ qui reliq̃t domuz aut pentes aut frẽs aut vxorẽ aut filios ꝓpt̃ regnũ dei ⁊ nõ recipiat multoplura ĩ hoc tpe: et in seculo vẽturo vitã eternã. d. Assũpsit aũ ihus duodecĩ discipulos suos: et ait illis. Ecce ascendimus hierosolimã ⁊ ꝓsũmabũtur omnia q̃ scripta sunt per ꝓphas de filio hominis. Tradet eĩ gentibꝫ. et illudetur et flagellabit̃. et ꝓspuetur: et postq̃ flagellauerint occidẽt eum: et tercia die resurget. Et ipi nihil hoz intellexerunt. Et erat ỏbum istud absconditũ ab eis: ⁊ non intelligebant que dicebant̃. e. Factum ẽ aũt cũ appropinq̃ret hierícho: cecus quidaz sedebat secus viã mendicãs. Et cũ audiret turbam ptereuntem: interrogabat quid hoc esset. Dixer̃t aũt ei: q̃ ihesus nazaren⁹ transiret. Et clamauit dicẽs. Jhesu fili dauid: miserere mei. Et qui pibant icrepabant eum vt taceret. Ipse vero multomagis clamabat: fili dauid miserere mei. Stans aũt ihus: iussit illũ adduci ad se. Et cũ appropinquasset: interrogauit illum dicens. Quid tibi vis faciam: At ille dixit. Dñe vt videam. Et ihesus dixit ei. Respice.

íj
.a. Lu. ccxix. Mt̃. cxciiij. Mr̃. cviij.

íj
b. Lu ccxx. Mt̃ cxcv. Mr̃. cix.

x
Lu. ccxxviij.

íj
.e. Lu. ccxxiiij. Mt̃. ccv. Mr̃: cxvj.

íj
c. Lu ccxxj. Mt̃ cxcviij. Mr̃. cx.

íj
.d. Lu. ccxxij. Mt̃. ccj. Mr̃. cxij.

Fides tua te saluũ fecit. Et ꝓfesti vidit: et sequebat̃ illum magnificans deũ. Et oĩs plebs vt vidit: dedit laudem deo.

x
Lu. ccxxv.

Capitulũ. .XIX.

Et ingressus pãbulabat hiericho. Et ecce vir nomie zacheus: et hic ꝓnceps erat publicanoz: et ipe diues. Et querebat videre ihesũ quis esset: et nõ poterat p̃ turba: qz statura pusillus erat. Et p̃currens ascendit in arboz̃ sicomorũ vt vidẽt illuz. qz inde erat trãsiturus. Et cũ venisset ad locũ: suspiciẽs ihs vidit illũ: et dixit ad eũ. Zachee festinans descende: qz hodie in domo tua opoꝛtet me manere. Et festinãs descẽdit: et excepit illũ gaudẽs. Et cũ viderẽt oĩes murmurabãt dicẽtes: q̃ ad hominẽ peccatorez diuertisset. Stans autẽ zacheus dixit ad dñm. Ecce dimidiũ bonoꝛuz meoꝝ domie do pauperibus: etsi q̃d aliquẽ defraudaui reddo quadrupluz. Ait ihs ad eũ. Quia hodie salus domui huic facta ẽ: eo q̃ et ipse filius sit abrahe. f. Venit enĩ filius homĩs querere ⁊ saluũ facẽ qđ perierat. g. Hec illis audiẽtibꝫ adiciẽs dixit parabolã: eo q̃ esset ꝓpe hierlm. et qz existimarent q̃ cõfestim regnũ dei manifestare̅. h. Dixit ergo. Hõ quidã nobilis abijt ĩ regionẽ longinquã accipere sibi regnum: ⁊ reuerti. i. Vocatis aũt decẽ suis suis. dedit eis decẽ mnas: et ait ad illos. Negociamĩ dũ venio. Cives aũt eius oderãt eum: et miserũt legatõnem post illum dicentes. Nolum⁹ hunc regnare sup nos. Et factuz est vt rediret accepto regno: et iussit vocari seruos quibꝫ dedit pecuniam: vt sciret quãtum quisq̃ negociat⁹ esset. Venit aũt prim⁹ dicẽs. domine: mna tua decez mnas acquisiuit. Et ait illi. Euge bone serue: quia in modico fuisti fidelis: eris potestatez habens supra decem ciuitates. Et alter veĩt dicens. Domine: mna tua fecit q̃nq̃ mnas. Et huic ait. Et tu esto sup̃r quinq̃ ciuitates. Et alter veĩt dicẽs. Domine ecce mna tua: quam habui repositaz in sudario. Timui enim te quia homo austerus es: tollis quod nõ posuisti. ⁊ metis qđ nõ seminasti.

v
.f. Lu. ccxxvj. Mt̃. clviij.

x
.g. Lu. ccxxvij.

íj
.h. Lu. ccxxviij. Mt̃. cclxix. Mr̃. clviij.

v
.i. Lu. ccxxix. Mt̃. cclxx.

Dixit ei. De ore tuo te iudico fue nequam. Sciebas q ego hō auster? sū tollēs qō nō posui: et metēs q nō seminaui. Et quare nō dedisti pecuniam meam ad mensā: et ego veniens cū vsuris vtiq egissem illud. Et astā tibꝰ dixit. Auferte ab illo mnam: et date illi qui decē mnas habet. Et dixerūt ei. Dñe: habet decem mnas. a. Dico aūt vobis: q omni habenti dabitur et habūdabit: ab eo aūt qui nō habet: et qō habet: auferet ab eo. b. Verūtamen ītimicos meos illos qui noluerūt me regnare sup se adducite huc: et īterficite ante me. c. Et hīs dictis pcedebat ascēdēs hierosolimaz. Et factū est cum appropinquasset ad bethphage et bethaniam. ad montē qui vocat olīueti: mīsit duos discipulos suos dicens. Ite in castellum qō contra vos ē. In qō introeūtes. inuenietis pullū azine alligatū: cui nemo vnq hominū sedit. Soluite illum: et adducite. Etsi qs vos īterrogauerit quare soluitis: sic dicetis ei. Quia dñs opā eiꝰ desiderat. d. Abierūt aūt qui missi erāt: et inuenerūt sicut dixit illis stātem pullū. Soluē tibus aūt illis pulluz: dixerunt dñi eius ad illos. Quid soluitis pullum? At illi dixerūt. Quia dominus eum necessarium habet. Et duxerūt illuz ad ihesuz. Et iactātes vestimēta sua sup pullū: imposuerunt ihesū. Ēūte aūt illo substernebāt vestimēta sua in via. e. Et cū appropinquaret iam ad descensū montis olīueti: ceperunt omnes turbe descendētium gaudentes laudare deum voce magna super omnibus quas viderāt ōtutibꝰ dicentes. Benedictus qui venit rex in nomine domini: pax in celo ⁊ gloria in excelsis. f. Et quidā phariseorum de turbis dixerūt ad illuz. Magister increpa discipl̄os tuos. Quibꝰ ipe ait. Dico vobis: q si hi tacuerint lapides clamabūt. g. Et vt appropinquauit: vidēs ciuitatē fleuit sup illam dicens. Quia si cognouisses et tu. Et quidē in hac die tua q ad pacē tibi: nunc autē abscondita sūt ab oculis tuis. Quia venient dies ī te. ⁊ circūdabūt te ītimici tui vallo: ⁊ circūdabūt te. et coangustabūt te vndiq: et ad terrā prosternēt te. et filios tuos qui in te sūt. h. Et nō relinquēt in te lapidem sup lapidem: eo q nō cognoueris tempus visitatōis tue. i. Et ingressus in templū cepit eicere ementes et vendētes ī illo dicēs illis. Scriptū est: quia dom? mea domus orationis ē. Vos aūt fecistis illā spelunca latronum. k Et erat docēs qttidie in templo. principes aūt sacerdotū et scribe et pncipes plebis. querebant illum pdere: et nō inueniebant quid facerēt illi. Omnis em̄ popul? suspēsus erat audiēs illū. ¶ Ca. XX

Et factū ē in vna dieꝝ docēte illo populū in templo ⁊ euāgelizāte: supuenerūt principes sacerdotū et scribe cuz seniorib⁹: et aiunt dicentes ad illū. Dic nobis in qua potestate hec facis. Aut quis ē qui dedit tibi hanc potestatē? Respōdens aī ihesus dixit ad illos. Interrogabo vos ⁊ ego vnū ōbū. Respōdete mihi. Baptismū iohannis de celo erat: an ex hominibus? At illi cogitabant inter se dicentes. Quia si dixerimus de celo dicet. Quare ergo nō credidistis illi? Si aūt dixerimus ex hominibus: plebs vniuersa lapidabit nos. Certi sunt em̄ iohannem pphaz esse. Et respōderūt se nescire vnde esset. Et ihs ait illis. Neq ego dico vobis: in qua potestate hec facio. l. Cepit aūt dicere ad plebem parabolaz hanc. Homo plantauit vineā et locauit eā colonis: et ipe peregre fuit multis temporibus. Et in tempe misit ad cultores seruū: vt de fructu vinee darēt illi. Qui cesū dimiserūt eū inanē. Et addidit alterꝝ seruū mittē. Illi aūt hunc q̄z cedētes. et afficiētes ꝓtumelia: dimiserūt ianem. Et addidit terciū mittē: q ⁊ illū vulnerātes eiecerūt: Dixit aūt dñs vinee. Quid faciaz? Mittā filiū meū dilectū: forsitan cū hūc viderīt verebūt. Quē cū vidissēt coloni: cogitauerūt int̄ se dicentes. Hic ē heres. Occidam? illuz: vt nra fiat hereditas. Et eiectū illuz extra vineā occiderūt. Quid g faciet illis domin? vinee. Veniet ⁊ pdet colonos istos: et dabit vineam alijs.

ij
a. Lu. ccxxx. Mt. cclxxj. Mr lxij.

v
b. Lu. ccxxxj. Mt. cclxxij.

ij
c. Lu. ccxxxij. Mt. ccvj. Mr. cxvij.

ij
d. Lu. ccxxxiij Mt. ccvij. Mr cxviij.

j
e. Lu ccxxxiiij Mt. ccix. Mr. cxix. Jo. c.

v
f. Lu. ccxxxv. Mt. ccxij.

x
g. Lu. ccxxxvj

ij
h. Lu. ccxxxvij Mt. ccxlij. Mr. cxxxvij.

j
i. Lu. ccxxxviij. Mt. ccxj. Mr. cxxj. Jo. xxj.

j
k. Lu. ccxxxix Mt. ccxx. Mr. cxxij. Jo. lxxxv

ij
Lu. ccxl. Mt. ccxvij. Mr. cxxvij.

ij
l. Lu. ccxlj. Mt. ccxix. Mr. cxxviij.

Quo audito dixerũt illi. Absit. Ille aũt aspiciẽs eos ait. Quid est hoc qđ scriptũ ẽ. lapidẽ quem reprobauerũt edificantes hic factus ẽ in caput anguli? Omnis qui ceciderit supẽ illum lapidẽ ꝓquassabit: supẽ quẽ aũt ceciderit. cõminuet illuz. a. Et querebãt principes sacerdotũ et scribe mittere in illum manus illa hora: et timuerũt populũ. Cognouerũt enim q ad ipos dixerit similitudinẽ hanc. b. Et obseruãtes miserũt insidiatores qui se iustos simularẽt. vt caperẽt eũ in sermone: vt traderẽt illũ principatui et potestati pſidis. Et interrogauerũt eũ dicẽtes. Magister scimus quia recte dicis et doces: z nõ accipis pſonam homĩs: sed viam dei in veritate doces. Licet nobis dare tributũ cesari an nõ? Cõsiderãs aũt dolũ illoz dixit ad eos. Quid me tẽptatis? Ostendite mihi denariũ. Cuius habz ymaginẽ et iscriptiõz? Respondẽtes dixerũt. Cesaris. Et ait illis. Reddite gđ sũt cesaris cesari: et qđ sũt dei deo. Et nõ potuerũt verbum eius reprehendere coram plebe: et mirati in respõso eius tacuerũt. Accesserũt aũt qđã saduceoz. q negant esse resurrectiõz: z interrogauerũt eũ dicẽtes. Magister. moyses scripsit nobis: si frater alicuius mortuꝰ fuerit habẽs uxorẽ: z hic sine liberis fuerit vt accipiat eã frater eiꝰ uxorẽ. et suscitet semen fri suo. Septem gđ fratres erãt: z pmus accepit uxorem et mortuꝰ ẽ sine liberis. Et sequẽs accepit illam: et ipse mortuꝰ ẽ sine filio. Et tertiꝰ accepit illã: similiter et omĩs septẽ et nõ reliquerũt semen: et mortui sũt. Nouissime oĩm mortua ẽ et mulier. In resurrectiõe gđ cuius eoz erit uxor? Siquidẽ septẽ habuerũt eã uxorem. Et ait illis ihus. Filij huiꝰ seculi nubũt et traduntur ad nuptias: illi vero qui digni habebuntur seculo illo. et resurrectiõe ex mortuis neqz nubẽt neqz ducent uxores: neqz eĩ vltra mori poterũt. Equales eniz angelis sũt: et filij sũt dei. cũ sint filij resurrectiõis. Quia vero resurgãt mortui. z moyses oñdit secus rubũ: sicut dicit dominum deũ abraham z deũ ysaac. et deuz iacob. Deus aũt nõ ẽ mortuoz sed viuoz. Omnes eĩ viuũt ei. Respõdentes aũt qdam scribaz dixerũt ei. Magister bene dixisti. c. Et amplius ñ audebãt eũ quicq̃ interrogare. d. Dixit aũt ad illos. Quõ dicũt xpm filiũ dauid esse: z ipe dauid dicit in libro psalmorũ. Dixit dns domino meo sede a dextris meis. donec ponaz inimicos tuos scabellũ pedum tuoz: Dauid gđ dominũ illũ vocat: z quõ filius eius est? .e. Audiẽte aũt omni populo dixit discipulis suis. Attendite a scribis qđ volũt ambulare in stolis. z amant salutatiõnes in foro: et primas cathedras in synagogis: z pmos discubitꝰ in conuiuijs. f. Qui deuorãt domꝰ viduarũ: simulãtes longã oratiõz. Hij accipiẽt dãnatiõz maiorẽ.

Ca. XXI.

Respiciẽs aũt vidit eos qđ mittebãt munera sua in gazophilatiũ diuites. Vidit autem z quandã viduã paupculam mittẽtez era minuta duo. Et dixit. Vere dico vobis: qz vidua hec paup plusq̃ omnes misit. Nã omnes hij ex habũdanti sibi miserũt in munera dei: hec autẽ ex eo qđ deest illi oñem victũ suum quẽ habuit misit. g. Et qbusdam dicentibꝰ de tẽplo q bonis lapidibꝰ et donis ornatũ esset. dixit. Hec q videtis: veniẽt dies in qbus nõ relinquet lapis sup lapidẽ qui non destruat. h. Interrogauerũt aũt illum dicẽtes. Preceptor qñ hec erũt: et qđ signum cũ fieri incipient? Qui dixit. Videte ne seducamini. Multi eĩ veniẽt in nomine meo dicentes quia ego sum: et tempus appropinquabit. Nolite ire post eos. cũ autem audieritis prelia et seditiones, nolite terreri. Oportet primũ hec fieri: sed nondũ statim finis. Tunc dicebat illis. Surget gẽs cõtra gentẽ et regnum aduersus regnum: et terremotus magni erũt p loca. et pestilencie z fames: terroresq̃ de celo. et signa magna erũt. i. Sed añ hec omnia inicient vobis manus suas: z persequentur tradentes in synagogas et custodias: trahentes ad reges et presides propter nomẽ meum. Contiget autem vobis in testimonium. k. Ponite ergo in cordibus

j
.a. Lu. ccxlij. Mt. ccxx. Mr. cxxix. Jo. lxxx viij. z. lxxxix.

ij
.b. Lu. ccxliij. Mt. ccxxiij. Mr. cxxx.

ij
.c. Lu. ccxliiij. Mt. ccxxvj. Mr. cxxxiij.

ij
.d. Lu. ccxlv. Mt. ccxxv. Mr cxxxiiij.

ij
.e. Lu. ccxlvj. Mt. ccxxix. Mr. cxxxv.

viij.
.f. Lu. ccxlvij. Mr. cxxxvj.

ij
.g. Lu. ccxlviij Mt. ccxlij. Mr. cxxxvij.

ij
.h. Lu. ccxlix. Mt. ccxliij. Mr cxxxviij.

i
.i. Lu. ccl. Mt. ccxliiij. Mr. cxxix. Jo. cxlj. z cxlvj.

ij
.k. Lu. cclj. Mt lxxxviij. Mr. cxlj.

vestris nō ꝑmeditari quēadmodū re
spondeatis. Ego eī dabo vobis os ⁊
sapiencią̄:cui nō potērūt resistere ⁊
contradicere oms aduersarij vestri.
Trademini aūt a pentibus et fratri-
bꝫ et ꝯgnatis et amicis:⁊ morte affi
cient ex vobis. Et eritis odio omni-
bus hominibꝫ propter nomen meū.
Et capillus de capite vestro nō peri-
bit. In paciencia vestra possidebitis
animas vestras.a·Cuz aūt videritis
circūdari ab exercitu hierusalē:tūc
scitote qa appropinquabit desolatio
eius.b.Tūc qui in iudea sūt fugiant
ad montes:et qui in medio eius di-
scedā̄t.et qui in regionibus non in-
trent in eam:quia dies vltōnis hij sī
vt impleātur omnia q̄ scripta sūt.c.
Ve aī prēgnātibus et nutrientibꝫ in
illis diebus.d. Erit eī pressura ma-
gna sup terraz:⁊ ira populo huic.e.
Et cadēt in ore gladij:et captiui du-
centur in omnes gentes. Et hierlm
calcabitur a gentibus:donec imple-
antur tempora natōnuz.f. Et erunt
signa in sole et luna et stellis:⁊ ī ter
ris pressura gentiū pre cōfusione so-
nitus maris ⁊ fluctuū:arescentibus
hominibꝫ pre timore et expectatōe q̄
supueniēt vniuerso orbi. Nā ⁊tutes
eloꝝ mouebūt.g.Et tūc videbūt fi-
liū hoīs veniētē ī nube cū pōtate ma
gna ⁊ maiestate.Hijs aūt fieri īcipiē
tibꝫ.respicite ⁊ leuate capita vra qm̄
appropinquat redēptio vra.Et dixit
illis similitudinē. Videte ficulneaz ⁊
omnes arbores:cū producunt iā ex
se fructū scitis quoniā prope ē estas
Ita ⁊ vos cum videritis hec fieri:sci
tote quoniam prope est regnum dei.
Amen dico vobis:quia ñ preteribit
generatio hec donec omnia fiant.Ce
lum ⁊ terra trānsibunt. ⁊ba aūt mea
non transibunt.h.Attendite aūt vo
bis ne forte grauentur coꝛda vestra
in crapula et ebrietate et curis huiꝰ
vite:et supueniat ī vos repentina di
es illa. Tanq̄ laqueus em̄ supueniet
in omnes:qui sedēt sup faciē omnis
terre. Vigilate ergo om̄i tēpore oraⁿ-
tes:vt digni habeamini fugere ista
om̄ia q̄ futura sūt:et stare ante fili-
um hominis. Erat aūt diebus docēs
in tēplo:noctibus vero exiens mora
batur ī monte qui vocatur oliueti.
Et omnis popul⁹ manicabat ad eum
in tēplo audire eū. Ca. .XXII.
Appropinquabat autē dies fe-
stus azimoꝝ qui dicitur pa
scha.i.Et querebant princi-
pes sacerdotum et scribe quō eū inē-
ficerent:timebant vero plebē.k. In-
trauit aūt sathanas in iudā q̄ ꝯgno
minabatur scarioth.vnum de duode
cim.l.et abijt et locutus ē cū pncipi
bus sacerdotū et magistratibꝫ quēad
modū illum traderet eis. Et gauisi sūt:
et pacti sūt pecuniā illi dare. Et spo
pondit.Et querebat oportunitatem:
vt traderet illū sine turbis. Venit aī
dies azimoꝝ:in qua necesse erat oc-
cidi pascha. Et misit petrū et iohānē
dicens. Euntes parate nobis pascha:
vt manducem⁹. At illi dixerūt. Vbi
vis parem⁹?.Et dixit ad eos. Ecce ī-
troeuntibus vobis in ciuitatē occur
ret vob̄ homo amphoram aque por-
tās:sequmini eū in domū quā intrat:
et dicetis patrifamilias domus.dicit
tibi magister. Vbi ē diuersoriuz vbi
pascha cū discipulis meis manducē?
Et ipe oñdet vobis cenaculū magnū
stratū:et ibi parate. Euntes aūt inue
nerūt sicut dixit illis:et parauerunt
pascha. Et cū facta esset hora discu-
buit:et duodecim apli cuz eo.m.Et
ait illis.Desiderio desiderauī hoc pa-
scha manducare vobiscū:anteqū pa-
ciar.n.Dico em̄ vob̄:quia ex hoc nō
mādducabo illud donec impleatur in
regno dei. Et accepto calice gracias
egit ⁊ dixit.Accipite et diuidite īter
vos.Dico eī vob̄:q̄ nō bibā de gene
ratione vitis donec regnuz dei veni-
at.o.Et accepto pane gracias egit ⁊
fregit:et dedit eis dicens.Hoc ē coꝛ-
p⁹ meū:qd̄ p vob̄ ēdet.Hoc facite ī
meā ꝑmemoratōnez.p.Similiter et
calicem:postq̄ cenauit dicēs.Hic est
calix nouum testamētum in sāguine
meo:q̄ p vob̄ fūdet.q.Verūtamē ec-
ce manus tradētis me mecū ē in mē-
sa. Et quidē filius hominis secundū qd̄
diffinitū ē vadit·Verūtamē ve homi
p quē tradet.r. Et ipi cepērūt querē
int̄ se:qs esset ex eis q̄ hoc facturus

a. Lu.cclij.

b. Lu.cclvij. Mt.ccxlvvij. Mr.cxlvij.

c. Lu.cclvvij. Mt.ccxlix. Mr cxlvij.

d. Lu.cclv. Mt.cclj. Mr. cxlvj.

e. Lu.cclvj.

f. Lu.cclvij. Mt.cclvvij. Mr cl.

g. Lu.cclvvij. Mt.cclix. Mr. clj.

b. Lu.cclix.

n0

i
Lu.cclx. Mt. cclxxvvij. Mr.clvj. Jo.xx.

i
.i. Lu.cclxj. Mt.ccxx. Mr. cxxix· Jo.lxxvij. ix

.k. Lu.cclxij. Jo.cxvij.et.cxxvvij.

ij
.l. Lu.cclxvij. Mt.cclxxvvij. Mr.clx.

x
.m. Lu.cclxvvij

ij
.n. Lu.cclxv. Mt.cclxxxv. Mr clxvj.

j
.o. Lu.cclxvi. Mt.cclxxxvvij. Mr clxv. Jo.lxvij.⁊.lv.⁊.lxv

ij
.p. Lu.cclxvij. Mt.cclxxxv. Mr.clxvi.

ij
.q. Lu. cclxvvij Mt.cclxxxi. Mr clxvij.

i
.r. Lu.cclxix· Mt.cclxxx. Mr clxij. Jo.cxxij.

esset. Facta ē aūt ꝛ ꝓtencio ītēr eos: quis eoꝝ uideret esse maior. Dixit aūt eis. Reges gētiū dominant eoꝝ: et qui potestatē habēt sup eos benefici uocant. Uos aūt nō sic. Sed q̄ maior ē in uobis fiat sicut minor: et qui ꝓcessor ē sicut ministrator. a. Nā quis maior ē? Qui recūbit: an q̄ ministrat? Nōne qui recumbit? Ego aūt in medio uestrū sū sicut q̄ ministrat. Uos aūt estis qui ꝑmansistis mecū ī tēptatōibꝫ meis. Et ego dispono uob sicut disposuit mihi p̄ me⁹ regnum: ut edatis et bibatis sup mensā meaꝝ in regno meo. b. et sedeatis sup thronos duodecim iudicātes duodecī tribus isrl̄. c. Ait aūt dominus simoni. Simō: ecce sathanas expetiuit uos ut cribraret sicut triticum. Ego autē rogaui ꝑ te: ut nō deficiat fides tua. d. et tu aliquando ꝓuersus: confirma frēs tuos. e. Qui dixit ei. Domine: tecū parat⁹ sū et in carcerez et in mortem ire. Et ille dixit. Dico tibi petre: non cantabit hodie gallus. donec ter abneges nosce me. f. Et dixit eis. Quando misi uos sine saculo et pera et calciamentis: nūquid alīq̄d defuit uobis? At illi dixer̄t. Nihil. Dixit ḡ eis. Sed nūc q̄ habet sacculū tollat: similiter et perā. Et qui nō habet: uendat tunicā suam et emat gladiū. g. Dico eī uobis: quoniā adhuc hoc qd̄ scriptū ē oportet implerī in me: ꝛ ꝙ cū iniquis deputatus est. Etenim ea q̄ sūt de me finez habent. At illi dixerunt. Domine: ecce duo gladij hic. h. At ille dixit eis. Satis est. i. Et egressus ibat secundū ꝓsuetudinē in montē oliuaꝝ. Secuti sūt aūt illuz ꝛ discipli. k. Et cū pueniss̄et ad locū: dixit illis. Orate: ne ītretis intēptatōnez. l. Et ipe auulsus ē ab eis quātum iactus ē lapidis: et posi tis genibꝫ orabat dicens. pater si uis trāsfer calicē istū a me. m. Uerūtamē nō mea uolūtas: ꝓ tua fiat⁹ n. Apparuit aūt illi angel⁹ de celo cōfortās eū. Et factus est in agonia plixius orabat. Et factus ē sudor eius. sicut gutte sāguinis decurrētis in terraz. o. Et cū surrexiss̄et ab oratōe ꝛ uenisset ad discipulos suos: inuenit eos dormientes pre tristicia. Et ait illis. Quid dormitis. Surgite ꝛ orate: ne ītretis in tēptatōez. p. Adhuc eo loquente: ecce turba. et qui uocabatur iudas un⁹ de duodecim antecedebat eos: et appropinquauit ihū. ut oscularetur eum. q. Ihesus autē dixit illi. Juda. osculo filiū hominis tradis? r. Uidentes aūt hij qui circa ipm erāt quod futurū erat: dixerunt ei. Domine: si p̄cutimus in gladio? Et pcussit un⁹ ex illis seruū ꝓncipis sacerdotū: et amputauit auriculā eius dextrā. Respōdens aūt ihs ait. Sinite. Usq̄ huc. s. Et cū tetigisset auriculā eius sanauit eū. t. Dixit autē ihus ad eos qui uenerāt ad se principes sacerdotū et magistrat⁹ tēpli ꝛ seniorez. Quasi ad latronē existis cū gladijs ꝛ fustibus Cū quottidie uobiscū fuerim in templo: nō extendistis man⁹ in me. Sed hec est hora ūra: et potestas tenebrarū. v. Conp̄hendētes aūt eū. duxerūt ad domū ꝓncipis sacerdotū. x. petr⁹ uero sequebat̄ alonge. Accenso aūt igne in medio atrij. ꝛ circūsedētibus illis. erat petrus in medio eoꝝ. Quē cū uidisset ancilla quedā sedētem ad lumen: et eū fuisset intuita dixit. Et hic cū illo erat. At ille negauit eū dicens. Mulier: nō noui illū. ỹ. Et post pusillū alius uidēs eū dixit. Et tu de illis es. Petrus uero ait. O homo nō sum. Et ītermallo facto q̄ hore uni⁹: ali⁹ q̄dā affirmabat dicēs. Uere ꝛ hic cū illo erat: nā ꝛ galile⁹ ē. Et ait petrus. Homo: nescio quid dicis. Et cōtinuo adhuc illo loquente cantauit gallus. z. Et conuersus dñs respexit petrū. Et recordat⁹ est petrus uerbi dñi sicut dixerat: q̄ priusq̄ gall⁹ cāret. ter me negab. Et egressus petr⁹ foras fleuit amare. a. Et uiri q̄ tenebāt illū. illudebant ei cedentes. Et uelauerūt eum: et pcuciebāt faciē ei⁹: et ītrogauer̄t eū dicētes. Prophetiza. Quis ē q̄ te pcussit? Et alia multa blasphemātes dicebāt in eū. b. Et ut factus ē dies. ꝓuenerunt seniores plebis et principes sacerdotū et scribe: ꝛ duxerūt illum ad cōsilium suū dicētes. Si tu es cristus. dic nob⁹ c. Et ait illis. Si uob dixero ñ credetis

ꝑ
.a. Lu. cclxxj.

o
.b. Lu. cclxxij. Mt̄. cxcvij.

ꝑ
.c. Lu. cclxxiij.

ix
.d. Lu. cclxxiiij Jo. cxxvj.

i
.e. Lu. cclxxv. Mt̄. cclxxxix. Mr̄. clxx. Jo. cxxvj.

ꝑ
.f. Lu. cclxxvj.

viij
.g. Lu. cclxxviij Mr̄. ccxvj.

ꝑ
.h. Lu. cclxxviij.

i
.i. Lu. cclxxix. Mt̄. ccxci. Mr̄. clxxij. Jo. clvj.

ij
.k. Lu. cclxxx Mt̄. ccxcvj. Mr̄ clxxvij.

i
.l. Lu. cclxxxj. Mt̄. ccxciiij. Mr̄. clxxv. Jo. clxj.

i
.m. Lu. cclxxxij. Mt̄. ccxcv. Mr̄. clxxvj. Jo. clxij.

ꝑ
n. Lu. cclxxxiij

ij
.o. Lu. cclxxxiiij. Mt̄. ccxcvj Mr̄. clxxvij.

i
.p. Lu. cclxxxv Mt̄. ccc. Mr̄. clxxxj. Jo. clviij et. lxxix.

ij
.q. Lu. cclxxxvj. Mt̄. cccj. Mr̄. clxxxij.

i
.r. Lu. cclxxxvij. Mt̄. cccij. Mr̄. clxxxiij. Jo. clx.

ꝑ
.s. Lu. cclxxxviij.

i
.t. Lu. cclxxxix Mt̄. ccciiij. Mr̄ clxxxiiij. Jo. clxi.

i
v. Lu. ccxc. Mt̄ cccv. Mr̄. clxxxv. Jo. clxij.

i
.x. Lu. ccxcj. Mt̄. cccxiij. Mr̄. cxcv. Jo. clxviij. ꝛ. clxvj.

i
.ỹ. Lu. ccxcij. Mt̄. cccxv. Mr̄ cxcvj. Jo. clxxv.

ij
.z. Lu. ccxciij. Mt̄. cccxvj. Mr̄ cxcvij.

i
.a. Lu. ccxciiij. Mt̄. cccxvij. Mr̄ cxciiij. Jo. clxxvij.

ij
.b. Lu. ccxcv. Mt̄. cccxviij. Mr̄. cxcviij.

ꝑ
.c. Lu. ccxcvj.

mihi: si aũt et interrogauero nõ re-
spondebitis mihi: neq; dimittetis. a.
Ex hoc aũt erit filius hominis sedẽs a
dextris virtutis dei. b. Dixerũt autẽ
omnes. Tu ergo es fili⁹ dei: Qui ait.
Vos dicitis: qr ego sũ. c. At illi dixe-
rũt. Quid adhuc desideramus testimo-
niũ: Ipi em̃ audiuim⁹ de ore ei⁹.

Capitulum. .XXIII.

Et surgens omnis mltitudo
eor̃ duxerũt illũ ad pilatũ. d.
Ceperũt aũt accusare illũ di
centes. Hũc inuenim⁹ subuertentẽ gẽ-
tem nr̃am: et phibentẽ tributa dari
cesari: et dicentẽ se xp̃m regẽ esse. e.
Pilat⁹ aũt interrogauit eũ dicẽs. Tu
es rex iudeor̃: At ille respondẽs ait.
Tu dicis. f. Ait aũt pilatus ad p̃ncipes
sacerdotũ et turbas. Nihil inue-
nio causę in hoc homine. g. At illi i-
ualescebãt dicentes. Cõmouit popu
lum docẽs per vniversum iudeã. in-
cipiẽs a galilea vsq; huc. Pilat⁹ autẽ
audiẽs galileã. interrogauit si hõ ga
lileus esset. Et vt ognouit q̃ ỏ hero-
dis potestatis esset remisit eũ ad hero
dem: qui & ipe hierosolimis erat illis
diebꝫ. Herodes aũt visu ihu: gauisus
ẽ valde. Erat em̃ cupiẽs ex mltꝫ tpe
videre eũ eo q̃ audiret multa de eo:
et sperabat signũ aliqd videre ab eo
fieri. Interrogabat aũt eu3 mltis ser
monibꝫ: at ipe nihil illi respõdebat. i.
Stabant aũt principes sacerdotũ et
scribe constanter accusantes eum. k.
Spreuit aũt illũ herodes cũ exercitu
suo: et illusit indutũ veste alba: et re
misit ad pilatũ. Et facti sũt amici he
rodes et pilatus in ipa die: nam an-
tea inimici erant adinuicẽ. l. Pilatus
aũt cõuocatis principibꝫ sacerdotuz
& magistratibꝫ & plebe: dixit ad illos.
Obtulistis mihi hominẽ hunc. quasi
auertentẽ populũ: et ecce ego coram
vobis interrogans. nullã causã inue-
nio in homine isto: ex his in q̃bꝫ eũ
accusatis. m. Sed neq; herodes. Naz
remisi vos ad illũ: & ecce nihil dignũ
morte actũ est ei. n. Emendatũ ergo
illum dimittaz. Necesse aũt habebat
dimittere eis p̃ diem festũ vnum. o.
Exclamauit aũt simul vniversa tur
ba dicens. Tolle hũc: et dimitte nob
barraban. Qui erat propter seditiõez
quandã factã in ciuitate et homici-
diũ missus in carcerem. p. Iterũ aũ
pilatus locut⁹ est ad eos: volens di-
mittere ihesum. At illi succlambant
dicentes. Crucifige. crucifige eu3. q.
Ille autẽ tercio dixit ad illos. Quid
enim mali fecit iste: Nullam causam
mortis inuenio in eo. Corripiã ergo
illum et dimittã. r. At illi instabant
vocibus magnis postulantes vt cru
cifigereꝫ: et inualescebant voces eo-
rum. s. Et pilatus adiudicauit fieri
petitiõnẽ eor̃. Dimisit aũt illis eu3. q̃
propter homicidiũ & seditiõnẽ missus
fuerat in carcerẽ quem petebãt: ihm
vero tradidit voluntati eor̃. t. Et cũ
ducerent eum apprehenderũt simonẽ
quendã cyrenensez venientẽ ỏ villa:
et imposuerũt illi crucẽ portare p⁹
ihesum. Sequebaꝫ aũt illũ mlta tur
ba populi et mulier̃: que plangebãt
et lamẽtabantur eu3. Conuersus aũ
ad illas ihus dixit. Filie hierlm no
lite flere sup me: sed sup vosipas fle-
te. et sup filios vestros. Quoniã ecce
venient dies in q̃bus dicẽt. Beate ste-
riles. et vẽtres que nõ genuerunt: et
vbera que nõ lactauerũt. Tunc inci
pient dicere montibus cadite super
nos: et collibus operite nos. Quia si
in viridi ligno hec faciũt in arido q̃d
fiet⁹. v. Ducebanꝫ aũt & alij duo ne-
quã cũ eo: vt interficerenꝫ. x. Et p⁹-
q̃ venerunt in locum qui vocaꝫ cal
uarie. ibi crucifixerunt eum. ỹ. et la
trones: vnũ a dextris et alter̃ a sini-
stris. z. Ihesus autez dicebat. Pater
dimitte illis. Quia nesciunt quid fa
ciunt. a. Diuidentes vero vestimẽta
eius miserũt sortes. Et stabat popu-
lus expectans. b. et deridebant eum
principes cuz eis dicentes. Alios sal
uos fecit: seipsum saluum faciat. si
hic est cristus dei electus. c. Illude-
bant aũt ei et milites accedentes: et
acetuz offerẽtes ei dicẽtes. Si tu es
rex iudeor̃ saluũ te fac. d. Erat autẽ
supscriptiõ scripta sup eũ litteris gre
cis et latinis & hebraicis: hic ẽ rex iu
deor̃. e. Vnus aũt de his q̃ pẽdebãt
latrõibꝫ blasphemabat eũ dicẽs. Si
tu es xp̃s: saluũ fac temetipm & nos.

.a.Lu.ccxcvij. Mt̃.cccx. Mr̃. cxcj. Jo.lxix.
.b.Lu.ccxcviij
.c.Lu.ccxcix. Mt̃.cccxij Mr̃. cxcviij.
Lu.ccc. Mt̃.cc-cxcviij. Mr̃.cxc-ix. Jo.clxxvj.
.d.Lu.cccj.
.e.Lu.cccij. Mt̃.cccxx. Mr̃. cc. Jo.clxxviij
.f.Lu.ccciij Jo.clxxxvj·et cxc.et.clxxxij.
.g.Lu.ccciiij.
.i.Lu.cccv. Mt̃ cccviij. Mt̃ clxxxix.
.k.Lu.cccvj.
.l.Lu.cccvij. Jo.clxxxij.et. clxxxvj.et.cxc
.m.Lu.ccc.viij
.n.Lu.cccix. Mt̃.cccxxij . Mr̃.ccij.
.o.Lu cccx. Mt̃.cccxxv. Mr̃.ccviij. Jo. clxxxiiij.
.p.Lu.cccxj. Mt̃.cccxxvj. Mr̃.ccv. Jo.clxxxviij. ix
.q.Lu.cccxij. Jo.clxxxij.et cxc.et clxxxvj.
.r.Lu.cccxiij. Mt̃.cccxxvj. Mr̃.ccv. Jo.cxcviij.
.s.Lu.cccxiiij. Mt̃.cccxxviij. Mr̃.ccvj. Jo. cxcvj.
.t.Lu.cccxv. Mt̃.cccxxxj. Mr̃.ccix. Jo. cxcvij.
.v.Lu.cccxvij. Mt̃.cccxxxvj. Mr̃.ccx. Jo. cxcviij.
.x.Lu.cccxviij Mt̃.cccxxxij. Mr̃.ccxj. Jo.cxcix.
.ỹ.Lu.cccxix. Mt̃.cccxxxvj. Mr̃.ccxv. Jo. cxcviij.
.z.Lu.cccxx.
.a.Lu.cccxxj. Mt̃.cccxxxviij. Mr̃.ccxvij. Jo. ccj.
.b.Lu.cccxxij. Mt̃ cccxxxviij Mr̃.ccxviij .ij
.c.Lu.cccxxiij Mt̃.cccxlij. Mr̃ ccxxij.
.d.Lu cccxxiiij Mt̃.cccxxxv. Mr̃. ccxiiij. Jo cxcix.
.e.Lu.cccxxv. Mt̃.cccxxxix. Mr̃.ccxix.

r
.a.Lu.cccxxvj

.a.Respondēs aūt alter increpabat eū dicens. Neq; tu times deū. qui in eadem damnatōe es. Et nos quidem iuste: nā digna factis recipim⁹. Hic vero nihil mali gessit. Et dicebat ad ihm. Dñe: memēto mei cū veneris ī

ij
.b.Lu.cccxxvij
Mt̄.cccxl. Mr̄.
ccxx.

regnū tuū. Et dixit illi ihesus. Amē dico tibi: hodie mecū eris in paradi-

ij
c.Lu.cccxxviij
Mt̄.cccxlviij.
Mr̄.ccxxviij.

so. b. Erat aūt fere hora sexta: ⁊ tenebre facte sūt in vniuersam terrā vsq; in horam nonam. Et obscuratus est

i
.d.Lu.cccxxix
Mt̄.cccxlix.
Mr̄.ccxxix.
Jo.cclxxj.

sol. c. et velum templi scissum ē medium. d. et clamans voce magna ihesus ait. Pater: in manus tuas ꝑmēto spiritū meū. Et hec dicēs expirauit. e. Videns aūt centurio quod factū fuerat: glorificauit deus dicens.

ij
.e.Lu.cccxxx.
Mt̄.cccxlvj.
Mr̄.ccxxv.

Vere hic homo iustus erat. f. Et omnis turba eorū q̄ sil̄ aderāt ad spectaculū istud. et videbāt q̄ fiebant: percucientes pectora sua reuertebātur.

r
.f.Lu.cccxxxj.

Stabant aūt omnes noti ei⁹ alōge: et mulieres q̄ secute eū erant a galilea hec videntes. g. Et ecce vir nomine ioseph qui erat decurio. vir bon⁹

j
.g.Lu.cccxxxij
Mt̄.cccxlviij.
Mr̄.ccxxvij.
Jo.ccvj.

et iustus: hic nō ꝑsenserat consilio ⁊ actibus eor̄. ab aramathia ciuitate iudee: qui expectabat et ipe regnum dei. Hic accessit ad pilatum et petijt

j
b.Lu.cccxxxiij
Mt̄.cccxlix.
Mr̄.ccxxviij.
Jo.ccvij.

corpus ihesu. h. et depositum inuoluit sydone: ⁊ posuit eū in monumento excisō: in quo nondū quisq̄ positus fuerat. i. Et dies erat parasceues: et

r
.i.Lu.cccxxx
iiij.

sabbatū illucescebat. Subsecute aūt mulieres que cum eo venerāt de galilea viderūt monumentū: et quēadmodum positum erat corpus ei⁹. k. et reuertentes parauerunt aromata et vngenta: et sabbato quidem silue-

viij
k.Lu.cccxxxo
Mr̄.ccxxx.

rūt secundū mandatum.

j
Lu.cccxxxvj.
Mt̄.ccclij. Mr̄.
ccxxxj. Jo.ccxj

¶ Capitulum. .XXIIII.

Una aūt sabbati valde dilucu lo venerunt ad monumentum portantes que parauerant aromata: et inuenerunt lapidē reuolutū a monumento ⁊ ingresse ñ inuenerunt corpus domini ihesu. Et factum ē duz mēte consternate essēt de isto: ecce duo viri steterunt secus illas in veste fulgenti. l. Cuz timerēt aūt et declinarent vultum in terraz: dixerunt ad illas. Quid queritis viuentē cū mortuis? Nō ē hic: sed surrexit. Recordamini qualiter locut⁹ est vobis. cū adhuc in galilea esset dicens. Quia oportet filium hominis

ij
.l.Lu.cccxxxvij.
Mt̄.ccclij.
Mr̄.ccxxxij.

trad̄i in manus hominū peccatorū: ⁊ crucifigi. et tercia die resurgere. m. Et recordate sūt verborū ei⁹: ⁊ regresse a monumento nunciauerunt hec

ij
.m.Lu.cccxxx
viij.
Mt̄.ccclviij.
Mr̄.ccxxxviij.

omnia illis vndecim: et ceteris omnibus. n. Erat aūt maria magdalene. ⁊ iohāna. et maria iacobi. et cetere q̄ cū eis erāt: que dicebant ad apostolos hec. Et visa sūt ante illos sicut deliramentū verba ista: et nō crediderūt

r
.n.Lu.cccxxx
ix.

illis. Petrus aūt surgēs cucurrit ad monumētū: et ꝓcūbēs vidit linthea mina sola posita: et abijt secū mirās qd̄ factū fuerat. o. Et ecce duo ex illis ibāt ipa die in castellū qd̄ erat in

viij
.o.Lu.cccxl.
Mr̄.ccxxxviij.

spacio stadior̄ sexaginta ab hierlm nomie emaus: et ipi loq̄bant ad inuicē de hijs omnibus q̄ acciderāt. Et factū ē dū fabularent̄ ⁊ secū quererēt: et ipe ihus approp̄inquās ibat cuz illis. Oculi aūt illor̄ tenebant̄. ne euz agnoscerēt. Et ait ad illos. Qui sunt hij sermones quos cōfertis adinuicē ambulātes: et estis tristes? Et respondēs vn⁹ cui nomen cleophas: dixit ei. Tu solus pegrinus es ī hierlm et nō ꝓgnouisti q̄ facta sūt ī illa hijs diebus? Quibus ille dixit. Que? Et dixerūt. De ihu nazareno q̄ fuit vir ꝓpheta: potēs in ope et sermone. coraā deo ⁊ omi populo. Et quō eū tradiderunt sūmi sacerdotes et p̄ncipes nri ī dāpnatōnē mortis: et crucifixerūt eū. Nos aūt sperabam⁹: qr ipse esset redēptur⁹ isrl̄. Et nūc sup hec omnia tercia dies ē hodie: q̄ hec facta sunt. Sed et mulieres q̄dam ex nris terruerunt nos. q̄ ante lucē fuerunt ad monumētuz: et non inuento corpore eius. venerunt dicētes se etiā visionē angelor̄ vidisse: qui dicunt eū viuere. Et abierūt quidā ex nris ad monumentuz: et ita inuenerūt sicut mulieres dixerūt: ipm vero ñ inuenerūt. Et ipe dixit ad eos. O stulti et tardi corde ad credendū ī oibus q̄ locuti sūt ꝓphe. Nōne hec oportuit pati cristū: et ita intrare ī gl̄iam suā? Et incipiēs a moyse et oibus ꝓphetis īterp̄tabat̄ illis ī oibus scripturis

Plogus

que de ipo erat. Et appropinquauerſt castello quo ibant: ⁊ ipe se finxit lo= gius ire. Et coegerunt illu dicentes. Mane nobiscu quonia aduespascit: et inclinata e ia dies. Et inrauit cuz illis. Et factu e du recuberet cuz eis accepit pane: et benedixit ac fregit: et porrigebat illis. Et apti sut oculi eor: et gnouerut euz: et ipse euanuit ex oculis eor. Et dixerut adinuice. None cor nrm ardens erat in nobis. du loqre in via: et apiret nobis scri pturas? Et surgetes eade hora regres si sut in hierlm: ⁊ inuenerut congrega tos undecim. et eos q cu illis erat di= centes q surrexit dominus vere: et apparuit simoni. Et ipi narrabat q gesta erant in via: et quo gnouerut eu in fractoe panis. a. Du aut hec lo qre: stetit ibus i medio eor ⁊ dixit eis. Pax vobis. Ego su: nolite time. Coturbati vero et gterriti. existima bat se spuz videre. Et dixit eis. Quid turbati estis: et cogitatoes ascendut in corda vra? Videte manus meas et pedes: qr egoipe su. Palpate et vide te: qr spus carne et ossa no habet. sic me videtis habe. Et cum hoc dixisset: ondit eis man⁹ ⁊ pedes. b. Adhuc at illis no credetibus et miratibo p gau dio. dixit. Habetis hic aliqd qd man duce? At illi obtulerut ei parte pi= scis assi: et fauu mellis. Et cu madu= casset coram eis: sumens reliquas de= dit eis. c. Et dixit ad eos. Hec sr ver ba que locut⁹ sum ad vos cuz adhuc essem vobiscu: quonia necesse est im= plere omia q scripta sut in lege moy si ⁊ pphetis et i psalmis de me. Tunc apuit illis sensu. ut intelligeret scri pturas: ⁊ dixit eis. Quia sic scriptu e. et sic oportebat xpm pati et resurge a mortuis tercia die: ⁊ pdicare i no= mine ei⁹ penitecia et remissione pec= catoz i omes gtes: incipietibo a hie= rosolima. Vos at testes estis horuz. Et ego mitta pmissu patris mei in vos: vos at sedete i ciuitate. quoad= usq duamini vtute ex alto. Eduxit at eos foras in bethaniam: et eleuatis manibo suis bndixit eis. Et fctm e du bndiceret ill' recessit ab eis: ⁊ ferebatur in celu. Et ipi adorates egressi st

ix
a Luc. cccxlj.
Jo. ccxxxij. ⁊. cc xvij.

ix
b. Lu. cccxlij.
Jo. ccxxj.

x
c. Lu. cccxliij

ī hierlm cu gaudio magno: ⁊ erat sp ī tplo laudates ⁊ benedicetes deum amen. Explicit euageliu sm lucā. Incipit plog⁹ ī euageliu sm iohez.

Hic est iohannes euan= gelista vnus ex discipu lis domini: qui virgo a deo electus est: quem ꝺ nuptijs volentem nu= bere vocauit deus. Cui virginitatis in hoc duplex testimonium datur in euagelio: q et pre ceteris dilectus a deo dicitur: et huic matrem suam de de cruce commendauit dominus. vt virgine virgo seruaret. Denicp mai= festas in euagelio q erat ipse in cor= ruptibilis verbi opus inchoans. so= lus verbu carne factu esse. nec lume a tenebris coprehensu fuisse testat: primu signu ponens quod i nuptijs fe cit domin⁹ ostentes q ipe erat: vt le= gentibo demonstraret q vbi dns inui= tatus sit deficere nuptiar vinum de= beat: et veteribus immutatis. noua omia que a cristo instituunt appare ant. Hoc at euageliu scripsit i asia. posteaq in pathmos insula apocali psim scripserat: vt cui in pncipio ca= nonis i corruptibile pncipium pno= tat in genesi: ei etiaz incorruptibilis finis per virginem in apocalipsi red deret dicente cristo ego su alpha et o. Et hic e iohannes: qui sciens sup= uenisse diem recessus sui. Conuoca= tis discipulis suis i epheso. per mlta signoruz experimenta pmens cristu descendens in defossum sepulture sue locum facta oratione. positus est ad patres suos: tam extraneus a dolore mortis q a corruptone carnis inue= nitur alienus. Tame post omis euā= gelium scripsit: et hoc virgini debe= batur. Quorum tamen vel scriptoru tempois dispositio. vel liboroum or dinatio ideo a nobis per singula no exponitur: vt sciendi desiderio colla= to et querentibus fructus laboris: ⁊ deo magisterij doctrina seruetur.

Finitur plogus Incipit euageli= um. secundum iohannem.

iij
Jo.j. Mt̄.j.Lu
xiiij.

In principio erat verbum:et verbuz erat apud deū:et de⁹ erat verbum. Hoc erat in pncipio apud deum. Omnia p ipm facta sūt:q sine ipo factū ē nihil. Quod factuz est in ipso vita erat:et vita erat lux hominū:et lux ī tenebris lucet: et tenebre eā nō pphenderūt. a. Fuit homo missus a deo:cui nomen erat iohannes. Hic venit in testimonium vt testimoniū phiberet ō lumine:vt omnes crederēt per illū. Nō erat ille lux:sed vt testimoniū phiberet de lumine. b. Erat lux vera:que illūinat omnē hominē venientē in hūc mundū. In mundo erat:et mūdus p ipm factus ē:et mūdus eū ñ pgnouit. c. In propria venit et sui eū nō recepe rūt. Quotqt aūt receperūt eū. dedit eis potestatē filios dei fieri: hijs qui credūt ī nomine eius. Qui nō ex sanguinibz neqz ex volūtate carnis. neqz ex volūtate viri:sed ex deo nati sūt. d. Et verbū caro factū est:et habitauit in nobis. Et vidimus gloriam eius. gloriam q̄si vnigeniti a patre:plenū gracia q veritatis. e. Johannes testimoniū phibet de ipo. et clamat dicēs hic erat quē dixi:qui post me vēturus ē. ante me factus ē:quia pōr me erat. f. Et de plenitudine ei⁹ nos oīs accepimus et graciā p gracia:q lex p moy̆sen data ē:gracia et veritas p ihm cristum facta est. g. Deū nemo vidit vnq̄. Unigenit⁹ filius qui ē in sinu patris:ipe enarrauit. h. Et hoc est testimoniū iohannis:quādo miserūt iudei ab hierosolimis sacerdotes et leuitas ad eū vt interrogarēt eū. Tu quis es? Et pfessus ē:et ñ negauit. Et pfessus est:q nō sū ego cristus. Et interrogauerūt eū. Quid ergo? Helias es tu:Et dixit. Non sum. Propheta es tu? Et respōdit. Nō. Dixerūt ergo ei. Quis es vt responsum demus hijs qui miserunt nos? Quid dicis de teipo? Ait. i. Ego vox clamātis in deserto dirigite viā domini: sic dixit ysaias propheta. k. Et qui missi fuerant erant ex phariseis. Et interrogauerunt eum:et dixerunt ei.

iij
.a. Jo.ij Mt̄.viij
Lu.vj.

iij
.b. Jo.iij. Mt̄.j
Lu.xiiij.

x
.c. Jo.iiij

iij
.d. Jo.v. Mt̄.j
Lu.xiiij.

j
e. Jo.vj. Mt̄ xj
Mr̄.iiij. Lu.x:

x
.f. Jo.vij.

iij
.g. Jo.viij.
Mt̄.cxij. Lu.
cxix.

x
.h. Jo.ix.

j
.i. Jo.x. Mt̄.
viij. Mr̄.ij. Lu.
vij. x
.k. Jo.xj.

Quid ergo baptizas si tu non es cristus:neqz helias neqz pheta:.l. Rñdit eis iohannes dicens. Ego baptizo in aqua:medius aūt vestrum stetit quem vos nescitis. Ipse ē qui p⁹ me venturus est qui ante me factus est:cuius ego non sum dign⁹ vt soluam eius corrigiam calciamenti. m. Hec in bethania facta sunt trans iordanen:vbi erat iohannes baptizans. Altera die vidit iohānes ihesū venientez ad se:et ait. Ecce agn⁹ dei: ecce qui tollit peccata mundi. n. Hic est ō quo dixi. Post me venit vir qui ante me fact⁹ est quia prioz me erat: et ego nesciebam eum. Sed vt māifestetur in israhel:ppterea veni ego ī aqua baptizans. o. Et testimonium perhibuit iohannes dicens. Quia vidi spiritum descendentez quasi colūbam de celo:q mansit sup euz. Et ego nesciebam eum:sed qui misit me baptizare ī aqua:ille mihi dixit. Sup quē videris spiritum descendentem. q manentem super eum:hic est qui baptizat ī spiritu sancto. Et ego vidi q testimonium perhibui:q hic est filius dei. p. Altera die iteruz stabat iohannes:et ex discipulis ei⁹ duo. Et respiciens ihesum ambulantem dixit. Ecce agnus dei. Et audierūt euz duo discipuli loquētem et secuti sūt ihesum. Conuersus aūt ihesus. q videns eos sequētes se:dicit eis. Quid queritis? Qui dixerūt ei. Rabbi (qō dicitur īterpretatū magister) vbi habitas: Dicit eis. Venite q videte. Venerūt q viderūt vbi maneret:q apud eū manserunt die illo. Hora aūt erat quasi decima. Erat aūt andreas frater simonis petri. vn⁹ ex duobus q audierat a iohanne:q secuti fuerant eum. q. Inuenit hic primum fratrez suū simonē:q dicit ei. Inuenim⁹ messiā:qō ē interpretatū xpus. Et adduxit eū ad ihm. Intuitus aī eū ihesus dixit. Tu es simon fili⁹ iohanna:tu vocaberis cephas:quod īterptatur petrus. r. In crastinū aī voluit exire ī galileā q īuenit philippū. Et dicit ei ihs. Sequre me. Erat aī philipp⁹ a bethsayda ciuitate andree q petri. Inuenit philippus nathanahel:q di-

j
.l. Jo.xij. Mt̄.
xj. Mr̄.iiij. Lu.
x.

x
.m. Jo.xiij.

j
.n. Jo.xiiij.
Mt̄.xj. Mr̄.iiij
Lu.x.

j
.o. Jo.xv. Mt̄.
xiij. Mr̄.v. Lu
xiij.

x
.p. Jo.xvj

j
.q. Jo.xvij. Mt̄
clxvj. Mr̄.lxxx
ij. Lu.xciij.

x
.r. Jo.xviij.

cit ei. Quē scripsit moyses in lege et ꝓphetæ: inuenimus ihēm filiuz ioseph a nazareth. Et dixit ei nathanael. A nazareth potest aliquid boni esse. Dicit ei philippus. Veni et vide. Vidit ihesus nathanael venientē ad se: et dicit de eo. Ecce vere israhelita: in q̄ dolus non est. Dicit ei nathanael Vnde me nosti? Respondit ei ihesus et dixit ei. Priusq̄ te philippus vocaret cum esses sub ficu vidi te. Respōdit ei nathanael et ait. Rabbi: tu es filius dei: tu es rex israhel. Respondit ihūs: ⁊ dixit ei. Quia dixi tibi vidi te sub ficu credis: maiꝰ hijs videbis. Et dicit ei. Amen amen dico vobis: videbitis celū aptum: et angl'os dei ascendētes ⁊ descendentes supꝫ filium hominis. ¶ Ca. .II.

Et die tercia nuptie factæ sūt in chana galilee: et erat mater ihū ibi. Vocatus ē aūt ⁊ ihesus et discipuli eius ad nuptias. Et deficiente vino: dicit mater ihesu ad eū. Vinum nō habent. Et dicit ei ihesus. Quid mihi et tibi est mulier? nōdum venit hora mea. Dicit mater eius ministris. Quēcūq̄ dixerit vobis facite. erant aūt ibi lapidee ydrie sex positæ secundū purificatiōnē iudeoꝝ: capientes singule metretas binas vl' ternas. Dicit eis ihūs. Impletæ ydrias aqua. Et impleuerūt eas usq̄ ad sūmū. Et dicit eis ihs. Haurite nūc: et ferte architriclino. Et tulerūt. Vt autem gustauit architriclinus aquā vinū factā et non sciebat vnde esset: mīstri aūt sciebant q̄ hauserāt aquā: vocat sponsū architriclinus et dicit ei. Omnis homo primū bonū vinum ponit: et cū inebriati fuerint tūc id qđ deterius ē: tu aūt seruasti bonum vinū usq̄adhuc. Hoc fecit inicīū signoꝝ ihesus in chana galilee: et manifestauit gl'iam suā: et crediderūt in eū discipuli eius. a. Post hoc descendit capharnaum ipe et mater eius. ⁊ fratres eiꝰ. et discipuli eius: ⁊ ibi mānserūt nō multis diebus. b. Et ꝓpe erat pascha iudeoꝝ: et ascendit ihs hierosolimā. c. et inuenit in templo vendētes boues ⁊ oues et colūbas. et nummularios sedētes. Et cū fecisset quasi flagellum de funiculis omēs eiecit de

templo: oues q̄z ⁊ boues. ⁊ nūmulariorū effudit es: ⁊ mensas subuertit. Et hijs qui colūbas vēdebant dixit. Auferte ista hinc: et nolite facere domū pr̄is mei domū negociatōis. d. Recordati sunt vero discipli eiꝰ. qz scriptū ē: zelꝰ domꝰ tue cōmedit me. e. Respōderūt ergo iudei et dixerunt ei. Qđ signū ondis nob qz hec facis? f. Respōdit ihūs: et dixit eis. Soluite tēplū hoc: ⁊ in tribus diebus excitabo illud. Dixerūt q̄ iudei. Quadragīta ⁊ sex ānis edificatū ē tēplū hoc. et tu in trib̄ diebꝫ excitabis illud? Ille aūt dicebat de tēplo corporis sui. Cuz q̄ resurrexisset a mortuis. recordati sūt discipuli eiꝰ qz hoc dicebat de corpore suo et crediderūt scripture: et sermoni quē dixit ihesus. Cuz aūt esset hierosolimis in pascha in die festo: multi crediderūt in nomīe eiꝰ videntes signa eiꝰ q̄ faciebat. Ipe aūt ihs nō credebat semetipm eis: eo q̄ ipe nosset omēs: ⁊ qz opꝰ ei non erat. vt q̄s testimoniū phiberet de homine. Ipe em̄ sciebat q̄d esset in hoīe. ¶ Ca. .III.

Erat aūt hō ex phariseis. nicodemus nomine: pnceps iudeoꝝ. Hic veīt ad ihesuz nocte: et dixit ei. Rabbi: scimꝰ qz a deo venisti magister. Nemo potest enim hec signa facē q̄ tu facis: nisi fuerit deus cū eo. Respōdit ihesus: ⁊ dixit ei. Amen amē dico tibi: nisi q̄s renatus fuerit denuo: non potest videre regnuz dei. Dicit ad eum nicodemus Quō potest hō nasci cū sit senex? Nūq̄d potest in ventrē matris sue iterato introire et renasci? Respondit ihesus. Amen amē dico tibi: nisi q̄s renatꝰ fuerit ex aq̄ et spū sācto: nō pt introire in regnū dei. Qđ natū ē ex carne caro ē: ⁊ qđ natū ē ex spū spūs ē. Nō mireris qz dixi tibi: oz vos nasci denuo. Spūs vbi vult spirat: ⁊ vocez eiꝰ audis: sed nescis vnde veniat aut q̄ vadat. Sic ē omis q̄ natus ē ex spū. Respondit nicodēꝰ: et dixit ei. Quō pōt hec fieri? Respondit ihs: ⁊ dixit ei. Tu es mgr̄ in isrl' ⁊ hec ignoras? Amen amē dico tibi: qz qđ scimꝰ loq̄mur. ⁊ qđ vidimꝰ testamur: ⁊ testiōiū nr̄m n̄ accipitis. Si terrena dixi vob et n̄ creditis. quō si dixēo vob celestia credetis? Et

.a. Jo. xix. Mt̄ xix.

i
.b. Jo. xx. Mc. cclxxiiij. Mr̄. clvj. Lu. cclx.

i
.c. Jo. xxj. Mt̄ ccxj. Mr̄. cxxj. Lu. ccxxxviij.

r
.d. Jo. xxij.

iiij
.e. Jo. xxiiij. Mt̄. clxj. Mr̄. lxxvij.

r
.f. Jo. xxiiij.

nemo aſcendit in celum niſi q̄ deſcendit de celo: fili⁹ homīs q̄ eſt ī celo. Et ſicut moyſes exaltauit ꝑpentē in deſto. ita exaltari oportet filiū hominis: vt omnis q̄ credit ī ipo nō pereat: ſed habeat vitam eternā. Sic em̄ deus dilexit mundū vt filiū ſuū vnigenitū darz: vt oīs q̄ credit in euz nō pereat: ſed habeat vitā eternaz. Non em̄ miſit de⁹ filium ſuū in mundū vt iudicet mundū: ſed vt ſaluetur mundus ꝑ ipm. Qui credit in eū nō iudicat. Qui aūt nō credit iā iudicatus ē: qz nō credit in nomine vnigeniti filij dei. Hoc ē aūt iudiciū: quia lux venit in mundū: et dilexerūt homines magis tenebras q̄ lucē. Erāt em̄ eoz mala opa. Omnis em̄ q̄ male agit odit lucē: ⁊ nō venit ad lucē: vt nō arguant opa eius. Qui autez facit veritatē venit ad lucē vt manifestent opa eius: qz in deo ſūt facta.

iiij
.a. Jo. xxv.
Mt. vij. Lu. vj

iiij
.b. Jo. xxvj.
Mt. xviij. Mr. viij.

x
.c. Jo. xxvij.

Poſt hec venit ihesus ad diſcipulos et diſcipli eī⁹ in iudeā terram: et illic demorabat cuz eis et baptizabat. a. Erat aūt ⁊ iohānes baptizās ī enon iuxta ſalim: qz aque mlte erāt illic. ⁊ veniebāt et baptizabant. b. Nōdū em̄ miſſus fuerat iohānes ī carcerem. c. Facta ē aūt q̄ſtio ex diſcipulis iohānis cū iudeis de purificatōe. Et venit ad iohānē: ⁊ dixerūt ei. Rabbi: q̄ erat tecuz trās iordanē. cui tu teſtimoniū ꝑhibuiſti: ecce hic baptizat: et oīes veniūt ad eū. Reſpōdit iohānes et dixit. Nō poteſt hō accipe q̄cq̄: niſi fuerit ei datū de celo. d. Ipſi vos mihi testimoniū ꝑhibetis q̄ dixerim. nō ſū ego xp̄us: ſ̄ qz miſſus ſuz ante illū. e. Qui habet ſpōſam ſponſus ē: amic⁹ aūt ſpōſi q̄ ſtat et audit eū. gaudio gaudet ꝓp̄ vocē ſpōſi. Iste boc g̃ gaudiuz meū ipletuz ē. Illum oportet creſcere: me aūt minui. Qui deſurſū venit ſup oīes eſt. Qui ē de terra de t̄ra ē ⁊ de t̄ra loq̄t: q̄ de celo venit ſup oīs ē. Et quod vidit ⁊ audiuit hoc teſtat: et teſtimoniū ei⁹ nemo accipit. Qui aūt accepit ei⁹ teſtimoniū ſignauit: qz de⁹ verax ē. Quez em̄ miſit de⁹. verba dei loquit. Nō em̄ ad mēſurā dat de⁹ ſpiritū. f. Pat diligit filiū: ⁊ oīa dedit ī manu ei⁹. g.

iiij
.f. Jo. xxx. Mt
xxj. Lu. xxix.

x
g. Jo. xxxj.

Qui credit ī filiū habz vitaz eternā: q̄ aūt īcredul⁹ ē filio. n̄ videbit vitā eternā: ſ̄ ira dei manz ſup eū. Ca. .IIII.

vij
.h. Jo. xxxij.
Mt. xix.

x
.i. Jo. xxxiij.

Et g̃ cognouit ihūs qz audierūt pharisei q̄ ihs plres diſcipulos facit ⁊ baptizat q̄ iohānes: quāq̄ ihūs n̄ baptizaret ſ̄ diſcipli ei⁹. h. rliqt iudeā ⁊ abijt iterū ī galileā. i. Oportebat aūt eū trnſire ꝑ ſamariā. Venit g̃ ī ciuitatē ſamarie q̄ dicit ſychar: iuxta pdiū qđ dedit iacob ioſeph filio ſuo. Erat aūt ibi fōs iacob. Ihs aūt fatigat⁹ ex itinē. ſedebat ſic ſup fōtē. Hora aūt erat q̄ſi ſexta Venit mlier ð ſamaria haurire aquā dicit ei ihūs. Da mihi bibē. Diſcipli em̄ ei⁹ abierāt ī ciuitatē vt cibos emerent. Dicit g̃ mlier illa ſamaritana. Quō tu iude⁹ cū ſis bibē a me poſſis: q̄ ſū mlier ſamaritana? Nō em̄ coutunt iudei ſamaritanis. Rñdit ihūs et dixit ei. Si ſcires donū dei. et q̄s ē q̄ dicit tibi da mihi bibere: tu forſitā petiſſes ab eo: ⁊ dediſſz tibi aquaz viuā. Dicit ei mlier. Dñe: neq̄ ī q̄ haurias habes: ⁊ puteus alt⁹ ē. Unde g̃ habes aquā viuā? Nūq̄d tu maior es patre nr̄o iacob q̄ dedit nob puteuz: et ipe ex eo bibit. ⁊ filij eius. et pecora ei⁹? Rñdit ihs: et dixit ei. Omnis q̄ bibit ex aqua hac ſiciet iterū. Qui aūt biberit ex aq̄ quā ego dabo ei. nō ſiciet ietnū: ſ̄ aq̄ quā ego dabo ei. fiet ī eo fōs aque ſaliētis ī vitā eternā. dicit ad eū mlier. Dñe da mihi hāc aquā: vt nō ſitiā neq̄ veniā huc haurire. Dicit ei ihūs. Vade voca virū tuū: ⁊ veni huc. Rñdit mlier et dixit. Nō habeo virū. Dicit ei ihūs. Bñ dixiſti: qz nō habeo virū. Quīq̄ enī viros habuſti: et nūc quē habes n̄ ē tu⁹ vir. Hoc vere dixiſti. Dicit ei mlier. Dñe: video qz pha es tu. Patres nr̄i in mōte hoc adorauerūt: ⁊ vos dicitis qz hierosolimis ē locus vbi adorare oportet. Dicit ei ihesus. Mlier crede mihi: qz veniet hora qñ neq̄ ī mōte hoc neq̄ ī hieroſolimis adorabitis p̄em. Vos adoratis qđ neſcitis: nos adoram⁹ qđ ſcim⁹: qz ſal⁹ ex iudeis eſt. Sed venit hora ⁊ nūc ē: qñ veri adoratores adorabūt p̄em ī ſpū ⁊ veritate. Nā ⁊ p̄r tres q̄rit: q̄ adorēt eū. Spūs ē deus:

q eos q̄ adorāt eū ī spū q veritate oz adorare. Dicit ei mlier. Scio qz mes sias vēit: q̄ dicit xp̄us cū ḡ venerit: ille nob̄ ānūciabit omia. Dicit ei ihe sus. Ego suz: q̄ loq̄r tecū. Et ꝓtinuo venerūt discipli ei⁹: q mirabāt qz cuz mliere loq̄bat. Nemo tñ dixit: quid q̄ris aut q̄d loq̄ris cū ea. Reliquit ḡ ydriā suā mlier: q abijt ī ciuitatē: et dicit illis hoīb. Venite et videte hoiez q̄ dixit mihi omia q̄cunq; feci. Nūq̄d ipe ē xp̄us? Exierūt de ciuitate: et vēie bāt ad eū. Interea rogabāt eū discipli dicētes. Rabbi māduca. Ille aūt dixit eis. Ego cibū habeo māducare quē vos nescitis. Dicebāt ḡ discipli adinuicē. Nūq̄d aliq̄s attulit ei mā ducare? Dicit eis ihs. Meus cibus ē. vt faciaz volūtatem ei⁹ qui misit me: vt pficiā op⁹ eius. Nōne vos dicitis q adhuc q̄tuor mēses sūt q messis vēit? Ecce dico vob̄: leuate oculos vros et videte regiones: qz albe sūt iā ad messē Et q metit mercedē accipit et cōgre gat fructū ī vitā eternā: vt q seminat sil gaudeat q q̄ metit. In hoc ei ē vbū vex: qz alius ē q̄ semiat: q alius ē q̄ me tit. Ego misi vos metere: qd vos ñ la borastis. Alij laborauerūt: et vos ī la bores eox ītroistis. Ex ciuitate aūt illa mlti crediderūt ī eū samaritanox xp̄m vbū mlieris testimoniuz phibētis: qz dixit mihi omia q̄cunq; feci. Cū ve nissēt ḡ ad illū samaritani: rogaue rūt eū vt ibi maneret. Et mansit ibi duos dies. Et mltoplēs crediderūt xp̄m ꝓmonē ei⁹. Et mlieri dicebāt: qz iaz ñ xp̄m tuā loq̄lā credim⁹. Ipi em audiuim⁹ q scim⁹: qz hic ē vere saluator mūdi. a. Post duos aūt dies exijt inde: q abijt ī galileā. b. Ipe em ihus testimoniū phibuit: qz xp̄ha in patria sua honorē ñ habet. c. Cū ḡ venisset ī galileā accepit eū galilei: cū omia vidissēt q̄ fecerat hierosolimis in die festo. Et ipi ei venerāt ad diē festuz. Venit ergo iterū ī chana galilee: vbi fecit aquā vinū. d. Et erat q̄dā regu lus cui⁹ fili⁹ īfirmabat capharnauz. Hic cū audisset qz ihs aduēiret a iu dea ī galileā abijt ad eum: q rogabat eū. vt descēdet q sanaret filiū ei⁹. Incipiebat ei mori. Dixit ḡ ihs ad euz.

vij
.a. Jo. xxxiiij. Mt. xix.

i
.b. Jo. xxxv. Mt cxlij. Mr. lj Lu. xxj.

x
.c. Jo. xxxvj.

iij
.d. Jo. xxxvij. Mt. lxviij. Lu. iv.

Nisi signa q prodigia videritis nō cre ditis. Dicit ad eū regul⁹. Dñe: descē de priusq̄ moriat filius me⁹. Dicit ei ihs. Vade: filius tuus vivit. Credidit hō moni quē dixit ei ihs: q ibat. Jā aut eo descēdente sui occurrerūt ei: q nūci auerūt dicētes: qz filius ei⁹ viueret. In trogabat ḡ horā ab eis ī q̄ melius ha buerit. Et dixerūt ei: qz heri hora se ptima reliqt eū febris. Cognouit ḡ pa ter qz illa hora erat ī q̄ dixit ei ihs fi lius tuus vivit: q credidit ipe: q dom⁹ ei⁹ tota. Hoc iterū scōm signū fecit ihs: cū venisset a iudea ī galileā. Ca. V.

i
Jo. xxxviij. Mt. lxx. Mr. x. Lu. xxxvij.

Post hec erat dies fest⁹ iudeo rū: q ascēdit ihus hierosolimā. Est aut hierosolimis pba tica piscina q̄ ꝯgmiat hebraice beth saida: q̄nq; portic⁹ habens. In hijs iacebat mltitudo magna lāguētiū ce corū q claudox aridox expectātiū aq̄ motū. Angl⁹ aut dñi descēdebat scōm tps ī piscinā: q mouebat aqua. Et q̄ pm⁹ descēdisset ī piscinā p⁹ motū aq̄ san⁹ fiebat a q̄cūq; detinebat infirmi tate. Erat aūt q̄dā hō ibi triginta et octo ānos habēs ī infirmitate sua. Hūc cū vidisset ihs iacētē: q ꝯgnouisset qz iā mltuz tps haberet dicit ei. Vis sanus fieri? Rñdit ei lāguid⁹. Dñe: hominē nō habeo vt cū turbata fue rit aqua mittat me ī piscinā. Dū ve nio em ego: alius añ me descēdit. Di cit ei ihs. Surge: tolle grabatū tuū q ābula. Et statī san⁹ fact⁹ ē hō ille: q sustulit grabatū suum q ambulabat. Erat aūt sabbatū ī die illo. Dicebāt ḡ iudei illi q̄ sanat⁹ fuerat. Sabbatū ē: nō licet tibi tollē grabatuz tuū. e. Rñdit eis. Qui me sanū fecit ille mi hi dixit: tolle grabatuz tuū q ābula. Interrogauerūt ḡ eum. Quis ē ille hō: q̄ dixit tibi tolle grabatū tuuz et ābula? Is aūt q̄ san⁹ fuerat effectus nesciebat q̄s esset. Ihs em declinauit a ꝯba ꝓstituta ī loco. Postea inuēit eū ihus ī tēplo: q dixit illi. Ecce san⁹ fact⁹ es: iā noli peccare. ne deterius tibi aliq̄d contigat. Abijt ille homo: et nūciauit iudeis qz ihus esset: q̄ fe cit eū sanū. Propter ea psequebant iudei ihm: qz hec faciebat ī sabbato. Ihus aut rñdit eis. Pr̄ me⁹ usq̄modo opat

r
.e. Jo. xxxix.

et ego operor. Propꝛea ergo magis qꝛebāt eū iudei interficere: quia nō soluz soluebat sabbatū: sed et patrez suum dicebat deū eqlez se faciēs deo. Respondit itaqz ihesus: et dixit eis. Amen amē dico vobis: ñ potest filiꝰ a se facere quicqꝗ: nisi qd viderit pꝛez facientē. Quecūqz em̄ fecerit ille: hec et filius similiter facit. Pater em̄ diligit filium. ⁊ oīa demonstrat ei. q̄ ipe facit: ⁊ maiora hijs ꝺmōstrabit ei opera vt vos miremī. Sicut eī pater suscitat mortuos ⁊ viuificat: sic ⁊ filius quos vult viuificat. Neqz eniz pater iudicat quēqꝗ: sed omne iudicium dedit filio: vt oīes honorificent filiuz sicut honorificāt patrē. a. Qui non honorificat filium: nō honorificat patrem qui misit illum. b. Amen amen dico vob: quia q̄ ꝺbum meum audit ⁊ credit ei qui misit me: habet vitam eternam. Et in iudiciū nō venit: sed trāsiet a morte in vitā. Amē amen dico vobis: quia venit hora et nunc ē quādo mortui audient vocez filij dei: ⁊ qui audierint viuēt. Sicut em̄ pater habet vitam in semetipo: sic dedit et filio vitā habere in semetipo. Et potestatē dedit ei et iudiciuz facere: qꝛ filius homīs est. Nolite mirari hoc: quia venit hora in q̄ omnes q̄ in monumētis sūt audient vocem filij dei: et ꝓcedent qui bona fecerūt in resurrectōz vite: q̄ vero mala egerūt in resurrectōnēz iudicij. Nō possū ego a meipo facere quicqꝗ. Sicut audio iudico: et iudiciū meum iustū est. c. quia nō quero voluntatē meā. sed voluntatem eius qui misit me patris. d. Si ego testimoniū perhibeo ꝺ me testimonium meū nō est verū. Aliꝰ est q̄ testimoniuz perhibet de me: et scio quia verum est testimonium eius qꝺ perhibet de me. Vos misistis ad iohannem: et testimoniū pꝛhibuit veritati. Ego aūt nō ab homine testimoniuz accipio: sed hec dico: vt vos salui sitis. Ille erat lucerna ardens et lucēs. Vos aūt voluistis ad horam exultare in luce eius. Ego aī habeo testimonium maius iohāne. Opa em̄ q̄ dedit mihi pater vt pficiā

i
.a. Jo.xl. Mt. xcviij. Mar.xcvj. Lu.cxvj.

ꝛ
.b. Jo.xlj.

i
.c. Jo.xlij. Mt ccxcv. Mr.clxxvj. Lu.cclxxxij.

ꝛ
.d. Jo.xliij.

ea: ipsa opera que ego facio testimonium perhibēt de me: quia pater misit me. Et qui misit me pater ipe testimonium perhibuit de me. e. Neqz vocem eius vnq̄ audistis: neqz speciē eius vidistis. f. Et verbum eius non habetis in vobis manēs: quia quem misit ille huic vos nō creditis. Scrutamini scripturas: quia vos putatis in ipsis habere vitam eternam. Et ille sūt que testimoniū perhibēt ꝺ me: et nō vultis venire ad me vt vitā habeatis. Claritatē ab hominibus non accipio: sed ꝓgnoui vos: qꝛ dilectōnē dei nō habetis in vobis. Ego veni in nomine patris mei: et nō accepistis me. Si alius venerit in nomine suo. illuz accipietis. Quomodo vos potestis credere q̄ gloriam abinuicem accipitis: et gloriaz q̄ a solo deo est nō queritis? Nolite putare quia ego accusaturus sim vos apud patrez. Est q̄ vos accusat: moyses ī quo vos speratis. Si eī crederetis moysi: crederetis forsitan et mihi. De me em̄ ille scripsit. Si aūt illius litteris nō creditis: quō meis verbis creditis.

iij
.e. Jo.xliiij. Mt.cxij. Lu.cxix.

ꝛ
.f. Jo.xlv.

Capitulum. .VI.

Post hec abijt ihesus trās mare galilee: quod ē tyberiadis Et sequebatur eum multitudo magna: quia videbant signa que faciebat sup hijs qui infirmabāt. g. Subijt ergo in montez ihesus: et ibi sedebat cū discipulis suis. h. Erat aūt pxīmum pascha: dies festus iudeorum. i. Cum subleuasset oculos ihesus. et vidisset qꝛ multitudo maxima venit ad eum: dicit ad philippuz. Unde ememus panes vt manducent hij? Hoc aūt dicebat temptans eum. Ipse eniz sciebat quid esset facturꝰ. Respondit ei philippus. Ducentoruz denariorum panes ñ sufficiunt eis: vt vnusquisqz modicum quid accipiat. dicit ei vnus ex discipulis eiꝰ andreas frater simonis petri. Est puer vnus hic: qui habet quinqz panes ordeaceos et duos pisces. Sed hec qd sunt inter tantos? Dicit ergo ihesus

i
Jo.xlvj. Mt.xiiij. Mr.xxvij. Lu.xlv. et xvij et.xxxviij.

iij
.g. Jo.xlvij. Mt cxlvj. Lu.xcij.

i
.h. Jo xlviij. Mt.cclxxxiij Mr.clvj. Lu. cclx.

i
.i. Jo.xlix. Mt cxlvij. Mr.lx xiij. Lu.xciij.

Facite boīes discūbere. Erat aī fenū multū ī loco. Discubuerī g̃ viri. numero q̃si q̃nq; milia. Accepit g̃ ihūs panes: ⁊ cū gracias egisset distribuit discūbentibꝫ. Similiter ⁊ ex piscibus quātū volebāt. Ut aūt impleti sūt: dixit discipl'is suis. Colligite q̃ supauerūt fragmēta ne pereāt. Collegerūt g̃ ⁊ impleuerūt duodecī cophinos fragmentoꝝ ex q̃nq; panibꝫ ordeaceis et duobꝫ piscibꝫ: que supfuerūt bijs qui māducauerāt. a. Illi g̃ boīes cum vidissēt qđ fecerat signū dicebāt. Quia h̄ est vere ꝓpheta: qui venturus est in mundū. Ihūs g̃ cū ꝯgnouisset qꝝ venturi essent vt raperent eū et facerent eum regem: fugit itēꝝ in montē ipse solus. b. Ut autē sero factū est: descenderunt discipuli eius ad mare. Et cū ascendissent nauim: venerunt trans mare in capharnaū. Et tenebre iam facte erant: ⁊ non venerat ad eos ihs Mare aūt vēto magno flante exurgebat. Cum remigassent g̃ quasi stadia vigintiq̃nq; aut triginta: vidēt ihūm ambulantē supra mare. ⁊ ꝓximū nauī fierī: ⁊ timuerūt. Ille aūt dicit eis Ego sum: nolite timere. Voluerūt g̃ accipere eum in nauim: ⁊ statim nauis fuit ad terrā quā ibant. c. Altera die turba que stabat trans mare. vidit quia nauicula alia ñ erat ibi nisi vna: ⁊ qꝝ non introisset cū discipulis suis ihūs in nauim: sed soli discipuli eius abissent. Alie vero supuenerunt naues a tyberiade iuxta locū vbi māducauerāt panē: gracias agētes deo. Cū g̃ vidisset turba quia ihūs nō essꝫ ibi neq; discipuli eius ascenderunt in nauiculas: ⁊ venerūt capharnaū querentes ihm. Et cū inuenissent eū trās mare: dixerūt ei. Rabbi. quando huc venisti? Rñdit eis ihs: ⁊ dixit. Amen amen dico vobis: q̃ritis me non quia vidistis signa. sꝫ quia māducastis ex panibꝫ: et saturati estis. Operamī nō cibū qui perit: sꝫ q̃ ꝓmanet ī vitā eī nā: quē filius homīs dabit vobꝫ. Hūc em̃ pater signauit deus. Dixerūt ergo ad eū. Quid faciemus: vt operemur opa dei? Respondit ihūs: ⁊ dixit eis. Hoc est opus dei: vt credatis in eum quē misit ille. d. Dixerūt g̃ ei. Qđ ergo tu facis signū: vt videam⁹ ⁊ credamus tibi? Quid operaris. e. Patres nr̄i māducauerūt māna in deserto: sic̄ scriptū est: Panē de celo dedit eis māducare. Dixit ergo eis ihūs. Amen amen dico vobis: non moyses dedit vob̄ panē de celo: sed pater meus dat vobis panē de celo verum. Panis eī verus est qui de celo descendit: et dat vitam mundo. Dixerunt ergo ad eū Domine semper da nobis panē hūc. f. Dixit aūt eis ihūs. Ego sū panis vite. Qui venit ad me nō esuriet: et qui credit in me nō siciet vnq̃. Sed dixi vobis: qꝝ ⁊ vidistis me: ⁊ nō credidistis. g. Omne qđ dat mihi pater ad me veniet: ⁊ eū q̃ venit ad me ñ eiciā foras. h. qꝝ descendi de celo nō vt faciā volūtatē meā sꝫ volūtatē eius qui misit me. i. Hec est em̃ voluntas ei⁹ q̃ misit me pr̄is: vt oñe qđ dedit mihi nō pdā ex eo: sed resuscitē illud ī nouissimo die. Hec est em̃ volūtas pr̄is mei q̃ misit me: vt oñis q̃ videt filiū ⁊ credit ī eū habeat vitā eternā: ⁊ ego r̄suscitabo eū ī nouissimo die. k. Murmurabāt g̃ iudei de illo. quia dixisset ego sū panis viuus: q̃ de celo descēdi Et dicebāt. Nōne h̄ ē fili⁹ ioseph cui⁹ nos nouimus patrē et matrē? Quomodo ergo dicit h̄. qꝝ de celo descendi. l. Respondit ergo ihūs: ⁊ dixit eis. Nolite murmurare ītinuicem. Nemo potest venire ad me: nisi pater q̃ misit me traxerit eū: ⁊ ego resuscitabo eum in nouissimo die. Est scriptum ī ꝓphetis. Erunt omnes docibiles dei. Oñis q̃ audiuit a patre ⁊ didicit venit ad me. m. Non qꝝ patrē vidit q̃squā: nisi is q̃ ē a deo: h̄ vidit patrē. n. Amen amen dico vobis: q̃ credit in me habet vitā eternā. o. Ego sum panis vite. p. Patres vestri māducauerūt māna ī deserto: ⁊ mortui sūt. Hic est panis de celo descendēs: vt si quis ex ipo manducauerit nō moriat. q. Ego sum panis viuus: qui de celo descendi. Si quis manducauerit ex hoc pane viuet in eternum Et panis quē ego dabo caro mea est: ꝓ mundi vita. r. Litigabant ergo iudei adinuicem dicētes. Quomodo potest h̄ nob̄ carnem suam dare ad manducandū?

a. Jo. l.

b. Jo. lj. Mt. cl. Mr. lxvij.

c. Jo. lij.

d. Jo. lvij. Mt lxj. Mr. lxxvij

e. Jo. lvij.

f. Jo. lv. Mat cclxxxiiij. Mr. clxv. Lu. cclxvj.

g. Jo. lvj.

h. Jo lvij Mt ccxcv. Mr. clxxvj. Lu. cclxxxij.

i. Jo. lvuij.

k. Jo. lix. Mt cxlj. Mr. l. Lu xix.

l. Joh. lx.

m. Jo. lxj Mt cxij. Lu. cxix.

n. Jo. lxij.

o. Jo. lxiij Mt cclxxxiiij. Mr. clxv. Lu. cclxvj.

p. Jo. lxuij.

q. Jo. lxv Mt cclxxxiiij. Mr. clxv Lu cclxvj

r. Jo. lxvj.

Dixit g̃ eis ihs. Amen amē dico vobis: nisi māducaueritis carnem filij hoīs ⁊ biberitis eiꝰ sanguinē: nō habebitis vitam in vob. Qui māducat meā carnē ⁊ bibit meū sāguinē. habz vitā eternā. ⁊ ego resuscitabo eū in nouissimo die. a. Caro eī mea vere ē cibꝰ: ⁊ sāguis meus vere ē potus. b. Qui māducat meā carnē ⁊ bibit meum sāguinē: in me manet. ⁊ ego in illo Sicut misit me viuēs pater ⁊ ego viuo ꝓpter patrē: ⁊ qui māducat me et ipse viuet ꝓpter me. Hic est panis qui de celo descendit. Nō sicut māducauerūt patres vestri māna: ⁊ mortui sūt. Qui manducat hūc panem: viuet inetернū. Hec dixit in sỹnagoga docēs. in capharnaū. Multi g̃ audientes ex discipl'is eiꝰ. Dixerūt durus est h̄ sermo. Et quis potest eū audire: Sciens aūt ihs apud semetipm qz murmurarēt de hoc discipuli eius. dixit eis. Hoc vos scandalizat. c. Si g̃ videritis filiū hoīs ascēdentem vbi erat prius. d. Spiritus ē q̃ viuificat caro nō ꝓdest q̃cq̃. e. Verba que ego locutus sum vob: spūs ⁊ vita sūt. Sz sūt q̃dā ex vob q̃ nō credūt. f. Sciebat enim ab inicio ihs qui essent credentes: ⁊ quis traditurꝰ esset eū. g. Et dicebat. Propterea dixi vob: qz nemo potest venire ad me: nisi fuerit ei datū a patre meo. Ex hoc multi discipuloz eiꝰ abierūt retro: ⁊ iam nō cū illo ambulabāt. Dixit g̃ ihs ad duodecim. Numq̃d ⁊ vos vultis abire. h. Rñdit g̃ ei sỹmō petrus. Dñe: ad quē ibimus: Verba vite eterne habes. Et nos credimus ⁊ cognouimꝰ: qz tu es xp̄c filiꝰ dei. i. Respondit ei ihs. Nonne ego vos duodecim elegi: et ex vob vnus dy̆abolꝰ est: Dicebat aūt de iuda sỹmonis Scariothis. Hic eī erat traditurꝰ eū cū esset vnꝰ ex duodecī.

i
.a. Joh. lxvij.
Mt. cclxxxiiij.
Mr. clxv. Lu.
cclxvj. r
.b. Joh. lxviij.

i
c. Jo. lxix. Mt
ccc. Mar. cc
xcj Lu. ccxcviij
iiij
.d. Jo. lxx. Mt
ccxcviij. Mr. cl
xxviij. r
.e. Jo. lxxj.
iiij
.f. Jo lxxij Mt
cclxxix. Mar.
clxj. r
.g. Jo. lxxiij.
j
.h. Jo. lxxiiij.
Mt. clxvj. Mr
lxxxij. Lu. xc
iiij. r
.i. Jo. lxxv.

¶ Capitulū. VII.

Post hec autez ambulabat ihs in galileam. Non enim volebat in iudeā ambulare: qz q̃rebāt eū iudei interficere. Erat autē in proximo dies festus iudeoꝝ sceno phegia. Dixerunt autem ad eū frēs eius. Transi hinc in iudeam: vt et discipuli tui videāt opera tua q̃ facis. Nemo quippe ī occulto q̃d facit: ⁊ querit ipe in palā esse. Si hec facis manifesta tēipm mūdo. Neqz em̃ fratres eius credebāt ī eum. Dicit g̃ eis ihs. Tēpus meū nōdū aduenit: tēpus aūt vr̄m semp ē paratū. Nō potest mūdꝰ odisse vos. Me autē odit: qz ego testimoniū ꝓhibeo de illo: qz opa eiꝰ mala sūt. Vos ascēdite ad diē festū hūc. Ego nō ascendā ad diē festū istū: qz meū tp̄us nōdū impletū est. Hec cuz dixisset: ipe mansit in galilea. Vt aūt ascenderūt frēs eiꝰ. tūc et ipe ascēdit ad diē festū non manifeste: sed q̃si in occulto. Judei g̃ querebāt eum ī die festo: ⁊ dicebant. Vbi est ille: Et murmur multus de eo erat ī turba. Quidam eī dicebāt qz bonꝰ ē: alij dicebāt nō: sz seducit turbas. Nemo tñ palaz loq̃bat d̃ illo: ꝓpter metū iudeoꝝ. Jā aūt die festo mediāte: ascendit ihus in templū ⁊ docebat. Et mirabantur iudei dicentes. Quō h̄ lr̄as scit cū nō didicerit: Rñdit eis ihs: ⁊ dixit. Mea doctrina nō est mea: sed eius qui misit me. Si quis voluerit voluntatem eius facere: cognoscet de doctrina. vtrum ex deo sit: an ego a meipo loquar. Qui a semetipo loquit̃ gloziaz ꝓpriā querit. Qui aūt querit gloziaz eius qui misit eū. h̄ verax est: ⁊ iniusticia in illo non est. Nonne moyses dedit vobis legem: Et nemo ex vobis facit legem. Quid me queritis interficere: Rñdit turba et dixit. Demoniū habes. Quis te querit interficē: Rñdit ihs: ⁊ dixit eis. Vnū opꝰ feci: ⁊ omnes miramini. Propterea moyses dedit vob circūcisionē: non qz ex moyse ē: sz ex pribꝰ. Et in sabbato circūcidit hominē. Si circūcisionem accipit hō in sabbato vt nō soluatur lex moysi: mihi indignamī qz totum hoīez sanū feci in sabbato. Nolite iudicare scd̃m faciē: sz iustū iudiciū iudicate. Dicebant g̃ q̃dā ex hierosolimis. Nōne h̄ ē quē q̃rūt interficē: Ecce palā loquit̃: ⁊ nihil ei dicūt. Nūq̃d vere cognouerūt p̃ncipes qz h̄ est xp̄c: Sed hunc scimus vnde sit. xp̄c aūtez cū venerit: nemo scit vnde sit. k. Clamabat g̃ ihs in templo docens et dicens. Et me scitis. ⁊ vnde sim scitis: ⁊

iij
.k. Joh. lxxvj.
Mt. cxij. Luce
cxix.

a meipo nō veni: sed ē verus q̄ misit me quē vos nescitis. Ego scio eū: q̄ si dixero q̄ nescio eū: ero similis vobis mēdax. Et ego scio eū: q̄ ab ipo sū q̄ ipe me misit. a. Querebāt g̊ eū apphēdere: q̄ nemo misit ī illū manū: q̄ nō dū venerat hora ei⁹. b. De turba aūt multi crediderūt ī eum. Et dicebāt. Xp̄c cū venerit: nūqd plura signa faciet q̄ hic facit? Audierūt pharisei turbā murmurātē de illo hec. c. q̄ miserunt pncipes q̄ pharisei mīstros vt apprehēderēt illm. d. Dixit g̊ eis ihūs Adhuc modicū tēpus vobiscū sum: q̄ vado ad eū qui me misit. e. Queretis me q̄ nō inuenietis: q̄ vbi sū ego vos non potestis venire. Dixerūt g̊ iudei ad semetipos. Quo hic iturus est. quia non inueniemus eum? Nunqd in dispersionē gentiū iturus est. et doctu-
rus gētes? Quis est hic sermo quē dixit. q̄retis me q̄ nō inuenietis: q̄ vbi sum ego vos non potestis venire? In nouissimo aūtē die magno festiuitatis stabat ihūs: q̄ clamabat dicēs. Si q̄s sitit: veniat ad me et bibat. Qui credit in me sicut dicit scriptura: flumina de ventre eius fluent aque viue. Hoc aūtē dixit de spiritu: quem acceperi erant credentes in eū. Nondū enī erat spiritus datus: quia ihs nōdū erat glorificatus. f. Ex illa g̊ turba cum audissent hos sermones eius dicebant. Hic est vere pphēta. Alii dicebant. Hic est xp̄c. g. Quidā aūtē dicebant. Nūquid a galilea venit xp̄c. Nonne scriptura dicit: quia ex semīe dauid. q̄ de bethleem castello vbi erat dauid venit xp̄c. h. Dissensio itaq; facta est in turba pp̄ter eum. i. Quidam autem ex ipsis volebant apphendere eum: sed nemo misit super eū manus .k. Venerunt ergo ministri ad pontifices q̄ pharisēos: q̄ dixerunt eis illi. Quare nō adduxistis eum? Respōderunt ministri. Nunq̄ sic locutus est homo: sicut hic homo. Respōderunt g̊ eis pharisei. Nūquid q̄ vos seducti estis? Nūquid ex pncipib⁹ aliq̄s credidit in eū: aut ex pharisēis? Sed turba hec que nō nouit legē: maledicti sunt. Dixit nych̄odemus ad eos (ille qui venit ad eum nocte: qui vnus erat ex ipsis) Nunquid lex nostra iudicat hominem: nisi prius audierit ab ipso et cognouerit quid faciat? Respondert et dixerunt ei. Nunquid et tu galileus es? Scrutare scripturas et vide: quia a galilea propheta non surgit. Et reuersi sunt vnusquisq; in domuz suam.

Capitulū. .VIII.

Ihesus autē pretit in montez oliueti: et diluculo iterum venit in templū et omnis populus venit ad eum: et sedens docebat eos. Adducunt ergo scribe q̄ pharisei mulierem deprehensam in adulterio et statuerunt eam in medio: q̄ dixert ei. Magister: hec mulier modo deprehensa est in adulterio. In lege autez moyses mandauit nobis huiusmodi lapidare. Tu g̊ quid dicis? Hoc autē dicebant temptātes eum: vt possent accusare eum. Ihūs autē inclinās se deorsum: digito scribebat ī terra. Cū ergo perseuerarent interrogantes: erexit se q̄ dixit eis. Qui sine peccato est vestrum primus in illam lapidez mittat. Et iterum se inclinans scribebat in terram. Audientes autē hec vnus post vnū exibant incipientes a senioribus: q̄ remansit solus ihūs: q̄ mulier in medio stans. Erigens autē se ihūs dixit ei. Mulier: vbi sunt qui te accusabant? Nemo te condēnauit? Que dixit. Nemo dñe. Dixit autem ihūs Nec ego te condēnabo. Vade: q̄ iā amplius noli peccare. Iterum ergo locutus est eis ihūs dicens. Ego sū lux mundi. Qui sequitur me non ambulat in tenebris: sed habebit lumen vite. Dixerunt ergo ei pharisei. Tu de teipso testimoniū perhibes: testimonium tuum nō est verum. Respondit ihūs: et dixit eis. Etsi ego testimoniū perhibeo de meipso. verum est testimonium meū: quia scio vnde veni et q̄ vado. Vos aūt nescitis vnde venio aut quo vado. Vos autem secundum carnez iudicatis: ego nō iudico quēquā. Etsi iudico ego. iudiciū meū verum est: quia solus non sum . sed et ego et qui misit me pater. Et in lege vestra scriptum est: quia duorum hominum testimonium verum est. Ego

i
.a. Jo. lxxv. ij Mt. ccxx. Mr. cxxix. Lu. cclxj. q̄. ccxlij. x
.b. Jo. lxxvij. i
.c. Joh. lxxix. Mt. ccc. Mr. c lxxxj. Lu. cclx xv. x
.d. Joh. lxxx. x
.e. Jo. lxxxj.
vij
.f. Joh. lxxxij. Mt. cxx.
vij
.g. Jo. lxxxiij. Math. v.
x
.h. Jo. lxxxiiij i
.i. Joh. lxxxv. Mt. ccxx. Mr. cxxix. Lu. cclxlij. x
.k. Jo. lxxxvj.

ūij
.a. Jo. lxxxvij
Mt.cxij.Luce
cxix. j .
.b. Jo lxxxviij
Mt.ccxx.Mt.
cxxix.et.cxxij.
Lu.ccxxxix.et
ccxlij.et.cclxj.
x
.c. Jo.lxxxix.

sum qui testimoniū phibeo ō meipo:
ꝛ testimoniū phibet ō me q̄ misit me
pater. Dicebāt g̃ ei. Vbi est pater tu
us.a. Rñdit ihs. Neq; me scitis:neq;
patrē meū. Si me sciretis:forsitan ꝛ
patrē meū sciretis.b. Hec vba locut⁹
ē ihs in gazophilacō:docēs in tēplo.
Et nemo apphēdit eū:q̄ necdū vene
rat hora ei⁹.c. Dixit g̃ itērū eis ihs.
Ego vado:ꝛ q̄retis me:ꝛ in pc̄o vr̄o
moriemini. Quo ego vado.vos ñ po
testis venire. Dicebāt g̃ iudei. Nūq̄d
inferet semetipm:q̄ dicit q̄ ego va
do vos ñ potestis venire: Et dicebat
eis. Vos de deorsū estis ego de supnis
sū. Vos de mūdo hoc estis.ego nō sum
de hoc mundo. Dixi g̃ vob: q̄ morie
mini in peccatis vr̄is. Si em̄ nō cre
deritis q̄ ego sū:moriemī ī peccato
vr̄o. Dicebāt g̃ ei. Tu quis es: Dicit
eis ihs. Principiū:q̄ ꝛ loquor vobis.
Multa habeo ō vobis loq̄ ꝛ iudicaē:
sed qui me misit verax ē :ꝛ ego q̄ au
diui ab eo hec loquor ī mūdo. Et nō
cognouerūt:q̄ patrē ei⁹ dicebat deū.
Dixit g̃ eis ihs. Cū exaltaueritis fili
um hoīs tūc cognoscetis q̄ ego sum:
ꝛ a meipo facio nihil:sz sic̄ docuit me
pater hec loquor. Et q̄ me misit mecū
est:ꝛ nō reliq̄t me solū: q̄ ego q̄ pla
cita sunt ei facio semp. Hec illo loq̄n
te:multi crediderūt in eū. Dicebat g̃
ihs ad eos.q̄ credierūt ei iudeos. Si
vos manseritis in ꝑmone meo. vere
discipuli mei eritis:ꝛ cognoscetis ve
ritatē:ꝛ veritas liberabit vos. Rñde
rūt g̃ ei iudei. Semen abrahe sumus
ꝛ nemini ꝓuiuim⁹ vnq̄. Quō tu dicis
liberi eritis: Rñdit eis ihs. Amē amē
dico vobis:quia om̄is q̄ facit pecca
tum seruus est peccati. Seruus aūt
non manet in domo inetern̄uz:filius
manet inetern̄ū. Si g̃ vos filius libe
rauerit:vere liberi eritis. Scio quia
filij abrahe estis: sed queritis me in
terficere:quia sermo meus nō capit
in vobis. Ego qō vidi apud patrē lo
quor:et q̄ vidistis apud patrē vestrū
facitis. Respondert ꝛ dixerūt ei. Pa
ter noster abrahaz est. Dicit eis ihs.
Si filij abrahe estis:opa abrahe faci
te. Nūc aūt queritis me interficē:ho
minē qui veritatem vobis locut⁹ sū:
quā audiui a deo. Hoc abrahā nō fe
cit. Vos facitis opa patris vr̄i. Dixe
runt itaq; ei. Nos ex fornicacōe non
sumus nati. Vnū patrē habem⁹ deū.
Dixit g̃ eis ihs. Si deus pater vester
esset. Diligeretis vtiq; me. Ego eī ex
deo pcessi ꝛ veni. Neq; eī a meipo ve
ni:sed ille me misit. Quare loquelam
meā nō cognoscitis: Quia non pote
stis audire sermonē meū. Vos ex pa
tre dyabolo estis: et desideria patris
vr̄i vultis facere. Ille homicida erat
ab inicio:ꝛ in veritate non stetit:q̄
nō est veritas in eo. Cum loquit̄ mē
datiū.ex ꝓprijs loquit̄:quia mendax
est ꝛ pater eius. Ego autem quia ve
ritatem dico:nō creditis mihi. Quis
ex vobis arguet me ō peccato: Si ve
ritatem dico: quare vos nō creditis
mihi: Qui ē ex deo : verba dei audit.
Propterea vos non auditis:quia ex
deo non estis. Rñderunt g̃ iudei:ꝛ di
xerūt ei. Nōne benedicim⁹ nos.quia
samaritan⁹ es tu.ꝛ demoniū habes:
Rñdit ihs. Ego demonium non ha
beo:sed honorifico patrem meum:ꝛ
vos inhonorastis me. Ego autē non
quero gloriam meā. Est qui querat
ꝛ iudicet. Amen amen dico vobis: si
quis ꝑmonē meū ꝓuauerit mortē nō
videbit inetern̄uz. Dixerunt g̃ iudei.
Nunc ꝯgnouimus quia demoniū ha
bes. Abraham mortu⁹ est ꝛ ꝓphete:et
tu dicis si quis ꝑmonē meū seruaue
rit non gustabit mortez inetern̄um:
Nunq̄d tu maior es patre nostro a
braham q̄ mortu⁹ est: Et ꝓphete mor
tui sunt. Quem teipsuz facis: Rñdit
ihs. Si ego glorifico meipm. gloria
mea nihil est. Est pater me⁹ q̄ glorifi
cat me:quē vos dicitis q̄ de⁹ noster ē
ꝛ nō ꝯgnouistis eū. Ego aūt noui eū.
Etsi dixero q̄ nō scio eū:ero silis vo
bis mēdax. Sz scio eū:ꝛ ꝑmonē eius
ꝓuo. Abrahā pr̄ vr̄ exultauit vt vide
ret diē meū:ꝛ vidit:ꝛ gauisus ē. Dix
erūt g̃ iudei ad eū. Quinq̄ginta ānos
nōdū habes:et abrahā vidisti: Dixit
eis ihs. Amen amen dico vob:ꝑante
q̄ abrahā fieret ego sū. Tulerūt g̃ la
pides vt iacerēt in eū. Ihs aūt absco
dit se:et exiuit de tēplo.

Capitulū. .IX.

Et pretereiens ihs vidit hominē cecū a natiuitate: et interrogauerūt eū discipuli eius. Rabbi. quis peccauit. ꝟ aūt parētes eiꝰ: vt cecus nasceret? Respōdit ihs Neq; ꝟ peccauit neq; parētes eius: sz vt manifestentur opera dei ī illo. Me oportet operari opera eius qui misit me: donec dies est. Veniet nox: quādo nemo potest operari. Quādiu sum in mundo. lux sum mundi. Hoc cū dixisset expuit in terrā. et fecit lutū ex sputo: et liniuit lutum sup oculos eius: et dixit ei. Vade laua in natatoria sȳloe: qđ interpretat missus. Abiit ergo et lauit: et venit videns. Itaq; vicini et qui viderant eū prius (quia mendicus erat) dicebant. Nōne ꝟ est qui sedebat et mendicabat? Alij dicebant quia ꝟ est: alij autē nequaq̄: sed similis est eius. Ille vero dicebat: qr ego sum. Dicebāt ergo ei. Quomodo apti sunt tibi oculi? Respōdit. Ille homo qui dicitur ihūs lutum fecit: et vnxit oculos meos: et dixit mihi. Vade ad natatoria sȳloe: et laua. Et abij et laui. et video. Et dixerūt ei. Vbi est ille? Ait. Nescio. Adducunt eum ad pharisēos qui cecus fuerat. Erat aūt sabbatum quando lutum fecit ihūs: et aperuit oculos eius. Iterum ergo interrogabant eū pharisei quomodo vidisset. ille autē dixit eis. Lutū mihi posuit sup oculos: et laui et video. Dicebāt ḡ ex pharisēis qdā. Nō est ꝟ hō a deo q̄ sabbatū custodit. Alij aūt dicebant. Quō potest homo peccator hec signa facere? Et cisma erat inter eos. Dicunt ergo ceco iteruz. Tu quid dicis de eo qui aperuit oculos tuos? Ille autē dixit: quia ꝓpheta est Non crediderunt ḡ iudei de illo quia cecus fuisset et vidisset: donec vocauerūt parentes eius qui viderat: et interrogauerūt eos dicentes. Hic est filiꝰ vester: quē vos dicitis quia cecus natus ē? Quomodo ḡ nūc videt? Respōderunt eis parētes eius: et dixerunt. Scimus quia ꝟ est filius noster: et qr cecus natus est. Quomodo autē nūc videat nescimus: aut quis eius aperuit oculos nos nescimus. Ipsum interrogate. Etatē habet: ipe de se loq̄t

Hec dixerunt parētes eius qm̄ timebant iudeos. Jam em̄ ꝯspirauerāt iudei: vt si quis eū confiteret esse xp̄m extra sȳnagogam fieret. Propterea parentes eius dixerunt. quia etatem habet: ip̄m interrogate. Vocauerūt ergo rursū hominē qui fuerat cecus. et dixerūt ei. Da gloriaz deo. Nos scimus quia ꝟ homo peccator est. Dixit ergo eis ille. Si peccator est nescio: vnū scio: quia cecus cum essem. modo video. Dixerunt ergo illi. Quid fecit tibi? Quomodo aperuit tibi oculos? Respondit eis. Dixi vobis iam: et audistis. Quid iterum vultis audire? Nūquid et vos vultis discipuli eiꝰ fieri? Maledixerunt ergo ei: et dixerunt Tu discipul' illius sis: nos aūt moysi discipuli sumus. Nos scimus quia moysi locutus est deus: hunc autem nescimus vnde sit. Respondit ille homo: et dixit eis. In hoc em̄ mirabile ē quia vos nescitis vnde sit: et aperuit meos oculos. Scimus aūt qr peccatores deus ñ audit: sed si quis dei cultor est et voluntatē eius facit: hūc exaudit. A seculo non est auditū: quia quis aperuit oculos ceci nati. Nisi esset ꝟ a deo: ñ poterat facere quicq̄ Responderunt: et dixerunt ei. In peccatis natus es totus: et tu doces nos? Et eicerunt eū foras. Audiuit ihesus quia eiecerūt eum foras: et cū inuesisset eū dixit ei. Tu credis in filiū dei? Rñdit ille et dixit. Quis es dñe vt credam in eum? Et dixit ei ihūs. Et vidisti eum: et q̄ loquit tecū ipe ē. At ille ait. Credo dñe. Et ꝓcidens adorauit eum. Et dixit ei ihūs. In iudiciū ego in hunc mundū veni: vt qui non vidēt videant: et q̄ vidēt ceci fiant. Et audierunt quidā ex pharisēis q̄ cum ipo erāt: et dixerūt ei. Nunqđ et nos ceci sumus? Dixit eis ihūs. Si ceci esse tis nō haberetis peccatū. Nunc vero dicitis quia videmus: peccatum vr̄m manet.

Capitulū. .X.

Amen amen dico vob: qui nō ītrat ꝑ hostiū ī ouile ouiū sz ascendit aliūde: ille fur ē et latro. Qui aūt intrat ꝑ hostiū. pastor ē ouiū Huic hostiariꝰ aperit et oues vocē

ei⁹ audiũt. Et ꝓprias oues vocat nominatī: ⁊ educit eas. Et cũ ꝓpas oues emiserit añ eas vadit: ⁊ oues illũ sequũt̄: qz sciũt vocē ei⁹. Alienũ aũ nō sequũt̄. sed fugiũt ab eo: qz nō nouerũt vocē alienoꝝ. Hoc puerbiũ dixit eis ihs. Illi aũt nō cognouerũt quid loqueretur eis. Dixit ḡ eis itez ihs. Amen amē dico vobis: qz ego sũ hostium ouiũ. Omnes q̄tq̄t venerũt fures sunt ⁊ latrones: sed nō audierũt eos oues. Ego sũ hostiũ. Per me siq̄s introierit saluabit̄: ⁊ ingrediet̄ ⁊ egrediet̄: et pascua inueniet. Fur nō venit: nisi vt furet̄ et mactet ⁊ perdat. Ego veni vt vitā habeāt: ⁊ abũdantius habeāt. Ego sum pastoz bonus. Bonus pastor animā suā dat ꝓ ouibus suis. Mercēnarius aũt ⁊ qui nō ē pastoz cui⁹ nō sunt oues ꝓprie. videt lupũ veniẽtē ⁊ dimittit oues ⁊ fugit: ⁊ lupus rapit. ⁊ dispergit oues. Mercennarius autē fugit qz mercēnari⁹ est: ⁊ nō ptinet ad eum ō ouibꝫ. Ego sũ pastoz bonus: ⁊ ꝓgnosco meas: et ꝓgnoscũt me mee. a. Sicut nouit me pater. ⁊ ego agnosco patrē. b. ⁊ aīam meaz pono ꝓ ouibꝫ meis. c. Et alias oues habeo que nō sunt ex hoc ouili ⁊ illas oportet me adducere ⁊ vocem meam audient: et fiet vnum ouile et vnus pastoz. Propterea me pater diligit: qz ego pono animā meā: vt itez sūmam eam. Nemo tollit eam a me: sed ego pono eā a meipō. Potestatem habeo ponendi eā: ⁊ potestatem habeo iteruz sumendi eam. Hoc mandatum accepi a patre meo. Dissensio iterum facta est inter iudeos. ꝓpter ſmones hos. Dicebāt aũt multi ex ipīs. Demoniũ habet ⁊ insanit. Quid eum auditis? Alij dicebāt. Hec verba non sunt demoniuz habentis. Nunq̄d demonium potest cecoz̄ oculos aperire? Facta sunt autem encenia ī hierosolimis: ⁊ hyems erat. Et ambulabat ihs in templo in porticu salomonis. Circumdederunt ḡ eũ iudei: ⁊ dicebant ei. Quousq̄ animā nostrā tollis? Si tu es xp̄c: dic nob palā Respōdit eis ihs. Loquoz vob: et nō creditis. Opera q̄ ego facio ī noīe patris mei: hec testimonium perhibent

iij
.a. Jo. xc. Mt̄. cxij. Lu. cxix.
iiij
.b. Jo. xcj. Mt̄ cciiij. Mz̄. cxv
x
.c. Jo. xcij.

de me. Sed vos non creditis: quia ñ estis ex ouibꝫ meis. Oues mee vocez meā audiũt: ⁊ ego cognosco eas: ⁊ sequũtur me. Et ego vitam eternaz do eis: ⁊ nō peribunt ineternum: et non rapiet eas quisq̄ de manu mea. Pat̄ meus qō dedit mihi maius omnibus ē: et nemo potest rapere de manu patris mei. Ego ⁊ pater vnum sumus. Sustulerũt lapides iudei: vt lapidarent eum. Respondit eis ihs. Multa bona opa ostēdi vobis ex patre meo. Propter qō eoz̄ opus me lapidatis? Responderunt ei iudei. De bono ope non lapidamus te. sed de blasphemia ⁊ quia tu homo cum sis: facis teipm deum. Respondit eis ihs. Nonne scriptum est in lege vestra quia ego dixi dij estis? Si illos dixit deos ad qs ſmo dei factus est. et non potest solui scriptura: quē pater sanctificauit et misit in mundũ vos dicitis quia blasphemas quia dixi filius dei sum? Si nō facio opera patris mei: nolite credere mihi. Si autem facio: etsi mihi non vultis credere operibꝫ credite: vt cognoscatis et credatis. quia ī me est pater. ⁊ ego in patre. b. Querebāt ergo eum apprehēdere: et exiuit ō manibus eoz̄um. Et abiit iteruz trās iordanen in eum locum vbi erat iohannes baptizans primum: et mansit illic. e. Et multi venerunt ad eum ⁊ dicebant: quia iohannes quidem signũ fecit nullum. Omnia autem quecũq̄ dixit iohannes de hoc vera erant: et multi crediderunt in eum.

iiij
.d. Joh. xciij. Mt̄. cxvij. Mz̄. xxvj.
x
.e. Joh. xciij.

Capitulũ. .XI.

Erat autem quidam languēs lazarus a bethania: de castello marie et marthe sororum eius. Maria autē erat que vnxerit dominũ vnguento. et extersit pedes ei⁹ capillis suis: cuius frater lazarus infirmabatur. Miserunt ergo sorores eius ad eum dicentes. Domine: ecce quem amas infirmatur. Audiens aũt ihs: dixit eis. Infirmitas hec non est ad mortem. sed pro gloria dei: vt glorificetur filius dei per eaz. Diligebat autem ihs martham: et sororem ei⁹ mariam ⁊ lazarum. Ut ergo audiuit quia infirmabatur: tūc quidē mansit

ī eodē loco duobꝰ diebꝰ. Deinde post hec dicit discipul'suis. Eam⁹ ī iudeaz itez. Dicūt ei discipli. Rabbi nūc q̄rebāt te iudei lapidare :ꝛ itez vadis illuc! Rñdit ihs. Nōne duodecī sē hore diei! Si ąs ābulauerit ī die ñ offēdit:qz lucē huiꝰ mūdi videt. Si autē ambulauerit ī nocte offendit: qz lux nō ē ī eo. Hec ait :ꝛ post hec dicit eis Lazar⁹ amic⁹ noster dormit: sed vado vt a somno exuscitez eū. Dixerūt ergo discipuli ei⁹. Dñe: si dormit salu⁹ erit. Dixerat aūt ihs de morte ei⁹ :illi aūt putauerūt qz de dormitōe somni diceret. Tūc g̈ ihs dixit eis manifeste. Lazarus mortu⁹ ē:ꝛ gaudeo ꝓpt̄ vos vt credatis:qm̄ nō eram ibi. Sed eamus ad eū. Dixit g̈ thomas q̄ dicitur didim⁹ ad cōdiscipulos. Eam⁹ et nos ꝛ moriamur cū eo. Venit itaq; ihs:ꝛ inuenit eū q̄tuoz dies iam in monumento habentē. Erat autez bethania iuxta hierosolimā q̄si stadijs quindecim. Multi aūt ex iudeis venerāt ad marthā ꝛ mariam: vt ꝯsolarent eas ō fratre suo. Martha g̈ vt audiuit qz ihs venit occurrit illi: maria aūt domi sedebat. Dixit g̈ martha ad ih̄m. Domine: si fuisses h̄ frater meus nō fuisset mortuus. Sed ꝛ nūc scio:qz q̄ cūq; poposceris a deo dabit tibi de⁹. Dicit illi ihs. Resurget frater tuus. Dicit ei martha. Scio qz resurget. ī resurrectōne in nouissimo die. Dicit ei ihus. Ego sum resurrectō et vita. Qui credit in me ecīā si mortu⁹ fuerit viuet :ꝛ omnis qui viuit ꝛ credit in me:non morietur inetern̄ū . Credis hoc! At illi. Vtiq; domine. Ego credidi quia tu es xp̄c filius dei: qui in hūc mundū venisti. Et cum hec dixisset:abijt ꝛ vocauit mariam sororē suam silentio dicens: Magister adest: et vocat te. Illa vt audiuit surgit cito:ꝛ venit ad eum. Nondū enim venerat ihs in castellū: sed erat adhuc in illo loco vbi occurrerat ei martha . Judei ergo qui erant cū ea ī domo et consolabantur eaz cum vidissent mariam qz cito surrexit ꝛ exijt: secuti sē eam dicentes. Quia vadit ad monumentum vt ploret ibi. Maria ergo cū venisset vbi erat ihs:videns eum ceci dit ad pedes ei⁹ ꝛ dixit ei. Dñe. si fuisses hic nō esset mortuus frater me⁹. Ihs ergo vt vidit eā plorantem ꝛ iudeos q̄ venerant cū ea plorantes infremuit spiritu :ꝛ turbauit seip̄m et dixit. Vbi posuistis eū! Dicūt ei. Domine:veni ꝛ vide. Et lacrimat⁹ ē ihs. Dixer̄t ergo iudei. Ecce quō amabat eum. Quidā aūt ex ipsis dixerūt. Nō poterat h̄ q̄ aperuit oculos ceci nati facere:vt h̄ nō moreretur! Ihs ergo rursum fremens in semetip̄o veīt ad monumentū. Erat aūt spelunca. ꝛ lapis suppositus erat ei. Ait ihs. Tollite lapidez. Dicit ei martha sor̄ eiꝰ qui mortu⁹ fuerat domine iam fetet: quadriduanus enim est. Dicit ei ihs Nonne dixi tibi:qm̄ si credideris videbis gloriam dei! Tulerūt ergo lapidē. Ihs aūt eleuatis sursum oculis dixit Pat̄ gracias ago tibi qm̄ audisti me Ego aī sciebā quia semp̄ me audis: sed ꝓpter populū qui circūstat dixi: vt credāt qz tu me misisti. Hec cū dixisset: voce magna clamauit. Lazare veni foras. Et statim ꝓdijt q̄ fuerat mortu⁹ ligatus man⁹ ꝛ pedes institis ꝛ facies illi⁹ sudario erat ligata. Dixit eis ihs. Soluite eū:ꝛ sinite abire Multi ergo ex iudeis qui venerāt ad mariam ꝛ martham et viderant q̄ fecit ihs:crediderūt in eum. Quidā aī ex ipis abierūt ad phariseos :ꝛ dixerūt eis que fecit ihs. Collegerūt ergo pontifices ꝛ pharisei concilīū ꝛ dicebant. Quid facimus: qz hic hō multa signa facit! Si dimittimus eum sic: omnes credēt in eū. Et venient romani :ꝛ tollēt locū nostrū ꝛ gentē. Vn⁹ autem ex ipis caÿphas nomine:cum esset pōtifex anni illi⁹ dixit eis. Vos nescitis quicq̄ nec cogitatis:quia expedit vobis vt vnus moriat̄ homo ꝓ populo:ꝛ non tota gens pereat. Hoc aūt a semetip̄o nō dixit:sed cum esset pontifex anni illius ꝓphetauit: quia ihs moriturꝰ erat ꝓ gēte. Et nōtm̄ ꝓ gente:sz vt filios dei qui erant dispsi ꝯgregaret in vnum. a. Ab illo g̈ die cogitauerūt vt interficerēt eū. Ihus g̈ iā ñ ī palā ābulabat apud iudeos: sz abijt in regionē iuxta deṕtū in ciuitatē q̄ dicit̄ effrem: et ibi morabat

iiij
.a. Jo xcv Mt
cxvij. Mr. xxvj

cū discipulis suis. a. Proximū autez erat pascha iudeoꝝ. b. ⁊ ascēderāt mlti hierosolimā de regione añ pasca: vt sāctificarēt seipos. Querebāt g̈ ihm ⁊ colloquebanť adinuicē ī tēplo stantes. Quid putatis qꝛ nō veīt ad diez festū: Dederāt aū pōtifices ⁊ pharisei mādatū: vt si qs ꝓgnouerit vbi sit indicet: vt apprehendant eum.

i
a. Jo xcvj Mt̄ cclxxiiij. Maī. clvj. Lu. cclx.
x
.b. Joh. xcvij.

Capitulū. XII.

Ihesus g̈ ante sex dies pasche venit bethaniā vbi lazar⁹ fuerat mortu⁹: quem suscitauit ihs. c. Fecerūt aūt ei cenā ibi ⁊ martha mīstrabat: lazar⁹ vero vn⁹ erat ex discūbentibꝫ cū eo. Maria g̈ accepit librā vnguenti nardi pistici pcioſi et vnxit pedes ihu: ⁊ extersit pedes eius capillis suis: ⁊ dom⁹ impleta ē ex odore vnguēti. Dixit g̈ vnus ex discipul ei⁹ iudas scariothis q̄ erat eū ť̄ditu-rus. Quare hoc vnguento nō venijt trecētis denarijs: ⁊ datū ē egenis: Dixit aūt hoc nō qꝛ de egenis ꝓtinebat ad eū: sꝫ qꝛ fur erat: ⁊ loculos habēs ea q̄ mittebāť portabat. Dixit g̈ ihs Sine illā: vt in diē sepulture mee ſ-uet illud. Paupes em̄ semp habetis vobiscū: me aūt nō semp habetis. d. Cognouit g̈ turba multa ex iudeis. qꝛ illic ē: ⁊ venerūt nō ꝓpter ihm tātū: sꝫ vt lazarū viderēt quē suscitauit a mortuis. Cogitaueīt aūt ꝓncipes sacerdotū vt ⁊ lazarū inťficerēt: qꝛ mlti ꝓpter illū abibāt ex iudeis: ⁊ credebāt in ihm. e. In crastinū aūt turba multa q̄ venerat ad diē festum cum audissent qꝛ venit ihs hierosolimam acceperūt ramos palmaꝝ: ⁊ ꝓcesserūt obuiā ei ⁊ clamabāt: osāna. bñdict⁹ qui venit in nomīe domini rex isrl̄. f. Et īuenit ihs azellū: ⁊ sedit supꝑ eum sicut scriptum est. Noli timere filia syon: ecce rex tu⁹ venit sedēs supꝑ pullum azine. g. Hec nō cognouerūt discipuli eius primum: sed quando glorificatus est ihs tunc recordati sunt qꝛ hec erant scripta de eo: ⁊ hec fecerunt ei. Testimoniū g̈ phibebat turba que erat cū eo quando lazarū vocauit de monumēto: ⁊ suscitauit eū a mortuis. Propterea ⁊ obuiā veīt ei ťba: qꝛ audierāt eū fecisse hoc signuz. Pharisei g̈ dixerūt ad semetipos. Videtis qꝛ nihil ꝓficim⁹. Ecce mūd⁹ to t⁹ post eū abijt. Erāt aū q̄dā gentiles ex hijs q̄ ascēderāt vt adorarēt in die festo. Hij g̈ accesserūt ad philippū qui erat a bethsayda galilee: ⁊ rogabant eū dicētes. Dñe: volum⁹ ihm videre. Venit philippus: ⁊ dicit andree. Andreas rursū ⁊ philipp⁹ dixerūt ihu. h. Jhs aūt rñdit eis dicēs. Venit hora vt clarificeť filius hoīs. i. Amē amen dico vob̄: nisi granū frumēti cadēs in ťraz mortuū fuerit: ipm solū manet. Si aū mortuū fuerit: multū fructuz affert. k. Qui amat aīaz suā: pdet eā. Et q̄ odit aīaz suā in hoc mūdo: ī vitam eternā custodit eā. l. Si qs mihi mīstrat: me sequať. Et vbi sū ego: illic ⁊ mīster me⁹ erit. Si qs mihi mīstrauerit: honorificabit eū pr̄ me⁹. m Nūc aīa mea turbata ē. Et qd dicā: Pater saluifica me. ex hac hora. n. Sꝫ ꝓpterea veni in horā hāc. Pater clarifica nomē tuū. Veīt g̈ vox de celo dicens. Et clarificaui: et itez clarificabo. Turba g̈ q̄ stabat ⁊ audierat dicebat tonitruū esse factū. Alij aūt dicebāt. Angel⁹ ei locut⁹ ē. Rñdit ihs ⁊ dixit. Nō ꝓter me hec vox venit: sꝫ ꝓť vos. Nūc iudiciū ē mūdi. Nūc pn ceps hui⁹ mūdi eicieť foras. Et ego si exaltat⁹ fuero a terra: oīa trahā ad meipm hoc aūt dicebat: significās q̄ morte essꝫ moritur⁹. Rñdit ei turba. Nos audiuim⁹ ex lege. qꝛ xp̄c manet ineternū. Et quō tu dicis oportet ex altari filiū hoīs: Et qs ē iste filius hoīs: Dixit g̈ eis ihs. Adhuc modicū lumē ī vob̄ ē. Ambulate dū lucē habetis: vt nō tenebre vos ꝯprehēdāt. Et q̄ ambulat ī tenebris: nescit q̄ vadit. Dū lucē habetis credite ī lucē: vt filij lucis sitis. Hec locut⁹ ē ihs: ⁊ abijt et absc̄ōdit se ab eis. Cū aūt tāta signa fecisset corā eis nō credebāt in eū: vt ſmo ysaie īplereť quē dixit. Dñe qs credidit auditui nr̄o: ⁊ brachiuz dñi cui revelatū ē. p. Propterea ñ potērāt credere: qꝛ itez dixit ysaias. Excecauit oc̄los eoꝝ et īdurauit coꝛ eoꝝ: vt ñ videāt oculi ⁊ īt̄lligāt coꝛde ⁊ cō uertāť ⁊ sanē eos. q. Hec dixit ysaias qñ vidit gl̄iam ei⁹: ⁊ locut⁹ est de eo.

j
.c. Jo. xcviij. Maī. cclxxvj. Mt̄. clviij. Lu lxxiiij.

r
.d. Jo. xcix.

j
.e. Jo. c. Mt̄. xxix. Mr̄. cxix. Luē. ccxxxiiij.

vij
.f. Jo. cj. Mt̄. xxvij.
r
.g. Jo. cij.

iiij
.h. Jo. ciij Mt̄ ccxcix. Mr̄. clxxx.
r
.i. Jo. ciiij.

iij
.k. Jo. cv. Mt̄ xcvij. Lu. ccxj
r
.l. Joh. cvj

iiij
m. Jo cvij Mt̄ ccxciij. Mr̄. clxxxij.
r
.n. Joh. cviij.

j
.p. Jo. cix Mt̄ cxxxiij. Mr̄. xxvij. Lu. lxxvij.
r
.q. Jo. cx.

Clerūtamē ꝙ ex ꝓncipibꝰ mlti credide
rūt ī eū: sz ꝓp̄ phariseos ñ ꝓfitebāt:
vt de sy̓nagoga ñ eicerēt. Dilexerūt
em̄ gl̓iam hoim magisꝙ gl̓iam dei. a.
Jhs aūt clamauit ꝙ dixit. Qui credit ī
me: nō credit ī me: sz ī eū q̄ misit me.
Et q̄ videt me: videt eū q̄ misit me. b.
Ego lux ī mundū veni: vt oīs q̄ cre-
dit in me ī tenebris nō maneat. Etsi
q̄s audierit ꝟba mea ꝙ ñ custodierit:
ego nō iudico eū. Nō em̄ veni vt iu-
dicem mūdū: sz vt saluificē mūdum.
Qui me spernit ꝙ ñ accipit ꝟba mea:
habet q̄ iudicet eū. Sermo quē locu-
tus sū: ille iudicabit eū in nouissimo
die. Quia ego ex meipo nō sū locut⁹
sed q̄ misit me pat̄ ipe mihi manda
tū dedit: quid dicā ꝙ quid loquar. Et
scio: qꝛ mandatū ei⁹ vita etꝛna est.
Que ergo ego loquoꝛ: sicut dixit mi-
hi pat̄ sic loquoꝛ.

¶ Capitulū. .XIII.

Ante diē festū pasche sciēs ihs
qꝛ venit hora ei⁹ vt trāseat ex
hoc mūdo ad patrē: cū dilexi-
sset suos qui erāt in mūdo: in finem
dilexit eos. c. Et cena facta cum dy̓a
bolus iam misisset in coꝛ vt traderet
eū iudas simonis scariothis. d. sciēs
qꝛ omnia dedit ei pat̄ in man⁹ ꝙ qꝛ a
deo exiuit ꝙ ad deuz vadit. e. surgit a
cena ꝙ ponit vestimēta sua: ꝙ cū acce
pisset linthēū precinxit se. Deinde mi
sit aquā in peluim: ꝙ cepit lauare pe
des discipuloꝝ: ꝙ extergere linthēo q̄
erat p̄cinctus. Uenit ergo ad simonē
petrum. Et dicit ei petrus. Domīe tu
mihi lauas pedes: Respōdit ihs: ꝙ di
xit ei. Qd̄ ego facio tu nescis modo:
scies autē postea. Dicit ei petr⁹. Nō
lauabis mihi pedes ineternū. Respō
dit ei ihs. Si nō lauero te: nō habeb̄
paꝛtē mecū. Dicit ei simon petr⁹. Do
mine: nōtantum pedes meos: sed et
manus et caput. Dicit ei ihs. Qui lo
tus est nō indigz nisi vt pedes lauet:
sed est mundus totus. Et vos mundi
estis: sed non oīs. Sciebat eī quis-
naz esset qui traderet eū. Propterea
dixit: nō estis mūdi oīes. Postꝙ g̃
lauit pedes eoꝝ accepit vestimēta
sua: et cum recubuisset itꝝ dixit eis
.f. Scitis quid fecerim vobis: Uos
vocatis me magister ꝙ domine: ꝙ be-
ne dicitis. Sum etenim. g. Si g̃ ego
laui pedes vr̄os dñs et magister: et
vos debetis alter alteri⁹ lauare pedes
Exemplū enim dedi vob̄: vt quēadmo
dum ego feci vobis ita et vos facia-
tis. h. Amen dico vobis: nō est ꝟuus
maioꝛ dño suo: neqꝫ apl̓us maioꝛ est
eo q̄ misit illū. Si hec scitis: beati eri
tis si feceritis ea. i. Nō de oīb⁹ vob̄ di
co. Ego scio q̄s elegerim. Sed vt ad-
impleaꝫ scriptura: q̄ māducat mecū
panem leuabit ꝓtra me calcaneū su-
um. Amodo dico vobis priusꝙ fiat:
vt cū factū fuerit credatis qꝛ ego sū.
.k. Amen amē dico vobis: qui acci-
pit si quē miserō me accipit. Qui aūt
me accipit: accipit eū qui me misit. l.
Cum hec dixisset ihs turbatus ē spū:
ꝙ ꝓtestatus est ꝙ dixit. Amen amē di
co vobis: qꝛ vnus ex vob̄ tradet me.
.m. Aspiciebant g̃ adinuicē discipuli
hesitātes de quo diceret. n. Erat g̃ re
cūbens vn⁹ ex discipulis eius in sinu
ihu: quē diligebat ihs Innuit g̃ huic
sy̓mon petrus: ꝙ dixit ei. Quis ē de q̄
dicit: Itaqꝫ cū recubuisset ille sup̄ pe
ctus ihu: dicit ei. Dñe q̄s ē: Respon-
dit ihs. Ille ē: cui ego intinctū panē
porrexero. o. Et cū intinxisset panē:
dedit iude sy̓monis scariothis. Et p⁹
bucellā introiuit ī eū sathanas. p. Et
dicit ei ihus. Quod facis fac citius.
Hoc aūt nemo sciuit discūbentiū: ad
quid dixerit ei. Quidā em̄ putabant
qꝛ loculos habebat iudas g̃ dixisset
ei ihs. eme ea que op⁹ sūt nob̄ ad diē
festum: aut vt egenis aliquid daret.
Cū g̃ accepisset ille bucellā: exiuit cō
tinuo. Erat aūt noꝛ. Cū g̃ exisset dix
it ihs. Nūc clarificat⁹ ē filī⁹ hoīs: ꝙ de
us clarificat⁹ ē in eo. Si de⁹ clarifica
t⁹ est in eo: et deus clarificabit eum
in semetipo: et continuo clarificabit
eum. Filioli: adhuc modicū vobiscū
sum. Queretis me: ꝙ sicut dixi iudeis
q̄ ego vado vos non potestis venire.
Et vobis dico modo. Mādatū nouū
do vobis: vt diligatis inuicē sic dilexi
vos: vt et vos diligatis inuicem. In
hoc cognoscent omnes quia discipli
estis mei: si dilectionem habueritis
adinuicem. q. Dicit ei sy̓mon petr⁹.

r
.g. Joh̄.cxvij.

iij
.h. Jo. cxviij. Mt̄. xc. Lu. lv
iij. r
.i. Jo.cxix.

j
.k. Jo cxx Mt̄
xcviij. Mr̄. xc-
vj. Luce. cxvj.
iiij
.l. Jo cxxj Mt̄
cclxxix. Mar̄.
clxj. j
.m. Jo .cxxij.
Mt̄ cclxxx Mt̄
clxij. Lu. cclx-
ix. r
.n. Jo. cxxiij.

ix
.o. Jo. cxxiiij.
Lu. cclxij.
r
.p. Joh̄. cxxv.

j
.q. Jo. cxxvj.
Mt̄. cclxxxix.
Mt̄. clxx. Luc̄.
cclxxv.

Dñe q̄ vadis: Rñdit ihs Quo ego vado nō potes me modo seq̄: seq̄ris aūt postea. Dicit ei petr⁹. Quare nō possū te seq̄ modo: Aīaz meā p te ponā. Rñdit ei ihs: aīaz tuā p me pones: Amē amē dico tibi: nō cātabit gall⁹ donec ter me negabis.

r
.a. Jo.cxxvij.

¶ Capitulū. .XIIII.

Et ait discipulis suis. a. Non turbet cor vr̄m neq̄ formidet Creditis ī deū: et ī me credite In domo p̄ris mei mansiones multe sūt. Si quo minus: dixissez vob quia vado parare vobis locū. Et si abiero et pparauero vobis locū: iter̄ venio et accipiā vos ad meipm: vt vbi sū ego et vos sitis. Et q̄ ego vado scitis: et viam scitis. Dicit ei thomas. Dñe nescim⁹ q̄ vadis. Et quō possum⁹ viam scire: Dicit ei ihs. Ego sū via. et veritas. et vita. Nemo venit ad patrē nisi p me. Si cognouissetis me: et patrem meum vtiq̄ cognouissetis. Et amodo cognoscetis eū: et vidistis eum. Dicit ei philippus. Domine: ostēde nob patrem et sufficit nobis. Dicit eis ihus. Tanto tempore vobiscū sū et non cognouistis me: Philippe: qui videt me videt et patrē. Quomō tu dicis ostende nobis patrē: Non credis q̄ ego in patre: et pater in me est: Verba q̄ ego loquor vob. a meipo nō loquor. Pat aūt in me manēs: ipe facit opa. Non creditis q̄ ego in patre: et p̄ in me ē Alioquī p̄pter opa ipa credite. Amē amen dico vob: qui credit in me opa que ego facio et ipe faciet: et maiora hoc faciet. Quia ego ad patrē vado

iiij
.b. Jo.cxxviij. Mt.ccxvj. Mr cxxv.

.b. et q̄cunq̄ petieritis patrē in nomine meo hoc faciam: vt glorificetur pater in filio. Si quid petieritis me in nomīe meo hoc faciā. Si diligitis me mandata mea seruate. Et ego rogabo patrem et alium paraclitum dabit vobis vt maneat vobiscum ī eternum spiritum veritatis: quē mūdus non potest accipere: quia nō videt eū nec scit eū. Vos aūt cognoscetis eū: q̄ apud vos manebit: et in vobis erit Non relinquā vos orphanos: veniaz ad vos. Adhuc modicū: et mūdus me iam non videt. Vos autem videbitis me: quia ego viuo et vos viuetis. In illo die vos cognoscetis quia ego suz in patre meo: et vos in me: et ego in vobis. Qui habet mādata mea et seruat ea: ille ē q̄ diligit me. c. Qui autē diligit me: diligetur a patre meo. Et ego diligam eū: et manifestabo ei meipm. d. Dicit ei iudas: nō ille scariothis. Domine quid factū est q̄ manifestaturus es nobis teipm: et nō mūdo: Respondit ihs: et dixit ei. Si quis diligit me sermonē meū seruabit: et pater meus diliget eū. et ad eū veniem⁹ et mansionem apud eū faciem⁹. Qui non diligit me: sermones meos non seruat. e. Et sermonem quez audistis non est meus: sed ei⁹ qui misit me patris. Hec locutus sū vobis: apud vos manens. f. Paraclitus aut̄ spiritus sanctus quē mittet pater in nomine meo ille vos docebit omnia: et suggeret vobis oīa q̄cunq̄ dixero vobis. Pacem relinquo vobis: pacē meā do vob. Nō quō mūdus dat: ego do vob Nō turbetur cor vr̄m: neq̄ formidet. Audistis q̄ ego dixi vob: vado et venio ad vos. Si diligeretis me. gauderetis vtiq̄ quia vado ad patrez: quia pater maior me est. Et nunc dixi vobis priusq̄ fiat: et cum factum fuerit credatis. Jam non multa loquar vobiscum. Venit enim princeps mundi huius: et in me nō habet quicq̄. Sed vt cognoscat mūdus quia diligo patrem: et sicut mandatum dedit mihi pater sic facio. Surgite: eamus hīc.

i
.c. Joh.cxxix. Mt.xcviij. Mr xcvj. Lu.xcvj.

r
.d. Jo.cxxx.

¶ Capitulū. .XV.

Ego sum vitis vera: et pater meus agricola est. Omnem palmitem in me non ferentē fructum tollet eum: et omnem q̄ fert fructum purgabit eum: vt fructum plus afferat. Jam vos mundi estis: propter sermonem quem locutus sū vobis. Manete in me: et ego in vobis Sicut palmes non potest ferre fructum a semetipso nisi manserit in vite: sic nec vos nisi in me manseritis. Ego sū vitis: vos palmites. Qui manet in me et ego in eo hic fert fructū multum: quia sine me nihil potestis facere. Si quis in me non manserit mittetur foras sicut palmes et arescet: et colligent eū et in ignē mittent

i
.e. Joh.cxxxj. Mt.xcviij Mr xcvj. Lu.xcvj.

r
.f. Joh. cxxxij

et arbet.a. Si manseritis ī me ⁊ ōba mea ī vob māserint: qcunq; volueritis petetis: ⁊ fiet vob.b. In hoc clarificatus ē pat̄r meus. vt fructū plurimū afferatis et efficiamī mei discipuli. Sicut dilexit me p̄: ⁊ ego dilexi vos. Manete ī dilectōe mea. Si p̄cepta mea seruaueritis manebitis ī dilectōne mea: sicut et ego p̄is mei p̄cepta seruaui: ⁊ maneo in eiꝰ dilectōe. Hec locutus sū vobis: vt gaudiū meum sit in vobis: ⁊ gaudiū vestrū impleatur. Hoc est p̄ceptuz meū: vt diligatis inuicē sicut dilexi vos.c. Maiorem hac dilectionem nemo habet: vt animā suā ponat qs p amicis suis.d. Vos amici mei estis: si feceritis que ego precipio vob. Jam nō dicaz vos seruos: quia seruꝰ nescit qd faciat dn̄s eius. Vos aūt dixi amicos: q̄ omnia quecunq; audiui a patre meo nota feci vobis. Nō vos me elegistis sed ego elegi vos: et posui vos vt eatis ⁊ fructum afferatis: ⁊ fructus vester maneat. e. vt quodcunq; petieritis patrē in nomine meo det vobis. f. Hec mando vob: vt diligatis inuicem. Si mundus vos odit: scitote q̄ me priorem vobis odio habuit. Si ō mūdo fuissetis: mundus qd̄ suuz erat diligeret. Quia vero de mūdo n̄ estis sed ego elegi vos de mundo: propterea odit vos mundus. g. Mementote sermonis mei: quem ego dixi vobis. Non est seruus maior dn̄o suo. h. Si me p̄secuti sunt et vos p̄sequent̄. Si sermonē meum seruauerūt: ⁊ vestruz seruabunt. i. Sed hec omnia facient vobis ꝓpter nomē meū. k. q̄ nesciunt eū qui misit me. l. Si nō venissem et locutus fuissem eis: peccatum nō haberent. Nunc aūt excusatōem nō habent de peccato suo. m. Qui me odit: ⁊ patrem meū odit. n. Si opera non fecissem in eis que nemo alius fecit: peccatum non haberent. Nunc autez ⁊ viderūt ⁊ oderūt: ⁊ me ⁊ patrē meū. Sed vt adimpleatur sermo qui in lege eoꝝ script̄ ē: q̄ odio habuer̄t me gr̄tis. Cū aūt venerit paraclitꝰ quem ego mittaz vob a p̄re spū veritatis q̄ a patre ꝓcedit: ille testimoniū phibebit de me. Et vos testimonium phibebitis: quia ab inicio mecum estis.

Capitulū. .XVI.

Hec locutus sum vobis: vt nō scandalizemini. Absq; sy̓nagogis facient vos. o. Sed venit hora: vt omnis qui interficit vos arbitretur obsequiuz se prestare deo. Et hec facient vobis: q̄ non nouerūt patrem neq; me. Sed hec locutus sū vobis: vt cum venerit hora eoꝝ. z. reminiscamini: quia ego dixi vobis. p. Hec autem vobis ab inicio nō dixi: quia vobiscū eram. Et nunc vado ad eum qui misit me: ⁊ nemo ex vobis ī terrogat me quo vadis. Sed q̄ hec locutus sum vobis: tristicia implebit coꝝ vestruz. Sed ego veritatem dico vobis: expedit vobis vt ⁊ ego vadaz. Si eī nō abiero: paraclitus nō veīet ad vos. Si aūt abiero: mittam eum ad vos. Et cum venerit: ille arguet mundum de peccato ⁊ de iusticia et de iudicio. De peccato quidem: quia nō crediderunt in me. De iusticia vero: quia ad patrem vado: et iam non videbitis me. De iudicio autem: q̄ p̄nceps mundi huius iam iudicatus ē. Adhuc multa habeo vobis dicere: sz non potestis portare modo. Cū autē venerit ille spiritus veritatis: docebit vos omnez veritatem. Non enim loquet̄ a semetipso: sed quecunq; audiet loquetur: et que ventura sūt annunciabit vobis. Ille me clarificabit quia de meo accipiet: et annunciabit vobis. q. Omnia quecunq; habet pater mea sunt. r. Propterea dixi quia de meo accipiet: ⁊ ānūciabit vob. Mo dicū ⁊ iam nō videbitis me. ⁊ iterum modicū ⁊ videbitis me: quia vado ad patrem. Dixerunt ergo ex discipulis eius adinuicem. Quid est hoc quod dicit nob modicū ⁊ nō videbitis me: ⁊ iterꝝ modicū ⁊ videbitis me ⁊ q̄ vado ad patrem? Dicebant ergo. Quid est hoc quod dicit modicuz? Nescim? quid loquitur. Cognouit autē ihs q̄ volebant eum interrogare: et dixit eis. De hoc queritis ītr vos q̄ dixi modicum et non videbitis me: ⁊ iterꝝ modicum et videbitis me. Amē amē dico vobis: quia plorabitis ⁊ flebitis vos: mundus aūt gaudebit. Vos aūt

contriſtabimini: ſz triſticia vra vertę
tur in gaudiū. Mulier cū parit triſti
ciam habet: qz venit hora eius. Cum
autez peperit puerz iam nō meminit
preſſure ꝓpter gaudiū: qz natus ē ho
mo in mundū. Et vos igit nūc qdem
triſticiam habetis. Iterū aūt videbo
vos ⁊ gaudebit cor vestr: ⁊ gaudium
vr̄m nemo tollet a vob. Et in illo die
me nō rogabitis quicq̄. a. Amē amē
dico vobis: ſi quid pecieritis patrez
in noīe meo dabit vobis. Elſqzmodo
nō petiſtis quicq̄ in nomīe meo. Pe
tite ⁊ accipietis: vt gaudiū veſtrū ſit
plenum. b. Hec in ꝓuerbijs locut⁹ ſuz
vobis. Venit hora: cū iam nō in pro
uerbijs loq̄r vob: ſed palā de pr̄e meo
annūciabo vobis. In illo die in noīe
meo petetis. Et nō dico vob: qz ego
rogabo patrē de vob. Ipſe enī pater
mat vos quia vos me amaſtis: ⁊ cre
didiſtis quia ego a deo exiui. Exiui a
patre ⁊ veni in mundū: iterꝝ relīquo
mundū: ⁊ vado ad patrē. Dicūt ei di
ſcipuli eius. Ecce nunc palam loq̄ris
⁊ ꝓuerbiū nullū dicis. Nūc ſcim⁹ qz
ſcis omīa: ⁊ nō opus eſt tibi vt ąs te
interroget. In hoc credimus: quia a
deo exiſti. c. Rñdit eis ihēſus. Modo
creditis? Ecce venit hora: ⁊ iam veīt
vt diſpergamini vnuſquiſqz in ꝓpria:
⁊ me ſolū relinquatis. Et nō ſum ſol⁹
quia pater mecum eſt. d. Hec locut⁹
ſum vobis: vt in me pacez habeatis.
In mundo preſſurā habebitis: ſz con
fidite: ego vici mundū.

iiij
.a. Jo.cl. Mt̄.
ccxvj. Mt̄.cx-
xv.

r
.b. Jo.clj.

iiij
.c. Jo.clij. Mt̄
cclxxxvij. Mr̄.
clxviij.
r
.d. Jo.cliij.

¶ Capitulū. .XVII.

Hec locutus eſt ihūs: ⁊ ſuble-
uatis oculis dixit. Pater ve-
nit hora: clarifica filiū tuum
vt filius tu⁹ clarificet te. Sicut dedi-
ſti ei poteſtatē omīs carnis: vt omne
qd dediſti ei det eis vitā eternā. Hec
eſt autē vita eterna: vt cognoſcāt te
ſolum deū verum: ⁊ quē miſiſti ihūm
xp̄m. Ego te clarificaui ſup terram:
opus ꝓfūmaui: qd dediſti mihi vt fa-
ciam. Et nūc clarifica me tu p̄ apud
temetip̄m claritate quā habui priuſ-
q̄ mund⁹ fieret apud te. Manifeſtaui
nomē tuū hoībs: qs dediſti mihi d mū
do. Tui erāt: ⁊ mihi eos dediſti: ⁊ ſer-
monē tuū ſeruauerūt. Nūc ꝓgnoue-
runt: quia omīa que dediſti mihi abs
te ſunt. Quia verba que dediſti mihi
dedi eis: ⁊ ipi acceperunt ⁊ cognoue-
runt vere quia a te exiui: ⁊ crediderūt
quia tu me miſiſti. Ego ꝓ eis rogo.
Non ꝓ mūdo rogo: ſed ꝓ bijs qs dedi
ſti mihi: quia tui ſunt. Et mea omīa
tua ſunt: ⁊ tua mea ſunt: ⁊ clarifica-
tus ſum ī eis. Et iā nō ſum in mūdo
⁊ hij in mūdo ſunt: ⁊ ego ad te venio
Pater ſancte: ſerua eos in noīe tuo
qs dediſti mihi: vt ſint vnum ſicut ⁊
nos. Cum eſſem cum eis: ego ſuabaz
eos in nomīe tuo. Quos dediſti mihi
ego cuſtodiui: ⁊ nemo ex eis perijt ni
ſi filius ꝓdicōis: vt ſcriptura implea
tur. Nūc aūt ad te venio: ⁊ hec loq̄r ī
mundo: vt habeant gaudium meum
impletū ī ſemetipſis. Ego dedi eis ſer
monē tuū: ⁊ mund⁹ eos odio habuit
quia nō ſunt de mundo ſicut ⁊ ego ñ
ſū de mundo. Non rogo vt tollas eos
de mundo: ſed vt ſerues eos a malo.
De mundo non ſunt: ſicut ⁊ ego non
ſum de mundo. Sanctifica eos in ve-
ritate. Sermo tu⁹ veritas eſt. Sicut
tu me miſiſti in mundū: ita ⁊ ego mi
ſi eos in mundum. Et pro eis ego ſā
ctifico meipſum: vt ſint ⁊ ipſi ſancti-
ficati in veritate. Non ꝓ eis autē ro-
go tantū: ſed ⁊ ꝓ eis qui credituri ſ̄t
per verbum eor̄ in me: vt omnes vnū
ſint ſicut tu pater in me ⁊ ego in te:
vt ⁊ ipſi in nobis vnū ſint: vt credat
mundus qz tu me miſiſti. Et ego cla
ritatē quā tu dediſti mihi dedi eis: vt
ſint vnum ſicut ⁊ nos vnum ſumus.
Ego in eis ⁊ tu in me: vt ſint conſum
mati in vnum: ⁊ cognoſcat mundus
quia tu me miſiſti: et dilexiſti eos ſi-
cut ⁊ me dilexiſti. Pater: quos dedi-
ſti mihi volo vt vbi ſū ego et illi ſint
mecum: vt videant claritatem meam
quam dediſti mihi: quia dilexiſti me
ante conſtitucōnem mundi. e. Pater
iuſte: mundus te non cognouit. Ego
autem te cognoui. f. et hij cognouerūt
quia tu me miſiſti. Et notuz feci eis
nomen tuum et notum faciam: vt di
lectō qua dilexiſti me in ipſis ſit: et
ego in ipſis.

iij
.e. Joh. cliij.
Mt̄. cxij. Luc.
cxix. r
.f. Jo. clv.

¶ Capitulū. XVIII.

Hec cū dixisset ihs: egressus ē cū discipulis suis trās torrentem cedron vbi erat ortus: in quē introiuit ipe ⁊ discipuli eius. a. Sciebat aūt ⁊ iudas qui tradebat eū locum: quia frequenter ihs cōuenerat illuc cū discipulis suis. b. Judas g̃ cū accepisset cohortē ⁊ a pontificibus ⁊ phariseis ministros: veīt illuc cum laternis ⁊ facibo ⁊ armis. c. Ihs itaq; sciens oīa q̄ ventura erant super eum: pcessit ⁊ dixit eis. Quē queritis? Rñderūt ei. Ihm nazarenum. Dicit eis ihs. Ego sum. Stabat aūt ⁊ iudas qui tradebat eū cum ipis. Vt g̃ dixit eis ego suz: abierūt retrorsū. ⁊ ceciderūt in terrā. Iterum g̃ interrogauit eos. Quē queritis? Illi autē dixerunt. Ihm nazarenum. Respondit ihs. Dixi vobis: quia ego sū. Si g̃ me queritis: sinite hos abire. Vt impleretur sermo quem dixit: q̄ q̄s dedisti mihi nō pdidi ex eis quenq̄. d. Simon ergo petrus habens gladiū eduxit eum: ⁊ percussit pontificis ſuum: ⁊ abscidit eius auriculam dexteram. Erat autē nomen seruo malchus. e. Dicit ergo ihs petro. Mitte gladium tuū in vaginam. Calicē quē dedit mihi pater: ñ vis vt bibā illuz? .f. Cohors aūt et tribun⁹ et ministri iudeorum: ꝓhendērūt ihm: ⁊ ligauerunt eum. g. et adduxerūt eum ad annā pmū. Erat enim socer cayphe: qui erat pontifex āni illius. Erat aūt cayphas qui consiliū dederat iudeis: quia expedit vnum hominē mori p populo. h. Sequebat aūt ihm simō petrus: ⁊ alius discipulus. i. Discipulus aūt ille erat notus pontifici: ⁊ introiuit cū ihu in atriū pontificis. k. Petrus aūt stabat ad ostiuz foris. l. Exiuit ergo discipulus alius q̄ erat notus pontifici: et dixit hostiarie: et introduxit petrum. m. Dicit ergo petro ancilla ostiaria. Nūquid et tu ex discipulis es hominis istius? Dicit ille. Non sum. n. Stabāt autem serui ⁊ ministri ad prunas (q̄ frig⁹ erat) et calefaciebant se. Erat aūt cum eis et petrus: stans et calefaciens se. Pō tifex ergo interrogauit ihm de discipulis suis: et de doctrina eius. o. Respōdit ei ihs. Ego palā locut⁹ sū mūdo. Ego semp docui i sỹnagoga ⁊ i tē plo quo oēs iudei conueniūt: et in occulto locut⁹ suz nihil. p. Quid me interrogas? Interroga eos q̄ audierūt: quid locut⁹ sim ipis. Ecce hij sciūt: q̄ dixerim ego. q. Hec aūt cū dixisset: vn⁹ assistēs mīstror dedit alapā ihu dicens. Sic rñdes pōtifici. r. Rñdit ei ihs. Si male locutus sū: testimoniū phibe de malo. Si aūt bñ: q̄d me cedis? .s. Et misit eū ānas ligatum ad caỹphan pōtificē. t. Erat aūt simō petr⁹ stās: ⁊ calefaciēs se. Dixerūt ergo ei. Nunq̄d et tu ex discipulis ei⁹ es? Negauit ille ⁊ dixit. Non sū. Dicit vnus ex seruis pontificis: cognatus eius cui⁹ abscidit petrus auriculā. Nōne ego te vidi in orto cū illo? Iterq; ergo negauit petr⁹: ⁊ statim gall⁹ cātauit. .u. Adducūt ergo ihm ad caỹphan i pretorium. Erat autē mane. x. Et ipi non introierunt in pretorium vt nō cōtaminarent̄: sed vt manducarent pasca. Exiuit ergo pilatus ad eos foras ⁊ dixit. Quā accusacōnem affertis aduersus hoīem hūc? Rñderunt: ⁊ dixerunt ei. Si non esset h̄ malefactor: non tibi t̄didissemus eum. Dicit g̃ eis pilatus. Accipite eum vos: ⁊ secundū legem vestrā iudicate eū. Dixeruut g̃ ei iudei. Nobis nō licet interficere quēq̄. Vt sermo ihu impleret̄ quē dixit: significans qua morte essz moriturus. y. Introiuit ergo iterq; in pretoriū pilatus: ⁊ vocauit ihm: ⁊ dixit ei. Tu es rex iudeor⁹? Respondit ihs. A temetipo hoc dicis: an alij dixerunt tibi de me. z. Rñdit pilat⁹. Nūquid ego iud⁹ sum? Gens tua ⁊ pontifices t̄diderūt te mihi. Quid fecisti? Rñdit ihs. Regnū meū nō est de hoc mundo. Si ex hoc mūdo esset regnuz meū: mīstri mei vtiq; decertarēt vt ñ traderer iudeis. Nunc autem regnum meū non est hinc. a. Dixit ei itaq; pilatus. Ergo rex es tu? Rñdit ihs. Tu dicis: q̄ rex sum ego. b. Ego ī hoc natus sum. et ad hoc veni in mundum vt testimoniū phibeam veritati. Oīs qui est ex veritate audit vocē meaz. Dicit ei pilat⁹. Quid ē veritas? Et cū hoc dixisz: iterq; exiuit ad iudeos. c. ⁊

i
Jo. clvj. Mat. cxcj. Mr̄. clxxij. Lu. cclxxix.
r
a. Jo. clvij.
i
b. Joh̄. clvijj. Mt̄. ccc. Mat. clxxxj. Lu. cc lxxv.
r
c. Jo. clix.
i
d. Jo. clx Mt̄ cclij. Mr̄. clxxvij. Lu. cclxxvj.
i
e. Jo clxj Mt̄ cxcviij. Mr̄. cxcv. Lu. cclxxj.
i
f. Jo clxij Mt̄ ccvj. Mr̄. clxxvij. Lu. ccxc
r
g. Joh̄. clxvij.
iiij
h. Jo. clxviij. Mt̄. cccvij Mr̄ clxxxviij.
r
i. Jo. clxv.
i
k. Joh̄. clxvj. Mat. cccxviij. Mr̄. cxcv. Lu. cxcj.
r
l. Joh̄. clxvij.
i
m. Jo. clxviij Mat. cccxiij. Mr̄. cxcv. Lu. cxcj.
r
n. Joh̄. clxix.
i
o. Jo clxx Mt̄ cccxiij. Mr̄. clxxiij. Lu. cclxxix.

r
p. Joh̄. clxxj.
i
q. Jo. clxxij. Math. cccxvij. Mr̄. cxcviij Lu ccxcviij.
r
r. Jo. clxxvij.
i
s. Jo. clxxviij Mt̄. cccvj Mr̄. clxxxvij. Lu. cccc.
i
t. Joh̄. clxxv. Mt̄. cccxv. Mr̄ cxcvj. Lu. ccxcij.
r
u. Jo. clxxvj. Mat. cccxviij. Mr̄. cxcix Lu. ccc.
r
x. Jo. clxxvij.
i
y. Jo clxxviij Mt̄. cccxx. Mr̄ cc. Lu. ccciij
r
z. Jo. clxxix.
iiij
a. Jo. clxxx. Mt̄ cccxxj Mr̄ ccj.
r
b. Jo. clxxxj.
ix
c. Jo. clxxxij. 7. cccvij. Luce ccciiij.

iiij
.a. Jo. clxxxiiij
Maī. cccxxiiij.
Mr. ccliij. i
.b. Joh. clxxx=
iiij. Mt. cccxx=
v. Maī. cciiij.
Lu. cccx. iiij
Joh. clxxxv.
Maī. cccxxix.
Mr. ccvij.

ix
.c. Jo. clxxxvj
Lu. cccvij. q. c
cciij. q. cccxij.
iiij
.d. Jo. clxxxv=
ij. Mt. cccxxix
Mr. ccvij. i
.e. Jo. clxxxv=
iij. Mt. cccxx=
vj. Maī. ccv.
Lu cccxiij x
.f. Jo. clxxxix
ix
.g. Jo. cxc Lu
cccliij. q. cccvij.
q. cccxij.
x
.h. Jo. cxcj
iiij
.i. Joh. cxcij.
Math. cccxxj.
Mr. ccj.
x
.k. Joh. cxciij.

dicit eis. Ego nullā inuenio ī eo cau
sam. a. Est autem consuetudo vobis.
vt vnū dimittā vobis in pascha. Vul
tis g̃ dimittam vobis regem iudeorū
.b. Clamauerunt g̃ rursum omēs di=
cētes. Non hunc: sed barraban. Erat
autem barrabas latro.

¶ Capitulū. .XIX.

Tunc ergo apprehendit pilat⁹
ihūm: et flagellauit. Et mili=
tes plectentes coronaz de spi
nis imposuerunt capiti eius: et veste
purpurea circumdederūt eum. Et ve
niebant ad eum: q̃ dicebant. Aue rex
iudeorum. Et dabant ei alapas. c. Ex
iuit iterum pilatus foras: q̃ dicit eis
Ecce adduco vobis eum foras: vt co
gnoscatis quia nullam inuenio in eo
causam. d. Exiuit ergo ihūs portans
spineam coronam: q̃ purpureum ve
stimentum. Et dicit eis. Ecce homo.
.e. Cum g̃ vidissent eum pontifices q̃
ministri: clamabant dicentes. Cruci=
fige: crucifige eum. f. Dicit eis pilat⁹
Accipite eū vos: q̃ crucifigite. g. Ego
enī nō inuenio in eo causā. h. Respō=
derunt ei iudei. Nos legem habemus
q̃ secunduz legem debet mori: quia fi=
lium dei se fecit. i. Cum ergo audisset
pilatus hunc sermonē: magis timuit
Et ingressus est in pretoriū iteruz:
q̃ dicit ad ihūm. Unde es tu: Ihūs aī
responsum non dedit ei. k. Dicit er=
go ei pilatus. Mihi nō loqueris: Ne=
scis quia potestatem habeo crucifige
re te. q̃ potestatez habeo dimittere te
Respondit ihūs nō haberes potesta=
tem aduersum me vllam: nisi tibi da
tū esset desup. Propterea qui me tra
didit tibi maius peccatum habet. Et
exinde querebat pilat⁹ dimittere eū.
Judei autem clamabant dicētes. Si
hūc dimittis: non es amicus cesaris
Omnis enī qui se regem facit. p̃tradi
cit cesari. Pilatus autē cum audisſz
hos sermones adduxit foras ihūm: q̃
sedit p̃ tribunali in loco qui dicitur
lythostratos. hebraice autē gabatha
Erat autem parasceue pasche: hora
quasi sexta. l. et dicit iudeis. Ecce rex
vester. Illi autem clamabant. Tolle
tolle: crucifige eum. m. Dicit eis pi=
latus. Regem vestrum crucifigam!

i
.l. Jo. cxciiij.
Maī. cccxxvj.
Mr. ccv. Luce
cccxiij. x
.m. Joh. cxcv.

Responderunt pontifices. Non habe
mus regem: nisi cesarem. n. Tunc er=
go tradidit eis illum: vt crucifigere=
tur. o. Susceperunt autem ihūm: et
eduxerunt. Et baiulans sibi crucem
exiuit in eum qui dicitur caluarie lo
cum: hebraice golgotha. Ubi crucifi=
xerunt eum. p. et cum eo alios duos
hinc q̃ hinc: medium autem ihūm. q.
Scripsit autem q̃ titulum pilatus: et
posuit super crucem. Erat autē scri=
ptum: ihūs nazarenus rex iudeoz. r.
Hūc ergo titulum multi iudeoz lege
runt: quia prope ciuitatez erat locus
vbi crucifixus est ihūs. Et erat scri=
ptū hebraice. grece q̃ latine. Dicebāt
ergo pilato pontifices iudeoz. Noli
scribere rex iudeoz: sed quia ipse di=
xit: rex sum iudeoz. Respondit pila=
tus. Quod scripsi scripsi. s. Milites g̃
cum crucifixissent eum acceperūt ve
stimenta eius: q̃ fecerunt quatuor p̃=
tes: vnicuiq̃ militi partem. q̃ tunicā
Erat autem tunica inconsutilis: desu
per contexta per totum. Dixerūt er=
go adinuicem. Non scindamus eam:
sed sortiamur de illa cuius sit. Ut scri
ptura impleretur dicens. Partiti sū
vestimenta mea sibi: q̃ in vestem meā
miserunt sortem. Et milites quidem
hec fecerunt. t. Stabant autez iuxta
crucem ihū mater eius: q̃ soror mātis
eius maria cleophe q̃ maria magda
lene. Cum vidisset ergo ihūs matrez
et discipulum stantem quem dilige=
bat: dicit matri sue. Mulier: ecce filī=
us tu⁹. Deinde dicit discipulo. Ecce
mater tua. Et ex illa hora accepit eā
discipul⁹ in sua. u. Postea sciens ihūs
quia omnia consummata sunt: vt cō
summaretur scriptura dicit. Sicio.
Vas ergo erat positum aceto plenū.
Illi autem plenam aceto spongiam
ysopo circūponentes: obtulerūt ori
eius. Cum g̃ accepisset ihūs acetum
dixit. Consūmatum est. Et inclinato
capite tradidit spiritū. x. Judei ergo
qm̃ parasceue erat vt non remanerēt
in cruce corpora sabbato: erat enim
magnus dies ille sabbati: rogauerūt
pilatum vt frangerent eorum crura
et tollerent. Uenerunt ergo milites.
q̃ p̃mi quidē fregerūt crura: q̃ alteri⁹

i
.n. Jo. cxcvj.
Mt cccxxxviij
Mr. ccvj. Lu.
cccxiiij. i
.o. Jo. cxcvij.
Maī. cccxxxj.
Mr. ccix. Luc.
cccv. i
.p. Jo. cxcviij.
Mt. cccxxxvj.
Mr. ccxv. Lu.
cccxix. q. cccx=
viij. i
.q. Jo. cxcix.
Maī. cccxxxv.
Mr. ccxiiij Lu
cccxxiiij. x
.r. Jo. cc.
i
.s. Jo. ccj. Mt
cccxxxiiij. Mr
ccxij. Lu. ccc
xj.
x
.t. Jo. ccij.
iiij
.u. Joh. cciij.
Mt. cccxxxiij.
Mr. ccxj.
i
Jo. cciiij. Mt.
cccxliij. Maī.
ccxxiij. Lu. cc
cxix.
x
.x. Jo. ccv.

qui crucifixus est cū eo. Ad ihm aūt cū venissent. vt viderent eum iā mortuum non fregerūt ei crura: sed vn⁹ militū lancea latus ei⁹ aperuit: ⁊ cōtinuo exiuit sanguis et aqua. Et qui vidit testimoniū perhibuit: ⁊ verum est testimoniuz eius. Et ille scit quia vera dicit: vt et vos credatis. Facta sunt eīm hec: vt scriptura impleretur Os non cōminuetis ex eo. Et itērum alia scriptura dicit. Videbunt in quē transfixerunt. a. Post hec autem rogauit pilatum ioseph ab arimathia eo q̄ essz discipulus ihu: occultus aūt ꝓpter metum iudeorz: vt tolleret corpus ihu. Et permisit pilatus. Venit ergo: ⁊ tulit corpus ihu. b. Venit aūt ⁊ nycodemus qui venerat ad ihm nocte primum: ferens mixturam mirre ⁊ aloes quasi libras centū. c. Acceperunt g̃ corpus ihu: ⁊ ligauerūt eum lynteis cū aromatibo sicut mos est iudeis sepelire. Erat autē in loco vbi crucifixus est ortus: ⁊ in orto monumentum nouum in quo nondū q̃sqũ posit⁹ erat. Ibi g̃ ꝓpter parasceuē iudeorz: quia iuxta erat monumentum posuerunt ihum.

Capitulū. .XX.

Una autem sabbati maria magdalene venit mane cum adhuc tenebre essent ad monumentum: et vidit lapidem sublatum a monumento. d. Cucurrit ergo ⁊ venit ad simonem petrum: et ad alium discipulum quem amabat ihs: ⁊ dicit illis. Tulerunt dominum de monūmento: et nescimus vbi posuerunt eum. Exijt ergo petrus ⁊ ille alius discipulus: et venerunt ad monumentum. Currebant autem simul: et ille alius discipulus precurrit citius petro: et venit primus ad monumentū. Et cum se inclinasset vidit posita linthea mina: non tamen introiuit. Venit ergo simon petrus sequens eum: ⁊ introiuit in monumentū. Et vidit linthea mina posita: et sudariū quod fuerat super caput eius non cū linthea minibus positum: sed separatim inuolutum in vnum locum. Tunc ergo introiuit et ille discipulus qui venerat primus ad monumentum: et vidit et credidit. Nondum enim sciebāt scripturam: quia oportuerat eum a mortuis resurgē. Abierunt ergo iterum discipuli ad semetipsos. e. Maria autem stabat ad monumentum foris plorans. Dum ergo fleret: inclinauit se et ꝓspexit in monumentuz. Et vidit duos angelos in albis sedentes: vnum ad caput et vnum ad pedes: vbi positum erat corpus ihu. f. Dicunt ei illi. Mulier quid ploras? Dicit eis. Quia tulerunt dominum meum: ⁊ nescio vbi posuerunt eum. Hec cum dixisset conuersa est retrorsum: et vidit ihm stantem: ⁊ nō sciebat quia ihs est. Dicit ei ihs. Mulier quid ploras? Quem queris? Illa existimās quia ortulanus esset: dicit ei. Domine: si tu sustulisti eū dicito mihi vbi posuisti eum: ⁊ ego eum tollā. Dicit ei ihs. Maria. Conuersa illa dicit ei. Rabboni: qđ dicitur magister. Dicit ei ihs. Noli me tangere. Nondum enim ascendi ad patrem meuz. Vade autem ad fratres meos: et dic eis. Ascendo ad patrem meum et patrem vestrum: deum meum ⁊ deū vestrum. Venit maria magdalene annunciās discipulis quia vidi dominū et hec dixit mihi. g. Cū ergo sero essz die illo vna sabbatorum ⁊ fores essēt clause vbi erant discipuli congregati ꝓpter metum iudeorum: venit ihs et stetit in medio: et dixit eis. Pax vob Et cum hec dixisset: ostendit eis manus et lat⁹. z. Gauisi sunt ergo discipuli: viso domino. Dixit ergo eis iterum. Pax vobis. Sicut misit me pater: et ego mitto vos. Hec cuz dixissz insufflauit: et dicit eis. Accipite spiritum sanctum. h. Quorum remiseritis peccata remittuntur eis: ⁊ quor retinueritis retenta sūt. i. Thomas autē vnus ex duodecim qui dicit̃ didimus non erat cum eis quando veīt ihs. Dixerunt ei alij discipuli. Vidimus dominum. Ille autē dixit eis. Nisi videro in manibus eius fixuraz clauorum. et mittam digitum meum in locum clauorum: et mittam manum meam in latus eius: non credā. k. Et post dies octo iterum erant discipuli eius intus: et thomas cū eis.

i
e. Jo. ccxj Mt̃ ccclij. Mr̃. ccxxxj. Lu. ccccxxxvj.

r
.f. Jo. ccxij.

ix
.g. Jo. ccxiij. Lu. ccccxlj.

r
.z. Jo. ccxiiij.

vij
.h. Joh. ccxv. Mt̃. clxxxv.

r
.i. Joh. ccxvj.

ix
.k. Jo. ccxvij. ⁊ ccxviij. Luc. cccxlj.

Venit ihūs ianuis clausis: ⁊ stetit in medio et dixit eis. Pax vob. Deinde dicit thome. Infer digitum tuum huc et vide manus meas: ⁊ affer manum tuam ⁊ mitte in latus meum: et noli esse incredulus sed fidelis. r .a. Jo. ccxviij. Respondit thomas ⁊ dixit ei. Dominus meus ⁊ deus meus. Dicit ei ihūs. Quia vidisti me thoma credidisti: beati q nō viderunt ⁊ crediderūt. Multa quidem ⁊ alia signa fecit ihūs in ꝓspectu discipulorum suorum: q nō sūt scripta in libro hoc. Hec aūt scripta sūt vt credatis q ihūs est xp̄c filius dei: ⁊ vt credentes vitā habeatis in nomine eius.

Capi. XXI.

ix Ju. ccxix. Lu. xxx. Postea manifestauit se iterum ihesus ad mare tyberiadis. Manifestauit autem sic. Erāt simul symon petrus ⁊ thomas qui dicitur didimus et nathanael qui erat a chana galilee: et filij zebedei: et alij ex discipulis eius duo. Dicit eis symō petrus. Vado piscari. Dicunt ei. Venimus ⁊ nos tecum Et exierūt ⁊ ascenderunt in nauim: et illa nocte nihil prendiderunt. Mane autem iam facto stetit ihūs in litore: non tamē cognouerunt discipuli quia ihūs ē. Dicit ergo eis ihūs. Pueri: nunquid pulmentarium habetis: Responderūt ei Non. Dicit eis. Mittite in dexteram nauigij rete: et inuenietis. Miserunt ergo: et iam non valebant illud trahere pre multitudine piscium. r .b. Jo. ccxx Dicit ergo discipulus ille quē diligebat ihūs petro. Dominus est. Simon petrus cum audisset quia dñs est. tunica succinxit se (erat em̄ nudus) ⁊ misit se in mare. Alij aūt discipuli nauigio venerunt. Non em̄ longe erāt a terra: sed quasi cubitis ducētis trahentes rete piscium. ix .c. Joh. ccxxj. Lu. cccxlj. Ut ergo descenderunt in terrā viderunt prunas positas. ⁊ piscem suppositum ⁊ panem. ix .d. Jo. ccxxij. Dicit eis ihūs. Afferte de piscibus qs prendidistis nunc. Ascendit symō petrus et traxit rete in terrā: plenum magnis piscibus centūqnquagintatribus. Et cum tanti essent: non est scissum rete. ix .e. Jo. ccxxviij. Lu. cccxlij. Dicit ei ihūs. Venite prandete. r .f. Jo. ccxxiiij. Et nemo audebat discumbentium interrogare eum tu quis es: scientes quia dominus est. ix .g. Jo. ccxx Lu. cccxlj. Et venit ihūs ⁊ accepit panem ⁊ dabat eis: et piscē similiter. ix .h. Jo. ccxxv Hoc iam tercio manifestatus est ihūs discipulis suis: cū resurrexisset a mortuis. Cum g̃ prandissent. ix .i. Jo. ccxxvij Lu. cclxxiij. i. dixit symoni petro ihesus. Simon iohānis diligis me pl⁹ hijs: Dicit ei. Etiam domine tu scis: quia amo te. ix .k. Jo. ccxxviij Luc. cclxxiij. k. Dicit ei. Pasce agnos meos. r .l. Jo. ccxxix. l. Dicit iterū. Simon iohānis diligis me: Ait illi. Etiā domine tu scis quia amo te. Dicit ei iterum. Pasce agnos meos. r .m. Jo. ccxxx. m. Dicit ei tercio. Simō iohānis amas me: Contristatus ē petrus quia dixit ei tercio amas me: ⁊ dicit ei. Domine tu omnia nosti: tu scis quia amo te. ix .n. Jo. ccxxxj Lu. cclxxiij. n. Dicit ei. Pasce oues meas. r .o. Jo. ccxxxij .o. Amen dico tibi: cum esses iunior cingebas te: ⁊ ambulabas vbi volebas. Cum autem senueris extendes manus tuas: et alius te cinget ⁊ ducet quo tu non vis. Hoc autem dixit: significans qua morte clarificaturus esset deum. Et cum hoc dixisset dicit ei. Sequere me. Conuersus petrus vidit illum discipulum quem diligebat ihūs sequentē: qui ⁊ recubuit in cena super pectus eius ⁊ dixit: domine quis est qui tradet te: Hunc g̃ cum vidisset petrus: dicit ihu. Domine: hic autem quid: Dicit ei ihūs. Sic eum volo manere: donec veniam. Quid ad te: Tu me sequere. Exijt ergo sermo iste inter fratres: quia discipulus ille non moritur. Et non dixit ei ihūs ñ moritur: sed sic eum volo manere donec veniam: quid ad te. Hic est discipulus ille qui testimonium perhibet de hijs: ⁊ scripsit hec. Et scimus: quia verum est testimonium eius. Sunt autem et alia multa que fecit ihūs: que si scribantur p singula nec ipm arbitror mundum capere posse eos qui scribendi sunt libros.

Explicit euangelium secundum Johannem.

Incipit prefatō ſancti hieronimi in oñes epiſtolas ſancti pauli.

PRimum queritur : quare poſt euangelia que ſupplementū legis ſūt.et in quibus nobis exempla ⁊ precepta viuendi pleniſſime digeſta ſūt:voluerit apoſtolus has epiſtōlas ad ſingulas eccleſias deſtinare:Hac aūt cauſa factum videt̄ : vt ſcilicet inicia naſcētis eccleſie nouis cauſis exiſtentibꝫ p̄ueniret :et vt p̄ſentia atq; oriētia reſecaret vicia:et poſt futuras excluderet queſtiones:exemplo p̄phetaꝝ.qui poſt editam legem moyſi in qua oñia dei mandata legebantur.nihilominus tñ doctrina ſua rediuiua ſemp populi ꝓpreſſere peccata:⁊ p̄ter exemplū viuendi libros ad noſtram etiā memoriā tranſmiſerunt. Deinde queritur:cur nō ampliuſq; decem epiſtolas ad eccleſias ſcripſerit:Decez ſūt em̄ cū ea que dicit̄ ad hebreos :nā reliquę quatuor ad diſcipulos ſpecialiter ſūt porrecte.Et oſtenderet nouū non diſcrepare a veteri teſtamento.et ſe contra legem nō facere moyſi:ad numeꝝ primoꝝ decalogi mādatoꝝ ſuas epiſtolas ōſtinauit:⁊ quot ille preceptis a pharaone inſtituit liberatos:totidez epiſtolis a dyaboli ⁊ ydolatrie ſeruitute edocet acquiſitos.Nā ⁊ duas tabulas lapideas.duorū teſtamētoꝝ figuraz habuiſſe.viri eruditiſſimi ēdiderunt.Epiſtolam ſane que ad hebreos ſcribitur quidam pauli non eſſe affirmant.eoq; non ſit eius nomine titulata.⁊ p̄ter ſermonis ſtiliq; diſtātiam: ſed aut barnabe iuxta tertullianum aut luce iuxta quoſdā:vel certe clementis diſcipuli apoſtolorum et epiſcopi romane eccleſie poſt apoſtolos ordinati.Quibꝫ reſpōdendū eſt:ſi p̄terea pauli non erit quia eius non habet nomen:g̊ nec alicuius erit: qz nullius nomine titulatur .Qđ ſi incōueniens abſurdumq; eſt: ipius magis eſſe credēda eſt que tanto doctrine ſue fulget eloq̄o .Sed qm̄ apud hebreoꝝ eccleſias quaſi deſtructor legis falſa ſuſpitione habebat̄:voluit tacito nomine de figuris legis:et veritate xp̄i reddere ratōem:ne odium nominis.frontē p̄lati.vtilitatē excluderet lectōis.Non eſt ſane mirū ſi eloquentior videat̄ in p̄rio.id eſt hebreo q̄ in peregrino id ē in greco :q̄ cetere epl̄e ſunt ſcripte ſermone.Mouet etiā quoſdaz quare romanorū epiſtola in p̄mo ſit poſita: cum eam nō primo ſcriptā ratō manifeſtet.Nam hanc ſe p̄ficiſcentē hieroſolimā ſcripſiſſe teſtatur:cū corinthios ⁊ alios iā ante vt miſteriuz quod ſecū portatur erat colligerent l̄ris adhortat̄ ſit .Ex inde intelligi quidaz volunt ita omnes epiſtolas ordinatas:vt p̄ma poneretur q̄uis poſterior fuerit deſtinata vt p ſingulas epiſtolas gradibꝫ ad p̄fectōra veniret̄.Romanorū nāq; pleriq; tam rudes erant. vt nō intelligerent dei ſe gracia.et nō ſuis meritis eſſe ſaluatos:et ob hoc duo inter ſe p̄lī cōflictarēt. Idcirco illos īdigere aſſerit correxi :vicia gentilitatis priora ꝓmemorās. Corinthijs aūt iam dicit ſcientie gr̄az eſſe ꝓceſſam:et non tā omnes increpat :q̄ cur peccantes increpauerūt reprehendit ſicut ait.Audit̄ inter vos fornicatō.Et itez. Congregatis vob cum meo ſpiritu :tradere huiuſcemodi ſathane . In ſecunda vero laudant̄:et vt magis ac magis p̄ficiāt cōmonent̄ .Galathe vero iam nullius crimi nis arguunt̄ niſi hoc tantū.q̄ callidiſſimis pſeudo ap̄lis credidērūt.Epheſij ſane nulla rep̄henſione ſed multa laude ſunt digni:qz fidem ap̄licaz ſuauerunt.Philipēſes etiā multomagis collaudant̄:q̄ nec audire q̄dē falſos ap̄los voluerunt.Theſſalonicenſes nihilominus in duabꝫ epl̄is omni laude p̄ſequit̄ :eo q̄ nōſolū fidez incōcuſſam ſuauerint veritatis :ſz etiā in p̄ſecutōne ciuiū fuerint ꝓſtantes inuēti.Coloſenſes autem tales erant:vt cum ab ap̄lo viſi corporaliter non fuiſſent:hac laude digni haberentur.Etſi corpe inquit abſens ſum:ſed ſpiritu vobiſcū ſum gaudens .⁊ videns ordinez veſtrum.De hebreis vero quid dicendum ē.quoꝝ theſſalonicenſes qui plurimū laudati ſunt .imitatores facti eſſe dicunt̄:Sicut ipe ait.Et vos fratres imitatores facti eſtis eccleſiaꝝ dei.que ſunt in iudea:eadez em̄ paſſi eſtis et vos a cōtribulibꝫ veſtris: q̄ et illi a iudeis .Apud ipos quoq; hebreos eadem ꝓmemorat dicens.Nā et vinctis ꝓpaſſi eſtis:et rapinam bonoꝝ vr̄oꝝ cum gaudio ſuſcepiſtis:ꝓgnoſcētes vos habere melioꝛem et manentem ſubſtantiam.

Explicit plogus generalis in oñes epl'as.
¶ Incipit prologus specialis in epistolam ad romanos.

Romani sunt qui ex iudeis et gentibus crediderunt. Hij superba contentione volebant se altrutrũ supponere. Naz iudei dicebãt. Nos sumus populus dei. quos ab inicio dilexit et fouit: nos circũcisi ex genere abrahã. sãcta descẽdimus ex stirpe: ⁊ notus retro apud iudeã tantũ deus. Nos de egipto signis dei ⁊ virtutibz liberati mare sicco pertransiuimus pede: cuz inimicos nostros grauissimi fluctus inuoluerũt. Nobis pluit manna dominus in deserto: et quasi filijs suis celeste pabulum ministrauit. Nos die noctuq3 in calumna nubis igniscz3 precessit: vt nob in inuio iter ostenderet. Atq3 vt cetera eius circa nos in mensa bñficia taceamus: nos soli digni fuimus dei legem accipere. ⁊ vocem dei loquentis audire: eiusq3 cognoscere volũtatem. In qua lege nobis ꝓmissus est xp̃us. ad quos etiam ip̃e se venisse testatus est dicens. nõ veni nisi ad oues que perierant domus israhel: cũ vos canes potiꝰ q̃ homines appellauerit. Equũ ne ergo est vt ydola hodie deserentes. quibus ab initiõ deseruistis. nobis ꝓparemini: et non potius in ꝓselitorum locum ex legis auctoritate et ꝓsuetudine deputemini? Et hocip̃m non merebamini: nisi quia larga semp dei clementia voluit vos ad nostram imitatõnem admittere. Gentes etiam econtrario respondebant. Quanto enim maiora erga vos dei beneficia narraueritis: tanto maioris vos criminis reos esse monstrabitis. Semper eñ hijs oñibz extitistis ingrati. Nam ip̃is pedibus quibz aridum mare trãsistis. lutebatis ante ydola que fecistis: et ipso ore quo pauloante ob necem aduersarioꝝ domino cantaueratis: simulacra vobis fieri poposcitis: illis oculis quibus venerando deum in nube vel igne ꝓspicere solebatis: simulacra intuebamĩ. Mãna quoq3 vobis fastidio fuit: et semper in deserto ꝓtra dominũ murmuraſtis: ad egiptũ vnde vos manu valida eiecerat redire cupiẽtes. Quid plura? Ita patres vestri crebra prouocatõe dominum irritauerũt: vt oẽs in heremo morerentur: nec plus ex senioribz eorum q̃ duo homines terram repromissionis intrarent. Sed quid antiqua replicamus: cum etiaz si illa minime feciſſetis. de hoc solo. nemo vos dignos venia iudicaret. q̃ dominum xp̃m ꝓphetarum semper vobis vocibz repromissum nonsolum suscipere noluistis sedetiaz morte pessima peremistis? Quem vt nos ꝓgnouimus statim credidimus: cum nobis ꝺ eo antea nõ fuerit predicatum. Vnde probatur: q̃ ydolis seruiuimus. nõ obstinatõni mentis. sz ignorantie deputandum. Qui enim ꝓgnitum ilico sequimur: olim vtiq3 sequeremur si antea ꝓgnouissemus. Sic autem vos de generis nobilitate iactatis: quasi nõ mor imitatio magisq̃ naturalis natiuitas filios vos faciat esse sanctoꝝ. Deinde esau et ysmahel cum de stirpe sint abrahe: minime tamen in filios reputantur. Hijs talit altercantibz. apostolus se mediũ interponẽs: ita partiũ dirimit questiones. vt neutrum eorum sua iusticia salutem meruisse confirmet: ambos vero populos et scientẽ et grauiter deliquisse: iudeos q̃ per preuaricatõnem legis deum inhonorauerint: gẽtes vero q̃ cum cognitum de creatura creatorem vt deum debuerint venerari. gloriaz eius in manufacta mutauerint simulacra: vtroscz3 etiam similiter veniam ꝓsecutos. equales esse veracissima ratõne demõstrat: presertim cum in eadem lege predictum et iudeos et gentes ad cristi fidem vocandos esse ostẽdat. Quamobrem vicissim eos humilians: ad pacem et ꝓcordiam cohortatur.

Finit plogus specialꝭ. Incipit argumẽtũ.

Romani sũt partis ytalie. Hij preuenti sũt a falsis apostolis: ⁊ sub nomine dñi nr̃i ih̃u xp̃i in legem ⁊ ꝓphetas erant indocti. Hos reuocat apostolus ad veram ⁊ euãgelicam fidem scribens eis a corintho.

Explicit argumentũ. Incipit epistola beati pauli apl'i ad romanos. ¶ Ca. .I.

Paulus ꝑuus ihū xp̄i . vocatus apostolus segregatus in euāgeliū dei.qđ ante ꝓmiserat per ꝓphetas suos in scripturis sanctis de filio suo. qui factus ē ei ex semine dauid scđm carnē:q̄ p̄destinatus est filius dei ī v̄tute scđm spiritū sāctificatōnis ex resurrectōne mortuorum ihū xp̄i dn̄i nostri:p quē accepimus gr̄am et apostolatū ad obediendū fidei in omnib⁹ gentib⁹ p nomine eius:ī quib⁹ estis ꝙ vos vocati ihū xp̄i:oībus qui sunt rome.dilectis dei vocatis sāctis.Gracia vob⁹ ꝙ pax a deo p̄re ꝙ dn̄o nr̄o ihū xp̄o.Primū quidē gr̄as ago deo meo p ihm xp̄m p omnib⁹ vobis: q̄ fides v̄ra ānunciat̄ in vniuerso mundo. Testis ei mihi ē de⁹ cui ꝑuio in spiritu meo in euāgelio filij eius: q̄ sine intermissione memoriā v̄ri facio semp in oratōib⁹ meis: obsecrās si qūo tandē aliqñ ꝓspex̄ iter habeā in volūtate dei veniēdi ad vos.Desidero em̄ videre vos :vt aliquid impciar vob⁹ gracie spūalis ad ꝯfirmād⁹ vos:id est simul ꝯsolari in vob⁹ p eā que inuicē est fidē v̄ra atq̄ mea.Nolo aūt vos ignorare fratres :q̄ sepe ꝓposui venire ad vos ꝙ ꝓhibitus sū vsq̄adhuc :vt aliquē fructū habeā ī vob⁹ sicut ꝙ ī ceteris gētib⁹.Grecis ac barbaris sapientib⁹ et insipientib⁹ debitor sū: itaq̄ qđ ī me ꝓmptū ē et vob⁹ q̄ rome estis euāgelizare.Non em̄ erubesco euāgeliuz. Virtus em̄ dei ē in salutē omni credēti:iudeo primū ꝙ greco . Justicia em̄ dei ī eo revelatur ex fide in fidez:sicut scriptū ē. Justus aūt ex fide viuit.Reuelat̄ ei ira dei de celo super omnē impietatē ꝙ iniusticiā hominū:eoꝝ q̄ veritatē dei in iniusticia detinēt:q̄ qđ notū ē dei manifestū ē in illʾ.Deus em̄ illis reuelauit . Inuisibilia em̄ ipi⁹ a creatura mūdi p ea q̄ facta sūt intellecta ꝯspiciunt̄: sēpiterna q̄q̄ eius v̄tus ꝙ diuinitas:ita vt sint ī excusabiles.Quia cum cognouissent deū nō sicut deū glorificauerūt aut gr̄as egerūt:sed euanauer̄t in cogitatōnib⁹ suis :ꝙ obscuratum est insipiēs cor eoꝝ. Dicēt̄es ei se esse sapiēt̄es:stulti facti sūt.Et mutauerūt gloriā incorruptibilis dei in similitudinē ym̄aginis corruptibilis hoīs:ꝙ volucrū et quadrupedū ꝙ serpētiū. Propt̄ qđ ꝺ̄dit illos de⁹ ī ꝺ̄siderio cordis eoꝝ in īmundiciaz: vt ꝓtumelijs afficiant corpora sua in semetipis.Quia ꝓmutauerūt veritatē dei in mendaciū:ꝙ coluerūt ꝙ fuierūt creature potiusq̄ creatori: qui est bñdictus in secula amē. Propterea ꝺ̄dit illos deus in passiones ignominie.Naz femine eoꝝ īmutauerūt naturalez vsum:in eū vsū qui ē ꝓtra naturā .Similit̄ autē et masculi relicto naturali vsu femine exarserunt in ꝺ̄sideriis snis ininuicē :masculi in masculos turpitudinē opantes:ꝙ mercedē quā oportuit erroris sui in semetipis recipiētes. Et sicut nō ꝓbauerūt deū habere ī noticia:ꝺ̄dit illos deus in reprobū sensū vt faciāt ea que nō ꝓueniūt: repletos oīi iniquitate.malicia.fornicatōne.auaricia. neq̄cia.plenos īuidia.homicidijs .ꝓtentōne.dolo.malignitate.susurrones.detractores.deo odibiles.ꝓtumeliosos.supbos.elatos.inuētores malorꝝ.parēt̄ib⁹ nō obedientes:insipientes.incōpositos. sine affectōe. absq̄ federe:sine misericordia. Qui cū iusticiā dei ꝯgnouissent. nō intellexerūt qm̄ qui talia agūt digni sūt morte: nōsolū qui ea faciūt :sedetiā qui cōsentiūt facientib⁹.

Capitulum .II.

Propter qđ inexcusabilis es o homo oīs qui iudicas. In q̄ em̄ iudicas altez:teipm ꝓtēnas.Eadē em̄ agis q̄ iudicas.Scim⁹ em̄:qm̄ iudiciuz dei ē scđm veritatē ī eos q̄ talia agūt. Existimas aūt hoc o homo q̄ iudicas eos q̄ talia agūt et facis ea:q̄ nō effugies iudiciū dei? An diuicias bonitatis ei⁹ et paciētie et lōganimitatis ꝓtēnis? Ignoras qm̄ benignitas dei ad penitentiā te adducit? Scđm aūt duriciā tuā ꝙ impenitēs corde thesaurizas tibi irā in die ire ꝙ ꝛuelatōis iusti iudicij dei: q̄ reddet vnicuiq̄ scđm opa eius.Hijs quidē qui scđm pacientiā boni opis:gloriā et honorē et incorruptōem querentib⁹ vitam eternā.Hijs aūt q̄ sunt ex ꝓtentōne ꝙ q̄ nō acq̄escūt veritati.credūt aūt iniq̄tati:ira. et indignatō.tribulatō.et angustia ī omnē aiam hoīs opantis malū:iudei p̄mū ꝙ greci.Gloria aūt et honor et pax omni opanti bonū:iudeo primū ꝙ greco.Non em̄ est acceptō ꝓsonaꝝ apud deū. Quicūq̄ em̄ sine lege peccauer̄t.sine lege peribūt:et quicunq̄ in lege peccauerūt:p legē iudicabūtur.Non em̄ auditores legis iusti sūt apud

deum: sed factores legis iustificabunt. Cū
em̃ gentes que legē non hñt naturaliť ea q̄
legis sūt faciūt: eiusmodi legem nō hñtes
ip̄i sibi sūt lex: qui ostēdūt opus legis scri-
ptū in cordibus suis: testimoniū reddente illi
conscientia ipox et inter seinuicem cogita-
tōnum accusantiū aut etiā defendentiū: in
die cuz iudicabit deus occulta hoim scom
euangeliū meum per ihm xp̃m. Si aūt tu
iudeus cognominaris z requiescis in lege.
z gliaris in deo. et nosti voluntatem ei⁹. z
pbas vtiliora instructus p legē. confidis te
ip̄m esse ducē cecox. lumē eox q̄ in tenebris
sūt. eruditorē insipientiū. magistx infan-
tiū. hñtem formā scientie z veritatis in le-
ge: qui g̊ aliū doces teip̄m non doces. Qui
p̄dicas nō furandū furaris: qui dicis non
mechādū mecharis. Qui abominaris ydo
la: sacrilegiū facis. Qui in lege gliaris: p
p̄uaricatōem legis deū inhonoras. Nomē
em̃ dei p vos blasphemat̃ inter gētes: sicut
scriptū est. Circūcisio quidē pdest si legez
obſues: si aūt p̄uaricator legis sis: circū-
cisio tua p̄putiū facta est. Si igiť p̄putiū
iustitias legis custodiat: nonne p̄putiū il-
lius in circūcisionē reputabiť? Et iudica-
bit id q̄d ex natura ē p̄putiū legē cōsūmās:
te qui p lr̃am z circūcisionē p̄uaricator le-
gis es. Non eī qui in manifesto iudeus est
neq̄ que ī manifesto in carne ē circūcisio:
sz qui in abscōdito iude⁹ē z circūcisio cor-
dis in spū nō lr̃a: cuius laus non ex homi
nibus sed ex deo est. ¶ Ca. .III.

Quid g̊ amplius iudeo est. aut q̄ vti
litas circūcisionis? Multuz p om-
nem modū. Primū quidez: qz cre-
dita sūt illis eloquia dei. Quid em̃ si quidā
illox nō crediderūt? Nūquid incredulitas
illox fidē dei euacuauit? Absit. Est aūt de⁹
verax: omnis aūt hō mendax sicut scriptū
est: vt iustificeris in symonibus tuis z vīcas
cū iudicaris. Si aūt iniq̄tas nr̃a iustitiaz
dei cōmēdat: quid dicem⁹? Nūquid iniqu⁹
est deus. qui infert irā? Scom hoiem dico.
Absit. Alioquin qūo iudicabit deus hunc
mundū? Si em̃ veritas dei in meo mēdatō
abūdauit in gliam ip̄ius: q̄d adhuc et ego
tanq̄ peccator iudicor et nō sicut blasphe-
mamur. et sicut aiunt quidaz nos dicere.
faciamus mala vt veniāt bona? Quorum
damnatio iusta est. Quid g̊? Precellimus
eos? Nequaq̄. Causati em̃ sumus iudeos et
grecos oēs sub peccato esse: sicut scriptum
est. Quia nō est iustus quisq̄: non ē intel-
ligens: non est requirens deum. Omnes de-
clinauerūt simul inutiles facti sūt: non est
qui faciat bonū nō est vsq̄ ad vnū. Sepul
crū patens est guttur eox: līguis suis dolo-
se agebāt: venenū aspidū sub labijs eoruz.
Quox os maledictōe et amaritudine ple-
nū est: veloces pedes eox ad effūdendū sā-
guinē. Contritō z infelicitas in vijs eox: z
viam pacis nō cognouerūt: non est timor
dei ante oculos eox. Scimus aūt. quoniā
quecunq̄ lex loquit̃ hijs qui in lege sūt lo-
quitur: Vt omne os obstruatur et subdit⁹
fiat omnis mūdus deo: quia ex operibus le-
gis nō iustificabit̃ oīs caro corā illo. Per
legē em̃ cognitō peccati. Nunc aūt iusticia
dei sine lege manifestata ē: testificata a le-
ge et pphetis. Justicia aūt dei ē p fidez ihu
xp̃i: in omnes et sup oēs qui credūt in eū.
Nō em̃ est distinctō. Omnes em̃ peccauer̃t:
et egēt gl̃ia dei. Justificati gratis p gr̃am
ip̄ius p redēptōem que ē in xp̃o ihu: quem
pposuit deus ppiciatorē p fidē in sanguine
ip̄ius ad ostēsionē iusticie sue p̄ter remis-
sionē p̄cedentiū delictox in sustentatōe dei
ad ostēsionē iusticie eius in hoc tpe: vt sit
ip̄e iustus et iustificās eū qui ex fide ē ihu
xp̃i. Vbi est g̊ gliatio tua? Exclusa ē. Per
quā legem? Factox? Nō. Sed p legez fidei.
Arbitramur em̃ iustificari hominē p fidē:
sine opibus legis. An iudeox deus tm̃? Nō-
ne z gentiū? Immo z gentiū. Quoniāqui-
dem vn⁹ ē deus qui iustificat circūcisionez
ex fide: et p̄putiū p fidez. Legem g̊ destrui-
mus per fidem? Absit. Sed legē statuim⁹.

Capitulum. .IIII.

Quid g̊ dicemus inuenisse abraham
p̄rem nr̃m scom carnē? Si eī abra
ham ex opibus iustificatus ē. habet
gliam: sed nō apud deū. Quid em̃ scriptu-
ra dicit? Credidit abrahā deo: et reputatū
est illi ad iusticiā. Vi aūt qui opat̃. mer
ces non imputat̃ scom gr̃am: sed scom de-
bitū. Vi vero qui non opat̃. credēti aūt in
eū qui iustificat impiū reputat̃ fides ei⁹ ad
iusticiā scom ppositū gratie dei: sicut z da-
uid dicit beatitudinez hois cui de⁹ accepto
fert iusticiaz sine opib⁹. Beati q̄x remisse
sūt iniq̄tates: z q̄x tecta sūt pcā. Beatus

vir cui nõ imputauit dñs peccatũ. Beatitudo g̃ hec in circumcisione tm̃ manet: an etiaz in p̃pucio? Dicim⁹ em̃: qz reputata ẽ abrahe fides ad iusticiaz. Quo g̃ reputata ẽ? In circũcisione: an in p̃pucio. Nõ in circũcisione: sz in p̃pucio. Et signũ accepit circũcisionis signaculũ iusticie fidei q̃ ẽ in p̃pucio: vt sit pater oĩm credentiũ p p̃pucium: vt reputet̃ & illis ad iusticiã. Et sit pater circũcisionis: nõ bijs tm̃ q̃ sũt in circũcisiõe: sz et bijs q̃ sectant̃ vestigia fidei que ẽ in p̃pucio pr̃is nr̃i abrahe. Nõ em̃ p legẽ pmissio abrahe aut semini ei⁹ vt heres esset mũdi: sz p iusticiã fidei. Si em̃ q̃ ex lege heredes sũt. exinanita ẽ fides: abolita ẽ pmissio. Lex em̃ irã op̃at̃. Vbi ei nõ ẽ lex: nec p̃uaricacio. ideo ex fide: vt scõm gr̃am firma sit pmissio omni semini. Nõ ei q̃ ex lege ẽ solũ: sz et ei q̃ ex fide ẽ abrahe q̃ ẽ p̃r oĩm nr̃m: sicut scriptũ ẽ. Quia patrẽ multaꝝ gentiũ posui te ãte deũ cui credidisti: q̃ viuificat mortuos: & vocat ea q̃ nõ sunt tanq̃ ea q̃ sũt. Qui p̃ẽ spem ĩ spez credidit: vt fieret p̃r multaꝝ gentiũ: scõm q̃ dictuz ẽ ei. Sic erit semẽ tuũ: sicut stelle celi et sicut arena q̃ ẽ in litore maris. Et nõ infirmatus ẽ in fide: nec ꝯsiderauit corpus suũ emortuũ. cũ iam fere centũ esset annoꝝ: et emortuã vuluã sare. In repromissiõe etiã dei nõ hesitauit diffidẽtia: sz ꝯfortat⁹ ẽ fide dãs gl̃iam deo: plenissime sciẽs. qz q̃cunq̃ pmisit deus potẽs ẽ & facere. Ideo & reputatũ ẽ illi ad iusticiã. Nõ ẽ aũt scriptũ tm̃ p̃ẽ ipm̃ qz reputatũ ẽ illi ad iusticiã: sz et p̃ẽ nos quibꝰ reputabit̃ credẽtibꝰ ĩ eũ qui suscitauit ihm̃ xp̃m dñm nr̃m a mortuis: q̃ ẽditus ẽ p̃pter delicta nr̃a. et resurrexit p̃pter iustificacõem nr̃am.

Ca. .V.

Iustificati g̃ ex fide pacem habeamus ad deũ p dñm nr̃m ihm̃ xp̃m: per quẽ habemus accessũ p fidem in gr̃am istã: in q̃ stamus & gl̃iamur in spe gl̃ie filioꝝ dei. Nonsolum aũt: sz et gloriamur in tribulacõnibꝰ: scientes q̃ tribulacõ pacientiã op̃at̃: paciẽtia aũt p̃batõem: p̃batõ vero spem. Spes aũt nõ ꝯfundit: q̃a caritas dei diffusa ẽ in cordibꝰ nr̃is: p spiritũ sanctũ q̃ datus ẽ nobis. Et q̃d em̃ xp̃c cũ adhuc infirmi essemus scõm tẽpus pro impijs mortuus ẽ? Vix em̃ p iusto q̃s moritur. Nam pro bono forsitan quis audeat mori. Cõmendat aũt caritat̃ suam deus ĩ nobis: qm̃ si cũ adhuc peccatores essemus scõm tempus xp̃c p nob mortu⁹ ẽ. Multo igit̃ magis nũc iustificati in sanguine ipi⁹ salui erimus ab ira p ipm̃. Si ei cũ inimici essemus reconciliati sumus deo. p mortẽ filij eius: multomagis reconciliati salui erimus in vita ipius. Nõsolũ aũt: sz et gloriamur ĩ deo p dñm nr̃m ihm̃ xp̃m: p quẽ nũc recõciliatõem accepimus. Propterea sicut p vnũ hoiem pcm̃ in hũc mũdũ int̃uit & p peccatũ mors: et ita ĩ omnes hoies mors ptransijt: in q̃ oẽs peccauerũt. Vsqz ad legẽ em̃ peccatũ erat in mũdo. Peccatũ aũt nõ imputabat̃ cũ lex ñ esset: sz regnauit mors ab adã vsqz ad moysen. etiã ĩ eos q̃ nõ peccauerũt in silitudinẽ p̃uaricatõis ade: q̃ ẽ forma futuri. Sz nõ sicut delictũ: ita et donũ. Si em̃ vni⁹ delicto multi mortui sũt: multomagis gr̃a dei & donũ. in gr̃a vni⁹ hois ihu xp̃i. ĩ plures abũdauit. Et ñ sicut p vnũ peccatũ: ita & donũ. Nã iudicium ex vno in ꝯdẽnatõem: gr̃a aũt ex multis delictis in iustificatõem. Si em̃ vni⁹ delicto mors reg̃uit p vnũ: mltomagis abũdantiã gr̃e & donatõnis et iusticie accipiẽtes in vita regnabũt p vnũ ihm̃ xp̃m. Igitur sicut p vnius delictũ in oẽs hoies ĩ cõdemnatõem: sic & p vnius iusticiã in oĩes hoies in iustificatõez vite. Sicut em̃ p inobedientiã vnius hois peccatores ꝯstituti sunt multi: ita & p vnius obedientiaz iusti ꝯstituent̃ multi. Lex aũt subint̃uit: vt abũdaret delictũ. Vbi aũt abundauit delictuz. supabũdauit et gracia: vt sicut reg̃uit peccatũ in mortẽ. ita et gracia regnet p iusticiã in vitã eternã: p ihm̃ xp̃m dñm nr̃m.

Capitulum .VI.

Quid g̃ dicemus? Manebim⁹ in peccato: vt gr̃a abũdet? Absit. Qui em̃ mortui sumus peccato: quo adhuc viuemus ĩ illo? An ignoratis fr̃es: qz quicunq̃ baptizati sumus in xp̃o ihu ĩ morte ipius baptizati sum⁹? Cõsepulti ei sumus cũ illo p baptismum in mortẽ: vt quo xp̃c surrexit a mortuis p gl̃iam p̃r̃is: ita & nos in nouitate vite ambulemus. Si ei ꝯplãtati facti sum⁹ silitudini mortis ei⁹: simul et resurrectõis erim⁹. Hoc sciẽtes: qz vet⁹ hõ nr̃ simul crucifixus est vt destruat̃ corpus peccati: vt vltr̃ ñ seruiam⁹ peccato. Qui

eñ mortuus ẽ: iustificat⁹ ẽ a peccato. Si aũt mortui sumus cũ xp̃o credim⁹ q̃ simul etiã viuemus cũ xp̃o: sciẽtes q̃ xp̃c resurgẽs ex mortuis iã nõ morit̃ : mors illi vlt̃ nõ dominabit̃. Qd̃ eñ mortuus ẽ peccato. mortu⁹ ẽ semel: qd̃ aũt viuit viuit deo. Ita et vos existimate vos mortuos quidẽ esse peccato: viuẽtes aũt deo in xp̃o ihu · Nõ g̃ regnet peccatum in vr̃o mortali corpe: vt obediatis ꝯcupiscẽtijs ei⁹. Neq̃ exhibeatis mẽbra vr̃a arma iniquitatis peccato: sz exhibete vos deo tanq̃ ex mortuis viuẽtes: q mẽbra vr̃a arma iusticie deo. Peccatũ eñ vob̃ non dñabitur. Non eñ sub lege estis: sed sub gr̃a. Quid g̃: Peccabim⁹: qñ nõ sum⁹ sub lege sz sub gr̃a: Absit . An nescitis qñ cui exhibetis vos ꝓuos ad obediendũ: ꝓui estis ei⁹ cui obedistis. siue peccati ad mortẽ siue obeditõis ad iusticiã: Gracias aũt ago deo. q̃ fuistis ꝓui pcti: obedistis aũt ex corde. in eã formã doctrine in q̃ traditi estis. Liberati aũt a peccato: serui facti estis iusticie. Humanũ dico: ꝓpt̃ infirmitatẽ carnis vestre. Sicut exhibuistis mẽbra vestra seruire imundicie et iniq̃tati ad iniquitatẽ: ita nũc exhibete mẽbra vr̃a ꝓuire iusticie in sanctificatõez. Cũ eñ ꝓui essetis peccati: liberi fuistis iusticie. Quez g̃ fructũ habuistis tũc in illis : i quib⁹ nũc erubescitis: Nã finis illoꝝ mors ẽ. Nũc vero liberati a peccato. ꝓui aũt facti deo: habetis fructũ vestrũ in sanctificatõez: finez vero vitam eternã. Stipendia eñ peccati mors: gr̃a autẽ dei vita eterna. in xp̃o ihu domino nostro. Ca. .VII.

An ignoratis fratres scientib⁹ enz legẽ loquor : q̃ lex in homĩe dñat̃ quanto tpe viuit: Nã que sub viro est mulier: viuente viro alligata ẽ legi. Si aũt mortu⁹ fuerit vir eius: soluta ẽ a lege viri. Igit̃ viuente viro vocabit̃ adultera si fuerit cũ alio viro: si aũt mortuus fuerit vir ei⁹. liberata ẽ a lege viri: vt nõ sit adultera si fuerit cũ alio viro . Itaq̃ frẽs mei q vos mortificati estis legi per corpus xp̃i: vt sitis alteri⁹ qui ex mortuis resurrexit: vt fructificetis deo. Cũ eñ essemus in carne. passiones peccatoꝝ que ꝓ legem erant opabant̃ in mẽbris nr̃is : vt fructificarẽt morti. Nunc aũt soluti sumus a lege mortis. in qua detinebamur: ita vt ꝓuigamus in nouitate spũs et nõ in vetustate lr̃e. Quid g̃ dicemus: Lex peccatũ ẽ: Absit . Sz peccatũ nõ ꝯgnoui: nisi ꝓ legẽ. Nam ꝯcupiscẽtiã nesciebã: nisi lex diceret. Nõ ꝯcupisces. Occasione aũt accepta. peccatũ ꝓ mãdatũ operatũ est in me omnẽ ꝯcupiscentiã. Sine lege eñ peccatũ mortuũ erat. Ego aũt viuebã sine lege aliquãto. Sed cũ venisset mãdatũ: peccatũ reuixit. Ego aũt mortu⁹ sũ: et inuentũ est mihi mandatũ qd̃ erat ad vitam: hoc esse ad mortem. Naz peccatum occasione accepta ꝓ mandatũ seduxit me: et ꝓ illud occidit . Itaq̃ lex quidẽ sancta: q mandatuz sanctũ q iustum et bonũ. Qd̃ g̃ bonũ est mihi factũ est mors: Absit . Sed peccatũ vt appareat peccatũ ꝓ bonũ opatũ ẽ mihi mortẽ: vt fiat sup̃ modũ peccans peccatũ ꝓ mandatũ. Scimus eñ: quia lex spiritualis ẽ. Ego aũt carnalis sũ: venũdatus sub peccato. Qd̃ eñ operor nõ intelligo. Nõ eñ qd̃ volo bonũ hoc ago : sz quod odio malũ illud facio . Si aũt qd̃ nolo illd̃ facio: ꝯsentiõ legi q̃ bona ẽ. Nunc aũt iaz nõ ego operor illud sz quod habitat in me peccatũ . Scio eĩ: q̃ nõ habitat in me hoc ẽ in carne mea bonũ. Nã velle adiacet mihi: pficere aũt bonũ nõ inuenio . Non eñ qd̃ volo bonũ hoc facio: sz qd̃ nolo malum hoc ago. Si aũt qd̃ nolo illud facio: iã nõ ego operor illud: sz qd̃ hãbitat ĩ me peccatũ. Inuenio igit̃ legẽ volenti mihi facere bonũ: q̃ mihi malũ adiacet. Cõdelector eñ legi dei scd̃m interiorẽ hominẽ. Video aũt aliã legẽ in mẽbris meis. repugnantẽ legi mẽtis mee: q captiuantẽ mẽ in lege peccati q̃ est in mẽbris meis . Infelix ego hõ: q̃s me liberabit de corpe mortis hui⁹: Gracia dei: ꝓ ihm̃ xp̃m dñm nr̃m. Igit̃ egoipe mẽte ꝓuio legi dei: carne aũt legi peccati.

Capitulum. .VIII.

Nihil g̃ nunc dãnatõnis est hijs qui sũt in xp̃o ihu: qui nõ scd̃m carnẽ ambulãt. Lex eñ spũs vite in xp̃o ihu: liberauit me a lege peccati et mortis. Nam qd̃ impossibile erat legi in quo infirmabatur ꝓ carnem: deus filium suuz mittens in similitudinem carnis peccati: q de peccato dãnauit peccatũ in carne. vt iustificatõ legis impleret̃ in nob: qui non scd̃m carnẽ ãbulamus. sed secundũ spm̃. Qui eĩ scd̃m carnẽ sũt. q̃ carnis sũt sapiũt: q̃ vero

scõm spiritũ sũt. que sũt spũs sentiũt. Naz prudẽtia carnis moꝛs ẽ: prudẽtia aũt spũs vita et paꝛ. Qm̃ sapiẽtia carnis inimica ẽ deo. Legi em̃ dei nõ ẽ subiecta: nec em̃ ꝑt. Qui aũt in carne sũt: deo placere nõ pñt. Vos aũt in caꝛne nõ estis sz in spũ: si tamẽ spũs dei hĩtat in vob. Si quis aũt spm̃ xpi nõ habet: hic nõ ẽ ei⁹. Si aũt xp̃c ĩ vob ẽ: coꝛpus quidez moꝛtuũ ẽ ꝓpt̃ peccatũ: spũs vero viuit ꝓpt̃ iustificatõez. Qd̃ si spũs ei⁹ qui suscitauit ih̃m a moꝛtuis hĩtat in vob: q̃ suscitauit ih̃m xp̃m a mortuis viuificabit ꝛ moꝛtalia corpa vr̃a: ꝓpter inhĩtantẽ spm̃ eius ĩ vob. Ergo fr̃es debitoꝛes sum⁹: nõ carni vt scõm carnẽ viuam⁹. Si em̃ secundũ carnẽ vixeritis. moꝛiemi: si aũt spũ fc̃a caꝛnis moꝛtificaueritis. viuetis. Quicũqz em̃ spũ dei aguntr̃. hij sũt filij dei. Non ei accepistis spm̃ ꝑuitutis itez in timore: sz accepistis spm̃ adoptõis filioꝛũ dei: in q̃ clamamus abba p̃r. Ipe em̃ spũs testimoniũ reddet spũi nr̃o: q⁹ sum⁹ filij dei. Si aũ filij. et heredes: heredes quidez dei. coheredes aũt xpi: si tñ ꝯpatimur vt ꝛ simul conglorificemur. Existimo em̃: q⁹ nõ sũt cõdigne passiones hui⁹tpis ad futurã gl̃iam. q̃ reuelabit̃ in nob. Naz expectatõ creature reuelatõnem filioꝝ dei expectat. Vanitati em̃ creatura subiecta ẽ nõ volẽs. sz ꝓpt̃ euz q̃ subiecit eã in spe: qz et ipa creatura liberabit̃ a ꝑuitute coꝛruptõis ĩ libertatẽ gl̃ie filioꝝ dei. Scim⁹ ei̇: q⁹ oĩs creatura ingemiscit ꝛ parturit vsqz adhuc. nõsolũ aũt illa: sz ꝛ nosip̃i ꝑmicias spũs hñtes. ꝛ ip̃i intr̃ nos gemim⁹ adoptõez filioꝝ dei: expectantes redẽptõez coꝛpis nr̃i. Spe ei̇ salui facti sum⁹. Spes aũt q̃ videt̃ nõ ẽ spes. Nam qd̃ videt quis qd̃ sperat: Si aũt qd̃ nõ videm⁹ speram⁹: ꝑ pacientiã expectam⁹. Similit̃ aũt ꝛ spũs adiuuat infirmitatẽ nr̃am. Nã q̃d oꝛemus sicut oportet nescimus: sed ipe spũs postulat ꝓ nobis gemẽtibꝰ inenarrabilibꝰ. Qui aũt scruat̃ coꝛda. scit q̃d ꝺsideret spũs: qz scõm deuz postulat ꝓ sanctis. Scimus aũt quoniã diligentibꝰ deuz. oĩa coopantur in bonũ: hijs qui scõm ꝓpositũ vocati sunt sancti. Naz q̃s p̃sciuit ꝛ predestinauit cõformes fieri ymaginis filij sui: vt sit ipe p̃mogenit⁹ in multis fr̃ibꝰ. Quos aũt predestinauit hos et vocauit: et q̃s vocauit hos et iustificauit. Quos aũt iustificauit: illos et magnificauit. Quid q̃ dicemus ad hec. Si de⁹ ꝓ nobis: quis ꝓ̃ nos: Qui etiã ꝓpꝛio filio non pepercit: sz ꝓ nob oĩbus tradidit illuz. Qõ non etiam cum illo omĩa nobis donauit: Quis accusabit aduerꝰus electos dei: Deus iustificat. Quis ẽ qui ꝯdẽnet: Xp̃us ihs̃ q̃ moꝛtu⁹ ẽ ymmo qui et r̃surrexit: qui ẽ ad dexterã dei: q̃ etiã interpellat ꝓ nob. Quis q̃ nos separabit a caritate xp̃i: Tribulatõ an angustia an fames an nuditas an piculũ: an ꝑsecutõ an gladi⁹: Sicut scriptũ ẽ. Quia ꝓpt̃ te moꝛtificamur tota die: estimati sum⁹ sicut oues occisionis. Sed in hijs oĩbꝰ supam⁹: ꝓpter eũ q̃ dilexit nos. Cert⁹ sũ em̃: qz neq; moꝛs neq; vita neq; angeli neq; pncipatus neq; ꝑtutes neq; instantia neq; futura neq; foꝛtitudo neq; altitudo neq; ꝓfundũ neq; creatura alia poterit nos separe a caritate dei: que est in xp̃o ihu dom̃no nostro.

Capitulum. .IX.

Veritatem dico in xp̃o ihu. nõ mẽtioꝛ. testimoniũ mihi ꝓhibente cõscientia mea in spiritu sancto: qm̃ tristicia mihi ẽ magna: ꝛ ꝯtinu⁹ dolor coꝛdi meo. Optabã em̃ ego ip̃e anathema esse a xp̃o pꝛo fr̃ibus meis qui sũt ꝯgnati mei scõm carnẽ qui sũt israhelite: quoꝝ adoptõ est filioꝝ ꝛ gl̃ia et testamentũ ꝛ legislatõ ꝛ obsequm et ꝓmissa: quoꝝ pr̃es ex q̃bꝰ xp̃c scõm carnẽ. qui est sup omnia de⁹ bñdict⁹ in secula amẽ. Nõ aũt q⁹ exciderit verbum dei. Non em̃ oẽs qui sunt ex israh̃l hij sũt israhelite. neq; qui semẽ sũt abrahe oĩes filij abrahe sũt. Sz in ysaac vocabit̃ tibi semẽ: id ẽ nõ qui filij carnis hij filij dei: sz qui filij sunt ꝓmissionis. estimantr̃ in semine. Pꝛomissionis em̃ vbum hoc ẽ. Scõm hoc tempus veniã: et erit sare filius. Nonsolũ aũt illa: sz ꝛ rebecca ex vno ꝯcubitu habẽs geminos filios ysaac pr̃is nr̃i. Cum ei nõdũ nati fuissẽt aut aliq̃d boni egissẽt aut mali: vt scõm electõnem ꝓpositũ dei maneret. nõ ex operibꝰ sed ex vocãte dictũ ẽ ei: quia maioꝛ seruiet minoꝛi sicut scriptũ est. Jacob dilexi. esau aũt odio habui. Quid ergo dicemus: Nũquid iniquitas apud deuz: Absit. Moysi enim dicit. Miseꝛebor cui misertus sũ: et miseꝛicoꝛdiã pꝛestabo cui miserebor. Jgit̃ nõ volentis neq; currẽtis sz miseꝛẽtis ẽ dei. Dicit ei scꝛiptura pharaoni

Quia in hoc ipm excitaui te vt ostendã in te vtutem meã: et vt annũcietur nomẽ meũ ĩ vniuersa terra. Ergo cui⁹ vult miseretur: et quẽ vult ĩdurat. Dicis itaq; mihi. Quid adhuc q̃ritur: Voluntati enĩ ei⁹ q̃s resistit: O hõ: tu q̃s es. q̃ respõdeas deo: Nũquid dicit figmẽtũ ei q̃ se finxit: q̃d me fecisti sic: An nõ habet potestatẽ figul⁹ luti ex eadẽ massa facere aliud quidẽ vas in honorẽ: aliud vero in ꝓtumeliã: Q̃d si deus volẽs ostendere iram. et notã facere potẽtiã suam sustinuit in multa pacientia vasa ire apta in interitu: vt ostẽderet diuicias gl'ie sue in vasa misericordie q̃ preparauit in gloriã: Quos & vocauit nos: nõsolũ ex iudeis sed etiã ex gentibus: sicut in osee dicit. Vocabo nõ plebem meã. plebem meã: et nõ dilectã dilectam. & nõ misericordiã ꝓsecutã misericordiã ꝓsecutã. Et erit: in loco vbi dictũ ẽ eis nõ plebs mea vos: ibi vocabũtur filij dei viui. Ysaias autẽ clamat ꝓ isr'l. Si fuerit numer⁹ filioꝝ isr'l tanq̃ arena maris: reliquie salue fiẽt. Verbũ enĩ cõsummans & abbreuiãs ĩ eq̃tate: q̃ verbũ breuiatũ faciet dñs sup terraꝫ. Et sicut p̃dixit ysaias nisi dñs sabaoth reliquisset nob semẽ sicut zodoma facti essemus: & sicut gomorra sil'es fuissemus. Quid q̃ dicemus: Q̃d gentes q̃ nõ sectabant iusticiã apphẽderũt iusticiã: iusticiã aũt que ex fide est. Isr'l vero sectãdo legẽ iusticie: in legẽ iusticie nõ puenit. Quare: q̃ nõ ex fide: sz quasi ex operibus. Offenderũt enĩ in lapidẽ offensionis: sicut scriptũ est. Ecce ponã in sion lapidẽ offẽsionis et petrã scandali: et omnis qui credit in eũ non ꝓfundetur. Ca. .X.

Fratres: volũtas quidẽ cordis mei & obsecratõ ad deũ fit ꝓ illis in salutez. Testimoniũ enĩ phibeo illis q̃ emulatõem quidem dei hñt: sz non scõm scientiã. Ignorãtes enĩ iusticiã dei: et suaz querẽtes statuere: iusticie dei nõ sunt subiecti. Finis enĩ legis xp̃s: ad iusticiaz oĩ credẽti. Moyses enĩ scripsit: quoniã iusticiã que ex lege ẽ qui fecerit homo viuet in ea. Que aũt ex fide est iusticia sic dicit. Ne dixeris in corde tuo. quis ascendet in celũ. id est xp̃m deducere: aut quis descendit in abissum. hoc est xp̃m a mortuis reuocare. Sed quid dicit scriptura: Prope est verbũ in ore tuo et in corde tuo. hoc est verbum fidei q̃ p̃dicamus: quia si ꝓfiteaꝛis in ore tuo dñm ih̃m: & in corde tuo crediderꝛis. q̃ deus illuz suscitauit a mortuis: saluꝰeris. Corde enĩ creditur ad iusticiam: ore aũt cõfessio fit ad salutẽ. Dicit enĩ scriptura. Oĩs q̃ credit in illũ non ꝓfundetur. Nõ enĩ est distinctio iudei et greci. Nam idẽ dñs omnium: diues in omnes qui inuocãt illũ. Oĩs enĩ quicunq; inuocauerit nomẽ dñi: saluꝰ erit. Quõ q̃ inuocabũt in quẽ nõ credidерũt: Aut quõ credent ei: quẽ nõ audierũt: Quõ aũt audient: sine p̃dicante: Quõ vero p̃dicabũt: nisi mittant: Sicut scriptuz ẽ. Quã speciosi pedes euãgelizantiũ pacẽ: euangelizantiũ bona. Sz nõ omnes obediũt euãgelio. Ysaias enĩ dicit. Dñe quis credidit auditui nr̃o: Ergo fides ex auditu: auditus aũt ꝓ verbũ xp̃i. Sz dico. Nũquid nõ audierũt: Et quidẽ in omnẽ terrã exiuit sonus eoꝝ: et in fines orbis tre verba eoꝝ. Sz dico. Nũquid isr'l nõ ꝓgnouit: Primus moyses dicit. Ego ad emulatõez vos adducã in nõ gentẽ. in gentẽ insipientẽ. in irã vos mittã. Ysaias aũt audet & dicit. Inuẽtus sũ a non querẽtibus me: palã apparui hijs qui me nõ interrogabãt. Ad isr'l autẽ dicit. Tota die expãdi manꝰ meas ad populum nõ credentem: sz ꝓtradicentẽ mihi.

Capitulum. .XI.

Dico ergo. Nũquid deus repulit populũ suũ: Absit. Naz et ego israhelita sũ ex semine abraham de tribu beniamin. Nõ repulit deus plebẽ suã quaz pscisti. An nescitis ĩ helya quid dicit scriptura: quẽadmodum interpellat deuz adversum isr'l: Dñe pphetas tuos occiderũt: altaria tua suffoderũt. et ego relictus sum solus: et querũt aĩam meaz. Sz quid dicit illi diuinũ responsũ: Reliqui mihi septem milia virozꝫ: qui nõ curuauerũt genua ãte baal. Sic q̃ et ĩ hoc tpe: reliq̃e scõm electõnem gr̃e salue factę sunt. Si aũt gr̃a: iam non ex opibus. Alioq̃n gr̃a iam nõ est gr̃a. Quid q̃: Q̃d querebat isr'l hoc nõ ẽ ꝓsecutus: electõ aũt ꝓsecuta est: ceteri vero excecati sunt sicut scriptũ est. Dedit illis deꝰ spiritũ ꝓpunctõnis: oculos vt nõ videant et aures vt nõ audiant: vsq; in hodiernuz diem. Et dauid dicit. Fiat mensa eoꝝ coram ipis in laqueum: et in captõnem & in scandalũ & in retributõez illis. Obscurent

oculi eoꝝ ne videant:et dorsum eoꝝ semp incurua. Dico g̃. Nũquid sic offenderũt ut caderent:Absit. Sed illoꝝ delicto.sal9 gẽtibꝫ:ut illos emulentꝫ. Qd̃ si delictũ eorum diuicie sunt mundi. et diminutõ eoꝝ diuicie gentium:quantomagis plenitudo eoꝝ: Vobis em̃ dico gentibꝫ. Quãdiu quidẽ ego sum gentium aplus ministeriũ meum honorificabo:si qũo ad emulandum ꝓuocem carnẽ meam:et saluos faciã aliquos ex illꝭ. Si em̃ amissio eoꝝ reconciliatõ ẽ mundi: q̃ assumptõ nisi vita ex mortuis:Qd̃ si deli batõ sancta est:et massa. Etsi radix sãcta: et rami. Qd̃ si aliqui ex ramis fracti sunt: tu aũt cum oleaster esses inꝭtus es in illꝭ: et socius radicis ꝛ pinguedinis oliue factꝰ es:noli gl̃iari aduersus ramos. Qd̃ si glorieris:nõ tu radicem portas: sed radix te. Dicis g̃. Fracti sunt rami:ut ego inserar. Bene. Propter incredulitatem fracti sunt. Tu aũt fide stas. Noli altũ sapere sꝫ time. Si eĩ deus naturalibꝫ ramis nõ pepercit: ne forte nec tibi parcat. Vide g̃ bonitatem et seueritatem dei. In eos quidẽ qui ceciderũt seueritatẽ: in te aũt bonitatẽ dei:si ꝑmanseris in bonitate. Alioquin tu excideris. Sed ꝛ illi si non ꝑmanserint in credulitate inserẽtur. Potens est em̃ deus iterũ inserere illos. Nametsi tu ex naturali excisus es oleastro et cõtra naturã insertꝰ es in bonã oliuam:quantomagis hij qui scõm naturã inserentꝫ sue olive: Nolo enim vos ignorare fratres misteriũ hoc:ut non sitis vobisipis sapientes:quia cecitas ex ꝑte ꝓtigit in isrl̃ donec plenitudo gentiũ intraret: et sic omnis isrl̃ saluus fieret sicut scriptũ est. Veniet ex sion:qui eripiat et auertat impietatẽ a iacob. Et hoc illis a me testamẽtum:cũ abstulero peccata eoꝝ. Scõm euangeliũ quidem inimici ꝓpter vos:scõm electõem autẽ carissimi ꝓpter patres. Sine penitentia em̃ sunt dona et vocatio dei. Sicut enim aliquãdo et vos nõ credidistis deo:nunc aũt misericordiam ꝓsecuti estis ꝓpter incredulitatem illoꝝ:ita ꝛ isti nunc non crediderunt in vestrã misericordiã:ut ꝛ ipi misericordiã ꝓsequantꝫ. Concluſit em̃ deus omĩa in ĩcredulitate:ut omniũ misereatꝫ. O altitudo diuitiaꝝ sapiẽtie ꝛ sciẽtie dei:q̃ incõprehensibilia sũt iudicia eius:ꝛ inuestigabiles vie eius. Quis em̃ ꝓgnouit sensum dn̄i:aut quis ꝓsiliarius eius fuit: Aut quis prior dedit illi:et retribuet ei: Quoniã ex ipo et per ipm et in ipo sũt omnia:ipi gloria in secula seculoꝝ amen.

Capitulum .XII.

Obsecro itaq; vos fratres ꝑ misericordiã dei:ut exhibeatis corpa vꝛa hostiam viuentẽ. sãctam.deo placentẽ.ratõnabile obsequiũ vestrum. Et nolite ꝓformari huic seculo:sed reformamini in nouitate sensus vr̃i:ut ꝓbetis que sit voluntas dei bona.ꝛ beneplacẽs:et perfecta. Dico em̃ per gr̃am que data ẽ mihi.oĩbus qui sũt inter vos:nõ plus sapere q̃ oportet sapere.sed sapere ad sobrietatẽ:et unicuiq; sicut deus diuisit mẽsurã fidei. Sicut em̃ in vno corpe multa membra habem9: oĩa aũt mẽbra non eundẽ actum habent: ita multi vnũ corpus sum9 in xp̃o:singuli aũt alꝭ alteri9 mẽbra: hñtes aũt donatões scõm gr̃aꝫ que data ẽ nobis differẽtes. Sive ꝓphetiaꝫ:scõm ratõnem fidei. Sive misteriũ:in mĩstrando. Sive qui docet:ĩ doctrina. Qui exhortatꝫ in exhortando. Qui tribuit:in simplicitate. Qui ꝑest:in solicitudine. Qui miseretꝫ:ĩ hilaritate. Dilectõ: sine simulatõe. Odiẽtes malũ:adherentes bono. Caritatẽ fr̃nitatis inuicẽ diligẽtes: honore inuicez ꝑueniẽtes. Solicitudĩe nõ pigri:spũ feruẽtes:dño fuiẽtes. Spe gaudẽtes:in tribulatõne patiẽtes:oratõni instãtes. Necessitatibꝫ sanctoꝝ ꝓmunicãtes: hospitalitatẽ sectãtes. Benedicite ꝑsequentibꝫ vos. Benedicite:ꝛ nolite maledicẽ. Gaudere cũ gaudẽtibꝫ:flere cũ flẽtibꝫ. Idipm ĩuicẽ sẽtiẽtes. Nõ alta sapiẽtes:sꝫ humilibꝫ ꝓsentiẽtes. Nolite esse prudentes apud vosmetipos. Nulli malũ ꝑ malo reddẽtes:puidẽtes bona nõtm̃ corã deo:sꝫ etiã coraꝫ oĩbꝫ hoĩbꝫ. Si fieri potest q̃ ex vob ẽ:cũ oĩbus hoĩbꝫ pacẽ hñtes. Non vosmetipos defendẽtes carissimi:sꝫ date locũ ire. Scriptũ ẽ em̃. Mihi vindictã:ꝛ ego r̃tribuã dicit dn̄s. Sꝫ si esurierit inimicꝰ tuꝰ ciba illũ:si sitit: potũ da illi. Hoc eĩ faciẽs:carbones ignis ꝓgeres sup caput eiꝰ. Noli vinci a malo:sꝫ vince in bono malum. Ca. .XIII.

Omnis anima p̃atibꝫ sublimioribꝫ subdita sit. Non est em̃ p̃as nisi a deo. Que aũt sunt a deo:ordinata sũt. Itaq; q̃ resistit p̃ati: dei ordinationi

resistit. Qui aũt resistũt: ipi sibi dãnatõez acquirũt. Nam ꝓncipes nõ sunt timori bo ni opis sz mali. Vis aũt nõ timere ptatez: Bonũ fac: et habeb laudẽ ex illa. Dei eniz mĩster est tibi in bonũ. Si aũt malũ feceris. time. Nõ em̃ sine causa gladiũ portat. Dei em̃ mĩster ẽ: vltor ĩ irã ei q̃ malũ agit. Idcoq; necessitate subditi estote: nõsolum ꝓpter irã: sz etiã ꝓpter ꝯsciẽtiã. Idco em̃ et tributa ꝓstatis. Mĩstri em̃ dei sunt: in hoc ipm̃ ꝑuientes. Reddite g̃ oĩbus debita. Cui tributũ tributũ: cui vectigal vectigal: cui timorẽ timorẽ: cui honorẽ honorẽ. Nemi quicq̃ debeatis: nisi vt inuicẽ diligatis. Qui em̃ diligit ꝓximũ: legẽ adimpleuit. Nã nõ adulterabis. nõ occides. nõ furaberis. nõ fal sũ testimoniũ dices. nõ ꝯcupisces rẽ ꝓximi tui: etsi qd̃ est aliud mãdatũ in hoc vbo instaurat̃: diliges ꝓximum tuũ sicut teipm̃. Dilectõ ꝓximi malũ non opat̃. Plenitudo g̃ legis ẽ dilectõ. Et hoc scientes tẽpus: q; hora ẽ iã nos de sõno surgere. Nũc ei ꝓpior ẽ nr̃a sal?: q̃ cũ credidim?. Nox ꝓcessit: dies aũt appropinquit. Abiciam? g̃ opa te nebraꝝ et induamur arma lucis: sicut ĩ die honeste ãbulemus. Non in ꝓmessatõnibus et ebrietatibus. nõ in cubilibus et impudicijs. nõ in ꝓtentõne et emulatõne: sz induimi dnm̃ ihm̃ xpm̃: et carnis curã ne feceritis in desideriis. ¶ Ca. .XIIII.

Infirmũ aũt in fide assumite: nõ in disceptatõibus cogitatõnum. Alius em̃ credit mãducare se omnia. Qui aũt infirmus ẽ: olus mãducet. Is qui mã ducat nõ mãducantẽ nõ spernat: et q̃ non mãducat: mãducantẽ nõ iudicet. Deus ei illũ assumpsit. Tu qs es q̃ iudicas alienuz seruũ? Dño suo stat aut cadit. Stabit aũt Potens em̃ est deus statuere illũ. Naz ali? iudicat diem inter diem: alius aũt iudicat omnẽ diem. Vnusq̃sq; in suo sensu abũdet. Qui sapit diẽ. dño sapit: et q̃ mãducat. domino mãducat. Gr̃as em̃ agit deo. Et qui nõ manducat. dño nõ manducat: et gr̃as agit deo. Nemo em̃ nr̃m sibi viuit: et nemo sibi morit̃. Siue ei viuimus. dño viuim?: siue morimur: dño morimur. Siue g̃ viui mus siue morimur: dñi sumus. In hoc em̃ xpus mortuus est et resurrexit: vt et viuo rum et mortuoꝝ dominet̃. Tu autem quid iudicas fratrem tuum: aut tu ãre spernis fratrem tuum? Omnes em̃ stabimus ante tribunal dei. Scriptum est em̃. Viuo ego dicit dns: quoniã mihi flectet̃ oĩe genu: et omnis lingua ꝯfitebit̃ deo. Itaq; vnus quisq; nr̃m ꝓ se ratiõem reddet deo. Non g̃ amplius inuicẽ iudicem?. Sz hoc iudicate magis: ne ponatis offendiculuz fratri vel scãdalũ. Scio et ꝯfido in dño ihu: q; nihil ꝯmune per ipm̃. nisi ei qui existimat q̃d cõ mune esse: illi ꝯmune est. Si ei ꝓpter cibũ frater tuus ꝯtristatur: iam nõ scõm cari tatẽ ambulas. Noli cibo tuo illum pdere: pro quo xpus mortuus ẽ. Non g̃ blasphe metur bonũ nr̃m. Nõ est em̃ regnũ dei esca et potus: sz iusticia et pax et gaudiũ in spũ sancto. Qui ei in hoc fuit xpo placet deo: et pbatus est hoĩbus. Itaq; que pacis sunt sectemur: et que edificationis sunt inuicem custodiamus. Noli ꝓpter escã destruere opus dei. Omnia quidẽ sunt mũda: sz malũ est homini qui p offendiculũ mãducat. Bonũ est nõ mãducare carnẽ et nõ bibere vinũ: neq; in quo frater tu? offendit aut scandalizatur aut infirmat̃. Tu q̃ fidẽ habes penes temetipm̃: habe corã deo. Beatus qui nõ iudicat semetipm̃ ĩ eo q̃ pbat. Qui aũt discernit: si mãducauerit dãnat? est: quia nõ ex fide. Omne aũt quod nõ est ex fide peccatum est. ¶ Ca. .XV.

Debemus autẽ nos firmiores infirmitates infirmoꝝ sustinere: et nõ nobis placere. Vnusquisq; vestruz ꝓximo suo placeat in bonũ ad edificatõnem. Etenim xpus nõ sibi placuit: sed sicut scriptũ ẽ: ꝓperia ꝓperantiũ tibi ceciderũt sup me. Quecunq; em̃ scripta sũt ad nr̃az doctrinã scripta sunt: vt p pacientiã et ꝯsolatõem scripturaꝝ spem habeamus. Deus aũt pacietie et solacij det vob idipm̃ sapere in alterutr̃ scõm ihm̃ xpm̃: vt vna nimes vno ore honorificetis deũ et patrẽ dñi nr̃i ihu xpi. Propter qd̃ suscipite inuicem sicut et xpus suscepit vos in honorez dei. Dico em̃ ihm̃ xpm̃ ministrũ fuisse circũcisionis ꝓpter veritatem dei ad ꝯfirmãdas ꝓmissiones patrum: gentes aũt super misericordia honorare deũ: sicut scriptuz ẽ. Propterea ꝯfitebor tibi in gentibus dñe: et noi tuo cãtabo. Et iterum dicit. Letamini gentes cũ plebe eius. Et iterũ. Laudate omnes gẽtes dnm̃: et magnificate eũ

omnes populi. Et rursus ysaias ait. Erit radix iesse: et qui exurget regere gentes· in eũ gentes sperabũt. Deus aũt spei repleat vos oñi gaudio et pace in credẽdo: vt abũdetis in spe ꝙ virtute spũssancti. Certꝰ sum aũt fratres mei et egoipe de vobis: quoniam et ipi pleni estis dilectõne. Repleti omni sciẽtia: ita vt possitis alterutꝝ monere. Audatius aũt scripsi vobis fratres ex pte. tanq̃ in memoriam vos reducẽs: propter graciam que data est mihi a deo vt sim minister xpi ihu in gentib sanctificãs euangelim dei: vt fiat oblatõ gentiuꝫ accepta ꝙ sanctificata in spiritu sancto. Habeo igit gloriam in xpo ihu ad deum. Non em audeo aliquid loqui eoꝝ que per me non efficit xps in obedientiã gentiũ: in verbo et factis in ũtute signoꝝ et prodigioꝝ in virtute spũssancti: ita vt ab hierusalẽ per circuitum vsqꝫ ad illiricum repleuerim euãgelium xpi. Sic autem predicaui euangelium hoc. non vbi nominatus est xps ne super alienũ fũdamentum edificarem: sed sicut scriptum est quoniam quibus nõ est annũciatum de eo videbunt: et qui nõ audierunt de eo intelligẽt. ꝓpter quod et impediebar plurimũ venire ad vos et phibitus sum vsqꝫ adhuc. Nunc vero vltrꝰ locum nõ habens in his regionib: cupiditatẽ autem habens veniendi ad vos ex multis iam precedẽtib annis: cum in hyspaniam pficisci cepero. spero ꝙ pretereins videam vos. et a vobis deducar illuc. si vobis primum ex parte fruitus fuero. Nunc igit pficiscar in hierusalem ministrare sanctis. Probauerũt em macedonia ꝙ achaia collatõem aliquam facere in pauperes sãctorum qui sunt in hierusalem. Placuit enim eis: et debitores sunt eoꝝ. Nam si spiritualium eorum participes facti sunt gẽtiles: debent et in carnalib ministrare eis. Hoc igitur cum cõsũmauero et assignauero eis fructum hunc: per vos profiscíscar in hyspaniam. Scio autem: quoniam veniens ad vos in abundãtia benedictõnis xpi veniam. Obsecro ꝯ vos fratres per dominuꝫ nostrum ihesum xpm ꝙ per caritatem sancti spiritus vt adiuuetis me in oratõnibus vestris pro me ad deum. vt liberer ab infidelib qui sunt in iudea: ꝙ obsequij mei oblatõ accepta fiat in hierusalem sanctis: vt veniam ad vos in gaudio per voluntatem vt refrigerer vobiscum. Deus autem pacis sit cum omnib vobis amen.

Capitulum. .XVI.

Ommẽdo aũt vobis pheben sororẽ nostram que ẽ in ministerio ecclesie que est cenchris vt eam suscipiatis in dño digne sanctis: ꝙ assistatis ei in quocunq negocio vestri indiguerit. Etenĩ ipa quoq astitit multis: et mihiipi. Salutate priscam et aquilaꝫ adiutores meos in xpo ihesu: qui pro anima mea suas cerui ces suposuerunt: quib nõ solus ego gracias ago sed et cunctę ecclesie gentium: et domestica ecclesia eoꝝ. Salutate epheneetum dilectum mihi: qui est primitiuꝰ asie in xpo ihu. Salutate mariam que multũ laborauit in vobis. Salutate andronicum et iuliam ꝯgnatos et ꝯcaptiuos meos qui sunt nobiles in apostolis: q̃ ꝙ ante me fuerunt in cristo. Salutate ampliatum dilectissimum mihi in domino. Salutate urbanum adiutorem nr̃m in xpo ihu: ꝙ stachin dilectum meum. Salutate apellen ꝓbum in xpo. Salutate eos qui sũt ex aristoboli domo. Salutate herodionem ꝯgnatum meum. Salutate eos qui sunt ex narcisci domo: q̃ sunt in domino. Salutate tryphenam et tryphosam: que laborãt in domiõ. Salutate persidam carissimam: que multuꝫ laborauit in dño. Salutate ruffũ electum in dño: et matrẽ eius et meã. Salutate asmeretũ et flegõtam hermen patrobam herman: ꝙ qui cũ eis sũt fratres. Salutate philologũ et iuliã nereũ et sororem eius et olimpiadem: ꝙ oñes qui cũ eis sũt sanctos. Salutate inuicẽ in osculo sancto. Salutant vos oẽs ecclesie xpi. Rogo aũt vos frẽs vt obseruetis eos qui dissentiões ꝙ offendicula preter doctrinã quã vos didicistis faciunt: et declinate ab illis. Huiusce modi enim xpo dño nr̃o non seruiũt sꝫ suo ventri: et ꝑ dulces ꝼmones et bñdictõnes seducunt corda innocentiũ. Electra em obedientia in omni loco diuulgata ẽ. Gaudeo igit in vob: sed volo vos sapiẽtes esse ĩ bono: ꝙ simplices in malo. Deus autem pacis ꝓterat sathanan sub pedib vestris velocit. Gra dñi nr̃i ihu xpi vobiscũ. Salutat vos thimothe⁹ adiutor meus: ꝙ lucius et iason et sosipater ꝯgnati mei. Saluto vos ꝯ ꝼcius:

q̄ scripsi epl'az in dño. Salutat vos gaius hospes meus: ⁊ vniuersa ecclesia. Salutat vos erastus archarius ciuitatis: ⁊ quart⁹ frat̄r. Gratia dñi nr̄i ihu xp̄i cū oīb⁹ vob amē. Ei aūt qui potēs est vos confirmare iuxta euāgelium meū ⁊ p̄dicatōez ihu xp̄i: scōm reuelatōem misterij tēporib⁹ eternis taciti qō nūc patefactū est per scripturas ꝓphetaꝝ scōm preceptuz eterni dei ad obedītōem fidei in cunctis gentib⁹ ꝯgniti soli sapiēti deo per ih̄m xp̄m: cui honor ⁊ gloria in secula seculoꝝ amen.

Explicit epistola ad romanos. Incipit ꝓlogus in epistolam ad corinthios.

Corinthij sūt achaici: et hij similiť ab apostolo audierunt verbum veritatis: ⁊ subuersi sūt multipharie a falsis apostolis. Quibaz a philosophie verbosa eloquentia: alij secta legis iudaice inducti sūt. Vos reuocat aplus ad verā fidem et euangelicam sapientiā: scribēs eis ab epheso per thimotheum.

Explicit prologus. Incipit epistola ad corinthios prima.

Paulus vocatus apostolus ih̄u xp̄i per volūtatem dei et sostenes frať ecclesie dei que ē corinthi: sanctificatis in xp̄o ih̄u vocatis sāctis: cū omnib⁹ qui inuocant nomē dñi nostri ih̄u xp̄i in om̄i loco ipoꝝ et nr̄o. Gr̄a vob ⁊ paz a deo p̄re nostro: et dom̄o ih̄u xp̄o. Gr̄as ago deo meo semp̄ pro vob in gr̄a dei que data ē vobis ī xp̄o ih̄u: qz in omnib⁹ diuites facti estis ī illo in omni verbo et in omni sciētia: sicut testimoniū xp̄i cōfirmatū est in vob ita vt nihil vobis desit in nulla gr̄a: expectātib⁹ reuelatōem dñi nr̄i ih̄u xp̄i: qui et ꝓfirmabit vos vsq̄ in finē sine crimine: in die aduentus dñi nr̄i ih̄u xp̄i. Fidelis deus: p quē vocati estis in societatem filij eius ih̄u xp̄i dñi nostri. Obsecro aūt vos fratres p nomen domini nostri ih̄u xp̄i: vt idipm dicatis oēs: et non sint in vobis scismata. Sitis aūt perfecti in eodez sensu: ⁊ in eadē scīa. Significatuz est em̄ mihi de vobis fratres mei ab hijs qui sunt cloes: quia ꝯtentōnes sunt inter vos. Hoc aūt dico: qō vnusq̄sq̄ vestrum dicit. Ego quidem sum pauli: ego autem apollo: ego vero cephe: ego autem xp̄i. Diuisus est xp̄us: Nunq̄d paulus crucifixus est pro vobis: aut in nomine pauli baptizati estis: Gr̄as ago deo meo q̄ neminem vr̄m baptizaui. nisi crispum ⁊ gaium: ne quis dicat q̄ in nomine meo baptizati estis. Baptizaui autē et stephane domuz: cetez nescio si quē aliuz baptizauerim. Nō em̄ misit me xp̄us baptizare sed euāgelizare: non in sapientia verbi: vt non euacuetur crux xp̄i. Verbum em̄ crucis pereūtibus quidem stultitia est: hijs aūt qui salui fiunt id est nobis virtus dei est. Scriptuz est em̄. Perdam sapientiā sapiētiū: ⁊ prudentiam prudētium reprobabo. Vbi sapiēs vbi scriba: vbi inquisitor huius seculi: Nōne stultam fecit deus sapientiā huius mūdi: Nā quia in dei sapientia n̄ ꝯgnouit mūdus p̄ sapientiā deū: placuit deo p̄ stultitiam predicatōnis saluos facere credentes. Quoniaz et iudei signa petunt: et greci sapientiā querunt. Nos aūt p̄dicamus xp̄m crucifixum: iudeis quidem scandalū: gentibus autē stultitiā: ipis autē vocatis iudeis atq̄ grecis. xp̄m dei vtutem ⁊ dei sapientiam. Quia quod stultuz est dei. sapiēti⁹ est hominib⁹: ⁊ qō infirmum ē dei: fortius est hominib⁹. Videte em̄ vocatōnem vestrā fratres: quia nō multi sapientes scōm carnem non multi potentes non multi nobiles: sed que stulta sunt mundi elegit de⁹ vt ꝯfundat sapiētes: et infirma mundi elegit deus vt ꝯfundat fortia: ignobilia mundi ⁊ ꝯtemptibilia elegit deus et ea que nō sunt: vt ea que sunt destrueret: vt nō gloriet̄ oīs caro in ꝯspectu eius. Ex ipo aūt vos estis in xp̄o ih̄u: qui factus est nobis sapientia et iusticia et sanctificatio et redemptio: vt quemadmodum scriptum est: qui gloriat̄ in domino glorietur.

Capitulum .II.

Et ego cū venissez ad vos fratres: veni non in sublimitate sermonis aut sapiētie: annūcians vob testimoniū xp̄i. Non em̄ iudicaui me scire aliq̄d īter vos nisi ih̄m xp̄m: ⁊ hūc crucifixū. Et ego in infirmitate ⁊ timore et tremore

multo fui apud vos: et sermo meus ⁊ predicatō mea non in psuasibilibo humane sapientie verbis: sed in ostēsione spūs ⁊ virtutis: vt fides vr̄a non sit in sapiētia hoim sed in vtute dei. Sapientiaz aūt loquimur inter pfectos. Sapientiā vero nō hui⁹ seculi neq; pncipum huius seculi qui destruuntur: sed loquimur dei sapientiā in misterio que abscōdita ē: quaz pdestinauit deus ante secula in gloriā nr̄am quā nemo pncipū hui⁹ seculi cognouit. Si em̄ cognouissent: nunq; dn̄m glorie crucifixissent. Sicut scriptū ē: q̄ ocul⁹ n̄ vidit nec auris audiuit nec in cor hom̄is ascēdit: q̄ pparauit deus his qui diligūt illū. Nobis aūt reuelauit deus p spm̄ suū. Spūs em̄ oīa scrutatur: etiā pfunda dei. Quis ei scit hominū que sūt hoīs: nisi spūs hoīs qui in ipo est: Ita et que dei sūt nemo cognouit nisi spūs dei. Nos aūt nō spiritū huius mūdi accepimus sed spiritū qui ex deo ē: vt sciamus que a deo donata sūt nob: que ⁊ loquimur non in doctis humane sapiētie vbis. sed in doctrina spūs: spūalib⁹ spūalia cparātes. Animalis aūt homo nō pcipit ea que sunt spūs dei. Stultitia em̄ est illi: ⁊ nō potest intelligere: q̄ spūaliter examinat. Spiritualis aūt iudicat omnia: et ipe a nemine iudicat: sicut scriptū est. Quis em̄ cognouit sensum dn̄i: aut quis instruxit eū? Nos autem sensum x̄pi habemus.

Capitulum. .III.

Et ego fratres non potui vobis loqui quasi spūalib⁹: sz quasi carnalib⁹. Tanq; puulis in x̄po lac vob potū dedi nō escā. Nondū ei poteratis intelligere: sz nec nūc quidē potestis. Adhuc em̄ carnales estis. Cū em̄ sit int̄ vos zelus et ctentō: nōne carnales estis et scōm hominē ambulatis? Cum em̄ quis dicat ego quidē sum pauli. alius aūt ego apollo: nōne hoīes estis? Quid igit̄ est apollo? Quid vero paulus? Ministri ei⁹ cui credidistis. Et vnicuiq; sic dn̄s dedit. Ego plātaui apollo rigauit: sed deus incremētū dedit. Itaq; neq; qui plātat est aliquid neq; q̄ rigat: sz qui incrementū dat deus. Qui plātat autē ⁊ qui rigat vnū sunt. Vnusquisq; aūt pp̄az mercedem accipiet scōm suū laborem. Dei em̄ sum⁹ adiutores. Dei agricultura estis: dei edificatō estis. Scōm gr̄az dei que data est mihi vt sapiens architectus fūdamentum posui: alius aūt superedificat. Vnusquisq; autem videat quomodo superedificet. Fūdamentū enim aliud nemo potest ponere p̄ter id qđ positus est: qđ est x̄ps ih̄s. Si q̄s autem superedificat supra fundamētum hoc aur̄ argentum lapides preciosos ligna fenum stipulam: vniuscuiusq; opus manifestū erit. Dies ei dñi declarabit: quia in igne revelabit̄: ⁊ vniuscuiusq; op⁹ quale sit ignis pbabit. Si cuius op⁹ manserit qđ superedificauit: mercedem accipiet. Si cuius opus arserit detrimētū patiet̄: ipe autem salu⁹ erit: sic tamen q̄si p ignē. Nescitis q̄ templū dei estis: et spūs dei habitat ī vobis? Si quis aūt templū dei violauerit: disperdet illum deus. Templū em̄ dei sanctum est: qđ estis vos. Nemo se seducat. Si quis videtur inter vos sapiens esse in hoc seculo: stultus fiat vt sit sapiēs. Sapientia enim huius mūdi stultitia ē apud deum. Scriptum est enim. Cōprehendam sapientes in astutia eorum. Et iter̄. Deus novit cogitatōnes sapientium: quoniā vane sunt. Nemo itaq; gloriet̄ in hominib⁹. Omnia em̄ vestra sūt: sive paul⁹ sive apollo sive cephas sive mundus sive vita sive mors sive presētia sive futura. Omnia em̄ vestra sunt: vos autem x̄pi: x̄pus autē dei.

Capitulum. .IIII.

Sic nos existimet homo vt mīstros x̄pi: et dispensatores misteriorum dei. Hic iam queritur inter dispensatores: vt fidelis quis inveniat̄. Mihi aūt pro nimio est vt a vob iudicer: aut ab humano die. Sed neq; meipm̄ iudico. Nihil enim mihi cōscius sum: sed non in hoc iustificatus sum. Qui autem iudicat me: dominus est. Itaq; nolite ante tēpus iudicare: quoadusq; veniat dn̄s qui et illuminabit abscondita tenebraz ⁊ manifestabit cōsilia cordium: et tunc laus erit vnicuiq; a deo. Hec autem fratres trāsfigurau̇i in me ⁊ apollo p̄pter vos: vt in vobis discatis ne supra quā scriptum est vnus adversus alterum inflet̄ pro alio. Quis enim te discerint? Quid autem habes quod nō accepisti? Si autem accepisti: qđ gloriaris q̄si non acceperis? Jā saturati estis: iam diuites facti estis. Sine nob̄ r̄gnatis. Et vtinā

regnetis: vt et nos vobiscū regnem⁹. Puto enī q̄ deus nos aplos nouissimos ostendit tanq̄ mortī destinatos: q̄ spectaculum facti sumus mūdo et angelis et hominib⁹. Nos stulti ꝓpter xp̄m: vos aūt prudētes in xp̄o. Nos infirmi: vos autē fortes. Vos nobiles: nos aūt ignobiles. Vsq̄ ī hāc horā et esurimus et sitimus ⁊ nudi sum⁹: et colaphis cedimur ⁊ instabiles sumus: ⁊ laboram⁹ opantes manib⁹ nr̄is. Maledicimur: et benedicimus. Persecutōem patimur: et sustinemus. Blasphemamur: ⁊ obsecram⁹ Tanq̄ purgamēta hui⁹ mūdi: facti sumus omni peripsima vsq̄ adhuc. Nō vt ꝓfundā vos hec scribo: sz vt filios meos carissimos moneo. Nam si decem milia pedagogorum habeatis in xp̄o: sed nō multos pr̄es. Nam in xp̄o ih̄u p euāgeliū ego vos genui. Rogo g̊ vos: imitatores mei estote. Ideo misi ad vos thimotheū qui est filius meus carissimus ⁊ fidelis in dño: qui vos cōmonefaciat vias meas que sunt in xp̄o ih̄u: vbiq̄ in omni ecclesia doceo. Tanq̄ nō vēturus sim ad vos: sicut inflati sūt quidā. Veniaz aūt ad vos cito si dn̄s voluerit: ⁊ ꝓgnoscā nō sermonē eor̄ q̄ inflati sūt: sed v̄tutem. Non enī in ꝓmone ē regnū dei: sz in v̄tute. Quid vultis? In virga veniā ad vos. an in caritate et spiritu mansuetudinis.

Capitulum. .V.

Omnino audit̄ int̄ vos fornicatō: ⁊ talis fornicatō qualis nec int̄ gentes: ita vt vxorē p̄r̄is sui aliq̄s habeat. Et vos inflati estis: ⁊ non magis luctum habuistis: vt tollatur de medio v̄r̄m qui hoc opus fecit. Ego quidē absēs corpe p̄n̄s aūt spū: iā iudicaui vt p̄n̄s eū qui sic opatus ē in noīe dn̄i n̄r̄i ih̄u xp̄i cōgregatis vob⁹ ⁊ meo spū cū v̄tute dn̄i ih̄u tradere huiusmodi hoiez sathane in īteritū carnis: vt spūs salu⁹ sit in die dn̄i n̄r̄i ih̄u xp̄i. Non ē bona gl̄iatō v̄r̄a. Nescitis q̄ modicū fermentū totā massam corrūpit? Expurgate vet⁹ fermentū: vt sitis noua ꝓspersio sicut estis azimi. Etenī pasca n̄r̄m immolat⁹ est xp̄c. Itaq̄ epulemur: nō in fermento vetere neq̄ in fermēto malicie et neq̄cie: sed in azimis sinceritatis ⁊ veritatis. Scripsi vobis ī epl̄a: ne ꝓmisceamini fornicarijs. Nō vtiq̄ fornicarijs hui⁹ mūdi aut auaris aut rapacib⁹ aut ydolis seruientib⁹: alioquin debueratis de hoc mūdo exisse. Nunc autez scripsi vobis nō ꝓmisceri. Si is qui frater noīatur inter vos ⁊ est fornicator aut avarus aut ydolis seruiēs aut maledicus aut ebriosus aut rapax: cū huiusmodi nec cibū sumere. Quid enī mihi de his q̄ foris sunt iudicare? Nōne de his qui īt⁹ sūt vos iudicatis? Nam eos q̄ foris sūt de⁹ iudicabit. Auferte malū ex vobis. ¶ Ca. .VI.

Audet aliquis v̄r̄m hn̄s negociū aduersus alt̄z iudicari apd iniq̄s: ⁊ nō apud sanctos. An nescitis. qm̄ sancti de hoc mūdo iudicabūt? Et si in vob⁹ iudicabit̄ mūdus: indigni estis qui de minimis iudicetis? Nescitis qm̄ āgelos iudicabimus? Quātomagis secularia? Secularia igit̄ iudicia si habueritis: cōtēptibiles qui sunt in ecclesia illos cōstituite ad iudicandū. Ad verecundiā v̄r̄am dico. Sic nō est inter vos sapiens quisq̄: qui possit iudicare inter fr̄em suum: sed frater cū fr̄e in iudiciō ꝓtendit: et hoc apud infideles. Iam quidem oīno delictū ē in vob⁹: q̄ iudicia habetis int̄ vos. Quare nō magis iniuriā accipitis? Quare non fraudem patimini? Sz vos iniuriā facitis ⁊ fraudatis: et hoc fratribus. An nescitis q̄ iniqui regnū dei nō possidebunt? Nolite errare: neq̄ fornicari neq̄ ydolis seruientes. neq̄ adulteri. neq̄ molles: neq̄ masculor̄ ꝓcubitores. neq̄ fures. neq̄ auari. neq̄ ebriosi. neq̄ maledici. neq̄ rapaces regnū dei possidebūt. Et hec aliq̄n quidē fuistis: sz abluti estis: sz sanctificati estis. sz iustificati estis. in noīe dn̄i n̄r̄i ih̄u xp̄i ⁊ in spū dei n̄r̄i. Oīa mihi licēt: sed nō oīa expediūt. Oīa mihi licēt: sz ego sub nullius redigar p̄t̄ate. Esca vētri ⁊ venter escis: deus aūt ⁊ hūc ⁊ hās destruet. Corp⁹ aūt nō fornicatōni sz dño: ⁊ dn̄s corpori. Deus vero ⁊ dn̄m suscitauit: ⁊ nos suscitabit p v̄tutez suā. Nescitis qm̄ corpa vestra mēbra sūt xp̄i? Tollēs g̊ mēbra xp̄i: faciaz mēbra meretricis? Absit. An nescitis: qm̄ qui adheret meretrici vnū corpus efficit̄? Erūt enī inquit duo in carne vna. Qui aūt adheret dño: vnus spūs est. Fugite fornicatōem. Omne ei peccatū q̄cūq̄ fecerit hō ext̄ corpus ē: qui aūt fornicat̄. in corpus suū peccat. An nescitis qm̄ mēbra v̄r̄a tēpli sūt spūssancti q̄ in vob⁹ ē quē habetis a deo: et nō estis vestri? Empti enī estis p̄cio

magno: glorificate et portate deū in corpore vestro. Ca. .VII.

DE quibꝫ aūt scripsistis mihi: bonū est homini mulierem nō tangere. Propter fornicatiōez aūt vnusq̄sq̄ suā vxorē habeat: et vnaquęq̄ suū vir̄ habeat. Uxori vir debitū reddat: similit̄ autē et vxor viro. Mulier sui corpis pt̄atem nō habet sz vir: similit̄ aūt et vir sui corporis pt̄atem nō habet sz mulier. Nolite fraudare inuicē nisi forte ex ꝓsensu ad tempus vt vacetis orationi: et itęꝝ reuertimī in idipm: ne tēptet vos sathanas ꝓpter incōtinētiaz vr̄az. Hoc autē dico scōm indulgentiā: nō scōm imperiū. Uolo aūt oēs hoīes esse sicut meipm. Sed vnusq̄sq̄ ꝓprium donum habet ex deo: alius quidē sic: alius vero sic. Dico autē nō nuptis et viduis: bonū ē illis si sic pmāserint sicut et ego. Qđ si nō se cōtinēt: nubant. Melius ē em̄ nubere q̄ vri. Hijs autē qui mr̄imonio iūcti sunt p̄cipio nō ego sz dn̄s: vxorem a viro nō discedere. Qđ si discesserit manere innuptā: aut viro suo recōciliari. Et vir vxorē nō dimittat. Nā ceteris ego dico non dn̄s. Si q̄s frater vxorē habet infidelē. et hec ꝓsentit habitare cū illo: non dimittat illā. Etsi q̄ mulier habet vir̄ infidelē et hic ꝓsentit hītare cum illa: nō dimittat vir̄. Sāctificat⁹ ē em̄ vir infidelis ꝑ mulierē fidelē: et sāctificata est mulier infidel ꝑ vir̄ fidelē. Alioq̄n filij vr̄i imundi essent: nūc autē sācti sūt. Qđ si infidel discedit: discedat. Nō ei fuituti subiectus ē frater aut soror ī eiusmodi. In pace aūt vocauit vos de⁹. Unde em̄ scis mulier si vir̄ saluū facies: Aut vñ scis vir si mulierē saluā facies: Nisi vnicuiq̄ sicut diuisit dn̄s. Unūquenq̄ sicut vocauit de⁹ ita ābulet: et sicut in omnibꝫ ecclesijs doceo. Circūcisus aliq̄s vocat⁹ ē: ñ adducat ꝓputiū. In ꝓputiō aliq̄s vocatus ē: nō circūcidat̄. Circūcisio nihil ē. et preputiū nihil est: sz obseruatio mandator̄ dei. Unusq̄sq̄ in qua vocatiōne vocatus ē: in ea pmaneat. Seruus vocatus es: nō sit tibi cure. Sz etsi potes fieri liber: magis vtere. Qui enī in dn̄o vocatus ē fuus: libertus ē dn̄i. Similiter qui liber vocatus est: seruus ē xp̄i. Precio empti estis: nolite fieri fui hoīm. Unusq̄sq̄ q̄ in quo vocatus ē frat̄: in hoc pmaneat apud deum. De vginibꝫ aūt ꝓceptū dn̄i

non habeo: ꝓsiliū autez do tanq̄ misericor diā ꝓsecutus a deo: vt sim fidelis. Existimo em̄ hoc bonū esse ꝓpter instantē necessitatē: qm̄ bonum est hoī sic esse. Alligatus es vxori: noli querere solutiōez. Solut⁹ es ab vxore: noli querere vxorē. Si aūt accepis vxorē nō peccasti: etsi nupserit virgo non peccauit. Tribulatiōem tn̄ carnis habebūt huiusmodi. Ego autez vob ꝓco. Hoc itaq̄ dico frēs. Tēpus breue ē. Reliquū ē: vt et qui hn̄t vxores. tanq̄ nō hn̄tes sint: et qui flent. tanq̄ nō flentes: et q̄ gaudent: tanq̄ nō gaudētes: et q̄ emunt. tanq̄ nō possidētes: et q̄ vtunt̄ hoc mūdo. tanq̄ nō vtant̄. Preterit em̄ figura hui⁹ mundi. Uolo aūt vos sine solicitudie esse. Qui sine vxore ē. solicitus ē que dn̄i sunt: quō placeat deo. Qui autē cū vxore ē: solicit⁹ est q̄ sūt mundi. quō placeat vxori: et diuisus ē. Et mlier innupta et vgo cogitat que dn̄i sunt: vt sit sancta corpe et spiritu. Que autem nupta est cogitat que sunt mundi: quomodo placeat viro. Porro hoc ad vtilitatē vr̄am dico. non vt laqueū vobis iniciam: sed ad id qđ honestū est. et quod facultatē p̄beat: sine impedimēto dn̄m obsecrādi. Si q̄s aūt turpez se videri existimat sup vgine sua q̄ sit supadulta et ita oportet fieri: qđ vult faciat. Non peccat si nubat. Nā qui statuit ī corde suo firmus nō habens necessitatez. pt̄atem aūt hn̄s sue volūtatis: et hoc iudicauit in corde suo seruare vginitatē suā: bn̄ facit. Igit̄ et qui mr̄imonio iūgit vginem suā bn̄facit: et q̄ non iūgit melius facit. Mulier alligata est legi: q̄nto tpe vir ei⁹ viuit. Qđ si dormierit vir eius: liberata est. Cui aūt vult nubat: tantū in dn̄o. Beatior aūt erit: si sic pmanserit scōm meum ꝓsilium. Puto aūt q̄ et ego spiritum dei habeam.

Capitulum. .VIII.

DE hijs aūt que ydolis īmolāt̄ scimus: q̄ omnes scientiā habemus. Scientia inflat: caritas vero edificat. Si quis aūt se existimat scire aliq̄d: nōdū ꝓgnouit quēadmodū oportēat eum scire. Si quis aūt diligit deū: hic ꝓgnitus ē ab eo. De escis aūt q̄ ydolis īmolant̄: scimus q̄ nihil ē ydolū ī mūdo: et q̄ null⁹ deus nisi vn⁹. Nā etsi sunt q̄ dicant̄ dij siue ī celo siue in t̄rā: siquidem sūt dij multi et dn̄i multi: nob tn̄ vn⁹ deus pater ex quo oīa et

nos in illo .⁊ vnus dñs ihūs xp̄c per quez oīa:⁊ nos p ipm. Sz nō in oīb ē sciencia. Quidā aūt cū ꝓscientia vsqz nūc ydoli. q̄si ydoloticū māducāt :⁊ ꝓscientia ipoꝝ cū sit infirma polluit. Esca aūt nos nō ꝓmēdat deo. Neqz ei si māducauerim⁹ abūdabim⁹: neqz si nō māducauerim⁹ ꝺficiem⁹. Videte aūt: ne forte hec licēcia nr̄a offēdiculū fiat infirmis. Si em̄ quis viderit eū qui habet scīam in ydolo recūbentem: nōne ꝓscientia eius cū sit infirma edificabitur ad māducandū ydolotita: Et peribit ifirmus ī tua ꝓscientia frater: ꝓpter quē xp̄c mortuus ē. Sic aūt peccātes in fratres et ꝓcucientes ꝓscientiaz eoꝝ infirmā: in xp̄m peccatis. Quapropter si esca scādalizat frem meuz nō manducabo carnē ineternū :ne fratrez meū scandalizem. ¶ Ca. .IX.

NOn sum liber. Nō sū apl'us. Nōne xp̄m ih̄m dñz nr̄m vidi: Nōne op⁹ meū vos estis in dño: Etsi alijs nō sū apl'us: sztn̄ vob sum. Nā signaculū apostolatus mei vos estis in dño. Mea defēsio apud eos qui me interrogāt. hec est. Nūqd nō hēmus potestatē māducādi et bibendi: Nunquid non hēmus potestatē mulierem sororē circumducendi: sicut ⁊ ceteri apli ⁊ frēs dñi et cephas: Aut ego solus aut barnabas. non habemus p̄catem hoc opandi: Quis militat suis stipēdijs vnq̄: Quis plā tauit vineā: ⁊ de fructu eius nō edit: Quis pascit gregē: ⁊ ꝺ lacte gregis nō māducat: Nūquid scd̄m hoīem hec dico: An ⁊ lex nō hec dicit: Scriptū est ei in lege moysi. Nō alligab os boui trituranti. Nunqd de bobz cura est deo: An ꝓpter nos vtiqz dicit: Naz ꝓpter nos scripta sunt: qm̄ debet in spe qui arat arare: et q̄ triturat. in spe fruct⁹ pcipiēdi. Si nos vob spūalia seminauimus: magnū ē si nos carnalia vr̄a metam⁹: Si alij p̄tis vestre pticipes sūt. q̄re non potius nos: Sed nō vsi sumus hac p̄tate. Sz omnia sustinemus: ne q̄ offendiculū dem⁹ euangelio xp̄i. Nescitis qm̄ qui in sacrario opantur: que de sacrario sūt edūt: Et q̄ altario deseruiunt cū altario pticipant: ita ⁊ dñs ordinauit hijs qui euāgeliū ānūciāt: de euāgelio viuere. Ego aut̄ nullo horum vsus sū. Non aūt scripsi hec: vt ita fiant in me. Bonuz est em̄ mihi magis mori: q̄ vt gloriā meam quis euacuet. Nāetsi euāgelizauero: non est mihi gloria. Necessitas ei mihi incūbit. Ve em̄ mihi est si nō euāgelizauero. Si em̄ volēs hec ago mercedē habeo: si aut̄ inuitus. dispēsatō mihi credita ē. Que est g̃ merces mea: Vt euangeliū p̄dicans .sine sūptu ponā euāgeliuz: vt nō abutar potestate mea in euāgelio. Naz cū liber essem in omnib. omniū me seruū feci: vt plures lucrifacerez. Et factus sū iudeis tanq̄ iudeus; vt iudeos lucrarer. Hijs qui sub lege sūt. quasi sub lege essem cū ipe nō essem sub lege: vt eos qui sub lege erant lucrifacerē. Hijs qui sine lege erāt tanq̄ sine lege essem: cū sine lege dei nō essem. sz in lege essem xp̄i: vt lucrifacerē eos q̄ sine lege erāt. Factus sū infirmis infirm⁹: vt infirmos lucrifacerē. Omnib oīa factus sū: vt omnes facerē saluos. Omnia aūt facio ꝓpter euāgelium: vt particeps ei⁹ efficiar. Nescitis q̄ hij qui in stadio currūt omnes quidē currunt: sed vnus accipit brauium: Sic currite: vt cōprehendatis. Omnis aūt q̄ in agone ꝓtēdit ab oīb se abstinet: ⁊ illi q̄dem vt corruptibilē coronā accipiāt: nos aūt incorruptā. Ego igit sic curro non q̄si in incertum. sic pugno nō q̄si aerē verberās. Sz castigo corpus meū. ⁊ ī suitutē rdigo: ne forte cum alijs p̄dicauerim. ipse reprobus efficiar. ¶ Ca. .X.

NOlo em̄ vos ignorare fratres quoniam p̄res nostri omnes sub nube fuerūt et omnes mare transierūt: et omnes in moysē baptizati sunt in nube et in mari. Et omnes eādē escam spiritalē manducauerūt: et oēs eundem potū spiritalē biberūt. Bibebāt aūt de spiritali cōsequēte eos petra: petra aūt erat xp̄c. Sz nō in pluribz eoꝝ bñplacitū ē deo. Nā pstrati sūt ī deserto. Hec aūt in figura facta sūt nr̄i: vt nō simus ꝓcupiscētes maloꝝ: sicut ⁊ illi ꝓcupierūt. Neqz ydolatre efficiamini sicut quidā ex ipis: quēadmodū scriptū est. Sedit ꝑplus māducare et bibere: ⁊ surrexerūt ludere. Neqz fornicemur sicut quidā ex ipis fornicati sūt: ⁊ ceciderunt vna die viginti tria milia. Neqz tēptem⁹ xp̄m sicut q̄daz eoꝝ tēptauerūt: ⁊ a serpentibz pierūt. Neqz murmurauerītis sicut quidā eoꝝ murmurauerūt: ⁊ pierūt ab exterminatore. Hec aūt oīa ī figura ꝓtīgebāt illi: scripta sunt autē ad correptōem nr̄am: in q̄s fines seculoꝝ

ueneruṫ. Itaq; qui se existimat stare: vi deat ne cadat. Temptatō vos nō appēhendat nisi humana. Fidelis aūt deus ē. q̄ non patiet vos tēptari supᵃ id qđ potestis: sed faciet cum tēptatōe etiā puentū: vt possitis sustinere. Propt̄ qđ carissimi mihi: fugite ab ydolox cultura. Et prudētibo loq̄r vosipi iudicate qđ dico. Calix benedictōis cui bñdicimus: nōne cmunicatō sāguinis xpi ē: Et panis quē frāgim⁹: nōne participatō corpis dñi ē: Qm̄ vnus panis 7 vnuz corpus multi sum⁹: oēs qui de vno pane 7 đ vno calice parṫicipam⁹. Videte isrl' scđm carnē. Nōne qui edūt hostias. pticipes sūt altaris: Quid g̃: Dico q ydol' immolatum sit aliqđ: aut q ydolū sit aliquid: Sz q̄ immolāt gētes. demonijs immolāt: 7 nō deo. Nolo aūt vos socios fieri đmonioz. Quia nō potestis calicē dñi bibere: 7 calicē đmonioz: nō potestis mēse dñi pticipes esse: 7 mēse demonioz. An emulamur dñm: Nūquid fortiores illo sum⁹: Oīa mihi licent: sed nō omnia expediūt. Oīa mihi licēt: sed nō oīa edificāt. Nemo qđ suū ē q̄rat: sz qđ alterius. Omne qđ in macello venit manducate: nihil ītergogātes ppt̄ cscīam. Dñi ē terra: 7 plenitudo eius. Si q̄s vocat vos infideliū et vultis ire: omne qđ vob̄ apponit māducate: nihil interrogātes ppt̄ cōscientiā. Si quis aī dixerit hoc īmolaticū ē ydol': nolite māducare ppt̄ illū qui iudicauit: et ppter cscīam. Cōsciētiā aūt dico: nō tuaz. sz alteri⁹. Ut quid em̄ libtas mea iudicatur ab aliena cscientia: Si ego cum gr̃a pticipo: qđ blasphemur pro eo q gr̃as ago: Sive ergo māducatis sive bibitis. vel aliud quid facitis: oīa in gl'iam dei facite. Sine offensione estote iudeis et gentibo et ecclesie dei: sicut 7 ego p oīa oīb placeo nō querens quod mihi vtile est: sed quod multis vt salui fiant.

Ca. .XI.

Imitatores mei estote: sicut et ego xpi. Laudo aūt vos frēs q p oīa mei memores estis: et sicut tradidi vob̄ pcepta mea tenetis. Volo aūt vos scire: q oīs viri caput xp̄us ē: caput aūt mulieris vir. Caput vero xpi deus. Omnis vir orās aut pphetans velato capite: dedecorat caput suū. Oīs aūt mulier orās aut pphetans nō velato capite: đturpat caput suū. Unum em̄ est: ac si decalueē. Nā si nō velatur mulier: tondeat. Si vero turpe ē mulieri tonderi aut decaluari: velet caput suū. Vir quidē nō debet velare caput suū: qm̄ ymago 7 gl'ia dei est: mulier aut̄ gl'ia viri est. Non em̄ vir ex muliere est: sed mulier ex viro. Etenī non est creatus vir ppt̄ mulierē: sed mulier ppter virū. Ideo debet mulier velamē habere supᵃ caput suū: 7 ppter angelos. Verūtamē neq; vir sine muliere: neq; mulier sine viro in dño. Naz sicut mulier de viro: ita et vir p mulierem. Oīa aūt ex deo. Vosipi iudicate: decet mulierē nō velatā orare deū: Nec ipa natura docet vos. Qđ vir quidez si comā nutriat ignominia est illi: mulier vero si comā nutriat gl'ia ē illi: quoniā capilli p velamine ei dati sūt. Si q̄s aūt videt̄ ctentōsus esse: nos talē cōsuetudinē nō hēm⁹: neq; ecclesia dei. Hoc aūt pcipio: nō laudās q nō in melius sz in deteri⁹ cuenitis. Primū q̄dem cueniētibo vob̄ ī ecclesiam audeo scissuras esse inᵗ vos: et ex pte credo: Nā opꝛtet hereses esse: vt 7 q̄ pbati sūt manifesti fiāt in vob̄. Cōuenientibo g̃ vobis in vnū: iā non ē dominicā cenaz māducare. Unusq̄sq; em̄ suā cenaz psumit ad manducandū. Et ali⁹ quidē esurit: alius aūt ebri⁹ē. Nunqid domos nō habetis ad māducandū 7 bibēdū: Aut ecclesiā dei ctēnitis: et cfūditis eos q̄ non hñt: Quid dicā vob̄: Laudo vos: ī hoc nō laudo. Ego em̄ accepi a dño qđ 7 ẽdidi vob̄: qm̄ dñs ihūs in q̄ nocte tradebaṫ. accepit panē: 7 gr̃as agēs fregit 7 dixit. Accipite et manducate. Hoc est corpus meū: qđ pro vobis tradet̄. Hoc facite in meā cōmemoratōez. Similiter 7 calicē: postq̄ cenauit dicens. Hic calix nouū testamentuz ē in meo sanguine. Hoc facite quociēscūq; bibetis: in meā cmemoratōem. Quociens cunq; em̄ māducabitis panē hūc 7 calicem bibetis: mortē dñi annūciabitis donec veniat. Itaq; quicūq; māducauerit panē vel biberit calicē dñi indigne: reus erit corpis et sanguinis dñi. Probet aūt seipm̄ hō: et sic de pane illo edat: et de calice bibat. Qui ei māducat 7 bibit īdigne iudiciū sibi māducat 7 bibit: nō diiudicās corp⁹ dñi. Ido inter vos multi infirmi et ībecilles: 7 dormiūt multi. Qđ si nosmetipos diiudicaremus: nō vtiq; iudicaremur. Dum iudicamur aūt. a dño corripimur: vt non cū hoc

mundo dānemur. Itaq; frēs mei cū ꝓueni
tis ad manducandū: īuicem expectate. Si
quis aūt esurit domi māducet vt non in iu
diciū ꝓueniatis. Cetera autem cum vene-
ro disponam. ¶ Ca. .XII.

DE spūalib⁹ aūt nolo vos ignorare
frēs. Scitis aūt qm̄ cū gētes esse-
tis: ad simulacra muta prout duce
bamini eūtes. Ideo notum vobis facio: q̄
nemo in spiritu dei loquēs dicit anathema
ihū. Et nemo potest dicere dns ihūs. nisi ī
spīrituſancto. Diuisiones vero gr̄aꝝ sūt:
idem aūt spiritus. Et diuisiones mīstratō-
num sūt: idez aūt dns. Et diuisiones opa-
tōnum sunt: idem vero deus qui opat̄ om-
nia in omnib⁹. Unicuiq; aūt datur manife
statō spīritus: ad vtilitatez. Alij quidē per
spīritū datur ſmo sapiētie: alij aūt sermo
scientie scōm eundē spīritū. Alteri fides in
eodē spīritu: alij gr̄a sanitatū ī vno spīri-
tu. Alij operatō virtutuz. alij ꝓphecia. alij
discretō spīrituū: alij genera linguaꝝ: alij
interp̄tatio sermonū. Hec aūt oīa opatur
vnus atq; idē spūs: diuidēs singulis prout
vult. Sicut em̄ corpus vnū ē. ⁊ mēbra ha-
bet multa: oīa aūt mēbra corpis cum sint
multa vnū tn̄ corpus sūt: ita ⁊ xp̄c. Etenī
in vno spīritu oēs nos in vnū corp⁹ bapti-
zati sumus. sive iudei sive gētiles sive ſer-
vi sive liberi: et oēs vno spīritu potati sum⁹.
Nā et corpus nō ē vnū membꝝ sed multa.
Si dixerit pes. qm̄ nō sum manus. non sū
de corpe: nū ideo nō est ō corpe: Et si dixe-
rit auris. qm̄ nō sum oculus. nō sū de cor-
pore: nū ideo nō ē ō corpe: Si totū corpus
oculus: vbi auditus: Si totuz audit⁹. Ubi
oderatus: Nūc aūt posuit de⁹ mēbra: vnū-
quodq; eoꝝ in corpe sicut voluit. Q.ō si es-
sent omnia vnū membꝝ: vbi corpus: Nūc
aūt multa quidē mēbra: vnū aūt corp⁹. Nō
p̄t autez dicere oculus manui. opa tua nō
īdigeo: aut itēꝝ caput pedib⁹: nō estis mi-
hi necessarij. Sz multomagis que videntur
mēbra corpis īfirmiora esse: necessariora
sūt. Et q̄ putamus ignobiliora mēbra esse
corpis: hijs honorē abūdātiorē circūdam⁹.
Et q̄ inhonesta sūt nr̄a: abūdantiorē hone-
statē hn̄t. Honesta aūt nr̄a nulli⁹ egēt. Sz
de⁹ tēpauit corp⁹. ei cui deerat. abūdan-
tiorem tribuēdo honorē: vt nō sit scisma in
corpe: sz ī idip̄m p̄uicē solicita sūt mēbra.
Et si quid patit vnū mēbꝝ. ꝓpatiunt oīa
mēbra: sive gliatur vnū mēbꝝ: cōgaudent
oīa mēbra. Vos aūt estis corpus xp̄i: ⁊ mē
bra de mēbro. Et q̄sdā quidē posuit de⁹ ī ec
clesia. p̄mū ap̄los. scōdo ꝓphas. tercō doctō-
res. deinde ⁊utes. exinde gr̄as curationū:
opitulatōes. gubernatōes. genera liguaꝝ:
interp̄tatōes ſmonū. Nūquid oēs ap̄li: Nū-
quid oēs ꝓphe. Nūquid oēs doctores: Nun-
quid oēs ⁊utes: Nūquid oēs gr̄az hn̄t cu-
ratōnū: Nūquid oēs liguis loquūtur: Nū-
q̄d oēs interp̄tant̄: Emulamini aūt carisma-
ta meliora. Et adhuc excellentiorem viam
vobis demonstro. ¶ Ca. .XIII.

Si linguis hoim loq̄r et angelorū:
caritatē aūt nō habeā: factus sum
velut es sonās aut cimbalū tinni-
ens. Et si habuero ꝓphetiā. ⁊ nouerim mi-
steria oīa ⁊ omnē scientiā ⁊ habuero om-
nē fidem ita vt mōtes trāsferam. caritatez
autē nō habuero: nihil sū. Etsi distribuero
ī cibos pauperū oēs facultates meas. etsi
tradidero corpus meū ita vt ardeam: cari
tatē aūt nō habuero: nihil mihi p̄dest. Ca-
ritas paciēs est: benigna ē. Caritas ñ emu
latur. nō agit ꝓperam: nō inflat̄. nō ē am
bitiōsa: nō querit q̄ sua sunt. Nō irritat̄. nō
cogitat maluz: nō gaudet sup iniq̄tate: cō-
gaudet aūt veritati. Oīa suffert. oīa credit.
oīa sperat: omnia sustinet. Caritas nunq̄
excidit. Sive ꝓphecie euacuabunt̄: sive li-
gue cessabūt: sive sciētia destruet̄. Ex par-
te em̄ ꝓgnoscimus: ⁊ ex pte ꝓphetam⁹. Cū
aūt venerit qd̄ pfectum est: euacuabit̄ qd̄
ex parte est. Cum essem puulus loq̄bar vt
puulus: sapiebam vt puulus: cogitabā vt
puulus. Quando aūt factus sum vir: eua-
cuaui q̄ erāt puuli. Videm⁹ nunc p speculū
in enigmate: tūc autē facie ad faciē. Nunc
ꝓgnosco ex parte: tūc autē ꝓgnoscā: sicut
et ꝓgnitus sū. Nūc autē manēt fides. spes.
caritas tria hec. Maior aūt horum est ca-
ritas. ¶ Ca. .XIIII.

Sectamini caritatem: emulamini
spūalia: magis autē vt ꝓphetetis.
Qui em̄ loquit̄ lingua: nō hoib⁹
loquit̄. sed deo. Nemo em̄ audit. Spiritus
autē loquit̄ misteria. Nā qui ꝓphetat: ho-
minib⁹ loquitur ad edificatōnem ⁊ exhor-
tatōem ⁊ cōsolatōnem. Qui loquit̄ lingua
semetip̄m edificat: qui autem prophetat

ecclesiam dei edificat. Volo aũt oẽs vos loqui lĩguis: magis aũt ꝓphare. Nã maior ꝙ ꝓphetat ꝙ qui loquit lĩguis: nisi forte interpretet: vt ecclesia edificatiõnem accipiat. Nũc aũt frẽs. si venero ad vos linguis loquens. qd vob ꝓdero: nisi vob loquar aut in reuelatiõne. aut in sciẽtia. aut in ꝓphecia. aut in doctrina? Tamẽ que sine aĩa sũt vocẽ dantia. siue tybia siue cithara: nisi distinctiõnem sonituũ dederint quo scietur id qd canit aut qd cythorizat? Etenim si incertã vocẽ det tuba. qs parabit se ad bellum? Ita ꝙ vos p linguã nisi manifestũ ꝼmonẽ dederitis: quo scietur id qd dicit? Eritis em in aera loquẽtes. Tã multa vtputa genera lĩguarũ sũt in hoc mũdo: ꝙ nihil sine voce ẽ. Si g nesciero vtutẽ vocis ero ei cui loqr barbarus: ꝙ q loquit mihi barbar?. Sic ꝙ vos qm emulatores estis spirituũ ad edificatiõnẽ ecclesie: qrite vt abũdetis. Et ideo q loquit lĩgua: oret vt interpretet. Nam si orem lĩgua spũs me? orat: mẽs aũt mea sine fructu ẽ. Quid g est: Orabo spũ: orabo ꝙ mente. Psallã spũ: psallã ꝙ mẽte. Cetꝛ si bñdixeris spũ: qs supplet locũ ydiote: Quo dicz amen super tuaz bñdictiõem: Qm qd dicas nescit. Nã tu quidẽ bñ grãs agis: sz alter ñ edificatur. Grãs ago deo meo ꝙ oim vm lĩgua loquor. Sz in ecclesia volo qnqz verba sensu meo loqui. vt ꝙ alios instruaz: ꝙ decẽ milia vboꝛ in lĩgua. Frẽs: nolite pueri effici sensibo sz malicia puuli estote: sensibo aũt pfecti estote. In lege em scriptum ẽ. Qm in alijs linguis ꝙ labijs alijs loquar populo huic: ꝙ nec sic audiẽt me dicit dñs. Itaqz lĩgue in signũ sunt nõ fidelibo. sz infidelibo: ꝓphecie aũt nõ infidelibo. sz fidelibo. Si g cõueniat vniuersa ecclesia in vnũ et oẽs linguis loquãtur: intrẽt aũt ydiote aut infideles. nõne dicent qd insanitis: Si aũt oẽs ꝓphetent: intret aũt quis infidel vel ydiota conuincitur ab omnibo: diiudicatur ab omnibo. Occulta cordis ei? manifesta sunt: et ita cadẽs in faciẽ adorabit deũ: pnunciãs ꝙ vere deus in vob sit. Quid g ẽ fratres: Cũ conuenitis. vnusquisqz vm psalmũ habet. doctrinã habet. apocalipsim habet: linguam habet: interptatiõez habet: omnia ad edificatiõem fiant. Siue lingua qs loquit. scdm duos. aut vt multũ tres. ꝙ per ptes: et vnus interpret. Si autez non fuerit interpres taceat in ecclesia: sibi aũt loquat et deo. Prophete aũt duo aut tres dicãt: et ceteri diiudicẽt. Qd si alij reuelatũ fuerit sedenti: por taceat. Potestis enim oẽs p singulos ꝓphetare: vt oẽs discant: et oẽs exhortẽt. Et spũs ꝓphetaꝝ ꝓphetis subiecti sũt. Non em dissensionis ẽ deus: sz pacis: sicut et in oib ecclesijs sanctorũ doceo. Mulieres in ecclesijs taceãt. Nõ enim pmittitur eis loqui sz subditas esse: sicut ꝙ lex dicit. Si quid aũt volunt discere: domi viros interrogent. Turpe ẽ em mulieri loqui ĩ ecclesia. An a vob verbũ dei pcessit: aut in vos solos puenit: Si quis videt ꝓpheta esse aut spũal: cognoscat que scribo vob: qr dñi sunt mãdata. Si qs aũt ignorat: ignorabit. Itaqz frẽs emulamĩ ꝓphetare: ꝙ loqui linguis nolite phibere. Omnia aũt honeste et scdm ordinem fiant in vob.

Capitulum .XV.

Notum aũt vobis facio frẽs euangeliũ qd pdicaui vobis. qd et accepistis. in quo ꝙ statis. p qd ꝙ saluamini: q ratiõe pdicauerim vob si tenetis: nisi frustra credidistis. Tradidi em vob in pmis quod et accepi: qm xpus mortuus ẽ pro peccatis nostris scdm scripturas: ꝙ qr sepultus ẽ et qr resurrexit tercia die scdm scripturas: et qr visus ẽ cephe: et post hoc vndecim. Deinde visus est plusꝙ qngentis frib simul: ex quib multi manẽt vsqz adhuc: quidã aũt dormierũt. Deinde visus ẽ iacobo: deinde aplis omnib. nouissime aũt oim. tanꝙ abortiuo visus ẽ et mihi. Ego em sũ minim? apl'oꝝ: qui nõ sum dign? vocari aplus: qm psecut? sũ ecclesiã dei. Gra aũt dei sum id qd sum: et gra ei? in me vacua nõ fuit: sz abundãtius illis oĩb laboraui. Nõ ego aũt: sz gra dei mecũ. Siue em ego siue illi: sic pdicauimus: et sic credidistis. Si aũt xps pdicat ꝙ resurrexit a mortuis: qõ quidã dicunt in vob. qm resurrectiõ mortuoꝝ nõ ẽ: Si aũt resurrectiõ mortuoꝝ nõ est: neqz xpus resurrexit. Si autẽ xps non resurrexit: inanis ẽ pdicatiõ nra: inanis ẽ et fides vestra. Inuenimur aũt ꝙ falsi testes dei: qm testimoniũ dixim? aduersus deũ ꝙ suscitauit xpm quẽ nõ suscitauit: si mortui nõ resurgũt. Nã si mortui nõ resurgũt: neqz xps rsurrexit. Qd si xps nõ resurrexit: vana ẽ fides vra. Adhuc em

estis in peccatis vris. Ergo q dormierũt in xpo perierũt. Si in hac vita tm in xpo sperãtes sum⁹: miserabiliores sum⁹ omibo hoibo. Nunc aũt xpc resurrexit a mortuis pmicie dormiẽtiũ: qm quidẽ p hoiez mors et p hoiem resurrectio mortuoz. Et sicut in adã omnes moriunt: ita et in xpo oes vivificabunt. Unusquisq aũt in suo ordine: pmicie xpc. Deinde hij qui sũt xpi: q in adventũ ei⁹ crediderũt. Deinde finis cũ tradiderit regnũ deo et pri: cũ evacuaverit omnẽ pncipatũ q pat̃em q vtutem. Oportet aũt illũ regnare: donec ponat omes inimicos sub pedibo eius. Novissime aũt inimica destruet mors. Oia ei subiecit sub pedibo ei⁹. Cũ at dicat oia subiecta sũt ei: sine dubio pter eũ qui subiecit ei oia. Cũ aũt subiecta fuerint illi oia: tũc et ipe fili⁹ subiect⁹ erit illi qui subiecit sibi omnia: vt sit de⁹ oia in oibo. Alioquin qd facient qui baptizant p mortuis: Si omnino mortui nõ resurgũt: vt quid et baptizant p illis: Et quid q nos periclitamur oi hora: Quotidie morior pt̃ vr̃am gl'iam fres: quam habeo in xpo ihu dño nr̃o. Si scom hoiez ad bestias pugnavi epheси: quid mihi pdest si mortui nõ resurgũt: Mãducemus q bibam⁹: cras ei moriemur. Nolite seduci: Corrũpũt mores bonos colloquia mala. Evigilate iusti: q nolite peccare. Ignorantiã em dei quidã habent. Ad reverentiã vob loquor. Sz dicit aliquis. Quo resurgunt mortui aut quali corpe veniẽt: Insipiẽs tu qd seminas non vivificat̃: nisi pus moriat̃. Et qd seminas: Nõ corpus qd futurũ ẽ seminas: sz nudum granũ: vtputa tritici. aut alicui⁹ ceteroz. Deus aũt dat illi corpus sicut vult: q unicuiq seminũ pprium corpus. Nõ omnis caro eadẽ caro: sed alia hoim alia pecoz alia caro aũt volucrũ: alia aũt piscium. Et corpora celestia: q corpa terrestria. Sz alia quidem celestium gl'ia: alia aũt terrestrium. Alia claritas solis: alia claritas lune: q alia claritas stellaz. Stella em a stella differt in claritate: sic q resurrectio mortuoz. Seminat̃ in corrupcione: surget in incorrupcione. seminat̃ in ignobilitate: surget in gl'ia. Seminat̃ in infirmitate: surget in vtute. Seminat̃ corpus aiale: surget corp⁹ spirit̃ale. Si ẽ corpus aiale ẽ et spirit̃ale: sicut scriptũ est. Factus ẽ pmus homo ada ĩ aiam viventẽ: novissimus ada in spm̃ vivificantẽ. Sz nõ pus qd spirit̃ale est: sz qd aiale: deinde qd spirit̃ale. Primus hõ de t̃ra terrenus: scds hõ de celo celestis. Qualis terrenus tales q terreni: q qlis celestis: tales et celestes. Igit̃ sicut portavim⁹ ymaginẽ terreni: portem⁹ q ymaginẽ celestis. Hoc aũt dico fres: qz caro q sanguis regnũ dei possidere nõ possũt: neq corruptio incorruptelã possidebit. Ecce misteriũ vob dico. Omnes quidẽ resurgem⁹: sz nõ oes immutabimur. In momẽto in ictu oculi: in novissima tuba. Canet em tuba: et mortui resurgẽt incorrupti: q nos imutabimur. Oportet em corruptibile hoc iduere incorruptionẽ: q mortale hoc iduere imortalitatẽ. Cũ aũt mortale hoc iduerit imortalitatẽ: tũc fiet sermo q script⁹ ẽ. Absorpta ẽ mors in victoria. Ubi est mors victoria tua: Ubi est mors stimul⁹ tuus: Stimulus aũt mortis pcm̃ ẽ: vtus vero pcti lex. Deo aũt gras: q dedit nob victoriã p dñm nr̃m ihm xpm. Itaq fres mei dilecti stabiles estote q imobiles: abũdantes in oi tpe dni semp: sciẽtes q labor vr̃ nõ ẽ inanis in dño.

Ca. XVI.

De collectis aũt q fiũt in sactos: sicut ordinavi eccl̃ijs galatie. ita q vos facite p vnã sabbati. Unusquisq vr̃m apud se reponat recõdens qd ei bñ placuerit: vt non cũ venero tũc collecte fiãt. Cũ aũt pñs fuero: qs pbaveritis per epl'as hos mittã pferre gras vraz in hierm̃. Qd si dignũ fuerit vt ego eam: mecũ ibũt. veniã at ad vos: cũ macedoniã ptrãsiero. Nã macedoniã ptransibo. Apud vos aute forsitan manebo vel etiã hyemabo: vt vos me deducatis qcũq iero. Nolo ei vos modo ĩ trãsitu videre. Spero ei me aliquãtulũ tpis manere apud vos: si dñs pmiserit. Permanebo at epheси vsq ad pthecosten. Ostiũ ei mihi apertũ ẽ magnũ q evidẽs: et adversarij mlti. Si at venerit thimothe⁹: videte vt sine timore sit apud vos. Op⁹ em dñi operatur sicut et ego. Ne quis ergo illũ spernat. Deducite autẽ illũ in pace: vt veniat ad me. Expecto em illum cum fribus. De apollo aũt fratre nostro vob notũ facio. qm̃ multum rogavi eum vt veniret ad vos cũ fribus: q vtiq nõ fuit voluntas ei⁹ vt nũc veniret. Veniet autẽ: cũ ei vacuũ fuerit. Vigilate state in fide: viriliter agite et

ꝑfortamini: oĩa vĩa in caritate fiant. Obsecro aũt vos frẽs. nostis domũ stephane ⁊ fortunati quoniã sunt p̃micie achaie. et in ministeriũ sanctorum ordinauerũt seipsos vt et vos subditi sitis eiusmodi. et omni coopanti et laboranti. Gaudeo aũt in p̃sẽcia stephane et fortunati ⁊ achaÿci: quoniam id quod vobis deerat ipsi suppleuerũt. Refecerunt em̃ ⁊ meuz spiritũ ⁊ vestrũ. Cog̃scite ergo qui eiusmodi sũt. Salutant vos omnes ecclesie asie. Salutant vos ĩ domino multũ aquila et prisca cũ domestica sua ecclesia: apud quos et hospitor. Salutant vos omẽs fratres. Salutate inuicẽ: ĩ oscu lo sancto. Salutatõ mea: manu pauli. Si quis nõ amat dominũ nostrũ ihesũ cristuz sit anathema maranatha. Gracia domini nostri ihesu cristi vobiscum. Caritas mea cũ omnibus vobis in cristo ihesu amen.

Explicit epistola prima ad corinthios. Incipit prologus in secũdam epl̃az ad corinthios.

POst actam a corinthijs penitẽciam consolatoriam scribit eis epistolam apostolus a troade p thitum. et collaudans eos hortatur ad meliora: contristatos quidez eos sed emendatos ostendens.

Explicit prologus. Incipit epistola secunda ad corinthios.

PAulus apostolus cristi ihesu per voluntatez dei ⁊ thimotheus frater. ecclesie dei que ẽ corinthi cum omnibus sanctis qui sũt ĩ vniuersa achaia. Gracia vob et pax a deo patre nostro et domino ihesu cristo. Benedictus deus ⁊ pater domini nostri ihesu cristi pater misericordiarũ et deus tocius consolationis. q̃ consolatur nos in omni tribulatione nostra: vt possimus et ipsi consolari eos qui in omni pressura sunt per exhortationez qua exhortamur ⁊ ipsi a deo: quoniam sicut habundant passiones cristi in nobis ita ⁊ per cristum habundat consolatio nostra. Siue autem tribulamur: pro vestra exhortatione et salute. siue consolamur: pro vestra consolatõne. siue exhortamur pro vestra exhortatõne et salute. que operatur tolleranciam earundem passionum quas et nos patimur. vt spes nostra firma sit pro vobis: scientes quoniam sicut socij passionũ estis. sic eritis et consolationis. Non enim volumus ignorare vos fratres ꝺ tribulatõne nostra que facta est in asia: quoniam supra modum grauati sumus supra virtutez. ita vt tederet nos etiam viuere. Sed ipsi in nobismetipis responsum mortis habuimus. vt non simus fidentes in nobis sed ĩ deo q̃ suscitat mortuos: q̃ de tantis periculis nos eripuit ⁊ eruit: in quem speramus quoniã et adhuc eripiet adiuuantibus et vobis in oratione pro nobis: vt ex multarum personis facierum eius que in nobis est donationis per multos gracie agãtur pro nobis. Nam gloria nostra hec ẽ testimonium consciencie nostre: q̃ in simplicitate ⁊ sinceritate dei et non in sapiencia carnali sed in gracia dei conuersati sumus in hoc mundo. habundantius autem ad vos. Non em̃ alia scribimus vobis q̃ que legistis et cognouistis. Spero autez q̃ vsq; ĩ fin̄ cog̃scetis. sicut ⁊ cognouistis nos ex parte: qz gloria vestra sumus sicut et vos nostra in die domini nostri ihesu cristi. Et hac confidencia volui p̃us venire ad vos vt secundam graciam haberetis: et per vos transirem in macedoniam et iteruz a macedonia venirem ad vos et a vobis deduci in iudeam. Cum ergo voluissem hoc: nunquid leuitate vsus sum. Aut que cogito secunduz carnem cogito vt sit apud me ẽ et non: ſFidelis autem deus quia ſmo noster qui fuit apud vos. non est ĩ illo est ⁊ non: sed est ĩ illo est. Dei enim filius ihesus cristus q̃ in vobis per nos predicatus est: per me et siluanum et thimotheũ non fuit in illo est et nõ: ſz in illo fuit. Quotq̃t enim promissiones dei sunt in illo est. Ideo et per ipsũ amen dico ad gloriam nostram. Qui autẽ confirmat nos vobiscuz in cristo: et q̃ vnxit nos deus: ⁊ qui signauit nos ⁊ dedit pignus spiritus in cordibus nostris. Ego aũ testem deum inuoco ĩ animaz meã q̃ parcens vobis non veni vltra corinthum. nõ quia dominamur fidei vr̃e: ſ adiutores sum̃ gaudij vr̃i: nam fide statis. Ca. .II

Tatui aũt hocip̃m apud me: ne itẽ
rum in triſticia venirẽ ad vos. Si
em̃ ego ꝓriſto vos. et q̃s ẽ q̃ me le
tificet niſi q̃ ꝓriſtat ex me? Et hocip̃m ſcri
pſi vob vt nõ cũ venero triſticiã ſup triſti
ciã habeã. ꝺ q̃bꝫ oportuerat me gaudere ꝑ
fitẽs in omnib vob q̃ meum gaudiũ om
niũ vr̃m ẽ. Nã ex mlta tribulatõe et angu
ſtia cordis ſcripſi vobis p mltas lacrimas
nõ vt ꝓriſtemi: ꝑ vt ſciatis quã caritatẽ
habeã habundãtiꝫ in vob. Si quis aũt cõ
triſtauit me. nõ me ꝓriſtauit. ꝑ ex pte: vt
nõ onerẽ omnes vos. Sufficit illi qui eiuſ
modi ẽ obiurgatõ hec q̃ fit a plibus· ita vt
ecõtrario magis donetis et ꝓſolemi: ne fo
rte habundãtiori triſticia abſorbeaꝫ q̃ eiꝫ
modi ẽ. ꝓpter qꝺ obſecro vos. vt ꝓfirmetis
in illũ caritatem. Ideo em̃ q̃ ſcripſi vob vt
ꝓgnoſcam experimentũ vr̃m: an in om̃ib
obedientes ſitis. Cui aũt aliq̃ donaſtis: et
ego. Nam et ego qꝺ donaui. ſi quid donaui
ꝓpter vos. in pſona xp̃i. vt nõ circũuenia
mur a ſathana. Nõ em̃ ignoram? cogitatõs
eiꝫ. Cũ veniſſẽ aũt troadẽ ꝓpter euangeliũ
xp̃i. et oſtiũ mihi aptum eſſet ĩ dño: nõ ha
bui requem ſpiritui meo. eo q̃ nõ inueneriꝫ
thitum frem meũ: ꝑ valefaciẽs eis pfectus
ſum ĩ macedoniã. Ideo aũt gracias q̃ ſemp
triũphat nos in xp̃o ihesu. q odorẽ noticie
ſue manifeſtat p nos ĩ om̃i loco: q̃ xp̃i bo
nus odor ſumꝰ deo in hijs q̃ ſalui fiũt. et in
hijs q̃ pereũt. Alijs q̃dez odor mortis ĩ mor
tem: alijs aũt odor vite ĩ vitã. Et ad hec q̃s
tam ydoneus? Nõ em̃ ſumꝰ ſicut plimi ad
ulterãtes verbũ dei: ꝑ ex ſinceritate ſicut ex
deo coram deo ĩ xp̃o loq̃mnr.

Capitulum. .III.

Incipimus iterum noſmetipos con
mendare: aut nunq̃d egemus ſicut
quidãꝫ ꝓmendaticijs epl'is ad vos
aut ex vob? Epiſtola noſtra vos eſtis ſcri
pta ĩ cordibꝰ nr̃is. q̃ ſcitur q legiꝫ ab om
nibus hominibus manifeſtati: qm̃ epl'a eſtis
xp̃i miniſtrata a nobis et ſcripta nõ attra
mento. ꝑ ſpiritu dei viui: nõ ĩ tabulis lapi
deis: ꝑ in tabulis cordib carnalib. Fidu
ciã aũt talẽ habemꝰ p xp̃m ad deum: nõ q̃
ſufficientes ſimus cogitare aliq̃d a nobis q̃ſi
ex nobis. ꝑ ſufficiencia nr̃a ex deo ẽ: qui et
ydoneos nos fecit miniſtros noui teſtamẽ
ti nõ littere ꝑ ſpũ. Littra em̃ occidit: ſpũs
aũt viuificat. Quod ſi miniſtratio mortis
literis deformata in lapidib fuit ĩ gl'ia. ita
vt nõ poſſẽt intendere filij iſrl' ĩ faciẽ moy
ſi. ꝓpter gl'iam vultꝰ eius q̃ euacuaꝫ: quõ ñ
magis miniſtratõ ſpiritꝰ erit in gl'ia? Nã ſi
miniſtratõ damnatõis in gl'ia eſt: mltoma
gis habũdat miniſterĩ iuſticie ĩ gl'ia. Nã
nec gl'ificatũ ẽ qꝺ claruit ĩ hac pte: ꝓpt̃ ex
cellẽtem gl'iam. Si em̃ qꝺ euacuaꝫ p gl'iaz
ẽ: mltomagis qꝺ manet. in gl'ia ẽ. Habẽtes
igiꝫ talẽ ſpem mlta fiducia vtimur. Et nõ
ſicut moyſes ponebat velamen ſup faciem
ſuã: vt nõ intẽderẽt filij iſrl' in faciẽ eiꝰ qꝺ
euacuaꝫ ꝑ obtuſi ſũt ſenſus eorꝝ: vſq̃ in ho
diernũ ei diẽ idip̃m velamen ĩ lectõne ve
teris teſtamẽti manet nõ reuelatũ. quoni
am in xp̃o euacuaꝫ: ꝑ vſq̃ in hodiernũ di
ez cũ legiꝫ moyſes velamen poſitũ ẽ ſuper
cor eorꝝ. Cũ aũt ꝓuerſi fuerit ad deũ auffe
reꝫ velamen. Dominꝰ aũt ſpiritus eſt. Ubi
aũt ſpũs dn̄i ibi libertas. Nos vero om̃es
reuelata facie gloriã dn̄i ſpeculãtes ĩ ean
dem ym̃aginẽ trãſformamur a claritate in
claritatẽ: tanq̃ a dn̄i ſpiritu.

Capitulũ. .IIII.

Ideo habẽtes hanc miniſtratõz iu
xta qꝺ miſericordiã ꝓſecuti ſumus
nõ deficimꝰ ꝑ abdicamꝰ occulta de
coris. non ambulantes in aſtucia neq̃
adulterãtes v̄bũ dei: ꝑ ĩ manifeſtatõe veri
tatis ꝓmendãtes noſmetipos ad omnẽ cõ
ſcienciã hominũ coram deo. Quod ſi etiaz
opertũ ẽ euãgeliũ nr̃m in hijs q̃ pereũt eſt
opertũ: ĩ q̃bꝫ deꝰ huius ſeculi excecauit mẽ
tes infideliũ. vt nõ fulgeat illuminatõ euã
gelij gl'ie xp̃i: q̃ ẽ ym̃ago dei. Nõ ei noſmet
ipos p̃dicamꝰ ſed ih̃m xp̃m dn̄m nr̃m. Nos
aũt ſuos vr̃os p ih̃m: qm̃ deꝰ q̃ dixit ꝺ tene
bris lucẽ ſplẽdeſcere. illuxit ĩ cordib nr̃is
ad illumĩatõez ſciẽcie claritatis ĩ facie cri
ſti ih̃u. Habemꝰ aũt theſaurũ iſtũ in vaſis
fictilib: vt ſublimitas ſit v̄tutis dei: et nõ
ex nobis. In om̃ib tribulatõz patimur: ꝑ
nõ anguſtiamur. Aporiamur: ꝑ ñ deſtitui
mur. Humiliamur: ꝑ nõ ꝓfũdimur. Perſe
cutõez patimur: ꝑ nõ derelinq̃mur. Deici
mur: ꝑ nõ pimus. Sẽper mortificatõz ih̃u
ĩ corpe nr̃o circũferẽtes: vt q vita ih̃u mai
feſteꝫ in corpibus noſtris. Sẽper ei nos q̃
viuim? ĩ mortẽ ꝺimur ꝓpt̃ ih̃m: vt q vita
ih̃u manifeſteꝫ ĩ carne nr̃a mortali. Ergo

mors in nobis operatur: vita aũt ī vob. Habẽtes aũt eũdem spiritũ fidei sicut scriptũ est credidi ꝓpter qð locutus sũ: et nos credim⁹. ꝓpter qð et loq̃mur: scientes qm̃ qui suscitauit ihm̃ ꝛ nos cum ihesu suscitabit. et cõstituet nos vobiscuz. Omnia em̃ ꝓpter vos: vt gracia abũdãs ꝑ mltos ī grãzũ accione abundet ī gl'iam dei. Propter qð nõ ꝺficim⁹: ꝑ licet is q̃ foris ẽ nr̃ homo corrumpat̃: tñ is q̃ int⁹ ẽ renouat̃ de die ī diẽ. Jd em̃ qð in p̃senti ẽ momentaneũ et leue tribulatõis nr̃e: supᵽ modũ ī sublimitate eternũ gl'e pondus operat̃ ī nobis: nõ ꝓtẽplantibus nob̃ que videntur. ꝑ q̃ nõ vidẽtur. Que em̃ vident̃ temporalia sunt: que aũt nõ vident̃ eterna sũt.

Capitu. .V.

Scim⁹ em̃: qm̃ si terrestris dom⁹ nostra hui⁹ habitationis dissoluatur q̃ edificatõz ex deo habem⁹ domuz nõ manufactã eternã ī celis. Nã et ī hoc ī gemiscim⁹ habitatõz nostrã q̃ de celo est superindui cupientes: si tñ vestiti et nõ nudi inueniamur. Nam et q̃ sum⁹ ī hoc tabnacl'o ingemiscim⁹ gꝫuati: eo q̃ nolum⁹ expoliari: ꝑ supuestiri: vt absorbeat̃ qð mortale est a vita. Qui aũt efficit nos ī hoc ipm̃ de⁹: qui dedit nob̃ pign⁹ spũs. Audentes igit̃ semp ꝛ sciẽtes: qm̃ dũ sum⁹ ī hoc corpe peregrinamur a domino. Per fidez em̃ ambulamus et nõ ꝑ speciẽ. Audem⁹ aũt et bonã voluntatẽ habem⁹ magis pegrinari a corpore et presẽtes esse ad dominũ: ꝛ ideo ꝓpẽdim⁹ sive absentes sive p̃sentes placere illi. Omnes em̃ nos manifestari oportet añ tribunal xp̃i: vt referat vnusq̃sq; ꝓpria corpis ꝓut gessit: sive bonũ sive malũ. Sciẽtes g̃ timorẽ dñi homĩbus suadem⁹: deo aũt manifesti sum⁹. Spero aũt et ī ꝓsciẽcijs vestris nos manifestos esse. Nõ iterꝫ ꝓmendam⁹ nos vob̃: ꝑ occasionẽ dam⁹ vob̃ gloriandi ꝑ nobis: vt habeatis ad eos q̃ in facie gloriant̃ et non ī corde. Sive em̃ mẽte excedim⁹ deo. sive sobrij sum⁹ vob̃. Caritas em̃ xp̃i vrget nos: estimantes hoc: quoniam si vnus ꝓ omnibus mortuus est ergo omnes mortui sũt. Et ꝓ omnibus mortuus est cristus: vt et qui viuũt iam nõ sibi viuant: sed ei qui ꝑ ipsis mortuus est et resurrexit. Jtaqꝫ nos ex hoc neminem nouim⁹ secundũ carnẽ. Et si ꝓgnouimus secundum carnẽ cristuz: sed nũc iam non nouimus. Si qua ergo ī xp̃o

noua creatura ẽ: vetera trãsierũt: ꝛ ecce facta sũt omnia noua. Omnia aũt ex deo qui nos reconciliauit sibi ꝑ cristũ: ꝛ dedit nob̃ ministeriũ recõciliatõnis. Quoniã q̃dẽ de⁹ erat in cristo mundum recõciliãs sibi: nõ reputãs illis delicta iporum: ꝛ posuit ī nobis verbũ reconciliationis. Pro cristo ergo legacione fungimur tanq̃ deo exhortãte per nos: obsecram⁹ ꝑ cristo. recõciliamĩ deo. Eum qui nõ nouerat peccatũ pro nob̃ peccatũ fecit de⁹ pater: vt nos efficeremur iusticia dei in ip̃o.

Capitulũ. .VI.

Adiuuantes aũt: exhortamur ne ī vacuũ graciam dei recipiatis. Ait em̃. Tempore accepto exaudiui te et ī die salutis adiuui te. Ecce nũc tempus acceptabile: ecce nũc dies salutis. Nemini dantes vllã offensionẽ: vt nõ vituper̃ misteriũ nostrũ. Sed in omnib⁹ exhibeamus nosmetip̃os sicut dei ministros ī multa patiencia: ī tribulatõnib⁹. in necessitatib⁹. in angustijs. ī plagis. ī carceribꝫ. ī seditõibꝫ. in laboribus. ī vigilijs. in ieiunijs. ī castitate. ī sciencia. ī longanimitate. ī suauitate. in spiritusancto. Jn caritate non ficta: in verbo veritatis: in virtute dei. Per arma iusticie: a dextris et a sinistris. Per gloriã et ignobilitatẽ: ꝑ infamiã ꝛ bonã famam. Vt seductores ꝛ veraces: sicut qui ignoti ꝛ ꝓgniti. Quasi morientes ꝛ ecce viuimus: vt castigati et non mortificati. Quasi tristes semp aũt gaudentes: sicut egentes multos aũt locupletãtes tanq̃ nihil habẽtes ꝛ omnia possidẽtes. Os nr̃m patet ad vos o corinthij: cor nr̃m dilatatuz ẽ. Nõ angustiamĩ ī nob̃. Angustiam̃ aũt ī viscerib⁹ vr̃is. Eandez aũt habẽtes remuneratõz: tanq̃ filijs dico: dilatamini et vos. Nolite iugum ducere cũ infidelib⁹. Que em̃ participatõ iusticie cũ iniq̃tate: aut q̃ societas luci ad tenebras? Que aũt ꝓuentio cristi ad belial? Aut que pars fideli cũ infideli? Qui aũt cõsensus templo dei cuz ydolis? Vos em̃ estis templũ dei viui sicut dicit de⁹: quoniã inhabitabo in illis et inambulabo: et ero illoꝝ de⁹ et ipsi erũt mihi ꝑplus. Propter qð exite de medio eorũ et separamini dicit dominus: et inmundũ ne tetigeritis: et ego recipiam vos. ꝛ ero vobis in patrẽ: ꝛ vos eritis mihi in filios et filias dicit domin⁹ omnipotens.

Capitulum .VII.

HAs ergo habẽtes ꝓmissiones ca-
rissimi mundem⁹ nos ab ommi in-
quinamento carnis ⁊ spirit⁹: perfi
cientes sanctificationem in timore dei. Ca
pite nos. Neminem lesimus: neminez cor-
rupimus: neminem circumuenim⁹. Nõ ad
ꝯdemnationem vestram dico. ꝓredixi enĩ
q in cordibus nostris estis ad ꝯmoriendũ
et ad ꝯuiuendum. Multa mihi fiducia est
apud vos: multa mihi gloriatio ꝓ vobis.
Repletus sum ꝯsolatione: suphabũdo gau
dio ĩ omni tribulatione nostra. Nam ⁊ cũ
venissemus in macedoniam. nullam requi-
em habuit caro nr̃a: sed omnez tribulati-
onem passi sumus. Foris pugne: intus ti-
morez. Sed q̃ consolatur humiles: cõsola-
tus est nos deus in aduentum tithi. Nõso
lum autẽ in aduentu eius: sedetiã in cõso-
latione qua consolatus est in vobis. refe-
rens nob vestrum desiderium vestrum fle
tum vestrã emulationez pro me: ita vt ma
gis gauderez. Quoniam etsi ꝯtristaui vos
in epistola: non me penitet. Etsi peniteret
videns q̃ epistola illa etsi ad horam vos ꝯ
tristauit: nunc gaudeo. non quia ꝯtristati
estis: ꝑ qz ꝯtristati estis ad penitẽciã. Cõtri
stati enĩ estis ꝑm deũ: vt ĩ nullo detrimẽtũ
paciamini ex nobis. Que enĩ secunduz de-
um tristicia est penitẽciam in salutẽ stabi-
lem operatur: secl̃i aũt tristicia mortẽ ope-
tur. Ecce enĩ hocipsum secundum deuz cõ
tristari vos quãtam in vobis operat̃ soli-
citudinem: sed defensionem: sed indignati-
onẽ: ꝑ timorẽ. ꝑ desideriuz: sed emulatõez:
sed vindictã. In omnib⁹ exhibuistis vos in-
cõtaminatos esse negocio. Igit̃ etsi scripsi
vob nõ ꝓp̃t eũ qui fecit iniuriã. nec ꝓp̃t eũ
qui passus ẽ: ꝑ ad manifestandã solicitudi
nem nr̃am quã habem⁹ ꝓ vob coram deo.
Ideo cõsolati sum⁹. In ꝯsolatõe autẽ nr̃a
habundãti⁹ magis gauisi sum⁹ sup gaudio
tithi: qz refect⁹ ẽ spirit⁹ ei⁹ ab omnib⁹ vob.
Et si quid apud illũ de vob gl̃atus sum. ñ
sum cõfusus: sed sicut omnia vob ĩ veritate
locuti sum⁹: ita gl̃iatio nr̃a q̃ fuit ad tithũ
veritas facta ẽ. Et viscera ei⁹ habundãti⁹
in vob sunt: reminiscẽtis omniũ vr̃m obe-
diẽciã quomodo cũ timore et tremore exce
pistis illum. Gaudeo: q̃ in omnibus confi-
do in vobis.

¶ Capitulum. Octauum.

NOtam aũt facim⁹ vob fr̃es graciaz
dei q̃ data ẽ ĩ eccleslijs macedonie: ⁊
q̃ in ml̃to experimẽto tribulatiõis
habũdãcia gaudij ipoꝝ fuit ⁊ altissima
pauptas eoꝝ habũdauit ĩ diuicias sĩplici-
tatis eoꝝ. Quia secũdũ virtutẽ testimõiuz
illis reddo: et sup̃ vtutẽ voluntarij fuerũt
cũ ml̃ta exhortatõe obsecrãtes nos graciaz
et ꝯmunicatõz ministerij qd̃ fit in sãctos.
Et nõ sicut sperauim⁹: sed semetipos dede-
rũt. primũ dño. deinde nob ꝓ volũtatẽ dei:
ita vt rogarem⁹ tithũ vt quẽadmodum ce
pit ita et pficiat ĩ vob etiã graciã istaz. Sz
sicut ĩ omnib⁹ habũdatis fide ⁊ ꝛmõe ⁊ scie-
cia et ĩ omni solicitudine insup ⁊ caritate
vr̃a ĩ nos: vt et ĩ hac gracia habũdetis. Nõ
q̃si imperans dico: ꝑ ꝓ alioꝝ solicitudinem
etiã vr̃e caritatis ĩgeniũ bonũ ꝯprobans.
Scitis enim graciã dñi nostri ihesu xp̃i:
qm̃ ꝓpter vos egen⁹ fact⁹ ẽ cuz esset diues:
vt illius ĩopia vos diuites essetis. Et ꝯsili
um ĩ hoc do. Hoc enĩ vob vtile ẽ: q̃ nõsoluz
facere. sed et velle cepistis ab anno prioꝛe.
Nũc vero et facto pficite: vt quẽadmodum
prompt⁹ ẽ anim⁹ voluntatis: ita sit ⁊ per-
ficiendi ex eo qd̃ habetis. Spi enĩ voluntas
prompta ẽ: secũdũ id qd̃ habet accepta ẽ:
nõ secundũ id qd̃ nõ habet. Nõ enĩ vt alijs
sit remissio. vob aũt tribulatio. ꝑ ex eq̃lita
te ĩ pr̃sẽti tempe vr̃a habundãcia illoꝝ in-
opiã supleat. vt ⁊ illoꝝ habũdancia vestre
inopie sit suplementũ: vt fiat eq̃litas sicut
scriptũ ẽ. Qui multũ habuit nõ habunda-
uit: et qui modicũ. nõ minoꝛauit. Graciaz
aũt ago deo q̃ dedit eandẽ solicitudinẽ ꝓ
vob ĩ corde tithi: qm̃ exhortatõz q̃dẽ suisce-
pit: sed cũ solicitioꝛ esset sua volũtate ꝓfe
ctus ẽ ad vos. Misim⁹ etiã cũ illo fr̃em no
strũ: cui⁹ laus ẽ ĩ euãgelio ꝓ omnes eccleslas.
Nõsoluz aũt: ꝑ et ordiãt⁹ ẽ ab eccleslijs co-
mes pegrinatõnis nr̃e ĩ banc grãz q̃ mini
strat̃ a nob ad dñi gl̃iam et destinataz vo-
lũtatẽ nr̃az deuitãtes hoc: ne qs nos vitu-
pet in hac plenitudine q̃ mĩstrat̃ a nob in
dñi gl̃iaz. ꝓuidem⁹ enĩ bona: nõsolũ co-
rã deo: ꝛetiã corã homib⁹. Misim⁹ aũt cum
illis et fr̃em nr̃m quẽ ꝓbauim⁹ ĩ ml̃tis sepe
solicitũ esse: nẽ aũt ml̃to solicitioꝛẽ: ꝯfidẽtia
ml̃ta ĩ vob siue pro titho qui ẽ socius me⁹
et ĩ vobis adiutor: siue fratres nostri apo-
stoli eccleslaꝝ gl̃ie xp̃i. Ostẽsionẽ g̃ que est

caritatis vre et nre gle p vob: i illos ostē-
dite i facie ecclesiaz. ¶ Capi. .IX.
Nam de ministerio qđ fit in sactos:
ex habundati est mihi scribe vob.
Scio ei pmptum animū vrm p q̄
de vob glorior apud macedones: qm̄ z ach
aia parata ē ab āno pterito: et vra emula-
tio puocauit plurimos. Misimus aī frēs:
vt ne quod gloriamur de vobis euacuetur
i hac pte: vt quēadmodū dixi parati sitis:
ne cū venerīt macedones mecū. z iuenerīt
vos iparatos erubescam⁹ nos: vt ñ dicam⁹
vos in hac pte substancia. Necessariū ergo
existimaui rogare fratres vt p̄ueniant ad
vos: z p̄parent repromissā benedictōz hāc
paratam esse: sic q̄si benedictionē: ñ quasi
auariciā. Hoc aī dico. Qui parce seminat
parce et metet: et qui seminat i benedictō-
nib⁹. de benedictōibus et metet. Unusq̄sq
prout destinauit in corde suo: ñ ex tristicia
aut ex necessitate. Hilarez em̄ datorem di-
ligit deus. Potens est aūt deus omnē gra-
ciaz habundare facere in vobis: vt in om-
nibus semper omnem sufficiencia habētes
habundetis i omne opus bonū: sicut scri-
ptū est. Dispsit dedit paupib⁹: iusticia eius
manet in seculū seculi. Qui aūt āministrat
semen seminā̄ti: et panem ad manducādū
pstabit. Et multiplicabit semen vestruz et
augebit incrementa frugum iusticie vre:
vt in omnib⁹ locupletati habūdetis i om-
nem simplicitatē: que opaī p nos grārū-
actionē deo. Quoniam ministeriuz huius
officij nōsolū suplet ea q̄ desunt sactis: sed
etiam abundat p multas grārumactōnes
in dño p pbationē ministerij hui⁹: glificā
tes deū in obediēcia cōfessionis vre i euan
gelio cristi z simplicitate cmunicatōis vre
in illos et in omnes: et in ipsoz obsecratōe
p vobis: desiderātiū vos ppter eminentem
grām dei in vobis. Gracias ago deo sup i-
enarrabili dono eius.

¶ Capitulū. .X.
Ipse autē ego paulus obsecro vos
per mansuetudinem et modestiam
cristi: qui in facie quidem humilis
sum inter vos: absens autem confido i vo-
bis. rogo autem vos ne presens audeam p
eam confidenciam qua existimor audere i
quosdam: qui arbitrantur nos tanq̄ secū-
dū carnē ābulem⁹. In carne ei ābulātes.

nō secundū carnē militam⁹. Nā arma mi-
licie nre nō carnalia: sed potencia deo ad
destructōz munitōnū. cōsilia destruētes. et
omnem altitudinez extollētez se aduersus
sciēciā dei: et i captiuitatē redigētes omem
intellectū i obsequz cristi: z i pmptu habē-
tes vlcisci omnē iobediencia: cū impleta
fuerit vra obediēcia. Que secūdum faciem
sūt videte. Si q̄s pfidit sibi cristi se esse: hoc
cogitet iterum apud se: qz sicut ipse cristi ē
ita et nos. Nametsi ampli⁹ aliqđ glat⁹ fu-
ero de potestate nra quā dedit nob⁹ domin⁹
i edificatōnē et nō i destructōz vram: non
erubescam. Ut aūt nō existimer tāq̄ terrē
vos p epistolas: q̄niāquidem epistole inq̄-
unt gues sūt et fortes: pntia aūt corporis
infirma z fmo ptemptibilis: hoc cogitet q̄
eiusmodi ē: qz q̄les sum⁹ verbo p epistolas
absentes: tales et psētes i facto. Nō em̄ au
demus iserē aut cparare nos q̄busdā q̄ se-
ipos cmēdant: f ipi in nobis nosmetipos
metiētes: et cparātes nosmetipos nobis.
Nos aūt nō i immensū glīabimur: f secun
dū mēsurā regule q̄ mēs⁹ ē nob⁹ de⁹ mēsurā
ptingēdi vsq̄ ad vos. Nō em̄ q̄si nō ptingē
tes ad vos supertēdentes nos. Usq̄ ad vos
em̄ p̄uenim⁹ in euangelio cristi: nō in im-
mensū gloriātes i alienis laboribus. Spem
aūt habētes crescētis fidei vre. i vobis ma-
gnificari secūdum regulā nrāz i habundā
cia: etiā i illa q̄ vltra vos sī euāgelizare: ñ
in aliena regula in hijs que p̄parata sunt
glari. Qui aūt glīat⁹ in dño glorietur. Nō ei
q̄ seipm cmendat ille pbat⁹ ē: sed quē deus
cmendat. ¶ Capitu. .XI.
Utinā sustineretis modicū qđ īsipi
encie mee: f z supportate me. Emu
lor em̄ vos dei emulatōe: despondi
em̄ vos vni viro vginē castā exhibere cri-
sto. Timeo aūt ne sicut serpēs euam sedu-
xit astucia sua: ita corrūpant sensus vestri
et excidāt a simplicitate q̄ ē in xpo. Naz si
is q̄ venit aliū xpm pdicat quē ñ pdicaui-
m⁹: aut aliū spiritū accipitis quē nō acce-
pistis aut aliud euangeliū qđ ñ recepistis
rcte pateremi. Existimo em̄ nihil me min⁹
fecisse a magnis aplis. Nametsi ipit⁹ fmo-
ne: f ñ sciēcia. In omnib⁹ aī māifest⁹ sū vob⁹
Aut nunquid peccatum feci meipsum hu-
milians: vt vos exaltemini? Quoniam gra
tis euangeliū dei euāgelizaui vobis: alias

ecclesias expoliaui accipiens stipendia ad
ministeriū vr̄m: et cū essē apud vos et ege
rez nulli onerosus fui. Naz qđ mihi deerat
supleuerūt fratres q̄ venerūt a macedonia:
et cū omnib⁹ sine onere me vob⁹ seruaui: et
seruabo. Est veritas xp̄i ī me: qm̄ hec gloria-
tio nō īfringet ī me ī regionibus achaie.
Quare? Quia nō diligo vos. Deꝰ scit. Qđ
aī facio. et faciā: vt ap̄utē occasionē eorū.
q̄ volūt occasionē: vt ī quo gl'iant inueni-
ant sicut et nos. Nā eiusmodi pseudo apli
sūt operarij subdoli: trnsfigurātes se ī aposto-
los xp̄i. Et nō mir. Ipse em̄ sathanas trns-
figurat se in angelū lucis. Nō est ergo ma-
gnū: si mīstri eius trnsfigurētur velut mī-
stri iusticie: quorū finis erit secundū ope-
ra ipsoꝝ. Iterū dico: ne q̄s me putet īsipiē-
tem. Alioquin velut īsipiētē accipite me:
vt et ego modicū q̄d glorier. Quod loquor
nō logr̄ secundū deū sed q̄si ī īsipiētia: ī hac
substācia glorie. Quoniā multi gl'iant se-
cundū carnem: et ego gloriabor. Libenter
em̄ suffertis insipientes: cū sitis ipsi sapien-
tes. Sustinetis em̄ si q̄s vos ī seruitutē re
digit: si quis devorat. si q̄s accipit. si q̄s ex-
tollit: si quis in faciē vos cedit. Secundū
ignobilitatē dico: q̄si nos infirmi fuerim⁹
in hac pte. In quo q̄s audet: in insipiencia
dico: audeo et ego. Hebrei sūt: et ego. Isra
helite sūt: et ego. Semen abrahe sūt: et ego.
Ministri xp̄i sūt: et ego. Et min⁹ sapiēs di
co: pl⁹ ego. In laboribꝫ plūmis ī carceribꝫ
habūdanti⁹: ī plagis sup̄ modū: ī mortib⁹
frequēter. A iudeis q̄nq̄es q̄dragenas vna
min⁹ accepi. Ter virgis cesus sū: semel la-
pidat⁹ sū: ter naufragiū feci. Nocte et die
in pfundō maris fui. In itineribꝫ sepe: pe
riculis fluminū. periculis latronū. periculꝫ
ex genere. periculis ex gentib⁹. periculis ī
ciuitate. periculis ī solitudine. periculis in
mari: periculis ī falsis fratrib⁹. In labore
et erumna: ī vigilijs mltis. In fame et siti
ī ieiunijs mltis. In frigore et nuditate: p̄t
illa q̄ extrinsec⁹ sūt: īstācia mea q̄ttidiana.
solicitudo oīm ecclesiaꝝ. Quis infirmatur:
et ego non infirmor? Quis scandalizat: et
ego nō vror? Si gl'iari oportet: q̄ infirmi-
tatis mee sūt gl'iabor. Deꝰ et pater dñi no
stri ihu xp̄i. scit q̄ ē benedictꝰ ī secula q̄ nō
mētior. Damasci p̄positus gētis arethe re
gis custodiebat ciuitatē damascenoruz vt
me p̄hendēret: et p̄ fenestrā in sporta di-
missus sū p̄ murꝫ: et sic effugi manꝰ eius.

Capitulum. .XII.

Gl'iari oportet: nō expedit q̄dez.
Venias aūt ad visiones r reuelatō-
nes dñi. Scio hoīez ī xp̄o ante an-
nos q̄tuordecim siue ī corpe siue extr̄ corpꝰ
(nescio deꝰ scit) raptū huiusmodi hominez
siue ī corpore siue extr̄ corpus (nescio deus
scit) qm̄ raptus ē ī paradisuz: r audiuit ar
cana vba q̄ nō licet homī loq̄. Pro huius-
modi gloriabor: p̄ me aūt nihil nisi ī infir
mitatib⁹ meis. Nāetsi voluero gl'iari: non
ero insipiēs. Veritatē em̄ dicā. Parco aī:
ne quis me existimet sup̄ id q̄d videt ī me:
aut audit aliquid ex me. Et ne magnitudo
reuelatōnū extollat me: datꝰ ē mihi stimu-
lus carnis mee angelus sathane vt me co-
laphizet. Propt̄ q̄d ter dominū rogaui vt
discederet a me: r dixit mihi. Sufficit tibi
gracia mea. Nā vtus in infirmitate pficit̄.
Libēter g̃ gloriabor ī infirmitatib⁹ meis:
vt inhabitet in me vtus cristi. Propter q̄d
placeo mihi in infirmitatib⁹ meis: ī contu
melijs: in necessitatib⁹: ī psecutionib⁹: ī an
gustijs pro cristo. Cum enim infirmor tūc
potēs sum. Factꝰ sū insipiens: vos me coe
gistis. Ego enim a vobis debui cōmēdari.
Nihil em̄ minus feci ab hijs q̄ sunt vltr̄ mo
dū apostoli. Vametsi nihil sū: signa tamē
apostolatꝰ mei facta sunt sup̄ vos in omni
paciēcia. signis r p̄digijs r vtutib⁹. Quid
est em̄ quod minꝰ habuistis p̄ ceteris eccle-
sijs: nisi q̄ ego ipe nō grauaui vos? Dona-
te mihi hanc iniuriam. Ecce tercio hoc pa
tus sum venire ad vos: et nō ero gr̄uis vo-
bis. Nō enim quero q̄ vestra sunt: sed vos.
Nec em̄ debent filij parētib⁹ thesaurizare:
sed parentes filijs. Ego autez libentissime
impendam et supimpendar ipse p̄ aīabus
vestris: licet plꝰ vos diligēs minꝰ diligar.
Sed esto. Ego vos nō grauaui: sed cū essē
astutꝰ dolo vos cepi. Numq̄d p̄ aliquē eorū
quos misi ad vos circūuenī vos? Rogaui
thitū: et misi cuz illo frem. Nūquid thitus
vos circumuenit? Nonne eodez spiritu am
bulauim⁹? Nonne eiusdē vestigijs? Olim
putatis q̄ excusemus nos apud vos? Coraī
deo in cristo loquimur. Omnia carissimi
propter edificationem vestram. Timeo em̄
ne forte cum ego venero. non quales volo

inueniam vos:et ego iueniar a vob q̃lez ñ vultis:ne forte ꝓtentões.emulatões.aĩosi-tates.dissensiones.detractõs.susurratões· inflatõnes.seditiones sit inter vos.Ne iterum cũ venero humiliet me de⁹ apud vos. et lugeam multos ex bijs q̃ ante peccaueṙt et nõ egerũt penitenciã super inmundicia et fornicatione ⁊ ipudicicia quã gesserũt.

Capitulum .XIII.

Ece tcio hoc venio ad vos. In ore duum vl̃ trium testium stabit omne verbuz. Predixi em̃ et p̃dico vt p̃sens vobis et nũc absens bijs q̃ ante peccauerunt et ceteris omnib⁹:si venero ite ꝓ non parcam. An experimentum queritis eius q̃ in me loq̃tur cristus:Qui in vob nõ infirmatur sed potens ẽ in vobis. Nãetsi crucifixus ẽ ex infirmitate:ꝑ viuit ex virtute dei.Nã et nos infirmi sum⁹ in illo:sed viuim⁹ cũ eo ex vtute dei ĩ nobis.Vosmetipsos tẽptate.si estis in fide ipsi vos ꝓbate an nõ ꝓgnoscitis vosmetip̃os:q̃ crist⁹ ihs in vobis ẽ: Nisi forte reprobi estis. Spero aũt q̃ ꝓgnoscetis:q̃ nos nõ sum⁹ reprobi. Oram⁹ aũt deũ vt nihil malu faciatis.ñ vt nos ꝓbati appream⁹ ꝑ vt vos quod bonũ ẽ faciatis.Nos aũt vt reprobi simus.Non em̃ possumus aliq̃d aduersus veritatẽ:sed ꝑ veritate. Gaudem⁹ em̃ quoniã nos infirmi sumus:vos aũt potentes estis. Hoc et oramus:vĩam ꝓsumationez. Ideo hec absens scribo:vt nõ p̃sens durí⁹ agam secundũ potestatẽ quã dñs de⁹ dedit mihi ĩ edificatõz et nõ in destructõnem. Decetero fratres gaudete:perfecti estote:et hortamini. idip̃m sapite· Pacẽ habete.et deus pacis ⁊ dilectõnis erit vobiscũ. Salutate inuicem in osculo sãcto. Salutãt vos omes sancti. Gracia dñi nostri ihesu x̃pi.et caritas dei. et ꝓmunicatio sanctispiritus sit cum omnibus vobis amen.

Finitur epistola secunda ad corinthios Incipit ꝓlogus in epistolam ad galathas

Galathe sũt greci. Hij verbũ veritatis primum ab apostolo accep̃t sed post discessum ei⁹ temptati sũt a falsis apostolis:vt in legem ⁊ circumcisiones vertærentur. Hos apostolus reuocat ad fidem veritatis:scribens eis ab epheso.

Explicit ꝓlog⁹. Incipit epla ad galathas.

Paulus apostolus nõ ab hominibus neq̃ ꝑ hominez ſ ꝑ ihesum x̃pm et deum patrem qui suscitauit eum a mortuis:et qui mecũ sunt omnes fratres:ecclesijs galathie. Gracia vobis et pax a deo patre nostro et domino ihesu cristo:q̃ dedit semetipsuz ꝓ peccatis nostris vt eriperet nos de p̃senti seculo nequã secundũ voluntatẽ dei et patris nostri:cui ẽ gloza ĩ secla seculoꝝ amen. Miroz q̃ sic tamcito trnsferemini ab eo qui vos vocauit ĩ graciam cristi ĩ aliud euangeliũ quod nõ ẽ aliud:nisi sint aliq̃ q̃ vos ꝓturbant:et volunt ꝓuertere euangeliũ cristi. Sed licet nos aut angelus de celo euangelizet vobis p̃terq̃ quod euangelizauimus vob:anathema sit. Sicut predixim⁹ et nũc iterũ dico:si quis vob euãgelizauerit preter id quod accepistis:anathema sit. Modo enim hominibus suadeo. an deo:An quero hominibus placere :Si adhuc hominibus placerem:cristi seruus non essem. Notum em̃ vobis facio fratres euangelium quod euangelizatũ ẽ a me:q̃ nõ est secundum hominem . Neq̃ enim ego ab homine accepi illud neq̃ didici:sed per reuelationẽ ihesu cristi . Audistis enim cõuersationem meam aliquando ĩ iudaismo. quoniam supra modum p̃sequebar ecclesiam dei.et expugnabam illã:et ꝓficiebaz ĩ iudaismo supra multos coetaneos meos ĩ genere meo:abundantius emulator existens paternarum mearum traditionum. Cum autem placuit ei qui me segregauit de vtero matris mee et vocauit per graciam suam vt reuelaret filium suum in me vt euangelizarem illum in gentibus:cõtinuo non acquieui carni et sanguini · Neq̃ veni iherosolimam ad antecessoꝛes meos apostolos:sed abij in arabiam:⁊ iteruz reuersus sum damascum . Deinde post ãnos tres veni iherosolimaz videre petrũ:⁊ mãsi apud eum diebus quindecim . Aliuz aũt apostoloꝝ vidi neminẽ:nisi iacobũ fratrẽ dñi. Que aũt scribo vobis:ecce coram deo q̃ nõ mẽtioꝛ. Deinde veni ĩ p̃tes syrie ⁊ cylicie. Erã aũt ignot⁹ facie.ecclesijs iudee:q̃

erant in xpo. Tantū aūt auditū habebāt: qm̄ qui psequebaf nos aliquādo nūc euā gelizat fidem quā aliquādo expugnabat: et in me clarificabant deum. ¶ Ca. .II.

Deinde post ānos q̄tuordecim iterū ascendi hierosolimaz cū barnaba: assumpto et thito. ascendi aūt secūdum reuelationē: et contuli cum illis euāgelium qđ pdico in gentibus. Seorsum aī hijs q̄ videbanf aliquid esse: ne forte in vacuū currerez aut cucurrissē. Sed neq; thitus q̄ mecū erat. cū esset gētilis cōpulsus ē circūcidi: sed ꝓpter subintroductos falsos fratres q̄ subintroierūt explorare libertatem nostram quaz habem⁹ in xpo ihesu: vt nos in seruitutē redigerēt. Quibo neq; ad horam cessimus subiectōi: vt veritas euāgelij pmaneat apud vos. Ab hijs aūt q̄ videbanf esse aliqđ: quales aliquādo fuerint nihil mea inf̄est. Deus em̄ psonā hominis nō accipit. Mihi em̄ qui videbanf esse aliquid nihil ptulerūt. Sed ecōtra cū vidissēt q̄ creditū ē mihi euāgeliū ꝓputij sicut et petro circūcisionis: q̄ em̄ opat⁹ ē petro i apostolatū circūcisiōis. opat⁹ ē ⁊ mihi īf gentes: et cū pgnouissēt graciā q̄ data est mihi. iacobo et cephas et iohannes q̄ videbanf columne esse dextras dederūt mihi et barnabe societatis: vt nos i gētes ipi aūt i irccūcisionē: tātum vt paupum memores essemus. Quod etiā solicitus fui hocipsum facere. Cū aūt venissēt petrus anthiochiā in faciē ei restiti: q̄ reprhēsibilis erat. Prī⁹ enim q̄ venirēt quidā ab iacobo cū gētibo edebat. Cū aū venissēt. subtrahebat ⁊ segregabat se: timēs eos qui ex circūcisiōe erāt. Et simulationi ei⁹ cōsenserūt ceteri iudei: ita vt et barnabas duceref ab eis i illā simulatōz. Sed cū vidissē q̄ ñ recte ambularent ad veritatē euāgelij: dixi cephe coraz omnibo. Si tu cū iudeus sis gentiliter vivis et nō iudaice: quō gētes cogis iudaizare: Nos natura iudei et nō ex gētibo peccatores: sciētes aūt q̄ nō iustificaf homo ex operibo legis. nisi ꝑ fidem ihu cristi: ⁊ nos i xpo ihesu credim⁹. Vt iustificemur ex fide cristi et nō ex operibus legis. Propf qđ ex operibo legis nō iustificabif omnis caro. Q̄ si q̄rentes iustificari i cristo inuenti sumus et ipsi peccatores: nunq̄d cristus peccati minister est: Absit. Si eniz que destruxi itē hec reedifico: ꝓuaricatorez me cōstituo. Ego em̄ p legem legi mortuus sū vt deo viuam: xpo pfixus sum cruci. Viuo aūt iam nō ego: viuit vero in me cristus. Q̄ autem nūc viuo i carne. i fide viuo filij dei: qui dilexit me et tradidit semetipsuz p me. Nō abicio graciā dei. Si em̄ p legē iusticia: g̃ gratis xp̄us mortuus est.

¶ Capitulum. .III.

O Insēsati galathe: q̄s vos fascinauit nō obedire veritati: Ante q̄rū oculos ihūs xp̄us pscript⁹ ē: et in vob crucifix⁹: Hoc solū a vob volo discē. Ex opib⁹ legis spm̄ accepistis: an ex auditu fidei: Sic stulti estis: vt cuz spū ceperitis: nc̄ carne pficimī. Tāta passi estis sine causa: si tamē sine cā. Qui g̃ tribuit vobis spirituz et operatur ̄vtutes in vob: ex opibo legis. an ex auditu fidei: Sicut scriptū ē: abraham credidit deo et reputatū ē illi ad iusticiam. Cognoscite g̃: quia qui ex fide sūt: hij sūt filij abrahe. Prouidēs aūt scriptura quia ex fide iustificat gētes deus: pnūciauit abrahe q̄ benedicent̄ i te omnes gētes. Igif̄ qui ex fide sūt: benedicentur cū fideli abraham. Quicūq; em̄ ex opibo legis sūt: sub maledicto sūt. Scriptū ē em̄. Maledictus omnis q̄ nō pmāserit in omnibo q̄ scripta ūt in libro legis: vt faciat ea. Quoniam aūt i lege nemo iustificaf apud deum. manifestū ē: q̄ iustus ex fide viuit. Lex aī non ē ex fide: sed q̄ fecerit ea viuet in illis. Cristus nos redemit de maledicto legis factus p nob maledictū: q̄ scriptū ē maledictus omnis qui pendet i ligno: vt in gētibo benedictio abrahe fieret i xpo ihu. vt pollicitatōz spiritus accipiamus p fidez. Fratres secundū hominē dico: tamē homis cō firmatū testamentū nemo spernit aut superordinat. Abrahe dicte sūt pmissiones: et semini eius. Nō dicit semībus q̄si in mltis sed q̄si i vno: et semī tuo q̄ ē xp̄us. Hoc aūt dico testamentū ꝓfirmatū a deo: q̄ post q̄dringētos et trigīta ānos facta ē lex: non irritū facit ad euacuādaz pmissionē. Nā si ex lege hēditas: iā nō ex pmissiōe. Abrahe aī p repromissiōez donauit de⁹. Quid igif̄ lex: Propter trāsgressiōez posita est: donec veniret semen cui pmiserat: ordinata per angelos i manu mediatoris. Mediator aī vnius nō ē: deus autez vnus est. Lex ergo

aduersus ꝓmissa dei. Absit. Si em̃ data ẽ lex q̃ posset viuificare: vere ex lege esset iustícia. Sed ꝯclusit scriptura oīa sub peccato: vt ꝓmissio ex fide ihesu cristi daretur credentib⁹. Prius aũt q̄ veniret fides sub lege custodiebamur: ꝯclusi in eam fidem q̃ reuelanda erat. Itaq; lex pedagog⁹ noster fuit in xp̃o: vt ex fide iustificemur. At vbi venit fides: iã nõ sum⁹ suq pedagogo. Omnes em̃ filij dei estis: ꝑ fidem q̃ ẽ ī xp̃o ihu. Quicũq; em̃ in xp̃o baptizati estis: xp̃m īduistis. Nõ ẽ iudeꝰ neq; grecꝰ: nõ ẽ ꝺuꝰ neq; liber: nõ ẽ masculꝰ neq; femina. Oīes em̃ vos vnũ estis in xp̃o ihu. Si aũ vos xp̃i: g̃ abrahe semen estis secũduz promissionem heredes.

¶ Capitu. .IIII.

Dico aũt. Quanto tẽpe heres puulus ẽ nihil differt a ꝺuo. cũ sit dñs omniũ: ꝺ sub tutoribꝫ ⁊ actoribꝫ ẽ vsq; ad p̃finitũ tẽpus a p̃re. Ita ⁊ nos cuz essem⁹ puuli: sub elemẽtis mũdi huius eramus ꝺuiẽtes. At vbi venit plenitudo temporis misit deꝰ filiũ suũ factũ ex mlĩere factũ sub lege: vt eos q̃ sub lege erãt redimeret: vt adoptionẽ filioꝝ reciperem⁹. Quoniã aũt estis filij dei: misit deꝰ spirituz filij sui ī corda vr̃a clamãtẽ abba pater. Itaq; iam nõ ẽ ꝺuus. ꝺ filiꝰ. Quod si filius: et heres ꝑ deũ. Sed tũc q̄dem ignorantes deũ: bijs q̃ natura nõ sũt dij ꝺuiebatis. Nũc aũt cũ ꝯgnoueritis deum immo cõgniti sitis a deo: quõ ꝯuertimini itẽrũ ad ĩfirma ⁊ egena elemẽta: q̃bus denuo ꝺuire vultis? Dies obseruatis et mẽses et tẽpora et ãnos. Timeo vos: ne forte sine causa laborauerĩ in vobis. Estote sicut ego: qꝛ ⁊ ego sicut vos. Fratres obsecro vos: nihil me lesistis. Scitis aũt qꝛ ꝑ infirmitatẽ carnis euangelizaui vobis iampridem: et tẽptatõz vestrã in carne mea nõ spreuistis neq; respuistis: ꝺ sicut angelũ dei accepistis me. sicut cristuz ihesũ. Vbi ẽ ergo beatitudo vr̃a? Testimoniũ em̃ ꝓhibeo vobis: qꝛ si fieri posset oculos vr̃os eruissetis: ⁊ dedissetis mihi. Ergo inimicꝰ vob factus sũ verum dicẽs vobis? Emulant̃ vos ñ bene: ꝺ excludere vos volũt: vt illos emulemĩ. Bonũ aũt emulamĩ ī bono semp: et nõtm̃ cũ p̃sens sum apud vos. filioli mei q̃s itẽrũ ꝑturio: donec formet̃ xp̃us ī vobis. Vellẽ aũt esse apud vos modo ⁊ mutare vocem meam: qm̃ ꝯfũdor ī vobis. Dicite mihi: q̃ sub lege vultis esse. Legem nõ legistis. Scriptũ ẽ em̃ quoniaz abraham duos filios habuit: vnũ de ancilla et vnũ de libera. Sed is q̃ de ancilla secundũ carnẽ natus ẽ: q̃ aũt de libera ꝑ repmissionẽ. Que sũt ꝑ allegoriaz dicta. Hec em̃ sũt duo testamẽta. Vnũ q̄dem ī monte sỹna in ꝺuitutẽ generãs: q̃ est agar. Sỹna em̃ mons ẽ ī arabia q̃ ꝯiunctus ẽ ei. q̃ nũc ẽ hierlm: et ꝺuit cũ filijs suis. Illa aũt que sursum ẽ hierlm libera ẽ: q̃ ẽ mater nostra. Scriptũ ẽ em̃. Letare sterilis q̃ nõ paris: erumpe et clama q̃ nõ parturis: qꝛ mlti filij deserte magis. q̄ eius q̃ habet virũ. Nos aũt frẽs secũdum ỹsaac pmissionis filij sumus. Sed quõ tũc is q̃ secundũ carnẽ natus fuerat pseqbat̃ eum q̃ secundũ spiritũ ita et nũc. Sed quid dicit scriptura? Eice ancillã et filium eiꝰ. Nõ em̃ heres erit filiꝰ ancille: cũ filio libere. Itaq; fratres nõ sumus ancille filij sed libere: q̃ libertate cristus nos liberauit.

¶ Capitulũ. .V.

Ite: et nolite iterꝝ iugo seruitutis ꝯtineri. Ecce ego paulꝰ dico vob: qm̃ si circũcidamĩ xp̃us vobis nihil ꝓderit. Testificoꝛ aũ rursꝰ omi hominí circũcidẽti se: qm̃ debitor est vniuerse legis faciẽde. Euacuati estis a xp̃o. Qui in lege iustificamĩ: a gracia excidistis. Nos enim spiritu ex fide spez iusticie expectam⁹. Nã ī cristo ihu neq; circũcisio aliq̃d valet neq; p̃putiũ: ꝺ fides q̃ ꝑ caritatẽ opatur. Currebatis bene. Quis vos impediuit veritati nõ obedire? Nemini ꝓsenseritis. Persuasio hec ñ est ex eo q̃ vocauit vos. Modicũ fermentũ totã massã corrũpit. Ego ꝓfido ī vobis in dño q̄ nihil aliud sapietis. Qui aũt ꝓturbat vos: portabit iudiciũ q̃cũq; ẽ ille. Ego aũt fratres si circũcisionẽ adhuc p̃dico: q̃d adhuc ꝑsecutionẽ patioꝛ? Ergo euacuatũ ẽ scandalũ crucis. Vtinã et abscidãtur q̃ vos ꝓturbãt. Vos em̃ ī libertatẽ vocati estis fratres: tãtum ne libertatẽ ī occasionẽ detis carnis: ꝺ ꝑ caritatẽ spũs seruite iuicẽ. Omnis em̃ lex ī vno ꝺmone impletur: diliges ꝓximum tuuz sicut teipsũ. Quod si inuicez morꝺetis et ꝯmedetis: videte ne abinuicem ꝓsumamini. Dico autẽ ī cristo. Spiritu ambulate: ⁊ desideria carnis ñ p̃ficietis. Caro eĩ ꝯcupiscit aduersus

ſpiritū: ſpūs autē aduerſus carnē. Hec enī ſibinuicem aduerſantur: vt non quecunq; vultis illa faciatis. Q;ſi ſpiritu ducemini. nō eſtis ſub lege. Manifeſta ſūt aūt opera carnis: que ſūt fornicacō. immūdicia. impudicicia. luxuria. ydolo; Fuitus. venefícia. inimicicie. ꝓtentōes. emulatōnes. ire. rixe. diſſēſiones. ſecte. inuidie. homicidia. ebrietates. cōmeſſatōnes. & hijs ſimilia: que ꝓdico vobis ſicut ꝓdixi: quoniam qui talia agūt regnū dei nō ꝓſequent. Fructus aūt ſpiritus eſt caritas. gaudiū. pax. paciēcia. benignitas. bonitas. longanimitas. manſuetudo. fides. modeſtia. ꝓtinēcia. caſtitas. Aduerſus huiuſmodi nō ē lex. Qui aūt ſt xp̄i: carnem ſuā crucifixerūt cum vitijs et concupiſcentijs.

¶ Capitulū. .VI.

Viuimus ſpiritu: ſpū et ambulemus. Nō efficiamur īanis gl̄ie cupidi: inuicē ꝓuocātes: inuicē inuidētes. Fratres: etſi ꝓoccupat⁹ fuerit hō in aliq̄ delicto. vos q̄ ſpirituales eſtis huiuſmodi inſtruite ī ſpū lenitatis: ꝓſiderās teipm ne & tu tempteris. Alter alteri⁹ onera portate: et ſic adimplebitis legē xp̄i. Naz ſi q̄s exiſtimat ſe aliq̄d eſſe cū nihil ſit: ipſe ſe ſeducit. Opus aūt ſuū ꝓbet vnuſq̄ſq; et ſic in ſemetipo tantū gl̄iam habebit: et nō in altero. Vnuſq̄ſq; enī onus ſuum portabit. Cōmunicet aūt hijs q̄ cathezizat̄ v̄bo: ei q̄ ſe catheziżat in oīb⁹ bonis. Nolite errare. Deus nō irridet̄. Que enī ſeminauerit homo: hec et metet. Quoniā qui ſeminat ī carne ſua. de carne et metet corruptōnez: qui aūt ſeminat ī ſpū: de ſpiritu metet vitam eternam. Bonū aūt facientes nō deficiam⁹: tempe enī ſuo metem⁹ nō deficientes. Ergo dū tem⁹ habemus operemur bonū ad omnes: maxime aūt ad domeſticos fidei. Videte q̄lib⁹ litteris ſcripſi vobis mea manu. Quicūq; enī volūt placere in carne hij cogūt vos circūcidi: tātū vt crucis cr̄iſti ꝓſecutōz ñ patiant̄. Neq; enī q̄ circūcidunt̄ legez cuſtodiūt: ſed volūt vos circūcidi vt in carne v̄ra gloriant̄. Mihi aūt abſit gloriari niſi ī cruce dñi noſtri ih̄u xp̄i: p quē mihi mūdus crucifixus ē: et ego mūdo. In cr̄iſto enī ihēſu neq; circūciſio aliq̄d valet neq; p̄putium: ſed noua creatura. Et q̄cūq; hanc regulā ſecuti fuerint: pax ſup illos et miſericordia et ſup iſr̄l dei. De cetero nemo mihi moleſt⁹ ſit. Ego enī ſtigmata domini ihēſu ī corpore meo porto. Grā dñi noſtri ih̄u cr̄iſti cū ſpū v̄ro fr̄es amē.

Explicit epiſtola ad galathas. ¶ Incipit argumentū in epiſtolā ad epheſios.

Epheſij ſūt aſijani. Hij accepto verbo veritatis pſtiterāt in fide. Hos collaudat apoſtolus ſcribēs eis a roma de carcere per tichicum dy̆aconem.

Finitur argumētum. ¶ Incipit epiſtola ad epheſios.

Paulus apoſtol⁹ cr̄iſti ih̄u p voluntatē dei omnib⁹ ſāctis qui ſūt epheſi: et fidelibus in cr̄iſto ihēſu. Gracia vobis et pax a deo patre noſtro: et dño ih̄u cr̄iſto. Benedictus deus et pater dñi nr̄i ih̄u cr̄iſti qui benedixit nos ī omni benedictōe ſpirituali in celeſtibus in xp̄o: ſicut elegit nos in ipo ante mundi ꝓſtitutōnem: vt eſſemus ſancti et immaculati in conſpectu ei⁹ in caritate. Qui p̄deſtinauit nos in adoptōz filioꝝ p ihēſum xp̄m ī ipm ſecundū ꝓpoſitum voluntatis ſue in laudē gl̄ie gracie ſue: in qua gratificat nos ī dilecto filio ſuo: in q̄ habem⁹ redemptōz p ſanguinem ei⁹ remiſſionē peccatoꝝ ſecunduz diuicias gracie ei⁹ q̄ ſuphabundauit ī nob⁹ in omni ſapiēcia et prudēcia: vt notuz faceret nob⁹ ſacramētū volūtatis ſue ſecundū benepla citū eius quod ꝓpoſuit in eo in diſpenſatione plenitudinis temporū inſtaurare oīa in xp̄o q̄ in celis et q̄ in terra ſunt in ipſo. In quo etiā nos ſorte vocati ſumus: p̄deſtinati ſecundū ꝓpoſitū eius q̄ opatur omnia ſecundū ꝓſilium volūtatis ſue: vt ſim⁹ in laudem gl̄ie ei⁹ nos q̄ ante ſperauimus in cr̄iſto. In quo et vos cuz audiſſetis verbum veritatis euangelium ſalutis veſtre: ī q̄ & credētes ſignati eſtis ſpiritu promiſſionis ſācto: qui eſt pignus hereditatis nr̄e in redemptionem acquiſitionis in laudem glorie ipſius. Propterea et ego audiēs fidem veſtram que eſt in cr̄iſto ihēſu et dilectionem ī oīes ſanctos: non ceſſo gracias

agens p vobis memoriam vestri faciēs in oratōnib⁹ meis: vt deus dñi nr̄i ihū cristi pater glie det vobis spiritū sapiēcie ⁊ reuelatōnis in agnitōnem eius illuminatos oculos cordis vestri: vt sciatis que sit spes vocatōnis ei⁹ et q̄ diuicie glie hereditatis eius in sanctis: et q̄ sit supeminēs magnitudo ⁊utis eius in nos q̄ credim⁹ secundū opationē potencie ⁊utis quā opatus ē in cristo: suscitans illū a mortuis. et ꝯstituēs ad dextrā suā in celestibus sup̄ omnē p̄incipatū et potestatē et virtutē et dñatōnez. et omne nomen q̄ nominat̄ nō solū in hoc seculo sed etiā in futuro: et omnia subiecit sub pedibus eius. Et ipm dedit caput sup̄ omnem ecclesiā q̄ ē corpus ipius: et plenitudo eius: q̄ omnia in omnib⁹ adimplet̄.

¶ Capitulum. .II.

Et vos cuiuificauit cū essetis mortui in delictis et peccatis vestris ī q̄bus aliquādo ambulastis secundū seculū mundi huius. secundū ꝑncipem potestatis aeris hui⁹. spiritus q̄ nūc opatur in filios diffidencie: in q̄bus et nos omnes aliquādo ꝯuersati sumus in desideriis carnis nr̄e facientes voluntatē carnis et cogitatōnuz: et eramus natura filij ire sicut et ceteri. ¶ Deus aūt q̄ diues ē in misericordia p̄pter nimiam caritatē suā q̄ dilexit nos: ⁊ cū essemus mortui peccatis cōuiuificauit nos in xp̄o. cuius gracia estis saluati: ⁊ cō resuscitauit ⁊ ꝯsedere fecit ī celestib⁹ ī xp̄o ihū: vt ostenderet in seculis supueniētib⁹ habundātes diuicias gracie sue in bonitate sup̄ nos in xp̄o ihū. Gracia em̄ estis saluati per fidem: et hoc nō ex vobis. Dei em̄ donū est: nō ex opibus: vt ne quis glietur. Ipsius em̄ sumus factura: creati in cristo ihū in opibus bonis: q̄ preparauit deus vt in illis ambulem⁹. ꝓpter q̄d memores estote q⁹ aliquādo vos eratis gētes in carne q̄ dicebamini p̄putiū ab ea q̄ dicit̄ circūcisio in carne manufacta: q̄ eratis illo ī tempe sine xp̄o alienati a ꝯuersatōe isrl̄: ⁊ hospites testamētoz. p̄missionis spem non habētes. et sine deo ī hoc mūdo. Nūc aūt in xp̄o ihū vos q̄ aliquādo eratis longe facti estis p̄pe: ī sanguine xp̄i. Ipe em̄ ē pax nostra q̄ fecit vtraq; vnū: et mediū parietem macerie soluēs ī imicicias ī carne sua: legē mādatoz decretis euacuās vt duos cōdat ī semetipo ī vno nouo homīe faciēs pacē: vt reconciliet ambos ī vno corpore deo p̄ crucem ītrficiēs inimicicias ī semetipso: ⁊ veniēs euāgelizauit pacē vobis q̄ longe fuistis. et pacez his q̄ p̄pe: qm̄ p ipm habemus accessū ambo ī vno spiritu ad patrē. Ergo iā nō estis hospites ⁊ aduene s̄ estis ciues sanctoz et domestici dei: supedificati sup̄ fūdamētū apostoloz et p̄pharum ipso sūmo angulari lapide xp̄o ihū: in q̄ oīs edificatō ꝯstructa crescit ī templū sanctū ī dño. In q̄ et vos coedificamī ī habitaculū dei: in spū sancto. ¶ Ca. .III.

Huius rei gracia ego paul⁹ victus xp̄i ihū p vobis gētibus: si tamen audistis dispēsatōz gcie dei q̄ data ē mihi in vob: qm̄ secundū reuelatōz notū mihi factū ē sacramētū sicut sup̄ scripsi in breui p̄ut potestis legētes intelligē prudēcia meā ī misterio xp̄i: q̄d alijs generatōib⁹ nō ē agnitū filijs hominū. sicuti nūc reuelatū ē sāctis ap̄lis ei⁹ et p̄phētis ī spū: esse gētes coheredes et ꝯcorporales ⁊ ꝯparticipes p̄missionis ī xp̄o ihū p euāgeliuz cui⁹ fact⁹ sum ego minister scd̄m donū gr̄e dei q̄ data ē mihi scd̄m operatōz ⁊utis ei⁹. Mihi em̄ omniū sāctoz̄ minimo data est grā hec: ī gētib⁹ euāgelizare inuestigabiles diuicias xp̄i: et illuminare oīes q̄ sit dispēsatō sacramēti abscōditi a seculis in deo q̄ oīa creauit: vt innotescat p̄ncipib⁹ et potestatib⁹ ī celestib⁹ p ecclesiā mltifor̄mis sapiēcie dei. secundū p̄finitōz seculoz̄ quā fecit in xp̄o ihū dño nostro: ī quo habemus fiduciā et accessū ī ꝯfidencia p fidem eius. ꝓpter q̄d peto ne deficiatis ī tribulatōib⁹ meis p vobis: q̄ ē glia vestra. Hui⁹ rei gracia flecto genua mea ad patrez dñi nr̄i ihū xp̄i ex quo oīs p̄rnitas ī celis ⁊ ī terra nominatur: vt det vob s̄m diuicias glie sue ⁊utē. corroborari p spiritū ei⁹ ī interiorē hoīne xp̄m habitare p fidē ī cordib⁹ vestris: ī caritate radicati et fūdati: vt possitis ꝯprehendē cū oīb⁹ sāctis q̄ sit latitudo ⁊ lōgitudo ⁊ sublimitas ⁊ p̄fūdū. Scire etiaz supeminētē scientie caritatē xp̄i: vt ipleamī ī oīem plenitudinē dei. Ei aūt q̄ potēs ē oīa facere supabūdanter quā petim⁹ aut itelligimus secundū ⁊utē q̄ opat̄ in nobis: ipi gloria ī ecclesia et in xp̄o ihū in oīes generatōnes seculi seculoz̄um amen.

¶ Capitulū. .IIII.

Obsecro itaq; vos ego vinctus ī dō mino: vt digne ambuletis vocatio ne q̄ vocati estis cū omni humilitate ⁊ māsuetudine cum paciencia. suppor tātes inuicem in caritate: soliciti seruare vnitatē spiritus ī vinculo pacis. ¶Unū cor pus. vnus spirit⁹: sicut ⁊ vocati estis ī vna spe vocatōnis vestre. ¶Unus dñs. vna fides. vnum baptisma. vnus deus ⁊ pater omnium: q̄ sup oñes et p omnia ⁊ in oñib⁹ nobis. ¶Unicuiq; aūt nr̄m data ē gracia secūdum mēsuram donatōnis xp̄i. ¶Propter qđ dicit. Ascendēs in altū captiuā duxit captiuitatē: dedit dona hominibus. ¶Quod aūt ascēdit: quid ē nisi q⁹ et descendit primū ī inferiores ptes terre: ¶Qui descendit: ipe ē et q̄ ascendit sup oñs celos: vt adimpleret omnia. ¶Et ipe dedit quosdā quidē apostolos. q̄sdam aūt ꝓphetas. alios vero euāgelistas alios aūt pastores ⁊ doctores ad ꝯsumatōz sanctoꝝ in opus misterij in edificatōz corporis xp̄i: donec occurram⁹ omnes in vnitatē fidei et agnitōnis filij dei. in virū pfectū in mensurā etatis plenitudinis xp̄i: vt iam nō simus ꝑuuli fluctuātes et circūferamur omni vento doctrine in neq̄cia hominū in astucia ad circūuentōnez erroris. ¶Eleritatē aūt faciētes ī caritate crescam⁹ in illo p omnia q̄ ē caput cristus: ex quo totū corpus ꝯpactū et ꝯnexum p oñez iūcturā sūministratōis secūdū opatōz ī mensuram vniuscuiusq; mēbri augmentū corporis facit: ī edificatōz sui ī caritate. ¶Hoc igitur dico ⁊ testificor ī dño: vt iam ñ ambuletis sicut et gentes ambulāt in vanitate sensus sui tenebris obscuratū habētes intellectū: ⁊ alienati a vita dei p ignorāciam q̄ ē in illis ꝑter cecitatē cordis ipor: q̄ dsperātes seipos tradiderūt impudicicie. in operatōz immundicie omnis in auaricia. ¶Vos aūt nō ita didicistis cristum: si tamē illum audistis et in ipo edocti estis sicut ē veritas ī ihesu: deponere vos secūdū pristinam ꝯuersatōz veterē hominē q̄ corumpitur secundūz desideria erroris. ¶Renouamini aūt spiritu mētis vestre: et induite nouum hominē q̄ secundū deum creatus ē in iusticia et sanctitate veritatis. ¶Propter qđ deponētes mēdaciū loq̄mī veritatez vnusquisq; cū ꝓximo suo: qm̄ sum⁹ inuicē membra. ¶Irascimini: et nolite peccare. Sol nō occidat sup iracundiā vr̄am. ¶Nolite locum dare dyabolo. ¶Qui furabat iam nō furet. magis aūt laboret operando manibus suis q̄ bonū ē: vt habeat vnde tribuat necessitatem pacienti. ¶Omnis sermo malus ex ore vestro nō pcedat: sed si quis bonus ad edificatōz fidei: vt det graciā audiētib⁹. ¶Et nolite ꝯtristare spiritū sāctū dei: ī quo signati estis ī die redemptōis. ¶Omnis amaritudo et ira et indignatio ⁊ clamor et blasphemia tollat⁹ a vobis: cū oñi malicia. ¶Estote aūt inuicē benigni: misericordes inuicē: sicut et de⁹ in xp̄o donauit vob⁹.

¶ Ca. V.

Estote ergo imitatores dei sicut filij carissimi: et ambulate ī dilectōe sicut et cristus dilexit nos: ⁊ tradidit semetipm p nob⁹ oblationē ⁊ hostiā deo in odorem suauitatis. ¶Fornicatio autē et omnis īmundicia aut auaricia nec nominet⁹ in vobis. sicut decet sāctos: aut turpitudo aut stultiloq̄um aut scurrilitas q̄ ad rez nō ptinet: ꝑ magis grārūactio. ¶Hoc ei scitote intelligētes: q⁹ oñis fornicator aut īmundus aut auarus qđ ē ydoloꝝ ⁊uit⁹ ñ habet hereditatē in regno xp̄i ⁊ dei. ¶Nemo vos seducat inanib⁹ v̄bis: ꝓpter hec em̄ venit ira dei in filios diffidēcie. ¶Nolite g̃ effici participes eorū. ¶Eratis em̄ aliquādo tenebre: nūc aūt lux in dño: vt filij lucis ambulate. ¶Fructus em̄ lucis ē ī omni bonitate et iusticia et veritate. ¶Probantes qđ sit beneplacitū deo: et nolite ꝯmunicare operibus īfructuosis tenebraꝝ: magis aūt redarguite. ¶Que em̄ in occulto fiūt ab ipsis: turpe ē et dicere. ¶Omnia aūt q̄ arguunt⁹ a lumine manifestant⁹. ¶Omne em̄ qđ manifestat⁹. lumē ē. ¶Propter qđ dicit. Surge q̄ dormis et exurge a mortuis: ⁊ illūminabit te cristus. ¶Videte itaq; frēs quō caute ambuletis: nō q̄si insipientes ꝑ vt sapiētes: redimentes tem⁹ quoniam dies mali sunt. ¶Propterea nolite fieri imprudētes: ꝑ intelligentes q̄ sit voluntas dei. ¶Et nolite īebriari vino ī quo ē luxuria: ꝑ implemini spiritusāctu loquētes vobismetipis ī psalmis ymnis ⁊ cāticis spiritalib⁹ cantātes ⁊ psallentes ī cordib⁹ vr̄is dño: gracias agentes sēper p oñib⁹ ī noie dñi nr̄i ihu xp̄i deo et pr̄i. ¶Subiecti īuicē: ī timore xp̄i. ¶Mlieres viris suis sb̄dite sīt sic dño: qm̄ vir caput ē

mulieris sicut xp̄ūs caput est ecclesie: ipse saluator corporis eius. Sed sicut ecclesia subiecta est christo: ita et mulieres viris in omnib⁹. Viri diligite uxores vestras sicut et xp̄us dilexit ecclesiam: et seip̄m tradidit p ea vt illā sanctificaret mundans eam lauacro aque ī v̄bo vite: vt exhiberet ipse sibi gloriosam ecclesiam nō habentē maculam aut rugam aut aliq̄d huiusmodi: sed vt sit sancta et immaculata. Ita ⁊ viri debent diligere uxores suas: vt corpora sua. Qui suaz uxorē diligit: seip̄m diligit. Nemo ei vnq̄ carnē suā odio habuit: sed nutrit et fouet eā sicut et xp̄us ecclesiā: quia mēbra sumus corporis ei⁹ de carne ei⁹ et de ossibus ei⁹. Propter hoc relinquet homo patrem ⁊ matrē suam: ⁊ adherebit uxori sue. ⁊ erūt duo ī carne vna. Sacramētum hoc magnum est. Ego aūt dico: in xp̄o et ī ecclesia. Verūtamē et vos singuli vnusquisq⁹ uxorē suam sicut seip̄m diligat: uxor autē timeat uir suum.

Capitulum. .VI.

Filij obedite parentib⁹ vr̄is in dn̄o. Hoc em̄ iustū est. Honora patrem tuū et matrem tuā: q̄d ē mandatū primuz in p̄missione: vt bene sit tibi et sis longeuus sup̄ terraz. Et vos patres nolite ad iracundiaz puocare filios vestros: sed educate illos in disciplina et correptione dn̄i. Serui obedite dn̄is carnalibus cū timore et tremore. in simplicitate cordis vestri sicut xp̄o: nō ad oculū seruientes quasi hominibus placētes: sed vt serui xp̄i facientes voluntatem dei: ex animo cū bona voluntate seruientes sicut domino ⁊ nō hominibus: sciētes q̄m vnusq̄sq⁹ q̄dcūq⁹ fecerit bonuz hoc recipiet a dn̄o siue seruus siue liber. Et vos dn̄i eadē facite illis remittētes minas. sciētes q⁹ et illoz⁹ et vr̄ dn̄s ē ī celis: et p̄sonaz⁹ acceptio n̄ ē apud deū. Decetero fres p̄fortamī ī dn̄o. ⁊ ī potēcia vtutis ei⁹. Induite vos armaturam dei vt possitis stare aduersus insidias dy̆aboli: q̄m nō ē nobis colluctatō aduersus carnē ⁊ sanguinē sed aduersus p̄ncipes et potestates: aduersus mūdi rectores tenebraz⁹ haz⁹. cōtra spiritalia neq̄cie ī celestib⁹. Propt̄ea accipite armaturā dei vt possitis resistere in die malo: et ī om̄ib⁹ p̄fecti stare. State ḡ succincti lūbos vr̄os ī veritate: et induti lorica iusticie: ⁊ calciati pedes ī p̄paratōez euāgelij pacis. In om̄ibus sumētes scutū fidei in q̄ possitis omnia tela neq̄ssimi ignea extinguere: et galeam salutis assumite. ⁊ gladium spiritus quod est v̄bum dei: p omnem orationē et obsecratōz orātes omni tempe in spiritu et in ipso vigilātes in omni instancia et obsecratiōe p om̄ibus sanctis et p me: vt det̄ mihi sermo in apertione oris mei cū fiducia notum facere misteriū euāgelij pro q̄ legatōe fungor in cathena: ita vt in ipso audeaz⁹ put oportet me loq̄. Vt autem et vos sciatis que circa me sūt quid agam: omnia vobis nota faciet tichic⁹ carissimus frater et fidelis minister in domino: quē misi ad vos ī hoc ip̄m vt p̄gnoscatis que circa nos sūt: ⁊ p̄soleť corda vestra. Pax fratrib⁹ et caritas cum fide a deo p̄re nostro et domino ihesu christo. Gracia cum omnib⁹ q̄ diligūt dominū nostrū ihesū christum in corruptōne amen.

Explicit epistola ad ephesios. Incipit argumētū in epistolam ad philipenses.

Philipēses sunt macedones. hij accepto v̄bo veritatis p̄stiterūt ī fide: nec receperunt falsos apostolos. Hos collaudat apostolus: scribēs eis a roma de carcere per epafroditū.

Finitur argumētū. Incipit epistola ad philipenses.

Paulus ⁊ thimothe⁹ serui ih̄u xp̄i: om̄ib⁹ sāctis in christo ih̄u q̄ sūt philippis cū episcopis ⁊ dy̆aconibus. Gracia vob⁹ et pax a deo patre nostro: et dn̄o ih̄u christo. Gracias ago deo meo ī omni memoria vr̄i semp̄ ī cūctis oronib⁹ meis p om̄ibus vob⁹ cū gaudio dep̄catōz faciens sup̄ p̄municatōnē vr̄am ī euāgelio xp̄i a primo die usq⁹ nūc: p̄fidens hoc ip̄m q⁹ qui cepit in vobis opus bonū p̄ficiet usq⁹ in diem xp̄i ihesu. Sicut est mihi iustum hoc sentire p omnibus vobis: eo q⁹ habeam vos in corde et ī vinculis meis et in defensione ⁊ confirmatione euangelij: socios gaudij mei omnes vos esse. Testis enim mihi ē deus quomodo cupiam omnes vos in visceribus ihesu

cristi. Et hoc oro: vt caritas vra magis ac magis habundet in omni sciẽcia ⁊ in omni sensu: vt ꝓbetis potiora. vt sitis sinceres ⁊ sine offensa ī diẽ xp̃i: repleti fructu iustície p ihm xp̃m in laudẽ et gl'iam dei. Scire aũt volo vos frēs: qz q̃ circa me sũt magis ad ꝓfectũ venerũt euangelij. ita vt vincula mea manifesta fierẽt in xp̃o. ī omni pretorio et in ceteris omnib: vt pl'es e fratribus ī dño. ꝑfidẽtes ī vincul' meis. habũdãtí⁹ audẽrẽt sine timore verbũ dei loq̃. Quidam q̃dem et ꝓpter inuidiã et ꝓtẽtionẽ: q̃dã aũt et ꝓpter bonã volũtatẽ xp̃m p̃dicant. Quidã ex caritate: sciẽtes qm̃ in defẽsiõez euãgelij posit⁹ sũ. Quidã aũt ex ꝓtẽtõe xp̃m ãnunciãt nõ sincere: existimãtes p̃ssuram se suscitare vincul' meis. Quid em̃? Dũ omni modo siue p occasionẽ siue p veritatem xp̃us ãnuncietur: et in hoc gaudeo: sed et gaudebo. Scio em̃ qz hoc mihi ꝓueniet ad salutẽ. p vr̃am oratõz ⁊ sũministratõz spũs ihesu xp̃i. secundũ expectatõz et spem meã qz ī nullo cõfundar: sed ī omni fiducia sic̃ semp ⁊ nũc magnificabit̃ xp̃us in corpore meo: siue p vitam siue p mortẽ. Mihi em̃ viuere xp̃us ẽ: ⁊ mori lucr̃. Quod si viuere ī carne. hic mihi fructus op9 ẽ: ⁊ q̃d eligam ignoro: coartor aũt: e duob⁹ desideriũ habẽs. Dissolui ⁊ esse cũ cristo ml'tomagis melius: ꝑmanere aũt ī carne. necessariũm ẽ ꝓpter vos. Et hoc ꝓfidẽs sciẽs qz manebo et ꝑmanebo omnib⁹ vob⁹ ad ꝓfectũ vr̃m et gaudiũ fidei: vt gratulatio vr̃a abundet in xp̃o ihũ ī me: p meũ aduentũ itẽr̃ ad vos. Tantũ digne euangelio xp̃i ꝓuersamĩ: vt siue cũ venero et videro vos. siue absẽs audiam de vob⁹: qz statis ī vno spiritu. vnanimes. collaborãtes fidei euãgelij: et ī nullo terreamini ab aduersarijs q̃ est illis causa ꝑditionis: vobis aũt salutis. Et hoc a deo. Quia vobis donatũ est p xp̃o. nõsolum vt in eũ credatis ſ vt etiã p illo paciamĩ: idẽ certamen habẽtes q̃le et vidistis ī me ⁊ nũ audistis de me.

¶ Capitulũ. .II.

Si q̃ ergo ꝓsolatio ī xp̃o. si q̃d solatiũ caritatis. si q̃ societas spũs. si q̃ viscera miseratõis: implete gaudium meũ. vt idẽ sapiatis. eandẽ caritatẽ habẽtes: vnanimes. idipm̃ senciẽtes. Nihil p ꝓtentionem neq̃ p inanem gl'am: ſ in humilitate superiores sibinuicez arbitrãtes: ñ que sua sũt singuli cõsiderãtes. ſ ea q̃ aliorum. Hoc em̃ sentite in vobis: q̃d est ī xp̃o ihesu. Qui cũ in forma dei esset nõ rapinã arbitratus est esse se equalẽ deo: sed semetipm̃ exinaniuit formam ſui accipiẽs in similitudinẽ hominũ fact⁹: et habitu inuẽt⁹ vt homo. humiliauit semetipm̃ factus obediẽs vsq̃ ad mortẽ: mortẽ aũt crucis. Propter quod deus exaltauit illum. ⁊ donauit illi nomẽ q̃d ẽ sup̃ omne nomẽ: vt ī nomine ihesu omne genu flectat̃ celestiũ. terrestriũ et infernorũ: et omnis lingua ꝓfitea-tur qz dom̃in⁹ ihesus cristus ī gl'ia ẽ dei patris. Itaq̃ carissimi mei sicut semper obedistis: nõ ī p̃sencia mei tm̃ sed ml'tomagis nũc in absẽcia mea: cum metu et tremore vr̃am salutẽ operamini. Deꝰ ẽ em̃ qui operatur in vobis et velle et proficere pro bona voluntate. Omnia aũt facite sine murmurationib⁹ ⁊ hesitationibus: vt sitis sine q̃rela et simplices filij dei sine reꝓhensione ī medio natõnis praue ⁊ puerse: inter q̃s lucetis sicut luminaria in mundo. v̊bum vite ꝓtinentes ad gl'iam meã in die cristi: qz nõ in vacuũ cucurri neq̃ ī vacuũ laboraui: ſ et si immolor sup̃ sacrificiũ et obsequiũ fidei vr̃e: gaudeo ⁊ ꝓgratulor omnibus vob⁹. Idipm̃ aũt et vos gaudete ⁊ ꝓgratulamini mihi. Spero aũt ī domino ihesu thimotheum me cito mittere ad vos: vt ⁊ ego bono aĩo sim ꝓgnitis q̃ circa vos sĩt. Neminẽ em̃ habeo tam vnanimez: q̃ sincera affectõe p vobis solicit⁹ sit. Omnes em̃ q̃ sua sũt q̃rũt: nõ q̃ sũt ihũ xp̃i. Experimẽtũ aũt ei⁹ ꝓgnoscite: qz sicut patri filiꝰ mecũ ſuiuit ī euangelio. Hunc igiẽ spero me mittere ad vos: mox vt videro q̃ circa me sũt. Cõfido aũt ī dño: qm̃ ⁊ ipe veniã ad vos cito. Necessariũ autẽ existimaui epafroditũ frem et coopatorẽ et ꝓmilitonẽ meũ. vr̃m aũt apl'm. ⁊ ministrũ necessitatis mee. mittẽ ad vos: qm̃quidẽ omnes vos desiderabat: ⁊ mestus erat ꝓpt̃ea q⁹ ⁊ audieratis illũ ifirmatũ. Nã ⁊ infirmat⁹ ẽ vsq̃ ad mortẽ: ſ deꝰ misertus ẽ ei⁹. Nõsolũ aũt eius: verũecia et mei: ne tristiciã sup̃ tristiciã hr̃ez. Festinãti⁹ g̃ mi si illũ: vt viso eo itẽr̃ gaudeatis: ⁊ ego sine tristicia sim. Excipite itaq̃ illũ cũ oĩ gaudio in dño: ⁊ eiusmodi cũ honore habete quoniam ꝓpter opus cristi vsq̃ ad mortẽ accessit. tradens animaz suam. vt impleret

id qđ ex vob ꝺeerat erga meum obſequm.

Capitulum. .III.

Decetero fratres mei gaudete ī domino. Eadem vobis ſcribere mihi qꝺem nō pigrum: vobis aūt neceſſarium. Videte canes: videte malos operarios: videte cōciſionē. Nos enī ſumus circūciſio qui ſpiritu ꝺuimus ꝺeo: ꝙ gloriamur in xp̄o ihesu et nō in carne fiducią habentes: quāq̄ et ego habeam ꝓfidenciā in carne. Si qs alius videt ꝓfidere ī carne: ego magis. circūciſus octaua die ex genere iſrahel de tribu beniamin: hebre⁹ ex hebreis ſecundū legem phariſeus: ſecundū emulationē ꝓſequēs eccleſiam dei: ſecundū iuſticiā q̄ in lege ē ꝙuerſatus ſine q̄rela. Sed q̄ mihi fuerūt lucra: hec arbitratus ſū ꝓpter xp̄m detrimēta. Verūtamen exiſtimo oīa detrimētum eſſe ꝓpter eminētem ſcienciam ihesu xp̄i dñi mei: ꝓpter quē oīa detrimētum feci et arbitror vt ſtercora vt xp̄m lucrifaciā: vt et inueniar in illo non habens meaz iuſticiā que ex lege ē: ſed illā que ex fide eſt criſti. que ex deo eſt iuſticia in fide ad ꝓgnoſcendū illum. et ꝟtutez reſurrectōnis eius. ꝙ ſocietatem paſſionū illi⁹. ꝓfigurat⁹ morti ei⁹: ſi quo modo occurrā ad reſurrectōz q̄ eſt ex mortuis: nō q̄ iam acceperim aut iam ꝓfect⁹ ſim. Sequor autez ſi quō comꝓhendam in quo et ꝓꝓhenſus ſum a criſto ihesu. Fratres: ego me ñ arbitror comꝓhendiſſe. Vnū aūt: que qꝺem retro ſt obliuiſcens ad ea vero q̄ ſunt ꝓtiora extendens meipm: ad deſtinatum perſequor. ad brauiū ſupne vocatōis dei in criſto ihesu. Quicūq̄ ergo ꝓfecti ſumus hoc ſenciam⁹: etſi aliquid aliud ſapitis: et hoc vobis de⁹ reuelauit. Verūtamē ad quod ꝓuenim⁹ vt idem ſapiam⁹: ꝙ in eadem ꝓmaneamus regula. Imitatores mei eſtote fratres: et obſeruate eos q̄ ita ambulāt ſicut habetis formā noſtram. Multi enī ambulāt quos ſepe dicebam vob: nunc autem et flens dico inimicos crucis criſti: quorum finis interit⁹: quorū deus venter ē: et gl̄ia in cōfuſione ipſoruz qui terrena ſapiūt. Noſtra aūt ꝓuerſatio in celis eſt. Vnde etiā ſaluatorez expectam⁹ dñm nr̄m ihm xp̄m: qui reformabit corp⁹ humilitatis nr̄e ꝓfiguratum corpori claritatis ſue: ſecundū opatōnē q̄ etiā poſſit ſubicē ſibi oīa.

Capitulum. .IIII.

Itaq̄ fratres mei cariſſimi et deſiderantiſſimi: gaudiū meum ꝙ corona mea: ſic ſtate in dño cariſſimi. Euchodiam rogo et ſinthicen deprecor idipſum ſapere in domino. Etiam rogo et te germane cōpar: adiuua illas que mecū laborauerūt in euangelio cum clemente ꝙ ceteris adiutoribz meis: quorum nomina ſt in libro vite. Gaudete in dño ſemper: iterꝙ dico gaudete. Modeſtia vr̄a nota ſit oīmibus hominibus. Dnūs enī ꝓpe eſt. nihil ſoliciti ſitis: ſed in omni oratione ꝙ obſecratione cū grārūactōne peticiones veſtre inoteſcāt apud deum. Et pax dei q̄ exꝙpat oīez ſēſū: cuſtodiat corda vr̄a et īt̄ligēcias vr̄as ī xp̄o ihū. Decetero frēs q̄cunq̄ ſūt vera. q̄cūq̄ pudica. q̄cūq̄ iuſta. quecūq̄ ſancta. quecunq̄ amabilia. quecūq̄ bone fame: ſi q̄ virt⁹. ſi q̄ laus diſcipline. hec cogitate: que et didiciſtis. et accepiſtis. et audiſtis. et vidiſtis in me. Hec agite et de⁹ pacis erit vobiſcum. Gauiſus ſum autē in domino vehementer quoniam tandem aliquando refloruiſtis pro me ſentire ſicut ꝙ ſenciebatis. Occupati autē eratis. Non q̄ſi ꝓpter penuriam dico. Ego enī didici in q̄bus ſum ſufficiens eſſe. Scio ꝙ humiliari: ſcio et habundare. Vbiq̄ et in oīmibus inſtitut⁹ ſum: et ſaciari et eſurire ꝙ habūdari et penuriam pati. Omnia poſſum: in eo q̄ me confortat. Veruntamē bene feciſtis: ꝓmunicantes tribulationi mee. Scitis aūt et vos philipenſes q̄ in principio euāgelij quando ꝓfectus ſū a macedonia. nulla mihi eccleſia ꝓmunicauit ī ratione dati ꝙ accepti. miſi vos ſoli: quia et theſſalonicā ſemel ꝙ bis in vſum mihi miſiſtis. Non quia quero datum: ſed requiro fructuz habundantem in ratione vr̄a. Habeo aūt oīa: et habundo. Repletus ſū acceptis ab epafrodito: q̄ miſiſtis in odorem ſuauitatis hoſtiā acceptā placentē deo. Deus aūt meus impleat oīe deſideriū veſtrū ſcd̄m diuicias ſuas in gl̄ia in xp̄o ihū. Deo aūt et patri noſtro gl̄ia: in ſecula ſeculorum amen. Salutate omnē ſanctum ī criſto ihū. Salutant vos qui mecum ſunt fratres. Salutant vos omnes ſancti: maxime autez qui de ceſaris domo ſunt. Gracia dñi noſtri ihesu criſti cum ſpiritu veſtro amen.

Finis epistole ad philipenses. ¶ Incipit epistole ad colosenses argumētū.

Colosēses.et hij sicut et laodicenses sūt asiani:et ipsi preuenti erant a pseudo apostolis.nec ad hos accessit ipe apostolus sed et hos p epl'am corrigit.Audierant enim verbum ab arcippo:q̄ et ministeriū in eos accepit.Ergo apostolus iam ligatus scribit eis ab epheso p tithicum dy̆aconem ⁊ onesimum acolitum. ¶ Explicit argumentum. Incipit epistola ad colosenses.

Paulus apostol⁹ ihesu cristi per voluntatē dei.⁊ thimotheus frater:hijs q̄ sūt colosis.sāctis ⁊ fidelibꝫ fratribus in cristo ihesu. Gracia vobis et pax a deo p̄re nostro.Gracias agimus deo et patri domini nostri ihesu cristi semper p vobis orantes:audientes fidem vestrā in cristo ihesu et dilectionē quam habetis in sanctos omnes propter spem que reposita est vobis ī celis:quā audistis in v̄bo veritatis euangelij quod puenit ad vos sicut et ī vniuerso mundo est:et fructificat et crescit sicut in vobis ex ea die qua audistis et ꝺgnouistis graciam dei in veritate:sicut didicistis ab epafra carissimo conserua nostro:q̄ est fidelis pro vobis minister cristi ihesu.Qui etiam manifestauit nobis dilectōnez vr̄az ī spiritu. Ideo et nos ex qua die audiuim⁹ nō cessamus p vobis orantes:et postulantes vt impleamini agnitione volūtatis ei⁹ in omni sapiencia ⁊ intellectu spirituali:vt ambuletis digne deo p omnia placentes:ī omni opere bono fructificantes et crescētes in sciencia dei:in omni virtute ꝺfortati secundū potēciam claritatis eius ī omni paciencia et longanimitate:cuz gaudio gracias agentes deo patri:qui dignos nos fecit in partem sortis sanctorū in lumine. Qui eripuit nos de potestate tenebrarū:et transtulit in regnum filij dilectionis sue:ī quo habemus redēptionem et remissionez peccatorum.Qui est ymago dei īuisibilis. primogenitus omnis creature:quoniaz ī ipo ꝺdita sunt vniuersa in celis et in terra visibilia ⁊ inuisibilia.Siue throni siue dominatōes siue principat⁹ siue pōtates:oīa in ipso et p ipsuz creata sunt .Et ipse ē ante omnes:et omnia in ipso ꝺstant. Et ipse est caput corporis ecclesie qui est principium primogenitus ex mortuis:vt sit omnibus ipse primatum tenens.Quia in ipo cō placuit omnem plenitudinem inhabitare: et p ipsum recōciliari omnia in ipso.pacificans p sāguinem crucis eius siue que in terris siue que ī celis sunt. Et vos cū essetis aliquādo alienati ⁊ inimici sensu.ī operibus malis:nūc autē reconciliati in corpore carnis eius per mortem. Exhibē vos sanctos et immaculatos ⁊ irreprehensibiles coram ipo:si tamen pmanetis ī fide fūdati et stabiles et immobiles a spe euangelij quod audistis:quod p̄dicatum est ī vniuersa creatura que sub celo est:cui⁹ factus sum ego paulus minister:qui nūc gaudeo in passionibꝫ p vobis:et adimpleo ea q̄ desunt passionum cristi in carne mea p corpore eius quod est ecclesia. Cuius fact⁹ sū ego minister secundum dispensationez dei que data est mihi in vobis:vt impleaz verbum dei.misterium quod absconditu3 fuit a seculis ⁊ generatōnibꝫ:nūc aūt manifestatū est sanctis eius quibus voluit deus notas facē diuitias glorie sacramēti hui⁹ in gētibus:q̄ est cristus ī vobis spes glorie.quem nos ānunciam⁹:corripiētes omnem hominem et docentes in omni sapiencia:vt exhibeamus omnem hominem perfectum in cristo ihesu:in quo et laboro certando secundum operationem eius quam operatur in me in v̄tute. ¶ Capi. .II.

Volo em̄ vos scire q̄lem solicitudinē habeam p vob⁹ ⁊ p hijs q̄ sūt laodicie.⁊ q̄cunqz nō viderūt faciē meā in carne:vt cōsolent̄ corda ipor̄ īstructi ī caritate ⁊ ī oīs diuicias plenitudinis intellectus ī agnitōe misterij dei patris cristi ih̄u:ī q̄ sūt oīs thesauri sapiēcie ⁊ sciēcie abscondīti.Hoc aūt dico:vt nemo vos decipiat ī sublimitate ꝓmonū. Nāetsi corpore absens sū:ꝑ spū vobiscū suz gaudēs ⁊ vidēs ordinē v̄rm.⁊ firmamētū.ei⁹ q̄ ī xp̄o ē fidei v̄re.Sicut ergo accepistis ih̄m xp̄m dn̄m nr̄m ī ipo ābulate:radicati et superedificati ī ipo.⁊ ꝺfirmati ī fide sicut et didicistis:habūdātes ī illo ī grārūactōe. Videte ne q̄s vos decipiat p philosophiaz ⁊ īanem fallaciam:secundum traditionē hominum

secundū elemēta mūdi: q nō secundū xp̄m. Quia in ip̄o inhabitat oīis plenitudo diuinitatis corporaliter: q estis ī illo repleti q̄ ē caput oīis p̄ncipat⁹ et potestatis. In quo et circūcisi estis circūcisione nō manufacta ī expoliatōe corporis carnis: sed ī circūcisione xp̄i ꝑsepulti ei ī baptismo: in quo q resurrexistis p̄ fidem opatōnis dei q̄ suscitauit illū a mortuis. Et vos cuz mortui essetis in delictis et p̄putio carnis vr̄e ꝓuiuificauit cū illo donās vob oīa delicta: delēs qd aduersus nos erat cyrog̃phū decreti qd erat ꝓtrariū nob. Et ipsuz tulit de medio affigēs illud crucī: q expoliās p̄ncipat⁹ et potestates ēduxit ꝓfitēter: palam triūphās illos ī semetip̄o. Nēo g̃ vos iudicet ī cibo aut ī potu aut ī pte diei festi aut neomenie aut sabbatorū q̄ sūt vmbra futuror: corpus aūt xp̄i. Nemo vos seducat volēs ī humilitate q religione anglor̄ q̄ non vidit. ambulās frustra īflatus sēsu carnis sue: et nō tenēs caput ex q̄ totū corp⁹ p̄ nexus et ꝓiūctōnes sūministratū et ꝓstructū crescit ī augmentum dei. Si g̃ mortui estis cū xp̄o ab elemētis hui⁹ mūdi: quid adhuc tā q̄ viuētes ī mūdo discernitis: Ne tetigeritis. neq gustaueritis. neq contrectaueritis: q̄ sūt oīa ī interitu ip̄o vsu secundū p̄cepta q doctrinas hominū: q̄ sūt rationez q̄dem habētia sapiēcie ī supstitiōe q humilitate et nō ad p̄cendū corpori: nō in honore aliq̄ ad satuzitatē carnis. ¶ Ca. .III.

Si ergo cōsurrexistis cū xp̄o q̄ sursū sunt q̄rite vbi xp̄us ē in dextra dei sedens: q̄ sursū sūt sapite: nō q̄ sup terrā. Mortui em̄ estis et vita vr̄a abscondita ē cū xp̄o ī deo: cū aūt xp̄us apparuerit vita vr̄a: tunc et vos apparebitis cū ip̄o in glia. Mortificate g̃ mēbra vr̄a que sūt sup terrā: fornicatōz. immūdiciā. libidinē. ꝓcupiscēciā malā. et auariciā. q̄ ē simulacror̄ seruitus: p̄ter q̄ venit ira dei sup filios icredulitatis. ī q̄bo et vos ambulastis aliq̄ndo cū viueretis ī illis. Nūc aūt deponite q vos oīa: irā. īdignatōz. maliciā. blasphemiā. turpē sermonē de ore vr̄o. Nolite mētiri īuicem: expoliātes vos veterē hoīnē cū actibus suis et induētes nouū euz q̄ renouat̄ ī agnitōz dei: secūdū ymaginē ei⁹ q̄ creauit eū: vbi nō ē masc'lus et femīa gētilis et iudeus: circūcisio et p̄putiū. barbar⁹ q scita. seruus et liber: s oīa q ī oīib⁹ xp̄us. Induite vos ergo sicut electi dei sācti et dilecti viscera misericordie: benignitatē. hūilitatem. modestiam. paciencia. supportantes inuicē et donātes vobismetip̄is si quis aduersus aliquē habet q̄relam: sicut et dom̄in⁹ donauit vob ita et vos. Sup̄ omnia aūt hec caritatē habete qd ē vinculū perfectōnis: et pax xp̄i exultet in cordib⁹ vr̄is. ī qua et vocati estis ī vno corpe: q g̃ti estote. Verbū cristi habitet ī vobis habundanter: ī omni sapiēcia docētes et ꝓmonentes vosmetip̄os ī psalmis ymnis q cāticis spiritalib⁹ ī gracia ctāātes ī cordib⁹ vr̄is deo. Oīe qd̄cūq̄ facitis ī ūbo aut ī opere: omnia ī nomīe dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i: gracias agentes deo et patri per ip̄m. Mulieres subdite estote viris: sicut oportet in dn̄o. Viri diligite vxores vr̄as: et nolite amari esse ad illas. Filij obedite p̄entibus p̄ oīa: hoc em̄ placitū ē ī dn̄o. Patres nolite ad iracūdiā ꝓuocare filios vr̄os: vt n̄ pusillo aīo fiāt. Serui obedite p̄ omnia dn̄is carnalib⁹: n̄ ad oculum seruiētes q̄i hominib⁹ placētes: sed ī simplicitate cordis timētes deū. Quodcūq̄ facitis. ex animo opamini. sicut dn̄o et nō hominibus: sciētes q a dn̄o accipietis retributōz hereditatis· Domīo cristo seruite. Qui em̄ iniuriā facit recipiet id qd̄ iniq gessit: et nō ē personax accepcio apud deū.

Domī qd̄ iustū ē et equū. ¶ Ca. IIII. Serui p̄state: sciētes q et vos dn̄m habetis ī celo. Orationi instate vigilātes ī ea ī grārūactōe: orantes simul et p̄ nob: vt de⁹ apiat nob ostiuz sermonis ad loquēdū misteriū xp̄i: p̄p̄ē qd̄ etiā vinct⁹ sū: vt manifestem illud ita vt oportet me loqui in sapiencia ambulate ad eos qui foris sūt: tempus redimētes. Sermo vester semper ī gracia sale sit cōdit⁹: vt sciatis quō oporteat vos vnicuiq̄ respōdere. Que circa me sūt omnia vob nota faciet tychicus carissimus frater et fidelis mīster et ꝓseruus in domino: quem misi ad vos ad hoc ipsuz vt cognoscat que circa vos sūt: et consoletur corda vestra cū onesimo carissimo et fideli fratre q̄ ex vobis ē: qui omnia q̄ hic agunt̄ nota faciēt vobis. Salutat vos aristarcus cōcaptiuus meus: et marcus consobrinus barnabe: de quo accepistis mandata. Si venerit ad vos: suscipite illū. Et ihūs q

dicitur iust⁹:qui sūt ex circūcisione.hij soli sunt adiutores mei ī regno dei:qui mihi fuerūt solatio. Salutat vos epafras ꝙ ex vobis ē ꝟuus cristi ihesu:semper solicitus pro vobis ī orationibus:vt stetis perfecti et pleni in omni voluntate dei. Testimonium enim illi perhibeo:ꝙ habet multuz laborem pro vobis et pro hijs qui sunt laodicie et qui ierapoli. Salutat vos lucas medicus carissimus:et demas. Salutate fratres qui sunt laodicie et nymphan:et que in domo eius est ecclesiam. Et cū lecta fuerit apud vos epistola hec.facite vt et in laodicensium ecclesia legatur: et eam que laodicensium est vobis legatur. Et dicite archippo. Vide misterium quod accepisti in domino:vt illud impleas. Salutatio mea manu pauli. Memores estote vinculorum meorum . Gracia dñi ihesu vobiscū amen. Explicit epistola ad colosenses. ¶ Incipit argumētū ī epl'az ad thessalonicēses ꝑmā.

Thessalonicenses sunt macedones: qui accepto verbo veritatis persti terunt in fide:eciam in persecutione ciuium suorum . Preterea nec receperūt falsos apostolos:nec ea q̄ a falsis apostolis dicebanť.hos collaudat apostolus scribens eis ab athenis:p tithicum dyaconum. et onesimum acolitum.
Finis huius argumēti. ¶ Incipit epistola prima ad thessalonicēses.

Paulus ⁊ siluanus ⁊ thimotheus:ecclesie thessalonicē sium in deo patre nostro ⁊ domino ihu cristo :gracia vobis et pax. Gracias agimus deo semper ꝓ omnib vobis memoriam vestri facientes in orationibus nris sine itermissione:memores operis fidei vestre et laboris.et caritatis. ⁊ sustinēcie spei domini nri ihu cristi:ante deum et patrem nostrū. Sciētes fratres dilecti a deo electōnem vestram:quia euāgelium nostrum nō fuit ad vos in sermone tātum sed et in virtute et ī spiritusācto et in plenitudine mlta:sicut scitis quales fuerimus in vobis ꝓter vos. Et vos imitatores nostri facti estis et domini:eripiētes verbum ī tribulatōe multa cū gaudio spirituſsācti :ita vt facti sitis forma omibus

crētētibus ī macedonia et ī achaia. A vob em̄ diffamatus est sermo dñi nōsolū ī macedonia et ī achaia:sed et ī omni loco fides vestra que est ad deū ꝓfecta est:ita vt ñ sit nobis necesse quicq̄ loqui. Ipsi em̄ de nob ānūciāt qualem introitum habuerim⁹ ad vos:et quō cōuersi estis ad deum a simulacris seruire deo vero et viuo:et expectare filium eius de celis quez suscitauit ex mortuis ihesum:quia eripuit nos ab ira ventura. ¶ Capitulum. .II.

Nam ipsi scitis fratres introitū nostrum ad vos.quia nō ianis fuit: sed ātea passi multa:et cōtumelijs affecti sicut scitis ī philippis:fiduciam habuimus ī deo nostro loqui ad vos euāgelium dei ī multa solicitudine. Exhortatō em̄ nra ñ de errore neq̄ de īmundicia neq̄ in dolo.sed sicut probati sumus a deo vt crederetur nobis euāgelium ita loquimur :ñ quasi hominibus placētes:ꝑ deo qui probat corda nra. Neq̄ em̄ aliquādo fuimus ī sermone adulatōis sicut scitis:neq̄ ī occasione auaricie deus testis est:nec querentes ab hominibus gloriam neq̄ a vobis neq̄ ab alijs cum possemus vobis oneri esse vt cristi apostoli. Sed facti sum⁹ pauuli ī medio vestrum tāq̄ si nutrix foueat filios suos:ita desiderantes vos cupide.volebam⁹ tradere vobis nōsolum euāgelium dei sed eciam animas nostras:quoniam carissimi nobis facti estis. Memores em̄ facti estis fratres laboris nri et fatigatōis:die et nocte operantes.ne quem vestrum grauaremus:predicauimus ī vobis dei euāgelium Vos testes estis et deus:q̄ sancte et iuste ⁊ sine querela vobis qui credidistis fuimus sicut scitis:qualiter vnūquenq̄ vestruz sicut pater filios suos deprecātes vos et cōsolātes:testificati sumus vt ambularetis digne deo qui vocauit vos ī suum regnum et gloriam. Ideo et nos gracias agim⁹ deo sine itermissione:qm̄ cū accepissetis a nob ꝟbum audit⁹ dei.accepistis illud nō vt verbum hominū ꝟ sicut est vere ꝟbum dei:qui operatur in vobis qui credidistis. Vos em̄ imitatores facti estis fratres ecclesiaꝝ dei que sunt in iudea in cristo ihesu:quia eadē passi estis et vos a contribulibus vestris sicut et ipsi a iudeis:qui et dominum occiderunt ihesum et ꝓphetas et nos persecuti

sūt: et deo nō placēt. et omnib⁹ hominib⁹ aduersant̄: phibētes nos gentilibus loqui vt salue fiant: vt impleāt peccata sua sēper. Preuenit eī ira dei sup illos vsq; in finem. Nos aūt frēs desolati a vobis ad tēpus ore. aspectu nō corde: habūdāti⁹ festinauimus faciem vr̄az videre cū multo desiderio: qm̄ noluim⁹ venire ad vos. Ego quidem paulus et semel et itērū: sed impediuit nos sathanas. Que ē eniz nostra spes aut gaudium aut corona glie? Nōne vos ante dominū nostrum ihesum cristum ī aduētu ei⁹? Vos enim estis gloria nostra et gaudiū.

¶ Capitulum. .III.

Propter quod non sustinentes amplī⁹. placuit nobis remanere athenis solis: ⁊ misim⁹ thimotheū fratrem nostrum et ministrū dei ī euangelio cristi ad cōfirmātos vos ⁊ exhortantos p fide vestra: vt nemo moueatur ī tribulationib⁹ istis. Ipsi em̄ scitis: q; ī hoc positi sumus. Nam ⁊ cū apud vos essemus p̄diceba mus vob⁹ passuros nos tribulatōnes: sicut et factū ē et scitis. Propterea et ego amplius nō sustinēs misi ad cognoscendā fidem vestram: ne forte tēptauerit vos is qui tēptat: et inanis fiat labor noster. Nūc autē veniente thimotheo ad nos a vobis et annunciāte nobis fidē m et caritatem vestrā: et quia memoria nostri habetis bonā: semper desiderantes nos videre. sicut et nos q̄z vos: ideo cōsolati sumus fratres. in vobis in omni necessitate ⁊ tribulatōe nostra per fidem vestrā: quoniaz nunc viuim⁹: si vos statis in domino. Quā enim graciarum actionem possumus deo retribuere pro vob⁹ in omni gaudio quo gaudemus ꝓpter vos ante deum nostrū: nocte ac die habundantius orātes vt videam⁹ faciem vestrā ⁊ cōpleamus ea q̄ desunt fidei vestre? Ipse autē deus et pater noster et dominus ihesus cristus dirigat viam nostraz ad vos. Vos aūt dominus multiplicet: et habundare faciat caritatē vestram ininuicem et in omnes: quemadmodum et nos in vobis ad confirmanda corda vr̄a sine querela in sāctitate ante deū et patrem nostrum ī aduentu domini nostri ihu cristi cum omnibus sāctis eius amen.

¶ Capitulum. .quartum.

Decetero ergo fratres rogam⁹ vos et obsecramus in dño ihu: vt quēadmodum accepistis a nobis quō oporteat vos ambulare ⁊ placere deo sicut ⁊ ambulatis: vt abūdetis magis. Scitis eī que p̄cepta dederim vob⁹ p dominū ihesuz. Hec ē aūt volūtas dei sāctificatō vr̄a vt abstineatis vos a fornicatōe: vt sciat vnusq̄sq; vr̄m vas suū possidere in sanctificatōe ⁊ honore: nō ī passione desiderij sicut et gentes q̄ ignorāt deuz. Et ne quis supgrediat̄ neq; circūueniat ī negocio frem suum: qm̄ vindex ē dñs de hijs omnib⁹ sicut p̄dixim⁹ vobis et testificati sumus. Nō em̄ vocauit nos de⁹ ī immūdiciam: ꝑ in sāctificatōez. Itaq; q̄ hec spernit nō hominē spernit sed deū: qui etiā dedit spiritū suū sāctū in nobis. De caritate aūt fraternitatis n̄ necesse habuimus scribere vobis. Ipi em̄ vos a deo didicistis: vt diligatis inuicē. Etenim illud facitis ī omnes fratres: ī vniuersa macedonia. Rogam⁹ aūt vos frēs vt habūdetis magis: et operā detis vt q̄eti sitis. et vt vr̄m negociū agatis. vt opamini manibus vr̄is sicut p̄cepim⁹ vob⁹: ⁊ vt honeste ambuletis ad eos q̄ foris sūt. ⁊ nullius aliq̄d desideretis. Nolumus aūt vos ignorare frēs ō dormientibus: vt nō contristemini sicut et ceteri qui spem nō habent. Si enim credimus q; ihesus mortuus ē et resurrexit: ita et deus eos qui dormierunt p ihesum adducet cum eo. Hoc enim vobis dicimus ī verbo domini: quia nos qui viuimus qui resi dui sumus: in aduentu domini nō p̄uenie mus eos qui dormierunt. Quoniā ipse dominus in iussu et in voce archāgeli: ⁊ ī tuba dei descendet de celo: et mortui qui ī cristo sunt resurgēt primi. Deinde nos q̄ viuimus qui relinq̄mur simul rapiemur cū illis ī nubibus obuiā cristo in aera: et sic semper cum domino erim⁹. Itaq; consolamini inuicem in verbis istis.

¶ Capitulum. .V.

De tēporibus autez et momentis fratres non indigetis vt scribam⁹ vobis. Ipsi enim diligēter scitis: q⁹ dies domini sicut fur in nocte ita veniet. Cum em̄ dixerīt pax et securitas: tunc repentinus eis supueniet interitus sicut dolor in vtero habentis: et nō effugiēt. Vos autez fratres non estis in tenebris: vt vos

dies tanq̄ fur ꝓprehendat. Oīes em̄ vos filij lucis estis: ⁊ filij diei. Non estis noctis neq; tenebrarum. Igitur nō dormiam⁹ sicut ⁊ ceteri: sed vigilemus ⁊ sobrij simus. Qui enim dormiunt nocte dormiūt: et qui ebrij sunt nocte ebrij sūt. Nos aūt qui diei sumus sobrij sumus: induti loricam fidei ⁊ caritatis et galeam spem salutis: quoniaz non posuit nos deus in iram sed in acquisicionem salutis per dominū nostrum ihesum cristuz qui mortuus est pro nobis: vt siue vigilemus siue dormiamus: simul cuz illo viuamus. Propter quod consolamini inuicem et edificate alterutrum: sicut ⁊ facitis. Rogamus autem vos fratres vt noueritis eos qui laborant inter vos. et presunt vobis in domino. ⁊ monēt vos: vt habeatis illos habundantius in caritate et propter opus illorum: et pacem habete cū eis. Rogamus autem vos fratres: corripite inquietos. consolamini pusilanimes. suscipite īfirmos: pacientes estote ad omnes. Videte ne quis maluz pro malo alicui reddat: sed semper quod bonum est sectamini ininuicem ⁊ in omnes. Semper gaudete: sine intermissione orate: in omnibus gracias agite. Hec est enim voluntas dei ī cristo ihesu: in omnibus vobis. Spiritum nolite extinguere: ꝓphecias nolite spernē. Omnia autem probate: quod bonum ē tenete: ab omni specie mala abstinete vos. Ipse autē de⁹ pacis sanctificet vos p̄ omnia: vt integer spiritus vester et anima et corpus sine querela in aduentu domini nostri ihesu cristi seruetur. Fidelis est deus q̄ vocauit vos: q̄ eciaz faciet. Fratres: orate p̄ nobis. Salutate fratres omnes: in oscu lo sancto. Adiuro vos per dominum: vt legatur epistola hec oīibus sanctis fratribus. Gracia domini nostri ihesu cristi vobiscum amen.

Finitur epistola p̄ma ad thessalonicenses
Incipit argumentum in epistolam secūdā

AD thessalonicenses secundam scribit epistolam apostolus: et notum facit eis ō temporibus nouissimis ⁊ de aduersarij electione. Scribit hāc epistolam ab athenis per titum dyaconem et onesimum acolitum.

Explicit argumentum Incipit epistola secunda ad thessalonicenses.

PAulus ⁊ siluanus ⁊ thimotheus ecclesie thessalonicēsium in deo patre nostro ⁊ domīo ihesu cristo: gracia vob̄ et pax a deo patre nostro et domino ihesu cristo

Gracias agere debemus semper deo p̄ vob̄ fratres ita vt dignum est: quoniaz supcrescit fides vestra et habundat caritas vniuscuiusq̄ vestrum ininuicem: ita vt et nosipsi in vobis gloriemur in ecclesijs dei pro paciencia vestra et fide et in omnibus psecutionibus vestris et tribulationibz quas sustinetis in exemplum iusti iudicij dei: vt digni habeamini in regno dei p̄ quo et patimini: si tamē iustum est aput deum retribuere retributōnez hijs qui vos tribulāt: et vobis qui tribulamini requiē nobiscum in reuelatōne dñi ihesu de celo cuz angelis virtutis eius in flamma ignis dantis vindictam hijs qui nō nouerunt deum et q̄ nō obediunt euangelio domini nostri ihū cristi. Qui penas dabunt in interitu eternas a facie domini et a gl'ia virtutis eius: cuz venerit glorificari ī sanctis suis. ⁊ āmirabilis fieri in omnib q̄ crediderūt: quia creditum ē testimonium nostrū sup̄ vos ī die illo. In quo etiā oram⁹ semp̄ p̄ vobis vt dignet̄ vos vocatione sua vocare deus: ⁊ impleat omnē voluntatē bonitatis sue ⁊ op⁹ fidei in vtute: vt clarificetur nomen domini nostri ihesu cristi ī vobis: ⁊ vos in illo: secundū graciā dei nostri et dñi ihū cristi.

Capitulum. .II.

ROgam⁹ aūt vos fratres p̄ aduentū dñi nostri ihesu cristi et nr̄e cōgregationis ī ipm: vt nō cito moueamini a vro sensu neq; terreamī neq; p̄ spiritum neq; p̄ sermonem neq; per epistolaz tanq̄ p̄ nos missam. q̄si instet dies domini. Ne quis vos seducat vllo modo. Quoniam nisi venerit discessio primum: et reuelatus fuerit homo peccati filius perditōnis. qui aduersatur et extollitur supra oīe quod dicitur deus aut quod colitur: ita vt ī templo dei sedeat ostendens se tanq̄ sit de⁹. Nō retinetis q̄ cū adhuc essē apud vos hec dicebam vob̄. Et nunc q̄d detineat scitis: vt

reuelet in suo tẽpore. Nam misterium iaz operatur iniquitatis: tm̃ vt qui tenet nũc. teneat: donec de medio fiat. Et nũc reuelabitur ille iniqu⁹ quẽ dñs ihesus interficiet spũ oris sui: et destruet illustratõne aduentus sui: eũ cui⁹ est aduentus secundũ operationem sathane in omni vtute et signis et prodigijs mendacibo et in omni seductione iniquitatis bijs qui periunt: eo q caritatem veritatis nõ receperũt vt salui fierent. Ideo mittet illis deus operationẽ erroris vt credant mẽdacio: vt iudicent oẽs qui crediderunt veritati: sed pseserũt iniq̃tati. Nos autem debem⁹ agere gracias deo semper pro vobis fratres dilecti a deo: q elegerit nos deus primcias in salutẽ i sanctificatione spũs et in fide veritatis: ĩ quaz et vocauit vos per euangelium nr̃m ĩ acq̃sitõne glorie dñi nostri ihesu xp̃i. Itaq; fratres state: et tenete traditiones quas didicistis: siue p ꝓmonez siue p epl̃az nr̃az. Ipse autez dominus nr̃ ihesus xp̃c et deus et pater noster q dilexit nos: et dedit ꝓsolationem eternam et spem bonam in grã exhortet corda vestra: et confirmet in omni opere et sermone bono.

¶ Capitulum. .III.

De cetero fratres orate pro nob vt sermo dei currat et clarificet sicut et apud vos: et vt liberemur ab importunis et malis hominib. Nõ em̃ oim est fides. Fidelis aũt dñs est qui cõfirmabit vos: et custodiet a malo. Cõfidim⁹ aũt de vobis fratres ĩ domiõ: qm̃ q̃ pcipimus et facitis: et facietis. Dñs autẽ dirigat corda vestra ĩ caritate dei: et paciẽcia xp̃i. Denũciamus aũt vobis frẽs in nomĩe dñi nostri ihesu xp̃i: vt subtrahatis vos ab omni fre ãbulante inordinate: et nõ secũdum traditionez quã acceperũt a nobis. Ipi em̃ scitis qnemadmoduz oporteat imitari nos: qm̃ nõ inquieti fuim⁹ inter vos neq; gratis panẽ mãducauim⁹ ab aliquo: sed in labore et fatigatione nocte et die operãtes: ne quẽ vr̃m grauarem⁹. Nõ q̃si nõ habuerim⁹ potestatẽ: sed vt nosmetipsos formã dare-mus vobis ad imitãdum nos. Nam et cuz essem⁹ apud vos hoc denũciabam⁹ vob. qm̃ si q̃s nõ vult operari: nec mãducet. Audiuim⁹ em̃ inter vos q̃sdaz ambulare inquiete nihil operantes: sz curiose agentes. Hijs aũt q̃ eiusmodi sunt denũciam⁹ et obsecram⁹ in dño ihesu cristo vt cũ silẽcio operantes: suũ panẽ mãducent. Vos aũt frẽs nolite deficere bñfacientes. Quod si q̃s nõ obedit vbo nr̃o p epl̃am hũc notate: et non cõmiscea-mi cũ illo vt cõfũdat. Et nolite q̃si inimicum existimare: sz corripite vt fratrẽ. Ipe aũt de⁹ pacis det vobis pacem sẽpiternaz ĩ omĩ loco. Dñs cũ omnib vobis. Salutatio mea manu pauli: quod ẽ signum in oĩ epistola. Ita scribo: Gracia domini nostri ihesu cristi cum omnib vobis amen.

Explicit epistola secunda ad thessalonicẽses. Incipit argumentum ĩ epistolam primam ad thimotheum.

Thimotheum instruit et docet de ordinatione episcopatus et dyaconi et oĩs ecclesiastice discipline: scribens ei a laodicia p tithicum dyaconem.

Explicit argumentum ¶ Incipit epistola ad thimotheum prima.

Paulus apostol⁹ ihesu xp̃i secundũ imperium dei saluatoris nostri et cristi ih̃u spei nostre: thimotheo dilecto filio in fide: gracia et misericordia et pax a deo patre et cristo ihesu domino nostro. Sicut rogaui te vt remaneres epheſi cũ irem in macedoniam. vt denunciares quibusdã ne aliter docerent: neq; intenderent fabulis et genealogijs interminatis: que questiones prestant magisq; edificationez dei que est in fide. Finis autez precepti est caritas: de corde puro. et conscientia bona: et fide non ficta. A q̃busdã q̃dã aberrantes cõuersi sũt ĩ vaniloquium: volentes esse legisdoctores nõ intelligentes neq; que loquuntur: neq; de quibus affirmant. Scimus autem quia bona ẽ lex si quis ea legittime vtatur: sciẽtes hoc quia lex iusto nõ est posita sed iniustis et nõ subditis: impijs et peccatoribus sceleratis et cõtaminatis patricidis et matricidis homicidis fornicarijs masculorum cõcubitoribus. plagiarijs mendacibus et periuris: et si quid aliud sane doctrine adversatur: que est secũdum euangelium gl̃e

beati dei quod creditū ē mihi. Grās ago ei q̄ me ꝓfortauit ī xp̄o ihū dño nr̄o: q̄r fidelem me existimauit ponēs ī mīsterio. Qui pri⁹ blasphem⁹ fui ⁊ pſecut⁹ et ꝓtumeliosus: ſz miſericordiā dei ꝓſecut⁹ ſū q̄r ignorans feci ī incredulitate. Supabundauit aūt grā dñi nr̄i cū fide ⁊ dilectione q̄ est in xp̄o ihū. Fidelis ſmo ⁊ omī acceptōne dignus: q̄r xp̄c ihs venit ī hūc mundū pecca tores saluos facere: quor prim⁹ ego sum. Sz ideo miſericordiā cōſecutus sum: vt in me primo ostenderet xp̄s ihs omnē paciēciam ad informationē eor̄ q̄ credituri sūt illi ī vitaz eternaz. Regi aūt seculor̄ īmortali. inuisibili soli deo honor ⁊ gl'a: ī secula seculor̄ amē. Hoc preceptū cōmēdo tibi fili thimothee ſcōm p̄cedētes ī te ꝓphetias: vt milites ī illis bonā militiam habēs fidē ⁊ bonā cōſcienciam. Quā quidē repellentes circa fidem naufragauerūt: ex quibꝰ ē hymeneus ⁊ allexāder quos tradidi ſathane: vt diſcant non blaſphemare.

¶ Capitulum. .II.

Obſecro igit̄ primum oīm fieri obſecratōnes orationes postulatōes grārūactiones p omnib⁹ homīb⁹: p regib⁹ ⁊ oīb⁹ q̄ ī ſublimitate sūt ꝓſtituti: vt quietā ⁊ trāquillā vitā agamus ī omni pietate ⁊ caſtitate. Hoc em̄ bonū ē ⁊ acceptū corā ſaluatore noſtro deo: q̄ oēs hoīes vult saluos fieri: ⁊ ad agnitionē veritatis venire. Unus em̄ de⁹ vn⁹ ⁊ mediator dei et hoīm homo xp̄s ihs: q̄ dedit redemptionē ſemetip̄m p omīb⁹. Cuius teſtimoniuz tēporib⁹ ſuis cōfirmatū ē: in q̄ positus sum ego predicator ⁊ aplus. Ueritatē dico ⁊ nō mencior: doctor gentiuz in fide ⁊ veritate. Uolo g̃ viros orare in omī loco: leuantes puras manus ſine ira ⁊ diſceptatione. Similiter ⁊ mulieres in habitu ornatu. cū verecundia ⁊ ſobrietate ornantes ſe: ⁊ nō in tortis crinib⁹ aut auro aut margaritis vl' veſte precioſa: ſz q̄ decet mulieres: pmittentes pietatē p opera bona. Mulier in ſilencio diſcat: cū omī ſubiectione. Docere aūt mulieri nō permitto neq̄ dominari in virum: ſz esſe in ſilentio. Adam em̄ prim⁹ format⁹ ē deinde eua: ⁊ adā nō ē ſeduct⁹: mulier aūt ſeducta in p̄uaricatione fuit. Saluabit̄ aūt p filior̄ generationez: ſi permanſerit ī fide ⁊ dilectione ⁊ ſanctificatōe cum ſobrietate.

¶ Capitulum. .III.

Fidelis ſermo. Si quis epiſcopatū deſiderat: bonū op⁹ deſiderat. Oportet aūt epiſcopū irreprehenſibilez esſe. vnius vxoris vir: ſobriuz. ornatum. prudentē. pudicū. hoſpitalē. doctorē. nō vinolentū. nō percuſſorē. ſz modeſtū. nō litigioſū. nō cupidū: ſz ſue domui bñ prepoſitum: filios habentē ſubditos cū omī caſtitate. Si q̄s autē domui ſue preeſſe neſcit: q̄o eccleſie dei diligēciā habebit? Nō neophitū: ne in ſuꝑbiam elatus ī iudiciū incidat dy̆aboli. Oportet aūt ⁊ illū habē teſtimoniū ab hīs q̄ foris sūt. vt nō ī obprobriū īcidat ⁊ ī laqueū dy̆aboli. Dy̆aconos ſimiliter pudicos. nō bilingues. nō multo vino dedit⁹. nō turpe lucrū ſectātes: habentes miſteriū fidei in ꝓſciencia pura. Et hij aūt probent̄ primū: ⁊ ſic miniſtrēt nullum crimē habentes. Mulieres ſimilit̄ pudicas: nō detrahētes. ſobrias. fideles ī oīb⁹ dy̆acones ſint vni⁹ vxoris viri: q̄ filijs ſuis bñ p̄ſint. et ſuis domib⁹. Qui em̄ bñ miniſtrauerīt. gradū bonū ſibi acquirēt: ⁊ mlt̄am fiduciaz ī fide q̄ ē in xp̄o ihū. Hec tibi ſcribo fili thimothee: ſperās me ad te venire cito. Si autem tardauero: vt ſcias q̄o oporteat te ī domo dei cōuerſari q̄ ē eccleſia dei viui: colūna ⁊ firmamētū veritatis. Et manifeſte magnū ē pietatis ſacramentum q̄d manifeſtū ē in carne. iuſtificatū ē ī ſpū: apparuit angelis. p̄dicatū ē gētibus: creditū ē in mūdo. aſſumptū eſt in gloria.

¶ Capitulum. .IIII.

Spiritus aūt manifeſte dicit. quia in nouiſſimis tēporibus diſcedent quidā a fide: attēdentes ſpiritibus erroris ⁊ doctrinis demonior̄ in y̆pocriſi. loquentiū mendaciū ⁊ cauteriatā habētiū ſuā ꝓſcienciā: ꝓhibentiū nubere: abſtinere a cibis q̄s deus creauit ad p̄cipiendū cum grārūactione fidelib⁹: ⁊ hīs q̄ cognouerūt veritatē. Quia oīs creatura dei bona: ⁊ nihil reiciēdū q̄d cū grārūactōe p̄cipit̄. Sanctificatur em̄ per verbū dei ⁊ orationem. Hec ꝓponēs frībus. bon⁹ eris miniſter xp̄i ihū: enutrit⁹ vbis fidei ⁊ bone doctrine quā aſſecutus es. Ineptas aūt ⁊ aniles fabl'as

ueuita .Exerce aũt teipm ad pietatẽ.Nam coꝛporal exercitatio ad modicũ util ẽ.Pietas aũt ad omia utilis ẽ: pmissionẽ habẽs vitæ:q nũc est ꝛ future.Fidel sermo:ꝛ omi acceptione dignus·In hoc em laboramus ꝛ maledicimur qꝛ speram⁹in deũ viuũ:qui ẽ saluatoꝛ oim hominũ :maxime fideliuꝫ. Precipe hec ꝛ doce.Nemo adolescẽciã tuã cõtemnat:sꝫ exemplũ esto fideliũ.ĩ verbo. in ꝙuersacione . ĩ caꝛitate.in fide.in castitate.Dũ venio attẽde lectioni.exhortacioĩ doctrine.Noli negligere grãꝫ q in te ẽ:que data ẽ tibi p ꝓphetiã cũ impositõe manuũ pbiterij .Hec meditare:in hijs esto:ut pfectus tuus manifest⁹sit omnib .Attende tibi ꝛ doctrine:insta ĩ illis.Hoc em faciẽs. ꝛ teipsum saluũ facies :ꝛ eos q te audiũt.

Capitulum. .V.

Seniorem ne increpaueris:sed obsecra ut patꝛem.Juuenes ut ffres. anus ut matꝛes :iuuẽculas ut soꝛoꝛes ĩ omni castitate .Viduas honora :q̃ vere vidue sũt.Si qua aũ vidua filios aut nepotes habet :discat primũ domuꝫ suam regere ꝛ mutuam vicem reddere paꝛentib. Hoc em acceptũ ẽ coram deo.Que aũt vere vidua ẽ et desolata speꝛet in deũ:et ĩstet obsecrationib ꝛ oratõnib die ꝛ nocte .Nã que in delicijs ẽ: viuẽs moꝛtua ẽ.Et hoc p̃cipe:ut irreprehẽsibiles sint .Si quis aũt suoꝝ ꝛ maxime domesticoꝝ curã nõ habet fidem negauit:ꝛ ẽ infideli deteꝛior.Vidua eligatur non minus seꝛaginta annoꝝ.que fuerit vnius viri vxoꝛ:ĩ opibus bonis habens testimoniũ:si filios educauit .si hospicio paupes recepit si sanctoꝝ pedes lauit :si retributõnem paciẽtib sũminiſtrauit :si omne opus bonũ subsecuta ẽ .Adolescentioꝛes autem viduas deuita .Cũ em luxuriate fuerint in cristo nubeꝛe volunt: habentes damnatõnem:quia primaꝫ fidẽꝫ irritam fecerũt .Simul autẽ et ociose discunt circuire domos :nonsolum ociose sed ꝛ verbose ꝛ curiose:loquẽtes que nõ opoꝛtet.Volo autẽꝫ iuniores nubere .filios p̃creare matresfamilias esse :nullam occasionem dare aduersario maledicti gracia. Jam enim quedam cõuerse sunt retro p⁹ sathanan.Si quis fideles viduas sũministꝛet illis vt nõ graueꝫ ecclesia:vt hijs que vere vidue sũt sufficiat . Qui bñ presũt p̃ sbiteꝛi duplici honoꝛe digni habeãt:maxime q laborãt in verbo ꝛ doctrina.Dicit ei scriptura.Nõ ifrenabis os boni triturãti. Et dign⁹ ẽ oparius mercede sua .Aduers⁹ pbiteꝝ accusationeꝫ noli recipe :nisi sub duob aut tꝛib testib.Peccãtes coꝛã omnib argue:vt ꝛ ceteꝛi timoꝛẽ habeãt.Testoꝛ coꝛaꝫ deo ꝛ xp̃o ihu ꝛ electis angelis: vt hec custodias sine p̃iudicio :nihil faciẽs ĩ altꝛã p̃tem declinãdo .Manus cito nemi imposueris :neq̃ cõmunicaueris peccatis alienis.Teipm castuꝫ custodi.Noli adhuc aquã bibere:sꝫ modico vino vtere ꝓpt̃ stomachũ tuũ ꝛ frequẽtes tuas infirmitates. Quoꝛundaꝫ hominum peccata manifesta sũt p̃cedentia ad iudiciũ:quoꝛũdã aũt subsequũt̃.Similit ꝛ fcta bona manifesta sũt: et q̃ aliter se habent abscondi nõ possunt.

Capitulum. .VI.

Quicũq̃ sũt sub iugo ſui dominos suos omi honore dignos arbitrẽtur:ne nomen dñi ꝛ doctrina blasphemet̃ .Qui aũt habent dños nõ cõtemnant quia fratres sũt :sed magis seruiant quia fideles sũt et dilecti :qꝛ benefitijs dei pticipes sũt hec doce:et exhortare.Si qs aliter docet.ꝛ nõ acquiescit sanis sermonibus dñi nostri ihu christi .et ei q̃ secũdum pietatem ẽ doctꝛine:supbus nihil sciens sꝫ languens circa questiones ꝛ pugnas vboꝝ rum ex quibus oꝛiunt̃ inuidie.ꝓtentiones. blasphemie.suspiciones male.cõflictatiões hoĩm mentẽ coꝛruptoꝝ ꝛ qui veritati priuati sũt:existimãtiũ questuꝫ esse pietatꝫ. Est aũt quest⁹ magnus:pietas cũ sufficiẽcia.Nihil em intulim⁹ in hũc mũdũ(haut dubiũ)qꝛ nec auferre qd possumus:habẽtes aũt alimẽta ꝛ quib tegamur:hijs ꝓtenti simus.Naꝫ q volũt diuites fieri.incidũt in tẽptationeꝫ et ĩ laqueũ dyaboli ꝛ desideria mlta iutilia ꝛ nociua:q̃ mergũt hoies in interitũ ꝛ perditionẽ.Radix em omniũ maloꝝ ẽ cupiditas :quã qdã appetẽtes erraueꝛũt a fide:ꝛ infuerũt se doloꝛib mltis. Tu aũt o homo dei hoc fuge.Sectaẽ vero iusticiam.pietatẽ.fidem .caritatẽ .paciẽciam .mãsuetudinẽ.Certa bonuꝫ certamen fidei:ꝓprehende vitã eteꝛnã:ĩ q̃ vocat⁹es ꝛ ꝓfessus bonã ꝓfessionẽ coram mltis testib. Precipio tibi coram deo qui viuificat oia ꝛ xp̃o ihu q̃ testimoniũ reddidit sub põcio

pilato bonā cōfessionē: vt ꝓues mādatum sine macula irrepḥensibile vsqꝫ in aduētū dñi nr̄i ihū xp̄i: quē suis tēporibꝫ ostendet beatus et solus potēs rex regū ⁊ dominus dominātium: qui solus habet immortalitatē et lucem habitat inaccessibilem: quez null⁹ hoīm vidit sz nec vidē potest: cui honor ⁊ imperiū ī sempit̄num amen. Diuitibus hui⁹ seculi precipe nō sublime sapē: neqꝫ sperare in incerto diuiciaꝫ sed in deo viuo qui prestat nobis omnia habūde ad fruendu3: bene agre: diuites fieri ī bonis operibus: facile tribuere. cōmunicare: thesaurizare sibi fundamētum bonum in futuꝫ: vt apprehendant veram vitam. O thimothee depositum custodi: deuitās ꝓphanas vocum nouitates et oppositiones falsi nomīs sciencie: quā q̄dā ꝓmittentes circa fidem exciderunt. Gracia tecum amen.

Explicit epistola prima ad thimotheum.
Incipit argumentū in epistolā secūdam.

ITem thimotheo scribit de exhortatione martirij ⁊ omnis regule veritatis: ⁊ quid futurum sit temporibus nouissimis. et de sua passione: scribens a roma.

Finit argumentum. Incipit epistola secūda ad thimotheū.

PAulus apostolus ihū xp̄i per voluntatem dei secūdū promissionem vite que est ī xp̄o ihesu. thimotheo carissimo filio: gracia et misericordia et pax a deo p̄e nostro ⁊ xp̄o ihesu domino nostro. Gracias ago deo meo cui seruio a progenitoribꝫ meis in ꝓsciencia pura: q̄ sine intermissione habeam tui memoriam in orationibus meis nocte ac die desiderans te videre memor lacrimaꝝ tuarum vt gaudio implear. Recordationem accipiens ei⁹ fidei que est ī te nō ficta que ⁊ habitauit primuz in auia tua loide ⁊ mr̄e tua eunice. Certus suz ego aūt q̄ ⁊ in te ꝓpter quā causam amoneo te vt resuscites grāz dei q̄ ē in te p̄ impositionē manuū meaꝝ. Nō em̄ dedit nobis deus spm̄ timoris sz ꝺutis ⁊ dilectōnis ⁊ sobrietatis. Noli itaqꝫ erubescere testimoniū dñi nr̄i ihū xp̄i neqꝫ me vinctū ei⁹: sz collabora euangelio ꝑm ꝺutē dei. q̄ nos liberauit et vocauit vocatōe sua sācta: n̄ scdz opa nr̄a sz scdm ꝓpositū suū ⁊ grām. q̄ data ē nobis ī xp̄o ihū añ tpa secularia. Manifestata ē aūt nūc p illuminatōez saluatoris nr̄i ihū xp̄i q̄ destruxit quidē mortē. illumīauit aūt vitā ⁊ incorruptōem p euangeliū: in q̄ positus sum ego p̄dicator ⁊ apl̄us et mgr̄ gentiū. Ob quā causā etiā hec patior: sz nō confūdor. Scio em̄ cui credidi: et certus sum q̄ potēs ē depositū meū ꝑuare ī illū die. Formā habe sanoꝝ verboꝝ q̄ a me audisti ī fide ⁊ ī dilectōne ī ihū xp̄o. Bonū depositum custodi p spm̄ssāctū q̄ habitat ī nob. Scis em̄ hoc q̄ auersi sūt a me oēs q̄ ī asy̆a sūt: ex q̄bꝫ ē phigel⁹ ⁊ hermogenes. Det misdiaz domi⁹ onesiphori domui: q̄ sepe me refrigerauit ⁊ cathenā meā n̄ erubuit: sz cū romā venisset solicite me q̄siuit ⁊ inuenit. Det illi dñs inuenire misdiam a deo in illa die. Et quanta epheſi mīstrauit mihi tu melius nosti.

Capitulum. .II.

TU ergo fili mi ꝓfortaē ī grā q̄ ē in xp̄o ihū: ⁊ q̄ audisti a me p multos testes hec cōmenda fidelibꝫ hoīb⁹ qui ydonei erūt ⁊ alios docē. Labora sicut bonus miles xp̄i ihū. Nemo militās deo. implicat se negocijs sc̄larib⁹: vt ei placeat cui se ꝓbauit. Nā ⁊ q̄ certat ī agone n̄ coronabit̄ nisi legittime certauerit. Laborantem agricolā oportet primū de fructib⁹ accipere. intellige q̄ dico: dabit em̄ tibi dñs ī omīb⁹ intellectū. Memor esto dñm ihūm xp̄m resurrexisse a mortuis ex semine dauid secūdū euangeliuz meū in q̄ laboro vsqꝫ ad vincula quasi male operās: sz verbū dei nō est alligatū. Ideo omīa sustineo ꝓpter electos: vt ⁊ ipi salutē ꝓsequāt̄ q̄ ē ī xp̄o ihesu cum gl̄a celesti. Fidelis sermo. Nā si cōmortui sumus. ⁊ cōuiuem⁹: si sustinebimus ⁊ conregnabimus: si negauerimus et ille negabit nos: si non credimus ille fidelis permanet: negare seipsum nō potest. Hoc aūt cōmoneo testificās corā deo. Noli cōtendere verb̄: ad nihil em̄ vtile ē nisi ad subuersionem audientiuz. Solicite aūt cura teipm. ꝓbabilē exhibere deo: operariū icōfusibilē

recte tractantē verbū veritatis. Prophana aūt ⁊ ianiloquia deuita. Multū em̄ p-ficiūt ad ipietatē: ⁊ ſmo eor̄ vt cācer ſerpit. Ex q̄bo ē hym̄eneꝰ ⁊ phyletus: q̄ a veritate exciderūt dicētes reſurrectionē iā factā: ⁊ ſubuertūt q̄rūdā fidē. Sed firmū fūdamentū dei ſtat: habēs ſignaculum hoc. Cognouit dñs q̄ ſūt eiꝰ: ⁊ diſcedat ab iniq̄tate oīs q̄ inuocat nomē dñi. In magna aūt domo nō ſolū ſūt vaſa aurea et argentea. ſz ⁊ lignea ⁊ fictilia: et q̄dā quidē in honorē: q̄daz aūt in ꝓtumeliā. Si q̄s ḡ emundauerit ſe ab iſtis. erit vas in honorē ſāctificatū: ⁊ vtile dño ad oē opꝰ bonū paratū. Juuenilia aūt deſideria fuge: ſectare vero iuſticiā. fidē. ſpem ⁊ caritatē ⁊ pacē cū his q̄ inuocāt dñm de corde puro. Stultas aūt ⁊ ſine diſciplina q̄ſtiones deuita: ſciens q̄ generāt lites. Seruū aūt dñi non oportet litigare: ſz māſuetū eſſe ad oēs. docibilez. pacientē cū modeſtia corripientē eos q̄ reſiſtūt veritati: nequādo deꝰ det illis penitēciā ad ꝓgnoſcendā veritatē. ⁊ reſipiſcant a dyaboli laq̄is: a q̄ captiui tenent ad ipſius voluntatem.

¶ Capitulum. .III.

Hoc aūt ſcito q̄ in nouiſſimis diebꝫ. inſtabūt tēpora piculoſa: et erunt hoīes ſeipos amātes. cupidi. elati. ſuperbi. blaſphemi. parētibꝫ ñ obedientes. ingrati ſceleſti. ſine affectōne ſine pace. criminatores. incōtinentes. immites. ſine benignitate ꝓditores. protерui. tumidi. ceci. ⁊ voluptatū amatores. magiſq̄ dei: habētes ſpeciez quidē pietatis. virtutē aūt eius abnegantes. Et hos deuita. Ex his em̄ ſūt q̄ penetrāt domos ⁊ captiuas ducūt mlīeres-culas oneratas peccatis. q̄ ducunt varijs deſideriis: ſemp̄ diſcentes. ⁊ nūq̄ ad ſcīēciā veritatis pueniētes. Quēadmodū aūt iānes ⁊ mambres reſtiterūt moyſi. ita et hij reſiſtūt veritati: hoīes corrupti mēte. reprobi circa fidez: ſz vltra nō ꝓficient. Insipiencia em̄ eor̄ manifeſta erit oībus: ſicut ⁊ illor̄ fuit. Tu aūt aſſecutus es meaz doctrinā. inſtitutionē. ꝓpoſitū. fidem longanimitatē. dilectionē. paciencia ꝑſecutiones paſſiones: q̄lia mihi facta ſūt antiochie yconio ⁊ liſtris. q̄les ꝑſecutōes ſuſtinui: et ex omnibꝫ eripuit me dominus. Et omnes q̄ pie volūt viuere ī xp̄o ihū perſecutionē

pacient̄. Mali aūt hoīes ⁊ ſeductores p-ficient in peiꝰ: errantes ⁊ in errorē mittentes. Tu vero p̄mane in his que didiciſti: ⁊ credita ſūt tibi: ſciēs a quo didiceris. et q̄ ab infātia ſacras lrās noſti. que te poſſūt inſtruere ad ſalutē p̄ fidē que ē in xp̄o ihū. Oīs ei ſcriptura diuinitꝰ inſpirata. vtilis ē ad docendū. ad arguendū. ad corripiendū. ad erudiendū in iuſticia: vt p̄fectꝰ ſit homo dei ad omne opus bonū inſtructus.

¶ Capitulum. .IIII.

Testificor corā deo et ihesu xp̄o qui iudicaturus eſt viuos ⁊ mortuos. ⁊ aduentum ipiꝰ ⁊ regnū eius: predica verbū. insta oportune imoportune. argue. obſecra. increpa ī omni paciencia ⁊ doctrina. Erit em̄ tēpus cū ſanā doctrinam nō ſuſtinebūt: ſz ad sua deſideria coacerbabūt ſibi magiſtros prurientes auribus: ⁊ a veritate quidē auditū auertēt. ad fabulas aūt cōuertent̄. Tu vero vigila. in omnibꝫ labora. opus fac euangeliſte. miſteriū tuū imple: ſobrius eſto. Ego em̄ iaz delebor: ⁊ tempus reſolutōnis mee inſtat. Bonū certamen certaui: curſū cōſūmaui: fidem ſeruaui. In reliquo repoſita eſt mihi corona iuſticie: quā reddet mihi dñs ī illa die iuſtus iudex. Nō ſolū aūt mihi: ſz ⁊ his q̄ diligūt aduentū eius. Festina ad me venire cito. Demas em̄ me reliq̄t diligēs hoc ſeculum ⁊ abijt theſſalonicā. crescēs in galatiam. thitus ī dalmaciā: lucas eſt mecū ſolus. Marcū aſſume ⁊ adduc tecū: eſt em̄ mihi vtilis in miniſteriū. Thithicum autē miſi epheſum. Penulā quā reliqui troade. apud carpū veniēs affer tecū ⁊ libros: maxime aūt mēbranas. Alexāder eraſius mlta mihi oñdit: reddet illi dñs ſcōm opa eius: quē ⁊ tu deuita. Valde ei reſiſtit vbis nris. In prima mea defēſione nemo mihi aſſuit ſz oēs me dereliquer̄t: nō ill̄ reputet̄. Dñs aūt mihi aſſiſtit ⁊ cofortauit me vt p̄ me predicatio īpleat̄: ⁊ audiāt oēs gētes q̄ liberatꝰ ſū de ore leonis. Liberauit me deꝰ ab oī ope malo: et ſaluū faciet ī regnū ſuū celeſte: cui gl̄a ī ſecula ſeculor̄ amē. Saluta p̄ſcam ⁊ aq̄laz: et oneſiphori domū. Eraſtus remāſit corinthi: trophimum aūt reliq̄ ifirmū mileti. Festina añ hyemē venire. Salutāt te eubolꝰ ⁊ pudēs et linus ⁊ claudia:

et fratres omnes. Dñs ihesus xp̄c cum spū tuo. Gracia vobiscum amen.

Explicit epistola ad thimotheuz secunda.
Incipit argumentū in epistolā ad thituz.

Thitum cōmonefacit et instruit de cōstitutione p̄sbiterij ⁊ de spūali ꝯuersatione ⁊ hereticis vitandis: q̄ traditionibus iudaicis credunt: scribēs ei a nicopoli.

Finit argumentū. Incipit ep̄la ad thitū.

Paulus seruus dei apostolus autē ihesu xp̄i secundū fidem electoꝝ dei ⁊ agnitionem veritatis. que secūdū pietatez ē in spem vite eterne: quā p̄misit qui nō mētitur deus añ tēpora secularia. manifestauit autē tēporibus suis verbum suum in p̄dicatione. que credita ē mihi secundum p̄ceptum saluatoris nr̄i dei: thito dilecto filio secūdum cōmunem fidē gracia ⁊ pax a deo patre ⁊ xp̄o ihesu saluatore nostro. Huius rei grā reliq̄ te cretē vt ea q̄ ōsūt corrigas: ⁊ ꝯstituas p ciuitates p̄sbiteros sic et ego disposui tibi si q̄s sine crimīe ē uni⁹ uxoris vir: filios habēs fideles nō in accusatōe luxurie aut nō subditos. Oportet em̄ episcopū sine crimine esse sicut dei dispensatorē: ñ supbū nō iracundū nō vinolentū nō p̄cussorē. nō turpis lucri cupidū: sz hospitalez benignū. sobriū. iustū. sanctū. ꝯtinentē. amplectētem eū q̄ scōm doctrinā ē fidelē ſmonē: vt potēs sit exhortari in doctrina sana: ⁊ eos q̄ ꝯtradicūt arguē. Sūt em̄ multi etiā inobedientes. vaniloq̄ ⁊ seductores. maxime q̄ de circūcisione sūt q̄s oportet redargui: q̄ vniuersas domos subuertūt. docētes q̄ nō oportet turpis lucri grā. Dixit q̄daz ex illis p̄rius ip̄oꝝ p̄pheta. Cretēses semp mēdaces male bestie vētris pigri. Testimoniū hoc vez ē. Quā ob causā increpa illos dure vt sani sint in fide: nō intēdentes iudaicis fabulis et mādatis hoīm auersantiū se a veritate. Oīa munda mūdis: coinq̄natis aūt et infidelibꝫ. nihil ē mundū: sz inq̄nate sūt eoꝝ ⁊ mēs ⁊ ꝯscientia. Cōfitent̄ se nosce deū factis aūt negāt: cum sint abomīati ⁊ incredibiles et ad oē opus bonū reprobi.

Capitulum .II.

Tu aūt loq̄re q̄ decēt sanā doctrinā. Senes vt sobrij sint: pudici. prudētes. sani in fide: in dilectōe in paciēcia. Anꝰ similiter in habitu sancto: nō criminatrices. nō multo vino seruientes: bñ docētes vt prudētiaz doceāt. Adolescētulas: vt viros suos amēt: filios suos diligāt: prudētes. castas. sobrias domus curā habētes: benignas. subditas viris suis: vt non blasphemet̄ v̄bū dei. Iuuenes similiter hortare vt sobrij sint. In omīb⁹ teipm̄ p̄be exēplū bonoꝝ operū: in doctrina. in integritate. in grauitate. Verbū sanū irrep̄hensibile: vt is q̄ ex aduerso ē vereat̄: nihil habēs malū dicere de nob. Seruos dñis suis subditos esse in omīb⁹ placētes: nō cōtradicentes. nō fraudantes. sz in omīb⁹ fidez bonā oñdentes: vt doctrinā saluatoris nr̄i dei ornēt in omīb⁹. Apparuit em̄ grā dei et saluatoris nr̄i oīb⁹ hoīb⁹ erudiēs nos: vt abnegantes impietatē ⁊ sc̄laria desideria. sobrie ⁊ iuste ⁊ pie viuamus in hoc seculo: expectātes beatā spem ⁊ aduētū gl̄e magni dei et saluatoris nr̄i ihu xp̄i: q̄ dedit semetipsū p nobis vt nos redimeret ab omi iniq̄tate: et mūdaret sibi p̄lm acceptabilē sectatorē bonoꝝ operū. Hec loquere ⁊ exhortare: et argue cum omni imperio. Nemo te contemnat.

Capitulum .III.

Admone illos principibus et potestatibꝫ subditos esse: dicto obedire: ad omne opus bonū paratos esse: neminem blasphemare. nō litigiosos esse. sed modestos: omnem ostendentes mānsuetudinem ad omnes homines. Eramus em̄ aliquando ⁊ nos insipientes. increduli. errantes. seruientes desideriis ⁊ voluptatibus variis: in malicia ⁊ inuidia agentes: odibiles. odientes inuicem. Cuz aūt benignitas ⁊ humanitas apparuit saluatoris nostri dei non ex operibus iusticie que fecimus nos sed secundum suam misericordiam saluos nos fecit per lauacrum regenerationis et renouationis sp̄ūssancti quē effudit in nos habunde p ih̄m xp̄m saluatorē nr̄m: vt iustificati grā ipsi⁹ hēdes sim⁹ scōm spez vite eterne. Fidelis ſmo ē. Et de hijs volo te cōfirmare: vt curent bonis operibus preesse q̄ credūt deo. Hec sūt bona ⁊ vtilia hoīb⁹.

stultas autē questiones. ꝙ genealogias ꝙ contentiones ꝙ pugnas legis deuita. sūt enim inutiles et vane. Hereticum hominē post vnam et secundam correptionem dē-uita: sciens quia subuersus est qui eiusmodi est: et delinquit cum sit proprio iudicio condemnatus. Cum misero ad te arteman aut thithicum: festina ad me venire nicopolim. Ibi enim statui hyemare. Zenam legisperitum et apollo solicite premitte: vt nihil illis desit. Discant autem nostri bonis operibus preesse ad vsus necessarios: vt ñ sint infructuosi. Salutant te ą̃ mecū sunt omes. Saluta eos qui nos amant in fide. Gracia dei cū omnib vobis amē.

Explicit epistola ad thitum. Incipit argumentum in epistolam ad philemonem.

Hilemoni familiares literas facit. pro onesimo seruo eius: scribēs ei ab vrbe roma ꝺ carcere per supra-scriptum onesimum.

Explicit argumentum. Incipit epistola ad philemonem.

Paulus vinctus christi ihesu ꝙ thimotheus fr̃: philemoni dilecto adiutori nr̃o. et appie sorori carissime ꝙ archippo cōmilitoni nostro: ꝙ ecclesie que in domo tua est. Gracia vobis ꝙ pax a deo patre nostro: et domino ihesu christo. Gracias ago deo meo semper memoriaz tui faciens in orationibus meis audiens caritatem tuam ꝙ fidem quaz habes in domino ihesu ꝙ ī omnes sanctos: vt cōmunicatio fidei tue euidens fiat in agnitione omnis operis boni in christo ihesu. Gaudium enim magnum habui et consolationem in caritate tua: quia viscera sanctorum requieuerunt ꝑ te frater. Propter quod multam fiduciā habens in christo ihesu imperandi tibi quod ad rem pertinet: propter caritatem magis obsecro cum sis talis vt paulus senex nūc autem et vinctus ihesu christi: obsecro te pro meo filio quez genui in vinculis onesimo qui tibi aliquando inutilis fuit: nunc autem ꝙ mihi ꝙ tibi vtilis: quem remisi tibi. Tu autez illum vt mea viscera suscipe. Quem volueram mecum detinere: vt ꝑ te mihi ministraret ī vinculis euangelij. Sine consilio autem tuo nihil volui facere: vti ne velut ex necessitate bonum tuuz esset: sed voluntarium. Forsitan enim ideo discessit ad horam a te. vt eternum illū reciperes: iam non vt seruum sed pro seruo carissimum fratrem: maxime mihi. Quāto autem magis tibi: et in carne et ī domino? Si ergo habes me sociū: suscipe illum sicut me. Si autem aliquid nocuit tibi aut debet: hoc mihi imputa. Ego paulus scripsi mea manu. Ego reddam: vt nō dicam tibi ꝙ et teipsuz mihi debes. Ita frater ego te fruar in domīo: refice viscera mea ī xp̄o Confidens ꝺ obediēcia tua scripsi tibi: sciens quoniam et super id quod dico facies. Simul autem ꝙ para mihi hospicium: nā spero per orationes vestras me donare vobis. Salutat te epafras concaptiuus me? in cristo ihesu: marcus aristarchus demas et lucas adiutores mei. Gracia domini nr̃i ihesu cristi cum spiritu vestro amen.

Finit epistola ad philemonem. Incipit argumentum in epistolam ad hebreos.

In primis dicendum ē cur apostolus paulus in hac epla scribendo non seruauerit morem suum: vt vel vocabulum nomīs sui vel ordinis describeret dignitatem. Hec causa est. ꝙ ad eos scribēs qui ex circūcisione crediderant q̃si gentium apostolus et nō hebreorū: sciens q̃z eorum superbiam. suamqz humilitatē ipse demonstrās: meritum officij sui noluit aufferre. Nam simili modo eciā iohānes apostolus propter humilitatē in epistola sua. nomen suum eadem ratione non pretulit. Hanc ergo epistolam fertur apostolus ad hebreos cōscriptam hebraica līgua misisse: cuius sensuz et ordinem retinens lucas euangelista post excessum apostoli pauli greco sermone composuit

Explicit argumentuz. Incipit epistola ad hebreos. Capitulum. .I.

Ultipharie mltíſq; modis olim deus loquens patribꝫ ī prophetis: nouiſſime diebus iſtis locutus ē nobis ī filio quem cōſtituit hēredē vniuerſoꝝ: p quem fecit et ſecula. Qui cū ſit ſplendor glorie. ⁊ figura ſubſtancie eius. portanſq; omnia verbo v̄tutis ſue purgationem peccatoꝝ faciēs: ſedet ad dexteram maieſtatis in excelſis tāto melior angelis effectus: quāto differentius pre illis nomen hereditauit. Cui em̄ dixit aliquādo angeloꝝ filius me⁹ es tu ego hodie genui te: Et rurſum. Ego ero illi in patrem: ⁊ ipſe erit mihi in filium. Et cū itēꝝ introducit primogenitū in orbē terre dicit· Et adorent eū omnes angeli dei. Et ad angelos q̄dem dicit. Qui facit angelos ſuos ſpiritus: ⁊ miniſtros ſuos flāmā ignis Ad filium aūt. Thronus tuus de⁹ ī ſeculuz ſeculi: virga eq̄tatis virga regni tui. Dilexiſti iuſticiam ⁊ odiſti īiquitatem: ꝓterea vnxit te deus deus tuus oleo exultatōnis p̄ participibꝫ tuis. Et tu ī p̄rīcipio dñe terrā fundaſti: ⁊ opa manuū tuaꝝ ſūt celi. Ipſi peribūt tu aūt permanebis: ⁊ omēs vt veſtimentū veteraſcent. Et velut amictū mutabis eos ⁊ mutabunt̄: tu aūt idem ipe es: ⁊ anni tui non deficient. Ad quē aūt angeloꝝ dixit aliquando ſede a dextris meis: q̄ adusq; ponam inimicos tuos ſcabellū pedum tuoꝝ: Nōne omnes ſunt amminiſtratorij ſpiritus: in miniſterium miſſi propt̄ eos qui hereditatem capiunt ſalutis:

¶ Capitulum .II.

Roptērea habundantius oportet obſeruare nos ea que audiuimus: ne forte pereffluamus. Si em̄ qui per angelos dictus ē ſermo factus ē firm⁹ ⁊ omnis preuaricatio ⁊ inobediencia acceꝑit iuſtam mercedis retributionem: quomodo nos effugiemus ſi tantam neglexerimus ſalutem: Que cum inicium accepiſſet enarrari per dñm: ab eis qui audierunt in nos confirmata ē: conteſtante deo ſignis ⁊ portentis ⁊ varijs virtutibus ⁊ ſpiritus ſancti diſtributio nibꝫ ſecundū ſuam volūtatē. Nō em̄ angelis ſubiecit deus orbē terre futuꝝ: de quo loquimur. Teſtat⁹ eſt aūt in quodaz loco quis dicens. Quid ē homo q̄ memor es eius: aut filius hoīs q̄m viſitas eum: Minuiſti eū paulomin⁹ ab angel̄: gloria ⁊ honore coronaſti eum: ⁊ ꝓſtituiſti eum ſuꝑ opa manuū tuaꝝ. Omnia ſubiecisti ſub pedibꝫ ei⁹. In eo em̄ q̄ oīa ei ſubiecit: nihil dimiſit nō ſubiectū ei. Nūc aūt necdū videm⁹ oīa ſubiecta ei. Eū aūt q̄ modico q̄ angeli minoratus ē videm⁹ ihesum. ꝓpter paſſionē mortis gloria ⁊ honore coronatū: vt gracia dei p̄ oībꝫ guſtaret mortem. Decebat em̄ eum ꝓpter quē omīa et p̄ quē omīa: q̄ multos filios in gl̄az adducerat: auctorē ſalutis eoꝝ p̄ paſſionem cōſūmari. Qui em̄ ſāctificat ⁊ q̄ ſanctificant̄: ex vno omēs. Propter quā cauſā nō ꝓfūdit̄ frēs eos vocare dicēs. Nūciabo nomez tuū frībꝫ meis: ī medio eccleſie laudabo te Et itēꝝ. Ego ero fidēs in eū. Et itēꝝ. Ecce ego ⁊ pueri mei: q̄s dedit mihi deus. Quia q̄ pueri ꝓmunicauerūt carni ⁊ ſanguini: ⁊ ipe ſimilit̄ participauit eiſdem: vt p̄ mortem deſtrueret eū q̄ habebat mortis imperiū id ē dyabolum: ⁊ liberaret eos q̄ timoe mortis p̄ totā vitam obnoxij erāt ſeruituti. Nuſq; em̄ angelos apprehēdit: ſz ſemē abrahe apprehēdit. Unde debuit p̄ omīa frībus ſimulari: vt miſericors fieret ⁊ fidelis pōtifex ad deū: vt repropiciaret delicta p̄pli. In eo em̄ in q̄ paſſus ē ipſe ⁊ tēptatus: potens ē ⁊ eis qui temptant̄ auxiliari.

¶ Capitulum .III.

Unde fratres ſancti vocatōnis celeſtis participes. cōſideratē apoſtolū ⁊ pontificē ꝓfeſſionis nr̄e ih̄m: qui fidelis ē ei qui fecit illum: ſicut moyſes in omni domo eius. Amplioris em̄ glorie iſte pre moyſe dignus ē habitus: quāto āpliorem honorem habet domi⁹ qui fabricauit illam. Omnis nāq; domus fabricat̄ ab aliquo. Qui aūt omnia creauit. deus ē. Et moyſes quidē fidelis erat in tota domo eius tanq̄ famulus in teſtimonium eoꝝ q̄ dicenda erant: xp̄c vero tanq̄ filius in domo ſua. Que domus ſumus nos: ſi fiduciā ⁊ gloriam ſpei vſq; ad finem firmam retineamus. Quapropter ſicut dicit ſp̄ūſſanctus hodie ſi vocem eius audieritis nolite obdurare corda veſtra: ſicut in exacerbatione ſecūdum diem tēptationis ī deſerto. Ubi temptauerunt me p̄res vr̄i: probauerūt ⁊ viderunt opa mea q̄draginta annis. Propter qđ infenſ⁹ fui generatōni huic: et

dixi semp errãt corde. Ipsi aũt nõ cognouerũt vias meas :quibꝫ iurraui in ira mea si introibũt in requiẽ meam. Videte frẽs: ne forte sit ĩ aliquo vr̃m cor malũ ĩcredulitatis discedendi a deo viuo. Sed adhortamĩ vosmetipos per singulos dies donec hodie cognominat̃ vt nõ obdurek̃ quis ex vobis fallacia peccati. Participes em̃ xp̃i effecti sum⁹: si tn̄ initiũ substãcie ei⁹ vsqꝫ ad fin ẽ firmũ retineam⁹ :dũ dicit̃ hodie si vocem eius audieritis nolite obdurare corda vr̃a quẽadmodũ in illa exacerbatõne. Quidaꝫ ein audientes exacerbauerũt: sꝫ nõ vniuersi qui pfecti sũt ab egipto p moysen. Quibus aũt infẽsus ẽ q̃draginta annis: Nõne ill̃ qui peccauerũt :quoꝝ cadauera prostrata sũt in deserto: Quibꝫ aũt iurauit nõ ĩtroire ĩ requiẽ ipi⁹: nisi illis q̃ ĩcreduli fuerũt: Et videm⁹ quia nõ potuerũt introire in requiẽ ipi⁹ ꝓpter ĩcredulitatẽ. Ca. .IIII.

Timeam⁹ g̃: ne forte relicta pollicitatõne introeũdi ĩ requiẽ ei⁹ . existimek̃ aliquis ex vob̄ deesse. Etenim nobis nũciatum ẽ quẽadmodũ illis: sed nõ pfuit illis sermo auditus nõ admixtus fidei ex bijs q̃ audierũt. Ingrediemur em̃ ĩ requiẽ q̃ credimus⁹: q̃zadmodũ dixit. Sicut iurraui ĩ ira mea: si introibũt ĩ requiez meam. Et quidez operibꝫ ab institutõe mũdi pfectis: dixit em̃ quodã loco ō die septima sic. Et requieuit deus die septima ab omĩbus operibꝫ suis. Et in isto rursũ. Si introibũt in requiẽ meã . Quñ g̃ supereſt ĩtroire quosdã in illã: et bij quibꝫ prioribꝫ ãnũciatum ẽ nõ introierũt ꝓpter ĩcredulitatẽ: itez terminat diẽ quẽdã hodie in dauid dicendo. post tn̄ tẽporis sicut suprad̃cm ẽ: hodie si vocẽ eius audieritis nolite obdurare corda vr̃a . Nam si eis ihũs requiez prestitisset: nũq̃ de alia loqueretur post. hac die. Itaqꝫ relinquit̃ sabbatism⁹ ꝓpl̃o dei . Qui em̃ ingressus ẽ in requiem ei⁹: etiaꝫ ipe requieuit ab operibus suis sicut et a suis deus. Festinemus g̃ ingredi in requiez illam: vt ne in idipm quis ĩcidat incredulitatis exẽplum . Viuus est em̃ sermo dei et efficax et penetrabilior oi gladio ancipiti: et ptingẽs vsqꝫ ad diuisionẽ anime ac spũs .cõpaguꝫ q̃ꝫ ac medullaꝝ: et discretor cogitatõnum et ĩtentionũ cordis. Et nõ ẽ vlla creatura inuisibilis in cõspectu eius : omia aũt nuda et aperta sũt oculis euis: ad quẽ nobis sermo. Habẽtes ergo pontificẽ magnum qui penetrauit celos ih̃m filium dei: teneamus spei nr̃e cõfessionẽ . Nõ em̃ habemus pontificem qui nõ possit cõpati infirmitatibꝰ nr̃is: temptatũ aũt p omnia p similitudĩe absq̃ peccato. Adeamus g̃ cum fiducia ad thronũ gracie eius: vt misericordiam ꝓsequamur. et grãz ĩueniam⁹ ĩ auxilio opportuno

Capitulum. .V.

Omnis namqꝫ pontifex ex hominib⁹ assumptus p hominibꝰ constituit̃ ĩ bijs q̃ sũt ad deũ: vt offerat dona et sacrificia p peccatis . Qui cõdolere possit bijs qui ignorãt et errant :qm̃ et ipse circũdatus est infirmitate: et ꝓpterea debet quẽadmodũ pro pl̃o. ita et etiam p semetipso offerre p peccatis . Nec q̃s̃ sumit sibi honorem: sed q̃ vocat̃ a deo tanq̃ aaron. Sic et xp̃c nõ semetipm clarificauit vt põtifex fieret: sed qui locutus ẽ ad eũ . Filius me⁹ es tu: ego hodie genui te. Quẽadmodũ et ĩ alio loco dicit . Tu es sacerdos in eternum: scm̄ ordinem melchisedech . Qui in diebꝰ carnis sue preces supplicationesqꝫ ad eum qui possit illũ saluũ facere a morte. cũ clamore valido et lacrimis: offerẽs: exauditus ẽ p sua reuerencia. Et quidẽ cũ esset filius dei didicit ex bijs q̃ passus ẽ obediencia: et cõsũmatus factus ẽ omibꝰ obtẽperantibus sibi causa salutis eẽne: appellat⁹ a deo pontifex iuxta ordinem melchisedech . De quo nobis grandis sm̄o et interpretabilis ad dicẽdũ :qm̃ imbecilles estis facti ad audiendũ. Etenim cũ debereti mgri esse propter temp⁹: rursũ indigetis vt vos doceamini q̃ sint elementa exordij sm̄onũ dei: et facti estis quibꝰ lacte opus sit nõ solido cibo. Omnis em̃ q̃ lactis ẽ particeps: expers est sm̄onis iustitie . Paruul⁹ em̃ ẽ. Perfectoꝝ aũt ẽ solidus cibus :eoꝝ qui pro ipa cõsuetudine exercitatos habent sensus ad discretionẽ boni ac mali. Ca. .VI.

Quapropter intermittẽtes inchoationis xp̃i sermonez ad pfectionez eius feramur :nõ rursum iacentes fundamentũ penitencie ab operibus mortuis. et fidei ad deũ. baptismatum doctrine. impositionis q̃ꝫ manuum . ac resurrectionis mortuoꝝ: et iudicij eterni. Et hec faciemus: siqdem pmiserit de⁹. Impossibile enĩ

est eos q̄ semel sc̄t illumīati. gustauerūt etiā donū celeste. ⁊ participes facti sūt spūssancti: gustauerūt nihilomin⁹ bonū dei v̄buz. virtutesq̄ scī vēturi. ⁊ plapsi sūt: rursus renouari ad penitēciā: rursū crucifigētes sibimetipis filiū dei: ⁊ ostētui habētes. Terra em̄ sepe venientē sup se bibēs ymbrē et germinās herbā opportunā illis a q̄bo colitur accipit bñdictionē a deo: pferēs autez spinas ac tribulos reproba ē et maledicto prima: cui⁹ p̄sūmatio ī cōbustionē. Cōfidim⁹ aūt de vobis dilectissimi meliora ⁊ vicīniora saluti (tāetsi ita loq̄mur) Nō em̄ ī iustus ē de⁹ vt obliuiscaī operis vr̄i ⁊ dilectionis quā ostēdistis ī noīe ipi⁹: q̄ mīstrastis sc̄is ⁊ mīstratis. Cupim⁹ aī vnūquēq̄ vr̄m eādē ostētare solicitudiez ad expletōnē spei vsq̄ ī finē vt nō segnes efficiamini: vez imitatores eoz q̄ fide ⁊ paciēcia hereditabūt pmissiones. Abrahe nāq̄ pmittēs de⁹. qm̄ neminē habuit p quē iuraret maiorē: iurauit p semetipm dicēs. nisi bñdicēs bñdicam tibi et multiplicās multiplicabote: ⁊ sic longanimiī ferēs adeptus ē repromissionē. Noīes em̄ p maiorē sui iurant: ⁊ omīs p̄trouersie eoz finis ad p̄firmatōnē. ē iuramētū. In q̄ habūdāti⁹ volēs de⁹ ostē dere pollicitatōis heredibo īmobilitatē p̄silij sui. inī posuit iusiurādū: vt p duas res īmobiles quibo impossibile ē mentiri deuz. fortissimū solatiū habeam⁹ qui p̄fugimus ad tenēdaz p̄positā spem: quā sicut anchoram habem⁹ aie tutā ac firmā ⁊ incedentē vsq̄ ad interiora velaminis: vbi p̄cursor p nobis introiit ihs scōm ordinem melchisedech. pontifex factus ineternum.

¶ Capitulum .VII.

Sic em̄ melchisedech rex salē sacerdos dei sūmi qui obuiauit abrahe regresso a cede regū: et bñdixit ei: cui ⁊ decimas omniū diuisit abrahaz: primum q̄dem q̄ interpretaī rex iusticie: deide aūt ⁊ rex salem qō ē rex pacis: sine p̄re. sine mr̄e. sine genealogia· neq̄ iniciū diez neq̄ finez vite habēs: assimilatus aūt filio dei manet sacerdos ī perpetuū. Intuemini aūt quāt⁹ sit hic: cui ⁊ decimas dedit de p̄cipuis abrahā patriarcha. Et quidē de filijs leui sacerdotiū accipientes. mandatū habent decimas sumere a populo secundū legem id ē a fr̄ibus suis: quāq̄ ⁊ ipsi exierīt de lumbis abrahe. cui⁹ aūt generatō nō annumeraī in eis. decimas sumpsit ab abraham: ⁊ hūc q̄ habebat repromissiones bñdixit. Sine vlla aūt p̄tradictione qō min⁹ est a meliore benedicīi. Et hic quidez decimas morietes hoīes accipiūt: ibi aūt cōtestaī quia viuit. Et vt ita dictū sit p abraham: ⁊ leui: q̄ decimas accepit decimatē. Adhuc em̄ in lūbis p̄ris erat: qñ obuiauit ei melchisedech. Si g̃ p̄sūmatio p sacerdotium leuiticum erat: plus em̄ sub ipso legē accepit: quid adhuc necessariū fuit secūdū ordinez melchisedech aliū surgere sacerdotem ⁊ nō secūdū ordinē aaron dici? Trāslato em̄ sacerdotio: necesse ē vt ⁊ legis trāslatio fiat. In quo em̄ hec dicunī de alia tribu ē: de qua nullus altario p̄sto fuit. Manifestū em̄ est q̄ ex iuda ortus sit dn̄s nr̄: in qua tribu nihil de sacerdotibo locutus ē moyses. Et amplius adhuc manifestū est. si secūduz similitudinē melchisedech exurgat alius sacerdos q̄ nō scōm legem māndati carnalis factus ē: sed scōm virtutē vite insolubilis. Contestaī enī: quoniā tu es sacerdos ineternū scōm ordinē melchisedech. Reprobatio quidez fit p̄cedentis mandati p̄pter infirmitatē ei⁹ ⁊ inutilitatē. Nihil enī ad perfectum adduxit lex. Introductō vero melioris spei p quā p̄timam⁹ ad deū: et quātū ē. nō sine iureiurādo. Alij quidē sine iureiurādo sacerdotes facti sūt: hic aūt cū iureiurādo p eū q̄ dixit ad illū. Jurauit dom̄i⁹ ⁊ nō penitebit eū: tu es sacerdos ineternū. Intantū melioris testamēti sponsor factus ē ihs. Et alij quidē plures facti sūt sacerdotes idcirco q̄ morte p̄hiberī pemanē: hic aūt eo q̄ maneat ieternū sēpiternū habet sacerdotiū. Unde ⁊ saluare ī perpetuū potest accedēs p semetipsū ad deū: semp viuēs ad inī pellandū p nobis. Talis enī decebat vt nobis esset pontifex: sāctus. īnocens. impollutus. segregatus a peccatoribus ⁊ excelsior cel' fact⁹. Qui nō habet necessitatē quotidie quēadmoduz sacerdotes prius p suis delictis hostias offerre: deide p populo. Hoc enī fecit semel seipsū offerēdo. Lex enī hoīes constituit sacerdotes infirmitatem habentes: sermo autē iurisiurandi qui post legem est. filium ineternuz perfectum.

¶ Capitulum .VIII.

Capitulū aūt sup ea q̄ dicunt. Talem habem⁹ pontificē: q̄ cōsedit in dextera sedis magnitudis ī celis sāctox mīster. ⁊ tabernaculi veri: qđ fixit de⁹ ⁊ nō homo. Oīs enī pontifex ad offerendū munera ⁊ hostias ꝓstituit. Vñ necesse ē et hūc habere aliq̄d qđ offerat. Si g̃ esset sup terrā: nec esset sacerdos cū essēt q̄ offerrent secūdū legē munera q̄ exemplari ⁊ vmbre deseruiūt celestium: sicut responsū ē moysi cū ꝓsūmaret tabernaculū. Vide inq̄t omia facito sc̄m exēplar: qđ tibi ostensū ē ī mōte. Nūc aūt melio⁹ sortitus ē mīsteriū q̄nto ⁊ melioris testamēti mediator ē: qđ ī melioribus repromissionib⁹ sāctitū ē. Naz si illud pri⁹ culpa vacasset: nō vtiq̄ sc̄i locus inq̄rerē. Adiuperās ei eos dicit. Ecce dies veniēt dicit dñs: ⁊ ꝓsūmabo sup domū isrl̄ et sup domū iuda testamentū nouū: nō sc̄m testamentū quod feci pr̄ib⁹ eox ī die q̄ apprehendi manuz eox vt educerē illos de ēra egipti: quoniaz ipi nō pmāserūt ī testamēto meo: ⁊ ego neglexi eos dicit dom⁹. Quia hoc ē testamentū qđ disponā domui isrl̄ p⁹ dies illos dicit dñs. dābo leges meas ī mētē eox ⁊ ī corde eox supscribā eas: ⁊ ero eis ī deū: ⁊ ipi erūt mihi ī pl̄m. Et ñ docebit vnusq̄sq̄ p̄rimū suū ⁊ vnusq̄sq̄ fratrem suū dicēs ꝓgnosce dñm: qm̄ oēs sciēt me a minore vsq̄ ad maiorē: qr̄ p̄pici⁹ ero iniq̄tatib⁹ eox. ⁊ peccatox eox iaz nō memorabor. Dicēdo aūt nouū: veterauit prius. Quod aūt antiq̄tur ⁊ senescit: prope ī teritum est.

Capitulum .IX.

Habuit q̄dem ⁊ p̄rius iustificatōnes culture: ⁊ sanctū seculare. Tabnaculū em̄ factū est primū. in q̄ erāt candelabra ⁊ mensa ⁊ p̄positio panū qđ dicit sancta: p⁹ velamentū aī. sc̄m tabnaculum qđ dicit sancta sanctox aureū habēs thuribulum ⁊ archam testamenti circūtectā ex omī parte auro: in q̄ vrna aurea habens māna. ⁊ virga aaron q̄ frondauerat. ⁊ tabule testamenti: superq̄ eā cherubin gl̄e obumbrantia p̄piciatoriū: de quib⁹ non est modo dicendū p̄ singula. His vero ita cōpositis. ī priori q̄dez tabnaculo semp̄ ītroibāt sacerdotes sacrificioz officia ꝓsūmantes: in secūdo aūt semel in anno solus pontifex nō sine sanguine quez offerret p̄ sua ⁊ populi ignorantia: hoc significante spū sancto. nōdum p̄palatam esse sanctox viaz adhuc priore tabernaculo habentē statū. Que parabola ē tp̄is instantis: iuxta quā munera ⁊ hostie offerunt q̄ nō possūt iuxta ꝓsciencia pfectum facē seruientē: solūmodo in cibis ⁊ potib⁹ ⁊ ī varijs baptismatib⁹ ⁊ iustic̄ijs carnis: vsq̄ ad tēpus correctōnis impositis. Christus aūt assistens pōtifex futuroz bonox p̄amplius ⁊ pfectius tabernaculū nō manufactū id ē nō huius creatōnis: neq̄ p̄ sanguinez hircox aut vitulox sed p̄ p̄prium sanguinem ītroiuit semel ī sancta: eterna redemptōe inuenta. Si em̄ sāguis hircox ⁊ thaurox ⁊ cinis vitule aspersus inq̄natos sāctificat ad emūdatōnem carnis: q̄ntomagis sanguis x̄pi q̄ p̄ spm̄ sanctū semetipsū obtulit immaculatū deo emūdauit ꝓscienciam nr̄az ab opibus mortuis ad seruiendū deo viuenti. Et ideo noui testamenti mediator ē: vt morte intercedente in redemptōem eap̄ p̄uaricatōnū. q̄ erant sub priori testamento: repromissionem accipiāt q̄ vocati sūt eterne hereditatis. Vbi em̄ testamētū: mors necesse ē intercedat testatoris. Testamētū ei ī mortuis ꝓfirmatū ē. Alioquin nōdū valet: dū viuit q̄ testatus ē. Vñ nec primuz q̄dez sine sanguīe dedicatū ē. Lecto ei oī mādato legis a moyse vniuerso p̄lo: accipiens sāguinē vitulox ⁊ hircox cū aqua ⁊ lana coccinea ⁊ ysopo: ipm̄ q̄z librū ⁊ oēm populū aspsit dicens. Hic sanguis testamēti: qđ mandauit ad vos deus. Etiā tabernaculū ⁊ omia vasa mīsterij sanguine similīt aspersit. Et oīa pene ī sanguīe sc̄m legē mūdant: ⁊ sine sanguinis effusione non fit remissio. Necesse est ergo exemplaria quidem celestium hijs mundari: ipsa autem celestia melioribus hostijs q̄ istis. Non enim in manufacta sancta ih̄s introijt exemplaria verox: sz ī ipm̄ celū: vt appareat nūc vultui dei p̄ nobis. Neq̄ vt sepe offerat semetipsū: quēadmodum pontifex intrat in sancta p̄ singulos annos in sanguine alieno. Alioquī oportebat eum frequenter pati ab origiē mundi. Nunc autem semel in cōsumatioē seculox. ad destitutionem peccati p̄ hostiā suam apparuit. Et quemadmoduz statutū ē hoīb⁹ semel mori. post hoc autem iudicium: sic et x̄p̄c semel oblatus est ad multorū exhauriēda peccata: secūdo sine peccato

omnib⁹ et ſanctimoniã: ſine qua nemo vi-
debit deũ. Cõtemplãtes ne q̃s ꝺ̃ ſit gr̃e dei:
ne q̃ radix amaritudinis ſurſuz germinãs
impediat: et per illã inquinẽtur multi. Ne
quis fornicator aut prophan⁹ vt eſau: qui
propt̃ vnã eſcã vẽdidit p̄matiua ſua. Sci-
otote em̃ : qm̃ et poſtea cupiens hereditare
bñdictõem reprobatus ẽ. Non em̃ inuenit
penitẽtie locũ: quanq̃ cũ lacrimis inquiſiſ
ſet eam. Non em̃ acceſſiſtis ad tractabilẽ ꝙ
acceſſibilẽ ign̄e et turbinẽ. et caliginem et
pcellã et tube ſonũ et voc̃ verboꝝ: quã q̃
audierũt excuſauerũt ſe ne eis fieret ꝺ̃bũ.
Nõ em̃ portabãt qꝺ dicebat̃: etſi beſtia te
tigerit montez lapidabit̃. Et ita terribile
erat qꝺ videbat̃. Moyſes dixit. Exterritus
ſũ ꝙ tremebũꝺ⁹. Sz acceſſiſtis ad ſyõ mõ-
tẽ et ciuitatẽ dei viuẽtis hir'm celeſtem. et
multoꝝ miliũ angeloꝝ freq̃ntiã. ꝙ eccleſiã
p̄mitiuoꝝ qui ꝓſcripti ſũt ĩ celis: ꝙ iudicez
oĩm deũ et ſpũs iuſtoꝝ pfectoꝝ. ꝙ teſtamẽ-
ti noui mediatorẽ ih̃m: ꝙ ſãguinis aſperſi
onẽ. melius loquentẽ q̃ abel. Elitete ne re-
cuſetis loquentẽ. Si em̃ illi nõ effugerunt
recuſãtes eũ q̃ ſup̄ terrã loquebat̃. multo
magis nos q̃ ꝺ̃ celis loq̃ntẽ nob̃ auertim⁹:
cui⁹ vox mouit terrã tũc: nũc at̃ repromit-
tit dicens. adhuc ſemel: ꝙ ego mouebo nõ
ſolũ terrã ſz et celũ. Qꝺ aũt adhuc ſemel di
cit: declarat mobiliũ trãſlatõem tanq̃ fa-
ctoꝝ: vt maneãt ea que ſũt ĩmobilia. Itaq;
regnũ ĩmobile ſuſcipiẽtes habem⁹ grãm: p
quã ſuiamus placẽtes deo cũ metu ꝙ reue-
rẽcia. Etenĩ de⁹ nr̃ ignis ꝓſumẽs eſt.

Capitulum. .XIII.

Caritas fraternitatis maneat ĩ vo-
bis: ꝙ hoſpitalitatẽ nolite obliui-
ſci. Per hãc eĩ placuer̃t quidã an-
gel̃ hoſpitio r̃ceptis. Memẽtote vinctoꝝ tã-
q̃ ſimul vincti: et laborãtiũ tanq̃ et ipi in
corpore morãtes. Honorabile cõnubium ĩ
omnib⁹: ꝙ thorus ĩmaculat⁹. Fornicatores
em̃ ꝙ adulteros iudicabit de⁹. Sint mores
ſine auaricia: ꝓtenti pñtib⁹. Ipe em̃ dixit.
Nõ te deſerã neq; derelinquã: ita vt cõfidẽt
dicamus. Dñs mihi adiutor ẽ: nõ timebo
qꝺ faciat mihi hõ. Memẽtote prepoſitorũ
vr̃oꝝ q̃ vobis locuti ſũt ꝺ̃bũ dei: quoꝝ in-
tuentes exitũ ꝯuerſationis imitamĩ fidẽ.
Ihs xp̄c heri ꝙ hodie: ipe ꝙ ĩ ſecla. Doctri-
nis variis ꝙ pegrinis nolite abduci. Opti-
mum ẽ em̃ grã ſtabilire cor: non eſcis q̃ nõ
pfuerũt ambulãtib⁹ in eis. Habem⁹ altaꝛ
de q̃ edere nõ habent poteſtatẽ q̃ taberna-
culo deſeruiũt. Quoꝝ em̃ aĩaliũ ĩferr̃ ſan-
guis p̄ peccato ĩ ſancta p̄ pontificẽ: horũ
corpora cremant̃ extr̃ caſtra. Propt̃ quod
ꝙ ih̃s vt ſanctificaret p ſuũ ſanguinẽ pplm
extra portã paſſus ẽ. Exeam⁹ igit̃ ad eũ ex
tra caſtra: improperiũ ei⁹ portãtes. Nõ ei
habemus hic manentẽ ciuitatẽ: ſz futuraz
inq̃rimus. Per ipm q̃ offeram⁹ hoſtiã lau-
dis ſp deo: id ẽ fructũ labioꝝ cõfitẽtiuz noĩ
eius. Beneficiẽcie aũt ꝙ cõmunionis nolite
obliuiſci. Talib⁹ em̃ hoſtijs p̄mereꝫ deus.
Obedite prepoſitis vr̃is: et ſubiacete eis.
Ipi em̃ puigilãt q̃ſi ratõnem p aĩab⁹ vr̃is
reddituri: vt cũ gaudio hoc faciãt: et non
gemẽtes. Hoc em̃ nõ expedit vobis. Orate
p̄ nobis. Cõfidim⁹ em̃ qꝛ bonã ꝓſciencia3
habem⁹: ĩ omnib⁹ bñ volentes cõuerſari.
Amplĩ⁹ aũt deprecor vos hoc facere: q̃ ce-
lerius reſtituar vobis. Deus aũt pacis q̃
eduxit de mortuis paſtorem magnũ ouiũ
in ſanguine teſtamenti eterni dominũ no-
ſtrũ ihe ſũ xp̄m. aptet vos ĩ oĩ bono vt fa-
ciatis eius volũtatem: faciẽs in vobis qꝺ
placeat corã ſe p ihe ſũ xp̄m: cui ẽ gl'a in ſe-
cula ſeculoꝝ amẽ. Rogo aũt vos fratres:
vt ſufferatis verbuz ſolatij. Etem̃ ppaucis
ſcripſi vobis. Cognoſcite fratrez vr̃m thi-
motheũ dimiſſũ: cũ q̃ ſi celeri⁹ venerit vide
bo vos. Salutate oẽs p̄poſitos vr̃os ꝙ oẽs
ſãctos. Salutãt vos ꝺ̃ ytalia fr̃es. Gr̃a cũ
omnib⁹ vobis amen.

Explicit epl'a ad hebreos. Incipit p̄fatio
beati hieronimi preſbiteri in libz̃ actuum
apoſtolorum.

Canit pſalmiſta: ambulabũt
ꝺ̃ virtutib⁹ in virtutes. Poſt
apoſtoli pauli epiſtolas du-
bũ vno vob̃ volumine trãſla
tas. domnion ꝙ rogaciane ca
riſſimi. actus apoſtolorũ ꝓpellitis vt trãſ-
ferã ĩ latinũ: quẽ libꝝ nulli dubiũ ẽ a luca
anthioceno arte medico. q̃ poſtea ĩſeruiẽs
paulo apl'o xp̄i factus ẽ diſcipulus fuiſſe
editũ. Ceruices premit impoſita ſepi⁹ one-
ris magnitudo: quia ſtudia inuidoꝝ repre-
henſione digna putant ea que ſcribimus.
Illorũ nunq̃ odio et detractione. iuuante
christo meum ſilebit eloquiuz. Lucas igit̃

anthiocensis. natione syrus. cuius laus in euãgelio canit. apud antiochiã medicine artis egregius. et apostolor xpi discipul⁹ fuit: postea usq; ad cõfessionem paulum secutus apostolum. sine crimine in virginitate permanens. deo maluit seruire. Qui octoginta et quatuor annos etatis agens in bithinia obijt plenus spiritusancto: quo instigante in achaie partibus euangeliuz scribens. grecis fidelibus incarnationem domini fideli narratione ostendit: eundem q; ex stirpe dauid descendisse monstrauit. Cui non immerito scribendorum actuum apostolorum potestas ī ministerio datur: vt deo in deum pleno. q filio perditioīs extincto. oratioē ab apostolis facta. sorte dominice electionis numerus compleret: sicq; paulum consumationem apostolicis actibus daret. q̄diu contra stimulum calcitrantem dominus elegisset. Quod legentibus q requirētibus deum breui volui ostēdere ꝓmone: q̄ plurius aliq̄d fastidiētibꝰ ꝓ didisse: sciens q operantem agricolã oportet de suis fructibus edere. Quem ita diuina subsecuta est gracia: vt nonsolum coporibus sedetiam animabus. eius proficeret medicina.

Explicit prefatio. Incipit liber actuum apostolorum. Capitulum. .I.

PRimum quidem sermonez feci de omnibꝰ o theophile que cepit ihesus facẽ et docere: usq; in diem qua precipiens apostolis per spm̃ sanctum quos elegit assũptus est. Quibus et prebuit seipsum viuũ post passionez suam in multis argumētis. per dies quadraginta apparens eis: et loquens de regno dei. Et cõuescens precepit eis ab hierosolimis ne discederēt. sed expectarent promissionem patris quam audistis inquit per os meum: quia iohannes q̄dem baptizauit aqua: vos autem baptizabimini spiritusancto non post multos hos dies. Igitur qui cõuenerant interrogabāt eum dicentes. Domine: si in tẽpore hoc restitues regnum israhel: Dixit autẽ eis. Nõ est vestrum nosse tempora vel momenta q̄ pater posuit ī sua potestate: sed accipietis virtutem superuenientis spiritussancti in vos: q eritis mihi testes in hierusalem q in omi iudea q samaria. q usq; ad ultimũ terre. Et cũ hoc dixisset: videntibꝰ illis eleuatus ẽ: q nubes suscepit euz ab oculis eor. Cumq; intuerent in celum euntem illum: ecce duo viri astiterunt iuxta illos ī vestibus albis: qui q dixerunt. Viri galilei quid statis aspicientes in celum? Hic ihesus qui assũptus ẽ a vobis in celum: sic veniet q̄z admodũ vidistis eum euntez in celũ. Tũc reuersi sunt hierosolimaz a monte qui vocat oliueti qui ẽ iuxta hierusalem: sabbati habens iter. Et cum introissent in cenaculum. ascenderunt vbi manebat petrus q iohannes q iacobus q andreas philippus q thomas bartholomeus q matheus iacobi alphei q symon zelotes q iudas iacobi. Hij omnes erant pseuerantes vnanimit ī oratione cum mulieribꝰ q maria matre ihu: q fratribus ei⁹. In diebꝰ illis exurgēs petr⁹ ī medio fratr dixit. Erat aũt turba hoīm simul fere centumuiginti. Viri frēs: oportet implere scripturam quam predixit spiritussanctus per os dauid de iuda qui fuit dux eor qui cõprehenderũt ihm qui cõnumeratus erat ī nobis: q sortitus est sortem misterij hui⁹. Et hic quidem possedit agrũ de mercede iniquitatis: q suspensus crepuit medi⁹: et diffusa sunt omnia viscera eius. q notum factum ẽ omnibus habitantibus hierusalem: ita vt appellaret ager ille lingua eor acheldemach. hoc est ager sanguinis. Scriptum est em̃ ī libro psalmorum. Fiat commoratio eorum deserta: q non sit qui habitet in ea. Et episcopatum eius accipiat alter. Oportet ergo ex hijs virꝰ qui nobiscum sũt congregati in omni tempoe quo intrauit q exiuit inter nos domin⁹ ihs incipiēs a baptismate iohannis. usq; ī diez qua assũptus ẽ a nobis: testem resurrectõnis eius nobiscum fieri vnũ ex istis. Et statuerũt duos: ioseph q̄ vocat barsabas. q̄ ꝯgnominat⁹ iustus: q mathiã. Et orãtes dixerũt. Tu dñe q̄ corda nosti oīm: ostende quẽ elegeris ex hijs duobꝰ vnũ accipere locũ ministerij hui⁹ q apl'atus: de q̄ preuaricat⁹ ẽ iudas vt abiret ī locũ suũ. Et dederũt sortes eis. Et cecidit sors sup mathiã: q ānumeratus est cum vndecim apostolis.

Capitulum .II.

omnib⁹ et ſanctimoniã: ſine qua nemo vi-
debit deũ. Cõtemplãtes ne q̃s ꝺſit gr̃e dei:
ne q̃ radix amaritudinis ſurſuz germinãs
impediat: et per illã inquinẽtur multi. Ne
quis fornicato⁹ aut prophan⁹ vt eſau: qui
propt̃ vnã eſcã vẽdidit p̃matiua ſua. Sci-
otote em̃ : qm̃ et poſtea cupiens hereditare
bñdictõem reprobatus ẽ. Non em̃ inuenit
penitẽtie locũ: quanq̃ cũ lacrimis inquiſiſ
ſet eam. Non em̃ acceſſiſtis ad tractabilẽ ⁊
acceſſibilẽ ignẽ et turbinẽ. et caliginem et
pcellã et tube ſonũ et vocẽ verbo⁹: quã q̃
audierũt excuſauerũt ſe ne eis fieret ꝺbũ.
Nõ em̃ portabãt qꝺ dicebat̃: etſi beſtia te
tigerit montẽz lapidabit̃. Et ita terribile
erat qꝺ videbat̃. Moyſes dixit. Exterritus
ſũ ⁊ tremebũꝺ⁹. Sz acceſſiſtis ad ſyõ mõ-
tẽ et ciuitatẽ dei viuẽtis hierl'm celeſtem. et
multo⁹ miliũ angelo⁹ freq̃ntiã. ⁊ eccleſiã
p̃mitiuo⁹ qui ꝓſcripti ſũt ĩ celis: ⁊ iudicez
oĩm deũ et ſpũs iuſto⁹ pfecto⁹. ⁊ teſtamẽ-
ti noui mediatorẽ ihm̃: ⁊ ſãguinis aſperſi
onẽ. melius loquentẽ q̃ abel. Videte ne re-
cuſetis loquentẽ. Si em̃ illi nõ effugerunt
recuſãtes eũ q̃ ſup terrã loquebat̃. multo-
magis nos q̃ ꝺ celis loq̃ntẽ nob̃ auertim⁹:
cui⁹ vox mouit terrã tũc: nũc aũt repromit-
tit dicens. adhuc ſemel: ⁊ ego mouebo nõ
ſolũ terrã ſz et celũ. Qꝺ aũt adhuc ſemel di
cit: declarat mobiliũ trãſlatõem tanq̃ fa-
cto⁹: vt maneãt ea que ſũt ĩmobilia. Itaq⁹
regnũ ĩmobile ſuſcipiẽtes habem⁹ grãm: p
quã ꝺuiamus placẽtes deo cũ metu ⁊ reue-
rẽcia. Etenĩ de⁹ nr̃ ignis ꝓſumẽs eſt.

Capitulum. .XIII.

Caritas fraternitatis maneat ĩ vo-
bis: ⁊ hoſpitalitatẽ nolite obliui-
ſci. Per hãc em̃ placuer̃t quidã an-
gel' hoſpitio r̃ceptis. Memẽtote vinctor⁹ tã-
q̃ ſimul vincti: et laborãtiũ tanq̃ et ipi in
corpore morãtes. Honorabile cõnubium ĩ
omnib⁹: ⁊ thorus ĩmaculat⁹. Fornicatorẽs
em̃ ⁊ adulteros iudicabit de⁹. Sint mores
ſine auaricia: ꝓtenti p̃ntib⁹. Ipe em̃ dixit.
Nõ te deſerã neq⁹ derelĩquã: ita vt cõfidenť
dicamus. Dñs mihi adiuto⁹ ẽ: nõ timebo
qꝺ faciat mihi hõ. Memẽtote prepoſito⁹ũ
vr̃o⁹ q̃ vobis locuti ſũt ꝺbũ dei: quo⁹ in-
tuentes exitũ ꝓuerſationis imitamĩ fidẽ.
Ihs xp̃c heri ⁊ hodie: ipe ⁊ ĩ ſecla. Doctri-
nis variis ⁊ pegrinis nolite abduci. Opti-
mum ẽ em̃ grã ſtabilire cor: non eſcis q̃ nõ
pfuerũt ambulãtib⁹ in eis. Habem⁹ altaẽ
de q̃ edere nõ habent poteſtatẽ q̃ taberna-
culo deſeruiũt. Quo⁹ em̃ aialiũ ĩferť ſan-
guis p peccato ĩ ſancta p pontificẽ: horũ
corpora cremanť extť caſtra. Propt̃ quod
⁊ ihs vt ſanctificaret p ſuũ ſanguinẽ pplm
extra portã paſſus ẽ. Exeam⁹ igitť ad eũ ex
tra caſtra: improperiũ ei⁹ portãtes. Nõ ei
habemus hic manentẽ ciuitatẽ: ſz futuraz
inq̃rimus. Per ipm q̃ offeram⁹ hoſtiã lau-
dis ſp deo: id ẽ fructũ labio⁹ cfitẽtiuz noi
eius. Beneficiẽcie aũt ⁊ cmunionis nolite
obliuiſci. Talib⁹ em̃ hoſtijs pmereť deus.
Obedite prepoſitis vr̃is: et ſubiacete eis.
Ipi em̃ puigilãt q̃ſi ratõnem p aiab⁹ vr̃is
reddituri: vt cũ gaudio hoc faciãt: et non
gemẽtes. Hoc em̃ nõ expedit vobis. Orate
p nobis. Cõfidim⁹ em̃ q⁹ bonã cſcienciaz
habem⁹: ĩ omnib⁹ bñ volentes cõuerſari.
Ampli⁹ aũt deprecor vos hoc facere: q̃ ce-
lerius reſtituar vobis. Deus aũt pacis q̃
eduxit de mortuis paſtorem magnũ ouiũ
in ſanguine teſtamenti eterni dominũ no-
ſtrũ iheſũ xp̃m. aptet vos ĩ oĩ bono vt fa-
ciatis eius volũtatem: faciẽs in vobis qꝺ
placeat corã ſe p iheſũ xp̃m: cui ẽ gl'a in ſe-
cula ſeculo⁹ amẽ. Rogo aũt vos fratres:
vt ſufferatis verbuz ſolatij. Etem̃ ppaucis
ſcripſi vobis. Cognoſcite fratrez vr̃m thi-
motheũ dimiſſũ: cũ q̃ ſi celeri⁹ venerit vide
bo vos. Salutate oẽs p̃poſitos vr̃os ⁊ oẽs
ſãctos. Salutãt vos ꝺ ytalia fr̃es. Gr̃a cũ
omnib⁹ vobis amen.

Explicit epl'a ad hebreos. Incipit p̃fatio
beati hieronimi preſbiteri in libr̃ũ actuuz
apoſtolorum.

Canit pſalmiſta: ambulabũt
ꝺ virtutib⁹ in virtutes. Poſt
apoſtoli pauli epiſtolas bu-
dũ vno nob̃ volumine trãſla
tas. domnion ⁊ rogaciane ca
riſſimi. actus apoſtolorũ cpellitis vt trãſ-
ferã ĩ latinũ: quẽ lib⁹ nulli dubiũ ẽ a luca
anthioceno arte medico. q̃ poſtea ĩſeruiẽs
paulo apl'o xp̃i factus ẽ diſcipulus fuiſſe
editũ. Ceruices premit impoſita ſepi⁹one-
ris magnitudo: quia ſtudia inuidor⁹ repre-
henſione digna putant ea que ſcribimus.
Illorũ nunq̃ odio et detractione. iuuante
chriſto meum ſilebit eloquiuz. Lucas igitť

anthiocensis.natione sirus.cuius laus in euãgelio canit. apud antiochiã medicine artis egregius.et apostolor xpi discipul? fuit:postea vsq ab cõfessionem paulum secutus apostolum.sine crimine in virginitate permanens. deo maluit seruire. Qui octoginta et quatuor annos etatis agens in bithima obijt plenus spiritusancto:quo instigante in achaie partibus euangeliuz scribens. grecis fidelibus incarnationem domini fideli narratione ostendit:eundem q ex stirpe dauid descendisse monstrauit. Cui non immerito scribendorum actuum apostolorum potestas ĩ ministerio datur: vt deo in deum pleno.q filio perditioĩs extincto.oratioẽ ab apostolis facta.sorte dominice electionis numerus compleret:sicq paulum consumationem apostolicis actibus daret.q diu contra stimulum calcitrantem dominus elegisset.Quod legentibus q requirẽtibus deum breui volui ostẽdere fmone:q plirius aliqd fastidiẽtib p didisse:sciens q operantem agricolã oportet de suis fructibus edere.Quem ita diuina subsecuta est gracia: vt nonsolum coporibus sedetiam animabus . eius proficeret medicina.

Explicit prefatio . Incipit liber actuum apostolorum. Capitulum. .I.

PRimum quidem sermonez feci de omnib o theophile que cepit ihesus facẽ et docere:vsq in diem qua precipiens apostolis per spm̃ sanctum quos elegit assũptus est .Quibus et prebuit seipsum viuũ post passionez suam in multis argumẽtis. per dies quadraginta apparens eis: et loquens de regno dei .Et cõuescens precepit eis ab hierosolimis ne discederẽt. sed expectarent promissionem patris quam audistis inquit per os meum:quia iohannes q̃dem baptizauit aqua:vos autem baptizabimini spiritusancto non post multos dies. Igitur qui cõuenerant interrogabãt eum dicentes.Domine:si in tẽpore hoc restitues regnum israbel: Dixit autẽ eis.Nõ est vestrum nosse tempora vel momenta q̃ pater posuit ĩ sua potestate:sed accipietis virtutem superuenientis spiritussancti in vos:q eritis mihi testes in hierusalem q in omi iudea q samaria.q vsq ad vltimũ terre.Et cũ hoc dixisset: videntib illis eleuatus ẽ: q nubes suscepit euz ab oculis eor. Cumq intuerent in celum euntem illum: ecce duo viri astiterunt iuxta illos ĩ vestibus albis:qui q dixerunt.Viri galilei quid statis aspicientes in celum:Hic ihesus qui assũptus ẽ a vobis in celum: sic veniet q̃zadmodũ vidistis eum euntez in celũ. Tũc reuersi sunt hierosolimaz a monte qui vocat oliueti qui ẽ iuxta hierusalem: sabbati habens iter.Et cum introissent in cenaculum.ascenderunt vbi manebat petrus q iohannes q iacobus q andreas philippus q thomas bartholomeus q matheus iacobi alphei q symon zelotes q iudas iacobi.Hij omnes erant pseuerantes vnanimit ĩ oratione cum mulieribz q maria matre ihu:q fratribus ei?.In diebz illis exurgẽs petr? ĩ medio fratr dixit.Erat aũt turba hoĩm simul fere centumuiginti.Viri fres:oportet implere scripturam quam predixit spiritussanctus per os dauid de iuda qui fuit dux eor qui cõprehenderũt ihm qui cõnumeratus erat ĩ nobis:q sortitus est sortem misterij hui?.Et hic quidem possedit agrũ de mercede iiquitatis:q suspensus crepuit medi?: et diffusa sunt omnia viscera eius. q notum factum ẽ omnibus habitantibus hierusalem: ita vt appellaret ager ille lingua eor acheldemach.hoc est ager sanguinis.Scriptum est em̃ ĩ libro psalmorum. Fiat commoratio eorum deserta:q non sit qui habitet in ea.Et episcopatum eius accipiat alter.Oportet ergo ex hijs virisq nobiscum sũt congregati in omni tempoe quo intrauit q exiuit inter nos domin? ihs incipiẽs a baptismate iohannis.vsq ĩ diez qua assũptus ẽ a nobis:testem resurrectõnis eius nobiscum fieri vnũ ex istis.Et statuerũt duos: ioseph q̃ vocat barsabas. q̃ cognominat? ẽ iustus: q mathiã.Et orãtes dixerũt.Tu dñe q̃ corda nosti oĩm:ostende quẽ elegeris ex hijs duob vnũ accipere locũ ministerij hui? q apl'atus:de q̃ preuaricat? ẽ iudas vt abiret ĩ locũ suũ.Et dederũt sortes eis.Et cecidit sors sup mathiã: q ãnumeratus est cum vndecim apostolis.

Capitulum .II.

Et dū ꝓplerent dies penthecostes: erāt oēs pariter in eodē loco. Et factus ē repente de celo sonus. tanq̄ aduenientis spūs vehemētis: et repleuit totā domū vbi erant sedentes. Et apparuerūt illis dispertite lingue tanq̄ ignis: seditq; supra singulos eor. Et repleti sūt oēs spūsancto et ceperūt loq̄ varijs linguis put spūssanctus dabat eloq̄ illis. Erāt aūt in ihrlm habitētes iudei viri religiosi: ex oi natōe q̄ sub celo ē. Facta aūt hac voce ꝓuenit multitudo et mēte ꝓfusa ē: quia audiebat vnusq̄sq; lingua sua illos loqntes. Stupebāt aūt oēs: et mirabant dicētes. Nōne ecce oēs isti qui loquunt galilei sūt: Et quō nos audiuim? vnusq̄sq; liguam nr̄am in q̄ nati sum?. Parthi et medi et elamite. et q̄ habitant mesopotamiā. iudeā. et capadociā. ponthū. et asyam. frigiā. et pamphiliam. egiptū et ptes libie. q̄ ē circa cyrenen. et aduene romani: iudei q̄q; et psellyti cretes et arabes: audiuim? eos loquētes nr̄is liguis magnalia dei. Stupebāt aūt oēs: et mirabant adinuicē dicētes. Quidnam vult hoc esse: Alij aūt irridentes dicebāt: q̄r musto pleni sūt isti. Stās autē petr? cū vndecim leuauit voce suā: et locutus ē eis. Viri iudei et q̄ habitatis ihrlm vniuersi hoc vob notū sit: et auribꝫ ꝑcipite verba mea. Nō em̄ sicut vos estimatis hij ebrij sūt: cū sit hora diei tercia. Sed hoc ē qđ dictū ē p ꝓphām iohel. Et erit in nouissimis diebꝫ dicit dns effūdam de spū meo sup oēm carnem. Et ꝓphetabūt filij vr̄i et filie vr̄e: et iuuenes vr̄i visiones videbunt: et seniores vr̄i somnia sōniabūt. Et q̄dē sup seruos meos et ancillas meas in diebꝫ illis effundā de spū meo et ꝓphabūt: et dabo ꝓdigia in celo sursū et signa in tra deorsū: sāguinē et ignem et vaporē fumi. Sol ꝑuertet in tenebras et luna in sāguinē: antq̄ veniat dies dñi magn? et manifest?. Et oīs q̄cunq; inuocauerit nomen dñi saluus erit. Viri israelite. audite verba hec. Ihm nazarenū virū approbatū a deo in vob virtutibꝫ et prodigijs et signis q̄ fecit de? p illū in medio vr̄i sicut vos scitis: hūc definito cōsilio et ꝓsciētia dei traditū p manus iniquor. affigentes interemistis. Quē deus suscitauit solutis doloribꝫ inferni: iuxta qđ impossibile erat teneri illum ab eo. Dauid enim dicit in eum. Prouidebā dominum in conspectu meo semp: qm̄ a dextris ē mihi ne cōmouear. Propter hoc letatus est cor meum et exultauit lingua mea: insuper et caro mea requiescet in spe. Quoniam non derelinques animā meam in inferno: nec dabis sanctum tuum videre corruptionē. Notas mihi fecisti vias vite: replebis me iocūditate cum facie tua. Viri fratres: liceat audēter dicere ad vos de patriarcha dauid quoniā defunctus est. et sepultus ē: et sepulcrū eius est apud nos vsq; in hodiernum diem. Propheta igit cum esset et sciret quia iureiurādo iurasset illi de? de fructu lumbi eius sedere super sedem ei?: prouidens locutus est de resurrectione xp̄i: q̄r neq; derelictus est in inferno: neq; caro eius vidit corruptionem. Hunc ihesum resuscitauit deus: cuius omnes nos testes sum?. Dextera igitur dei exaltatus. et promissione spiritussancti accepta a patre: effudit hoc donū quod vos videtis et auditis. Non enim dauid ascendit in celum. Dicit autē ipse. Dixit dominus domiō meo sede a dextris meis: donec ponā inimicos tuos scabellum pedum tuor. Certissimi sciat ergo oīs domus israel: q̄r et dñm eū et xp̄m fecerit deus hūc ihm quem vos crucifixistis. Hijs aūt auditis cōpuncti sūt corde: et dixer̄t ad petr. et ad reliq̄s apl̄os. Quid faciem? viri fratres: Petrus aūt ad illos: penitēciā īgt agite. et baptizet vnusq̄sq; vr̄m in noīe ihu cristi in remissionē peccatorum vr̄orum: et accipietis donū spūssancti. Vobis em̄ ē promissio et filijs vr̄is: et oīb q̄ longe sūt q̄scūq; aduocauerit dns de? nr̄. Alijs eciam verbis plurimis testificatus ē: et exhortabat eos dicēs. Saluami a gentratōne ista prava. Qui g̃ receper̄t ꝑmonez eius baptizati sūt: et apposite sūt in die illa aie circiter tria milia. Erāt aūt ꝑseverantes in doctrina apostolorum: et ꝯmunicatōe fractōis panis. et oratōnib. Fiebat aūt oi aie timor. Multa q̄q; prodigia et signa ꝑ apl̄os in ihrlm fiebāt: et metus erat magnus in vniuersis. Omnes eciam qui credebāt erant pariter: et habebant omnia cōmunia. Possessiones et substācias vendebant: et diuidebāt illa omib put cuiq; op? erat. Quotidie q̄q; ꝑdurantes vnanimiter in templo et frangētes circa domos panem. sumebāt cibum cum exultatōe et simplicitate cordis: collaudātes deum et habentes gracia ad omnem plebem. Dns

autem augebat qui salui fierent quotidie in idipsum.

Capitulum .III.

Petrus aũt et iohãnes ascendebãt ĩ tẽplum :ad horã orationis nonã. Et quidã vir q erat claud⁹ ex vtero mr̃is sue baiulabaf̃ :quẽ ponebãt quotidie ad portã tẽpli q̃ dicit̃ speciosa :vt peteret elemosinã ab ĩtroeuntibꝰ ĩ templũ . Is cũ vidisset petrũ ꝛ iohãnez.incipiẽtes introire ĩ tẽpluz:rogabat vt elemosinã accipet. Intuẽs aũt ĩ eũ petr⁹ cũ iohãne dixit.Respice ĩ nos. At ille intẽdebat in eos:sperãs se aliquid acceptuꝝ ab eis. Petr⁹ aũ dixit. Argentũ ꝛ auꝝ ñ ẽ mihi:qd̃ aũ habeo hoc tibi do . In noĩe ihũ xp̃i nazareni surge et ãbula. Et apprehẽsa manu ei⁹ dexteꝛa alleuauit eũ:ꝛ ptinus ꝓsolidatę sũt base ei⁹ꝛ plãtę. Et exiliẽs stetit ꝛ ambulabat:ꝛ intr̃uit cũ illis ĩ tẽplũ:ambulãs ꝛ exiliẽs ꝛ laudãs deũ. Et vidit oĩs ꝑplus eũ ãbulantẽ:et laudantẽ deũ . Cognoscebãt aũt illũ:q ipe erat q̃ ad elemosinã sedebat ad speciosam portã tẽpli. Et ĩpleti sũt stupoꝛe.ꝛ extasi: ĩ eo q cõtigerat illi . Cũ viderũt aũt petrũ ꝛ iohãnẽ cucurꝛit oĩs ꝑplus ad eos ad porticũ q̃ appellaf̃ salomonis stupẽtes. Videẽs aũt petrus:respõdit ad populũ. Viri israhelitę q̃d miꝛami ĩ hoc. aut nos q̃d intuemi: q̃si nr̃a virtute aut pf̃atę fecerim⁹ hũc ãbulaꝛe: De⁹ abrahã ꝛ de⁹ ysaac ꝛ de⁹ iacob.de⁹ p̃m nr̃oꝝ glorificauit filiũ suũ ihm :quez vos q̃dẽ tradidistis ꝛ negastis añ faciẽ pylati iudicãte illo dimitti. Vos aũ scm̃ ꝛ iustũ negastis :ꝛ petistis virꝝ homicidã donari vob:auctoꝛẽ veꝛo vite interfecistis . Quez deꝰ suscitauit a moꝛtuis:cui⁹ nos testes sumus:ꝛ ĩ fide noĩs ei⁹ hũc quẽ vos videtis ꝛ nostis ꝓfirmauit nomẽ ei⁹ :ꝛ fides q̃ ꝑ euz ẽ dedit integrã sanitatẽ istã ĩ ꝓspectu oĩm vr̃m . Et nũc fr̃es scio qꝛ p ignorãciã fecistis:sicut ꝛ pr̃ncipes vr̃i . Deꝰ aũ q̃ pnũciauit p os oĩm ꝓphetaꝝ pati xp̃m suũ:sic impleuit. Penitemi igiṫ ꝛ ꝓuertimi vt deleãtur pcta vra :vt cũ venerint tpa refrigerij a ꝓspectu dñi ꝛ miserit eũ q̃ predicat⁹ẽ vobis ihesũ xp̃m:quẽ oporꝛet quidẽ celũ recipere usq; in tpa restitutionis oĩm q̃ locut⁹ ẽ deus p os sanctoꝝ suoꝝ a seculo ꝓphetaꝝ Moyses quidem dixit.Quoniã prophetaz suscitabit vobis dominꝰ deus vester de fratribus vestris:tanq̃ meipsũ audietis iuxta omnia quecunq; locutus fuerit vobis. Erat autẽ omnis anima que non audierit prophetam illum exterminabiṫ de plebe. Et omnes prophetę a samuhel et deinceps qui locuti sũt anũciauer̃t dies istos .Vos estis filij prophetaꝝ et testamenti :qd̃ disposuit deꝰ ad patres nr̃os dicẽs ad abraham .Et in semine tuo benedicenf̃ omnes familie terre . Vobis primuz deus suscitãs filium suum misit eũ benedicentem vobis: vt conuertat se vnusq̃sq; a nequicia sua.

Capitulum .IIII.

Loquẽtibꝰ aũt illis ad populũ. supuenerũt sacerdotes ꝛ mgr̃atus tẽpli ꝛ saducei. dolẽtes q̃ docerẽt populũ ꝛ anunciarẽt ĩ ihesũ resurrectionẽ ex moꝛtuis.ꝛ iecerũt in eos man⁹ :ꝛ posuer̃t eos ĩ custodia usq; ĩ crastinũ .Erat aũt iã vespera . Multi aũ eoꝝ qui audierãt verbũ crediderũt.et factus ẽ numerus eoꝝ quiq; milia . Factum ẽ autẽ ĩ crastinũ vt cõgregarenf̃ principes eoꝝ ꝛ seniores ꝛ scribe ĩ hierusalem:ꝛ annas princeps sacerdotuz. ꝛ cayphas.iohãnes.ꝛ allexãder. et quotq̃t erãt de genẽ sacerdotali. Et statuẽtes eos ĩ medio iṫrogabãt . In q̃ vtute aut ĩ q̃ noĩe fecistis hoc vos :Tũc replet⁹ spũsãcto petrus.dixit ad eos. Principes ꝑplꝰ et seniores:si nos hodie iudicamur ĩ bñfacto hoĩs ifirmi in q̃ iste salu⁹ factus ẽ :notũ sit oĩbꝰ vobis et oĩ plebi isrl̃ qꝛ in noĩe dñi nr̃i ihu xp̃i nazareni quẽ vos crucifixistis quẽ deꝰ suscitauit a moꝛtuis.ĩ hoc iste astat coraz vobis sanꝰ. Hic ẽ lapis q̃ reprobat⁹ ẽ a vobis edificãtibꝰ q̃ factus ẽ ĩ caput anguli:ꝛ nõ ẽ ĩ alio aliq̃ sal⁹. Nec em̃ aliud nomẽ est sub celo datũ hoĩbꝰ : ĩ q̃ oporꝛeat nos saluos fieri . Videẽtes aũ petri ꝓstanciã ꝛ iohãnis:ꝓperꝰ q̃ homies essent sine litteris et ydeotę ămirabanf̃ :et cognoscebãt eos qm̃ cũ ihesu fuerãt . Hoĩez q̃ videẽtes stantẽ cũ eis q̃ curatus fuerat :nihil poterãt cõtradicere. Jusser̃t aũ eos foras exṫ cõciliuz secedere:ꝛ ꝓferebãt adiuicẽ dicẽtes . Quid faciem⁹ hoĩbꝰ istis:Qm̃ q̃dez notũ signũ factũ ẽ ꝑ eos oĩbꝰ habitãtibꝰ hierlm. Manifestũ ẽ:ꝛ nõ possum⁹ negare. Sed ne amplius diuulgef̃ in ꝑplm :cõminemur eis ne vltra loquãf̃ in nomĩe hoc vlli hominũ . Et vocãtes eos:denũciauer̃t:ne omnio loqr̃enf̃

neq̄ docerent ī noīe ih̄u .Petr⁹ vero ꝙ io-
hānes respondentes dixer̄t ad eos .Si iu-
stū ē ī ꝓspectu dei vos poti⁹ audire q̄ deū.
iudicate .Nō em̄ possumus q̄ vidim⁹ ꝙ au-
diuimus nō loqui .At illi ꝓminātes dimi-
serūt eos:nō inueniētes qūo punirent eos
ꝓter ꝓp̄lm:quia oīs clarificabāt id quod
factū erat in eo qđ acciderat.Annoꝝ enim
erat ampli⁹ q̄draginta homo :ī quo factū
fuerat signū istud sanitatis.Dimissi autez
vener̄t ad suos:ꝙ annūciauerūt eis quāta
ad eos prīcipes sacerdotū ꝙ seniores dixis-
sent.Qui cū audissent: vnanimit̄ leuaner̄t
vocem ad deū ꝙ dixerūt .Dñe tu qui feciſti
celū ꝙ terrā mare ꝙ omīa q̄ in eis sunt:qui
spūsancto p os pr̄is nostri dauid pueri tui
dixisti .q̄re fremuer̄t gētes ꝙ ꝓp̄li meditati
sūt inania :astituerūt reges terre ꝙ prīci-
pes cōuenerūt ī vnū :aduersus dn̄m ꝙ ad-
uersus xp̄m eius ꝓuenerūt em̄ vere ī ciui-
tate ista aduersus sanctū puerū tuū ihesuz
quē vnxisti herodes ꝙ ponci⁹ pylatus cum
gentib⁹ ꝙ ꝓp̄lis isrl̄:facere q̄ man⁹tua ꝙ cō-
siliū tuū decreuer̄t fieri.Et nūc dñe r̄spice
in minas eoꝝ:ꝙ da ſuis tuis cū oī fiducia
loqui verbū tuū in eo q̄ manū tuā extēn-
das ad sanitates ꝙ signa ꝙ ꝓdigia fieri per
nomen sancti filij tui ih̄u .Et cuz orassent
motus ē locus ī q̄ erāt cōgregati:ꝙ repleti
sūt omnes spūsancto:et loquebanr̄ v̄bum
dei cū fiducia . Multitudīs aūt credentiuz
erat cor vnū et anima vna :nec q̄sq̄ eoꝝ q̄
possidebat aliq̄d suū esse dicebat:sz erāt ill̄
omnia cōmunia.Et virtute magna reddē-
bāt apl̄i testimoniū resurrectioīs ih̄u xp̄i
dn̄i nostri:et grā magna erat ī omnib⁹ ill̄.
Neq̄ em̄ quisq̄ egens erat inr̄ illos .Quot
q̄t em̄ possessores agroꝝ aut domoꝝ erāt:
vendentes afierebant p̄cia eoꝝ q̄ vēdebāt:
ꝙ ponebāt añ pedes apl̄oꝝ.Diuidebar̄ aūt
singul̄ put cuiq̄ opus erat. Joseph autē q̄
cognominatus ē barsabas ab apl̄is .qđ ē
int̄pretatū fili⁹ cōsolacioīs.leuites cypri⁹
genē cū haberet agrū vēdidit eū:ꝙ attulit
p̄ciū ꝙ posuit añ pedes apl̄oꝝ. Ca. .V.

Ir aūt quidā noīe ananias cū sa-
phira vxore sua vendidit agrum :ꝙ
fraudauit d̄ p̄cio agri ꝓscia vxore
sua :ꝙ afferēs partez quādā.ad pedes apo-
stoloꝝ posuit .Dixit aū petr⁹ ad ananiam
Anania cur temptauit sathanas cor tuuz
mētiri te spūisancto:et fraudare de precio
agri:Nōne manēs tibi manebat :ꝙ venun-
datuz in tua erat potestate:Quare posui-
sti ī corde tuo hanc rem :Nō es mentitus
hoīb⁹ sz deo .Audiēs aū ananias hec v̄ba:
cecidit ꝙ expirauit .Et factꝰ est timor ma-
gnus sup oīes qui audierūt .Surgentes
aūt iuuenes amouerūt eū:ꝙ efferētes sepi-
lierūt .Factū ē aūt quasi horaꝝ triū spa-
ciū:ꝙ vxor ipi⁹ nesciens qđ fctm̄ fuerat in-
troiuit.Rñdit aū ei petrus.Dic mihi mu-
lier si tāti agruz vendidistis.At illa dixit
Ecia tanti .Petrus aūt ad eā.Quid vtiq̄
ꝓuenit vobis tēptare spiritū domini:Ecce
pedes eoꝝ qui sepilier̄t virū tuum ad osti-
um:ꝙ efferent te.Confestim cecidit añ pe-
des eius:ꝙ expirauit. Intrantes aūt iuue-
nes inuenerunt illam mortuā:ꝙ extulerūt
ꝙ sepilierūt ad virum suum.Et factus est
timor magnus ī vniuersa ecclesia :et ī oēs
qui audierūt hec .Per manus aūt apl̄orū
fiebant signa ꝙ ꝓdigia multa in plebe .Et
erant vnanimiter omnes in porticu salo-
moīs.Ceteroꝝ aū nemo audebat se ꝓiūge-
re illis:sz magnificabat eos ꝓp̄lus .Magis
autem augebar̄ credentiū multitudo ī dn̄o
viroꝝ ac mulierū:ita vt in plateas eicerēt
infirmos ꝙ ponerent ī lectulis ac grabatis
vt veniente petro saltē vmbra illi⁹ obum-
braret quēq̄ illoꝝ et liberarenr̄ ab infir-
mitate.Cōcurrebat aū ꝙ mlt̄itudo vicinaꝝ
ciuitatū ihrl̄m.afferentes egros ꝙ vexatos
a spiritib⁹ immūdis:q̄ curabanr̄ oēs .Ex-
urgens autē prīceps sacerdotū et omnes q̄
cum illo erāt q̄ ē hereſis saduceorū repleti
sunt zelo:ꝙ iniecerūt manus ī apl̄os:ꝙ po-
suerūt eos ī custodia publica.Angel⁹ aut
dn̄i ꝓ noctē aperiēs ianuas carceris ꝙ edu-
cēs eos dixit. Ite :ꝙ stātes loquimī ī tēplo
plebi oīa verba vite hui⁹ .Qui cū audissēt
intrauer̄t diluculo ī tēplū:ꝙ docebāt.Adue-
niens aū prīceps sacerdotū et q̄ cū eo erāt
ꝓuocauer̄t ꝓciliū .ꝙ oēs senioēs filioꝝ isrl̄
ꝙ miser̄t ad carcerē vt adducerenr̄.Cuz aū
venissēt ministri ꝙ apto carcere ñ inuenissent
illos:reuersi nūciauerūt dicētes .Carcerē
q̄dē inuenim⁹ clausū cū oī diligēcia:ꝙ custo-
des stātes añ ianuas:apientes aū neminē
intus inuenim⁹ .Et aū audier̄t hos ꝓmones
magistrat⁹ tēpli ꝙ prīcipes sacerdotū:am-
bigebāt de ill̄ q̄dnam fieret.Adueniēs aūt

qz ecce viri qs posuistis ī carcere3 sūt ī tẽplo stātes: ⁊ docentes ꝓplm. Tūc abijt magistrat⁹ cū mīstris: et adduxit illos sine vi. Timebāt em̄ ꝓplm ne lapidarent. Et cum adduxissent illos: statuerūt ī cōcilio. Et īterrogauit eos prīceps sacerdotū dicens. Precipiēdo pcipim⁹ vob ne doceretis ī isto noīe: ⁊ ecce replestis hīrlm doctrina vra: ⁊ vultis īducē sup nos sāguinē hoīs isti⁹. Rñdens aūt petrus ⁊ apli dixerūt. Obedire oportet deo magisq̄ hoīb⁹. De⁹ pr̄m nr̄oz suscitauit ihm: quē vos īteremistis suspendentes ī ligno. Hūc principē deus ⁊ saluatorez exaltauit dextera sua ad dandā penitenciā isrl ⁊ remissionē pctoz: ⁊ nos sum⁹ testes hoz ⁊boz: ⁊ spūssāct⁹ quē dedit de⁹ oīb⁹ obedientib⁹ sibi. Hec cū audissēt dissecabant: ⁊ cogitabāt īterficē illos. Surgēs aūt qdam ī cilio phariseus noīe gamaliel legisdoctor honorabilis vniuerse plebi: iussit foras ab breue hoīes fieri. Dixitq ad illos. Viri israelite attēdite vob sup hoībus istis: qd acturi sitis. Añ hos em̄ dies extitit theodas dicēs se esse aliquē: cui cōsensit numerus virorz circit̄ qdringētorz: q occis⁹ est ⁊ oēs q credebāt ei dissipati sūt: ⁊ redacti ad nihilū. Post hunc extitit iudas galilel⁹ ī diebz pfessionis: ⁊ auertit ꝓplm p⁹ se. Et oēs qtqt psensēt ei dispersi sūt: ⁊ ipe perijt. Et nunc itaq dico vob: discedite ab hoībus istis. et sinite illos. Qm̄ si ē ex hoībus pslīū hoc aut opus. dissolueť: si vero ex deo ē ñ potueritis dissoluē: ne forte ⁊ deo repugnaē videamī. Cōsensert aūt illi: ⁊ puocātes apl̄os cesis denūciauerunt eis ne āplius loqrent̄ ī noīe ihu: ⁊ dimisert eos. Et illi qdem ibāt gaudētes a pspectu cōcilij: qm̄ digni habiti sūt p noīe ihu ptumeliaz pati. Omī aūt die nō cessabāt ī tēplo ⁊ circa domos docētes: ⁊ euangelizātes xpm ihesum.

Capitulum. .VI.

In diebus aūt ill' crescente numero discipl'oz factū ē murmur grecoz aduersus hebreos: eo q despicerēť ī ministerio quotidiano vidue eoz. Cōuocantes aūt duodecim multitudinē discipuloz dixert. Non est equū nos derelinquere vbum dei: ⁊ ministrare mensis. Cōsiderate ꝑ frēs viros ex vobis boni testimonij sepē plenos spūssancto ⁊ sapiencia: qs cōstituam⁹: sup hoc opus. Nos vero orationi ⁊ ministerio verbi instātes erimus. Et placuit sermo corā omni multitudine. Et elegerūt stephanum vir plenuz fide ⁊ spū sancto: ⁊ philippū ⁊ procorū ⁊ nycanorem ⁊ thimonem ⁊ parmenā ⁊ nicolaum aduenā anthiocenū. Hos statuerūt añ conspectum apl'oz: ⁊ orātes imposuerūt eis manus. Et vbum dñi crescebat: ⁊ multiplicabať numer⁹ discipuloz ī hirlm valde. Mlta ecia ꝯba sacerdotū obediebat fidei. Stephan⁹ ať plen⁹ grā ⁊ fortitudīe faciebat pdigia ⁊ signa mag̃ in ꝓplo. Surrexerūt aūt qdam ō synagoga q̄ apellabať libertinoz ⁊ cyrenensiū ⁊ alexādrinoz. et eoz q erāt a cicilia ⁊ asya disputantes cū stephano: ⁊ non poterant resistere sapiencie ⁊ spiritui q loquebať: pter qō redargueret̄ ab eo cū omni fiducia. Tūc sūmisert viros q dicerent se audisse eū dicentē vba blasphemie ī moysen ⁊ deum. Cōmouerūt itaq plebem ⁊ seniores ⁊ scribas: ⁊ cōcurrentes rapuerūt eū ⁊ adduxerūt in cōciliū: ⁊ statuerūt falsos testes q dicerent. Homo iste nō cessat loqui vba aduersus locū sanctū ⁊ legez. Audiuim⁹ em̄ eum dicentē: qm̄ ihs nazarenus hic destruet locū istum: ⁊ mutabit traditiones. qs tradidit nobis moyses. Et intuētes eū omnes q sedebāt ī cōcilio: vidert faciē ei⁹ tanq̄ faciez angeli. Dixit aūt prīceps sacerdotū stephano si hec ita se haberent. Qui ait.

Capitulum. .VII.

Viri fratres ⁊ patres audite. Deus glorie apparuit patri nostro abrahe cum esset ī mesopotamia priusq̄ moraretur ī charran: et dixit ad illum. Exi de terra tua et de cognatione tua: ⁊ veni in terram quam monstrauero tibi. Tūc exijt de terra chaldeorum: et habitauit in charran. Et inde postq̄ mortu⁹ ē pater ei⁹ transtulit illum in terram istam: in q̄ nunc vos habitatis. Et nō dedit illi hereditatē ī ea nec passum pedis: sed repromisit dare illi eam in possessionem ⁊ semini eius p⁹ ipm: cum nō haberet filiuz. Locutus est aūt ei deus. qz erit semen eius accola ī terra aliena: ⁊ seruituti eos subiciēt ⁊ male tractabūt eos annis qdringentis ⁊ triginta: et gentē cui seruierint iudicabo ego dicit dñs. Et p⁹ hec exibūt: et deseruient mihi in loco isto. Et dedit illi testamentum circūcisionis: et sic genuit ysaac ⁊ circūcidit eū die octauo:

ꝙ ꝟſaac iacob:ꝙ iacob duodecim ꝓ̃iarchas
Et ꝓ̃iarche emulãtes ioſeph vendiderũt ĩ
egiptũ:ꝙ erat deus cũ eo .Et eripuit eũ ex
omnib⁹ tribulationib⁹ ei⁹ :ꝙ dedit ei grãm
ꝙ ſapiẽciã in ꝓſpectu pharaonis regis egi-
ptioꝝ:ꝙ cõſtituit eũ prepoſitũ ſuꝑ egiptũ
ꝙ ſuꝑ omnẽ domũ ſuã .Venit autẽ fames ĩ
vniuerſã egiptum et chanaan ꝙ tribulatio
magna :ꝙ nõ inueniebant cibos ꝓ̃es nr̃i.
Cũ audiſſet aũt iacob eſſe frumẽtũ in egi-
pto miſit ꝓ̃es nr̃os ꝓmũ :ꝙ ĩ ſcdo cognit⁹
ẽ ioſeph a fratrib⁹ ſuis : ꝙ manifeſtatum eſt
pharaoni gen⁹ eius. Mittẽs aũt ioſeph ac-
erſiuit patrẽ ſuũ :ꝙ oẽm cognatiõnẽ ſuam
ĩ animab⁹ ſeptuagintaquiq̃ .Et deſcendit
iacob ĩ egiptũ :ꝙ defũctus eſt ipe ꝙ patres
nr̃i.Et tranſlati ſũt ĩ ſichen:ꝙ poſiti ſũt in
ſepulcro qd̃ emit abrahaz p̃cio argẽti a fi-
liis emor filij ſichen .Cũ aũt appropinq̃ret
tempus ꝓmiſſionis quaz cõfeſſus erat deus
abrahe creuit ꝑ̃us et mr̃tiplicat⁹ ẽ in egi-
pto :quoadusq̃ ſurrexit ali⁹ rex ĩ egipto q̃
nõ ſciebat ioſeph .Hic circũueniẽs genus
nr̃m afflixit ꝓ̃es nr̃os:vt exponerẽt ĩfan-
tes ſuos ne viuificarẽt .Eodez tpe natus ẽ
moyſes:ꝙ fuit ꝑ̃tus deo:q̃ nutrit⁹ eſt trib⁹
menſib⁹ ĩ domo ꝓ̃is ſui .Expoſito aũt illo
ſuſtulit eũ filia pharaonis:et nutriuit euz
ſibi ĩ filiũ.Et erudit⁹ ẽ moyſes omni ſa-
piẽcia egiptioꝝ :ꝙ erat potẽs ĩ verbis ꝙ in
opibus ſuis .Cũ aũt implerẽt ei q̃dragin-
ta annoꝝ tempus:aſcendit in cor ei⁹ vt vi-
ſitaret frẽs ſuos filios iſrl̃ .Et cũ vidiſſet
quendã iniuriam patientẽ vindicauit illũ:
ꝙ fecit vltõez ei q̃ iniuriã ſuſtinebat ꝑcuſſo
egiptio.Exiſtimabat aũt intelligẽ fratres:
qm̃ deus ꝑ manũ ipſi⁹ daret ſalutem illis.
At illi nõ intellexerũt .Sequenti vero die
apparuit illis litigantib⁹:ꝙ r̃cõciliabat eos
in pace dicẽs .Viri:frẽs eſtis.Ut q̃d noce-
tis alterutrum :Qui aũt iniuriã faciebat
primo:repulit eũ dicens.Quis te ꝓſtituit
principẽ ꝙ iudicẽ ſuꝑ nos:Nũquid interfi-
cere tu me vis .quẽadmodũ interfeciſti he-
ri egiptiũ :Fugit aũt moyſes in verbo iſto:
ꝙ fact⁹ ẽ aduena ĩ terra madian:vbi gene-
rauit filios duos .Et expletis annis q̃dra-
ginta:apparuit illi in deſerto mõtis ſyna an-
gel⁹ ĩ igne flãme rubi .Moyſes aũt videns
ãmirat⁹ ẽ viſũ .Et accedẽte illo vt ꝓſidera-
ret:fct̃a ẽ ad eũ vox dñi dicẽs .Ego ſũ de⁹
p̃m tuoꝝ:deus abrahã.deus ꝟſaac:et de⁹
iacob .Tremefact⁹ aũ moyſes:nõ audebat
ꝓſiderare.Dixit aũ illi de⁹.Solue calciamẽ-
tũ pedũ tuoꝝ .Loc⁹ em̃ ĩ q̃ ſtas r̃a ſancta
ẽ.Videns vidi afflictiõnẽ ꝑ̃li mei q̃ ẽ in egi-
pto:ꝙ gemitũ eoꝝ audiui:ꝙ deſcẽdi liberare
eos.Et nũc veni mittaz te ĩ egiptuz.Hunc
moyſẽ quẽ negauerũt dicẽtes q̃s te ꝓſtituit
principẽ ꝙ iudicẽ :hũc deus principẽ et re-
dẽptorẽ miſit cũ manu angeli qui apparuit
illi ĩ rubo.Hic eduxit illos faciens ꝓdigia
ꝙ ſigna in r̃a egipti ꝙ ĩ rubro mari:ꝙ ĩ de-
ſerto ãnis q̃draginta.Hic ẽ moyſes q̃ dixit
filijs iſrl̃.Prophetã ſuſcitabit vobis de⁹ de
frib⁹ vr̃is : tanq̃ me⁹ ipm audietis .Hic ẽ q̃
fuit ĩ eccleſia ĩ ſolitudiẽ cũ ãgelo q̃ loq̃bat
ei ĩ mõte ſyna ꝙ cũ ꝓ̃ib⁹ nr̃is:q̃ accepit ver
ba vite dare nobis .Cui noluerũt obedire
ꝓ̃es nr̃i:ſz repulerũt et auerſi ſũt cordib⁹
ſuis ĩ egiptũ:dicẽtes ad aaron. Fac nobis
deos q̃ ꝓcedãt nos . Moyſi ei huic q̃ eduxit
nos de r̃a egipti :neſcimus q̃d fct̃m ſit ei.
Et vitolũ fecerũt ĩ diebus illl̃.ꝙ obtulerũt ho-
ſtiã ſimulacro:et letabant̃ ĩ opib⁹ manuũ
ſuaꝝ.Cõuertit aũ eos de⁹ :ꝙ r̃didit eos ſer-
uire milicie celi:ſicut ſcriptũ ẽ ĩ libro pro-
phetaꝝ.Nũq̃d victimas aut hoſtias obtu-
liſtis mihi ãnis q̃dragĩta ĩ deſerto dom⁹ iſrl̃:
Et ſuſcepiſtis tabernaculuz moloch et ſidus
dei vr̃i remphã .figuras q̃s feciſtis adoraꝛe
eos:ꝙ trãſferã vos trãs babilonez.Taber-
culũ teſtimonij fuit cũ ꝓ̃ib⁹ nr̃is ĩ deſerto ſi-
cut diſpoſuit illl̃ de⁹ loquẽs ad moyſen :vt
faceret illd̃ ſcdm formã quã viderat.Qd̃ et
iduxerũt ſuſcipiẽtes ꝓ̃es nr̃i cũ ihu ĩ poſ-
ſeſſionẽ gentiũ:q̃s expulit de⁹ a facie ꝑ̃m
nr̃oꝝ vſq̃ ĩ diebus dauid.Qui inuenit graciã
añ deũ :et pecijt vt inueniret tabernaculũ deo
iacob .Salomon aũt edificauit illi domũ.
Sz ñ excelſus ĩ manufactis habitat:ſicut
ꝑ ꝑphetam dicit.Celũ mihi ſedes ẽ:r̃a aũt
ſcabellũ pedũ meoꝝ.Quã domũ edificabi-
tis mihi dicit dñs :aut q̃s locus requietionis
mee ẽ :Nõne manus mea facit hec omnia:
Dura ceruice ꝙ ĩcircumſi cordib⁹ et auri-
bus :vos ſemp̃ ſpũiſancto reſtitiſtis :ſicut
ꝓ̃es vr̃i ꝙ vos.Quẽ ꝑphetaꝝ nõ ſunt ꝑſe-
cuti patres veſtri :Et occiderunt eos qui
prenũciabant de aduentu iuſti :cuius vos
nũc proditores et homicide fuiſtis:qui ac-
cepiſtis legem ĩ diſpoſitione angelorum

et nō custodistis. Audientes aūt hec disse-
cabātur cordibꝫ suis: ⁊ stridebant dētibꝫ in
eum. Cū aūt esset plenus spūsancto. intē-
dens in celū vidit gloriā dei: ⁊ ihm stantez
a dextris dei. Et ait. Ecce video celos aper
tos: et filiū homis stātē a dextris virtutis
dei. Exclamātes aūt voce magꝫ cōtinuerūt
aures suas: ⁊ impetuz fecerūt vnanimiter
in eū. Et eicientes eū extra ciuitatē lapida-
bāt: ⁊ testes deposuerūt vestimēta sua secꝰ
pedes adolescentis: q̄ vocabat saulus. Et
lapidabāt stephanū inuocātē ⁊ dicentem.
Dñe ihu suscipe spūm meū. Positis autē
genubꝫ: clamauit voce magꝫ dicens. Dñe:
ne statuas illis hoc peccatū. Et cū hoc di-
xisset: obdormiuit ī dño. Capi. VIII.

Saulus aūt erat psentiēs necī eiꝰ.
Facta est autē in illa die psecutio
magna in ecclia q̄ erat hierosoli-
mis: ⁊ omēs dispersi sūt p regiōes iudee et
samarie pter aplos. Curauerunt autē ste-
phanū viri timorati: ⁊ fecerūt planctum
magnū sup eum. Saulus autē deuastabat
ecclesiā: p domos intrās et trahēs viros ac
mulieres: tradebat in custodiā. Igī q̄ disp
si erāt ptrāsibāt euāgelisantes verbū dei.
Philippus aūt descendens in ciuitatē sama
rie pdicabat illis xpm. Intēdebant autem
turbe hijs q̄ a philippo dicebātur vnanimi
ter audientes: et videntes signa q̄ faciebat.
Multi enī eoꝝ q̄ habebāt spūs immūdos:
clamātes voce magna exiebāt. Multi aūt
paralitici ⁊ claudi curati sunt. Factuz est
ḡ gaudiū magnū in illa ciuitate. Vir autē
quidaz nomine symon qui ante fuerat in
ciuitate magus seducens gentem samarie
dicens se esse aliquem magnū: cui auscul-
tabāt omēs a minimo vsqz ad maximum
dicentes: hic est virtus dei q̄ vocat magꝫ.
Attendebant aūt eū: ꝓter q̄ multo tempe
magicis suis demētasset eos. Cū vero cre-
didissent philippo euangelisanti de regō dei.
in nomine ihu xpi baptizabantur viri ac
mulieres. Tūc symon ⁊ ipe credidit: ⁊ cuz
baptizatus eēt adherebat philippo. Videns
etiā sig̃ et virtutes maximas fieri: stupēs
ammirabatur. Cū autē audissent apli qui
erāt in hierosolimis q̄ recepisset samaria
verbū dei: miserūt ad eos petꝝ ⁊ iohānem.
Qui cū venissent orauerūt p ipsis: vt acci-
perēt spūmsanctū. Nōdū enī ī quēq̄ illoꝝ
venerat: sed baptizati tm̄ erāt in nomine
dñi ihu. Tūc imponebant manꝰ sup illos:
⁊ accipiebāt spūmsanctum. Cū vidisset aūt
symon q̄ p impositiōnem manus apl̄oruz
dareṫ spūssanctus: obtulit eis pecuniā di-
cens. Date ⁊ mihi hāc potestatem: vt cui-
cūq̄ imposuero manus accipiat spūmsan
ctum. Petrus autē dixit ad euz. Pecunia
tua tecū sit in pditiōnem: qm̄ donū dei exi-
stimasti pecunia possideri. Non em̄ tibi ps
neq̄ sors in smone isto. Cor em̄ tuū nō est
rectū corā deo. Penitētiā itaq̄ age ab hac
neq̄cia tua: ⁊ roga deū si forte remittatur
tibi hec cogitatiō cordis tui. In felle enim
amaritudinis ⁊ obligatiōe iniq̄tatis video
te esse. Respōdēs aūt symō dixit. Precamini
vos p me ad dñm: vt nihil veniat sup me
horꝝ q̄ dixistis. Et illi q̄dē testificati ⁊ locu
ti verbū dñi rediebāt hierosolimā: ⁊ mltis
regionibꝫ samaritanoꝝ euangelizabant.
Angelus autē dñi locutus ē ad philippum
dicens. Surge: ⁊ vade cōtra meridianum
ad viā q̄ descēdit ab ihrlm in gazam: hec ē
deserta. Et surgēs abijt. Et ecce vir ethiops
eunuchus potēs cādacis regine ethiopū:
q̄ erat sup omēs gazas eiꝰ venerat adorare
in ihrlm: ⁊ reuertebat sedēs supꝑ currū suū
legensq̄ ysaiam pphetam. Dixit aūt spūs
philippo. Accede: ⁊ adiunge te ad currum
istū. Accurrēs aūt philippus: audiuit euz
legentē ysaiā pphām ⁊ dixit. Putasne ītel
ligis q̄ legis? Qui ait. Et quō possū: si nō
aliq̄s ostenderit mihi? Rogauitq̄ philippū vt
ascēderet: ⁊ sederet secū. Locus aūt scriptu-
re quaz legebat erat hic. Tāq̄ ouis ad oc-
cisionē ductꝰ est: ⁊ sicut agnꝰ corā tōdēte se
obmutescit sine voce: sic nō aperuit os suū.
In humilitate iudicium eius sublatū est.
Generatiōnem eius quis enarrabit? Quo-
niam tolletur de terra vita eius. Respōdēs
aūt eunuchus philippo dixit. Obsecro te.
de q̄ pphēta dicit hoc? De se an de alio ali-
quo? Aperiens autem philippus os suum.
⁊ incipiens a scriptura ista: euangelizauit
illi ihm. Et dum irent p viā: venerunt ad
quandam aquam. Et ait eunuchus. Ecce
aqua. Quis phibet me baptizari: dixit aūt
philippus. Si credis ex toto corde licet. Et
rndēs ait. Credo filiū dei esse ihm xpm. Et
iussit stare currū. Et descēderunt vterq̄ in
aquā philippus et eunuchus: ⁊ baptizauit

eum. Cum autem ascẽdisset de aqua spiritus domini rapuit philippum: et amplius non vidit eum eunuchus. Ibat autem per viam suam gaudens. Philippus autem inuentus est in azoto: et pertransiens euangelizabat ciuitatibꝰ cunctis donec veniret cesaream. Capitulum. .IX.

Saulus aũt adhuc spirãs minarũ et cedis in discipulos domini accessit ad principem sacerdotum: et petijt ab eo epistolas ī damascũ ad sỹnagogas: vt si quos ĩuenisset huiꝰ vie viros ac mulieres: vinctos pduceret in ihrl'm. Et cum iter faceret: ꝓtigit vt appinq̃ret damasco. Et subito circũfulsit eũ lux de celo: et cadẽs in terrã audiuit vocez dicentẽ sibi. Saule saule: quid me psequeris? Qui dixit. Quis es dñe? Et ille. Ego sum ihus: quẽ tu psequeris. Dux est tibi contra stimulũ calcitrare. Et tremens ac stupens dixit. Dñe. quid me vis facere? Et dñs ad euz. Surge et ingredere ciuitatẽ: et ibi dicetur tibi quid te oporteat facere. Viri aũt illi q̃ comitabantur cum eo stabant stupefacti: audientes q̃dẽ vocem: neminem aũt videntes. Surrexit aũt saulus de terra: apertisq; oculis nihil videbat. Ad manus autem illum trahentes: introduxerunt damascuz. Et erat ibi trib⁹ diebꝰ non videns: et non mãducauit neq; bibit. Erat autez quidam discipulus damasci nomine ananias. Et dixit ad illũ in visu dominus. Anania. At ille ait. Ecce ego dñe. Et dñs ad euz. Surge et vade in vicum qui vocatur rectus: et quere in domo iude. saulũ noie tharsensem. Ecce enĩ orat. Et vidit virũ ananiã noie ītroeũtem: et imponentẽ sibi manꝰ vt visum recipiat. Respondit autez ananias. Dñe audiui a mltis de viro hoc: q̃nta mala fecerit sanctis tuis ī ihrl'm. Et hic habet pcatẽ a pncipibꝰ sacerdotũ: alligãdi oẽs q̃ ĩuocãt nomẽ tuũ. Dixit aũt ad eum dñs. Vade: qm̃ vas electõnis ẽ mihi iste: vt portet nomen meũ corã gẽtibꝰ et regibꝰ et filijs isrl'. Ego eĩ ostendã illi: q̃nta oporteat eũ p noie meo pati. Et abijt ananias et ītroiuit ī domũ: et imponẽs ei manꝰ dixit. Saule frr: dñs misit me ihs. q̃ apparuit tibi ī via q̃ veiebas: vt videas et implearis spũsãcto. Et ꝓfestim ceciderũt ab oculis eiꝰ tãq̃ squame: et visum recepit. Et surgẽs baptizatꝰ ẽ: et cum accepisset cibũ confortatus est. Fuit aũt cum discipulis q̃ erant damasci p dies aliquot. Et continuo ingressus in sỹnagogas predicabat ihesum: quoniaz hic est filius dei. Stupebant autẽ oñes qui euz audiebant et dicebant. Nonne hic ẽ q̃ expugnabat in ihrl'm eos q̃ inuocabant nomen istud? Et huc ad hoc venit: vt vinctos illos duceret ad principes sacerdotũ. Saul⁹ autẽ mlto magis cõualescebat et confundebat iudeos qui habitabant damasci: affirmãs qm̃ hic est xp̃us. Cũ aũt implerẽt dies multi: consiliũ fecerũt ī vnũ iudei vt euz ītерficerẽt. Notꝫ autem facte sunt saulo insidie eorũ. Custodiebant autez et portas die ac nocte: vt eum interficerent. Accipientes autem eum discipuli eius nocte p murꝫ dimiserũt euz: submittentes in sporta. Cũ aũt venisset in ihrl'm tẽptabat se iungere discipul': et omnes timebant eum: non credentes q̃ esset discipulus. Barnabas aũt apprehẽsuz illũ duxit ad apl'os: et narrauit illis quomodo in via vidisset dñm et quia locutus est ei: et quõ in damasco fiducialiter egerit ī nomine ihu. Et erat cũ illis intrãs et exiens in ihrl'm: fiducialiter agẽs in noie domini. Loquebatur q̃z gentibꝰ et disputabat cum grecis: illi autẽ q̃rebãt occidere eum. Quod cũ cognouissẽt frres deduxerũt eũ noctꝫ cesareã: et dimiserũt tharsũ. Ecclesia quidẽ p totam iudeam et galileam et samariaz habebat pacẽ: et edificabatur ambulãs in timore dñi: et cõsolatõne sancti spũs replebatur. Factũ est aũt vt petr⁹ dum transiret vniuersos. deueniret ad sanctos q̃ habitabant lidde. Inuenit aũt ibi hoiem quendaz nomine eneam. ab annis octo iacentẽ in grabato: qui erat paraliticus. Et ait illi petrus. Enea: sanet te domin⁹ ihus xp̃us. Surge: et sterne tibi. Et ꝓtinuo surrexit. Et viderũt illũ oñes q̃ habitabant lidde et sarone: qui cõuersi sunt ad dominum. In ioppe aũ fuit q̃dam discipula noie thabita: que interpretata dr dorcas. Hec erat plena opibꝰ bonis et elemosinis: quas faciebat. Factũ ẽ aũ in diebꝰ illꝰ: vt infirmata moreretur. Quã cũ lauissent: posuerũt eã ī cenaculo. Cũ aũt ppe esset lidda ab ioppe: discipuli audiẽtes quia petrus eẽt ī ea duos viros miserũt ad eum: rogantes. ne pigriteris venire vsq; ad nos. Exurgẽs autem

petrus: venit cū illis. Et cū aduenisset duxerūt illū in cenaculū: ⁊ circūstetērunt illū oēs vidue flentes: et ostēdentes ei tunicas et vestes quas faciebat illis dorcas. Eiectis aūt oībus foras. petrus ponēs genua orauit: ⁊ conuersus ad corp' dixit. Tabita surge. At illa aperuit oculos: ⁊ viso petro resedit. Dans aūt illi manū erexit eā: ⁊ cū vocasset sanctos et viduas assignauit eā viuaz. Notū aūt factū ē p vniuersā ioppen. ⁊ crediderūt multi in dño. Factū est autē vt dies multos moraret in ioppe apud sȳmonem quendam coriariū. Capi. X.

Vir autē q̄dam erat in cesarea noīe cornelius cēturio cohortis q̄ dicit̄ ȳtalica. religiosus ac timēs deū cū omni domo sua: faciēs elemosinas mltas plebi: ⁊ deprecans deū semp. Is vidit in visu manifeste quasi hora nona diei angelū dei introeūtē ad se: ⁊ dicentē sibi. Corneli. At ille intuēs eū: timore corrept' dixit. Quis es dñe: Dixit aūt illi. Orones tue ⁊ elemosine tue ascēderūt in memoriā in cōspectu dñi. Et nūc mitte viros in ioppen: ⁊ accersi sȳmonez quendā q̄ cognominat̄ petrus. Hic hospitat̄ apud sȳmonē quendā coriariū. cuius ē domus iuxta mare. Hic dicet tibi: q̄d te oporteat facere. Et cū discessisset angelus q̄ loquebatur illi. vocauit duos domesticos suos ⁊ militem timentez dominū ex hijs qui illi parebāt. Quibus cū narrassz omnia: misit illos in ioppen. Postera aūtē die iter illis facientibus et appropinquantibus ciuitati: ascendit petrus in superiora vt oraret circa horā sextam. Et cum esuriret voluit gustare: parantibus aūt illis cecidit super eum mentis excessus. Et vidit celum apertum: ⁊ descendens vas quoddā velud linthеum magnū q̄tuor inicijs submitti de celo in terrā: in q̄ erant oīa quadrupedia ⁊ serpētia terre: ⁊ volatilia celi. Et facta est vox ad eum. Surge petre: occide ⁊ manduca. Ait aūt petrus. Absit domine: quia nūq̄ māducaui oīe cōmune ⁊ immundū. Et vox iter̄ secūdo ad eū. Que deus purificauit: tu cōmune ne dixeris. Hoc aūt factū ē p ter. Et statim receptū ē vas in celū. Et dū terra se hesitaret petrus quidnā esset visio quā vidisset: ecce viri q̄ missi erāt a cornelio inquirentes domū sȳmonis astiterūt ad ianuā. Et cū vocassent: interroga bant si sȳmon qui cognominatur petrus illic hospitat̄ hospitiuz. Petro aūt cogitāte de visione: dixit spūs ei. Ecce viri tres q̄rūt te. Surge itaq̄ ⁊ descende: et vade cum eis nihil dubitās: quia ego misi illos. Descēdens aūt petrus ad viros dixit. Ecce ego sū quē queritis. Que causa ē p̄ter quā venistis: Qui dixerūt. Cornelius cēturio vir iustus ⁊ timens deū ⁊ testimoniū hns ab vniuersa gēte iudeorum: rūsum accepit ab angelo sancto accersiri te in domū suam: ⁊ audire verba abs te. Introducens g̊ eos recepit hospitō. Seq̄nti aūt die surgēs: pfectus ē cū illis: ⁊ q̄dā ex frībus ab ioppe comitati sūt cū eo: vt petro testes sint. Altera autē die introiuit cesareā: cornelius vero expectabat illos: cōuocatis cognatis suis ⁊ necessarijs suis. Et factū ē cū itroisset petrus: obuius venit ei cornelius: et p̄cidēs ad pedes ei' adorauit. Petrus vero eleuauit eum dicēs. Surge: ⁊ ego ipe hō sū. Et loq̄ns cū illo intrauit: ⁊ inuenit multos q̄ cōuenerant: dixitq̄ ad illos. Vos scitis quō abominatū sit viro iudeo piungi aut accedere ad alienigenā. Sed mihi oīdit de' neminē pmunē aut immūdum dicere hoiem: p̄pter qd̄ sine dubitacōne veni accersitus. Interrogo g̊: quā ob causā accersisti me. Et corneli' ait. A nudiusq̄rta die vsq̄ ad hāc horā orans erā ieiunans. hora nona in domo mea. et ecce vir stetit añ me in veste cādida: ⁊ ait. Corneli exaudita ē oratiō tua: ⁊ elemosine tue cōmemorate sūt in cōspectu dei: mitte g̊ in ioppen ⁊ accersi sȳmonē q̄ cognominat̄ petrus: hic hospitat̄ in domo sȳmonis coriarij iuxta mare. hijs cū venerit loq̄t̄ tibi Cōfestim g̊ misi ad te: ⁊ tu bñfecisti veniēs do ad nos. Nūc g̊ oēs nos ī conspectu tuo assum': audire oīa q̄cūq̄ tibi p̄cepta sūt a dño. Aperiēs aūt petr' os suū dixit. In veritate cōperi q̄ nō ē psonaꝝ acceptor de': sed in oī gēte q̄ timet eū ⁊ operat̄ iusticiā: acceptus ē illi. Verbū misit de' filijs isrl. annuntiās pacē p ihm xp̄m. hic ē oīm dñs. Vos scitis qd̄ factū ē vbū p vniuersā iudeā. Incipiēs enī a galilea post baptismū qd̄ p̄dicauit iohes ihm. a nazareth quō vnxit eū de' spūsancto et vtute: q̄ ptrāsijt bñfaciēdo ⁊ sanando oēs oppressos a dȳabolo: qm̄ de' erat cum illo. Et nos testes sumus omniū que fecit in regione iudeoꝝ ⁊ hierusalem:

quez occiderẽt suspẽdentes in ligno. Hũc deꝰ suscitauit ẽcia die ⁊ dedit eũ manifestũ fieri. nõ oĩ ꝑplo sz testibꝫ ꝓordĩatis a deo: nobis q̃ mãducauimꝰ ⁊ bibimꝰ cuz illo postq̃ resurrexit a mortuis. Et ꝓcepit nobis ꝓdicare ꝑplo ⁊ testificari: qz ipe ẽ q̃ cõstitutꝰ ẽ a deo iudex viuoꝝ ⁊ mortuoꝝ. Huic oñes ꝑphete testimoniũ phibẽt. remissionẽ peccatoꝝ accipe ꝑ nomẽ eiꝰ: oẽs q̃ credunt in eum. Adhuc loq̃nte petro ꝝba hec: cecidit spũssanctus sup oñes q̃ audiebãt verbũ. Et obstupuerũt ex circumcisione fideles q̃ venerãt cũ petro: qz et in nacões grã spũssancti effusa ẽ. Audiebãt enĩ illos loq̃ntes linguis: ⁊ magnificãtes deũ. Tũc rñdit petrus. Nũq̃d aquã q̃s phibere pt̃ vt nõ baptizẽtur hij q̃ spũmsanctũ acceperũt sicut et nos: Et iussit eos baptizari in noĩe dñi ihu xpi. Tũc rogauerũt eum: vt maneret apud eos aliq̃t diebꝫ.

Capitulũ .XI.

Audierunt autẽ apostoli ⁊ fratres qui erant in iudea: qñ ⁊ gentes receperunt verbum dei. Cum autem ascendisset petrus hierosolimam: di& scepta bant aduersus illum qui erãt ex circumcisione dicẽtes. Quare introisti ad viros ꝓputiũ habentes: et mãducasti cũ illis: Incipiẽs aũt petrꝰ: exponebat illi ordinẽ dicens. Ego eram in ciuitate ioppe orans. et vidi in excessu mẽtis mee visionem: descendens vas quoddam velut lintheuz magnũ quatuor inicijs submitti de celo: et venit vsq; ad me. In quod intuens considerabã: ⁊ vidi quadrupedia terre ⁊ bestias ⁊ reptilia ⁊ volatilia celi. Audiui aũt ⁊ vocẽ dicẽtez mihi. Surge petre: occide ⁊ manduca. Dixit autẽ. Nequaq̃ dñe: quia commune aut immũdum nũq̃ introiuit in os meũ. Rñdit aũt vox secũdo de celo. Que deꝰ mũdauit: tu ne cõmune dixeris. Hoc aũt factũ est ꝑ ter: ⁊ recepta sunt oñia rursũ in celo. Et ecce viri tres cõfestim astiterũt in domo in qua eram: missi a cesarea ad me. Dixit aũt spũs mihi: vt irẽ cũ illꝰ nihil hesitãs. Venerũt aĩ mecũ ⁊ sex frẽs isti: et ingressi sumꝰ in domũ viri. Narrauit aũt nob quõ vidisset ãgelũ in domo sua stãtẽ: ⁊ dicentẽ sibi. Mitte in ioppen ⁊ accersi symonez q̃ cognominaꝰ petrus: q̃ loq̃ꝰ tibi verba in q̃bus saluus eris tu ⁊ vniuersa domus tua. Cũ aũt cepissez loq̃ cecidit spũssãctus sup eos: sicut ⁊ in nos in inicõ. Recordatus sũ aũt verbi dñi: sicut dicebat. Johannes quidẽ baptizauit aqua: vos autem baptizamini spũsancto. Si g̃ eãdem grãm dedit illis deus sicut ⁊ nobis qui credidimus in dñm ihm xpm. ego quis erã qui possem ꝓhibere deum: His auditis tacuerũt: ⁊ glorificauerũt deum dicentes. Ergo et gẽtib⁹ penitẽciam dedit deus ad vitam. Et illi q̃dem qui dispersi fuerant a tribulacione q̃ facta fuerat sub stephano perambulauerũt vsq; phenicem ⁊ cyprum ⁊ antiochiaz. neminĩ loquẽtes verbũ nisi solis iudeis. Erãt autẽ quidam ex eis viri cyprij ⁊ cyrenei q̃ cũ introissent antiochiam loquebãtur et ad grecos: annunciantes dominũ ihm. Et erat manus dñi cum eis: multusq; numerus credẽtiũ cõuersus est ad dñm. Peruenit aũt sermo ad aures ecclesie q̃ erat hierosolimis sup istis: et miserunt barnaban vsq; ad antiochiã. Qui cuz pueniſſet ⁊ vidisset grãm dei gauisus est. et hortabatur omnes in ꝓposito cordis ꝑmanere in dño: quia erat vir bonus ⁊ plenus spũsancto et fide: et apposita est multa turba domino. Profectus est autez tharsum vt quereret saulũ: quẽ cũ inuenisset ꝓduxit antiochiã. Et annũ totũ conuersati sũt ibi ĩ ecclia: ⁊ docuerũt turbã mltã: ita vt cognmiarẽt ꝓmũ antiochie discipuli xpiani. In hijs aĩ diebus supuenerũt a hierosolimis ꝓphete ãtiochiã: ⁊ surgẽs vnꝰ ex eis noĩe agabꝫ significabat ꝑ spũm famẽ magnã futurã ĩ vniuerso orbe terraꝝ: q̃ facta est sub claudio. Discipli aĩ ꝓut q̃sq; habebat ꝓposuerũt in mĩsterũ mittẽ habitãtibꝫ ĩ iudea frĩbꝫ: qd̃ et fecerũt mittẽtes ad seniores ꝑ manꝰ barnabe ⁊ sauli.

Capitulum. .XII.

Eodem autem tempore misit herodes rex manus: vt affligeret quosdam de ecclesia. Occidit autem iacobũ frem iohis gladio: videꝫ aĩ q̃ placeret iudeis apposuit apphendere et petrum. Erant autem dies azimoꝝ. Quem cum apphendisset misit in carcerem: tradẽsq; q̃tuor q̃ternionibꝫ milituz ad custodiẽdũ: volens post pascha producere euz poplo. Et petrus quidem seruabatur in carcere: oracõ aũt fiebat sine intermissione ab ecclesia ad deũ ꝑ eo. Cũ aĩ ꝓductur eũ esset herodes: in ipa nocte erat petrus dormiẽs

inter duos milites vinct⁹ cathenis duabꝫ: ⁊ custodes añ ostiū custodiebāt carcerē. Et ecce angelus dñi astitit: ⁊ lumē refulsit in habitaculo: ꝑcussoq; latere petri excitauit eū dicēs. Surge velociter. Et ceciderūt cathene de manibꝫ ei⁹. Dixit aūt āgelus ad eū. Precingere: ⁊ calcia te caligas tuas. Et fecit sic. Et dixit illi. Circūda tibi vestimētū tuū: ⁊ seqre me. Et exiens seqbat eū: ⁊ nesciebat (qz vex ē) qđ fiebat p āgelū. Existimabat aūt se visū videre. Trāseūtes autem pmā ⁊ scdam custodiā venerūt ad portam ferream q̄ ducit ad ciuitatē: q̄ vltro apta ē eis. Et exeūtes ꝓcesserūt vicū vnū: ⁊ cōtinuo discessit angel⁹ ab eo. Et petrus ad se reuersus dixit. Nūc scio vere qz misit dñs angelū suū: ⁊ eripuit me de manu herodis ⁊ de oñi expectacōne plebis iudeox. Considerāsq; venit ad domū marie mris iohis qui cogminatus ē marcus: vbi erāt multi cōgregati ⁊ orātes. Pulsante autem eo ad ostiū ianue ꝓcessit puella ad vidēdū noie rode. Et vt cogūit vocē petri p̄ gaudio nō aperuit ianuā: sed introcurrens nūciauit stare petrū ante ianuam. At illi dixerunt ad eam. Insanis. Illa aūt affirmabat sic se habere. Illi aūt dicebāt. Angelus ei⁹ ē. Petrus aūt perseuerabat pulsans. Cū aūt aperuissēt ostium: viderunt eum ⁊ obstupuerunt. Annuēs autem eis manu vt tacerent narrauit quō dom⁹ eduxisset eū de carcere. Dixitq;. Nūciate iacobo ⁊ fratribꝫ hec. Et egressus abijt ī aliū locū. Facta aūt die erat ñ pua turbatō inē milites: q̄nā factū eēt de petro. Herodes aūt cū requisisset eū ⁊ non inuenissēt. inq̄sitōne facta de custodibꝫ iussit eos duci: descendensq; a iudea in cesareā: ibi cōmoratus ē. Erat aūt iratus tyrijs et sidonijs. At illi vnanimes venerūt ad eū: et ꝑsuaso blasto q̄ erat sup cubiculū regis postulabāt pacē: eoq; alerētur regiones eox ab illo. Statuto autem die herodes vestitus veste regia sedit p tribunali: ⁊ cōcionabatur ad eos. Populus aūt acclamabat dei voces: ⁊ nō homīs. Cōfestim aūt ꝑcussit eū angelus domini eoq; nō dedisset honorem deo: ⁊ consumptus a vermibꝫ expirauit. Verbum autez domini crescebat ⁊ mltiplicabaūt. Barnabas aūt et saulus reuersi sūt a hierosolimis expleto ministerio: assūpto iohanne q̄ cogminat⁹ est marcus.

Capitulum. XIII.

Erāt autem in ecclesia q̄ erat antiochie ꝓphe ⁊ doctores: in qbꝫ barnabas: ⁊ symon q̄ vocabatur niger ⁊ lucius cyrenensis. ⁊ manahen q̄ erat herodis tetrarcha collactane⁹: ⁊ saulus. Ministrātibꝫ aūt illis dño ⁊ ieiunātibꝫ: dixit illi spūssanctus. Segregate mihi saulū ⁊ barnabam in opus ad qđ assūpsi eos. Tūc ieiunātes ⁊ orātes imponentesq; eis man⁹: dimiserūt illos. Et ipi q̄dē missi a spūsācto abierūt selenciā: ⁊ inde nauigauerūt cypx. Et cū venissent salaminā: ꝑdicabant verbum dei in synagogis iudeox. Habebāt aūt et iohannem in ministerio. Et cū pambulassent vniuersam insulā vsq; paphum. inuenerūt quendā vir magū pseudo ꝓphām iudeū cui nomē erat bariehu: qui erat cuz procōsule sergio paulo viro prudente. Hic accersitis barnaba ⁊ paulo: desiderabat audire verbū dei. Resistebat aūt illis elymas magus: sic em̄ interptatur nomē eius: q̄rens auertere proconsulem a fide. Saulus aūt qui et paulus: repletus spūsancto intuēs in eū dixit. O plene oñi dolo ⁊ omni fallacia fili dyaboli. ĩimice oñis iusticie. nō desinis subuertere vias dñi rectas? Et nūc ecce man⁹ dñi sup te: et eris cecus nō videns solem vsq; ad tēpus. Et cōfestim cecidit in eū caligo ⁊ tenebre: ⁊ circuiens q̄rebat qui ei manū daret. Tūc proconsul cuz vidisset factum credidit ammirans sup doctrina domī. Et cum a papho nauigassent paul⁹ ⁊ q̄ cū eo erāt: venerūt ꝓgen pamphilie. Johes aūt discedēs ab eis reuersus ē hierosolimaz. Illi vero ptrāseūtes ꝓgen venerūt antiochiā psidie: ⁊ ingressi synagogam die sabbatox sederūt. Post lectōnē autem legis et ꝓphax: miserūt principes synagoge ad eos dicētes. Viri frēs: siqs est in vobis sermo exhortatōnis ad plebem dicite. Surgens aūt paulus. ⁊ manu silentiū indicēs ait. Viri israelite ⁊ qui timetis deū audite. Deus plebis israhel elegit patres nros ⁊ plebez exaltauit cū essent incole in terra egipti: ⁊ ī brachio excelso eduxit eos ex ea ⁊ p q̄dragita ānox tēp⁹ mores eox sustinuit ī deserto. Et destruēs gētes septē ī tra chanaan sorte distribuit eis terrā eox q̄si post q̄dringētos ⁊ q̄nq̄gīta ānos: ⁊ post hec dedit iudices vsq; ad samuel prophetam. Et

exinde postulauerunt regem: et dedit illis saul filiū cis. vir de tribu beniamin: annis quadragīta. Et amoto illo suscitauit illis dauid regē. cui testimoniū phibens dixit. Inueni dauid filiū iesse virū scōm cor meum: q̄ faciet omnes volūtates meas. Huius de⁹ ex semīe scōm pmissionē eduxit isrl̄ saluatorē ihm: pdicāte iohāne añ faciē aduētus ei⁹ baptismū pnie oi pplo isrl̄. Cū impleret aūt iohes cursū suū dicebat. Quē me arbitrmī eē nō sū ego: sed ecce venit post me: cui⁹ nō sū dign⁹ calciamēta pedū ei⁹ soluē. Viri frēs. filij generis abrahā et q̄ in vobis timēt deū: vobis vbū salutis hui⁹ missum ē. Qui em̄ habitabāt ihrl̄m et pncipes eius hūc ihm ignārātes et voces pphetarū q̄ p omne sabbatū legūt: iudicātes impleuerunt. Et nullā causā mortis inuenientes in eo: pecierūt a pilato vt interficerēt eū. Cūq̄ cōsummassent oīa q̄ de eo scripta erāt: deponentes eū de ligno posuerūt eū in monumēto. Deus aūt suscitauit eū a mortuis tercia die: q̄ visus ē p dies mltos hijs q̄ siml̄ ascēderāt cum eo de galilea in ihrl̄m: q̄ vsq̄nūc sunt testes ei⁹ ad plebē. Et nos vobis ānunciamus eā q̄ ad pres nros repromissio facta est: qm̄ hāc de⁹ adīpleuit filijs vris resuscitās ihm sicut et in psalmo scdo scriptū est. Fili⁹ me⁹ es tu: ego hodie genui te. Quod aūt suscitauit eū a mortuis āpli⁹ iā nō reuersurū in corruptōem: ita dixit. Quia dabo vob sācta dauid fidelia. Ideoq̄ et alias dicit. Nō dabis sanctum tuū videre corruptōnē. Dauid em̄ in sua generatōne cū ammīstrasset volūtati dei: dormiuit et appositus ē ad pres suos: et vidit corruptōnē. Quem vero de⁹ suscitauit nō vidit corruptōnem. Notū igr̄ sit vobis viri frēs: q̄ p hūc vob remissio peccatorū ānūciat ab oībus pctis: q̄bus non potuistis in lege moysi iustificari. In hoc oīs q̄ credit iustificat. Videte g̈ ne supueniat vobis qd dictū ē in pphetis. Videte cōtēptores et ammirami et dispdimini: quia opus operor ego in diebus vris: opus qd nō credatis siqs enarrauerit vobis. Exeūtibus aūt illis: rogabāt vt seqnti sabbato loqrēt sibi verba hec. Cūq̄ dimissa eēt synagoga. secuti sūt mlti iudeorū et colētiū deum aduenarū paulum et barnaban: q̄ loqntes suadebāt eis vt pmanerēt in grā dei. Seqnti vero sabbato pene vniuersa ciuitas conuenit. audire verbū dei. Videntes aūt turbas iudei repleti sunt zelo: et cōtradicebāt hijs que a paulo dicebāt blasphemātes. Tūc cōstanter paulus et barnabas dixerūt. Vob oportebat primū loq̄ verbū dei: sed qm̄ repellitis illud et indignos vos iudicastis eterne vite: ecce cōuertimur ad gētes. Sic enim nobis pcepit dns. Posui te in lucem gētiū vt sis in salutē vsq̄ ad extremū terre. Audientes aūt gētes gauise sūt: et glorificabāt verbū dni: et crediderūt quotquot erāt pordinati ad vitā eternā. Disseminabat aūt verbū dni p vniuersam regionē. Judei aūt cōcitauerūt mulieres religiosas et honestas et primos ciuitatis: et excitauerūt pseutōnem in paulū et barnaban: et eiecerūt eos de finib⁹ suis. At illi excusso puluere pedū in eos venerūt yconiū. Discipuli aūt repletur gaudio et spūsancto.

Capi. XIIII.

Actum est autem in yconio vt simul introirent synagogam iudeorum et loquerentur: ita vt crederet iudeorum et grecorum copiosa multitudo. Qui vero increduli fuerunt iudei: suscitauerunt et ad iracundiā concitauerūt aīas gentium aduersus fratres. Multo igitur tempore demorati sunt fiducialiter agentes in domino: testimoniū perhibente verbo gratie sue: dante signa et prodigia fieri per manus eorum. Diuisa est autem multitudo ciuitatis: et quidam quidem erāt cū iudeis: quidam vero cum apostolis. Cum autem factus esset impetus gentilium et iudeorum cū principib⁹ suis vt contumelijs afficerent et lapidarent eos: intelligentes confugerunt ad ciuitates lycaonie lystras et derben et vniuersam in circuitu regionē: et ibi euangelizantes erant. Et quidā vir lystris infirmus pedib⁹ sedebat claudus ex vtero matris sue: qui nūq̄ ambulauerat. Hic audiuit paulū loqntē. Qui intuit⁹ eum et videns (q̄ fidē haberet vt saluus fieret) dixit magna voce. Surge sup pedes tuos rectus. Et exiliuit: et ambulabat. Turbe aūt cū vidissent qd fecerat paul⁹: leuauerūt vocē suam lycaonice dicētes. Dij similes factī hoīb⁹ descēderūt ad nos. Et vocabant barnabā iouē: paulū vo mercuriū: qm̄ ipe erat dux vbi. Sacerdos q̄q̄ iouis q̄ erat añ ciuitatē thauros et coronas añ ianuas aferēs cū pplis: volebat sacrificare. Quod

vbi audierũt apli barnabas ⁊ paulus con
cissis tunicis suis exilierũt in turbas: cla-
mãtes ⁊ dicẽtes. Viri: quid hec facitis? Et
nos mortales sum⁹ similes vobis homies:
annũciantes vobis ab hijs vanis cõuerti
ad deũ viuũ: qui fecit celũ ⁊ terrã ⁊ mare ⁊
oĩa que in eis sũt: q̃ in ptĕritis generatõ
nib⁹ dimisit oĩes gẽtes ĩgredi vias suas.
Et q̃dẽ nõ sine testimonio semetipsũ reli-
q̃t bñfaciẽs: de celo dãs pluuias et tpa fru
ctifera: implẽs cibo ⁊ leticia corda eor̃. Et
hec dicẽtes vix sedauerũt turbas: ne sibi
ĩmolarẽt. Supueneř aũ q̃dã ab ãtiochia
⁊ yconio iudei: ⁊ psuasis turbis lapidãtes
paulũ traxerũt extra ciuitatẽ: estimãtes eũ
mortuũ ee. Circũdãtib⁹ aũ eum discipulis
surgẽs intuit ĩ ciuitatẽ: ⁊ postera die pfec-
t⁹ est cũ barnaba ĩ derben. Cũq; euãgeli-
zassent ciuitati illi et docuissent mltos: re-
uersi sũt lystrã ⁊ yconiũ ⁊ antiochiã cõfir
mãtes aĩas discipulor̃. exortãtesq; vt per-
manerẽt in fide: ⁊ dicẽtes. qm̃ p mltas tri-
bulatõ̃es oportet nos intrare ĩ regnũ dei. Et
cũ cõstituissẽt illis p singlas eccl̃ias pbi-
teros ⁊ orassent cũ ieiunacõib⁹: cmẽdaue
rũt eos dño in quẽ crediderũt. Trãseũtesq;
pisidiã venerũt ĩ pamphiliam: ⁊ loquentes
vbũ dñi ĩ pgen descẽderũt ĩ ytaliã ⁊ ĩde na
uigauerũt ãtiochiã: vñ erãt traditi gr̃e dei ĩ
op⁹ q̃d cõpleuerũt. Cũ aũ venissent ⁊ cgre
gassent eccl̃iam. retulerũt q̃nta fecisset de⁹
cũ illis: ⁊ qr apuisset gẽtib⁹ ostiũ fidei. Mo
rati sũt aũ tẽp⁹ non modicũ cum discipulis.

Capitulum. .XV.

Et q̃dã descẽdẽtes de iudea docebãt
frẽs: qr nisi circũcidamĩ scm̃ mo-
rem moysi nõ potestis saluari. Fa-
cta g̃ sedit̃one non mĩma paulo ⁊ barnabe
aduersus illos: statuerũt vt ascẽderẽt pau
lus ⁊ barnabas et q̃dã alij ex alijs ad apo-
stolos ⁊ pbiteros ĩ ihrlm: ⁊ sup hac q̃stõe.
Illi g̃ deducti ab ecclesia ptransibant phe-
nicem ⁊ samariam narrãtes conuersat̃oez
gentium: et faciebant gaudium magnum
omnib⁹ fratrib⁹. Cum autem venissent hie
rosolimã susceptι sũt ab ecclesia ⁊ ab apo-
stolis et seniorib⁹: annũciantes q̃nta deus
fecisset cũ illis. Surrexerũt aũt quidã de
hereси pharizeor̃ qui crediderũt dicentes:
quia oportet circumcidi eos: p̃cipe q̃; ser-
uare legẽ moysi. Conuenerũtq; apostoli ⁊
seniores videre de verbo hoc. Cũ aũt mag̃
cõquisitio fieret: surgens petrus dixit ad
eos. Viri fres: vos scitis qm̃ ab antiquis
diebus in vobis elegit deus p os meũ audi-
re gẽtes verbũ euangelij ⁊ credere. Et qui
nouit corda deus. testimoniũ phibuit dãs
illis spũmsanctũ sicut ⁊ nob: ⁊ nihil discre
uit inter nos et illos: fide purificãs corda
eor̃. Nunc g̃ q̃d tẽptatis deũ. imponere iu-
gum sup ceruices discipulor̃: qd neq; nos
neq; pres nri portare potuim⁹? Sed p grãz
dñi ihu credim⁹ saluari quẽadmodũ ⁊ illi.
Tacuit autem oĩis mltitudo: ⁊ audiebant
barnabaz et paulũ narrãtes q̃nta deus fe-
cisset sig̃ ⁊ pdigia ĩ gẽtib⁹ p eos. Et post-
q̃ tacuerũt: rñdit iacob dicẽs. Viri fratres
audite me. Symon narrauit quẽadmodũ
primũ deus visitauit sumere ex gẽtib⁹ plm
nomini suo: ⁊ huic concordãt verba pphe-
tarũ: sicut scriptũ ẽ. Post hec reuertar ⁊ re-
edificabo tabernaculũ dauid qd decidit et
diruta eius reedificabo: ⁊ erigaz illud: vt
requirãt ceteri hoĩm dñm ⁊ omnes gentes
sup q̃s inuocatũ ẽ nomẽ meũ dicit dñs fa
ciens hec. Notum a seculo est domino op⁹
suum. Propter quod ego iudico non inq̃e
tari eos qui ex gentib⁹ conuertũtur ad deũ:
sed scribere ad eos vt abstineant se a cõta-
minatõnib⁹ simulacror̃. et fornicacõne. et
suffocatis ⁊ sanguine. Moyses em̃ a tẽpo-
rib⁹ antiquis habet in singulis ciuitatib⁹
qui eum predicent in synagogis: vbi per
omne sabbatum legitur. Tũc placuit apo
stolis ⁊ seniorib⁹ cũ oĩi eccl̃ia eligẽ viros
ex eis ⁊ mittere antiochiã cũ paulo ⁊ bar-
naba: iudã qui cogmĩabat barsabas et sy-
lam viros pmos ĩ frib⁹: scribẽtes p man⁹
eorum. Apli ⁊ seniores fres: hijs qui sunt
antiochie ⁊ sirie ⁊ cilicie fratrib⁹ ex gẽtib⁹
salutẽ. Quoniã audiuim⁹ qr quidã ex nob
exeũtes turbauerũt vos verbis. euertẽtes
aĩas vr̃as: q̃b nõ mãdaum⁹. placuit nob
collectis ĩ vnũ eligẽ viros et mittẽ ad vos
cũ clarissimis nr̃is barnaba ⁊ paulo: hoĩ-
bus q̃ dediderũt aĩas suas pro noĩe dñi nr̃i
ihu xpi. Misim⁹ g̃ iudã ⁊ sylam: q̃ ⁊ ipi vo
bis vbis referẽt eadẽ. Visũ ẽ ei spũsãcto et
nobis. nihil vlr̃ imponẽ vob⁹ oneris q̃ hec
necria: vt abstieatis vos ab ĩmolatis sila-
cror̃. ⁊ sãguie suffocato. ⁊ fornicatõe: a q̃-
bus custodiẽtes vos bñ agetis. Valete. Illi

ergo dimissi descenderūt ātiochiam: ⁊ congregata multitudie tradiderūt epla. Quā cū legissent: gauisi sūt sup consolacōe. Judas aūt ⁊ sylas ⁊ ipi cū essent pphete ūbo plurimo consolati sūt frēs: et confirmauerūt. Facto autē ibi aliqnto tpe: dimissi sūt cuz pace a frībo ad eos q̄ miserāt illos. Elisū ē aūt sylē ibi remanē: iudas aūt sol⁹ abijt ihrlm. Paul⁹ aūt et barnabas demorabāt ātiochie: docētes ⁊ euāgelizātes cum alijs pluribo ūbū dñi. Post aliqt aūt dies dixit ad barnaban paulus. Reuertētes visitem⁹ frēs p uniuersas ciuitates ī qbo pdicauim⁹ ūbuz dñi: quō se habeāt. Barnabas aūt volebat secū assumere ⁊ iobem: q̄ cogmīabaūt marc⁹. Paulus aūt rogabat eū: vt q̄ discessisset ab eis de pamphilia et nō isset cū eis: ī op⁹ nō debere recipi. Facta ē aūt dissensio. ita vt discederēt abinuicē: ⁊ barnabas qdē assūpto marco nauigaret cyprū. Paul⁹ aūt electo syla pfect⁹ ē: traditus grē dei a frībo. Perābulabat aūt syriā ⁊ cilicią confirmās eccliā pcipiēs custodire pcepta apl'oz et senioz. Peruenit aūt ī derben ⁊ lystraz. Ca. XVI.

Et ecce discipulus quidam erat ibi nomine thimotheus: filius mulieris vidue fidelis. patre gētili. Huic testimonium bonum reddebant qui in lystris erāt ⁊ yconio frēs. Huc voluit paul⁹ secum proficisci: ⁊ assumens circūcidit euz pter iudeos qui erant in illis locis. Sciebāt em̄ omēs: q̄ p̄ eius erat gentilis. Cuz autem pertransirēt ciuitates: tradebāt eis custodire dogmata q̄ erant decreta ab apostolis et senioribo qui erant hierosolimis. Et eccleśie quidem confirmabantur fide: ⁊ abundabant numero quotidie. Transeūtes autem frigiam ⁊ galatie regionez: vetati sunt a spīrituscancto loqui verbum dei in asia. Cū venissent aūt in mysiam tēptabant ire in bithiniam: et non permisit eos spīritus ihu. Cum autē pertransissent mysiam descenderūt troadem: et visio per noctem paulo ostensa est. Vir macedo quidā erat stans: ⁊ deprecans eum ⁊ dicens. Trānsiens in macedoniam adiuua nos. Vt aūt visum vidit. statim quesiuimus proficisci in macedoniam: certi facti q̄ vocasset nos deus euangelizare eis. Nauigantes autem a troade recto cursu venim⁹ samotraciam. ⁊ sequenti die neapolim: et inde philippis. que ē prima partis macedonie ciuitas colonia. Eramus aūt in hac vrbe diebo aliqt cōferentes. Die aūt sabbatoz egressi sum⁹ foras portaz iuxta flumen vbi videbatur oracō esse ⁊ sedētes loquebamur mulieribo que cōuenerāt ⁊ quedam mulier nomīe lidda purpuraria ciuitatis thiathirenorum colens deū audiuit: cuius dominus apuit cor intēdere hijs que dicebantur a paulo. Cum aūt baptizata esset ⁊ domus ei⁹: dēp cata est dicens. Si iudicastis me fidelem domino esse: introite ī domū meā ⁊ manete. Et coegit nos. Factū est aūt euntibus nobis ad oracōem puellam quandam habentē spūm phitonem obuiare nobis: que questū magnū prestabat dñis suis diuinā do. Hec subsecuta pauluz ⁊ nos: clamabat dicēs. Isti homines serui dei excelsi sunt: qui ānūciant vobis viaz salutis. Hoc aūt faciebat multis diebo. Dolens aūt paulus ⁊ cōuersus spiritui dixit. Precipio tibi in nomīe ihu xpi exire ab ea. Et exijt eadem hora. Videntes aūt dñi ei⁹ q̄ exiuit spes q̄stus eoz: apprehendentes paulū et sylaz pduxerūt ī foz ad pncipes: ⁊ offerētes eos magistratibo dixerūt. Hij homines cōturbāt ciuitatē nr̄am cū sint iudei: et ānūciāt morem quē nō licet nob suscipe neq̄ facē cuz sim⁹ romani. Et cucurrit plebs aduersus eos: ⁊ magr̄atus scissis tunicis eoz iusserūt eos vgis cedi. Et cū multas plagas eis iposuissent misert eos ī carcerē: pcipiētes custodi vt diligēter custodiret eos. Qui cū tale pceptū accepisset misit eos ī iteriorē carcerē: ⁊ pedes eoz strinxit lig̃. Media aūt nocte paul⁹ ⁊ sylas adorātes laudabāt deū: ⁊ audiebāt eos q̄ ī custodia erāt. Subito vo tremot⁹ fact⁹ ē magn⁹: ita vt mouerētur fūdamēta carceris. Et statim apta sūt oia ostia: ⁊ vniuersoz vincula soluta sūt. Expgefact⁹ aūt custos carceris ⁊ videns ianuas aptas carceris euaginato gladio volebat se īterficē: estimās fugisse vinctos. Clamauit aūt paul⁹ voce mag̃ dicēs. Nihil feceris tibi mali. Vniuersi em̄ hic sum⁹. Petitoq̄ lumīe introgressus ē: et tremefact⁹ procidit paulo et sylē ad pedes: et producens eos foras ait. Dñi: qd̄ me oportet facē vt salu⁹ fiā? Ad illi dixerūt. Crede ī dñm ihm: et salu⁹ eris tu ⁊ dom⁹ tua. Et locuti sūt ei verbū dūi: cū omnibo q̄ erāt in domo eius.

Et tollēs eos in illa hora noctis lauit plagas eoꝝ: ⁊ baptizatus ē ipe ⁊ oīs domus eius cōtinuo. Cūq; pduxissēt eos in domū suā apposuit eis mēsam: ⁊ letatus est cum omni domo sua credens deo. Et cū dies factus esset miserūt mgīatus lictores dicentes. Dimitte hoīes illos. Nūciauit autem custos carceris verba hec paulo: qꝝ misert mgīatus vt dimittamī. Nunc igī exeūtes ite in pace. Paulus autez dixit eis. Cesos nos publice indēnatos homines romanos miserūt in carcerē: ⁊ nūc occulte nos eiciunt: Nō ita. sed veniant ⁊ ipi nos eiciant. Nunciauerūt aūt mgīatibꝰ lictores verba hec. Timuerūtq; auditꝰ qꝝ romani essent: ⁊ venientes deprecati sunt eos: ⁊ educētes rogabāt vt egrederētur de vrbe. Exeuntes aūt de carcere: introierūt ad lidiam: et visis fratribꝰ consolati sunt eos: et profecti sunt.

Capitulum. .XVII.

Quū autē pambulassent amphipolim et apoloniam venerūt thessalonicā: vbi erat sỹnagoga iudeoꝝ. Scōm cōsuetudinē aūt paulus introiuit ad eos: et p sabbata tria disserebat eis de scripturis adaperiēs et insinuans qꝝ xpm oportuit pati ⁊ resurgere a mortuis: et qꝝ hic est ihūs xpūs quē ego annūcio vobis. Et quidā ex eis crediderūt: ⁊ adiūcti sunt paulo ⁊ sỹle ⁊ de colētibꝰ gētilibꝰ mltitudo magna: ⁊ mulieres nobiles nō pauce. Zelantes aūt iudei assumentesq; de vulgo viros q̄sdam malos ⁊ turba facta cōcitauerūt ciuitatē: ⁊ assistētes domui iasonis. q̄rebāt eos pducere in pplm. Et cū nō inuenissent eos. trahebāt iasonem ⁊ q̄sdam fratres ad principes ciuitatis clamātes: qm̄ hij sunt qui vrbē cōcitant et huc venerunt q̄s suscepit iason: et hij oīes contr̄ decreta cesaris faciūt regē aliū dicentes esse ihm. Concitauerunt autem plebem ⁊ principes ciuitatis audientes hec: ⁊ accepta satisfactōne a iasone ⁊ a ceteris dimiserunt eos. Fres vero pfestim p noctē dimisert paulū ⁊ sỹlam ī beroam. Qui cū venissent: in sỹnagogā iudeoꝝ ītroierūt. Hij aūt erāt nobiliores eoꝝ q̄ sūt thessalonice: q̄ suscepерūt vbū cū oī auiditate: q̄tidie scrutātes scripturas si hec ita se hr̄ent. Et mlti q̄dē crediderūt ex eis. ⁊ mulierꝝ gētiliū honestaꝝ. ⁊ viri nō pauci. Cū aūt cognouisset ī thessaloni

ca iudei: qꝝ ⁊ beroe pdicatū ē a paulo vbū dei: venert ⁊ illuc cmouētes ⁊ turbātes mltitudies. Statiq; tūc paulū dimisert frēs: vt iret vsq; ad mare. Sỹlas aut̄ ⁊ thimotheus remānsert ibi. Qui aūt deducebāt paulū pduxert eū vsq; ad athenas: et accepto mādato ab eo ad sỹlam ⁊ thimotheū vt q̄ celeriter venirēt ad illū pfecti sūt. Paul⁹ autē cū athenis eos expectaret incitabat̄ spūs ei⁹ in ipo: videns ydolatrie deditā ciuitatē. Disputabat igī ī sỹnagoga cū iudeis ⁊ colētibꝰ: ⁊ ī foro p oēs dies ad eos q̄ audierāt. Quidā aūt epicurei ⁊ stoici philosophi disserebāt cū eo: et q̄dā dicebāt. Quid vult semiuerbi⁹ hic dicē? Alij vero: nouoꝝ demonioꝝ videt̄ annūciatꝰ esse: qꝝ ihūm et resurrectōnem annunciabat eis. Et apprehēsum eū ad ariopagū duxerūt dicentes. Possumus scire q̄ ē hec noua q̄ a te dr̄ doctrina? Noua em̄ q̄dā infers auribꝰ nr̄is. Volum⁹ g̃ scire q̄dnā velint hec esse. Athenienses aūt oīes ⁊ aduene hospites ad nihil aliud vacabāt: nisi aut dicere aut audire aliq̄d noui. Stās aūt paul⁹ ī medio ariopagi ait. Viri atheniēses p oīa q̄si supstitiosos vos video. Preteriens em̄ et videns simulacra vestra: inueni ⁊ aram in qua scriptum erat. Ignoto deo. Quod ergo ignorantes colitis: hoc ego annuncio vobis. Deus qui fecit mundum et omnia que in eo sūt: hic celi ⁊ terre cū sit de⁹. nō manufactis tēplis ihabitat: nec manibꝰ hūanis colitur indigēs aliq̄. cū ipe det oībꝰ vitā ⁊ inspiratōnē ⁊ oīa: fecitq; ex vno hoīe oīe gen⁹ hoīm. inhabitare sup vniuersam faciem terre: definiens statuta tempora ⁊ terminos habitacōnis eorum. querere deum. si forte attractent eū aut inueniant: quāuis non longe sit ab vno q̄q; nostꝝ. In ipo em̄ viuim⁹ ⁊ mouemur ⁊ sum⁹: sicut ⁊ q̄dā vr̄oꝝ poetaꝝ dixerūt. Ipsius em̄ et genus sum⁹. Gen⁹ g̃ cum simus dei: non debemus estimare auro ⁊ argēto aut lapidi. sculpture artis et cogitacōni hoīs diuinū eē simile. Et tēpora quidē hui⁹ ig̃norātie despiciēs. deus. nūc annūciat hominꝰ vt oīes vbiq; penitēciaz agāt: eoq; statuit diē in q̄ iudicatur⁹ ē orbē in eq̄tate ī viro in q̄ statuit. fidē pbens oībꝰ: suscitās eū a mortuis. Cū audissent aūt resurrectōnē mortuoꝝ: q̄daz q̄dē irridebāt: q̄daz vero dixert. Audiem⁹

te de hoc iterū. Sic paul⁹ exiuit de medio eoꝝ. Quidā vero viri adherentes ei crediderūt: in quibꝫ ꝙ dyonisius ariopagita et mulier nomine damaris: et alij cum eis.

Capitulum. .XVIII.

POst hec egressus ab athenis venit corinthū: ꝙ inueniens quendā iudeum nomine aquilam ponticum genē qui nup venerat ab ytalia et priscillā vxorē ei⁹ eoq; ꝓcepisset claudius discedere oēs iudeos a roma accessit ad eos ꝙ (quia eiusdē erat artis) manebat apud eos ꝙ operabatur. Erāt aūt scenofactorie artis. Et disputabat ī synagoga ꝑ oñe sabbatuz interponēs nomē dñi ihu suadebatq; iudeis ꝙ grecis. Cum venissent aūt de macedonia sylas ꝙ thimotheus: instabat verbo paul⁹ testificās iudeis esse xp̄m ihm. Cont̄dicentibꝫ aūt eis ꝙ blasphemātibꝫ: excutiens vestimēta sua dixit ad eos. Sanguis vr̄ sup caput vr̄m. Mūdus ego ex hoc ad gentes vadaz. Et migrās inde. intr̄uit in domū cuiusdā noie tyti iusti colētis deū: cui⁹ dom⁹ erat cōiūcta synagoge. Crispus aūt archisynagog⁹ credidit dño cuz oñi domo sua. ꝙ multi corinthioꝝ audiētes credebant et baptizabātur. Dixit aūt dñs nocte ꝑ visionē paulo. Noli timere: sed loqre ꝙ ne taceas. Propt̄ qđ ego sū tecū: et nemo apponetur tibi vt noceat te: qm̄ ꝑplus est mihi mltus in hac ciuitate. Sedit aūt ibi ānū ꝙ sex mēses: docens apud eos verbum dei. Gallione aūt ꝓconsule achaie insurrexer̄t vno aīo iudei in paulū: ꝙ adduxer̄t euz ad tbunal dicētes. qz cōt̄ legē hic psuadet hoībus colē deū. Incipiēte aūt paulo aperire os: dixit gallio ad iudeos. Si qđē eēt iniquuz aliqđ aut facin⁹ pessimū o viri iudei recte vos sustinerē: si vō qstões sūt de vbo ꝙ nominꝫ legis vre: vosipi videritis. Judex ego noluz vboz nolo eē. Et emiauit eos a tbunali. Apprehēdentes aūt oēs sosthenē pncipē synagoge pcuciebāt eū añ tbunal: et nihil eoz gallioni cure erat. Paul⁹ vō cū adhuc sustinuissz dies mltos: frībꝫ valefaciēs navigauit siriā ꝙ cū eo priscilla ꝙ aqla q̄ sibi totōderat ī cēchris caput. Habebat enī votū. Deueītq; ephesū: ꝙ illos ibi reliqt. Ipe vō ingressus synagogā disputabat cuz iudeis. Rogātibꝫ aūt eis vt ampliorī tpe maneret apō nos ñ ꝓsēsit sz valefaciēs ꝙ dicēs. Oportet me solēnē diē admittuz⁹ facē ihr̄m ꝙ iterū reuertar ad vos deo volēte pfect⁹ē ab epheso. Et descēdēs cesareā ascēdit et salutauit eccl̄iā: ꝙ descēdit ātiochiā. Et facto ibi aliq̄nto tpe pfect⁹ē. pābulās ex ordine galatiā rgiōez ꝙ frigiā ꝓfirmās oēs discipl̄os. Jude⁹ aūt qdā appollo noie alexādrin⁹nacōne vir eloq̄ns deuenit ephesū: potēs ī scripturis. Hic erat edoctus viā dñi: ꝙ feruēs spū loq̄bat̄ ꝙ docebat diligēter ea q̄ sūt ihu sciēs tm̄ baptisma iohis. Hic ḡ cepit fiducialiter agē ī synagoga. Quē cū audissent priscilla ꝙ aqla assūpser̄t eū: ꝙ diligēti⁹ exposuer̄t ei viā dñi. Cū aūt vellz ire achaiā: exhortati frēs scripser̄t discipul⁹ vt suscipерēt eū. Qui cū veisset: ꝓtulit mltū hijs q̄ credid̄er̄t. Elebenūt̄ eī iudeos revīcebat: publice oñdēs p scripturas eē xp̄m ihm. Ca. XIX

FActū ē aūt cū appollo eēt corinthi: vt paul⁹ peragētis supioribꝫ ptibꝫ veīret ephesū: ꝙ īueīret q̄sdā discipulos. Dixitq; ad eos. Si spūmsāctū accepistis credētes? At illi dixerūt ad eū. Sed neq; si spūssāctus ē audiuim⁹. Ille vō ait. In q̄ ḡ baptizati estis? Qui dixer̄t. In iohānis baptismate. Dixit aūt paul⁹. Johes baptizauit baptismo pnie pplm dicēs ī eū q̄ vētur⁹ eēt post ipm vt crederēt: hoc est ī ihm. Hijs auditis: baptizati sūt ī noie dñi ihu. Et cū īposuisset ill̄ man⁹ paul⁹: venit spūssāct⁹ sup eos ꝙ loq̄bāt̄ līguis: ꝙ ꝓphetabāt. Erāt aūt oēs fere viri duodecī. Introgressus aūt synagogā cuz fiducia loq̄bat̄ ꝑ tres mēses: disputans et suadēs de reg̃ dei. Cū aūt q̄dā indurarēt̄ et nō crederēt maledicētes viam domini coram multitudine: discedēs ab eis segregauit discipulos: q̄tidie disputās in scola tyrāni cuiusdā. Hoc aūt factum est per bienniū: ita vt qui habitabant in asia audirent verbum domini iudei atq; gentiles. Virtutesq; q̄slibet non modicas. faciebat de⁹ ꝑ manū pauli: ita vt etiam super languidos deferentur a corpore eius sudaria et semicincia ꝙ recedebant ab eis lāguores: ꝙ spiritus nequā egrediebantur. Temptauerunt autem quidam et de circumuenientibus iudeis exorcistis invocare super eos. qui habebant spiritus malos nomē domini ihu xp̄i dicētes. Adiuro vos per ihm quem paulus predicat. Erāt autez cuiusdam sceue iudei principis

sacerdotū septē filij: q̄ hoc faciebāt. Rñdēs aūt spūs nequā dixit eis. Jhm noui: 7 paulū scio. Vos aūt q̄ estis? Et īsiliēs hō ī eos in q̄ erat demoniū pessimū 7 dñatus ābox inualuit cōtra eos: ita vt nudi 7 vulnerati effugerēt de domo illa. Hoc aūt notū factū ē omnib⁹ iudeis atq; gētilib⁹ q̄ habitabāt epheſi: 7 cecidit timox super omēs illos: et magnificabaf nomē dñi ihu. Multiq; credētiū veniebāt cōfitētes 7 annūciātes act⁹ suos. Multi aī ex eis q̄ fuerāt curiosa sectati ptulerī libros 7 pbusserī oēs corā oīb⁹: et cōputatis pcijs illox iuenerī pecuniam denariox q̄nq̄gīta miliū. Jta fortiter crescebat v̄bū dei 7 cōfirmabaf. Hijs autē expletis ꝓposuit paulus ī spū trāsita macedonia 7 achaia ire hierosolimam dicens: qm̄ postq̄ fuero ibi: oportet me 7 romaz videre. Mittēs aūt ī macedoniā duos ex mīstrantib⁹ sibi thimotheū 7 erastum: ipe remānsit ad tēp⁹ ī asia. Facta ē aūt illo tpe turbacō nō mīma de via dñi. Demetri⁹ em̄ q̄dā nomīe argētari⁹ faciēs edes argēteas dyane pstabat artificib⁹ nō modicū q̄stū: q̄s ꝓuocās 7 eos q̄ eiusmōi erāt opifices dixit. Viri scitis q̄ de hoc artificō ē nob⁹ acq̄sitō: et videtis 7 auditis q̄ nōsolū epheſi sed pene totius asie paul⁹ hic suadēs auertit mltam turbaz dicēs: qm̄ nō sūt dij q̄ manib⁹ fiūt. Nōsolū aūt hec pclitabif nob⁹ ps ī redargucōem venire: sed 7 magne dyane tēplū ī nihilū reputabif: et destrui incipiet maiestas ei⁹ quā tota asia 7 orbis colit. Hijs auditis repleti sūt ira: 7 exclamauerūt dicētes. Magn̄ dyana epheſiox. Et impleta est ciuitas cōfusione: 7 īpetū fecerūt vno aīo in theatx raptis gaio 7 aristarcho macedonib⁹ comitib⁹ pauli. Paulo aī volēte ītre in pl'm ñ pmiserī discipuli. Quidā aī 7 de asie pncipib⁹ q̄ erāt amici ei⁹ miserunt ad eū: rogātes ne se daret ī theatx. Alij aūt aliud clamabāt. Erat em̄ eccl'ia confusa: 7 plures nesciebāt q̄ ex causa cōuenissēt. De turba aī dederūt alexādx q̄ndā: pellētib⁹ eū iudeis. Alexāder aī manū silētō postulato: volebat rōnē reddē pl'o. Quē vt cognorūt iudeū eē: vox facta ē vna oīm q̄si ꝓ horas duas clamātiū. Magn̄ dyana epheſiorū. Et cū sedasset scriba turbis dixit. Viri epheſij: q̄s em̄ ē hoīm q̄ nesciat epheſiorum ciuitatē cultricē esse magne dyane iouisq; prolis? Cū ḡ hijs cōtradici nō possit oportet vos sedatos eē: 7 nihil temere agere. Adduxistis em̄ homies istos: neq; sacrilegos neq; blasphemātes deam vr̄am. Quod si demetrius 7 q̄ cū eo sūt artifices hñt aduersus aliquē causam: cōuentus fori sēses aguntur 7 pconsules sunt: accusent se inuicē. Siquid autē alterius rei q̄ritis: in legitima eccl'ia poterit absolui. Nā 7 periclitamur argui sedicōnis hodierne: cuz nullus obnoxius sit de q̄ possim⁹ reddere rationez cōcursus isti⁹. Et cū hec dixisset dimisit eccl'iaz. Ca. XX.

Postq̄ aūt cessauit tumultus: vocatis paulus discipulis et exhortat⁹ eos valedixit: 7 profectus ē vt iret in macedoniā. Cū aūt pambulasset partes illas 7 exhortatus eos fuisset ml'to sermone venit ad greciā: vbi cum fuisset menses tres facte sunt illi insidie a iudeis nauigaturo in siriaz: habuitq; cōsiliū vt reuertēretur p macedoniam. Comitatus ē autem eū sosipater pirriberoensis: thessalonicensiū vero aristarch⁹ 7 scdus et gai⁹ derbeus 7 thimotheus. asiani vero tichicus et trophimus. Hij cuz pcessissent sustinuerūt nos troade: nos vero nauigauim⁹ post dies azimox a philippis 7 venimus ad eos troadez in diebus q̄nq̄: vbi demorati sumus diebus septē. Una aūt sabbati cuz venissemus ad frāgendū panem paulus disputabat cum eis pfecturus in crastinū: protraxitq; sermonem vsq; in mediam noctē. Erāt autez lampades copiose in cenaculo: vbi eram⁹ cōgregati. Sedens autez q̄dam adolescens nomine euthicus super fenestrā: cū mergeretur somno graui disputante diu paulo duct⁹ somno cecidit de tercō cenaculo deorsum: 7 sublatus est mortuus. Ad quem cū descendisset paulus incubuit super eum: 7 complexus dixit. Nolite turbari. Aīa em̄ ipi⁹ ī ipo ē. Ascēdēs aī frāgēsq; panē 7 gustās: satisq; allocut⁹ ē vsq; ī lucē: et sic pfectus ē. Adduxerī aī puerū viuentē: 7 cōsolati sūt nō mīme. Nos aūt ascēdētes nauigauimus in asson: inde suscepturi pauluz. Sic em̄ disposuerat: ipse per terrā iter facturus. Cū aūt ꝓueniss⁹em⁹ in asson assūpto eo venim⁹ mitilenem. Et inde nauigantes seq̄nti die venim⁹ cōt chiū: 7 alia die appli cuim⁹ samū: 7 seq̄nti die venim⁹ miletum. Proposuerat eī paul⁹ t̄nsnauigaē epheſū:

ne q̃ mora illi fieret in asia. Festinabat ei (si possibile sibi eet) vt die pẽthecosten faceret hierosolimis. A mileto autẽ mittens epheſũ vocauit maiores natu ecclesie: quí cũ venissent ad eũ et simul eẽnt: dixit eis. Vos scitis a ꝑma die q̃ ingressus sũ in asiã q̃liter vobiscũ ꝑ omẽ tẽp⁹ fuerim seruiens dño cũ omi hũilitate ⁊ mãsuetudie ⁊ lacrimis et tẽptacõibꝫ q̃ mihi acciderũt ex ĩ sidijs iudeorũ: quõ nihil subtraxerim vobis vtiliũ. q̃ min⁹ annũciarem vobis ⁊ docerez vos publice et ꝑ domos: testificans iudeis atq; gẽtilibꝫ in deũ penitẽtiã ⁊ fidẽ in dñm nr̃m ihm̃ xp̃m. Et nũc ecce alligat⁹ ego spiritu vado in ihr̃lm q̃ ĩ ea vẽtura sint mihi ig̃rãs: nisi q; spũssanct⁹ ꝑ omnes ciuitates mihi ꝓtestat dicẽs: qm̃ vincula ⁊ tribulacões hierosolimis me manẽt. Sed nihil hoꝛ fereor: nec facio aiam meã ꝓciosiorez q̃ me: dũmodo cõsummẽ cursũ meũ et mĩsteriũ verbi qꝺ accepi a dño ihu testificari euãgeliũ gr̃ie dei. Et nũc ecce ego scio qꝛ ãpli⁹ nõ videbitis faciẽ meã: vos oẽs ꝑ qs trãsiui ꝓdicãs regnuz dei. Quapr̃ ꝓtestor vos hodierna die: qꝛ mũdus sũ a sanguine oim̃. Nõ em̃ subterfugi q̃min⁹ annũciarez omẽ cõciliũ dei vobis. Attendite vobis et vniuerso gregi: ĩ q̃ vos spũssanctus posuit epos regere ecclesiam dei: quaz acquisiuit sanguine suo. Ego scio qm̃ intrabunt post discessionẽ meã lupi rapaces ĩ vos: nõ pcẽtes gregi. Et ex vobisipis exurgẽt viri loq̃ntes puersa: vt abducant discipulos post se. Propr̃ qꝺ vigilate memoria retinẽtes: qm̃ ꝑ triẽniũ noctẽ et die nõ cessaui cũ lacrimis mouẽs vnũquẽq; vr̃m. Et nũc ꝓmẽdo vos deo ⁊ verbo gr̃ie ipius: q̃ potẽs ẽ edificare ⁊ dare hereditatẽ ĩ sãctificatis oĩbꝫ. Argentum ⁊ aurũ aut vestem nullius cõcupiui sicut ipi scitis: q̃niã ad ea que mihi opus erant ⁊ hijs qui mecuz sunt ministraverunt manus iste. Omnia ostendi vobis: quoniã sic laborãtes oportet suscipere infirmos. ac meminisse verbi dñi ihu: qm̃ ipse dixit. Beati⁹ ẽ magis dare q̃ accipere. Et cum hec dixisset: positis genibꝫ suis orauit cũ oĩbꝫ ill̃. Magn⁹ aũ flet⁹ fact⁹ ẽ oim̃: ⁊ ꝑcũbẽtes sup collũ pauli osculabãr eũ: dolẽtes maxime ĩ vbo qꝺ dixerat qm̃ ãplius faciem eius non essent visuri. Et deducebant eum vsq; ad nauem. ¶ Capi. XXI.

Cum aũt factum esset vt nauigaremus abstracti ab eis: recto cursu venim⁹ choũ. et seq̃nti die rodũ: et inde paterã. deĩde mirram. Et cũ iuenissemus nauem trãsfretantẽ in phenicez: ascẽdentes nauigauim⁹. Cũ apparuissem⁹ autez cypro relinquentes eam ad sinistram nauigauim⁹ ĩ siriã: ⁊ venim⁹ tir̃. Ibi em̃ nauis exposita erat on⁹. Inuẽtis aũ discipul̃ mãsim⁹ ibi diebꝫ septẽ. Qui paulo dicebãt ꝑ spũm: ne ascẽderet hierosolimaz. Et expletis diebꝫ septem profecti ibamus. deducẽtibꝫ nos omnibꝫ cum vxoribꝫ et filijs vsq; foras ciuitatẽ: ⁊ positis genibꝫ in litore orauimus. Et cum valefecissemus inicẽ ascendimus nauẽ: illi aũt redierr̃t in sua. Nos vero nauigacõe expleta a tyro descẽdim⁹ ptolomaidam: ⁊ salutatis frr̃ibꝫ mãsim⁹ die vna apud illos. Alia aũt die ꝓfecti venim⁹ cesareã. Et ĩtrãtes ĩ domũ philippi euãgeliste q̃ erat un⁹ de septẽ: mãsim⁹ apud eũ. Huic aũt erãt q̃tuoꝛ filie vgines ꝓphetãtes. Et cũ moraremur ꝑ dies aliq̃t: supuenit qꝺã vir a iudea ꝓpheta noĩe agabꝫ. Is cũ venisset ad nos tulit zonã pauli: et alligãs sibi pedes ⁊ manus dixit. Hec dicit spũssanctus. Viruz cui⁹ẽ zona hec sic alligabũt ĩ ihr̃lm iudei: ⁊ tradẽt ĩ man⁹ gẽtiũ. Qꝺ cũ audissem⁹ rogabam⁹ nos. ⁊ q̃ loci illius erãt: ne ascẽderet hierosolimã. Tunc rñdit paul⁹ ⁊ dixit. Quid facitis flentes et affligentes coꝛ meum? Ego autem nõ solũ alligari: sed et mori in ihr̃lm paratus sum ꝓpr̃ nomẽ dñi ihu. Et cũ ei suadere ñ posse m⁹: q̃ceuim⁹ dicẽtes. Domini volũtas fiat. Post dies aũt istos ꝑparati ascẽdebam⁹ in ihr̃lm. Venerũt aũt q̃dã ex discipul̃ a cesarea nobiscũ: adducẽtes secũ apꝺ quẽ hospitaremur iasonẽ q̃ndã cyprium ãtiquũ discipulũ. Et cũ venissem⁹ hierosolimã: libẽter exceperũt nos frr̃es. Seq̃nti aũt die ĩtroibat paul⁹ nobiscũ ad iacobuz: oẽsq; collecti sũt seniores. Quos cũ salutasset: narrabat ꝑ singula q̃ de⁹ fecisset ĩ gẽtibꝫ ꝑ mĩsteriũ ipius. At illi cũ audissent magnificabant deuz: dixerũtq; ei. Vides frater quot milia sunt in iudeis qui crediderũt: et oẽs emulatores sunt legis. Audierunt autẽ de te: quia discessionem doceas a moyse eoꝛũ qui ꝑ gentes sũt iudeoꝛ. dicẽs nõ debẽ eos circũcidẽ filios suos: neq; scom̃ ꝓsuetudiez

ingredi debé: Quid g̃ ẽ: Utiq; oportet ꝓue
nire multitudinez. Audient em̃ te supue=
nisse. Hoc g̃ fac qd tibi dicimus. Sũt nob
viri q̃tuor votũ hñtes sup se. Hijs assũptis
sanctifica te cũ illis: 7 impẽde in illis vt ra
dãt capita: 7 scient omnes. qz q̃ de te audie=
rũt falsa sũt. sed ãbulans 7 ipe custodiens
legẽ. De hijs aũt q̃ crediderũt ex gẽtibo nos
scripsim⁹ iudicãtes: vt abstineãt se ab ydo
lis imolato 7 sãguine 7 suffocato 7 fornica
tõne. Tũc paul⁹ assũptis viris postera die
purificatus cũ illis ĩtrauit ĩ tẽplũ: ãnũciãs
expletõnẽ dier purificacõis donec offerre
tur p vnoq; eor oblatõ. Cũ aũt septẽ dies
cõsũmarẽt: hij q̃ de asia erãt iudei cum vi=
dissent eũ ĩ tẽplo ꝓcitauerũt omem ꝑplm: et
iniecerũt ei manus clamãtes. Viri israhe=
lite adiuuate. Hic ẽ hõ q̃ aduersus ꝑplm et
legẽ 7 locũ hũc oẽs vbiq; docẽs: ĩsup 7 gen
tiles ĩduxit ĩ tẽplũ: 7 violauit sãctũ locum
istũ. Viderãt em̃ trophimũ ephesiũ ĩ ciuita
te cũ ipo: quẽ estimauerũt qm̃ ĩ tẽplũ ĩtro=
duxisset paulus. Commotaq; ẽ ciuitas to=
ta: 7 facta est cõcursio ꝑpli. Et apprehẽden=
tes paulũ trahebant eum extra tẽplũ: 7 statim
clause sunt ianue. Querentibo aũt eũ occi=
dere: nũciatum est tribuno cohortis. quia
tota cõfundit ihrlm. Qui statim assũptis
militibo 7 cẽturionibo decucurrit ad illos:
qui cum vidissent tribunũ 7 milites: cessa
uerunt percutere paulum. Tunc accedẽs
tribunus apprehẽdit eũ 7 iussit eũ alligari
cathenis duabo: 7 interrogabat q̃s esset: 7
q̃d fecisset. Alij aũt aliud clamabãt ĩ tur=
ba. Et cũ nõ posset certũ cognoscẽ p tumltu:
iussit duci eũ in castra. Et cũ venisset pau
lus ad gdus: cõtigit vt portaret̃ a militibo
ꝑter vim ꝑpli. Sequebatur enim multitudo
ꝑpli clamãs: tolle eum. Et cũ cepisset ĩduci
in castra paul⁹: dicit tribuno. Si licet mi
hi loqui aliquid ad te: Qui dixit ei. Grece
nosti: Nonne tu es egiptius q̃ añ hos dies
tumultũ cõcitasti: 7 eduxisti in desertuz q̃=
tuor milia viror sicariorum: Et dixit ad eũ
paulus. Ego hõ sum q̃dez iudeus a tharso
cilicie: nõ ignte ciuitatis municeps. Rogo
aũt te: ꝑmitte mihi loq̃ ad ꝑplm. Et cũ ille
ꝑmisisset. paulus stãs ĩ gdibo ãnuit manu
ad plebem: et mag̃ silencõ facto allocutus
est lingua hebrea dicens.

¶ Capitulum. .XXII.

Viri fratres et pres: audite quã ad
vos nũc reddo ratõnem. Cũ audis=
sent aũt quia hebrea lingua loqr̃
ad illos: magis ꝑstiterũt silẽtiũ. Et dixit.
Ego sum vir iudeus natus tharso cilicie:
nutritus autez in ista ciuitate secus pedes
gamalielr. eruditus iuxta veritatez patern=
ne legis: emulator legis sicut 7 vos omnes
estis hodie: q̃ hãc viã psecutus suz vsq; ad
mortẽ. alligãs 7 tradẽs in custodias viros
ac mulieres. sicut princeps sacerdotũ mihi
testimoniũ reddit 7 omes maiores natu: a
q̃bo 7 epr̃as accipiẽs ad fres damascũ pe=
gebam vt adducerẽ inde vinctos in ihrlm
vt punirẽtur. Factum est aũt eunte me et
appropinq̃nte damasco media die subito de
celo circũfulsit me lux copiosa: 7 decidens
in terrã audiui vocez dicentẽ mihi. Saule
saule: q̃d me psequris: Ego aũt rndi. Quis
es dne: Dixitq; ad me. Ego sum ihus na=
zarenus: quẽ tu psequris. Et q̃ mecuz erant
lumẽ q̃dẽ viderũt: vocẽ aũt nõ audierunt
ei⁹ q̃ loq̃batur mecũ. Et dixi. Quid faciaz
dne: Dns aũt dixit ad me. Surgens vade
damascũ: 7 ibi tibi dicet̃ de oĩbo q̃ te opor=
teat facere. Et cũ nõ viderẽ p claritate lu=
minis illi⁹: ad manũ deductus a comitibo.
veni damascũ. Ananias aũt q̃dẽ vir scõm
legẽ testimoniũ hns ab oĩbo cohabitãtibo
iudeis: veniens ad me et stans dixit mihi.
Saule frater respice. Et ego eadẽ hora re=
spexi in eũ. At ille dixit. Deus pm̃ nr̃or
pordinauit te vt cognosceres volũtatẽ eius:
vt videres iustũ 7 audires vocẽ ex ore ei⁹:
qz eris testis illi⁹ ad oẽs hoies eor q̃ vidi=
sti 7 audisti. Et nũc q̃d moraris: Exurge 7
baptizare: 7 ablue pcã tua inuocato noie
ipi⁹. Factũ ẽ aũt reuertẽti mihi in ihrlm 7
orãti ĩ tẽplo: fieri me ĩ stupore mẽtis: 7 vi
dere illũ dicẽtẽ mihi. Festina 7 exi velocit
ex ihrlm: qm̃ ñ recipiẽt testimoniũ tuũ de
me. Et ego dixi. Dne: ipi sciunt qz ego erã
ꝓcludẽs ĩ carcerẽ: 7 cedẽs p synagogas eos
q̃ credebãt ĩ te. Et cũ fũderet̃ sanguis ste=
phani testis tui ego astabã 7 ꝓsẽtiebã 7 cu
stodiebã vestimẽta interficiẽtiũ illũ. Et di=
xit ad me. Vade: qm̃ ego ad nacões longe
mittã te. Audiebãt aũt eũ vsq; ad hoc vbũ:
7 leuauerunt vocem suam dicentes. Tolle
de terra huiusmodi. Non em̃ fas est eũ vi=
uere. Vociferãtibo autez eis 7 proicientibo

vestimenta sua et puluerez iactantibus in aerez :iussit tribun⁹ induci eũ in castra et flagell' cedi ⁊ tor̃qri eũ: vt sciret ꝓpter quã causaz sic acclamarẽt ei. Et cũ astrinxisset eũ loris: dixit astãti sibi cẽturioni paul⁹. Si hoiem romanũ et indẽnatũ licet vobis flagellare? Quo audito cẽturio accessit ad tribunũ: ⁊ nũciauit ei dicẽs. Quid actur⁹ es? Dic eñ hõ ciuis roman⁹ ẽ. Accedẽs aũt tribun⁹ dixit illi. Dic mihi si tu romanus es. At ille dixit. Etiam. Et rñdit tribun⁹. Ego mꝛta sũma ciuitatẽ hãc ꝓsecutus sũ. Et paulus ait. Ego aũt ⁊ natus sũ. Protinus g̃ discesserũt ab illo q̃ eũ tor̃turi erãt. Tribun⁹ q̃z timuit postq̃ resciuit q⁹ ciuis roman⁹ eẽt: ⁊ q⁹ alligasset eũ. Postera aũt die volens scire diligẽtius q̃ ex causa accusaret̃ a iudeis soluit eũ: ⁊ iussit sacerdotes cõuenire ⁊ omẽ cõciliũ: ⁊ ꝓducẽs paulum statuit inter illos. ¶ Capitulũ. XXIII.

Intentẽs aũt in ꝯciliũ paulus ait. Viri frẽs: ego oñi conscientia bona cõuersatus sũ añ deũ vsq̃ ĩ hodiernũ diẽ. Princeps autẽ sacerdotũ ananias ꝓcepit astãtibꝫ sibi ꝓcutere os eius. Tũc paulus dixit ad eũ. Percuciet te de⁹ paries dealbate. Et tu sedẽs iudicas me secũdũ legẽ: ⁊ cõt̃ legẽ iubes me ꝓcuti? Et q̃ astabant dixerunt. Summũ sacerdotẽ dei maledicis? Dixit autẽ paulus. Nesciebam fratres: q⁹ princeps ẽ sacerdotũ. Scriptuz ẽ eñ. Principẽ ꝑpli tui nõ maledices. Sciens aũt paulus q⁹ vna pars eẽt saduceoꝝ ⁊ altera pharizeoꝝ: exclamauit in cõcilio. Viri fratres: ego pharizeus sũ: filius pharizeoꝝ. De spe ⁊ de resurrectõne mortuoꝝ ego iudicor. Et cũ hec dixisset. facta ẽ dissensio inter pharizeos ⁊ saduceos: et soluta ẽ multitudo. Saducei autẽ dicũt nõ esse resurrectõnem mortuoꝝ. neq̃ angelũ neq̃ spũm: pharizei aũt vt̃q̃ cõfitẽtur. Fact⁹ est aũt clamor magnus: et exurgẽtes q̃daz pharizeoꝝ: pugnabant dicentes. Nihil mali inuenim⁹ in hoĩe isto. Quid si spũs locut⁹ est ei aut ãgel⁹? Et cũ magꝝ dissensio facta esset: timẽs tribun⁹ ne discerperet̃ paulus ab ipis. iussit milites descẽdere ⁊ rapere eũ de medio eorũ: ac deducere eum in castra. Sequenti autẽ nocte assistens ei dñs ait. Cõstans esto. Sicut eñ testificatus es de me ĩ ihrlim: sic te oportet ⁊ rome testificari. Facta aũt die collegerunt se q̃dã ex iudeis: ⁊ deuouerũt se dicentes neq̃ manducaturos neq̃ bibituros: donec occiderent paulũ. Erant autẽ plusq̃ quagraginta viri qui hãc cõiuratõnẽ fecerãt: q̃ accesserũt ad principes sacerdotũ ⁊ seniores: ⁊ dixẽt. Deuotõne deuouim⁹ nos nihil gustaturos donec occidam⁹ paulũ. Nũc g̃ vos notũ facite tribuno cuz cõsilio: vt ꝓducat illũ ad vos tãq̃ aliquid certius cogniturꝫ de eo. Nos vero priusq̃ appropiet pati sum⁹ int̃ficere illũ. Qd̃ cum audisset filius sororis pauli insidias: venit et intrauit in castra: nũciauitq̃ paulo. Vocãs autẽ paulus ad se vnũ ex cẽturionibꝫ ait. Adolescentẽ hũc adduc ad tribunuz. Habet eñ aliquid indicare illi. Et ille q̃dẽ assumẽs eum: duxit ad tribunũ et ait. Vinctus paul⁹ rogauit me hũc adolescentez ꝓducere ad te: hñtem aliq̃d loqui tibi. Apprehẽdens aũt tribun⁹ manũ illius secessit cũ eo seorsũ: ⁊ interrogauit illũ. Quid ẽ q̃d̃ habes ĩdicare mihi? Ille aũt dixit. Judeis cõuenit rogare te vt crastina die ꝓducas paulũ in conciliũ. q̃si aliq̃d certius inq̃siturꝫ sint de illo: tu vero ne crediderꝫ illis. Insidiãt̃ eñ ei ex eis viri ãpliusq̃ q̃dragĩta: q̃ se deuouerũt nõ mãducare neq̃ bibẽ donec ĩterficiãt euz: ⁊ nũc pati sũt expectãtes ꝓmissũ tuuz. Tribun⁹ ig̃ dimisit adolescentẽ: ꝓcipiẽs ne cui loq̃reẽ: qm̃ hec nota sibi fecisset. Et vocatis duobꝫ cẽturionibꝫ dixit illis. Parate milites ducẽtos vt eant vsq̃ cesareã: ⁊ eq̃tes septuagĩta ⁊ lãcearios ducẽtos a tercia hora noctis: et iumẽta ꝑparate. Elt ĩponẽtes paulũ: saluũ ꝓducerẽt ad felicez p̃sidẽ. Timuit eñ ne forte caperẽt eũ iudei ⁊ occiderent. et ipse postea calumniam sustineret. Scribẽs ei epl'az: ꝓtinẽtẽ hec. Claudi⁹ lỹsias: optimo p̃sidi felici salutẽ. Vir hũc cõ phẽsũ a iudeis ⁊ ĩcipiẽtẽ ĩterfici ab eis. supueniẽs cũ exercitu eripui cognito q⁹ roman⁹ ẽ: volẽsq̃ scire causã quã obiciebant illi deduxi eũ ĩ ꝯciliũ eoꝝ. Quẽ ĩueni accusari de q̃stõnibꝫ legis ipoꝝ: nihil vo dignũ morte aut vinculi hñtẽ crimẽ. Et cuz mihi platũ esset de ĩsidijs q̃s pauerãt illi misi eũ ad te: denũciãs ⁊ accusatoribꝫ vt dicãt apꝺ te. Vale. Milites ergo scꝺm preceptuz sibi assumentes paulũ duxerũt illũ p̃ noctem in ãtipatridẽ: et postera die dimissis equitibꝫ

vt cū eo irēt: reuersi sūt ab castra. Qui cū venissent cesareā ꝙ ꝓpidissent epl'am ꝑsidi: statuerūt añ illū ꝙ paulū. Cū legisset aūt ꝙ interrogasset ō q̄ puincia eēt: ꝙ cogſcēs qꝛ de cilicia eēt: audiā te inqt cū accusatores tui venerīt. Jussitq; ī ꝓtorio herodis custodiri eum. Capitulum .XXIIII.

Post ąnq; aūt dies descēdit ꝓnceps sacerdotū ananias cū senioribꝫ q̄busdā ꝙ tertullo q̄daꝫ oratore: qui audierūt ꝑsidē aduersus paulū. Et citato paulo: cepit accusare tertullus dicens. Cū in mł'ta pace agam⁹ ꝑ te et mł'ta corrigāt ꝑ tuā puidētiam: semp ꝙ vbiq; suscipimus optime felix cuꝫ omī grārūactōne. Ne diutius aūt te ptraham: oro breuiter. vt audias nos ꝑ tua clemētia. Inuenim⁹ hūc hominē pestiferū ꝙ cōcitātē sedicōnem omībꝫ iudeis ī vniuerso orbe. ꝙ actorē sedicōis secte nazareno⁹: q̄ etiā tēplū violare conatus ē: quē et apprehēsū voluim⁹ scōm legez nr̄am iudicare. Supueniēs aūt tribun⁹ lisi as cū vi magꝰ eripuit euꝫ de manibꝫ nr̄is iubēs accusatores ei⁹ ad te veīre: a q̄ poteris ipe iudicās de oībꝫ istis cogſcē: de q̄bꝫ nos accusam⁹ eū. Adiecerūt aūt ꝙ iudei: dicētes hec ita se hīe. Rñdit aūt paulus: annuēte sibi ꝑside dicere. Ex mł'tis ānis te eē iudicem gētī huic sciēs: bono aīo ꝓ me satisfaciā. Potes em̄ cogſcere qꝛ ñ plus sūt mihi dies q̄ duodecim ex q̄ ascēdi adorare ī hierusalē: ꝙ neq; in tēplo īuenerūt me cū aliq̄ disputātem aut cōcursum faciētem turbe neq; ī sỹnagogis neq; ī ciuitate: neq; ꝓbare possunt tibi de q̄bꝫ nūc me accusant. Cōfiteor aūt hoc tibi q̄ scōm sectā quā dicūt heresim sic deseruio p̄ri ꝙ deo meo: credens omnibꝫ que in lege ꝙ ꝓphetis scripta sūt: spem habēs in deū quā ꝙ hij ipsi expectāt: resurrectōnem futuram iustorum ꝙ iniq̄ꝝ. In hoc ꝙ ipse studeo sine offendiculo conscientiā hīe ad deuꝫ: ꝙ ad homines semper. Post annos aūt plures elemosinas factu rus in gentem meam veni. ꝙ oblacōnes et vota: in quibꝫ inuenerūt me purificatū in templo: nō cum turba neq; cum tumultu. Et apprehēderunt me: clamātes ꝙ dicētes. Tolle inimicū nr̄m. Quidam autē ex asia iudei q̄s oportebat mō apud te ꝑsto esse et accusare siq̄d hīent aduersum me: aut hij ipsi dicant siq̄d inuenerūt in me iniq̄tatis cum stem in concilio: nisi de vna ac solu⁊ modo voce qua clamaui īter eos stās: q̄m de resurrectione mortuoꝝ ego iudico⁊ hodie a vobis. Distulit aūt illos felix: certissime sciens de via hac dicens. Cū tribunus lỹsias descēderit audiā vos. Jussitq; cēturioni custodire eū ꝙ hīe requiez: nec quēq̄ de suis ꝓhibere mīstrare ei. Post aliquot autem dies veniens felix cū drusilla vxore sua q̄ erat iudea rogauit vt videret paulū ꝙ audiuit ab eo fidē q̄ est in xp̄m ih̄m. Disputāte aūt illo de iusticia ꝙ castitate et de iudicō futuro: tremefact⁹ felix rñdit. Qō nūc attinet vade: tēpore aūt oportuno accersiaꝫ te: simul ꝙ sperās q̄ pecunia ei daretur a paulo: ꝓpter qō et frequēter accersiens eū loquebatur cū eo. Biennio autē expleto: accepit successorem felix pōticum festū. Volens aūt grām prestare iudeis felix: reliquit paulum vinctū. Ca.XXV.

Hestus g̃ cū venisset in puinciam: post triduū ascendit hierosolimaꝫ a cesarea. Adierūtq; eū principes sacerdotū ꝙ pmi iudeoꝝ aduersus pauluꝫ: ꝙ rogabāt eum postulātes grām aduersus eum vt iuberet pduci eum in ihr'lm: insidias tendentes vt interficerent eum in via. Festus aūt rñdit seruari quidē paulum in cesarea: se autem maturius profecturum. Qui g̃ in vobis ait potentes sunt descendētes simul: si quod est in viro crimen accusent eum. Demoratus autem inter eos dies non ampliusq̄ octo aut decem descendit cesaream: et altera die sedit pro tribunali: et iussit paulum adduci. Qui cum pductus esset circumsteterunt eum qui ab hierosolima descenderant iudei multas et graues causas obicientes quas non poterant probare: paulo rationem reddente: quoniam neq; in legem iudeoꝝ. neq; in templum neq; in cesarem quicq̄ peccaui. Festus autem volens gratiam prestare iudeis: respondens paulo dixit. Vis hierosolimam ascendere: ꝙ ibi de hijs iudicari apud me? Dixit aūt paulus. Ad tribunal cesaris sto: ibi me oportꝫ iudicari. Judeis nō nocui: sicut tu meli⁹ nosti. Si eī nocui aut dignum morte aliquid feci: non recuso mori. Si vō nihil ē eoꝝ que hij accusāt me: nemo potest me illis donare. Cesarem appello. Tūc festus cū cōsilio locut⁹ rñdit.

Cesarem appellasti: ad cesarem ibis. Et cū dies aliquot ꝰnsacti essent: agrippa rex et bernice descēderūt cesareā ad salutandum festū. Et cū dies plures ibi morarēꝰ: festꝰ regi indicauit de paulo dicēs. Elix q̄dā est derelictus a felice vinctꝰ: de q̄ cū eēm hierosolimis adierūt me p̄ncipes sacerdotū ⁊ seniores iudeoꝝ: postulātes aduersus illuꝫ damnatiōnē. Ad q̄s rñdi: q̄ nō ē romanis cōsuetudo donare aliquē hoīem priusq̄ is q̄ accusaꝰ p̄sentes habeat accusatores. locūq̄ defendēdi accipiat ad abluēda crimia q̄ ei obiciūꝰ. Cū g̃ huc cōuenissent: sine vlla dilatiōne i seq̄nti die sedēs p tribunali iussi adduci viꝝ. De q̄ cū stetissent accusatores nullā causā deferebāt de q̄bꝫ ego suspicabar maluꝫ: q̄stiones uo q̄sdā de sua supstitiōe habebāt aduersus eū: ⁊ de q̄dā ihu defuncto quē affirmabat paulꝰ viuē. Desitās aꝰ ego de huiusmōi q̄stione: dicebā si vellet ire hierosolimā: ⁊ ibi iudicari ꝺ istis. Paulo aꝰ appellāte vt seruareꝰ ad augusti cognitiōeꝫ: iussi seruari eū donec mittā eum ad cesarē. Agrippa aꝰ dixit ad festū. Uolebā ⁊ ipe hoīeꝫ audire. Cras iq̄t audies eū. Altera aꝰ die cū veīsset agrippa et bernice cū mlta ābitiōe ⁊ itroissent in auditoriū cū tribunis ⁊ viris p̄ncipalibꝫ ciuitatis: iubē te festo adductꝰ est paulꝰ. Et dixit festus. Agrippa rex ⁊ oēs q̄ simul adestis nobiscū viri: videtis hūc hoīem de q̄ oīs mltitudo iudeoꝝ īterpellauit me hierosolimis petētes ⁊ acclamātes: ñ oportē eū viuē āpliꝰ. Ego uo ꝓperi nihil dignū morte eū admisisse. Ipo aūt hic appellāte: ad augustū iudicaui mittē. De q̄ q̄d certū scribā dño ñ habeo: p̄ter qꝺ p̄duxi euꝫ ad vos ⁊ maxīe ad te rex agrippa: vt īterrogatiōe facta habeā q̄d scribā. Sine rōne eīm mihi videtur mittē vinctū: ⁊ causas eiꝰ non significare.

Capitulum .XXVI.

Agrippa vero ad paulū ait. Permittit tibi loq̄ p temetipo. Tūc paulus extēta manu cepit rōeꝫ reddē. De oīnibꝫ q̄bꝫ accusoꝝ a iudeis rex agrippa estimo me bīm apud te. cū sim defēsurꝰ me hodie: maxīe te sciente oīa q̄ apud iudeos sūt ꝓsuetudines et q̄stiones: p̄ quꝺ obsecro paciēter me audias. Et q̄tē vitā meā a iuuentute q̄ ab inicō fuit ī gēte mea ī hierosolimis nouerūt oēs iudei: p̄scientes me ab inicio (si velint testimoniū phibē) qm̃ fm certissimā sectā nr̄e religionis vixi phariseꝰ. Et nūc ī spe q̄ ad p̄es nr̄os repromissionis facta ē a deo. sto iudicō subiectus: in q̄ duodecī tribꝰ nr̄e nocte ⁊ die deseruientes sperāt deuenire. De q̄ spe accusoꝝ a iudeis o rex. Quid īcredibile iudicaꝰ apud vos si deꝰ mortuos suscitat: Et ego quidē estimauerā me aduersus nomē ihu nazareni debē mlta ꝓtria agē: q̄ꝺ ⁊ feci hierosolimis. Et mltos sāctoꝝ ego ī carceribꝫ īclusi a principibꝫ sacerdotū pōtate accepta: et cū occiderēꝰ detuli sentēciā. Et p oēs sy̓nagogas freq̄nter puniēs eos. ⁊ cōpellebam blasphemare: ⁊ āpliꝰ īsaniēs in eos: psequebar vsq̄ ī exteras ciuitates. In q̄bꝫ dū ire damascū. cū pōtate ⁊ permissu p̄ncipū sacerdotuꝫ: die media in via vidi rex de celo supꝝ splēdorē solis circūfulsisse me lumē. et eos q̄ mecū simlerāt oēsq̄ nos cū decidissemꝰ in terrā audiui vocē loq̄ntē mihi hebraica līgua. Saule saule q̄ꝺ me psequeris: Dux ē tibi ꝓ stimulū calcitre. Ego autē dixi. Quis es dñe: Dñs autē dixit. Ego sū ihus: quez tu psequeris. Sed exurge: ⁊ sta supꝝ pedes tuos. Ad hoc eī apparui tibi. vt ꝓstituā te mīstꝝ ⁊ testē eoꝝ q̄ vidisti ⁊ eorū q̄bꝫ apparebo tibi: eripiens te de pplis ⁊ gētibꝫ in q̄s nūc ego mitto te. aperire oculos eoꝝ vt cōuertātur a tenebris ad lucē. ⁊ de potestate sathane ad deū. vt accipiant remissionē peccatoꝝ et sorte inter sāctos p fidē que ē in me. Unde rex agrippa nō fui incredulus celesti visioni: sed hīs q̄ sunt damasci primū ⁊ hierosolimis ⁊ ī oēm regionē iudee. ⁊ gētibꝫ ānūciabā: vt pēniaz agerēt. ⁊ ꝓuertērētur ad deū: digᷠ pēnie opa faciētes. Hac ex causa me iudei cū eēm in templo ꝓphēsū tēptabāt volētes me interficē. Auxilio aꝰ adiutꝰ dei vsq̄ ī hodiernū diez sto testificās minori atq̄ maiori: nihil exī dicens q̄ q̄ pphete locuti sūt futura esse et moyses: si passibil xps. si primꝰ ex resurrectiōne mortuoꝝ lumē annūciaturꝰ ē pplo et gētibꝫ. Hec loquente eo ⁊ ratiōnē reddente: festus magna voce dixit. Insanis paule. Multe te littere ad insaniam conuertūt. Et paulus: non insanio inquit optime feste: sed veritatis ⁊ sobrietatis verba loq̄r. Scit eī de hīs rex: ad quē ⁊ ꝓstāter loq̄r. Latere eīm eum nihil hoꝝ arbitror. Neq̄

em̃ in angulo quicq̃ hoꝛ gestũ est .Credis rex agrippa prophetis? Scio quia credis. Agrippa aũt ad paulũ. In modico suades me xp̃ianũ fieri. Et paul⁹. Opto apud deũ et in modico ⁊ in mag̃ :nõtm̃ tu. sedetiam omnes q̃ audiũt hodie fieri tales q̃lis ⁊ ego sũ:exceptis vinculis hijs. Et exurrexit rex et p̃ses ⁊ bernice ⁊ qui assistebãt eis. Et cũ secessissent. loq̃bãt adiuicez dicẽtes:qꝛ nihil moꝛte aut vinculoꝛũ dignũ q̃d fecit hõ iste. Agrippa aũt festo dixit. Dimitti poterat homo hic:si non appellasset cesarem.

Capitulum. .XXVII.

Vt aũt iudicatũ est nauigare eũ in ytaliã ⁊ trãdi paulũ cũ reliq̃s custodijs cẽturioni noie iulio cohoꝛtis auguste:ascẽdẽtes nauẽ ad rumẽtinã incipientẽ nauigare circa asie loca sustulim⁹: pseuerãte nobiscum aristarcho macedone thessalonicẽse. Seq̃nti aũt die venim⁹ sydonẽ. Humane aũt tractãs iulius paulũ pmisit ad amicos ire:⁊ curã sui agẽ. Et inde cum sustulissem⁹ subnauigauim⁹ cypꝛ:ꝓterea q̃ eẽnt vẽti cõtrij. Et pelag⁹ cilicie ⁊ pamphilie nauigãtes veim⁹ listrã q̃ ẽ licie:⁊ ibi inueniẽs cẽturio nauẽ alexãdrinã nauigãtẽ in ytaliã:trnsposuit nos in eã. Et cũ mltis diebꝫ tarde nauigarem⁹ et vix deueniss em⁹ cõtr gnydũ: phibẽte nos vento adnauigauim⁹ crete iuxta salmonã .Et vix iuxta nauigãtes veim⁹ in locũ q̃ndaz q̃ vocat̃ bonipoꝛtus: cui iuxta erat ciuitas thalassa. Mltꝫ aũt tpe pacto ⁊ cũ iã nõ eẽt tuta nauigacõ eoq̃ ⁊ ieiuniũ iã ꝓterisset:ꝓsolabatur eos paul⁹ dicẽs eis .Viri: video q̃m cũ iniuria ⁊ mltꝫ dãno nsolũ oneris ⁊ nauis: sedetiaz aiaꝝ nraꝝ incipit esse nauigatio. Cẽturio aũt gubernatoꝛi ⁊ nauclero magis credebat:q̃ hijs que a paulo dicebant̃. Et cũ apt⁹ poꝛt⁹ nõ eẽt ad hyemãdũ: plurimi statuerũt ꝓsiliũ nauigare inde si quõ possent deueniẽtes phenicez hyemare poꝛtũ crete respicientẽ ad affricũ ⁊ ad choꝝ. Aspirãte aũt austro estimãtes ꝓpositũ se tenẽ: cũ subtulissent de ason. legebãt cretam. Nõ post mltũ aũt misit se p̃ ipaz vẽt⁹ typhonic⁹ :q̃ vocat̃ euroaq̃lo. Cũq̃ arrepta eẽt nauis: ⁊ nõ posset conari i vẽtũ:data naue flatibus ferebamur. In ĩsulã aũt q̃ndã decurrẽtes q̃ vocat̃ cauda: potuim⁹ vix obtinere scapham. Qua sublata adiutoꝛijs vtebant̃ accingẽtes nauẽ:timẽtes ne i syrtim icidẽt:submisso vase sic ferebãt̃. Valida autẽ nob tẽpestate iactatis. seq̃nti die iactuz fecerũt:et tercia die suis manibꝫ armamẽta nauis piecerũt. Neq̃ aũt sole neq̃ syderibus apparẽtibꝫ ꝓ plures dies ⁊ tẽpestate ñ exigua imminẽte:iaz ablata erat spes oĩs salutis nr̃e. Et cum mlta ieiunacõ fuisset: tũc stãs paul⁹ i medio eoꝝ dixit. Oportuerat q̃dẽ o viri audito me ñ egredi a creta: lucriq̃z facẽ ĩiuriã hãc ⁊ iacturã. Et nunc suadeo vob bono aĩo eẽ. Amissio ei nulli⁹ aĩe erit ex nobis:ptercq̃ nauis. Astitit em̃ mihi hac nocte angelus dei cui⁹ sum ego ⁊ cui deseruio:dicẽs. Ne timeas paule: cesari te oportet assistẽ. Et ecce donauit tibi de⁹ omnes q̃ nauigant tecũ. Propter q̃ bono aĩo estote viri. Credo ei deo meo:qꝛ sic erit quẽadmodũ dictũ ẽ mihi. In insulã autez q̃ndã oportet nos deuenire .Sed posteaq̃ ꝛtadecima nox supuenit:nauigãtibꝫ nob in adria circa mediã noctẽ suspicabantur nautе apparere sibi aliquã regionẽ. Qui ⁊ sũmittẽtes bolidem. inuenerũt passus viginti:⁊ pusillũ inde separati inuenerũt passus q̃ndecim. Timẽtes aũt ne i aspera loca incideremꝰ :de puppi mittẽtes anchoras q̃tuoꝛ optabãt diẽ fieri. Nautis vero q̃rẽtibus fugẽ de naui: cũ misissent scapham in mare sub obtẽtu q̃si inciperẽt a prora anchoras extẽdere:dixit paulus cẽturioni ⁊ militibꝫ. Nisi hi i naui mãserint:vos salui fieri nõ potestis. Tũc absciderũt milites funes scaphe:⁊ passi sũt eã excidere. Et cum lux ĩciperet fieri: rogabat paulus oẽs sumere cibũ dicẽs. Quartadecima die hodie expectãtes ieiuni pmanetis:nihil accipiẽtes. Propt̃ q̃ rogo vos accipe cibuz p salute vr̃a: qꝛ nulli⁹ vr̃m capill⁹ de capite pibit. Et cũ hec dixissz:sumẽs panẽ grãs egit deo i ꝓspectu oĩm: ⁊ cũ fregisset cepit mãducare .Alieq̃oꝛes aũt facti oẽs:et ipi sumpserũt cibũ. Eram⁹ aũt vniuerse aĩme i naui ducẽtẽseptuagĩtaseptẽ .Et saciati cibo alleuiabãt nauẽ:iactãtes triticũ i mare. Cũ aũt dies factus esset terrã nõ agnoscebãt: sinum vero quendam considerabant habẽtem litus: in quem cogitabant si possent eicere nauem. Et cũ anchoras sustulissent cõmittebãt se mari. simltr laxãtes iuncturas gubernaculoꝛuz: ⁊ leuato artemone scõm

aure flatū tēdebāt ad litus. Et cuz incidis-
semus in locū bithalassū impegerūt nauē:
7 prora q̄dē fixa manebat īmobilis: puppis
vero soluebaf a vi maris. Militū aūt cōsi
liū fuit vt custodias occiderēt. ne q̄s cum
enatasset effugeret: centurio autē volens
saluare paulū phibuit fieri. Jussitq; eos q̄
possent natare mittere se primos 7 euade-
re 7 ad terrā exire: 7 ceteros alios in tabu
lis ferebāt. q̄sdaz sup ea q̄ de naui erāt. Et
sic factū ē: vt oēs aīe euaderēt ad terram.

¶ Capitulū. .XXVIII.

Et cū euasissem⁹: tūc cognouimus q̄
mitilene insula vocabaf. Barbari
vero pstabāt nō modicā humani-
tatē nobis. Accēsa em̄ pira reficiebāt nos
oīes ꝓpter ymbrē qui imminebat 7 frig⁹.
Cū congregasset autem paulus sarmētoꝝ
aliq̄ntam multitudinē 7 imposuisset super
ignē: vipera a calore cuz pcessisset inuasit
manū ei⁹. Et vero viderūt barbari pendētē
bestiaz de manu ei⁹: adinuicem dicebant.
Vltiq; homicida est hō hic: q̄ cum euasit de
mari vlcō diuina nō sinit eum viuere. Et
ille q̄dē excutiēs bestiā in ignē: nihil mali
passus ē. At illi existimabāt eū in tumorē
cōuertēdū: 7 subito casuꝝ 7 mori. Diu aūt
illis sperātibz 7 videntibz nihil mali in eo
fieri cōuertētes se: dicebāt eū esse deuz. In
locis aūt illis erāt pdia pncipis īsule nōie
publij: q̄ nos suscipiēs: triduo benigne ex-
hibuit. Cōtigit aūt prem publij febribz et
dissinteria veratū iacere. Ad quē paulus
intuit: 7 cū orasset et imposuisset ei man⁹
saluauit eū. Quo facto: oēs q̄ ī īsula habe-
bāt īfirmitates accedebāt 7 curabāf. Qui
etiā mltis honoribz nos honorauerūt: 7 na
uigātibz nob īposuerūt q̄ necessaria erāt.
Post mēses aī tres nauigauim⁹ ī naui ale
xandrina q̄ ī īsula hyemauerat: cui erat ī
signe castroꝝ. Et cū venissem⁹ siracusanā.
māsim⁹ ibi triduo. Inde circūlegētes deue
nim⁹ regiū: 7 post vnū diē flātē austro se-
cūda die veim⁹ putheolos. vbi iuētis frib⁹
rogati sum⁹ manē apud eos dies septem. 7
sic veim⁹ romā. Et īde cū audissēt frēs oc-
currerūt nob vsq; ad apij foꝝ: et ctbo taber-
nis. Quos cū vidisset paul⁹ grās agēs deo
accepit fiducia. Cū aī veissem⁹ romā per-
missū ē paulo pmanē sibimet: cū custodiē-
te se militē. Post dciū aī diē ꝓuocauit pri-
mos iudeoruz. Cūq; venissent dicebat eis.
Ego viri frēs nihil aduersus legē faciens
aut morē patrnū: vinct⁹ ab hierosolimis
ditus sū ī man⁹ romanoꝝ: q̄ cū īterroga
tōnez de me habuissēt voluerūt me dimittē:
eoq; nulla eēt causa mortis ī me. Cōtdicen
tibz aī iudeis coact⁹ sū appellare cesarez: ñ
q̄si gētē meā hns aliq̄d accusare. Propter
hāc em̄ causaz rogaui vos videre 7 alloq̄.
Propt spem eī isrl cathena hac circūdat⁹
sū. At illi dixerūt ad eū. Nos neq; lras acce-
pim⁹ de te a iudea: neq; aduenies aliq̄s fra
tꝝ nūciauit aut locut⁹ ē q̄d ō te malū. Vo
gam⁹ aī a te audire q̄ sentis. Nam de secta
hac notū ē nob: qz vbiq; ei cōtdicit. Cum
cōstituissēt aī illi diē venerūt ad eū ī hospi
tiū plurimi. q̄bz exponebat testificans re-
gnū dei suadēsq; eis de ihu ex lege moysi et
pphetis a mane vsq; ad vesperā. Et quidā
credebant hijs q̄ dicebant: quidaz vo non
credebāt. Cūq; īuicē ñ eēnt psentiētes: dis-
cedebant dicēte paulo vnū vbuz. Quia bñ
spūssanct⁹ locut⁹ ē p ysaiaz pphām ad pres
nros dicēs. Vade ad pplm istū 7 dic. Aure
audietis 7 ñ ītelligetis: 7 videtes videbitis
7 ñ pspicietis. Incrassatū ē cor pplī hui⁹ et
auribz gruiter audierūt 7 oculos suos ppsse
rūt: ne forte videant oclis 7 auribz audiāt
7 corde ītelligāt: et cōuertāt se 7 sanē eos.
Notū g̃ sit vob: qm̄ gētibz missū ē hoc salu
tare dei: 7 ipi audiēt. Et cū hec dixisset: ex-
ierūt ab eo iudei mltā hñtes inter se q̄stō-
nē. Mānsit aī bienio toto in suo cōductu: 7
suscipiebat oēs qui īgrediebāf ad eū: pdi-
cās regnū dei 7 docens que sūt de dño ihu
xpo: cum omni fiducia sine prohibitione.

¶ Explicit liber actuū apostoloꝝ. Jn-
cipit prologus in epistolas canonicas.

On ita est ordo apud grecos
qui integre sapiunt fidemq;
rectam sectāf eplaꝝ septē. q̄
canoice nūcupāf. sicut ī la-
tinis codicibz inuenitur. vt
qz petrus est primus in ordine apostoloꝝ
prime sint etiam eius epistole in ordine ce
teraꝝ. Doz sic euāgelistas dudum ad vita-
tis lineā correxim⁹ ita has ꝓpo ordini deo
nos iuuante reddidimus. Est em̄ vna eaꝝ
pma iacobi due petri tres iohis. 7 iude vna

Que si sic vt ab eis digeste sunt ita q̄z ab intēptib⁹ fidelit̄ i latinū vterēt eloq̄ū: nec ambiguitatē legentib⁹ facerēt. nec mon̄ū sese varietas ipugret: illo pcipue loco vbi de vnitate trinitatis i pma iohis epla posit̄ legim⁹. i q̄ etiā ab infidelib⁹ trnslatorib⁹ mltū erratū ee a fidei veritate ꝓperimus: triū tm̄ō vocabula hoc ē aq̄ sāguinis et spūs i ipa sua editōe ponētib⁹: q pīs ꝺbiq̄z ac spūs testimoniū omittētib⁹. in q̄ maxie fides catholica roborat̄: q pīs q filij q spi rituſſācti vna diuinitatis substācia ꝓproba t̄. In ceteris ꝺo eplis q̄ntū a nra alioz distet editio: lectoris prudētie derelinq̄. Sz tu ꝺgo xpi eustochiū dū a me ipēsius scripture ꝺitatē iq̄ris meā quedām̄ senectute inuidoz dētib⁹ corrodēdā exponis: q me falsariū corruptorēq̄z sāctaz pnūciāt scripturaruz. Sed ego in tali ope nec emuloz meoz inuidentiā ptimesco: nec sācte scripture veritatem poscentibus denegabo.

¶ Explicit prologus. Incipit argumentum in epl̄am canonicā beati iacobi apli.

Iacob⁹ aplus sanctū instruit clez de cultura celestiū preceptoz et regula catholice obseruātie: q de inuicte patiētie maiestate. q de reuelatōe plurimoz̄um: et de mendacio magistrorum.

¶ Finit argumetum. ¶ Incipit epistola canonica beati iacobi apostoli.

Iacobus dei et dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i seru⁹: duodecim tribubus q̄ sūt in dispsione salutē. Omne gaudiū existimate frēs mei cū in tēptacōnes varias inciderit⁹: sciētes q̄ pbatō fidei vr̄e patiam opat̄. Patia aūt op⁹ pfectū habeat: vt sitis pfecti q itegri i nullo deficientes. Siquis autem vestrum indiget sapiēcia postulet a deo qui dat oībus affluenter q non improperat: q dabit̄ ei. Postulet autem in fide: nihil hesitans. Qui eī hesitat similis est fluctui maris: q a vento mouetur q circumfertur. Nō ergo estimet homo ille q̄ accipiat aliq̄d a dño. Vir duplex animo incōnstans est in oībus

vijs suis. Glorietur aūt frater humilis in exaltatōne sua: diues autez in humilitate sua: q̄m sicut flos feni trāsibit. Exortus ē enim sol cū ardore q arefecit fenum. q flos eius decidit: et decor vultus eius deperijt. Ita q diues in itineribus suis marcescet. Beatus vir qui suffert tēptatōnez: quoniā cum probatus fuerit accipiet coronam vite: quā repromisit deus diligētib⁹ se. Nemo cum temptatur dicat: q̄m a deo tēptatur. Deus em̄ intemptatoz malorum est. Ipse aūt neminē tēptat. Unusq̄sq̄z vero tēptat̄ a concupiscentia sua: abstractus q illect⁹. Deinde concupiscentia cū conceperit parit peccatum: peccatum vero cū consūmatum fuerit generat mortē. Nolite itaq̄z errare fratres mei dilectissimi. Omne datuz optimū q oīe donū pfectū desursū ē descē dēs a pīe luminū: apud quē nō ē trnsmutatio: nec vicissitudinis obumbratio. Uolūtarie ei genuit nos ꝺbo veritatis: vt sim⁹ inicium aliquod creature eius. Scitis fratres mei dilectissimi. Sit aūt oīis homo velox ad audiēdū: tardus aūt ad loq̄ndū: q tardus ad irā. Ira eī viri iusticiā dei nō opat̄. Propt̄ qd abiciētes oīem immūdiciā q abūdātiā malicie. in māsuetudīe suscipite īsitū ꝺbū: qd pt̄ saluare aīmas vestras. Estote autē factores verbi q non auditores tantuz fallentes vosmetipos: quia siquis auditor est verbi q nō factor hic cōparabitur viro considerāti vultū natiuitatis sue in speculo. Cōsiderauit ei se q abijt: q statim oblitus ē q̄lis fuerit. Qui aūt perspexerit in lege pfecte libertatis q pmanserit i ea n̄ auditor obliuiōis fact⁹ sed factor operis: hic beatus in facto suo erit. Si q̄s aūt putat se religiosū ee nō refrenās linguam suā sed seducens cor suū: huius vana est religio. Religio munda q immaculata apud deū q pīem hec est: visitare pupillos q viduas in tribulatōne eoz: et immaculatum se custodire ab hoc seculo.

¶ Capitulum. .II.

Fratres mei: nolite in psonaz acceptōne hīe fidē dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i gl̄e. Etem̄ si itroierit in conuētuz vīm vir. aureū anulum hn̄s in veste candida: introierit autem et pauper in sordido habitu: et intendatis in eum qui indutus est veste preclara q dixeritis tu sede hic. bene:

pauperi autez dicatis tu sta illic. aut sede sub scabello pedū meoz :nonne iudicatis apud vosmetipos et facti estis iudices cogitatōnuz iniqz:Audite frēs dilectissimi. Nōne de⁹ elegit paupes in hoc mūdo diuites ī fide ⁊ heredes regni:quod repromisit de⁹ diligētibo se:Vos aūt exhonorastis pauperē. Nōne diuites p potētiam opprimunt vos.⁊ ipi atrahūt vos ad iudicia:Nonne et ipi blasphemāt bonū nomē qđ inuocatuz ē sup vos:Si tñ legē pficitis regalem scōm scripturas diliges primū tuū sicut teipm. bñfacitis: si aūt psonas accipitis peccatū opamini.redarguti a lege q̄si trangressores Quicūqz aūt totā legē seruauerit:offēdat aūt in vno:factus ē oīm reꝰ. Qui enī dixit nō mechaberis:dixit et nō occides. Qđsi non mechaberis.occides aūt:factꝰ es trangressor legis .Sic loqmī ⁊ sic facite:sicut p legem libertatis īcipiētes iudicari. Judiciuz enī sine misericordiaz. Superexaltat aūt misericordia iudiciū. Quid proderit frēs mei si fidē qs dicat se hāe:opa aūt ñ habeat:Nūqđ poterit fides saluare euz: Si aūt frēs et sorores nudi sint ⁊ īdigeāt victu qtidiano:dicat aūt aliqs ex vob illis.ite in pace.calefaciamī ⁊ saturamī ñ dederitis aūt eis q̄ necessaria sūt corpi :qđ pderit vob: Sic et fides si nō habeat opa:mortua ē in semetipa. Sz dicit aliqs. Tu fidē habes:⁊ ego opa habeo. Oñde mihi fidē tuam sine opib:⁊ ego oñdā tibi ex opib fidē meam. Tu credis qm̄ vnꝰ ē deꝰ:bñfacis. Et demones credūt:⁊ cōtremiscūt. Vis aūt scire o hō īanis: qm̄ fides sine operib ociosa est: Abrahā pr nr̄. nōne ex opib iustificatus ē:offerēs ysaac filiū suū sup altare:Videres qm̄ fides coopabaūr opib illiꝰ.⁊ ex operib fides cōsūmata ē:Et suppleta est scriptura dicēs.Credidit abrahā deo :⁊ reputatū est illi ad iusticiā:et amicus dei appellatꝰ est. Videtis qm̄ ex opib iustificaūr hō:⁊ nō ex fide tm̄:Similiter ⁊ raab meretrix:nonne ex opib iustificata est suscipiēs nūcios.et alia via eiciēs: Sic̄ enim corpus sine spū mortuū ē:ita fides sine operib mortua ē.

Capitulum .III.

Nolite plures mgri fieri frēs mei: sciētes qm̄ maius iudicium sumitis. In multis enī offēdimꝰ oēs. Si qs ī verbo nō offendit:hic pfectꝰ ē vir.

Potest etiā freno circūducere totū corpꝰ. Ecce et equis frena in ora mittimꝰ ad consentiendū nob:et oīe corpꝰ illoz circūferimꝰ. Et ecce naues cū magne sint ⁊ a ventis validis minēr:circūferūr aūt a modico gubernaculo vbi impetus dirigētis voluerit. Jta ⁊ lingua modicū qđē mēbruz ē: et magna exaltat. Ecce q̄ntus ignis q̄ magnā siluā īcendit. Et lingua nr̄a ignis ē: vniuersitas iniqtatis. Lingua cōstituitur in mēbris nostris q̄ maculat totū corpus: et inflammat rotā natiuitatis nr̄e inflammata a gehenna. Omīs enī natura bestiarū et volucz et serpētiū etiā ⁊ ceteroz domār ⁊ domita sūt a natura hūana: līguaz aūt nullꝰ hoīm domare pr̄. Est ei īqetū malū:⁊ plena veneno mortifero. In ipa bñdicimꝰ deū ⁊ pr̄em:⁊ in ipa maledicimꝰ hoīes q̄ ad ymaginē et silitudinē dei facti sūt. Ex ipo ore pcedit bñdictō et maledictō.Non oportet frēs mei hec ita fieri. Nūqđ fōs de eodē foramīe emanat dulcē ⁊ amarā aq̄m: Nūqđ potest frēs mei ficus vuas facē:aut vitis ficus: Sic neqz salsa dulcē pr̄ facere aq̄m. Quis sapiēs et disciplinatꝰ inr̄ vos: Oñdat ex bona conuersatōe opatōnē suā in māsuetudine sapie. Qđsi zelū amarz habetis.⁊ cōtētōnes sint in cordib vīis :nolite gl'ari et mēdaces eē aduersus veritatē. Nō ē ei ista sapia desursū descēdēs a pr̄e luminū:sed trena aīal'.dy'abolica. Vbi enī zelꝰ ⁊ pr̄etō:ibi īcōstātia ⁊ oīe opꝰ pūū. Que aūt desursū ē sapia:primū qđē pudica ē deīde pacifica.modesta suadibilis. bonis cōsentiēs plena misericordie et fructib bonis: iudicās sine emulatōne. Fructꝰ aūt iusticie in pace seminatur:faciētib pacem.

Capitulum. .IIII.

Vnde bella ⁊ lites in vobis: Nonne ex cōcupiscētijs vīis.q̄ militant in mēbris vīis:Cōcupiscitis ⁊ nō habetis:occiditis et zelatis :et non potestis adipisci.Litigatis ⁊ belligeratis:⁊ nō habetis propter quod non postulatis.Petitis et non accipitis :eoqz male petatis:vt in cōcupiscentijs vestris insumatis. Adulteri:nescitis qr amicicia huius mundi inimica ē deo. Quicūqz g̃ voluerit amicus eē secl'i huiꝰ:iimicꝰ dei pstituir̄. An putatis qr īanir̄ scriptura dicat :ad īuidiā pcupiscit spūs q̄ habitat in vobis: Maiorē autē

dat grām. Propt̄ qđ dicit . Deꝰ ſuꝑbis reſiſtit: humilibꝫ aũt dat grāz. Subditi ergo eſtote deo: reſiſtite aũt dy̆abolo: ⁊ fugiet a vobis. Appropiate deo: ⁊ appropinq̄bit vobis. Emũdate manus peccatores: et purificate corda duplices animo. Miſeri eſtote ⁊ lugete ⁊ ploratę: riſus vr̄ in luctũ cõuertat̄: ⁊ gaudiũ in merorē. Humiliami ī cõſpectu dn̄i: ⁊ exaltabit vos. Nolite detrahe alterutꝝ frēs mei. Qui detrahit frī aut qui iudicat fratrē ſuũ: detrahit legi et iudicat legem. Si aũt iudicas legem: nõ es factor legis ſz iudex. Unus ē em̄ legiſlator ⁊ iudex q̄ poteſt ꝑdere ⁊ liberare. Tu aũt q̄s es qui iudicas ꝓximũ tuũ? Ecce nũc q̄ dicitis hodie aut craſtino ibim? in illã ciuitatē: ⁊ faciemus ibi q̄dem annũ ⁊ mercabimur ⁊ lucrũ faciemus: q̄ ignoratis qđ erit in craſtino. Que ē em̄ vita veſtra. Vapor ē ad modicũ parēs: ⁊ deinceps exterminabit̄ ꝓ eo vt dicatis: ſi dn̄s voluerit. et ſi vixerimus. faciem? hoc vel illud. Nũc aũt exultatis in ſuꝑbijs vr̄is. Oīs exultatio talis maligna ē. Scienti igit̄ bonũ facere et non facięti: peccatũ eſt illi.

Capitulum .V.

Agite nũc diuites: ploratę vlulãtes in miſerijs veſtris q̄ aduenient vobis . Diuicie vr̄e putrefactę ſũt et veſtimenta vr̄a a tineis cõmeſta ſũt. Aurꝝ ⁊ argentũ vr̄m eruginauit: et erugo eorꝝ ī teſtamentũ vob erit: et mãducabit carnes vr̄as ſic̄ ignis . Theſaurizaſtis vobis irã ī nouiſſimis diebꝫ. Ecce merces opariorũ q̄ meſſuer̄t regioēs vr̄as q̄ fraudata ē a vob clamat: ⁊ clamor eorꝝ ī aures dn̄i ſabaoth itroiuit. Epulati eſtis ſuꝑ terrã: ⁊ luxurijs enutriſtis corda vr̄a. In die occiſionis addixiſtis ⁊ occidiſtis iuſtũ: ⁊ nõ reſtitit vobis . Patientes igit̄ eſtote frēs vſq; ad aduentũ dn̄i. Ecce agricola expectat ꝑciosuz fructũ terre. pacient̄ ferēs donec accipiat temporaneũ ⁊ ſerotinũ. Patiētes igit̄ eſtote ⁊ vos et ꝓfirmate corda vr̄a: q̄m aduēt? dn̄i appropinq̄bit. Nolite ī gemiſcere frēs ī alterutꝝ: vt nõ iudicemī. Ecce iudex añ ianuã aſſiſtit. Exēpluz accipite frēs laboris ⁊ pacięcie prophetas: q̄ locuti ſũt ī noīe dn̄i . Ecce beatificamus eos q̄ ſuſtinuerũt. Sufferēciam iob audiſtis: ⁊ finē dn̄i vidiſtis: q̄m miſericors ē dn̄s ⁊ miſerator. Añ omia aũt frēs mei nolite iurare: neq; ꝑ celũ neq; ꝑ terrã neq; aliud qđcunq; iuramẽtum. Sit aũt ſermo vr̄ ē ē. nõ non: vt nõ ſub iudicio decidatis. Triſtat̄ aũt aliquis vr̄m: oret equo animo ⁊ pſallat. Infirmatur q̄s ī vobis: inducat p̄sbiteros eccleſie ⁊ orēt ſuꝑ eũ vnguẽtes eũ oleo ī noīe domī. Et oratõ fidei ſaluabit ifirmũ: et alleuabit eũ dn̄s : ⁊ ſi ī peccatis ſit dimittēt̄ ei. Cõfitemī ḡ alterutꝝ peccata vr̄a: ⁊ orate pro inuicem vt ſaluemī. Multũ em̄ valet deprcatõ iuſti aſſidua . Helias aũt hõ erat ſimil nob paſſibilis ⁊ oratõe orauit vt nõ pluer̄et ſuꝑ terrã: ⁊ nõ pluit ānos tres ⁊ menſes ſex. Et rurſũ orauit: ⁊ celũ dedit pluuiã: ⁊ terra dedit fructũ ſuũ . Frēs mei. ſi q̄s ex vob errauerit a veritate ⁊ conuerterit q̄s eũ. ſcire debet: qm̄ qui conuerti fecerit peccatorem ab errore vie ſue ſaluabit aiam ei? a morte: ⁊ operit multitudinem peccatorꝝ.

Explicit epiſtola canonica beati iacobi apoſtoli . Incipit argumentũ ī epiſtolã canonicam beati petri apoſtoli primam.

Diſcipulos ſaluatoris inuicti toto orbe diſſuſos et peregrinos ī hoc ſeculo mõſtrat. ⁊ ꝑ veritę vitę penitere ſuadet : ⁊ in nouã vitã ꝓficere tota cũ ſolicitudine exhortatur ſy̆mon petrus filius iohannis puincie galilee vico bethſaida frater andree apoſtoli.

Finit argumentum. Incipit epiſtola canonica beati petri apoſtoli prima.

Petrus apoſtol? ihesu xp̄i. electis aduenis diſperſionis ponthi galatie capadocie aſy̆e ⁊ bithinie ſecundũ p̄ſciencią dei patris ī ſanctificationẽ ſpũs ī obediẽciam ⁊ alpſionem ſanguis ih̄u xp̄i: gracia vobis ⁊ pax multiplicet̄. Benedictus deꝰ ⁊ p̄ dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i q̄ ſcõm miſericordią ſuam magnã regeneranit nos ī ſpem viuã ꝑ reſurrectionẽ ih̄u xp̄i ex mortuis ī hereditatẽ incorruptibilem ⁊ ī cõtaminatã ⁊ im marceſſibilem ꝓſeruataz in celis: in vobis qui in virtute dei cuſtodimini per fidez in ſalutẽ paratã reuelari in tẽpore nouiſſiõ.

In q̄ exultabitis: modicū nūc si oportz̄ cō-
tristari ī varijs tēptatōibus: vt ꝓbatū vre fi
dei mlto pciosior sit auro qđ p ignē ꝓbat̄:
inueniat̄ ī laudē ⁊ glaz ⁊ honorē ī reuelatōe
ihu xpi: quē cū ñ videritis diligitis. In quē
nūc q̄ ñ vidētes creditis: credētes aut exul-
tabitis leticia ienarrabili et glificata: re-
portantes finē fidei vre salutē aiaꝝ vraꝝ.
De q̄ salutē exq̄sierūt atq̄ scrutati sūt ꝓphe
q̄ de futura ī nob grā ꝓphauerūt: scrutātes ī
qđ vel q̄le tps sig̃ficaret ī eis spūs xpi. p̄nū-
cias eas q̄ ī xpo sūt passiones ⁊ posteriores
glas: q̄bus ꝛuelatū ē. q̄ nō sibimetipis: vob
aūt mīstrabāt ea q̄ nūc nūciata sūt vob. p
eos q̄ euāgelizauerūt vobis spūsc̄to misso đ
celo: ī quē desiderāt āgeli ꝓspicere. Propt̄ qđ
succīcti lūbos mētis vre sobrij ⁊ pfecti spe-
ratē ī eā q̄ offert vob grāz ī reuelatōez ihu
xpi: q̄si filij obediēcie. nō cōfigurati pribus
ignorancie vre desideriis: sz ꝛm eū q̄ vocauit
vos sc̄m: vt ⁊ ipi ī omi ꝓuersatōe sc̄i sitis
qm̄ scriptū ē: sc̄i eritis qm̄ ego sc̄s sū. Et
si prez īuocatis eū q̄ sine acceptōe ꝓsonaꝝ
iudicat ꝛm vniuscuiusq̄ op: ī timore īco-
lat vri tpe. ꝓuersami: sciētes q̄ nō corru-
ptibilibus auro vel argēto rēpti estis đ va-
na vra cōuersatōe pne t̄raditōnis: sz pcioso
sāguine q̄si agni īmaculati xpi ihu ⁊ ī ꝓtami
nati: pcogniti q̄dē añ mūdi ꝓstitutōez: mā-
festati aut nouissimis tpibus ꝓpt̄ vos q̄ p ipm
fideles estis ī deo: q̄ suscitauit eū a mortu-
is. ⁊ dedit ei glaz sēpiternā: vt fides vra et
spes esset ī deo. Aias vras castificātes ī o-
bediēcia caritatis. ī fr̄nitatis amoē: sīplici
corde īuicē diligite attēti: renati nō ex se
mie corruptibili sz īcorruptibili p đbū dei
viui ⁊ pmanētis iet̄nū: q̄ omis caro vt fenū
⁊ omis gla ei tāq̄ flos feni. Exaruit fenū et
flos ei decidit: đbū aut dñi manet iet̄nū.
Hoc ē aūt đbū qđ euāgelizatū est ī vobis.

Capitulum .II.

Deponētes igit̄ oem maliciā ⁊ oem
dolū ⁊ simulatōes ⁊ īuidias ⁊ omis
detractōes: sic mō geniti īfātes rōna
biles ⁊ sine dolo lac ꝓcupiscite vt ī eo cre-
scatis ī salutem: si tñ gustatis q̄m dulcis ē
dñs. Ad quē accedētes lapidē viuū ab hoī-
bus q̄dez r̄probatū a deo aut electū ⁊ honori-
ficatū: ⁊ ipi tāq̄ lapides viui supedificamī
dom spūales in sacerdotium sc̄m: offerre
spūales hostias acceptabiles deo p ihesum
xp̄m. Propt̄ qđ ꝓtinet scriptura. Ecce po-
no ī syon lapidē sūmū āgularē ꝓbatū ele-
ctū pciosū: et q̄ crediderit ī eū nō ꝓfundet̄.
Vob igit̄ honor credētibus: ñ credētibus aut la
pis quē r̄probauerūt edificātes h̄ fct̄s ē ī ca
put anguli ⁊ lapis offensiōis ⁊ pet̄ scādali:
hijs q̄ offendūt đbo nec credt̄ ī q̄ ⁊ positi sūt.
Vos aut gen electū regale sacerdotiū gens
sc̄a ꝓprius acq̄sitōnis: vt đtutes ānūcietis
ei q̄ de tenebris vos vocauit ī āmirabile lu
mē suū. Qui aliq̄n nō ꝓplus dei nūc aut ꝓplus
dei: q̄ ñ ꝓsecuti miscdiaz: nūc aut miscdiam
ꝓsecuti. Carissimi. obsecro vos tanq̄ aduе
nas ⁊ pegrinos abstinē vos a carnalibus đ-
sideriis q̄ militāt aduers aiam ꝓuersatōem
vram īter gētes h̄ntes bonā: vt ī eo q̄ det̄-
ctāt đ vobis tāq̄ đ malefactoribus: ex bonis
opibus vos ꝓsiderātes. glorificēt deū ī die vi
sitatōis. Subiecti igit̄ estote oi humāne cre
ature ꝓpt̄ deū. Sive regi q̄si precellēti: sive
ducibus tāq̄ ab eo missis. ad vīdictā maledi
ctoꝝ: laudez vero bonoꝝ. Quia sic ē volū-
tas dei: vt bñfaciētes obmutescē faciatis ī
prudentiū hoīm ignorātiā. Quasi liberi: ⁊
ñ q̄si velamē hñtes malicie libertatē: sz sic
serui dei. Omēs honorate: fr̄nitatē diligite.
Deū timete: regē honorificate. Serui sub
diti estote ī oi timoe dñis: nōn tm̄ bonis et
modestis sz etiam discolis. Hec ē em̄ grā. si
ꝓpt̄ dei ꝓsciēciā sustinet q̄s tristiciā pacies
iiuste. Que em̄ ē grā: si peccātes ⁊ colaphi
zati suffertis? Sz si bñfaciētes paciēter su-
stinetis: hec ē grā apud deū. In hoc em̄ vo
cati estis: q̄ ⁊ xp̄c pass ē ꝓ nobis. vob reli-
q̄ns exēplū: vt seqūmī vestigia ei. Qui pec-
catū ñ fecit: nec īuent dol ī ore ei. Qui
cū malediceret ñ maledicebat: cū pateret
nō ꝓminabat. Tradebat aut iudicāti se iiu-
ste. Qui pcta nra ipe ptulit ī corpe suo su-
p lignū: vt pctis mortui iusticie viuam:
cui livore sanati sum. Eratis ei sic oues
errātes: sz ꝓuersi estis nūc ad pastorem et
episcopū aiaꝝ vraꝝ.

Capitulum .III.

Similit ⁊ mulies subdite sint viris
suis. vt ⁊si q̄ ñ credūt đbo. p mlie-
rū ꝓuersatōez sine đbo lucrifiāt: ꝓ-
siderantes in timore sanctā conuersatōem
vestraz. Quarum sit nō extrinsecus capil-
latura aut circūdatio auri aut indumenti
vestimentoꝝ cultus: sz q̄ absc̄ditus ē cor-
dis hō ī incorruptibilitate q̄eti et modesti

spūs: q̄ ẽ ī ꝓspectu dei locuples. Sic em̄ aliqñ et sācte mulieres sperātes ī deo ornabāt se subiecte propr̄ijs viris: sicut sara obediebat abrahe dñm eū vocans: cui⁹ estis filie bñfaciētes. ⁊ nō ptimētes vllā pturbatiōem. Viri similit̄er cohabitātes scōm scīē ciā: q̄si īfirmiori vasculo muliebri īpciētes honorē tanq̄ et cohēdibꝫ grē vite: vt nō īpediant̄ oratiōes vr̄e. In fide aūt oēs vnanimes. ī oratiōe estote ꝓpaciētes. fr̄nitatis amatores. misericordes. modesti. humiles. ñ redd̄ētes malū ꝓ malo. nec maledictū pro maledicto: sz ecō͞trio bñdicētes: q̄ in hoc vocati estis: vt bñdictiōnem hēditate possīdeatis. Qui em̄ vult vitā dilige: et dies vidē bonos: coherceat līguam suā a malo: ⁊ labia ei⁹ ne loq̄nt̄ dolū. Declinet aūt a malo ⁊ faciat bonū: īquirat pacē ⁊ seq̄t̄ eā: q̄ oculi dñi sup̄ iustos: ⁊ aures ei⁹ ī pces eor̄: vultus aūt dñi sup̄ faciētes mala. Et q̄s ẽ q̄ vobis noceat: si boni emulatores fueritis? Sz ⁊ si q̄d patimī ꝓpt̄ iustīciā beati. Timorē aūt eor̄ ne timueritis: vt n̄ cōt̄bemī. Dñm aūt xp̄m sāctificate in cordibꝫ vr̄is: parati semp̄ ad satisfactiōem omī poscēti vos rationem ō ea q̄ ī vobis ē fide ⁊ spe: sz cū modestia et timore ꝓsciēciā habētes bonā: vt ī eo q̄ detrahūt de vob ꝓfundant̄: q̄ calūniant̄ vr̄am bonā ī xp̄o ꝓuersatiōem. Meli⁹ ẽ em̄ bñfacientes (si volūtas dei velit pati) q̄ malefaciētes: q̄ ⁊ xp̄c semel ꝓ pcīs nr̄is mortu⁹ ē iust⁹ ꝓ īiustis: vt nos offerr̄z deo. mortificatos q̄dē carne viuificatos aūt spū: ī q̄ ⁊ his q̄ ī carcē ꝓclusi erāt spūa liēt veniēs p̄dicauit: q̄ īcredduli fuerāt aliqñ expectabāt ōi paciēciā ī diebꝫ noe cū fabricaret̄ archa: ī q̄ pauci id ē octo aīe salue facte sūt p̄ aquā. Q̄ ⁊ vos nūc simil̄ forme salvos facit baptisma: ñ carnis depositō sordiū. sz ꝓsciencie bone īnrogatō ī deū: ꝓ resurrectiōez ih̄u xp̄i a mortuis q̄ ẽ ī dextera dei: deglutiēs mortē vt vite et̄ne hēdes efficēmur: ꝓfect⁹ ī celū subiectis sibi angel̄et p̄tatibꝫ ⁊ virtutibꝫ.

Capi. .IIII.

Xisto igit̄ passo ī carne ⁊ vos eadē cogitatiōe armamī: q̄ q̄ pass⁹ est ī carne desit a pcīs: vt nō iā ōsiderijs hoīm sz volūtati dei qd̄ reliquū ẽ ī carne tūc viuat tp̄is. Sufficit em̄ p̄terītū tp̄s ad uolūtatē gētiū ꝓsūmandam qui ābulauer̄t ī luxurijs. ī desideriijs. vinolētijs. ꝓmessatiōnibꝫ. potatiōnibꝫ. ebrietatibꝫ: ⁊ illicitis ydolor̄ cultibꝫ. In q̄ ām̄irant̄ nō ꝓcurrētibꝫ vobis ī eādē luxurie ꝓfusionē blasphemātes: q̄ reddēt rationē ei q̄ paratus ē iudicare viuos ⁊ mortuos. Propt̄ hoc em̄ ⁊ mortuis euāgelizatū ē: vt iudicēt̄ q̄dē sm̄ hoīes ī carne: viuāt aūt scōm deū ī spū. Q̄im aūt finis appropinq̄bit. Estote itaq̄ prudētes ⁊ vigilate ī oratiōibꝫ: añ oīa aūt mutuā ī vobismetipis caritatē ꝓtinuā hñtes: q̄ caritas operit multitudinē pcār̄or̄. Hospitales īuicē: sine murmuratiōe. Unusq̄sq̄ sic̄ accepit gr̄iā. ī alter̄utr̄ illā ām̄istrātes: sic̄ boni dispēsatores mlt̄iformis gr̄e dei. Si q̄s loq̄t̄: q̄si sm̄ones dei. Si q̄s mīstrat: tanq̄ ex virtute quā ām̄istrat de⁹: vt ī oīb⁹ honorificet̄ de⁹ p̄ ih̄m xp̄m cui ē gl'a ⁊ īperiū ī scl'a seculor̄ amē. Carissimi. nolite pegrinari ī feruoē q̄ ad tēptatiōem vob sit q̄si noui aliq̄d vobis ꝓtīgat: sz ꝓmunicātes xp̄i passionibꝫ gaudete: vt ⁊ ī ꝛuelatiōe gl'e ei⁹ gaudeatis exultātes. Si exprobramī ī noīe xp̄i. beati eritis: qm̄ q̄d ẽ honoris gl'e et virtutis dei ⁊ q̄ ẽ ei⁹ spūs sup̄ vos requiescet. Nemo aūt vr̄m paciat̄ q̄si homicida aut fur aut maledicus: aut alienorū appetitor. Si aūt vt xp̄ianus. nō erubescat: glorificet aūt deū ī isto noīe: qm̄ tps ē vt īcipiat iudiciū a domo dei. Si aūt p̄mū a nob: q̄s finis eor̄ q̄ ñ credūt dei euāgelio? Et si iust⁹ q̄dē vix saluabit̄: ipius ⁊ pcār̄or̄ vbi parebūt? Itaq̄ et hij q̄ paciūt̄ scōm volūtatē dei: fideli creatori ꝓmēdēt aīas suas ī bñfactis.

Ca. .V.

Seniores g̃ q̄ ī vobis sūt obsecro ꝓsenior ⁊ testis xp̄i passionū: ⁊ eius q̄ ī futuro reuelāda ē gl'e ꝓmunicator. Pascite q̄ ī vobis ē gregē dei: puidētes nō coacte sz spōtanee. sm̄ deū: neq̄ turpis lucri grā. sz volūtarie: neq̄ vt dñantes ī clero sz forma facti gregis ex aīo: vt cuz apparuerit p̄ceps pastor̄ pcipietis īmarcessibilē gl'e coronā. Similit̄ adolescentes subditi estote senioribꝫ. Oēs em̄ īuicē hūilitatē īsinuate: q̄ dñs superbis resistit: hūilibus aūt dat grāz. Hūiliamī igit̄ sub potēti manu dei vt vos exaltet ī tpe visitatiōnis: oēm solicitudīem vr̄am piciētes ī eū: qm̄ ipa cura ē de vobis. Sobrij estote ⁊ vigilate: q̄ aduersari⁹ vr̄ dy̆abol⁹ tāq̄ leo rugiens circuit. q̄rens quē deuoret. Cui resistite fortes ī fide: sciētes eandē passionez ei q̄

ī mūdo ē vre frnitatī fieri. Deꝰ aūt oīs gre
q̄ vocauit nos ī eternā suā gl'am ī xpo ihu
modicū passos: ipe pficiet ꝯfirmabit soli-
dabitq;. Ipi gloria ⁊ īperiū: ī scl'a seculoꝝ
amē. Per siluanū fidelē frem vobis (vt ar-
bitror) breuiter scripsi: obsecrās ⁊ ꝓtestās
hāc esse verā grāz dei ī qua ⁊ statis. Salu-
tat vos ecclesia q̄ ē ī babilone coelecta: et
marcꝰ filiꝰ meus. Salutate īuicē in osculo
scto. Grā vob oīb q̄ estis ī xpo ihu amen.

Explicit epistola p̄ma bti petri apostoli.
Incipit argumētū ī epistolā secundaz.

Simon petrus p fidē huic mū-
do sapiens mortuos esse decla
rat: eisdemq; pietatis quan-
ta sit magnitudo luce ipse cla
rius manifestat.

Finit argumētum. Incipit epistola se-
cunda beati petri apostoli.

Simon petrus seruus ⁊ a-
postolus ihu xpi: hijs qui
coequalem nobiscū sortiti
sūt fidez ī iusticia dei nr̄i ⁊
saluatoris ihu xpi. grā vo-
bis et pax adimpleaf ī co-
gnitōe dei ⁊ xpi ihu dn̄i nr̄i: qūo omīa nob
diuine vtutis sue q̄ ad vitā ⁊ pietatē dona-
ta sūt p cognitōnez eiꝰ q̄ vocauit nos ꝓpria
gloria ⁊ vtute. p quē maxima ⁊ pciosa no-
bis ꝓmissa donauit: vt p hoc efficiami di-
uine ꝯsortes nature. fugientes eiꝰ q̄ in mū
do ē cōcupiscencie corruptōem. Vos autē
curā omnē subīferentes ministrate in fide
vr̄a vtutē: in vtute autē sciencia: in sciēcia
autē abstinencia: in abstinēcia autē pacie-
cia: in paciencia aūt pietatē: in pietate aī
amorē frnitatis: in amore frnitatis carita
tē. Hec em̄ si vobiscū assint ⁊ superēt: non
vacuos nec sine fructu vos ꝯstituent ī dn̄i
nr̄i ihesu xpi cognitōne. Cui em̄ nō presto
sūt hec: cecus ē ⁊ manu tēptans: obliuioēz
accipiens purgationis veteꝝ suoꝝ delicto-
rū. Quapropter fres magis satagite: vt p
bona opa certam vram vocatōem ⁊ electō
nez faciatis. Hec em̄ facientes nō peccabi-
tis aliquādo. Sic em̄ habundāter mīstrabi
tur vobis introitꝰ in eternū regnū dn̄i nr̄i
⁊ saluatoris ihu xpi. Propter qd̄ incipiaz
vos sēp ꝓmonē de hijs: ⁊ q̄tem sciētes ⁊ cō-
firmatos in p̄nti veritate. Justuz aī arbi-
tror. q̄diu sum ī hoc tabnaculo suscitare
vos in ꝓmonitōe: certꝰ q̄ velox ē depositō
tabnaculi mei: sm qd̄ ⁊ dn̄s nr̄ ihs xpc si-
gnificauit mihi. Dabo aī operā et frequēt
habē vos pꝰ obitum meū: vt hoꝝ oīm me-
moriā faciatis. Nō em̄ inuoctas fabulas se
cuti notā fecimꝰ vobis dn̄i nr̄i ihu xpi vtu
tem ⁊ p̄sciencia: sz speculatores facti illius
magnitudinis. Accipiēs em̄ a deo pre ho-
norē ⁊ gloriā voce delapsa ad euz huiusce-
modi a magnifica gloria: h ē filiꝰ meus di
lectꝰ ī q̄ mihi ꝓplacui: ipm audite. Et hāc
vocē nos audiuimꝰ d̄ celo allatā: cū essemꝰ
cū ipo in mōte sācto. Et habemꝰ firmiorez
pheticum sermonē. cui bn̄facitis attēden-
tes quasi lucerne lucēti in caliginoso loco
donec elucescat ⁊ lucifer oriaf in cordibus
vr̄is: hoc primū intelligētes: q̄ oīs phetia
pria intpretatōne nō fit. Nō em̄ voluntate
humana allata ē aliq̄n phia: sz spūsācto
inspirati locuti sunt sancti dei homines.

Capitulum .II.

Fuerūt vero et pseudo phete ī pl'o
sicut ⁊ ī vobis erūt mgri mēdaces:
q̄ introducēt sectas pditōnis: ⁊ eū
q̄ emit eos deū negāt: supducētes sibi cele-
rem pditōem. Et multi sequēf eoꝝ luxuri-
as: p q̄s via veritatis blasphemabif: et in
auaricia fictis vbis de vobis negociabūf.
Quib iudiciū iaz olim nō cessat: ⁊ pditio
eoꝝ nō dormitat. Si em̄ deꝰ angelis peccā-
tib nō pepcit sz rudentib īferni detractos
in tartaꝝ tradidit cruciādos ī iudiciū reser-
uari: ⁊ originali mūdo nō pepcit. sz octa-
uū noe iusticie pconem custodiuit diluuiū
mūdo impioꝝ īducēs: ⁊ ciuitates sodomo-
rū ⁊ gomorreoꝝ ī cinerē redigēs euersio-
ne dānauit exemplū eoꝝ q̄ īpie acturi sūt
ponēs: ⁊ iustū loth oppressū a nephandoꝝ
īuria ac luxuriosa ꝯuersatōe eruit. Aspe-
ctu em̄ ⁊ auditu iustus erat: habitās apud
eos q̄ de die ī diem aīam iustā iniqs opib
cruciabant. Nouit deus pios de temptatōe
eripere: iniquos vero in diem iudicij reser-
uare cruciandos. Magis autē eos qui post
carnem in ꝓcupiscencia immūdicie ambu-
lant. dn̄atōnemq; ꝓtemnunt: audaces. sibi
placētes: sectas nō metuūt ītroducē blas-
phemātes. Vbi āgeli fortitudīe ⁊ vtute cū
sīt maioes: nō portāt aduersū se exēcbile
iudiciū. Hij vo q̄ velut irrōnabilia pecora

naturalit ī captōem ⁊ ī pniciem in hijs q̄ ignorāt blasphemātes ī corruptōe sua pibt pcipiētes mercedē iiustitie voluptatē: existimātes diei delicias coinq̄natōis ⁊ macule. delicijs affluentes ī ꝓuiuijs suis luxuriantes vobiscū: oculos habētes plenos adulterij et īcessabilis ōlicti: pellicientes aīas īstabiles: cor exercitatū ī auaricia hñtes. maledictōis filij: derelinq̄ntes rectā viā errauert secuti viā balaā ex bosor. q̄ mercedem iniq̄tatis amauit: correptōnē vero habuit sue vesanie. Subiugale mutū aīal in hois voce loq̄ns: phibuit prophete īsipiēciam. Hij sūt fontes sine aqua et nebule ē: binibo exagitate: quibo caligo tenebraꝝ reseruat. Supbia em̄ vanitatis loq̄ntes. pelli cētes ī ōsideracijs carnis luxurie eos q̄ paululū effugiūt. q̄ ī errore ꝓuersant: libertatē illis pmittētes cū ipsi sui sint corruptōnis. A q̄ em̄ quis superatus ē: hui⁹ et seruus ē. Si em̄ fugiētes coīquinatōes mūdi ī ꝓgnitōne dñi nri et saluatoris ihu xpi. His rursus īplicati superant: facta sūt eis posteriora deteriora prioribo. Melio⁹ em̄ erat illi nō cognoscē viā iusticie q̄ p⁹agnitōem retrorsū ꝓuerti ab eo q̄ ōllis traditū ē sācto mādato. Cōtigit em̄ eis illud veri puerbij. Canis reuersus ad suū vomitū: ⁊ sus lota in volutabro luti. Capitu. .III.

Hanc ecce vobis carissimi secūdam scribo epistolā ī q̄bo vram excitō īmonitōem sincerā mentē: vt memoes sitis eoꝝ q̄ p̄dixi vboꝝ a sāctis pphis et apostolorū vroꝝ pceptoꝝ dñi et saluatoris. Hoc primū scientes: q̄ veniēt ī nouissimis diebo ī deceptōe illusores iuxta pprias ꝓcupiscencias ābulantes: dicētes. Vbi ē pmissio aut aduentus ei⁹? Ex q̄ em̄ pres dormierūt: oīa sic pseuerāt ab initō creature. Latet em̄ eos hoc volentes: q̄ celi erāt prius ⁊ ēra de aqua ⁊ p aquā cōsistens dei vbo: p quē ille tūc mūdus aqua īundatus perijt. Celi aūt q̄ nūc sūt et ēra eodem vbo repositi sūt igni reseruati ī diem iudicij: et pditōis ipioꝝ hoīm. Vnū vero hoc nō lateat vos carissimi: q⁹ vn⁹ dies apud dñm sicut mille āni: ⁊ mille anni sicut dies vnus. Nō tardat dñs pmissi sui sic̄ q̄dam existimāt sz pacientē agit propt̄ vos: nolēs aliq̄s pire sz oēs ad penitēciā reuerti. Aduenier autē dies dñi vt fur: ī q̄ celi magno īpetu trāsient: elementa vero calore soluent̄. ēra aūt ⁊ q̄ ī ipsa sūt oīa opa exurent̄. Cū hec igit̄ oīa dissoluenda sint. q̄les oportet vos esse ī sanctis ꝓuersatōnibo ⁊ pietatibo expectātes ⁊ properātes ī aduentū diei dñi nri ihu xpi: p quē celi ardētes soluent̄ ⁊ elemēta ignis ardore tabescent? Nouos vero celos ⁊ nouā terrā ⁊ pmissa ipi⁹ expectam⁹: ī quibo iusticia habitat. Propter qō carissimi hoc expectantes. satagite immaculati ⁊ īuiolati ei inueniri in pace: et dñi nri ihesu xpi longanimitatē salutē arbitrami sicut ⁊ carissimus frater nr̄ paulus secūdū datā sibi sapienciam scripsit vobis: sicut ⁊ in omnibo epistolis. loquens ī eis de hijs: ī quibo sūt quedaz difficilia intellectu. q̄ indocti ⁊ instabiles deprauāt. sicut ⁊ ceteras scripturas. ad suam ipsoꝝ perditōem. Vos igitur frēs prescientes custodite vosmetipsos ne insipientium errore trāsducti excidatis a propria firmitate: crescite vero ī gracia ⁊ ī cognitione domini nri et saluatoris ihesu xpi. Ipsi gloria et nunc ⁊ ī diē eternitatis amen.

Explicit epla beati petri apli scda. Incipit argumentū in eplam bti iohānis apostoli primam.

Rationem verbi. et q⁹ deus ipse sit caritas maifestat: ⁊ susurrones fratꝝ nec deū scire. nec pios fieri posse. eousq; dissertat vt esse comprobet homicidas: eo q⁹ odiū sit interfectōis occasio.

Finit argumentum. Incipit epistola bti iohānis apostoli prima.

Quod fuit ab initio. q̄ audiuimus. quod vidim⁹ oculis nr̄is. q̄ perspeximus. ⁊ manus nr̄e cōtrectauerūt de verbo vite: et vita manifestata ē: et vidim⁹ ⁊ testamur ⁊ ānunciam⁹ vobis vitā eternam. que erat apud prem: ⁊ apparuit nobis. Q̄ vidim⁹ ⁊ audiuimus ānunciam⁹ vobis: vt et vos societatē habeatis nobiscū: ⁊ societas nr̄a sit cū pre et cū filio eius ihesu xpo. Et hec scribimus vobis: vt gaudeatis et gaudium vestrum sit plenū. Et hec ē ānūciatō

quã audiuim⁹ ab eo ⁊ anunciam⁹ vob: qm̃ de⁹ lux ẽ: ⁊ tenebre ī eo ñ sũt ulle. Si dixerim⁹ qm̃ societatẽ habem⁹ cũ eo et ī tenebris ābulam⁹: mẽtimur. ⁊ veritatẽ nõ facim⁹. Si aũ ī luce ābulam⁹ sicut ⁊ ipe ẽ ī luce societatẽ habem⁹ adinuicẽ: et sãguis ihu filij ei⁹ mũdat nos ab oi pcto. Si dixerim⁹ qm̃ pctm nõ habem⁹ ipi nos seducim⁹: ⁊ veritas ī nobis nõ ẽ. Si pfitẽamur pcta nra: fidel'ẽ ⁊ iust⁹ ut remittat nobis pcta nra: ⁊ emũdet nos ab oi iniqtate. Si dixerimus qm̃ nõ peccauim⁹: mendacẽ facim⁹ eũ: ⁊ vbum ei⁹ nõ ẽ in nobis. ¶ Capi. .II.

Filioli mei: hec scribo vobis ut nõ peccetis. Sz ⁊si qs peccauerit: aduocatũ habem⁹ apud pfem ihesuz xpm iustuz. Et ipe ẽ ppiciatio p pctis nris: nõ p nris aut tm̃: sz etiam p toti⁹ mundi. Et ī hoc scim⁹ qm̃ cognouim⁹ eũ: si mãdata ei⁹ obſuam⁹. Qui dicit se nosse eũ ⁊ mãdata ei⁹ nõ custodit mẽdax ẽ: ⁊ in eo veritas nõ ẽ. Qui aũt seruat vbum ei⁹: vere in hoc caritas dei perfecta est. In hoc scimus qm̃ in ipo sumus: si in eo perfecti sumus. Qui dicit se in christo manere: debet sicut ⁊ ille ambulauit. et ipe ambulare. Carissimi nõ mãdatũ nouũ scribo vobis: sz mandatũ vet⁹ qd habuistis ab initio. Mãdatum vet⁹ ẽ: vbuz qd audistis. Iterꝝ mãdatũ nouum scribo vobis qd vez ẽ ⁊ ī ipo ⁊ in vobis: qz tenebre trãsiert. et vez lumẽ iaz lucet. Qui dicit se ī luce esse ⁊ frẽm suũ odit: ī tenebris est usqz adhuc. Qui diligit frem suũ ī lumine manet: et scãdalũ in eo nõ ẽ. Qui autẽ odit frẽm suũ ī tenebris ẽ ⁊ ī tenebris ābulat: ⁊ nescit q̃ eat: qz tenebre obcecauert oculos ei⁹. Scribo vobis filioli: qm̃ remittũt vobis peca ura ppter nomez ei⁹. Scribo vob pres: qm̃ cognouistis euz q̃ ab initio ẽ. Scribo vobis adolescẽtes: qm̃ uicistis malignũ. Scribo vobis infãtes: qz cognouistis pfem. Scribo vobis iuuenes: qm̃ fortes estis et vbuz dei manet ī vobis: ⁊ uicistis malignũ. Nolite diligẽ mũdũ: neqz ea q̃ ī mũdo sũt. Si qs diligit mũduz: ñ ẽ caritas pris in eo. Om̃ oe qd ẽ in mundo concupiscẽcia carnis ẽ: ⁊ concupiscẽcia oculoꝝ: ⁊ superbia vite q̃ nõ ẽ ex pre: sz ex mũdo est. Et mũd⁹ trãsit ⁊ concupiscẽcia ei⁹. Qui aũ facit voluntatẽ dei: manet in eternũ. Filioli mei: nouissiã hora ẽ. Et sic audistis qz antixps uenit: nũc aũ antixpi multi facti sũt. Unde scim⁹ qz nouissima hora ẽ. Ex nobis pdierũt: sz ñ erãt ex nobis. Nã si fuissent ex nobis: pmã sissẽt utiqz nobiscũ. Sz ut manifesti sint: qm̃ nõ sũt omes ex nobis. Sz vos unctionem habetis a scto: ⁊ nostis oia. Nõ scripsi vobis q̃si ignorãtibꝫ veritatẽ: sz q̃si scientibꝫ eaz: ⁊ qm̃ oe mẽdatiũ ex veritate nõ ẽ. Quis ẽ mẽdax: nisi is q̃ negat qm̃ ihs ẽ xpc: hic ẽ antixps: q̃ negat pfem ⁊ filiũ. Omis q̃ negat filiũ nec pfem habz: q̃ pfitet filiũ: ⁊ pfem hz. Vos qd audistis ab initio. ī vobis pma neat: qz si ī vobis pmãserit qd audistis ab initio: ⁊ vos ī filio ⁊ pre manebitis. Et hec ẽ xpromissio: quaz ipe pollicit⁹ ẽ nob vitã eternã. Hec scripsi vob d hijs q̃ seducũt vos. Et vos unctionez quã accepistis ab eo maẽat ī vobis. Et ñ necesse habetis ut aliqs doceat vos: sz sic unctio ei⁹ docet vos de oibꝫ. Et verꝫ ẽ: ⁊ ñ ẽ mẽdatiũ. Et sic docuit vos: manete in eo. Et nunc filioli manete ī eo: ut cũ apparuerit habeam⁹ fiduciã: ⁊ nõ confundamur ab eo in aduẽtu ei⁹. Si scitis qm̃ iust⁹ ẽ: scitote qm̃ ⁊ omis q̃ facit iusticiam ex ipso natus est. ¶ Capitulum .III.

Uidete qlem caritatẽ dedit nob pr: ut filij dei nomiemur ⁊ simꝰ. Propter hoc mũd⁹ nõ nouit nos: qz nõ nouit eũ. Carissimi nũc filij dei sum⁹: ⁊ nõdũ apparuit qd erim⁹. Scim⁹ qm̃ cuz apparuerit similes ei erim⁹: qm̃ videbim⁹ euz sicuti ẽ. Et omis q̃ habz hãc spem ī eo: sctificat se sicut et ille sanct⁹ ẽ. Omnis q̃ facit pctm: ⁊ iniqtatẽ facit. Et pctm ẽ iniqtas. Et scitis qz ille apparuit ut peca tolleret: ⁊ pctm in eo nõ ẽ. Omis q̃ ī eo manet nõ peccat. Et omis q̃ peccat nõ uidet eũ: nec cognouit eũ. Filioli: nemo vos seducat. Qui facit iusticiã iust⁹ ẽ. Sicut ⁊ ille iust⁹ ẽ. Qui facit peccatum ex dyabolo est: quoniaz ab initio dyabolus peccat. In hoc apparuit filius dei: ut dissoluat opera dyaboli. Omis qui natus est ex deo peccatum nõ facit: q̃niam semen ipsius in eo manet: ⁊ non potest peccare: quoniam ex deo natus ẽ. In hoc manifesti sunt filij dei et filij dyaboli. Omnis qui nõ est iustus nõ est ex deo: ⁊ q̃ nõ diligit fratrem suum. Quoniaz hec ẽ anunciatio quã audistis ab initio: ut diligam⁹ alterutz. Non sicut cayn q̃ ex maligno erat: et occidit frẽm suũ. Et ppt q̃d occidit

eũ: Qm̃ opa ei⁹ maligna erãt: frīs aũt ei⁹ iusta. Nolite mirari frēs si odit vos mũd⁹. Nos scim⁹ qm̃ trãslati sum⁹ de morte ad vitã: qm̃ diligim⁹ frēs. Qui ñ diligit: manet i morte. Ois q̃ odit frem suuz homicida ẽ. Et scitis qm̃ ois homicida nõ hẽt vitã eternã i se manentẽ. In hoc cognouim⁹ caritatẽ dei: qm̃ ille aiam suã ꝓ nobis posuit: et nos debem⁹ ꝓ fribꝰ aias ponẽ. Qui habuerit substãciã hui⁹ mũdi ⁊ viderit frem suũ necesse hre ⁊ clauserit viscera sua ab eo: q̃mõ caritas dei manet i eo: Filioli mei: nõ diligam⁹ vbo neq; lĩgua: sz ope ⁊ veritate. In hoc cognoscim⁹ qm̃ ex veritate sum⁹: ⁊ i ꝓspectu ei⁹ suadebim⁹ corda nra. Qm̃ si reprehẽderit nos cor nrm: maior ẽ de⁹ corde nro: ⁊ nouit oĩa. Caríssimi si cor nrm ñ reprehẽderit nos fiduciã hẽmus ad deũ: ⁊ q̃cq̃d pecierim⁹ accipiem⁹ ab eo qm̃ mãdata ei⁹ custodim⁹: ⁊ ea q̃ sũt placita corã eo facim⁹. Et hoc ẽ mandatũ ei⁹ vt credamus i noĩe filij ei⁹ ihũ xp̃i: ⁊ diligam⁹ alterutꝝ sic dedit mãdatũ nob. Et q̃ suat mãdata ei⁹ i illo manet: et ipe i eo. Et in hoc scim⁹: qm̃ manz i nob i spũ quẽ dedit nob. Ca. .IIII.

Caríssimi: nolite oi spũi credẽ: sed ꝓbate spũs si ex deo sint: qm̃ mlti pseudo ꝓphete exierũt i mundũ. In hoc cognoscit spũs dei. Ois spũs q̃ cõfitet ihm xp̃m i carne venisse. ex deo ẽ. Et omis spũs q̃ soluit ihm. ex deo nõ ẽ: et h ẽ anti xp̃e de q̃ audistis qm̃ veit: et nũc iã i mũdo ẽ. Vos ex deo estis: filioli ⁊ vicistis eũ: qm̃ maior ẽ q̃ i vobis ẽ: q̃ q̃ i mũdo. Ipsi ỏ mũdo sũt: iõ de mũdo loquũt: et mũd⁹ eos audit. Nos ex deo sum⁹. Qui nouit deũ audit nos: q̃ nõ ẽ ex deo ñ audit nos. In hoc cognoscim⁹ spm̃ veritatis ⁊ spm̃ erroris. Caríssimi diligam⁹ nos ĩuicem: q̃ caritas ex deo est. Et omuis qui diligit ex deo natus est: et cognoscit deum. Qui nõ diligit non habet caritatem ⁊ non nouit deũ: quoniã de⁹ caritas ẽ. In hoc apparuit caritas dei i nobis: qm̃ filiũ suũ vnigenitũ misit deus i mundz: vt viuam⁹ ꝓ eũ. In hoc ẽ caritas nõ q̃si dilexerim⁹ deũ: sz qm̃ ipse prior dilexit nos: ⁊ misit filiũ suũ ꝓpitiatõem ꝓ peccatis nr̃is. Caríssimi: si deus dilexit nos: ⁊ nos debem⁹ alterutꝝ diligẽ. Deũ nemo vidit vnq̃. Si diligam⁹ ĩuicẽ de⁹ i nobis manet: ⁊ caritas ei⁹ i nobis pfecta est. In hoc cognoscim⁹ qm̃ i eo manem⁹ ⁊ ipe i nobis: qm̃ de spũsãcto suo dedit nob. Et nos vidim⁹ ⁊ testificamur: qm̃ pr̃ misit filiũ suũ saluatorẽ mũdi. Quisq̃s cõfess⁹ fuerit qm̃ ihs ẽ fili⁹ dei: de⁹ i eo manet ⁊ ipe i deo. Et nos cognouim⁹ ⁊ credidim⁹ caritati quã hẽt deus i nob. Deus caritas ẽ: ⁊ q̃ manet i caritate i deo manet: ⁊ de⁹ i eo. In hoc pfecta ẽ caritas dei nobiscũ: vt fiduciã habeam⁹ i die iudicij: qr sic ille ẽ: ⁊ nos sum⁹ i hoc mũdo. Timor ñ ẽ i caritate: sz pfecta caritas foras mittit timorẽ: qm̃ timor penã hz. Qui aũt timet ñ ẽ pfect⁹ i caritate. Nos g̃ diligam⁹ deũ: qm̃ de⁹ prior dilexit nos. Si q̃s dixerit qm̃ diligo deũ ⁊ frem suũ oderit: mẽdax ẽ. Qui ei nõ diligit frez suũ quẽ videt: deũ quez nõ videt qũo ꝑt diligẽ? Et hoc mãdatũ habem⁹ a deo: vt q̃ diligit deũ: diligat et frem suum.

Capitulum .V.

Omnis q̃ credit qm̃ ihs ẽ xp̃c: ex deo natus ẽ. Et ois q̃ diligit eũ q̃ genuit: diligit ⁊ eũ q̃ natus ẽ ex eo. In hoc cognoscim⁹ qm̃ diligim⁹ natos dei: cuz deũ diligam⁹: ⁊ mãdata ei⁹ faciam⁹. Hec ẽ em̃ caritas dei vt mãdata ei⁹ custodiam⁹: ⁊ mãdata ei⁹ grauia nõ sũt. Qm̃ omne q̃d natũ est ex deo vincit mundũ: ⁊ hec ẽ victoria q̃ vincit mũdũ: fides nr̃a. Quis ẽ autẽ q̃ vincit mundũ: nisi q̃ credit qm̃ ihes⁹ ẽ filius dei. Hic ẽ q̃ venit ꝑ aquã et sãguinem ihs xp̃c. Nõ i aqua solũ: sz i aqua ⁊ sãguine. Et spiritus ẽ q̃ testificat: quoniam xp̃c est veritas. Quoniaz tres sũt qui testimoniũ dant in celo. pater. verbũ. ⁊ spũssanctus: ⁊ hĩ tres vnuz sunt. Et tres sũt qui testimoniũ dãt i terra. spũs. aqua. ⁊ sãguis: ⁊ tres vnũ sunt. Si testimoniuz hoĩm accipim⁹: testimoniuz dei maius ẽ. Quoniaz hoc est testimoniũ dei q̃d maius ẽ: quoniã testificatus ẽ de filio suo. Qui credit in filiũ dei habet testimoniũ dei in se. Qui non credit filio mendacẽ facit eum: quia nõ credit in testimoniũ quod testificatus ẽ de⁹ de filio suo. Et hoc ẽ testimoniũ: quoniã vitaz eternã dedit nobis de⁹: et hec vita i filio ei⁹ ẽ. Qui habet filiũ habet vitã: qui ñ habet filium dei: vitã nõ habet. Hec scribo vobis: vt sciatis qm̃ vitam habetis eternã: q̃ creditis i noĩe filij dei. Et hec est fiducia quã habem⁹ ad deũ: qr q̃cũq; pecierim⁹ secũduz volũtatem ei⁹ audit nos. Et scim⁹ qr audit

nos:quicqđ peciezim⁹. Scimus:qm̄ habe-
m⁹ petitōnes q̄s postulam⁹ ab eo. Qui scit
frēm suū peccare pc̄m nō ad mozt̄e:petat
vt dabit̄ ei vita peccanti nō ad mozt̄e. Est
pc̄m ad mozt̄e: ñ p illo dico vt roget q̄s.
Oīs iniqtas pc̄m ē:et est pc̄m ad mozt̄e.
Scim⁹ q: oīs q̄ nat⁹ ē ex deo ñ peccat:ſz ge
neratō dei ꝓseruat eū:z malign⁹ nō tanget
eū. Scimus qm̄ ex deo sum⁹:z mund⁹ tot⁹
ī maligno positus ē. Et scimus qm̄ fili⁹ dei
venit z dedit nobis sensū:vt cognoscamus
vez deū:z simus in vero filio eius. Hic est
verus deus:z vita eterna. Filioli:custodi-
te vos a simulacris.
Explicit epistola p̄ma beati iohānis apo-
stoli. Incipit argumētum in epistolaz
eiusdem secundam.

Sqz adeo ad sanctam feminam
scribit vt eandem dominam nō
dubitet litterīs appellare:eiusdē-
qz filijs testimoniuz q⁹ ambulēt
in veritate perhibeatur.
Finit argumentum. Incipit epistola bea-
ti iohannis apostoli secunda.

Senior: electe dñe et natis
ei⁹ q̄s ego diligo in veritа-
te: z ñ ego solus sed z oēs
q̄ cognouer̄t veritatē: ꝓp̄
veritatē q̄ ꝑmanet ī vobis
z vobiscū erit īeternū. Sit
vobiscū grā. misericordia. pax a deo p̄re:z
a xp̄o ihesu filio p̄ris in veritate z carita-
te. Gauisus sū valde qm̄ īueni ꝺ filijs tuis
ambulantes ī veritate:sicut mādatū acce-
pim⁹ a patre. Et nūc rogo te dña nō tanq̄
mādatū nouū scribens tibi: sed qđ habui-
m⁹ ab initō: vt diligam⁹ alterutz. Et hec ē
caritas:vt ābulemus ſm mādata ei⁹. Hoc
em̄ ē mādatū: vt quēadmodū audistis ab
initō in eo ābuletis:qm̄ mlti seductoꝛes ex-
ierūt in mūdū qui nō cōfitent̄ ihesum xp̄m
venisse in carnē. Hic ē seductoꝛ z antixp̄s.
Videte vosmetipsos ne perdatis.que opati
estis:sed vt mercedē plenā accipiatis. Sci-
entes q⁹ oīs q̄ p̄cedit z nō ꝑmanet ī doctriā
xp̄i:deū nō habet. Qui ꝑmanet ī doctrina:
hic p̄z z filiū habet. Si quis veīt ad vos
z hāc doctrinam nō affert:nolite recipere
eum in domū:nec aue ei dixeritis. Qui em̄
dicit illi aue:cōmunicat opib⁹ ei⁹ malignis:
Ecce p̄dixi vobis vt ī die dñi nr̄i ihu xp̄i ñ
ꝓfundami. Plura hñs vobis scribē: nolui
p cartam z attramentū. Spero em̄ me fu-
turz apud vos:z os ad os loq̄: vt gaudiuz
vr̄m plenū sit. Salutāt te filie sororis tue
electe. Gracia tecum amen.
Explicit epla secūda bti iohānis apli. In
cipit argumētū ī epl'am eiusdem terciam.

Aiuz pietatis causa extollit at-
q̄ vt in ipsa pietate maneat ex-
hortatur:diotrepez impietatis
z supbie causa obiurgat:deme-
trio autē bonum testimoniuz ꝓhibet cum
fratribus vniuersis.
Finit argumentū. Incipit epistola bti
iohannis apostoli tercia.

Senioꝛ:gaio carissimo.quē
ego diligo in veritate. Ca-
rissime ꝺ omīb⁹ oratōnem
facio ꝓspere te īgredi z va
lere: sicut ꝓspere agit aīa
tua. Gauisus sum valde ve
nientib⁹ fratrib⁹ z testimoniū ꝓhibentibus
veritati tue:sicut tu in veritate ambulas.
Maiozem hoz nō habeo graciaz:q̄ vt au-
diam filios meos in veritate ambulantes.
Carissime. fideliter facis quicq̄d operaris in
fratres:z hoc in pegrinos.qui testimoniū
reddideruṅt caritati tue in ꝓspectu ecclesie:
quos bñfaciēs deducis digne deo. Pro no-
mie em̄ eius ꝓfecti sunt:nihil accipientes
a gentib⁹. Nos ergo debem⁹ suscipere huius
modi:vt coopatores sim⁹ veritatis. Scri-
psissem forsitan ecclesie:sz is qui amat pri
matum gerere in eis diotrepes.nō recipit
nos. Propter hoc si venero ꝓmoneam ei⁹
opa que facit: verbis malignis garriens ī
nos. Et quasi nō ei ista sufficiant:neq̄ ipe
suscipit fratres:z eos qui suscipiūt ꝓhibet
z de eccl'ia eicit. Carissime noli imitari ma
lum:sz q⁹ bonuz est. Qui bñfacit ex deo ē:
qui malefacit nō videt deum. Demetrio te
stimonium reddit̄ ab omībus z ab ipsa ve
ritate: sz z nos testimonium ꝓhibemus:z
nosti qm̄ testimoniū nr̄m vez ē. Multa ha
bui tibi scrbē:sz nolui p attramētū z cala-
mū scribere tibi. Spero autē ptinus te vi-
dere:et os ad os loq̄mur. Pax tibi. Salu-
tant te aīci. Saluta tu amicos noīatim.

Explicit epla tercia bti iohānis apli. In-
cipit argumētū in epl'az bti iude apostoli.

Eldas apostolus. fratres de corruptoribus vie veritatis ita informat vt illicitum esse dissertet de subiugo semel erutos fuitutis. denuo opam suā offitijs nouare seruilibus.

Finit argumtū. Incipit epla iude apli.

Eldas ihesu xpi seruus ff aī iacobi: hijs q̄ sunt ī deo pre dilectis. et xpo ihu cō seruatis ⁊ vocatis. Miseri cordia vobis ⁊ pax ⁊ caritas adimpleaī. Carissimi omnē solicitudinez faciens scribēdi vobis de ꝯmuni vra salute necesse habui scribere vobis: deꝑcans supcertari semel ēdite sāctis fidei. Subintroierūt em̄ q̄dam hoīes q̄ olim pscripti sūt ī hoc iudicio impij: dñi nri gciam trāsferentes ī luxuriā: et solum dnatorez ⁊ dnm nrm ihesū xpm negantes: Cōmonere aūt vos volo sciētes semel omnia: qm̄ ihesꝰ plm de terra egipti saluans. scdo eos q̄ nō crediderūt pdidit. Angelos vero q̄ nō seruauerūt suū principatū sz de reliquerūt suū domiciliū: ī iudiciū magni diei vinculis eternis sub caligine reseruauit. Sicut sodoma et gomorra ⁊ finitime ciuitates simili modo exfornicate ⁊ abeūtes pꝰ carnem alterā: facti sūt exemplū. ignis eni penā sustinentes. Similiī ⁊ hij q̄ carnē q̄dez maculant: dnationē aūt spernūt: maiestatem aūt blasphemāt. Cuz michael archangelus cū dyabolo disputās altercaret de moysi corpe: nō ē ausus iudiciuz inferre blasphemie. sz dixit. Imperet tibi deꝰ. Hij aūt q̄cunq; q̄dem ignorāt blasphemāt: q̄cunq; aūt naturaliter tanq̄ multa aialia norūt in hijs corrūpunī. Ve illis q̄ via cayn abierūt: ⁊ errore balaam mercede effusi sūt: ⁊ in cōtradictione chore abierūt. Hij sunt in epulis suis macule ꝯuiuantes: sine timore. semetipsos pascētes: nubes sine aq̄ q̄ a vētis circūuerūtur: arbores autumnales infructuose. bis mortue. eradicate: fluctus feri maris. despumātes suas confusiones: sydera errātia: quibo pcella tenebrarū ꝯseruata ē ieternū. Prophetauit aūt ⁊ de hijs septimꝰ ab adam. enoch dicēs. Ecce venit dns in sanctis milibo suis facē iudicium cōtra omnes: ⁊ arguere omnes ipios de omnibo opibus impietatis eoz: quibus impie egerūt: ⁊ de oībo duris q̄ locuti sūt cont deū peccatores impij. Hij sūt murmuratores q̄relosi scdm desideria sua ambulātes: ⁊ os eoz loquit supbiā: mirantes psonas questus causa. Vos aūt carissimi memores estote vboz q̄ pdicta sūt ab apostolꝰ dñi nri ihesu xpi: q̄ dicebant vobis qm̄ in nouissimis tpib venient illusores scdm desideria sua ābulantes ī impietatibo. Hij sūt q̄ segregant semetipsos: aīales: spiritū nō habētes. Vos autē carissimi supedificātes vobmetipos sanctissime nre fidei: ī spū sancto orātes. ipsos vos ī dilectōe dei seruate: expectātes misericordiā dñi nri ihesu xpi ī vitam eternā. Et hos q̄dem arguite iudicatos: illos vero saluate de igne rapiētes. Alijs aī miseremi ī timoe dei: odiētes ⁊ eā q̄ carnalis ē maculatā tunicaz. Ei aūt qui potens ē vos ꝯseruare sine peccato. ⁊ ꝯstituere aī ꝯspectū glorie sue imaculatos in exultatōne: soli deo saluatori nro. p ihesū xpm dnm nrm gloria magnificētia īperiū ⁊ potestas aī omne seculū: et nūc ⁊ ī omīa secula seculoz amen.

Explicit epistola beati iude apostoli. Incipit prologus bti iohānis ī apocalipsim.

Iohannes apostolus ⁊ euangelista ī christo electus ī tanto amore dilectionis vberior habitus est. vt in cena supra pectus eiꝰ recūberet ⁊ ad crucem astanti soli mrem ppriaz ꝯmendasset: vt quē nubere volentē: ad amplexū vginitatis asciuerat: ipsi ab custodiendā vginez ēdidisset. Hic itaq; cū pter verbum dei ⁊ testimoniū ihu xpi ī pathmos insulā sortite tur exiliū: illic ab eodez apocalipsis postē sa describit: vt sicut ī principio canonis ib ē libri geneseos īcorruptibile prīcipiuz p notat: ita etiā īcorruptibilis finis p vginē ī apocalipsi reddere dicētis. Ego sum alpha ⁊ o: initiū ⁊ finis. Hic ē iohannes. qui sciens supueniss sibi diē egressionis de corpore cōuocatis ī epheso discipulis desēdit inde fossū sepulture sue locū: oratōneq; cōpleta reddidit spm̄. tam a dolore mortis factus extraneus: q̄ a corruptōe carnis nosciī alienꝰ. Cuiꝰ tñ scripture dispositō vl̄ libri ordinatō iō ⁊ nobis p singula nō exponiī: vt nesciētibo inqrendi desideriū collocetur: ⁊ querētibus laboris fructus. ⁊ deo magisterij doctrina seruetur.

Explicit prologus. Incipit liber apocalipsis beati iohannis apostoli.

Apocalipsis ihu xpi quā dedit illi dēpalam facē suis suis q̄ oportet fieri cito: et sig̃ficauit mittēs p ageluz suū suo suo iohāni q̄ testimoniū phibuit verbo dei: et testimoniū ihu xpi ī hijs q̄cūq; vidit. Bts q̄ legit et q̄ audit ūba pphetie huiꝰ: et suat ea q̄ ī ea scripta sūt. Tempꝰ em̄ pe ē. Johānes septē ecclesijs q̄ sūt ī asia. Grā vobis et pax ab eo q̄ ē et q̄ erat et q̄ venturꝰ ē: et a septē spiritibo q̄ ī ꝓspectu throni eiꝰ sūt: et a ihu xpo q̄ ē testis fidelis p̄mogenitus mortuoꝝ et prīceps regū terre: q̄ dilexit nos et lauit nos a pctis nr̄is ī sanguie suo et fecit nos regnū et sacerdotes deo et p̄ri suo: ipsi gl'a et imperiū: ī scl'a scl'oꝝ amē. Ecce venit cū nubibo: et videbit eū ois oculꝰ: et q̄ eum pupugerūt. Et tūc plangēt se sup eū oēs tribus terre: etiā amē. Ego sū alpha et o: principiū et finis. dicit dñs deꝰ q̄ est et q̄ erat et q̄ venturꝰ ē oīpotens. Ego iohānes frr̄ vr̄ et pticeps ī tbulatōe et rgno et paciēcia ī xpo ihu: fui ī īsula q̄ appellat pathmos pp̄ ūbū dei et testimoniū ihu xpi. Fui ī spū ī dñica die: et audiui pme vocē magnā tanq̄ tube dicētis. Q̄d vides scribe ī libro: et mitte septē ecclijs q̄ st̄ ī asia epheso et smirne et pgamo et thiatire et sardis et philadelphie et laodicie. Et puersus sū: vt uidere vocē q̄ loq̄bat mecū. Et puersus vidi septē cādelabra aurea: et ī medio septē cādelabroꝝ aureoꝝ similē filio hois vestitū podere: et p̄cinctū ad mamillas zona aurea. Caput aut eiꝰ et capilli erāt cādidi tanq̄ lana alba: et tanq̄ nix. Et oculi eiꝰ tanq̄ flāma ignis: et pedes eiꝰ similes auricalco sicē ī camino ardenti. Et vox illiꝰ tanq̄ vox aq̄rum multaꝝ: et habebat ī dextera sua stellas septē. Et de ore eiꝰ gladius utraq; pte acutꝰ exibat: et facies eiꝰ sicut sol lucet ī ūtute sua. Et cuz vidissē eū: cecidi ad pedes eiꝰ tanq̄ mortuꝰ. Et posuit dexterā suā sup me dicens. Noli timē. Ego sum primus et nouissimꝰ et viuus: et fui mortuus et ecce sum viuens ī secula seculoꝝ: et habeo claues mortis et inferni. Scribe q̄ vidisti et q̄ sunt: et q̄ oportet fieri pꝰ hec. Sacramentū septeꝝ stellaꝝ quas vidisti ī dextera mea et septē candelabra aurea: septem stelle angeli sunt septē ecclesiaꝝ: et candelabra septē. septē ecclesie sūt.

Capitulum .II.

Et āgelo epheſi ecclesie scribe. Hec dicit qui tenet septē stellas in dextera sua: qui ābulat ī medio septeꝝ candelabroꝝ aureoꝝ. Scio opa tua et labore et pacienciā tuā: et q̄ nō potes sustinere malos. Et temptasti eos q̄ dicūt se apostolos esse et nō sunt: et iueniſti eos mēdaces. Et pacienciā habes: et sustinuisti pter nomen meū: et nō defeciſti. Sed habeo aduersum te pauca: q̄ caritatē meā primā reliquisti. Memor esto itaq; vñ exciderīs: et age penitenciā: et prima opa fac. Sinautē: venio tibi et mouebo candelabrū tuū de loco suo: nisi penitenciaꝝ egeris. Sed hoc habes q̄ odisti facta nicholaitaꝝ: que et ego odi. Qui habet aures audiat: q̄d spūs dicat ecclesijs. Vincēti dabo edere de ligno vite: qđ ē in padiso dei mei. Et angelo smirne ecclesie scribe. Hec dicit primꝰ et nouissimꝰ: qui fuit mortuus et viuit. Scio tbulatōem tuā et pauptatem tuā: sed diues es et blasphemaris ab hijs q̄ se dicūt iudeos esse et nō sūt: sed sūt sy̆nagoga sathane. Nihil horum time as q̄ passurꝰ es. Ecce missurꝰ ē dy̆abolus ex vobis in carcerē vt tēptemini: et habebitis tbulatōnem diebo decē. Esto fidelis usq; ad mortē: et dabo tibi coronā vite. Qui hz aurem audiat: q̄d spūs dicat ecclesijs. Qui vicerit: nō ledet a morte secunda. Et angelo pgami ecclesie scribe. Hec dicit q̄ hz rūphe am ex utraq; pte acutā. Scio ubi habitas ubi sedes ē sathane: et tenes nomē meū et ñ negasti fidē meā. Et ī diebo illis antipbas testis meꝰ fidelis q̄ occisus ē apud vos: ubi sathanas habitat. Sed habeo aduersus te pauca: q̄ habes illic tenētes doctrinā bala am q̄ docebat balac mittere scandalū corā filijs isrl' edere et fornicari: ita habes et tu tenētes doctrinā nicholaitaꝝ. Similit penitēciam age: si q̄ minꝰ: veniā tibi cito et pugnabo cum illis ī gladio oris mei. Qui habet aurē audiat: quid spiritus dicat ecclesijs. Vincēti dabo manna absconditoꝝ: et dabo illi calculum candidū et in calculo nomen nouum scriptū: qđ nemo scit nisi q̄ accipit. Et āgelo thiatire ecclie scribe. Hec dicit filius dei: q̄ habet oculos tanq̄ flammaꝝ ignis: et pedes eius similes auricalco

Noui opa tua ⁊ fidē ⁊ caritatē tuā ⁊ mīsteriū ⁊ pacīēciā tuā: ⁊ opa tua nouissiā plā priorib⁹. Sꝫ habeo aduersū te pauca qꝛ pmittis mlierē ihezabel q̄ se dicit pphetā docere ⁊ seducē ſuos meos: fornicari ⁊ mādducare de ydolotitis. Et dedi illi tps vt penitēciā ageret: ⁊ ñ vult penitere a fornicatōne sua. Ecce ego mitto eā ī lectū: ⁊ q̄ mechāf cū ea ī tribulatōe maxima erūt: nisi penitēciā ab opib⁹ suis egerīt: ⁊ filios ei⁹ inficiā ī mortē: ⁊ sciēt oēs ecclesie qꝛ ego sum scrutās renes ⁊ corda: ⁊ dabo vnicuiq⁹ vām secūdū opa vra. Vobis aūt dico et ceteris qꝛ thiatire estis. q̄cūq⁹ ñ hñt doctrinā hāc et q̄ nō cognouerūt altitudinē sathane quēadmodū dicūt: nō mittā sup vos aliud pōdus: tm̄ id qđ habetis tenete donec veniaz. Et qui vicerit ⁊ custodierit vsq⁹ ī finē opa mea: dabo illi pōtatē sup gētes ⁊ reget eas ī v̄ga ferrea ⁊ tanq̄ vas figuli ꝯfringēf sicut ⁊ ego accepi a pre meo: ⁊ dabo illi stellā matutinā. Qui hz aurē audiat: q̄d spūs dicat ecclesijs. ¶ Capitulum .III.

Et angelo ecclie sardis scribe. Hec dicit q̄ hz septē spūs dei: et septem stellas. Scio opa tua: qꝛ nomē habes q̄ vivas: ⁊ mortu⁹es. Esto vigilās. ⁊ cōfirma cetera q̄ morītura erāt. Nō eī īuenio opa tua plena corā deo meo. In mēte q̄ habe q̄liter acceperis ⁊ audieris ⁊ serua: ⁊ penitēciā age. Si q̄ nō vigilaueris veniā ad te tanq̄ fur: ⁊ nescies q̄ hora veniā ad te. Sꝫ habes pauca noīa ī sardis q̄ nō inq̄nauerūt vestimēta sua: ⁊ ābulabūt mecū ī albis qꝛ digni sūt. Qui vicerit sic vestiet vestimētis albis: ⁊ nō delebo nomē ei⁹ de libro vite: ⁊ cōfitebor nomē ei⁹ corā pre meo et corā āgelis ei⁹. Qui hz aurē audiat: q̄d dicat spūs ecclesijs. Et āgelo philadelphie ecclie scribe. Hec dicit scs ⁊ ver⁹ q̄ hz clauē dauid: q̄ aperit ⁊ nemo claudit: claudit ⁊ nemo aperit. Scio opa tua. Ecce dedi corā te ostiū apertū qđ nemo pōt claudē: qꝛ modicā habes v̄tutē ⁊ seruasti v̄bū meū: ⁊ nō negasti nomē meū. Ecce dabo de sy̅nagoga sathane q̄ dicūt se iudeos esse ⁊ nō sūt: sz mētiūf. Ecce faciā illos vt veniāt et adorēt añ pedes tuos: et sciēt qꝛ ego dilexi te. Q̄m seruasti v̄bū pacīēcie mee: ⁊ ego seruabo te ab hora tēpta tōis q̄ vētura ē ī orbē vniuersū tēptare hītātes ī tra. Ecce veio cito. Tene qđ habes vt nemo accipiat coronā tuā. Qui vicerit faciā illū colūnā ī tēplo dei mei: ⁊ foras ñ egredief āplius. Et scribā sup eū nomē dei mei et nomē ciuitatis dei mei noue hir'm q̄ descēdit de celo a deo meo: et nomē meuz nouū. Qui hz aurez audiat: q̄d spūs dicat eccl'ijs. Et āgelo laodicie eccl'ie scribe. Hec dicit amē testis fidel' ⁊ ver⁹: q̄ ē prīcipium creature dei. Scio opa tua: qꝛ neq⁹ frigid⁹ es neq⁹ calid⁹. Vtinā frigid⁹ esses aut calid⁹. Sꝫ qꝛ tepid⁹es ⁊ nec frigid⁹ nec calid⁹. īcipiā te euomē ex ore meo: qꝛ dicis q̄ dives sū ⁊ locupletat⁹ ⁊ nulli⁹ egeo: et nescis qꝛ tu es miser ⁊ miserabil'. ⁊ paup et cec⁹ et nud⁹. Suadeo tibi emē a me aup ignitū pbatū vt locuples fias: ⁊ vestimētis albis īduaris vt nō appareat pfusio nuditatis tue: et collirio munge ocl'os tuos vt videas. Ego q̄s amo. arguo ⁊ castigo. Emulaē q̄ ⁊ penitēciā age. Ecce sto ad ostiū ⁊ pulso. Si q̄s audierit vocē meā ⁊ apuerit mihi ianuā īgrēdiar ad illū: ⁊ cenabo cū illo: ⁊ ipe mecuz. Qui vicerit dabo ei sedē mecum ī throno meo: sic ⁊ ego vici ⁊ sedi cū pre meo ī throno ei⁹. Qui habet aurē audiat: q̄d spiritus dicat ecclesijs. ¶ Capitulum .IIII.

Post hec vidi: ⁊ ecce ostiū aptū ī celo: ⁊ vox p̄ma quā audiui tāq̄ tube loq̄ntis mecū dicēs. ascēde huc: ⁊ ostendā tibi q̄ oportz fieri cito. ⁊ ⁹hec statī fui ī spū. Et ecce sedes posita erat ī celo: ⁊ sup sedē sedēs. Et q̄ sedebat silis erat aspectui lapidis iaspidis et sardis ⁊ yris erat ī circuitu sedis silis visioī smaragdine. Et ī circuitu sedis sedilia vigintiq̄tuor: et sup thronos vigintiq̄tuoꝛ seniores sedētes circūamicti vestimētis albis ⁊ ī capitib⁹ eoꝝ corone auree. Et de throno pcedūt fulgura ⁊ voces ⁊ tonitrua: ⁊ septē lāpades ardētes añ thronū q̄ sūt septē spūs dei. Et ī ꝯspectu sedis tāq̄ mare vitreū silē cristallo: ⁊ ī medio sedis ⁊ ī circuitu sedis q̄tuoꝛ aīalia plena oculis añ ⁊ retro. Et aīal primū silē leoni. ⁊ scd̄m simile vitulo: ⁊ tciū aīal hns faciē q̄si hois: ⁊ q̄rtū aīal simile aq̄le volāti. Et q̄tuoꝛ aīalia singula eoꝝ habebāt alas senas: et ī circuitu ⁊ int⁹ plena sūt oculis. Et requiē nō habebāt die ac nocte dicētia sanct⁹ sāctus sāctus dns deus omnipotēs: q̄ erat ⁊ q̄ est ⁊ qui ventur⁹ ē. Et cū darent illa aīalia gloriam ⁊ honoꝛē et bñdictōem sedenti sup thronū viuenti ī secula seculorū: pcidebāt vigintiquatuoꝛ seniores ante

sedentẽ ī throno et adorabãt viuentẽ ī scla
scloꝝ: ⁊ mittebãt coronas suas añ thronũ
dicẽtes. Dignꝰ es dñe deꝰ nr̃ accipe glam ⁊
honorẽ ⁊ ꝟtutẽ: qꝛ tu creasti oĩa: ⁊ ꝓp̃ vo
lũtatẽ tuã erãt ⁊ creata sũt. ¶ Ca. .V.

Et vidi ī dextera sedentis sup̃ thro
nũ libꝝ scriptũ intꝰ ⁊ foris: signa
tũ sigillꝭ septẽ. Et vidi angelũ fortẽ
⁊ ꝓdicantẽ voce magꝫ. Quis ẽ dignꝰ apire
libꝝ ⁊ soluere signaclam eiꝰ: Et nemo pote
rat neqꝫ ī celo neqꝫ ī terra neqꝫ subtꝰ trã a
pire libꝝ: neqꝫ respicere illũ. Et ego flebaꝫ
multũ: qm̃ nemo dignꝰ ĩuentꝰ ẽ apire libꝝ
nec vidẽ eũ. Et vnꝰ de seniorib⁹ dixit mihi.
Ne fleueris. Ecce vicit leo de tribu iuda ra
dix dauid apire libꝝ ⁊ soluere septẽ signa
cula eiꝰ. Et vidi: ⁊ ecce ī medio throni ⁊ q̃
tuor aialiũ ⁊ ī medio senioꝝ agnuꝫ stantẽ
tanq̃ occisũ hñtẽ cornua septẽ ⁊ oculos se
ptẽ: q̃ sũt septẽ spũs dei missi ī oẽm trã. Et
venit: et accepit de dextera sedẽtis ī throno
libꝝ. Et cũ apuisset libꝝ. q̃tuor aialia
⁊ vigintiq̃tuor seniores ceciderũt coraꝫ agno
hñtes siguli cythar̃as ⁊ fialas aureas ple
nas odoramẽtoꝝ q̃ sũt oratões sanctoꝝ: ⁊ cã
tabãt canticũ nouũ dicẽtes. Dignꝰ es dñe
accipe libꝝ ⁊ apire signaclam eiꝰ: qm̃ occisꝰ
es ⁊ redemisti nos deo ī sanguĩe tuo ex omĩ
tribu ⁊ lĩgua ⁊ ꝑplo ⁊ natõne: ⁊ fecisti nos
deo nr̃o regnũ ⁊ sacerdotes ⁊ regnabim⁹ su
p̃ terrã. Et vidi: ⁊ audiui vocẽ ãgeloꝝ mlt̃
toꝝ ī circuitu throni et aialiũ ⁊ senioꝝ: et
erat numerꝰ eoꝝ milia miliũ dicẽtiuꝫ voce
magꝫ. Dignꝰ ẽ agnꝰ q̃ occisus ẽ accipe ꝟtu
tẽ ⁊ diuinitatẽ ⁊ sapiencĩa: ⁊ fortitudinẽ ⁊
honorẽ ⁊ glam ⁊ bñdictõem. Et oẽm crea
turã q̃ ī celo ẽ ⁊ sup̃ trã ⁊ sub terra. ⁊ q̃ sũt ī
mari ⁊ q̃ ī eo: oẽs audiui dicẽtes sedẽti in
throno ⁊ agno. Bñdictio ⁊ honor ⁊ gloria
et potestas ī scla seculoꝝ. Et q̃tuor aialia
dicebãt amẽ. Et vigintiq̃tuor seniores ceci
derũt ī facies suas: ⁊ adorauerũt viuentẽꝫ
ī secula seculoꝝ. ¶ Capitulum .VI.

Et vidi q̃ apuisset agnus vnũ de se
ptẽ sigillis: et audiui vnũ de q̃tuor
aialib⁹ dicens tanq̃ vocẽ tonitrui.
veni ⁊ vide. Et vidi: ⁊ ecce equus albus. et
q̃ sedebat sup̃ illũ habebat arcũ. ⁊ data ẽ ei
corona: et exiuit vincẽs vt vincẽt. Et cũ a
peruisset sigillũ secundũ: audiui secundũ
aial dicẽs. Veni et vide. Et exiuit aliꝰ equꝰ
rufus: ⁊ q̃ sedebat sup̃ illũ datum ẽ ei vt su
meret pacẽ de terra. ⁊ vt ĩuicẽ se inf̃iciant:
⁊ datus ẽ ei gladius magnꝰ. Et cũ aperuis
set sigillũ terciũ: audiui terciũ aial dicẽs.
Veni ⁊ vide. Et ecce equꝰ niger: ⁊ q̃ sedebat
sup̃ illũ habebat staterã ī manu sua. Et au
diui tanq̃ vocẽ de medio q̃tuoꝝ aialiũ dicẽ
tiũ. Bilibris tritici denario vno: ⁊ tres bi
libres ordei denario vno: ⁊ vinũ ⁊ oleuꝫ ne
leseris. Et cũ aperuisset sigillũ quartũ au
diui vocẽ quarti aialis dicẽtis. Veni et vi
de. Et ecce equꝰ pallidꝰ: ⁊ q̃ sedebat sup̃ euꝫ
nomẽ illi mors: ⁊ ifernus seq̃bat eũ. Et da
ta ẽ illi pt̃as sup̃ q̃tuor ptes terre: inf̃icere
gladio fame ⁊ morte ⁊ bestijs trre. Et cũ a
peruisset sigillũ quintum: vidi subtꝰ altare
aĩas iuf̃fectoꝝ ꝓpter verbũ dei: ⁊ propt̃ te
stimonium qd̃ habebãt. Et clamabãt voce
magꝫ dicentes. Vsqꝫq̃ dñe sanctꝰ ⁊ verꝰ non
iudicas ⁊ ñ vindicas sãguinẽ nr̃m de hijs q̃
habitãt ī terra: Et datæ sũt illis sigule sto
le albe: ⁊ dictũ ẽ illis vt requiescerent adhuc
tẽpus modicũ: donec ꝯpleant̃ cõserui eoꝝ
⁊ frres eoꝝ q̃ inf̃icidi sũt sic̃ ⁊ illi. Et vidi
cuꝫ aperuisset sigillũ sextũ: ⁊ ecce trremotꝰ
magnꝰ fctꝰ ẽ. Et sol factꝰ ẽ niger tãq̃ saccꝰ
cilicinꝰ: et luna tota fcta ẽ sicut sanguis:
⁊ stelle de celo ceciderũt sup̃ trã sicut ficꝰ e
mittit grossos suos cũ a vẽto magno mo
ueat̃. Et celuꝫ recessit sicut liber ĩuolutꝰ: et
oĩs mõs ⁊ ĩsule de locis suis motæ sunt. Et
reges trre ⁊ principes ⁊ tribuni ⁊ diuites ⁊
fortes ⁊ oĩs ꝟuus ⁊ liber absc̃oderũt se ī spe
luncis ⁊ ī petris mõtium: ⁊ dicũt mõtib⁹ ⁊
petris cadite sup̃ nos. ⁊ absc̃obite nos a fa
cie sedentis sup̃ thronuꝫ et ab ira agni: qm̃
venit dies magnꝰ ire ipsoꝝ. Et quis pote
rit stare: ¶ Capitulum .VII.

Post hec vidi q̃tuoꝝ angelos stãtes
sup̃ q̃tuoꝝ ãgulos trre: tenẽtes q̃tu
oꝝ vẽtus trre ne flarẽt sup̃ trã: neqꝫ
sup̃ mare neqꝫ ī vllã arborẽ. Et vidi altꝝ
ãgelũ ascẽdentẽ ab ortu solis hñtẽ signum
dei viui: ⁊ clamauit voce magna. q̃tuor an
gelis q̃b⁹ datum ẽ nocere terre et mari di
cẽs. Nolite nocẽ trre ⁊ mari neqꝫ arboribꝫ:
q̃aduscꝫ signem⁹ ꝟuos dei nr̃i ī frõtib⁹ eo
ruꝫ. Et audiui numerꝰ signatoꝝ: centumq̃
dragintaquatuor milia signati ex omĩ tri
bu filiorum israhel. Ex tribu iuda duode
cim milia signati. Ex tribu ruben: duodecĩ

milia signati. Ex tribu gad: duodecim milia signati. Ex tribu aser: duodecim milia signati. Ex tribu neptalim: duodecim milia signati. Ex tribu manasse: duodecim milia signati. Ex tribu symeon: duodecim milia signati. Ex tribu leui: duodecim milia signati. Ex tribu ysachar: duodecim milia signati. Ex tribu zabalon: duodecim milia signati. Ex tribu ioseph: duodecim milia signati. Ex tribu beniamin: duodecim milia signati. Post hec vidi turbam magnam quam dinumerare nemo poterat ex omnibus gentibus et tribubus et populis et linguis: stantes ante thronum et in conspectu agni amicti stolis albis: et palme in manibus eorum. Et clamabant voce magna dicentes. Salus deo nostro: qui sedet super thronum et agno. Et omnes angeli stabant in circuitu throni et seniorum et quatuor animalium: et ceciderunt in conspectu throni in facies suas: et adorauerunt deum dicentes amen. Benedictio et claritas et sapiencia et gratiarum actio: honor et virtus et fortitudo deo nostro: in secula seculorum amen. Et respondit unus de senioribus: et dixit mihi. Hij qui amicti sunt stolis albis qui sunt et unde venerunt: Et dixi illi. Domine mi tu scis. Et dixit mihi. Hij sunt qui venerunt de tribulatione magna: et lauerunt stolas suas: et dealbauerunt eas in sanguine agni. Ideo sunt ante thronum dei: et seruiunt ei die ac nocte in templo eius: et qui sedet in throno habitat super illos. Non esurient neque sitient amplius: neque cadet super illos sol neque vllus estus: quia agnus qui in medio throni est reget illos: et deducet illos ad vite fontes aquarum: et absterget deus omnem lacrimam ab oculis eorum. Capi. .VIII.

Et cum aperuisset sigillum septimum: factum est silentium in celo quasi media hora. Et vidi septem angelos stantes in conspectu dei: et date sunt illis septem tube. Et alius angelus venit et stetit ante altare habens thuribulum aureum: et data sunt illi incensa multa: vt daret de orationibus sanctorum omnium super altare aureum quod est ante thronum dei. Et ascendit fumus incensorum de orationibus sanctorum de manu angeli: coram deo. Et accepit angelus thuribulum aureum. et implenit illud de igne altaris et misit in terram: et facta sunt tonitrua et voces et fulgura et tremotus magnus: et septem angeli qui habebant septem tubas preparauerunt se vt tuba canerent. Et primus angelus tuba cecinit. Et facta est grando et ignis. mixta in sanguine: et missum est in terram. Et tercia pars terre combusta est: et tercia pars arborum concremata est: et omne fenum viride combustum est.

Et secundus angelus tuba cecinit: et tanquam mons magnus igne ardens missus est in mare. Et facta est tercia pars maris sanguis: et mortua est tercia pars crature eorum que habebant animas in mari: et tercia pars nauium interijt. Et tercius angelus tuba cecinit: et cecidit de celo stella magna ardens tanquam facula. Et cecidit in terciam partem fluminum et in fontes aquarum: et nomen stelle dicitur absinthium. Et facta est tercia pars aquarum in absinthium: et multi hominum mortui sunt de aquis: quia amare facte sunt. Et quartus angelus cecinit: et percussa est tercia pars solis et tercia pars lune et tercia pars stellarum. ita vt obscuraretur tercia pars eorum: et diei non lucet pars tercia et nocti similiter. Et vidi: et audiui vocem vnius aquile volantis per medium celi: dicentis. Ue ue ue habitantibus in terra de ceteris vocibus tribus angelorum: que erant tuba canituri Ca. IX.

Et quintus angelus tuba cecinit: et vidi stellam de celo cecidisse in terram: et data est ei clauis putei abissi. Et aperuit puteum abissi: et ascendit fumus putei sicut fumus fornacis magne: et obscuratus est sol et aer de fumo putei. Et de fumo putei exierunt locuste in terram: et data est illis potestas sicut habent potestatem scorpiones terre. Et precepta est illis ne lederent fenum terre neque omne viride neque omnem arborem terre: nisi tantum homines qui non habent signum dei in frontibus suis. Et datum est eis ne occiderent eos: sed vt cruciarentur mensibus quinque. Et cruciatus eorum vt cruciatus scorpij: cum percutit hominem. Et in diebus illis querent homines mortem et non inuenient eam: et desiderabunt mori: et fugiet mors ab eis. Et similitudines locustarum similes equis paratis ad prelium: et super capita earum tanquam coronne similes auro: et facies earum tanquam facies hominum. Et habebant capillos sicut capillos mulierum: et dentes earum sicut dentes leonum erant. Et habebant loricas sicut loricas ferreas: et vox alarum illarum sicut vox curruum equorum multorum currentium in bellum. Et habebant caudas similes scorpionum: et aculei erant in caudis earum: et potestas earum nocere hominibus mensibus quinque. Et habebant super se regem angelum abissi cui nomen hebraice abaddon: grece autem apollion et latine habens nomen terminans. Ue unum abijt: et ecce veniunt adhuc duo ue post hec. Et sextus angelus tuba cecinit: et audiui vocem vnam de quatuor cornibus altaris aurei quod est ante oculos dei: dicentem sexto angelo qui habebat tubam. Solue quatuor angelos qui alligati sunt in flumine magno eufrate. Et soluti sunt quatuor angeli qui parati erant in

horã ⁊ diẽ ⁊ mensẽ ⁊ annũ: vt occiderẽt ɬ-
ciã ptẽ hoim. Et numer⁹ eqstris exercitus.
vigies milies dena milia: ⁊ audiui numer
eor: ⁊ ita vidi eqs ī visioe. Et q̃ sedebãt su
p eos hẽbant loricas igneas ⁊ iacinctinas ⁊
sulphureas: ⁊ capita eq̃ erãt tanq̃ capita
leonũ: et de ore eor pcedit ignis ⁊ fum⁹ et
sulphur. Et ab hijs triby plagis occisa ẽ ɬ-
cia ps hoim: de igne ⁊ de fumo ⁊ sulphure q̃
pcedebãt ex ore ipor. ꝓtas em eq̃ ī ore
eor ẽ: ⁊ ī caudis eor. Nã caude eor sil'es ɬ-
pentiby hñtes capita: ⁊ ī hijs nocẽt. Et ce-
teri hoies q̃ nõ sũt occisi ī hijs plagis neq
penitẽciã egerẽt de opibꝫ manuũ suar vt ñ
adorarẽt demoia ⁊ simulac̃ aurea ⁊ argen
tea ⁊ erea ⁊ lapidea et lignea q̃ neq videre
possũt neq audiẽ neq ãbulare: ⁊ nõ egerẽt
penitẽciaz ab homicidijs suis neq a vene-
ficijs suis neq a fornicatõe sua: neq a fur
tis suis. ¶ Capitulum .X.

Et vidi aliũ angelũ fortẽ descendẽtẽ
de celo amictũ nube: ⁊ ỹris ī capi-
te ei⁹. Et facies ei⁹ erat vt sol: ⁊ pe-
des eius tanq̃ colũna ignis. Et habebat ī
manu sua libellũ aptũ: et posuit pedẽ suu
dextr supra mare. sinistr aũt sup terrã: et
clamauit voce magna quẽadmodũ cuz leo
rugit. Et cũ clamasset: locuta sũt septẽ to-
nitrua voces suas. Et cũ locuta fuissent se-
ptẽ tonitrua voces suas: et ego scripturus
erã. Et audiui vocez de celo dicentẽ mihi.
Signa q̃ locuta sunt septẽ tonitrua: ⁊ noli
ea scribẽ. Et ãgel⁹ quẽ vidi stantẽ sup mar
⁊ supra terrã leuauit manũ suã ad celũ et
iurauit p viuentẽ ī scla seculor q̃ creauit
celũ ⁊ ea q̃ in eo sũt ⁊ terrã ⁊ ea q̃ ī ea sũt ⁊
mare ⁊ ea q̃ ī eo sũt: q̃ tẽpus nõ erit ãpli-
us: sz ī diebꝫ vocis septimi angeli cũ cepe-
rit tuba canẽ: ꝓfũmabit misteriũ dei sicut
euãgelizauit p suos suos pphetas. Et au-
diui vocẽ de celo itr loquentẽ mecũ ⁊ di-
centẽ. Vade: ⁊ accipe librũ aptuz de manu
angeli stãtis supra mare ⁊ sup terrã. Et abij
ad ãgelũ dicẽs ei vt daret mihi libr: et di-
xit mihi. Accipe libr ⁊ devora illũ: ⁊ faciet
amaricari vẽtrẽ tuũ: sz ī ore tuo erit dulce
tãq̃ mel. Et accepi libr de manu ãgeli ⁊ devo
raui illũ: ⁊ erat in ore meo tãq̃ mel dulce.
Et cũ devorassẽ eũ: amaricat⁹ ẽ ventr me⁹.
Et dixit mihi. Oportz te itr pphare gẽti-
bꝫ ⁊ pplis ⁊ liguis ⁊ regibꝫ mltis. Ca. .XI.

Et dat⁹ ẽ mihi calam⁹ silis ũge: ⁊ di-
ctũ ẽ mihi. Surge: ⁊ metire tẽplũ
dei ⁊ altare: ⁊ adorãtes ī eo. Atriuz
vero qd ẽ foris tẽplũ eice foras ⁊ ne metia
ris illud: qm̃ datũ ẽ gẽtibꝫ. Et ciuitatẽ sã-
ctã calcabũt mẽsibꝫ q̃dragĩtaduobꝫ. Et da-
bo duobꝫ testibꝫ meis: ⁊ pphabũt diebꝫ mil
le ducẽtis seragĩta amicti saccis. Hij sũt due
oliue ⁊ duo cãdelabra ī ꝓspectu dñi trẽ stã
tes. Etsi q̃s voluerit eos nocẽ: ignis exiet
de ore eor devorabit ĩimicos eor: etsi quis
voluerit eos ledẽ sic oportz eũ occidi. Hij
hñt ptatẽ claudẽdi celuz ne pluat diebꝫ p-
phetie illor: ⁊ ptatẽ hñt sup aq̃s conuertẽdi
eas ī sãguiem: ⁊ pcutẽ terrã oi plaga q̃ci-
enscũq̃ voluerit. Et cũ finierit testimoni-
um suũ bestia q̃ ascẽdit de abisso faciet ad-
uers⁹ eos bellũ: ⁊ vicet illos: ⁊ occidet eos.
Et corpa eoruz iacebũt ī platẽis ciuitatis
magne q̃ vocat spũaliter sodoma ⁊ egiptus:
vbi ⁊ dñs eor crucifix⁹ ẽ. Et videbũt ꝺ tri-
bꝫ ⁊ de pplis ⁊ linguis ⁊ gẽtibꝫ corpa eor p
tres dies ⁊ dimidiũ: ⁊ corpa eor nõ sinẽt
poni ī monumtis. Et ihĩtãtes trã gaudebt
sup illos ⁊ iocũdabũt: ⁊ munera mittẽt ī-
uicẽ: qm̃ hij duo pphe cruciauerũt eos q̃ ī-
hĩtabant sup trã. Et p⁹ dies tres ⁊ dimidiũ
spũs vite a deo intrabit ī eos. Et stetẽrt sup
pedes suos: ⁊ timor magn⁹ cecidit sup eos
q̃ viderẽt eos. Et audierẽt vocẽ magnã de ce-
lo: dicentẽ eis. Ascendite huc. Et ascenderẽt
ī celũ ī nube: ⁊ viderẽt illos ĩimici eor. Et
ī illa hora fact⁹ ẽ terremot⁹ magn⁹: ⁊ decī-
ma ps ciuitatis cecidit. Et occisi sũt ī ter-
remotu noia hoim septẽ milia: ⁊ reliq̃ ī ti-
morẽ sũt missi: ⁊ dederũt gl'am deo celi. Ve
fm abijt: ⁊ ecce ve terciuz veiet citꝫ. Et se-
ptim⁹ angel⁹ tuba cecinit: ⁊ factẽ sũt voces
magne ī celo dicẽtes. Factũ ẽ regnuz hui⁹
mũdi dñi nr̃i ⁊ xpi ei⁹: ⁊ regnabũt ī scla se
culor amẽ. Et vigintiq̃tuor seniores qui ī
ꝓspectu dei sedẽt ī sedibꝫ suis. ceciderũt ī faci
es suas: ⁊ adorauerũt deũ dicẽtes. Grãs agi-
m⁹ tibi dñe deus nr̃ oipotens: qui es ⁊ qui
eras ⁊ q̃ ventur⁹ es: q̃ accepisti virtutẽ tu
am magnã ⁊ regnasti. Et irate sũt gentes:
⁊ aduenit ira tua. ⁊ temp⁹ mortuor iudica
ri. ⁊ reddere mercedem tuis tuis pphis ⁊ sã
ctis ⁊ timẽtibꝫ nomẽ tuũ pusill' ⁊ magnis:
et exterminãdi eos qui corrupterũt terraz.
¶ Capitulum .XII.

Et aptum ẽ tẽpluz dei in celo: et visa ẽ archa testamẽti ei⁹ in tẽplo ei⁹. Et facta sũt fulgura et voces: ⁊ terremot⁹ ⁊ grando magna. Et signũ magnũ apparuit in celo. Mulier amicta sole: ⁊ luna sub pedibꝫ ei⁹: ⁊ ī capite ei⁹ corona stellaꝝ duodecim. Et in vtero hñs ⁊ clamabat pturiens: ⁊ cruciaꝫ vt pariat. Et visũ ẽ aliud signũ in celo. Et ecce draco magn⁹ rufus hñs capita septẽ ⁊ cornua decem: et ī capitibꝫ ei⁹ septẽ dyademata: ⁊ cauda ei⁹ trahebat tercią ptẽ stellaꝝ celi ⁊ misit eas in terrã. Et draco stetit añ mulierẽ q̃ erat paritura: vt cũ peperisset filiũ ei⁹ deuoraret. Et peperit filiuz masculum: q̃ rectur⁹ erat oms gentes ī vga ferrea. Et rapt⁹ ẽ filius ei⁹ ad deũ ⁊ ad thronũ ei⁹: ⁊ mulier fugit ī solitudinẽ vbi habebat locũ patum a deo: vt ibi pascat eã diebꝫ milleducẽtisseraginta. Et factũ ẽ plius magnũ in celo. Michael ⁊ ãgeli ei⁹ pliabãꝫ cũ dracone: ⁊ draco pugnabat ⁊ angeli ei⁹ ⁊ nõ valuerũt: neq; loc⁹ inuent⁹ ẽ ãpli⁹ eoꝝ ī celo. Et piect⁹ est draco ille magn⁹: serpẽs antiqu⁹. q̃ vocabaꝫ dyabolus ⁊ sathanas. q̃ seducit vniuersũ orbem: ⁊ piect⁹ ẽ in trã: ⁊ angeli ei⁹ cum illo missi sũt. Et audiui vocẽ magnaz in celo dicentẽ. Nũc facta ẽ salus ⁊ vtus et regnũ dei nr̃i ⁊ potestas xp̃i ei⁹: q; piect⁹ ẽ accusator fratꝝ nr̃oꝝ: qui accusabat illos añ ꝓspectm dei nr̃i die ac nocte. Et ipi vicerũt eum ꝓpt̃ sanguinẽ agni ⁊ propt̃ vbum testimonij sui: ⁊ nõ dilexerũt aias suas vsq; ad mortẽ. Propterea letamĩ celi: ⁊ q̃ habitatis in eis. Ve tre ⁊ mari: q; descẽdit dyabol⁹ ad vos hñs irã magnã: sciens q; modicuz tẽp⁹ hz. Et postq̃ vidit draco q; piect⁹ esset in terrã: psecutus ẽ mulierẽ q̃ pepert masculũ. Et datę sũt mulieri ale due aq̃le magne: vt volaret in desertũ ī locũ suũ: vbi aliꝫ ꝑ tps ⁊ tpa ⁊ dimidiũ tpis a facie serpentis. Et misit serpens ex ore suo p⁹ mulierẽ aquã tanq̃ flumẽ: vt eã facẽt trahi a flumine. Et adiuuit terra mulierẽ: ⁊ aputt terra os suũ ⁊ absorbuit flumen: quod misit draco de ore suo. Et iratus ẽ draco ī mulierem: ⁊ abiit facẽ plũ cum reliquis de semine ei⁹ qui custodiunt mandata dei ⁊ habent testimoniuz ihesu xp̃i. Et stetit sup arenam maris.

¶ Capitulum .XIII.

Et vidi de mari bestiã ascentẽtẽ hñtẽ capita septẽ ⁊ cornua decẽ: ⁊ sup cornua ei⁹ decẽ dyademata: ⁊ sup capita ei⁹ nomina blasphemie. Et bestia quaz vidi silis erat pardo: ⁊ pedes ei⁹ sicut pedes vrsi: ⁊ os ei⁹ sicut os leonis. Et dedit illi draco vtutẽ suã ⁊ pt̃atẽ magnã. Et vidi vnũ de capitibꝫ suis q̃si occisũ ī mortẽ: ⁊ plaga mortis ei⁹ curata ẽ. Et ammirata ẽ vniuersa tra p⁹ bestiã. Et adorauerũt draconẽ q̃ dedit pt̃atẽ bestie: ⁊ adorauerũt bestiã dicẽtes. Quis silis bestie: ⁊ q̃s poterit pugnaꝛ cũ illa: Et datũ ẽ ei os loq̃ns magꝝ et blasphemiã: ⁊ data ẽ ei pt̃as facere menses q̃dragintaduos. Et aputt os suũ ī blasphemias ad deũ blasphemare nomẽ ei⁹ ⁊ tabernacl'm ei⁹: ⁊ eos q̃ ī celo hĩtãt. Et datũ ẽ illi bellũ facẽ cũ sc̃is: ⁊ vincẽ eos. Et data ẽ illi pt̃as in oẽm tribũ ⁊ ꝓpl'm ⁊ liguã ⁊ gẽtẽ: et adorauerũt eũ oms q̃ inhĩtant trã: q̃ꝝ nõ sũt scripta noĩa in libro vitę agni q̃ occisus ẽ ab origine mũdi. Si quis hz aurez audiat. Qui in captiuitatẽ duxerit ī captiuitatẽ vadet: q̃ in gladio occiderit: oportz eũ gladio occidi. Hic ẽ paciẽcia: ⁊ fides sãctoꝝ. Et vidi aliã bestiã ascendẽtẽ ꝺ terra ⁊ habebat cornua duo silia agni: et loq̃baꝫ sicut draco. Et pt̃atẽ prioris bestie oẽm faciebat in ꝓspectu ei⁹: ⁊ fecit terrã et habitãtes in ea adorare bestiã pmã: cui⁹ curata ẽ plaga mortis. Et fecit signa magna: vt etiã ignẽ facẽt de celo descendere ī terrã ī ꝓspectu hoĩm. Et seducit habitãtes ī tra propter signa que data sũt illi facẽ in conspectu bestie: dicens habitantibꝫ ī terra vt faciant ymaginẽ bestie que habet plagam gladij ⁊ vixit. Et datum ẽ illi vt daret spiritum ymagini bestie et vt loquaꝫ ymago bestie: ⁊ faciet vt quicũq; nõ adorauerit ymaginem bestie occidãtur. Et faciet oms pusillos et magnos et diuites ⁊ pauperes. liberos ⁊ seruos habere caractẽrem in manu dextera aut in frontibus suis: et ne q̃s possit emere aut vendere nisi habeat caractẽrem nominis bestie: aut nomez aut numerum nominis eius. Hic sapiẽcia ẽ. Qui habet intellectum: computet numerum bestie. Numerus enim hominis est: et numerus eius sexcentisexagintasex.

¶ Capitulum .XIIII.

ET vidi: ⁊ ecce agn⁹ stabat sup̄ mon
tē sy̆on: et cū eo centū q̄dragintaq̄-
tuor milia habētes nomē ei⁹ ⁊ no-
men p̄ris ei⁹ scriptū ī frontib⁹ suis. Et au-
diui vocē de celo tanq̄ vocē aq̄rum multaꝝ ⁊
tanq̄ vocē tonitrui magni: ⁊ vocē quā au-
diui sicut cy̆tharedoꝝ citharizātiū ī citha-
ris suis. Et cantabāt q̄si cāticū nouū añ se
dē dei ⁊ añ q̄tuor aīalia ⁊ senioēs: ⁊ nemo
poterat dicē cāticū nisi illa cētū q̄dragīta q̄
tuor milia q̄ empti sūt de t̄ra. Hij sūt q̄ cuz
mulieribꝫ nō sūt coinq̄nati: v̄gines em̄ sūt
Hij sequūt̄ agnū q̄cūq; ierit. Hij empti sūt
ex oīb⁹ p̄micie deo ⁊ agno: ⁊ ī ore eoꝝ nō ē
inuentū mēdatiuz. Sine macula em̄ sūt añ
thronū dei. Et vidi alterꝝ angelū volantē p̄
mediū celū: habentē euāgeliū eternū: vt e-
uāgelizaēt sedentib⁹ sup̄ t̄rā ⁊ sup̄ oēm ge-
tem ⁊ tribū ⁊ linguā ⁊ pp̄l'm: dicens magna
voce. Timete dñm ⁊ date illi honorē: q̄ ve
nit hora iudicij ei⁹: ⁊ adorate eū q̄ fecit ce
lū ⁊ t̄rā mare ⁊ oīa q̄ ī eis sūt ⁊ fōtes aq̄rū.
Et ali⁹ angelus secut⁹ē dicens. Cecidit ceci
dit babilō illa mag̃: q̄ a vino ire fornicatō
nis sue potauit oēs gentes. Et t̄cius āge-
lus secut⁹ē illos dicēs voce mag̃. Si q̄s a-
dorauerit bestiā ⁊ y̆maginē ei⁹ ⁊ acceperit
caracterē ī frōte sua aut ī manu sua: ⁊ bibz
de vino ire dei q̄d mixtū ē mero ī calice ire
ip̄i⁹: ⁊ cruciabit̄ igne ⁊ sulphuē ī ꝓspc̄tu ā
geloꝝ sc̄oꝝ: ⁊ añ ꝓspectū agni. Et fumus
tormēt⁹ eoꝝ ascendit ī sc̄la sc̄loꝝ. Nec hñt
requem die ac nocte q̄ adorauer̄t bestiā ⁊ y̆-
maginē ei⁹: ⁊ si q̄s acceperit caracterē no-
mis ei⁹. Hic paciēcia sc̄oꝝ ē: q̄ custodiūt
mādata dei ⁊ fidez ihu. Et audiui vocez de
celo dicētē mihi. Scribe. Beati mortui: q̄
ī dño moriūt̄. Amodo iā dicit sp̄us: vt re-
q̄escāt a laboribꝫ suis. Opa eī illoꝝ sequūt̄
illos. Et vidi. ⁊ ecce nubē cādidā: ⁊ supra
nubez sedentē silez filio hoīs hñtē ī capite
suo coronā aureā: ⁊ ī manu sua falcē acu
tā. Et ali⁹ angel⁹ exiuit de tēplo: clamans
voce mag̃ ad sedentē sup̄ nubē. Mitte falcē
tuā ⁊ mete: q̄ veīt hora vt metat̄: q̄m arz
it messis t̄re. Et misit q̄ sedebat sup̄ nubez
falcē suā ī t̄rrā: ⁊ ꝺmessuit eā. Et ali⁹ āge-
lus exiuit de tēplo q̄d ē ī celo. hñs ⁊ ip̄e fal
cē acutā. Et ali⁹ angel⁹ exiuit de altari qui
hēbat p̄tatē supra ignē ⁊ aquā: ⁊ exclama-
uit voce mag̃ ad eū q̄ hēbat falcē acutā di-
cēs. Mitte falcē tuā acutam ⁊ vīdemia bo-
tros vinee t̄re: q̄m mature sūt vue ei⁹. Et
misit āgel⁹ falcē suā acutā ī t̄rā: ⁊ vīdemia
uit vineā t̄re: ⁊ misit ī lacū ire dei magnū.
Et calcat⁹ē lac⁹ ext̄ ciuitatē: ⁊ exiuit san-
guis de lacu vsq; ad frenos eq̄rū per stadia
milleseꝛcenta. ¶ Capitulum .XV.

ET vidi aliud signū ī celo magnū ⁊
mirabile: angelos septē hñtes pla-
gas septē nouissimas: q̄m ī illis ꝓsū-
mata ē ira dei. Et vidi tanq̄ mare vitreuz
mixtū igne ⁊ eos q̄ vicer̄t bestiā ⁊ imagiēz
ei⁹ ⁊ numer̄ noīs ei⁹ stātes supra mare vi-
treū: hñtes citharas dei ⁊ cantātes cāticū
moy̆si serui dei ⁊ cāticū agni dicētes. Mag̃
⁊ mirabilia sūt opa tua dñe de⁹ oīpotēs: iu
ste et vere sūt vie tue dñe rex sc̄oꝝ. Quis
n̄ timebit te dñe: ⁊ mag̃ficabit nomē tuū:
Quia sol⁹ pi⁹es: q̄m oēs gētes venient et a-
dorabūt ī ꝓspectu tuo: q̄m iudicia tua ma
nifesta sūt. Et p⁹hec vidi: et ecce aptū ē tē-
plū tabnaculi testimonij ī celo. Et exierūt
septē angeli hñtes septē plagas ꝺ tēplo: ve
stiti lapide mūdo ⁊ cādido: et p̄cincti circa
pectora zonis aureis. Et vnū de q̄tuor aīa
lib⁹ dedit septē angel' septē fialas aureas:
plenas iracūdie dei viuētis ī sc̄la sc̄loꝝ. Et
ipletū ē tēplū dei fumo a maiestate dei ⁊ de
v̆tute ei⁹: ⁊ nemo poterat ītroire ī tēpluz:
donec consūmarentur septez plage septem
angelorum. ¶ Capitulum .XVI.

ET audiui vocē magnā de tēplo di-
centē septē angel'. Ite: ⁊ effūdite se
ptē fialas ire dei ī t̄rā. Et abiit pri-
m⁹ angel⁹ ⁊ effudit fialā suā ī t̄rā: et fct̄m ē
vuln⁹ seuū et pessimū ī hoīes q̄ hēbant ca-
racterē bestie: ⁊ ī eos q̄ adorauer̄t bestiā ⁊
y̆maginē ei⁹. Et secūd⁹ angel⁹ effudit fialā
suā ī mare: ⁊ fact⁹ē sanguis tanq̄ mortui:
⁊ oīs aīa viuēs mortua ē ī mari. Et t̄cius
effudit fialā suā sup̄ flumīa ⁊ sup̄ fōtes a-
quaꝝ: ⁊ fact⁹ē sāguis. Et audiui āgelū a-
quaꝝ dicētē. Iust⁹es dñe q̄ es ⁊ q̄ eras sc̄s
q̄ hoc iudicasti: q̄r sanguīez sc̄oꝝ ⁊ pp̄haꝝ
effuder̄t: ⁊ sāguinez eis dedisti bibē. Digni
em̄ sūt. Et audiui altere dicentez. Etiā dñe
deus oīpotens: vera ⁊ iusta iudicia tua. Et
quart⁹ angel⁹ effudit fialam suā ī solem: et
datū est illi estu affligere hoīes et igni. Et
estuauer̄t hoīes estu magno: ⁊ blasphema
uerūt nomē dei habētis potestatē sup̄ has

plagas: neq; egerũt penitẽciaz vt dare̅t illi
gl'az. Et q̃nt⁹ angel⁹ effudit fialã suã sup̃ se
dẽ bestie ⁊ fc̃m ẽ regnũ ei⁹ tenebrosũ. Et p̃-
mãducaue̅rt lĩguas suas p̃ dolore: et blas-
phemaue̅rt deũ celi p̃ doloribꝫ ⁊ vulneribꝫ
suis: ⁊ nõ ege̅rt penitẽciã ex opibꝫ suis. Et
sext⁹ angel⁹ effudit fialã suã in flumẽ illud
magnũ eufratẽ: ⁊ siccauit aquã ei⁹ vt p̃para-
re̅t via r̃gibꝫ ab ortu solis. Et vidi ɔ̃ ore
draconis ⁊ ɔ̃ ore bestie ⁊ de ore pseudo ꝓphe
rie̅ spũs tres ĩmũdos ĩ modũ ranaꝝ. Sũt
ei spũs demoniorꝫ facientes signa: ⁊ ꝓcedũt
ad r̃ges tocⁱ⁹ tre ꝯgregare̅ illos ĩ pliũ ad die̅
magnũ. oĩpotẽtis dei. Ecce venio sic̃ fur.
Bt̃s q̃ vigilat ⁊ custodit vestimenta sua ne
nud⁹ ãbulet: ⁊ videãt turpitudiem ei⁹. Et
ꝯgregabit illos ĩ locũ q̃ vocat̃ hebraice ar
mageddõ. Et septim⁹ ãgel⁹ effudit fialã suã
ĩ aerẽ: ⁊ exiuit vox mag̃ de tẽplo a throno
dicẽs. Factũ ẽ. Et fc̃a sũt fulgura ⁊ voces
⁊ tonitrua: ⁊ t̃remotus fact⁹ ẽ magn⁹ q̃lis
nũq̃ fuit exq̃ hoĩes fuer̃t sup̃ t̃rã: tal' t̃re-
mot⁹ sic magn⁹. Et fracta ẽ ciuitas mag̃ ĩ
tres ptes: ⁊ ciuitates gentiũ ceciderũt. Et
babilon mag̃ venit ĩ memoriã añ deũ: dare̅
illi calicẽ vini idignatõis ire ei⁹. Et omis
ĩsula fugit: ⁊ mõtes ñ sũt ĩuenti. Et grãdo
mag̃ sicut talentũ descẽdit de celo ĩ hoĩes:
⁊ blasphemaue̅rt hoĩes deũ ꝓp̃ plagã grã-
dis: q̃m mag̃ fc̃a ẽ vehemẽt̃. Ca. .XVII.

Et venit vn⁹ de septẽ ãgelis q̃ habe-
bãt septẽ fialas: ⁊ locut⁹ ẽ mecũ di
cẽs. Veni ⁊ ostendã tibi dãnatõem
meretricis magne q̃ sedet sup̃ aq̃s multas:
cũ q̃ fornicati sũt reges t̃re: ⁊ iebriati sũt q̃
ĩhitant t̃rã ɔ̃ vino p̃stitutõis ei⁹. Et abstu
lit me ĩ spũ ĩ deſtũ. Et vidi mulierez sedẽtẽ
sup̃ bestiaz coccineã. plenã noibꝫ blasphe-
mie. hñtẽ capita septẽ ⁊ cornua decem. Et
mulier erat circũdata purpura ⁊ coccino ⁊
ĩaurata auro ⁊ lapide p̃cioso ⁊ margaritis
hñs poculũ aureũ ĩ manu sua plenũ abomi
natõe ⁊ ĩmũdicia fornicatõis ei⁹. Et ĩ frõte
ei⁹ nomẽ scr̃tũ misteriũ babilon mag̃: mr̃
fornicatõnũ ⁊ abomiatõnũ t̃re. Et vidi mu
lierẽ ebriã ɔ̃ sãguie sc̃oꝝ: ⁊ ɔ̃ sãguie mar-
tiꝝ ihu. Et mirat⁹ sum cũ videre̅ illã ãmira
tõe magna. Et dixit mihi angel⁹. Quare̅ mi
raris: ego dicã tibi sacramẽtũ mlieris ⁊ be-
stie q̃ portat eã: q̃ hz capita septẽ ⁊ cornua
decẽ. Bestia quã vidisti fuit ⁊ nõ ẽ: ⁊ ascen-
sura ẽ de abisso ⁊ ĩ interitũ ibit: ⁊ mirabũt
ihitãtes t̃rã q̃ꝝ nõ sũt scripta noia ĩ libro
vite a ꝓstitutõe mdi videntes bestiã q̃ erat ⁊
nõ ẽ. Et h̃ ẽ sens⁹: q̃ hz sapiẽciã. Septẽ ca-
pita septẽ mõtes sũt sup̃ q̃s mlier sedet: ⁊ se
ptẽ r̃ges sũt. Quiq; ceciderũt: vn⁹ ẽ: ⁊ ali⁹ nõ-
dum venit. Et cũ venerit: oportet illũ bre-
ue tps manẽ. Et bestia q̃ erat ⁊ ñ ẽ ⁊ ipa o-
ctaua ẽ: ⁊ de septẽ ẽ. Et ĩ interitũ vadit. Et
decẽ cornua q̃ vidisti decẽ reges sũt q̃ regnũ
nõdũ acceper̃t: sz p̃tate̅ tãq̃ reges vna ho
ra accipiẽt p⁹ bestiã. Hij vnũ ꝓsiliũ hñt: et
vtutẽ ⁊ p̃tate̅ suã bestie t̃dent. Hij cũ agno
pugnabũt. ⁊ agn⁹ vicet illos: qm̃ dñs dño-
rũ ẽ. ⁊ rex r̃gũ: ⁊ q̃ cũ illo sũt vocati ⁊ ele-
cti ⁊ fideles. Et dixit mihi· Aque q̃s vidisti
vbi meretrix sedet p̃li sũt ⁊ gẽtes ⁊ lĩgue:
⁊ decẽ cornua q̃ vidisti ĩ bestia hij odiẽt for-
nicariã ⁊ desolatã faciẽt illã ⁊ nudã: ⁊ car-
nes ei⁹ mãducabũt ⁊ ipaz igni ꝓcremabt̃.
De⁹ em̃ dedit ĩ corda eoꝝ vt faciãt qđ pla-
citũ ẽ illi: vt dent regnuz bestie donec con-
sũmen̄t vba dei. Et mlier quã vidisti ẽ ciui
tas mag̃: q̃ habz regnum sup̃ reges terre.

Capitulum .XVIII.

Et p⁹ hec vidi aliũ ãgelũ descẽdẽtẽ
de celo hñtẽ p̃tate̅ magnam: et t̃ra
illumiata ẽ a gl'a ei⁹. Et clamauit
ĩ fortitudine dicẽs. Cecidit cecidit babilon
mag̃. ⁊ fc̃a ẽ habitatõ demoniorꝫ: ⁊ custo-
dia oĩs spũs ĩmũdi ⁊ custodia omis volu-
cris ĩmũde ⁊ odibilis: qr de vino ire forni-
catõis ei⁹ biber̃t oẽs gentes. Et reges terre
cũ illa fornicati sũt: ⁊ mercatores terre de
vtutr delicias ei⁹ diuites facti sũt. Et audi
vi aliam vocẽ de celo dicentẽ. Exite de illa
ꝓplus me⁹: et ne ptícipes sitis delictoꝝ ei⁹:
⁊ de plagis ei⁹ nõ accipiatis. Quã puener̃t
peccata ei⁹ vsq; ad celuz: ⁊ recordat⁹ ẽ dñs
iniq̃tatũ ei⁹. Reddite illi sicut ⁊ ipa reddi-
dit vob: ⁊ duplicate duplicia fm opa eius.
In poculo q̃ miscuit vobis miscete illi du-
plũ. Quãtũ glorificauit se ⁊ ĩ delicijs fuit:
tantũ date illi tormẽtum ⁊ luctũ: qr ĩ corde
suo dicit. Sedeo regina: ⁊ vidua ñ sũ: ⁊ lu-
ctũ ñ videbo. Jõ ĩ vna die veniẽt plage ei⁹
mors ⁊ luctus ⁊ fames: ⁊ igni cõburet̃: qr
fortis ẽ de⁹ qui iudicabit illam. Et flebunt
et plangent se super illam reges terre qui
cũ illa fornicati sunt ⁊ ĩ delicijs vixerũt cũ
viderĩt fumũ incẽdij ei⁹: lõge stãtes propt̃

timorē tormñtoꝝ eiꝰ dicentes. Ve ve ciuitas illa magꝫ babilon: q ciuitas illa fortis: qm̃ una hora veīt iudiciū tuū. Et negotiatores terre flebūt sup illā q lugebūt: qm̃ merces eoꝝ nemo emet āpliꝰ: mercedē auri q argēti q lapidis p̄cioſi q margarite q biſſi q purpure q ſerici q coccini: q oē lignū thinū et oīa vaſa eboris q oīa vaſa de lapide p̄cioſo q eramñto q ferro q marmore: q cynamomū q amomū q odoramñtoꝝ q vnguēti q thuris q vini q olei q ſile q tritici q iumẽtoꝝ q ouiū q eq̊ꝝ q redaꝝ q mācipioꝝ q aiaꝝ hoīz. Et poma tua deſiderĩa aīe tue diſceſſerūt a te: q oīa pīguia q p̄clara pierūt a te: q āplius illa iā ñ īueniēt mercatores hoīm. Qui diuites facti ſūt ab ea lōge ſtabūt ꝓp timorē tormñtoꝝ eiꝰ: flētes ac lugētes q dicētes. Ve ve ciuitas illa magꝫ: q amicta erat biſſo q purpura q cocco q deaurata ē auro q lapide p̄cioſo q margaritis: qm̃ una hora deſtitute ſt tāte diuitie. Et oīs gubnatoꝛ q oēs q ī lacū nauigāt q naute q q ī mari operā k. lōge ſtetert: q clamauert videntes locū īcēdij eiꝰ dicētes. Que ſil'is ciuitati huic magne: Et miſert puluerem ſup capita ſua: q clamauert flētes q lugētes ac dicentes. Ve ve ciuitas illa magꝫ: ī q diuites fcti ſt oēs q habebāt naues ī mari de p̄cijs eiꝰ: qm̃ una hora dſolata ē. Exulta ſup eā celū q ſācti apli q ꝓphete: qm̃ iudicauit deꝰ iudiciuꝫ vr̃m de illa. Et ſuſtulit vnꝰ angelꝰ fortis lapidez q̃ſi molarē magnū: q miſit ī mari dicēs. Hoc īpetu mittet babilon ciuitas illa magna: q vlk iā nō inueiek. Et voꝛ citharedoꝝ q muſicoꝝ et tibia canētiū q tuba ñ audiek ī te āpliꝰ: et oīs artifex oīſq ars ñ īuenick ī te āpliꝰ: et voꝛ mole nō audiek ī te āpliꝰ. Et lux lucerne nō lucebit ī te ampliꝰ: q voꝛ ſpōſi q ſponſe ñ audiek adhuc ī te: qꝛ mercatores tui erāt p̄rincipes t̄re: qꝛ ī veneficijs tuis errauert oēs gētes. Et ī ea ſāguis ꝓphaꝝ q ſanctoꝝ īuentus ē: et oīm q interfecti ſūt in terra. ¶ Capitu. .XIX.

POſt hec audiui q̃ſi vocē tubaꝝ mltaꝝ ī celo dicētiū alla. Laus q gla q virtꝰ deo nr̃o ē. qꝛ vera q iuſta iudicia ſūt eiꝰ: q̃ iudicauit de meretrice magna. q̃ corrupit t̄rā ī p̄ſtitutōe ſua: q vidicauit ſāguinē ſuoꝝ ſuoꝝ ɔ manibꝫ eiꝰ. Et iterꝝ dixert alla. Et fumꝰ eiꝰ aſcēdit ī ſcla ſcloꝝ. Et ceciderūt ſenioꝛes vigintiq̃tuoꝛ et q̃tuoꝛ aīalia q adorauerūt deū ſedentē ſuper thronuꝫ: dicētes amē alla. Et voꝝ de throno exiuit dicēs. Laudē dicite deo nr̃o oīs ſācti eiꝰ: q q timetis deū puſilli et magni. Et audiui q̃ſi vocē tube magne q ſicut vocē aquaꝝ multaꝝ q ſicut vocez tonitruoꝝ magnoꝝ dicentiū alla: qm̃ regnauit dñs de⁹ oīpotens. Gaudeam⁹ q exultemus q demus glaz ei: qꝛ venert nuptie agni: q uxoꝛ eiꝰ ꝑparauit ſe. Et datū ē illi vt coopiat ſe biſſino ſplendēti cādido. Biſſinū em̃ iuſtificatōes ſūt ſāctoꝝ. Et dixit mihi. Scribe. Beati qui ad cenā nuptiaꝝ agni vocati ſt Et dixit mihi. Hec ẏba dei vera ſūt. Et cecidi ad pedes eiꝰ: vt adorarē eū. Et dixit mihi. Vide ne feceris. Cōſeruꝰ tuꝰ ſū: q fratꝝ tuoꝝ habētiū teſtimoniū ihu. Deū adora. Teſtimoniū em̃ ihu ē ſpūs ꝓphetie. Et vidi celū aptū: q ecce equꝰ albꝰ: q qui ſedebat ſup eū vocabat fidel' q verax: et cū iuſticia iudicat q pugnat. Oculi aūt eiꝰ ſicut flāma ignis: q ī capite eiꝰ dy̆adēmata multa: habēs nomē ſcriptū qd̃ nemo nouit niſi ipſe. Et veſtitꝰ erat veſte aſpſa ſanguīe: q vocabat nomē eiꝰ ẏbū dei. Et exercitꝰ qui ſūt in celo ſeqbant eū ī equis albis: veſtiti biſſiō albo q mūdo. Et de oze eiꝰ ꝓcedebat gladiꝰ ex vtraq ꝑte acutꝰ: vt ī ipo ꝑcuciat gētes. Et ipe reget eas ī virga ferrea q calcat torcular vini furoꝛis ire dei oīpotētis: Et hēt ī veſtimēto q ī femoꝛe ſuo ſcriptū: rex regū q dñs dñantiū. Et vidi vnū angelū ſtātē ī ſole: q clamauit voce magꝫ dicēs oīb⁹ auibꝫ q volabant p medīū celi. Venite q cōgregamī ad cenā dei magnā: vt māducetis carnes regū q carnes tribunoꝝ q carnes fortiū q carnes eq̊ꝝ et ſedentiū ī ipis. Et carnes oīm liberoꝝ q ſuoꝝ q puſilloꝝ q magnoꝝ. Et vidi beſtiā q reges t̄re q exercitꝰ eoꝝ cōgregatos ad faciēdū p̄liū cuꝫ illo q ſedebat ī equo: q cū exercitu eiꝰ. Et apprehēſa ē beſtia q cū ea pſeudo ꝓphe: q q fecit ſigna coram ipſo q̃bꝫ ſeduxit eos q acceperūt caractere beſtie: q q adorauert ymagini eiꝰ. Viui miſſi ſūt hij duo ī ſtagnū ignis ardentis et ſulphuris: q ceteri occiſi ſūt ī gladio ſedētis ſup equū: q ꝓcedit de ore ipſiꝰ: q oēs aues ſaturate ſūt carnibꝫ eoꝝ. Ca. .XX.

ET vidi āgelū deſcēdentē de celo habētē clauē abiſſi: et cathenam magnā ī manu ſua. Et apprehēdit draconē ſpentē ātiquū q ē dy̆abolus q ſathanas: q ligauit eū p ānos mille. Et miſit eū

ꝙ signauit sup illū vt nō seducat āpli⁹ gentes: donec ꝯsūmenť mille āni. Et p⁹ hoc oportet illū solui modico tpe. Et vidi sedes: ꝙ sederť sup eas: et iuditiū datū ē illis. Et aīas decollatoꝝ ꝓpť testimoniū ihu ꝙ ꝓptez vbū dei: ꝙ q̄ nō adorauerť bestiā neq; ymaginē ei⁹ nec acceperť caracterē ei⁹ in frōtibo aut in manibo suis: ꝙ vixerť ꝙ regnauerť cuz xpo mille ānis. Ceteri mortuoꝝ nō vixerť donec ꝯsūmenť mille āni. Hec ē resurrectō ꝓma. Beat⁹ et scs: q̄ hz ptē in resurrectōe ꝓma. In hijs scda mors nō hz ptatez: sed erūt sacerdotes dei ꝙ xpi: ꝙ regnabť cū illo mille ānis. Et cū ꝯsūmati fuerīt mille āni soluet sathanas de carcere suo: ꝙ exibit ꝙ seducet gētes q̄ sūt sup q̄tuoꝝ āgulos tre gog ꝙ magog: ꝙ ꝯgregabit eos in ꝓliū. q̄ꝝ numerus ē sicut arena maris. Et ascēderť sup latitudine tre: ꝙ circuierť castra scoꝝ et ciuitatē dilectā. Et descēdit ignis a deo de celo ꝙ deuorabit eos: et dyabol⁹ q̄ seducebat eos missⁿ ē in stagnū ignis ꝙ sulphuris: vbi ꝙ bestia ꝙ pseudo ꝓphete cruciabunť die ac nocte in scla scloꝝ. Et vidi thronū magnuz cādidū ꝙ sedētē sup eū: a cui⁹ aspectu fugit terra ꝙ celū: ꝙ loc⁹ nō ē inuent⁹ ab eis. Et vidi mortuos magnos ꝙ pusillos stātes in cōspectu throni: ꝙ libri apti sūt: ꝙ ali⁹ liber aptus ē q̄ est vite. Et iudicati sūt mortui ex hijs q̄ scripta erāt in libris: ſm opa ipoꝝ. Et dedit mare mortuos suos q̄ in eo erāt: et mors ꝙ infern⁹ dederť mortuos suos q̄ in ipis erāt: et iudicatū ē de singulis ſm opa ipoꝝ. Et infern⁹ ꝙ mors missi sūt in stagnū ignis. Hec ē mors scda. Et q̄ nō ē inuentus in libro scriptus: missus ē in stagnum ignis.

Capitulum .XXI.

Et vidi celū nouū: et terrā nouam. Primū ei celū ꝙ prima terra abijt: ꝙ mare iā nō ē. Et ego iohānes vidi sāctā ciuitatē hirlm nouā descendētē de celo: a deo patā: sic sponsā ornatā viro suo. Et audiui vocē magnā de throno dicentē. Ecce tabnaclm dei cū hoibo: et hītabit cū eis. Et ipi ꝓpl⁹ ei⁹ erūt: ꝙ ipe de⁹ cū eis: erit eoꝝ de⁹. Et absterget de⁹ oēm lacrimaz ab oculis eoꝝ: ꝙ mors vltra nō erit neq; luct⁹ neq; clamor neq; dolor erit vlť: q̄ prima abierť. Et dixit q̄ sedebat in throno. Ecce noua facio oia. Et dixit mihi. Scribe: q̄ hec vba fidelissia sūt ꝙ vera. Et dixit mihi. Fa ctū ē. Ego sū alpha ꝙ o: inicium ꝙ finis. Ego sicienti dabo de fonte aq̄ viue gratis. Qui vicerit possedebit hec. Et ero illi de⁹: ꝙ ille erit mihi fili⁹. Timidis ať ꝙ incredul⁹ ꝙ execratis ꝙ homicidis ꝙ fornicatoribo et veneficis ꝙ ydolatris ꝙ oībo mēdacibo: ps illoꝝ erit in stagno ardēti igne ꝙ sulphuꝛe: qđ ē mors secūda. Et veit vn⁹ de septē āgelis hñtibo fialas plenas septē plagis nouissimis: ꝙ locutus ē mecū dicēs. Veni: ꝙ ostendā tibi spōsā vxorē agni. Et sustulit me in spū in montē magnū altū: ꝙ ostēdit mihi ciuitatē scām hirlm descēdentē de celo: hñtē claritatē dei. Et lumē ei⁹ sile lapidi pcioso tanq̄ lapidi iaspidi: sic̄ cristallū. Et hēbat murū magnū ꝙ altū hñtē portas duodecī: ꝙ in portis āgelos duodecī: ꝙ noīa īscripta q̄ sūt noīa duodecī tbuū filioꝝ isrl. Ab oriēte porte tres: ꝙ ab aq̄lone porte tres: et ab austro porte tres: ꝙ ab occasu porte tres. Et mur⁹ ciuitatis hñs fūdamēta duodecī: et in ipis duodecī noīa duodecī apl̄oꝝ et agni. Et q̄ loq̄batť mecū hēbat mēsurā arūdineā auream: vt metireť ciuitatē ꝙ portas ei⁹ ꝙ murū. Et ciuitas in q̄dro posita ē: ꝙ lōgitudo ei⁹ ē tāta quāta ꝙ latitudo. Et mēsus ē ciuitatē de arūdine aurea ꝓ stadia. duodecī milia: ꝙ lōgitudo ꝙ altitudo ꝙ latitudo ei⁹ eq̄lia sūt. Et mēsus ē murū ei⁹ cētū q̄dragintaq̄tuoꝝ cubitoꝝ: mēsura hoīs q̄ ē āgeli. Et erat structura muri ei⁹ ex lapide iaspide: ipa vero ciuitas auꝝ mūdū: sile vitro mūdo. Et fūdamēta muri ciuitatis oi lapide pcioso ornata. Et fūdamēntū primū iaspis: scdus saphir⁹. tercī⁹ calcedoni⁹. q̄rt⁹ smaragd⁹. q̄nt⁹ sardo nix. sext⁹ sardi⁹. septim⁹ crisolit⁹. octau⁹ beryll⁹. non⁹ thopazi⁹. decim⁹ crisopasst⁹. undecim⁹ iacinct⁹. duodecim⁹ ametist⁹. Et duodecī porte: duodecī margarite sūt ꝓ singulas. Et single porte erāt ex singlis margaritis: ꝙ platea ciuitatis auꝝ mūdū: tāq̄ vitꝝ pluciđū. Et tēplū ñ vidi in ea. Dñs ei de⁹ oīpotēs tēplū illius ē: ꝙ agnus. Et ciuitas nō eget sole neq; luna: vt luceant in ea. Nā claritas dei illuminabit eaz: ꝙ lucerna ei⁹ est agnus. Et ambulabūt gentes in lumine ei⁹: ꝙ reges terre afferent gloriā suā ꝙ honorē in illā. Et porte ei⁹ non claudentur ꝓ nocte. Nox em̄ nō erit illic ꝙ afferēt gloriā ꝙ honorem gentium in illam: nec intrabit in ea aliq̄đ coinquinatū aut abominatōnem

faciens et mẽdatium: niſi qui ſcripti ſũt in libro vite agni. ¶ Capitulum .XXII.

Et oſtendit mihi fluuiuz aque viue ſplendidũ tanq̃ criſtallũ: procedentẽ de ſede dei ⁊ agni. In medio platee eius ⁊ ex vtraq; parte fluminis lignuz vite afferens fructus duodecim: p menſes ſingulos reddens fructuz ſuũ: ⁊ folia ligni ad ſanitatẽ gentium. Et omne maledictũ nõ erit amplius: ſz ſedes dei et agni in illa erũt: ⁊ ſerui eius ſeruient illi. Et videbunt faciez eius: ⁊ nomen eius in frontibꝰ eoꝝ. Et nox vltra nõ erit: ⁊ non egebũt lumine lucerne neq; lumine ſolis qm̃ dñs deus illuminabit illos: ⁊ regnabũt in ſecula ſeculoꝝ. Et dixit mihi hec verba fidelißima ſũt ⁊ uera Et dñs deus ſpirituuz pphetaꝝ miſit angelum ſuũ: oſtendere ſeruis ſuis que oportet fieri citꝰ. Et ecce venio velociter. Beatus q̃ cuſtodit verba pphetie libri huius. Et ego iohannes q̃ audiui et vidi hec. Et poſtq̃ audiſſem ⁊ vidiſſez cecidi vt adorarẽ añ pedes angeli q̃ mihi hec oſtẽdebat. Et dixit mihi. Vide ne feceris. Cõſeruꝰ em̃ tuus ſũ ⁊ fratꝝ tuoꝝ pphetaꝝ: ⁊ eoꝝ q̃ ſeruant ꝟba prophetie libri huius. Deũ adora. Et dixit mihi. Ne ſignaueris ꝟba pphetie huius. Tempus em̃ prope eſt. Qui nocet noceat adhuc: ⁊ q̃ in ſordibꝰ ẽ ſordeſcat adhuc. Et q̃ iuſtus ẽ iuſtificet adhuc: ⁊ ſãctus ſanctificet adhuc. Ecce venio citꝰ: et merces mea mecũ ẽ: reddere vnicuiq; ſc̃m opa ſua. Ego alpha et o: primus ⁊ nouiſſimus: principiũ ⁊ finis. Beati q̃ lauãt ſtolas ſuas in ſanguine agni: vt ſit potẽſtas eoꝝ ī ligno vite: ⁊ p portas ītrẽt ciuitatẽ. Foris aũt canes ⁊ venefici et impudici et homicide ⁊ ydolis ſeruiẽtes: ⁊ omis q̃ amat ⁊ facit mendaciũ. Ego ihs miſi angelũ meum teſtificari vobis hec ī eccleſijs. Ego ſuz radix ⁊ gen⁹ dauid: ſtella ſplendida ⁊ matutina. Et ſpus ⁊ ſponſa dicũt veni. Et q̃ audit: dicat veni. Et q̃ ſitit veniat: ⁊ qui vult accipiat aquaz vite gratis. Cõteſtor em̃ oĩ audiẽti ꝟba prophetie libri hui⁹. Si quis apoſuerit ad hec. apponet de⁹ ſup illũ plagas ſcriptas ī libro iſto: ⁊ ſi q̃s diminuerit de ꝟbis libri pphetie hui⁹. auferet de⁹ ptem ei⁹ de libro vite ⁊ de ciuitate ſãcta: ⁊ de hijs q̃ ſcripta ſũt ī libro iſto. Dicit q̃ teſtimoni um phibet iſtoꝝ. Etiaz. Uenio citꝰ amen.

Eleni domine ihesu. Gracia domini nostri ihesu xp̃i cum omnibus vobis amen.

Finit liber apocalips beati iohãnis apli.

Anno incarnatõnis dñice. Milleſimoquadringentesimoſeptuageſimoſeptimo. Auguſti vero kl̃. tercio. Insigne veteris noui q̃ teſtamenti opus. cum canonibꝰ euangeliſtaꝝq; concordantijs. Attentis quibus facile dinoſciẽ apud quãcunq; relatõnez ſi vnius (cũ p ponit̃ numeriſue canonũ ſub alijs) aut plurimoꝝ ſit euangeliſtaꝝ. Eleꝝ notato numero adiũcto faciliuſq̃ capitulo conſcripto repienda eſt ꝯcordantia ipa numerũ p annotatũ ī euangelij margine. Ad laudẽ ⁊ gloriam Sancte ac indiuidue tr̃nitatis. Intemerate virginiſq; marie impreſſum. In regia ciuitate Nurnbergñ p Antonium Coburger ciuitatis eiuſdez incolam. cuius etiam induſtria q̃ diligentiſſime fabrefactũ. finit feliciter.

¶ Laus deo.

colorchecker DIGITAL SG
DCSG - UBU # MX - 7181
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
A
B
C
D
E
F
G
H
I
J
K
L
M
N
x-rite
mm
0
1
2
3
4
5
6